ΑΓΩΝΙΔΑΣ Ι. ΠΑΠΑΣΙΩΠΗΣ
ΑΓΓΕΛΑΚΗ 15
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Doctor H. SARAFIDI

DICȚIONAR ROMÂN-GREC

ΛΕΞΙΚΟΝ

ΡΩΜΟΥΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

ΥΠΟ

ΕΚΤΟΡΟΣ Κ. ΣΑΡΑΦΙΔΟΥ
ΙΑΤΡΟΥ

CONSTANȚA, 1922.
INST. DE ARTE GRAFICE «VICTORIA».

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εἶναι τῇ ἀληθείᾳ δυσεξήγητον διατί δὲν ἐπεχειρήθη μέχρι τοῦδε ἡ ἔκδοσις ρωμουνο-ἑλληνικοῦ Λεξικοῦ, τῆς ἐκμαθήσεως μιᾶς γλώσσης οὔσης ἐπιτακτικῆς ἀνάγκης διὰ τοὺς ἔν τινι χώρᾳ διαβιοῦντας ξενογλώσσους. Τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης γνῶσται οὐκ ὀλίγοι ἰθαγενεῖς ὑπῆρξαν καὶ ὑπάρχουσι, ἐκ δὲ τῶν παρεπιδημούντων ἑλλήνων ἱκανοὶ ἦσαν καὶ εἶναι κάτοχοι τῆς ρωμουνικῆς. Ἴσως εἷς ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων λόγων τῆς τοιαύτης ἀποχῆς ὑπῆρξεν ἡ δυσκολία περὶ τὸν ἐρανισμόν, γνωστοῦ ὄντος, ὅτι πᾶσα ἀρχὴ δύσκολος.

Ὄντως δὲ ἡ σύνταξις τοιούτου ἔργου εἶναι δυσχερής, διότι αἱ πηγαὶ εἰς τὰς ὁποίας δέον νὰ προστρέξῃ ὁ κατὰ πρώτην φορὰν ἐπιχειρῶν ταύτην δὲν παρέχουσι τὴν νομιζομένην εὐκολίαν.

Εἰς τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα δίγλωσσα ρωμουνικὰ λεξικὰ ἐλλείπει ἐν πολλοῖς ἡ ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ κυριολεξία. Διὰ νὰ θεραπεύσωμεν τὴν ἔλλειψιν ταύτην, προσεφύγομεν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἑλληνικῶν ὅρων ἐν τοῖς μεγάλοις ἑλληνικοῖς λεξικοῖς, τῶν ὁποίων ὅρων τὴν ἀντιπαράθεσιν πρὸς τοὺς ρωμουνικοὺς τοιούτους διὰ λαογραφικῆς μελέτης ἐξακριβώσαντες, κατωρθώσαμεν νὰ ἀποδώσαμεν τὴν πιστὴν σημασίαν. Ἄλλως τὸ Λεξικὸν θὰ ὡμοίαζε πρὸς ἐγκυκλοπαιδικὴν μόνον παράφρασιν.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐβοήθησαν οὐκ ὀλίγον καὶ τὰ παγκόσμια γεγονότα, τὰ ὁποῖα καταλαβόντα ἡμᾶς μεσοῦντος τοῦ 1916, ἠνάγκασαν νὰ διακόψωμεν τὴν ἐπιχειρηθεῖσαν ἔκδοσιν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἐλθόντες εἰς στενὴν συναφειαν ἐπὶ δύο διαρκῆ ἔτη μετὰ τοῦ λαοῦ, τοῦ θησαυροφύλακος τῶν κειμηλίων τῆς γλώσσης του, ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν τὴν σημασίαν τῶν λέξεων καὶ νὰ ἀποδώσωμεν εἰς αὐτὰς τὴν ἀληθῆ των ἔννοιαν.

Ἡ λαογραφικὴ αὕτη ἐργασία συνεπληρώθη καὶ διὰ τῆς βοηθείας, τὴν ὁποίαν συνεισέφερον οἱ Ἕλληνες στρατιῶται, οἱ ὁποῖοι, ἀγωνισθέντες παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ ἀδελφοῦ ρωμουνικοῦ στρατοῦ παρὰ τὸν Νίστρον, κατὰ τὴν ἐκ Ρωσίας ἐπάνοδόν των ἐπὶ ἱκανὸν ἐστρατωνίσθησαν ἐν τῇ πόλει μας, προσενεγκόντες οὕτω τὴν πολύτιμον συνεργασίαν των κατ' ἀναλογίαν τῶν Ρωμούνων συναδέλφων των. Ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου τρόπου τῆς σπουδῆς καὶ σταχυολογίας, αἱ μεταφραστικοὶ ὅροι παρουσιάζουσι πολλαχοῦ διαβάθμισιν ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου καθαροῦ ἰδιώματος μέχρι τοῦ σημερινοῦ δη-

μώδους, πρὸς οὓς προσετέθη καὶ ἡ ἐγκυκλοπαιδικὴ παράφρασις διὰ τὴν πλήρη κατανόησιν τοῦ κειμένου.

Παρ' ὅλας τὰς προσπαθείας μας ὑπάρχει καὶ ἀριθμὸς λέξεων σλαβικῆς ἢ τουρκικῆς προελεύσεως, τῶν ὁποίων τὴν ἑρμηνείαν δὲν ἐγγυώμεθα, διότι ἡ σημασία των εἶναι ὅλως ἀντίθετος τῆς ἀρχικῆς πηγῆς.

Παρ' ὅλον τὸ μακρὸν τοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον κατηναλώσαμεν διὰ τὴν ἐκπόνησιν τοῦ παρόντος Λεξικοῦ, δὲν ἔχομεν τὴν ἀξίωσιν, ὅτι ἐπειργάσθημεν ἔργον φιλολογικόν. Ὁ μόνος δικαιὸς πόθος, τὸν ὁποῖον ἔσχομεν, ἦν, νὰ πληρώσωμεν αἰσθητὸν κενόν.

Ἀληθῆ ἱκανοποίησιν θὰ αἰσθανθῶμεν, ἐὰν τὸ κοινὸν εὕρῃ ἐν αὐτῷ τὴν ἀναγκαιοῦσαν ἔλλειψιν καὶ ἐὰν οἱ φιλολογοῦντες χρησιμοποιήσωσιν αὐτὸ πρὸς μετάφρασιν ἔργων ἐκ τῆς ρωμουνικῆς φιλολογίας, πρᾶγμα μὴ ἐπιχειρηθὲν μέχρις ὥρας.

Διὰ τοῦτο μεγάλην κατεβάλομεν προσπάθειαν, ὅπως αἱ ἰδιάζουσαι φράσεις καὶ αἱ μεταφορικαὶ ἐκφράσεις καθὼς καὶ αἱ παροιμίαι ἀποδοθῶσι διὰ τῶν ἀντιστοίχων αὐταῖς ἑλληνικῶν. Ἀκριθιγῶς δὲ ἀπτόμενοι τοῦ ζητήματος τούτου, σημειοῦμεν, ὅτι αἱ περισσότεραι φράσεις ὁμοιάζουσι ταῖς ἑλληνικαῖς καὶ πρὸ πάντων ταῖς τοῦ θρᾳκικοῦ ἰδιώματος. Τοῦτο ἔρχεται εἰς ἐπίρρωσιν τῆς ἰδέας, ὅτι τὰ δύο ἔθνη συγγενεύουσι, διότι μᾶς εἶναι δύσκολον νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι ἡ φρασεολογία τοῦ λαοῦ ἐπηρεάσθη ὑπὸ τῆς φιλολογίας ἢ τῶν χρονικογράφων.

Ἡ πηγή, εἰς τὴν ὁποίαν προσετρέξαμεν, ὑπῆρξαν πάντα τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα λεξικά, τὴν δὲ φρασεολογίαν ἠρύσθημεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ ρωμουνογαλλικοῦ λεξικοῦ τοῦ κ. **Constantin Şăineanu,** πρὸς τὸν ὁποῖον καὶ δημοσίᾳ ἐκφράζομεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας.

Ἐπίσης πολλὰς ὀφείλομεν τὰς χάριτας τῷ κ. Νικολάῳ Μαρούσῃ, τῷ μετὰ τοσαύτης ἐνδελεχείας στοιχειοθετήσαντι τὸ ἔργον.

Τοὺς ἐπερχομένους καὶ δοκιμωτέρους τὸ τελειοποιῆσαι τὴν ἀπαρχὴν ταύτην.

Ἐν Κωνστάντσῃ κατὰ Μάϊον 1922.

ΣΗΜΑΣΙΑ

τῶν ἐν τῷ κειμένῳ σημείων καὶ συντετμημένων λέξεων

ἀ(ρσενικόν)
ἀμετ(άβατόν)
Ἀνατ(ομική)
ἀντ(ωνυμία)
ἀόρ(ιστον)
Ἀριθ(μητικόν)
Ἀρχ(αιολογία)
Ἀρχιτ(εκτονική)
Ἀστρ(ολογία).
ἀφ(ῃρημένον οὐσιαστικόν)
Βοτ(ανική)
Γεωγρ(αφία)
Γεωλ(ολογία)
Γεωμ(ετρία)
Γραμμ(ατική)
Δημ(ῶδες)
ἐ(πίθετον)
εἰρων(ικῶς)
Ἐκκλ(ησιαστικόν)
ἐπίρ(ρημα)
ἐπιφ(ώνημα)
Ζωγρ(αφική)
Ζωολ(ογική)
θ(ηλυκόν)
Θεολ(ογία)
Θρησκ(ευτικόν)
Ἰατρ(ική)
ἱππ(οσκευή)
κοιν(ῶς)
κυριολ(εκτικῶς)
λαϊκ(ῶς)
Λογ(ιστική)
Μαθ(ηματικά)
μετ(αβατικόν)
μεταφ(ορικῶς)
μετ(οχὴ παθητική)
μόρ(ιον)
Μουσ(ική)
Μυθ(ολογία)
Ναυτ(ική)
Νομ(ική)
ξυλ(ουργική)
Ὀπτ(ική)
Ὀρυκτ(ολογία)
οὐ(δέτερον)
οὐσ(ιαστικόν)
Παθ(ολογία)
παιδ(ιά)
παράδ(ειγμα)
παρ(οιμία)
πλ(ηθυντικός)
πρόθ(εσις)
προσ(ωπική)
ῥ(ῆμα)
Ρητ(ορική)
Στρατ(ιωτική)
σύνδ(εσμος)
συνεκδ(οχικῶς)
Ταχ(υδρομεῖον)
Τριγων(ομετρία)
Τυπ(ογραφική)
ὑποκ(οριστικόν)
ὑφαντ(ουργική)
Φιλοσ(οφία)
Φυσ(ική)
Χαρτ(οπαίγνιον)
Χειρ(ουργική)
Χημ(εία)
Χορ(ός)
Χρημ(ατιστήριον)
χυδ(αϊκῶς)

| χωρίζει τὸν ἀριθμὸν ἢ τὰς διαφόρους ἐννοίας μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς λέξεως.
‖ χωρίζει τὰ μέρη τοῦ λόγου.

ΟΥΣΙΩΔΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Ἐν σελ. 6 ἀντὶ **adăogaue** ἀνάγνωθι **adăogare**
» » 20 μετὰ τὴν λέξιν **anabaptist** ἀ. ἀφαίρεσον τὸ : πλ.
» » 26 ἀντὶ **anabababură** ἀνάγνωθι **anababură.**
» » 27 ἐν τῷ κεφαλαίῳ **arde** σειρ. 12 ἀντὶ νὴν ἀνάγνωθι τὴν.
» » 39 ἀντὶ **bănănăi** ἀνάγνωθι **bădădăi.**
» » 45 μετὰ τὴν λέξιν **basin** ἀντὶ ἀ. ἀνάγνωθι οὐ.
» » 48 μετὰ τὴν λέξιν **berbecar** ἀντὶ προβάτων ἀνάγνωθι κριῶν.
» » 49 ἐν τῷ κεφαλαίῳ **beţie** σειρ. 2 ἀντὶ παροίμιον ἀνάγνωθι παροίνιον.
» » 76 δευτ. στήλη ἀντὶ **candid** ἀνάγνωθι **candit.**
» » 78 » » σειρ. 4 ἀντὶ δύπνους ἀνάγνωθι δύσνους.
» » 89 ἀντὶ **cazaole** ἀνάγνωθι **cazaolie.**
» » 90 » **cazut** » **căzut.**
» » 94 » **cevasilea** ἀνάγνωθι **cevaşilea** καὶ ἀντὶ ἀνν. ἀντ.
» » 95 ἐν τῷ κεφ. **cheman** ἀντὶ βιβλίον ἀνάγνωθι βιολίον.
» » 111 ἀντὶ **olontan** ἀνάγνωθι **olonţan.**
» » 148 » **usur** ἀνάγνωθι **cusur.**
» » 208 μετὰ τὴν λέξιν **foliaceu** ἀντὶ φυλλοειλὴς ἀνάγνωθι φυλλοειδής.
» » » » » » **forfecari** πρόσθες ἁ.
» » 256 μετὰ τὴν λέξιν **implorà** ἀντὶ ἐπικακοῦμαι ἀνάγνωθι ἐπικαλοῦμαι.
» » » ἐν τῷ κέφ. **imposibil** ἀντὶ ἀνικονόμητος ἀνάγνωθι ἀνοικονόμητος.
» » 269 ἀντὶ **indrăzneală** ἀνάγνωθι **indrăzneală.**
» » 273 ἐν τῷ κεφ. **infriocşat** ἀντὶ ἔκτακος ἀνάγνωθι ἔκτακτος.
» » 316 μετὰ τὴν λέξιν **lubric** ἀντὶ λάγινος ἀνάγνωθι λάγνος.
» » 318 ἀντὶ **longitudine** ἀνάγνωθι **lungitudine.**
» » » » **longitudinal** » **lungitudinal.**
» » 368 ἐν τῷ κεφ. **noaten** ἀντὶ οὐσ. ἀνάγνωθι οὐ.
» » 404 » » » **pipărat** » νηκτικὸς ἀνάγνωθι νυκτικός.
» » 413 » » » **polog** μετάθες τὸ | πρὸ τοῦ ἄμαλλα.
» » 417 ἀντὶ **praoti-că** ἀνάγνωθι **praotie-ă.**

Ἐν σελ. 423 ἐν τῷ κεφ. **prevaricaţiune** ἀντὶ κασύφεσις ἀνάγνωθι καθύφεσις.
» » 430 ἀντὶ **prozodaic** ἀνάγνωθι **prozodiac.**
» » 438 » **răsteu** ἀνάγνωθι **răsteiu.**
» » 442 » **reînvià** » **reînvià.**
» » 444 » **reprmiandă** ἀνάγνωθι **reprimandă.**
» » 480 ἐν τῇ λέξει **şrapneà** ἀντὶ αἰγκαιροφλεγὴς ἀνάγνωθι ἐγκαιροφλεγής.
» » » » » » **stabilitate** ἀντὶ μονιμόνης ἀνάγνωθι μονιμότης.

A

A ἑ. τὸ γράμμα α. Γραφόμενον ἄνευ πνεύματος ἔχει τὴν προφορὰν τοῦ ἑλληνικοῦ α, γραφόμενον ἅ προφέρεται μὲ ἡμίκλειστον στόμα, γραφόμενον â προφέρεται ὡς η λαρυγγόφωνον.

a ἄρθ. θ. (προστιθέμενον εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως), carte ἐιβλίον, cartea τὸ ἐιβλίον, masă τράπεζα, masa ἡ τράπεζα, πρὸ τῆς λέξεως ἀσυνθέτως a cincea oară ἡ πέμπτη φορά, a mea ἐμή, a mea opinie ἡ γνώμη μου | τῆς, a Mariei τῆς Μαρίας. || ῥ. βοηθητικόν, τρίτον πρόσωπον ἑνικοῦ, ἔχει, a făcut ἔχει κάμει. || μόρ. συμπληρωματικὸν τῆς ἀπαρεμφάτου, a lucrà ἐργάζεσθαι. || πρόθ. εἰς, acasă εἰς τὴν οἰκίαν. || σύνδ ὡς, miroase a rachiu ὄζει ὡς ρακή. || alene ὀκνηρῶς, ἐραδέως. || ἐπιφ. ἄ! ἆχ!

abà θ. χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα, σαγιάκι.

abac οὐ. ἀβάκιον | πίναξ πολλαπλασιασμοῦ.

abager ἀ. κατασκευαστὴς ἢ ἔμπορος σαγιακίων.

abageresc-ească ἐ. σαγιακικός.

abagerie θ. ἐργοστάσιον ἢ πρατήριον σαγιακίων.

abagiu ἀ. κατασκευαστὴς ἢ πωλητης σαγιακίων.

abagiubă θ. Βοτ. κύπρος.

abajur οὐ. καταγαυστήρ.

abăluță θ. χελώνιον, ὄστρακον.

abandonà (a) ῥ. ἐγκαταλείπω.

abandonare, abandonat ἀφ. καὶ μετ. ἐγκατάλειψις· ἐγκαταλελειμμένος.

abanos ἀ. ἔβενος (δένδρον, ξύλον). || ἐπίρ. στερεῶς.

abătătoare θ. πανδοχεῖον.

abate ἀ. ἀββᾶς.

abate (a) ῥ. ἀπομακρύνω | παρεκτρέπω τῆς ὁδοῦ | i-abătù să plece τοῦ ἤλθεν ἡ ἰδέα νὰ ἀναχωρήσῃ, τοῦ κατέβη (κοιν.). || a se abate παρεκτρέπομαι | ἀπομακρύνομαι, a se abate dela datoria παραμελῶ τὸ καθῆκον μου | σταθμεύω, a se abate pe la cinevà σταθμεύω παρά τινι, ἀργοπορῶ ἐν ἐπισκέψει.

abatere ἀφ. ἀπομάκρυνσις | παρεκτροπὴ | παροχέτευσις | παράβασις νόμου | παρέκβασις | ἐξαίρεσις.

abatie θ. μοναστήριον (καθολικῶν).

abatoriu οὐ. σφαγεῖον.

abătut μετ. ἀπομακρυσμένος | καταβεβλημένος, τεθλιμμένος.

abces οὐ. Ἰατρ. ἀπόστημα

abdicà (a) ῥ. παραιτοῦμαι

abdicare, abdicat ἀφ. καὶ μετ. παραίτησις. παρητημένος.

abdicaţi(un)e θ. παραίτησις.

abdomen οὐ. κοιλία.

abdominal-ă ἐ. κοιλιακός.

abecedar οὐ. ἀλφαβητάριον.

aberaţi(un)e θ. διάχυσις, διασπορά, | πλάνη (συνεκδ.) παραλογισμός.

abia ἐπίρ. μόλις, de abia vorbeşte μόλις ὁμιλεῖ, μετὰ δυσκολίας.

abil-ă ἐ. ἱκανός, ἐπιτήδειος. || ἐπίρ. ἐπιτηδείως.

abilitate θ. ἐπιτηδειότης.

abis οὐ. ἄβυσσος.

abitir ἐπίρ. μᾶλλον | κάλλιον, τελειότερον, vorbeşte abitir ὁμιλεῖ τελείως.

abject-ă ἐ. ἀχρεῖος, ποταπός, ἀπόβλητος.

abjecțiune θ. ποταπότης, χαμέρπεια.
abjurà (a) ῥ. ἀπαρνοῦμαι | ἐξορκίζω.
abjurare, abjurat ἀφ. καὶ μετ. ἀπάρνησις, ἀπηρνημένος.
abjurați(une) θ. ἐξωμοσία.
ablațiune θ. ἀφαίρεσις, ἐξαίρεσις.
ablativ οὐ. Γραμ. ἀφαιρετικὴ (πτῶσις).
abligeană θ. Βοτ. κύπειρος.
abluțiune θ. πλύσις (ἐπιβαλλομένη ὑπὸ τῆς θρησκείας).
abnegare, abnegați(un)e θ. αὐταπάρνησις.
aboli (a) ῥ. καταργῶ. ἀκυρώνω.
aboliți(un)e θ. κατάργησις.
abominabil-ă ἐ. ἀποτρόπαιος. || ἐπίρ. ἀποτροπαίως
abonà (a) ῥ. ἐγγράφω συνδρομητήν. || a se abonà ἐγγράφομαι συνδρομητής.
abonament οὐ. συνδρομὴ (εἰς ἐφημερίδα κτλ.).
abonare, abonat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ abonà. || οὐσ. συνδρομητής.
abordà (a) ῥ. προσορμίζω | πλησιάζω.
abordabil-ă ἐ. εὐπρόσιτος.
abordare abordat ἀφ. καὶ μετ. προσόρμισις, προσορμισμένος.
aborigen-ă ἐ. αὐτόχθων.
abraș-ă ἐ. λευκοκήλιδος ὑπὸ τὴν βῦρᾶν (ἵππος), καλλιγάτι | δυσάρεστος, δυσείωνος (συνεκδ.).
abrevià (a) ῥ. συντέμνω, βραχύνω, ἐπιτομεύω.
abreviare, abreviat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιτόμευσις, ἐπιτομευμένος.
abreviați(un)e θ. ἐπιτόμευσις, συντετμημένη λέξις ἢ φράσις.
abrogà (a) ῥ. καταργῶ, καταλύω (νόμον).
abrogare, abrogat ἀφ. καὶ μετ. κατάργησις, κατηργημένος.
abrupt-ă ἐ. ἀπορρώξ, ἀνώμαλος. ἀπότομος.
abrutizà (a) ῥ. ἀποκτηνώνω, ἀποβλακώνω. || a se abrutizà ἀποκτηνώνομαι.
abrutizare, abrutizat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκτήνωσις, ἀποκτηνωμένος.
absent-ă ἐ. ἀπών.
absență θ. ἀπουσία.
absentà (a) ῥ. ἀπουσιάζω.
absint ἀ. ἀψίνθιον.
absolut-ă ἐ. ἀπόλυτος. || ἐπίρ. ἀπολύτως.
absolutește ἐπίρ. ἀπολυταρχικῶς.
absolutism οὐ. ἀπολυταρχία.
absolutist-ă ἐ. ἀπολυταρχικός.
absoluți(un)e θ. ἄφεσις. συγχώρησις.
absolutoriu-e ἐ. συγχωρητικός.
absolvent-ă οὐσ. ἀπόφοιτος, τελειόφοιτος.
absolvență θ. ἐξετάσεις ἀπολυτήριοι, ἀποφοίτησις.
absolvì (a) ῥ. συγχωρῶ | τελειώνω σπουδάς, ἀποφοιτῶ.
absolvire θ. ἀποφοίτησις.
absorbant-ă ἐ. ἀπασχολητικός, ἀπορροφητικός.
absorbì (a) ῥ. ἀπορροφῶ | ἀπασχολῶ (συνεκδ.).
absorbire, absorbit ἀφ. καὶ μετ. ἀπορρόφησις. ἀπορροφημένος.
absorbitor-oare ἐ. ἀπορροφητικὸς (κυριολ. καὶ συνεκδ.).
absorpțiune θ. ἀπορρόφησις.
abstenționism οὐ. ἀποχὴ (ψηφοφορίας) | ἐγκράτεια.
abstenționist ἀ. ὁ κατ' ἀρχὴν ἀπέχων (ψηφοφορίας), πράξεώς τινος | ἐγκρατής.
abstențiune θ. ἀποχὴ ἀπό τινος πράξεως | ἐγκράτεια.
abstinență θ. ἀποχὴ (ἀπὸ τροφῶν κτλ.) | ἐγκράτεια.
abstract-ă ἐ. ἀφῃρημένος. || ἐπίρ. ἀφῃρημένως.
abstracți(un)e θ. ἀφαίρεσις | ἀφῃρημάδα (κοιν.) | νοερὸς χωρισμὸς ἡνωμένων ἐννοιῶν.
abstrage (a) ῥ. χωρίζω τι νοερῶς | ἀφαιρῶ. || a se abstrage χωρίζομαι νοερῶς, ἀφαιροῦμαι.
absurd-ă ἐ. παράλογος.
absurditate θ. παραλογισμός.
abține (a se) ῥ. ἀπέχω, a se abține de băutură ἀπέχω τῶν ποτῶν.
abținere ἀφ. ἀποχή. ἐγκράτεια.
abținut μετ. ἀπεσχημένος.
abubă θ. ἀφθώδης στοματίτις.
abulie θ. ἀβουλία, ἔλλειψις θελήσεως.
abundà (a) ῥ. ἀφθονῶ, εὑρίσκομαι ἐν ἀφθονίᾳ, πλεονάζω.
abundent-ă ἐ. ἄφθονος. || ἐπίρ. ἀφθόνως
abundență θ. ἀφθονία.
abur ἀ. ἀτμός, mașină cu aburi ἀτμο-

μηχανή, baie de aburi ἀτμόλουτρον, a preface în aburi ἐξατμίζω.
aburcà (a) ῥ. ὑπεγείρω. || a se aburcà ἀναρριχῶμαι.
abureală θ. ζέφυρος | δρόσος | ὑποκαπνισμός.
aburi (a) ῥ. ἀτμίζω, ὑποβάλλω εἰς ἀτμούς | πνέω ἐλαφρῶς. || a se aburi καλύπτομαι ὑπὸ ἀτμῶν | ἐκτίθεμαι εἰς ἀτμούς, ὑποκαπνίζομαι | μεθύω (συνεκδ.).
aburire ἀφ. ἐξάτμισις. || θ. ἐλαφρὰ πνοή, πνοὴ ἀνέμου.
aburit μετ. κεκαλυμμένος ὑπὸ ἀτμῶν | vin aburit οἶνος ἀρωματώδης, față aburită ὄψις συγκεκινημένη.
aburitor-oare ἐ. ἐξατμιστικός.
aburos-oasă ἐ. ἀτμώδης.
abusile (d') ἐπίρ. τετραποδηδόν.
abuz οὐ. κατάχρησις.
abuzà (a) ῥ. καταχρῶμαι.
abuziv-ă ἐ. καταχρηστικός | παράνομος. || ἐπιρ. καταχρηστικῶς.
ac οὐ. ἐλόνη, am ac de cojocul tău ἔχω ράμματα διὰ τὴν γούναν σου (ῥρ.), a căutà un ac într'un car de fân ζητῶ ψύλλους στάχυρα, a scăpat ca prin urechia acului ἀπὸ τὴν τρίχα γλύστωσε | κέντρον μελίσσης | σιδηροδρομικὴ ἐλόνη, κλειδὶ | Βοτ. acu Doamnei σκάνδιξ, acu pământului ἀσπλήνιον.
acacia θ. Βοτ. ἀκακία.
acadea θ. καραμέλλα.
academic-ă ἐ. ἀκαδημαϊκός.
academicește ἐπίρ. ἀκαδημαϊκῶς.
academician ἀ. μέλος τῆς ἀκαδημίας.
academie θ. ἀκαδημία.
acaju ἀ. ἀνακάρδιον (δένδρον).
acalmie θ. νηνεμία.
acant ἀ. Βοτ. ἄκανθις.
acaparà (a) ῥ. προκαταλαμβάνω τὴν ἀγοράν | καταλαμβάνω.
acaparare, acaparat ἀφ. καὶ μετ. ἰδιοποίησις, ἰδιοποιημένος.
acaparator ἀ. ὁ προκαταλαμβάνων (τὴν ἀγοράν).
acar οὐ. ἐλονοθήκη. || ἀ. κατασκευαστὴς ἐλονῶν | σιδηροδρόμου, κλειδοῦχος.
acaret οὐ. κτίριον. || πλ. ἀκίνητος περιουσία.
acăriță θ. Ζωολ. κρότων (τσιμπούρι κοιν.).
acar(n)iță θ. ἐλονοθήκη.
acasă ἐπίρ. οἶκοι | οἴκαδε a se duce acasă μεταβαίνω οἴκαδε, vine de acasă ἔρχεται οἴκοθεν, nu-i sunt boii acasă δὲν εἶναι στὰ καλά του (ῥρ.), a venì de acasă ἐννοῶ.
acaț ἀ. Βοτ. ἀκακία.
acățà (a) ῥ. ἀναρτῶ.
acățărà (a se) ἀναρριχῶμαι, σκαρφαλώνω (κοιν.).
acățărare, acățărat ἀφ. καὶ μετ. ἀναρρίχησις, ἀναρριχημένος.
acățătoare θ. κρέμαστῆρι. || πλ. Βοτ. ἀναρριχητικά.
acățele θ. πλ. ἕλικοι, ἕλικες ἀμπέλου.
acatist οὐ. ἀκάθιστος, a da acatiste κάμνω εὐχὰς εἰς τὴν Παναγίαν.
acatistier οὐ. βιβλίον περιέχον ὕμνους εἰς τὴν Παναγίαν.
acau οὐ. κάδος.
accedà (a) ῥ. συγκατατίθεμαι.
accelerà (a) ῥ. ταχύνω, ἐπιταχύνω.
accelerare, accelerat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιτάχυνσις, ἐπιταχυμένος. || ἐ. ταχύς.
accelerație θ. ταχύτης.
accent οὐ. τόνος φωνῆς.
accentuà (a) ῥ. τονίζω ἰσχυρότερον.
accentuare, accentuat ἀφ. καὶ μετ. τόνισις, τονισμένος ἰσχυρότερον.
accentuație θ. τονισμός.
accept οὐ. γραμμάτιον τῷ φέροντι.
acceptà (a) ῥ. δέχομαι, παραδέχομαι.
acceptabil-ă ἐ. παραδεκτός.
acceptare, acceptat ἀφ. καὶ μετ. παραδοχὴ παραδεγμένος.
accepți(un)e θ. παραδοχή.
acces οὐ. πλησιασις | μέρος ὅπου γίνεται συγκοινωνία | περίοδος ὑψώσεως πυρετοῦ.
accesibil-ă ἐ. εὐπρόσιτος.
accesit οὐ. (πλ. accesite) δευτερεῖα διαγωνισμοῦ.
accesiune θ. συγκατάθεσις, προσχώρησις.
accesoriu-e ἐ. πρόσθετος ✦ συμπληρωματικός, παραρτηματικός | ἐπουσιώδης.
accident οὐ. συμβεβηκός, δυστύχημα.
accidental-ă ἐ. συμπτωματικός, ἐκ συμπτώσεως.
accidentat-ă ἐ. ἀνώμαλος.
accizà θ. δασμός, φόρος ἐπὶ τῶν τροφίμων | διαπύλια.
accizar ἀ. ἐπὶ τῶν δασμῶν ὑπάλληλος.

această ἐ. ἴδε acest.
aceea ἀντ. ἐκείνη, de aceea ὡς ἐκ τούτου, după aceea μετὰ τοῦτο.
acefal-ă ἐ. ἀκέφαλος.
acel ἀντ. ἐκεῖνος, acea ἐκείνη, acei ἐκεῖνοι, acele ἐκεῖναι.
acela ἀντ. ἐκεῖνος, aceea ἐκείνη, aceia ἐκεῖνοι, acelea ἐκεῖναι.
acelaş ἀντ. ὁ αὐτὸς (aceeaş, aceiaşi, aceleaşi ἡ αὐτή, οἱ αὐτοί, αἱ αὐταί).
acer ἀ. Βοτ. σφένδαμνος.
acerb θ. ἀετός.
acest ἀντ. οὗτος (această, aceşti, aceste).
acesta ἀντ. οὗτοσί (aceasta, aceştia, acestea αὕτη, οὗτοι, αὗται).
acetat οὐ. ὀξικόν.
acetic-ă ἐ. ὀξικός.
acetilen οὐ. Χημ. ὀξυλένιον.
achità (a) ῥ ἐξοφλῶ. || a se achità ἐξοφλοῦμαι.
achitare, achitat ἀφ. καὶ μετ. ἐξόφλησις, ἐξωφλημένος.
achiu οὐ. ῥάβδος σφαιριστηρίου, στέκα (κοιν.), ἡ πρώτη παιζομένη ἐν τῷ σφαιριστηρίῳ σφαῖρα.
achiziţi(un)e θ. πρόσκτησις, ἀπόκτησις.
achizitor ἀ. ὑπάλληλος ἀσχολούμενος εἰς προμηθείας, προμηθευτής.
aci ἐπίρ. ἐδῶ πλησίον | aci e aci ἐδῶ εἶναι ἡ δυσκολία, ἐδῶ σὲ θέλω κάβουρα (φρ.), d'aci înainte εἰς τὸ μέλλον, a fi cât p'aci παρ' ὀλίγον, aci râde, aci plânge πότε γελᾷ καὶ πότε κλαίει.
acid-ă ἐ. ὀξύς. || οὐ. ὀξύ.
acilea ἐπίρ. ἐνταυθί.
acioaie θ. χαλκὸς | ὀρείχαλκος.
acioală θ. σταῦλος | καταφύγιον (συνεκδ.).
aciuà (a) ῥ. καλύπτω. || a se aciuà προφυλάττομαι | καταφεύγω.
aciuare, aciuat ἀφ. καὶ μετ. προφύλαξις, προφυλαγμένος.
aclamà (a) ἀνευφημῶ, ἐπικυρῶ διὰ βοῆς.
aclamare, aclamat ἀφ. καὶ μετ. ἀνευφήμησις, ἀνευφημημένος.
aclamaţi(un)e θ. ἀνευφημία.
aclimataţiune θ. ἐγκλιματισμός.
aclimatizà (a) ῥ. ἐγκλιματίζω.
aclimatizare, aclimatizat ἀφ. καὶ μετ. ἐγκλιμάτισις, ἐγκλιματισμένος.
acmac-ă ἐ. ἄπειρος, ἀδέξιος.
acnee θ. Ἰατρ. ἀκμαί.

acoiu οὐ. ἀκέστρα, σακκοράφα.
acoladă θ. ἐναγκαλισμὸς | ζεῦγμα (ἐπὶ ἐγγράφων).
acolea, acolo ἐπίρ. ἐκεῖ, ἐκεῖσε.
acolisi (a se) ῥ. ἐνοχλῶ.
acolisire, acolisit ἀφ. καὶ μετ. ἐνόχλησις, ἐνωχλημένος.
acolisitor-oare ἐ. ἐνοχλητικός, μολυσματικός.
acolisitură θ. ἐνόχλησις.
acolit ἀ. ἀκόλουθος, ἀφωσιωμένος.
acomodà (a) ῥ. διευθετῶ | συμβιβάζω | συμμορφώνω. || a se acomodà συμμορφώνομαι.
acomodabil-ă ἐ. εὐσυμβίβαστος.
acomodare, acomodat ἀφ. καὶ μετ. συμμόρφωσις, συμμορφωμένος.
acomodaţiune θ. συμβιβασμός, Γραμμοιότης ἤχων.
acompanià (a) ῥ. συντροφεύω | συνοδεύω τὸν ψάλλοντα ἢ παίζοντα ὄργανον μουσικόν.
acompaniament οὐ. συνοδεία | προπομπὴ (πρέσβεως).
acompaniare, acompaniat ἀφ. καὶ μετ. συνόδευσις, συνωδευμένος.
acompaniator ἀ. ὁ συνοδεύων δι' ὀργάνου ἢ φωνῆς παίζοντα ἢ ᾄδοντα.
aconit ἀ. Βοτ. ἀκόνιτον.
acont οὐ. προπληρωμή, τμῆμα λογαριασμοῦ πληρωνομένου ἐν ἀρχῇ.
acoperemânt οὐ. στέγη | καταφύγιον.
acoperì (a) ῥ. καλύπτω, συγκαλύπτω | ὑπερασπίζω | κρύπτω | ὑποκρίνομαι (συνεκδ.). || a se acoperì καλύπτομαι.
acoperire ἀφ. κάλυψις, προκάλυψις.
acoperiş οὐ στέγη, κάλυμμα.
acoperit μετ. κε ἀλυμμένος, προφυλαγμένος. || οὐσ. ὑποκριτής. || ἐπίρ. κεκαλυμμένως, ὑποκριτικῶς.
acoperitoare θ. καλύπτρα, σκέπασμα, κλινοσκέπασμα.
acoperitor ἀ. στεγαστής.
acord οὐ. συγχορδία, χόρδισμα | συμφωνία, ὁμόνοια.
acordà (a) ῥ. συγχορδίζω, χορδίζω | συμφωνῶ, συναρμολογῶ | δίδω, χαρίζω.
acordabil-ă ἐ. ἐύαρμοστος, εὐσυμβίβαστος.
acordare, acordat ἀφ. καὶ μετ. παραχώρησις, παραχωρημένος.

acordătoare θ. χορδιστήριον.
acordor ἀ. ἁρμοστὴς ἐγχόρδων ὀργάνων, χορδιστής. || οὐ. Μουσ. τονάριον.
acostà (a) ῥ. πλευρίζω.
acostare, acostat ἀφ. καὶ μετ. πλεύρισις, πλευρισμένος.
acotiledon ἐ. Βοτ. ἀκοτυλήδονον.
acov οὐ. ἐαρέλλιον, ἐουτσί.
acreală θ. ὄξυνον, ξυνίλα.
acreditâ (a) ῥ. πιστοποιῶ | συνιστῶ | ἀναγνωρίζω | ἐπαληθεύω.
acreditare, acreditat ἀφ. καὶ μετ. πιστοποίησις, πιστοποιημένος, scrisori de acreditare διαπιστευτήρια.
acrì (a) ῥ. ὀξυνίζω, ποιῶ τι ὄξυνον | ἀπογοητεύομαι, mi s'a acrit cu viaţa εἶμαι ἀπογοητευμένος. || a se acrì ξυνίζω.
acribie θ. ἀκρίβεια.
acriclos-oasă ἐ. ὑπόξυνος.
acriciune θ. ἴδε acrime.
acrime θ. δριμύτης, ὀξύτης.
acrire ἀφ. ὀξύνισις.
acriş ἀ. ξυνόγαλα, ὀξικὸν ὀξὺ | ἴδε agriş καὶ măcriş.
acrişor-ară ἐ. ὑπόξυνος.
acrit μετ. καὶ ἐ. ὀξυνισμένος.
acrîtură θ. τροφὴ ὄξυνος (τουρσί).
acriu-e ἐ. ὑπόξυνος.
acrobat ἀ. ἀκροβάτης.
acrobatic-ă ἐ. ἀκροβατικός.
acromatic-ă ἐ. ἀχρωματικός.
acromatism οὐ. ἀχρωματισμός.
acrostih οὐ. ἀκροστιχίς.
acru-ă ἐ. ξυνός, ὄξυνος | ἀποτρόπαιος (συνεκδ.), iţi vine acru de el τὸν συχαίνεσαι, lapte acru ξυνόγαλα, piatră acră στύφις, varză acră ξυνολάχανον, cine s'a fript cu terciul suflă şi în lapte acru ὅποιος καῆ στὸν χυλό, φυσᾶ καὶ τὸ γιαοῦρτι (παρ.).
acrum οὐ. Ἰατρ. ἄφθη, ἀφθώδης στοματίτις.
acruţ-ă ἐ. ὑπόξυνος.
acsiz οὐ. ἴδε acciză.
act οὐ. (πλ. acte) πρᾶξις | ἔργον | συμβόλαιον.
actimeă θ. δίπλωμα διορισμοῦ.
acţionà (a) ῥ. ἐνάγω, κινῶ ἀγωγήν.
acţionar ἀ. μέτοχος (ἑταιρείας).
acţionare, acţionat ἀφ. καὶ μετ. ἔναξις, ἐνηγμένος.
acţiune θ. δρᾶσις, ἐνέργεια | ἀγών, μάχη | Νομ. ἀγωγὴ | Χρημ. μετοχή.
activ-ă ἐ. ἐνεργὸς | ἐνεργητικός. || ἐπίρ. ἐνεργῶς.
activà (a) ῥ. ἐπισπεύδω | θέτω εἰς ἐνέργειαν. || a se activà λαμβάνω ὑπηρεσίαν ἐν τῷ ἐνεργῷ στρατῷ.
activare, activat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίσπευσις, ἐπεσπευσμένος.
activitate θ. δραστηριότης, ἐνεργητικότης, ἐνέργεια | ἐνεργὸς ὑπηρεσία στρατοῦ.
actor ἀ. ἠθοποιός.
actriţă θ. ἠθοποιὸς (γυνή).
actual-ă ἐ. σημερινός, σύγχρονος. || ἐπίρ. συγχρόνως, σήμερον.
actualitate θ. τὸ σύγχρονον.
acù ἐπίρ. τώρα, acù e acù τώρα σέ θέλω (φρ.).
acufundà (a) ῥ. ἴδε cufundà.
acuitate θ. ἀκμή, ὀξύτης | παροξυσμὸς | ὀξύτης φωνῆς.
acum (a) ἐπίρ. τώρα, de acum înainte ἐν τῷ μέλλοντι, vremea de acum ὁ παρὼν χρόνος, οἱ σημερινοὶ καιροί, a-acum o lună πρὸ ἑνὸς μηνός.
acumulà (a) ῥ. ἐπισωρεύω, θησαυρίζω. || a se acumulà ἐπισωρεύομαι.
acumulare, acumulat ἀφ. καὶ μετ. ἐπισώρευσις, ἐπισωρευμένος.
acumulator ἀ. καὶ οὐ. ἐπισωρευτὴς | πυκνωτὴς (ἠλεκτρικός).
acupunctură θ. βελονοκαυστικὴ | θερμοκαυτηριασμός.
acurat-ă ἐ. ἀκριβής. || ἐπίρ. ἀκριβῶς.
acurateţă θ. ταχύτης, ἀκρίβεια.
acuş ἐπίρ. ἀμέσως.
acuşica ἐπιρ. (λαϊκ.) ἴδε acuş.
acustic-ă ἐ. ἀκουστικός.
acut-ă ἐ. ὀξύς.
acuzà (a) ῥ. κατηγορῶ.
acuzabil-ă ἐ. κατηγορητέος.
acuzare θ. κατηγορία.
acuzat μετ. κατηγορημένος. || οὐσ. κατηγορούμενος.
acuzaţi(un)e θ. κατηγορία.
acuzativ οὐ. Γραμ. αἰτιατική.
acuzator ἀ. κατήγορος.
acvarelă θ. ὑδατογραφία.
acvarelist ἀ. ὑδατογράφος.
acvariu οὐ. ἐνυδρεῖον.

acvatic-ă ἐ. ἔνυδρος.
acvilă θ. ἀετός.
acviliu-ă ἐ. ἀέτειος.
adagiu οὐ. ἀπόφθεγμα. παροιμία.
adălmaș οὐ. ἴδε aldămaș.
Adam ἀ. Ἀδάμ. de când cu moș Adam ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων.
adamantin-ă ἐ. ἀδαμάντινος.
adamască θ. ἀδμασκηνὸν ὕφασμα, ἀδμάσκα.
adânc-ă ἐ. βαθύς, adânci bătrâneje βαθὺ γῆρας. || οὐ. βάθος, din adâncul inimei ἐκ βάθους καρδίας. adâncul mării ὁ βυθὸς τῆς θαλάσσης. || ἐπίρ. βαθέως.
adâncat-ă ἐ. βαθυσμένος.
adâncătură θ. κοίλωμα. βάθυνσις.
adânci a) ῥ. βαθύνω, ἐκβαθύνω | ἐμβαθύνω (συνεκδ.). || a se adânci ἐκβαθύνομαι | βυθίζομαι.
adâncime θ. βάθος | ἄβυσσος.
adâncire, adâncit ἀφ. καὶ μετ. ἐκβάθυνσις, ἐκβαθυσμένος.
adâncitor-oare ἐ. ἐκβαθυντικός.
adăogà (a ῥ. προστίθημι, προσθέτω. || a se adăogà προστίθεμαι.
adăogaue, adăogat ἀφ. καὶ μετ. πρόσθεσις, προστεθέμενος.
adaos οὐ. πρόσθήκη | πρόσθεμα | παράρτημα.
adăpà(a) ῥ. ὑδρεύω, ποτίζω. || a se adăpà ποτίζομαι | ἐμποτίζομαι (συνεκδ.).
adăpare, adăpat ἀφ. καὶ μετ. ὑδρευσις, ὑδρευμένος.
adăpătoare θ. φάτνη ἢ μέρος πρὸς ὕδρευσιν ζώων.
adăpătură θ. πότισμα.
adăpost οὐ. σκέπη | καταφύγιον | ἄσυλον | μέρος ἀσφαλές || fără adăpost ἀνέστιος.
adăpostì (a) ῥ. προφυλάττω ὑπὸ σκέπην, θέτω εἰς ἀσφαλὲς μέρος. || a se adăpostì προφυλάττομμαι, καταφεύγω.
adăpostire, adăpostit ἀφ. καὶ μετ. προφύλαξις, προφυλαγμένος.
adaptà (a) ῥ. συναρμολογῶ | ἐφαρμόζω. || a se adaptà ἐφαρμόζομαι.
adaptare, adaptat ἀφ. καὶ μετ. ἐφάρμοσις, ἐφηρμοσμένος.
adaptaţiune θ. ἐφαρμογὴ | ἀπομίμησις.
adăstà (a) ῥ. ἀναμένω ἀνυπομόνως.
adăstare, adăstat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ adăstà.
ade ἐπίρ. καταμόνας.
adecă ἐπίρ. δηλαδή, la adecă vorbind ὁμιλῶν σαφῶς, la o adecă ἐπὶ τέλους.
adecătelea ἐπίρ. (λαϊκ.) ἴδε adecă.
ademeni (a) ῥ. ἐξαπατῶ, δελεάζω.
ademenire θ. ἀπάτη, δελεασμός | παραπλάνησις.
ademenit μετ. ἐξηπατημένος, παραπλανημένος.
ademenitor-oare ἐ. θελκτικός, ἐπαγωγός, γοητευτικός. || ἀ. ἀπατεών.
ademţiune, ademptiune, θ. ἀνάκλησις δωρεᾶς, κληροδοτήματος.
adept ἀ. ὀπαδός, μαθητής, μεμυημένος.
adequat-ă ἐ. ὁλοσχερής, τέλειος.
aderà (a) ῥ. προσκολλῶ, ὁμογνωμονῶ, συγκατατίθεμαι.
aderare, aderat ἀφ. καὶ μετ. συγκατάθεσις, συγκατατεθειμένος.
aderent-ă ἐ. ὀπαδός, θιασώτης.
aderenţă θ. πρόσφυσις.
ades ἐπίρ. συχνάκις.
adesea ἐπίρ. συχνάκις.
adevăr οὐ. ἀλήθεια, într'adevăr τῇ ἀληθείᾳ.
adevărat-ă ἐ. ἀληθής, copil adevărat νόμιμον τέκνον. || ἐπίρ. ἀληθῶς.
adeverì (a) ῥ. πιστοποιῶ, ἐπιβεβαιώνω, ἐξακριβώνω. || a se adeverì ἐπιβεβαιώνομαι, ἐπαληθεύω.
adeverinţă θ. ἀπόδειξις (παραλαβῆς).
adeverire ἀφ. ἐπιβεβαίωσις | ἐπικύρωσις, ἐπισφράγισις.
adeverit μετ. ἀποδεδειγμένος ὡς ἀληθής, πιστοποιημένος.
adeveritor-oare ἐ. ἐπιβεβαιωτικός.
adeveritură θ. διαβεβαίωσις, πιστοποίησις.
adeziune θ. συγκατάθεσις.
adhoc ἐπίρ. ἐπὶ τούτῳ, ἐπὶ ὡρισμένῳ σκοπῷ.
adià (a) ῥ. πνέει ἐλαφρῶς.
adiacent-ă ἐ. παρακείμενος, πλησιόχωρος.
adiafor ἐ. ἀδιάφορος.
adiaforie θ. ἀδιαφορία.
adiată θ. ἴδε diată.
adică ἐπίρ. ἴδε adecă.
adicăte, adicătelea ἐπίρ. ἴδε adecă.

adiere θ. ἀΰρα.
adinamie θ. ἀδυναμία.
adineaori ἐπίρ. πρὸ ὀλίγου.
adins ἐπίρ. înadins ἐπὶ τούτῳ, ἀπὸ σκοποῦ, într'adins ὅλως ἐπὶ τούτου.
adinsita (din) ἐπίρ. ἐπὶ τούτῳ.
adio! ἐπιφ. χαῖρε, ὑγίαινε a-şi luà adio ἀποχαιρετῶ.
adiţionà (a) ῥ. προσθέτω. || a se adiţionà προστίθεμαι.
adiţional-ă ἐ. πρόσθετος.
adiţionat μετ. προσθεθειμένος
adiţi(un)e θ. πρόσθεσις.
adjectiv οὐ. ἐπίθετον.
adjectival-ă ἐ. ἐπιθετικός.
adjudicà (a) ῥ. ἐπιδικάζω καταχυρῶ οἰκειοποιοῦμαι.
adjudicare, adjudicat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιδίκασις. ἐπιδικασμένος.
adjudicatar ἀ. καταχυρολήπτωρ.
adjudicaţiune θ. κατακύρωσις.
adjudicator ἀ. ἐπιδικάζων, καταχυρωτής.
adjunct ἐ. καὶ ἀ. ὑφηγητής ταγματάρχης τοῦ οἰκονομικοῦ.
adjurà (a) ῥ. ἐξορκίζω.
adjuraţiune θ. ἐξορκισμός.
adjutant ἀ. ἀνθυπασπιστής, ὑπασπιστής.
administrà (a) ῥ. διοικῶ, παρέχω, χορηγῶ (φάρμακον).
administrare, administrat ἀφ. μετ. διοίκησις, διωκημένος.
administraţi(un)e θ. διαχείρησις. διοίκησις, μετάδοσις.
administrativ-ă ἐ. διοικητικός.
administrator ἀ. διαχειριστής | διοικητὴς ἐπαρχίας ἢ τραπέζης.
admirà (a) ῥ. θαυμάζω.
admirabil-ă ἐ, θαυμαστός, ἀξιοθαύμαστος.
admirare, admirat ἀφ. καὶ μετ. θαύμασις, θαυμασμένος.
admiraţi(un)e θ. θαυμασμός.
admirator-oare οὐ. θαυμαστής.
admis μετ. δεδεγμένος. || ἐ. δεκτός.
admisibil-ă ἐ. παραδεκτός.
admisibilitate θ. παραδεκτικότης.
admisi(un)e θ. παραδοχή.
admite (a) ῥ. εἰσάγω | παραδέχομαι.
admitere ἀφ. παραδοχή.
admonestà (a) ῥ. ἐπιπλήττω.
admonestare, admonestat ἀφ καὶ μετ. ἐπίπληξις. ἐπιπληγμένος.
admoniţiune θ. ἐπίπληξις.
adnotà (a) ῥ. σχολιάζω.
adnotare, adnotat ἀφ. καὶ μετ. σχολίασις. σχολιασμένος.
adnotaţi(un)e θ. σχόλιον.
adnotator ἀ σχολιαστής.
adolescent ἀ ἔφηβος
adolescenţă θ. ἐφηβεία.
adonic-ă ἀ. ἀδώνειος.
adoptà (a) ῥ. παραδέχομαι | οἰκειοποιοῦμαι | υἱοθετῶ.
adoptare, adoptat ἀφ. καὶ μετ. υἱοθέτησις. υἱοθετημένος.
adopţiune θ. υἱοθεσία.
adoptiv-ă ἐ. θετός.
adorà (a) ῥ. λατρεύω. προσκυνῶ.
adorabil-ă ἐ. ἀξιολάτρευτος.
adorare, adorat ἀφ. καὶ μετ. προσκύνησις. προσκυνημένος.
adoraţiune θ. λατρεία.
adorator ἀ λατρευτής.
adormì (a) ῥ. ἀποκοιμίζω, ἀποκοιμῶμαι. a adormì de veci ἀποθνήσκω.
adormire, adormit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκοίμησις. ἀποκοιμισμένος. Adormirea Măicei Domnului ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου.
adormità (a) ῥ. ὑπνώττω.
adormitare, adormitat ἀφ. καὶ μετ. ὕπνωσις, ὑπνωμένος.
adormitor-oare ἐ. ἀποκοιμιστικός, ὑπνωτικός.
adormiţele θ. πλ. Βοτ. ἀνεμώνη | κισσάμπελος.
adresă θ. διεύθυνσις.
adresà (a) ῥ. διευθύνω, ἀπευθύνω. || a se adresà ἀπευθύνομαι.
adresant ἀ. ἀποστολεύς.
adresare, adresat ἀφ. καὶ μετ. ἀπεύθυνσις. ἀπευθυμμένος. || ἀ. ἀποδοχεύς.
aducător-oare ἐ. κομιστικός, || οὐσ. κομιστής, φορεύς.
aduce (a) ῥ. φέρω, κομίζω. | a aduce înapoi ἐπιστρέφω, a aduce la îndeplinire πραγματοποιῶ a aduce la cunoştinţă γνωστοποιῶ | ἀποφέρω, moşia aduce τὸ κτῆμα φέρει εἰσόδημα | nu aduce anul ce aduce ceasul λείψε ὥρα νὰ ζήσῃς χρόνια (φρ.) | παρουσιάζω, ἐπι-

καλοῦμαι, a aduce martori φέρω μάρτυρας | a aduce vorba φέρω τὸν λόγον, a aduce supărare προξενῶ ἐνόχλησιν | κάμπτω, a adus craca ἔκαμψε τὸν κλάδον | a-şi aduce cu cineva ὁμοιάζω τινί | a aduce aminte ὑπενθυμίζω, a-şi aduce amiinte ἀναμιμνήσκομαι. || a se aduce ὁμοιάζω.

aducere θ. κόμισις, κομιδή, aducere la îndeplinire ἐκτέλεσις.

adulà (a) ῥ. κολακεύω.

adulare, adulat ἀφ. καὶ μετ. κολάκευσις, κολακευμένος.

adulaţi(un)e θ. κολακεία.

adulator-oare ἐ. κολακευτικός. || οὐσ. κόλαξ.

adulmecà (a) ῥ. ἀνιχνεύω ἐξιχνιάζω | προαισθάνομαι (συνεκδ.).

adulmecare, adulmecat ἀφ. καὶ μετ. ἀνίχνευσις, ἀνιχνευμένος.

adulmecător-oare ἐ. ἀνιχνευτικός. || ἀ. ἀνιχνευτὴς (κύων).

adult-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἐνῆλιξ.

adulter-ă ἐ. καὶ οὐσ. μοιχευτικός, μοιχός. || οὐ. μοιχεία.

adulterin-ă ἐ. μοιχευτικός.

adumbrì (a) ῥ. ἐπισκιάζω. || a se adumbrì τίθεμαι, ἀναπαύομαι ὑπὸ τὴν σκιάν.

adumbrire, adumbrit ἀφ. καὶ μετ. ἐπισκίασις, ἐπισκιασμένος.

adumbritor-oare ἐ. ἐπισκιαστικός.

adunà (a) ῥ. ἀθροίζω, συναθροίζω, adun cifre κάμνω πρόσθεσιν, προσθέτω, adun bucate συγκομίζω, adun la un loc συγκεντρώνω, a adunat bani ἐθησαύρισε. || a se adunà συναθροίζομαι, a se adunà la un loc συγκεντρώνομαι, ne adunăm seară συνερχόμεθα τὴν ἑσπέραν.

adunare ἀφ. σύναξις, σύλλεξις. || θ. συνέλευσις, obştească adunare Βουλή, eră adunare mare ἦτο πολὺς κόσμος συνηθροισμένος, συνηγμένος.

adunat μετ. συνηθροισμένος, συνηγμένος.

adunător-oare ἐ. ἀθροιστικός, συναθροιστικός. || ἀ. συλλέκτης (σπανίων).

adunătură θ. σωρὸς | συρφετός.

adus μετ. φερμένος | διαπλασμένος. || ἐ. κυρτός, latagan adus κυρτὸν λαταγάνιον. || οὐ. προσφορά.

adverb οὐ. ἐπίρρημα.

adverbial-ă ἐ. ἐπιρρηματικός. || ἐπίρ. ἐπιρρηματικῶς.

advers-ă ἐ. ἐναντίος, ἀντίδικος.

adversar ἀ. ἀντίπαλος.

adversitate θ. ἐναντιότης | δυστοχία.

advocat ἀ. δικηγόρος.

advocăţel ἀ. δικηγορίσκος.

advocăţesc-ească ἐ. δικηγορικός.

advocăţeşte ἐπίρ. δικηγορικῶς.

advocaţime θ. τὸ δικηγορικὸν σῶμα, οἱ δικηγόροι.

advocatlâc οὐ. δικηγορικὸν ἐπάγγελμα | στρεψοδικία.

advocătură θ. δικηγορικὸν ἐπάγγελμα.

advon οὐ. πρόναος.

aèd ἀ. ἀοιδός.

aer οὐ. ἀήρ | φυσιογνωμία, işi ia aere κομπάζει | μελῳδία.

aer οὐ. ἄγιον σουδάριον.

aerel ἀ. Βοτ. μηδικὸν σίλφιον.

aerian-ă ἐ. ἀερώδης, ἀέριος.

aerifer-ă ἀεροφόρος.

aeriform-ă ἀεροειδής.

aeriseală θ. ἀερισμός.

aerisì (a) ῥ. ἀερίζω. || a se aerisì ἀερίζομαι.

aerisire, aerisit ἀφ. καὶ μετ. ἀέρισις, ἀερισμένος. || οὐ. ἀερισμός.

aerobiu-e ἐ. ἀερόβιος.

aerografie θ. ἀερογραφία.

aerolit οὐ. ἀερόλιθος.

aerologie θ. ἀερολογία.

aerometrie θ. ἀερομετρία.

aerometru οὐ. ἀερόμετρον.

aeronaut ἀ. ἀεροναύτης.

aeroplan οὐ. ἀεροπλάνον.

aeros-oasă ἐ. ἀερικός, εὐάερος.

aerostat οὐ. ἀερόστατον.

aerostatică θ. ἀεροστατική.

aevea ἐπίρ. aievea.

afabil-ă ἐ. φιλόφρων, προσηνής. || ἐπίρ. προσηνῶς.

afabilitate θ. φιλοφροσύνη, προσήνεια.

afacere θ. ὑπόθεσις.

afânà (a) ῥ. ἀραιώνω. || a se afânà ἀραιώνομαι.

afânare, afânat ἀφ. καὶ μετ. ἀραίωσις, ἀραιωμένος.

afanisì (a) ῥ. καταστρέφω, ἀφανίζω.

afanisire, afanisit ἀφ. καὶ μετ. κατάστρεψις, κατεστραμμένος.

afară ἐπίρ. ἔξω, a da afară ἐκθιώκω, a ieși afară ἐξέρχομαι, ἔχω κένωσιν | de afară ἔξωθεν, pe din afară ἐκ στήθους, pe afară ἔξω, afară din cale λίαν, ὑπερμέτρως. || σύνδ. afară că ἐκτὸς τοῦ ὅτι, afară numai ἐκτὸς ἐάν, afară de ἐξαιρουμένου τοῦ, afară de aceasta ἐκτὸς τούτου. || ἐπιφ. ἔξω!

afectà (a) ῥ. προσδιορίζω | ὑποκρίνομαι, προσποιοῦμαι | ἐπιτηδεύομαι | συγκινῶ.

afectare afectat ἀφ. καὶ μετ. προσποίησις, προσποιημένος.

afectațiune θ. προσποίησις, ἐπιτήδευσις | προορισμός.

afecționà (a) ῥ. ἀγαπῶ, εὐνοῶ.

afecționare, afecționat ἀφ. καὶ μετ. εὐνόησις, εὐνοημένος.

afecțiune θ. στοργή, φίλτρον, ἀγάπη.

afectiv-ă ἐ. περιπαθής.

afectuos-oasă ἐ. εὐμενής, ἀγαπῶν.

afeliu οὐ. ἀφήλιον σημεῖον.

afemeiat-ă ἐκτεθηλυμένος. || ἀ. θηλυδρίας.

aferent-ă ἐ. ἐπιβάλλων.

aferezà θ. Γραμ. ἀφαίρεσις.

aferim! ἐπιφ. εὖγε!

afet οὐ. ὑποστάτης τηλεβόλου, κιλλίβας.

afierosi (a) ῥ. ἀφιερώνω.

afierosire, afierosit ἀφ. καὶ μετ. ἀφιέρωσις, ἀφιερωμένος.

afif ἐ. ἀχρήματος, ἀπένταρος.

afilià (a) ῥ. προσηλυτίζω.

afiliare, afiliat ἀφ. καὶ μετ. προσηλύτισις, προσηλυτισμένος.

afin ἀ. Βοτ. μυρτίλλος. || ἐ. συγγενικός. || πλ. συγγενεῖς.

afinitate θ. συγγένεια | οἰκειότης | ἀναλογία.

afion οὐ. ὄπιον.

afirmà (a) ῥ. βεβαιώνω, ἐπιβεβαιώνω.

afirmare, afirmat ἀφ. καὶ μετ. βεβαίωσις βεβαιωμένος.

afirmațiune θ. ἐπιβεβαίωσις.

afirmativ-ă ἐ. βεβαιωτικός, καταφατικός. || ἐπίρ. καταφατικῶς.

afiș οὐ. τοιχοκόλλημα, πρόγραμμα.

afișà (a) ῥ. τοιχοκολλῶ. || a se afișà ἐκδηλοῦμαι.

afișaj οὐ. τοιχοκόλλησις.

afișare, afișat ἀφ. καὶ μετ. τοιχοκόλλησις, τοιχοκολλημένος.

afișer ἀ. τοιχοκολλητής.

afix οὐ. Γραμ. καταληκτικόν.

aflà (a) ῥ. εὑρίσκω, ἀνακαλύπτω | ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ | μανθάνω, le ai aflat? τὰ ἔμαθες; || a se aflà εὑρίσκομαι, se aflau la masa ἐκάθηντο εἰς τὴν τράπεζαν, acolo se află ἐκεῖ εὑρίσκεται, mă aflu bine ἔχω καλῶς τὴν ὑγείαν | s-a aflat ἔγινε γνωστόν.

află-in-treburi ἀ. πολυάσχολος, (εἰρων.), e un află-în-treburi σὲ δουλειὰ βρίσκεται.

aflare ἀφ. εὕρεσις, ἀνακάλυψις. || θ. ἐφεύρεσις, παρουσία.

aflat μετ. εὑρημένος, copil aflat ἔκθετον, dintru aflate ἐκ διαδόσεων.

aflător-oare ἐ. παρευρισκόμενος. || ἀ. ἐφευρέτης.

aflicțiune θ. λύπη, θλῖψις.

aflictiv-ă ἐ. θλιβερός.

afluà (a) ῥ. συρρέω.

afluare, afluat ἀφ. καὶ μετ. σύρρευσις, συρρευμένος.

afluent ἀ. παραπόταμος.

afluență θ. συρροή.

aflux οὐ. συρροὴ ὑγρῶν.

afon-ă ἐ. ἄφωνος.

afonie θ. ἀφωνία.

aforism οὐ. ἀφορισμός.

aforistic-ă ἐ. ἀφοριστικός.

african-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀφρικανικός, Ἀφρικανός.

afront οὐ. προσβολή.

aftă θ. ἄφθαι, στοματῖτις ἀφθώδης.

aftos-oasă ἐ. ἀφθώδης.

afumà (a) ῥ. καπνίζω | ὑποκαπνίζω | hârtie de afumat ἀρωματικῶς καπνίζων χάρτης. || a se afumà ὑποκαπνίζομαι, s-a afumat de vin ἐμέθυσε.

afumare ἀφ. ὑποκάπνισις.

afumat μετ. καπνισμένος | μεθυσμένος (συνεκδ.), κίτρινος ὑπὸ τοῦ καπνοῦ.

afumătoare θ. θυμιατήριον. || πλ. afumatori ἀρώματα πρὸς κάπνισμα.

afumător ἀ. ὑποκαπνιστής.

afumătură θ καπνιστόν.

afund οὐ. βάθος, βυθός. || ἐπίρ. βαθέως, τελείως, a da afund βυθίζω, a se da afund βυθίζομαι

afundà (a) ῥ. βυθίζω, σκάπτω βαθέως. || a se afundà βυθίζομαι, ἐξαφανίζομαι.
afundare ἀφ. καταβύθισις. | θ. ἐκσκαπή | μακροβούτι (κοιν).
afundat, μετ. βυθισμένος. || οὐ. βύθισμα.
afundător ἀ. βύτης.
afundătură θ. ἀπομεμακρυσμένη ὁδός, ἀδιέξοδος.
afundiș οὐ. κοίλωμα.
afunzime θ. βάθος.
afurisanie θ. ἀνάθεμα, κατάρα.
afurisi (a) ῥ. ἀναθεματίζω | καταρῶμαι.
afurisire θ. ἀφορισμός, ἀνάθεμα.
afurisit-ă ἐ. ἀναθεματισμένος. κατηραμένος | om afurisit κακὸς ἄνθρωπος, o vreme afurisită καιρὸς κακός.
agà ἀ. ἀγᾶς.
agă ἀ. (ἀρχ.) ἀστυνόμος.
agale ἐπίρ. ἀργῶς (ἀγάλια).
agănâu οὐ. ἴδε bătută.
agaos ἀ. Βοτ. ἀγαύη.
agapă θ. ἀγάπη, συμπόσιον.
agariciu ἀ. Βοτ. ἀγαρικόν.
agârlâc οὐ. ἐαρεῖα ἀποσκευή.
agasà (a) ῥ. ἐρεθίζω, ἐνοχλῶ.
agasant-ă ἐ. ἐνοχλητικός.
agasare, agasat ἀφ. καὶ μετ. ἐνόχλησις, ἐνωχλημένος.
agat οὐ. Ὄρυκτ. ἀχάτης.
Agatangel ἀ. Ἀγαθάγγελος.
agățà (a) ῥ. ἀναρτῶ, σκαλώνω, κρεμάζω. || a se agățà ἀναρτῶμαι, σκαρφαλώνω.
agățare, agățat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάρτησις, ἀνηρτημένος.
ageamiu-e ἐ. ἄπειρος. || οὐσ. ἀκαμιάτης.
agemoglan ἀ. παιδομαζωμένος (ὑπὸ τῶν γενιτσάρων).
agent ἀ. πράκτωρ. agent de poliție ἀστυνομικὸν ὄργανον.
agenție θ. πρακτορεῖον.
agentură θ. πρακτορεῖον.
ager-ă ἐ. εὐκίνητος | ζωηρὸς | ἐπιδέξιος | διαπεραστικός. || ἐπίρ. διαπεραστικῶς.
agerì (a) ῥ. καθιστάνω τινα εὐκίνητον | ὀξύνω.
agerime θ. εὐκινησία | ἐπιτηδειότης | διορατικότης.
aghesmuì (a) ῥ. ἁγιάζω | ξυλοκοπῶ (συνεκδ.).
aghesmuire ἀφ. ἁγίασις.
aghesmuit μετ. ἁγιασμένος | ἐλαφρῶς μεθυσμένος (συνεκδ.).
aghiasmá θ. ἁγίασμα | ποτὸν (συνεκδ.).
aghiasmatar οὐ. ἁγιασματάριον.
aghios οὐ. ὕμνος. i-a cântat popa aghiosul ἀπέθανε. a trage aghioase ρογχάζω.
aghiotant ἴδε adjutant.
aghiuță ἀ. διάβολος | κακὸς ἄνθρωπος (συνεκδ.). l'a furat aghiuța ἐκομήθη, l'a luat aghiuța ἀπέθανε.
agie θ. ἀστυνομία, ἀστυνομικὸν ἀξίωμα.
agiesc-ească ἐ. ἀστυνομικός.
agil-ă ἐ. εὐκίνητος. || ἐπίρ. εὐκινήτως.
agilitate θ. εὐκινησία.
agimă θ. Βοτ. σκόροδον ἀσκαλώνειον.
agio οὐ. Χρημ. ἐπικαταλλαγή.
agiotà (a) ῥ. ἐπικαταλλάσσω.
agiotaj οὐ. ἐπικαταλλαγή, κυβεία.
agiotor ἀ. ἐπικαταλλάκτης.
agità (a) ῥ. κινῶ, ταράσσω, σείω. || a se agità κινοῦμαι.
agitare, agitat ἀφ. καὶ μετ. τάραξις, τεταραγμένος.
agitați(un)e θ. ταραχή.
agitator ἀ. ταραξίας.
aglică θ. Βοτ. σπειραία.
aglicei ἀ. πλ. Βοτ. ἴδε ciubotică cucului.
agliciu ἀ. Βοτ. ῥράνθειον.
aglomerà (a) ῥ. σωρεύω, ἐπισωρεύω. || a se aglomerà συσωρεύομαι.
aglomerare, aglomerat ἀφ. καὶ μετ. συσώρευσις, συσωρευμένος. || οὐ. Ὄρυκτ. σύγκριμα.
aglomerați(un)e θ. συνάθροισις, συγκέντρωσις.
aglutinà (a) ῥ. συγκολλῶ.
aglutinant-ă ἐ. συγκολλητικός.
aglutinare, aglutinat ἀφ. καὶ μετ. συγκόλλησις, συγκολλημένος.
agneț ἀ. Θρησκ. Σῶμα.
agonie θ. ἀγωνία.
agoniseală θ. κοπιῶδες κέρδος.
agonisì (a) ῥ. κερδίζω μετὰ κόπου.
agonisire, agonisit ἀφ. καὶ μετ. κέρδισις, κερδισμένος μετὰ κόπου.
agonisită θ. ἴδε agoniseală.
agonisitor ἀ. ὁ μετὰ κόπου προσπορι όμενος τὰ πρὸς τὸ ζῆν.

agonistică θ. ἀγωνιστική.
agrafă θ. πόρπη.
agramat ἀ. ἀγράμματος.
agrar-ă ἐ. ἀγρωτικός.
agravà (a) ῥ. ἐπιβαρύνω. || a se agravà χειροτερεύω.
agravant-ă ἐ. ἐπιβαρυντικός.
agravare, agravat ἀφ. καὶ μετ. χειροτέρευσις, χειροτερευμένος.
agreà (a) ῥ. ἀποδέχομαι | ἐγκρίνω | ἀρέσκω.
agreare, agreat ἀφ. καὶ μετ. ἀποδεξις, ἀποδεγμένος.
agregat οὐ. σύγκριμα. || ἀ. ὑφηγητής.
agregaţi un e θ. ὑφηγεσία.
agrement οὐ. τέρψις | χάρις | συγκατάθεσις.
agresiune θ. ἐπίθεσις, ἐπιβουλή.
agresiv-ă ἐ. ἐπιθετικός. || ἐπίρ. ἐπιθετικῶς.
agresor ἀ. ἐπιτιθέμενος. προσβάλλων.
agrest-ă ἐ. ἀγρωτικός.
agricol-ă ἐ. γεωργικός.
agricultor ἀ. γεωργός.
agricultură θ. γεωργία.
agrimensor ἀ. χωρομέτρης, ὁ καταμετρῶν γαίας.
agrimensură θ. χωρομετρία.
agriş ἀ. φραγκοσταφυλλιά, agriş roşu ἐρυθρὶς κοινή.
agrişă θ. φραγκοστάφυλλον.
agronom ἀ. ἀγρονόμος.
agronomic-ă ἐ. ἀγρονομικός.
agronomie θ. ἀγρονομία.
agru ἀ. ἀγρός.
agud ἀ. ἴδε dud.
agudă θ. μῶρον.
aguridă θ. σταφυλὴ ἄωρος, ἀγουρίδα.
aguridar ἀ. ἀγρία ἄμπελος.
ah! ἐπιφ. ἆχ!
aha! ἐπιφ. ἆχ!
aho! ἐπιφ. ἔ!
ahotnic-ă ἐ. ἄπληστος. || οὐσ. θιασώτης.
aht οὐ. (πλ. ahturi) φροντίς, ἀναστεναγμός, ἐπιθυμία ἰσχυρά, aht de jară νοσταλγία.
ahtiare θ. ἴδε aht.
ahtiat-ă ἐ. ἰσχυρῶς ἐπιθυμῶν.
ahuri οὐ. πλ. ἐκθετὶς ἀναστεναγμοί.
ai! ἐπιφ. ἆχ! ἄϊντε! || πληθυντικὸς τοῦ ἄρθρου al, || ăi ἀντ. ἴδε al-ale.
aia ἐ. καὶ ἀντων. κατὰ τὸ λαϊκόν, ἴδε aceea | altă aia πρᾶγμα τρίμερόν.
aian ἀ. (ἀρχ.) διοικητὴς τριήματος ἐπαρχίας.
aiar οὐ. ἐπίσημος ἔλεγχος μέτρων καὶ σταθμῶν.
aiasmă θ. ἴδε aghiasmă.
aici ἐπίρ. ἴδε aci.
aida-de ἐπιφ. ἔλα-δά!
aide! ἐπιφ. ἐμπρός! ἄγωμεν!
aidem-aideţi ἐπιφ. ἐμπρός! ἄγωμεν!
aidoma ἐπίρ. καθ' ὅλα ὅμοιος.
aievea ἐπίρ. τῇ ἀληθείᾳ | πράγματι | ἐλευθέρως.
aior ἀ. Βοτ. ἀγριόσκορδον | ἴδε laptele cucului | εὐφόρβιον.
ais! ἐπιφ. (πρὸς τὰ ζῶα) δεξιά!
aişor ἀ. Βοτ. ἀσφόδελος, σκόρδον τῶν ἀγρῶν | ἴδε frunză voinicului.
ait! ἐπιφ. ἐπὶ τέλους!
aiu ἀ. Βοτ. σκόρδον | aiul cioarei κυνόσκορδον | aiu de pădure χελιδόνιον | aiul şarpelui σκορδόπρασον | aiu sârbesc πράσον | aiu de toamnă ὀφιόσκορδον.
aiurea ἐπίρ. ἀλλαχοῦ | cu gândul aiurea ἀφηρημένος | a vorbì aiurea παραληρῶ | a călcà aiurea ἀπιστῶ τῇ συζύγῳ.
aiurealà θ. παραλήρημα.
aiurì (a) ῥ. παραληρῶ | περιπλανῶμαι (συνεκδ.).
aiurire θ. παραλήρημα.
aiurit οὐ. παραλήρημα.
aiuritor-oare ἐ. παραληρῶν.
aiuşor ἀ. Βοτ. ἐρύσιμον.
ajder ἀ. θηρίον, δράκων.
ajumit οὐ. ἴδε ascunsele.
ajun ἀ. νηστεία (σπανίως) | παραμονή. moş Ajun παραμονὴ Χριστουγέννων, la moş Ajun εἰς τὰς ἑλληνικὰς καλένδας.
ajunà (a) ῥ. νηστεύω.
ajunge (a) ῥ. φθάνω, καταφθάνω, a ajunge la mal προσαράζω, va ajunge d'parte θὰ προσδεύσῃ, unde vrea să ajungă? τί ἐννοεῖ νὰ κάμῃ (συνεκδ.) | προσβάλλω, gloniul l'a ajuns ἡ σφαῖρα τὸν εὗρε | a ajuns împărat ἔφθασεν εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον, a ajuns rău κακῶς κατέληξε, rele timpuri am ajuns εἰς κακοὺς καιροὺς ζῶμεν | πί-

πτω, περιέρχομαι, a ajuns în mizerie περιῆλθεν εἰς ἀθλιότητα | καταλήγω, a ajuns de râs κατήντησε γελοῖος | a ajuns în doaga copiilor ξαναμωράθη | ajunge! ἀρκεῖ! || a se ajunge συναθροίζομαι, συναντῶμαι | συνεννοοῦμαι, nu se ajung la preț δὲν συμφωνοῦν εἰς τὴν τιμὴν | ἀρκοῦμαι, nu se ajunge cu leafa sa μόλις κατορθώνει νὰ ἀπαντήσῃ τὰ ἔξοδά του.

ajungere ἀφ. ἄφιξις. || θ. ἐπιτυχία.

ajuns μετ. ἀφιγμένος, ἐπιτυχὼν τοῦ σκοποῦ. || ἐ. ὥριμος | ὀψίπλουτος. || οὐ. ἄφιξις, bun ajuns καλῶς ὥρισες | συνεννόησις. || ἐπίρ. de ajuns ἀρκετά.

ajustà (**a**) ῥ. προσαρμόζω, διευθετῶ.

ajustare, ajustat ἀφ. καὶ μετ. προσάρμοσις, προσηρμοσμένος.

ajutà (**a**) ῥ. βοηθῶ, ὑποστηρίζω, dă din mâni și cerul te va ajutà τὸν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει (παρ.), a ajutà cu bani βοηθῶ χρηματικῶς. vre-un naș mai de Doamne ajută κανένας κουμπάρος τῆς προκοπῆς, tocmai când eram să zic Doamne ajută ἀκριβῶς ὅτε ἤμην ἕτοιμος νὰ εἴπω Δόξα σοι Κύριε, să nu te pomenești cu un Doamne ajută la spinare πρόσεξε νὰ μὴ σοῦ ταῖς ἐρέξουν (φρ.) | συμβάλλω, ἐλεῶ. || a se ajutà ἀλληλοβοηθοῦμαι.

ajutare, ajutat ἀφ. καὶ μετ. βοήθησις, βοηθημένος.

ajutător-oare ἐ. βοηθητικός.

ajutor ἀ. βοηθός, ajutor de primar δημαρχιακὸς πάρεδρος. || οὐ. βοήθεια, ἐπικουρία, χρηματικὴ ὑποστήριξις, a da o mână de ajutor ἔρχομαι εἰς βοήθειαν. || πλ. ajutoare βοήθειαι. || ἐπιφ. βοήθεια!

ajutorà (**a**) ῥ. βοηθῶ, συντρέχω.

ajutorare θ. βοήθεια, προστασία.

ajutorință θ. βοήθεια | φόρος.

al (a, ai, ale) ἄρθρ. ὁ, ἡ, οἱ, αἱ. al meu ὁ ἐμός, al școlarului τοῦ μαθητοῦ, al dracului κακός, fire-ai al dracului ὁ διάβολος νὰ τὸν πάρῃ, de al de noi ἄνθρωποι ὡς ἡμεῖς, d'al de astea τοιαῦτα πράγματα. || ἀντων. ἐκεῖνος, ἐκείνη casă alături de a unui ἰδιαν οἰκία πλησίον τῆς τοῦ χωρικοῦ, nu erà într'ale lui δὲν ἦτο στὰ συγκαλά του (φρ.).

ăl ἄρθρ. (λαϊκῶς) ὁ, degetul ăl mic ὁ μικρὸς ὁ δάκτυλος, ăl de sus ὁ Ὕψιστος. || ἀντων. ăl de ieri ὁ χθεσινός, vorba ăluia καθὼς λέγει ὁ λόγος (φρ.).

ăla ἀντ. ἐκεῖνος.

ală θ. λάμια, (δράκος | λαίλαψ.

ala-bala οὐ. (δημῶδες) ἀνακατοσούρα | ce mai ala-bala? τί νέον;

alabastru οὐ. ἀλάβαστρος.

alac οὐ. κριθὴ ὄψιμος, γρασίδι. || ἐ. ἀνοικτόξανθος.

alaciu ἐ. πολύχρωμος, ποικίλος.

alageà θ. ἐνδιάνα (ὕφασμα), a păți alageaua ἀπατῶμαι, κοροϊδεύομαι, a căpătà alageaua περιπίπτω εἰς ἀθλιότητα.

alaiu οὐ. πομπὴ | θόρυβος | συνοδεία | ἐκφορά, alai de jale πένθυμος συνοδεία, a duce cu alaiu φέρω ἐν πομπῇ, alai mare de slugi πολυάριθμος ὑπηρεσία, alai-beiu ἀξιωματικὸς ἱππικοῦ, alai-top τηλεβόλον ἐκστρατείας.

alălăi (**a**) ῥ. ὑποτονθορίζω

alălăire, alălăit ἀφ. καὶ μετ. ὑποτονθόρισις, ὑποτονθορισμένος.

alalt ἀντ. ἴδε celălalt.

alaltăieri ἐπίρ. προχθὲς | alaltăseară προχθὲς ἑσπέρας.

alamă θ. χαλκὸς κίτρινος (πάφυλας), ὀρείχαλκος. || οὐ. πλ. alămuri ἐργαλεῖα, σκεύη ἐξ ὀρειχάλκου.

alămâie θ. ἴδε lămâie | ἀρχαῖος μολδαβικὸς χορὸς ἐν εἴδει πόλκας.

alămăioară θ. Βοτ. ἴδε gutue | ἔρπυλλον.

alămar ἀ. χαλκέμπορος, χαλκεύς.

alămărie θ. κατάστημα ἢ ἐμπόρευμα χαλκίνων σκευῶν.

alambic οὐ. ἄμβυξ.

alămit-ă ἐ. χαλκότευκτος.

alămiu-e ἐ. ὀρειχαλκόχρους.

alandala ἐπίρ. ἄλλ'ἀντ'ἄλλων, a vorbi alandală παραληρῶ, alandala coconara ἄρρητ'ἀθέμιτα (φρ.).

alàptà (**a**) ῥ. θηλάζω.

alăptare, alăptat ἀφ. καὶ μεο. θήλασις, θηλασμένος. || οὐ. θηλασμός.

alarmă θ. σημεῖον κινδύνου | κέλευσμα πρὸς ὁπλισμόν, προσβολήν.

alarmà (**a**) ῥ. ἐκφοβίζω | δίδω τὸ σημεῖον κινδύνου. || a se alarmà πτοοῦμαι.

alarmant-ă ἐ. προξενῶν ταραχήν, ἀνησυχίαν, πτοητικός.
alarmare, alarmat ἀφ. καὶ μετ. πτόησις, πτοημένος.
alătură (a) ῥ. ἐπισυνάπτω | πλησιάζω | συγκρίνω. || a se alătură ἐπισυνάπτομαι, πλησιάζω | συνεννοοῦμαι | συγκρίνομαι.
alăturare ἀφ. ἐπισύναψις | σύγκρισις, fără alăturare ἀσυγκρίτως.
alăturat μετ. ἐπισυνημμένος.
alăturea ἐπίρ. παρά, πλησίον, pe alăturea πέριξ, de alături παραπλεύρως.
alău οὐ. τετράγωνον δίκτυον πρὸς ἁλίευσιν μικρῶν ἰχθύων
alaun οὐ. στυπτηρία.
alaur οὐ. Βοτ. στραμμόνιον.
alăută θ. ἴδε lăută.
alb-ă ἐ. λευκός, săptămâna albă ἡ ἑβδομὰς τῆς τυρινῆς, nici albă nici neagră πράγματα ἀσυνάρτητα (φρ.) | εὐτυχής, zile albe εὐτυχεῖς ἡμέραι, îi scoate peri albi τοῦ ϐγάζει τὴν ψυχὴ (φρ.) | a trăi lumea albă ζῶ ϐίον εὐτυχῆ. || οὐ. λεύκωμα, albul ochiului Ἀνατ. ὁ σκληρωτικός. || θ. αὐγή, a intrat alba în sat ἐξημέρωσε, χιονίζει | γραῖα φορεὰς | ἄλευρον, a vedeà alba în capistere εὑρισκω τροφήν, νομφεύομαι | alba în doi bani τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς (φρ.).
albanez-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀλϐανικός, Ἀλϐανός.
albăstreà θ. Βοτ. κενταύριον.
albăstreală θ. κυανοῦν ἀσπροῤῥούχων.
albăstrel-ea ἐ. ὑποκύανος.
albăstrì (a) ῥ. κυανώνω.
albăstrime θ. χρῶμα κυανοῦν | τάξις εὐγενῶν.
albăstrire, albăstrit ἀφ. καὶ μετ. κυάνωσις, κυανωμένος.
albăstriță θ. Βοτ. κύανος.
albăstriu-e ἐ. ὑποκύανος, ὠχρός | κυανόχρους.
albastru-ă ἐ κυανοῦς, piatră albastră Ὀρυκτ. κυανός, λαζοῦρι | δυστυχὴς (συνεκδ.), a cântà de inimă albastră ψάλλω ἄσμα λυπηρόν, inimă albastră καϋμένη καρδιά. || θ. πλ. albastre κυανοῦν ἔνδυμα εὐγενοῦς. || οὐ. χρῶμα κυανοῦν.
albatros ἀ. Ζωολ. κλυδωνομάντις.
albeală θ. κόχλος, λευκὸν ψιμύθιον.
albeață θ. λευκότης | Παθολ. λεύκωμα ὀφθαλμοῦ.
albeiu ἐ. ὑπόλευκος. || οὐ. Βοτ. ἄγρωστις.
albeț οὐ. Βοτ. ξύλον (δένδρου) | κληματῖτις.
albì (a) ῥ. λευκαίνω, a albit ἄσπρισαν τὰ μαλλιά του, i-au albit ochii ἀνέμεινε ματαίως | φαίνομαι μακρόθεν. || a se albi λευκαίνομαι.
albià (a se) ῥ ἐκϐαθύνομαι.
albicios-oasă ἐ. λευκόχρους.
albicìune θ. λευκότης.
albie θ. σκάφη, a face albie de porci ὑϐρίζω χυδαίως (φρ.) | κοιτίς, din albie ἀπὸ τῶν σπαργάνων | κοίτη ποταμοῦ.
albier ἀ. κατασκευαστὴς σκαφῶν.
albime θ. λευκότης.
albină θ. μέλισσα, albină împărătească ϐασίλισσα μελισσῶν, l-au muşcat albinele de limbă εἶναι μεθυσμένος | Βοτ. ὀφρῦς.
albinar ἀ. μελισσοκόμος.
albinărel ἀ. σφηκιά.
albinărit οὐ. μελισσοκομία | φόρος ἐπὶ τῶν μελισσῶν.
albineț-eață ἐ. λευκόχρους, ξανθός.
albiniș οὐ. Παθολ. ἀλφός.
albiniță θ Ζωολ. χρυσαλλὶς λαχάνων.
albinos ἐ. ἀλφός.
albire ἀφ. λεύκανσις.
albișoară θ. Ζωολ. λευκίσκος, εἶδος κυπρίνου
albit μετ λευκασμένος.
albiță θ. Βοτ. ἄλυσσον.
albituri θ. πλ. ἀσπρόῤῥουχα.
albiu-e ἐ. ἴδε albicios.
albiuță θ. σκαφίδιον.
album οὐ. λεύκωμα.
albumeală θ. Βοτ. γναφάλιον.
albumină θ. Παθολ. λεύκωμα.
albuminos-oasă ἐ. λευκωματώδης.
alburiu-e ἐ. ὑπόλευκος.
albuș οὐ. λεύκωμα ὠοῦ.
albuț-ă ἐ. ὑπόλευκος.
alcà θ. ἄγκιστρον, ἀγκύριον | δακτύλιος, a bate alcaua χασομερῶ | Ἀνατ. ἀκρώμιον | ἴδε halcà.
alcaic-ă ἐ. Γραμ. ἀλκαῖος.
alcalescență θ. Χημ. ἀλκαλικότης.
alcali οὐ. Χημ. ἄλκαλι.

alcalin-ă ê. ἀλκαλικός.
alcaloid ὰ. ἀλκαλοειδές.
alcătui (**a**) ῥ. σχηματίζω, συνθέτω, ἀπαρτίζω. || a se alcătui ἀπαρτίζομαι.
alcătuire θ. σχηματισμός, σύνθεσις.
alcătuit-ă μετ. ἐσχηματισμένος, ἀπαρτιζόμενος.
alcătuitor-oare ê. ἀπαρτίζων, συστατικός, καταστατικός.
alchimie θ. ἀλχημία.
alchimist ὰ. ἀλχημιστής.
alcion ὰ. Ζωολ. ἀλκυών.
alcool οὐ. οἰνόπνευμα.
alcoolic-ă ê. ἀλκοολικός.
alcoolizà (**a**) ῥ. μεγνύω μετ' οἰνοπνεύματος, οἰνοπνευματίζω.
alcoolizare, alcoolizat ἀφ. καὶ μετ. οἰνοπνευμάτισις, οἰνοπνευματισμένος.
alcoolizm οὐ. ἀλκοολισμός, μέθη.
alcoolometru ὰ. οἰνοπνευματόμετρον.
alcoran οὐ. Ἴδε Cŏran.
alcov οὐ. κλίνη, παστάς.
aldămaș οὐ. κέρασμα ἐπὶ εὐκαιρίᾳ ἀγοραπωλησίας.
aldan ὰ. Βοτ. κάνναβις.
alde ἄρθ. ἐπὶ γνωστῶν προσώπων, alde tata ὁ πατήρ. || ê. παρόμοιος, alde astea παρόμοια πράγματα, alde tine ἄνθρωποι καθὼς σύ.
ale ἄρθ. πληθ. τοῦ **a**, ale mele αἱ ἰδικαί μου | ταῦτα, ale cărți τὰ βιβλία ταῦτα, de ale bune ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα εἶναι καλὰ | πράγματα, de ale gurei τὰ πρὸς τὸ φαγεῖν, a-și vedeà de ale sale ἀσχολοῦμαι εἰς τὰς ὑποθέσεις μου, κυττάζω τὴν δουλειάν μου | alte alea παράλυσις (νόσος).
alean οὐ. θλῖψις, λύπη, μελαγχολία | μῖσος, toți țiu pe mine alean ὅλοι μέ μισοῦν.
aleatoriu-e ê. τυχαῖος.
alebardă θ. δορυπέλεκυς (μεσαιωνικὸν ὅπλον).
alebardier ὰ. δορυφόρος, στρατιώτης φερῶν δορυπέλεκυν.
aleo θ. δενδροστοιχία, ὄρχος.
alegațiune θ. μνεία | πρότασις.
alegător ὰ. ἐκλογεύς.
alege (**a**) ῥ. ἐκλέγω | ἐκλέγω διὰ ψήφου | ἀποφασίζω, urma alege εἰς τὸ τέλος φαίνονται τὰ πράγματα | χωρίζω, διακρίνω | μένω, cine alège culege ὁποιος πολυδιαλέγει κακοδιαλέγει. || a se alege ἐκλέγομαι. μένω. nu s'a ales cu nimic δὲν τῷ ἔμεινε τίποτε, praf s'a ales τίποτα δὲν ἔμεινε | γίνομαι, ce se alege de mine τί θὰ ἐγενόμην, s'a ales cu frica ἔμεινε μόνον μὲ τὸν φόβον | πάσχω. s'a ales cu o durere de cap ἔπαθε κεφαλαλγίαν, s'a ales cu o bătaie ἔφαγε ξύλο (φρ.).
alegere θ. ἐκλογή, ἐκλογὴ διὰ ψηφοφορίας | χωρισμός.
alegoric-ă ê. ἀλληγορικός. || ἐπίρ. ἀλληγορικῶς.
aligoricește ἐπίρ. ἀλληγορικῶς.
alegorie θ. ἀλληγορία.
alegreță θ. χαρά. ἀγαλλίασις.
alegro ἐπίρ. Μουσ. μετρίως.
alegru-ă ê. εὔθυμος.
alelei! ἐπιφ. ἔ!
aleluia! ἐπιφ. ἀλληλούϊα!
alem οὐ. τουρκικὴ σημαία.
alene ἐπίρ. ἀμελῶς. ἡσύχως.
alergà (**a**) ῥ. τρέχω, am alergat pentru el ἔτρεξα πρὸς ὄφελός του | διατρέχω. a alergà pământul διατρέχω τὸν κόσμον | προστρέχω, am alergat la el προσέφυγα πρὸς αὐτόν. τῷ ἀπηθύνθην | ἐνεργῶ διά τινα. a alergà la toți sfinții κινῶ γῆν καὶ οὐρανὸν | ἱπποδρομῶ. a-și alergà calul κάμνω ὅ,τι μοῦ καταδῇ (συνεκδ.).
alergaciu ê. προστρέχων. || ὰ. ταχυδρόμος.
alergare ἀφ. ἐπιδίωξις. καταδίωξις. a dobândit postul fără alergări ἔλαβε τὴν θέσιν ἀκόπως, χωρὶς τρεξίματα. || θ. κόπος. ἱπποδρομία. loc de alergări ἱππόδρομιον, alergări de luntri λεμβοδρομίαι.
alergat οὐ. δρόμος, ἱπποδρομία. || ἐπίρ. pe alergate κάλπην, δρομαίως.
alergător-oare ê. τρέχων, δρομεύς, piatră alergătoare περιστροφικὴ μύλη, paseri alergătoare ἀποδημητικὰ πτηνά. || ὰ. δρομεὺς | κέλης. || θ. θημωνιὰ | κλωστήριον.
alergătură θ. δρόμος. || πλ. διαβήματα, τρεξίματα.
ales μετ. διαλεγμένος | διακεκριμένος | κεντημένος διὰ χρωμάτων | ἐπιτυχών

ἐν ἐκλογαῖς. || οὐσ. ἐκλεκτός, ἄρχων. aleşii satului οἱ προύχοντες τοῦ χωρίου. || οὐ. ἐκλογή, nu merge pe alese δὲν ἐπιτρέπεται νὰ διαλέξῃς. || ἐπίρ. mai ales πρὸ πάντων.
alesătură θ. χωρίστρα κόμης στολίδια· κεντήματος.
aleveş οὐ. λάγκερας, κρασόξυδο.
alexandrin-ă ἐ. ἀλεξανδρινὸς (στίχος).
alfa θ. ἄλφα. alfa şi omega ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος.
alfabet οὐ. ἀλφάβητον.
alfabetic-ă ἐ. ἀλφαβητικός.
alfavita θ. ἀλφάβητον, ἀλφαβητάριον.
alfenid οὐ. μίγμα ἐκ χαλκοῦ, ψευδαργύρου, νικελλίου καὶ σιδήρου.
algă θ. φῦκος.
algebră θ. ἄλγεβρα.
algebric-ă ἐ. ἀλγεβρικός.
alhimie θ. ἀλχημεία.
alhimist ἀ. ἀλχημιστής.
alià (a) ῥ. συνδέω | συναναμιγνύω (μέταλλα). || a se alià συμμαχῶ.
aliagiu οὐ. κρᾶμα μετάλλων.
alianţă θ. συμμαχία.
aliat-ă ἐ. σύμμαχος, συμμαχικός.
alibi οὐ. Νομ. τὸ ἄλλοθι.
alic οὐ. σφαιρίδιον ὅπλου.
alicì (a se) ῥ. μόλις διακρίνω, mi se aliceşte albind cevà μοὶ φαίνεται ὅτι διακρίνω λευκόν τι.
alibadă θ. Γεωμ. γωνιόμετρον.
alienà (a) ῥ. ἐκποιῶ | ἀπαλλοτριώνω.
alienabil-ă ἐ. ἐκποιήσιμος, ἀπαλλοτριώσιμος.
alienare, alienat ἀφ. καὶ μετ. ἀπαλλοτρίωσις, ἀπαλλοτριωμένος.
alienaţi(un)e θ. παραφροσύνη.
alienist ἀ. φρενολόγος.
alifie θ. ἀλοιφή.
aligator ἀ. Ζωολ. εἶδος κροκοδείλου.
alignì (a) ῥ. ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω | λειποθυμῶ.
aliluia ἐπίρ. ἴδε aleluia.
aliman οὐ. δράκων, λάμια, am ajuns la aliman κατεστράφην (φρ.).
aliment οὐ. τροφή.
alimentà (a) ῥ. τρέφω, τροφοδοτῶ. || a se alimentà τροφοδοτοῦμαι.
alimentar-ă ἐ. θρεπτικός, τροφικός.
alimentare, alimentat ἀφ. καὶ μετ. τροφοδότησις, τροφοδοτημένος.
alimentaţi(un)e θ. θρέψις, τροφοδοσία, τροφή.
alimon ἀ. Βοτ. ἴδε lemnu Domnului.
alimori ἀ. πλ. λαϊκὴ ἑορτὴ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς.
alin ἐπίρ. ἴδε lin.
alinà (a) ῥ. κατευνάζω, καθησυχάζω, καταπραΰνω. || a se alinà καταπραΰνομαι, ἡσυχάζω, ἀποκοιμῶμαι.
alinare, alinat ἀφ. καὶ μετ. κατεύνασις, κατηυνασμένος.
alinător-oare ἐ. καταπραϋντικός, leac alinător Φαρμ. ἀναισθητικόν.
alinătură θ. καταπράϋνσις.
alineat οὐ. παράγραφος, ἀρχὴ παραγράφου.
alinià (a) ῥ. εὐθυγραμμῶ. || a se alinià εὐθυγραμμοῦμαι, παρατάσσομαι.
aliniare, aliniat ἀφ. καὶ μετ. εὐθυγράμμωσις, εὐθυγραμμωμένος.
aliniere θ. εὐθυγραμμία, παράταξις.
alint-ă ἐ. θωπευτικός.
alintà (a) ῥ. περιποιοῦμαι, χαϊδεύω. || a se alintà ἀκκίζομαι, θωπεύομαι.
alintare, alintat ἀφ. καὶ μετ. θώπευσις, θωπευμένος.
alintător-oare ἐ. θωπευτικός.
alintătură θ. θωπεία | ἐρωτοτροπία.
alion ἀ. Ζωολ. χλωρὶς μελανόστικτος, φλυτζοῦνι.
alior οὐ. Βοτ. εὐφόρβιον.
alipì (a) ῥ. κολλῶ, συγκολλῶ | προσαρτῶ | προσδένω. || a se alipì κολλῶμαι, προσκολλῶμαι, s-a alipit de mine ἀφωσιώθη ἐμοὶ | προσαρτῶμαι, s-a alipit de piept κατέφυγεν εἰς τοὺς κόλπους.
alipire, alipit ἀφ. καὶ μετ. συγκόλλησις, συγκολλημένος.
alişveriş οὐ. ἀγοραπωλησία | ὑπόθεσις, a face alişveriş ἀγοράζω ἢ πωλῶ.
aliteraţiune θ. συνήχησις.
alivanta θ. κυβίστησις (τακλᾶς δημ.), πτῶσις.
alivenci θ. πλ. χορὸς μολδαβικὸς συρτὸς | τυρόπητα ἐξ ἀραβοσιτίνου ἀλεύρου.
alizeu οὐ. ἐτησίας, μελτέμι.
almanah οὐ. ἡμερολόγιον.
almèe θ. χορεύτρια Ἀνατολῆς.

alminterea ἐπίρ. ἄλλως τε.
alocà (a) ῥ. χορηγῶ | ἐγκρίνω πρὸς χορηγίαν, πρὸς δαπάνην.
alocare θ. ἔγκρισις ποσοῦ | ταγὴ | χορηγία.
alocat μετ. ἐγκεκριμένος πρὸς δαπάνην | χορηγημένος.
alocurea ἐπίρ. κατὰ διαφόρους θέσεις, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ.
alocuţiune θ. δημηγορία.
alodial-ă ἐ. ἀνεξάρτητος.
alodiu οὐ. τιμάριον ἀνεξάρτητον.
aloe θ. Βοτ. ἀλόη.
aloetic-ă ἐ. παρεσκευασμένος μὲ ἀλόην.
alopat ἀ. ἀλλοπαθής.
alopatie θ. ἀλλοπάθεια.
alopecie θ. ἀλωπεκία.
alotrii οὐ. πλ. δευτερευούσης σημασίας πράγματα, ἀλλότρια τῇ ὑποθέσει.
aloviţă θ. ζῶον παραπλανημένον, ἔρμον.
alpacà οὐ. ὕφασμα (ἀλπακᾶς).
alpestru-ă ἐ. ὁ τῶν Ἄλπεων.
alpic-ă ἐ. Ἀλπικός.
alpin-ă οὐσ. Ἀλπῖνος.
alpinist ἀ. ἀλπινιστής.
alsacian οὐσ. Ἀλσατός.
alt-ă ἀντ. ἄλλος, până una alta περιμένων, una după alta διαδοχικῶς, alt undevà ἀλλοῦ που, altă vorbă ἀλλάζει τὸ πρᾶγμα, ca nealtă datà ὡς οὐδέποτε, ca ne mai altul χωρὶς ταῖρι (φρ.).
altă-aia θ. θηρίον, πλ. alte-ale μανία, παράλυσις, ἐπιληψία, a băgà în alte ale κατατρομάζω.
altădată ἐπίρ. ἄλλοτε.
altar οὐ. ἐωμός, ἁγία τράπεζα.
alterà (a) ῥ. ἀλλοιώνω, παραποιῶ, νοθεύω. || a se alterà ἀλλοιώνομαι, καθίσταμαι ἔωλος.
alterabil-ă ἐ. ἀλλοιώσιμος.
alterare, alterat ἀφ. καὶ μετ. ἀλλοίωσις, ἀλλοιωμένος. || ἐ. ἔωλος, σεσηπώς (ἐπὶ τροφῆς).
alteraţi(un)e θ. ἀλλοίωσις.
altercaţi(un)e θ. λογομαχία.
altern-ă ἐ. ἐναλλάσσων, ἐναλλὰξ κείμενος.
alternà (a) ῥ. ἐναλλάσσω. || a se alternà ἐναλλάσσομαι.
alternare, alternat ἀφ. καὶ μετ. ἐνάλλαξις, ἐνηλλαγμένος.
alternativ-ă ἐ. ὁ κατ' ἐναλλαγήν. || θ. δίλημμα. || ἐπίρ. ἐναλλάξ.
alteţă θ. ὑψηλότης.
alt-fel ἐπίρ. ἄλλως, καὶ' ἄλλον τρόπον, εἰδὲ μή, de alt-fel ἄλλως τε.
altiţă θ. κέντημα κατὰ μῆκος χειρίδος ὑποκαμίσου.
altitudine θ. ὕψος.
altminterelea ἐπίρ. ἴδε alminterea.
altoană θ. μεταμοσχευθὲν φυτόν.
altoi (a) ῥ. μεταμοσχεύω | ἐνοφθαλμίζω | δαμαλίζω.
altoire, altoit ἀφ. καὶ μετ. ἐνοφθάλμισις, ἐνωφθαλμισμένος. || οὐ. μεταμόσχευσις, δαμαλισμός.
altoitor ἀ. μεταμοσχεύων, δαμαλιστής.
altoiu οὐ. μεταμόσχευμα | δαμαλίς.
altruism οὐ. ἀγάπη τοῦ πλησίον.
altruist ἀ. ἀλτρουϊστής.
aluat οὐ. προζύμη, ζύμη. || πλ. πλακοῦντες.
alucinà (a) ῥ. παραισθητῶ.
alucinare, alucinat ἀφ. καὶ μετ. παραισθήτησις, παρησθητημένος.
alucinaţi(un)e θ. παράισθησις.
aluminà θ. Ὀρυκτ. λευκάργιλλος.
aluminiu οὐ. ἀλουμίνιον.
aluminos-oasă ἐ. λευκαργιλλώδης
alun ἀ. Βοτ. λεπτοκαρυά. alun american ἀραχίς.
alună θ. λεπτοκάρυον.
alunar ἀ. λεπτοκαρυοπωλητὴς | Ζωολ. μυωξός, καρυοκατάκτης, ἴδε gaiţă de munte.
alunat-ă ἐ. διηνεψγμένος | γουρλομάτης (χυδ.).
aluncă θ. Βοτ. γαιοκάστανον.
alunecà (a) ῥ. ὀλισθαίνω | σφάλλομαι, a alunecat pe pământul vecinului ἔτυχε νὰ πατήσῃ ἐπὶ τοῦ κτήματος τοῦ γείτονος, nu s'ar fi alunecat să mănânce δὲν θὰ ἔτρωγε (φρ.). || a se alunecà διολισθαίνω.
alunecare, alunecat ἀφ. καὶ μετ. ὀλίσθησις, ὠλισθημένος.
alunecos-oasă ἐ. ὀλισθηρὸς | ἐπικίνδυνος (συνεκδ.).
alunecuş οὐ. μέρος ὀλισθηρόν, γλίστρα.
alunel οὐ. χορὸς χωρικῶν.
alunele θ. πλ. Βοτ. βολβοκάστανον | χαιρόφυλλον | Ἀνατ. φακοί, ἐλῆά.

alungà (a) ῥ. ἀπομακρύνω, ἐκδιώκω, καταδιώκω, ἐξορίζω. || a se alungà ἀπομακρύνομαι.
alungare, alungat ἀφ. καὶ μετ. ἀπομάκρυνσις, ἀπομακρυσμένος.
alungător-oare ἐ. διωκτικός. || οὐσ. διώκτης.
alunică θ. Βοτ. γαιοκάστανον.
aluniș οὐ λεπτοκαρυών.
aluniță θ. Ἀνατ. φακοί, ἐληά.
aluniu-e ἐ. λεπτοκαρυόχρους.
alură θ. ταχύτης.
aluvial-ă ἐ. προσχωματικός.
aluviune θ. πρόσχωσις.
aluziune θ. ὑπαινιγμός.
alvagiu ἀ. κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς χαλβᾶ.
alveolă θ. Ἀνατ. φατνίον.
alveolar-ă ἐ. φατνιακός.
alviță θ. γλύκυσμα ἐκ καρύων ἢ σησάμου, καρυδοχαλβᾶς, σησαμοχαλβᾶς.
am ῥ. πρῶτον πρόσωπον ἑνικοῦ, ἔχω, am făcut ἔχω κάμει, πλ. am avut ἔσχομεν.
amà! ἐπιφ. τῇ ἀληθείᾳ!
amabil-ă ἐ. ἀξιέραστος, ἀξιαγάπητος | περιποιητικὸς | ἐράσμιος.
amabilitate θ. ἐρασμιότης.
amăgeală θ. ἀπάτη, δόλος. || πλ. φενακισμός. a trece timpul cu amăgeli μὲ τὰ ψεύματα περνῶ τὸν καιρόν.
amagelnic-ă ἐ. ἀπατηλός.
amageu ἀ. ἀπατεών.
amăgì (a) ῥ. ἀπατῶ, καταχρῶμαι. || a se amăgì αὐταπατῶμαι.
amăgire ἀφ. ἐξαπάτησις. || θ. ἀπάτη, δόλος, ξελογιασμός.
amăgișac οὐ. ἀπάτη.
amăgit μετ. ἠπατημένος.
amăgitor-oare οὐσ. καὶ ἐ. ἀπατεών, πλάνος. || θ. Ζωολ. κορώνη.
amalgam οὐ. ἀμάλγαμα.
amalgamà (a) ῥ. ἀμαλγαμώνω.
amalgamare, amalgamat ἀφ. καὶ μετ. ἀμαλγάμωσις, ἀμαλγαμωμένος.
aman οὐ. χάρις, este la aman ἔφθασεν εἰς τὰ ἔσχατα. || ἐπιφ. ἔλεος!
amânà (a) ῥ. ἀναβάλλω. || a se amânà ἀναβάλλομαι.
amânăcios-oasă ἐ. ἀναβλητικός.
amânare, amânat ἀφ. καὶ μετ. ἀναβολή, ἀναβεβλημένος.
amânător-oare ἐ. ἴδε amânăcios.
amandeà! ἐπιφ. ἀμέσως! ταχέως!
amândoi ἀριθ. ἀμφότεροι.
amanet οὐ. ἐνέχυρον.
amanetà (a) ῥ. ἐνεχυριάζω, ὑποθηκεύω.
amanetare, amanetat ἀφ. καὶ μετ. ἐνεχυρίασις, ἐνεχυριασμένος.
amant-ă οὐσ. ἐραστής, ἐρωμένη.
amănunt οὐ. λεπτομέρεια.
amănunțì (a) ῥ. ἴδε amărunțì.
amar-ă ἐ. πικρὸς | θλιβερός, a face cuivà zile amare κάμνω τὴν ζωὴν ἀνυπόφορον. || οὐ. πικρία, λύπη, κόπος, a-și mâncà cu cinevà amarul συγκοπιάζω μετά τινος. || ἐπίρ. πικρῶς | παρὰ πολύ, de atâta amar de vreme ἀπὸ τόσον καιρόν, a beà amarul πίνω μέχρι τρυγός. || ἐπιφ. οἴμοι! amar de noi! δυστυχία μας!
amărăciune θ πικρία, λύπη.
amaradiă θ. ἔγκυκλος χορὸς ἤρεμος.
amărăluță θ. Βοτ. γεντιανὴ | μικροκαλλίς.
amărătură θ. πικρία, θλίψις.
amarcă θ. Ναυτ. σημαντήρ.
amăreală θ. πικρία | Βοτ. πολύγαλα.
amărî (a) ῥ. πικραίνω λυπῶ. || a se amărî πικραίνομαι | λυποῦμαι, χολοσκάνω.
amărie θ. πικρία | θλίψις.
amărilă θ. Βοτ. ἀμαρυλλίς.
amărire, amărît ἀφ. καὶ μετ. πίκρανσις, πικραμμένος.
amăritor-oare ἐ. θλιβερός.
amăriu-e ἐ. ὑπόπικρος.
amarnic-ă ἐ. πικρός. || ἐπίρ. πικρῶς, τρομερῶς, λίαν, amarnic de sgârcit τρομερὰ φιλάργυρος, te înșeli amarnic ἀπατᾶσαι οἰκτρῶς.
amărunt οὐ. λεπτομέρεια. || ἐπίρ. cu amăruntul λεπτομερῶς, λιανικῶς.
amărunțì (a) ῥ. κερματίζω, πωλῶ λιανικῶς | βωλοστροφῶ, περισκάπτω.
amărunțime θ. ἴδε amărunt.
amărunțire, amărunțit ἀφ. καὶ μετ. κερμάτισις, κερματισμένος.
amăruță θ. Βοτ. πικρίς, σκωληκοβότανον.
amăsurat ἐπίρ. ἀναλόγως.
amator-oare οὐσ. ἐρασιτέχνης.
amazonă θ. ἀμαζών.

ambac οὐ. ἴδε abac.
ambalà (**a**) ῥ. συσκευάζω, δεματίζω. || a se ambalà παραφέρομαι.
ambalaj οὐ. δεματισμός, συσκευή.
ambalare, ambalat ἀφ. καὶ μετ. δεμάτισις, δεματισμένος.
ambar οὐ. ἴδε hambar.
ambasadă θ. πρεσβεία.
ambasador ἀ. πρεσβευτής.
ambi-ele ἀριθ. ἀμφότεροι-αι.
ambiant-ă ἐ. περιβάλλων. || οὐ. τὸ περιβάλλον.
ambidextru-ă ἐ. ἐπαμφότερος. || ἐπίρ. ἐπαμφοτέρως.
ambiționà (**a**) ῥ. φιλοδοξῶ.
ambiționare, ambiționat ἀφ. καὶ μετ. φιλοδόξησις, φιλοδοξημένος.
ambițios-oasă ἐ. φιλόδοξος.
ambiți(un)e θ. φιλοδοξία.
ambră θ. ἄμβαρις, ἤλεκτρον.
ambriboiu ἀ. Βοτ. κύανος ὁ χρός.
ambrosiac-ă ἐ. ἀμβροσιακός.
ambrosie θ. ἀμβροσία.
ambulant-ă ἐ. πλανόβιος.
ambulanță θ. φορητὸν νοσοκομεῖον.
ambulatoriu οὐ. ἰατρεῖον.
ameliorà (**a**) ῥ. βελτιώνω. || a se ameliorà βελτιώνομαι.
ameliorare, ameliorat ἀφ. καὶ μετ. βελτίωσις, βελτιωμένος.
ameliorați(un)e θ. βελτίωσις.
amelițà (**a**) ῥ. ἀναφέρω.
amendă θ. ἐπιτίμιον, πρόστιμον
amendà (**a**) ῥ. ἐπιτιμῶ, ὑποβάλλω εἰς πρόστιμον.
amendabil-ă ἐ. βελτιώσιμος.
amendament οὐ. βελτίωσις | τροποποίησις νόμου.
amendare, amendat ἀφ. καὶ μετ. προστίμωσις, προστιμωμένος.
amenitate θ. τερπνότης | κομψότης.
amenințà (**a**) ῥ. ἀπειλῶ, κάμνω σημεῖον ἀπειλῆς.
amenințare, amenințat ἀφ. καὶ μετ. ἀπειλή, ἀπειλημένος.
amenințător-oare ἐ. ἀπειλητικός.
amentacèe οὐ. πλ. Βοτ. πτελεοειδῆ.
americă θ. ὄφασμα (ἀμερικάνικον)
american-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀμερικανικός, Ἀμερικανός.
amerindà (**a**) ῥ. ζωοτροφῶ, προμηθεύω ζωοτροφίας. || a se amerindà προμηθεύομαι ζωοτροφίας.
amerindare, amerindat ἀφ. καὶ μετ. προμήθευσις, προμηθευμένος.
amerință (**a**) ῥ. ἴδε amenințà.
amestec οὐ. μίγμα, κράμα, ἀνάμιξις | ἐπέμβασις, n'am nici uu amestec cu el δὲν ἔχω καμμίαν σχέσιν μαζῆ του | δυσκολία.
amestecà (**a**) ῥ. μιγνύω | ἀνακινῶ, ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω, ἐμπερδεύω. || a se amestecà ἀναμιγνύομαι, λαμβάνω μέρος, ἐπεμβαίνω, nu mă bag nu mă amestec δὲν ἀνακατεύομαι, se amestecă unde nu-i fierbe oala φυτρώνει ὅπου δὲν τὸν σπέρνουν (φρ.).
amestecăciune θ. ἀνάμιξις.
amestecare, amestecat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάμιξις, ἀναμεμιγμένος.
amestecător-oare οὐσ. ἀνακατοσούρτης.
amestecătură θ. μίγμα | σύγχισις | ἀνακάτωμα (κοιν.).
amețeală θ. ἴλιγγος | παραζάλη | θάμβωσις, λιποθυμία. || Βοτ. amețeala oilor χονδρίλλος.
ameți (**a**) ῥ. ζαλίζω, παραζαλίζω, συγχίζω | ἰλιγγιῶ | μεθύω. || a se ameți μεθύω.
ametire ἀφ. παραζάλισις. || θ. ζάλη.
ametist οὐ. ἀμέθυστος.
ameți μετ. ζαλισμένος | λιποθυμημένος | μεθυσμένος.
amețitor-oare ἐ. ζαλιστικός, ἰλιγγιώδης | μεθυστικός.
amfibiu-e ἐ. ἀμφίβιος. || οὐ. ἀμφίβιον.
amfibologic-ă ἐ. ἀμφιβολογικός
amfibologie θ. ἀμφιβολογία.
amfictioni ἀ. πλ. ἀμφικτύονες.
amfictionic-ă ἐ. ἀμφικτυόνειος.
amfiteatru οὐ. ἀμφιθέατρον.
amfitrion ἀ. ἑστιαστήρ.
amforă θ. ἀμφορεύς.
amiant οὐ ἀμίαντος.
amiazi ἐπίρ. μεσημβρία, ziua în amiazi mare μέρα μεσημέρι (φρ.). || θ. ἡ μεσημβρία | νότος.
amic-ă ἐ. καὶ οὐσ. φιλικός, φίλος.
amical-ă ἐ. φιλικός.
amiciție θ. φιλία.

amidon οὐ. ἄμυλον.
amigdale θ. πλ. ἀμυγδαλαί.
amigdalită θ. Ἰατρ. ἀμυγδαλῖτις.
amigdaloid-ă ἐ. ἀμυγδαλοειδής.
amija (d') ἐπίρ. παιδιά, κρυφτό.
amiji (a) ῥ. νυστάζω | χαράζει, când se amijià de ziuă ὅτε ἤρχιζε νὰ φαίνηται ἡ αὐγή, νὰ χαράζῃ.
amilaceu-e ἐ. ἀμυλώδης.
amin! ἐπιφ. ἀμήν! cât aminul (λαϊκ.) οὐδέποτε!
aminte ἐπίρ. μνημονικῶς, a-şi aduce aminte ἐνθυμοῦμαι, a luà aminte προσέχω | aducător aminte εὐγνώμων.
aminteală θ. ἀνάμνησις, ἐνθύμησις.
aminti (a) ῥ. ὑπενθυμίζω, a-şi aminti ἀναμιμνήσκομαι.
amintire, amintit ἀφ. καὶ μετ. ἐνθύμησις, ἐνθυμημένος || θ. ἀνάμνησις.
amintitor-oare ἐ. ἀναμνηστικός.
amiral ἀ. ναύαρχος.
amiralitate θ. ναυαρχεῖον.
amirosi (a) ῥ. ὀσφραίνομαι | εὐωδιάζω.
amnar οὐ. ἐπίσυρος, πυρίτης, cât ai da în amnar ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ | τυφέκιον μὲ πυρίτην | τένων ὑφαδίου, ξίγκλα | κοπαστὴ θαιροῦ | δοκὸς ὀροφῆς.
amnistià (a) ῥ. ἀμνηστεύω.
amnistiare, amnistiat ἀφ. καὶ μετ. ἀμνήστευσις, ἀμνηστευμένος.
amnistie, θ. ἀμνηστεία.
amoniac οὐ. ἀμμωνία.
amoniacal-ă ἐ. ἀμμωνιακός.
amor οὐ. ἔρως.
amoraş ,ἀ. ἐρωτίδιον | πρόσωπον ἀγαπητόν.
amorează θ. ἐρωμένη (ἐπὶ τὸ γελοῖον).
amorez ἀ. ἐραστής (ἐπὶ τὸ γελοῖον).
amorezà (a se) ῥ. ἐρῶμαι, ἐρωτεύομαι.
amorezat μετ. ἐρωτευμένος.
amorf-ă ἐ. ἄμορφος.
amoros-oasă ἐ. ἐρωτικός.
amorţeală θ. αἱμωδία | νάρκη, ὕπνωσις.
amorţi (a) ῥ. αἱμωδιάζω | ναρκοῦμαι, ὑπνώττω.
amorţire ἀφ. αἱμωδιασμὸς | ληθαργία νάρκη.
amortisment οὐ χρεωλύσιον, ἀπόσβεσις ὀφειλῆς.
amorţit μετ. αἱμωδιασμένος | ναρκωμένος, amorţit de frig καταπαγωμένος.
amortizà (a) ἐ. ἀμβλύνω | ἀποσβένω ὀφειλήν, χρεωλύω. || a se amortizà χρεωλύομαι.
amortizabil-ă ἐ. χρεωλύσιμος, ἐξοφλήσιμος.
amortizare, amortizat ἀφ. καὶ μετ. χρεώλυσις, χρεωλυμένος.
amovibil-ă ἐ. εὐμετάθετος, μεταθέσιμος.
amovibilitate θ. εὐμετάθετον, μεταθέσιμον.
amplificà (a) ῥ. μεγαλοποιῶ, συμπληρώνω.
amplificare, amplificat ἀφ. καὶ μετ. μεγαλοποίησις, μεγαλοποιημένος.
amplitudine θ. ἔκτασις | μέγεθος | πλάτος.
amploiat ἀ. ὑπάλληλος.
ampror ἀ. παραμονὴ τοῦ Ἁγ. Γεωργίου.
amputà (a) ῥ. Χειρ. ἀκρωτηριάζω.
amputare, amputat ἀφ. καὶ μετ. ἀκρωτηριασις, ἀκρωτηριασμένος.
amputaţi(un)e θ. ἀκρωτηριασμός.
amù ἐπίρ. ἴδε acum.
amuletă θ. ἐγκόλπιον, φυλακτόν.
amureà θ. Βοτ. ἀτρακτυλλίς.
amurg οὐ. σκιόφως, în amurgul serii περὶ λύχνων ἀφάς.
amurgi (a) ῥ. νυκτώνει.
amurgit οὐ. ἡ στιγμὴ τοῦ σκιόφωτος.
amuş ἐπίρ. στιγμηδόν.
amuşului (a) ῥ. ἀνιχνεύω.
amuşuluire, amuşuluit ἀφ. καὶ μετ. ἀνίχνευσις, ἀνιχνευμένος.
amuţà (a) ῥ. ἴδε [illegible].
amuţeală θ. ἀ[illegible]σμός.
amuţi (a) ῥ. [illegible] a[illegible] [illegible] pe [illegible] ἡ φωνὴ στὰ [illegible] | σιγῶ, satul amuţeşte τὸ χωρίον κοιμᾶται | [illegible].
amuţire, amuţit ἀφ. καὶ μετ. ἀλαλίασις, ἀλαλιασμένος.
amuzà (a) ῥ. διασκεδάζω (τινά). || a se amuzà διασκεδάζω.
amuzant-ă ἐ. διασκεδαστικός.
amuzare, amuzat ἀφ. καὶ μετ. διασκέδασις, διασκεδασμένος.
amvon οὐ **amvonă**, θ. ἄμβων, θρησκεία (συνεκδ.).
an ἀ. ἔτος, la anul ἐντὸς ἑνὸς ἔτους, pe un an δι' ἓν ἔτος, pe fiecare an

κατ' ἔτος, la mulți ani! εἰς πολλὰ ἔτη! | ἡλικία, de câți ani πόσων ἐτῶν, anul Domnului σωτήριον ἔτος, e mare de ani περασμένος τὴν ἡλικίαν, an peste an χρόνον μὲ χρόνον. || ἐπίρ. an vară τὸ παρελθὸν θέρος.

anabaptist ἀ. πλ. ἀναβαπτιστής.
anacoret ἀ. ἀναχωρητής.
anacolut οὐ. ἀνακόλουθον.
anacreontic-ă ἐ. ἀνακρεόντειος.
anacronism οὐ. ἀναχρονισμός.
anaerobiu-e ἐ. Παθ. ἀναερόβιος.
anaforà θ. ἀναφορὰ (πρὸς τὸν πρίγκηπα).
anàfură θ. ἄγιος ἄρτος.
anagnost ἀ. ἀναγνώστης ἐκκλησίας.
anagramă θ. ἀνάγραμμα.
anahoret ἀ. ἀναχωρητής.
anale θ. πλ. χρονικά.
analecte θ. πλ. ἀνάλεκτα.
analeptic-ă ἐ. ἀναληπτικός.
analfabet ἀ. ἀναλφάβητος.
analist ἀ. ἀναλυτής | χρονικογράφος.
analitic-ă ἐ. ἀναλυτικός.
analizà (**a**) ῥ. ἀναλύω.
analiză θ. ἀνάλυσις.
analizare, analizat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάλυσις, ἀναλελυμένος.
analog-oagă ἐ. ἀνάλογος.
analoghion οὐ. ἀναλόγιον.
analogic-ă ἐ. ἀναλογικός. || ἐπίρ. ἀναλογικῶς.
analogie θ. ἀναλογία.
ananas οὐ. Βοτ. ἀνανάσιον.
ananghe θ. μεγάλη ἀνάγκη, a cădea la ananghe ἐμπίπτω εἰς ἀθλιότητα, a fi la ananghe ἔχω ἀνάγκην χρημάτων, εἶμαι τῆς ἀνάγκης.
anàpoda ἐπίρ. ἀνάποδα, începe un lucru anàpoda ἀρχίζει τὴν δουλειὰ ἀπὸ τὸ τέλος (φρ.).
anarhic-ă ἐ. ἀναρχικός.
anarhie θ. ἀναρχία.
anarhist ἀ. ἀναρχικός.
anason ἀ. Βοτ. γλυκάνισον.
anastasimatar οὐ. ἀναστασιματάριον.
anastomoză θ. ἀναστόμωσις.
anastrofă θ. ἀναστροφή.
anàtemă θ. ἀνάθεμα.
anatematisà (**a**) ῥ. ἀναθεματίζω.
anatomic-ă ἐ. ἀνατομικός.
anatomicește ἐπίρ. ἀνατομικῶς.
anatomie θ. ἀνατομία.
anatomist ἀ. ἀνατόμος.
anatomizà (**a**) ῥ. ἀνατέμνω.
ancâtele (**d'**) ἐπίρ. συνεχῶς, μὲ ὅλην τὴν δύναμιν.
anchetă θ. ἔρευνα | ἀνάκρισις.
anchetà (**a**) ῥ. ἐρευνῶ | ἀνακρίνω.
anchilozà θ. ἀγκύλωσις.
anchilozà (**a**) ῥ. προκαλῶ ἀγκύλωσιν. || a se anchilozà πάσχω ἐξ ἀγκυλώτεως.
anchilozare, anchilozat ἀφ. καὶ μετ. ἀγκύλωσις, ἀγκυλωμένος.
anccră θ. ἄγκυρα.
ancorà (**a**) ῥ. ἀγκυροβολῶ.
ancorare, ancorat ἀφ. καὶ μετ. ἀγκυροβόλησις, ἀγκυροβολημένος. || οὐ. ἀγκυροβόλημα.
andali (**a**) ῥ. ἀναχωρῶ.
andamac οὐ. ῥόπαλον.
andante ἐπίρ. Μουσ. ἠρέμα.
andăratele (**d'**) ἐπίρ. ἀντιστρόφως.
andesine ἐπίρ. ὁμοῦ, μεταξὺ των.
andivie θ. Βοτ. σέρις, ἀντίδι.
andoasele (**d'**) ἐπίρ. ἀνάποδα.
andosà (**a**) ῥ. ὀπισθογράφω.
andosare andosat ἀφ. καὶ μετ. ὀπισθογράφησις, ὀπισθογραφημένος.
andreă θ. σακκορράφα | ὄνυξ ἀρότρου | δοκὸς ὀροφῆς | Ἀνατ. κλεὶς | Δεκέμβριος. || πλ. φλέβες αἱμορροϊδικαί.
andrisel ἀ. Βοτ. γεράνιον.
androc οὐ. χονδρὸν ὕφασμα μάλλινον | ἐργαλεῖος | ἔνδυμα χωρικῆς.
androgin-ă ἐ. ἀνδρόγυνος.
anecdotă θ. ἀνέκδοτον (διήγημα).
anecdotic-ă ἐ. ἀνεκδοτικός.
anelate θ. πλ. Ζωολ. κρικωτά.
anelide θ. πλ. Ζωολ. κρικοειδῆ.
anemià (**a**) ῥ. καθιστάνω ἄναιμον. || a se anemià ἀναιμιῶ.
anemiare, anemiat ἀφ. καὶ μετ. ἀναιμίασις, ἀναιμιωμένος.
anemic-ă ἐ. ἀναιμικός.
anemie θ. ἀναιμία.
anemometrie θ. ἀνεμομετρία.
anemometru οὐ. ἀνεμόμετρον.
anestezic-ă ἐ. ἀναισθητικός.
anestezie θ. ἀναισθησία | νάρκωσις
anevatò ἐπίρ. ραφῇ ἀναιβατῇ, ἀναιβατό-

anevoie ἐπίρ. μετὰ δυσκολίας, δυσκόλως, μετὰ κόπου, cu anevoie μετὰ μεγάλου κόπου.
anevoinţă θ. δυσκολία | κόπωσις.
anevoios-oasă ἐ. δύσκολος, κοπιώδης.
anevrism οὐ. ἀνεύρυσμα.
anex οὐ. ἐπισυναπτόμενον | παράρτημα.
anexà (a) ῥ. ἐπισυνάπτω, προσαρτῶ. || a se anexà παρομαρτῶ.
anexare, anexat ἀφ. καὶ μετ. προσάρτησις, προσηρτημένος.
anexiune θ. προσάρτησις.
angajà (a) ῥ. ὑποχρεώνω | θέτω ἐνέχυρον. || a se angajà ὑποχρεώνομαι | καταπάσσομαι.
angajament οὐ. ὑποχρέωσις | κατάταξις.
angajare, angajat ἀφ. καὶ μετ. ὑποχρέωσις, ὑποχρεωμένος.
angarà θ. ἀγγαρεία.
angelic-ă ἐ. ἀγγελικός.
angelică θ. Βοτ. σέσελι.
anger οὐ. ἐαρσῦλκον.
anghină θ. Ἰατρ. ἄγχος, κυνάγχη.
anghinară θ. κινάρα, ἀγκινάρα.
anglican-ă ἐ. ἀγγλικανός.
anglicia ἀ. Ὑβε agliciu.
anglie θ. νῆμα ἀγγλικόν.
angrosist ἀ. ὁ πωλῶν χονδρικῶς.
anihilà (a) ῥ. καταστρέφω, ἐξουδενώνω.
anilină θ. ἀνιλίνη.
arimà (a) ῥ. ἐμψυχώνω | διεγείρω | ἀναζωπυρῶ.
animal οὐ ζῶον.
animalcul οὐ. ζωῦφιον.
animalitate θ. ζωώδης κατάστασις, κτηνωδία.
animat μετ. ἐμπνεόμενος, ἐμψυχωμένος.
animaţiune θ. ἐμψύχωσις.
animism οὐ. Φιλοσ. ψυχοκράτεια.
animozitate θ. ἀπέχθεια | δυσμένεια | πάθος.
anin οὐ. πῆχυς | Βοτ. anin olog σκληθρον, anin negru ἐλένιον.
aninà (a) ῥ. προσκολλῶ | ἀναρτῶ, κρεμῶ | ἐκφωλεύω (κυνήγιον). || a se aninà προσκολλῶμαι | ἰδιοποιοῦμαι.
aninăcios-oasă ἐ. εὐανάρτητος, εὐπροσκόλλητος.
aninare, aninat ἀφ. καὶ μετ. προσκόλλησις, προσκολλημένος.
aninătoare θ. μέρος ἀκινητοῦν τοῦ κυνηγιοῦ | καταφύγιον δορκάδος.
anison οὐ. ἄνισον, γλυκάνισον.
anişor ἀ. ὑποκ. χρονάκι.
aniversar-ă ἐ. ἐπέτειος | ziua aniversară naşterei γενέθλια.
anocàto ἐπίρ. ἀνωκάτω, a făcut casa anocàto ἔκαμε τὸ σπίτι ἄνω κάτω.
anodin-ă ἐ. ἀνώδυνος.
anomal-ă ἐ. ἀνώμαλος.
anomalie θ. ἀνωμαλία.
anonim-ă ἐ. ἀνώνυμος.
anonimat οὐ. τὸ ἀνώνυμον.
anonimitate θ. ἀνώνυμον.
anorganic-ă ἐ. ἀνόργανος.
anormal-ă ἐ. ἀκανόνιστος | ἀφύσικος, παθολογικός.
anost-ă ἐ. ἄνοστος, ἄγευστος | ἐνοχλητικός.
anosteală θ. ἀνοστιά, ἔλλειψις γεύσεως.
anosti (a) ῥ. στενοχωρῶ, πλήττω (κοιν.). || a se anosti καταντῶ ἐνοχλητικός.
anostie θ. ἀνοστιά | βλακεία.
anostit μετ. στενοχωρημένος.
anotà (a) ῥ. σημειώνω | ἐπεξηγῶ, ἑρμηνεύω.
anotare, anotat ἀφ. καὶ μετ. ἐπεξήγησις, ἐπεξηγημένος.
anotaţiune θ. ἑρμηνεία, σημείωσις.
anotator ἀ. ἑρμηνευτής.
anotimp οὐ. ἐποχή.
antagonism οὐ. ἀνταγωνισμός.
antàgonist-ă οὐσ. ἀνταγωνιστής.
antal οὐ. μέτρον περιεκτικότητος 500 λίτρων | βαρέλι.
antarctic-ă ἐ. ἀνταρκτικός.
anţăr̨ţ ἐπίρ. πρὸ δύο ἐτῶν | πάλαι.
antebraţ οὐ. ἀντιβράχιον.
antecedent-ă ἐ. προηγούμενος. || οὐ. προηγούμενον.
antediluvian-ă ἐ. προκατακλυσμιαῖος.
antemeridian-ă ἐ. πρωϊνός, πρὸ μεσημβρίας.
antenă θ. κεραία (πλοίου) | κεράτιον (ἐντόμου).
antep οὐ. Βοτ. κοκκυμηλέα εὐώδης.
antepenultim-ă ἐ. προτελευταῖος.
anteră θ. Βοτ. ἀνθήλη.
anterior-oară ἐ. προηγούμενος.

anterioritate θ. προτεραιότης.
anteriu οὐ. ἐσωτερικὸν φόρεμα τῶν ἱερέων ἢ καὶ τῶν χωρικῶν (ἀντερί κοιν.).
antetren οὐ. προόλκαιον.
antic-ă ἐ ἀρχαῖος, ἀρχαϊκός. || θ. νόμισμα ἀρχαῖον.
anticameră θ. ἀντιθάλαμος.
anticar ἀ. ἀρχαιρλόγος | βιβλιοπώλης παλαιῶν βιβλίων.
anticărie θ. παλαιοβιβλιοπωλεῖον.
antichitate θ. ἀρχαιότης.
anticipà (a) ῥ. προκαταβάλλω, προλαμβάνω.
anticipare, anticipat ἀφ. καὶ μετ. προκαταβολή. προκαταβεβλημένος.
anticipaţi(un)e θ. προκαταβολή.
anticlerical-ă οὐσ. ἀντικληρικός.
anticoleric-ă ἐ. ἀντιχολερικός.
anticonstituţional-ă ἐ. ἀντισυνταγματικός.
anticreză θ. ἀντίχρησις.
anticva θ. ὀρθὰ γράμματα (ρωμαϊκά).
anticreştin-ă ἐ. ἀντιχριστιανικός.
antidată (a) ῥ. προχρονολογῶ (ἐπὶ δολίων ἐγγράφων).
antidatare, antidatat ἀφ. καὶ μετ. προχρονολόγησ-ις, προχρονολογημένος.
antidot οὐ. ἀντίδοτον.
antifon ἀ. ἀντίφωνος.
antifonar οὐ. ἀντιφωνάριον.
antifonie θ. ἀντιφωνία.
antifrasă θ. ἀντίφρασις.
antiguvernamental-ă ἐ. ἀντικυβερνητικός.
antihârţ ἀ. ἀντίχριστος (δημ.).
antihrist ἀ. ἀντίχριστος.
antiloghie θ. ἀντιλογία.
antilopă θ. ἀντιλόπη.
antimis οὐ Ἐκκλ. ἀντιμήνσιον.
antimoniu οὐ. ἀντιμόνιον.
antinaţional-ă ἀντεθνικός.
antinomie θ. ἀντινομία.
antiparlamentar-ă ἐ. ἀντικοινοβουλευτικός.
antipatic-ă ἐ. ἀντιπαθητικός.
antipatie θ. ἀντιπάθεια.
antipirină θ. ἀντιπυρίνη.
antipod οὐ. ἀντίπους.
antirabic-ă ἐ. ἀντιλυσσικός.
antireligios-oasă ἐ. ἀντιθρησκευτικός.
antirepublican-ă ἐ. ἀντιδημοκρατικός.
antirevoluţionar-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀντεπαναστατικός, ἀντεπαναστάτης.
antisemit-ă οὐ. ἀντισημίτης.
antisemitism οὐ. ἀντισημιτισμός.
antiseptic-ă ἐ. ἀντισηπτικός.
antisocial-ă ἐ. ἀντικοινωνικός.
antispasmodic-ă ἐ. ἀντισπασμωδικός.
antistrofă θ. ἀντιστροφή.
antitetic-ă ἐ. ἀντιθετικός.
antiteză θ. ἀντίθεσις.
antològhion οὐ. ἀνθολόγιον.
antologie θ. ἀνθολογία.
antonică θ. Βοτ. χαιρόφυλλον.
antonim-ă ἐ. ἀντώνυμος.
antonimie θ. ἀντίθετος σημασία.
antonomazie θ. Γραμ. ἀντωνομασία.
antracit οὐ. Ὀρυκτ. ἀνθρακίτης.
antrax οὐ. Παθολ. ἄνθραξ.
antrenà (a) ῥ. προγυμνάζω, προπονῶ | παρασύρω | συμπαρασύρω.
antrenare, antrenat ἀφ. καὶ μετ. προπόνησις, προπονημένος.
antreprenor ἀ. ἐργολάβος.
antreprizà θ. ἐργολαβία.
antreşà θ. θερμαστρὶς (γυμναστικὴ κίνησις).
antreu οὐ. εἴσοδος οἰκίας, προθάλαμος.
antropofag-ă ἐ. ἀνθρωποφάγος.
antropofagie θ. ἀνθρωποφαγία.
antropoid-ă ἐ. ἀνθρωποειδής.
antropologic-ă ἐ. ἀνθρωπολογικός.
antropologie θ. ἀνθρωπολογία.
antropometric-ă ἐ. ἀνθρωπομετρικός.
antropometrie θ. ἀνθρωπομετρία.
antropomorf-ă ἐ. ἀνθρωπόμορφος.
antropomorfism οὐ. ἀνθρωπομορφισμός.
anual-ă ἐ. ἐτήσιος. || ἐπίρ. ἐτησίως
anuar οὐ. ἐπετηρίς, περιοδικὸν ἐτήσιον.
anuitate θ. χρεώλυτρον, ἐτησία καταβολή.
anulà (a) ῥ. ἀκυρώνω. || a se anulà ἀκυρώνομαι.
anular-ă ἐ. δακτυλοειδής. || ἀ. Ἀνατ. παράμεσος
anulare, anulat ἀφ. καὶ μετ. ἀκύρωσις, ἀκυρωμένος.
anume ἐπίρ. ὀνόματι, δηλονότι, ἐπὶ τούτῳ.
anumit-ă ἐ. ὡρισμένος.
anunciu οὐ. εἰδοποίησις, γνωστοποίησις.
anunţà (a) ῥ. γνωστοποιῶ, γνωρίζω.

anunțare, anunțat ἀφ. καὶ μετ. γνωστοποίησις, γνωστοποιημένος.
anxietate θ. ἀγωνία, στενοχωρία.
aoleo! ἐπιφ. οἴμοι!
aoli (a se) ῥ. ὀλοφύρομαι.
aolitură θ. ὀλοφυρμός, οἰμωγή.
aorar οὐ. ἐκκλ. ὡράριον.
aorist οὐ. Γραμ. ἀόριστος.
aortă θ. Ἀνατ. ἀορτή.
apă θ. ὕδωρ, fată de apă ἐπιφάνεια ὕδατος, în susul apei ἄνω ποταμῶν, ca o apă διαυγής, λεῖος, ca apă σὰν νεράκι, pe apă ἐφήμερος, tot o apă τοῦ αὐτοῦ ῥυράματος, il lasă gura apă τρέχουν τὰ σάλια του, bate apa în piuă ἀέρα κοπανίζει, n'am după ce beà apă εἶμαι πάμπτωχος, i-a tăiat apa dela moară τούκοψε τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ αὐλάκι, în ce apă se adapă, se scaldă τί καπνὸ φουμάρει, va veni apa și la moara mea θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρά μου, nu este în apele sale δὲν εἶναι στὰ καλά του, om fi făcut o apă cu frații noștri θὰ συνηγνούμεθα μὲ τοὺς ἀδελφούς μας, scoate apă din piatră βγάζει ἀπὸ τὴν πέτρα νερό, apa curge pietrele rămân τὸ νερὸ φεύγει τὰ λιθάρια μένουν, este o apă εἶναι κάθιδρως | ἔκτασις ὕδατος, λίμνη, θάλασσα, o apă mare μέγας ποταμὸς | Παθ. ὕδρωψ | κτηδών, νερά, φλέβες μαρμάρου | apă tare νιτρικὸν ὀξὺ | apă de oase ἰωδιοῦχον κάλιον | apă albă Παθολ. καταρράκτης, apă neagră ἀμαύρωσις.
apalt οὐ. ἐνοικίασις, ἐνοίκιον.
apaltier ἀ. ἐνοικιαστὴς κτήματος.
apanaj οὐ. ἐπίδομα, ἐπιχορήγησις.
apaos οὐ. Ἐκκλ. ἀρτοκλασία.
apără (a) ῥ. ὑπερασπίζω. || a se apără ὑπερασπίζομαι, se apără de o lovitură διεκφεύγει πλῆγμα.
apăraie θ. ὄχκος ὕδατος.
apărare, apărat ἀφ. καὶ μετ. ὑπεράσπισις, ὑπερασπισμένος. || οὐ. ἰδιωτικὴ νομή.
aparat οὐ. μηχάνημα.
apărător-oare ἐ. προφυλακτικός. || ἀ. δικολάβος, συνήγορος. || θ. πρόχωμα, apărătoarea apei κυμοτόμος | ἀσπὶς | ριπίδιον, μυιαστήριον | Βοτ. μίνθη.
apărătură θ. πρόχωμα, χαράκωμα | δάσος οὗ ἡ ἐκκοπὴ ἀπαγορεύεται.
apăreà (a) ῥ. φαίνομαι, ἐμφανίζομαι, a apărut ἐξεδόθη (βιβλίον).
aparent-ă ἐ. φαινομενικός.
aparență θ. ἐπιφάνεια, ὄψις.
apărie θ. τόπος πλήρης ὕδατος.
apariți(uṅ)e θ. ἐμφάνισις, ὀπτασία.
apartament οὐ. διαμέρισμα (οἰκίας).
aparte ἐπίρ. κατ' ἰδίαν, χωριστά.
aparține (a) ῥ. ἀνήκω.
apăsà (a) ῥ. πιέζω | καταδυναστεύω.
apăsare ἀφ. πίεσις | καταδυνάστευσις.
apăsat μετ. πεπιεσμένος | καταδυναστευμένος. «păs t de griji ἐξαβαρυμμένος ἐκ φροντίδων. || ἐ. βαρύς, mers apăsat ἐάδισμα βαρύ. || ἐπίρ. βαρέως, σοβαρῶς, ἰσχυρῶς, vorbește apăsat ὁμιλεῖ τονίζων ἰσχυρῶς τὰς λέξεις.
apăsător-oare ἐ. πιεστικός, τυραννικός, καταδυναστικός. || οὐσ. τύραννος.
apătà (a) ῥ. βρέχω, διαβρέχω. || a se apătà κατευνάζομαι, πραΰνομαι | διαβρέχομαι.
apătare, apătat ἀφ. καὶ μετ. διάβρεξις, διαβρεγμένος.
apatic-ă ἐ. ἀπαθής.
apatie θ. ἀπάθεια.
apătos-oasă ἐ. ὑδαρής, ὑγρός.
apătoșà (a) ῥ. ὑδατοποιῶ, ὑγροποιῶ. || a se «pătoșà ὑγροποιοῦμαι.
apătoșare, apătoșat ἀφ. καὶ μετ. ὑγροποίησις, ὑγροποιημένος.
apeduct οὐ. ὑδραγωγεῖον.
apel οὐ. κλῆσις, ἔκκλησις | Νομ. ἔφεσις, a face «pel ἐφεσιβάλλω, Curtea de apel ἐφετεῖον.
apelà (a) ῥ. κάμνω ἔκκλησιν | ἐφεσιβάλλω.
apelant ἀ. ἐφεσιβάλλων.
apelare, apelat ἀφ. καὶ μετ. ἐφεσίβλησις, ἐφεσιβλημένος.
apelațiune θ. πρόσκλησις, ἔφεσις.
apelativ-ă ἐ. προσηγορικός. || οὐ. Γραμ. προσηγορικόν.
apelpisi (a) ῥ. ἀπελπίζω. || a se apelpisi ἀπελπίζομαι.
apelpisire, apelpisit ἀφ. καὶ μετ. ἀπέλπισις, ἀπηλπισμένος. || ἐ. ἔκτακτος, vin apelpisit οἶνος ἔκτακτος.
apendice οὐ. παράρτημα | ἐπίφυσις, ἀπόφυσις.

apendicită θ. Παθολ. σκωληκοειδίτις.
apepsie θ. ἀπεψία.
apercepţiune θ. κατανόησις, ἀντίληψις, συναίσθησις.
aperitiv οὐ. ὀρεκτικόν.
apetal-ă ἐ. ἀπέταλος.
apetenţă θ. ὄρεξις.
apetit οὐ. ὄρεξις.
apicultor ἀ. μελισσοκόμος.
apicultură θ. μελισσοκομία.
aplà ἐπίρ. ἁπλῶς, κοινῶς, δημωδῶς.
aplanà (a) ῥ. λειαίνω, ὁμαλύνω | διορθώνω. || a se aplanà ἐξομαλύνομαι, διορθώνομαι.
aplanare, aplanat ἀφ. καὶ μετ. ἐξομάλυνσις, ἐξωμαλυσμένος.
aplaudà (a) ῥ. χειροκροτῶ, ἐπευφημῶ | ἐγκρίνω.
aplaudare, aplaudat ἀφ. καὶ μετ. ἐπευφήμησις, ἐπευφημημένος.
aplaudator ἀ. ἐπευφημητής | ἐγκάθετος.
aplaus οὐ. χειροκρότημα, ἐπευφημία.
aplecà (a) ῥ. κλίνω | χαμηλώνω | θηλάζω. || a se aplecà κύπτω | προσκυνῶ, ὑποτάσσομαι | ἐπιδίδομαι | βαρύνω τὸν στόμαχόν μου, ἔχω ἔφεσιν πρὸς ἔμεσιν, ἐμετῶ.
aplecăciune θ. κλίσις, ὑπόκλισις, ροπή, προδιάθεσις | ἐμετίασις.
aplecare, aplecat ἀφ. καὶ μετ. κλίσις, κεκλιμένος. || ἐπίρ. ἐπικλινῶς, a scrie aplecat γράφω μὲ κεκλιμένα γράμματα. || πλ. aplecate ἐμετίασις.
aplecătoare θ. ἁμνὰς γαλακτοφόρος.
aplecătură θ. ἴδε aplecăciune.
aplecuş οὐ. κατήφορος.
aplicà (a) ῥ. ἐφαρμόζω. || a se aplicà ἐπιμελοῦμαι, καταγίνομαι.
aplicare, aplicat ἀφ. καὶ μετ. ἐφάρμοσις, ἐφηρμοσμένος. || ἐ. ἐπιμελής.
aplicaţi(un)e θ. ἐφαρμογὴ | ἐπιμέλεια.
apocalips οὐ. ἀποκάλυψις.
apocaliptic-ă ἐ. ἀποκαλυπτικός.
apocopă θ. ἀποκοπή.
apocopat-ă ἐ. ἀποκεκομμένος.
apocrif-ă ἐ. ἀπόκρυφος.
apod ἐ. ἄπους.
apodictic-ă ἐ. ἀποδεικτικός.
apofiză θ. ἀπόφυσις.
apoftegmă θ. ἀπόφθεγμα.
apogeu οὐ. ἀπόγειον, τὸ ἔπακρον (συνεκδ.).
apoi ἐπίρ. ἔπειτα, μετέπειτα, apoi de! τί θέλετε νὰ κάμω! d'apoi cum nu! τί λόγος! ἐέχαια! ziua de apoi ἡ τελευταία κρίσις, vremea de apoi τὸ τέλος τοῦ κόσμου, a amâna de joi până mai apoi ἀναβάλλω ἐπ' ἄπειρον.
apolog οὐ. ἀπόλογος, μῦθος.
apologetic-ă ἐ. ἀπολογητικός.
apologie θ. ἀπολογία.
apologist ἀ. ἀπολογητής.
aponevrotic-ă ἐ. ἀπονευρωτικός.
aponevrozà θ. ἀπονεύρωσις.
apoplectic-à ἐ. ἀποπληκτικός.
apoplexie θ. ἀποπληξία.
aporie θ. ἀπορία.
aport! ἐπιφ. διαταγὴ πρὸς τὸν σκύλον τοῦ κυνηγίου, φέρε!
apos-oasă ἐ. ὑδαρής.
apostat-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀποστάτης.
apostazie θ. ἀποστασία.
apostilă θ. ὑστερόγραφον.
apostimă θ. ἀπόστημα.
apostol ἀ. ἀπόστολος.
apostolat οὐ. ἀποστολή.
apostolesc-ească ἀ. ἀποστολικός.
apostoleşte ἐπίρ. ἀποστολικῶς, πᾶζῆ (κοιν.).
apostolic-ă ἐ. ἀποστολικός.
apostoliceste ἐπίρ. ἀποστολικῶς.
apostolie θ. ἀποστολή.
apostrof οὐ. ἀπόστροφος.
apostrofă θ. ἀποστροφή.
apostrofà (a) ῥ. ἀποτείνομαι πρός τινα ἐμφαντικῶς.
apostrofare θ. ἀποστροφή.
apotemă θ. Γεωμ. ἀπόθεμα.
apoteozà θ. ἀποθέωσις.
apoteozà (a) ῥ. ἀποθεώνω.
apoteozare, apoteozat ἀφ. καὶ μετ. ἀποθέωσις, ἀποθεωμένος.
apoziţiune θ. ἐπίθεσις (σφραγίδος).
aprehensiune θ. φόβος.
apreţià (a) ῥ. ἐκτιμῶ.
apreţiabil-ă ἐ. ἐκτιμήσιμος.
apreţiare, apreţiat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτίμησις, ἐκτιμημένος.
apreţiator ἀ. ἐκτιμητής.
apreţui (a) ῥ. ἐκτιμῶ.

apreţuit μετ. ἐκτιμημένος.
apriat-ă ἐ. καθαρός, φανερός. || ἐπίρ. φανερῶς.
aprig-ă ἐ. ἰσχυρός, ὁρμητικός, δριμύς, δεινός. || ἐπίρ. δριμέως, ἰσχυρῶς.
aprigime θ. ζωηρότης, ὁρμητικότης.
Aprilie ἀ. Ἀπρίλιος.
aprinde (**a**) ῥ. ἀνάπτω, καίω, a-şi aprinde pae în cap ἀνάβω φωτιὰ στὸ κεφάλι μου | ἐρεθίζω. || a se aprinde ἀνάπτω, καίομαι | ἐργίζομαι | ἐρωτεύομαι, i s'au aprins câlcâile εἶναι ἐρωτευμένος.
aprindere ἀφ. καῦσις, ἔξαψις. || θ. ζωηρότης, ἐρεθισμός, ὀργή.
aprinjoare θ. πυρεῖον.
aprins μετ. ἀναμμένος, fier aprins σίδηρος πυρακτωμένος. || οὐ. φωτισμός, pe la aprinsul lumânărilor περὶ λύχνων ἁφάς | φλόγωσις τῶν πνευμόνων τῶν ζώων.
aprinsură θ. φλεγμονή.
aprinzător-oare ἐ. εὔφλεκτος, ἐρεθιστικός. || ἀ. λυχνάπτης. || θ. πυρεῖον.
aprinzătură θ. ἀνάφλεξις.
aproape ἐπίρ. πλησίον, σχεδόν, aproape de tot πλησιέστατα, rudă de aproape στενὸς συγγενής, aproapele, cel de aproape ὁ πλησίον, a fine de aproape ἐπιτηρῶ, τὸν ἐαστῶ ἀπὸ τὸ κοντό, e aproape de mintea omului κοντὰ στὸν νοῦ καὶ ἡ γνῶσι (φρ.).
aprobà (**a**) ῥ. ἐπικυρώνω. || a se aprobà ἐπικυρώνομαι.
aprobare, aprobat ἀφ. καὶ μετ. ἐπικύρωσις, ἐπικυρωμένος.
aprobaţiune θ. ἐπικύρωσις.
aprobativ-ă ἐ. ἐπικυρωτικός, καταφατικός. || ἐπίρ. καταφατικῶς.
aprobator ἀ. ἐπικυρωτής.
aprod ἀ. θυρωρός, κλητήρ.
aprofundà (**a**) ῥ. ἐμβαθύνω.
aprofundare, aprofundat ἀφ. καὶ μετ. ἐμβάθυνσις, βαθυσμένος.
apropià (**a**) ῥ. πλησιάζω, προσεγγίζω. || a se apropià πλησιάζω.
apropiat μετ. πλησιασμένος. || ἐ. πλησίον, lesne de apropiat εὐπρόσιτος.
apropiere ἀφ. πλησίασις, γειτνίασις, προσέγγισις, mă duc în apropiere μεταβαίνω πλησίον.
apropò ἐπίρ. ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, ἐπικαίρως.
apropià (**a-şi**) ῥ. οἰκειοποιοῦμαι.
aproprietor ἐ. πλησιάζων.
aprovizionà (**a**) ῥ. ἐπισιτίζω, τροφοδοτῶ, ἐφοδιάζω. || a se aprovizionà ἐφοδιάζομαι.
aprovizionare, aprovizionat ἀφ. καὶ μετ. τροφοδότησις, τροφοδοτημένος. || θ. τροφοδοσία.
aproximaţi(un)e θ. ὑπολογισμὸς κατὰ προσέγγισιν.
aproximativ-ă ἐ. ὁ ὡς ἔγγιστα. || ἐπίρ. ὡς ἔγγιστα.
apt-ă ἐ. ἐπιτήδειος, ἱκανός, ἐπιδέξιος.
aptitudine θ. ἐπιτηδειότης, ἱκανότης, ἐπιδεξιότης.
apucà (**a**) ῥ. συλλαμβάνω, ἰδιοποιοῦμαι, a apucat domnia κατέλαβε τὸν θρόνον, l'a apucat în cursă τὸν συνέλαβεν ἐν ᾗ παγίδι, îl apucă de gât τὸν συλλαμβάνει ἀπὸ τὸν λαιμόν, m-a apucat un guturaiu ἅρπαξ καταρροή, îl apucă nervii, dracii, răcorile τὸν πιάνουν τὰ νεῦρα, οἱ διάβολοι, ῥίγη, a apucat pe Dumnezeu de un picior ἔπιασε τὸν Θεὸν ἀπὸ τὰ γένεια, l'a apucat de scurt τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ κοντό, şi-a apucat lumea în cap πῆρε τὰ μάτια του, a apucà de ochii ἐκθαμβώνω. ἀπατῶ | καταλαμβάνω, noaptea îl apucă în drum ἡ νὺξ τὸν κατέλαβε κατ' ὁδόν | ἀρχίζω, n'apucă să facă zece paşi μόλις ἔκαμε δέκα βήματα | διευθύνομαι, nu ştiă încotro să o apuce δὲν ἐγνώριζε πρὸς ποῖον μέρος νὰ διευθυνθῇ | γνωρίζω, obiceiu ce n'ai apucat συνήθειαν ποῦ δὲν ἔφθασες, ce brumă a apucat din părinţi τὰ λίγα ποῦ ἤῦρεν ἀπὸ τὸν πατέρα του, ὅ,τι ἔμαθεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του, am apucat vremurile rele ἐφθάσαμεν εἰς κακὰ χρόνια | ἐπιτυγχάνω, cei ce au apucat să scape ὅσοι ἐπρόφθασαν νὰ σωθοῦν | a apucà înainte προλαμβάνω, tot ce apucă se usucă ὅ,τι πιάνει γίνεται κάρβουνα, a apucat-o la talpă τόκοψε λάσπη. || a se apucà ἀρχίζω, ἐπιλαμβάνομαι, apucă-te de lucru πιάσε δουλειά, ἔμπα στὴ δουλειά, nu şfie cum să se apuce δὲν

γνωρίζει πῶς νὰ ἀοχίσῃ | λαμβάνω, s'au apucat cu mâinile de păr πιάσθηκαν ἀπὸ τὰ μαλλιά, a se apucà de capul cuivà ἐρίζω μετά τινος, a se apucà de sănătoasă φεύγω ὁρμαίως.

apucare ἀφ. λῆψις, καταλήψις. || θ. κατοχή, κατεύθυνσις, ἔναρξις.

apucat μετ. κατειλημμένος. || ἐ. ὁρμητικός, παράφορος, oricât le apucat ar fi ὅσον παράφορος καὶ ἂν εἶναι, e apucat tăce χαιένα, apucat le alte ale ἐμπῆκεν ὁ διάβολος μέσα του. || ἐπίρ. pe apucatele βιαστικῶς, τυχαίως. || οὐ. σπασμοὶ παιδικοί, lescâtece de apucat ἐξορκισμοὶ διὰ σπασμούς.

apucător-oare ἐ. συλληπτικός | ἐκπληκτικός. || ἀ. ἐκμαυλιστής.

apucătură θ. λῆψις | συμπεριφορὰ | συνήθεια, φέρσιμον | κωλικὸς τοῦ στομάχου.

apuitor-oare ἐ. ἐκκλίνων, δύων.

apunător-oare ἐ. ἴδε apuitor.

apune (a) ῥ. δύει (ἐπὶ ἡλίου) | ἐκκλίνω, ἐξαφανίζομαι.

apunere ἀφ. δύσις | πτῶσις.

apuntamente οὐ. πλ. μισθοί.

apus μετ. δύων. || οὐ. δύσις | καταπτωσις (συνεκδ.).

apusean-ă ἐ. δυτικός.

apust οὐ. κλεισιάς, ὑδροφράκτης (νερομύλου).

ar οὐ. γαλλικὸν στρέμμα.

ară (a) ῥ. ἀροτριῶ.

ără! ἐπιφ. τσὶφ τὸ νειρότερον!

arab-ă οὐσ. καὶ ἐ. Ἄραψ, ἀραβικός.

arabà θ. φορτάμαξα.

arabababură θ. σύγχυσις, ἀνακατωσιά.

arabagiu ἀ. φορ αμαξηγός.

arabesc-ească ἐ. ἀραβικός. || οὐ. ἀραβούργημα.

arabic-ă ἐ. ἀραβικός.

arabil-ă ἐ. ἀρώσιμος, καλλιεργήσιμος.

arac ἀ. οἰνωπὸν. χάραξ (ἀμπέλου).

aracel ἀ. ὑποκ. τοῦ arac.

arăcăi (a) ῥ. χαρακώνω, στυλώνω κλήματα.

arăcire, arăcit ἀφ. καὶ μετ. στύλωσις, στυλωμένος. || οὐ. στύλωμα.

araconide θ. πλ. Ζωολ. ἀραχνοειδῆ.

araconoidă θ. Ἀνατ. ἀραχνοειδής.

arădui (a) ῥ. ἀναχωρῶ, διευθύνομαι.

arag ἀ. καλλιγραφικὸς χάραξ.

aralâc οὐ. διάστημα, ἀπόστασις.

aramă θ. χαλκός, χάλκινα νομίσματα | χαρακτήρ, a-şi da arama pe faţă ἀπρδεικνύομαι ὅποῖος εἶμαι, arama omului la beţie se arată οἶνος τὸν ἄνδρα δείκνυσι.

arămar ἀ. χαλκεύς, ciocan de arămar ραιστήρ.

arămărie θ. χαλκεῖον.

arămeasă θ. χάλκινον δοχεῖον.

arămi (a) ῥ. χαλκεύω, στολίζω μὲ χαλκόν.

aramină ἀ. ἀθίγγανος | λῃστής.

arămire, arămit ἀφ. καὶ μετ. χάλκευσις, χαλκευμένος.

arămiu-e ἐ. χαλκόχρους.

arămos-oasă ἐ. χαλκήρης.

arămuri οὐ. πλ. σκεύη ἐκ χαλκοῦ, μπακιρικά.

arândul (de) ἐπίρ. συνεχῶς, κατὰ σειράν.

arangĥel οὐ. μάστιξ.

aranja (a) ῥ. διευθετῶ, διορθώνω. || a se aranja διευθετοῦμαι.

aranjare, aranjat ἀφ. καὶ μετ. διευθέτησις, διευθετημένος.

aranjament οὐ. διευθέτησις, διόρθωσις, συνενόησις.

aranjator ἀ. διοργανωτής.

arap ἀ. ἀράπης, μαῦρος | δήμιος | ἄνθρωπος μελαγχροινός.

arăpesc-ească ἐ. ἀράπικος. || θ. χορὸς χωρικῶν Δοβρούτσης.

arăpilă ἀ. νέγρος, μαῦρος | μελαγχροινός.

arăpime θ. Ἀοαπιά.

arapină θ. Ἀράπισσα.

arapnic οὐ. μακρὰ μάστιξ.

arapoaică θ. Ἀραπίνα.

arar οὐ. στρωματόδεσμός, ὕφασμα χονδρὸν ἐκ τριχῶν, χαράρι (κοιν.).

arare-ori ἐπίρ. σπανίως.

arariel ἀ. Βοτ. κυνόγλωσσον.

arărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῆς ἀροτριωσίμου γῆς.

arasna ἐπίρ. παράμερα.

arat μετ. ὠργωμένος. || οὐ. arat καλλιέργεια.

arătà (a) ῥ. δεικνύω, am să-i arăt eu cine sunt θὰ τοῦ δείξω ἐγὼ ποῖος

εἶμαι | ἐκδηλώνω, a arătà iubire ἐκδηλώνω ἀγάπην | φαίνομαι, aratắ rắu ἔχει κακὴν ὄψιν | διδάσκω, a arătà cu degetul δακτυλοδεικτῶ. || a se arătà δεικνύομαι, φαίνομαι, nu e tocmai cum se aratắ δὲν εἶναι ἀκριβῶς τοιοῦτος, οἷος φαίνεται, a se arătà în public ἐκτίθεμαι, παρουσιάζομαι δημοσίᾳ.

arătanie θ. πρᾶγμα πρὸς ἐπίδειξιν, ὡραῖον.

arătare ἀφ. δεῖξις, ἔνδειξις, arătare în public δημοσία ἔκθεσις. || θ. ὀπτασία, δραμα, ’o arătare de om τέρας.

arătat μετ. δειγμένος. || ἐ. φανερός.

arătător-oare ἐ. δεικτικός, degetul arătător δείκτης. || οὐ. δείκτης (ὡρολογίου).

arătătură θ. φάνταομα, θηρίον.

arățel ἀ. Βοτ. κυνόγλωσσον, ἴδε boranță.

arător-oare ἐ. ἀρώσιμος. ἀ. γεωργός.

arătos-oasă ἐ. ἐπιβλητικός, μεγαλοπρεπής.

arătură θ. γῆ ὠργωμένη, ὄργωμα.

aravoană θ. ἴδε arvună.

arbitraj οὐ. αἱρετοκρισία, διαιτησία.

arbitral-ă ἐ. διαιτητικός.

arbitrar-ă ἐ. αὐθαίρετος. || οὐ. αὐθαιρεσία. || ἐπίρ. αὐθαιρέτως.

arbitru ἀ. διαιτητὴς.

arbiu οὐ. ἐβελὸς (τυφεκίου), χαρμπί.

arborà (**a**) ῥ. ὑψώνω (σημαίαν), στήνω, ἀναρτῶ. || a se arborà ὑψώνομαι.

arborare ἀφ. ἀνύψωσις.

arboraș ἀ. ὑποκ. τοῦ arbore.

arborat μετ. ἀνυψωμένος.

arbore ἀ. δένδρον | Βοτ. arbore puturos αἴλανθος, arborele vieței θύα κωνοφόρος.

arboricultor ἀ. δενδροκόμος.

arboricultură θ. δενδροκομία.

arbust ἀ. δενδρύλλιον.

arc οὐ. τόξον | ἀνδέκτης, σκανδάλη παγίδος | arcul ochiului Ἀνατ. ἶρις.

arcă θ. κιβωτός.

arcà ἀ. προστάτης.

arcaciu οὐ. καταφύγιον ποιμένων.

arcadă θ. τόξον, ἄψις.

arcan οὐ. θηλεια πρὸς σύλληψιν ζώων | μυστικὸν ἀλχημικόν.

arcanà θ. χορὸς χωρικὸς ἀρειμάνιος.

arcăni (**a**) ῥ. συλλαμβάνω διὰ θηλειᾶς.

arcar ἀ. κατασκευαστὴς τόξων.

arcaș ἀ. τοξότης.

arcat-ă ἐ. τοξοειδής.

arcaț ἀ. Βοτ. ἀκακία.

arcer οὐ. ἀκονόπετρα.

archebuză θ. ἀρχαῖον πυροβόλον.

archit ἀ. Βοτ. ἄρκευθος.

arctic-ă ἐ. ἀρκτικός, βόρειος.

arcuì (**a**) ῥ. ἀψιδώνω.

arcuire, arcuit ἀφ. καὶ μετ. ἀψίδωσις, ἀψιδωμένος.

arcuit-ă ἐ. τοξοειδής. || οὐ. ἀψίδωσις.

arcuitură θ. τόξον, ἄψις.

arculeț οὐ. ὑποκ. τοῦ arc.

arcuș οὐ. τόξον ὀιολίου, trage din arcuș παίζει ὀιολίον.

arde (**a**) ῥ. καίω, a arde cu un fier roșu καυτηριάζω, îi arde capul ἔχει φωτιὰ στὸ κεφάλι του | πυρέσσω, bolnavul arde ὁ ἄρρωστος πυρέσσει | ἀναφλέγομαι | κτυπῶ, îi arse o palmă τοῦ ἄστραψεν ἕνα χαστοῦκι | ἐπιθυμῶ, nu-mi ar le de mâncare δὲν ἔχω ὄρεξιν διὰ φαγητόν, nu-mi arde δὲν μὲ μέλλει | l’a ars cu vorbă τῷ ἔκλεισε τὸ στόμα μὲ ἕνα λόγον, l’ai ars τὸν ἔβαλες εἰς τὴν θέσιν του, i-a ars inima τοῦ ἔκαψε νὴν καρδιά, îi ard tălpile δὲν τὸν χωρεῖ ὁ τόπος, a arde domol ἐκτύφω, καίω χωρὶς φλόγα. || a se arde καίομαι.

ardeià (**a**) ῥ. πιπερίζω, καρυκεύω διὰ πιπεριᾶς. || a se ardeià πιπερίζομαι, παραφέρομαι.

ardeiare, ardeiat ἀφ. καὶ μετ. πιπέρισις, πιπερωμένος.

ardeiu ἀ. Βοτ. καφικόν, πεπεριά.

ardelenesc-ească ἐ. ὁ ἐκ τοῦ Ἀρδεάλ, τρανσυλβανικός. | θ. χορὸς ἔγκυκλος.

ardere ἀφ. καῦσις, ἀνάφλεξιθ.

ardezie θ. σχιστόλιθος.

ardezieră θ. λατομεῖον σχιστολίθου.

ardicà (**a**) ῥ. ἴδε ridicà.

ardoare θ. θέσις, προθυμία.

arecilui (**a**) ῥ. ἐπιδικάζω (κατόπιν δημοσίου πλειστηριασμοῦ).

areciluire, areciluit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιδίκασις, ἐπιδικασμένος.

arecìu οὐ. ἐπιδίκασις, ἐπιφώνημα κατὰ τὰς πλειοδοσίας.

arel ἀ. Βοτ. ἑλξίνη τῶν ὀρέων.
arenă θ. κονίστρα, στάδιον.
arendă θ. ἐνοίκιον (πρὸ πάντων γεωργικοῦ κτήματος).
arendà (a) ῥ. ἐνοικιάζω ἀγροτικὸν κτῆμα.
arendare ἀφ. ἐνοικίασις ἀγροτι οῦ κτήματος.
arendaş ἀ. ἐνοικιαστὴς ἀγροτικοῦ κτήματος.
arendăşesc-ească ἐ. ὁ ἀνήκων εἰς γεωργὸν (ἐνοικιαστήν).
arendăşie θ. ἐπάγγελμα ἐνοικιαστοῦ.
arendăşoaică θ. ἐνοικιάστρια κτήματος.
arendat μετ. ἐνοικιασμένος. || οὐ. ἐνοικίασις.
areopag οὐ. Ἄρειος Πάγος, δικαστήριον.
arest οὐ. φυλακή, κρατητήριον, εἱρκτή.
arestă (a) ῥ. φυλακίζω, ἐγκαθείργω.
arestant ἀ. φυλακισμένος, ἐγκάθειρκτος.
arestare, arestat ἀφ. καὶ μετ. ἐγκάθειρξις, ἐγκαθειργμένος.
aret ἐ. ἀντίθετος, în aretul vântului κατὰ τοῦ ἀνέμου. || οὐ. φυλακεῖον στρατιωτικόν.
arete ἀ. κριὸς πρὸς πρόσχωσιν πασσάλων | Στρατ. κριός.
areţel ἀ. Βοτ. ἴδε limba mielului.
areu οὐ. Βοτ. εὐφόρβιον.
arfă θ. Μουσ. ἅρπα.
arfonistă θ. ἁρπίστρα.
argalâc οὐ. ὑπηρεσία ἐξοχῆς.
argăsărie θ. βυρσοδεψεῖον.
argăseală θ. βυρσοδέψησις.
argăsi (a) ῥ. βυρσοδεψῶ.
argăsire, argăsit ἀφ. καὶ μετ. βυρσοδέψησις, βυρσοδεψημένος. || οὐ. βυρσοδέψημα.
argăsitor ἀ. βυρσοδέψης.
argat ἀ. ἐργατικός, ἐργάτης, ὑπηρέτης γεωργικὸς ἢ σταύλου.
argăţesc-ească ἐ. ὑπηρετικός.
argăţi (a) ῥ. ὑπηρετῶ ἐπὶ μισθῷ, ἐργάζομαι ἀντὶ ἐλαχίστης ἀμοιβῆς.
argăţie θ. ἐργασία, ὑπηρεσία ἐπὶ μισθῷ (συνήθως εἰς τοὺς ἀγρούς).
argăţime θ. ὄχλος ὑπηρετῶν, ἐργατῶν ἀγροτικῶν.
argavan οὐ. Βοτ. συριγγάς.
argeà θ. ὑπόγειον κλωστήριον | κλωστήριον | ὀροφὴ ὑπογείου | πλευρὰ λέμβου.
argelar οὐ. ἱπποφόρβιον.
argelaş οὐ. καλύβη.
argilă θ. ἄργιλλος.
argilos-oasă ἐ. ἀργιλλώδης.
argint οὐ. ἄργυρος | ἀργυροῦν νόμισμα, πλοῦτος | πλ. arginturi ἀσημικά, arginţi ἀργύρια | argint viu ὑδράργυρος.
argintà (a) ῥ. ἐπαργυρώνω.
argintar ἀ. πωλητὴς ἀργυρῶν σκευῶν.
argintare ἀφ. ἐπαργύρωσις.
argintărie θ. ἀντικείμενα ἐξ ἀργύρου (ἀσημικά) | ἀργυροπωλεῖον.
argintăriţă θ. Βοτ. ἀργυρίς.
argintat μετ. ἐπαργυρωμένος.
argintică θ. Βοτ. δρυὰς ἡ ὀκταπέταλος.
argintiu-e ἐ. ἀργυροειδής.
argintos-oasă ἐ. ἀργυρώδης | ὁ ἔχων χρήματα, πλούσιος.
argintuì (a) ῥ. ἐπαργυρώνω.
argintuire, argintuit ἀφ. καὶ μετ. ἐπαργύρωσις, ἐπαργυρωμένος.
argos ἀ. ἀργὸς (ἱερεύς).
argosì (a) ῥ. καθιστάνω ἀργόν, ἀργοποιῶ.
argosire, argosit ἀφ. καὶ μετ. ἀργοποίησις, ἀργοποιημένος.
argument οὐ. ἐπιχείρημα.
argumentà (a) ῥ. φέρω ἐπιχειρήματα, ἀποδεικνύω δι' ἐπιχειρημάτων.
argumentare, argumentat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ argumentà.
argumentaţi(un)e θ. δι' ἐπιχειρημάτων ὑποστήριξις.
argumentator ἀ. σοφιστής.
arguţie θ. ματαιοπονία.
arhaic-ă ἐ. ἀρχαϊκός.
arhaism οὐ. ἀρχαϊσμός.
arhanghel ἀ. ἀρχάγγελος | Ἐκκλ. ἄρτος | μάστιξ (λαϊκ.).
arheolog ἀ. ἀρχαιολόγος.
arheologic-ă ἐ. ἀρχαιολογικός.
arheologie θ. ἀρχαιολογία.
arhidiacon ἀ. ἀρχιδιάκονος.
arhiducat οὐ. ἀρχιδουκάτον.
arhiduce ἀ. ἀρχιδούξ.
arhiepiscop ἀ. ἀρχιεπίσκοπος.
arhiepiscopie θ. ἀρχιεπισκοπή.
arhieresc-ească ἐ. ἀρχιερατικός.
arhiereu ἀ. ἀρχιερεύς.

arhierie, arhierosină θ. ἀρχιερωσύνη.
arhimandrit ἀ. ἀρχιμανδρίτης.
arhimilionar-ă ἐ. ἀρχιεκατομμυριοῦχος.
arhipastor ἀ. ἐπίσκοπος (προτεσταντῶν).
arhipastoresc-ească ἐ. ἐπισκοπικός.
arhipelag οὐ. ἀρχιπέλαγος.
arhitect ἀ. ἀρχιτέκτων.
arhitectonic-ă ἐ. ἀρχιτεκτονικός.
arhitectură θ. ἀρχιτεκτονική.
arhitectural-ă ἐ. ἀρχιτεκτονικός.
arhitravă θ. ἐπιστύλιον.
arhivă θ. ἀρχεῖον.
arhivar ἀ. ἀρχειοφύλαξ.
arhon ἀ. ἄρχων, κύριος.
arhondar ἀ. μοναχὸς ξεναγός.
arhondărie οὐ. ξενὼν (μονῆς).
arhondat οὐ. ἀρχοντεία.
arhonte ἀ. ἄρχων.
arhontologie θ. ἱεραρχία εὐγενείας, ἀρχοντολόγιον.
arian ἀ. ἀριανός, ἄρειος.
arianism οὐ. ἀρειανισμός.
ariceală θ. θερμόπλα, φλέγμων τοῦ ποδὸς ἵππου.
aricel ἀ. ὑποκ. τοῦ ariciu.
aricit-ă ἐ. θερμοπλικός.
ariciu ἀ. Ζωολ. ἀκανθόχοιρος | Βοτ. ἐχίνοψ σφαιροκέφαλος. || οὐ. ἴδε ariceală.
aricor οὐ. Βοτ. ὀρθόκερων.
arid-ă ἐ. ξηρός. ἄνυδρος | ἄγονος.
ariditate θ. ξηρασία.
arie θ. ἁλῶνι | πόλος, κέντρον ἁλωνίου | Μουσ. ἆσμα σύνθετον, ἀσμάτιον.
arie ἀ. ἄρειος, αἱρετικός.
ariergardă θ. ὀπισθοφυλακή.
ariete ἀ. ἴδε arete.
arin ἀ. πῆχυς | Βοτ. λαθυρίς.
arină θ. ἄμμος | δασύλλιον.
arinà (a) ῥ. ἀμμοστρώνω.
arinare, arinat ἀφ. καὶ μετ. ἀμμόστρωσις, ἀμμοστρωμένος.
arindeacă θ. χορὸς χωρικῶν.
ariniş οὐ. ἔδαφος ἀμμῶδες.
arinişte θ. Βοτ. κληθρών.
arinos-oasă ἐ. ἀμμώδης.
ariciu οὐ. ἄντλος, σωρὸς σίτου παρὰ τὸ ἁλῶνι.
arior ἀ. Βοτ. εὐφόρβιον.
aripă θ. πτέρυξ (πτηνοῦ, οἰκοδομῆς, ἰχθύος, στρατοῦ, μύλου), aripa sucmanului κράσπεδον μανδύου, aripa corabiei παρίστια, aripa trăsurei ἀλεξιβόρβορον, aripa roţii φατνίον μύλου | ὑποστήριξις, προστασία (συνεκδ.).
aripat-ă ἐ. πτερυγωτός.
aripioară θ. πτερύγιον.
aristocrat ἀ. ἀριστοκράτης.
aristocratic-ă ἐ. ἀριστοκρατικός.
aristocraţie θ. ἀριστοκρατία.
aristocraţime θ. ὑψηλὴ κοινωνία.
aritmetică θ. ἀριθμητική.
aritmeticián ἀ. ἀριθμεπιστήμων.
arlechin ἀ. μῖμος θεατρικός.
arm οὐ. ἄρθρωσις τοῦ βραχίονος | ἁρμός.
armă θ. ὅπλον.
armaciu ἀ. ὁπλοποιός.
armà (a) ῥ. ὁπλίζω.
armament οὐ. ὁπλισμός.
arman οὐ. ἁλῶνι | φραγμὸς | παίγνιον ἀστραγάλων | κύκλος.
armân-că οὐσ. Μακεδορρωμοῦνος.
armangiu ἀ. ἁλωνιστής.
armânt οὐ. ποίμνιον.
armar οὐ. ἑρμάριον.
armare ἀφ. ἐξόπλισις.
armarii θ. πλ. οἰκόσημα.
armaş ἀ. πολεμιστής, ἀρχηγὸς πυροβολικοῦ | δήμιος | παιδ. κόμπος | οἶνος βαρύς.
armăsar ἀ. ἵππος ὀχευτής, a face din ţânţar armăsar κάμνω τὴν μυίγα πρόβατο (φρ.).
armăşei ἀ. πλ. πυροβολητaί.
armăşesc-ească ἐ. πυροβολαρχικός.
armăşie θ. πυροβολαρχία.
armat μετ. ὡπλισμένος. || ἐ. ἔνοπλος.
armată θ. στρατός.
armator ἀ. ἐφοπλιστής.
armatură θ. μεταλλικὸς σκελετὸς μηχανῆς ἢ οἰκοδομῆς | σύμβολον οἰκογενείας, οἰκόσημον.
armean-că οὐσ. Ἀρμένιος.
armelin ἀ. Ζωολ. λευκοϊκτίς.
armenesc-ească ἐ. ἀρμενικός. || θ. χορὸς χωρικῶν
armie θ. στρατός.
arminden ἀ. πρωτομαγιὰ (ἐν Τρανσυλβανίᾳ).
armistiţiu οὐ. ἀνακωχή.
armonià (a) ἁρμονίζω, ἁρμόζω.

armonic-ă è. ἁρμονικός.
armonică θ. ἁρμόνιον, ἁρμόνικα.
armonie θ. ἁρμονία.
armonios-oasă è. ἐναρμόνιος.
armonist ἀ. ἁρμονιστής | Μουσ. ἀσχολούμενος εἰς τὴν μελέτην τῆς ἁρμονίας.
armonium οὐ. ἁρμόνιον.
armonizà (**a**) ῥ. ἁρμονίζω. || a se armonizà ἁρμονίζομαι.
armonizare, armonizat ἀφ. καὶ μετ. ἁρμόνισις, ἁρμονισμένος.
armorial οὐ. σηματολόγιον, βιβλίον οἰκοσήμων.
armorii θ. πλ. σήματα, οἰκόσημα.
armură θ. πανόπλια.
armurar οὐ. παράπρηγμα (ποδὸς ζώου).
armurariță θ. ἴδε armurar | Βοτ. σκόλυμνος.
armurier ἀ. ὁπλοποιός.
arnaut ἀ. Ἀλβανὸς | ἔμμισθος στρατιώτης | ὑπηρέτης ὡπλισμένος | σῖτος τοῦ ἔαρος.
arnăuțesc-ească è. ἀλβανικός. || θ. χορὸς (ἀρβανίτικος).
arnăuțește ἐπίρ. ἀλβανικῶς.
arnăuțime θ. Ἀρβανιτιά, σῶμα ἐνόπλων ἀλβανῶν.
arnică θ. Βοτ. ἀρνίκη.
arnicliu οὐ. χρωματισμένον νῆμα ἐάμβακος.
arogà (**a-și**) ῥ. ἰδιοποιοῦμαι.
arogant-ă οὐσ. καὶ è. ἀλαζών, ἀλαζονικός.
aroganță θ. ἀλαζονεία.
arogare, arogat ἀφ. καὶ μετ. ἰδιοποίησις, ἰδιοποιημένος.
arol οὐ. παιδ. στρεπτίνδα, κορώνα ἢ γράμματα.
aromă θ. ἄρωμα.
aromat οὐ. ἄρωμα.
aromatic-ă è. ἀρωματικός.
aromatizà (**a**) ῥ. ἀρωματίζω. || a se aromatizà ἀρωματίζομαι.
aromatizare, aromatizat ἀφ. καὶ μετ. ἀρωμάτισις, ἀρωματισμένος.
aromeală θ. κάρωσις, νάρκωσις.
aromì (**a**) ῥ. ναρκώνω, κατευνάζω. || a se aromì ναρκώνομαι.
aromire, aromit ἀφ. καὶ μετ. νάρκωσις, ναρκωμένος.
aromitor-oare è. ναρκωτικός, κατευναστικός.
arondisment οὐ. ἐπαρχία, τμῆμα διοικητικόν.
arpacaș οὐ. κριθὴ ἀπολεπισμένη.
arpagic οὐ. κρομμυδάκι | σχοινόπρασον.
ars μετ. καυμένος, μαυρισμένος ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἢ τοῦ καπνοῦ, cu inimă arsă μὲ τὴν καρδιὰ καμμένη | ἀπηλπισμένος. || è. ἐκπληκτος, a sărit ars ἀνεπήδησεν ἔκπληκτος. || θ. ὁλοκαύτωμα. || οὐ. καύσιμον. || ἐπίρ. cu arsa χονδρὰ κῶς.
arșà θ. ἐπίθλημα ἐφιππίου.
arșanà θ. ναύσταθμος.
arsătură θ. ἔγκαυμα.
arșâu οὐ. λίσγος, λισγάρι.
arșeluță θ. μικρὸν ἐφιππιόν, σελλίσκη.
arsenal οὐ. ναύσταθμος, μηχανουργεῖον.
arsenic οὐ. Χημ. ἀρσενικόν.
arsenios-oasă è. ἀρσενικώδης.
arșic ἀ. καὶ οὐ. ἀστράγαλος (ὀστοῦν καὶ παιδιά).
arșicar ἀ. ὁ. παίζων ἀστραγάλους.
arșin οὐ. πῆχυς.
arșinic ἀ. Βοτ. λυχνίς.
arșiță θ. θερμημερία, καῦσις, θερμότης ἡλίου | φλογὶς | μέρος καυμένου δάσους | μέρος λόφου ἐστραμμένον πρὸς τὸν ἥλιον.
arsură θ. καύσιμον | Ἰατρ. ἔγκαυμα.
artă θ. τέχνη, καλλιτεχνία.
arțag οὐ. παραφορά, μανία.
arțagos-oasă è. εὐέξαπτος, εὐπαράφορος.
artan οὐ. μηρὸς πτηνοῦ | τεμάχιον | κράσπεδον.
artănì (**a**) ῥ. τεμαχίζω, ξεσχίζω.
artănire, artănit ἀφ. καὶ μετ. τεμάχισις, τεμαχισμένος.
arțar οὐ. ἀντίον τοῦ ἱστοῦ | σιδηροῦν ὀδοντωτὸν ἔλασμα συγκρατοῦν τὸ ὑφάδι τεντωμένον. || ἀ. Βοτ. σφένδαμνος.
artârdâșì (**a**) ῥ. ἴδε arturisì.
arteră θ. ἀρτηρία.
arterial-ă è. ἀρτηριακός.
artezian-ă è. ἀρτησιανός.
arți ἀ. πλ. κρεωφάγος ἑβδομάς.
arțibur ἀ. Ἀρμένιος (λαϊκ.).
articol οὐ. ἄρθρον | ἀντικείμενον.
articulà (**a**) ῥ. συναρθρώνω. || a se articulà συναρθρώνομαι.

articular-ă ἐ. Ἀνατ. ἀρθρικός.
articulare, articulat ἀφ. καὶ μετ. συνάρθρωσις, συναρθρωμένος. || ἐ. ἀρθρωτός.
articulaţi(un)e θ. ἄρθρωσις.
artificial-ă ἐ. τεχνητός. || ἐπίρ. τεχνητῶς.
artificier ἀ. πυροτεχνουργός.
artificiu οὐ. πυροτέχνημα.
artilerie θ. πυροβολικόν.
artilerist ἀ. πυροβολητής.
artist ἀ. καλλιτέχνης.
artistic-ă ἐ. καλλιτεχνικός.
artizan ἀ. τεχνίτης.
artofor οὐ. ἀρτοφόριον.
artos οὐ. ἄρτος (ἅγιος).
artrită θ. ἀρθρῖτις.
artritic-ă ἐ. ἀρθριτικός.
arturisì (**a**) ῥ. ἀκριβαίνω, πλειστηριάζομαι. || a se arturisi πλειστηριάζομαι.
arturisire, arturisit ἀφ. καὶ μετ. πλειστηρίασις, πλειστηριασμένος. || θ. πλειστηριασμός.
arturisitor ἀ. πλειστηριαστής.
aruncà (**a**) ῥ. ῥίπτω, ἐπιρρίπτω, a aruncà vinà ἐπιρρίπτω εὐθύνην, aruncă bobii ῥίχνει κουκιὰ (προλέγει τὴν τύχην διὰ κυάμων), a aruncà jin cap κινῶ τὴν κεφαλήν, a aruncà toată nădejdea στηρίζω ὅλην μου τὴν ἐλπίδα, a aruncà ochii pe βάζω στὸ μάτι. || a se aruncà ῥίπτομαι, κρημνίζομαι | χύνομαι | ὁμοιάζω.
aruncare, aruncat ἀφ. καὶ μετ. ῥίψις, ριμμένος. || οὐ. ῥίψιμον, l' aruncat διὰ πέταγμα, pe aruncate ἐν ἀταξίᾳ, φύρδην μίγδην | μελαγχολία, ὑποχονδρία (συνεκδ.).
aruncător-oare ἐ. ῥίπτων.
aruncătură θ ῥίψιμον, aruncătură de ochi ριπὴ ὀφθαλμοῦ | ἐπίπληξις | μελαγχολία | διπλοῦν γράμμα σλαβικόν.
aruspice ἀ. οἰωνοσκόπος, μάντις.
aryă θ. πεδινὴ ἄμπελος. || πλ. καρπὸς πεύκης, κουκουνάρι.
arvinós ἀ. γελωτοποιός.
arvună θ. ἀρραβών, προτίμιον, προπληρωμή.
arvunì (**a**) ῥ. προπληρώνω.
arvunire, arvunit ἀφ. καὶ μετ. προπλήρωσις, προπληρωμένος. || θ. ἀρραβωνισμός.
arz οὐ. ἀναφορὰ | ἔκθεσις.
arzător-oare ἐ. καυστικός, φλέγων.
arzihal οὐ. ἀναφορὰ ἰδιώτου πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλην.
arz (mahzar) οὐ. αἴτησις ἐπαρχίας πρὸς τὴν Πύλην.
arzoiu ἐ. ἀνημμένος, καίων.
arzos-oasă ἐ. καυστηρός.
arzuliu-e ἐ. θερμός, καίων.
as ἀ. Χαρτ. σίνη, ἄσος.
aş ῥ. πρῶτον πρόσωπον τῆς ὑποθετικῆς, aş face θὰ ἔκαμνα. || ἐπίρ. ἄμ δέ!
a şà ἐπίρ. οὕτως, aşà şi aşà ἔτσι καὶ ἔτσι | τόσον, aşà le frumos τόσον ὡραῖον, aşà că οὕτως ὥστε, iaca aşà χωρὶς νὰ σκεφθῇ, aşà a fost să fie ἔτσι ἦτο τῆς τύχης, şi aşà în tinte καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. || ἀντ. τοιοῦτος, nu m rit o aşà onoare δὲν εἶμαι ἄξιος τοιαύτης τιμῆς. l-a aşà cap aşà ch'ulaf σὲ τέτοιο μοῦτρο τέτοιο ξώρισμα (φρ.).
asalt οὐ. ἔφοδος.
asaltà (**a**) ῥ. ἐνεργῶ ἔφοδον.
asaltare, asaltat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ asaltà.
asasin-ă ἐ. δολοφονικός. || οὐσ. δολοφόνος.
asasinà (**a**) ῥ. δολοφονῶ.
asasinare, asasinat ἀφ. καὶ μετ. δολοφόνησις, δολοφονημένος. || οὐ. δολοφονία.
aşaua οὐ. σκαπάνη.
asbest οὐ. ἀμίαντος.
aşcà θ. ἑστία πυροβόλου.
ascendent-ă ἐ. ἀνιών. || πλ. ἀνιόντες συγγενεῖς. || οὐ ἐπιρροή.
ascensiune θ. ἀνάβασις | ἀνύψωσις (ἐπὶ ἀεροστάτου).
ascensor οὐ. ἀνελκυστήρ.
ascet ἀ. ἀσκητής.
ascetic-ă ἐ. ἀσκητικός.
ascetism οὐ. ἀσκητισμός, ἀσκητεία.
ascher ἀ. στρατιώτης τοῦρκος (ἀρχ.), στρατός.
aşchià (**a**) ῥ. κόπτω εἰς σχῆμα ἀκάνθης, ὀξύνω.
aşchiare, aşchiat ἀφ. καὶ μετ. ὄξυνσις, ὀξυμμένος.

aşchie θ. ἄκανθα | πελεκοῦδι | παρωνυχίς.
ascrumà (**a**) ῥ. ἀποτεφρώνω. || a se ascrumà ἀποτεφρώνομαι.
ascrumare, ascrumat ἀφ. καὶ μετ. ἀποτέφρωσις, ἀποτεφρωμένος.
ascultà (**a**) ῥ. ἀκούω, ἀκροῶμαι | προσέχω | ὑπακούω, a ascultà la uşà ὠτακουστῶ.
ascultământ οὐ. ὑπακοή.
ascultare, ascultat ἀφ. καὶ μετ. ἀκρόασις, ἀκροασμένος.
ascultător-oare ἐ. ἀκούων, εὐπειθής. || ἀ. ἀκροατής | ὠτακουστής.
ascunde (**a**) ῥ. κρύπτω, ἀποκρύπτω. || a se ascunde κρύπτομαι.
ascundere, ascuns ἀφ. καὶ μετ. κρύψις, κρυμμένος. || θ. κρύψιμον, κλεπταποδοχή. || οὐ. ἀπόκρυψις. μυστικόν, e cevà ascuns acì ἐδῶ τρέχει καμμιὰ ἑρωμοδουλειά. || ἐ. μυστικός, ἀπόκρυφος. || ἐπίρ. pe (sub) ascuns μυστικῷ τῷ τρόπω, în ascuns λάθρα, d'ascunsele παιδ. κρυπτόν.
ascunzător-oare ἐ. κρύπτων | κρυφίνους. || ἀ. κλεπταποδόχος. || θ. κρύπτη, κρυφών.
ascunzătură θ. κρυφών.
ascuţeală θ. ὄξυνσις, ἀκόνισμα.
ascuţi (**a**) ῥ. ὀξύνω, ἀκονίζω, a-şi ascuţi picioarele φεύγω. || a se ascuţi ὀξύνομαι.
ascuţime θ. ὀξύτης, αἰχμηρόν.
ascuţire ἀφ. ὄξυνσις, ἀκόνισμα.
ascuţiş οὐ. ἀκμή, a trece sub ascuţişul sabiei περνῶ ἐν στόματι μαχαίρας.
ascuţit μετ. ἀκονισμένος. || ἐ. αἰχμηρός, ὀξύς, ascuţit la minte ἀγχίνους, limbă ascuţită κακὴ γλῶσσα, voce ascuţită φωνὴ διαπεραστική, vorbă ascuţită λόγος δηκτικός.
ascuţitoare θ. ἀκόνη.
ascuţitor ἀ. ἀκονιστής.
ascuţitură θ. ἀκόνισμα.
aseară ἐπίρ. ἴδε seară.
asedià (**a**) ῥ. πολιορκῶ. || a se asedià πολιορκοῦμαι.
asediare, asediat ἀφ. καὶ μετ. πολιόρκησις, πολιορκημένος.
asediator ἀ. πολιορκητής.
asediu οὐ. πολιορκία.
asemălui (**a**) ῥ. συγκρίνω | παρομοιάζω. || a se asemălui συγκρίνομαι.
asemăluire, asemăluit ἀφ. καὶ μετ. σύγκρισις, συγκεκριμένος.
asemănà (**a**) ῥ. ὁμοιάζω | ἀφομοιώνω | συγκρίνω. || a se asemănà ὁμοιάζω, cine se aseamănă se a lunà ὅμοιος τὸν ὅμοιο καὶ ἡ κοπριὰ στὰ λάχανα (παρ.).
asemănare, asemănat ἀφ. καὶ μετ. ὁμοίωσις, ὁμοιωμένος. || θ. ὁμοιότης, ἀναλογία, prin asemănare κατ' ἀναλογίαν.
asemănător-oare ἐ. ὅμοιος, ὁμοιάζων.
asemănătură θ. ὁμοιότης.
asemenea ἐ. ὅμοιος | τοῖος | τοιοῦτος, un asemenea om εἷς τοιοῦτος ἄνθρωπος. || ἐπίρ. ὁμοίως, παρομοίως, ἐπίσης.
asemuì (**a**) ῥ. ἀφομοιώνω | συγκρίνω, a se asemui cu altul παρομοιάζω.
asemuire, asemuit ἀφ. καὶ μετ. παρομοίωσις, παρομοιωμένος.
aserţiune θ. διαβεβαίωσις.
aservì (**a**) ῥ. ὑποδουλώνω. || a se aservì ὑποδουλώνομαι.
aservire, aservit ἀφ. καὶ μετ. ὑποδούλωσις, ὑποδουλωμένος.
asesor ἀ. πάρεδρος.
aşezà (**a**) ῥ. τοποθετῶ, διευθετῶ, am aşezat toate lucrurile διηυθέτησα ὅλα τὰ πράγματα | ἐγκαθιδρύω, l'a aşezat ca Domn τὸν ἐγκαθίδρυσε πρίγκηπα | συμφωνῶ, ὁμολογῶ | ὁρίζω, am aşezat nunta pe Joi ὥρισα τὴν Πέμπτην ὡς ἡμέραν τοῦ γάμου. || a se aşezà κάθημαι, τοποθετοῦμαι | ἐγκαθιδρύομαι, ἐγκαθίσταμαι, s'a aşezat pe ninsoare τώστρωσε στὸ χιόνι | καταπραΰνομαι.
aşezământ οὐ. κατάστημα, καθίδρυμα | συνεννόησις.
aşezare ἀφ. ἐγκατάστασις. || θ. διαμονὴ | ἡσυχία | ἀνάπαυσις | σοβαρὰ συνεδρίασις. | πλ. κανονισμοὶ διέποντες τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν κατοίκων.
aşezat μετ. ἐγκαθιδρυμένος, τοποθετημένος | καθωρισμένος. || ἐ. om aşezat ἄνθρωπος σοβαρός, aşezat la minte ἔχων πνεῦμα ὑγιές, loc aşezat τόπος χαμηλός.
aşezător-oare ἐ. ἐγκαθιδρύων | εἰρηνοποιός.
aşezătură θ. κοίλωμα γῆς, χαμήλωμα.

asfalt οὐ. ἄσφαλτος.
asfinți (a) ῥ. δύω, παρακμάζω (συνεκδ.).
asfințire, asfințit ἀφ. καὶ μετ. δύσις, δεδυμένος. || οὐ. δύσις, παρακμή.
asfixià (a) ῥ. ἀσφυκτιάνω. || a se asfixià ἀσφυξιῶ.
asfixiare, asfixiat ἀφ. καὶ μετ. ἀσφυξίασις, ἀσφυξιωμένος.
asfixie θ. ἀσφυξία.
asfodel ἀ. ἀσφόδελος.
asiduitate θ. ἐπιμονή.
asiduu-ă ἐ. ἐπίμονος, ἐπιμελής. || ἐπίρ. ἐπιμόνως.
asignà (a) ῥ. ὁρίζω χρεωλύσιον.
asignat οὐ. χαρτονόμισμα.
asigurà (a) ῥ. ἀσφαλίζω. || a se asigurà ἀσφαλίζομαι, ἐξασφαλίζομαι.
asigurare, asigurat ἀφ. καὶ μετ. ἀσφάλισις, ἀσφαλισμένος.
asimilà (a) ῥ. ἁρμοιώνω. || a se asimilà ἁρμοιώνομαι.
asimilabil-ă ἐ. ἁρμοιώσιμος.
asimilare, asimilat ἀφ. καὶ μετ. ἁρμοίωσις, ἁρμοιωμένος.
asimilați(un)e θ. ἁρμοίωσις.
asin ἄ. ὄνος.
asirian-ă οὐσ. καὶ ἐ. Ἀσσύριος, ἀσσυριακός.
asirielogie θ. ἀσσυριολογία.
așidérea ἐπίρ. ἐπίσης, παρομοίως.
așistà (a) ῥ. βοηθῶ, παραστέκομαι | ὑποστηρίζω ἐν δικαστηρίῳ | παρευρίσκομαι.
așistare, așistat ἀφ. καὶ μετ. βοήθησις, βοηθημένος.
așistent ἀ. βοηθὸς | ὑποστηρικτής.
așistență θ. βοήθεια, ὑπόστήριξις | ἀκροατήριον.
asmă θ. ἀναρριχητικὴ ἄμπελος.
asmaș ἀ. κριὸς ὀρχεκτομημένος.
asmățuiu ἀ. Βοτ. πετροσέλινον, asmățuiu măgăresc ἀνθρίσκος.
asmuțà (a) ῥ. ἐξαγιστάνω, ἐξεγείρω | προκαλῶ, ἀρεθίζω | ἐπιρρίζω, ἀρεθίζω κύνα κατά τινος. || a se asmuțà ἐπαναστατῶ.
asmuțare, asmuțat ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάστασις, ἐπανεστατημένος.
asmuțeală θ. ἐμβόημα, παρακέλευσις πρὸς ἐγκαρδίωσιν.
asocià (a) ῥ. προσλαμβάνω σύντροφον, ἑνώνω. || a se asocià συντροφεύω, συνεταιρίζομαι.
asociare, asociat ἀφ. καὶ μετ. συνεταίρισις, συνεταιρισμένος. || ἀ. σύντροφος, ἑταῖρος.
asociați(un)e θ. συνεταιρισμός, ἑταιρία.
asonánt-ă ἐ. ὅμοηχος.
asonanță θ. συνήχησις.
asortà (a) ῥ. συναρμόζω, συνδυάζω | ἐφοδιάζω. || a se asortà συνδυάζομαι.
asortare, asortat ἀφ. καὶ μετ. συνάρμοσις, συνηρμοσμένος.
asortiment οὐ. συναρμογὴ | συλλογὴ ἐμπορευμάτων, σκευῶν, ἐπίπλων, ἐργαλείων τοῦ αὐτοῦ εἴδους.
aspect οὐ. θέα, ὄψις.
aspeñohiu ἀ. Βοτ. ἀδίαντον, σπληνοβότανον.
asperitate θ. τραχύτης, ἀνωμαλία ἐπιφανείας.
aspid ἀ. Βοτ. ψευδόναρδος, λαβέντα.
aspidă θ. Ζωολ. ἀσπὶς | γυνὴ κακὴ (συνεκδ.).
aspirà (a) ῥ. εἰσπνέω, ἀπορροφῶ | θεσθηρῶ, ἐποφθαλμιῶ, ἐπιθυμῶ.
aspirant ἀ. ὑποψήφιος, μνηστήρ.
aspirare, aspirat ἀφ. καὶ μετ. εἰσπνευσις, εἰσπνευσμένος.
aspirați(un)e θ. εἰσπνοὴ | ἐπιθυμία, βλέψις.
aspreală θ. ἴδε asprime.
aspri (a) ῥ. καθιστάνω δριμύν, ἀνώμαλον.
asprime θ. ἀνωμαλία, δριμύτης, σκληρότης.
asprire ἀφ. ἀνωμάλισις.
asprișoară θ. Βοτ. γάλλιον, μαργαρίτάρι τῶν δασῶν.
asprișor-oare ἐ. ὑποκ. τοῦ aspru.
asprit μετ. ἀνωμαλισμένος.
aspru-ă ἐ. δριμύς, τραχύς. || ἀ. ἄσπρον (νόμισμα). || ἐπίρ. δριμέως, τραχέως.
ăsta ἀντ. ἴδε acesta.
asta ἀντ. ἴδε aceasta.
astâmpăr οὐ. ἀνάπαυσις, ἡσυχία.
astâmpărà (a) ῥ. κατευνάζω. || a se astâmpărà ἡσυχάζω.
astâmpărare, astâmpărat ἀφ. καὶ μετ. ἡσύχασις, ἡσυχασμένος. || ἐ. ἡσυχος, φρόνιμος.
astar οὐ. ὑπένδυμα, φόδρα.
astărì (a) ῥ. ὑπενδύω φόρεμα.
astărire, astărit ἀφ. καὶ μετ. ὑπένδυσις, ὑπενδυμένος.

astăzi ἐπίρ. σήμερον, vremea de astăzi τὰ σημερινὰ χρόνια.

aşteptà (a) ῥ. ἀναμένω, προσδοκῶ. || a se aşteptà ἀναμένομαι, ἀναμένω, nu mă aşteptam la aşà ceva δὲν ἀνέμενον τοιοῦτο τι, la sf. aşteaptă τὴν ἑβδομάδα χωρὶς Σάββατο (φρ.).

aşteptare, aşteptat ἀφ. καὶ μετ. προσδοκία, προσδοκημένος.

aşteptător-oare ἐ. περιμένων, ὑπομονητικός.

asterisc οὐ. ἀστερίσκος.

aşterne (a) ῥ. ἐξαπλώνω, ἐκτυλίσσω | στρώνω | προετοιμάζω τὴν τράπεζαν | σκεπάζω, a aşterne cu piatră ὁδοστρώνω, a aşterne pe hârtie γράφω | διορθώνω, l'am aşternut bine τὸν διώρθωσα καλά. || a se aşterne ἁπλώνομαι, calul se aşternù drumului ὁ ἵππος ἤρχισε νὰ τρέχῃ δρομαίως, se aşterne la zăpadă τώστρωσε στὸ χιόνι.

aşternere, aşternut ἀφ. καὶ μετ. κατάστρωσις, κατέστρωμένος. || οὐ. στρῶμα, χρειώδη κλίνης.

asteroid ἐ. ἀστεροειδής.

astfel ἐπίρ. τοιουτοτρόπως. || ἐ. τοιοῦτος, astfel de om τοιοῦτος ἄνθρωπος.

astm οὐ. ἄσθμα.

astmatic-ă ἐ. ἀσθματικός.

astragaciu ἀ. ἐκστροφεὺς ὑποδηματοποιοῦ.

astragal οὐ. ἀστράγαλος.

astrahan οὐ. σισύρα ἐξ ἀστραχάν, φοφάκι.

astringent-ă ἐ. στυπτικός.

astrolog ἀ. ἀστρολόγος.

astrologic-ă ἐ. ἀστρολογικός.

astrologie θ. ἀστρολογία.

astronom ἀ. ἀστρονόμος.

astronomic-ă ἐ. ἀστρονομικός.

astronomie θ. ἀστρονομία.

astru οὐ. ἄστρον.

astrucà (a) ῥ. θάπτω | καλύπτω.

astrucare, astrucat ἀφ. καὶ μετ. κάλυψις, κεκαλυμμένος.

astruoş οὐ. σκέπη, στέγη.

astupà (a) ῥ. φράττω. διὰ βύσματος, στουπώνω. || a se astupà φράττομαι, ἐμφράττομαι, παραγεμίζομαι.

astupare ἀφ. κλείσιμον | ἀπόφραξις | στούπωμα. || θ. ἀποκλεισμός.

astupat μετ. κλεισμένος, στουπωμένος, ἀποφραγμένος.

astupătoare θ. βύσμα, κάλυμμα (θερμάστρας) καπάκι.

astupător-oare ἐ. κλείων, ἀποφρακτικός.

astupătură θ. ἀπόκλεισις, φράξιμον.

astupuş οὐ. βύσμα | ἀπόφραγμα.

astuţios-ă ἐ. πανοῦργος.

asud οὐ. ἱδρὼς | Βοτ. asudul calului βούγρανον, ὄνωνις.

asudà (a) ἱδρώνω | κοπιάζω συγκδ.).

asudare, asudat ἀφ. καὶ μετ. ἵδρωσις, ἱδρωμένος.

asudătoare θ. ἱδρωτήριον, ἱδρωτικὸς κλίβανος.

asudător-oare ἐ. ἱδρωτοποιός.

asudeală θ. ἱδρώς.

asumà (a) ῥ. ἀναλαμβάνω (εὐθύνην).

asupra πρόθ. ἐπί. || ἐπίρ. de asupra ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας, pe de asupra ὡς ἐπίμετρον, a luà asupră-şi ἀναλαμβάνω, şi-a luat asupra τὸ πῆρε ἐπάνω του, asupra mesei ἐπάνω στὸ τραπέζι, a sta asupra εὑρίσκομαι εἰς τὸ σημεῖον.

asupreală θ. περίσσευμα | καταδυνάστευσις.

asuprelnic-ă ἐ. καταδυναστικός.

asupri (a) ῥ. καταδυναστεύω. || a se asupri καταλαμβάνομαι ἀπροσδοκήτως (ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ).

asuprire, asuprit ἀφ. καὶ μετ. καταδυνάστευσις, καταδυναστευμένος.

asupritor-oare ἐ. καταδυναστικός. || ἀ. τύραννος.

asurzì (a) ῥ. ἐκκωφαίνω, παραζαλίζω | κωφαίνομαι.

asurzire, asurzit ἀφ. καὶ μετ, κώφωσις, κωφαμμένος. || οὐ. κώφωσις.

asvârli (a) ῥ. ἴδε azvârli.

at οὐ. κέλης, ἵππος δρομεύς.

aţă θ. νῆμα, din fir pân' în aţă ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας εἰς τὴν ἄλλην, se ţine intr'un fir de aţă κρέμαται ἀπὸ ἴστοῦ ἀράχνης | aţa de moarte ἡ πρὸς θάνατον μοῖρα | ἴς τοῦ κρέατος, τῶν λαχανικῶν. | Βοτ. aţa apei φιλονωτίς. || ἐπίρ. κατ' εὐθεῖαν, merge aţa intr'acolo ὁ δρόμος πάει ἴσια.

atac οὐ. προσβολή, ἔφοδος | atac de nervi προσβολὴ νευρικῆς κρίσεως | φθί-

σις (κοιν.) | ὕβρις, n'am vrut să-ți fac un atac δὲν ἠθέλησα νὰ σὲ προσβάλω.

atacà (a) ῥ. προσβάλλω. || a se atacà πάσχω ἐκ φθίσεως.

atacabil-ă ἐ. εὐπρόσβλητος.

atacare ἀφ. προσβολή.

atacat μετ. προσβεβλημένος. || ἐ. φθισικὸς (κοιν.).

atăgârțà (a) ῥ. κρεμῶ, ἀναρτῶ.

ataman ἀ. ἴδε hatman.

atârdisì (a) ῥ. ἴδε arturisì.

atare ἐ. τοιοῦτος, ὅμοιος.

atârnà (a) ῥ. ἀναρτῶ, κρεμῶ (ἐπί τινος, ἀπό τινος) | ἐξαρτῶμαι, viitorul său atârnă de mine τὸ μέλλον του ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἐμέ | σύρομαι, atârnă pe jos σύρεται κατὰ γῆς | ἀμφιβάλλω. || a se atârnà ἀναρτῶμαι, ἐμπλέκομαι.

atârnare ἀφ. ἀνάρτησις | ἐξάρτησις.

atârnat μετ. ἀνηρτημένος ἐξηρτημένος.

atârnătoare θ. κρεμαστήριον.

atârnătură θ. ἀντικείμενον κρεμώμενον, συρόμενον.

ataşà (a) ῥ. προσδένω, προσηλώνω. || a se ataşà ἀφοσιώνομαι.

ataşament οὐ. προσήλωσις | συμπάθεια, ἀφοσίωσις.

ataşare, ataşat ἀφ. καὶ μετ. πρόσδεσις, προσδεμένος. || ἀ. ἀκόλουθος.

atât-a ἐ. (πλ. atâ,ia, atâtea) τόσον, atâta bogăție τόσος πλοῦτος, afâta timp ἐπὶ τόσον χρόνον, atâția copii τόσα παιδία, atâtea femei τόσαι γυναῖκες, atâta pagubă! τόσον τὸ χειρότερον! (φρ.). || ἐπίρ. τόσον, atât, cât ἐφόσον, atât de mult τόσον πολύ, atât de mare τόσον μέγας, cu atât mai ἐπὶ τοσούτῳ μᾶλλον, pe cât pe atât τόσον ὅσον, cu atât mai bine τόσῳ τὸ καλλίτερον.

atâta ἐπίρ. τόσον, τόσον χρόνον, atâta ai lipsit τόσον χρόνον ἀπουσίασες, atâta mai lipsià! χοὐτὸ μᾶς ἔλειπε! cu atâta s'a ales χοὐτὸ τοῦ ἔμεινε, τόσον ἐκέρδισε.

ațăță (a) ῥ. ὑποδαυλίζω | ἐρεθίζω (συνεκδ.), a atățà pofta προκαλῶ τὴν ὄρεξιν.

ațățare, ațățat ἀφ. καὶ μετ. ὑποδαύλισις, ὑποδαυλισμένος.

ațățător-oare ἐ. δημαγωγικός. || ἀ. δημαγέρτης.

atâtică ἐπίρ. πολὺ ὀλίγον, τόσῳ ὀλίγον.

atavism οὐ. κληρονομικότης.

ataxie θ. ἀταξία.

ațegan ἀ. βορειανατολικὸς ἄνεμος.

ateism οὐ. ἀθεϊσμός.

ateist-ă ἐ. ἀθεϊστικός.

atelier οὐ. ἐργαστήριον.

ateneu οὐ. ἀθήναιον.

atent-ă ἐ. προσεκτικός.

atentà (a) ῥ. ἐπιβουλεύομαι | προσβάλλω (τὴν ζωήν, τὰ ἤθη).

atentare, atentat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιβούλευσις, ἐπιβουλευμένος. || οὐ. προσβολή, ἀπόπειρα.

atentator-oare ἐ. ἐπιβουλευτικός, ἐπίβουλος.

atenți(un)e θ. προσοχή, περιποίησις.

atenuà (a) ῥ. μετριάζω, ἐλαττώνω.

atenuant-ă ἐ. ἐλαττωτικός, μετριαστικός.

atenuare, atenuat ἀφ. καὶ μετ. ἐλάττωσις, ἐλαττωμένος.

atestà (a) ῥ. πιστοποιῶ, μαρτυρῶ.

atestare, atestat ἀφ. καὶ μετ. πιστοποίησις, πιστοποιημένος. || οὐ. πιστοποιητικόν.

ateu-ă οὐσ. ἄθεος.

atic-ă ἐ. ἀττικός.

aţică θ. ὀθόνη λεπτὴ | χορὸς χωρικῶν.

aticism οὐ. ἀττικισμός.

aţine (a) ῥ. παρακολουθῶ, παραμονεύω, a aţine drumul cuivà ἐνεδρεύω τινά. || a se aţine προφυλάττομαι.

atingător-oare ἐ. ἐγγίζων | ἀποβλέπων, ἀφορῶν | προσβλητικός.

atinge (a) ῥ. ἐγγίζω, πλησιάζω, a atinge pe cinevà la buba unde îl doare ἐγγίζω τινὰ εἰς τὸ εὐαίσθητον σημεῖον | ἀφορῶ | συγκινῶ | ἐφάπτομαι, a atinge cu vorba ἀπευθύνω λόγον θηκτικόν. || a se atinge συνεφάπτομαι, ἐγγίζω, nici nu s'a atins de mâncări οὔτε ἤγγισε τὰ φαγητά | a se atinge de προσβάλλω, ἀποβλέπω.

atingere ἀφ. πλησίασις. || θ. ἐπαφή.

atingime θ. ἴδε atingere.

atins μετ. πλησιασμένος | προσβεβλημένος | συγκεκινημένος. || οὐ. ἐπαφή.

atinsură θ. ἐπαφή.

aţinti (a) ῥ. προσηλώνω, σημαδεύω. || a se aţinti ἀλληλοβλέπομαι, ἀλληλοπροσηλώνω, βλέπομαι στὰ μάτια.

aţintire, aţintit ἀφ. καὶ μετ. προσήλωσις, προσηλωμένος. || ἐπίρ. προσηλωμένως.
aţintitor-oare ἐ. προσηλωτικός.
aţios-oasă ἐ. ὀξύθυμος, ὁρμητικός.
aţipeală θ. κάρωσις, ὕπνωσις.
aţipi (a) ῥ. καρώνω, ὑπνώττω, μισοκοιμοῦμαι.
aţipire, aţipit ἀφ. καὶ μετ. κάρωσις, καρωμένος.
atitudine θ. θέσις, στάσις.
atlājal οὐ. ζαμβακομέταξον.
atlas οὐ. ἄτλας (γεωγραφικός).
atlaz οὐ. μεταξωτὸν ὕφασμα (ἀτλάζι κοιν.).
atlet ἀ. ἀθλητής.
atletic-ă ἐ. ἀθλητικός.
atmosferă θ. ἀτμόσφαιρα.
atmosferic-ă ἐ. ἀτμοσφαιρικός.
atom ρἰ. ἄτομον.
atomic-ă ἐ. ἀτομικός.
atomism οὐ. ἀτομισμός.
atomistic-ă ἐ. ἀτομιστικός.
aton-ă ἐ. ἄτονος.
atonie θ. ἀτονία.
aţos-oasă ἐ. νηματώδης, a deveni aţos ξυλιάζω | φιλόδοξος (συνεκδ.).
atotputernic-ă ἐ. παντοδύναμος.
atotputernicie θ. παντοδυναμία.
atotştiutor-oare ἐ. παντογνώστης.
atotţiitor-oare ἐ. παντοκράτωρ.
atotvăzător-oare ἐ. πανόπτης.
atrabilar-ă ἐ. μελαγχολικός.
atraoţi(une θ. ἕλξις | συμπάθεια | διαχώδασις.
atractiv-ă ἐ. ἑλκτικὸς | διασκεδαστικός.
atrăgător-oare ἐ. ἕλκων, ἑλκυστικός.
atrage (a) ῥ. ἕλκω, προσελκύω. || a se atrage ἕλκομαι.
atragere, atras ἀφ. καὶ μετ. ἕλξις, ἑλκυσμένος.
atrafal ἀ. Βοτ. κυνόγλωσσον.
atribui (a) ῥ. ἀποδίδω | ἀπονέμω, a-şi atribui ἀναλαμβάνω.
atribuire, atribuit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόδοσις, ἀποδομένος.
atribut οὐ. Γραμ. κατηγορούμενον | προσὸν | ἰδιότης.
atributi(une θ. ἰδιότης | ἀρμοδιότης.
atributiv-ă ἐ. ἀπανεμητικός.
atroce ἐ. φρικτός, ἀπάνθρωπος.
atrocitate θ. σκληρότης | ἀπανθρωπία κακοῦργημα.
atrofiă (a) ῥ. ἀτροφίζω. || a se atrofiă ἀτροφῶ.
atrofiare, atrofiat ἀφ. καὶ μετ. ἀτρόφησις, ἀτροφημένος. || ἐ. ἀτροφικός.
atrofie θ. ἀτροφία.
atropină θ. Φαρμ. ἀτροπίνη.
atù οὐ. Χαρτ. τὸ ἐπικρατοῦν χαρτί, κόζι.
atunci ἐπίρ. τότε, pe atunci τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, de pe atunci ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον, de atunci ἔκτοτε, atunci când ὅταν.
au σύνδ. ἢ (σπανίως). || ἐπίρ. μάλιστα! || ἐπιφ. ἔ!
au ῥ. τρίτον πρόσωπον τοῦ a avea, ἔχουσι.
auă θ. ἄβος, λεπτόρραγος σταφυλή.
aubă θ. περίφραξις, αὐλή.
audienţă θ. ἀκρόασις (παρ' ἐπισήμοις).
auditi(une θ. ἀκοή, ἀκρόασις.
auditiv-ă ἐ. ἀκουστικός.
auditor-oare οὐσ. ἀκροατὴς | φοιτητής.
auditoriu οὐ. ἀκροατήριον.
augmentă (a) ῥ. αὐξάνω.
augmentare, augmentat ἀφ. καὶ μετ. αὔξησις, ηὐξημένος.
augmentaţiune θ. αὔξησις.
augur οὐ. οἰωνός.
augurà (a) ῥ. προοιωνίζομαι.
augural-ă ἐ. οἰωνοσκοπικός, αἴσιος.
August ὄθ. Αὔγουστος.
august-ă ἐ. σέβαστός.
aui (a) ῥ. ἀπηχῶ, ἀντηχῶ, βομβῶ.
auială θ. ἀπήχησις, ἀντήχησις, βόμβος.
aulă θ. αἴθουσα ἑορτῶν (Πανεπιστημίου).
aulic-ă ἐ. αὐλικός.
aumă (a se) ῥ. χαράζει (ἐπὶ αὐγῆς).
aur οὐ. χρυσός, de aur χρυσοῦς, λαμπρός.
aură θ. αὐρά.
aurar ἀ. ἐπιχρυσωτὴς | χρυσωρύχος.
aurărie θ. ἀντικείμενα ἐκ χρυσοῦ, μαλάμματικὰ (κοιν.).
aurată θ. Βοτ. μεγάλη μαργαρίτα.
aureală θ. ἐπιχρύσωμα.
aurel ἐ. χρυσοῦς. || ἀ. σταφυλὴ λευκὴ ἢ κιτρίνη μὲ μικρὰς ῥᾶγας.
aureolă θ. ἅλως (ἁγίων).
aurì (a) ῥ. χρυσώνω. || a se aurì χρυσώνομαι.
auriculă θ. Βοτ. ἠράνθεμον.

aurioulă θ. εἶδος ὀστράκου | χόνδρος τοῦ ὠτός | Βοτ. ὠτίον ἀνθέων.
aurioular-ă ἐ. ὠτιαῖος, αὐτήκοος.
aurifer-ă ἐ. χρυσοφόρος.
aurire, aurit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιχρύσωσις, ἐπιχρυσωμένος. || ἐ. ἐπίχρυσος.
auriu-e ἐ. χρυσίζων | ξανθὸς | κούλα (κοιν. ἐπὶ ἵππων).
auroră θ. αὐγή.
auros-oasă ἐ. χρυσωμένος | Ποιητ. φωτεινός.
ausoultaţiune θ. ἀκρόασις.
auşel οὐ. Ζωολ. τροχίλος, τρυποκάρυδον.
auspiciu οὐ. οἰωνός.
auster-ă ἐ. αὐστηρός.
austeritate θ. αὐστηρότης.
austral-ă μεσημβρινός, νότιος.
australian-ă ἐ. καὶ οὐσ. αὐστραλιανός.
austriac-ă ἐ. καὶ οὐσ. αὐστριακός.
austru ἀ. νότιος ἄνεμος.
autentic-ă ἐ. αὐθεντικός. || ἐπίρ. αὐθεναικῶς.
autenticitate θ. αὐθεντικότης, γνησιότης.
autentifică (**a**) ῥ. ἐπικυρώνω (συνήθως ἀπὸ δικαστηρίων).
autentificare, autentificat ἀφ. καὶ μετ. ἐπικύρωσις, ἐπικυρωμένος.
autoare θ. γυνὴ συγγραφεύς.
autobiografie θ. αὐτοβιογραφία.
autocefal-ă ἐ. αὐτοκέφαλος.
autoeton ἐ. καὶ ἀ. αὐτόχθων.
autocrat ἀ. αὐτοκράτωρ, ἀπολυτάρχης.
autocratic-ă ἐ. αὐτοκρατορικός, ἀπολυταρχικός.
autocraţie θ. ἀπολυταρχία.
autodafeu οὐ. ἐπὶ πυρᾶς θανάτωσις αἱρετικοῦ.
autodidact ἀ. αὐτοδίδακτος.
autograf ἐ. καὶ οὐ. αὐτόγραφος.
autografă (**a**) ῥ. αὐτογραφοτυπῶνω.
autografiare, autografiat ἀφ. καὶ μετ. αὐτογραφοτύπωσις-ωμένος.
automat οὐ. αὐτόματον.
automatic-ă ἐ. αὐτόματος.
automaticeşte ἐ. αὐτομάτως.
automatism οὐ. αὐτοματισμός.
automobil οὐ. αὐτοκίνητον.
autonom-ă ἐ. αὐτόνομος.
autonomie θ. αὐτονομία.
autopsie θ. νεκροψία, νεκροσκόπησις.
autor ἀ. συγγραφεύς | δράστης.
autoritar-ă ἐ. αὐστηρὸς | ἀπολυταρχικός.
autoritate θ. ἐξουσία.
autorizâ (**a**) ῥ. ἐξουσιοδοτῶ, ἐπιτρέπω.
autorizare, autorizat ἀφ. καὶ μετ. ἐξουσιοδότησις, ἐξουσιοδοτημένος.
autorizaţi(une) θ. ἄδεια.
auxiliar-ă ἐ. βοηθητικός. || ἐπίρ. βοηθητικῶς.
aux οὐ. ἀκοή, **în auzul tuturor** εἰς ἐπήκοον πάντων, **ne-a luat auzul urechilor** μᾶς ξεκούφανε, **auz rău** συκοφαντία.
auzi (**a**) ῥ. ἀκούω | διδάσκομαι (συνεκδ.).
auzire, auzit ἀφ. καὶ μετ. ἄκουσμα, ἀκουσμένος. || ἐπίρ. **din auzite** ἐξ ἀκοῆς.
auzitor ἀ. ὠτακουστής.
avă θ. μολύβδενος σφαῖρα δικτύου.
avaiet οὐ. φόρος ἐπὶ διορισμοῦ ὑπαλλήλου | βασικὸς φόρος.
avalanşă θ. χιονοστιβάς.
avalma (**d'**) ἐπίρ. ἐξ ἀδιαιρέτου | φύρδην μίγδην.
avalmaşia (**de**) ἐπίρ. ἴδε **d'avalma**.
avan-ă ἐ. ακληρός, τρομερός.
avan-gardă θ. ἐμπροσθοφυλακή.
avanie θ. ὕβρις | παράνομος φαρολογία.
avan-post οὐ. προφυλακή.
avânz οὐ. προπληρωμή | προκαταβολή | προσυνεννόησις | προτάσεις, πρῶτα διαβήματα.
avansâ (**a**) ῥ. προχωρῶ | προκαταβάλλω | προτείνω | προβιβάζω.
avansare, avansat ἀφ. καὶ μετ. προχώρησις, προχωρημένος. || θ. προβιβασμός.
avan-scenă θ. προσκήνιον.
avânt οὐ. ὁρμή | φορά | πρόοδος.
avântâ (**a**) ῥ. ἀποκρούω, ἀπορρίπτω | ρίπτω. || **a se avântâ** ὁρμῶ, ἐπιρρίπτομαι. ἐπιπίπτω.
avantaj οὐ. πλεονέκτημα | ὑπεροχή.
avantajos-oasă ἐ. ἐπωφελής, εὐνοϊκός. || ἐπίρ. ἐπωφελῶς.
avar-ă ἐ. καὶ οὐσ. φιλάργυρος.
avarie θ. Ναυτ. ναυσιβλάβεια.
avariţie θ. φιλαργυρία.
avat ἀ. Ζωολ. τριγλίων, πλευρονήκτης (ἰχθύς).
avatar οὐ. ἐνσάρκωσις.

aveà (**a**) ρ. ἔχω, κρατῶ, am să-ți spun ceva θέλω νὰ σοὶ εἴπω τι | εἶναι, ce avem astăzi ποίαν ἡμέραν ἔχομεν σήμερον. || a se aveà εἶμαι, a se aveà bine cu cineva εὑρίσκομαι εἰς καλὰς σχέσεις μετά τινος.

avenire θ. ἄνοδος (εἰς τὸν θρόνον).

aventură θ. περιπέτεια.

aventurà (**a se**) ρ. ριψοκινδυνεύω.

aventurier ἀ. τυχοδιώκτης.

aventuros-oasă ἐ. ριψοκίνδυνος | περιπετειώδης.

avere θ. περιουσία, τὸ ἔχειν | δύναμις, mi se duc averile χάνω τὰς δυνάμεις μου.

aversiune θ. ἀποστροφή, ἀπέχθεια.

avertisment οὐ. γνωστοποίησις, ὑπόμνησις | ἐπιτίμησις.

avertizà (**a**) ρ. εἰδοποιῶ, γνωστοποιῶ.

avertizare, avertizat ἀφ. καὶ μετ. γνωστοποίησις, γνωστοποιημένος.

avicultură θ. πτηνοτροφία.

avid-ă ἐ. λαίμαργος, ἄπληστος.

aviditate θ. ἀπληστία.

aviz οὐ. εἰδοποίησις.

avizà (**a**) ρ. εἰδοποιῶ.

avizare, avizat ἀφ. καὶ μετ. εἰδοποίησις, εἰδοποιημένος.

avort οὐ. ἔκτρωσις.

avortà (**a**) ρ. ἐκτιτρώσκω | ἀποτυγχάνω (συνεκδ.).

avortare, avortat ἀφ. καὶ μετ. ἔκτρωσις, ἐκτρωμένος.

avramă θ. ζαμάσκηνον τῆς Κύπρου. ἀβράμηλον.

avrămeasă θ. Βοτ. χοιραδοειδές.

avut-ă ἐ. πλούσιος. || οὐ. περιουσία.

avuție θ. πλοῦτος.

axă θ. ἄξων.

axiomă θ. ἀξίωμα.

axion οὐ. Ἐκκλ. ὕμνος.

az-buche οὐ. ἄλφα-βῆτα σλαυικόν.

azi ἐπίρ. σήμερον, de azi pe mâine ἡμέρᾳ τῇ ἡμέρᾳ, de azi în trei zile ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν.

aziatic-ă ἐ. ἀσιατικός. || οὐσ. Ἀσιάτης.

azimă θ. ἄζυμος | αὐτόπυρος, ἄρτος ἐξ ἀκοσκινίστου ἀλεύρου. | Βοτ. γλυκοκράμβη.

azimioară θ. Βοτ. ἐδώδιμος ἀμανίτης.

azlu ὠ. παῦσις πρίγκηπος.

azot οὐ. Χημ. ἄζωτον.

azotic-ă ἐ. ἀζωτικός, νιτρικός.

azotos-oasă ἐ. νιτρώδης.

azur οὐ. κυανοῦν.

azurat-ă ἐ. κυανοῦς.

azuriu-e ἐ. ὑποκύανος.

azvârlì (**a**) ρ. ῥίπτω. a azvârlì cu copitele λακτίζω. || a se azvârlì ῥίπτομαι, ἐφορμῶ, κατακρημνίζομαι.

azvârlire, azvârlit ἀφ. καὶ μετ. ῥῖψις, ἐρριμένος.

azvârlită θ. μικρὰ ἀπόστασις. βολὴ λίθου.

azvârlitură θ. ῥίψιμον | ἰσχυρὸν κτύπημα | ἐπισκέλησις, διασκελιὰ ἵππου.

B

B ἀ. τὸ γράμμα b, προφ. μπ.

ba ἐπίρ. ὄχι, da ori ba ναὶ ἢ ὄχι, ba da βεβαιότατα, ba că chiar διατί ὄχι | ἀλλά, τουναντίον, omul acesta vede? ba este orb ὁ ἄνθρωπος οὗτος βλέπει; τουναντίον εἶναι τυφλὸς | | πότε, ba astăzi ba mâine πότε σήμερον, πότε αὔριον.

babă θ. γραῖα|μαῖα|φαρμακεύτρια, leacuri de babă ἐμπειρικὰ φάρμακα, φυτογιατρικὰ | μάγισσα | babă-cloanță μπαμπόγρηα | Ναυτ. babă oarbă τυφλόμυγα, baba-gaia ἴδε puia-gaia | μεγάλη δοκὸς μύλου | κλεὶς ὑφαντηρίου | ἀραιόκοκκος στάχυς ἀραβοσίτου | ἐπιτοξίς, ἐντομὴ τόξου ὅπου προσαρμόζεται ἡ χορδὴ ὅπὴ ἐν τῇ γῇ.

babà θ. γλύκυσμα (μπαμπᾶς).

bababă θ. πατήρ.

babalâc ἀ. γέρων ἀνίκανος | νέος πρόωρος γηράσας | κεντρικὴ δοκὸς ἀνεμιμύλου | μεσοστάτης, ἀκροτωνιαῖος στύλος οἰκίας | Ναυτ. πάσσαλος πρῴρας.

babană θ. ἄγονος προβατίνα, μαρτιά.

babar ἀ. γραιόφιλος.

băbârcă θ. μικρὰ μήτηρ, μάμμη.

băbăret οὐ. γραῖαι.

băbărie δεισιδαιμονία γραϊδίων.

bàbaș ἀ. ζῆμα (κατακάθισμα) κηροῦ

babele (zilele babei) θ. πλ. αἱ πρῶται ὀκτὼ ἡμέραι τοῦ μηνὸς Μαρτίου.
băbesc-ească ἐ. τῆς γραίας γυναικός, leacuri băbești φάρμακα γυναικῶν.
babilonie θ. βαβυλωνία, σύγχυσις.
babiță θ. Ζωολ. πελεκὰν | καχεξία τῶν παίδων | Βοτ. πολύπορον.
băboiaș ἀ. μικρὸς ἰχθῦς.
băboiu ἀ. μικρὸς ἰχθῦς, ἀφύαι, ἀποδιαλεγούδια τὰ ὁποῖα ρίπτουν.
babon οὐ. βουβών.
babord οὐ. τὰ ἀριστερὰ τοῦ πλοίου.
baborniță θ. (εἴρων.) γρῃοῦλα, γραῖα ζαρωμένη | ἀσπρόψαρον.
babuin ἀ. πίθηκος (εἶδος κυνοκεφάλου).
băbușcă θ. γρῃοῦλα | ψιλὸ ψάρι, κωβιός.
bac οὐ. οὐδὲν-τίποτε (ὅρος κατὰ τὸ παίγνιον μακᾶ).
bacă θ. ἴδε bob.
băcăi (**a**) ῥ. ἴδε tăcăi.
bacal ἀ. παντοπώλης.
bacalà ἀ. Ζωολ. ὀνίσκος.
bacal-bașă ἀ. ἀρχηγὸς σωματείου παντοπωλῶν.
bacalaureat οὐ. δίπλωμα ἢ διπλωματοῦχος γυμνασίου.
băcălie θ. παντοπωλεῖον.
băcan ἀ. παντοπώλης. || οὐ. χρῶμα ἐρυθροξύλου | ἐρυθρὸν ψιμμύθιον | Βοτ. αἱματόξυλον.
bacanale θ. πλ. βακχικαὶ ἑορταί.
băcăni (**a**) ῥ. ἐρυθροβαφῶ. || a se băcăni ψιμμυθιώνομαι.
băcănie θ. παντοπωλεῖον | ἀρτύματα.
băcănire, băcănit ἀφ. καὶ μετ. ψιμμυθίωσις, ψιμμυθιωμένος.
bacantă θ. βακχίζουσα, μαινάς.
bacarà θ. Χαρτ. μπακαρᾶς.
băcâu οὐ. δυσχερὴς θέσις, și-a găsit băcâul ηὗρε τὸν διάβολόν του (φρ.).
bacceà θ. γέρων ἢ γραῖα.
bacceli (**a se**) ῥ. γηράσκω.
baccelit μετ. μεμαλακυσμένος, γεγηρακώς.
baccevan ἀ. κηπουρός.
bachic-ă ἐ. βακχικός.
bacil ἀ. βακτηρίδιον, μικρόβιον.
baciu ἀ. σηκοφόρος, τσέλιγκας.
baclavà θ. κοπτός, μπακλαβᾶς.
baconiță θ. καπνός, νικοτιανή.
bâcsâiu-e ἐ. παχύς.
bâcsì (**a**) ῥ. παραγεμίζω, τρώγω ὑπερβολικῶς. || a se bâcsì κολλῶ, συγκολλῶμαι.
băcșiș οὐ. δῶρον, φιλοδώρημα.
bâcsit μετ. παραγεμισμένος.
bacterii θ. πλ. μικρόβια, βακκίλια.
bacteriologic-ă ἐ. βακτηριδιολογικός.
bacteriologie θ. βακτηριδιολογία.
bănănăì (**a**) ῥ. ἴδε bănănăi.
bădan οὐ. γαυλός, δοχεῖον γάλακτος, πιθουλάκι.
badanà θ. ἴδε bidineà.
bădăran-că οὐσ. ἄνθρωπος χονδροειδής.
bădărănie θ. χονδροειδία.
bădărănos-oasă ἐ. χονδροειδής.
bade ἀ. ἴδε nene, bade Mișu Μπάρμπα Μιχάλη.
bădean οὐ. ἴδε anason.
bădicá-bădiță ἀ. ἀγαπητός.
bădiu ἀ. ἴδε bădiță.
baftă θ. πλεονέκτημα | τιμή, să-ți fie in baftă! ἐντροπή σου!
băgà (**a**) ῥ. εἰσάγω, bagă ața in urechia acului πέρνα τὴν κλωστὴν εἰς τὴν βελόνην | βυθίζω, a băgat un cuiu ἐκτύπησεν ἕνα καρφί, a băgà in datorii ἐμβυθίζω εἰς χρέη, nu-ți băgà nasul unde nu-ți fierbe oala μὴ φυτρώνῃς ὅπου δὲν σὲ σπέρνουν, μὴν χώνῃς παντοῦ τὴν μύτη σου (φρ.) | διοριζω, l'am băgat in slujbă τὸν διώρισα εἰς θέσιν | ρίπτω, a băgà in spaimă καταφοβίζω, ἐμβάλλω εἰς τρόμον, i-a băgat in răcori, in draci τοὺς κατετρόμαξε, a băgat-o pe mânecă ἐφοβήθη | θέτω, a băgà in țeapă ἀνασκολοπίζω, 'a băgà in buzunar ὑπεξαιρῶ, a băgà vină κατηγορῶ, a băgà ceartă ἐμβάλλω ἔριδα | bagă-ți mințile in cap ἔλα στὰ συγκαλά σου (φρ.), a-și băgà cevà in cap θέτω τι κατὰ νοῦν | a băgà de seamă προσέχω, a băgà in seamă ἐκτιμῶ. || a se băgà εἰσάγομαι, se bagă in pat κατακλίνεται, a se băgà sub pielea cuivà γίνομαι παρείσακτος, s'a băgat in sufletul lui τὸν παρηνώχλησε, τοῦ μπῆκε στὸ ρουθοῦνι | se bagă in toate ἀνακατεύεται εἰς ὅλα | a se băgà la stăpân ἀναλαμβάνω ὑπηρεσίαν.
bagà θ. ὄστρακον χελώνης.

bagaj οὐ. ἀποσκευή.
băgare ἀφ. εἴσαξις. || θ. εἰσαγωγή, băgare de seamă προσοχή.
băgat μετ. εἰσηγμένος.
bagatelă θ. πρᾶγμα εὐτελές | πλ. δαντέλλαι.
băgător-oare ἐ. εἰσαγωγεύς, băgător de seamă προσεκτικός.
băgău ἀ. καπνὸς διὰ μάσσημα.
bagdadie θ. ὀροφή.
bageacă θ. ἡ κάτω ὀπὴ τοῦ σωλῆνος τῆς καπνοδόχου.
baghetă θ. ῥάβδος.
baghiţi θ. πλ. διάρροια ὀδοντοφυΐας.
băgrin οὐ. Βοτ. ἴδε salcâm.
bagseamă ἐπίρ. μοὶ φαίνεται.
bahadârcă θ. γυνὴ χονδρόσωμος.
băhanie θ. θηρίον, ἀσχημιά.
bâhlit-ă ἐ. σεσηπώς, λιμναστικός.
bahluiu οὐ. τέλμα.
bahmet ἀ. μικρὸς ταταρικὸς ἵππος.
bahnă θ. λίμνη ἀκάθαρτος, βόρβορος.
bahni (a) ῥ. λιμνάζω.
bahnire ἀφ. λίμνανσις.
bahniş οὐ. βόρβορος.
bahnit μετ. λιμνασμένος.
bahniţă θ. θηρίον, ἀσχημιά | ἀθιγγανίς.
bahnos-oasă ἐ. τελματώδης.
bahorniţă θ. πόρνη.
bâhtisi (a) ῥ στενοχωροῦμαι, πλήττω, ἴδε plictisi.
bâhtiseală θ. στενοχωρία, πλῆξις.
baiaderă θ. χορεύτρια (Ἰνδιῶν).
băiaş ἀ. βαλανεύς, ὑπηρέτης λουτροῦ | μεταλλωρύχος.
băiat ἀ. παῖς, băiat de prăvălie ὑπηρέτης καταστήματος, şcoală de băieţi ἀρρεναγωγεῖον.
băiată θ. κόρη, νεᾶνις.
baibarac οὐ. βραχὺ ἔνδυμα παιδίου ἢ χωρικῆς.
baidir οὐ. ἐπώμιον γυναικῶν | ἄλυσσος λαιμοῦ.
baie θ. λουτρόν, a face baie λούομαι, baie cu aburi πυρία, baie marină δίπλωμα, baie de şezut ἐγκαθισμός, ca într'o baie εἰς μέρος θερμότατον, a merge la băi μεταβαίνω εἰς τὰ λουτρὰ | λουτρών | κλίβανος | ὀρυχεῖον, baie de piatră λατομεῖον, baie de aramă χαλκωρυχεῖον.

baier οὐ. φυλακτόν, περίαπτον.
baieră θ. σειρήτιον, σχοινίον, κόμβος, baierile inimei τὰ σπλάγχνα | Ναυτ. μήρινθος.
băieţan ἀ. ἔφηβος.
băieţandru ἀ. νέον παιδίον, ἔφηβος.
băieţaş-băieţel ἀ. μικρὸν παιδίον.
băiguì (a) ῥ. ἴδε buiguì.
baionetă θ. λόγχη ὅπλου.
băios-oasă ἐ. μεταλλικός.
bairac οὐ. (ἀρχ.) σημαία.
bairactar ἀ. σημαιοφόρος.
bairam οὐ. τουρκικὴ ἑορτή.
bairamlâc οὐ. δῶρον ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ βαϊραμίου.
baiu οὐ. φροντὶς | πλ. κατήφορος. || ἐπιφ. ὄχι!
băjbăi (a) ῥ. ἴδε bojbăi.
bal οὐ. χορός.
băl-ă ἐ. λευκὸς (ἐπὶ προβάτων) | ὡραῖος. || θ. χωρική.
bală θ. θηρίον | βρῶμα (ἐπὶ γυναικῶν).
bălăbăind ἐ. κινούμενος, παραπαίων.
balaban ἀ. Ζωολ. τρίορχος. || οὐ. ἀ. κροστόμιον φυσητῆρος. || ἐ. ἀνόητος, ἀναίσθητος.
bălăbăni (a) ῥ. κλονίζω. || a se bălăbăni κλονίζομαι | ἀγωνίζομαι κατά τινος.
bălăbănire, bălăbănit ἀφ. καὶ μετ. κλόνισις, κλονισμένος.
bălăbănos-oasă ἐ. ὀρθάνοικτος.
balabustă θ. γυνὴ Ἑβραία.
bălăcări (a) κακαρίζω.
bălăcărire, bălăcărit ἀφ. καὶ μετ. κακάρισις, κακαρισμένος.
bălăci (a) ῥ. γουργουρίζω | κάμνω θόρυβον ἐντὸς τοῦ ὕδατος.
bălăcire, bălăcit ἀφ. καὶ μετ. γουργούρισμα, γουργουρισμένος.
baladă θ. ποίημα, ᾆσμα.
bălaiu-e ἐ. ξανθός. || θ. bălaia ἀγελὰς λευκοῦ τριχώματος.
bălălăi (a) ῥ. ἴδε bălăbăni.
bălălău ἐ. ζαλισμένος, cu capul bălălău μὲ κεφαλὴν κλονιζομένην.
balamà θ. γίγγλυμος, κλείδωσις. || πλ ἀρθρώσεις, i-au slăbit balamalele δὲ ἔχει δυνάμεις.
balamiş-balmoş οὐ. ζύμη ἐξ ἀλεύρου ἀραβοσίτου, τυρόπητα.

balamuc οὐ. φρενοκομεῖον.
balamut-ă οὐσ. μωρολόγος.
balamuți (**a**) ῥ. μωρολογῶ.
balamuție θ. μωρολογία.
bălan-ă ἐ. ξανθός, λευκὸς (ἐπὶ ζώων).
bălănel-ică ἐ. ὑποκ. τοῦ bălan.
balanga! ἐπιφ. τάγκ-τάγκ! || θ. κώδων κρεμασμένος εἰς τὸν λαιμὸν ζώου. || ἐπίρ. de a balanga παιδ. διὰ τῶν παλαμῶν, παλαμάκια.
bălăngăi (**a**) ῥ. κωδωνίζω.
bălăngăire, bălăngăit ἀφ. καὶ μετ. κωδώνισις, κωδωνισμένος. || οὐ. κωδωνισμός.
bălăni (**a se**) ῥ. ὠχριῶ, μαραίνομαι.
bălănire, bălănit ἀφ. καὶ μετ. ὠχρίασις, ὠχρασμένος.
balanță θ. ζυγός, ζυγαριά.
balanță (**a**) ῥ. κινῶ | ζυγίζω | ταλαντεύω. || a se balanța ταλαντεύομαι.
balanțare, balanțat ἀφ. καὶ μετ. ταλάντευσις, ταλαντευμένος.
bălărie θ. θάμνος, ἀκανθόχορτα.
balaș οὐ. λυχνίτης (εἶδος ρουβινίου).
balast οὐ. λιθαρόστρωμα σιδηροδρόμου | ἔρμα.
bălătruc οὐ. ἁλατοτριπτικὴ λιθίνη σφύρα.
balaur ἀ. θηρίον | δράκων, ὕδρα | ἀθίγγανος (κοιν.).
bălbăi (**a**) ῥ. τραυλίζω.
bălbăilă ἀ. τραυλὸς | ἀνάητος (συνεκδ.).
bălbăire, bălbăit ἀφ. καὶ μετ. τραύλισις, τραυλισμένος. || ἀ. τραυλός.
balbag οὐ. ὑδρόμελι.
bălbătaie θ. μεγάλη φλόξ.
bălbișă θ. Βοτ. σιδηρῖτις.
bălboare θ. Βοτ. πολυγόνατον.
bălcă θ. λάγηνος.
balcanic-ă ἐ. βαλκανικός.
balcâz-ă ἐ. ὑψηλόσωμος, καλοκαμωμένος.
bâlciu οὐ. ἀγορά, πανηγύρι.
balcon οὐ. ἐξώστης.
bâldâbâc! ἐπιφ. ὁ ἦχος τὸν ὁποῖον παράγει ἀντικείμενον κυλιόμενον.
baldachin οὐ. κουβούκλιον, παραπέτασμα.
baldâr οὐ. στόμαχος ζώων | κοιλία ἀνδρὸς | γυνὴ μεγαλόσωμος.
baldovaie θ. εἶδος σταφυλῆς.
bale θ. πλ. σίελος | πτύελα.
balenă θ. φάλαινα.
balenar ἀ. φαλαινοθήρας.
balenieră θ. φαλαινίς.
baleroă θ. βαρέλιον.
balerină θ. χορεύτρια θεάτρου.
balet οὐ. χορόδραμα.
balgiu ἀ. πωλητὴς μέλιτος.
balie θ. σκάφη.
baligă θ. κόπρος ζώων, baligă de om ἄνθρωπος μαλακὸς (ἄνευ ἐνεργείας).
băligă (**a se**) ῥ. κοπρίζω (ἐπὶ ζώων).
băligar οὐ. κοπριά.
băligos-oasă ἐ. κοπρώδης | μαλακός.
balimez οὐ. ἴδε bombardă.
balistă θ. καταπέλτης | Ζωολ. ἰχθὺς θωρακοφόρος.
balistică θ. Στρ. βαλλιστική, βλημα-τομετρική.
balizâ θ. Ναυτ. σημαντήρ.
bălmoș οὐ. τυρόπηγα.
bălmuji (**a**) ῥ. περιπλέκω, || a se bălmuji περιπλέκομαι.
bălmujire, bălmujit ἀφ. καὶ μετ. περιπλέξις, περιπλεγμένος.
bălmujitor-oare ἐ. περιπλεκτικός.
bălmujitură θ. περιπλοκή, σύγχυσις.
balnear-ă ἐ. λουτρικός.
balon οὐ. ἀερόστατον | ὑελόσφαιρα κενή.
balonă (**a se**) ῥ. ἐμφυσιώνομαι, φουσκώνω.
balonare, balonat ἀφ. καὶ μετ. ἐμφυσίωσις, ἐμφυσιωμένος.
bâlos-oasă ἐ. σιελώδης.
bâlosel ἀ. Βοτ. ἀγαρικόν.
balot οὐ. δέμα πραγματειῶν.
balotaj οὐ. ἰσοψηφία.
balsam οὐ. βάλσαμον.
bălsămă (**a**) ῥ. ἴδε imbălsămà.
balsamic-ă ἐ. βαλσαμικός, εὐώδης.
balsamine θ. πλ. Βοτ. βαλσαμίνη, ἴδε canale.
balț οὐ. σῶτρον τροχοῦ | σφενδόνη μάστιγος | θηλειὰ | πέπλος νεονύμφου.
baltă θ. τέναγος, βάλτος, a rămâneà baltă ἀποτυγχάνω, a lăsat toate baltă τὰ ἄφησε στὴν μέση, a da cu bățul în baltă ἀέρα κοπανίζω (φρ.).
băltac οὐ. βάλτος.
băltăoăi, băltăoi (**a**) ῥ. ἴδε băläci.

baltag οὐ. πέλεκυς | δορυπέλεκυς | κτύπημα πελέκεως. || ἐπιφ. πάφ!
băltâie-băltâie ἐπίρ. δυσκόλως, μετὰ προσοχῆς.
băltăreţ-eaţă ἐ. βαλτώδης. || ἀ. παραλίμνιος κάτοικος | λιμναῖος ἄνεμος.
bălţat-ă ἐ. παρδαλός, ποικιλόχρους.
bălţătură θ. παρδαλότης | Βοτ. μαρύβη κοινή.
băltău οὐ. μέγα τέναγος.
bălţì (a) ῥ. χαλαρώνω δεσμόν.
bălţire ἀφ. χαλάρωσις.
băltiş οὐ. ἴδε băltac.
bălţit μετ. χαλαρωμένος.
băltoacă θ. βάλτος, λίμνη βορβορώδης.
băltos-oasă ἐ. βαλτώδης.
băltuì (a se) ῥ. ἐκχύνομαι, σχηματίζω λάκκους.
bălucă θ. Βοτ. ὀρνιθόγαλον.
balughină θ. γαιώμηλον.
bălur ἀ. Βοτ. σόργον.
bălură θ. Βοτ. κολχικόν.
băluscă θ. Βοτ. ἴδε bălucă.
balustradă θ. κιγκλίδωμα | κοπαστή.
balustru οὐ. κιόνιον κιγκλιδώματος.
bambu ἀ. ἰνδοκάλαμος.
bame θ. πλ. Βοτ. ἡβίσκος (μπάμια κοιν.).
ban! ἐπιφ. μπάμ!
Ban ἀ. κυβερνήτης | voia ta ca la banu Ghica κάμε ὅ,τι θέλεις.
ban ἀ. λεπτὸν (χρῆμα) | banul văduvei ὀβολὸς τῆς χήρας, a face bani πλουτῶ, a strânge bani albi pentru zile negre συλλέγω χρήματα διὰ τὰς δυστυχεῖς ἡμέρας, fecior de bani gata υἱὸς πλουσίου ἄεργος, ban la ban trage τὸ νερὸ τρέχει στὸ νερό, banul rău nu se pierde ὁ κάλπικος παρᾶς δὲν χάνεται (φρ.).
banal-ă ἐ. κοινός, χυδαῖος. || ἐπίρ. κοινῶς.
banalitate θ. κοινοτυπία, τετριμμένη ἔκφρασις.
banană θ. Βοτ. μοῦσα παραδεισιακή, βανάνα.
bănănăì (a) ῥ. κρεμνῶ μετέωρον | παραπαίω.
bănănăire, bănănăit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ bănănăì.
bănărie θ. νομισματοκοπεῖον.
bănărit οὐ. ἴδε bănet.
banat οὐ. κυβερνεῖον, χώρα κυβερνωμένη ὑπὸ Ban. || ἐ. εἶδος σίτου.
bănat οὐ. λύπη, θλῖψις, să nu vă fie cu bănat μὴ πρὸς κακοφανισμόν σας.
banc οὐ. τηλία ὑποδηματοποιοῦ.
bancă θ. θρανίον | τράπεζα (χρηματιστοῦ).
bancher ἀ. τραπεζίτης.
banchet οὐ. συμπόσιον.
banchetà (a) ῥ. συνευωχοῦμαι.
bancnotă θ. χαρτονόμισμα.
bancrut ἀ. χρεωκόπος.
bancrută θ. χρεωκοπία.
bancrutà (a) ῥ. χρεωκοπῶ.
băncuţă θ. ἡμίδραχμον.
bandă θ. συμμορία | ὀρχήστρα. || πλ. benzi ταινία.
bandaj οὐ. ἐπίδεσμος.
bandajist ἀ. ἐπιδεσματοποιός.
banderolă θ. παράσειον, φλάμπουρο | λῶρος γυλιοῦ.
bandieră θ. σημαία.
bandit ἀ. λῃστής.
banditism οὐ. λῃστεία.
bandraburcă θ. ἴδε cartof.
bandulieră θ. ἀορτὴρ | λῶρος σπάθης ἢ τυφεκίου.
băneaţă θ. δοχεῖον μὲ δύο χεῖρας, ἀμφορεύς.
bănesc-ească ἐ. εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ βανάτου | χρηματικός.
băneşte ἐπίρ. χρηματικῶς.
bănet οὐ. ἀφθονία χρήματος (βιός)
bănică θ. Βοτ. φλύτευμα.
bănie θ. ἀξίωμα τοῦ Βάνου.
banieră θ. ἴδε bandieră.
bănişor ἀ. μικρὰ νομίσματα (ψιλά, γαζέτα κοιν.), are bănişori ἔχει παραδάκια.
baniţă θ. κοιλόν, μόδιος (χωρητικότητος 67 λίτρων).
bănos-oasă ἐ. πλούσιος, παραλῆς (κοιν.) | παραγωγικός.
banovăţ ἀ. υἱὸς τοῦ Βάνου τῆς Κραϊώβης.
bantă θ. ταινία | ζώνη | περιχειρίς.
băntueală θ. καταστροφή, βλάβη.
băntuì (a) ῥ. λυμαίνομαι, βλάπτω, piatra a băntuit bucatele ἡ χάλαζα ἔβλαψε τὰ σιτηρά, ciuma băntue ἡ πανώλης λυμαίνεται.

băntuire, băntuit ἀφ. καὶ μετ. λύμανσις, λυμασμένος.
băntuitor ἀ. λυμαινόμενος.
bănueală θ. ὑποψία.
bănuì (a) ῥ. ὑποπτεύομαι. || a se bănui καθίσταμαι ὕποπτος.
bănuicios-oasă ἐ. φιλύποπτος.
bănuire, bănuit ἀφ. καὶ μετ. ὑπόπτευσις, ὑπωπτευμένος. || οὐ. ὑποψία. a da de bănuit καθίσταμαι ὕποπτος.
bănuitor-oare ἐ. καχύποπτος, δύσπιστος.
bănuţ ἀ. μονόλεπτον | λέκιθος. || πλ. Βοτ. μαργαρίτα | πύξος.
bănuţei ἀ. πλ. Βοτ. λυσιμαχία.
bară θ. λογεῖον, δρύφρακτον δικαστηρίου.
barabană θ. ἴδε darabană.
baraboiu οὐ. χορὸς ἔγκυκλος καὶ στροβιλιστικὸς | Βοτ. χαιρόφυλλον.
barabulă θ. ἴδε cartof.
bărac οὐ. πυκνὴ ὁμίχλη.
baracă θ. κλισία, παράπηγμα.
bărăgan οὐ. στέππα.
baragladină θ. ἀθίγγανος (κοιν.).
bărăì (a) ῥ. ὁδηγῶ ποίμνιον πρὸς βοσκήν.
bărăire, bărăit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ bărăì.
bărănì (a) ῥ. ἐπιθυμῶ σφοδρῶς.
bărănire, bărănit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιθύμησις, ἐπιθυμημένος.
baranţă θ. Βοτ. ὀνόκλειον.
bărat ἀ. καθολικὸς ἱερεύς.
baratcă θ. ἴδε baracă.
bărăţie θ. ἐκκλησία καθολική.
barbă θ. γενειάς, πώγων, a face dâră în barbă κάμνω κακὴν ἀρχὴν (φρ.) | Βοτ. barba lungă boierului ἀραχνόπους, barba călugărului κώνειον, barba caprei τραγοπώγων, barba împăratului νυκτοκαλλίς, barba lui Aron λυκοπόδιον, barba lupului ἀγρία λυχνίς, ἐλέβορος, barba popii σπειραία, barba ungurului δίανθος, barba ursului ἵππουρις.
barbacană θ. πολεμίστρα.
barbă-cot ἀ. νάνος μὲ μακρὰν γενειάδα.
barbar-ă ἐ. καὶ οὐσ. βάρβαρος. || ἐπίρ. βαρβάρως.
barbaresc-ească ἐ. βαρβαρικός.
barbarie θ. βαρβαρία.
barbarism οὐ. βαρβαρισμός.
bărbăsară θ. Βοτ. ἄλυσσον.
bărbat ἀ. ἀνὴρ | ἄρρην | σύζυγος.
bărbat-ă ἐ. ζωηρός, ἐνεργητικὸς | ἄρρενωπός, βαρβάτος | bărbat la gură γαστρίμαργος.
bărbăţel ἀ. ἀνδρούλης | ἄρρην (ἐπὶ ζώων).
bărbătesc-ească ἐ. ἀρσενικὸς | ἀρρενωπός, γενναῖος | partea bărbătească a familiei οἱ ἄρρενες τῆς οἰκογενείας.
bărbăteşte ἐπίρ. γενναίως, ἀνδροπρεπῶς.
bărbăţie θ. ἀνδρεία, γενναιότης.
bărbăţime θ. τὸ γένος τῶν ἀνδρῶν.
bărbătuş ἀ. ἄρρην (ἐπὶ ζώων).
bărbet ἀ. κύων οὐλόθριξ | Ναυτ. μικρὰ σχοινία προσαρμόζοντα τὰ καλώδια.
barbete θ. πλ. παραγναθίδες.
bărbie θ. πώγων.
bărbier ἀ. κουρεύς.
bărbierì (a) ῥ. κείρω, ξυρίζω. || a se bărbierì ξυρίζομαι.
bărbierie θ. κουρεῖον | ἐπάγγελμα κουρέως.
bărbierire, bărbierit ἀφ. καὶ μετ. ξύρισις, ξυρισμένος. || οὐ. ξύρισμα.
bărbioară θ. ὑποκ. τοῦ barbă.
bărbişoară θ. Βοτ. ἄλυσσον.
barbişon οὐ. ὑπογένειον, ὑποχείλιον.
bărbiţă θ. ἐμπροσθέλα παιδίου, σαλόπανον.
bărboae θ. Ζωολ. πλευρονήκτης.
bărboasă θ. Βοτ. ἀνδροπώγων.
bărboiu ἀ. μεγάλη γενειάς.
bărbos-oasă ἐ. γενειοφόρος. || θ. Βοτ. ἀνδροπώγων ἴσχαιμος.
barbun ἀ. Ζωολ. ρόμβος ὁ θαλάσσιος (μπαρμποῦνι).
bărbunc οὐ. χορὸς νεοσυλλέκτων.
barbur οὐ. κέντημα ἐπὶ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ ὑποκαμίσου χωρικοῦ.
bărburătură θ. ἐντομὴ ὠτὸς ζώου.
bărbus οὐ. κέντημα, τρίχαπτον στενόμακρον.
bărbuşoară θ. Βοτ. ἐρύσιμον.
barcă θ. λέμβος.
barcagiu ἀ. λεμβοῦχος.

barcarolă θ. λεμβφδία.
barcaş ά. λεμβοῦχος.
bărcoşoe θ. Βοτ. μεσπιλέα.
bard ά. (πλ. barzi) βάρδος, τραγουδιστής.
bardă θ. σκέπαρνον, dă cu barda in Dumnezeu δέν ἔχει οὔτε πίστιν οὔτε νόμον (φρ.).
bardaoă θ. λάγηνος.
bardăoe θ. Βοτ. μέγα ἀβράμηλον.
bărdăhăni (a) ρ. σχίζω.
bărdan ά. προγάστωρ.
bărdănos-oasă οὐσ. προγάστωρ.
bărdăoasă θ. φόβητρον.
bărdaş ά. ξυλουργός.
bărdiş σὐ. πέλεκυς μέ μακράν λαβήν.
bărdiţă θ. ὑποκ. τοῦ bardă.
bărdueală θ. πελέκημα.
bărdui (a) ρ. πελεκῶ, ξυλουργῶ.
barem ἐπίρ. τουλάχιστον.
baretă θ. σκοῦφος | σκοῦφος καρδιναλικός
bărfă θ. κακολογία | φλυαρία.
bărfeală θ. ἴδε bărfă.
bărfaş-ă οὐσ. κακολόγος, ὑβριατής, φενακιστής.
bărfi (a) ρ. κακολογῶ | φλυαρῶ.
bărfire, bărfit ἀφ. καὶ μετ. κακολόγησις, κακολογημένος.
bărfitor ά. ἴδε bărfaş.
bărgloasă θ. γυνὴ δύσμορφος.
barhent οὐ. χονδρὸν βαμβάκινον ὕφασμα.
baricadă θ. ὀδόφραγμα.
baricadà (a) ρ. ὀδοφράττω. || a se baricadà ὀδοφράττομαι, ὀχυροῦμαι, κλείομαι.
baricadare, baricadat ἀφ. καὶ μετ. ὀδόφραξις, ὀδοφραγμένος.
barieră θ. σύνορον, ὅριον πόλεως.
barilă θ. βαρέλλιον.
bariş σὐ. μάλλινον λεπτὸν ὕφασμα, κάλυμμα κεφαλῆς.
bariton ά. βαρύτονος.
bariu σὐ. Χημ. βάριον.
barlaboiu ά. Βοτ. ράπυς.
bârligà (a) ρ. ἀναστρέφω. || a se bârligà ἀναστρέφομαι.
bârligare, bârligat ἀφ. καὶ μετ. ἀναστροφή, ἀνεστραμμένος.
bârlog ά. κρησφύγετον.
bârnă θ. στύλος, δοκός.
bârnaoiu ὰ. ἴδε căpriu.
bârneţ σὐ. ζώνη χωρικοῦ.
barometric-ă ἐ. βαρομετρικός.
barometru σὐ. βαρόμετρον.
baron ά. βαρῶνος.
baroneasă θ. βαρωνίς.
baronie θ. βαρωνᾶτον, τίτλος βαρώνου.
barös σὐ. μεγάλη σφύρα σιδηρουργοῦ (βαρειός).
barosan-ă ἐ. ὑψηλόσωμος (κοιν.) | πλούσιος.
barou σὐ. δικηγορικὸς σύλλογος.
bârsă θ. ἀντηρὶς ἁρότρου.
bârsan-ă ἐ. βαθύρρηνος, lână bârsană μακρὸν μαλλίτιν μαλακὸν καὶ σῶλαν.
barşon σὐ. ἐρυθρὸν βελοῦδον.
barut σὐ. πυρῖτις.
barză θ. Ζωολ. πελαργός.
bărzăun ά. ἀγριομέλισσα | μηλολόνθη βομβοῦσα.
bărzoiu ά. Ζωολ. ἄρρην πελαργός.
bas ά. καὶ σὐ. βαθύφωνος.
baş ἐ. ἀρχι-πρῶτος, baş boier ἀρχιευγενὴς | καθαρός, πρώτης ποιότητος, baş fir σύρμα πρώτης ποιότητος. || σὐ. ἐπικαταλλαγή.
başă ά. κύριος, bărbier başă ἀρχικουρεύς.
băsăduì (a) ρ. δημηγορῶ.
basamac σὐ. μίγμα οἰνοπνεύματος καὶ ὕδατος.
başgardină θ. γυνὴ κακῆς διαγωγῆς.
băşău σὐ. μνησικακία.
başoă θ. ὀχύρωμα γωνιῶδες | ὑπόγειον θολωτόν.
başca ἐπίρ. ἐκτὸς τοῦ, başca ce am dat ἐκτὸς τοῦ ὅ,τι ἔδωσα | ἀλλοίως, διαφόρως, una vorbim başca ne înţelegem ἄλλα λέγει ὁ παπᾶς καὶ ἄλλα ἡ παπαδιά (φρ.).
băşcoăluì (a) ρ. διαχωρίζω, θέτω κατὰ μέρος.
băşcoăluire, băşcoăluit ἀφ. καὶ μετ. διαχώρισις, διαχωρισμένος.
başchie θ. σφύρα βυτινοποιοῦ ἢ ξυλουργοῦ | ἴδε beschie.
basoulă θ. μοχλὸς | αἰώρα | ζυγαριά.
başfir σὐ. χρυσοῦν σειρήτιον.
băşì (a) ρ. πέρδομαι.
başibuzuc ά. βασιβουζοῦκος | παραχοποιός.
băşică θ. κύστις | βλατὶς ἐπὶ τοῦ δέρματος | χονδρὰ σταγὼν (βροχῆς) | πομ-

φόλυξ | băşica fierei χοληδόχος κύστις, băşica udului οὐροδόχος κύστις.
băşicà (a se) ῥ. σχηματίζω πομφόλυγας | καλύπτομαι ὑπὸ βλατίδων.
băşicare, băşicat ἀφ. καὶ μετ. βλατίδωσις, βλατιδωμένος.
băşicată θ. σταφυλὴ ἔχουσα μεγάλας ῥᾶγας, φράουλα.
băşicătură θ. Ἰατρ. εὐλογία.
băşicoasă θ. Βοτ. μέγα γαρύφαλον.
băşicos-oasă ἐ. βλατιδώδης.
băşicuţă θ. μικρὰ κύστις, βλάτις, πομφόλυξ.
basilicon ἀ. Βοτ. ὤκιμον. || οὐ. ἀλοιφὴ διαπυητική.
basiliso ἀ. Ζωολ. βασιλίσκος (ὄφις).
basin ἀ. (πλ. basinuri) δεξαμενή.
băşină θ. πορδὴ | Βοτ. băşina porcului λυκοπέρδιον.
băşinos-oasă ἐ. πόρδων | πορδαλᾶς.
băşire θ. τὸ πέρδεσθαι.
başlic οὐ. τὸ πρὸς τὴν κεφαλὴν μέρος τοῦ χαλινοῦ ἵππου, κορυφαία.
basm οὐ. διήγημα, παραμῦθι, e curat basmul cu cocoşul negru τῇ ἀληθείᾳ ἡ ὁμιλία αὐτὴ δὲν τελειώνει (φρ.).
basmà θ. μανδήλιον | ἐπώμιον | ἐπικρατίς, κάλυμμα κεφαλῆς, a eşit basmà curată βγῆκε ἀπὸ πάνω σὰν τὸ λάδι (φρ.).
basmagiu ἀ. ἔμπορος ἐπωμίων.
basn οὐ. ἴδε basm.
băsnar ἀ. ἴδε băsnaş.
băsnaş ἀ. διηγούμενος παραμύθια.
băsni (a) ῥ. διηγοῦμαι | ἐφευρίσκω.
băsnuitor ἀ. ἴδε băsnaş.
başordină θ. γυνὴ κακῆς διαγωγῆς, ἴδε başardină.
bas-relief οὐ. πρόστυπον.
basta! ἐπιφ. ἀρκεῖ! στῆθι!
bastard-ă ἐ. καὶ οὐσ. νόθος.
bastiment οὐ. πλοῖον.
baştină θ. τόπος γενέθλιος, de baştină ἰθαγενής.
băstinaş-ă οὐσ. ἰθαγενής.
bastingă θ. χονδρόπανον.
bastion οὐ. φρούριον, προπύργιον, προμαχών.
baston οὐ. ῥάβδος | μπαστουνιὰ (κοιν.).
bastonadă θ. ῥαβδισμός.
bastonaş οὐ. ῥαβδίον.

băţ οὐ. ῥάβδος | πλ. beţe ῥαβδισμοί, a pune beţe în roată ἐμποδίζω τι, φέρω ἐμπόδια εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὑποθέσεως, a da cu băţul în baltă ἀέρα κοπανίζω (φρ.),
bată θ. παρυφὴ ὑφάσματος | πλ. ἴδε bete.
bâtă θ. ἄγκυρα, ῥάβδος χονδρά, ῥόπαλον.
băţăeală θ. ῥίγος, φρίκιον.
băţăi (a) ῥ. κινῶ τὴν οὐράν.
bătăiaş ἀ. ἰχνηλάτης (κυνηγίου) | ἀλωνιστήριον χειρός.
bătaie θ. ξυλισμός, ῥαβδισμοί, a da cuivà bătaie δέρω τινά, a mâncà bătaie ξυλίζομαι, a se luà la bătaie ἀλληλοδέρομαι | μάχη, ἀγὼν | ἰχνηλασία | ἦχος, bătaie de clopot ἦχος κώδωνος, bătaia tobei τυμπανοκρουσία, bătaia inimei παλμὸς καρδίας | bătaia vântului φύσημα ἀνέμου, bătaia ochiului ριπὴ ὀφθαλμοῦ | bătaie de cap φροντίδες, στενοχωρίαι, bătaie de joc ἐμπαιγμός, φενακισμός, a face un lucru de bătaie de joc καταστρέφω τι | bătaia peştelui ψοτακία ἰχθύων | βολή, bătaia tunului βολὴ κανονίου | în bătaia soarelui ὑπὸ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας | Μουσ. χρόνος.
bătăios-oasă ἐ. φίλερις | ἰσχυρός, vin bătăios οἶνος βαρὺς, femeie bătăioasă ὡραία γυνή.
băţăitoare θ. ἴδε codobatură.
batal ἀ. κριὸς ὀρχεκτομηθείς.
batală θ. ἴδε vatale.
batalamà θ. ἀπόδειξις, a face capul batalamà συγχίζω τὰς ἰδέας | δίκλωμα (κοιν.).
bătălău ἀ. θηλυδρίας.
bătălie θ. μάχη, ἀγών.
batalion οὐ. τάγμα.
batalisi (a) ῥ. ἴδε părăsi.
batăr ἐπίρ. τουλάχιστον.
bătărie θ. κανονιοβολισμὸς | πολιορκία.
bătătarnică θ. Βοτ. ἠριγέρων.
bătător-oare ἐ. κτυπητός, bătător la ochi ὀλοφάνερος. || οὐ βουτυροκόπανος.
bătători (a) ῥ. πατῶ | διανοίγω δρόμον | ἐγκλείω ζῶα.
bătătorire, bătătorit ἀφ. καὶ μετ. ποδοπάτησις, ποδοπατημένος.
bătătură θ. αὐλὴ πρὸ τῆς οἰκίας (χω-

ρικοῦ | ἐξώστης καφείου, οἰνοπωλείου | ὑφάδιον | τύλος (ποδός). mână plină de bătături χεὶρ τυλώδης φρύγανα.

bătăuș ἀ. μαγκουροφόρος, μαχαιροβγάλτης.

bătăușie θ. μαγκουροφορία.

batcă θ. ἀκμώνιον | μυάγρα | ἴδε babiță.

bate (**a**) ῥ. I. (μεταβατικὸν) κτυπῶ, a bate fierul κτυπῶ τὸν σίδηρον, a bate șeaua ὑπαινίττομαι, bate capul ἐνοχλεῖ, soarele ne bătea în față εἴχομεν τὸν ἥλιον κατὰ πρόσωπον, a bătut pari ἐνέπηξε πασσάλους | χορεύω, a bate hora χορεύω συρτὸν | νικῶ | βομβαρδίζω | κινῶ, mă bat gândurile σκοπεύω, a-și bate capul σκέπτομαι | σημαίνω, au bătut trei ceasuri ἐσήμαναν αἱ τρεῖς (ὧραι) | ἐλάπτω, bruma a bătut viile ἡ ὁμίχλη ἔβλαψε τὰς ἀμπέλους | τιμωρῶ, să-l bată D-zeu ὁ Θεὸς νὰ τὸν τιμωρήσῃ, bată-l focul ὁ Διάβολος νὰ τὸν πάρῃ | ὀρχεκτομῶ (ζῶον) | a bate palmă cu cineva κλείω συμφωνίαν, l'au bătut cărbunii în cap τὰ κάρβουνα τὸν κτύπησαν στὸ κεφάλι (φρ.). || II. (ἀμετάβατον) φυσᾶ, bate vântul ὁ ἄνεμος φυσᾶ. | σημαίνω, a bate din aripi ἀνορταλίζω, a bate din mâni χειροκροτῶ, a bate la ușă κτυπῶ εἰς τὴν θύραν, bate la ochiu εἶναι ὁλοφάνερον | πίπτω, bate ploaia πίπτει βροχὴ | βάλλω, cât bate pușca εἰς βολὴν τυφεκίου, bate soarele προσβάλλουν αἱ ἡλιακαὶ ἀκτῖνες | ὑπαινίττομαι | bate în verde φέρει πρὸς τὸ πράσινον | a-și bate joc περιγελῶ, ἐμπαίζω, κακοκατασκευάζω τι. || a se bate μάχομαι, ἀγωνίζομαι, s'au bătut cu pistolul ἐμονομάχησαν διὰ πιστολίου | φιλονεικῶ, se bat pe domnie ἐρίζουν διὰ τὸν θρόνον | se bate cu moartea ἀγωνιᾷ, a se bate în cap ἀντιφάσκω | nu mă bat cu dulcele δὲν μοῦ ἀρέσουν τὰ γλυκὰ (φρ.).

bătea θ. Βοτ. τίφη.

bătealâ θ. πυκνωτικὸν πέταυρον κλωστηρίου | κρόταλον χοάνης μύλου | ἐπιμονὴ (συνεκδ.).

băteliște θ. περίφραγμα (διὰ ζῶα) | χῶρος ὅπου χορεύουν.

bate-poduri ἀ. ἀλήτης, ἀνέστιος | γεωμέτρης (κοιν.).

batere θ. κτύπημα. batere din palmă χειροκρότημα.

baterie θ. πυροβολαρχία | συστοιχία | baterie de vin ψυκτήρ.

bătic οὐ. σφὴν βυτινοποιοῦ.

băticaș οὐ μικρὰ ράβδος.

batistă θ. ὕφασμα λεπτὸν | μανδήλιον.

batjocorì (**a**) ῥ. σκώπτω, ἐμπαίζω.

batjocorire θ. ἐμπαιγμός.

batjocorit μετ. ἐμπαιγμένος.

batjocoritor-oare ἐ. σκωπτικός. || ἄ. σκώπτης.

batjocură θ. ἐμπαιγμός, a ajuns batjocura lumii κατήντησεν ὁ περίγελως τοῦ κόσμου, de batjocură γελοῖος | ὄνειδος, ὕβρις | πρᾶγμα κακῶς καμωμένον.

batlag οὐ. ἐαρέλιον.

bătlan ἀ. Ζωολ. ἐρωδιός.

bătlănos ἐ. ἐλώδης. || ἀ. șoim bătlănos Ζωολ. κερχνῆς.

bătlog οὐ. ῥάβδος διὰ τῆς ὁποίας διώκουν τοὺς ἰχθῦς πρὸς τὸ δίκτυον.

bătlogì (**a**) ῥ. διώκω τοὺς ἰχθῦς πρὸς τὸ δίκτυον.

bătlogire, bătlogit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ bătlogì.

batog ἀ. Ζωολ. ἀντακαῖος ἁλατισμένος.

batogit μετ. ἀπεξηραμμένος.

bățos-oasă ἐ. εὐθυτενής. || ἐπίρ. εὐθυτενῶς.

batoză θ. ἁλωνιστικὴ μηχανή.

batracieni ἀ. πλ. Ζωολ. βατραχοειδῆ.

bătrâior ἀ. περασμένος (τὴν ἡλικίαν).

bătrân-ă ἐ. ἀρχαῖος, γεροντικός. || θ. γραῖα. || ἀ. πλ. γέροντες, πρόγονοι.

bătrânatec-ă ἐ. γηραλέος.

bătrânesc-ească ἐ. γεροντικὸς | προγονικός, vorbă bătrânească παροιμία.

bătrânește ἐπίρ. γεροντικῶς.

bătrâneță θ. πλ. γηρατεῖα, γῆρας.

bătrânicios-oasă ἐ. γηραλέος.

bătrânișiș ἀ. Βοτ. ἐρίγερον.

bătucă θ. στόμαχος πτηνοῦ.

bătuci (**a se**) ῥ. ἀποξηραίνομαι, σκληρύνομαι.

bătut μετ. κτυπημένος. bătut de gânduri βασανιζόμενος ὑπὸ φροντίδων, drum bătut ὁδὸς ἀνοικτή, πατημένη | σφιγ-

κτός. pânză bătută πανὶ πυκνοϋφασμένο | στολισμένος, sabie bătută cu pietre prețioase ξίφος στολισμένον μὲ πολυτίμους λίθους. ἐσβλαμμένος. luncă bătută de grindină λειβάδι κτυπημένο ἀπὸ χάλαζαν | πληγωμένος. ξεχαρμένος. bou bătut de jug βῶδι ξεχαρμένο ἀπὸ τὸν ζυγόν, τιμωρημένος. om bătut de D-zeu ἄνθρωπος τιμωρημένος ἀπὸ τὸν Θεόν | berbec bătut πρόβατον ὀρχεκτομηθέν | lapte băut ξυνόγαλα. || ἀ. δαρμένος | πλ. χρήματα, ai bătuți? ἔχεις ψιλά;

bătuta θ. χορὸς χωρικῶν ζωηρότατος.

bau! ἐπίρ. οὔ! (πρὸς ἐκφοβισμόν).

băunà (**a**) ῥ. ὠρύομαι.

bavarez-ă ἐ. καὶ οὐσ. βαυαρικός, Βαυαρός.

bâz! ἐπίφ. βίνν! (ἐπὶ ἐντόμων πετώντων) | ἐπὶ παιδίων σκωπτόντων.

bâză θ. ἔντομον.

bază θ. βάσις.

bazà (**a**) ῥ. βασίζω. || a se bazà βασίζομαι.

bazaconie θ. ἀδικία | κακοήθεια | παραλογισμός.

bâzâi (**a**) ῥ. βομβῶ, ψάλλω (ἐπ' ἐκκλησίας), κλαίω, κλαυθμηρίζω | κλαίω ἡσύχως | ἐρωτίζω (συνεκδ.).

bâzâit οὐ. βόμβος.

bâzâitoare θ. ἴδε huruitoare.

bâzâitură θ. μακρὸς βόμβος.

bazalt οὐ. Ὀρυκτ. βασανίτης.

bazaltic-ă ἐ. βασαλτικός.

bazaochiu ἐ. παραλλὼψ | μονόφθαλμος.

bazar οὐ. ἀγορά, λάρα.

bazarghian ἀ. ἔμπορος.

bazarlâc οὐ. συμφωνία.

bâzdăganie θ. τέρας, θηρίον.

bâzdoagă θ. ρόπαλον.

bâzdoc οὐ. παραφορά, ὀργή, i-a sărit bâzdocul τὸν ἔπιασαν τὰ μπουρίνια του.

bazeà θ. ὄφασμα λινοβάμβακον.

bâzic ἐπίρ. πάσῃ θυσίᾳ.

bazilică θ. ναὸς μεγαλοπρεπής.

bazilicon οὐ. ἀλοιφὴ πρὸς διάτρησιν τῶν ἀποστημάτων.

bazilisc οὐ. Βοτ. βασιλικός.

bâzoiu ἀ. βόμβος | ἦχος μανδολίνου. || ἐπίρ. ὑψηλά, ὑπερηφάνως, ține (coada) bâzoiu κάμνει τὸν ὑπερήφανον.

beà (**a**) ῥ. πίνω | καπνίζω | n'are după ce beà apă εἶναι πάμπτωχος.

beat μετ. μεθυσμένος.

beatitudine θ. μακαριότης.

bec οὐ. φωτοβολίς.

becar οὐ. Μουσ. ἀναίρεσις.

becață θ. Ζωολ. σκολόπαξ.

becățină θ. Ζωολ. σκολοπάκιον.

becer ἀ. μάγειρος τῆς Αὐλῆς, ἀρτοποιός. ζαχαροπλάστης.

becerie θ. ὑπόγειον μαγειρεῖον τῆς Αὐλῆς.

becher ἀ. ἄγαμος (ἀνὴρ) | ἵππος κούρασμένος

becherie θ. ἀγαμία.

bechiu ἐπίρ. τίποτε.

becisnic-ă οὐσ. βλάξ, ἄθλιος.

becisnicie θ. βλακεία.

beciu οὐ. ὑπόγειον θολωτόν.

becrilâc οὐ. μέθη.

becriu ἀ. μέθυσος.

bectemis οὐ. καπνὸς ἀνωτέρας ποιότητος.

beden οὐ. τεμάχιον σιδήρας | ὀχύρωμα.

bederniță θ. Ἐκκλ. ἐπιγονάτιον.

bedreag οὐ. μάγγανος ἁμαξοπήγου.

beduin-ă οὐσ. Βεδουῖνος.

beglerbeiu ἀ. γενικὸς διοικητὴς μεγάλης τουρκικῆς ἐπαρχίας.

behăi (**a**) ῥ. βελάζω.

behăit οὐ. βελασμός.

beilic οὐ. ἀνάκτορον βέη | ἀγγαρεία πρὸς ὄφελος τοῦ βέη | a lucrà de beilic ἐργάζομαι διὰ τίποτε.

beiliciu ἀ. εἰσπράκτωρ τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν προβάτων.

beiu ἀ. βέης | πρίγκηψ | κῶος, τὸ κοῖλον τοῦ ἀστραγάλου, κλέφτης.

beizadeà θ. υἱὸς πρίγκηπος.

bejenar ἀ. πρόσφυξ.

bejenări (**a**) ῥ. μεταναστεύω, φεύγω πρὸ εἰσβολῆς.

bejenit-ă ἐ. φεύγων πρὸ τῆς εἰσβολῆς.

bejenie θ. μετανάστευσις, φυγὴ πρὸ τοῦ ἐχθροῦ | ἔξοδος τοῦ σμήνους.

bel ἐ. λευκόρρυγχος (ἐπὶ προβάτων).

belacoasă θ. σκωτικὸν (ἐπὶ φορεμάτων).

beladonă θ. εὐθάλεια.

belaliu-e ἐ. ἀπαίσιος, κακοδαίμων | ἐπικίνδυνος | λαπτεπίλεπτος.

belciug οὐ. δακτύλιος, κρίκος (ἐκ σιδήρου).
belciugat-ă ἐ. στρογγύλος, κρικοειδὴς | ἑλιξόκερως
beldar οὐ. ἐπώμιον ἀνθοκέντητον, σάρπα.
beldie θ. μακρὸν κοντάρι | ἄκανθα ξηρά.
beleà θ. δυστυχία, κίνδυνος, a dat de beleà ηὗρε τὸν μπελᾶν του | βάρος, δυσχέρεια, beleaua asta de om αὐτὸς ὁ ἀνυπόφορος ἄνθρωπος, belelele nu cad pe pietre ἡ λύπη δὲν δώθηκε στὴν πέτρα (φρ.).
bele-arte θ. πλ. ὡραῖαι τέχναι.
belemnită θ. Ὀρυκτ. βελεμνίτης.
belengher ἀ. Βοτ. σόργον, ἴδε costrei.
beletrist ἀ. φιλολόγος.
beletristică θ. φιλολογία.
beletuală θ. ὑπόρραμμα.
beletui (a) ῥ. ὑπορράπτω.
beletuire, beletuit ἀφ. καὶ μετ. ὑπόρραψις, ὑπορραμμένος.
belfer ἀ. παιδαγωγός, μικροδιδάσκαλος.
belgian-ă ἐ. καὶ οὐσ. βελγικός, Βέλγος.
belniță θ. Ζωολ. σαρθέριον.
belì (a) ῥ. ἀποδέρω | ἀφαιρῶ | ἐκκοκκίζω | ἀπολεπίζω | a beli ochii ἀνοίγω τοὺς ὀφθαλμούς. || a se beli ἀποδέρομαι.
belicos-oasă ἐ. φιλοπόλεμος.
beligerant-ă ἐ. ἐμπόλεμος.
belire, belit ἀφ. καὶ μετ. ἀπολέπισις, ἀπολεπισμένος.
belitor ἀ. ἐκδορεύς, ζωογδάρτης.
belitură θ. ἐκδορά.
belșiță θ. κάλαμος ἰνδικός.
belșug οὐ. ἀφθονία, viață plină de belșuguri βίος εὐτυχής.
belteà θ. πηκτὴ ἐξ ὁποῦ καρπῶν, πελτὲς (κοιν.).
belvedere οὐ. ὡραία θέα, τοπίον μὲ ὡραίαν θέαν.
bemol οὐ. Μουσ. ὕφεσις.
bencă θ. πυρίτης λίθος.
benchet οὐ. ἴδε banchet.
benchetui (a) συνευωχοῦμαι ἐν κραιπάλῃ (λαϊκ.).
benchetuire θ. εὐωχία, κραιπάλη.
benedicțiune θ. εὐλογία.
beneficià (a) ῥ. καρποῦμαι, ὠφελοῦμαι.
beneficient-ă οὐσ. ὁ ἐξ ἀπογραφῆς κληρονόμος, ὁ καρποῦμένος.
beneficiu οὐ. κέρδος | προνόμιον | ἡ ἀπὸ κτήματος (ἐκκλησιαστικοῦ) πρόσοδος.
bene-merenti ἀ. παράσημον ἀμοιβῆς φιλολογικῆς, ἐπιστημονικῆς ἢ καλλιτεχνικῆς.
benevol-ă ἐ. ὁ ἑκουσίως ποιῶν τι, δωρούμενός τι | καλοθελητικός.
benga ἀ. διάβολος, luà-te-ar benga νὰ σὲ πάρῃ ὁ διάβολος.
bengal-ă ἐ. βεγγαλικός.
bengalină θ. ὕφασμα λινομέταξον.
benghiu οὐ. φακός, ἐλῃὰ ἐπὶ τοῦ προσώπου | κηλὶς | κηλὶς ἐκ βορβόρου | παίγνιον ἀστραγάλων.
benguț-ă ἐ. κακός, διαβολεμένος.
benic οὐ. μεταξωτὸν ὕφασμα κεντημένον.
beniș οὐ. μακρὸν φόρεμα μετὰ χειρίδων ἀρραφῶν ἢ ἄνευ χειρίδων, φέρμελη.
benișel ἀ. φόρεμα βραχὺ (γυναικῶν).
benoar οὐ. θεωρεῖον θεάτρου πρώτης σειρᾶς.
bente θ. πλ. ἁλύσσεις (πρὸς τιμωρίαν).
benzină θ. βενζίνη.
becțian-ă ἐ. βοιωτός, ἄνθρωπος ἄξεστος.
berar ἀ. ζυθοποιός, ζυθοπώλης.
berărie θ. ζυθοπωλεῖον, ἐργοστάσιον ζύθου.
berat οὐ. διάταγμα διορισμοῦ.
berbant ἐ. καὶ ἀ. ἀκόλαστος, ἐκδεδιητημένος.
berbănție θ. ἀκολασία, ἀσωτεία.
berbantlâc οὐ. ἀκολασία.
berbecà (a) ῥ. κερατίζω.
berbecar ἀ. ποιμὴν προβάτων.
berbecare, berbecat ἀφ. καὶ μετ. κεράτισις, κερατισμένος.
berbece ἀ. κριός, berbece bătut πρόβατον.
berbecel ἀ. μικρὸς κριός, κριάρι | Ζωολ. ἴδε capra dracului | εἶδος σταφυλῆς.
berbecuț ἀ. μικρὸς κριὸς | Ζωολ. μπεκατσίνα | Βοτ. κάλαμος λιμναῖος.
berbeleaca (d'a) ἐπίρ. ἀνάποδα, κυβιστίνδην.
berberlâc οὐ. ὕφασμα δι' οὗ οἱ κουρεῖς περιβάλλουν τὸν πελάτην | ἐπάγγελμα κουρέως.
berberița θ. ὀξυάκανθα.
berbintă θ. δοχεῖον βουτύρου.

berbuncă θ. χορὸς νεοσυλλέκτων.
berc-arcă ἐ. κόλουρος, βραχύουρος. || οὐ. πυκνὴ ἑάτος.
bercar ἀ. βασοφύλαξ.
berouţ οὐ. βασύλλιον.
bere θ. πόσις | κοινὴ συνέντευξις νέων, dat în bere ὥριμος γάμου | ζῦθος.
berechet οὐ. ἀφθονία, bani berechet ἄφθονα χρήματα | τύχη. || ἀ. ἄνθρωπος ἱκανός.
berechetliu-e ἐ. φέρων ἀφθονίαν.
beregată θ. λαιμός.
beretă θ. κύρβασις, σκοῦφος.
bereznic ἀ. βασοφύλαξ.
bergamotă θ. περγαμηνὸν (ἀπίδιον).
beril οὐ. ἠρίλλος (λίθ. πολύτιμος).
berjeră θ. ἀνάκλιντρον.
berlant οὐ. ἴδε briliant.
berlic οὐ. Χαρτ. ἄσος | μεσαῖον ξύλον ἀετοῦ.
berlină θ. κρεμαστὴ ἅμαξα.
berlinez-ă οὐσ. κάτοικος Βερολίνου.
berneveci ἀ. πλ. πλατεῖα περισκελὶς χωρικοῦ.
bertă θ. κτένισμα γυναικὸς τρανσυλβανῆς ἐν εἴδει διαδήματος | στολίδι πρὸ τοῦ στήθους.
beş οὐ. πορδή.
beschie θ. μεγάλος πρίων.
beşicuri οὐ. πλ. Βοτ. φυσαλίς.
beşleagă ἀ. ἴδε beşli-agà, γέρων (εἴρων.).
beşli-agà ἀ. ἀρχισωματοφύλαξ τοῦ ἐζῦρου, ἀρχηγὸς ἱππικοῦ.
beşlic οὐ. νόμισμα τουρκικὸν 5 γροσίων.
beşlii ἀ. πλ. ἐκλεκτὸν σῶμα ἱππέων, σωματοφύλακες τοῦ ἐζύρου. || ἐν. ἅρπαξ, λῃστὴς (συνεκδ.).
beşniţă θ. γυνὴ ρυπαρὰ | ῥεύμα.
bestial-ă ἐ. κτηνώδης. ἐπίρ. κτηνωδῶς.
bestialitate θ. κτηνωδία.
bestie θ. ἄγριον θηρίον | κτῆνος | κίναδος.
betă θ. παίγνιον τυχηρόν.
bete θ. πλ. κεστός, στενὸς ζωστήρ, l'a dat pe bete afară τὸν ἔδιωξε μὲ ταῖς κλωτσιαῖς | a da pe bete faptele cuivà διαβάζω, κάμνω γνωστὰς τὰς πράξεις τινὸς (φρ.) | παρυφὴ ὑφάσματος.
beteag-ă ἐ. ἀνάπηρος | ἀνίκανος | ἀσθενικός.
betealã θ. τρέσσαι νύμφης.
betegealã θ. ἀνικανότης, νόσος, ἀναπηρία.
betegi (a se) ῥ. καταντῶ ἀνάπηρος, νοσῶ | τίκτω.
betegire, betegit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ betegi. || θ. λεχώ.
betegos-oasă ἐ. ἀσθενικός, ἀνάπηρος.
betel οὐ. φυτὸν τῶν Ἰνδιῶν πρὸς μάσησιν μπετέλ.
betelie θ. ζώνη περισκελίδος | ἀκροχειρίδιον ὑποκαμίσου | παρυφή.
betermeà θ. συνεννόησις, συμφωνία.
beteşug οὐ. ἀνικανότης, νόσος.
beţie θ. μέθη, cântec de beţie παροίμιον. ᾆσμα | μέθη ὀργιαστικὴ | darul beţiei ἡ συνήθεια τοῦ μεθύειν | συνεκδ. μέθη, beţia succesului ἡ μέθη τῆς ἐπιτυχίας, ὑπερβολή, beţie de cuvinte ὑπερβολὴ λόγων | beţia cărţilor πάθος χαρτοπαιγνίου.
beţişor θ. ῥαβδίον.
beţiv-ă ἐ. καὶ οὐσ. μέθυσος.
beţivan ἀ. μέθυσος, κρασοπατέρας.
beton οὐ. ἀμμολιθοκονία, ὑπόστρωμα, σκιρόδεμα.
betonică θ. Βοτ. κέστρον.
beut μετ. πιωμένος de beut πόσιμος | μεθυσμένος. || οὐ. πόσις, bani de beut χρῆμα πρὸς μέθην, s'au pus pe beut τώριξαν στὸ πιοτί.
beutor-oare ἐ. καὶ οὐσ. πότης.
beutură θ. ποτόν, o duce bine cu beutură ἐαστᾷ στὸ κρασὶ | dat de beutură μεθύστακας.
bez ἐπίρ. ἐπίσης, ἐπὶ πλέον.
bezacteà θ. ἐμπολή.
bezeà θ. φίλημα στελλόμενον μακρόθεν | ζυμαρικόν, γλύκυσμα.
bezerei ἀ. πλ. μεσεντέριον ἀρνίου ἢ μόσχου.
bezet οὐ. Χαρτ. δύο ἄσοι.
bezmân οὐ. φόρος ἐπὶ οἰνοπωλείου | ἐμφύτευσις.
bezmânar ἀ. εἰσπράκτωρ ἐμφυτεύσεως.
bezmetic-ă ἐ. παράφρων, ζευζέκης (κοιν.).
bezmetici (a) ῥ. παραφρονῶ | περιπλανῶμαι ἀσκόπως.
beznă θ. ἑαθὺ σκότος, întunerec beznă ἑαθεῖα νύξ.
biban ἀ. Ζωολ. πέρκη (ἰχθῦς).

bibelou οὐ. μικροκομφοτέχνημα.
biber ά. Ζωολ. κάστωρ.
bibernit ά. Βοτ. σέσελι.
biberon οὐ. θηλάστρα.
bibio ά. Ζωολ. σχοίνικλος (εἶδος σουσουράδας).
bibil οὐ. μπιμπίλα.
bibilică θ. Ζωολ. μελεαγρίς, φραγκόκοτα | Βοτ. ἡράνθεμον.
biblic-ă έ. βιβλικός.
biblie θ. βίβλος (ἱερά.).
bibliofil ά. βιβλιόφιλος.
bibliograf ά. βιβλιογράφος.
bibliografic-ă έ. βιβλιογραφικός.
bibliografie θ. βιβλιογραφία.
bibliomań ά. βιβλιομανής.
bibliotecă θ. βιβλιοθήκη.
bibliotecar ά. βιβλιοθηκάριος.
bic ά. ταῦρος.
bicarbonat οὐ. δισσανθρακικόν.
bicaș οὐ. λιθάριον, πυρίτης.
bicefal-ă έ. δικέφαλος.
biceps οὐ. δικέφαλος (μῦς).
bichiri (**a**) ῥ. προσκόπτω.
bichirire, bichirit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ bichiri.
bicicletă θ. ποδήλατον.
bicicli̯st-ă έ. ποδηλατιστής.
biciclu οὐ. δίκυκλον.
bicĭu οὐ. μάστιξ, θεομηνία (συνεκδ.). || ἐπίρ. în bici μαστιγόνων κάλπην.
bicĭuială θ. μαστίγωμα.
bicĭui (**a**) ῥ. μαστίζω | μαστιγώνω.
bicĭuire ἀφ. μαστίγωσις.
bicĭușcă θ. μαστίγιον.
biconcav-ă έ. ἀμφίκοιλος.
biconvex-ă έ. ἀμφίκυρτος.
bidinar-easă οὐσ. ψηκτροκατασκευαστής.
bidihanie θ. τέρας, θηρίον.
bidinea θ. ψήκτρα πρὸς χρίσιμον.
bidiviu ά. ἀραβικὸς ἵππος.
bidon οὐ. δοχεῖον μεταλλινον, παγοῦρι.
bicaz οὐ. αὐτοκρατορικὴ διαταγή.
bienal-ă έ. διετήσιος, ἑξάμηνος.
biet-eată έ. πτωχός, δυστυχής, ἄθλιος, bietul om ὁ κακομοίρης. || ἐπίρ. κακομοίρως, δυστυχῶς.
bifteo οὐ. ψητὸν βωδινόν.
bifurcă (**a**) ῥ. διχάζω, διχαλώνω. || a se bifurcà διχάζομαι.
bifurcare, bifurcat ἀφ. καὶ μετ. διχάλωσις, διχαλωμένος.
bifurcaţi(un)e θ. διχάλωμα, διασταύρωσις.
bigam ά. δίγαμος.
bigama θ. δίγαμα.
bigamie θ. διγαμία.
bigot-ă έ. φανατικός, θρῆσκος.
bigotism οὐ. φανατισμός.
bijuterie θ. κοσμηματοπωλεῖον.
bijutier έ. κοσμηματοπώλης.
bilă θ. χολὴ | κορμὸς δένδρου λειοποιημένος | σφαῖρα (σφαιριστηρίου).
bilanţ οὐ. ἰσοζύγιον | ἰσοστάθμισμα (συνεκδ.), ἰσορροπία.
bilateral-ă έ. ἀμφιπλεύριος.
bilealĕ θ. λευκὸν ψιμμύθιον.
bilet οὐ. εἰσιτήριον | γραμμάτιον | δελτίον.
bili (**a**) ῥ. λευκαίνω (ὄφασμα). || a se bili χρωματίζομαι μὲ ψιμμύθιον.
biliar-ă έ. χολικός, χοληδόχος.
biliard οὐ. σφαιριστήριον.
bilion οὐ. διλλιόνιον, δισεκατομμύριον.
bilios-oasă έ. χολώδης.
bilşug οὐ. ἴδε belşug.
bilunar-ă έ. δεκαπενθήμερος.
biman έ. καὶ ά. δίχειρος.
bimbaşa ά. χιλίαρχος, συνταγματάρχης.
bimensual-ă έ. δεκαπενθήμερος. || ἐπίρ. κατὰ δεκαπενθήμερον.
binà θ. κτίριον, οἰκοδομή.
binagiu ά. ἐργολάβος οἰκοδομῶν, κτίστης.
binar-ă έ. ὁ ἐκ δύο μονάδων ἀπαρτιζόμενος.
bind οὐ. σημαία.
bindisì (**a**) ῥ. ἴδε sinchisì.
bine οὐ. καλόν, fă binele şi-ţi vezi răul κάμε τὸ καλὸ καὶ ρίψε το στὸ γιαλὸ (παροιμ.) μετὰ τῆς προθ. cu, te las cu bine σὲ ἀφίνω ὑγείαν, să ne vedem cu bine καλὴν ἀντάμωσιν, a se luà cu binele pe lângă cinevà κολακεύω, περιποιοῦμαι τινά, a primì cu bine ὑποδέχομαι καλῶς μετὰ τῆς προθ. de, a vorbì de bine ἐπαινῶ, să auzim de bine σᾶς ἀφίνω ὑγείαν, să-ţi fie de bine μετὰ τῆς ὑγείας σας |

μετὰ τῆς προθ. în, a luà în bine βλέπω μὲ καλὸ μάτι. || ἐπίρ. καλῶς, στὰ bine εἶναι εὔπορος, εἶναι ἥσυχος, ἔχει καλῶς, nu va fi bine de el δὲν θὰ τοῦ ἔγῃ σὲ καλό, ii prinde bine τοῦ πάγει καλά, a vinde bine πωλῶ μετὰ κέρδους, bine zici ἔχεις δίκαιον, şi bine şi rău ἔτσι καὶ ἔτσι, bine că ai isprăvit ἔδωκεν ὁ Θεὸς καὶ ἐτελείωσες | mai bine καλύτερον, περισσότερον, de douăzeci şi mai bine de ani ἀπὸ 20 ἐτῶν καὶ περισσότερον, mai bine să mor decât... προτιμότερον νὰ ἀποθάνω παρὰ .. bolnavul e mai bine ὁ ἄρρωστος ἐλτιώνεται | a bine εὐνοϊκῶς, nu i-a fost a bine ἡ δουλειά του δὲν πῆγε καλά | de a binele καθόλα, σοβαρῶς.

binecuvântà (a) ῥ. εὐλογῶ | ὑμνῶ, binecuvântati pe Domnul τὸν κύριον ὑμνεῖτε.

binecuvântare θ. εὐλογία, εὐχή.

binecuvântat μετ. εὐλογημένος | δικαιολογημένος, pricină binecuvântată αἰτία εὐλογοφανής.

binefăcător-oare ἐ. εὐεργετικός. || οὐσ. εὐεργέτης.

binefacere θ. εὐεργεσία.

bineţe θ. πλ. χαιρετισμοί, περιποιήσεις.

binevenit-ă ἐ. εὐπρόσδεκτος, καλῶς δεγμένος.

binevoi (a) ῥ. εὐαρεστοῦμαι, καταδέχομαι | ἔχω τὴν καλωσύνην | binevoiţi a primi δέξασθε.

binevoitor-oare ἐ. εὐμενής, καλοθελητής.

binigiu ἀ. ἱπποδαμαστής.

biniş οὐ. ἴδε beniş.

binişliu ἀ. αὐλικός.

binişor ἐπίρ. ἀρκετὰ καλῶς | προσεκτικῶς, umblă binişor πρόσεχε. || οὐ. cu binişorul μὲ χάριν, ἡρέμα.

binoclu οὐ. δίοπτρα.

binom ἀ. Μαθ. διώνυμον.

biograf ἀ. βιογράφος.

biografic-ă ἐ. βιογραφικός.

biografie θ. βιογραφία.

biologic-ă ἐ. βιολογικός.

biologie θ. βιολογία.

bioxid ἀ. Χημ. διοξείδιον.

bipătrat-ă ἐ. ἀμφιτετράγωνος.

biped ἐ. καὶ οὐσ. δίπους.

bir οὐ. φόρος, a da birul cu fugi,ii φεύγω (ὀνένδρως) φρ.

birău ἀ. δήμαρχος, δικαστὴς | ἐργοδηγὸς ἁλατωρυχείων.

biriş ἀ. ὑπηρέτης ὑποστατικοῦ.

birjă θ. ἅμαξα ἀγοραία.

birjar ἀ. ἁμαξηλάτης.

birjavancă θ. ὄχημα.

birlic οὐ. ἄσος | στύλος χαρτίνου ἀετοῦ.

birnic ἀ. φορολογούμενος.

birşag οὐ. πρόστιμον, ἐπιτίμιον.

birşigui (a) ῥ. ἐπιτιμῶ, προστιμώνω.

birşiguire, birşiguit ἀφ. καὶ μετ. προστίμωσις, προστιμωμένος.

birt οὐ. ἑστιατόριον, birt economic λοκάντα (κοιν.).

birtaş ἀ. μάγειρος, κύριος ἑστιατορίου

birtăşoaică θ. μαγείρισσα, γυνὴ συντηροῦσα ἑστιατόριον.

biru-greu οὐ. παίγνιον παιδίων | χορὸς ἔγκυκλος χωρικῶν.

birui (a) ῥ. νικῶ, καταβάλλω (τὸν ἐχθρόν) | ὑπερνικῶ, θριαμβεύω, e mult de lucru şi nu-l poate birui ἔχει πολλὴν ἐργασίαν καὶ δὲν δύναται νὰ τὴν φέρῃ εἰς τέλος. || a se birui κρατῶ ἐμαυτοῦ, συγκρατοῦμαι | ἐπαρκῶ, nu se biruià cu pâine δὲν ἐπήρκει ὁ ἄρτος.

biruinţă θ. νίκη, θρίαμβος.

biruire, biruit ἀφ. καὶ μετ. νίκη, νικημένος. || οὐ. ἥττα.

biruitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. νικηφόρος, νικητής. || ἐπίρ. νικηφόρως.

bis ἐπίρ. δίς.

bisà (a) ῥ. καλῶ δὶς εἰς τὴν σκηνήν.

bisanual-ă ἐ. ἐξάμηνος.

bisare, bisat ὀφ. καὶ μετ. τοῦ bisà

bischigiu ἀ. χορτοκόπος.

biscoot οὐ. δίπυρον.

bisect-ă ἐ. δίσεκτος.

bisectrice θ. Γεωμ. διαγώνιος.

biserică θ. ἐκκλησία.

bisericaş ἀ. ἄνθρωπος τῆς ἐκκλησίας, ἱερεύς.

bisericesc-ească ἐ. ἐκκλησιαστικός, θρησκευτικός.

bisericos-oasă ἐ. εὐλαβής.

bisericuţă θ. μικρὰ ἐκκλησία, παρεκκλήσιον.

bişiag-ă ἐ. ἄφθονος.

bismut οὐ. βισμούθιον.

bisturiu οὐ. χειρουργικὸν μαχαιρίδιον, νυστέριον.
bitang ἀ. ἀλήτης.
bitume οὐ. ἄσφαλτος.
bituminos-oasă ἐ. ἀσφαλτώδης.
bituşă θ. ἔνδυμα ἐκ προβιᾶς ἄνευ χειρίδων.
biurocrat ἀ. γραφειοκράτης, ὁ ἐργαζόμενος (ὑπάλληλος) εἰς γραφεῖον δημόσιον.
biurocratic-ă ἐ. γραφειοκρατικός.
biurocraţie θ. γραφειοκρατία.
biurou οὐ. γραφεῖον.
biuşig οὐ. δακτύλιος.
biv ἐπίρ. πρώην (ἀρχ.).
bivalv-ă ἐ. διγλῶχιν.
bivol ἀ. βούβαλος.
bivolar ἀ. ὁδηγὸς βουβάλων | ἄνθρωπος χονδροειδής.
bivolaş ἀ. βουβαλάκι.
bivoliţă θ. βουβάλα.
bivuac οὐ. κατασκήνωσις.
bivuacà (**a**) ῥ. κατασκηνώνω.
bivuacare, bivuacat ἀφ. καὶ μετ. κατασκήνωσις, κατασκηνωμένος.
bizaiu ἀ. Ζωολ. κνίψ.
bizantin-ă ἐ. καὶ οὐσ. βυζαντινός.
bizar-ă ἐ. ἀλλόκοτος, παράξενος.
bizarerie θ. παραξενειά.
bizeţ οὐ. ἄκρα ἀνεστραμμένη ὑποδήματος.
bizir οὐ. ἔλαιον μηκωνίδος.
bizon ἀ. Ζωολ. βόνασος.
bizuealà θ. ἐμπιστοσύνη.
bizuì (**a se**) ῥ. ἐμπιστεύομαι | βασίζομαι | εἶμαι ἱκανός.
bizuinţă θ. ἴδε bizuealà.
bizuire, bizuit ἀφ. καὶ μετ. βάσισις, βασισμένος.
blăbornic ἀ. Βοτ. κυπριπόδιον.
blagă θ. τύχη.
blagocestnic-ă ἐ. θρησκομανής.
blagocestnie θ. θρησκομανία.
blagomanie θ. ἀνάγνωσις συγκεχυμένη ἱερέως | ψεῦδος.
blagorod ἐ. ἔνδοξος.
blagorodnic-ă ἐ. εὐγενής.
blagorodnie θ. εὐγένεια | δόξα.
blagoslovenie θ. εὐλογία.
blagoslovì (**a**) ῥ. εὐλογῶ.
blagoslovire, blagoslovit ἀφ. καὶ μετ. εὐλόγησις, εὐλογημένος.
blagoveştenie θ. ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.
blahotì (**a**) ῥ. ὑλακτῶ, φωνασκῶ.
blaivas οὐ. ἀνθρακικὸς μόλυβδος | μολυβδοκόνδυλον
blajin-ă ἐ. καλοήθης, μειλίχιος, μαλακὸς | περιποιητικός. || ἐπίρ. μειλιχίως.
blajinie θ. μειλιχιότης, καλοήθεια.
blam οὐ. μόμφή.
blamà (**a**) ῥ. μέμφομαι.
blamabil-ă ἐ. μεμπτέος, ἀξιόμεμπτος.
blamanjele θ. πλ. ἀμόρα, κρέμα ἐκ γάλακτος καὶ ἀμυγδάλων.
blamare, blamat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ blamà.
blană θ. μηλωτὴ | λεπτὴ σανίς. || ἐπίρ. ἐκτάδην, zăcù blana opt zile ἔμεινεν ἐξηπλωμένος ἐπὶ ὀκτὼ ἡμέρας.
blănar ἀ. σισυροποιός, σισυροπώλης.
blănărie θ. σισυροποιεῖον, σισυροπωλεῖον.
blănì (**a**) ῥ. ὑπενδύω διὰ σισύρας, γουνώνω | σανιδώνω.
blănire, blănit ἀφ. καὶ μετ. σισύρωσις, σισυρωμένος.
blanc οὐ. ἡ ποιότης (τοῦ κράματος) πολυτίμων μετάλλων.
blanchet οὐ. φύλλον, (ἀρχ.) φύλλον πορείας | φύλλον τοῦ ὁποίου τὰ κενὰ πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν.
blând-ă ἐ. ἥρεμος, γλυκύς, ἥμερος, ἀξιαγάπητος.
blândă θ. κνίδωσις.
blândeţe θ. γλυκύτης ἤθους, καλωσύνη, εὐπροσηγορία.
blang ἐ. ἀληθοβαρύς.
blănos-oasă ἐ. καλογουνωμένος.
blasfem οὐ. βλασφημία.
blasfemà (**a**) ῥ. βλασφημῶ.
blasfemator-oare οὐσ. βλάσφημος.
blasmotie θ. θηρίον.
blastru οὐ. ἔμπλαστρον.
blazat-ă ἐ. ἄνθρωπος ἐξαρυμένος τὸν βίον, κεκορεσμένος.
blazná θ. δευτερούργημα | ἔργον ἄτεχνον, σκάνδαλον.
blăzni (**a**) ῥ. δευτερουργῶ, κατασκευάζω ἀτέχνως | σκανδαλίζω.

blăznire, blăznit ἀφ. καὶ μετ. σκανδάλισις, σκανδαλισμένος.
blăznitor ὁ. κακοτέχνης | σκανδαλοποιός.
blazon οὐ. οἰκόσημον.
bleah οὐ. πλημνόδετον.
bleandă θ. ἐπίπληξις | φόβητρον | κόλαφος | Ζωολ. ἱέραξ φαιόπτιλος.
bleasc οὐ. ψυχὴ ζώου.
bleau οὐ. ἴδε bleah. || ἐπίρ. τίποτε.
bleg-ăgă ἐ. ὁ ἔχων κρεμάμενα τὰ ὦτα | μαλακός, ἐλάξ, ἀνάγητος.
blegit-ă ἐ. ἀποκτηνωμένος, μεμαλακυσμένος.
blegui (a se) ῥ. ἀποκτηνώνομαι.
bleguire, bleguit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκτήνωσις, ἀποκτηνωμένος.
blehăi (a) ῥ. ὑλακτῶ.
blehăire θ. ὑλακή.
blehui (a) ῥ. πλημνοδετῶ.
blehuire, blehuit ἀφ. καὶ μετ. πλημνόδεσις, πλημνοδεμένος.
blejdă (a) ῥ. κρεμῶ. || a se blejdì κρεμῶμαι.
blejdit μετ. κρεμασμένος, cu urechile blejdite μὲ ταυτιὰ κρεμασμένα. || ἐ. κυρτός.
blem! ἐπιφ. ἄγω εν! ἄϊντε!
blemà (a) ῥ. μεταβαίνω.
blendă θ. Χημ. θειοῦχος ψευδάργυρος.
blende ἀ. Ζωολ. αἰσάλων.
blenderì (a) ῥ. ἀναρτῶ, κρεμῶ.
blendisit-ă ἐ. προωθημένος, σπρωχμένος.
bleojdì (a) ῥ. ἀνοίγω ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς, γκουρλώνω.
bleojdire, bleojdit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ bleojdì.
bleot-bleoată οὐσ. ἐλάξ.
bleotocărì (a) ῥ. ψελλίζω (ἐπὶ παιδίων).
blesm ἀ. ἐλάξ.
blestem οὐ. βλασφημία, ἀνάθεμα.
blestemà (a) ῥ. βλασφημῶ | ἀναθεματίζω.
blestemare ἀφ. βλασφήμησις.
blestemat μετ. κατηραμένος. || ἐ. κακοῦργος, ἄθλιος, κακοήθης.
blestemăţesc-ească ἐ. κακοῦργος, ἄθλιος.
blestemăţie θ. κραιπάλη | κακοήθεια | ἀθλιότης | ἀχρειότης | κατεργαρειά.
blestì (a) ῥ. φλυαρῶ | γρυνιάζω | ψιθυρίζω.
blid οὐ. πινάκιον ἀβαθές | πλ. ἀγγεῖα πήλινα ἢ ξύλινα.
blidar ἀ. κατασκευαστὴς πινακίων | παράσιτος (συνεκδ.). || οὐ. ἁρμάριον πινακίων.
blindà (a) ῥ. θωρακίζω.
blindat μετ. θωρακισμένος.
blinde θ. πλ. περίβλημα πρόχειρον τῶν πυρομαχικῶν.
blinduit-ă ἐ. θωρακισμένος.
blinie θ. εἶδος ὀμελέτας.
bloc οὐ. ὄγκος ἀκατέργαστος λίθου ἢ μετάλλου | ὄγκος ἐπιβάλλων (μεταφ.).
blocà (a) ῥ. ἀποκλείω.
blocadă θ. ἀποκλεισμός.
blocare, blocat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόκλεισις, ἀποκλεισμένος.
blogodorì (a) ῥ. ὁμιλῶ ἀσυναρτήτως, μουρμουρίζω.
blond-ă ἐ. ξανθός. || οὐ. πλ. ζαντέλλαι μεταξωταί.
blondin-ă ἐ. ὑπόξανθος.
bluetă θ. Βοτ. κύανος.
bluză θ. γυναικεῖον χιτώνιον | χειρουργικὸν ἐπένδυμα.
boà οὐ. περιλαίμιον γυναικεῖον.
boabă θ. κόκκος, boabă de strugure ῥὰ σταφυλῆς | σταγὼν ἱδρῶτος | λέξις, nu ştie boabă de carte δὲν γνωρίζει νὰ ἀναγινώσκῃ διόλου | λάκκος εἰς τὸν ὁποῖον θέτουν τὸν πόδα τὰ παιδία παίζοντα | Βοτ. mazăre boabe πίσα, μπιζέλια.
boacă θ. κεφαλή, gros la boacă χονδροκέφαλος | μηδέν, nu ştie boacă δὲν γνωρίζει τίποτε.
boacăn-ă ἐ. ξηρὸς | ἄνευ ζωῆς | ἐλάξ, o face boacănă ὑπερβαίνει τὰ συνηθισμένα, περισσότερον τοῦ δέοντος.
boaltă ἀ. ἀνάπηρος | κολοβός | ἐλάξ.
boală θ. νόσος | boala copiilor ἐπιληψία, boală câinească περιτονῖτις, ραχιτισμὸς | boală uscată φθίσις, a băgà în boale τρομάζω, ἐκφοβίζω | boală lumească νόσος ἀφροδισία.
boambă θ. ζῶον ἀνάπηρον | ἴδε boabă.
boancă θ. γηραλέον πρόβατον.
boanţă θ. κορμός, στέλεχος χονδρόν.

boar ά. ποιμὴν ἀγελάδων, βουκόλος.
boare θ. δροσιὰ εὐχάριστος | ζέφυρος.
boarze θ. πλ. Βοτ. μελάνθιον.
hoaşă θ. ὄρχις, ὄσχεον.
boască θ. ὑποστάθμη.
boază θ. εἴδωλον.
bob οὐ. (πλ. boabe) κόκκος | κύαμοι | bob de tarină λάθυρος ὁ πλατύφυλλος. || ἀ. πλ. bobi κόκκοι ἀραβοσίτου ἢ φασηόλου, a da cu bobi θριοβολῶ (ῥίχνω κουκιά), μαντεύω (συνεκδ.) | σταγών, sudoare cu bobi χονδραὶ σταγόνες ἱδρῶτος. || ἐπίρ. μηδέν, τίποτε, nu zice bob δὲν λέγει γρῦ, δὲν ἐγάζει φωνὴν (φρ.).
bobâlnic ά. Βοτ. νεροκάρδαμον.
bobăreasă θ. γυνὴ προλέγουσα τὰ μέλλοντα (διὰ κυάμων).
bobârnac οὐ. σκίνθαρος, κτύπημα τῆς ῥινὸς διὰ τοῦ δακτύλου, σκιμαλισμὸς | ἐπίπληξις, am căpătat un bobârnac μὲ ἐπέπληξαν.
bobârnacă θ. Βοτ. σπάρτον.
bobărnică θ. Ζωολ. γωβιός.
bobi (**a**) ῥ. προλέγω τὰ μέλλοντα (διὰ κυάμων) | μαντεύω, εὑρίσκω (συνεκδ.).
bobină θ. πηνίον.
bobiță θ. μικρὸς κόκκος, μικρὰ ῥᾶξ | στίξις ἐπὶ ὑφάσματος | Βοτ. ἔμπετρον, bobița lupului, ἴδε dălac.
bobiță (**a**) ῥ. ἀφαιρῶ τὰς ῥᾶγας βότρυος.
bobițel ά. Βοτ. κύτισος.
bobițos-oasă ἐ. κοκκώδης.
bobleț-eață ἢ **bobletic-ă** ἐ. ἀνόητος.
boboc ά. κάλυξ | boboc de fată ὡραία νεᾶνις τρυφερὰ (συνεκδ.) | μικρόν, boboc de rată παπάκι, toamna se numără boboacele μηδένα πρὸ τοῦ τέλους μακάριζε. || ἐπίρ. ὡραῖον.
bobocel ά. μικρὸς κάλυξ | νεοσσὸς | ἀγαπητός.
bobornic ά. Βοτ. λυχνίς.
boborosi (**a**) ῥ. περιτυλίσσω (κουκουλώνω).
bobos-oasă ἐ. πολύσπερμος.
boboșă (**a**) ῥ. ἐξοιδαίνομαι.
boboșat μετ. ἐξωφθηκὼς | προέχων τῆς κόγχης (ἐπὶ ὀφθαλμοῦ).
bobotaie θ. μεγάλη φλόξ.
bobote (**în**) ἐπίρ. τυφλῶς, ψηλαφητεί, vorbește în bobote ὁμιλεῖ ἀσυναρτήτως (συνεκδ.).
Bobotează θ. Θεοφάνεια, gerul Bobotezei τρὸ ἐρὸν ψῦχος | κακὴ περιπέτεια, a pățit o bobotează ἔπαθε συμφοράν.
bohoti (**a**) ῥ. ἀνάπτω | ὀργίζομαι.
hohușor ά. Βοτ. λαθοῦρι.
boc οὐ. κορμὸς ξηροῦ δένδρου. || ἐπιφ. boc! πάτ!
bocal οὐ. φιάλη.
bocâncar ά. ἀρβυλοφόρος (αὐστριακός).
bocânci θ. πλ. ἀρβύλαι.
bocăneală θ. κτύπος, κτύπημα.
bocăni (**a**) ῥ. σφυρηλατῶ | κτυπῶ. || a se bocăni ἀσθενῶ.
bocănit οὐ. σφυρηλασία | κτύπος | ξυλοκόπημα.
bocănitoare θ. ἴδε gheonoaie.
bocceà θ. ἐπώμιον | ὕφασμα πρὸς περίδεσιν ἐμπορευμάτων | δέμα ἐμπορευμάτων | δέμα καπνοῦ.
bocceagiu ά. κατασκευαστὴς ἐπωμίων | ἀχθοφόρος.
boccealâc οὐ. περίβλημα | κλινοσκέπασμα | δῶρον μνηστῆρος.
bocciu-e ἐ. χονδροειδὴς | bocciu la cap ἐλάχ | χονδροκέφαλος. || ἀ. σφαγεὺς ζώων, ἐκκενωτὴς βόθρων.
bocet οὐ. θρῆνος | ἐπιτάφιος θρῆνος, μοιρολόγι.
bocì (**a**) ῥ. θρηνῶ. || a se bocì κλαίω, μοιρολογῶ.
bocire, bocit ἀφ. καὶ μετ. θρηνολόγησις, θρηνολογημένος.
bocitcare θ. μοιρολογίστρα.
bocluc οὐ. ἀμηχανία, στενοχωρία, se ține de bocluciuri προκαλεῖ ἀμηχανίας, are mare bocluc εὑρίσκεται εἰς δύσκολον θέσιν | ἀποσκευαὶ (προκαλοῦσαι δυσκολίας τῷ ταξειδεύοντι).
boclucaș ά. ἐνοχλητικὸς ἄνθρωπος.
bocnă ἐπίρ. ἄκαμπτος, căprarul erà bocnă ὁ δεκανεὺς ἵστατο σὰν ξύλο.
bocșaiu οὐ. διπυρίτης ἀραβοσίτινος.
bodaproste! ἐπίρ. ἴδε bogdaproste.
bodărlău ά. Ζωολ. κόλυμβος | κρησφύγετον.
bodiu-bodigaș ά. ἱέραξ.
bodogăni (**a**) ῥ. φιθυρίζω (μουρμουρίζω).

bodogănit οὐ. φίθυρος.
bodolan οὐ. ὀστοῦν.
bodrogăni (**a**) ῥ. ἴδε bodogăni.
boem-ă οὐσ. ἔοημὸς | ἄφροντις (συνεκδ.).
bofte θ. πλ. Βοτ. ἴδε văzdoagă.
bogaciu οὐ. γλύκυσμα ἐκ φύλλων ἐξ ἀλεύρου, μπογάτσα (κοιν.).
bogângău οὐ. φαγητὸν ἐξ αἵματος καὶ σπλάγχνων χηνός.
bogasier ἀ. ἐργάτης χειροτεχνείου | ἔμπορος ἐμβάκερῶν ὑφασμάτων.
bogasierie θ. χειροτεχνία, χειροτεχνεῖον | κατάστημα ἐμβάκερῶν.
bogasiu οὐ. ὕφασμα ἐκ νήματος, μπογασί.
bogat-ă ἐ. πλούσιος | ἄφθονος. || ἐπίρ. πλουσίως. || οὐσ. πλούσιος.
bogătaș ἀ. ὑπέρπλουτος.
bogăție θ. πλοῦτος.
bogdan ἀ. στύλος (φραγμοῦ μύλου).
bogdănesc-ească ἐ. μολδαβικός.
bogdaproste! ἐπίφ. ἴδε bodaproste, Δόξα τῷ Θεῷ! || οὐ. εὐχαριστία, puiu de bogdaproste ἐπαίτης.
boger ἀ. Βοτ. ὄρχις, σατύριον.
boghet-ă ἐ. παχύς, στρογγυλοκαμωμένος. || θ. ὄρνις μὲ πτίλωμα ἀκανόνιστον ἑκατέρωθεν τῆς κεφαλῆς.
boghian ἀ. ὄνομα ἐοός.
boglar οὐ. πόρπη. || Βοτ. ἑατράχιον.
bogonisi (**a**) ῥ. μουρμουρίζω.
bogorie θ. ρωσσικὸν δέρμα.
bogoslov ἀ. θεολόγος.
bohordar οὐ. θυμιατήριον.
boi (**a**) ῥ. βάφω (ὑφάσματα) | ἀπατῶ. || a se boi φιμμυθιώνομαι.
boiă θ. χρῶμα, βαφὴ | καρύκευμα, πέπερι κόκκινον.
boialâ θ. βαφὴ | ψιμμυθίωσις.
boiamà θ. περιλαίμιον ἐμβακερόν.
boiangerie θ. βαφεῖον.
boiangiu ἀ. βαφεύς.
boiastră θ. ἀγελὰς μὴ παράγουσα.
boiengioaie θ. Βοτ. ἰσατις βαφική.
boier ἀ. εὐγενὴς | ἀριστοκράτης | boieri de sfat σύμβουλοι τοῦ πρίγκηπος | αὐθέντης | κύριος οἴκου, acasă-i boierul? ὁ κύριος εἶναι εἰς τὸ σπῆτι | ἀγροκτηματίας | boierul lumei ὁ διάβολος.
boiereală θ. ἐξευγενισμός.
boiereasă θ. κυρία (εὐγενής).
boieresc-ească ἐ. ἀρχοντικός, ἀριστοκρατικός. || οὐ. ἀγγαρεία χωρικοῦ πρὸς ὄφελος τοῦ κτηματίου.
boierește ἐπίρ. κατὰ τὸν τρόπον τῶν εὐγενῶν, ἀρχοντικῶς.
boieri (**a**) ῥ. ἐξευγενίζω, δίδω τὸν τίτλον εὐγενοῦς. || a se boieri μιμοῦμαι τὸν εὐγενῆ | μολύνομαι ὑπὸ ἀφροδισίου νοσήματος.
boierie θ. ἀριστοκρατία, εὐγένεια | ἀξίωμα εὐγενοῦς | θέσις ἐν τῇ πριγκηπικῇ αὐλῇ | ἀφροδισία νόσος.
boierime θ. οἱ εὐγενεῖς.
boierinaș ἀ. ἀρχοντάκος (εἰρων.) | κατώτερος ὑπάλληλος τῆς Αὐλῆς | εὐγενὴς κτηματίας.
boierire ἀφ. ἐξευγένισις.
boierism οὐ. ἀριστοκρατία | ἔθιμα εὐγενῶν.
boierit μετ. ἐξευγενισμένος. || ἐ. ὀψίπλουτος.
boieroaică θ. σύζυγος εὐγενοῦς.
boieros-oasă ἐ. ἀριστοκρατικὸς | ἀπαιτητικός.
boire, boit ἀφ. καὶ μετ. χρωμάτισις, χρωματισμένος. || θ. ψιμμυθίωμα. || οὐ. χρωματισμός.
boiu οὐ. ἀνάστημα, ἐξωτερικὸν | φυσιογνωμία.
bojbăi (**a**) ῥ. φιθυρίζω, μουρμουρίζω, ψηλαφίζω.
bojbăire, bojbăit ἀφ. καὶ μετ. ψηλάφησις, ψηλαφημένος.
bojdeucă θ. ἐρείπιον, παληόσπιτο.
bojic οὐ. μικρὸν θυλάκιον.
bojoci ἀ. πλ. πνεύμονες, σπλάγχνα ζώων, s'a umflat în bojoci πρίσθηκαν τὰ πλεμόνια του (ὠργίσθη ὑπερβολικῶς).
bojogar ἀ. κλέπτης ἀνεπιτήδειος.
bojor οὐ. Βοτ. ἀμάραντον ἐρυθρόν, ροδόδενδρον.
bojoței ἀ. πλ. Βοτ. ἐλέβορος ἐρυθρός.
bol οὐ. ἕλωμὸς | χονδρὸν καταπότιον.
boländariță θ. Βοτ. στραμμόνιον.
bolboacă θ. γοῦβα, ἑόθρος ρεύματος ὑδρομύλου | αὖλαξ ἀπάγουσα τὸ ρεῦμα ὑδρομύλου.
bolboare θ. στρόβιλος | δίνη | τραυλισμός.
bolborosi (**a**) ῥ. ψελλίζω, ὁμιλῶ διεφθαρμένως | παφλάζω, ἀναβλύζω.

bolhorosire, bolhorosit ἀφ. καὶ μετ. ψέλλισις, ψελλισμένος. || οὐ. τραυλισμός.
bolhorositor-oare ἐ. ψελλιστικὸς | παφλαστικός, κοχλαστικός.
bolbosì (**a**) ῥ. ἀνοίγω ὑπερμέτρως.
bolbotine θ. πλ. καρποὶ διάφοροι.
bold οὐ. αἰχμή, ἄκρα αἰχμηρὰ | κνώδαξ, κέντρον ἄξονος | κορυφὴ | ἄκανθα | καρφὶς | διέγερσις (συνεκδ.), a da bold προτρέπω.
boldan οὐ. κορυφὴ ὑψηλοῦ ὄρους.
boldeiu ἀ. κύων βραχύπους.
boldì (**a**) ῥ. ἐελονιάζω | ὠθῶ, ἐνθαρρύνω (συνεκδ.) | διανοίγω, a boldi ochiĭ διανοίγω τοὺς ὀφθαλμούς.
boldinos-oasă ἐ. διωγκωμένος.
boldiș ἐπίρ. διὰ κεντημάτων, ἐρεθιστικῶς.
boleac-ă ἐ. ἀσθενικός.
bolesc-ească ἐ. νοσηρός.
boleșniță θ. μολυσματικὴ νόσος.
bolf οὐ. ὄγκος.
bolfă θ. οἴδημα, πρήξιμον.
bolì (**a**) ῥ. νοσῶ, ἀρρωστῶ, ὑποφέρω.
bolid ἀ. ἀερόλιθος.
bolin ἀ. Βοτ. ἀγαρικόν.
bolind-ă ἐ. παράνους.
bolindeață θ. χριστουγεννιάτικος πλακοῦς.
bolinzie θ. παράνοια.
bolire ἀφ. νόσησις. || θ. νόσος.
boliste θ. ἐπιδημία.
bolit μετ. τοῦ bolì.
bolnav-ă ἐ. ἄρρωστος, a face pe bolnavul προσποιοῦμαι τὸν ἄρρωστον.
bolnăvì (**a**) ῥ. καθιστῶ ἄρρωστον. || a se bolnăvì νοσῶ.
bolnăvicios-casă ἐ. ἀσθενικός, ὑποφέρων.
bolnăvire θ. νόσησις.
bolnicer ἀ. νοσοκόμος.
bolniță θ. νοσηλευτήριον (μοναστηρίου).
boloboc οὐ. πίθος, βαρέλι.
bolobot οὐ. ἐῶλος δουτύρου.
bolocan-ă ἐ. χονδρός, χονδροειδὴς | ἐλὰξ (συνεκδ.) | ὄνομα ἑοός.
bolocănos-oasă ἐ. δυσκίνητος.
bologeană θ. γεώμηλον.
bolonică θ. ἴδε cosițel.
bolovan ἀ. ὄγκος χώματος, ἐῶλος | μέγας λίθος | ὄγκος ἅλατος.
bolovănì (**a**) ῥ. ἀνοίγω ὑπερμέτρως. || a se bolovănì μερίζομαι, καταμερίζομαι.
bolovănire, bolovănit ἀφ. καὶ μετ. ὑπεράνοιξις, ὑπερανοιγμένος.
bolovănos-oasă ἐ. ὀζώδης τὴν ἐπιφάνειαν.
bolozà θ. μέγα πλοῖον.
boltă θ. θόλος | κατάστημα θολωτόν.
boltaș ἀ. ἐργαστηριάρχης, ἔμπορος μὲ κατάστημα θολωτόν.
boltì (**a**) ῥ. κτίζω ἐν σχήματι θόλου | ἀφιδώνω.
boltit-ă ἐ. θολωτός, ἀφιδωτός. || οὐ. ἀφίδωσις.
boltitură θ. ἀψίς, θόλος
bolundariță θ. Βοτ. στραμμόνιον.
bombă θ. ὀβίς.
bombà (**a**) ῥ. ἐξοιδαίνω, φουσκώνω. || a se bombà ἐξοιδαίνομαι.
bombănì (**a**) ῥ. ἐομέω | μεμψιμοιρῶ.
bombănit οὐ. μεμψιμοιρία.
bombănitor-oare οὐσ. μεμψίμοιρος.
bombar ἀ. ἴδε bondar.
bombardă θ. πλοῖον, ἐομβάρδα | πυροβόλον ἀρχαῖον.
bombardà (**a**) ῥ. ἐομβαρδίζω.
bombardare, bombardat ἀφ. καὶ μετ. ἐομβάρδισις, ἐομβαρδισμένος.
bombat-ă ἐ. προέχων, φουσκωμένος.
bombic ἀ. ἐόμβυξ.
bomboană θ. ζαχαρικὸν | θέλκτικός, o bomboană de fată θελκτικὴ νεᾶνις.
bombonieră θ. θήκη ζαχαρικῶν.
bombuță θ. κοκκίον.
bon οὐ. Λογ. γραμμάτιον | πλ. bonuri χρεώγραφα.
bonă θ. παιδαγωγός.
boncă(lu)ì (**a**) ῥ. ἐρέμω (ἐπὶ ἐλάφου). || a se boncălui γογγύζω.
boncăluitură θ. γογγυσμός.
bondă θ. ἴδε bundă.
bondar ἀ. Ζωολ. κηφήν.
bondăraș ἀ. ὑποκ. τοῦ bondar.
bondăresc-ească ἐ. κηφηνικός, viespe bondărească Ζωολ. ἀνθρήνη, ἀγριομέλισσα.
bondoc-oacă ἐ. κοντόχονδρος, ὁλοστρόγγυλος.
bonet οὐ. σκοῦφος.
bonetărie θ. σκουφοποιία.
bongoasă θ. χονδρὸν ψεῦδος.

bongoriu ά. ἴδε cărăbuș.
bongos οὐ. καρφίς, πόρπη.
bonificà (a) ῥ. βελτιώνω | συμπληρώνω.
bonificare, bonificaţi(un)e θ. συμπλήρωσις, βελτίωσις.
bonjur οὐ. καλημέρα | ἐπενδύτης.
bonjurist ά. κομψευόμενος | φιλελεύθερος (συνεκδ.).
bonomie θ. ἁπλότης, εὐπιστία.
bont οὐ. ἐπανάστασις.
bont-ă ἐ. ἀκρωτηριασμένος, ἀμβλύς. || οὐ. πλ. κολοβώματα.
bontănì (a) ῥ. κτυπῶ | ἀμβλύνω, ἀκρωτηριάζω, ἴδε bocănì.
bontaș ά. ἐπαναστάτης.
bontì (a) ῥ. ἴδε bontănì.
bontire, bontit ἀφ. καὶ μετ. ἀκρωτηρίασις, ἀκρωτηριασμένος.
bonton οὐ. εὐπρέπεια.
bontorog-oagă ἐ. ραιβόπους.
bonz ά. ἱερεὺς βουδδιστής.
bonzălău-bonzar ά. ἴδε bondar.
bor οὐ. Χημ. βόριον.
borangic οὐ. σπαθαρίσκος | Βοτ. ἐπίθυμον.
boranță θ. Βοτ. ἀρνόγλωσσον.
borax οὐ. βόραξ.
borbănoc ά. Βοτ. ἀτραγένη.
borboană θ. Βοτ. ἴδε acriș.
borbolină θ. μικρὸν ῥόπαλον.
borborosì (a) ῥ. ἴδε bolborosì.
borcan οὐ. δοχεῖον (ὑάλινον ἢ πήλινον).
boroănaș οὐ. μικρὸν δοχεῖον.
borcănel οὐ. μικρὸν δοχεῖον.
borcănat-ă ἐ. κυρτὸς | γρυπός, nas borcănat ρὶς γρυπή.
borceag ά. Βοτ. φακίσκος.
borcut οὐ. ἀλκαλικὸν μεταλλικὸν ὕδωρ | ἡ περιλαμβάνουσα αὐτὸ φιάλη.
bord οὐ. χεῖλος | κατάστρωμα πλοίου.
bordea ά. θηρίον φανταστικὸν πρὸς ἐκφοβισμὸν τῶν παιδίων | φόβητρον.
bordeiaș οὐ. ὀψοφυλάκιον (χωρικῆς οἰκίας) | μικρὰ καλύβη.
bordeiu οὐ. καλύβη (ὑπόγειος) | τρώγλη.
bordel οὐ. χαμαιτυπεῖον.
borderou οὐ. Λογ. γραμματιολόγιον.
bordò οὐ. οἶνος Βορδώ.
bordură θ. γύρος, στεφάνη εἰκόνος (περβάζι κοιν.) | περιθώριον.
boreal-ă ἐ. βόρειος.
borească θ. γυνή.
borfă θ. ῥάκος.
borfăì (a) ῥ. λωποδυτῶ | ἁπατῶ εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον.
borfaș ά. ἁλαντιστόμος | αἰσχροκερδής.
borfășie θ. αἰσχροκέρδεια.
borhăie οὐ. πλ. σπλάγχνα ζώων.
borhan οὐ. στόμαχος ζώων.
borhot οὐ. ὑποστάθμη.
borì (a) ῥ. ἐμῶ.
borilă θ. ἄνεμος βόρειος.
borîre ἀφ. ἔμεσις.
boritură θ. ἔμετος | πρᾶγμα ἀπεχθές.
hornă θ. μυῖα.
boroană θ. ὁμάλιστρον ὠργωμένου ἀγροῦ | ἕλκηθρον, χαμούλκη.
boroboață θ. δυστύχημα | ἀνοησία, eşti bun numai de boroboaţe μόνον δι' ἀνοησίας εἶσαι καλός.
borogină θ. ὑποστάθμη.
boronì (a) ῥ. ὁμαλίζω ἀγρόν.
boronire, boronit ἀφ. καὶ μετ. ὁμάλισις, ὁμαλισμένος.
boroșlean ά. Βοτ. κισσός.
borș οὐ. ἀβυρτάκη, ὕδωρ ὀξυνισμένον ἐκ ζυμώσεως πιτύρων | ζωμὸς ὄξυνος | πρᾶγμα ὄξυνον (συνεκδ.) | a suflà cuivà în borș φενακίζω, ἐμπαίζω.
borșer ά. Βοτ. χαιρόφυλλον ἀρωματικόν.
borșì (a) ῥ. ὀξυνίζω, καθιστάνω ὄξυνον | τεμαχίζω. || a se borșì γίνομαι ὄξυνος, ὀργίζομαι (συνεκδ.).
borșire ἀφ. ὀξύνισις.
borșișor ά. Βοτ. ἀμάραντος.
borșit μετ. ὀξυνισμένος.
borț οὐ. κοιλία μεγάλη, cu borțul la gură μὲ τὴν κοιλιὰ στὸ στόμα, ἐπίτοκος.
bortă θ. ὀπὴ | κοῖλον, κοιλότης.
borteli (a) ῥ. διαπερῶ | τρυπῶ, διατρυπῶ.
bortelire, bortelit ἀφ. καὶ μετ. διαπέρασις, διαπερασμένος.
borticeà θ. ὑποκ. τοῦ bortă.
borțos-oasă οὐσ. προγάστωρ. || θ. ἔγκυος.
borviz οὐ. αὐτοφυὲς μεταλλοῦχον ὕδωρ.
borz-oarză ἐ. ἀνατριχιαστικός.
boș οὐ. ὄρχις | διάτοιχος δοκός. || πλ. boaşele popii Βοτ. ἀριστολοχία.

bosacă θ. Βοτ. ἀμάρακον, ἀγριομαντζουράνα.
boşantic-ă ἐ. ἰσχνός, ἀδύνατος.
boşar ἀ. μέγας ὑδροπέπων.
boscă θ. μικρὸν βαρέλι.
boşcar ἀ. ταχυδακτυλουργός.
boşcărie θ. ταχυδακτυλουργία.
boscărţi θ. πλ. ἀποσκευαί, şi-a luat boscărţile πῆρε τὰ παρτάλια του (φρ.).
boschet οὐ. ἀλσύλλιον.
boscoane θ. πλ. βασκανίαι.
boscomelniţă θ. μάγισσα.
bosconì (**a**) ῥ. βασκαίνω | μουρμουρίζω.
bosconitor ἀ. μάγος.
bosconitură θ. μαγεία.
boscorodì (**a**) ῥ. μουρμουρίζω | ἐρευνῶ.
boscorodire θ. μουρμούρισμα | ἔρευνα.
bosmà θ. φενακισμὸς | διαβολιά.
bosmat-ă ἐ. κατηφής.
bosniac-ă ἐ. καὶ οὐσ. βοσνιακός, Βόσνος.
bosolì (**a**) ῥ. σκευωρῶ, ἀνακατώνω.
boşorog-oagă ἐ. πάσχων ἐκ κήλης. || θ. Βοτ. σκλήρανθον.
boşorogeală θ. κήλη.
boşorogì (**a**) ῥ. προξενῶ, παράγω κήλην | δέρω ἀνηλεῶς. || a se boşorogi πάσχω ἐκ κήλης | προσκύπτω (συνε ο.).
boşorogire, boşorogit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ boşorogi.
bostan οὐ. κολοκύνθη | κεφαλὴ (εἰρων.).
bostană θ. ἴδε bostănărie.
bostănărie θ. ἀγρὸς πεπόνων | frica păzeşte bostănăria ὁ φόβος φυλάγει τὰ ἔργμα (παρ.).
bostănel ἀ. μικρὰ κολοκύνθη.
bostangiu ἀ. καλλιεργητὴς ἢ φύλαξ ἀγροῦ πεπόνων | φρουρὸς τοῦ Σουλτάνου.
boştină θ. ὀπὸς καρπῶν ἢ λαχάνων | περίπτυσμα, τσίπουρα | καθίζημα κηροῦ.
bostinar ἀ. πατητὴς τσιπούρων.
boston οὐ. χορὸς (βαλλισμός).
bostromengher-ă ἐ. ἀπεριποίητος, ἀκάθαρτος, ἀκτένιστος.
boştur-ă ἐ. ξηρὸς | κενός.
bosumflà (**a se**) ῥ. θυμώνω | σκυθρωπάζω, κατσουφιάζω (κοιν.).
bosumflare, θ. κατήφεια | ὀργή.
bosumflat μετ. κακῶς διατεθειμένος. || ἐ. ἐπιδεικτικός, stil bosumflat ὕφος ἐπιδεικτικόν.
bot οὐ. ῥύγχος, στόμα ζώου, şterge-te pe bot κρύψε τὴν ὄρεξίν σου, a unge pe bot ὠροδοκῶ | ἄκρα, botul cismei ἡ μύτη τοῦ ὑποδήματος.
boţ οὐ. σφαῖρα, κουβάρι, un boţ cu ochi κολοκύθι μὲ δύο τρύπαις (ἐπὶ μορφῆς χωρὶς ἔκφρασιν).
botă θ. ἐυτίον | δοχεῖον δι' ὕδωρ.
boţà (**a**) ῥ. ἀναρτῶ ἄγκυραν.
botanic-ă ἐ. βοτανικός. || θ. Βοτανική.
botanist ἀ. βοτανολόγος.
botar οὐ. ἐπιρρίνιον, λῶρος ἱπποσκευῆς περιβάλλων τὴν ἄνω σιαγόνα.
boţar οὐ. Ναυτ. ἐπωτίς.
boţare, boţat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάρτησις, ἀνηρτημένος.
botău οὐ. ποιμενικὴ ῥάβδος.
botcă θ. κύτταρον μελικηρίδος.
boţeală θ. τολύπωσις, κουβάριασμα.
botejune θ. ἐάπτισις | συμπόσιον ἐαπτίσματος.
botez οὐ. ἐάπτισμα.
botezà (**a**) ἐαπτίζω. || a se botezà ἐαπτίζομαι.
botezare, botezat ἀφ. καὶ μετ. ἐάπτισις, ἐαπτισμένος.
botezător-oare ἐ. ἐαπτιστικός. || οὐσ. ἐαπτιστής.
botfori ἀ. πλ. ὑψηλὰ ὑποδήματα.
botgros ἀ. Ζωολ. κοκκοθραύστης.
boţi (**a**) ῥ. σχηματίζω ἐν εἴδει σφαίρας | παλαιώνω. || a se boţi συναθροίζομαι.
botiană θ. ὄνομα ἀγελάδος.
botină θ. ὑπόδημα.
boţire ἀφ. σφαιροποίησις.
boţişor οὐ. ὑποκ. τοῦ boţ.
boţit μετ. σφαιροποιημένος. || ἀ. πλ. Βοτ. ἰθύφαλλον.
botniţă θ. φίμωτρον | Ἱππ. κημός.
boţochinà θ ἐολβὸς | ἐξοίδημα.
boţochinos-oasă ἐ. ἐολβώδης, ἐξοιδηκώς.
botorog οὐ. ἴδε boroboată.
botos-oasă ἐ. μεγαλόρρυγχος | αὐθάδης (συνεκδ.).
botoşi ἀ. πλ. σανδάλια.
botros ἀ. Ζωολ. πυρρούλας.
bou ἀ. ἐοῦς, nu-i sunt boii acasă δὲν ἔχει διάθεσιν, a-şi pune boii în plug cu cineva ζητῶ ἀφορμὴν ἔριδος, boala vine cu fuga şi se duce cu boii ἡ ἀρρώστεια ἔρχεται μὲ τὴν ὀκᾶν καὶ

φεύγει μέ τὸ δράμι (φρ.) | ἐλάξ, ἀνόητος (συνεκδ.) | Ζωολ. boul de baltă βουταλίς, boul lui D-zeu πασχαλιά.
boulea (d'an) ἐπίρ. διαγωνίως, σιγανῶς.
boulean ἀ. ὑποκ. τοῦ bou.
bour ἀ. Ζωολ. βόνασος | ξένδρον χρησιμεῦον ὡς ὄριον κτήματος.
bourean ἀ. μέγας βοῦς.
bourel ἀ. ἐωθάκι | κοχλίας | Ζωολ. τροχίλος.
bouresc-ească ἐ. ἐωθικός.
bouşor ἀ. ὑποκ. τοῦ bou.
bovin-ă ἐ. βόειος.
box οὐ. πυγμαχία.
boxor ἀ. πυγμάχος.
boz ἀ. Βοτ. ἔβουλον | εἴδωλον.
bozafer-ă ἐ. κυανόφαιος.
bozăi (a) ῥ. ἐρωτιῶ (ἐπὶ οἴνου ἢ ζύθου).
bozagiu ἀ. κεχροζυθοπώλης, ἐρυτοπώλης.
bozaiealâ θ. ἐρώς.
bozăire, bozăit ἀφ. καὶ μετ. ἐρωτίασις, ἐρωτιασμένος.
bozărie θ. ἐβουλών.
bozăţel ἀ. Βοτ. ἑλλέβορος.
bozuz οὐ. Βοτ. ἰθύφαλλον.
brabete ἀ. στρουθίον.
brăbin ἀ. Βοτ. ἱέηρις, ἀγριοκάρδαμον.
brac οὐ. σκύβαλον, cal de brac ἵππος ἀποβλητέος τῆς ὑπηρεσίας.
brac ἀ. κύων λαγωνικός.
bracă θ. ἐσώβρακον | βράκα.
bracà (a) ῥ. διευθύνω τὸ ὅπλον, σημαδεύω.
brăcie θ. ζώνη στενὴ στολισμένη μὲ μαργαριτάρια καὶ τρέμουσαις.
brăcinar οὐ. ζώνη περισκελίδος | ἐγκαρσία σιδηρᾶ ῥάβδος συνδέουσα τὴν σχαλίδα τῷ ρυμῷ.
braciée θ. ἕλυτρον φυτῶν.
brăcui (a) ῥ. ῥίπτω εἰς τὰ ἄχρηστα | κόπτω τὰ καλὰ ξύλα δάσους.
brăcuire, brăcuit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ brăcui.
brad ἀ. ἐλάτη, bradu ciumei ἄρκευθος, brad roş λάριξ (εἶδος πεύκης) | ξύλον τῆς ἐλάτης | ἰσχυρὸς | un brad de flăcău νέος ἰσχυρὸς | κλάδος ἐλάτης τὸν ὁποῖον φέρουν αἱ μελλόνυμφοι τὴν παραμονὴν τῶν γάμων | χορὸς τῆς ἡμέρας ταύτης.
brădet-brădiş οὐ. δάσος ἐξ ἐλατῶν.
brădişoară θ. Ζωολ. λιβαδοπέρδικα.
brădişor ἀ. Βοτ. κλάδος ἐλάτης | ἄρκευθος | λυκοπόδιον.
bragă θ. ἐρύτος, κεγχρόζυθος.
bragagerie θ. ἐρυτοποιεῖον, ἐρυτοπωλεῖον.
bragagiu ἀ. ἐρυτοποιός, ἐρυτοπώλης.
brăghină θ. ῥοϊδίτης (σταφυλή).
brâgle θ. πλ. Ὑφαντ. ξυλόχτενα, περιθώριον κτενῶν ὑφαντικῆς μηχανῆς.
brahă θ. κριθὴ φυτρωμένη πρὸς κατασκευὴν ζύθου | ἔίννη | τὸ καθίζημά της.
brahicefal-ă ἐ. ἐραχυκέφαλος.
brahman ἀ. ἐράχμας.
brahmanism οὐ. ἐραχμανισμός.
brahmin-ă ἐ. ἐραχμανικός.
braioă θ. εἶδος κυνός.
brânar ἀ. κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς ζωνῶν.
brâncă θ. πέλμα (συνήθως τὸ πρόσθιον, pe brânci εἰς τὰ τέσσαρα | Βοτ. ἁλμυρήθρα, brânca porcului ἐλελίφασκος, brânca ursului σπονδύλιον | ἐρυσίπελας (ἀνεμοπύρωμα) | οἴδημα τοῦ λαιμοῦ ζώων | ἴδε brânciu.
brancardă θ. τραυματιοφόρος.
brancardier ἀ. τραυματιοφορεύς.
brânci (a) ῥ. διαγκωνίζω, σπρώχνω | κακομεταχειρίζομαι.
branciog οὐ. ἔδαφος πετρῶδες.
brâncişi ἐπίρ. τετραποδητεί, εἰς τὰ τέσσερα | ὠθητικῶς.
brâncit μετ. ὠθημένος, διηγκωνισμένος.
brânciu οὐ. ὦθησις, σπρωξιά, a da brânci ὠθῶ, σπρώχνω, li dă inima brânci ἡ καρδιά του τὸν σπρώχνει.
brâncuţă θ. Βοτ. σισύμβριον, brâncuţă de pisică δορύκνιον, brâncuţa voinicului νεροκάρδαμον.
brând οὐ. κρεμαστὴ κλίνη.
brandaburcă θ. γεώμηλον.
brandeburg οὐ. σειρήτιον ἀμπεχόνου ἱππέως.
brânduşă θ. Βοτ. ἡράνθεμον, brânduşă galbenă χρυσόκοκκος, brânduşă mortilor κολχικὸν φθινοπωρινόν, brânduşă de primăvară κρόκος.
brânet-ă ἐ. ἀνάπηρος, κολοβός. || οὐ. κεστὸς χωρικῆς σπάργανον βρέφους.
brânişor οὐ. σειρήτιον ὑποδημάτων.

branişte θ. δάσος ἀπηγορευμένον τῇ ἐοσκῇ | δάσος | ἄλσος.
branşă θ. κλάδος (μεταφ.).
brânză θ. τυρός, nu e nici o brânză de el δὲν ἀξίζει τίποτε, frate ca frate dar brânza cu bani ὅλοι εἴμεθα ἀδελφοὶ ἀλλὰ ἡ τσέπαις ὄχι (παρ.), brânză bună în burduf de câine ἄνθρωπος ἔξυπνος ἀλλ' ἄνευ χαρακτῆρος (φρ.).
brânzar ἀ. τυροποιός.
brânzărie θ. τυροποιεῖον, τυροπωλεῖον.
brânzeturi οὐ. πλ. διάφορα εἴδη τυριῶν | φαγητὰ μὲ τυρόν.
brânzoică θ. τυρόπητα.
braşoave θ. πλ. ἀστειότητες. ἀνοησίαι, λόγια τοῦ ἀέρος.
braşovean ἀ. κάτοικος Βρασοβοῦ | ἔμπορος ἀντικειμένων ἐκ Βρασοβοῦ, κυρίως ἐνδυμάτων.
braşoveancă θ. κάτοικος γυνὴ Βρασοβοῦ | ἅμαξα ἐμπορευμάτων.
braşovenește ἐπίρ. ὡς ἐν Βρασοβῷ | ψευδῶς (συνεκδ.).
braşovenie θ. ἐμπόρευμα ἢ κατάστημα ἀντικειμένων Βρασοβοῦ.
brasieră θ. στηθόδεσμος.
braţ οὐ. βραχίων, un braţ cu surcele μιὰ ἀγκαλιὰ προσανάματα, braţ la braţ κρατούμενοι ἀπὸ τοὺς βραχίονας | λαβή, χειρὶς ἰαφόρων ἐργαλείων.
braţă (**a**) ῥ. Ναυτ. κεραιουχῶ, μπρατσάρω.
brăţară θ. βραχιόνιον | στολισμὸς (συνεκδ.), meşteşugul e o brăţară de aur τὸ ἐπάγγελμα εἶναι χρυδοῦν βραχιόνιον (φρ.).
braţeă θ. βραχιόνιον.
braţeletă θ. μικρὸν βραχιόνιον.
braţet (**la**) ἐπίρ. κρατούμενοι ἀπὸ τῶν βραχιόνων.
brăţiş ἐπίρ. κοντὰ-κοντά.
brâu οὐ. (πλ. brâne καὶ brâe), ζώνη κομβοσχοίνιον, a se ţine de brâu cu cineva εἶμαι λίαν συνδεδεμένος | ζώνη σιδηρᾶ στήλης, κιόνων | ἑκατερίς, χορὸς λίαν ζωηρὸς | γραμμή, brâe de lumină ἀκτῖνες φωτὸς | târâe-brâu φίλερις (κρεμῶν τὸ ζωνάρι διὰ ἔριξα) | poale în brâu πλακούντιον διπλωμένον πρὸς τὰ ἄνω, ἀνασηκωμένον | până la brâu μέχρις ὀσφύος.
brav-ă ἐ. γενναῖος.
bravà (**a**) ῥ. περιφρονῶ.
bravo! ἐπιφ. εὖγε!
bravură θ. γενναιότης.
brazdă θ. αὖλαξ, a se da la brazdă συνηθίζω τι (συνεκδ.), a da pe brazdă φέρω τινὰ εἰς τὸν καλὸν δρόμον | τμῆμα γῆς σπαρμένον μὲ λαχανικὰ πρασινάδα, γρασίδι, bucată de brazdă χορτόπλινθος.
brăzdà (**a**) ῥ. αὐλακώνω | συγκινῶ (συνεκ.).
brăzdar οὐ. ὑννίον (ἀρότρου).
brăzdare, brăzdat ἀφ. καὶ μετ. αὐλάκωσις, αὐλακωμένος.
brăzdătură θ. αὐλάκαμα, ὤργωμα | ἐαθεῖα γραμμή.
brăzdiţă (**de-a**) ἐπίρ. παιδιά.
bre! ἐπιφ. ἔ! βρέ! (μὲ ἠπιώτεραν ἔννοιαν).
breabăn οὐ. Βοτ. κορυδαλίς.
breaslă θ. σωματεῖον | ἐπάγγελμα.
breaz-ă ἐ. χρωματισμένος ἀπειροκάλλως | καλύτερος (συνεκδ.), nu eşti mai breaz decât alţi δὲν εἶσαι καλύτερος ἄλλων. || θ. συρτὸς χορὸς χωρικῶν. || ἀ. ἵππος ἐαθέος χρώματος μὲ κηλίδα ἐπὶ τοῦ μετώπου.
breb ἀ. Ζωολ. κάστωρ.
brebeneà θ. ἀνεμώνη.
brebeneac ἀ. κόσσυφος.
brebenei ἀ. πλ. ἀνεμώνη κροκόχρωμος.
brebenoc ἀ. Βοτ. ἀτραγένη.
brec οὐ. ἅμαξα μὲ πολλὰς θέσεις.
brehăi (**a**) ῥ. ὑλακτῶ.
breiu ἀ. Βοτ. παρθενοῦδι.
breloc οὐ. μικροκόσμημα.
breşă θ. ῥῆγμα.
breslaş ἀ. μέλος σωματείου ἐργατικοῦ | τεχνίτης.
bretele θ. πλ. ἀορτῆρες περισκελίδος.
breton ἀ. κάτοικος Βρεττάνης. || οὐ. προκόμιον, ἀφέλειαι.
brevet οὐ. δίπλωμα εὑρεσιτεχνίας | δίπλωμα σπουδῶν.
brevetà (**a**) ῥ. δίδω τινὶ δίπλωμα (εὑρεσιτεχνίας).
brevetare, brevetat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ brevetà.
breviar οὐ. Ἐκκλ. σύνοψις.
brezae θ. μετημφιεσμένος τῶν Χριστουγέννων | ἀρλεκῖνος | γυνὴ ψιμυθιωμένη.
briboiu οὐ. Βοτ. γεράνιον.

bribornic οὐ. Βοτ. βρυωνία.
bric οὐ. Ναυτ. ἑρίκιον.
briceag οὐ. κονδυλομάχαιρον.
brichetă θ. πυρέκβολον | πλὰξ ἐκ κόνεως γαιάνθρακος.
briciu οὐ. ξυράφιον.
brie θ. Βοτ. ἑλσαμίνη.
brigadă θ. Στρ. ταξιαρχία.
brigadier ἀ. ταξίαρχος | δεκανεὺς ἱππικοῦ ἢ πυροβολικοῦ.
brigand ἀ. λῃστής.
brigandaj οὐ. λῃστεία.
brigantină θ. Ναυτ. δρόμων. μυοπάρων.
brighidan ἀ. πλήγανος, βουτυροκόπανος.
briliant-ă ἐ. λαμπρός, μεγαλοπρεπής. || οὐ. λαμπραδάμας.
briliantin-ă ἐ. λαμπραδαμάντινος. || θ. λαμπρίνη, ἀλοιφὴ στιλπνωτικὴ τριχῶν.
brilioancă θ. Βοτ. ἀσκληπιάς.
brio οὐ. Μουσ. ζωηρὰ ἐκτέλεσις.
brioală θ. Βοτ. ἄκανθος.
brionie θ. ἴδε mutătoare.
brişcă θ. δίφρος | μαχαίριον θυλακίου.
brişcar ἀ. διφρηλάτης.
britanic-ă ἐ. βρεττανικός.
broajbă θ. Βοτ. γογγύλη, ἴδε napi.
broască θ. Ζωολ. βάτραχος, broască râioasă φρῦνος, broască ţestoasă χελώνη | a învăţat până la genunchiul broaştei τὰ φόρτωσε στὸν πετεινό, se face broască la pământ ζητεῖ νὰ μείνῃ ἀφανὴς | ρυκάνη | κλειδωνιὰ | ὀπὴ σκαλμοῦ | νεογέννητον (εἰρων.) | ἴδε limbariţă | Βοτ. ἐρινεός, ἰνδικὸν φῦκος, broasca apei ποταμογείτων. || πλ. broaşte προσδετήριον ὑφαντικῆς μηχανῆς.
broboniţă θ. τυρόπηττα ἐξ ἀλεύρου ἀραβοσίτου.
broboadă θ. ἐπώμιον, σάλι.
broboană θ. μέγας κόκκος | σταγὼν | ἴδε burboană.
brobodeală θ. στρόφιον, κεφαλοδέτης χωρικῆς.
brobodelnic οὐ. νυμφικὸς πέπλος.
brobodi (**a se**) ῥ. ἴδε a se îmbrobodi.
broboni (**a**) ῥ. καλύπτω μὲ σταγόνας ἢ φυσαλλίδας.
bronbonire, brobonit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ broboni.
brocat οὐ. μεταξωτὸν χρυσοΰφαντον μὲ βαμβακερὰς φλέβας.
brociu οὐ. Ὀρυκτ. αἱματίτης | Βοτ. ἴδε roibă.
brodă (**a**) ῥ. κεντῶ ἐπὶ ὑφάσματος.
brodare, brodat ἀφ. καὶ μετ. κέντησις, κεντημένος.
brodeală θ. τύχη, σύμπτωσις.
broderie θ. κέντημα.
brodi (**a**) ῥ. συναντῶ, συντυχαίνω | ἔρχομαι τὴν καταλληλον στιγμήν, ai brodit-o bine azi ἦλθες εἰς καλὴν στιγμὴν σήμερον | ἐπιτυγχάνω. rău ai brodit-o τὰ λάσπωσες! || a se brodi συμβαίνει, cum s'a brodit să fie aşà πῶς συνέβη νὰ γίνῃ οὕτω | συναντῶμαι.
brodit μετ. ἐπιτυχημένος. || ἐπίσ. pe brodite ἐκ συμπτώσεως.
brojbă θ. ἴδε conopidă.
brojbar ἀ. οἰκουρός.
brom οὐ. Χημ. βρώμιον.
bromură θ. βρωμιοῦχον.
bronchic-ă ἐ. βρογχικός.
bronchii θ. πλ. Ἰατρ. βρόγχοι.
bronchită θ. βρογχῖτις.
bronz οὐ. ὀρείχαλκος | ἀντικείμενον ἐξ ὀρειχάλκου.
bronzărie θ. ἀντικείμενα ὀρειχάλκινα | κατάστημα ὀρειχάλκου.
bronzat-ă ἐ. ὀρειχάλκινος, ὀρειχαλκόχρους.
broşă θ. καρφὶς (πολυτελείας).
broşă (**a**) ῥ. χαρτοδετῶ.
broşare, broşat ἀφ. καὶ μετ. χαρτόδεσις, χαρτοδεμένος, || ἐ. χαρτόδετος. || οὐ. χαρτοδεσία.
broscănesc-ească ἐ. βατράχειος, neamul broscănesc βατράχια, λιμναῖα ζῶα.
broscărie θ. ὑγρὸς τόπος | βαθρακότοπος | κατάστημα κλειδωνιῶν.
broscariţă θ. ἴδε înotătoare.
broscoiu ἀ. φρῦνος | ἑρέφος (εἰρων.).
broschiţă θ. τεμάχιον ὑπομασχάλιον ὑποκαμίσου | Βοτ. βατράχιον.
broştean ἀ. Βοτ. συριγκάς..
broştesc-ească θ. βατράχειος | προτεταμένος (ἐπὶ ὀφθαλμῶν), lână broştească εἶδος φύκους.
broştet οὐ. πλῆθος βατράχων | σμῆνος παιδίων.

broşură θ. βιβλίον ἄδετον | βιβλίον ὀλιγοσέλιδον.
brotac ἀ. βάτραχος ἄνουρος | Τυπ. δεσμὶς χάρτου | ὀπὴ πλήμνης | ἐπαξόνιον, προσκεφάλαιον ἄξονος ἁμάξης.
brotăcel ἀ. ὑποκ. τοῦ brotac.
broticiu-e ἐ. ὑποπράσινος.
brud οὐ. πόρος, πέρασμα.
brudă θ. πορθμεῖον, πέραμα.
brudar ἀ. πορθμεύς.
brudatec-ă ἐ. ἡλίθιος.
brudiu-e ἐ. ἀνήλικος, ἀνίκανος.
brudnic-ă ἐ. ἴδε brudiu | νεόφυτος.
bruft οὐ. ἄργιλλος.
bruftuealĕ θ. χρωματισμὸς | ἀπότομος τρόπος.
bruftui (**a**) ῥ. χρωματίζω | ἐοστρυχώνω τρίχας | κακομεταχειρίζομαι.
bruftuire, bruftuit ἀφ. καὶ μετ. χρωμάτισις, χρωματισμένος.
brumă θ. στίβη, πάχνη | ἄχνη (ἐπὶ καρπῶν), ἄνθος. || ἐπίρ. ὀλίγον, σχεδὸν τίποτε, o brumă de învăţătură κολλυβογράμματα.
brumà (**a**) ῥ. πίπτει ἄχνη.
brumar ἀ. Νοέμβριος | ὁμιχλώδης (μήν).
brumărel ἀ. Ὀκτώβριος.
brumarele θ. πλ. φλὸξ ἀνθηλωτή.
brumăriu-e ἐ. φαιὸς | φθινοπωρινός. || θ. εἶδος σταφυλῆς.
brumat μετ. σκεπασμένος ὑπὸ πάχνης. || ἐ. κακοδιάθετος, δύσθυμος.
brumatec-ă ἐ. φθινοπωρινός.
brumos-oasă ἐ. ὁμιχλώδης | ψυχρός.
brun-ă ἐ. μελαγχροινὸς | ξανθύχρους.
bruncuţ ἀ. ἴδε bubolnic.
brundărel ἀ. Ζωολ. ἀκανθίς, καρδερίνα.
brunet-ă ἐ. μελαχροινός.
bruş οὐ. ξῶλος γῆς | τεμάχιον | Βοτ. ἴδε negruşcă.
brusc-ă ἐ. ἴδιαιος. || ἐπίρ. ἰδιαίως.
bruscà (**a**) ῥ. ἰδάζω | κακομεταχειρίζομαι.
bruscheţă θ. σκαιότης.
bruşos-oasă ἐ. ἀνόμοιος.
brustan ἀ. Βοτ. θρίδαξ.
brustur ἀ. Βοτ. ἄρκτιον, κολλιτσίδα, brustur dulce πετασίτης, μαρούλι. brusturul oii ἴδε brustan, brustur negru σύμφυτον.
bruşuţ οὐ. ὑποκ. τοῦ bruş.
brut-ă ἐ. ἀκατέργαστος. || θ. κτῆνος. || οὐ. γενικὸν βάρος ἐμπορεύματος.
brut οὐ. μέλας ἄρτος.
brutal-ă ἐ. κτηνώδης, ἄγριος, σκαιός. || ἐπίρ. σκαιῶς.
brutalitate θ. ἰδιαιότης, κτηνωδία, σκαιότης.
brutalizà (**a**) ῥ. φέρομαι κτηνωδῶς, σκαιῶς.
brutalizare, brutalizat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ brutalizà.
brutar ἀ. ἀρτοποιός.
brutărie θ. ἰπνός, ἀρτοποιεῖον.
bubă θ. φλύκταινα, πομφός, bubă neagră ἄνθραξ, bubă spurcată ἀχὼρ (κασίδα), bube dulci ἔκθυμα, buba oilei εὐλογία προβάτων, buba mânzului μάλις, bubă roşie κηλίδες, λύπη (συνεκδ.) | δυσκολία, asta-i buba ἐδῶ εἶναι ἡ δυσκολία, e bubă coaptă εἶναι γρυνιάρης, să-l pui la bubă să-ţi fie de leac ἔχει καλὴν ψυχήν, a pune mâna pe bubă θέτω τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῆς πληγῆς (φρ.) | Βοτ. bubă-în-cap ἀνθεμὶς ἐαφική.
bubat-ă ἐ. πλήρης ἐξανθημάτων, εὐλογιάρης. || οὐ. Ἰατρ. εὐλογία.
bubau οὐ. φλοκωτὸς ἐπενδύτης χωρικοῦ, χλαῖνα.
bubelcă θ. ἐξοίδησις.
buberie ἀ. Βοτ. χελώνιον.
bubiţă θ. ὑποκ. τοῦ bubă. || πλ. νόσος τῶν γεωμήλων.
buboiu οὐ. ἀπόστημα | ἀοθιὴν | ἕλκος.
bubolnie θ. Βοτ. νεροκάρδαμον.
bubos-oasă ἐ. ἑλκώδης.
bubuealĕ θ. ἴδε bubuitură.
bubui (**a**) ῥ. βροντῶ | κροτῶ.
bubuit οὐ. βροντή.
bubuitură θ. κρότος βροντῆς, τηλεβόλου.
bubuliţă θ. ὑποκ. τοῦ bubă.
buburos-oasă ἐ. ὀζώδης.
buburuţă θ. ἐλατίς, φυσαλλὶς | τεμάχιον, ξῶλος | Ζωολ. πασχαλιά.
bubuslie θ. Βοτ. πυρὴν ῥάμνου.
bubuşor ἀ. ὑποκ. τοῦ bubă.
buc ἀ. ἔλυτρον, a vânturà grâul de buci λιχνίζω τὸ σιτάρι | γνάφαλον μαλλίου, într'un buc ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ, e buc de foame ἀποθνήσκει τῆς πείνης.

bucă θ. παρειά. || πλ. buci γλουτοί.
bucal-ă ἐ. στοματικός.
bucălat-ă ἐ. φουσκωμένος, παχυπρόσωπος.
bucălău-aie ἐ. μελανόρρυγχος.
bucată θ. τεμάχιον, dintr'o bucată μονοκόμματος, ἀκέραιος | διάστημα, o bucată de vreme ἓν διάστημα καιροῦ, ἀπόστασις | a face bucăți κομματιάζω, o bucată de franc ἡμίδραχμον.
bucătar ἀ. μάγειρος.
bucătăreasă θ. μαγείρισσα.
bucătărie θ. μαγειρεῖον.
bucate θ. πλ. φαγητά, bucate de dulce φαγητὰ ἀρτύσιμα, de post νηστήσιμα | δημητριακὰ καὶ ἰδίως ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ σήκαλις καὶ ἡ ἐρώμη | listă de bucate ὀψολόγιον, s'au făcut bucate ἡ ἐσοδία εἶναι ἄφθονος.
bucățea θ. τεμάχιον, τμῆμα.
bucățel ἀ. Βοτ. κυνάγρωστις.
bucățeli (**a**) ῥ. τεμαχίζω, τμηματίζω. || a se bucă eli τμηματίζομαι.
bucățelire, bucățelit ἀφ. καὶ μετ. τμηματισις, τμηματισμένος.
bucăți (**a**) ῥ. ἴδε bucățeli.
bucățică θ. μικρὸν τεμάχιον, κομματάκι, e o bucățică εἶναι ἕνα πραμματάκι, bucățică ruptă εἶναι παρόμοιος.
bucățire, bucățit ἀφ. καὶ μετ. τεμάχισις, τεμαχισμένος.
bucătoiu οὐ. μέγα τεμάχιον.
bucătură θ. ἐλωμός, ἐουκιά.
buceà θ. χνόη, πλήμνη τροχοῦ, κεφαλάρι | σωλὴν χοάνης | κοίλωμα κηροπηγίου.
buceag οὐ. ἄλσος, δάσος.
Bucefal ἀ. Βουκέφαλος.
buche θ. δεύτερον γράμμα τοῦ σλαυικοῦ ἀλφαβήτου | γράμμα, στοιχεῖον, e tot la buche εὑρίσκεται ἀκόμη εἰς τὸ ἄλφαβῆτα. || πλ. τὸ κυριλλικὸν ἀλφάβητον.
bucher ἀ. ἀρχάριος.
bucherește ἐπίρ. κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον | ὡς ἀρχάριος.
bucherie θ. στοιχειώδης μάθησις | ἀνάγνωσις.
buchet οὐ. ἀνθοδέσμη. || ἀ. Βοτ. γεράνιον.
buchetieră θ. ἀνθοπῶλις.
buchini (**a**) ῥ. ἀναδιφῶ | φιλολογῶ.
buchinist ἀ. παλαιοβιβλιοπώλης.
buchiseală θ. ξυλοκόπημα.
buchisì (**a**) ῥ. γρονθοκοπω, ξυλοκοπῶ. || a se buchisì προσπαθῶ.
buchisire, buchisit ἀφ. καὶ μετ. ξυλοκόπησις, ξυλοκοπημένος.
buchisitor ἀ. μαστιγωτὴς | διδάσκαλος.
buciniș οὐ. Βοτ. σέσελι | buciniș de apă κώνειον.
buciuc ἀ. σημαία τουρκικὴ ἢ οἱ ὑπ'αὐτὴν στρατιῶται.
bucium οὐ. ἐυκάνη, μακρὸς αὐλὸς ποιμενικὸς | κέρας (μουσικόν).
bucium ἀ. κορμὸς ξηρὸς δένδρου | πλήμνη.
buciumà (**a**) ῥ. σαλπίζω.
buciumaș ἀ. σαλπιγκτής.
buciumătură θ. σαλπισμὸς παρατεταμένος.
buclă θ. πόρπη κόμης.
buclà (**a**) ῥ. πορπώνω κόμην.
buclarisì (**a**) ῥ. ἀμηχανῶ.
bucluc οὐ. δύσκολος περίστασις, ἀνοησία | σκάνδαλον | ἐρωμοδουλειὰ | ἀποσκευή.
buclucaș-ă ἐ. φίλερις. || ἀ. ἑκατόνταρχος.
bucmeà θ. γαϊτάνι, σειρήτιον.
bucoavnă θ. ἀλφαβητάριον.
bucolic-ă ἐ. βουκολικός.
bucos-oasă ἐ. παχυπάρειος, ἐξωθηκώς.
bucșă θ. χοινικίς, ὁ ἐντὸς τῆς πλήμνης σιδηροῦς στέφανος, πωρηξ.
bucșăios-oasă ἐ. παχύσαρκος.
bucșău οὐ. Βοτ. τίφη.
bucurà (**a se**) ῥ. χαίρω, mă bucur foarte mult χαίρω πολύ | ἀπολαύω, mă bucur de bună sănătate ὑγειαίνω, se bucură de bun venit ἀπολαμβάνει καλοῦ εἰσοδήματος.
bucurat μετ. τοῦ a se bucurà.
bucureștean-că οὐσ. Βουκουρεστινός.
bucureștean-ă ἐ. βουκουρεστιανός.
budă θ. μικροκατάστημα, ἐργαστήριον | ἀπόπατος.
budacă θ. σιδηροῦν εὐρὺ ἄγγεῖον | γυνὴ στρογγυλοκαμωμένη (κοιν.).
budălău-aie ἐ. στρογγυλοκαμωμένος, παχύς.
budar ἀ. κοπραγωγός, κοπρώνης.
budașcă θ. ἴδε budacă.
budeică θ. βαρελάκι.

budiană θ. Βοτ. ταγήτης.
budic-ă ἐ. βουδδικός.
budism οὐ. βουδδισμός.
budist ἀ. βουδδιστής.
budihace θ. λύκος | θηρίον | φόβητρον.
budincă θ. πουδδίγκα (γλύκυσμα).
budoar οὐ. καλλωπιστήριον.
buduhaiă θ. ἐρυκόλαξ.
buduhală θ. μόλυσμα; buduhală de gât Ἰατρ. διφθερῖτις, κρούπ.
buduiu οὐ. κάρδοπος, ζυμοσκάφη.
budulac-ă ἐ. ἁπλοῦς, ἀνόητος | ἀλήτης.
budur οὐ. κορμὸς κοῖλος δένδρου | σκάφη | ἀσκοπυτίνη, κάδδος φρέατος | ὑψηλὸς βράχος.
budureț οὐ. συρματόπλεγμα καπνοδόχου | καπνοδόχος.
budureţar ἀ. καπνοδοχοκαθαριστής.
budurоiu οὐ. μέγας κάδδος | κρηπὶς φρέατος.
buduşlău ἀ. ἀλήτης.
buduşlui (a) ῥ. ἀλητεύω.
buedeà-ciumei θ. Βοτ. πετασίτης.
buf! ἐπίρ. μπούφ!
buf-ă ἐ. κωμικός, operă bufă κωμικομελόδραμα.
bufant-ă ἐ. φουσκωτός.
bufet οὐ. κυλικεῖον.
buflea ἀ. προγάστωρ | ὄνομα βοός.
bufleiu ἀ. κυνάριον.
bufnă θ. ἴδε bufniță.
bufnea ἀ. κατηφής, μεμψίμοιρος.
bufnì (a) ῥ. μεμψιμοιρῶ, εἶμαι κατηφὴς | κτυπῶ βιαίως | ἐξοιδαίνομαι | ἐκσπῶ εἰς γέλωτας. || a se bufni γίνομαι κατηφής.
bufnire θ. μεμψιμοιρία.
bufniță θ. γλαυξ | μισάνθρωπος (συνεκδ.).
bufon-ă ἐ. γελοῖος. || ἀ. γελωτοποιός.
bufonerie θ. γελωτοποιία.
buft οὐ. στόμαχος μυρηκαστικοῦ | ἀλλᾶς. || ἐπίρ. ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβολικῶς.
buftea ἀ. ἴδε huflea.
buftuì (a) ῥ. ὑπερπληρῶ, παραγεμίζω.
bufuì (a) ῥ. ἴδε buși.
bugă θ. ἴδε buhaiu.
bugeac οὐ. σταῦλος βουβάλων.
buged-ă ἐ. ἐξῳδηκώς (κατόπιν νόσου).
bugenì (a) ῥ. διάγω βίον ἄθλιον | ζῶ βίον οἰκογενειακὸν | φθίνω.
bugeniță θ. ράχετρον, νῶτα λαγωοῦ.
buget οὐ. προϋπολογισμός.
bugetar-ă ἐ. προϋπολογιστικός.
bugetofag ἀ. ζῶν ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ, παράσιτος.
bugezì (a) ῥ. ἐξοιδαίνομαι.
buh οὐ. φήμη.
buhă θ. στόμαχος βοὸς | φόβητρον | γυνὴ κακῶν ἠθῶν | Ζωολ. αἰγωλιὸς | buhă mare σκώψ, ὦτος.
buhabie θ. οἴδημα.
buhăeală θ. οἴδημα.
buhăì (a) ῥ. ἐξοιδαίνομαι (ὑπὸ ὕπνου ἢ μέθης) | ὀλοφύρομαι.
buhăit μετ. ἐξῳδηκώς (πρισμένος).
buhaiu ἀ. ταῦρος | ὄργανον παράγον τὴν φωνὴν βουβάλου | ἄνθρωπος εὔσωμος καὶ βροντόφωνος | κυφέλη ἔρημος | μεγάλη ρυκάνη | μέγας μοχλὸς μύλου δι' οὗ μετακινοῦνται αἱ μύλαι | ἐπενδύτης χώρικοῦ ἐκ λευκοῦ μαλλίου | buhaiu de noapte Ζωολ. ἐρωδιός.
buhav-ă ἐ. κίτρινος καὶ ἐξῳδηκώς | ἐξῳδηκὼς ἐκ τῆς μέθης.
buhnet οὐ. μέγας θόρυβος | κρωγμὸς γλαυκός.
buhos-oasă ἐ. ἀνωρθωμένος | ἀκτένιστος.
buhur οὐ. μάλλινον ὕφασμα λεπτόν.
buhurdar οὐ. θυμιατήριον.
buhurez ἀ. ἴδε ciuhurez.
buì (a) ῥ. ἴδε vuì.
buiac-ă ἐ. ζωηρός, θυμοειδὴς (ἐπὶ ζώων) | ἐλαφρόνους (συνεκδ.).
buiamà θ. πέπλος κεφαλῆς.
buibălac οὐ. κολόβιον, ὑπένδυμα γυναικός.
buiecie θ. ζωηρότης.
buiestraş ἀ. ὑποσακκιστὴς (ἵππος).
buiestru οὐ ὑποσακκισμός, ραβάνι.
buigueală θ. σύγχυσις ἰδεῶν, παραλήρημα.
buiguì (a) ῥ. περιπλανῶμαι | παραληρῶ | συγχίζομαι.
buiguiciune θ. ἴδε buigueală.
buiguire, buiguit ἀφ. καὶ μετ. περιπλάνησις, περιπλανημένος.
buiguitură θ. ἴδε buigueală.
buimac-ă ἐ. τεταραγμένος, παραζαλισμένος.
buimăceală θ. ταραχή, σύγχυσις, παραζάλη.

buimăci (**a**) ῥ. ταράσσω, παραζαλίζω.
buimăcie θ. ἴδε buimăceală.
buimăcire, buimăcit ἀφ. καὶ μετ. παραζάλισις, παραζαλισμένος.
buimatec-ă ἐ. πτωχὸς τῷ πνεύματι, ζαλισμένος.
buiurdisi (**a**) ῥ. διατάσσω (ἀρχ.).
buiurdisit μετ. ἐπισήμως ἐπικυρωμένος. || ἐ. ἐπίσημος.
buiurdiu οὐ. (ἀρχ.) διαταγὴ (ἐντὸς τοῦ τουρκικοῦ κράτους) | διάταγμα πριγκηπικόν.
bujdă θ. οἰκία ἑτοιμόρροπος.
bujdi (**a**) ῥ. ἀναβρύω, κοχλάζω.
bujdire θ. ἀνάβρυσις, κοχλασμός.
bujeniță θ. κρέας αἰγὸς καπνιστόν.
bujor ἀ. Βοτ. παιωνία | ὡραῖος (συνεκδ.), un bujor de fată ὡραία νεᾶνις.
bujorat-ă ἐ. ἐρυθρὸς | φλογισμένος.
bujorel ἀ. Βοτ. ἀλεκτροπόδιον.
bujorire θ. φλόγωσις.
bulă θ. πομφόλυξ | σφραγὶς τοῦ Πάπα.
bulamac οὐ. χονδρὸς πάσσαλος.
bulamaciu οὐ. ἄλειπτρον ἄρτου.
bulat οὐ. μάχαιρα ἐλαφροποιοῦ.
bulb οὐ. βολβὸς | Ἀνατ. προμήκης μυελός.
bulboacă θ. στρόβιλος, ὑδροστρόβιλος | ὕδατα ἑλώδη.
bulbos-oasă ἐ. βολβώδης.
bulbuc οὐ. γλουγλουκισμὸς | πομφόλυξ, μεγάλη σταγών, plouă cu bulbuci βρέχει μὲ τὴν κανάτα | Βοτ. νεκρολούλουδον.
bulbucă (**a**) ῥ. κοχλάζω, σχηματίζω φυσαλλίδας. || a se bulbucă ἐξοιδαίνομαι.
bulbucare, bulbucat ἀφ. καὶ μετ. ἐξοίδησις, ἐξοιδημένος. || ἐ. ἐξώφθαλμος.
bulbucătură θ. κοχλασμός.
bulbucei ἀ. πλ. Βοτ. χρυσάνθεμον.
bulbuci (**a**) ῥ. ἴδε bulbucă.
bulbuci de munte ἀ. πλ. Βοτ. μαϊόμηλον.
bulbucuț οὐ. ὑποκ. τοῦ bulbuc.
bulciu οὐ. ἀνομαστὴ ἑορτὴ ἐκκλησίας.
buldog ἀ. κύων ἀμφιλύρυγχος, σαμψώνιον.
buleandră θ. τεμάχιον ὑφάσματος, ράκος | εὐτελὲς ἀντικείμενον | γυνὴ κακῶν ἠθῶν.
bulearoă θ. δευτερίας οἶνος ἢ οἰνόπνευμα.
bulendros-oasă ἐ. ρακένδυτος.
bulendruțe θ. πλ. σπάργανα.
buletin οὐ. δελτίον.
bulevard οὐ. λεωφόρος.
bulevardistă θ. γυνὴ ἐλαφρῶν ἠθῶν.
bulfeiu οὐ. ἐσώζευγον, ἔσω κάθετον ραβδίον τοῦ ζυγοῦ.
bulgar-oaică οὐσ. Βούλγαρος.
bulgăre θ. βῶλος.
bulgăresc-ească ἐ. βουλγαρικός.
bulgărește ἐπίρ. βουλγαριστί.
bulgărime θ. Βουργαριά.
bulgăroiu ἀ. Βούλγαρος (εἴρων.).
bulgur οὐ. ἀθάρα, πληγοῦρι.
bulhac οὐ. βόρβορος.
bulicher οὐ. μαχαιρίδιον (σουγιᾶς κοιν.).
bulimie θ. βουλιμία.
bulin οὐ. Φαρμ. καφάκιον | ἄρτος πρὸς σφράγισμα (ὄστια).
bulion οὐ. ζωμοτάριχος.
bulubașă ἀ. συνταγματάρχης, başbulubașă ἀρχισωματοφύλαξ | ἀρχηγὸς σπείρας ἀθιγγάνων.
buluc οὐ. ὕλη ἱππικοῦ. || ἐπίρ. σωρηδόν.
buluci (**a se**) ῥ. σχηματίζομαι εἰς σπείρας, συσπειροῦμαι.
bulughină θ. βῶλος τυροῦ, ἴδε balmoș.
bulz ἀ. τυρόπηγα ἐξ ἀλεύρου ἀραβοσίτου.
bum ! ἐπιφ. μπούμ. || οὐ. Ναυτ. κεραία ἀρτέμονος.
bumașcă θ. (ἀρχ) χάρτινον ρούβλιον.
bumb ἀ. κομβίον.
bumbac οὐ. βάμβαξ, a fi crescut în bumbac εἶμαι χαϊδευμένος | Βοτ. bumbac de câmp ἐριόφορον.
bumbăcar ἀ. λαναριστὴς ἢ πωλητὴς βάμβακος ἢ βαμβακερῶν.
bumbăcărie θ. λανάρισμα βάμβακος | κατάστημα βαμβακερῶν, ἐργοστάσιον βάμβακος.
bumbacariță θ. Βοτ. αἱμόδωρον.
bumbăcel οὐ. νῆμα βαμβακερόν.
bumbăcos-oasă ἐ. βαμβακερός, βαμβακώδης.
bumbară θ. (ἀρχ.) ὁλμοβόλον.
bumbașir ἀ. δικαστικὸς κλητὴρ (ἀρχ.).
bumben ἐπίρ. εὐθυτενῶς, doarme bumben κοιμᾶται βαθύτατα (φρ.).
bumbișor ἀ. Βοτ. ἀνθεμίς, πύρεθρον.

buşire, buşit ἀφ. καὶ μετ. ξυλοκόπησις, ξυλόκοπημένος.
buşitură θ. ἴδε buşeală.
busmachi ἀ. πλ. γυναικεῖαι ἐμβάδες.
busolă θ. πυξίς.
bust οὐ. κορμὸς σώματος | προτομή.
busta ἐπίρ. σύσσωμοι, a da busta εἰσβάλλω, a da busta pe cinevà ὁρμῶ κατά τινος.
buştean ἀ. ἐπίξηνον | κούτσουρον | βλὰξ (συνεκδ.). || ἐπίρ. a dormì buştean κοιμῶμαι βαθέως.
bustihan ἀ. ἴδε buştean.
busuioc ἀ. Βοτ. βασιλικὸς, δέσμη ἐκ βασιλικοῦ, busuioc de câmp ὑσσωπόφυλλον, busuiocul cerbilor ἐλατίνη | Ζωολ. busuiocul stupilor κήρινθος, ψωμὶ μελισσῶν. || ἐ. ὁ ἔχων τὸ ἄρωμα βασιλικοῦ, poamă busuioacă σταφυλὴ μοσχάτη.
busurman ἐ. περίτμητος (θρησκευτικῶς).
but οὐ. μηρὸς προβάτου | λύπη, ἐναντίωσις, în butul tău παρὰ τὴν θέλησίν σου.
butaciu-e ἐ. ἀμβλὺς (ἐπὶ κεράτων).
butar ἀ. βαρελοποιός.
butărit οὐ. φόρος ἐπὶ τοῦ οἴνου (ἀρχ.).
butaş ἀ. μόσχευμα, καταβολάς.
butăşì (a) ῥ. μεταμοσχεύω | περισκάπτω δένδρον.
butăşire, butăşit ἀφ. καὶ μετ. περίσκαψις, περιεσκαμμένος.
butcă θ. κλειστὴ καὶ κρεμαστὴ ἅμαξα, καρότσα.
butie θ. μέγα βαρέλιον 1000 λιτρῶν καὶ πλέον, butie cu un cerc nu se leagă μὲ ταῖς ψευτιαῖς αὐγὰ δὲν βάφονται (παρ.) | πλήμνη.
butnar ἀ. βαρελοποιός.
butnărì (a) ῥ. βαρελοποιῶ.
butnărie θ. βαρελοποιεῖον.
butnărit οὐ. βαρελοποιία.
butoacă θ. κορμὸς δένδρου | ὀπὴ ἐν τῇ γῇ.
butoiaş ἀ. μικρὸν βαρέλιον.
butoiu οὐ. βαρέλιον περιέχον 600-1000 λίτρας (διὰ ξηρὰ ἐμπορεύματα).
buton ἀ. κομβίον.
butonieră θ. κομβιοδόχη.
butorì (a) ῥ. διαπερῶ, διατρυπῶ.
butuc ἀ. ξηρὸς κορμὸς δένδρου, ἐπίξηνον, κούτσουρον | butuc de vilă κλῆμα ἀμπέλου | πλήμνη τροχοῦ | τηλία ἁμαξοπηγοῦ | βάσις πηνιστῆρος | φάλαγγας (κοιν.) πρὸς τιμωρίαν τῶν καταδίκων, πέδαι, i-a tras butucul τὸν ἠπάτησε | βαρὺς ἄνθρωπος, δυσκίνητος, βλάξ. || ἐπίρ. a dormì butuc κοιμῶμαι βαθέως.
butucănos-oasă ἐ. ἴδε butucos.
butucì (a) ῥ. θέτω τοὺς πόδας εἰς τὰς πέδας, δεσμεύω.
butucie θ. βραδυκινησία.
butucire, butucit ἀφ. καὶ μετ. δέσμευσις, δεσμευμένος.
butucos-oasă ἐ. κουτσουροειδής.
buture θ. κοῖλον δένδρον.
buturugă θ. πρέμνον, κάτω τμῆμα κορμοῦ δένδρου, κούτσουρον, buturugă mică răstoarnă carul mare μικρὴ τρύπα βουλιάζει μεγάλο καράβι (παρ.).
buză θ. χεῖλος, s'a întors cu buze umflate ἐπέστρεψεν ἄπρακτος, îi crapă buzele de ciudă σκάνει ἀπὸ τὸ κακὸ του, l'au lăsat cu buzele umflate τὸν ἄφησαν στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ (φρ.), dă din buze χειλομετρᾶ, în buze miere şi în inimă fiere ἀπ' ἔξω κούκλα καὶ ἀπὸ μέσα πανούκλα | χεῖλος, περιφέρεια.
buzăì (a) ῥ. χειλομετρῶ, εἶμαι ὠργισμένος.
buzăilă ἀ. χονδρόχειλος, τσαχειλᾶς | ὄνομα βοός.
buzat-ă ὁ ἔχων παχέα χείλη | te-au lăsat buzat σὲ ἄφησαν μὲ τὴν γλύκα στὸ στόμα (φρ.).
buzdugan οὐ. ῥόπαλον, σκῆπτρον ἐκ τῆς μιᾶς ἄκρας φέρον σφαῖραν | εἶδος μικροῦ πελέκεως | μίσχος ἀραβοσίτου Βοτ. σπαργάνιον.
buzerì (a) ῥ. ἀπατῶ.
buziană θ. Βοτ. γαρύφαλλον τῶν Ἰνδιῶν.
buziş ἐπίρ. ἐπὶ τοῦ μετώπου, cu patru cai buziş μετὰ τεσσάρων ἵππων ἐζευγμένων εἰς τὴν αὐτὴν σειράν.
buzişoară θ. μικρὸν χεῖλος.
buzişor ἀ. Βοτ. κοραλλόριζα.
buzna ἐπίρ. ἴδε busta.
buzoaie οὐ. πλ. χονδρὰ χείλη.
buzunar οὐ. θυλάκιον (τσέπη), îl am buzunar τὸν ἔχω στὴν τσέπη μου (φρ.).

buzunăraș οὐ. μικρὸν θυλάκιον.
buzunări (**a**) ῥ. ἐαλαντιότομῶ, λωποδυτῶ.
buzunărire, buzunărit ἀφ. καὶ μετ. λωποδύτησις, λωποδυτημένος. || οὐ. λωποδυσία | χρῆμα θυλακίου.

C

C ἀ. γράμμα τοῦ ὀλφαβήτου | προφέρεται ὡς κ πρὸ τῶν a, o, u, ὡς τσ δασὺ πρὸ τῶν e, i.
ca σύνδ. καθώς, ὥσπερ, alb ca zăpada λευκὸς ὡς ἡ χιών | ca și când καθὼς ἐὰν | περίπου, ca la zece pași περίπου εἰς δέκα ϐημάτων ἀπόστασιν | ἤ, mai tare ca piatra σκληρότερος τοῦ λίθου | περισσότερον, ca mai bine τὸ καλλίτερον | ca să... διὰ νὰ... mâncăm ca să trăim τρώγομεν διὰ νὰ ζῶμεν.
că σύνδ. ὅτι | διότι, îți mulțumesc că m'ai servit σὲ εὐχαριστῶ διότι μὲ ὑπηρέτησες.
cabadaiu ἀ. ἥρως, παλληκαρᾶς.
cabală ϑ. ραδιουργία.
cabalistic-ă ἐ. καβαλιστικός, μαγικός.
cabană ϑ. κοντόρασον.
cabaniță ϑ. ἔνδυμα πρίγκηπος ποδήρες, καφτάνι.
cabax ἀ. γελωτοποιός.
cabazlâc οὐ. γελωτοποιτὰ, ϐλακώδης ἀστειότης.
cabestan ἀ. ὄνος ἐργάτης, ἐαρσῦλκον.
cabină ϑ. καϊτωνίσκος πλοίου, τηλεφώνου, λουτροῦ.
cabinet οὐ. γραφεῖον (συνήθως ἰατρικόν), σπουδαστήριον | ὑπουργεῖον.
cablu οὐ. καλώδιον.
cabotaj οὐ. ἀκτοπλοΐα.
cabrà (**a se**) ῥ. ὀρθοπληγιῶ.
cabrioletă ϑ. δίφρος.
cabul οὐ. παραδοχή, a face cabul ὑποκύπτω.
cabulipsi (**a**) ῥ. ταπεινώνομαι.
căcà (**a se**) ῥ. χέζω, ἀφοδεύω.
căcăcios-oasă ἐ. χέστης | δειλὸς (συνεκδ.).
căcăder, căcăduș ἀ. Βοτ. κυνόσϐατος.
căcăduță ϑ. καρπὸς κυνοσϐάτου.
cacăfrică ἀ. δειλὸς | Βοτ. τρίφυλλον τῶν ἀγρῶν.
căcălău οὐ. σωρός, ὄγκος, πλῆϑος.
căcămucea ἀ. ἠλίϑιος.
căcănar ἀ. ἐκκενωτὴς ϐόϑρων.
căcănău ἀ. Ζωολ. κορακίας.
cacao οὐ. Βοτ. κακάον.
căcare ϑ. ἀφόδευσις, ἔπειξις πρὸς ἀφόδευσιν.
căcărească ϑ. σπύραϑος, κόπρος αἰγός.
căcat οὐ. κόπρος (ἀνϑρώπου), căcat de drac ἴδε aerel.
căcățel οὐ. μηδαμινὸν πρᾶγμα.
cacatocs ἀ. Ζωολ. ψιττακός.
căcău ἀ. Ζωολ. κολοιός.
căci σύνδ. ἐπειδὴ | διατί, căci nu-mi ajută D-zeu? διατὶ δέν με ϐοηθεῖ ὁ Θεός;
cacirdisi (**a**) ῥ. φεύγω.
căciu οὐ. σκάφος πλοίου.
caciarmà ϑ. ἀπάτη εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον.
căciugă ϑ. ἴδε cegă.
căciulă ϑ. κάλυμμα κεφαλῆς γουνωμένον, are muscă pe căciulă ὅποιος ἔχει τὴν μυΐγα σκιάζεται (παρ.), prieten de căciulă γνωστός, σχετικός, a schimbat căciulă ἤλλαξε γνώμην.
căciular ἀ. κατασκευαστὴς σκούφων γουνωμένων | πεζὸς στρατιώτης σκουφοφόρος.
căciuli (**a se**) ῥ. ἐξάγω τὸν σκοῦφον πρό τινος, ταπεινώνομαι.
căciulie ϑ. Βοτ. ϐολϐὸς σκόρδου | κάρδαμον.
căciulire ἀφ. ταπείνωσις. || ϑ. ἑαϑὺς χαιρετισμός.
căciuliță ϑ. μικρὸς σκοῦφος.
căciur ἀ. χοῖρος στικτός.
cacofonie ϑ. κακοφωνία.
cacom ἀ. κακοῦμι.
cactus ἀ. Βοτ. κάκτος.
cadă ϑ. κάδδος.
cadână ϑ. γυνὴ τούρκισσα (χανούμισσα).
cadarău ἀ. ϐαρελοποιός.
cadastral-ă ἐ. κτηματολογικός.
cadastru οὐ. κτηματολόγιον.
cadaveric-ă ἐ. πτωματικός.
cadavru οὐ. πτῶμα.
cădeà (**a**) ῥ. πίπτω, a cădeà de pe cal

πίπτω ἀπὸ τοῦ ἵππου, a cădeà la învoială συμφωνῶ, a cădeà pe gânduri ὀνειροπωλῶ, a-i cădeà greu μεταμελοῦμαι, a-i cădeà cu tronc la inimă ἐρωτεύομαι ἀπὸ τῆς πρώτης στιγγῆς | ἀποτυγχάνω εἰς ἐξετάσεις | ἐπέρχομαι | a cădeà la pat πίπτω στὸ κρεββάτι, a cădeà la sfadă ἐρίζω, a cădeà în ispită ὑποπίπτω εἰς πειρασμόν, a cădeà în cursă πίπτω εἰς ἔνεδραν, stă să cadă εἶναι ἑτοιμόρροπος, a căzut şi vizir ἔγινε καὶ βεζύρης, a căzut la apa Dunărei ἔφθασεν εἰς τὸν Δούναβιν, a cădeà din lac în puţ πίπτω ἀπὸ τῆς Σκύλλης εἰς τὴν Χάρυβδιν. || a se cădeà ἀνήκει, συμφέρει, ἐμπρέπει, nu se cade δὲν ἐμπρέπει, δὲν ταιριάζει, om cum se cade ἄνθρωπος καθὼς πρέπει, nu i se cădeà atâta δὲν ἤξιζε τόσον.

cădelniţă θ. θυμιατήριον.

cădelniţà (a) ῥ. θυμιάζω.

cădelniţare, cădelniţat ἀφ. καὶ μετ. θυμίασις, θυμιασμένος.

cădenie θ. πρωτοκαθεδρία.

cadenţă θ. Μουσ. εὐρυθμία, ρυθμός.

cadenţà (a) ῥ. ρυθμίζω.

cadenţare, cadentat ἀφ. καὶ μετ. ρύθμισις, ρυθμισμένος.

cădere θ. πτῶσις, în spre cădere πρὸς τὴν δύσιν, cădere de apă καταρράκτης | ἀνατροπὴ | ἁρμοδιότης, nu este în căderea mea δὲν εἶναι τῆς ἁρμοδιότητός μου | πρωτοκαθεδρία.

cadet ἀ. νεώτερος υἱὸς | Στρ. εὔελπις.

cădi (a) ῥ. ἴδε cădelniţà.

cădincios-oasă ἐ. ἐμπρέπων.

cădinţă θ. δικαίωμα, προνόμιον.

cădişoară θ. ὑποκ. τοῦ cadă.

căditură θ. θυμίασμα.

cadiu ἀ. δικαστὴς τοῦρκος, καδῆς.

cadou οὐ. δῶρον.

cadră θ. εἰκών.

cadrà (a) ῥ. συμφωνῶ, προσαρμόζομαι | ταιριάζω.

cadran οὐ. πλὰξ ὡρολογίου, ἡλιακὸν ὡρολόγιον | πίναξ.

cadrat οὐ. Τυπ. διάστοιχον.

cadratură θ. τετραγωνισμὸς | μηχανισμὸς ὡρολογίου.

cadril οὐ. ἀντίχορος.

cadrilat-ă ἐ. τετραγωνικός. || οὐ. ὕφασμα ἐκ χρωματισμένων τετραγώνων.

cadrilater οὐ. τετράπλευρον.

cadru οὐ. πλαίσιον, κάδρον.

cadruman οὐ. τετράχειρ.

cadruped οὐ. τετράποδον.

cadruplu-ă ἐ. τετραπλοῦς.

caduc-ă ἐ. ἄκυρος.

caduceu οὐ. κηρύκειον.

caducitate θ. ἀκυρότης.

caer οὐ. ἴδε caier.

căfăì (a) ῥ. ξυλοκοπῶ.

căfăire, căfăit ἀφ. καὶ μετ. ξυλοκόπησις, ξυλοκοπημένος.

cafaltâc οὐ. πρόγευμα.

cafas οὐ. δικτυωτὸν παραθύρου | γυναικωνίτης | χῶρος ἔνθα ψάλλει ὁ χορὸς τῆς ἐκκλησίας.

cafeà θ. καφές. || πλ. Βοτ. θέρμος.

cafegibaşa ἀ. (ἀρχ.) εὐγενὴς μικρᾶς τάξεως προσφέρων τὸν καφὲν τῷ πρίγκηπι.

cafegiu ἐ. ἔμπορος καφέ | καφεψός.

cafeină θ. καφεΐνη.

cafeluţă θ. κυάθιον καφέ. || πλ. Βοτ. θέρμος.

cafeneà θ. θερμοπώλιον, καφεῖον.

cafeniu-e ἐ. καφέχρους.

cafeşantan οὐ. καφωδεῖον.

cafetieră θ. καφεδοχεῖον, πρόχους.

cafeu ἀ. δένδρον τῆς καφέας | καφεῖον.

caftan ἀ. κάνδυς, καφτάνιον, ἔνδυμα μακρὸν εὐγενοῦς.

căftănì (a) ῥ. ἐνδύω μὲ καφτάνιον | περιβάλλω μὲ τιμὰς (συνεκδ.).

caftanliu ἀ. καφτανοφόρος, εὐγενὴς (συνεκδ.).

cahlă θ. τὸ ἀπὸ τῆς θερμάστρας μέχρι τῆς ὀροφῆς τμῆμα καπνοδόχου.

căhliţă θ. ὑποκ. τοῦ cahlă.

căì (a) ῥ. οἰκτείρω. || a se căì μεταμελοῦμαι.

căià θ. κυνδάλιον, πεταλοκάρφι.

caiafa ἀ. Καϊάφας ὑποκριτὴς (συνεκδ.).

caic οὐ. λέμβος, μικρὸν ἱστιοφόρον.

caicciu ἀ. λεμβοῦχος.

caie ἴδε gaie.

caier οὐ. δέμα νήματος, ροκιά.

caiet οὐ. τετράδιον.

caifet οὐ. τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἀτόμου παρουσιαστικόν.

căigiu ἀ. καπνοκόπτης.
caimac οὐ. ἀνθόγαλα | τὸ ἄνθος ἑνὸς ἀντικειμένου | cafea cu caimac καφὲς μὲ παχεῖαν, πυκνὴν ἐπιφάνειαν | a luà caimacul ἀφαιρῶ τὸ ἄνθος, λαμβάνω τὸ καλύτερον μέρος ἑνὸς πράγματος.
caimacam ἀ. τοποτηρητὴς πρίγκηπος ἢ τοῦ μεγάλου Βεζύρου | ἔπαρχος.
căimăcămie θ. ἀξίωμα τοποτηρητοῦ τοῦ πρίγκηπος, τοῦ ἐπάρχου.
caimeà θ. χαρτονόμισμα.
câinà (a) ῥ. οἰκτείρω. || a se câinà παραπονοῦμαι, ἀπελπίζομαι.
câinărie θ. κυνοστάσιον.
câine ἀ. κύων, câine ciobănesc μολοσσός, câine tătăresc σχοίνικλος, câinele băbei σαρανταπόδαρον | ἄνθρωπος κακός, are inimă de câine ἔχει σκυλίσια καρδιὰ | a tăià câinilor frunză χάφτω μυίγαις, câinele ce latră nu muşcă τὸ σκυλὶ ποῦ γαυγίζει δὲν δαγκάνει, latră ca câinele la luna φωνάζει στὰ χαμένα, a trece ca câinele prin apă σπουδάζω ἐπιπολαίως | sat fără câini τόπος ἄνευ ἐλέγχου.
câinesc-ească ἐ. κυνικός, lemn câinesc εἶδος ἀγριοδάφνης, dinte câinesc κυνόδους, boală câinească περιτονῖτις.
câineşte ἐπίρ. κυνικῶς | κακῶς | ἀσπλάγχνως.
cainic-ă ἐ. δυστυχής. || ἀ. ταξειδιώτης | καπνοδοχοκαθαριστής.
câinie θ. αὐστηρότης, ἀνεπιείκεια.
câinişor ἀ. κυνάριον.
câinos-oasă ἐ. κακός, ἀνεπιεικής.
căinţă θ. λύπη, μεταμέλεια.
căire θ. μεταμέλεια.
cais ἀ. βερυκοκέα.
caisă θ. βερύκοκκον.
caisiu-e ἐ. βερυκοκκόχρους.
căit μετ. μεταμελημένος.
căiţă θ. σκοῦφος παιδίου, născut cu căiţă γεννημένος εὐτυχής | λοφίον πτηνοῦ.
cal ἀ. (πλ. cai) ἵππος, cal de poştă ἵππος σακτός, cal de bătaie ἀποδιοπομπαῖος τράγος, cai verzi ἀνοησίαι, cal de mare ἱππόκαμπος, calul dracului χρυσαλλίς, μέγαιρα, κακὴ γυνὴ | ὀκρίβας ξυλουργοῦ | dezleagă-ţi calul dela gard ἄνοιξέ το (τὸ στόμα σου), din cal măgar ἀπὸ δήμαρχος κλητήρας, îşi joacă calul χορεύει τὸ ἄλογόν του, calul de dar nu se caută la dinţi χαρισμένον γάϊδαρον στὰ δόντια δὲν κυττάζουν, calul bătrân nu se mai învaţă la buiestru σαράντα χρονῶν γάϊδαρος δὲν μαθαίνει νὰ περπατῇ, calul bun se vinde din grajd τὸ καλὸ κορίτσι ἀπὸ τὸ σπῆτι παίρνεται, boii ară şi calul mănâncă ἄλλος δουλεύει καὶ ἄλλος τρώγει (φρ.).
calabalâc οὐ. πληθὺς (ἀνθρώπων) | ἀποσκευαὶ | ταραχή, θόρυβος.
călădău οὐ. ὄγκος.
călăf οὐ. θήκη (καπνοσύριγγος).
calafatciu ἀ. ὁλκαδοχρίστης.
calafatui (a) ῥ. ὁλκαδοχρίω, διανάσσω | καλαφατίζω.
calaican οὐ. Χημ. θειικὸς σίδηρος.
calaiu οὐ. κασσίτερος.
călâiu-e ἐ. ὑπόθερμος. || θ. γλύκυσμα παραγεμισμένον.
calamandros οὐ. ἀπάτη | ταραχή, ἀταξία.
călămari ἀ. πλ. ἴδε călimari.
calambur οὐ. λογοπαίγνιον.
calamină θ. Χημ. καδμεία, ἀνθρακικὸς ψευδάργυρος.
calamitate θ. συμφορά, θεομηνία.
calamitos-oasă ἐ. πλήρης συμφορῶν.
calandru ἀ. Ζωολ. καλιάνδρα.
calangiu ἀ. κασσιτερωτής, γανωτής.
calapanta ἐπίρ. ἀδιακόπως.
calapăr ἀ. Βοτ. ἀρτεμισία, βαλσαμῖτις.
calapod οὐ. καλόπους, καλαπόδι | ἐκμαγεῖον.
calarabă θ. Βοτ. κραμβοραφανίς.
călăraş ἀ. κέλης, ἱππεὺς (βαρέος ἱππικοῦ συντάγματος) | ταχυδρόμος.
călare ἐπίρ. ἱππαστί. stă călare εἶναι καβάλα, merge călare ἱππεύει, călare pe un măgar ἀναβαίνων ἐπὶ ὄνου, stă călare în inima lui τὸν ἐκαβαλίκευσε, de călare, d'an călare ἔφιππος, ἀπὸ τοῦ ἵππου (φρ.).
călăreţ-eaţă ἐ. ἱππικός. || ἀ. ἱππεὺς | ἐπιστάτης ἱπποστασίου. || θ. ἀμαζών.
călări (a) ῥ. ἱππεύω.
călărie θ. ἱππασία.
călărime θ. ἱππικόν.

călărit οὐ. ἱππασία.
călător-oare οὐσ. ταξειδιώτης | ἀλήτης. || ἐ. περαστικός.
călători (**a**) ῥ. ταξειδεύω.
călătorie θ. ταξείδιον.
călătorire, călătorit ἀφ. καὶ μετ. ταξείδευσις, ταξειδευμένος.
călău ἀ. δήμιος. || οὐ. γράστις, χόρτον ἡμίξηρον.
călăuză θ. ὁδηγός, ξεναγός.
călăuzi (**a**) ῥ. ὁδηγῶ, ξεναγῶ.
călăuzire, călăuzit ἀφ. καὶ μετ. ξενάγησις, ξεναγημένος.
călbăşoară θ. Βοτ. ἐπίλοβον.
calc οὐ. ἐκμαγεῖον.
călcà (**a**) ῥ. πατῶ, ποδοπατῶ, ἐαθίζω, a călcà pe urmele ἀκολουθῶ, μιμοῦμαι | συντρίβω, l'a călcat o trăsură συνετρίβη ὑφ' ἁμάξης | θέτω τὸν πόδα, n'a mai călcat cu piciorul δὲν ἦλθεν πλέον (συνεκδ.) a călcà în strâchini εἶμαι ἀνόητος | σφετερίζομαι, îmi calcă moşia σφετερίζεται τὸ κτῆμα μου | εἰσβάλλω, προβάλλω, l'au călcat hoţii τὸν ἐλήστευσαν | ἀθετῶ (ὅρκον, ὑπόσχεσιν) | σιδηρώνω (ἀσπρόρρουχα), a călcà a popă δίδω ἐλπίδας, a călcà a mare εἶμαι ἀγέρωχος, mă calcă nevoia ἡ ἀνάγκη μέ διάζει, a călcà în sec πατῶ μέ τὸ ἀριστερό, a călcà pe urmele cuivà παρακολουθῶ τὸ παράδειγμά τινος, a-şi călcà pe inima λαμβάνω στερρὰν ἀπόφασιν. || a se călcà πατῶμαι, calul se calcă ὁ ἵππος κτυπᾶται εἰς τὰς πτέρνας, rufele s'au călcat τὰ ἀσπρόρρουχα ἐσιδηρώθησαν.
călcâiu οὐ. πτέρνα, a da călcâie πτερνίζω, a se întoarce într'un călcâiu ἐνεργῶ ταχέως, i s'au aprins călcâiele după... ἐρᾶται τῆς... îi ard călcâiele să plece ἐπιθυμεῖ σφοδρῶς νὰ ἀναχωρήσῃ, mă doare în călcâie δὲν μέ μέλλει διόλου, arată-ţi călcâiele δεῖξε μου τὴν ράχιν σου, a bate din călcâie πηδῶ ἀπὸ τὴν χαράν μου, a lovì în călcâie ἀποτυγχάνω, τοῦ σκοποῦ (φρ.) | πρύμνη πλοίου.
calcan οὐ. ἀσπίς, πολεμίστρα | Ζωολ. πλευρονήκτης, σιάκι.
călcare ἀφ. ποδοπάτησις. || θ. πίεσις, βία | σιδέρωμα, călcare de lege παρανομία, călcare de jurământ ἐπιορκία.
calcaros-oasă ἐ. ἀσβεστώδης.
călcat μετ. ἐεβιασμένος, πατημένος. || οὐ. ποδοπάτημα, σιδέρωμα.
călcător-oare οὐσ. ἐιαστής, ἐπιδρομεύς. || θ. σιδηρώτρια | πλινθουργεῖον | ληνὸς | πλ. πατήτριαι, ἐραχέα ποδεῖα ὑφαντηρίου, χελωνίς.
călcătură θ. ἔβημα, ἴχνος ποδῶν | σιδέρωμα | ἐπιληψία | παραβίασις.
calcavură θ. παγὶς κυνηγίου | ράπισμα.
calce θ. ἄσβεστος | Βοτ. χρυσάνθεμον, calce mică χελιδόνιον, ἴδε bulbuc καὶ călinica.
calcedoniu οὐ. ἀχάτης.
calchià (**a**) ῥ. ἀποτυπώνω. || a se calchià ἀποτυπώνομαι.
calchiare, calchiat ἀφ. καὶ μετ. ἀποτύπωσις, ἀποτυπωμένος.
calcinà (**a**) ῥ. ἀσβεστοποιῶ, καίω, ἀπανθρακώνω. || a se calcinà ἀσβεστοποιοῦμαι.
calcinare, calcinat ἀφ. καὶ μετ. ἀσβεστοποίησις, ἀσβεστοποιημένος.
calcinaţi(an)e θ. ἀσβεστοποίησις, πυράκτωσις.
calciu οὐ. ἄσβετος.
calcopirită θ. χαλκοπυρίτης.
calcul οὐ. λογαριασμὸς | λίθος κύστεως.
calculà (**a**) ῥ. ὑπολογίζω, ἀριθμῶ.
calculabil-ă ἐ. ὑπολογίσιμος.
calculare, calculat ἀφ. καὶ μετ. ὑπολόγισις, ὑπολογισμένος.
calculator-oare οὐσ. ὑπολογιστὴς | προβλεπτικός.
cald-ă ἐ. θερμός, bate fierul până e cald χτύπα τὸ σίδερο ὅσφεῖναι ζεστό, nu-i face nici cald nici frig οὔτε ζέστη οὔτε κρύο δὲν τοῦ κάμνει, le spune calde ταῖς κόβει χονδραῖς | νωπός ca pâine caldă σὰν ψωμί, ştire caldă νωπὴ εἴδησις. || οὐ. θερμότης. || ἐπίρ. aci e cald ἐδῶ κάμνει ζέστην, nu-i ţine de cald δὲν τὸν ἐνδιαφέρει (φρ.).
caldaic-ă ἐ. χαλδαϊκός.
caldarâm οὐ. λιθόστρωτον.
caldarâmgiu ἀ. λιθοστρωτής.
căldărar ἀ. χαλκεύς, λεβητοποιός.

căldărărie θ. χαλκεῖον.
căldare θ. ἰδάνη, κάδδος μετάλλινος | ἀτμολέβης | λέβης | a căde̯à din căldare în foc ἀπὸ τῆς Σκύλλης εἰς τὴν Χάρυβδιν.
căldăruşă θ. μικρὸς λέβης | ἁγιασματικὸς λέβης, a face mâini căldăruşă διαβοικίζω, συνενώνω τὰς παλάμας εἰς κοῖλον | Βοτ. ἀετῖτις.
căldări (a) ῥ. ἀκαθαρταίνω, λερώνω.
căldăroiu ἀ. μέγας λέβης, ὁλκίον.
căldicel-cicâ ἐ. χλιαρός.
căldură θ. θερμότης, ζέστη, are căldură πυρέσσει, are căldură la cap παραληρεῖ.
călduros-oasă ἐ. θερμὸς | ἔνθερμος (συνεκδ.).
cale θ. (πλ. căi) ὁδός, λεωφόρος, cale judeţiană ὁδὸς τοῦ νομοῦ | ὁδὸς πλατεῖα | ἀπόστασις, çale de 3 poşti εἰς ἀπόστασιν 3 λευγῶν | ταξείδιον, cale bună καλὸν κατευόδιον | γραμμή, cale ferată σιδηρόδρομος | λογικόν, a găsi cu cale εὑρίσκω εὔλογον, a pune la cale προετοιμάζω, a fi pe cale εὑρίσκομαι εἰς τὸ σημεῖον νὰ... din cale afară ὑπερμέτρως, a-şi urmà calea ἀκολουθῶ τὸν δρόμον μου, cale piezişă στραβὸς δρόμος, când li s'a făcut calea crucei ὅτε ἔφθασαν εἰς ἓν σταυροδρόμι, a sta în calea cuiva φέρω ἐμπόδιον εἰς ἐπιχείρησίν τινος, Calea Robilor, Calea lui Traian Ἀστρ. Γαλαξίας, ne-am dus cale lungă ἐκάμαμεν μακρὸν δρόμον, se vede cale de trei ceasuri φαίνεται μακρόθεν, ia seama calei μετὰ μέτρου, i-am bătut calea τὸν ἀνέμεινα, ne bate calea des μᾶς ἐπισκέπτεται συχνά, fără de cale ὄχι κως (φρ.).
căleală θ. στόμωσις | μέθη (συνεκδ.).
căleap οὐ. στύππος, λινοκόπανος | τολύπη μαλλίου.
caleaşcă θ. μικρὰ ἅμαξα.
calea-valea ἐπίρ. ὅπως-ὅπως.
caleidoscop οὐ. καλειδοσκόπιον.
calem οὐ. καλαμὶς | γραφεῖον (ἀρχ.).
calembec οὐ. σανταλινον ξύλον.
calemcheriu οὐ. ὄφασμα πρώτης ποιότητος | λεπτὸν ὄφασμα χρωματιζόμενον διὰ ζωηρῶν χρωμάτων.
calemgiu ἀ. γραφεὺς (ἀρχ.).
calemie θ. μισθὸς γραφέως.
calendar οὐ. ἡμερολόγιον, a face capul calendar παραζαλίζω.
calende θ. πλ. καλένδαι.
calendroiu ἀ. ἀλήτης, κακοήθης.
calevi ἀ. πλ. κίδαρις δεζούρου
calevrii ἀ. πλ. ἀρτῆρες, ἐμβάται, σαγιάκινα ὑποδήματα.
calfă θ. ἐργάτης, κάλφας; a păţit-o calfa τὴν ἔπαθε χιώτικα (φρ.) | προορχηστής, ὁ σύρων τὸν χορόν.
calfagio οὐ. σανὶς χρωματισμοῦ νηματουργῶν.
călfie θ. ἐπάγγελμα τοῦ κάλφα, καλφική.
căli (a) ῥ. στομώνω, ἐμβαπτίζω χάλυβα | τηγανίζω ἐν βουτύρῳ. || a se căli στομώνομαι | μεθῶ (συνεκδ.).
calibru οὐ. διαμέτρημα.
calic-ă ἐ. ἄθλιος, γυμνός, κολοβός, φιλάργυρος. || οὐσ. ἐπαίτης.
călicea θ. ἀτραπός.
calicenie θ. πτωχεία, ἀθλιότης.
calicesc-ească ἐ. ἐπαιτικὸς | ἄθλιος.
calicește ἐπίρ. φειδωλῶς, φιλαργύρως.
calici (a) ῥ. πτωχαίνω | κολοβώνω. || a se calici φιλαργυρεύομαι.
calicie θ. ἀθλιότης, πτωχεία, ἐπαιτεία | φιλαργυρία.
călicilioară θ. ὑποκ. τοῦ călicea.
calicime θ. πτωχολογειά.
calicire, calicit ἀφ. καὶ μετ. πτώχευσις, πτωχευμένος.
calicîu οὐ. Βοτ. κάλυξ.
calicos-oasă ἐ. φειδωλός; ἄθλιος.
calif ἀ. Χαλίφης.
califar ἀ. Ζωολ. ἀγριόπαπια.
califat οὐ. Χαλιφάτον.
calificà (a) ῥ. χαρακτηρίζω.
calificare, calificat ἀφ. καὶ μετ. χαρακτήρισις, χαρακτηρισμένος.
calificaţi(un)e θ. χαρακτήρισμός.
calificativ-ă ἐ. χαρακτηριστικὸς | προσηγορικὸς | ποιοτικός.
calige θ. πλ. πέδιλα κερφωτά.
caligraf ἀ. καλλιγράφος.
caligrafic-ă ἐ. καλλιγραφικός. || ἐπίρ. καλλιγραφικῶς.
caligrafie θ. καλλιγραφία.
caligulicioară θ. Βοτ. φωρανθεμίς.
călimară θ. μελανοδοχεῖον.

călin ά. Βοτ. κληματίτις.
călină θ. καρπὸς κληματίτιδος.
călindar οὐ. Βοτ. ἄρον στικτόν.
călinet οὐ. δάσος κληματιτ/δων.
călinieă θ. Βοτ. νεκρολούλουδον.
călire ἀφ. στόμωσις.
călit μετ. στομωμένος, ἐμβαπτισμένος εἰς χάλυβα, μεθυσμένος. || ἐ. ρωμαλέος, τηγανητὸς μὲ βούτυρον, varză călită λάχανον τηγανητόν.
calitate θ. ποιότης.
calitativ-ă ἐ. ποιοτικός. || ἐπίρ. ποιοτικῶς.
călitură θ. βίαιωσις, ἐπιχαλύβωσις.
calm-ă ἐ. ἤρεμος, ἥσυχος, φύχραιμος. || οὐ. ἠρεμία. || ἐπίρ. ἠρέμως. || ά. Βοτ. κάλαμος, ἴδε obligeană.
calmà (**a**) ῥ. καταπραΰνω. || a se calmà καταπραΰνομαι, κοπάζω.
calmant-ă ἐ. καταπραϋντικός.
calmar ά. Ζωολ. καλαμάρι.
calmare, calmat ἀφ. καὶ μετ. καταπραΰνσις, καταπραϋμένος.
calmeazà θ. Βοτ. τύφη πλατύφυλλος.
calmuc ά. Καλμοῦχος. || οὐ. χονδρὸν φλοκωτὸν ὕφασμα.
calmucese-easeă ἐ. καλμουκικός.
caloian οὐ. ἴδε scaloian.
caloiu ά. μέγας ἵππος.
calomel οὐ. Χημ. καλόμελι.
calomnià (**a**) συκοφαντῶ.
calomniare, calomniat ἀφ. καὶ μετ. συκοφάντησις, συκοφαντημένος.
calomniator-oare οὐσ. συκοφάντης.
calomnie θ. συκοφαντία.
calomnios-oasă ἐ. συκοφαντικός. || ἐπίρ. συκοφαντικῶς.
calonfir ά. Βοτ. βαλσαμίνη.
calorio-ă ἐ. θερμογόνος.
calorie θ. θερμὶς (μονὰς θερμογόνος).
calorifer οὐ. ὑπόκαυστον (κεντρικὸν θέρμαστρον).
calorifio-ă ἐ. θερμογονικός.
calorimetru ά. θερμογονόμετρον, θερμιδόμετρον.
calos ἐ. τυλώδης, corp calos Ἀνατ. τυλῶδες σῶμα.
calp-ă ἐ. ψευδής, κίβδηλος (ἐπὶ νομισμάτων).
calpac οὐ. (ἀρχ.) σκοῦφος τριχωτὸς ὑψηλός.
calpaceiu ά. κατασκευαστὴς τριχωτῶν σκούφων.
calpuzan ά. κιβδηλοποιὸς | ἀπατεών.
calpuzănie θ. κιβδηλοποιία.
caltă θ. Βοτ. ἡράνθεμον.
calțavete θ. πλ. γονατόδεσμοι, καλτσοδέται.
călți ά. πλ. κεσκίον, στυπίον.
călțui (**a**) ῥ. στυπώνω | τίλλω, ἀποτίλλω.
călțuire, călțuit ἀφ. καὶ μετ. στύπωσις, στυπωμένος.
călțun ά. μαλλίνη περικνημὶς | Βοτ. călțunul Doamnei γαῖον.
călțunar ά. ἔμπορος ἢ κατασκευαστὴς περικνημίδων.
călțunăreso θ. πλ. ἀδνοφόροι, αἱ προσφέρουσαι δῶρα τῇ νεονύμφῳ.
călțunaș ά. μικρὰ περικνημὶς | Βοτ. τροπαίολον, φραγκοκάρδαμον | τρίγωνον (γλύκυσμα).
călugăr ά. μοναχός, καλόγηρος | πλινθίον, τετράγωνον ζατρικίου.
călugăraș ά. μοναχίσκος, νέος μοναχὸς | ἀρωματικὸς τροχίσκος.
călugăreso-easeă ἐ. καλογηρικός.
călugărește ἐπίρ. καλογηρικῶς.
călugări (**a**) ῥ. κείρω μοναχόν. || a se călugări μοναχεύω.
călugărie θ. μοναχικὸς βίος | μοναστήριον.
călugărime θ. τὰ μοναχικὰ τάγματα.
călugărire, călugărit ἀφ. καὶ μετ. καλογέρευσις, καλογερευμένος. || οὐ. καλογέρευμα.
călugărișor οὐ. Βοτ. ἴδε caligulicioară.
călugărița θ. μοναχὴ | Ζωολ. ὀρθόπτερον (εἶδος ἀκρίδος).
calup οὐ. τύπος (καλοῦπι) | ἐκμαγεῖον | τεμάχιον σάπωνος | πονηρία, a pune cuivà calupul ἀπατῶ τινα, a mâncà calupul ἐξαπατῶμαι (φρ.).
calupoiu ά. ἀπατεὼν (συνεκδ.).
călus ά. μικρὸς ἵππος | φίμωτρον, ἴδε sclimpuș | ὑπόεαθρον ζωγράφου, μαγάδιον βιολίου | χαλινός.
călușari ά. πλ. χορευταὶ χοροῦ συμβολικοῦ τῆς Πεντηκοστῆς.
călușel ὁ. (πλ. călușei) πῶλος | πλ. ἀλογάκια (παιδιὰ καὶ παίγνιον τυχηρόν).

căluţ ἀ. ἱππάριον | ἴδε cosaş.
calvariu οὐ. κρανίου τόπος, Γολγοθᾶς | μαρτύριον
calvineso-easeă ἐ. καλβινικός.
calvinism οὐ. καλβινισμός.
calvinist ἀ. καλβινιστής.
cam ἐπίρ. περίπου, cam pe seară περὶ τὴν ἑσπέραν, cam aşà περίπου οὕτως | ὀλίγον τι, cam tânăr ὀλίγον τι νέος.
camănă θ. φόρος ἐπὶ τῶν οἰνοπωλείων.
camar ἀ. ἴδε stacoj.
cămară θ. δωμάτιον | (ἀρχ., θησαυροφυλάκιον | κελλάρι | ἁλατοτέλεια.
camarad ἀ. σύντροφος, συνάδελφος.
cămăraş ἀ. θησαυροφύλαξ | marele cămăraş αὐλάρχης τοῦ πρίγκηπος | διευθυντὴς τῶν ἁλατωρυχείων.
cămărăşei ἀ. πλ. ὑπηρέται θησαυροφυλακείου.
cămărăşeso-easeă ἐ. θησαυροφυλακικὸς | αὐλαρχικὸς | ἁλατωρυχικός.
cămărăşie θ. ἀξίωμα ἢ γραφεῖον θησαυροφύλακος.
camarilă θ. αὐλοκόλακες.
cămărit οὐ. ἁλατοτέλεια.
cămaşă θ. χιτών, ὑποκάμισον, cămaşa de noapte ἐνευνητήρ, cămaşă de forţă σωφρονομανδύας, n'are cămaşă pe el δὲν ἔχει οὔτε ὑποκάμισο, a luát-o numai cu cămaşă τὴν πῆρε μόνον μὲ τὸ ὑποκάμισο, a se naşte cu cămaşă γεννῶμαι εἰς καλὸν ζώδιον (φρ.) | ἐπίτυρον, τσίπα τυροῦ | πλακοῦς | Βοτ. cămaşa broaştei ὑδροδίκτυον, cămaşa lui D-zeu ἴδε volbură.
cămăşoiu ἀ. διάπεζος, χιτὼν μακρὸς μὲ ποδόγυρον.
cămăşuţă θ. ὑποκαμισάκι, cămăşuţă de femee ἐσωκάρδιον.
camătă θ. τοκογλυφία, a da cu camătă τοκογλυφῶ.
cămătar ἀ. τοκογλύφος.
cămătăreso-easeă ἐ. τοκογλυφικός.
cămătăreşte ἐπίρ. τοκογλυφικῶς.
cămătări (**a**) ῥ. τοκογλυφῶ.
cămătărie θ. τοκογλυφία.
cămătarnic-ă ἐ. τοκογλυφικός.
cambial-ă ἐ. συναλλαγματικός.
cambie θ. Χρημ. καταλλαγή.
camee θ. δακτυλιόλιθος ἀνάγλυφος.
cameleon ἀ. χαμαιλέων.
camelie θ. καμέλια.
cameniţă θ. μικρὸς κλίβανος.
cameră θ. δωμάτιον, cameră de culcare κοιτὼν | cameră de deputaţi βουλή, cameră de comerţ ἐμπορικὸν ἐπιμελητήριον.
camerier ἀ. θαλαμηπόλος | ὑπηρέτης ὑπουργείων | ἀξιωματικὸς τοῦ Πάπα.
cameristă θ. θαλαμηπόλος.
cămetiu-e ἐ. φιλόπονος, ἐπιμελής.
camfor οὐ. καφουρά.
camforar ἀ. τὸ δένδρον τῆς καφουρᾶς.
camforat-ă ἐ. καφουροῦχος.
camgar οὐ. ὕφασμα διαγωνυφές.
cămilă θ. κάμηλος, cămilă cu o cocoaşă δρομάς.
camilafeă θ. ἐπικαλύμμαυχον.
cămilar θ. καμηλάτης.
cămin οὐ. ἑστία | οἰκία (συνεκδ.).
camînă θ. (ἀρχ.) οἰνοπνευματόφορος.
căminar ἀ. εἰσπράκτωρ οἰνοπνευματοφόρου.
camion οὐ. ἅμαξα μεταφορική.
camionaj οὐ. μεταφορὰ δι'ἁμαξῶν.
camizol οὐ. ἐπιχιτώνιον.
camlot οὐ. ἐμπόρευμα εὐτελές.
camohas οὐ. δαμασκηνὸν μεταξωτὸν (ὕφασμα).
camomilă θ. Βοτ. χαμαίμηλον.
câmp οὐ. καὶ ἀ. (πλ. câmpuri-câmpi) ἀγρός, πεδιὰς | ἔδαφος εἰκόνος ἢ ὑφάσματος | a o luà razna peste câmp ἀφηνιάζω, τρέχω δρομαίως ἀνὰ τοὺς ἀγρούς. || πλ. câmpuri, ρυτῆρες, τμῆμα χαλινοῦ ἐπὶ τοῦ σώματος ἵππου.
campà (**a**) ῥ. στρατοπεδεύω, κατασκηνώνω.
campadură θ. ὀπαῖον, ὀπὴ στέγης χρησιμεύουσα ὡς καπνοδόχος.
campament οὐ. στρατόπεδον, κατασκήνωσις.
campanie θ. ἐκστρατεία.
câmpean ἀ. κάτοικος ἐξοχῆς, ἀγρότης.
câmpeneso-easeă ἐ. ἀγροτικὸς | μέσου μεγέθους (ἐπὶ ἐσθῆτος).
câmpie θ. πεδίον, ἐξοχή, a-şi luà câmpii περιπλανῶμαι, παραληρῶ.
câmpină θ. ὀροπέδιον.
campion ἀ. ὑπέρμαχος.
canà θ. στρόφιγξ κρουνοῦ | κνηκός, κνᾶς (χρωστικὴ οὐσία). || θ. πλ. Βοτ. ἑλσαμίνη.

cană θ. ὑδροχόη.
canaf οὐ. θύσανος.
canal οὐ. ὀχετός, σωλήν.
canalie θ. κάθαρμα.
canalizà (a) ῥ. διοχετεύω, διασωληνώνω.
canalizare, canalizat ἀφ. καὶ μετ. διοχέτευσις, διωχετευμένος.
canapeà θ. λεκτρίτης.
canapeluță θ. μικρὸν ἀνάκλιντρον.
canar ἀ. κανάριον, canarul bălței Βοτ. ἰλυῶδες.
canarà θ. ῥάχος πετρώδης, λατομεῖον.
canariță θ. Βοτ. κεράστιον.
canat οὐ. παραθυρόφυλλον, θυρόφυλλον.
cănățue θ. μικρὰ ὑδροχόη.
canavà θ. ὕφασμα καννάβινον δι' ἐργόχειρα ἢ τάπητας.
canavăț οὐ. ὕφασμα μάλλινον ποικιλόχρουν.
canavată θ. ἴδε canavăț.
cancan οὐ. κόρδαξ, χορὸς ἄσεμνος | ἀδολεσχία.
cancelar ἀ. γραμματεύς, σφραγιδοφύλαξ, πρωθυπουργός.
cancelarie θ. γραφεῖον κυβερνητικόν.
cancelarist ἀ. γραφεὺς κυβερνητικός.
cancer οὐ. Παθ. καρκίνος.
canceros-oasă ἐ. καρκινωματώδης.
cancioc οὐ. ὑπαγωγεύς, πηλοφόρι.
canciuc οὐ. μάστιξ.
când ἐπίρ. καὶ σύνδ. ὅτε, ὅταν, de când cu ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ... | de când ἀφ' ὅτου | de când lumea ἀπὸ καταβολῆς κόσμου | din când în când ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν | când râde când plânge ἄλλοτε γελᾷ ἄλλοτε κλαίει | pe când ἐνῷ | când de când ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν | ori și când ὁποτεδήποτε | ἐάν, când ai avea încaltea ἐὰν τουλάχιστον εἶχες | până când? ἕως πότε; | când colea ὅτε.
candel οὐ. κάνδιον.
candelă θ. κανδήλα, candela e pe sfârșit τὰ ψωμιά του εἶναι λίγα (φρ.) | φῶς (συνεκδ.).
candelabru οὐ. πολύφωτον, λυχνοστάτης.
candeluță θ. ὑποκ. τοῦ candelă | Βοτ. ἴδε călădăruș.
candid-ă ἐ. ἀθῶος, ἄδολος. || ἐπίρ. ἀδόλως.
candidà (a) ῥ. ὑποβάλλω ὑποψηφιότητα.
candidat ἀ. ὑποψήφιος.
candidatură θ. ὑποψηφιότης.
candid-ă ἐ. κάνδειος, ὁ ἐκ κανδείου σακχάρου [redacted].
candoare θ. ἀθωότης.
candriu-e ἐ. μεθυσμένος.
cândva ἐπίρ. ἡμέραν τινά.
câne ἀ. ἴδε câine.
căneală θ. ἐαφὴ (τριχῶν).
cânepă θ. κάνναβις, sămânță de cânepă κανναβόσπορος, cânepa codrului ἴδε cânepioară, cânepa dracului ἐπιθύμιον | πλεξὶς κόμης γυναικός.
cânepar ἀ. Ζωολ. σπίνος.
cânepioară θ. Βοτ. ἀργεμώνη.
cânepiște θ. ἀγρὸς ἐκ καννάβεως.
cânepiu-e ἐ. ἔχων χρῶμα καννάβεως, φαιὸς | μεθυσμένος (συδεκδ.).
cânepoală θ. Βοτ. εὐπατόριον.
cânériu-e ἐ. ἴδε câinos.
cange θ. ἄγκιστρον, ἁρπάγη (διὰ τὰς κινήσεις τῶν πλοιαρίων) | πλ. ὄνυχες γαμψοί (τῶν ἁρπακτικῶν ὀρνέων) | χείρ, a pus cangea pe el τὸν συνέλαβε.
canghelă θ. δρύφακτον, κάγκελον.
cângiuit-ă ἐ. ἀγκιστροειδὴς | ὡπλισμένος δι' ἀγκίστρου.
cangrenă θ. γάγγραινα.
cangrenà (a) ῥ. γαγγραινώνω.
cangrenos-oasă ἐ. γαγγραινώδης.
canguru ἀ. Ζωολ. καγκουρώ.
cânì (a) ῥ. βάφω τὰς τρίχας (τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ πώγωνος). || a se cânì βάφομαι.
canibal ἀ. καννίβαλος | ἀνθρωπσφάγος.
canibalism οὐ. καννιβαλισμὸς | ἀνθρωποφαγία.
caniculă θ. κυνικὰ καύματα.
canicular-ă ἐ. ὁ κατὰ τὰ κυνικὰ καύματα, θερμημερικός.
canin-ă ἐ. κυνικός.
caniotă θ. ἔρανος χαρτοπαικτείου, βυδάνιον.
cănire, cănit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ cânì.
cânjau οὐ. σφὴν μύλης.
canon οὐ. Ἐκκλ. κανών, νόμος | κατάλογος ἱερῶν βιβλίων | Ἐκκλ. τιμωρία (μετάνοια) | ἀγωνία, βάσανον | τροπάριον ἢ ὕμνος ἐκκλησιαστικὸς πρὸς

ἅγιον | a-şi trage canonul ὑποβάλλομαι εἰς μετάνοιαν.
canonadă θ. κανονισβολισμός.
canonì (**a**) ῥ. ἐπιβάλλω τιμωρίαν ἐκκλησιαστικὴν | βασανίζω. || a se canoni βασανίζομαι.
canonic-ă ἐ. Ἐκκλ. κανονικός, dreptul canonic τὸ κανονικὸν δίκαιον. || ἀ. ἱερεὺς κανονικός.
canonicat οὐ. ἡ τάξις τοῦ κανονικοῦ ἱερέως.
canonicește ἐπίρ. Ἐκκλ. κανονικῶς.
canonieră θ. κανονιοφόρος, βάρις.
canonire, canonit ἀφ. καὶ μετ. βασάνισις, βασανισμένος.
canonizà (**a**) ῥ. κατατάσσω μεταξὺ τῶν ἁγίων.
canonizare, canonizat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ canonizà.
cânt οὐ. (πλ. cânturi) ἄσμα.
cântă θ. κοτύλη (μέτρον τῶν ὑγρῶν) | δοχεῖον ἐκ ψευδαργύρου.
cântà (**a**) ῥ. ᾄδω (κυβιολ.) a cântà din gură τραγουδῶ | găina cântă în această casă ἐν τῇ οἰκίᾳ ταύτῃ ἡ γυνὴ κυβερνᾷ (φρ.), i-a cântat popa ἀπέθανε | παίζω μουσικὸν ὄργανον, cântă din vioară παίζει βιολίον, a cântà pe cineva ἐπαινῶ τινα, i-a cântat cucul în față εἶναι τυχηρός, cum îi cântă așà face καθὼς τοῦ παίζει ἔτσι χορεύει (φρ.).
cantalup ἀ. Βοτ. ὑδροπέπων ἀρωματικός.
cântar οὐ. ζυγαριὰ | στατὴρ | cântar cu două coade ἀναποφάσιστος.
cantaragiu ἀ. ζυγιστὴς (δημόσιος).
cântare θ. τὸ ᾄδειν ἢ παίζειν (ὄργανον), ἄσμα, ᾠδή.
cântăreală θ. ζύγισμα.
cântăreț-eață οὐσ. τραγουδιστής, ψάλτης. || ἀ. ποιητής (συνεκδ.). || θ. ἀοιδός.
cântăreție θ. ψαλτική.
cântărì (**a**) ῥ. ζυγίζω, a cântărì cu mâna ἐξακριβώνω διὰ τῆς χειρὸς τὸ βάρος | ἐκτιμῶ τὴν ἀξίαν (ἀτόμου ἢ πράγματος | cântărește-ți cuvintele ζύγιζε τὰ λόγια σου (φρ.).
cantaridă θ. κανθαρίς.
cântărire, cântărit ἀφ. καὶ μετ. ζύγισις, ζυγισμένος. || οὐ. ζύγισμα.
cântat οὐ. ᾄσμα (εἰδικῶς τοῦ ἀλέκτορος καὶ τῶν ἐντόμων).
cantată θ. κῶμος, ᾠδὴ λυρική, καντάδα.
cântător-oare ἐ. ᾄδων. || ἀ. τραγουδιστὴς | πλ. ἀλέκτορες | αὐγή, noaptea pe la cântători πρὸς τὴν αὐγήν, τὴν ὥραν καθ' ἣν ᾄδουσιν οἱ πετεινοί.
cântate (**pe**) ἐπίρ. δωρεάν.
cantatrice θ. ἀοιδὸς γυνή.
cântătură θ. ᾆσμα ἐπικήδειον.
cântec οὐ. ᾆσμα, cântec bisericesc ᾆσμα ἐκκλησιαστικὸν | κάλαντα, cântec de stea κάλαντα τῶν Χριστουγέννων, cântec bătrânesc τραγούδι τοῦ παληοῦ καιροῦ, cântec de lume ᾆσμα ἐρωτικόν, e vecinic acelaș cântec ὅλο τὰ ἴδια μοῦ κοπανᾷ.
cânteoel οὐ. ᾀσμάτιον.
cantflenă θ. παθητικὸν ᾆσμα.
cantină θ. καπηλεῖον, ἑστιατόριον (ἐργατικῆς ὁμάδος) | κιβώτιον φαρμάκων | πρατήριον στρατῶνος.
cantinier ἀ. ποτοπώλης στρατοπέδου, ἐργατικῆς ὁμάδος.
cantitate θ. ποσότης.
cantitativ-ă ἐ. ποσοτικός.
canton οὐ. τμῆμα διοικητικὸν χώρας (ἰδίως ἐν Ἑλβετίᾳ) | διαμονὴ τοῦ ὁδοκόμου.
cantonà (**a**) ῥ. στρατοπεδεύω ἐντὸς πόλεως, καταυλίζομαι.
cantonadă θ. θεατρικὸν παρασκήνιον.
cantonament οὐ. καταυλισμός.
cantonare, cantonat ἀφ. καὶ μετ. καταύλισις, καταυλισμένος.
canțonetă θ. ᾀσμάτιον εὐτράπελον (τραγουδάκι).
cantonier ἀ. ὁδοκόμος.
càntor ἀ. ψάλτης ἐκκλησίας.
cantòr οὐ. λογιστήριον.
canulă θ. σωληνίσκος.
canură θ. χονδρὸν νῆμα ἐρίου, λίνου ἢ καννάβεως.
cănuță θ. ὑποκ. τοῦ cană.
caolin οὐ. καολῖνος.
cap οὐ. (πλ. capete) κεφαλή, a da pe-te cap ἀνατρέπω, πίνω, a da din cap κινῶ τὴν κεφαλὴν (καταφατικῶς), a scoate la cap φέρω εἰς τέρμα, a luà lumea în cap παίρνω τὰ μάτια

μου, a-şi face de cap κάμνω κατὰ τὸ κεφάλι μου, e de capul lui κάμνει ὅ.τι θέλει, cum îi taie capu καθὼς τοῦ φαίνεται καλόν, în ruptu capului οὐδέποτε, a-şi pune capul θέτω τὴν ζωὴν εἰς κίνδυνον, în cap ἀκριβῶς, a se pune pe capul cuiva ἐνοχλῶ τινα, a se sculà cu noaptea în cap ἐγείρομαι πρὸ τῆς αὐγῆς, a da ochii peste cap βλέπω πρὸς τὰ ἄνω, θνήσκω, a fi ocupat peste cap εἶμαι λίαν ἀπησχολημένος, a-şi pierde capul σαλεύει ὁ νοῦς μου, εὐρίσκομαι εἰς ἀπορίαν, cu capul gol ἀσκεπής, cap sec ξεροκέφαλος, a fi ajuns de cap εἶμαι ἔξυπνος, bătut la cap ἔμπειρος, a-şi zice în cap λέγω κατ' ἐμαυτόν, a plăti cu capul πληρώνω διὰ τῆς ζωῆς, a-şi muncì capul σκέπτομαι ἐπιμόνως, din capul meu ἐκ πρωτοβουλίας μου, i-a intrat în cap τοῦ ἐμβῆκε στὸ κεφάλι, cu capul a-mână μέ κίνδυνον τῆς ζωῆς, a se da peste cap κατακυβιστῶ, a se da cu capul de toți pereții δέν εἰξεύρω τί νὰ κάμω, să-ți fie de cap νὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου (ἐπὶ κατάρας), îmi bat capul προσπαθῶ, cap de masă ἀρχηγὸς γραφείου, πρῶτος γραμματεύς, din cap în cap ἀπὸ τῆς μιᾶς ἄκρας εἰς τὴν ἄλλην, a scos-o la cap τὸ ἔβγαλε στὸ κεφάλι, τὸ κατώρθωσε, o fi capul veacului ἴσως ἔφθασε τὸ τέλος τοῦ κόσμου, odată cu capul ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ, a fost dat cu capul şi de sus şi de jos εἶναι πολύπειρος, şi-a legat capul ἔδεσε τὸ κεφάλι του, ἐνυμφεύθη, îmi pui capul κόβω τὸ κεφάλι μου, στοιχηματίζω, îmi pun cenuşă pe cap μετανοῶ, aşà i-a fost scris în cap ἦτο γραφτὸ του, e bătut cu leuca în cap τὰ ἔχει χαμένα, nevoe de cap ὑπερβολικῶς, capul răului ἡ πηγὴ παντὸς κακοῦ, τὸ μῆλον τῆς ἔριδος, capul face capul trage ἕκαστος αἴτιος τῆς τύχης του, capul plecat sabia nu-l taie προσκυνημένο κεφάλι σπαθὶ δὲν κόφτει, peştele dela cap se împute τὸ ψάρι βρωμᾷ ἀπὸ τὸ κεφάλι, capul să trăiască belelele curg τὸ μοναστῆρι νὰ ἦναι καλὰ καὶ καλότεροι βρίσκονται, când nu e cap vai de picioare ἄβολος νοῦς διπλοῦς ὁ κόπος | πνεῦμα, om cu cap ἄνθρωπος ἔξυπνος, a fi greu la cap εἶμαι δύπνους, îi taie capul τοῦ κόβει τὸ κεφάλι, εἶναι εἰδήμων | ἀρχή, din capul locului ἐξ ἀρχῆς | ἄκρα, cele două capete ale bățului αἱ δύο ἄκραι τοῦ ραβδίου | προσκεφάλαιον, stà la capul lui ἵσταται παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του | ἄτομον, dare pe cap φόρος κατ' ἄτομον | πλ. κεφάλαιον, dobândă şi capete τόκος καὶ κεφάλαιον. || Bot. capul ariciului ἴδε buzdugan, capul călugărului λεοντόδους, capul cocoşului ἀνθρυχίς, capul şarpelui ἔχιον. || ά. (πλ. capi) ἀρχηγός. || οὐ. (πλ. capuri) ἀκρωτήριον.

capabil-ă ἐ. ἱκανός, ἄξιος.

capac οὐ. ὑρτάνη, ἐπὶ ἁλυμμα, şi-a găsit tingirea capacul ἐκύλιξεν ὁ τέντζερες καὶ ηὗρε τὸ καπάκι, capacul după oală κατὰ τὸν μαστρογιάννη καὶ τὰ κοπέλια του.

capacitate θ. περιεκτικότης, ἱκανότης (συνεκδ.).

capamà θ. κρέας μαγειρευμένον μετὰ νωπῶν κρομμύων.

capan οὐ. (ἀρχ.) κατάστημα ἐφοδιασμοῦ.

capangă θ. ἴδε căpcană | ὄνυξ γαμψός.

capanlâu ά. ἐφοδιαστὴς σίτου τοῦ / στρατοῦ.

căpăstru οὐ. ἀγωγεύς, καπίστρι.

capăt οὐ. τέλος, τέρμα, a pus capăt poeziei ἐγκατέλιπε τὴν ποίησιν | ἀρχή, a începe din capăt ἀρχίζω ἀπὸ τὴν ἀρχὴν | (πλ. capete) ἄκρον, dela un capăt la celălalt capăt ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο | σκοπός, τέλος, a eşi la capăt, a pune capăt, a scoate la capăt τελειώνω, κατορθώνω | ἄξων (ἁμάξης).

căpătà (**a**) ῥ. ἀπολαμβάνω, ἐπιτυγχάνω | ἀποκτῶ, a căpătat un obiceiu rău ἀπέκτησα κακὴν συνήθειαν, a căpătà bătaie δέρομαι.

căpătâiu οὐ. προσκεφάλαιον | ἄκρον, τμῆμα | ὑπόβαθρον | ἀρχή, τέλος, pomul cel fără căpătâiu δένδρον ὑπερύψηλον, a da de căpătâiu φθάνω εἰς τὸ τέρμα, a ieşi la căpătâiu ἐπιτυγ-

χάνω, om fără căpătâiu ἀλήτης, ἄστεγος, din căpătâiul ἀπὸ τῆς ἀρχῆς.

căpăţână θ. κεφαλὴ ζώου | κρανίον | ξεροκέφαλον (κοιν.) | πλήμνη τροχοῦ | căpăţână de ceapă βολβὸς κρομμύου, căpăţână de varză λάχανον, căpăţână de zahar κεφάλι ζαχάρεως, căpăţână de usturoiu σκελὶς σκορόδου.

căpăţânos-oasă ἐ. ὁ ἔχων μεγάλην κεφαλήν | χονδροκέφαλος. || θ. Βοτ. ἐχίνωψ σφαιροκέφαλος.

căpătare, căpătat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόκτησις, ἀποκτημένος.

căpăţel οὐ. κορυφαία, κεφαλοδέτης ἵππου μὲ παρώπια | ἄκρον.

căpătuealâ θ. ἀποκατάστασις, ἐγκατάστασις, umblă după căpătuealâ ζητεῖ νὰ βρῇ δουλειά, νὰ προκόψῃ.

căpătui (a) ῥ. ἐγκαθιστάνω, βοηθῶ. || a se căpătui προκόπτω.

căpătuire, căpătuit ἀφ. καὶ μετ. ἐγκατάστασις, ἐγκατεστημένος.

căpoân ἀ. ἀνθρωποφάγον θηρίον (τῶν μύθων) | τάταρος | βάρβαρος, καννίβαλος.

căpcană θ. παγίς, a cădeà în căpcană ἐμπίπτω εἰς παγίδα | ἵπος, ποντικοπαγίς.

căpcean οὐ. μικρὰ κεφαλή.

căpchià (a) ῥ. ἴδε căpià.

capchiu-e ἐ. ἴδε capiu.

cap-de-mort ἀ. Ζωολ. χρυσαλλίς, σφὶγξ κεφαλὴ νεκροῦ.

cap-d'operă θ. ἀριστούργημα.

capelă θ. πῖλος γυναικὸς | ὑφηλὸς πῖλος ἀνδρὸς | στρατιωτικὸς σκοῦφος | ὀρχήστρα ἐκ γυναικῶν | παρεκκλήσιον.

capelan ἀ. ἐφημέριος.

capel-maistru ἀ. ἀρχιμουσικός.

căpeneag οὐ. καράκαλλον, μανδύας μετὰ καλύπτρας | ἴδε chepeneag.

caper ἀ. Βοτ. κάππαρις (δένδρον).

caperă θ. Βοτ. κάππαρι (καρπός).

căpeş ἐ. ἐπίμονος, κακοκέφαλος.

căpeţeală θ. ἴδε căpăţel.

căpeţel οὐ. μικρὰ ἄκρα | κηρίον τὸ παρὰ τὴν κεφαλὴν νεκροῦ.

căpetenie θ. ἀρχηγός, κυβερνήτης | de căpetenie κύριος, ὁ κατ' οὐσίαν.

căpià (a) ῥ. ἱλιγγιῶ | παραφρονῶ (συνεκδ.).

căpie θ. ἴλιγγος | παραφροσύνη (συνεκδ.).

căpiere θ. ἴλιγγος, παραφροσύνη.

capigibaşa ἀ. μέγας αὐλάρχης τῆς Πόλης (ἀρχ.).

capilar-ă ἐ. τριχοειδής.

capilaritate θ. τὸ τριχοειδές.

capintortură θ. Ζωολ. σεισοπυγίς.

capi=on οὐ. κορδύλη (κάλυμμα κεφαλῆς).

capiste θ. ναὸς (εἰδωλολατρικὸς) | ἁρμενικὴ ἐκκλησία | κατοικία.

căpistere θ. κάρδοπος, ζυμωταριὰ | δοχεῖον κοσκινισμένου ἀλεύρου.

căpiţă θ. μικρὰ πέτρα πρὸς κομματιασμὸν χόρτου.

capital-ă ἐ. κύριος, κεφαλαιώδης. || οὐ. κεφάλαιον. || θ. πρωτεύουσα.

capitalist ἀ. κεφαλαιοῦχος.

capitalizà (a) ῥ. κεφαλοποιῶ.

capitalizare, capitalizat ἀφ. καὶ μετ. κεφαλαιοποίησις, κεφαλαιοποιημένος.

căpitan ἀ. πλοίαρχος | λοχαγός, ἀρχηγός, Stan ori căpitan ἢ τοῦ ὕψους ἢ τοῦ βάθους | καπετάνιος.

căpităneasă θ. σύζυγος πλοιάρχου, λοχαγοῦ, ἀρχηγοῦ, καπετάνισσα.

căpitănie θ. τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀρχηγοῦ | λιμεναρχεῖον | ἀρχηγεῖον, καπετανάτον.

căpitan-paşa ἀ. ἀρχιναύαρχος τοῦ τουρκικοῦ στόλου.

capitaţiune θ. κεφαλικὸς φόρος.

capitel οὐ. κιονόκρανον.

capitol οὐ. κεφάλαιον.

capitonà (a) ῥ. ἐπιστρώνω, στρώνω ἐκ τῶν ἔσω, ὑπορράπτω, φοδράρω, ὑποστρώνω.

capitonare, capitonat ἀφ. καὶ μετ. ὑπόστρωσις, ὑποστρωμένος.

capitul οὐ. συνέδριον μοναχῶν | Βοτ. ταξιανθία.

capitulà (a) ῥ. συνθηκολογῶ, πάραδίδομαι.

capitular-ă ἐ. συνθηκολογικός, διομολογητικὸς | συνοδικός, κανονικός.

capitulare, capitulat ἀφ. καὶ μετ. συνθηκολόγησις, συνθηκολογημένος.

capitulaţi(un)e θ. συνθηκολογία, διομολόγησις.

căpiu-e ἐ. ἱλιγγιῶν | παράφρων | μεθυσμένος.

caplagoà θ. Βοτ. ἴδε alac.

caplamà θ. περιθώριον πατώματος ἢ ὀροφῆς.
capo (d'a) ἐπίρ. ἐξ ἀρχῆς (συνήθως ἐπὶ μουσικῆς.
caporal ἀ. δεκανεύς.
capot οὐ. μακρὸν φόρεμα μετὰ καλύμματος τῆς κεφαλῆς | κοιτωνίτης γυναικεῖος.
capră θ. Ζωολ. αἴξ. capră neagră αἴγαγρος, κίσσα γαμψώνυχος, a împăcà capra şi varza ἱκανοποιῶ τὰς ἀπαιτήσεις περισσοτέρων | ὀστοῦν αἰγὸς | ἀέτωμα στέγης | κλινίς, κάθισμα ἁμαξηλάτου | ἁρμίν, ποδάρι κρεβατιοῦ | capra coşului τετράγωνον διάζωμα ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ ἄνω σκάφη μήλου | διαβήτης ἁμαξοπηγοῦ | βαροῦλκον | Βοτ. capră nemţească χελιδόνιον ἑλῶδες.
căprar ἀ. αἰπόλος | δεκανεύς.
căprărie θ. ἑνωμοτία.
căpreso-easoă ἐ. ὁ τῆς αἰγός, κατσικίσιος.
capricorn οὐ. Ζωολ. αἰγόκερως.
caprifoiu οὐ. Βοτ. αἰγόκλημα.
caprilemă θ. ἴδε cardamà.
căprine θ. πλ. Βοτ. νάρκισσος.
căprioară θ. δορκὰς θήλεια, μικρὰ αἴξ | αἴγαγρος.
capriolă θ. σκίρτημα ἐριφίου, πήδημα ἵππου.
căprior ἀ. δορκάς. || πλ. διαδοκίδες, πλάγιαι δοκοὶ σκελετοῦ στέγης.
căprioreală θ. τοποθέτησις διαδοκίδων.
căprişor ἀ. Βοτ. κυπειρὶς ἐδώδιμος.
căpriţă θ. ὑποκ. τοῦ capră | Βοτ. ἑλίτον.
capriţios-oasă ἐ. ἰδιότροπος, παράξενος. || ἐπίρ. ἰδιοτρόπως.
capriţiu οὐ. ἰδιοτροπία.
căpriu-e ἐ. ἴδε căpruiu.
căpruiu-e ἐ. ἐαθύχρους (ἐπὶ χρώματος κόρης ὀφθαλμοῦ).
capsă θ. ἴδε capsulă.
capsalar οὐ. καψυλιοφόρον.
capsoman-ă ἐ. ἐλαξ καὶ ἐπίμονος εἰς τὰς ἰδέας του.
capsulă θ. ἔνωσμα, κάψα | καψάκιον (σφαίρας, φαρμάκου).
capsular-ă ἐ. θυλακώδης | ἔνθηκος (ἐπὶ καρπῶν).
căpşun ἀ. Βοτ. χαμαικέρασος.
căpşună θ. χαμαικέρασον.
captà (a) ῥ. κερδαίνω ἐπιτηδείως | παρεχετεύω τὰ ὕδατα πηγῆς, διϋδρεύω.
captalan ἀ. Βοτ. πετασίτης φαρμακευτικὸς | ἴδε captar, podbeal.
captar οὐ. ἐπικάλυμμα κυφέλης | Βοτ. χαμαιλεύκη | φλόμος.
captare, captat ἀφ. καὶ μετ. παροχέτευσις, παρωχετευμένος.
captaţi(un)e θ. παροχέτευσις, διϋδρευσις.
captator ἀ. ὁ ἀποκτῶν εὔνοιαν δολίως | παροχετευτής.
capţios-oasă ἐ. ἀπατηλός, σοφιστικός. || ἐπίρ. ἀπατηλῶς.
captiv-ă ἐ. καὶ οὐσ. αἰχμάλωτος. || ἐπίρ. ἐν αἰχμαλωσίᾳ.
captivà (a) ῥ. αἰχμαλωτίζω | προσελκύω.
captivare, captivat ἀφ. καὶ μετ. αἰχμαλώτισις, αἰχμαλωτισμένος.
captivitate θ. αἰχμαλωσία.
captură θ. προσωποκράτησις, αἰχμαλωσία.
capturà (a) ῥ. αἰχμαλωτίζω, συλλαμβάνω | συλῶ.
capturare, capturat ἀφ. καὶ μετ. αἰχμαλώτισις, αἰχμαλωτισμένος.
căptuşeală θ. ὑπένδυσις φορέματος, ὑπορραφή, căptuşeală de ghete ἔμβλημα (φόδρα) | ἐπένδυσις ἐπίπλου, τοίχου | ἀπάτη (συνεκδ.).
căptuşì (a) ῥ. ὑπενδύω | ἐπενδύω | ἀπατῶ (συνεκδ.). || a se căptuşì ὑπενδύομαι | μεθύω.
căptuşire, căptuşit ἀφ. καὶ μετ. ὑπένδυσις, ὑπενδυμένος.
capuchehaià ἀ. ἀντιπρόσωπος τῶν ἡγεμόνων παρὰ τῇ Πύλῃ.
capugiu ἀ. αὐλάρχης τῆς Πύλης.
căpuì (a) ῥ. ἴδε căpătuì.
căpuşă θ. Ζωολ. κυνόμυια, τσιμοῦρι | Βοτ. κληματὶς ἀμπέλου | κίκκι, unt de căpuşă ῥητινέλαιον | ce are in gură şi în căpuşă εἶναι ἀθυρόστομος.
căpuşiţă θ. ὑποκ. τοῦ căpuşă | căpuşiţă de râie Ἰατρ. ἄκαρι τῆς ψώρας.
căpuşnic οὐ. Βοτ. κίρση τῶν ἀγρῶν.
căpută θ. ἀστράγαλος, ἐπιτάφαιον | ψίδι ὑποδήματος.
căputà (a) ῥ. ἐπιδιορθώνω, ψιδώνω ὑποδήματα.

capuţiner οὐ. γαλατοκαφές.
car οὐ. ἅμαξα | a av à cu carul ἔχω ἄφθονα | Ἀστρ. carul mare μεγάλη Ἄρκτος | Βοτ. carul pădurilor, zânelor ἀρνίκη.
car ἀ. σάραξ.
cărà (a) ῥ. μεταφέρω | a cărà cu roabă μεταφέρω διὰ χειραμάξης | a cărà înăuntru εἰσέρχομαι εἰς τὸν οἶκον | a cărà la pumni δέρω (συνεκδ.) | a cărà lemne în pădure γλαῦκας ἐς Ἀθήνας (φρ.). || a se cărà ἀναχωρῶ. cară-te ἄδειασέ μας τὴν γωνιὰ (φρ.).
cârà θ. ἐνόχλησις, περισπασμός.
carabă θ. αὐλὸς ἐκ λαιμοῦ νεροκολοκύνθης.
caraban θ. κνήμη (λαϊκ.).
cărăbăneală θ. ἀποστρατοπέδευσις, ἀναχώρησις.
cărăbăni (a) ῥ. καταλαμβάνω | θέτω χεῖρα | δέρω. || a se cărăbăni ἀπέρχομαι, ἀδειάζω τὴν γωνιά.
carabină θ. κοντὸν τυφέκιον, καραβίνα.
carabinier ἀ. καραβινοφόρος.
cărăbuş ἀ. Ζωολ. μηλολόνθη | παιδίον ζωηρὸν (συνεκδ.).
caracatiţă θ. πολύπους, ὀκταπόδι.
caracter οὐ. χαρακτήρ.
caracteristic-ă ἐ. χαρακτηριστικός.
caracteristică θ. χαρακτηριστικόν, ἰδιάζον ἐνὶ πράγματι.
caracterizà (a) ῥ. χαρακτηρίζω.
caracterizare, caracterizat ἀφ. καὶ μετ. χαρακτήρισις, χαρακτηρισμένος.
caracudă θ. Ζωολ. κυπρίνος καράσσιος.
cârăeală θ. κακάρισμα, γλουγλουκισμός, φωνασκία.
carafă θ. φιάλη μὲ εὐρεῖαν βάσιν.
caraftă θ. κινητὴ παραστὰς τοῦ ὑφαντηρίου, σβάρνα.
caragaţă θ. κίσσα, καρακάξα.
caraghios-oasă ἐ. γελοῖος. || ἀ. γελωτοποιός, ἀστειολόγος. || ἐπίρ. γελοίως.
caraghioslâc οὐ. γελωτοποίησις | θαυματοποιΐα, ἀγυρτεία.
cărăi (a) ῥ. γλουγλουκίζω, κακαρίζω | φωνασκῶ, φλυαρῶ | ὀργίζομαι | λωποδυτῶ.
carait ἀ. ἰουδαῖος καραΐτης.
cărăit οὐ. ἴδε cărăeală.
cărăitoare θ. κόραξ | ἀθιγγανὶς (συνεκδ.).
cărăitor ἀ. κλέπτης, λωποδύτης, limba cărăitorilor τὰ ἀργοτικὰ τῶν λωποδυτῶν | φωνασκός.
caralambă θ. ἴδε gulie.
caraman οὐ. πρόβατον ἐκ Καραμανίας.
carâmb ἀ. ἔμβολον ἀντλίας | ψίδι | ἐπιδιφριάς, κοπαστὴ κιγκλιδωτοῦ θαιροῦ.
carambol οὐ. σφαιρισμός.
caramel οὐ. καυστόμελι, καραμέλα.
caramfilă θ. μικρὰ φιάλη.
cărămidă θ. ὀπτόπλινθος.
cărămidar ἀ. κεραμεύς.
cărămidărie θ. κεραμοποιεῖον.
cărămizioară θ. μικρὰ πλίνθος παιδιά.
cărămiziu-e ἐ. κεραμόχρους.
căran ἀ. μεγάλη φορτάμαξα.
cărănit-ă ἐ. ζαλισμένος ἐκ πότου.
carantină θ. κάθαρσις.
carapace θ. χελώνειον | στερεὸν κάλυμμα.
cărărat-ă ἐ. ραβδωτός.
cărare θ. στενωπὸς ἀτραπός | χωρίστρα κόμης | δρόμος. a merge pe două cărări παραπαίω, ὑποκρίνομαι. nu i-a înălbit barba de cărările bisericei δὲν θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν εὐλάβειάν του (φρ.).
cărăruş(ţ)ă θ. ὑποκ. τοῦ cărare.
cărăruie θ. ἴδε cărăruşă.
caras ἀ. ἴδε caracudă.
carat οὐ. καράτιον.
cărat μετ. μεταφερμένος. οὐ. μεταφορά.
cărător ἀ. ἴδε cărăuş.
cărătură θ. μεταφορά.
cărăruiu-e ἐ. ἡμιμεθυσμένος.
caraulă θ. φρουρός, φύλαξ.
cărăuş ἀ. ἁμαξηλάτης φορταμάξης.
cărăuşie θ. ἐπάγγελμα φορτα αξηγοῦ | μεταφορά.
caravă θ. αὐλὸς τοῦ ἀσκαύλου.
caravachir ἀ. καραβοκύρης.
caravană θ. καραβάνιον.
caravani ἀ. πλ. περισκελὶς πλατεῖα πρὸς τὰ ἄνω καὶ στενὴ πρὸς τὰ κάτω.
caravanseraiu οὐ. ξενὼν καραβανίων.
carboanţă-carboavă θ. ἀργυροῦν ρούβλιον.
carbon οὐ. Χημ. ἄνθραξ.

carbonat-ă ἐ. ἀνθρακικός.
carbonic-ă ἐ. ἀνθρακοῦχος.
carbonifer-ă ἐ. ἀνθρακοφόρος.
carbonizà (**a**) ἀπανθρακώνω. || a se carbonizà ὀπανθρακώνομαι.
carbonizare, carbonizat ἀφ. καὶ μετ. ἀπανθράκωσις, ἀπηνθρακωμένος.
cărbunar ἀ. ἀνθρακεύς.
cărbunărie θ. ἀνθρακεῖον.
cărbunaș ἀ. ὑποκ. τοῦ cărbune.
cărbune ἀ. ἀνθραξ, cărbune de pământ λιθάνθραξ, γαιάνθραξ, a face in cărbune ἀπανθρακώνω, a fi pe cărbuni κάθημαι ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων, a stinge cărbuni ἐξορκίζω διὰ σβυνομένου ἄνθρακος (φρ.). || πλ. Βοτ. φύτευμα.
cărbunì (**a**) ἀπανθρακώνω. || a se cărbunì ἀπανθρακώνομαι.
cărbunire, cărbunit ἀφ. καὶ μετ. ἀπανθράκωσις, ἀπηνθρακωμένος.
carbură θ. Χημ. ἀνθρακῶδες μίγμα.
cârc οὐ. ἀσθενὴς φωνή, γρυλλισμός, nu zise nici cârc δὲν εἶπεν οὐδὲ λέξιν.
cârcă ρ. ράχις | φορτίον, o cârcă de struguri φορτίον σταφυλῶν, l'am luat in carcă τὸν ἐφορτώθηκα (μεταφ.).
cârcăi (**a**) κακαρίζω, μουρμουρίζω.
cârcăiac ἀ. Ζωολ. κουβαρὶς | σκολόπενδρα.
cârceà θ. σιδηροῦς δακτύλιος συνδέων τὸν ρυμὸν τῷ ἄξονι, οἴαξ.
cârceià (**a**) ῥ. ἐπιφυλλίζω.
cârceiu οὐ. τρυπάνη | ξύλον συνδέον τὴν ὄννιν τῷ ρυμῷ τοῦ ἁρότρου. || πλ. κωλικοὶ τῶν ἐντέρων | νευροζέρβι, πόνοι γαστροκνημίας | ἕλικες ἀναρριχητικῶν φυτῶν, ἕλινοι.
cârcel οὐ. ἄγκιστρον, ἁρπάγη | βόστρυχος | ἐπιφυλλίς, τσαμπουρίδι. || ἐπίρ. συσταλτικῶς.
carcere θ. κάρκαρον, ἐκσανιστήριον.
carchin οὐ. Παθ. ἕλκος, καρκίνος.
cârcì (**a se**) ῥ. συστέλλομαι, πιάνομαι.
cârcin οὐ. κριθαράκι.
cârcioc οὐ. ὑπεκφυγή, δυσκολία | στρεφοδικία.
cârciocar ἀ. φέρων δυσκολίας, στρεψόδικος.
cârciocăresc-ească ἐ. στρεψόδικος, ὑπεκφυγικός.
cârciocărie θ. στρεψοδικία.
cârcior-oară ἐ. οὐλόθριξ.
cârciumă θ. οἰνοπωλεῖον, ποτοπωλεῖον.
cârciumar-ăreasă οὐσ. οἰνοπώλης.
cârciumări (**a**) ῥ. ἐπαγγέλλομαι τὸν οἰνοπώλην.
cârciumărit οὐ. (ἀρχ.) φορολογία ἐπὶ τῶν οἰνοπωλείων.
cârcnì (**a**) ῥ. μουρμουρίζω, nu cârcni! μὴ βγάλῃς τσιμουδιά! (φρ.).
cârcoabă θ. Ζωολ. κύνόμυια.
cârcotă θ. ἔρις, ἴδε cârcioc.
cârcotaș ἀ. φίλερις, στρεψόδικος.
cârcoti (**a**) ῥ. φέρω δυσκολίας, στρεψοδικῶ.
cârcotos-oasă ἐ. ἐρεστικός, στρεψόδικος.
cârd οὐ. ἀγέλη, πληθύς, cu cârdul ἐν σώματι, veniau cârduri, cârduri ἤρχοντο μὲ πυκνὰς σειρὰς | τμῆμα. un cârd de vreme ἐπί τινα καιρὸν | a-și pune in cârd cu cinevà ζητῶ ἔριδα πρός τινα, a-și pune boii in cârd cu dracul εὑρίσκω τὸν μάστορήν μου (φρ.) | Βοτ. δίψακον.
cardamà θ. Βοτ. κάρδαμον | cardamà de izvoare νεροκάρδαμον.
cardaman οὐ. Βοτ. ἴσατις ἐαφική.
cărdășie θ. συντροφία.
cardiac-ă ἐ. καρδιακός.
cardinal-ă ἐ. πρῶτος, κύριος. || ἀ. καρδινάλιος | πτηνὸν ὁμώνυμον.
cardon οὐ. Βοτ. σκόλυμος, ἀγριοκινάρα.
care ἀντ. ποῖος, ὁποῖος, care om ποῖος ἄνθρωπος, omul care vine ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἔρχεται, despre care περὶ τοῦ ὁποίου, pe care τὸν ὁποῖον, cu care μετὰ τοῦ ὁποίου, din care ἐκ τοῦ ὁποίου | ἕκαστος, care cum venea ἕκαστος ὁ ὁποῖος ἤρχετο | care de care mai frumoasă ἡ μία ὡραιοτέρα τῆς ἄλλης | oricare ὁποιοσδήποτε | fiecare ἕκαστος | nu care cumvà κατ' οὐδένα τρόπον, oarecare τις, κάποιος.
carectei ἀ. πλ. Βοτ. καρπήσιον.
carenă θ. τρόπις πλοίου.
caretă θ. κλειστὴ ἅμαξα.
caretaș ἀ. ἁμαξηλάτης.
caretășie θ. ἁμαξοποιΐα.
careu οὐ. τετράγωνον.
carfiol ἀ. Βοτ. βοτρίτης, κωνοπίδι.

carfiță θ. καρφὶς λιθοποίκιλτος.
cări (a) ῥ. διαβιβρώσκω (ἐπὶ σάρακος).
cariatidă θ. καρυᾶτις.
caricatură θ. γελοιογραφία.
caricaturist ἀ. γελοιογράφος.
carie θ. Ἰατρ. τερηδὼν | κῆλαξ.
carieră θ. λατομεῖον | στάδιον.
cărindar ἀ. Ἰανουάριος (λαϊκ.).
caritabil-ă ἐ. φιλεύσπλαγχνος.
caritate θ. εὐσπλαγχνία, sorã de caritate ἀδελφὴ τοῦ ἐλέους.
cariu ἀ. σάραξ.
cârjă θ. ῥακτηρία | ποιμαντορικὴ ῥάβδος | πλάγιον, πλευρὰ πλοίου | cârjă bătrâneței στήριγμα τοῦ γήρατος.
cârjaliesc-ească ἐ. λῃστρικός.
cârjaliu ἀ. λῃστής.
cârjoiat-ă ἐ. ἐπικαμπής.
cârjonăreasă θ. ποικιλία μήλων.
cârlaciu οὐ. ποταμόπλοιον ἱστιοφόρον.
cârlan ἀ. ἵππος ἡλικίας δύο ἐτῶν | φάγιλος, ἀρνίον ἀρχίσαν νὰ τρώγῃ χόρτον, lână cârlană μαλλίον μὲ λεπτὰς καὶ μικρὰς τρίχας | πρόβατον | ἴδε baș lic καὶ capră.
cârlănar ἀ. βοσκὸς ἀρνίων, ἱππαρίων.
cârlig οὐ. κρίκος | ἀγκυροβελόνη, βελονάκι, haină în cârlige ἄγρηγον, δικτυοειδὲς πλεκτὸν ἐπανωφόρι | σκῆπτρον | συστροφή, περιστροφὴ (συνεκδ.), a pune cârlig φέρω δυσκολίας, a aflà cârligul εὑρίσκω τὸ μυστικόν, a se face cârlig συστέλλομαι, περιστέλλομαι. || πλ. ἄγκιστρον ἁλιείας | κύφων | Βοτ. καταβολάδες ἀμπέλου.
cârligà (a) ῥ. ἴδε încârligà.
cârligat-ă ἐ. ἀγκιστροειδής, κυρτός. || οὐ. Βοτ. πολύγονον.
cârligătură θ. κυρτότης, καμπή.
cârligior ἀ. Βοτ. ὑδατοκάνναβις.
cârlionț ἀ. βόστρυχος κόμης | ἁλιευτικὸν δίκτυον.
cârlionțà (a) ῥ. βοστρυχίζω. || a se cârliontà βοστρυχίζομαι.
cârlionțat μετ. βοστρυχισμένος.
cârloganoă θ. σταφυλὴ λεπτόδερμος.
cârmă θ. πηδάλιον | διεύθυνσις (συνεκδ.). cârma Statului ἡ Κυβέρνησις, a fi la cârma κυβερνῶ, nu sunt vremile sub cârma omului δὲν ἐξαρτῶνται κ' περιστάσεις ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον (φρ.).
carmac οὐ. κάλαμος μακρὸς ἁλιευτικός.
cârmaciu ἀ. πηδαλιοῦχος, πλοηγὸς | ὁδηγός (συνεκδ.).
carmajin ἀ. στειλεὸς μάστιγος.
cârmâz οὐ. ὕστινον, κέρμις, πρινοκόκκι.
cârmâziu-e ἐ. κατέρυθρος.
cârmeală θ. περιστροφὴ | ἀμφιβολία, πρόσχημα.
cârmi (a) ῥ. στρέφω, παρεκκλίνω, διακοστροφῶ, ἀλλάζω ἴδέαν | n'a cârmit bine δὲν διηύθυνε καλῶς (τὴν ἅμαξαν, τὴν λέμβον), vreà să o cârmească ζητεῖ νὰ ἀποφύγῃ.
carmin οὐ. μίλτος, χρῶμα ῥόδινον.
cârmoază θ. κόρα ἄρτου.
cârmuì (a) ῥ. πηδαλιουχῶ. κυβερνῶ, διοικῶ, ὁδηγῶ.
cârmuire ἀφ. πηδαλιούχησις | διεύθυνσις. || θ. κυβέρνησις | νομαρχία.
cârmuit μετ. πηδαλιουχημένος.
cârmuitor ἀ. κυβερνήτης | (ἀρχ.) νομάρχης.
cârn-ă ἐ. σιμός.
cârnat ἀ. λουκάνικον, ἁλᾶς.
cârnățar ἀ. ἁλαντοποιός, ἁλαντοπώλης.
cârnățărie θ. ἁλαντοποιεῖον, ἁλαντοπωλεῖον.
cârnățel ἀ. ὑποκ. τοῦ cârnat.
carnațiune θ. σαρκόχρουν.
cârnâu ἐ. grâu cârnâu σῖτος κακῆς ποιότητος.
carnaval οὐ. ἀπόκρεως.
carnaxi ἐπιφ. σιώπησον! σκασμός!
carne θ. σάρξ, κρέας, carne rumenită φωκταί, καβουρμᾶς | cărnuri πλ. φαγητὰ ἐκ κρέατος, a fi unghie și carne cu cineva εἶμαι νύχι καὶ κρέας, e carne cu ochi δὲν ἔχει καμμίαν ἔκφρασιν, crește carnea de mulțumire pe el εἶναι κατευχαριστημένος | a mâncà carne καταλύω τὴν νηστείαν, este carne rea εἶναι ἀκόλαστος (φρ.).
cârneleagă θ. νηστεία (θρησκευτική).
carneol οὐ. Ὀρυκτ. σάρδιος.
carnet οὐ. σημειωματάριον.
cârni (a) ῥ. στρέφω (δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ) | ἐκκλίνω | καθιστῶ σιμὸν | βάρω | ἀμφιβάλλω | a cârni din nas μυλλαίνω, μορφάζω διὰ τῆς ρινός.
cârnic-ă ἐ. παραπλανημένος (ἐπὶ ζώων). || οὐσ. σιμός.

cărnicică θ. κρεατάκι.
cârnie θ. σμύτης.
cârnire ἀφ. στρέψις, συμποίησις. ‖ θ. ἔκκλισις.
cârniș οὐ. διευθέτησις. n'am loc de cârniș δὲν ἔχω τόπον ποῦ νὰ σταθῶ.
cârnit μετ. ἐστραμμένος. ‖ ἐ. ἀνόητος | παράφρων | σμός.
cârnitură θ. στροφή, ἔκκλισις | γωνία ὁδοῦ.
cărniu-e ἐ. σαρκόχρους.
carnivor-ă ἐ. καὶ οὐσ. σαρκοφάγος.
cârnog-oagă ἐ. πλατυσμένος, συντετριμμένος ὑπὸ βάρους.
cârnogi (a) ῥ. πλατύνω | συντρίβω, συνθλίβω | ἐρεθίζω | ἐνοχλῶ.
cârnogire, cârnogit ἀφ. καὶ μετ. πλάτυνσις, πλατυσμένος.
cărnos-oasă ἐ. σαρκώδης.
cărnoși (a) ῥ. ἀποσαρκώνω. ‖ a se cărnoși μαλακύνομαι.
cărnosire, cărnosit ἀφ. καὶ μετ. ἀποσάρκωσις, ἀποσαρκωμένος.
cărnositor ἀ. ἀποσαρκωτής.
cărnosită θ. ἀποσάρκωμα.
caro οὐ. (πλ. carale) Χαρτ. καρρόν.
căroaie θ. χειράμαξα.
caroiu οὐ. μεγάλη φορτάμαξα.
caraûl ἀ. ἴδε garoafă.
carotidă θ. Ἀνατ. καρωτίς.
carp οὐ. Ἀνατ. καρπός.
cârpă θ. ῥάκος | σφουγγαρόπανον | πέπλος | σπάργανον | omul acesta e o cârpă ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν ἔχει ἐνέργειαν, εἶναι μαλακός.
cârpăceală θ. ἀτελὲς οἰκοδόμημα.
cârpăci (a) ῥ. ἐπιδιορθώνω | ἐμβαλώνω.
cârpăcie θ. ἐμβαλωματική, ἐμβάλωμα.
cârpaciu ἀ. ἥπιτης, ἐμβαλωματής | δευτερουργός, ἄτεχνος ἐργάτης, lucru de cârpaciu ἔργον ἢ ἐμπόρευμα ἀτελές.
cârpănos-oasă ἐ. καὶ οὐσ. κουρελιάρης (κοιν.) | φιλάργυρος.
cârpănoșie θ. φιλαργυρία.
cârpărie θ. σωρὸς τεμαχίων ὑφασμάτων, κουρελιῶν.
carpatic-ă ἐ. Καρπάθειος.
carpatin-ă ἐ. Καρπάθειος.
cârpător οὐ. τράπηξ, φουρνόφκιαρο | σκνὶς ἐφ' ᾗς θέτουν τὴν μαμαλίγκαν.
cârpeală θ. ἐπιδιόρθωσις, ἐμβάλωμα.
carpen ἀ. Βοτ. ζυγία.
carpenă θ. καρπὸς ζυγίας | μελάμπυρον.
cârpi (a) ῥ. ἐπιδιορθώνω, ἐμβαλώνω, ἐπιπωματώνω | ἐπιδιορθώνω ὑποδήματα | ἐπιγράφω, cârpește la minciuni τακίς κόβει, δίηγεῖται ψεύδη | mai rău se rupe în loc de a se cârpi ἔαινει ἐπὶ τὰ χείρω | ραπίζω. ‖ a se cârpi ἐπιδιορθώνομαι. μεθύω.
cărpinișă οὐ. ζυγιοφυτεία.
cârpire, cârpit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιδιόρθωσις, ἐπιδιορθωμένος, viață cârpită cu ață βίος ἐλεεινός, cu ochi cârpiți νυσταλέος. ‖ οὐ. ἐπιδιόρθωσις | ἐπισπορά.
cârpitor ἀ. ἐμβαλωματής, ἥπτης.
cârpitură θ. ἐπιδιόρθωσις | δευτερουργία | ψεῦδος | ράπισμα.
cârpoci (a) ῥ. ἴδε a cârpi.
cârsnic ἀ. κωνδυλάπτης.
cârstac οὐ. ὑφιονιά.
cârstaș οὐ. μικρὸν κωνικὸν δίκτυον.
cârsteiu ἀ. Ζωολ. ὀρυγομήτρα.
cârstineasă θ. ἴδε avrameasă.
cart οὐ. λέταρτον | τετράωρος ναυτικὴ ὑπηρεσία.
cartă θ. χάρτης. cartă de vizită ἐπισκεπτήριον. cartă poștală ταχυδρομικὸν δελτίον, cartă de restaurant ὀψολόγιον. carta cea mare ὁ συνταγματικὸς χάρτης.
cartaboș ἀ. λευκάνικον.
cartaginez-ă ἐ. καὶ οὐσ. καρχηδόνιος.
cârtar ἀ. χαρτοπαίκτης.
carte θ. βιβλίον | γνώσεις, știe carte γνωρίζει νὰ ἀναγνώσκῃ, a învăța carte μανθάνω γράμματα, l'am dat la carte τον ἔστειλα εἰς τὸ σχολεῖον | γράμμα (λαϊκ.) | ἔγγραφα, ai carte ai parte ἐὰν ἔχῃς ἔγγραφα ἔχεις δίκαιον | καταγνιόχαρτον, a face cărțile κάμνω χαρτιὰ | a da cu cărțile προλέγω τὸ μέλλον διὰ τῶν παιγνιοχάρτων, a da pe față cărțile παίζω ἢ ὁμιλῶ φανερά, jucător de cărți χαρτοπαίκτης, legător de cărți βιβλιοδέτης | ἴδε judecată.
cărteală θ. πίστωσις (ἐμπορική).
cârteală θ. μεμψιμοιρία, γογγυσμός.
cartecă θ. μυδράλιον.

cartel οὐ. ἐμπορικὴ ἀλληλεγγύη.
cartelă θ. δελτίον.
cârti (a) ῥ. μεμψιμοιρῶ | ἐπιπλήττω.
cârticeà θ. σημειωματάριον.
cârticică θ. βιβλιάριον ' σιγαρόχαρτον.
cartier οὐ. συνοικία | Στρ. marele cartier μέγα ἐπιτελεῖον.
cartilaginos-oasă ὲ. 'Ανατ. χονδρώδης.
cartilaj οὐ. 'Ανατ. χόνδρος.
cârtiță θ. Ζωολ. ἀσπάλαξ | τυφλός, ὀπισθοδρομικὸς (συνεκδ.).
cârtitor-oare ὲ. καὶ οὐσ. μεμψίμοιρος, δυσχερεστημένος.
cartof ἀ. γεώμηλον.
cartofor ἀ. χαρτοπαίκτης, χαρτοφόρος.
cartoforie θ. χαρτοπαιξία, χαρτοφορία.
cartograf ἀ. χαρτογράφος.
cartografie θ. χαρτογραφία.
cartomanție θ. χαρτομαντεία.
carton οὐ. χονδρόχαρτον, ναστόχαρτον.
cartonà (a) ῥ. νασταδετῶ.
cartonaj οὐ. νασταδεσις | κατασκευὴ κυτίων ἐκ νασταχάρτου.
cartonat-ă ὲ. χαρτόδετος.
cartular οὐ. κώδηξ ἐγγράφων.
cărțulie θ. βιβλιάριον.
cărturar ἀ. νομοδιδάσκαλος (παρ' Ἰουδαίοις) | ἐγγράμματος, σοφός, γραμματεὺς | χαρτομάντις | χαρτοπαίκτης.
cărturească θ. χαρτομάντις.
cărturăresc-ească ὲ. φιλολογικός.
cărturărie θ. πολυμάθε α, ἐπιστήμη.
cartușă θ. φυσίγγιον.
cartușieră θ. φυσιγγιοθήκη.
cărucior ἀ. μικρὸν ἁμάξιον.
cărucioară θ. μικρὰ ἅμαξα.
cărugea θ. ἴδε văzdoagă.
cărunt-ă ὲ. φαιός, λευκόφαιος, ψαρός, ἐπιπόλιος, πολιός.
cărunțel-ică ὲ. μιξοπόλιος.
cărunțeală θ. τὸ πολιόν.
cărunțețe θ. μιξοπόλιον | ἀρχὴ γήρατος
cărunți (a) ῥ. πολιοῦμαι.
cărunțire, cărunțit ἀφ. καὶ μετ. πολίωσις, πολιωμένος.
carusel οὐ. ἱπποδρομία (στρατιωτική), ἴδε căluşei.
căruț ἀ. μικρὸν ἁμάξιον διὰ παιδία.
căruță θ. φορτάμαξα, o căruță de lemn μία ἁμαξιὰ ξύλα | nu-i place nici în căruță nici în teleguță οὔτε ἀπὸ πάνω οὔτε κάτω ἀπὸ τὸν γάϊδαρο (φρ.).
carvană θ. Βοτ. λυκόπους.
carvasarà θ. τελωνειακὸν γραφεῖον.
caș οὐ. ταμισίνης, τυρὸς κατεσκευασμένος μὲ πιτύαν, cu caşul la gura τοῦ τρέχουν τὰ σάλια | Βοτ. caşul popei ἀγριομολόχα.
casă θ. οἰκία, acasă ἐν τῇ οἰκίᾳ. om cu casă ἔγγαμος, casă grea πολυάριθμος οἰκογένεια, a avea o casă de copii ἔχω πολλὰ τέκνα, a ține casă cu cineva συζῶ, a-și veni de-acasă ἐνοῶ, stăpânul casei ὁ οἰκοκύρης | a fi fără casă εἶμαι ἀνέστιος, casa melcului κογχύλιον, a sta acasă οἰκουρῶ, a sta în casă μένω κλινήρης, a strica o casă χωρίζω ἀνδρόγυνον, casa copilului 'Ιατρ. πλακοῦς, a fi de casa cuiva εἶμαι ἔμπιστός τινος, nici tu casă nici tu masă οὔτε σπῆτι σπῆτι, οὔτε φαγὶ φαγὶ (φρ.), casă de corecțiune ἐφηβεῖον, casă de sănătate θεραπευτήριον.
casă θ. ἀμόρα.
casà (a) ῥ. ἀκυρώνω.
caşalot ἀ. Ζωολ. φυσητήρ.
casâncă θ. μάλλινον περιλαίμιον κεντημένον κατὰ τὰ ἄκρα, τζίφα.
casap ἀ. κρεωπώλης | ἀδέξιος χειρουργός.
căsăpesc-ească κρεωπωλικός.
căsăpi (a) ῥ. σφάζω | κρεουργῶ | ἐγχειρίζω ἀδεξίως.
căsăpie θ. κρεωπωλεῖον.
căsăpire, căsăpit ἀφ. καὶ μετ. σφάξις, σφαγμένος.
casare θ. ἀκύρωσις.
căşărie θ. τυροποιεῖον | τυροπωλεῖον.
căsaș ὲ. καθεστηκώς, οἰκουρός.
casat μετ. ἀκυρωμένος.
casaţi(un)e θ. ἀκύρωσις, Curtea de Casaţie, ἀκυρωτικόν, Ἄρειος Πάγος.
căsătoresc-ească ὲ. συζυγικός.
căsători (a) ῥ. νυμφεύω. || a se căsători νυμφεύομαι.
căsătorie θ. γάμος.
căsătorire θ. ὑπανδρεία.
căsătorit μετ. νυμφευμένος | ἔγγαμος, nou căsătorit νεόγαμος.

căscă (a) ῥ. ἀνοίγω, χάσκω, a căscă gura χασμῶμαι, περιδιαβάζω ἄεργος | ἡμιανοίγω, a căscă uşa ἡμιανοίγω τὴν θύραν, a căscă ochii ἀνοίγω ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς.
căscăciu οὐ. ἄλυσσος δι' ἧς περιστρέφεται ὁ ἀνεμόμυλος.
cascadă θ. καταρράκτης.
cascăgură θ. ἄεργος, μυγοχάφτης (κοιν.).
căscat μετ. ἀνοιγμένος. || ἐ. ἀνοικτός, ἡμιάνοικτος, a rămas cu gura căscată ἔμεινεν ἔκπληκτος. || οὐ. χάσμημα, ἡμιάνοιγμα.
căscătură θ. χάσμημα, σχισμή.
căscăund ἀ. ἴδε cascăgură.
caşcaval οὐ. τυρὸς (κασκαβάλι κοιν.), se întinde la caşcaval λαμβάνει πολὺ θάρρος, παίρνει πρόσωπον (φρ.).
caschetă θ. σκιάδιον κεφαλῆς, καυσία.
căscioară θ. μικρὰ οἰκία.
caşet οὐ. σφραγίς.
caşie θ. Βοτ. αἰγόκλημα.
casimă θ. στρόφιον, μάλλινον περιλαίμιον.
câslă θ. ὑποστατικόν, χειμερινὴ στάνη.
câşlar ἀ. ὁ ἀμέλγων τὰ πρόβατα.
câslărie θ. ἴδε câslă.
căşlegi ἀ. πλ. ἀπόκρεω, fie post fie căslegi εἴτε νηστεία εἴτε ἀπόκρεω.
caşmir οὐ. κασμίριον.
caşneu οὐ. περιλαίμιον πλατύ.
casnic-ă ἐ. οἰκιακός, οἰκοκυρευμένος (ἐπὶ γυναικῶν). || ὀ. φίλος τῆς οἰκίας | πλ. casnici σύζυγοι.
căsnici (a) ῥ. οἰκοκυρεύω. || a se căsnici οἰκοκυρεύομαι.
căsnicie θ. ἔγγαμος βίος, οἰκογένεια | umblă după căsnicie ζητεῖ νὰ νυμφευθῇ.
casoar ἀ. Ζωολ. στρουθίον.
casoletă θ. δοχεῖον μετάλλινον | θυμιατήριον.
căşos-oasă ἐ. τυρώδης.
cassă θ. ταμεῖον, χρηματοκιβώτιον.
cassetă θ. μικρὸν χρηματοκιβώτιον.
cassier ἀ. ταμίας.
cassierie θ. ταμεῖον.
cassieriţă θ. ταμίας (γυνή).
cast-ă ἐ. ἁγνός. || ἐπίρ. ἁγνῶς.
castă θ. τάξις κοινωνική, κλάσις.
castan ἀ. κασπανέα, castanu calului, porcesc, sălbatec ἱπποκαστανέα.
castană θ. κάστανον.
castaniete πλ. κρόταλα.
castaniu-e ἐ. καστανόχρους.
caşte θ. στοιχειοθετεῖον.
câşteiu ἀ. φιλάργυρος, câşteiu de soĭ ἐξηντλημένος.
castel οὐ. ἔπαυλις, πύργος.
castelan-ă οὐσ. πυργοδεσπότης, πυργοδέσποινα.
câştig οὐ. κέρδος.
câştigà (a) ῥ. κερδαίνω, a câştigà un premiu βραβεύομαι, a-şi câştiga existenţa κερδαίνω τὰ πρὸς τὸ ζῆν.
câştigare ἀφ. ἀπόκτησις. || θ. κέρδος.
câştigat μετ. κερδημένος.
câştigător-oare ἐ. κερδίζων.
câştigos-oasă ἐ. ἐπικερδής.
castitate θ. ἁγνότης, παρθενία.
câştiu οὐ. λῆξις (πληρωμῆς), τέρμα.
castor ἀ. Ζωολ. κάστωρ.
castrà (a) ῥ. ὀρχεκτομῶ, εὐνουχίζω.
castravete ἀ. σικυός, castravete amar κολοκυνθίς, πικράγγουρον.
castron οὐ. λοπάς (γαβάθα κοιν.).
castronaş οὐ. ὑποκ. τοῦ castron.
castru οὐ. στρατόπεδον ὠχυρωμένον, φρούριον | κάστρον.
căşunà (a) ῥ. προξενῶ, ἐπιφέρω | καταλαμβάνομαι (ὑπὸ ἐπιθυμίας, πόνου, ὀργῆς) mi-a căşunat să mă duc μοῦ κατέβη νὰ ὑπάγω | ἐχθρεύομαι, slugile căşună pe dânsul οἱ ὑπηρέται τὸν ἐχθρεύονται.
căşunătură θ. λύπη αἰφνιδία | ἰδιοτροπία | ἄλγος | κωλικός.
căsuţă θ. οἰκίσκος.
cat οὐ. πάτωμα | στήλη.
cât οὐ. (πλ. câturi) ποσοστόν, πηλίκον.
cât-ă ἐ. καὶ ἀντων. πόσος, ὁπόσος, câtă răbdare πόση ὑπομονή, câte şi mai câte πόσα πολλά. || ἐπίρ. πόσον, cât costă? πόσον στοιχίζει; | ἐφ' ὅσον, ἐν ὅσῳ cât am fost tânăr ἐν ὅσῳ ἤμην νέος | ὅσον, a mâncà cât un lup τρώγω ὅσον εἷς λύκος, cât de colo ἀπὸ τόσον μακρὰν | cu cât cu atât ἐφ' ὅσον ἐπὶ τοσοῦτον | decât παρά, εἰμὴ | decât că ἐκτὸς ἐὰν | numai decât ἀμέσως | nici cât οὔτε ὅσον | nici cât un bob οὔτε ὅσον εἷς κόκκος | cât pe ce, cât p'aci παρ' ὀλίγον | cât de aproape ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέ-

στερον | **cât de curând** ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον | **pe cât** καθώς, **pe cât îl arată fața** καθὼς ἐκ τοῦ προσώπου του φαίνεται | **cât și** ὅσον καὶ | **precât știu** ἐφ' ὅσον γνωρίζω | **muncesc mai și decât înainte** ἐργάζομαι περισσότερον παρὰ πρότερον, **fără cât** μόνον, **cât despre** ὅσον ἀφορᾷ, **încât mă privește** τὸ κατ' ἐμέ, **nici cât negru sub unghie** οὔτε τὸ παραμικρόν, **i se făcuse inima cât un purice** εἶχε ψοβηθῇ ὑπερβολικῶς (φρ.) | ἴδε **câte, câtuși, câtva**.

cătà (**a**) ῥ. ζητῶ, παρατηρῶ, **cată la mine** μὲ παρατηρεῖ | τριτοπροσώπως, **cată să știi** προσπάθησε νὰ μάθῃς | **a-și căta de treabă** φροντίζω, **ca'ă-ți de drum** κύτταξε τὴν δουλειά σου.

caţă θ. καλαῦροφ, λυγιστὴ ῥαέδος ποιμένος | **umblă cu caţa** προσπαθεῖ νὰ ἀπατήσῃ.

câţă θ. Ζωολ. ξυλόκοτα | κακὴ γλῶσσα (συνεκδ.).

cătăceartă ἀ. φίλερις.

cataclism οὐ. κατακλυσμός.

catacombe θ. πλ. κατακόμβαι.

catacresă θ. κατάχρησις.

catadiosi (**a**) ῥ. καταδέχομαι (εἰρων.).

catafalc οὐ. κρηπίς, βάθρον φερέτρου.

catagrafiă (**a**) ῥ. καταγράφω.

catagrafiare, catagrafiat ἀφ. καὶ μετ. κατάγραψις, καταγραμμένος.

catagrafie θ. καταγραφή.

catahris οὐ. κατάχρησις.

cățăi (**a**) ῥ. κακαρίζω.

cățăire θ. κακάρισμα.

cataif οὐ. γλύκυσμα (καταΐφι κοιν.).

catalepsie θ. καταληψία.

cataleptic-ă ἐ. καταληπτικός.

cătălige θ. καλόβαθρα (ξυλοπόδαρα).

catalog οὐ. κατάλογος.

catalogà (**a**) ῥ. ταξιθετῶ, κατατάσσω.

catalogare, catalogat ἀφ. καὶ μετ. ταξιθέτησις, ταξιθετημένος.

cătană ἀ. στρατιώτης | πλ. στρατεύματα (ἀρχ.).

cătănesc-ească ἐ. στρατιωτικός.

cătăni (**a**) ῥ. στρατολογῶ. || **a se cătăni** ὑπηρετῶ εἰς τὸν στρατόν.

cătănie θ. στρατιωτικὴ ὑπηρεσία.

cătănime θ. στρατός.

cațaon ἀ. κάθαρμα, **cațaonul de dascăl** αὐτὸς ὁ κακοήθης διδάσκαλος.

catapeteazmă θ. καταπέτασμα.

cataplasmă θ. κατάπλασμα.

catapult οὐ. καταπέλτης, βασανιστήριον ὄργανον.

catar οὐ. κατάρρους.

catâr ἀ. ἡμίονος.

cățărà (**a se**) ῥ. ἀναρριχῶμαι.

cataractă θ. Παθ. καταρράκτης.

cataramă θ. πόρπη, ζώνη μετὰ πόρπης | **prieteni la cataramă** οἰκειότατοι.

cataramà (**a**) ῥ. πορπώνω, κομβώνω.

cățărător-oare ἐ. ἀναρριχητικός. || θ. Ζωολ. κερθεία.

cățărătură θ. ἀναρρίχησις.

cătare ἀφ. βλέψις. || θ. βλέμμα, σκοπός.

catarg οὐ. ἴδε catart.

catargă θ. πλοῖον, γαλέρα, κάτεργον.

catargel οὐ. Ναυτ. μικρὸς ἱστός, στυλίς.

catârgiu ἀ. ἡμιονηλάτης.

catarig ἀ. ἔφηβος.

catarigi θ. πλ. πηκτή.

catarigie θ. ἐφηβία.

cataroiu οὐ. καταρροή, γρίππη | ἀποπληξία.

catart οὐ. Ναυτ. ἱστός, κατάρτι.

catarue θ. ἴδε cataroiu.

catastif οὐ. κατάστιχον, **eşti în catastiful meu** σέ ἔχω περασμένον στὸ κατάστιχον (φρ.).

catastrofă θ. καταστροφή.

catastrofal-ă ἐ. καταστρεπτικός.

cătat οὐ. ζήτησις, ἔρευνα.

cătățime θ. ποσότης, πληθύς.

catavasie θ. Ἐκκλ. καταβασία.

catavasier οὐ. καταβασιάριον.

cațaveică θ. ἴδε scurteică | μυστρίον.

cățoăi (**a**) ῥ. κακαρίζω.

cățoăun ἀ. ἴδε căpcăun.

câte ἀντ. **câți, câte. câte** πόσος, πόσοι, πόσαι, πόσον, **câte unu** ἀνὰ εἷς, **câte puțin** ἀπὸ ὀλίγον, **câte odată** ἐνίοτε, **de câte ori** ποσάκις, ὁσάκις, **din câte** ἐξ ὅλων.

cățeà θ. κόων θήλεια, **pe așà cățeà de vreme** μὲ τοιοῦτον κακὸν καιρὸν (φρ.), **a da cățeaua pe cineva** ξυλοκοπῶ | **χορὸς χωρικῶν ζωηρότατος** | **cățeà de usturoiu** ἀγλίς, σκέλιδα σκόρδου.

catecumen ἀ. κατηχούμενος.
catedră θ. ἕδρα, καθέδρα.
catedrală θ. καθεδρικὸς ναός.
categoric-ă ἐ. κατηγορηματικός, θετικός.
categorie θ. κατηγορία.
catehet ἀ. κατηχητής.
catehism οὐ. κατήχησις.
căţel ἀ. (πλ. căţei) μικρὸς κύων, a plecà cu căţel şi cu purcel ἀναχωρῶ μεθ' ὅλων τῶν ἀποσκευῶν | προνύμφη μελίσσης | că el de usturoiu ἀγλὶς | (συνεκδ.) κόλαξ | Ζωολ. căţelu pământului σπερμόφιλος | λαξὴ δρεπάνου | πλ. δοθιῆνες ὑπομασχάλιοι.
căţelandru ἀ. λυκιδεύς | σκύλαξ.
căţeli (**a**) ῥ. τίκτω (ἐπὶ κυνός). || a se căţeli ζευγαρώνομαι (ἐπὶ κυνῶν).
căţelit οὐ. ζευγάρωμα (ἐπὶ κυνῶν).
căţeluş ἀ. πολὺ μικρὸς κύων.
catenă θ. σειρά, ἅλυσσος (ὀρέων).
câteodată ἐπίρ. ἐνίοτε.
caterincă θ. ἴδε flaşnetă.
caterisi (**a**) ῥ. καθαιρῶ (ἱερέα).
caterisire ἀφ. καθαίρεσις (ἱερέως).
caterisit μετ. καθῃρημένος.
câteşi ἀντ. câteşi trei καὶ οἱ τρεῖς.
câtevà ἀντ. τινά, περισσότερα.
catifeà θ. ἐλοῦδον.
catifelà (**a**) ῥ. ἐπιθέτω, ἐπιρράπτω ἐλοῦδον, ἐλουδώνω.
catifelat μετ. ἐλουδωμένος.
catifeliu-e ἐ. ἐλούδινος.
catifeluţă θ. ταινία ἐλούδινος, νῆμα ἐλούδινον πρὸς κέντημα | Βοτ. ἴον.
catigorie θ. (ἀρχ.) συκοφαντία.
catigorisì (**a**) ῥ. κατηγορῶ, συκοφαντῶ (ἀρχ.).
catigorisire, catigorisit ἀφ. καὶ μετ. κατηγόρησις, κατηγορημένος.
catilinară θ. κατιλιναϊκή.
câtime θ. ποσότης.
cătină θ. Βοτ. κοσούθη.
cătinat-ă ἐ. ἀκανθώδης.
cătinel ἐπίρ. ἡσύχως, ὀλίγον τι.
catinică θ. ὀλίγη.
catinţă θ. ἔκτασις.
catismă θ. ἀκάθιστος, τμῆμα ψαλμῶν.
catolic-ă ἀ. καθολικός, δυτικός.
catolicism οὐ. καθολικισμός.
catoptrică θ. κατοπτρική.
catrafuse θ. πλ. ἀποσκευαί, a-şi luà catrafusele ἀναχωρῶ, παίρνω τὰ ἐρεγμένα μου (φρ.).
catramină θ. ἄσφαλτος.
catran οὐ. ὑγρόπισσα | θυμός, ὀργή, χολὴ (συνεκδ.). || ἐπίρ. τρομερά.
cătrăneală θ. πίσσωσις | ὀργὴ (συνεκδ.).
cătrăni (**a**) ῥ. ἀσφαλτώνω ἀνάπτω ἐξ ὀργῆς. || a se cătrăni παραφέρομαι.
cătrănire, cătrănit ἀφ. καὶ μετ. ἀσφάλτωσις, ἀσφαλτωμένος.
cătrănos-oasă ἐ. ἀσφαλτώδης | χολώδης.
către πρόθ. πρός, către răsărit πρὸς ἀνατολάς, către seară πρὸς τὴν ἑσπέραν, milos către săraci ἐλεήμων πρὸς τοὺς πτωχούς.
catrinţă θ. ὀπίσθιον περίζωμα χωρικῶν.
căţue θ. δοχεῖον, θήκη ἐκ μετάλλου.
cătun οὐ. κώμη.
catur οὐ. παραφυάς.
cătuşă θ. ἀκρορρύμιον, ὀμφαλός, ῥαβδίον σχηματίζον ἀγκύλην τοῦ ρυμοῦ πρὸς τὸν ζυγὸν | ἄγκυρα | Βοτ. μαρύθη. || πλ. ἅλυσσίδες, δεσμά.
câtuşi ἐπίρ. câtuşi de puţin τὸ ὀλιγώτερον δυνατόν.
cătuşnioà θ. Βοτ. μᾶρον | cătuşnică sălbatecă ἀγριομαρύθη.
câtvà ἐ. τις, câtvà timp καιρόν τινα. || ἀντ. câtvà ἐπί τινα καιρόν | πλ. câtivà τινές, ἔνιοι.
cauă θ. φόβητρον, γοργών.
cauo οὐ. καυσία, καλυμμαύχιον | σκοῦφος ἐκ σισύρας.
caucciu ἀ. κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς καλυμμαυχίων.
caucciuc οὐ. ἐλαστικὸν κόμι.
căuş οὐ. τορύνη, μέγα κοχλιάριον ξύλινον, mi-a ajuns drăguş la căuş μοῦ ἔπεσεν εἰς τὰ χέρια (φρ.) | συντόμια, σέσουλα.
căuşel ἀ. ὑποκ. τοῦ căuş.
caustic-ă ἐ. καυστικός.
causticitate θ. καυστικότης.
căutà (**a**) ῥ. ζητῶ, ἐπιζητῶ, a căutà cu ochii ζητῶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν | παρατηρῶ, caut cu milă pe cinevà παρατηρῶ τινα μετὰ λύπης | περιθάλπω, a căutat pe bolnavi de holeră περιέθαλψε τοὺς ἐκ χολέρας πάσχον-

τας | προσπαθῶ, a căutà peri in palmă ζητῶ πράσινα χαδιάρια, a căutà cu un ochiu la făină şi cu altul la slănină τὸ ἕνα κυττάζει τὰ κουκιὰ καὶ τάλλο τὰ φασούλια (φρ.). || a se căutà θεραπεύομαι ὑπὸ ἰατροῦ | εἶμαι περιζήτητος a-şi căutà de afaceri ἀσχολοῦμαι εἰς τὰς ὑποθέσεις μου, a-si căutà de drum κυττάζω τὴν δουλειάν μου (φρ.).

căutare ἀφ. ζήτησις, marfă cu multă căutare ἐμπόρευμα ζητούμενον | περιποίησις, boala aceasta cere multă căutare ἡ νόσος αὕτη ἀπαιτεῖ μεγάλην περιποίησιν | ἀναζήτησις, în căutarea unui post εἰς ἀναζήτησιν θέσεως.

căutat μετ. ζητημένος, περιποιημένος. || ἐ. περιζήτητος.

căutătură θ. ἐλέμμα.

cauteriu οὐ. καυτήριον.

cauterizà (a) ῥ. καυτηριάζω.

cauterizare, cauterizat ἀφ. καὶ μετ. καυτηρίασις, καυτηριασμένος.

cauţiune θ. Νομ. ἐγγυοδοσία.

cauză θ. αἰτία.

cauzà (a) ῥ. προξενῶ, ἐπιφέρω.

cauzal-ă ἐ. αἰτιολογικός.

cauzalitate θ. αἰτιολογία.

cauzare ἀφ. τοῦ cauzà.

cauzaş-ă ἐ. ὁμόφρων. || ἀ. ἴδε pricinaş.

cauzat μετ. προξενημένος.

cauzativ-ă ἀ. αἰτιατός.

cav-ă ἐ. κοῖλος

cavaf ἀ. ὑποδηματοποιὸς κοινῶν ὑποδημάτων.

căvăfie θ. ὑποδηματοποιία κοινῶν ὑποδημάτων.

caval οὐ. μακρὸς ποιμενικὸς αὐλός.

cavală θ. φορβάς.

cavaloadă θ. ἱππηλασία ἐν κοινῷ.

cavaler ἀ. ἱππότης | ἱππεὺς | ἀνὴρ συνοδεύων κυρίας (λαϊκ.).

cavaleresc-ească ἐ. ἱπποτικός.

cavalereşte ἐπίρ. ἱπποτικῶς.

cavalerie θ. ἱππικὸν | παράσημοφορία (λαϊκ.).

cavalerime θ. οἱ ἱππόται, οἱ ἱππεῖς.

cavalerism οὐ. ἱπποτισμός, μεγάλη περιποίησις.

cavalet οὐ. ὑποστήριγμα, ὀκρίβας, καβάλλη.

cavalin-ă ἐ. ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ἵππους.

căvărgic οὐ. πρόβατον μὲ τρίχωμα βαθύχρουν.

cavatină θ. Μουσ. μονῳδία μελοδράματος.

cavaz ἀ. (ἀρχ.) ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος (καβάσης).

cavernă θ. σπήλαιον.

cavernos-oasă ἐ. σπηλαιώδης.

cavitate θ. κοιλότης.

cavou οὐ. κρύπτη (ὀστῶν τεθνεώτων).

caz οὐ. (πλ. cazuri) περίπτωσις, în tot cazul ἐν πάσῃ περιπτώσει, a face caz λαμβάνω ὑπ' ὄψει, κάμνω ζήτημα.

cazà (a) ῥ. διορίζω εἰς θέσιν.

cazac ἀ. Κοζάκος | ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος | ἐλαφρὸν ἱππικόν.

cazacă θ. πλατὺ ἐπανωφόριον.

căzăcesc-ească ἐ. κοζακικός. | θ. ὅμιλος, χορὸς Κοζάκων.

cazaceşte ἐπίρ. κοζακικῶς.

căzăcime θ. Κοζάκοι.

cazacle θ. σκοῦφος ἐκ γουναρικοῦ.

cazacliu ἀ. ἔμπορος σισυρῶν ἢ οἴνων ρωσσικῶν.

cazan οὐ. λέβης | βιβλιοστήριον, ἱπνολέβης.

cazan-ă ἐ. ἐρυθρόμαλλος.

căzănărie θ. μέρος τοῦ σφαγείου ἔνθα διαλύονται τὰ λίπη.

cazangiu ἀ. λεβητοποιός.

cazanie θ. βιβλίον θρησκευτικῶν διδαχῶν | ὁμιλία ἀπὸ τοῦ ἄμβωνος | διήγησις ἀτελεύτητος (συνεκδ.).

cazarmă θ. στρατών.

căzător-oare ἐ. πίπτων | Ἀστρ. διάττων.

căzătură θ. πτῶσις | οἰκία καταρρέουσα | ἄνθρωπος ἐλεεινὸς | ζῶον κάτισχνον.

cazeină θ. τυρίνη.

cazemată θ. θολωτὸν ὑπόγειον πυροβολητῶν, χελώνα.

cazier οὐ. ἀρχειοθήκη.

cazin οὐ. καζίνον.

câzlar ἀ. (ἀρχ.) εὐνοῦχος.

cazmà θ. σκαπάνη, λίσγος.

caznă θ. κόπωσις, κόπος, βάσανος | a pune la caznă βασανίζω.

căznì (a) ῥ. βασανίζω. || a se căznì προσπαθῶ, βασανίζομαι.

căznire θ. προσπάθεια, βάσανος.

căznitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. βασανιστικός. βασανιστής.
cazon-ă ἐ. στρατιωτικός.
cazual-ă ἐ. τυχαῖος.
cazuar ἀ. Ζωολ. καζουάριον.
cazuist ἀ. ἠθικοθεολόγος.
cazuistică θ. ἠθικοθεολογία.
cazut μετ. πεσμένος | ἀνεστραμμένος | ὀφειλόμενος. || ἐ. ἔκπτωτος, căzut la ἔκδοτος.
ce ἀντων. τί, un ce bun κάτι τι καλὸν | ὁ ὁποῖος, grădină ce înfloreşte κῆπος ὁ ὁποῖος ἀνθεῖ | τ' ἐρωτηματικῶς, ce vrei? τί θέλεις; de ce, pentru ce? διατί; | ὁποῖος, ce om ὁποῖος ἄνθρωπος! din ce în ce ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν | cât pe ce εἰς σημεῖον ὥστε, παρ' ὀλίγον | îndată ce μόλις. || ἐπίρ. ce bun eşti πόσον καλὸς εἶσαι.
ceà ! ἐπιφ. ἐπ' ἀριστερὰ (πρὸς ζῶα).
ceabare θ. Βοτ. τράγιον.
ceacâr-ă ἐ. δίγληνος, ὁ ἔχων διαφορετικὰς κόρας ὀφθαλμοῦ | grâu ceacâr σῖτος φθινοπωρινὸς | ἐλαφρῶς μεθυσμένος. || ἐπίρ. a se uità ceacâr ἀλλοιθορίζω.
ceacşiri ἀ. πλ. πλατεῖα τουρκικὴ περισκελίς, βράκα.
ceadâr οὐ. σκηνή.
ceadâriu-e ἐ. κυανοπράσινος.
ceafă θ. τράχηλος, αὐχήν, a scărpinà la ceafă ξυλοκοπῶ, boul s'a stricat la ceafă εὑρίσκονται εἰς διαπληκτισμόν, gros la ceafă πλούσιος, χονδροειδὴς | κυφώνιον (ζυγοῦ).
ceagă θ. ὄφασμα ὑφαινόμενον ὑπὸ καλογραιῶν.
ceahlâu ἀ. Ζωολ. γυπάετος.
ceahol οὐ. κάννη, σκέπη ἁμάξης (ἐκ χονδροπάνου).
ceainărie θ. τεϊοποτεῖον.
ceainic οὐ. τεϊοδοχεῖον.
ceair οὐ. λειβάδι, βοσκή, νομή.
ceaiu οὐ. τέϊον | μεταμεσημβρινὴ ὑποδοχὴ μετὰ τεΐου | ἀφέψημα.
ceala ! ἐπιφ. ἴδε ceà !
cealau ἀ. ἀπατεών.
cealmà θ. κίβαρις.
ceam οὐ. ἴδε şlep.
ceambur οὐ. εἰσβολὴ βαρβάρων (τατάρων).
ceanac οὐ. τρυβλίον, πινάκιον.
ceangâi ἀ. πλ. χωρικοὶ οὐγγροι Μολδαβίας.
ceapă θ. κρόμμυον, ceapă blândă, ἴδε praz, ceapă cioarei ὑάκινθος, ceapă ciorească γήθυον, βολβίνη, ceapă frânzuzească ἀσκαλώνειον, ceapă de mare σκύλλα θαλασσία | nu face nîci o ceapă degerată δὲν ἀξίζει τίποτε (φρ.).
ceapcân ἐ. καὶ ἀ. πονηρός, πανοῦργος | ἵππος βαδίζων καμαρωτά.
ceapraz οὐ. σειρήτιον | ἐργαλεῖον πρὸς διευθέτησιν τῶν ὀδόντων τοῦ πρίονος.
ceaprazar ἀ. ράπτης ἢ πωλητὴς σειρητίων.
ceaprazărie θ. σειρητοπωλεῖον.
ceapsă θ. παιδικὸς σκοῦφος.
ceară θ. κηρὸς | ceară roşie σημαντρίς, ceară fosilă ὀζοκηρίτης | κυψελὶς | Βοτ. κηρίον, ἀσκληπιὰς σαρκώδης.
cearcăn οὐ. κύκλος | ἅλως | cearcănele ochilor ὑπώπια.
ceardac οὐ. ἐξώστης, πρόδομος χωρικῆς οἰκίας | σκοπιά.
ceardaş οὐ. χορὸς οὐγγρικὸς | Βοτ. στίπη.
cearşaf οὐ. σινδών.
ceartă θ. φιλονεικία, διένεξις | a se luà la ceartă φιλονεικῶ | Βοτ. ceartă casei ἴδε vineriță.
ceas οὐ. ὥρα | στιγμὴ (συνεκδ.), ceas bun καλὴ ὥρα | ὡρολόγιον | πλ. ceasurile αἱ ὧραι | ceasul cel rău ἐπιληψία | ἴδε buruiană | a se da de ceasul morții ἀγωνιῶ, ceasul din urmă ἡ ἐσχάτη ὥρα, τὰ ἔσχατα.
ceaşcă θ. θερμοποτίς, κύπελλον (καφέ).
ceaşcuţ οὐ. ὑποκ. τοῦ ceaşcă.
ceaslov οὐ Ἐκκλ. ὡρολόγιον, προσευχητάριον.
ceasornic οὐ. ὡρολόγιον, ceasornic de perete ἐκκρεμές.
ceasornicar ἀ. ὡρολογοποιός.
ceasornicărie θ. ὡρολογοποιεῖον, ὡρολογοπωλεῖον.
ceată θ. σπεῖρα, συμμορία | ἀγέλη | πλῆθος | σῶμα ἐκ χιλίων στρατιωτῶν (ἀρχ.) | ἀκολουθία, sosì cu o ceată numeroasă ἦλθε παρακολουθούμενος ὑπὸ πολλῶν.
ceață θ. ὁμίχλη, are ceață în creeri

εἶναι μεθυσμένος | Παθ. ceață pe ochi λεύκωμα.
ceatlâu παρῳορία, λῶρος συνδέων τὸν παρῄορον ἵππον τῇ ἁμάξῃ | ξύλον προστιθέμενον εἰς τὴν βάσιν τοῦ ρυμοῦ πρὸς ξεῦξιν τρίτου ἵππου, λογκόφι | cal de ceatlâu παρῄορος, παράσειρος, τρίτος ἐζευγμένος ἵππος | ράβδος ἀκατέργαστος δι' ἧς ξυλίζουν.
ceat-pat ἐπίρ. ἔτσι καὶ ἔτσι.
ceaun οὐ. χύτρα σιδηρᾶ.
ceauș ἀ. ταχυδρόμος τοῦ βεζύρου, ἀργυταχυδρόμος | ταγματάρχης | δεκανεύς, baș ceauș ἐπιλοχίας | θυρωρὸς | εἶδος σταφυλῆς | χορὸς ἔγκυκλος.
cebare θ. Βοτ. σέσελι.
cec οὐ. χρηματικὴ ἐπιταγή.
cecitate θ. τυφλότης.
ceclie θ. κοντός, κάμαξ a duce o luntre cu ceclie κινῶ λέμβον διὰ τοῦ κοντοῦ.
ceomegeà θ. ἐμπολή.
cedà (**a**) ῥ. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω.
cedare, cedat ἀφ. καὶ μετ. ὑποχώρησις, ὑποχωρημένος.
cedent ἀ. Νομ. ἐκχωρητής.
cedru ἀ. κέδρος.
cefalalgie θ. κεφαλαλγία.
cefalic-ă ἐ. κεφαλικός.
cefalopode οὐ. πλ. κεφαλόποδα.
cegă θ. Ζωολ. ὀξύρρυγχος, cegă și păstrugă ἐλακεῖα, μωρολογίαι (κοιν.).
ceh-ă ἐ. καὶ οὐσ. τσέχος.
cel (cea, cei, cele) ἀντ. οὗτος, αὕτη, τοῦτο, οὗτοι, αὗται, ταῦτα, ἐκεῖνος, ἐκείνη, ἐκεῖνο, ἐκεῖνοι, ἐκεῖναι, ἐκεῖνα, cele dealuri inalte οὗτοι οἱ ὑψηλοὶ λόφοι, cel ce vorbește ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ὁμιλεῖ. || ἄρθρ. ὁ, ἡ, τὸ, οἱ, αἱ, τὰ, cel înțelept ὁ σοφός.
ceea ἐ. ceea ce ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον, vorba ceea ποῦ λέγει ὁ λόγος (φρ.).
cel(ă)lalt (θ. cealaltă) ἐ. καὶ ἀντ. ὁ ἄλλος.
celar οὐ. κελλάριον, ὀφοφυλάκιον.
celebiu ἀ. (ἀρχ.) κύριος, εὐγενής, celebii dela Fanar οἱ εὐγενεῖς Φαναριῶται | καλοκαμωμένος | κομψός.
celebrà (**a**) ῥ. ἑορτάζω.
celebrare, celebrat ἀφ. καὶ μετ. ἑόρτασις, ἑωρτασμένος.
celebrațiune θ. ἑορτασμός.
celebritate θ. ἐνδοξότης, εὔκλεια, κλέος.
celebru-ă ἐ. ἔνδοξος.
celednic ἀ. κατάσκοπος.
celer ἀ. Βοτ. σέλινον.
celeritate θ. ταχύτης.
celetnică θ. ὑπηρέτρια | πόρνη.
celibat οὐ. ἀγαμία.
celibatar ἀ. ἄγαμος.
celtio-ă ἐ. κελτικός.
celuì (**a**) ῥ. ἀπατῶ.
celuire, celuit ἀφ. καὶ μετ. ἀπάτησις, ἠπατημένος.
celulă θ. κύτταρον | κελλίον | ἀπομονωτήριον.
celular-ă ἐ. κυτταρώδης, κυψελώδης.
celuloid οὐ. Χημ. κυτταροειδές.
celulos-oasă ἐ. κυτταρικός.
celuloză θ. Χημ. κυτταρίνη.
cemeà θ. περιλαίμιον, στρόφιον.
cement οὐ. ἀνθρακιά.
cenacla οὐ. δειπνητήριον, ὅμιλος λογίων.
cenătui (**a**) ῥ. ἴδε cinătui.
cenghenea ἀ. ἀθίγγανος (εἰρων.).
cenotaf οὐ. κενοτάφιον.
cens οὐ. φόρος πρὸς τὸ δημόσιον.
censor ἀ. λογοκριτής, ἐλεγκτής, ἔφορος, ἐπόπτης.
censură θ. λογοκρισία, ἔλεγχος.
censurà (**a**) ῥ. λογοκρίνω, ἐλέγχω.
censurare ἀφ. λογόκρισις.
censurabil-ă ἐ. ἐπιλήψιμος, ἐπίμεμπτος.
censurat μετ. λογοκριμένος.
centaur ἀ. κένταυρος.
centaurea θ. Βοτ. κενταύριον.
centenar οὐ. ἑκατονταετηρίς.
centezimal-ă ἐ. ἑκατονταδικός.
centiar ἀ. ἑκατοστόπλεθρον.
centigrad οὐ. ἑκατονταβάθμιον.
centigram οὐ. ἑκατοστόγραμμον.
centilitru οὐ. ἑκατοστόλιτρον.
centimă θ. ἑκατοστον, ἑκατοστὸν τοῦ φράγκου, λεπτόν.
centimetru οὐ. ἑκατοστόμετρον.
central-ă ἐ. κεντρικός.
centralizà (**a**) ῥ. συγκεντρώνω.
centralizare, centralizat ἀφ. καὶ μετ. συγκέντρωσις, συγκεντρωμένος.
centrifugal-ă ἐ. κεντρόφυξ.
centripetal-ă ἐ. κεντρομόλος.

centru οὐ. κέντρον.
centumvir ἀ. ἑκατόνταρχος.
centurie θ. ἑκατονταρχία.
centurion ἀ. ἑκατόνταρχος.
centuron ἀ. ἀορτὴρ (σπάθης).
cenușă θ. τέφρα. i s'a uat și cenușa din vatră τῷ ἀφῆρεσαν πᾶν ὅ,τι εἶχε | (συνεκδ.) τὰ λείψανα τῶν ὀστῶν, σποδός, nu s'a ales nici cenușa ἔγινε στάχτη (φρ.).
cenușar ἀ. τεφροσυλλέκτης. || οὐ. τεφροδόχη.
cenușăreasă θ. καμινώ, σταχτοπέπελη.
cenușcă θ. Βοτ. τέφριον.
cenușer ἀ. (ἀρχ.) κακογράφος.
cenușerniță θ. ψαμμοδόχη.
cenușiu-e ἐ. στακτόχρους.
cenușoasă θ. Βοτ. τέφριον.
cenușos-oasă ἐ. στακτώδης.
cenușotcă ἀ. ἄνθρωπος ἀμελὴς καὶ ἀνόητος | δειλός.
cep οὐ. σφήν, ἐδέλλα | πῶμα βαρελίου | ὀπὴ σφηνός, dau cep διατρυπῶ | κόμβος κλάδου | κλῆμα ἀμπέλου | μεσοσώτριος σφὴν τροχοῦ.
cepar ἀ. κρομμυοπώλης. || οὐ. ἀδένες ὑπομασχάλιοι.
cepărit οὐ. (ἀρχ.) φόρος ἐπὶ τῶν οἰνοπνευματοπωλείων.
cepohen οὐ. (ἀρχ.) κολόβιον, ὑπενδύτης ἔραχὺς χωρικοῦ.
cepeleag-ă ἐ. τραυλός.
cepelegeà θ. Βοτ. ἴδε alac.
cepșoară θ. Βοτ. γήθυον, σκορδόπρασον.
cepșuică θ. σκούφια παιδίου.
cer οὐ. οὐρανὸς | παράδεισος | στερέωμα | κλίμα | Ἀνατ. cerul gurei ὑπερῷϊον ἴστιον. || ἀ. (πλ. ceri) ὄρος.
ceramică θ. κεραμικὴ τέχνη.
ceramist ἀ. κεραμεύς.
cerar ἀ. κηροπηγός.
cerărie θ. κηροπηγία.
cerărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν κηροπηγείων.
cerat-ă ἐ. ἐπίχριστος διὰ κηροῦ. || φὺ. κηραλοιφή.
cerb ἀ. ἔλαφος.
cerber ἀ. κέρβερος.
cerbice θ. αὐχήν, om cu cerbicea tare ἐπίμονος, a luà în cerbice ἐπιμένω | κύφων, ἐπιτραχήλιον τμῆμα ζυγοῦ.
cerbicie θ. ἐπιμονή, πεῖσμα.
cerbicos-oasă ἐ. ἐπίμονος, πείσμων.
cerbușor ἀ. ἐλαφίδιον, νεβρός.
cerbuț ἀ. ἴδε cerbușor | προσωπὶς τῶν Χριστουγέννων.
cerc οὐ. κύκλος, στρογγυλότης, περιφέρεια | κάνθος, τοῖχον καλύμματος ἀμάξης | σιδηρᾶ στεφάνη βυτίου | σύλλογος, σωματεῖον, λέσχη.
cercà (**a**) ῥ. ζητῶ, ἐρευνῶ, a cercà starea țărei σπουδάζω τὴν κατάστασιν τῆς χώρας, a cercà marea cu degetul ζητῶ τὰ ἀδύνατα, ne cearcă cam des μᾶς ἐπισκέπτεται συχνὰ | δοκιμάζω, a cercà un prieten δοκιμάζω τὴν φιλίαν, nici nu mă cerc οὔτε ἐπιχειρῶ | Στρ. ἀνιχνεύω. || a se cercà προσπαθῶ.
cercală θ. δοκιμή, προσπάθεια.
cercare ἀφ. δοκίμασις. || θ. δοκιμή, προσπάθεια, ἀπόπειρα, a cunoaște din cercare γνωρίζω ἐκ πείρας | cercările facerei κἀ (πρῶται) ὠδῖνες τοῦ τοκετοῦ.
cercat μετ. δοκιμασμένος.
cercător-oare ἐ. δοκιμαστικός. || ἀ. ἐξερευνητής. || θ. διασωληνωτής, μύλη.
cercel ἀ. δακτύλιος | πόρπη | ἐνώτιον | δακτύλιος συνδέων τὸ κάτω ἄκρον τοῦ ἐπισχαλίου τῷ ἄξονι. || πλ. cercei babeiBοτ. εὐώνυμον.
cercelar ἀ. ρωποπώλης, μικρέμπορος πλανόδιος.
cercelat-ă ἐ. ὁ ἐν σχήματι πόρπης, πορπωτός.
cercelușă ἀ. πλ. Βοτ. ἀνθεμίς.
cercetà (**a**) ῥ. ἐξετάζω, ἐξερευνῶ, a cercetà gândul cuivà ζητῶ διεισδῦσαι εἰς τὰς σκέψεις τινός | ἀνακρίνω (ἐπὶ δικαστικῶν ὑποθέσεων) | πληροφορῶμαι, ἐπισκέπτομαι | a cercetà o carte ἀναλύω ἐν βιβλίον, a cercetà din nou ἐπιθεωρῶ, am cercetat pe oamenii ἠρώτησα τοὺς ἀνθρώπους, au cercetat odăile ἠρεύνησαν τὰ δωμάτια, cercetând actele ἐξετάζων τὰ ἔγγραφα, crede fără a cercetà πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα. || a se cercetà ἐτάζω ἐμαυτόν.
cercetare ἀφ. ἐξέτασις, ἐρεύνησις. || θ. ἀνάλυσις, ἔρευνα, cercetare la fața locului ἐπὶ τόπου ἔρευνα | ἀνάκρισις, cercetarea unei afaceri ἀνάκρισις ὑποθέσεως | ἀνάλυσις.

cercetaș ἀ. ἐρευνητής | πρόσκοπος.
cercetat μετ. ἐρευνημένος. loc de cercetat τόπος συχναζόμενος.
cercetător-oare οὐσ. ἐξερευνητής | ἐξελεγκτής, ἐξεταστής.
cerceveà θ. στεφάνη, περιθώριον παραθύρου.
cerchez ἀ. κιρκάσιος.
cercui (a) ῥ. περιβάλλω, περιβένω διὰ στεφάνης, ἀναδένω ἄμπελον.
cercuire, cercuit ἀφ. καὶ μετ. περίδεσις, περιδεμένος. || οὐ. περίδεσις δυτείου.
cercuitor ἀ. βαρελοποιός.
cercuitură θ. περίδεσις. στεφάνωσις.
cerculeță οὐ. πλ. μικραὶ πυχαὶ ὁποκαμίσου.
cercuriu-e ἐ. κυκλικός.
cere (a) ῥ. ζητῶ. a cere de pomană ἐπαιτῶ παρακαλῶ | ἀπαιτῶ. cer dela D-ta să te porți cum se cade ἀπαιτῶ παρὰ σοῦ νὰ φέρησαι καλῶς | ἐπιθυμῶ | ζητῶ εἰς γάμον | ἐπαιτῶ. || a se cere ζητῶ ἄδειαν | γίνομαι περιζήτητος | se cere ἐμπρέπει. se cere să fim acolo εἶναι ἀνάγκη νὰ παρευρεθῶμεν ἐκεῖ. a mâncà cât se cere τρώγω ὅσον χρειάζεται.
cerealà θ. ζήτησις.
cereale θ. πλ. σιτηρικά.
cerebral-ă ἐ. ἐγκεφαλικός.
cerebrospinal-ă ἐ. ἐγκεφαλονωτιαῖος
ceremonial-ă ἐ. ἐθιμοτυπικός. || οὐ. ἐθιμοτυπία.
ceremonie θ. τελετή, ἐθιμοταξία | ἀμοιβαία περιποίησις, φιλοφρόνησις.
ceremonios-oasă ἐ. ἐθιμοτυπικός | φιλοφρονητικός, περιποιητικός. || ἐπίρ. φιλοφρόνως.
cerențel ἀ. Βοτ. γαῖον ἔρυας ὀκταπέταλος.
cerere θ. αἴτησις, ἀναφορὰ | ἀγωγή.
ceresc-ească ἐ. οὐράνιος, θεῖος.
cereviș οὐ. πάχος δόσιον διαλελυμένον.
cergă θ. χλαῖνα, κλινοσκέπασμα παρὰ χωρικοῖς, cât ți-e cerga, atât te întinde κατὰ τὸ πάπλωμα καὶ τὸ ξάπλωμα (φρ.) | σκέπασμα ἁμάξης, κάννη, σκέπασμα ἵππων.
cerință θ. ἀνάγκη, ἀπαίτησις.
ceriță θ. Βοτ. κηράνθεμον.
ceriu-e ἐ. κηρόχρους.
cerne (a) ῥ. διασήθω, κοσκινίζω, nu plouă, cerne δὲν βρέχει, ψιχαλίζει. || a se cerne διεισδύω.
cernealà θ. μελάνη.
cernere ἀφ. κοσκίνισις.
cerni (a) ῥ. μελανόνω | περιβάλλω διὰ πένθους. || a se cerni φορῶ πένθιμα | κατσουφιάζω.
cernit μέτ. περιβεβλημένος διὰ πένθους, διὰ σκιᾶς, πενθηφορῶν, λυπημένος. || ἐ. πένθιμος, κατηφής. || οὐ. μελάνωμα.
cernitor-oare οὐσ. ὁ διευθετῶν πενθήμως.
cernușcă θ. Βοτ. ἀράχνιον.
cernut μετ. κοσκινισμένος | ἐξηρευνημένος. || οὐ. κοσκίνισμα.
ceroaică θ. Βοτ. πρῖνος.
cerșetor-oare οὐσ. ἐπαίτης, cerșetor de slujbă θεσιθήρας.
cerșetoresc-ească ἐ. ἐπαιτικός.
cerșetori (a) ῥ. ἐπαιτῶ.
cerșetorie θ. ἐπαιτεία.
cerșetorime θ. οἱ ἐπαίται.
cerșetorit οὐ. ἴδε cerșetorie.
cerși (a) ῥ. ἐπαιτῶ.
cerșire, cerșit ἀφ. καὶ μετ. ἐπαίτησις, ἐπαιτημένος. || οὐ. ἐπαιτεία.
cert-ă ἐ. βέβαιος. | ἐπίρ. βεβαίως.
certà (a) ῥ. ἐπιπλήττω | τιμωρῶ (ἀρχ.), a certà cu moartea ἐπιβάλλω θανατικὴν ποινήν. || a se certà φιλονεικῶ, s'au certat furiă διεπληκτίσθησαν οἰκτρῶς | διακόπτω τὰς σχέσεις.
certare θ. τιμωρία (ἀρχ.) | φιλονεικία.
certareț-eață ἐ. φιλόνεικος, φίλερις.
certat μετ. τιμωρημένος, ἐπιπλαγημένος, a fi certat cu gramatica ἀγνοῶ τὴν γραμματικὴν | διεστηκώς. certat cu cinstea ἄτιμος.
certător-oare ἐ. φιλόνεικος, φίλερις.
certătură θ. τιμωρία (ἀρχ.).
certie θ. Ζωολ. κερμεία.
certificà (a) ῥ. πιστοποιῶ.
certificare, certificat ἀφ. καὶ μετ. πιστοποίησις, πιστοποιημένος. || οὐ πιστοποιητικόν.
certificător-oare ἐ. διαπιστῶν, πιστοποιῶν.
certitudine θ. βεβαιότης.

cerueală θ. κήρωσις, περιβολή, ἐπάλειψις διὰ κηροῦ.
ceruì (**a**) ῥ. περιβάλλω, ἀλείφω διὰ κηροῦ.
ceruire, ceruit ἀφ. καὶ μετ. κήρωσις, κηρωμένος. || οὐ. κήρωμα.
ceruliu-e ἐ. κυανοῦς.
cerut μετ. ζητημένος. || οὐ. αἴτησις, ἐπαιτεία.
ceruză θ. ἀνθρακικὸς μόλυβδος | λευκὸν ψιμμύθιον.
cervană θ. Βοτ. λυκοπόδιον.
cesală θ. ἴδε |esală.
cesat ἀ. Νομ. ἐκχωρηθεὶς ὀφειλέτης.
ceşcu(li)ţă θ. κυαθίσκος.
cesionar Νομ. ἐκδοχεύς.
cesiune θ. ἐκχώρησις.
ceşmeà θ. ἴδε cişmeà.
cest ἀ. κεστός.
cesvârtă θ. τέταρτον, cesvârtă de miel τέταρτον ἀρνίου, ἴδε ciric.
cetaceu οὐ. κῆτος.
cetaş ἀ. (ἀρχ.) ἀρχηγὸς χιλίων στρατιωτῶν | ἀρχηγὸς ἢ μέλος συμμορίας.
cetate θ. πόλις (συνήθως ὠχυρωμένη).
cetăţean-oá οὐσ. πολίτης.
cetăţenesc-easoă ἐπίρ. ἀστικῶς.
cetăţenie θ. τὸ δικαίωμα τοῦ πολίτου, ὑπηκοότης, a căpătà cetăţenia λαμβάνω τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτου.
cetăţuie θ. μικρὰ πόλις, μικρὸν φρούριον.
ceteală θ. ἀνάγνωσις.
cèteră θ. κιθάρα.
ceterà (**a**) ῥ. κιθαρίζω | ζαλίζω (συνεκδ.).
ceteraş ἀ. κιθαρῳδός.
ceternică θ. σκαπάνη.
cetì (**a**) ῥ. ἴδε citì.
cetină θ. κλάδος ἐλάτης | πεύκη.
cetinel ἐπίρ. ἴδε incetinel.
cetiniş οὐ. δάσος ἐξ ἐλατῶν.
cetlâu οὐ. δεσμός.
cetlui (**a**) ῥ. στραγγαλίζω | προσδένω στερεῶς.
cetluire, cetluit ἀφ. καὶ μετ. στραγγάλισις, στραγγαλισμένος. || οὐ. πρόσδεσις στερεά, στραγγαλισμός.
ceucă θ. Ζωολ. κορακίας.
cevà ἀντ. τί, are cevà ἔχει κάτι, δὲν εἶναι στὰ καλά του. || ἐπίρ. κατά τι, ὀλίγον τι, cevà mai departe ὀλίγον τι μακρότερον.
cevasilea ἀνν. (λαϊκ.) ἴδε cevà.
cezarian-ă ἐ. καισαρικός.
cezarism οὐ. καισαρισμός.
cezaro-crăiesc-ească ἐ. καισαροβασιλικός, αὐστροουγγρικός.
cezură θ. τομὴ μέτρου ἐν τῇ ποιήσει.
cfit-ă ἐ. ἐξωφλημένος.
cfituì (**a**) ῥ. ἐξοφλῶ.
cfituire, cfituit ἀφ. καὶ μετ. ἐξόφλησις, ἐξωφλημένος.
chebap οὐ. ψητὸν (ἀμνοῦ ἢ ἀρτίου).
chebe θ. σάγος, εὐρὺ φόρεμα σαγιάκινον μετὰ σειρητίων.
checheriţă θ. Ζωολ. τάβανος, προβατόψειρα.
checiu οὐ. στροφεὺς ἕλικος, ἑλικολόγος.
chedicuţă θ. Βοτ. λυκοπόδιον.
chedin οὐ. δίασμα, ἄκρα στιγμονίου εἰς τὸ ἀντίον.
chef οὐ. συνήθεια | καλὴ διάθεσις, eră cu chef ἦτο εὐδιάθετος | ἐπιθυμία, ἰδιοτροπία, am chef de bătaie ἔχω διάθεσιν νὰ δείρω | διασκέδασις, εὐθυμία. ὄργια, se ţine numai de chefuri μόνον ὄργια ξεύρει νὰ κάμνῃ, om de chefuri ὀργιαστὴς | μέθη, a fi çu chef εἶμαι μεθυσμένος | εὐχαρίστησις, până ce vine cheful bogatului iese sufletul săracului ἕως ποῦ νάρθῃ τὸ κέφι τοῦ πλουσίου ἐγαίνει ἡ ψυχὴ τοῦ φτωχοῦ (φρ.).
chefal ἀ. Ζωολ. κῶθος (κέφαλος).
chefăluială θ. κραιπάλη.
chefăluì (**a**) ῥ. ἴδε chefuì.
chefăluit οὐ. ἴδε chefăluială.
chefliu-e ἐ. εὐδιάθετος, εὔθυμος | ἀρεσκόμενος εἰς τὰς διασκεδάσεις | ζαλισμένος ἐκ τοῦ οἴνου.
chefnì (**a**) ῥ. ὑλάκτῶ.
chefnire, chefnit ἀφ. καὶ μετ. ὑλάκτησις, ὑλακτημένος.
chefos-oasă ἐ. εὐδιάθετος.
chefuì (**a**) ῥ. διασκεδάζω | κραιπαλῶ.
chefuit οὐ. διασκέδασις | κραιπάλη.
chefuitor ἀ. μέθυσος, κραιπαλῶν.
cheglă θ. κῶνος ξύλινος πρὸς παιδιάν (τσούνια κοιν.).
chehaià ἀ. οἰκονόμος τοῦ δεξύρου ἢ

τοῦ πρίγκηπος, chehaià-beiu ὁ δεύτερος ἀρχηγὸς τῶν γενιτσάρων.
cheie θ. κλείς, cheia la mine lada la tine ξένο ψωμὶ δικό μου μαχαῖρι, cheie falşă ἀντικλείδι, cheie de vioară ἐπιτόνιον, ἤλεκτρον | παρθενία, ὑμήν. || πλ. chei ἀτραπός, στενά.
cheiroptere οὐ. πλ. χειρόπτερα.
cheiţă θ. μικρὰ κλείς | Ἀνατ. κλείς.
cheiu οὐ. προβλής, προκυμαία, κρηπίδωμα.
cheji ἀ. πλ. οἰωνὸς (καλὸς ἢ κακὸς) | διάθεσις, cheji buni εὐδιαθεσία.
chel-ealĕ ἐ. καὶ οὐσ. φαλακρός.
chelălăĭ (**a**) ῥ. ὑλακτῶ | κραυγάζω (ἐπὶ παιδίων).
chelălăit οὐ. ὑλακὴ | κραυγή.
chelălăitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. θορυβοποιός, κραύγασος.
chelar ἀ. ταμίας | τροφοδότης.
chelăreà θ. Βοτ. ἴδε chelăriţă.
chelăreasă θ. κλειδοῦχος.
chelbaş ἐ. πάσχων ἐξ ἀχῶρος (κασιδιάρης).
chelbăşi (**a**) ῥ. φαλακροῦμαι, πάσχω ἐξ ἀχῶρος.
chelbe θ. ἀχὼρ (κασίδα).
chelbos-oasă ἐ. κυνώδης, ἀχωρώδης (κασιδιάρης) | φαλακρός.
chelbotì (**a**) ῥ. πάσχω ἐξ ἀχῶρος.
chelemet οὐ. ὑπόθεσις, a face chelemet cu cinevà ἐργάζομαι μετά τινος.
cheler οὐ. κελλάριον, ἀποθήκη ζωοτροφιῶν.
cheleş-ă οὐ. φαλακρός.
chelfăneală θ. ξυλοκόπημα (κοιν.).
chelfăni (**a**) ῥ. ξυλοκοπῶ.
cheli (**a**) ῥ. φαλακροῦμαι.
chelie θ. φαλακρότης | κεφαλὴ φαλακρὰ (εἰρων.).
chelnă θ. πείρινθος, κιβώτιον ἁμάξης.
chelner ὁ. ὑπηρέτης (καφείου ἢ ξενῶνος).
chelneriţă θ. ὑπηρέτρια ξενῶνος.
cheltuealà θ. ἔξοδον, δαπάνη | ἀπώλεια, cheltuealà de timp ἀπώλεια χρόνου, iţi dau eu de cheltuealà σέ ξυλοκοπῶ (φρ.) | ὑπένδυμα, cheltuealà grea de mătase ὑπένδυμα μεταξωτὸν ἐαρύ.
cheltuì (**a**) ῥ. ἐξοδεύω | ἀσωτεύω. || a se cheltuì ἐξοδεύομαι | ὑποβάλλομαι εἰς ἔξοδα.
cheltuire ἀφ. ἐξόδευσις, ἀσώτευσις.
cheltuitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. πολυέξοδος, ἄσωτος (συνεκδ.).
chemà (**a**) ῥ. καλῶ, φωνάζω, chem în ajutor καλῶ εἰς βοήθειαν | προσκαλῶ, a chemà în judecată ἐγκαλῶ εἰς δίκην, a chemà la înfăţişare ἐγκαλῶ εἰς παράστασιν | ὀνομάζω | ἀναμιμνήσκομαι. || a se chemà ὀνομάζομαι.
cheman ὁ. τουρκικὸν βιβλίον.
chemare ἀφ. κλῆσις | πρόσκλησις. || θ. ἀποστολή, poporul acesta are o înaltă chemare ὁ λαὸς οὗτος ἔχει ὑψηλὴν ἀποστολήν.
chemat μετ. κεκλημένος | προσκεκλημένος.
chemător-oare ἀ. ὁ προσκαλῶν. ὁ καλῶν. || πλ. chemători νέοι ἐπιφορτισμένοι νὰ προσκαλῶσιν εἰς ἑορτήν.
chembrică θ. ὕφασμα βαμβακερὸν δι' ὑπένδυσιν.
chenar οὐ. παρυφὴ ὑφάσματος ἢ φορέματος | κέρχνωμα, στεφάνη νομίσματος | στόλισμα ἐνδύματος. || πλ. κορωνὶς τοίχου.
chenzină θ. δεκαπενθημερία, πληρωμὴ δεκαπενθημέρου.
cheotoare θ. τὸ χρησιμεῦον πρὸς κόμβωμα, δέσιμον | πλ. κομβιοδόχη, ἀορτῆρες | σημεῖον ἐνώσεως δοκῶν (εἰς τὰς γωνίας εἰκίας), σχεδία.
chepă θ. Ζωολ. θρίσσα.
chepceà θ. τάπης ἐκ σαγῆς.
chepeneag οὐ. (ἀρχ.) ἑορτερὸν ἔνδυμα | καράκαλλον, ἔνδυμα μακρὸν ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος μετὰ καλύμματος τῆς κεφαλῆς | după ploaie chepeneag κατόπιν ἑορτῆς.
chepeng οὐ. καθέκτης, καταρράκτης, καταπακτὴ ὑπογείου | παραθυρόφυλλον καταστήματος.
cheptenci ἀ. πλ. ξάνιον, ξαντόν.
cherapleş ἀ. ἀνόητος, βλάξ.
chercănì (**a**) ῥ. κακαρίζω.
chercănit οὐ. κακάρισμα (ὄρνιθος).
chercheli (**a se**) ῥ. μεθύω.
cherchelit μετ. ἡμιμεθυσμένος, μεθυσμένος.
chercură θ. Βοτ. τρίφυλλον τῶν ἀγρῶν.

cherem οὐ. εὔνοια ἰδιοτροπία, a fi la cheremul cuiva ἐξαρτῶμαι ἀπὸ τῆς ἰδιοτροπίας τινός.
cheresteà θ. σανὶς οἰκοδομῆς | σκελετὸς οἰκοδομῆς ἢ πλοίου, ἐσωτερικὸς μηχανισμὸς (ἐπὶ παρ' ὡρολογίου) | nu-i cheresteà obrazul δὲν ἔχει πρόσωπο ξεσχισμένο (φρ.).
cherestegie θ. ἀποθήκη ξύλων οἰκοδομικῆς.
cherhanà θ. ἀποθήκη ἁλιευτικῶν ἐργαλείων.
oherpedin οὐ. ἡλάγρα ἐδοντάγρα.
cherpiciu οὐ. ἡλιόπληνθος.
chersic οὐ. Βοτ. ἴδε persic.
chersin οὐ. μαγειρικὴ λεκάνη, μαστέλλο.
chertic οὐ. ἐντομὴ ξύλου ἢ λίθου.
cheruvic οὐ. χερουβικόν.
chervan οὐ. καραβάνιον | μεγάλη φορτάμαξα.
chervangiu ἀ. φορταγωγὸς καραβανίου.
chervăsărie θ. ἀποθήκη, τελωνεῖον.
chesacă θ. ἰχθύδια.
chesagiu ἀ. σφαγεύς, κρεωπώλης.
chesat οὐ. ἐμπορικὴ ἀπραξία.
chescheneu οὐ. ρινόμακτρον.
cheschet οὐ. κρίθινος ζωμός.
cheschin-ă ἐ. εὐφυής, διαπεραστικός.
cheseà θ. ἴδε chiseà.
cheson οὐ. ὀλιγαχωγέν, κιθώτιον πυρομαχικῶν.
chestionà (**a**) ῥ. ἐρωτῶ θέτω, προβάλλω ἐρωτήσεις ἀνακρίνω.
chestionar οὐ. Νομ. ἐπερώτησις.
chestionare, chestionat ἀφ. καὶ μετ. ἐρωτήσις, ἐρωτημένος.
chestiune θ. ζήτημα, ἐρώτησις.
chestor ἀ. οἰκονομικὸς ἔφορος βουλῆς, ἐπιμελητής.
chestură θ. ἐπιμελητεῖα βουλευτηρίου.
chetă θ. ἔρανος.
cheu οὐ. κρηπίδωμα, προκυμαία, προβλής.
chezap οὐ. νιτρικὸν ὀξύ.
chezaș ἀ. ἐγγυητής, a se pune chezaș δίδω ἐγγύησιν (χρηματικὴν) | ὑπόχαρον, ὑπόστατον (συνήθως ἐαρελίων) | διάπηγον, ξύλον συγκρατοῦν στύλον.
chezășie θ. ἐγγύησις (χρηματική).
chezăși (**a**) ῥ. ἐγγυῶμαι (χρηματικῶς).
chiabur ἐ. πλούσιος, εὐημερῶν | οἰκοκύρης.
chiaburi (**a**) ῥ. πλουτῶ.
chiag οὐ. θρόμβος αἵματος | ὁ τέταρτος στόμαχος τῶν μηρυκαστικῶν | φυσικὴ ἰσχὺς | κεφάλαιον χρηματικόν, a prins chiag ἐστερεώθη οἰκονομικῶς, ἔπιασε μαγιὰ (κοιν.).
chiar ἐπίρ. αὐτὸς οὗτος. chiar el erà ἦτο αὐτὸς οὗτος | προσέτι, ἀκριβῶς, chiar atunci ἀκριβῶς τότε, chiar dela inceput ἀπὸ τὴν ἀρχήν, din chiar senin στὰ καλὰ καθούμενα.
chibitcă θ. ἐλαφρὰ ρωσσικὴ ἅμαξα.
chibrit οὐ. πυρεῖον | ἄνθρωπος ἰσχνὸς (συνεκδ.), ἄνθρωπος εὐέξαπτος.
chibritelniță θ. πυρειοθήκη.
chibz οὐ. σκέψις, διαλογισμός, περίσκεψις, a sta la chibzuri σκέπτομαι.
chibzueală θ. περίσκεψις συζήτησις, cu chibzueală μετὰ ὥριμον σκέψιν.
chibzui (**a**) ῥ. σκέπτομαι. συζητῶ | ἀποφασίζω κατόπιν συζητήσεως. ◇ mul chibzueşte şi D-zeu hotărăşte ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ Θεὸς κελεύει. a-şi chibzui viaţa κανονίζω τὰ τῆς ζωῆς μου. ◇ a se chibzui συζητῶ, συμβουλεύομαι | ἀποφασίζω.
chibzuință θ. σκέψις ὥριμος συνενόησις.
chibzuire, chibzuit ἀφ. καὶ μετ. συζήτησις, συζητημένος.
chibzuitor-are ἐ. προσεκτικός, ἐνεργῶν μετὰ περισκέψεως.
chică θ. πλεξὶς (τριχῶν κεφαλῆς) | a luat-o de chică τὴν ἔπιασεν ἀπὸ τὴν πλεξίδα, a fi tare de chică ἔχω καλῶς, ὑγιαίνω, l'a umflat de chică τὸν ἔπιασεν ἀπὸ τὸν σβέρκο (ῥρ.) | Βοτ. chica voinicului ἐκτράχιον τὸ δαμασκηνέον | μέταξα ἀραβοσίτου.
chicheriță θ. οἴστρος ἵππου ἢ προβάτου.
chichineață θ. εὐτελὴς οἰκία, δωμάτιον χαμηλόν, μικρὸν παράπηγμα.
chichion οὐ. δύσκολος, στενόχωρος θέσις, a intrat în chichion χώθηκε εἰς τὸν μπελᾶν.
chichirez οὐ. κρόταλον χώνης μύλου | χάρις, θέλγητρον.
chichirneț οὐ. μικρόν, ἐξησθενημένον ψοφίμι (κοιν.).

chichiță θ. χώρισμα κιβωτίου, διαμέρισμα μυστικὸν | πείρινθος, κιβώτιον ἀμάξης | πρόφασις, caută vr'o chichiță ζητεῖ πρόφασιν | ὑπεκφυγαί, ἀπατηλαί ὑποσχέσεις, umblă cu chichițe și mofițe ζητεῖ νὰ ὑπεκφύγῃ, νὰ ἀπατήσῃ.
chiciură θ. ὁμίχλη, πάχνη.
chiclui (**a**) ῥ. κοσκινίζω.
chicot οὐ. σαρκασμός, γέλως.
chicoti (**a**) ὑπομειδιῶ | γελῶ θορυβωδῶς.
chioui (**a**) ῥ. συλλαμβάνω ἀπὸ τὴν πλεξίδα.
chidie θ. ὁμίχλη.
chiegorniță θ. πυτιαστήρ. δοχεῖον ἐν ᾧ τὸ γάλα μεταβάλλεται εἰς ξυνόγαλα | θήκη πιτυᾶς.
chiemà (**a**) ῥ. ἴδε chemà.
chiertat οὐ. ἀναβίπλωσις κατὰ τὰς πλευρὰς τῶν μεταλλικῶν κυτίων.
chifăr οὐ. Βοτ. ἴδε pin.
chifă θ. τράγημα.
chifteà θ. ἀρτόκρεας, θρῖον.
chifteriță θ. γρυλλοασπάλαξ | (συνεκδ.) ὄφις, l'a muşcat chifterița ambiției τὸν κατέλαβε φιλοδοξία.
chiftì (**a**) ῥ. στάζω, σταλάζω.
chihăi (**a**) ῥ. ἐνοχλῶ, πειράζω.
chihlibar οὐ. ἤλεκτρον.
chihlibariu-e ἐ. ἠλεκτρόχρους.
chil οὐ. χυλὸς | χιλιόγραμμον (λαϊκ.) | Βοτ. ἴδε varză creată.
chilă θ. κοιλὸν (μέτρον σιτηρῶν 679 λίτρων).
chilaciu ἐ. ὁ ὑπερμέτρως πίνων (κρασοπατέρας κοιν.).
chilar ἀ. ἴδε schilod.
chileală θ. ποτὸν οἰνοπνευματώδες (λαϊκ.).
chilermeneà θ. ὠχρὰ ἄργιλλος (κιλερμενὶ κοιν.).
chili (**a**) ῥ. ἴδε pili | πίνω εἰς ὑγείαν τινός. || a se chili μεθύω.
chilie θ. κελλίον, ἀναχωρητήριον | διαμέρισμα ἀνεμομύλου.
chilifer-ă ἐ. χυλοφόρος.
chilificațiune θ. χυλοποίησις.
chilim οὐ. τάπης χωρικὸς μὲ δύο προσόψεις.
chilimbar οὐ. ἴδε chihlibar.
chilioară θ. μικρὸν κελλίον | φατνίον ἀκτῖνος τροχοῦ.
chilipir οὐ. ἐμπόρευμα ἐφθηνόν, ἐφθηνία | umblă după chilipir ζητεῖ εὐκαιρίας, a dat de chilipir ἐπέτυχε καλὴν εὐκαιρίαν, ἤρε κελεπίρι.
chilipirgiu ἀ. ὁ ἐπιζητῶν τὴν ἐφθηνίαν, τὰς εὐκαιρίας, καιροσκόπος.
chilit μετ. μεθυσμένος.
chilnă θ. ἴδε chelnă.
chilogram οὐ. χιλιόγραμμον.
chilolitru οὐ. χιλιόλιτρον.
chilom οὐ. μεγάλη σφύρα | γρόνθος, îi cară la chilomi τὸν γρονθοκοπεῖ.
chiloman οὐ. θόρυβος, κραυγὴ ὀδύνης | δοχεῖον πρὸς πόσιν.
chilometric-ă ἐ. χιλιομετρικός.
chilometru οὐ. χιλιόμετρον.
chilos-oasă ἐ. ἐπίμονος.
chilotă θ. ἴδε pilotă.
chilug οὐ. ὕπερος (κόπανος κοιν.). || ἐπίρ. a tunde chilug κόπτω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μικρᾶς, κείρω ἐν χρῷ.
chim ἀ. χυμός.
chimă θ. σπέρμα, φύτρον κορυφὴ ὄρους.
chimen ἀ. κύμινον, chimen dulce γλυκάνισον, chimen câinesc ἄβων ς θερινός, chimen de munte μαῖον, chimen negru κορίανδρον, chimenul porcului πευκέδανον.
chimeneț οὐ. παραστιά, ῥάφι πέριξ κτιστῆς θερμάστρας χωρικῆς οἰκίας.
chimer οὐ. τόξον τῶν θυρῶν καὶ παραθύρων, καμάρα | ἴδε chimir.
chimeră θ. χίμαιρα.
chimeric-ă ἐ. χιμαιρικός.
chimic-ă ἐ. χημικός.
chimie θ. χημεία.
chimist ἀ. χημικός.
chimion οὐ. ἴδε chimen | Βοτ. chimion de apă οἴνανθος, chimionul capului πετάσιον δασυκῶδες, chimionul porcului συσμάραθρον.
chimioniu-e ἐ. κυμινόχρους, ἐλαιόχρους.
chimir οὐ. ἀρύβαλος, ὑποζώνιον, ζώνη ἐφ' ἧς ὑπάρχει χρηματοφυλάκιον, a pune bani la chimir κάμνω οἰκονομίας, are chimiru gros ἔχει παράδες, a atinge la chimir ζητῶ χρήματα.
chimiță θ. κόμβος ξύλου, κέντρον | φάθυρμα μετάλλου | ἐλὰξ (συνεκδ.).

chimval οὐ. κύμβαλον.
chin οὐ. βάσανος | ἐδύγη ἠθική. chinurile iadului τὰ βασανιστήρια τοῦ ᾅδου.
chină θ. φλοιὸς κίνας.
chinchină θ. κίνα, κιγχόνη.
chindeu οὐ. ῥινόμακτρον.
chindie θ. δεῖλη | Ἐκκλ. ἑσπερινός | ἔγκυκλος χορὸς ζωηρός.
chindiseală θ. κέντημα.
chindisi (a) ῥ. κεντῶ.
chinez-ă οὐσ. Κινέζος, de ce faci pe chinezul? διατί προσποιεῖσαι ὅτι δὲν ἐννοεῖς;
chinezesc-ească ἐ. σινικός.
chinezește ἐπίρ. σινικῶς.
chingă θ. ζώνη κοιλιακή | ζώνη δερματίνη, a strânge în chingi διάζω | ἔποχα, στερεωτικὸς λῶρος ἐφιππίου | γίγγλυμος πλήκτρου θώρας | μεγάλη ἔκτασις | chingă de desubt μασχαλιστήρ.
chinină θ. Φαρμ. κινίνη.
chinișor ἀ. Βοτ. κάρον, καρναβάδιον.
chinonic οὐ. Ἐκκλ. κοινωνικόν.
chinoros οὐ. ἀσβόλη.
chinovar οὐ. κιννάβαρι.
chinovesc-ească ἐ. κοινοβιακός.
chinovie θ. κοινόβιον.
chinovit ἀ. κοινοβίτης.
chinui (a) ῥ. βασανίζω | ἐνοχλῶ | συνταράσσω. || a se chinui βασανίζομαι. ὑποφέρω.
chinuire ἀφ. ἐνόχλησις.
chinuit μετ. βασανισμένος, viață chinuită ζωὴ τυραννισμένη, inimă chinuită καρδία πληγωμένη.
chinuitor-oare ἐ. βασανιστικός. || οὐσ. βασανιστής.
chioarcă θ. λακκίσκος πλήρης ὕδατος.
chiocec οὐ. βαυκίς, χορεύτρια ἀσματικῶν χορῶν.
chiomb-oambă ἐ. μύωψ.
chiombie θ. μυωπία.
chiondorâș ἐπίρ. λοξῶς.
chior-oară ἐ. μονόφθαλμος, n'are parà chioară ἀπένταρος, chiorul între orbi este împărat εἰς τῶν τυφλῶν τὴν χώραν ὁ μονόφθαλμος βασιλεύει. || ἐπίρ. de-a chioară τυφλῶς.
chiorăi (a) ῥ. γουργουρίζω, îi chiorăie mațele πεινᾷ.
chiorăitură θ. γουργουρισμός.
chiorâș ἐπίρ. λοξῶς (ἐπὶ ὀφθαλμοῦ), τυφλῶς, dau chiorâș unii peste alții πῆρε ὁ στρατὸς κατήφορο (φρ.).
chiorhaniu ἀ. ἄσωτος | μέθυσος.
chiori (a) ῥ. ἐξορύσσω τὸν ἕνα ὀφθαλμὸν | γίνομαι μονόφθαλμος | σκοπεύω | ἀπατῶ | τυφλώνω, n'am cu ce chiori o găină δὲν ἔχω παρὰ τσακισμένον, nu mă chiori μὴ μὲ παίρνῃς διὰ ἔλαφα.
chiorilă ἀ. κύκλωψ.
chiorire ἀφ. ἐξόρυξις. || θ. ἀπώλεια τοῦ ἑνὸς ὀφθαλμοῦ.
chioșc οὐ. περίπτερον, ἄνδηρον.
chioșcar ἀ. πωλητὴς ἐφημερίδων ἐν περιπτέρῳ.
chiostec οὐ. ζώνη | ἱπποπέδαι.
chiot οὐ. εὐασμα, ἀλλαλαγμός, κραυγὴ χαρᾶς, a da chiote ἀλλαλάζω.
chioteală θ. ἴδε chiot.
chioti (a) ῥ. ἀλλαλάζω.
chiotor ἀ. ἀλλαλάζων.
chiovean ἀ. ὁδηγὸς μεγάλης σκευαγωγοῦ ἁμάξης.
chiovenesc-ească ἐ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ἁμαξηγόν.
chip οὐ. εἰκών, πρόσωπον, chip ciioplit ἄγαλμα | ἐξωτερικόν, ὕφος, frumoasă ka chip ὡραία τὴν μορφήν, după chip συμφώνως μὲ τὴν μορφὴν | σχῆμα, în chip de pasăre ὑπὸ σχῆμα πτηνοῦ | τρόπος, în ce chip τίνι τρόπῳ | μέσον. nu e chip de scăpare δὲν ὑπάρχει μέσον σωτηρίας, a intrebuința tot felul de chipuri μεταχειρίζομαι πᾶν μέσον, a află chip de pricină εὑρίσκω τρόπον πρὸς ἔριδα, a întrebuințat tot felurî de chipuri ἐζήτησε διάφορα μέσα ἔνομα, i-a făcut chip să stea τῷ ἔκαμε σημεῖον νὰ σταθῇ. || ἐπίρ. ἐπὶ παραδείγματι, i-am dat chip să înțeleagă τὸν ἔκαμα οὕτως εἰπεῖν νὰ ἐννοήσῃ | ἐπὶ τοῦτῳ, a venit chip(urile) să se certe ἦλθε ἐπίτηδες νὰ ἐρίσῃ.
chiparoase θ. πλ. Βοτ. πολυάνθεμον.
chiparos ἀ. κυπάρισσος, chiparos mic ἀβρότονον, δυοσμαρίνι.
chipeș-ă ἐ. μεγαλοπρεπής, ὡραῖος.
chipiu οὐ. πηλίκιον.
chipotă θ. μεσοκύνιον ἵππου.
chir ἀ. (ἀρχ.) κύριος καὶ εἰρωνικῶς chir

cutare κύριε τάδε | εἰς τοὺς μύθους, αὐθέντα, chir Pisicovici αὐθέντα Γάτε.
chir οὐ. χλίδος, χόρτα τοῦ ἀγροῦ περιττά, τὰ ὁποῖα ἀφαιρεῖ ἡ τσουγκράνα.
chirache θ. πλουσία σισύρα.
chirăi (a) ῥ. γρυλλίζω.
chirăit οὐ. γρυλλισμός, ᾄσμα γρύλλου.
chiraleisa θ. κύριε ἐλέησον | ᾄσμων (συνεκδ.).
chirandă θ. γυνὴ μικρόσωμος | κακῶν ἠθῶν | ὄνομα ἀθυγανίδος.
chirchilit-ă ἐ. ἴδε cherchelit.
chircì (a) ῥ. καχεκτῶ.
chircit-ă ἐ. καχεκτικός. || ἀ. ἔκτρωμα.
chirfosală θ. κρότος, θόρυβος | σύγχυσις.
chirhan οὐ. ἐπακτρίς, λέμβος ἁλιευτική.
chiriarh ἀ. ἀρχηγὸς ἐκκλησιαστικός.
chiriarhie θ. ἐκκλησιαστικὴ ἀρχηγία.
chiriaș-așă οὐσ. ἐνοικιαστής.
chirie θ. ἐνοίκιον | ἐνοικίασις, a da cu chirie ἐνοικιάζω τινί, a luà cu chirie ἐνοικιάζω παρά τινος, gura nu ține chirie τὰ λόγια δὲν ἔχουν τελώνειον (ῥρ)., chiria deșteaptă pe chirigiu τὸ ἀγῶγι ξυπνᾷ τὸν ἀγωγιάτη (παρ.).
chirielă θ. λιτανεία | σειρὰ λέξεων ἀσυνδέτων.
chirierie θ. μεταφορικά.
chirigiu ἀ. ἐνοικιαστὴς ἁμαξῶν, ἁμαξοφορτωτής.
chiromantie θ. χειρομαντεία.
chiroșcă θ. ἴδε piroșcă.
chirotì (a) ῥ. ἴδε piroti.
chirurg ἀ. χειρουργός.
chirurgical-ă ἐ. χειρουργικός.
chirurgie θ. χειρουργική.
chisaiu οὐ. ἀμμίτης, φαμμώδης κοίτη ῥύακος, τσουκανῶγι.
chisăliță θ. χυμὸς δαμασκήνων, πολτὸς ἐξ ὠπωρῶν, a face chisăliță de bătaĭ : δέρω ἀνιλεῶς.
chisar οὐ. Ὀρυκτ. κίσσηρις, μαλακόπετρα.
chișaran ἀ. Βοτ. γηθυλλίς.
chisargiu ἀ. τέκτων.
chișcă θ. ἀλάς, λευκάνικον | κώρυκος, ἀμμόκαλτσα.
chischineă θ. περιλαίμιον, κεφαλοδέτης.
chiscoiu οὐ. στροφάλιγξ, γλωττὶς στέλλουσα τὸ ἄλευρον ἀπὸ τῆς μύλης εἰς τὴν κάρδοπον, σαλευτήρι.
chiscuì (a) ῥ. κραυγάζω, γρυλλίζω.
chiseà θ. ὑάλινον δοχεῖον τοῦ γλυκοῦ | καπνοθήκη | χρηματοφυλάκιον πλήρες.
chiser οὐ. πελεκίσκος, ξυλουργός.
chișiță θ. κυνήποδες, μεσοκύνιον ἵππου.
chișleag οὐ. ξυνόγαλα.
chișnovat-ă ἐ. ὄξινος | ἀνάλατος (ἐπὶ ἐννοιῶν).
chisoagă θ. μικρὰ ἰχθύδια.
chist οὐ. Παθ. κύστις.
chit ἀ. φάλαινα (λατ.). || οὐ. γύψος κολλητική.
chit-ă ἐ. ἐξωχλημένος.
chită θ. δέσμη καννάβεως | ἀνθοδέσμη | στιγμὴ ἀποφασιστική, κρίσιμος.
chitaciu-e ἐ. καὶ οὐσ. σκοπευτὴς ἐφευρετικός (συνεκδ.).
chițăi (a) ῥ. κραυγάζω.
chițăit οὐ. κραυγή.
chitaiu οὐ. ὄφασμα βαμβακερὸν διὰ ὑπένδυσιν (φόδρα).
chitan οὐ. ταχύ, ἡμερήσιον.
chitanță θ. ἀπόδειξις παραλαβῆς.
chitară θ. κιθάρα.
chitarcă θ. Βοτ. βωλίτης.
chitarist ἀ. κιθαρῳδός.
chițcăi (a) ῥ. κραυγάζω, ἐκβάλλω ὀξείας φωνάς.
chițcăit μετ. προσβεβλημμένος.
chițcan ἀ. μῦς ἀρουραῖος.
chiteală θ. στόλισμα | σκέψις, ἰδέα.
chiti (a) ῥ. στολίζω, διορθώνω, καλλωπίζω τὴν κόμην | (συνεκδ.) σκέπτομαι, chitim în mintea noastră ὑπολογίζομεν εἰς τὸν νοῦν μας | σκοπεύω, il chitise bine τὸν εἶχεν σημαδεύσει καλά.
chițibuș οὐ. μικρολογία | ὑπεκφυγή.
chițibușar ἀ. μικρολόγος.
chițibușerie θ. σχολαστικότης.
chitic ἀ. κωφιός. || ἐπίρ. ἀφώνως, tăceà chitic ἔμενεν ἄφωνος.
chitie θ. ἴδε tichie.
chitire θ. ἴδε chiteală.
chitit μετ. στολισμένος. || ἐ. σκεπτικὸς (συνεκδ.). || οὐ. στολίδι.
chitonag οὐ. πολτὸς ἢ μάζα ἐκ κυδωνίων (κυδωνόπασια) | φυτευτήριον.
chitonog-oagă ἐ. κοντόχονδρος | κόλουρος.

chiţoran ά. ἴδε chiţcan.
chîtră θ. κίτρον.
chitru ά. κιτρέα.
chituì (**a**) ῥ. γυφώνω.
chituire, chituit ἀφ. καὶ μετ. γύφωσις, γυφωμένος.
chiu οὐ. διαπεραστικὴ κραυγή. cu chiu şi cu vai μετὰ πολλῶν κόπων.
chiub οὐ. πίθος ἐξ ὀπτῆς γῆς, πιθάρι.
chiuealâ θ. ἴδε chiuit.
chiuì (**a**) ῥ. κραυγάζω, φωνάζω, προσκαλῶ.
chiuire, chiuit ἀφ. καὶ μετ. κραύγασις, κραυγασμένος. || οὐ. εὔσασμα, κραυγή.
chiuitură θ. ἴδε chiuit καὶ strigătură.
chiul οὐ. ἐν φράσει a trage chiul ἀπατῶ (ἴδε πληρώνω τὰ ὀφειλόμενα).
chiulaf οὐ. κίβαρις, la aşà cap aşà chiulaf κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ κάλυμμα (φρ.).
chiulangiu ά. ἀπατεών.
chiulhan οὐ. τροφὴ ἄφθονος, εὐωχία, s'au pus pe chiulhan τώριξαν στὸ φαγοπότι.
chiulhangiu ά. μέθυσος.
chiundelâc οὐ. ἡμερομίσθιον.
chiurchiuli (**a ˚se**) ῥ. μεθύω.
chiurcibaşă ά. ἀρχηγὸς συντεχνίας σιγυροποιῶν.
chiurluit μετ. μεθυσμένος.
chivără θ. κάλυμμα κεφαλῆς, περικεφαλαία.
chiverniseală θ. (ἀρχ.) διαχείρησις | φροντὶς | διατήρησις | κέρδος | ἐνασχόλησις | ἐργασία | ἀργομισθία.
chivernisì (**a**) ῥ. διαχειρίζομαι, κυβερνῶ, διοικῶ, διευθύνω κερδίζω. || a se chivernisi τρέφομαι, ζῶ ἐκ τῶν ἐνόντων | ἀργομισθῶ.
chivernisire, chivernişit ἀφ. καὶ μετ. διαχείρισις, διαχειρισμένος.
chivernisitor ά. διαχειριστής, φροντιστής, ἐπιμελητής.
chivot οὐ. κιβωτὸς τοῦ (Νῶε) | λειψανοθήκη, chivotul de agne| ἁρμάριον τοῦ ἀρτοφορίου.
chivuţă θ. ἀσβεστώστρια τοίχων.
chix οὐ. ἀπουχία.
choleră θ. χολέρα.
cholerică ἐ. χολερικός.
cholerină θ. χολερίνη, διάρροια.
chreniţă θ. Βοτ. λεπίδιον.
christoforă θ. Βοτ. λεπίδιον.
ci σύνδ. ἀλλά, nu acum ci când voiu veni ὄχι τώρα, ἀλλ' ὅταν θὰ ἔλθω.
ciacâr οὐ. ἴδε sucală.
ciacâu οὐ. κράνος, περικεφαλαία.
cianeă θ. Ζωολ. κοραχίας.
cianhidric-ă ἐ. ὑδροκυανικός.
cianogen οὐ. κυανογόνον.
cianură θ. κυανιοῦχον.
cib οὐ. ζύμη ἀλεύρου μὲ χόρτα διὰ τροφὴν πτηνῶν.
cicâ σύνδ. λέγουσιν ὅτι | δηλονότι, τάχα (κοιν.).
cicală ά. φίλερις, φωνακλᾶς.
cicăleală θ. ἐνόχλησις, φωνασκία.
cicălì (**a**) ῥ. ἐρίζω, ἐνοχλῶ, ταράττω, φωνασκῶ.
cicălire, cicălit ἀφ. καὶ μετ. ἐνόχλησις, ἐνοχλημένος.
cicălitor-care οὐσ. ταραξίας, ἐνοχλητικός, φωνακλᾶς.
cicălitură θ. ἴδε cicăleală.
cicatrice θ οὐλή.
cicatrizà (**a**) ῥ. συνουλώνω.
cicatrizare, cicatrizat ἀφ. καὶ μετ. συνούλωσις, συνουλωμένος.
cice (**de**) σύνδ. διότι.
cicea ἐ. ὡραῖος, κομψός.
cicecliu-e ἐ. ἀνθοστόλιστος (ἐπὶ ὑφασμάτων).
cicere οὐ. Βοτ. ἐρέβινθος.
cicero οὐ. Τυπ. χαρακτὴρ τῶν 12.
cicerone ά. ξεναγός.
ciceronian-ă ἐ. κικερώνειος.
cichirgiu ά. ζαχαροπλάστης (τῆς Αἰ λῆς).
ciciclie θ. ἀνηὸκηπος.
cicilì (**a**) ῥ. τρίβω, καθαρίζω.
cicilire, cicilit ἀφ. καὶ μετ. καθ ρισις, καθαρισμένος.
ciclic-ă ἐ. κυκλικός.
ciclon οὐ. κυκλών.
ciclop ά. κύκλωψ.
ciclopic-ă ἐ. κυκλώπειος.
ciclu οὐ. κύκλος.
cicnì (**a**) ῥ. ψοφῶ (ἐπὶ ζώων).
cicoare θ. Βοτ. κιχώριον, cicoare grădină σέρις, ἀντίδι.
cicric οὐ. ἁρμάριον.

cicricaniu ἀ. ἐμπειρικὸς διὰ κατάγματα καὶ ἐξαρθρήματα.
cidru οὐ. μηλίτης οἶνος.
cifaniu οὐ. ἄμμος, λιθάρια.
cifert οὐ. τέταρτον.
ciflio οὐ. ἀγροκτησία, ὑποστατικόν.
cifră θ. ἀριθμὸς | ἀριθμητικὸν στοιχεῖον.
cifrà (**a**) ῥ. ἀριθμῶ | κρυπτογραφῶ. ‖ a se cifrà ἀριθμοῦμαι.
cifrare, cifrat ἀφ. καὶ μετ. κρυπτογράφησις, κρυπτογραφημένος. ‖ οὐ. κρυπτογραφία.
cigă θ. ἔμβιξ, σβοῦρος, cigă migă ἀνοησίαι | ἴδε cegă | Βοτ. cigă mică καυθαρύλλος.
cighir οὐ. πλακοῦς ἐκ σπλάγχνων ἀρνίου.
cihăi (**a**) ῥ. ἐνοχλῶ.
cij οὐ. κανάριον.
cilibiu ἀ. εὐγενὴς | κομψοπρεπής.
cilic οὐ. χάλυψ.
cilihoiu ἀ. Ζωολ. γυπάετος | φόβητρον.
cilindric-ă ἐ. κυλινδρικός.
cilindru οὐ. κύλινδρος.
cimbal οὐ. κύμβαλον, ἴδε chimval.
cimbir οὐ. στρόφιον.
cimbistră θ. μαϊστήριον.
cimbra ἀ. Βοτ. θύμος, ρίγανη (κοιν.). cimbru cel bun ὄσσωπος, cimbru de grădină θύμβρα.
cimbruşor ἀ. Βοτ. τραγορίγανον, χαμορίγανη.
cimel-cimel οὐ. ἴδε cinel.
ciment οὐ. ἀμμοκονία.
cimentà (**a**) ῥ. ἀμμοκονιῶ | στερεώνω (συνεκδ.).
cimentare, cimentat ἀφ. καὶ μετ. ἀμμοκονίασις, ἀμμοκονιασμένος.
cimili (**a**) ῥ. προβάλλω αἰνίγματα.
cimilitură θ. αἴνιγμα | λογόγριφος, γρίφος.
cimitir οὐ. νεκροταφεῖον.
cimotie θ. κλάδος | μακρὸς συγγενής.
cimpav-ă ἐ. χίμωδιῶν τοὺς πόδας.
cimpi (**a**) ῥ. συστέλλομαι, ζαρώνω (κοιν).
cimpiţă θ. σπῖνος.
cimpoi (**a**) ῥ. ἀσκαυλῶ.
cimpoiaş ἀ. μικρὸς ἄσκαυλος.
cimpoier ἀ. ἀσκαυλητής.
cimpoiu οὐ. ἄσκαυλος.
cimşir ἀ. Βοτ. πύξος.
cin οὐ. τάξις κοινωνική, βαθμός, cin boieresc γένος ἀριστοκρατικὸν | μοναχικὸν τάγμα | μονόξυλον, σχεδία. ‖ ὁ. ἀναξεκτός, βαπτιστικός.
cină θ. δεῖπνον, cină Domnului, cina cea de taină ὁ μωστικὸς δεῖπνος, cina de apoi τὸ μετὰ τὴν κηδείαν δεῖπνον | ἀναξεκτή, βαπτιστική.
cinà (**a**) ῥ. δειπνῶ.
cinabru οὐ. κιννάβαρι.
cinar οὐ. Βοτ. πλάτανος.
cinăşel ἀ. ὑποκ. τοῦ cină.
cinat μετ. δειπνημένος. ‖ οὐ. γεῦμα, δεῖπνος.
cinătui (**a**) ῥ. παρασκευάζω (φαγητὸν) | δέρω (συνεκδ.).
cinoantin οὐ. ἀραβόσιτος χρώματος πορτοκαλλίου.
cincar ἀ. πῶλος 5 ἐτῶν.
cinceşăl οὐ. κέντημα.
cinci ἀριθμ. πέντε | Βοτ. cinci coade ἀετῖτις, cinci foi πενταφύλλον, cinci degete πενταφύλλον ἀναρριχητικόν.
cincilea (**al**) ἀριθμ. ὁ πέμπτος, a cincea ἡ πέμπτη.
cincime θ. πέμπτον.
cincisprezece ἀριθμ. δεκαπέντε.
cincizeci ἀριθμ. πεντήκοντα.
cinde (**pe de**) ἐπίρ. ἀπώτερον.
cindură συνδ. ἐπειδὴ (λαϊκ.).
cine ἀντ. τίς; | ὅστις, ὁ ὁποῖος, cine are bani ὁποιος ἔχει χρήματα, oricine ὁποιοσδήποτε.
cinegetic-ă ἐ. κυνηγετικός.
cinel οὐ. αἴνιγμα, cinel-cinel! μάντευσον!
cinematograf οὐ. κινηματογράφος.
cinerar-ă ἐ. τεφροδόχος.
cine-şi ἀντ. ἕκαστος.
cinevà ἀντ. τίς, κάποιος, cinevaşilea τίς (λαϊκ.).
cingătoare θ. ζώνη, ζωστήρ.
cinge (**a**) ῥ. ἴδε a incinge.
cinghel οὐ. ἁρπάγη.
cinghenea ἀ. ἀθίγγανος.
cinic-ă ἐ. κυνικός.
cinie θ. ἐργαλεῖον.
cinism οὐ. κυνισμός.
cinocefal οὐ. κυνοκέφαλος.
cinovnic ἀ. κυβερνητικὸς ἐπιθεωρητὴς | κατώτερος ὑπάλληλος.
cinste θ. τιμή, în semn de cinste εἰς

δειξιν τιμῆς, ὑπολήψεως, a jucà pe cinste παίζω ἐπὶ λόγῳ τιμῆς | a beà în cinstea cuiva πίνω εἰς ὑγείαν τινός | κέρασμα, fă cinste κέρασε. || πλ. ὥρα νεονύμφου, ἕδνα.

cinsteș-ă ἐ. ἔντιμος. || ἐπίρ. τιμίως.

cinsteț ἀ. Βοτ. ἐλελίφασκος.

cinsti (**a**) ῥ. τιμῶ, ὑπολήπτομαι, cinstește pe părinții tăi τίμα τοὺς γονεῖς σου, îl cinstesc mult τὸν ἐκτιμῶ πολύ. în față te cinstește și pe dos te vorbește ἀπ' ἐμπρὸς σὲ στεφανώνει καὶ ἀπὸ πίσω σὲ παραχώνει | κερνῶ, ne-a cinstit cu un kilo de vin μᾶς ἐκέρασε ἕνα κιλὸ κρασί.

cinstire, cinstit ἀφ. καὶ μετ. τίμησις, τιμημένος. || ἐ. τίμιος, ἔντιμος, σεβαστός. || θ. τιμή, σεβασμός. || ἐπίρ. τιμίως.

cinstitor-oare ἐ. τιμῶν, σεβόμενος.

cintez ἀ. Ζωολ. σπίνος.

cinzeacă θ. πεντηκοντάστηρις | μέτρον χωρητικότητος 150 γρ.

cioacă θ. σφὴν βυτινοποιοῦ | πλ. ἐργαλεῖον πρὸς περίσκαψιν ἀμπέλου | Ζωολ. κοράκιας.

cioaclă θ. ἁρπάγη πρὸς μετακίνησιν τῶν λομποβλήτων | ἅμαξα πρὸς μεταφορὰν λομποβλήτων | ἅμαξα πλήρης ξύλων.

cioancă θ. βραχεῖα καπνοσύριγξ.

cioandă θ. ἔρις.

cioane θ. πλ. Βοτ. ἀριστολοχία, ἴδε talpa gâștei.

cioară θ. Ζωολ. κόραξ, cioară guleratâ φαλακροκόραξ, cioară puchioasă κυανοκόραξ, se alintă ca cioara în lat καμαρώνει· σὰν τὴ νύφη | ἀθίγγανος (εἰρων.), mâncate-ar ciorile ὁ διάβολος νὰ σὲ πάρῃ, ἐς κόρακας! (φρ.).

cioareci ἀ. πλ. στενὰ μάλλινα περισκελίδες τῶν χωρικῶν.

cioarsă θ. μαχαίριον κακῶς κόπτον.

cioasoă θ. Ζωολ. βάτραχος, φρῦνος.

cioată θ. ἐπίξηνον, κούτσουρον.

ciob οὐ. (πλ. cioburi) θραῦσμα, τεμάχιον | παλαιὸν δοχεῖον τεθραυσμένον, un ciob de lapte ὀλίγον γάλα.

ciobacă θ. μονόξυλον.

cioban ἀ. ποιμήν, βοσκός.

ciobănaș ἀ. ποιμενίσκος.

ciobâncuță θ. ποιμενίσκη.

ciobănel ἀ. ὑποκ. τοῦ cioban.

ciobănesc-casoă ἐ. ποιμενικός.

ciobănește ἐπίρ. ποιμενικῶς | χονδροειδῶς (συνεκδ.).

ciobăni (**a**) ῥ. ἐπαγγέλλομαι τὸν ποιμένα.

ciobănie θ. ποιμενικὸν ἐπάγγελμα.

ciobotă θ. ἀρβύλα.

ciobotar ἀ. ἀρβυλοποιὸς (κουντουρᾶς).

ciobotărie θ. ἀρβυλοποιεῖον. ἀρβυλοποιία.

cioboțică θ. μικρὸν ὑπόδημα, Βοτ. cioboțica cucului, ursului ἡράνθεμον.

cioc οὐ. ράμφος | ὀλίγον τι, un cioc de apă ὀλίγον ὕδωρ ὑπογένειον, ὑποχείλιον | πρῷρα πλοίου | Βοτ. ciocul berzei γεράνιον.

cioc! ἐπιφ. τάκ! cioc-boc τάκ! τούκ!

ciocaia θ. ἀγελὰς μικρόσωμος καὶ γαλακτοφόρος.

ciocălău οὐ. τὸ χαμηλὸν τμῆμα μίσχου ἀραβοσίτου | κάλαμος ὑγιητριακῶν μείνας ἐν τῇ γῇ.

ciocălaiște θ. ἀγρὸς θερισμένος ἀραβοσίτου.

ciocăltău οὐ. ζύγωθρον, ζυγόδεσμος, καρφίον προσαρμόζον τὸν ζυγὸν τῷ ρυμῷ.

ciocan οὐ. σφύρα, σφυρίον, ciocan de arămar ῥαιστήρ, ciocan de dogăr ξυλόσφυρα, ciocan de zidar τύκος, ciocanul ușeî ῥόπτρον, între ciocan și nicovală μεταξὺ σφύρας καὶ ἄκμονος | στάχυς ἀραβοσίτου | ποτήριον περιεκτικότητος 75 γρ.

ciocănaș ἀ. ἐργάτης ἀλατωρυχείων | σφυρίον | Ἀνατ. σφῦρα ὠτός.

ciocăneă θ. Ζωολ. σκολόπαξ φιλυδρος.

ciocăneală θ. σφυρηλασία.

ciocănel οὐ. σφυρίδιον | πλῆκτρον κλειδοκυμβάλου.

ciocăni (**a**) ῥ. σφυρηλατῶ | ραμφίζω | τραγανίζω | προσκρούω, a ciocăni la ușă κνύω, κρούω τὴν θύραν | ἐνοχλῶ (συνεκδ.).

ciocănire, ciocănit ἀφ. καὶ μετ. σφυρηλάτησις, σφυρηλατημένος.

ciocănitoare θ. Ζωολ. δρυοκολάπτης | ciocănitoare pestriță δρυοκολάπτης

ποικιλλόχρους. ciocănitoare verde δρυοκόπος, ciocănitoare sură κολάπτης φαιός.

ciocănitor ἀ. σφυρηλάτης.

ciocănitură θ. σφυρηλασία, κρότος σφυρίου, πρόσκρουσις.

ciocărlan ἀ. Ζωολ. κορυδαλός. ciocârlan moţat κορυδαλὸς λοφίας, a prinde ciocărlanul de coadă μεθύω.

ciocărleţ ἀ. Ζωολ. συρικτής.

ciocărlie θ. Ζωολ. κορυδαλός (θήλεια) | κώπη σχεδίας.

ciocărti (**a**) ῥ. ἴδε ciopărti.

ciochie θ. σφὴν βαρελοποιοῦ.

ciochină θ. ἀστράβη, τόξον ἐφιππίου. a pune la ciohină ἐγκαταλείπω | ἄσυλλα, ἁρπάγιον ζώνης ὀρεινοῦ | ἀρτήρ, μαρσίππιον, ἱμάντες ὧν προσδένονται ἐνδύματα ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου | ἀστράγαλος.

cioci ἀ. πλ. ἐνδρομίδες, χειμερινὰ μάλλινα ὑποδήματα.

cioclaş ὁ. χωρικὸς πωλητὴς ξύλων | νεκροθάπτης.

cioclej οὐ. ἴδε ciocălău.

cioclejel ἀ. Ζωολ. τροχίλος.

ciocloavă-ciocloviná ἀ. ταπεινὸς ὑπηρέτης.

ciocolu ἀ. νεκροθάπτης.

ciocmăgi-ciocmăni (**a**) ῥ. ἐρίζω | ἐνοχλῶ, καταστρέφω. || a se ciocmăni συζητῶ, ἐρίζω.

ciocmănire θ. ἔρις, διαμάχη.

ciocneală θ. σύγκρουσις, πρόσκρουσις.

ciocni (**a**) ῥ. κεντῶ, ραμφίζω | συγκρούω, la Paşti am ciocnit ouă roşii τὸ Πάσχα συνεκρούσαμεν ἐρυθρὰ ᾠά. || a se ciocni συγκρούομαι, s'a cam ciocnit ἔπιεν ὀλίγον (φρ.).

ciocnire ἀφ. σύγκρουσις. || θ. διαμάχη. ἔρις.

ciocnit μετ. συγκεκρουσμένος | ραγισμένος (συνεκδ.), cam ciocnit ἐλαφρῶς μεθυσμένος.

ciocnitură θ. σύγκρουσις.

ciocoiaş ἀ. ὑπηρέτης εὐγενοῦς | ὀψίπλουτος.

ciocoesc-ească ἐ. ὀψιπλουτικός | (συνέκδ.) ταπεινωτικός.

ciocoieşte ἐπίρ. ὀψιπλούτως, ταπεινωτικῶς.

ciocoi (**a se**) ῥ. χαιρετῶ ἐδαφιαίως. ταπεινώνομαι, κολακεύω.

ciocoime θ. ταπεινοὶ ὑπηρέται | ὀψίπλουτοι.

ciocoism οὐ. συμπεριφορὰ ὑπηρέτου. ὀψιπλούτου | κολακεία ἀηδής.

ciocoiu ἀ. (ἀρχ.) εἰσπράκτωρ φόρων, ὑπηρέτης εὐγενοῦς | ἐκμισθωτὴς γαιῶν | ὑπάλληλος ἢ εὐγενὴς (εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν χωρικῶν) | ὀψίπλουτος | χαμερπής, banul e ciocoiu de uşi multe διὰ τὸ χρῆμα ταπεινώνονται πολλοὶ ἄνθρωποι.

ciocolată θ. σοκολάτα.

ciof ἀ. ἴδε ciuf | γελωτοποιὸς | οὐτιδανός.

ciofăi (**a**) ῥ. μασσῶ θορυβωδῶς.

ciofleac ἀ. μαμμόθρεπτον.

ciofleagă θ. στοιχειοθέσιον, γωνία.

ciofli(n)gar ἀ. ἀλήτης | κακοήθης.

ciohodar ἀ. ἐπόπτης τῶν ὑποδημάτων τοῦ πρίγκηπος | ἀρχιϋματιοφύλαξ τοῦ πρίγκηπος | ὑπηρέτης τῶν ἀνακτόρων | ὑπηρέτης ἀκολουθῶν τοὺς ὑψηλοὺς τούρκους ὑπαλλήλους.

ciohodărit οὐ. φόρος τῶν ὑποδηματοποιῶν.

cioinag οὐ. εἶδος σταφυλῆς | κλαδευτήριον.

ciolac-ă ἐ. μονόχειρ. ἀδέξιος (συνεκδ.).

ciolan οὐ. ὀστοῦν ἐπίμηκες, mi-a trecut ciolan prin ciolan ἔσπασα τὰ κόκκαλά μου, ἐκουράσθην | ὠφέλεια ἀπὸ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, κόκκαλο (συνεκδ.) | ἀψὶς τροχοῦ. || πλ. ciolane κνῆμαι.

ciolănos-oasă ἐ. ὀστεώδης, χονδροκόκκαλος.

ciolobog οὐ. ποῦς χοίρου.

ciolobot οὐ. Βοτ. κενταύριον ἀκανθῶδες.

ciolpan οὐ. ξερρίζωμα. τμῆμα κορμοῦ ὑπολειφθὲν ἐν τῇ γῇ | σπάδιξ, δένδρον ἀνεστραμμένον.

cioltar οὐ. ὑπόσαγμα ἵππου.

ciomag οὐ. ῥόπαλον, ciomagul are două capete ἡ ἔθεργα ἔχει δύο ἄκρας | κτύπημα διὰ ῥοπάλου, ajunge un ciomag la un car de oale μιὰ κτυπησιὰ σπάνει ἕνα κάρρο κουμάρια.

ciomăgaş ἀ. ῥοπαλοφόρος, μαγγουροφόρος.

ciomăgeală θ. ξυλοκόπημα.
ciomăgel ἀ. μικρὸν ῥόπαλον.
ciomăgì (**a**) ῥ. ξυλοκοπῶ, ῥαβδίζω.
ciomoĭaiu οὐ. ἴδε ciumăfaie.
ciondăni (**a**) ῥ. συζητῶ, ἐρίζω. || a se ciondăni διαπληκτίζομαι.
ciondănire, ciondănit ἀφ. καὶ μετ. διαπλήκτισις, διαπληκτισμένος.
ciondrăni (**a**) ῥ. ἴδε ciondăni.
cione θ. πλ. Βοτ. λεόνουρον.
ciong-ă ἐ. μονόκερως.
ciont-ă ἐ. βραχύς, ἴδε ciunt. || οὐ. τεμάχιον ὀστοῦ.
cionti (**a**) ῥ. ἴδε ciunti.
ciopă(r)tă θ. τεμάχιον.
ciopărtac-ă ἐ. κόλουρος.
ciopărți (**a**) ῥ. τεμαχίζω, κομματιάζω.
ciopărțire, ciopărțit ἀφ. καὶ μετ. κομμάτιασις, κομματιασμένος.
ciopli (**a**) ῥ. ἀποτυπίζω, ἐκκόπτω | ἀποψιλώνω διὰ ρυκάνης | γλύφω | ἐξευγενίζω (συνεκδ.). || a se ciopli ἀποψιλώνομαι, ἐξευγενίζομαι.
cioplire ἀφ. λάξευσις. || θ. ἐκκοπή, γλυφή.
cioplit μετ. λαξευμένος | ρυκανισμένος | chip cioplit ἄγαλμα, om cioplit ἄνθρωπος καλοκανατεθραμμένος. || οὐ. ρυκάνισμα | λατομία, λάξευσις.
cioplitoare θ. ἐγκοπεύς, γλυφὶς γλύπτου, ἐαρελοποιοῦ, ξέστρον, λίστρον, λαξευτήρ.
cioplitor ἀ. λατόμιος, ξυλοκόπος, λιθοξόος. || οὐ. ὁμάλιστρον, πλάνη, ξέστρον.
cioplitură θ. ἀντικείμενον λαξευθὲν | ἀνάγλυφον | σχίδαξ, λατύπη.
ciopor οὐ. ἀγέλη ζώων | ποσὸν μέγα | σμῆνος. || ἐπίρ. ὁκλαδόν.
cior ἀ. Ζωολ. κόραξ.
ciorăi (**a**) ῥ. κροτῶ, παφλάζω, κραυγάζω, ἐπιπλήττω.
ciorânglav ἀ. ἀθίγγανος.
ciorap ἀ. περικνημίς.
ciorăpar-easă οὐσ. πλέκτης ἢ πωλητὴς περικνημίδων.
ciorăpărie θ. πλεκτήριον ἢ κατάστημα περικνημίδων.
ciorb οὐ. ραγισμένον ἀγγεῖον.
ciorbă θ. ζωμός, cine s'a fript la ciorbă suflă și in iaurt ὅποιος καῆ στὸ χυλὸ φυσᾷ καὶ τὸ γιαοῦρτι (παρ.), ciorbă lungă λόγος, ὁμιλία ἀτελείωτος, ciorbă țigănească καρύκη, ζωμὸς ἐξ αἵματος λαγωοῦ.
ciorbagiu ἀ. (ἀρχ.) ἀρχηγὸς συντάγματος γενιτσάρων | κύριος οἰκίας | ἀστός.
ciorbalâc οὐ. ζωμοδόχος (σουπιέρα κοιν.).
ciorcă θ. ὕφασμα.
ciorchină θ. βότρυς σταφυλῆς.
ciorcușă θ. Ζωόλ. κίσσα.
ciord ἀ. λωποδύτης.
ciordi (**a**) ῥ. ἁρπάζω κρυφίως (συνωφρώνω), ὑπεξαιρῶ.
cioreoar ἀ. χωρικὸς φορῶν στενὰς περισκελίδας | χωρικὸς (συνεκδ.).
cioresc-ească ἐ. κορακώδης | ἀθιγγανικός, ceapă cioreasсă Βοτ. κορακόκρόμμυον.
ciorfă θ. κεφαλὴ λαχάνου.
ciormeiu ἀ. μελαγχροινός.
ciormoiag οὐ. Βοτ. μελάμπυρον τῶν ἀγρῶν.
ciornă θ. σχεδάριον, σχέδιον, ἐγγράφου
cioroaică θ. κόραξ | ἀραπίνα (συνεκδ.).
ciorobară θ. Ζωολ. κορώνη.
ciorobărițâ θ. σχαλὶς ἁμάξης.
ciorobor οὐ. συζήτησις θορυβώδης | τα ραχή, ἔρις, ciorobor pentru un topo κραυγὰς διὰ τὸ τίποτε (φρ.).
ciorofiet ἀ. ἀστὸς (εἰρων.).
ciorogar ἀ. σκυτοτόμος.
cioroinic ἀ Βοτ. ἐλένιον.
cioroiu ἀ. κόραξ | ἀθίγγανος (συνεκδ
cioropină θ. ἀθίγγανος | μαῦρος.
cioropor οὐ. Βοτ. καρλίνη ἄκαυλος.
ciorovăeală θ. ἔρις | φιλονεικία.
ciorovăi (**a**) ῥ. ἐπιπλήττω. || a se ci rovăi διαπληκτίζομαι, φιλονεικῶ.
ciorpac οὐ. ἁλιευτικὸν δίκτυον | κ ταλίς, διϋλιστήριον τυροῦ | κοχλιάρι
ciorsăi (**a**) ῥ. πριονίζω, κόπτω κὼς. || a se ciorsăi ξέομαι | συνηθί (συνεκδ.).
ciorsăitor ἀ. πριονιστής.
ciort οὐ. στεφάνη ὑδροδόχης | [ρύγχ || ἀ. λωποδύτης.
ciortan ἀ. Ζωολ. κυπρῖνος μεσαίου γέθους.
ciorti (**a**) ῥ. ὑπεξαιρῶ, ἁρπάζω. || a ciorti διαπληκτίζομαι.

ciortopoloagă θ. Βοτ. ἴδε cioropor.
ciorvană θ. Βοτ. λυκόπους.
cioscotaie θ. ἀγελὰς ἰσχνή.
ciosmoli (a se) ῥ. συνταράσσομαι, ὀργίζομαι.
ciosvârtă θ. θ. ἴδε cesvârtă.
ciosvatră θ. ξύλον κομματιασμένον εἰς τέσσαρα.
ciot οὐ. γεράνδρυον, κορμὸς δένδρου | στέλεχος | γόγγρος, κόμβος δένδρου.
ciotcă θ. σωρός. || ἐπίρ. σωρηδόν.
ciotoiu οὐ. μηρὸς πτηνοῦ ψητοῦ, κόπανος | δοίδυξ, γουδοχέρι.
cioturos-oasă ἐ. διαγόνατος, ὀζώδης.
cioveiu οὐ. λείψανον, ἐρείπιον.
ciovică θ. Ζωολ. αἰγωλιός, νυκτοκόραξ.
ciovlică θ. Ζωολ. σχοινίκλος.
cipoă θ. τρίχαπτον, δαντέλλα.
cipici ἀ. πλ. βραχέα ὑποδήματα. ἐμβάδες.
cipirig οὐ. Βοτ. ἑλοχαρές.
cipor οὐ. ποίμνιον.
cipru ἀ. κυπάρισσος.
cir οὐ. ἴδε terciu.
ciră θ. φωναί, τσιριάς.
cirac ἀ. προστατευόμενος | πελάτης | ἐπισίτιος, μαθητεύων ἐν ἐργασίᾳ | ἔμπιστος.
ciraclâc οὐ. προστασία, εὔνοια | πελατεία.
ciracladisì (a) ῥ. προσηλυτίζω (εἴρων.).
circ οὐ. ἱπποδρόμιον.
circa ἐπίρ. περίπου.
circovnic ἀ. ὑπάλληλος.
circuit οὐ. κύκλωμα.
circulà (a) ῥ. κυκλοφορῶ.
circular-ă ἐ. κυκλοτερής.
circulară θ. ἐγκύκλιος.
circulaţi(un)e θ. κυκλοφορία.
circulator-oare ἐ. κυκλοφορικός.
circumcide (a) ῥ. περιτέμνω.
circumcis μετ. περιτετμημένος.
circumcizi(un)e θ. περιτομή.
circumferinţă θ. περιφέρεια.
circumflex-ă ἐ. περισπώμενος.
circomlocuţi(un)e θ. περίφρασις.
circumnavigaţi(un)e θ. περίπλους.
circumpolar-ă ἐ. ὁ περὶ τὸν πόλον.
circumscrie (a) ῥ. περιγράφω, περιορίζω, περικλείω.
circumscripţi(un)e θ. περιοχή, περιφέρεια.
circumspect-ă ἐ. περιεσκεμμένος, προσεκτικός.
circumspecţiune θ. περίσκεψις, προσοχὴ περὶ τὴν συμπεριφοράν.
circumstanţă θ. περίστασις, περίπτωσις.
circumstanţial-ă ἐ. περιστατικός.
circomvoluţiune θ. περιέλιξις, περιστροφή.
cireadă θ. ἀγέλη μεγάλων ζώων.
cireaşă θ. κεράσιον, cireaşă amară πικροκέρασον, cireasă neagră γλυκοκέρασον, cireaşă lupului εὐθάλειν, cireaşă păsărească ἀγριοκέρασον, cireaşă pietroasă πετροκέρασον. cireaşă ovreilor ἀλικάκαβον.
cireş ἀ. κέρασος, ξύλον κεράσου a se uità la cinevà ca la un cireş copt βλέπω τι μετὰ διαπύρου ἐπιθυμίας (φρ.).
cireşar ἀ. Ἰούνιος (μὴν καθ' ὃν ὡριμάζουν τὰ κεράσια) | Ζωολ. ἴδε botgros.
cireşiu-e ἐ. χρώματος κερασίου.
cirezar ἀ. πωλητὴς κερασίων.
ciric οὐ. τέταρτον (ζυγίου ξύλων ἢ στρέμματος γῆς).
cirică θ. παιδιὰ ἀστραγάλων.
cirilic-ă ἐ. κυριλλικός.
cirip! ἐπιφ. μίμησις τοῦ κελαδήματος.
ciripeală θ. κελάδημα.
ciripì (a) ῥ. κελαδῶ.
ciripie θ. στάθμη τέκτονος (ἐκ σχοινίου), ca pe ciripie κατ' εὐθεῖαν, εὐθέως).
ciripire θ. **ciripit** οὐ. κελάδημα | φλυαρία.
ciripitor-oare ἐ. κελαδητικός.
ciripiu-e ἐ κελαδητικός.
ciriş οὐ. κόλλα ἀλεύρου.
ciritei ἀ. πλ. βάτος, μικρὸν βάσος.
ciritel ἀ. Βοτ. σπειραία.
cirtă θ. γραμμὴ γραφίδος | ριπὴ ὀφθαλμοῦ | ἀροτρίασις διὰ λογαριασμὸν τοῦ γαιοκτήτου | nici o cirtă οὔτε ἕνα ἰῶτα.
cisalpin-ă ἐ. ὁ ἐντεῦθεν τῶν Ἄλπεων.
cişit οὐ. συγκρότημα ἐμπορευμάτων | ἐκποίησις ἐμπορεύματος.
cislă θ. διαμοιρασμὸς τῶν φόρων | ἔρανος.
cisluì (a) ῥ. διαμοιράζω τοὺς φόρους, συνεγγοοῦμαι | διευθετῶ, θέτω εἰς ἐκτέλεσιν, ἐνεργῶ ἔρανον.

cismă θ. κρηπίς, στρατιωτικὸν ὑπόδημα.
cismar ἀ. ὑποδηματοποιός.
cismărie θ. ὑποδηματοποιεῖον.
cişmeà θ. βρύσις | πηγὴ | κρήνη.
cişmegiu ἀ. κρηνοφύλαξ.
cismuliţă θ. ὑποδημάτιον.
cisniu οὐ. ἐκτίμησις.
cisternă θ. δεξαμενή.
cistită θ, κυστῖτις.
cistic-á ἐ. κυστικός.
cistoare θ. παρυφὴ ὑφάσματος, οὔγια.
cistove οὐ. πλ. τυλιγάδι.
ciş-và ἐπίρ. ὀλίγον τι.
cit οὐ. ἰνδιάνα, ἰνδικὸν ὀθόνιον.
cità (**a**) ῥ. καλῶ μάρτυρα | ἀναφέρω τὸ ὄνομα (συγγραφέως) | μνημονεύω.
citadelă θ. ἀκρόπολις.
citanie θ. ἀνάγνωσις (μονότονος) εὐχῶν.
citare ἀφ. πρόσκλησις. || θ. μνεία ὀνόματος συγγραφέως.
citareà θ. βαμβακερὸν ὕφασμα.
citat μετ. κεκλημένος, ἀναφερμένος. || οὐ. μνεία ὀνόματος συγγραφέως.
citaţi(un)e θ. κλῆσις, μνεία ὀνόματος συγγραφέως, μνεία.
citeţ-eaţă ἐ. εὐανάγνωστος. || ἀ. ἀναγνώστης ἐκκλησίας. || ἐπίρ. εὐαναγνώστως.
citì (**a**) ῥ. ἀναγινώσκω.
citire θ. ἀνάγνωσις, carte de citire ἀναγνωσματάριον.
citis οὐ. Βοτ. κύτισος.
citit μετ. ἀνεγνωσμένος, μελετημένος. || ἐ. ἐγγράμματος. || οὐ. ἀνάγνωσις.
cititor-oare οὐσ. ἀναγνώστης, cititor în stele ἀστρολόγος.
citov-oavă ἐ. σῷος.
citric-ă ἐ. κιτρικός.
ciubăr οὐ. κάδος ἐξ ἡμίσεως βαρελίου, ἔκλουτρον.
ciubeică θ. βραχεῖα καπνοσύριγξ.
ciubuc οὐ. μακρὰ καπνοσύριγξ | γραμμωτὸς χρωματισμὸς ὑφάσματος | μικρὰ ράβδος ἐκ διαφόρων ἀντικειμένων, ciubuc de zahăr ράβδος ἐκ ζαχαρικοῦ | αὔβλαξ ἐπιμήκης ἐπὶ ἐπίπλων, περιθωρίου παραθύρων (τσιμποῦκι κοιν.) | λαξευτὴρ (ρυκάνη).
ciubucar ἀ. κατασκευαστὴς ἢ ἔμπορος καπνοσυρίγγων.
ciubucărie θ. κατάστημα καπνοσυρίγγων.
ciubucciu ἀ. ὑπηρέτης φροντίζων τὴν πλήρωσιν καὶ διατήρησιν τῶν καπνοσυρίγγων.
ciuc οὐ. κορυφή, ἀκρώρεια.
ciucă θ. στόχος | Ζωολ. κορακίας.
ciucălăiu οὐ. μεταξῶδες στίγμα ἀραβοσίτου.
ciuculete ἀ. Βοτ. μαράσμιον | πλακοῦς.
ciucuraş ἀ. θυσανίσκος. || πλ. Βοτ. ἀδενόστυλον.
ciucurat-ă ἐ. θυσανώδης.
ciucure ἀ. θύσανος, ciucuri de ghiaţă σταλακτῖται | Βοτ. κληματίς, ciucurele voinicului τριφύλλι.
ciucurì (**a**) ῥ. θυσανώνω.
ciucurire, ciucurit ἀφ. καὶ μετ. θυσάνωσις, θυσανωμένος.
ciucurluc οὐ. περισκελὶς | ζώνη περισκελίδος.
ciucuşoară θ. Βοτ. ἄλυσσον.
ciudă θ. (ἀρχ.) ἔκπληξις | πεῖσμα, în ciuda lui πρὸς πεῖσμα αὐτοῦ | θλίψις, beà pentru a-şi uità ciuda πίνει διὰ νὰ λησμονήσῃ τὴν λύπην του | ὀργή, a-i fi ciuda εἶμαι ὠργισμένος, σκάνω ἀπὸ τὸ κακόν μου.
ciudat-ă ἐ. παράδοξος, παράξενος. || ἐπίρ. παραδόξως, cam ciudat vine μοὶ φαίνεται παράδοξον.
ciudăţenie θ. παραξενειά, ἰδιοτροπία | πλ. ἐκκεντρικότητες.
ciudăţime θ. ἴδε ciudăţenie.
ciudeasă θ. θαῦμα | θαυμασμός.
ciudì (**a se**) ῥ. ἐκπλήττομαι | λυποῦμαι | ὀργίζομαι.
ciudos-oasă ἐ. παράξενος, ἐκκεντρικός.
ciuen οὐ. Βοτ. κέθρον, τσουγένι.
ciuf οὐ. κόνος, δεσμὶς τριχῶν κεφαλῆς μὴ διευθετημένη | χορὸς ἐν εἴδει πόλκας | Ζωολ. γλαύξ. || ἀ. ἄνθρωπος περιπαίζων τοὺς πάντας.
ciuf-ă ἐ. ἀνωρθωμένος | τεταραγμένος.
ciufos-oasă ἐ. τεταραγμένος.
ciufulì (**a**) ῥ. ταράσσω. || a se ciufulì ἐμπλέκομαι εἰς ἔριδα | περιπαίζω.
ciufulit μετ. τεταραγμένος. || οὐ. ταραχή.
ciufut ἀ. φιλάργυρος | ἄνθρωπος κακοῦ χαρακτῆρος.
ciufuţie θ. φιλαργυρία.
ciugulì (**a**) ῥ. λαμβάνω τι διὰ τοῦ

ράμφους, ραμφίζω. || a se ciuguli ἀλληλοφιλοῦμαι.
ciugulire θ. ἀλληλοφίλημα.
ciuhă θ. Ζωολ. θήλεια τοῦ ὤτου | σημεῖον θεριστοῦ ἐν τῷ ἀγρῷ.
ciuhurez ἀ. Ζωολ. ὦτος.
ciul-ă ἐ. ὁ ἔχων κομμένα τὰ ὦτα, κουτσαύτης, a scăpat ciul φθηνὰ τὴν γλύττωσε.
ciulamà θ. ἄρτυμα ἐξ ἀλεύρου καὶ ζωμοῦ ὄρνιθος.
ciuleà θ. δέμα φύλλων καπνοῦ | τολύπη.
ciulei ἀ. πλ. Βοτ. κερατόκαρπον.
ciulì (**a**) ῥ. ὠτοκοπῶ.
ciulimă θ. Βοτ. τρίβολος ἔνυδρος.
ciulin ἀ. Βοτ. ἄκανθα, κίρσον, βάτος.
ciulină θ. Βοτ. ὑδροκάστανον.
ciulinos-oasă ἐ. ἀκανθώδης.
ciulit-ă ἐ. ὁ ἔχων τεταμένα τὰ ὦτα.
ciumă θ. πανώλης | μέγαιρα (συνεκδ.), pentru unul mumă și pentru altul ciumă μεροληπτικὸς (φρ.) | Βοτ. ciuma fetei, ἴδε ciumăfae.
ciumăfae θ. Βοτ. στραμόνιον.
ciumare θ. μόλυνσις διὰ πανώλους.
ciumăreà θ. Βοτ. γαλέγα φαρμακευτική.
ciumărì (**a se**) ῥ. στυφώνω.
ciumăros-oasă ἐ. στυφός, εὔφιμος.
ciumat μετ. μολυσμένος ἐκ πανώλους. || ἐ. λοιμόβλητος.
ciumlec οὐ. βίκος, δοχεῖον ὕδατος ἐκ γῆς ὀπτῆς.
ciump οὐ. κορμὸς δένδρου κομμένος | οὐρὰ κόλουρος.
ciumpav-ă ἐ. χωλὸς (ἐπὶ ζώων) | κολοβός.
ciumpăvì (**a**) ῥ. ἀκρωτηριάζω | χωλαίνω.
ciumpeiu οὐ. πέλεκυς βυτινοποιοῦ.
ciumuhaiu οὐ. Βοτ. καρλίνη ἄκαυλος.
ciumur-ă ἐ. ἀλειμμένος, ἀσβεστόχριστος, ἐπίχριστος.
ciumurlueală θ. δυσπεψία | γαστραλγία | ὀνειδισμός.
ciumurluì (**a se**) ῥ. δυσπεπτῶ | πάσχω ἐκ γαστραλγίας | ἐπιχρίω.
ciung-ă ἐ. μονόχειρ. || οὐ. κούτσουρον.
ciungărì (**à**) ῥ. ἴδε ciungì.
ciungì (**a**) ῥ. ρίπτω ὁρμητικῶς | κολοβώνω.
ciungie θ. κολόβωσις.
ciuni ἀ. πλ. Βοτ. λάθυρος.
ciunt-ă ἐ. ὁ ἔχων κολοβωμένα τὰ ὦτα ἢ τὴν οὐράν.
ciuntì (**a**) ῥ. κολοβώνω τὰ ὦτα, οὐρὰν ἢ κέρατα | ἀπαμβλύνω. || a se ciuntì κολοβώνομαι, ἀπαμβλύνομαι.
ciuntătură θ. κολόβωμα.
ciuntire, ciuntit ἀφ. καὶ μετ. κολόβωσις, κολοβωμένος.
ciuntitură θ. κολόβωμα.
ciupag οὐ. σάκκος | βραχὺ ὑποκάμισον χωρικῆς.
ciupărà (**a**) ῥ. πλύνω δι' ὑποθέρμου ὕδατος | δίδω ἐπὶ πλέον.
ciupărare ciupărat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ ciupărà.
ciupelì (**a**) ῥ. τίλλω πτηνόν, ξεπουπουλίζω | ραμφίζω | ψήνω χοῖρον.
ciupercă θ. Βοτ. μύκης, jaf in ciuperci στὰ παληά μου τὰ παπούτσια, ciupercă de gunoi ψαλλιώτης | πῖλος (εἰρων.), scoate-ți ciuperca βγάλε τὸ καπέλο σου.
ciuperì (**a**) ῥ. ρίπτω ὁρμητικῶς.
ciuperire, ciuperit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ ciuperì.
ciupi θ. πλ. κροκίδια (μένοντα ἐν τῷ λαναρίῳ).
ciupì (**a**) ῥ. κεντῶ, ραμφίζω | τσιμπῶ, λαμβάνω μικρὰν ποσότητα φαγητοῦ | σουφρώνω, m'a ciupit cu 5 lei μέβαλε στὸ χέρι πέντε δραχμάς.
ciupire, ciupit ἀφ. καὶ μετ. κέντησις, κεντημένος, ὑποστὰς ζημίας. || ἐ. εὐλογιασμένος, ciupitele calului ἰδιοτροπίαι ἵππου.
ciupitură θ. σημεῖα εὐλογίας | κέντησις | τσίμπημα.
ciur οὐ. κόσκινον, a trece prin ciur κοσκινίζω, făcut ciur κατατρυπημένος (φρ.), a cărà apă cu ciurul ἀντλῶ εἰς πίθον Δαναΐδων, trecut prin ciur și prin sită τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ | τύμπανον κεντήματος | λακκίσκος γεμιζόμενος κατὰ τὴν παιδιὰν a poarcă | δεύτερος στόμαχος μυρηκαστικῶν | Βοτ. ciurul zânelor καρλίνη.
ciurar ἀ. κατασκευαστὴς ἢ ἔμπορος κοσκίνων.
ciurdă θ. ἀγέλη | πληθὺς μεγάλη.

ciureo οὐ. ἀρτολάγανον.
ciurecar ἀ. ἀρτολαγανοπώλης.
ciurică θ. ἑορτὴ λαϊκὴ τῶν χωρικῶν τὴν 15 Ἰουλίου.
ciuroiu οὐ. πηγή.
ciurubeiu ἀ. κέρασος ἄωρος.
ciuruc οὐ. γεγηρακὸς ζῶον | ὑπόλοιπον, τεμάχιον | ὑποστάθμη.
ciuruială θ. τρύπημα ἐν εἴδει κοσκίνου.
ciurui (**a**) ῥ. κοσκινίζω | ῥέω, sângele ciuruià τὸ αἷμα ἔρρεεν ποταμηδόν.
ciuruire ἀφ. κοσκίνισις.
ciurait μετ. τρυπημένος ὡς κόσκινον. || οὐ. κοσκίνισμα.
ciuruitor ἀ. κοσκινᾶς.
ciuruitură θ. κοσκίνισμα.
ciuş-ă ἐ. μύωψ | μονόφθαλμος.
ciuşcă θ. ῥάπισμα, κόλαφος παιδ. ἔγχελυς | Βοτ. πιπεριὰ καυστική.
ciuşdi (**a**) ῥ. τρομάζω, κυλίομαι κατὰ γῆς (ἐπὶ ζώων).
ciuştea θ. ταριχευτόν, μαρινάτον.
ciut-ă ἐ. μονόκερως, ἄκερως. || θ. θήλεια ἔλαφος.
ciutac-ă ἐ. κολοβός, περίτμητος.
ciutalină θ. θήλεια ζορκάς.
ciuteioă θ. πρέμνον (δένδρου).
ciutură θ. κάδος | ἀδράχτι, καρδιά, ἄξων περιστρέφων τὴν μύλην | σωλὴν καπνοσύριγγος.
ciuturos-oasă ἐ. διαγόνατος, ὀζώδης | τρομαγμένος, τετραγμένος.
civic-ă ἐ. ἀστικός.
civil-ă ἐ. πολιτικός. || ἐπίρ. πολιτικῶς. || οὐσ. πολίτης.
civilizà (**a**) ῥ. ἐκπολιτίζω. || a se civilizà ἐκπολιτίζομαι.
civilizare, civilizat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπολίτισις, ἐκπολιτισμένος.
civilizaţi(un)e θ. πολιτισμός.
civilizator-oare ἐ. ἐκπολιτιστικός.
civism οὐ. φιλοπατρία.
civit οὐ. ἰνδικὸν (χρωματισμὸς) | ἔνδυμα κυανῶς χρωματισθέν. || ἐπίρ. κυανῶς.
cizelà (**a**) ῥ. γλύφω.
cizelare, cizelat ἀφ. καὶ μετ. γλύψις, γεγλυμμένος. || οὐ. γλυφή.
cizelator ἀ. γλύπτης.
clabăţ οὐ. μέγα κάλλυμα ἐκ σιεύρας.
clăbuc ἀ. φυσαλλὶς | ἀφρός, face clăbuci la gură ἀφρίζει ἀπὸ τὸν θυμόν του.
clăbuci (**a**) ῥ. ἀφρίζω, ἐξάγω ἀφρούς.
clac οὐ. πῖλος κλείων διὰ πιέσεως, κλάκ.
clacă θ. ἀγγαρεία, lucru de clacă ἔργον ἀγγαρείας μὴ πληρωνόμενον, vorbe de clacă λόγοι ἀνωφελεῖς, vorbeşti de clacă νὰ τὰ πῇς στὸν κλύδωνα | ἀγρυπνία, νυχτέρι.
clăcaş ἀ. χωρικὸς ἀγγαρεύσιμος.
clăcui (**a**) ῥ. ἀγγαρεύω | ἀγγαρεύομαι.
cladă θ. σωρός. || ἐπίρ. σωρηδόν.
clădă (**a**) ῥ. καλῶ, προσκαλῶ.
clădărie θ. σωρὸς πληθὺς | οἰκοδομή.
clădi (**a**) ῥ. οἰκοδομῶ | κτίζω | ταξιθετῶ, συναρμόζω, clădesc o poemă συναρμόζω, συντάσσω ποίημα. || a se clădi ὑφώνομαι, ἐγείρομαι.
clădire ἀφ. οἰκοδόμησις. || θ. οἰκοδομή, clădiri in vânt κτίσματα εἰς τὸν ἀέρα.
clădit μετ. ᾠκοδομημένος, κτισμένος.
clăditor-oare οὐσ. οἰκοδομητὴς | δημιουργὸς | κτίστης.
clăi (**a**) ῥ. ἐπισωρεύω, στοιβάζω θημωνιάς.
claie θ. σωρός, θημωνιά. || ἐπίρ. σωρηδόν, claie peste grămadă ἀτάκτως ἐρριμμένα.
clamă θ. σχενδύλη, λαβὶς τεκτόνων.
clampă θ. λύκος, μάνδαλος, ἐπιβλής.
clămpăni (**a**) ῥ. κροτῶ (διὰ τῶν ὀδόντων) | τρέμω (τουρτουρίζω κοιν.) | προξενῶ θόρυβον διὰ τοῦ μοχλοῦ τῆς θύρας | ὁμιλῶ ἡσύχως, ψιθυρίζω.
clămpănit οὐ. κρότος, πλαταγισμός.
clanc οὐ. clanc din limbă πλαταγισμὸς γλώσσης.
clăncăi (**a**) ῥ. ἠχῶ διὰ τῶν κωδώνων, παράγω ἦχον διὰ προσκρούσεως.
clăncăit οὐ. ἦχος ἐκ συγκρούσεως | κρότος | κλαγγή.
clăncăni (**a**) ῥ. πλαταγίζω | παράγω ἦχον διὰ τοῦ μοχλοῦ.
clăncănit οὐ. κρότος, πλαταγισμὸς | κλαγγή.
clăncănitoare θ. κρόταλον, κρέμβαλον.
clandestin-ă ἐ. κρύφιος, μυστικός, λαθραῖος. || ἐπίρ. λαθραίως.
clanţ οὐ. κοιν. στόμα.
clanţă θ. ἐπιβλής, μοχλὸς θύρας | κακὴ γλῶσσα (συνεκδ.).
clănţăni (**a**) ῥ. κροτῶ (διὰ συγκρούσεως τῶν ὀδόντων) | φλυαρῶ | ὑλακτῶ.

clănțănit οὐ. κρότος, πλαταγισμός.
clap ! ἐπιφ. πάφ !
clapă θ. πλῆκτρον κλειδοκυμβάλου | κλεὶς πλαγιαύλου | κάλυμμα φερέτρου | βαλεῖς | ἴδε başlic.
clăpăug-ă ἐ. κρεμαστός, κύπτων, σκυμμένος.
clapcă θ. καταπακτὴ | παγίς.
clapon ἀ. κάπων.
claponaș ἀ. μικρὸς κάπων.
claponi (**a**) ῥ. ἐκτέμνω ἀλέκτορα.
clar-ă ἐ. καθαρός, διαυγής, φανερός. || ἐπίρ. φανερῶς.
clarificà (**a**) ῥ. καθαρίζω | καθιστῶ διαυγὲς | διηθῶ | διϋλίζω.
clarificare, clarificat ἀφ. καὶ μετ. καθάρισις, καθαρισμένος.
clarinetă θ. ὀρθίαυλος, ὀξύαυλος.
claritate θ. καθαρότης, διαύγεια.
clar-obscur οὐ. σκιαύγεια.
clasă θ. τάξις (μαθητῶν), παράδοσις | διαίρεσις.
clasà (**a**) ῥ. κατατάσσω, ταξινομῶ | Νομ. διακόπτω διαδικασίαν. || a se clasà περιέρχομαι εἰς ἀχρηστίαν.
clasare, clasat ἀφ. καὶ μετ. κατάταξις, κατατεταγμένος.
clasic-ă ἐ. κλασικός. || ἐπίρ. κλασικῶς.
clasicism οὐ. κλασικισμός, κλασικότης.
clasicitate θ. οἱ κλασικοὶ συγγραφεῖς.
clasificà (**a**) ῥ. ταξινομῶ.
clasificare, clasificat ἀφ. καὶ μετ. ταξινόμησις, ταξινομημένος.
clătări (**a**) ῥ. διακλύζω, πλύνω, καθαρίζω ἐλαφρῶς.
clăti (**a**) ῥ. κινῶ, μετατοπίζω. a clătit tabăra μετεστόπισε τὸ στρατόπεδον, διακλύζω, καθαρίζω ἐπιπολαίως | συμπληρώνω τὸν καθαρισμόν. ἀποφασίζω. || a se clăti κινοῦμαι. ἐξεγείρομαι, a se clăti în gură διακλύζω τὸ στόμα.
clătinà (**a**) ῥ. κινῶ, σείω, ταράττω, a clătinà din cap κινῶ τὴν κεφαλήν. || a se clătinà τρέμω, κλονίζομαι, ἀμφιῤῥέπω.
clătinare, clătinat ἀφ. καὶ μετ. κλόνισις, κλονισμένος. || οὐ. δονισμός.
clătinătoare θ. αἰώρα.
clătinătură θ. αἰώρησις, δονισμός, κλονισμός.
clătire, clătit ἀφ. καὶ μετ. μετατόπισις, μετατοπισμένος. || θ. ταραχή, ἀνησυχία | ἀναχώρησις | διάκλυσις | clătiri sufleteşti ἠθικαὶ δονήσεις. || οὐ. διακλυσμός.
clătită θ. κολλυρίς, τηγανήτα.
clauză θ. ῥήτρα, ὅρος συνθήκης, συμφωνίας.
claviatură θ. πλῆκτρα κλειδοκυμβάλου.
clavioulă θ. Ἀνατ. κλείς.
clavir οὐ. κλειδοκύμβαλον.
clean ἀ. Ζωολ. κωβιός. || ἐ. μεθυσμένος.
cleanță θ. λαβίς | ἐπιβλής, μάνδαλος.
cleapșă θ. ῥάπισμα. ἐπίρ. de-a cleapșă παιδ. κολλαβισμός.
clefăi (**a**) ῥ. μασσῶ δυσκόλως | ὑλακτῶ.
clefăit οὐ. ὑλακή.
clefeti (**a**) ῥ. στερεώνω στεφάνην ἐντίου | σχινίζω, μασσῶ μαστίχην | ὑποτονθορύζω.
cleft ἀ. κλέφτης.
cleics-oasă ἐ. γλοιώδης, κολλώδης.
cleiță θ. Βοτ. πικροδάφνη.
cleitură θ. τὸ γλοιῶδες.
cleiu οὐ. κόλλα, ψαρόκολλα | κυψελὶς (ὠτων) | ῥητίνη δένδρων. || ἐπίρ. οὐδόλως | a fi cleiu μεθύω.
clem οὐ. λειαντὴρ (ξυλουργοῦ) τῶν ρυκανισμένων ἐπιφανειῶν.
clematită θ. κληματίς.
clemență θ. ἐπιείκεια.
clempuș οὐ. ἐπίσχετρον (ὀδοντωτοῦ τροχοῦ).
clenciu οὐ. ἀγκύριον | ἐντομὴ ὠτὸς ἀρνίου συζήτησις, φιλονεικία | ῥᾳδιουργία, τέχνασμα. a găsi clenciu εὑρίσκω μέσον, aici e clenciu ἐδῶ εἶναι ὁ κόμβος (ῥῆ.).
clenciuros-oasă ἐ. ἀνώμαλος, ὀζώδης.
clenoduire θ. κόσμημα.
clepsi (**a**) ῥ. ῥαπίζω, κολαφίζω.
clepsidră θ. κλεψύδρα.
clepsire, clepsit ἀφ. καὶ μετ. ῥάπισις, ῥαπισμένος.
cleptoman-ă οὐσ. κλεπτομανής.
cleptomanie θ. κλεπτομανία.
cler οὐ. Ἐκκλ. κλῆρος.
cleric-ă ἐ. καὶ οὐσ. κληρικός.
clerical-ă ἐ. καὶ οὐσ. κληρικός, κληρικόφρων.
clericalism οὐ. κληρικοφροσύνη.

cleştar οὐ. κρύσταλλος.
cleşte ἀ. πλ. λαβίς, σχενδύλη | cleşte de sobă πυράγρα, θερμαστρίς, a scoate vorba cu cleşte κάμνω τινὰ νὰ ὁμιλήσῃ διὰ τῆς βίας (φρ.). a strânge în cleşte περισφίγγω (φρ.) | προσδετήριον σχοινίου μόλοῦ | τομεῖς ὀδόντες ἵππου | χηλαὶ καραβίδος | ὀδοντάγρα | Ματευ. ἐρευσυλκός.
cleştet οὐ. ἴδε ineleştare.
cleştiţă θ. ὑποκ. τοῦ cleşte | Βοτ. χηλίς.
clevetă θ. συκοφαντία, κακολογία.
cleveti (**a**) ῥ. συκοφαντῶ, κακολογῶ.
clevetire θ. ἴδε clevetă.
clevetitor-oare οὐσ. κακολόγος, συκοφάντης.
clic οὐ. εὔασμα, ἀλλαλαγμός, a râde cu clic γελῶ σαρδώνειον | ἐραχὺ κεντημένον ὑπένδυμα γυναικός, γελέκον μαμαλίγκα κακῶς παρεσκευασμένη.
clică θ. συμμορία | γλοιῶδες.
clicos-oasă ἐ. γλοιώδης.
client-ă οὐσ. πελάτης.
clientelă θ. πελατεία.
climă θ. κλίμα.
climateric-ă ἐ. κλιματικός.
climatologic-ă ἐ. κλιματολογικός.
climatologie θ. κλιματολογία.
clin οὐ. κοιλότης μασχαλιαία, n'are nimic nici în clin nici în mânecă cu cineva οὐδὲν ἔχει τὸ κοινὸν | τεμάχιον τριγωνικὸν εἰς τὸ κάτω πλάγιον ἀνοιγμα ὑποκαμίσου.
clină θ. κατωφέρεια, ἐπικλινὲς ἐπίπεδον.
clinchet οὐ. κλαγγή.
clinică θ. κλινική.
clintă θ. καλαμωτὴ τυροποιοῦ.
clinti (**a**) ῥ. κινῶ. || a se clinti κινοῦμαι.
clintire, clintit ἀφ. καὶ μετ. κίνησις, κινημένος.
clipă θ. ριπή, σκαρδαμυγμὸς | στιγμὴ (συνεκδ.), într'o clipă ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ.
clipeală ριπὴ (ὀφθαλμοῦ).
clipesc-ească ἐ. ἐφήμερος, στιγμιαῖος.
clipeu οὐ. ἀσπίς.
clipi (**a**) ῥ. σκαρδαμύσσω | ἐμφανίζομαι στιγμιαίως | κινοῦμαι ταχέως | ταράσσομαι ἀκουσίως (συνεκδ.).
clipicios-oasă ἐ. σπινθηροβόλος.
clipire θ. σκαρδαμυγμὸς | στιγμή.
clipiş ἐπίρ. ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ.
clipitură θ. ριπὴ ὀφθαλμοῦ.
clipoceală θ. ἐλαφρὸς ὕπνος.
clipoci (**a**) ῥ. ὑπνώττω.
clironom-oamă οὐσ. κληρονόμος.
clironomie θ. κληρονομία.
clironomisi (**a**) ῥ. κληρονομῶ.
clironomisire, clironomisit ἀφ. καὶ μετ. κληρονόμησις, κληρονομημένος.
cliros οὐ. Ἐκκλ. κλῆρος.
clisă θ. ἄργιλλος | λίπος χοίρειον.
clişă (**a**) στερεοτυπῶ, ἀποτυπώνω.
clisaj οὐ. ἀποτύπωσις, στερεοτυπία.
clişeu οὐ. ἔκτυπον, πλάξ.
cllsos-oasă ἐ. ἀργιλλώδης.
clistir οὐ. κλύσμα, ὑπόκλυσις, κλυστήρ.
clit οὐ. σωρός, συσσώρευσις.
cloacă θ. βόθρος, λάκκος πλήρης ἀκαθαρσίας.
cloambă θ. κλάδος.
cloanţă θ. γραῖα νωθρός, baba cloanţa γραῖα μάγισσα.
clobanţ οὐ. ῥάμφος.
clocă θ. ἴδε cloşcă.
cloçăi (**a**) ῥ. κλώζω.
clocăit οὐ. κλωγμός.
cloci (**a**) ῥ. ἐπῳάζω | λιμνάζω κάθημαι ἄεργος, mi s'a urât clocind acasă ἐβαρύνθην νὰ κάθημαι ἄεργος ἐν τῇ οἰκίᾳ | ἐνεδρεύω | στηλώνω διὰ τῶν ὀφθαλμῶν | σκευωρῶ, cloceşte planuri rele ἔχει κακοὺς σκοποὺς | σήπομαι (ἐπὶ λιμναζόντων ὑδάτων). || a se cloci ἐξουρίζω, κλουδιάζω | σήπομαι, λιμνάζω.
clocimb οὐ. βάσις τυλιγαδίου ἐκ τετραγώνου ξύλου.
clocire, clocit ἀφ. καὶ μετ. σῆψις, σεσηπώς, ou clocit ὠὸν ἀνεμιαῖον, κλούβιον, om clocit ἄνθρωπος ἀδρανής.
clocitoare θ. συσκευὴ ἐπωαστική, Ματευ. ἐπωαστήρ.
clocitură θ. ἐπώασμός, ἐπώασις.
clocociov ἀ. Βοτ. θρίδαξ ὁ ἀγλητηριώδης.
clocot οὐ. κοχλασμός, fierbe în clocote ἐράζει κοχλάζον | θάλασσα τρικυμιώδης.
clocoţei ἀ. πλ. Βοτ. πήγανον.
clocoţel ἀ. κληματῖτις τῶν βασῶν.
clocoti (**a**) ῥ. ζέω ἐν κοχλασμῷ, κο-

χλάζω | ἀντηχῶ, urlă dealul, clocoteşte ὁ λόφος πληροῦται ἐκ κρότων ἀντηχούντων | θορυβωδῶς κινοῦμαι.

clocotici ἀ. πλ. Βοτ. ἀλεκτρολόφιον. κνημίδες χωρικῶν.

clocotire ἀφ. κόχλασις. || θ. κοχλασμός, θορυβώδης κίνησις.

clocotiş ἀ. Βοτ. ρινάνθιον. || ἐπίρ. θορυβωδῶς.

clocotit μετ. κοχλασμένος. || οὐ. κοχλασμός.

clocotitor-oare ἐ. κοχλαστικός, τρικυμιώδης, θορυβώδης.

clocotos-oasă ἐ. ἴδε clocotitor.

clombiţă θ. μικρὸς κλάδος.

clombos-oasă ἐ. κλαδωτός, πολυσχιδής.

clonc! ἐπιφ. κατὰ μίμησιν τοῦ κλωγμοῦ τῆς ὄρνιθος.

cloncan ἀ. κοράκιδεύς.

cloncăni (a) ῥ. κλώζω, κακαρίζω, κοάζω.

cloncănit οὐ. κλωγμός, κακάρισμα.

cloncăt οὐ. κροταλισμὸς (τοῦ πελαργοῦ).

clondir οὐ. φιάλη ἔχουσα κοιλίαν μεγάλην καὶ ὑψηλὸν λαιμόν.

clonţ οὐ. ράμφος τῶν ἁρπακτικῶν πτηνῶν.

clontan οὐ. βράχος ἀπορρώξ.

clonţar ἀ. ἴδε botgros.

clonţată θ. μονόδους | γραῖα μάγισσα.

clonţos-oasă ἐ. ὀξύρραμφος.

clop οὐ. πῖλος, σκοῦφος.

clopot οὐ. κώδων, trasul clopotelor κωδωνοκρουσία, a trage clopotele κωδωνοκρούω, ἐρωτοτροπῶ (συνεκδ.) | ἦχος κώδωνος, gura lui erà clopot τὸ στόμα του ἦτο ροδάνι.

clopotar ἀ. κωδωνοχύτης | κωδωνοκρούστης | κτίλος, κριὸς κωδωνοφόρος | ἐρωτοτρόπος.

clopotărie θ. κωδωνοχυτήριον | ἐρωτοτροπία.

clopoţei ἀ. πλ. Βοτ. κλη μα τίς, clopoţei cornuţi ἀέτιον, ἴδε ghiocei.

clopoţel ἀ. κωδωνίσκος.

clopoţele θ. πλ. Βοτ. πολυγόνατον.

clopotire θ. κωδωνισμός.

clopotniţă θ. κωδωνοστάσιον.

clor οὐ. χλώριον.

cloral οὐ. Φαρμ. χλωριάλη.

clorat οὐ. χλωρικόν.

clorhidric ἐ. ὑδροχλωρικός.

cloroform οὐ. χλωροφόρμιον.

cloroformizà (a) ῥ. χλωροφορμίζω.

cloroformizare, cloroformizat ἀφ. καὶ μετ. χλωροφόρμισις, χλωροφορμισμένος.

clorotic-ă ἐ. χλωρωτικός.

clorozà θ. χλώρωσις.

clorură θ. χλωριοῦχον.

cloşcă θ. ἐπῳάζουσα. κλῶσσα. cloşca cu pui Ἀστρ. Πλειάς.

closniţă θ. φωλεός.

closteiu ἀ. τὸ κάτω μέρος τοῦ καλάμου.

cloţ οὐ. ζύγωθρον, ζυγόδεσμος.

cloţan ἀ. Ζωολ. μέγας μῦς φαιόχρους | βράχος ἀπορρώξ.

clovoţ ἀ. Ζωολ. κῶθος | γυρῖνος.

clown ἀ. γελωτοποιὸς ἱπποδρομίου.

club οὐ. λέσχη.

clubist ἀ. μέλος λέσχης. ὁ συχνάζων εἰς τὰς λέσχας.

clucer ἀ. ἐπιμελητὴς τοῦ πρίγκηπος | ἀξίωμα εὐγενείας, clucer de arie ἐπιμελητὴς σιτηρῶν, de pivniţă τῶν οἴνων, mare clucer γενικὸς ἐπιμελητὴς τοῦ στρατοῦ.

clucerie θ. ἐπιμελητεία.

cneaz ἀ. (πλ. cnezi) πρίγκηψ ῥῶσσος.

cnut οὐ. κνοῦτον, ξυλισμὸς διὰ κνούτου.

coabă θ. κακὸς οἰωνός.

ooacă θ. σιδηροῦν ἁρπάγιον συνδέον τὴν κινητήριον δύναμιν μὲ τὸν μηχανισμὸν ὑδρομύλου ἢ πριονιστηρίου (ὑδραυλικοῦ).

coacăz ἀ. φραγκοσταφυλέα | coacăz negru ριβησία μελανόρραγος.

coacăză θ. φραγκοστάφυλον.

coace (a) ῥ. ψήνω (εἰς τὸν κλίβανον), ὡριμάζω, soarele coace porumbul ὁ ἥλιος ὡριμάζει τὸν ἀραβόσιτον εἶμαι ὥριμος | αὐτομάτως σχάζομαι (ἐπὶ ἀποστημάτων), a o coace cuivà ἐχθρεύομαί τινα. || a se coace ψήνομαι, ὡριμάζω.

coacere ἀφ. ἔψησις | διαπύησις (ἀποστήματος) | ὡρίμανσις καρπῶν. || θ. ὡριμότης (συνεκδ.), coacerea minţei ὡριμότης πνεύματος.

coacţiune θ. Νομ. ἀνάγκασις, καταναγκασμός.

coacuzat-ă ἐ. συγκατηγορούμενος.
coadă θ. οὐρά, a da din coadă σείω τὴν οὐράν, cu coadă între picioare ἐντροπιασμένος, dracu și-a vârît coada ὁ διάβολος ἀνεμίχθη, a trage pe dracu de coadă ὑποφέρω οἰκονομικῶς, a călcà pe coadă pe cinevà ἐνοχλῶ τινα, a luà purceaua de coadă εὐθυμολογῶ ἐν μέθῃ | μίσχος | λαβὴ διαφόρων ἐργαλείων ἢ σκευῶν, a fi coadă de topor εἶμαι ὄργανόν τινος (ἐπὶ κακοῦ) | ἔλασμα σιδηροῦν συνδέον τὴν ὕννιν τῷ ρυμῷ ἀρότρου | μακρὸς πλόκαμος | κρώβυλος | οὐρὰ γυναικείας ἐσθῆτος | ἄκρον, coada mesei τὸ ἄκρον τῆς τραπέζης | τέλος, coada anului τὸ τέλος τοῦ ἔτους | κανθὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ, îi face cu coada ochiului τῷ νεύει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, a se pune la coadă μένω τελευταῖος, a începe dela coadă ἀρχίζω ἀπὸ τὸ τέλος (κακῶς ἀρχίζω), nimeni nu-l calcă pe coadă κανεὶς δὲν εἰμπορεῖ νὰ τὸν δαγκάσῃ, a pune coadă la spinare φεύγω δρομαίως, de făcut treabă nu cade coada nimănui ἔργον οὐδὲν ὄνειδος, a impletì coadă albă μένω γεροντοκόρη | Βοτ. coada leului φλομίς, coada calului ἵππουρις, coada câinelui κυνόσουρον, coada cocoșului πολυγόνατον, coadă de gâină ἀλσίνη, coada ciorchinei σταφυλίς, cinei coade ἀετῖτις, coada leului λεόνουρον, coada lupului φλόμος, coada mânzului κερατόφυλλον, coada mâței τριφύλλι, coada priculicilor σπειραία, coada racului πεντάφυλλον, coada șoricelului χιλιόφυλλον, coada vacei ἠριγέρων, coada vulpei ἀλωπεκόουρον, coada zmeului δρακόντιον.
coadină θ. Βοτ. ἀλωπεκόουρον.
coadjutor ἀ. τοποτηρητής, ἀναπληρωτὴς ὑπαλλήλου.
coafà (a) ῥ. καλύπτω τὴν κεφαλὴν | κτενίζω.
coafor ἀ. κουρεύς.
coafură θ. κόμμωσις | κάλυμμα κεφαλῆς, καλύπτρα, πῖλος.
coagulà (a se) ῥ. θρομβώνομαι.
coagulare, coagulat ἀφ. καὶ μετ. θρόμβωσις, θρομβωμένος.
coagulați(un)e θ. θρόμβωμα, θρόμβωσις.
coagulator οὐ. θρυψίνη.
coajă θ. φλοιός, coaja pământului ὁ φλοιὸς τῆς γῆς | φλοιὸς καρπῶν ἢ ὀσπρίων | περικαλαμίτης, φλοῦδα καλάμου | κέλυφος ᾠοῦ | κογχύλιον κοχλίου | κόρα ἄρτου, rău e când mămăliga prinde coajă ἀνέβηκε ἡ ψεῖρα στὸν γιακᾶ. || πλ. Ἰατρ. πομφοί.
coală θ. φύλλον χάρτου ἢ τυπογραφικὸν φύλλον.
coaliți(un)e θ. συνασπισμός.
coalizà (a se) ῥ. συνασπίζομαι.
coalizare, coalizat ἀφ. καὶ μετ. συνάσπισις, συνησπισμένος.
coamă θ. χαίτη, κόμη ἀνθρώπου | coamă de aur κόμη χρυσίζουσα | κορυφὴ (ὄρους) | coama acoperișului μεσόδμη, ἐγκαρσία μέση δοκὸς ὀροφῆς | coama coifului λοφίον | coamă de mare κυπρῖνος.
coantră θ. ἔρις.
coapă θ. στρόφιγξ (θύρας), γίγγλυμμος.
coapsă θ. μηρός, μηριαῖον ὀστοῦν.
coarbă θ. τρύπανον ξυλουργοῦ.
coardă θ. χορδή, a o luà pe coarda cealaltă ἀλλάζω τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι πρός τινα | τένων | νεῦρον | coardele puterei sale s'au rupt αἱ δυνάμεις του ἐξησθένησαν | στερεότης | ἔλασμα (κλειδωνειᾶς) | ἐγκαρσία δοκὸς οἰκοδομῆς | πρόεγμα, ὑποστήριγμα ἐξοχῆς οἰκοδομῆς | δοκὸς ὀροφῆς ἐφ' ἧς καρφώνονται αἱ σανίδες | ἐπίτραγος, μακρὸν καὶ περιττὸν κλαδὶ ἀμπέλου | παραλοφία, τὸ ἀπὸ τοῦ ἰνίου μέχρι τῆς ράχεως τμῆμα ἵππου | σπεῖρα πρίονος | coarda ielelor Βοτ. γλήχωμα.
coarnă θ. κράνον | σταφυλὴ ἔχουσα ῥᾶγας ἐπιμήκεις, νυχᾶτο | ξυλοκέρατον.
coasă θ. δρέπανον | θερισμός, coasa fânului ἀποκοπὴ χόρτου.
coasociat-ă ἐ. συνέταιρος.
coase (a) ῥ. ράπτω, a coase la gherghef κεντῶ, a coase pe margine ράπτω ἀναιβατόν.
coastă θ. πλευρὰ, și-a frânt coasta ἔσπασε τὰ πλευρά του, a-și da coaste cu cinevà συνεννοοῦμαι μετά τινος κρυφίως | πλαγία θέσις, πλάγιον (ἐπὶ

στρατοῦ) | ἐπικλινὲς μέρος (λόφου, ὄρους) | are coastele lipite κόλλησαν τάντερά του, e gras de ii numeri coastele ἀπὸ τὸ πάχος φαίνονται τὰ πλευρά του.

coategoale ἀ. ἀλήτης. πένης. γυμνητεύων.

cobăi θ. πλ. πτηνὰ τῆς αὐλῆς. ὄρνιθες.

cobăi (a) ῥ. ὠρύομαι ὡς γλαύξ.

cobăit-ă ἐ. ἄνθρωπος νοσῶν, ἀδύνατος. || θ. (ὄρνις) πάσχουσα ἐκ κορύζης.

cobaiu ἀ. ἰνδικὸν χοιρίδιον.

cobalt οὐ. κοβάλτιον.

cobălți (a) ῥ. κινῶ. συγκλονῶ. ἀνατινάσσω.

cobaltio-ă, ἐ. ἀδρανής. μαλακός.

cobar ἀ. οἰωνοσκόπος. μάντις.

cobârnă θ. καλύβιον | οἰκία εὐτελής.

cobe θ. πτηνὸν δυσοίωνον. δυστυχία | κακὸς οἰωνὸς (συνεκδ.) | προφήτης δυστυχιῶν | κόρυζα τῶν ὀρνίθων.

cobelciu ἀ. πλεξίδες τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἐν σχήματι κεράτων.

cobeț ἀ. ἱέραξ.

cobi (a) ῥ. προιωνίζομαι κακά, a cobi moartea cuiva ἐπιθυμῶ τὸν θάνατόν τινος.

cobilă θ. ξλκηθρον προφυλάσσον τὸ ἄροτρον κατὰ τὴν μεταφοράν.

cobiliță θ. ζυγὸς πωλητοῦ πλανοδίου. ἀνάφορον | Ζωολ. διπλίσκος (ἔντομον).

cobire ἀφ. προιώνισις. πρόρρησις κακῶν.

cobitor-oare ἐ. δυσοίωνος.

coblizan ἀ. ἀνέγτος.

coboc οὐ. ποτήριον.

cobori (a) ῥ. καταβαίνω | καταβιβάζω | χαμηλώνω. || a se cobori κατέρχομαι | καταβιβάζομαι | κατάγομαι.

coborire ἀφ. κατάβασις. || θ. κάθοδος. καταβιβασμός. coborîrea vocii καταβιβασμὸς τῆς φωνῆς | καταγωγή.

coboriș οὐ. κατωφέρεια. nu e suiș fără coboriș οὐδὲν κακὸν ἄμικτον καλοῦ.

coborît μετ. καταβιβασμένος. || ἐ. κατάγομενος, ἀπόγονος. || οὐ. χαμήλωμα.

coborîtor-oare οὐσ. ἀπόγονος.

cobur οὐ. πιστολιεθήκη ἐφιππίου.

cobuz οὐ. λαγούτα, ἴδε cobză.

cobză θ. Μουσ. λαγούτα. || ἐπίρ. ἰσχυρῶς, στερεῶς, l'au legat cobză τὸν ἔδεσαν στερεῶς.

cobzar ἀ. λαγουτῳδός.

cobzărie θ. τὸ ἐπάγγελμα τοῦ λαγουτῳδοῦ.

coc οὐ. σκόλλυς, πλεξὶς περιελιγμένη εἰς τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς, κῶκος | κρώβυλος κρατούμενος ὑπὸ πλέγματος.

cocă θ. κόλλα, μίγμα, s'a făcut cocă δὲν δύναται νὰ σταθῇ εἰς τοὺς πόδας του | πλακοῦς.

cocă θ. μικρὸν παιδίον, βρέφος.

cocaină θ. κοκαΐνη.

cocâlcă θ. ἀνδρογυναῖκα.

cocale θ. πλ. κοκκάλαι (κνῆμαι ἰσχναί).

cocardă θ. σῆμα, ἐθνόσημον.

cocârjă θ. γαμψὸν ἄγκιστρον λόγχης.

cocârjà (a se) ῥ. κυρτώνομαι.

cocârjat μετ. κυρτωμένος. || ἐ. ἀγκυλωτός.

cocârlă θ. πυροσκάλευθρον | ξύλον κυρτὸν | ἴδε coacă. || πλ. Βοτ. σκορδομαράσμιον.

cocârlat-ă ἐ. κυρτός.

cocârță θ. πάχος πρὸς κατασκευὴν τυρόπηγας.

cocâzar ἀ. Βοτ. ροδόδενδρον, κυνόσβατος.

coccinelă θ. Ζωολ. κοκκινωλον.

ccocean ἀ. μίσχος ἀραβοσίτου καὶ τῶν λαχανοειδῶν, cocean căpresc Βοτ. ἐλελίφασκος.

cochet-ă ἐ. ἐρωτοτροπῶν, φιλάρεσκος | κομψοπρεπής.

cochetà (a) ῥ. ἐρωτοτροπῶ.

cochetărie θ. φιλαρέσκεια | ἐρωτοτροπία.

cochetat οὐ. ἀκκισμοί.

cochii vechi ἀ. πλ. πλειστηριασμός.

cocie θ. μικρὰ ἅμαξα.

cocină θ. σταῦλος χοίρων, συφόρβιον.

cocioabă θ. ταπεινὸς οἰκίσκος, οἰκία ἑτοιμόρροπος.

cociobăi (a) ῥ. ἐρευνῶ, σκάπτω.

cociorbă θ. πυροσκάλευθρον | ἀσβεστόπτυον, a ajunge la cocjorbă ξυλοκοποῦμαι (λαϊκ.).

coclaură θ. τόπος ἀπρόσιτος, ἀδιέξοδος, σπανό, în ce păcat de coclaură trăiți εἰς ποίαν ἀθλίαν κατάστασιν εὑρίσκεσθε.

cocleală θ. ἰός, σκωρία χαλκοῦ.

cocleț οὐ. πλ. κάθετα διαφράγματα

ὑφαντηρίου, δι'ὧν διέρχονται τὰ νήματα τοῦ στήμονος | ῖδε cotleț | φλοιὸς λεπτοκαρύου.

cocli (a se) ῥ. σκωριάζω (ἐπὶ χαλκίνων ἀγγείων), μεθύω, se îmbătă de se coclise turtă εἶχε μεθύσει κρούπετο (κοιν.).

coclire, coclit ἀφ. καὶ μετ. σκωρίασις, σκωριασμένος.

cocliturĕ θ. γεῦσις χαλκοσκωρίας.

cocoaná θ. (ἀρχ.) θυγάτηρ πρίγκηπος | κυρία εὐγενής | σύζυγος εὐγενοῦς | κυρία, κακώνα.

cocoará θ. ῖδε cucoară | πλ. λόφουρον ἀλέκτορος.

cocoaşă θ. κύφωσις, ὄβος, cămilă cu o cocoaşă δρομάς.

cocobelciu ἀ. κοχλίας.

cocolì (a) ῥ. περιποιοῦμαι (κουκουλώνω (κοιν.), θωπεύω, l'a cocolit bine καλὰ τὸν καλούπωσε. || a se cocoli στολίζομαι, κομψεύομαι γελοίως.

cocolire, cocolit ἀφ. καὶ μετ. κουκούλωσις, κουκουλωμένος. || οὐ. θωπεῖα.

cocoloş οὐ. τολύπη | ὄγκος σφαιροειδὴς | τυρόπηττα ἐν σχήματι σφαίρας | ἀραβόσιτος μὴ ἐκκοκισθείς.

cocolosì (a) ῥ. σχηματίζω τι ἐν εἴδει τολύπης | ρυτιδώνω | συγκαλύπτω | πνίγω (συνεκδ.), σκεπάζω (ἐπὶ ὑποθέσεων). || a se cocolosi ρυτιδώνομαι, συμμαζεύομαι.

cocoloşire, cocoloşit ἀφ. καὶ μετ. συγκάλυψις, συγκεκαλυμμένος.

cocon ἀ. (ἀρχ.) υἱὸς πρίγκηπος ἢ εὐγενοῦς | κύριος | αὐθέντης, cocoane Costache αὐθέντα Κωστάκη.

coconar ἀ. κῶνος πεύκης.

coconară θ. καρπὸς κώνου πεύκης.

coconaş ἀ. υἱὸς εὐγενοῦς ἢ αὐθέντου | νέος εὐγενὴς | νέος κύριος.

coconei ἀ. πλ. Βοτ. ῖδε ghiocei.

cocoñet οὐ. ἡ τάξις τῶν ἀστῶν.

coconi (a) ῥ. λαμβάνω ὄψος εὐγενοῦς. || a se coconi μιμοῦμαι τοὺς ἀριστοκράτας.

cocoñie θ. παιδικὴ ἡλικία.

coconiţă θ. νέα κόρη, γυνὴ ἀστοῦ ἢ εὐγενοῦς | δεσποινὶς | Ζωολ. ἀκανθὶς (καρδερίνα, κοιν.).

cocor ἀ. Ζωολ. γερανὸς | εἶδος ζαντέλλας. || οὐ. οἴδημα, ἐξόγκωσις.

cocoradă θ. κόλλα φυράματος.

cocorat-ă ἐ. ὑψηλόκνημος.

cocorei ἀ. πλ. ῖδε cocoşei.

cocorì (a se) ῥ. ἐξοιδαίνομαι, φουσκώνω.

cocoroşà (a se) ῥ. ῖδε cocorì.

cocoş ἀ. κοκοκάρυον ἢ ποτὸν ἐξ αὐτοῦ.

cocoş ἀ. ἀλέκτωρ, cocoş sălbatic τέτραξ, cocoş de mare ρίνη (ἰχθῦς) | λύκος ἐμπυρέως | ἐνήλατον, καρφίον συνδέον τὸν ρυμὸν μὲ τὴν ἅμαξαν | ἐπίουρος, σφὴν συγκρατῶν τὸν τροχὸν ἐν τῷ ἄξονι | cocoş de vânt ἀνεμοδείκτης | e cocoş de făcut borş δὲν ἀξίζει τίποτε, e cocoş de vânt παντὶ ἀνέμῳ ἀναπεπταμένος, cocoşul e stăpân pe gunoiul său κάθε πετεινὸς εἶναι βασιλεὺς στὴν κουμελιά του | Βοτ. πολυγόνατον.

cocoşà (a) ῥ. κυφώνω | δέρω (συνεκδ.). || a se cocoşà κυφώνομαι, καμπουριάζω, κυρτώνομαι.

cocoşar ἀ. Ζωολ. κίχλα.

cocoşat μετ. κεκυφωμένος, κυρτωμένος ὑπὸ τοῦ γήρατος. || ἀ. κυφός.

cocoşei ἀ. πλ. κόκκοι ἀραβοσίτου ἐψημένοι | Βοτ. ἐρυθρώνιον | cocoşei de câmp ἀδωνίς.

cocoşel ἀ. μικρὸς ἀλέκτωρ | cocoşel văratec Βοτ. ἀδωνὶς θερινή.

cocoşesc-ească ἐ. ἀλεκτόρειος. fire cocoşească φίλερις.

cocoşeşte ἐπίρ. ἀλεκτορείως.

cocoşì (a) ῥ. ἐχεύω. || a se cocoşì γαυριῶ, ὑπερηφανεύομαι.

cocoşilă ἀ. κυφός, καμπούρης (λαϊκ.).

cocoşneaţă θ. μεγάλη κυρία (ἐπὶ ἀγροτῶν) εἰρωνικῶς.

cocoşoaică θ. Βοτ. δρακόντιον.

cocostáro ἀ. Ζωολ. πελαργὸς | ἐρωδιὸς φαιός.

cocoţà (a) ῥ. ἐγκαθιδρύω | ἐγείρω εἰς ὑψηλὰ ἀξιώματα (συνεκδ.). || a se cocoţà ἀναρριχῶμαι, ἐγκαθιδρύομαι.

cocoţare, cocoţat ἀφ. καὶ μετ. ἐγκαθίδρυσις, ἐγκαθιδρυμένος.

cocotier ἀ. Βοτ. κοκκοφοίνιξ.

coco οὐ. ὀπτάνθραξ.

cocoleţ οὐ. κρωβύλος (κῶκος κοιν.).

cocuță θ. μικρὸν παιδίον, βρέφος | πλαγγών.
cod οὐ. (πλ. coduri) κώδηξ.
codaciu ἀ. μακρόουρος | δειλὸς | ἀμελής (συνεκδ.).
codâie θ. Βοτ. ἴδε barba ursului.
codalb-ă λευκόουρος | ξανθοπλόκαμος.
codălbi (a) ῥ. ὠχριῶ | φοβοῦμαι, ὀρρωδῶ, a codălbi ochii ἀνοίγω ὑπερμέτρως τοὺς ὀφθαλμούς.
codălbiță θ. ἀγελὰς λευκόουρος | Ζωολ. ἱέραξ θήλεια.
codălbiu-e ἐ. ξανθός.
codan-ă ἐ. τελευταῖος | μακρόουρος. || θ. νεᾶνις.
codănac οὐ. νεᾶνις φέρουσα πλοκάμους.
codărîște θ. λαβὴ μαστιγίου.
codârlă θ. οὐρὰ ἁμάξης | περίνθος, τὸ ὄπισθεν τῆς ἁμάξης καλάθι | ὁ τελευταῖος παίζων ἀστραγάλους.
codaș-ă ἐ. τελευταῖος. || ἀ. χωρικὸς θής, ἀβούτης.
codat-ă ἐ. ὁ ἔχων οὐρὰν | μισχωτὸς | ὁ ἔχων μακρὸν κανθόν, ἀμυγδαλωτόν. || ἀ. γυρῖνος.
codcodăci (a) ῥ. κακαρίζω.
Codea ἀ. Διάβολος (λαϊκ.).
codeală θ. διαταγμὸς | ἀναβολή, ὑπεκφυγή, περίφρασις, πρόφασις.
codebitor ἀ. συγχρεώστης.
codex ἀ. κώδηξ (φαρμάκων).
codi (a, se) ῥ. διατάζω, ἀποφεύγω, προβάλλω ἀφορμὰς | εὑρίσκω ἀφορμάς, προβάλλω δυσκολίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν πράγματός τινος.
codice οὐ. κώδηξ.
codicil οὐ. ἐπιδιαθήκη, κωδίκελλος.
codicilar-ă ἐ. κωδικελλικός.
codifică (a) ῥ. κωδικοποιῶ.
codificare, codificat ἀφ. καὶ μετ. κωδικοποίησις, κωδικοποιημένος.
codină θ. σπόλια, μαλλίον ἐκ τῆς οὐρᾶς ἢ τῶν κνημῶν προβάτου | σκύβαλα δημητριακῶν | Βοτ. ἀλωπέκουρον.
codire θ. ἴδε codeală.
codiță θ. μικρὰ οὐρὰ | μικρὸς μίσχος ἄνθους | πλοκαμίσκος | ὑποστιγμὴ | σφάλμα (συνεκδ.) | cel cu codiță ὁ Διάβολος (λαϊκ.).
coditor-oare ἐ. ἀμφιβάλλων, ἀναποφάσιστος.
codițucă θ. Βοτ. μυόσουρον.
coditură θ. ἀμφιβολία, ἀναβολή, πρόφασις.
codobatură θ. Ζωολ. σεισοπυγίς.
codobelc-ă ἐ. κόλουρος.
codoș-că οὐσ. μαστροπός.
codrean-ă ἐ. δασικός. || ἀ. κάτοικος δασῶν.
codreso-ească ἐ. δασικός.
codriș-ă ἐ. λαίμαργος.
codrișor ἀ. ὑποκ. τοῦ codru.
codroiu ἀ. Βοτ. μελάμπυρον.
codroș ἀ. Ζωολ. φοινικόουρος.
codru ἀ. δασῶδες ὄρος / δρυμών, hoț de codru ληστής.
codru ἀ. τρύφος, τεμάχιον ἄρτου, ψιχίον, flămândul codri visează ὁ πεινασμένος ψωμιὰ ὀνειρεύεται | τεμάχιον, codru de slănină τεμάχιον λαρδίου, nu e vrednic să-și plătească codru δὲν εἶναι ἄξιος νὰ βγάλῃ τὸ ψωμί του, câinele nu fuge de codru ci de ciomag ἂν βρῇς ψωμί φάγε, ἂν ἴδῃς ξύλο φύγε (φρ.).
coeficient οὐ. συντελεστής.
coercibil-ă ἐ. συσταλτός.
coercitiv-ă ἐ. ἐπισχετικός.
coerent-ă ἐ. συνεκτικός.
coerență θ. συνεκτικότης.
coexistă (a) ῥ. συνυπάρχω.
coexistent-ă ἐ. συνυπάρχων.
coexistență θ. συνύπαρξις.
coeziune θ. συνάφεια.
cofă θ. κάδος μετὰ χειρίδος a pune pe cineva în cofă ἀπατῶ τινα, toarnă cu cofa βρέχει μὲ τὰ κανάτια.
cofăcel οὐ. λάγηνος.
cofar ἀ. μεταπωλητής, μεταπράτης.
cofeiu οὐ. καδίσκος.
cofer οὐ. κάλαθος σταφυλῶν.
cofetar ἀ. ζαχαροπλάστης.
cofetărie θ. ζαχαροπλαστεῖον.
cofeturi πλ. ζαχαρικά.
cofiță θ. καδίσκος ἐκ ξύλου.
coftă θ. ἴδε cofă.
cofterie θ. (ἀρχ.) πολύτιμον μεταξωτὸν ὕφασμα.
cogeamite ἐπίρ. τόσον μέγας (εἰρων.).
cohă θ. ἡμισφαιρικὸν κύπελλον, σκύφος.
cohortă θ. λεγεών.
coif οὐ. (πλ. coifuri) περικεφαλαία.

coinac οὐ. ἀστράγαλος, σφενδόνη πρὸς ἄγραν χαρταετῶν | νεανίας ἀρχίζων νὰ ἐροτοτροπῇ.
coincidà (**a**) ῥ. συμπίπτω.
coincidare, coincidat ἀφ. καὶ μετ. σύμπτωσις, συμπεπτωκώς.
coincidenţă θ. σύμπτωσις.
cointeresat-ă ἐ. συνενδιαφερόμενος.
coiu οὐ. 'Αναπ. ὄρχις.
coiugă θ. ἁλιευτικὸν δίκτυον.
cojan ἀ. κάτοικος πεδιάδος, πεδινός.
coji (**a**) ῥ. ἀπολεπίζω, ἐκδέρω (ζῶον). || a se coji λοπάω, ξεφλουδίζομαι, ἀπολεπίζομαι.
cojire, cojit ἀφ. καὶ μετ. ἀπολέπισις, ἀπολεπισμένος.
cojiţă θ. λέπυρον. cojiţă de pâine κρὰ κόρα ἄρτου | μικρὸν τεμάχιον.
cojitură θ. ἀπολέπισμα.
cojoc οὐ. ποδεών. φόρεμα χωρικοῦ ἐκ δέρματος προβάτου, am ac de cojocul lui ἔχω ράμματα διὰ τὴν γούνα του, a intoarce cojocul pe dos γυρίζω τὸ φύλλο (φρ.).
cojocar ἀ. σισυροποιός, διφθεροποιός.
cojocărie θ. σισυροποιεῖον, διφθεροποιεῖον.
cojocel οὐ. προβατόγουνα.
cojos-oasă ἐ. φλοιώδης.
col οὐ. πτέρυξ μύλου.
colaborà (**a**) ῥ. συνεργάζομαι.
colaborare θ. συνεργασία.
colaborator-oare οὐσ. συνεργάτης.
colac ἀ. πλακοῦς στρογγύλλος, colac pest' pupăză ἂν ἔλθῃ ἕνα κακὸ σέρνει μαζῆ του καὶ ἄλλα τράγημα, κουλούρα, când vrea D-zeu cu omul vine şi dracul cu colacul Θεοῦ θέλοντος κἀν ἐπὶ ῥιπὸς πλέοις (παρ.) | δῶρον χωρικῶν πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην | πᾶν ἀντικείμενον κυκλοτερές | σπεῖρα κεφαλῆς πρὸς μεταφορὰν ἐαρῶν | a se face colac συμμαζεύομαι ἐξ αἰτίας τοῦ ψύχους | ἁψὶς τροχοῦ | φρεώχειλος.
colăcar ἀ. ἐπιθαλαμιφδὸς | προδότης.
colăcări (**a**) ῥ. ἀπαγγέλλω ἐπιθαλάμιον ποίημα | προδίδω.
colăcărire θ. ἀπαγγελία ἐπιθαλαμίου ποιήματος | ἐπιθαλάμιοι στίχοι | προδοσία.
colăcărit οὐ. πρόσκλησις εἰς γάμον | προδοσία.
colăceii babei ἀ. πλ. Βοτ. ἐλελίφασκος δασῶν.
colăcer ἀ. νέος προσκαλῶν εἰς γάμον | πλ. οἱ συνοδοὶ τοῦ γαμβροῦ | παιδία ψάλλοντα τὰ κάλαντα.
colachie θ. κολακεία.
colăci (**a**) ῥ. συστρέφω, περιτυλίσσω | προσκαλῶ | προξενεύω διὰ γάμον. || a se colăci περιστρέφομαι, ταπεινώνομαι.
colăcire θ. ὕμνος ἐπιθαλάμιος.
colan οὐ. (ἀρχ.) ζώνη μεγαλοπρεπὴς γυναικὸς | περιδέραιον, κλοιός.
colărez οὐ. ριζόγαλα | νοημοσύνη. a nu ţine colărez în cap εἶμαι ὀλίγον ἔξυπνος.
colastră θ. πίαρ.
colătău οὐ. στρόφαλος κλωστηρίου μηχανῆς.
colateral-ă ἐ. πλάγιος. || ἐπίρ. πλαγίως.
colaţionà (**a**) ῥ. ἀντιπαραβάλλω ἔγγραφα | προγευματίζω.
colaţionare, colaţionat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ colaţionà.
colaţiune θ. ἀντιπαράθεσις ἐγγράφων | πρόγευμα.
colb οὐ. κόνις | a da colb unui lucru ἀποστέλλω ταχέως, ἐνεργῶ ἀμέσως | dă-i colb ἔβαλε του ρίγανη (φρ.).
colbăi (**a**) ῥ. ἀποτινάσσω τὴν κόνιν | ὀνοπαλίζω | προξενῶ κόνιν.
colbăit μετ. σκονισμένος.
colbărire θ. ἄφθονος κόνις.
colcăi (**a**) ῥ. ἴδε clocoti.
colceac οὐ. περιχείριον | πλ. περικνήμια.
colcrem οὐ. παχύμυρον.
colea ἐπίρ. ἐκεῖ δά, de colea pân colea ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου εἰς τὸ ἄλλο.
coleandru ἀ. ἴδε coriandru.
coleaşă θ. ἀμόρα.
colectă θ. ἔρανος.
colectant ἀ. συλλέκτης.
colecţionà (**a**) ῥ. συλλέγω, ἐνεργῶ ἔρανον.
colecţionare, colecţionat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ colecţionà.
colecţi(un)e θ. ἔρανος | συλλογή.
colectiv-ă ἐ. περιληπτικὸς | συνεργατικός.

colectivism οὐ. Φιλοσ. κοινεργατισμός.
colectivist ἀ. κοινεργατιστής.
colectivitate θ. περιληπτικότης.
colector ἀ. συλλέκτης.
coleg-ă οὐσ. συνάδελφος.
colegial-ă ἐ. συναδελφικός. || ἐπίρ. συναδελφικῶς.
colegian ἀ. μαθητὴς λυκείου.
colegiu οὐ. σχολεῖον | γυμνάσιον, λύκειον | colegiu electoral ἐκλογικὴ συνέλευσις.
coleoptere θ. πλ. κολεόπτερα.
coleşer ἀ. λᾶκτις, στρόφαλος πολτῶν, ζύμης.
coleşi (**a**) ῥ. μαλακύνω.
colet οὐ. ἀποσκευή, δέμα.
coliadnic οὐ. συλλογὴ προφητειῶν Χριστουγέννων.
colibă θ. καλύβη.
colibaş ἀ. καλυβίτης.
colibioară θ. μικρὰ καλύβη.
colibri ἀ. κολίβριον, τροχίλος.
colică θ. κωλικός.
colier οὐ. περιδέραιον.
colilie θ. Βοτ. στοιβὴ | κατάλευκος (συνεκδ.).
colinvitră θ. κολυμβήθρα.
colină θ. λόφος.
colindă θ. Χριστούγεννα | ᾄσματα τῶν Χριστουγέννων, κάλανδα | ταξείδιον (συνεκδ.), περιοδεία.
colindà (**a**) ῥ. ᾄδω τὰ κάλανδα | περιοδεύω ἀνὰ τὸν κόσμον | παρελαύνω, inaintea lui a colindat toată tinereţea lui πᾶσαι αἱ πράξεις τῆς νεότητός του παρήλασαν πρὸ αὐτοῦ.
colindare θ. ἴδε colindat.
colindat οὐ. τὸ ψάλλειν τὰ κάλανδα | περιοδεία, περιπλάνησις.
colindător ἀ. ὁ ψάλλων τὰ κάλανδα | περιηγητής.
colindeţ οὐ. δῶρον ἐκ γλυκυσμάτων καὶ ὀπωρικῶν προσφερόμενον τοῖς ᾄδουσι τὰ κάλανδα.
colivă θ. κόλλυβα, a mirosi a colivă πλησιάζω πρὸς τὸν θάνατον.
colivar ἀ. ὁ παρευρισκόμενος εἰς πᾶσαν κηδείαν.
colivie θ. κλωβός, a-şi pune colivie cu sticleţi în cap νυμφεύομαι.
colivioară θ. μικρὸς κλωβός.
colizeu οὐ. κολοσσαῖον
coliziune θ. σύρραξις.
colnă θ. σταῦλος.
colnar οὐ. μικρὸν ὄρος.
colnic οὐ. κορυφὴ λόφου | ἀτραπὸς φθάνουσα μέχρι τῆς κορυφῆς ὄρους.
colniceà θ. ὑποκ. τοῦ colnic.
colniţă θ. ὑποκ. τοῦ colnic.
colo ἐπίρ. ἐκεῖ, de colo până colo κατὰ μῆκος καὶ πλάτος | când colo! ἐνῷ τοὐναντίον | cât colo μακρόθεν, μακράν.
coloană θ. στήλη | στήλη βιβλίου ἢ ἐφημερίδος | Στρ. φάλαγξ, coloană de munitii συζυγαρχία πυρομαχικῶν, coloană de subsistenţă συζυγαρχία ἐφοδιοπομπῶν.
coloare θ. χρῶμα.
colodiu οὐ. κολλόδιον.
colofoniu οὐ. κολοφώνιον.
coloid οὐ. Χημ. κολλοειδές.
colon ἀ. ἄποικος.
colon οὐ. Ἀνατ. κῶλον (ἔντερον).
colonadă θ. κιονοστοιχία.
colonel ἀ. συνταγματάρχης | πλ. Τυπ. χαρακτῆρες τῶν 7.
colonial-ă ἐ. ἀποικιακός.
coloniale θ. πλ. ἀποικιακά.
colonie θ. ἀποικία.
colonist ἀ. ἄποικος.
colonizà (**a**) ῥ. ἀποικίζω.
colonizare, colonizat ἀφ. καὶ μετ. ἀποίκισις, ἀποικισμένος.
colonizaţie θ. ἀποικισμός.
colonizator ἀ. ἀποικιστής.
colorà (**a**) ῥ. χρωματίζω, βάφω. || a se colorà χρωματίζομαι | ἀνήκω εἰς κόμμα (συνεκδ.).
colorare, colorat ἀφ. καὶ μετ. χρῶσις, κεχρωσμένος, χρωματισμένος. || ἐ. ἔγχρους.
coloraţiune θ. χρῶσις.
colorist ἀ. χρωματογράφος.
colorit οὐ. χρωματισμός.
colos οὐ. κολοσσός.
colosal-ă ἐ. κολοσσιαῖος. || ἐπίρ. κολοσσιαίως.
colportà (**a**) ῥ. παλῶ πλανοδίως.
colportaj οὐ. πώλησις πλανοδική.
colportor ἀ. πλανόδιος πωλητής.
colţ οὐ. (πλ. colţuri) γωνία, cu colţuri

γωνιώδης, în patru colțuri τετράγωνος, τετραγωνικῶς, colțul din afară ἡ ἐξωτερικὴ γωνία, a da din colț în colț εἶμαι ἀπηλπισμένος | κορὰ ἄρτου | γωνία δωματίου | σπόρος | κέντημα, a coase colțuri κεντῶ | Ζωολ. κρότων, τσιμοῦρι. || ἀ. ὀδοὺς προέχων, χαυλιόδους, a-și arătà colții δεικνύω τοὺς ὀδόντας, a se luà în colți ἐρίζω, a fi la colți εἶμαι στά μαχαίρια | ταρσός, σειρὰ ὀδόντων πρίονος | κίχμή, colți de măseà τεμάχιον ὀδόντος θραυσμένον | Βοτ. ὀκίς, φύτρον, colțu babei τρίβουλον, colțu lupului ὄουνιάς.

colțan ἀ. Βοτ. ὑδροκάστανον.

colțar οὐ. ἐσωτερικὴ γωνία τοίχου | ἐρμάριον γωνίας | στύλος γωνίας | γνώμων κτιστῶν, ἀλφάδι | πτέρυξ, πρωνωτὴ περιφέρεια φύλλου | Τυπ. συνθετήριον | Βοτ. κηκὶς δρυός, κάμπια | colțar de fier βλῆτρον, σιδηρᾶ στεφάνη συγκρατοῦσα τὴν γωνίαν τοῦ παραθύρου. || πλ. καρφωτὰ ὑποδήματα ἐκδρομῶν.

colțat-ă ἐ. ὀξὺς | γωνιώδης | εὐερέθιστος, ἰδιότροπος (συνεκδ.).

colțișor οὐ. μικρὰ γωνία | μικρὸν ἀναχωρητήριον, τόπος ἥσυχος. || ἀ. πλ. δαντέλλαι διὰ βελόνης ἐξειργασμέναι | a se pieptenà cu colțișori pe frunte φέρω προκόμιον | Βοτ. καρδαμίνη βολβώδης.

colțorat-ă ἐ. γωνιώδης, ὀδοντωτός.

colțoros-oasă ἐ. γωνιώδης | ὀζώδης, ἀνώμαλος τὴν ἐπιφάνειαν | ἐραχώδης.

coltuc οὐ. ὑποκεφάλαιον (κλίνης) | τεμάχιον κόρας ἄρτου | χειρονομία ἀρνήσεως, a arătà coltucul δεικνύω τὸν ἀγκῶνα, ἀρνοῦμαι.

colțuleț οὐ. ὑπκ. τοῦ colț.

colțun ἀ. περικνημίς, καλτσοῦνι.

colțunar ἀ. κατασκευαστὴς περικνημίδων.

colțurătură θ. ἐντομή.

columnă θ. στήλη.

colun ἀ. ὀνάγρος.

coluz οὐ. σκληρὸς σῖτος | στειλεὸς δικτύου.

coluziune θ. καταβολίευσις.

comă θ. κῶμα, λήθαργος | Γραμ. κόμμα ἢ δύο τελεῖαι | Μουσ. ὄγδοον ἦχου.

comană θ. μεσόδμη ὀροφῆς.

comănao οὐ. στρογγύλον κάλυμμα (τῶν μοναχῶν) | κόμωσις καλογραιῶν | στέφανος.

comănăci (**a**) ῥ. χαιρετῶ ἐδαφιαίως.

comănărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν βαρελίων τοῦ οἴνου.

comând οὐ. φαγητὸν μετὰ τὴν κηδείαν, μακαριά.

comândà (**a**) ῥ. προσφέρω φαγητὸν μετὰ τὴν κηδείαν.

comandă θ. παραγγελία (ἐμπορευμάτων) | διοίκησις.

comandà (**a**) ῥ. παραγγέλλω | διοικῶ.

comandament οὐ. ἀρχηγία | ἀρχηγεῖον.

comandant ἀ. ἀρχηγός, διοικητής.

comandare, comandat ἀφ. καὶ μετ. διοίκησις, διοικημένος.

comandită θ. συνεισφορὰ ἑτερορρύθμου ἑταίρου.

comandità (**a**) ῥ. προκαταβάλλω κεφάλαια δι' ἐπιχείρησιν.

comanditar ἀ. ὁ προκαταβάλλων κεφάλαια δι' ἐπιχείρησιν.

comanditare, comanditat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ comandità.

comandor ἀ. Ναυτ. κυβερνήτης.

comănduire θ. φρουραρχεῖον.

comăneo οὐ. ἰβάνη, κάλυμμα λέβητος.

comânjì (**a**) ῥ. ἀκαθαρταίνω.

comar ἀ. τὸ ἐπὶ τοῦ αὐχένος τοῦ ἵππου μέρος τοῦ χαλινοῦ, ρυτίδες.

comarnic οὐ. ταρσός, καλαμωτὴ ἐφ' ἧς ξηραίνεται ὁ λευκὸς τυρὸς | ἀποθήκη λευκοῦ τυροῦ | πρόστεγον σταύλου | τμῆμα τῆς καπνοδόχου μέχρι τῆς ὀροφῆς.

comat-ă ἐ. ὁ φέρων μακρὰν κόμην | stea comată κομήτης.

combatant ἀ. ἀγωνιστής, μαχητής.

combate (**a**) ῥ. πολεμῶ, ἀγωνίζομαι, μάχομαι.

combatere ἀφ. καταπολέμησις.

combătut μετ. ἡττημμένος, πολεμούμενος.

combinà (**a**) ῥ. συνδυάζω.

combinare, combinat ἀφ. καὶ μετ. συνδύασις, συνδυασμένος.

combinați(un)e θ. συνδυασμός.

combustibil-ă ἐ. καύσιμος, εὐφλεκτος, θερμαντικός. || οὐ. καύσιμος ὕλη.

combustiune θ. καῦσις, Παθ. ἔγκαυμα.
comédiant ἀ. κωμῳδός, ἠθοποιός, σαλτιμπάγκος, ταχυδακτυλουργός, ἀπατεών.
comedie θ. κωμῳδία, comedie cu cântece κωμειδύλλιον | θέατρον, petrece la comedie διασκεδάζει εἰς τὸ θέατρον.
comèdie θ. πρᾶγμα γελοῖον, se ține de comèdii κάμνει πράγματα κινοῦντα τὸν γέλωτα, e comèdie curată εἶναι ἀληθὴς παρῳδία.
comedios-oasă ἐ. κωμικός. || ἐπίρ. κωμικῶς.
comemorà (a) ῥ. ἀναμιμνήσκομαί | μνημονεύω, ἑορτάζω τὴν μνήμην.
comemorare, comemorat ἀφ. καὶ μετ. μνημόνευσις, μνημονευμένος.
comemoraţi(un)e θ. μνημόσυνον.
comemorativ-ă ἐ. ἀναμνηστικός.
comensurabil-ă ἐ. ὁ δυνάμενος νὰ μετρηθῇ | σύμμετρος.
comensurabilitate θ. συμμετρία.
comentà (a) ῥ. σχολιάζω.
comentare, comentat ἀφ. καὶ μετ. σχολίασις, σχολιασμένος.
comentariu οὐ. σχόλιον.
comentator ἀ. σχολιαστής.
comercial-ă ἐ. ἐμπορικός. || ἐπίρ. ἐμπορικῶς.
comerţ οὐ. ἐμπόριον, a face comerţ ἐμπορεύομαι.
comesean ἀ. ὁμοτράπεζος.
comestibil-ă ἐ. ἐδώδιμος. || οὐ. ἐδώδιμον.
cometă θ. κομήτης.
comic-ă ἐ. κωμικός. || ἐπίρ. κωμικῶς. || ἀ. ἠθοποιὸς κωμικός. || οὐ. κωμικόν.
cominatoriu-e ἐ. ἀπειλητικός.
comis ἀ. σταυλάρχης τοῦ πρίγκηπος | τίτλος εὐγενείας.
comis μετ. διαπραγμένος.
comisar ἀ. ἔφορος | ἀντιπρόσωπος | ὑπαστυνόμος.
comisariat οὐ. ἀντιπροσωπεία | γραφεῖον ἀστυνομικοῦ τμήματος.
comisie θ. ἐπιτροπὴ | ἀστυνομικὸν τμῆμα.
comision οὐ. πληρωμὴ ἐπὶ προμηθείᾳ | παραγγελία | ὑπηρεσία.
comisionà (a) ῥ. ἐντέλλομαι, παραγγέλλω.
comisionar ἀ. ἐντολοδόχος, παραγγελιοδόχος.
comisiune θ. ἐπιτροπὴ | προμήθεια | ἐντολή.
comitat οὐ. κομητεῖα.
còmite ἀ. κόμης.
comite (a) ῥ. διαπράττω.
comitere ἀφ. διάπραξις.
comitet οὐ. ἐπιτροπή.
comiţii θ. πλ. συνέλευσις ἐκλογέων πρὸς ἀποστολὴν ἀντιπροσώπου εἰς τὴν ἐθνοσυνέλευσιν, comiţii agricole συνέλευσις γαιοκτημόνων.
comi-voiajor ἀ. ὑπάλληλος περιοδεύων.
comoară θ. θησαυρὸς | κομπόδεμα (κοιν.) | χρυσωρυχεῖον.
comod-ă ἐ. πρόσφορος, ἁρμόδιος, εὔκολος, ἄνετος. || ἐπίρ. προσφόρως, ἀνέτως.
comodă θ. ἱματιοθήκη, σκευοθήκη.
comodat οὐ. χρησιδάνειον, δάνειον ἄτοκον.
comoditate θ. ἄνεσις, ἀνάπαυσις | ἀφοδευτήριον.
comoţiune θ. Ἰατρ. διακίνησις | συγκλονισμός.
compact-ă ἐ. συμπαγής. || ἐπίρ. συμπαγῶς.
companie θ. ἑταιρεία συντροφία | Στρ. λόχος.
companion ἀ. σύντροφος, συνταξειδιώτης.
comparà (a) ῥ. παραβάλλω, συγκρίνω.
comparabil-ă ἐ. συγκριτός.
comparare, comparat ἀφ. καὶ μετ. σύγκρισις, συγκεκριμένος.
compariţi(un)e θ. σύγκρισις.
comparativ-ă ἐ. συγκριτικός. || ἐπίρ. συγκριτικῶς.
comparaţiune θ. ἐμφάνισις.
compars ἀ. ἄφωνον πρόσωπον (ἐν τῷ θεάτρῳ).
compartiment οὐ. διαμέρισμα, διαχώρισμα.
compas οὐ. διαβήτης.
compasà (a) ῥ. μετρῶ διὰ διαβήτου.
compasat μετ. μετρημένος διὰ διαβήτου.
compasiune θ. οἶκτος | συμπάθεια.
compatibil-ă ἐ. συμβιβαστός, εὐσυμβίβαστος.

compatibilitate θ. τὸ συμβιβαστόν, εὐαρμοστία.
compătimì (a) ῥ. συμπάσχω, συμπονῶ.
compătimire, compătimit ἀφ. καὶ μετ. συμπόνησις, συμπονημένος.
compătimitor-oare ἐ. συμπάσχων, οἰκτίρμων.
compatriot-ă οὐσ. συμπατριώτης.
compendiu οὐ. ἐπιτομή, σύνοψις.
compensà (a) ῥ. ἀντισταθμίζω | ἐπανορθώνω.
compensare, compensat ἀφ. καὶ μετ. ἀντιστάθμισις, ἀντισταθμισμένος.
compensaţi(un)e θ. ἀτιστάθμισμα.
compensator-oare ἐ. ρυθμιστικός. || οὐ. ρυθμιστής. ἀντισταθμιστής.
competent-ă ἐ. ἁρμόδιος. || ἐπίρ. ἁρμοδίως.
competenţă θ. ἁρμοδιότης.
competiţiune θ. ἁμιλλα, ἀνταγωνισμός.
competitor ἀ. συναγωνιζόμενος, συναγωνιστής.
compilà (a) ῥ. συνερανίζομαι, ἀπανθίζω.
compilare, compilat ἀφ. καὶ μετ. συνεράνισις, συνερανισμένος.
compilaţi(un)e θ. συνερανισμός.
compilator ἀ. ἐρανιστής.
complăceà (a) ῥ. ἀρέσκω.
complect-ă ἐ. πλήρης, ἐντελής, συμπληρωμένος. || ἐπίρ. ἐντελῶς.
complemènt οὐ. συμπλήρωμα.
complementar-ă ἐ. συμπληρωματικός.
complet-ă ἐ. πλήρης, ἴδε complect. || οὐ. complet διασκέδασις μετὰ χοροῦ.
completà (a) ῥ. συμπληρώνω.
completare, completat ἀφ. καὶ μετ. συμπλήρωσις, συμπληρωμένος.
completiv-ă ἐ. συμπληρωτικός.
complex-ă ἐ. σύνθετος, συμμιγής.
complexiune θ. κρᾶσις, διάθεσις.
complexitate θ. πολύπλοκον.
complezant-ă ἐ. φιλόφρων, περιποιητικός, συγκαταβατικός (συνεκδ.). || ἐπίρ. συγκαταβατικῶς.
complezenţă θ. φιλοφροσύνη, χάρις, συγκατάβασις.
complicà (a) ῥ. περιπλέκω, ἐπιπλέκω. || a se complicà περιπλέκομαι.
complicare, complicat ἀφ. καὶ μετ. περίπλεξις, περιπλεγμένος. || ἐ. περίπλοκος.
complicaţi(un)e θ. ἐπιπλοκή. περιπλοκή.
complice ἀ. συνένοχος.
complicitate θ. συνενοχή.
compliment οὐ. πρόσρησις, χαφετισμός, φιλοφρόνημα.
complimentà (a) ῥ. ἐπαινῶ, προσφωνῶ, φιλοφρονῶ, συγχαίρω.
complimentare, complimentat ἀφ. καὶ μετ. φιλοφρόνησις, φιλοφρονημένος.
complimentator ἀ. φιλοφρονητικός, φιλόφρων.
complinì (a) ῥ. συμπληρώνω.
complinire, complinit ἀφ. καὶ μετ. συμπλήρωσις, συμπληρωμένος.
complinitor-oare ἐ. συμπληρωτικός.
complot οὐ. συνωμοσία.
complotà (a) ῥ. συνωμοτῶ.
complotare, complotat ἀφ. καὶ μετ. συνωμότησις, συνωμοτημένος.
complotist ἀ. συνωμότης.
component-ă ἐ. συγκροτῶν, συντάσσων. || ἀ. συντάκτης, συνθέτης.
comportà (a) ῥ. ἐπιτρέπω, ἀνέχομαι. || a se comportà συμπεριφέρομαι.
compot οὐ. ὀπωρέψημα.
compotieră θ. ὀπωρεψηματοθήκη.
compozit οὐ. μίγμα.
compoziţiune θ. σύνθεσις | μελοποιία | μίγμα | στοιχειοθεσία.
compozitor ἀ. συνθέτης μουσικὸς | στοιχειοθέτης.
comprehensibil-ă ἐ. καταληπτός, εὐνόητος.
comprehensiv-ă ἐ. περιληπτικός.
comprehensiune θ. κατανόησις | περίληψις | Ρητ. συνεκδοχή.
compresă θ. Χειρ. σπληνίον.
compresibil-ă ἐ. πιεστός.
compresibilitate θ. τὸ πιεστόν.
compresiune θ. πίεσις.
compresiv-ă ἐ. πιεστικός, καταθλιπτικός.
compresor ἀ. συμπιεστής.
comprimà (a) ῥ. συμπιέζω | ἐμποδίζω | καταστέλλω.
comprimare ἀφ. συμπίεσις. || θ. καταστολή, ἀποπνιγμός.
comprimat μετ. πεπιεσμένος.
compromis μετ. ἐκτεθειμένος (ἠθικῶς).

‖ οὐ. διαιτησία, συνυποσχετικόν, συμβιβασμός.

compromiţător-oare ἐ. διακυβευτικός.

compromite (**a**) ῥ. ἐκθέτω (ἠθικῶς). ‖ a se compromite διακυβεύω.

compromitere ἀφ. διακύβευσις.

compulsà (**a**) ῥ. ἀναδιφῶ.

compulsare, compulsat ἀφ. καὶ μετ. ἀναδίφησις, ἀναδιφημένος. ‖ οὐ. ἔγγραφον ἐξητασμένον.

compunător ἀ. Μουσ. συνθέτης, μελοποιός.

compune (**a**) ῥ. συνθέτω (μουσικήν). ‖ a se compune συντίθεμαι | μελοποιοῦμαι.

compunere ἀφ. μελοποίησις, σύνθεσις.

compus μετ. συντεθειμένος, μελοποιημένος. ‖ οὐ. σύνθεμα, κρᾶμα.

computà (**a**) ῥ. ὑπολογίζω τὸ πασχάλιον.

comun-ă ἐ. κοινός, în comun ἀπὸ κοινοῦ.

comună θ. δῆμος.

comunal-ă ἐ. δημοτικός.

comunicà (**a**) ῥ. κοινοποιῶ, εἰδοποιῶ, μεταδίδω. ‖ a se comunicà κοινοποιοῦμαι.

comunicabil-ă ἐ. διαδόσιμος, κοινωνήσιμος.

comunicare, comunicat ἀφ. καὶ μετ. κοινοποίησις, κοινοποιημένος. ‖ οὐ. ἀνακοινωθέν.

comunicaţi(un)e θ. κοινοποίησις | συγκοινωνία.

comunicativ-ă ἐ. διαχυτικός, κοινωνητικός, μεταδοτικός.

comunism οὐ. κοινοκτημοσύνη.

comunist ἀ. κοινοκτήμων.

comunitate θ. κοινότης.

comutabil-ă ἐ. μεταβλητός.

comutator οὐ. μεταγωγός.

comutaţiune θ. μεταβολὴ ποινῆς.

comutativ-ă ἐ. ἀνταλλακτικὸς | Νομ. ὁ μεταβάλλων ποινήν.

con οὐ. κῶνος.

conabiu-e ἐ. δυσινόχρους.

conac οὐ. σταθμός, ἀνάπαυσις, am făcut conac aici ἀνεπαύθημεν ἐδῶ | διαμονὴ πλουσίου ὀθωμανοῦ, ἢ ὑπαλλήλου | νομαρχεῖον | ἀγροτικὴ οἰκία (ἔπαυλις) γαιοκτήμονος | χάνιον. κατάφυγιον ἐν ἐξοχῇ | διάνυσμα, cale de trei conace ἀπόστασις, δρόμος μιᾶς καὶ ἡμισείας ἡμέρας.

conăcar ἀ. ἐπίσταθμος, καταλυματάρχης τοῦ πρίγκηπος ἢ τῶν τούρκων ταξειδιωτῶν | καταλύτης.

conăcărie θ. ἐπιθαλάμιοι στίχοι.

conacciu ἀ. ἴδε conăcar.

conacì (**a**) ῥ. καταλύω τὴν νύκτα | φιλοξενῶ | φιλοξενοῦμαι.

conăcit οὐ. σταθμὸς | φιλοξενία.

concă θ. κόγχη.

concav-ă ἐ. κοῖλος, ἀμφίκοιλος.

concavitate θ. κοιλότης.

concedà (**a**) ῥ. παραχωρῶ, ἐκχωρῶ.

concedare, concedat ἀφ. καὶ μετ. ἐκχώρησις, ἐκχωρημένος.

concedià (**a**) ῥ. ἀπολύω, ἀποπέμπω.

concediare, concediat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόλυσις, ἀπολελυμένος. ‖ ἐ. ἀπόπεμπτος.

concediu οὐ. ἄδεια | ἀποποιμπὴ | ἀφετήριον.

concenì (**a**) ῥ. ἐκμηδενίζω, καταστρέφω.

concenie θ. ἐκμηδενισμός, καταστροφή.

concentrà (**a**) ῥ. συγκεντρώνω.

concentrare, concentrat ἀφ. καὶ μετ. συγκέντρωσις, συγκεντρωμένος.

concentraţiune θ. συγκέντρωσις.

concentríc-ă ἐ. συγκεντρικός. ‖ ἐπίρ. συγκεντρικῶς.

concepe (**a**) ῥ. συλλαμβάνω | ἐπινοῶ | μένω ἔγκυος.

concepere ἀφ. ἐπινόησις | σύλληψις.

concepist ἀ. ὁ συντάσσων τὰ πρακτικὰ τῆς δίκης.

concept οὐ. ἔννοια, ἀνθίληψις.

concepţi(un)e θ. σύλληψις | ἀντίληψις.

conceput μετ. ἐπινοημένος | συνειλημμένος.

concert οὐ. συναυλία.

concertà (**a**) δίδω συναυλίαν. ‖ a se concertà συνεννοοῦμαι.

concertist ἀ. συναυλητής.

concesionar ἀ. δωρεοδόχος, ἐκδοχεύς.

concesiune θ. ἐκχώρησις, παραχώρησις.

concetăţean-ă οὐσ. συμπολίτης.

conchide (a) ῥ. ἐξάγω συμπέρασμα, συμπεραίνω.
conchidere θ. συμπέρασμα.
conchis μετ. συνημμένος. || ἐ. συνοπτικός.
conchistă θ. κατάκτησις.
concilià (a) ῥ. διαλλάττω. || a se concilià συνδιαλλάττομαι.
conciliabil-ă ἐ. εὐδιάλλακτος.
conciliabul οὐ. ψευδοσύνοδος.
conciliant-ă ἐ. διαλλακτικός.
conciliare, conciliat ἀφ. καὶ μετ. διάλλαξις, διηλλαγμένος.
conciliator-oăre ἐ. συμβιβαστικός. || συμβιβαστής.
conciliatoriu οὐ. συμβούλιον διαλλαγῆς.
conciliere θ. συμβιβασμός.
conciliu οὐ. Ἐκκλ. σύνοδος.
concină θ. Χαρτ. κοντσίνα, bată-l concina νὰ τὸν πάρῃ ὁ διάβολος!
concis-ă ἐ. σύντομος. || ἐπίρ. συντόμως.
conciu οὐ. σιδηροῦς δακτύλιος νυμφικοῦ πέπλου.
concizi(un)e θ. συντομία. βραχυλογία.
conclavă θ. σύνοδος καρδιναλίων πρὸς ἐκλογὴν Πάπα.
concludent-ă ἐ. συμπερασματικός.
concluzi(un)e θ. συμπέρασμα.
concluziv-ă ἐ. τελειωτικός, συμπερασματικός.
concomitant-ă ἐ. συμπίπτων, συμπαρομαρτῶν.
concordanță θ. σύμπτωσις, συμφωνία.
concordare θ. συμφωνία.
concordator ὁ. πτωχεύσας, συνεννοηθείς.
concordie θ. ὁμόνοια.
concret-ă ἔ. συγκεκριμένος | Χημ. πεπηγώς.
concreție θ. σύμπηξις, σύγκριμα.
concretizà (a) ῥ. καθιστῶ συγκεκριμένον.
concretizare, concretizat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ concretizà.
concubină θ. παλλακίς.
concubinaj οὐ. παλλακία.
concurà (a) ῥ. συναγωνίζομαι, ἀνταγωνίζομαι.
concurare, concurat ἀφ. καὶ μετ. συναγώνισις, συναγωνισμένος.
concurent-ă οὐσ. συναγωνιστής, ἀντίπαλος.
concurență θ. συναγωνισμός, ἁμιλλα.
concurs οὐ. διαγωνισμὸς | συνδρομή.
concusionar ἀ. σφετεριστής.
concusiune θ. σφετερισμός.
condac οὐ. κοντάκιον | βιβλίον εὐχῶν | κοντάκιον ὅπλου | λαβὴ πριονίου.
condamnà (a) ῥ. καταδικάζω.
condamnabil-ă ἐ. καταδικαστέος, κατακριτέος.
condamnare, condamnat ἀφ. καὶ μετ. καταδίκασις, καταδικασμένος. || ἐ. κατάδικος.
condamnațiune θ. καταδίκη.
condeiu οὐ. κονδύλιον, γραφὶς | γραφή, are bun condeiu ἔχει καλὸν γραφικὸν χαρακτῆρα, condeiu de plumb μολυβδοκόνδυλον | κονδύλιον προϋπολογισμοῦ, a trage condeie ἀπατῶ | μοχλὸς ἐφ' οὗ στηρίζεται τὸ πηδάλιον τῆς σχεδίας.
condensà (a) ῥ. συμπυκνώνω.
condensare, condensat ἀφ. καὶ μετ. συμπύκνωσις, συμπυκνωμένος.
condensați(un)e θ. συμπύκνωσις.
condensator ἀ. συμπυκνωτήρ.
condescendent-ă ἐ. συγκαταβατικός.
condescendență θ. συγκατάβασις.
condescinde (a) ῥ. συγκαταβαίνω, συγκατανεύω.
condică θ. κώδηξ, condica lui Ipsilante ὁ κώδηξ τοῦ Ὑψηλάντου | ἀρχεῖα μοναστηρίου | ἐμπορικὸν κατάστιχον.
condicar ἀ. (ἀρχ.) ὁ κρατῶν τὰ ἀρχεῖα, τὰ βιβλία, τὰ κατάστιχα.
condicuță θ. βιβλιάριον ὑπηρεσίας.
condiment οὐ. ἄρτυμα.
condiscipol ἀ. συμμαθητής.
condițional-ă ἐ. συνθηματικὸς | ὁ ὑπὸ ὅρον γινόμενος. || θ. Γραμ. ἔγκλισις ὑποθετική.
condiționat-ă ἐ. ὁ ὑπὸ ὅρους γινόμενος.
condiți(un)e θ. κοινωνικὴ τάξις | ὅρος συμφωνίας | om de condițiune ἄνθρωπος διακεκριμένος.
condoleanță θ. συλλυπητήριον.
condominiu οὐ. συγκυριαρχία.
condor ἀ. Ζωολ. κόνδωρ.

condotier ἀ. ἀρχηγὸς μισθωτῶν στρατιωτῶν, ἀρχιλάρβαξ.
condrăţei ἀ. πλ. παράσιτα.
condroniu οὐ. Βοτ. μελάμπυρον.
conducător-oare ἐ. καὶ οὐσ. διευθύνων | διευθυντής.
conduce (a) ῥ. ὁδηγῶ, διευθύνω | προηγοῦμαι. || a se conduce συμπεριφέρομαι.
conducere ἀφ. διεύθυνσις.
conduct οὐ. ὀχετὸς | σωλὴν | ὑδραγωγός.
conductibil-ă ἐ. διοχετεύσιμος, ἀγώγιμος.
conductibilitate θ. ἀγωγιμότης.
conductor ἀ. ἀγωγὸς | ὁδηγὸς | ἐργοδηγὸς | Φυσ. καλὸς ἀγωγός.
conduită θ. συμπεριφορά.
condur οὐ. μικρὸν ὑπόδημα | ἐμβὰς | conduru Doamnei Βοτ. τροπαίολον.
conexă ἐ. συναφὴς, συνεχής.
conexitate θ. συνέχεια.
conexiune θ. συνάφεια.
confecţionà (a) ῥ. κατασκευάζω, ἀπεργάζομαι.
confecţionare, confecţionat ἀφ. καὶ μετ. ἀπέργασις, ἀπειργασμένος.
confecţionator ἀ. κατασκευαστής.
confecţiune θ. κατασκευὴ (πρὸ πάντων ἐνδυμάτων).
confederà (a se) ῥ. συνασπίζομαι, ὁμοσπονδῶ.
confederare, confederat ἀφ. καὶ μετ. συνάσπισις, συνησπισμένος. || ἐ. ὁμόσπονδος.
confederaţi(un)e θ. ὁμοσπονδία.
confederativ-ă ἐ. συμμαχικός, ὁμόσπονδος.
conferenţă θ. ὁμιλία ἀπὸ τοῦ ῥήματος | πολιτικὴ συνδιάσκεψις.
conferenţiar ἀ. ὁ διδάσκων ἀπὸ τῆς ἕδρας (πρὸ πάντων Πανεπιστημίου).
conferì (a) ῥ. συγκρίνω, ἀντιπαραβάλλω | συσκέπτομαι, συνεδριάζω | ἀπονέμω.
conferire, conferit ἀφ. καὶ μετ. ἀπονομὴ, ἀπονεμημένος.
confesà (a) ῥ. ἐξομολογῶ. || a se confesà ἐξομολογοῦμαι.
confesional-ă ἐ. ὁ ἀνήκων εἰς μίαν θρησκείαν. || οὐ. ἐξομολογητήριον.
confesiune θ. αἵρεσις, | ἐξομολόγησις.
confesor ἀ. ἐξομολογητής.
confià (a) ῥ. ἐμπιστεύομαι.
confident-ă οὐσ. ἔμπιστος.
confidenţă θ. ἐκμυστήρευσις, ἐξομολόγησις.
confidenţial-ă ἐ. ἐμπιστευτικὸς | μυστικός, ἀπόκρυφος.
confient-ă ἐ. εὔπιστος | θαρραλέος.
confienţă θ. ἐμπιστοσύνη, πεποίθησις.
configurà (a) ῥ. διαμορφώνω.
configuraţiune θ. διαμόρφωσις.
confinii οὐ. πλ. μεθόρια, σύνορα.
confirmà (a) ῥ. βεβαιώνω, ἐπικυρώνω, ἐπισφραγίζω.
confirmare, confirmat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιβεβαίωσις. ἐπιβεβαιωμένος.
confirmaţi(un)e θ. ἐπιβεβαίωσις, ἐπικύρωσις, ἐπισφράγισις.
confiscà (a) ῥ. κατακραιῶ, δημεύω.
confiscare, confiscat ἀφ. καὶ μετ. καταχράτησις, κατακρατημένος.
confiscaţiune θ. κατάσχεσις, δήμευσις.
confisérie θ. ζαχαροπλαστεῖον.
conflagraţiune θ. ἀνάφλεξις | γενικὴ διατάραξις | σύρραξις.
conflict οὐ. σύγκρουσις, ἔρις, φιλονεικία, διαφορά, διένεξις.
confluenţă θ. συμβολὴ (ποταμῶν).
conform-ă ἐ. σύμφωνος, ὁμοιόμορφος. || ἐπίρ. συμφώνως.
conformà (a) ῥ. συμμορφώνω, προσαρμόζω. || a se conformà συμμορφώνομαι.
conformare, conformat ἀφ. καὶ μετ. συμμόρφωσις, συμμορφωμένος.
conformaţi(un)e θ. σχῆμα, σχηματισμός.
conformitate θ. ὁμοιότης, συμφωνία, în conformitate συμφώνως.
confort οὐ. εὐμάρεια, ἄνεσις.
confortabil-ă ἐ. ἄνετος, εὐμαρής.
confrate ἀ. συνάδελφος.
confraternitate θ. συναδέλφωσις | ἀδελφότης.
confruntà (a) ῥ. ἀντιπαριστῶ | παραβάλλω, ἀντιπαραβάλλω.
confruntare, confruntat ἀφ. καὶ μετ. ἀντιπαράστασις, ἀντιπαρεστημένος.

confundà (a) ῥ. συγχέω | ἐκπλήττω | ταπεινώνω | φέρω εἰς ἀμηχανίαν.
confundare, confundat ἀφ. καὶ μετ. σύγχυσις, συγκεχυμένος.
confuz-ă ἐ. συγκεχυμένος, τεταραγμένος, ἐμβρόντητος.
confuzi(un)e θ. σύγχυσις, ἀσάφεια, κυκεών.
congelaţi(un)e θ. πῆξις, κρυστάλλωσις.
congelator οὐ. πηκτήρ.
congener-ă ἐ. συγγενής, ὁμογενής.
congenital-ă ἐ. συγγενής, κληρονομικὸς | ὃ ἐκ γεννήσεως.
congestionà (a) ῥ. προξενῶ συμφόρησιν. | a se congestionà συμφοροῦμαι.
congestionare, congestionat ἀφ. καὶ μετ. συμφόρησις, συμφορημένος.
congesti(un)e θ. συμφόρησις.
conglàsui (a) ῥ. συμφωνῶ, ὁμοφωνῶ.
conglăsuire, conglăsuit ἀφ. καὶ μετ. ὁμοφώνησις, ὁμοφωνημένος.
conglomerà (a) ῥ. συσφαιρώνω, σχηματίζω ἐν εἴδει σφαίρας | συναθροίζω.
conglomerare, conglomerat ἀφ. καὶ μετ. συσφαίρωσις, συσφαιρωμένος. || οὐ. Ὀρυκτ. σύγκριμα.
conglomeraţi(un)e θ. συσφαίρωσις, συσσώρευσις.
congregaţiune θ. θρησκευτικὸν τάγμα.
congres οὐ. συνέδριον, σύνοδος.
congresist ἀ. μέλος συνεδρίου, σύνεδρος.
congruent-ă ἐ. ἁρμόδιος, κατάλληλος.
congruitate θ. ἁρμοδιότης, τὸ πρέπον.
coniac οὐ. κονιάκ.
conic-ă ἐ. κωνικός.
conifer-ă ἐ. κωνοφόρος.
conirostru-ă ἐ. Ζωολ. κωνικόρραμφος.
conivent-ă ἐ. Βοτ. συμφυής.
conivenţă θ. συνενοχὴ | de conivenţă ἐκ συμφώνου, ἐν συμπαιγνίᾳ.
conjectură θ. εἰκασία, στοχασμός.
conjecturà (a) ῥ. εἰκάζω, τεκμαίρομαι.
conjugà (a) ῥ. κλίνω (ῥῆμα).
conlugal-ă ἐ. συζυγικός.
conjugare, conjugat ἀφ. καὶ μετ. κλίσις, κεκλιμένος. || θ. Γραμ. κλίσις.
conjugaţi(un)e θ. Γραμ. συζυγία.
conjunctiune θ. Γραμ. σύζευξις, συνδυασμὸς | σύνδεσμος.
conjunctiv-ă θ. συμπλεκτικός, συνδετικός. || ἀ. Γραμ. ὑποτακτική.
conjunctivă θ. Ἀνατ. ἐπιπεφυκώς (χιτὼν τοῦ ὀφθαλμοῦ).
conjunctivită θ. Παθ. ἐπιπεφυκίτις.
conjunctură θ. συντυχία, περίστασις, σύμπτωσις.
conjurà (a) ῥ. ἐξορκίζω | συνομνύω, συνωμοτῶ | ἱκετεύω | ἀποφεύγω.
conjurare, conjuraţi(un)e θ. συνωμοσία.
conjurat-ă οὐσ. συνωμότης.
conjurator ἀ. συνωμότης.
conlocui (a) ῥ. συγκατοικῶ.
conlocuire, conlocuit ἀφ. καὶ μετ. συγκατοίκησις, συγκατοικημένος. || θ. συγκατοικία.
conlocuitor ἀ. συγκάτοικος.
conlucrà (a) ῥ. συνεργάζομαι.
conlucrare θ. συνεργασία.
conlucrător ἀ. συνεργάτης.
conopidă θ. ἀνθοκράμβη (κωνοπίδι).
conopiştriţă θ. Ζωολ. γρύλλος.
conovăţ οὐ. σχοινίον προσδέσεως ἵππων.
consacrà (a) ῥ. ἀφιερώνω, καθιερώνω. || a se consacrà ἐπιδίδομαι εἴς τι, ἀφιεροῦμαι.
consacrare, consacrat ἀφ. καὶ μετ. ἀφιέρωσις, ἀφιερωμένος.
consacraţiune θ. καθιέρωσις.
consângean-ă οὐσ. ὁμαίμων.
consocolar ἀ. συμμαθητής, συμμαθητεύων.
consoripţiune θ. στρατολογία.
conscris ἀ. στρατεύσιμος, κληρωτός.
consecinţă θ. συνέπεια, ἀποτέλεσμα.
consecinte ἐ. συνεπής. || ἐπίρ. συνεπῶς.
consecutiv-ă ἐ. συνεχής. || ἐπίρ. συνεχῶς.
consemn οὐ. σύνθημα, κράτησις.
consemnà (a) ῥ. παρακαταθέτω | ἐμποδίζω τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ στρατῶνος | φυλακίζω | ἀποθηκεύω. || a se consemnà παρακατατίθεμαι.
consemnare, consemnat ἀφ. καὶ μετ. κατάθεσις, κατατεθειμένος.
consemnaţi(un)e θ. παρακαταθήκη.
conservă θ. ταρίχευμα, συντετηρημένη τροφή.
conservà (a) ῥ. διατηρῶ | συντηρῶ |

σώζω | φυλάττω. || a se conservà διατηροῦμαι.
conservare, conservat ἀφ. καὶ μετ. διατήρησις, διατηρημένος.
conservaţi(un)e θ. διαφύλαξις, διατήρησις.
conservator ἀ. συντηρητικὸς | φύλαξ | ἔφορος | ἐπιμελητὴς | ὁ ἀνήκων εἰς τὸ συντηρητικὸν κόμμα.
conservatoriu οὐ. Ὠδεῖον.
consfătuì (a se) ῥ. συνεννοοῦμαι, συσκέπτομαι.
consfătuire, consfătuit ἀφ. καὶ μετ. σύσκεψις, συνεσκεμμένος.
consfinţì (a) ῥ. καθιερώνω.
consfinţire, consfinţit ἀφ. καὶ μετ. καθιέρωσις, καθιερωμένος.
considerà (a) ῥ. θεωρῶ | ἐξετάζω | τιμῶ, ὑπολήπτομαι. || a se considerà θεωροῦμαι.
considerabil-ă ἐ. σημαντικός, διάσημος, μέγας | ἱκανός.
considerant οὐ. Νομ. αἰτιολογία ἀποφάσεως.
considerare, considerat ἀφ. καὶ μετ. ἐξέτασις, ἐξητασμένος. || θ. ὑπόληψις. || ἐ. εὐυπόληπτος.
consideraţi(un)e θ. ὑπόληψις, ἐκτίμησις.
consilià (a) ῥ. συμβουλεύω.
consiliare θ. συμβουλή.
consilier ἀ. σύμβουλος.
consiliu οὐ. συμβούλιον.
consimţì (a) ῥ. συναινῶ.
consimţimânt οὐ. συναίνεσις.
consimţire, consimţit ἀφ. καὶ μετ. συναίνεσις συνηγμένος.
consistà (a) ῥ. συνίσταμαι, ἀπαρτίζομαι.
consistent-á ἐ. στερεὸς | συνιστάμενος.
consistenţă θ. στερεότης, σύστασις.
consistoriu οὐ. ἀρχιερατικὴ σύνοδος.
consoană θ. Γραμ. σύμφωνον.
consoartă θ. σύζυγος.
consolă θ. τραπέζιον καθρέπτου. | γεῖσον.
consolà (a) ῥ. παρηγορῶ, παραμυθῶ. || a se consolà παρηγοροῦμαι.
consolabil-ă ἐ. παρηγορητός, εὐπαραμύθητος.
consolare, consolat ἀφ. καὶ μετ. παρηγόρησις, παρηγορημένος.
consolaţi(un)e θ. παρηγορία.
consolător-oare ἐ. καὶ οὐσ. παρηγορῶν, παρήγορος | παρηγορητής.
consolidà (a) ῥ. στερεώνω, παγιώνω, στηρίζω. || a se consolidà στερεώνομαι.
consolidare, consolidat ἀφ. καὶ μετ. στερέωσις, στερεωμένος. || ἐ. πάγιος.
consonanţă θ. ὁμοφωνία | συνήχησις.
consort ἀ. σύζυγος | πλ. consorţi σύντροφοι | σύζυγοι | συνέταιροι.
consorţiu οὐ. συνεταιρισμός.
consoţ ἀ. σύζυγος.
conspect οὐ. ἄποψις.
conspirà (a) ῥ. συνωμοτῶ.
conspirare, conspiraţi(un)e θ. συνωμοσία.
constà (a) ῥ. συνίσταμαι, σύγκειμαι.
constant-ă ἐ. διαρκής, εὐσταθής, σταθερός. ἐπίρ. σταθερῶς. || θ. συντελεστής.
constanţă θ. εὐστάθεια. σταθερότης.
constatà (a) ῥ. ἐξακριβώνω.
constatare, constatat ἀφ. καὶ μετ. ἐξακρίβωσις, ἐξακριβωμένος.
constătător-oare ἐ. συγκείμενος, συνιστάμενος.
constelat-ă ἐ. ἀστερόεις.
constelaţi(un)e θ. ἀστερισμός.
consternà (a) ῥ. καταπλήττω, πτοῶ.
consternare, consternat ἀφ. καὶ μετ. κατάπληξις, καταπεπληγμένος.
consternaţi(un)e θ. κατάπληξις.
conştient-ă ἐ. συνειδώς. || ἐπίρ. συνειδότως.
conştiincios-oasă ἐ. εὐσυνείδητος. || ἐπίρ. εὐσυνειδήτως.
conştiincіozitate θ. εὐσυνειδησία.
conştiinţă θ. συνείδησις. συναίσθησις.
constipà (a) ῥ. προκαλῶ δυσκοιλιότητα. || a se constipà ὑποφέρω ἐκ δυσκοιλιότητος.
constipare, constipat ἀφ. καὶ μετ. δυσκοιλίωσις, δυσκοιλιωμένος. || ἐ. δυσκοίλιος.
constipaţi(un)e θ. δυσκοιλιότης.
constipator-oare ἐ. ὁ καθιστῶν δυσκοίλιον | στυπτικός.
constituant-ă ἐ. συστατικός.
constituantă θ. συνταχτικὴ (συνέλευσις).

constitui (a) ῥ. ἀπαρτίζω. || a se constitui ἀπαρτίζομαι.
constituire, constituit ἀφ. καὶ μετ. ἀπάρτισις, ἀπηρτισμένος, καθεστηκώς.
constituţional-ă ἐ. συνταγματικός. || ἐπίρ. συνταγματικῶς.
constituţionalitate θ. συνταγματικότης.
constituţi(un)e θ. σύνταγμα.
constituţiv-ă ἐ. συστατικός.
constituţ-á ἐ. συνειδώς.
constrânge (a) ῥ. διάζω, ὑποχρεώνω. || a se constrânge διάζομαι.
constrângere, constrâns ἀφ. καὶ μετ. ἐξανάγκασις, ἐξηναγκασμένος. || θ. διασμός.
construcţi(un)e θ. κατασκευή, οἰκοδομή.
constructor ἀ. οἰκοδόμος.
construi (a) ῥ. οἰκοδομῶ.
construire, construit ἀφ. καὶ μετ. οἰκοδόμησις, οἰκοδομημένος.
consubstanţial-ă ἐ. ὁμοούσιος.
consubstanţialitate θ. τὸ ὁμοούσιον.
consubstanţiare θ. ἡ ἁγία εὐχαριστία (λουθηρανιστί).
consul ἀ. πρόξενος | ὕπατος.
consular-ă ἐ. προξενικὸς | ὑπατικός.
consulat οὐ. προξενεῖον | ὑπατεία.
consult οὐ. συμβούλιον | συμβουλὴ (ἰατροῦ ἢ δικηγόρου).
consultà (á) ῥ. συμβουλεύω, δίδω συμβουλήν. || a se consultà συμβουλεύομαι.
consultare, consultat ἀφ. καὶ μετ. συμβούλευσις, συμβουλευμένος.
consultaţi(un)e θ. συμβουλὴ (ἰατρική).
consultativ-ă ἐ. συμβουλευτικός.
consultător ἀ. συμβούλων | ἰατρὸς καλούμενος εἰς συμβούλιον.
consum οὐ. κατανάλωσις, ἐξόδευσις.
consumà (a) ῥ. καταστρέφω, καταναλίσκω. || a se consumà καταναλίσκομαι, ἐξαντλοῦμαι.
consumare, consumat ἀφ. καὶ μετ. κατανάλωσις, κατηναλωμένος.
consumaţi(un)e θ. καταστροφὴ | κατανάλωσις.
consumator-oare οὐσ. καταναλωτής.
consumpţi(un)e θ. μαρασμός.
consunantá θ. σύμφωνον.
cont οὐ. (πλ. conturi) λογαριασμός, ὑπολογισμός, a ţine cont ὑπολογίζω, cont curent τρεχούμενος λογαριασμός, curtea de conturi ἐλεγκτικὸν συνέδριον.
contà (a) ῥ. ὑπολογίζω | ἐξαρτῶμαι ἐπί τινος.
contabil ἀ. λογιστής.
contabilitate θ. λογιστική.
contact οὐ. ἐπαφή, a veni în contact ἀντιμετωπίζομαι, συσχετίζομαι.
contagios-oasă ἐ. μολυσματικός.
contagiune θ. μόλυνσις.
contaminà (a) ῥ. μολύνω.
contaminare, contaminat ἀφ. καὶ μετ. μόλυνσις, μολυσμένος.
conte ἀ. (πλ. conţi) κόμης.
contemplà (a) ῥ. θαυμάζω. θεωρῶ θαυμαστικῶς. || a se contemplà θεωρῶ ἑαυτόν.
contemplare, contemplat ἀφ. καὶ μετ. θαύμασις, θαυμασμένος.
contemplaţiune θ. θαυμασμός, ρεμβασμός.
contemplativ-ă ἐ. ρεμβαστικός.
contemplator-oare ἐ. καὶ οὐσ. ὁ θεωρῶν τι θαυμαστικῶς.
contemporan-ă ἐ. σύγχρονος. || ἐπίρ. συγχρόνως.
contencios-oasă ἐ. συζητήσιμος. || οὐ. γραφεῖον ἢ ὑπηρεσία διαιτησίας.
conteni (a) ῥ. παύω. || a se conteni μετριάζομαι, πραΰνομαι, συγκρατοῦμαι.
contenire, contenit ἀφ. καὶ μετ. συγκράτησις, συγκρατημένος.
conteş οὐ. (ἀρχ.) μακρὸν ἔνδυμα γουνωμένον.
contesă θ. κόμησσα.
contestà (a) ῥ. ἀμφισβητῶ | διεκδικῶ.
contestabil-ă ἐ. ἀμφισβητήσιμος.
contestare, contestat ἀφ. καὶ μετ. ἀμφισβήτησις, ἀμφισβητημένος.
contestaţi(un)e θ. ἀμφισβήτησις.
context οὐ. κείμενον.
contextură θ. πλοκή, συναρμογή.
contiguitate θ. συνοχή, συνάφεια.
contiguu-ă ἐ. συναφής.
contimporan-ă ἐ. ἴδε contemporan.
conţinător-oare ἐ. περιέχων.
conţine (a) ῥ. περιέχω.
continent οὐ. ἤπειρος.
continenţă θ. ἐγκράτεια.

continental-ă é. ἠπειρωτικός.
conţinere θ. περιεκτικότης, περιεχόμενον.
contingent-ă è. ἐνδεχόμενος, τυχαῖος. | οὐ. ἡλικία κληρωτῶν.
contingenţă θ. σύμπτωσις.
continuà (**a**) ῥ. ἐξακολουθῶ, συνεχίζω.
continuare, continuat ἀφ. καὶ μετ. ἐξακολούθησις, ἐξηκολουθημένος. || θ. συνέχεια.
continuator- are è. συνεχίζων.
continuitate θ. συνέχεια.
conţinut μετ. τοῦ conţine. || οὐ. περιεχόμενον.
continuu-ă è. διηνεκής, συνεχής, ἀδιάλειπτος. || ἐπίρ. συνεχῶς.
contoar οὐ. λογιστήριον | γραφεῖον ἐμπορικόν.
contopi (**a**) ῥ. συντήκω | ἀφομοιώνω. || a se contopi συντήκομαι.
contopire, contopit ἀφ. καὶ μετ. σύντηξις, συντετηγμένος.
contòr ἀ. μετρητὴς (ὕδατος, φωτός, ἀερίου κτλ.).
contorsiune θ. συστροφή.
contra πρόθ. ἐναντίον, κατὰ | εἰς ζημίαν (συνεκδ.), a se luà in contra cu cineva ἐναντιοῦμαί τινι, din contra ἐξουναντίον.
contra-amiral ἀ. ἀντιναύαρχος.
contrabalanţà (**a**) ῥ. ἀντισταθμίζω.
contrabandă θ. λαθρεμπόριον.
contrabandist ἀ. λαθρέμπορος.
contrabas ἀ. μέγας βαρύαυλος.
contrabasist ἀ. ὁ μεγαλοβαρυαυλητής.
contraccìu ἀ. συμβαλλόμενος.
contract οὐ. συμβόλαιον.
contractà (**a**) ῥ. συμβάλλομαι | ἀποκτῶ | συστέλλω. || a se contractà συστέλλομαι, συσπῶμαι.
contractant-ă è. συμβαλλόμενος | ἀποκτῶν.
contractare, contractat σύσπασις, συνεσπασμένος.
contractil-ă è. συσταλτός.
contractilitate θ. συστολικότης.
contracţiune θ. συστολή, σύσπασις.
contradanţ οὐ. ἀνίχορος, τετράχορος.
contradicţi(un)e θ. ἀντίρρησις, ἀντίφασις | spirit de contradicţie πνεῦμα ἀντιλογίας.
contradictor ἀ. ἀντιλέγων, ἀντίδικος.
contradictoriu-e é. ἀντιφατικός, κατ' ἀντιμωλίαν. || ἐπίρ. ἀντιφατικῶς.
contrafăcător-oare οὐσ. παραποιητὴς | ἀπομιμούμενος χλευαστικῶς.
contrafăcè (**a**) ῥ. παραποιῶ.
contrafacere, contrafăcut ἀφ. καὶ μετ. παραποίησις, παραποιημένος. || θ. τυποκλοπία.
contrage (**a**) ῥ. συναιρῶ. || a se contrage συναιροῦμαι.
contragreutate θ. ἀντίρροπον, ἀντίζυγον, ἀντιστάθμισμα.
contralovitură θ. ἀντικτύπημα.
contralto οὐ. γυναικεία φωνὴ βαρύτονος.
contramandà (**a**) ῥ. ἀνακαλῶ παραγγελίαν, ἀντεπιτάσσω.
contramandare, contramandat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάκλησις, ἀνακεκλημένος.
contramarcă θ. ἀπόδειξις ἐξόδου.
contramarş οὐ. ὑποστροφὴ πορείας | ἀνελιγμός.
contraordin οὐ. ἀνάκλησις διαταγῆς.
contrapartidă θ. Μουσ. ἀντῳδία, ἀντιστροφὴ | δεύτερον μέρος παιγνίου | ἀντέλεγχος, ἀντίγραφον λογαριασμοῦ.
contrapunct οὐ. Μουσ. ἀντίστιξις.
contraproiect οὐ. ἀντισχέδιον | ἀντιβούλευμα.
contrapropunere θ. ἀντιπρότασις.
contrar-ă è. ἀντίθετος. || ἐπίρ. ἀντιθέτως.
contrarià (**a**) ῥ. ἀντιλέγω | ἐμποδίζω || ἀντικρούω | στενοχωρῶ.
contrariare, contrariat ἀφ. καὶ μετ. ἀντίκρουσις, ἀντικρουσμένος.
contrarietate θ. ἀντιλογία, ἀντίπραξις, ἐμπόδιον, ἐνόχλησις, στενοχωρία.
contrariu-e è. ἴδε contrar.
contraschimb οὐ. ἀνταλλαγή.
contrasemnà (**a**) ῥ. προσυπογράφω.
contrasemnare, contrasemnat ἀφ. καὶ μετ. προσυπογράφησις, προσυπογραμμένος.
contrasemnatură θ. προσυπογραφή.
contrasens οὐ. παρεξήγησις, παρεννόησις.
contrast οὐ. ἀντίθεσις, διαφορά.
contrastà (**a**) ῥ. ἀντιτίθεμαι, ἀντιτάσσομαι | διαφέρω.

contrastare, contrastat ἀφ. καὶ μετ. ἀντίθεσις, ἀντιτεθειμένος.
contravenì (a) ῥ. παραβαίνω κανονισμόν, νόμον | ἀθετῶ.
contravenire ἀφ. παράβασις.
contravenţi(un)e θ. παράβασις κανονισμοῦ, ἀθέτησις.
contrazicător-oare ἐ. ἀντιφατικός. || ἀ. λογομάχος.
contrazice (a) ῥ. ἀντιλέγω. || a se contrazice ἀντιφάσκω.
contrazicere, contrazis ἀφ. καὶ μετ. ἀντίρρησις, ἀντειρημένος.
contribuabil ἀ. φορολογούμενος.
contribuì (a) ῥ. συντελῶ, συντείνω, συνεισφέρω.
contribuire, contribuit ἀφ. καὶ μετ. συντέλεσις, συντελεσμένος.
contribuitor-oare ἐ. συντελῶν, συνεισφέρων | φορολογικός.
contribuţiune θ. φόρος.
control οὐ. ἔλεγχος | βιβλίον ἐλέγχου (διπλότυπον) | ἐξέλεγξις (βοσοληψίας) | μητρῶον.
controlà (a) ῥ. ἐλέγχω, ἐπισημαίνω, ἐπικρίνω. || a se controlà ἐλέγχομαι.
controlare, controlat ἀφ. καὶ μετ. ἐξέλεγξις, ἐξελεγμένος.
controlor ἀ. ἐλεγκτής.
contr versă θ. ἔρις, ἀμφισβήτησις, λογομαχία.
controversà (a) ῥ. ἀμφισβητῶ, λογομαχῶ.
controversare, controversat ἀφ. καὶ μετ. ἀμφισβήτησις, ἀμφισβητημένος.
contumace ἀ. φυγόδικος. || οὐ. φυγοδικία.
contundent-ă ἐ. ἀμβλύς.
contur οὐ. περίμετρος | περιοχὴ | περιήγησις.
contuzionà (a) ῥ. μωλωπίζω, συνθλίβω.
contuzionare, contuzionat ἀφ. καὶ μετ. μωλώπισις, μωλωπισμένος.
contuziune θ. μωλώπισμός, μώλωψ.
convalescent-ă ἐ. ἀναρρωνύων.
convalescenţă θ. ἀνάρρωσις.
convenabil-ă ἐ. ἐπίκαιρος, πρόσφορος, ἁρμόδιος, || ἐπίρ. ἁρμοδίως.
convenì (a) ῥ. προσήκω, ἁρμόζω | συμφωνῶ | ἐγκρίνω.
convenienţă θ. εὐπρέπεια, εὐκοσμία, τὸ πρέπον.
convenit μετ. συμπεφωνημένος, ὡμολογημένος.
convenţional-ă ἐ. συμβατικός. || ἐπίρ. συμβατικῶς.
convenţi(un)e θ. σύμβασις, συνθήκη, συμφωνία.
converge (a) ῥ. συγκλίνω.
convergent-ă ἐ. συγκλίνων.
convergenţă θ. σύγκλισις | συμφωνία ταυτότης.
conversà (a) ῥ. συνομιλῶ.
conversare, conversaţi(un)e θ. συνομιλία.
conversiune θ. μετατροπή, μετάνοια | ἐπιστροφὴ | ἀλλαξοθρησκεία.
convertì (a) ῥ. προσηλυτίζω.
convertibil-ă ἐ. προσηλυτίσιμος.
convertire, convertit ἀφ. καὶ μετ. προσηλύτισις, προσηλυτισμένος. || ἀ. προσήλυτος.
convertitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. προσηλυτίζων, προσηλυτιστής.
convex-ă ἐ. ἀμφίκυρτος.
convexitate θ. τὸ ἀμφίκυρτον.
convicţiune θ. πεποίθησις, πίστις.
convieţuì (a) ῥ. συζῶ, συγκατοικῶ.
convieţuire θ. συγκατοικία, συμβίωσις.
convingător-oare ἐ. πειστικός.
convinge (a) ῥ. πείθω, καταπείθω. || a se convinge καταπείθομαι.
convingere θ. πεποίθησις.
convins μετ. πεπεισμένος.
convocà (a) ῥ. συγκαλῶ, προσκαλῶ.
convocare, convocat ἀφ. καὶ μετ. σύγκλησις, συγκεκλημένος.
convoiu οὐ. παραπομπή, συνοδεία | κηδεία | μεταφορὰ ἐμπορευμάτων, ἐφοδιοπομπή.
convorbì (a) ῥ. συνομιλῶ.
convorbire θ. συνομιλία.
convorbitor ἀ. διαλεγόμενος, συνομιλητής.
convulsi(un)e θ. σπασμός.
convulsiv-ă ἐ. σπασμωδικός. || ἐπίρ. σπασμωδικῶς.
coobligat-ă ἐ. συνυπόχρεως.
cooperà (a) ῥ. συνεργάζομαι.
cooperare θ. συνεργασία.

cooperativ-ă ἐ. συνεργατικός. || θ. συνεργατική.
cooperator ἀ. συνεργαζόμενος.
coordinare θ. συναλληλία.
coordonà (**a**) ῥ. συναρμολογῶ, συνδιατάσσω.
coordonare, coordonat ἀφ. καὶ μετ. συναρμολόγησις, συνηρμολογημένος. || θ. πλ. Γεωμ. γραμμαὶ συνδιατεταγμέναι.
copac ἀ. δένδρον, Βοτ. plămâni de copac λειχήν.
copăcei ἀ. πλ. Βοτ. ἁλσαμίνη κηπαία.
copăcel ἀ. δενδρύλλιον | παιδίον (μεταφ.). || ἐπίρ. εὐθέως, când începusem a merge copăcel ὅτε εἶχον ἀρχίσει νὰ βαδίζω.
copaie θ. σκάφη ξυλίνη, σκαφίδιον.
copăit οὐ. θερισμὸς ἀραβοσίτου.
copâiță θ. σκαφίδιον.
copan οὐ. κόπανος, ψητὸν μηροῦ ἐλάφου, δορκάδος.
copărtaș-ă ἐ. συμμεριζόμενος, σύντροφος.
copcă θ. πέρπη (ἐνδυμάτων, ζώνης) | ἄλλαξ ξυλίνη ὑδρομύλου | σῶτρον τροχοῦ | σκίρτημα ἵππου.
copcă θ. ἐπὶ παραγομένη ἐν τῷ πάγῳ, s'a dus pe copcă ἐπήγη, ἀπέθανε (φρ.).
copoar οὐ. περόνη, ἀρσενικὴ κόπτσα.
copeică θ. καπίκιον.
copertă θ. περικάλυμμα (βιβλίου) | κατάστρωμα πλοίου.
copià (**a**) ῥ. ἀντιγράφω, μεταγράφω.
copiare, copiat ἀῤ. καὶ μετ. ἀντίγραφις, ἀντιγραμμένος. || οὐ ἀντιγραφή.
cópie θ. ἀντίγραφον.
copie θ. μαχαίριον πρὸς κοπὴν τοῦ ἀζύμου ἄρτου.
copier οὐ. πιεστήριον ἐπιστολογραφίας.
cópil ἀ. στρόφιγξ, ἁρπάγη δεχομένη τὸν μοχλὸν τῆς θύρας.
copil ἀ. (πλ. copi) παιδίον, copil din fiori νόθον, copil de țață θηλάζον, cópilul cu moașe multe rămâne cu buricul netăiat ὅπου λαλοῦν πολλοὶ πετεινοὶ ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ (παρ.) | τὸ πρόσθιον τῆς ἀντηρίδος ἁμάξης | τὰ δύο ἄκρα ρυκάνης.
copilă θ. κόρη μικρά, θυγάτριον, νεᾶνις | στρόφιγξ.
copilandru ἀ. ἔφηβος.
copilăresc-ească ἐ. παιδικός, παιδαριώδης.
copilărește ἐπίρ. παιδικῶς, παιδαριωδῶς.
copilări (**a**) ῥ. διέρχομαι τὴν παιδικὴν ἡλικίαν (μετά τινος). || a se copilări γίνομαι (ὡς) παιδίον, ξαναμωραίνομαι.
copilărie θ. παιδικὴ ἡλικία, κατάστασις νηπιώδης | πλ. πράξεις παιδαριώδεις, ἀνοησίαι.
copilărime θ. τὰ παιδία συνολικῶς.
copilăros-oasă παιδικός, νηπιώδης | ὁ ἔχων παιδικοὺς τρόπους.
copilaș ἀ. νήπιον, μικρὸν παιδίον.
copileț ἀ. ἔλαστός. ἀποφυάς, παρέλαστημα | πλ. ξοκοὶ εἰς τὰ ὄπισθεν χωρικῆς οἰκίας.
copiliță θ. θυγάτριον.
copios-oasă ἐ. ἄφθονος. | ἐπίρ. ἀφθόνως, ξαψιλῶς.
copist ἀ. ἀντιγραφεύς.
copită θ. ἔλαύτη. ξυλοπέδιλον | ὁπλὴ ζώου | κέρας | Βοτ. ἴδε babiță.
copiță θ. ἴδε căpiță.
copleși (**a**) ῥ. καλύπτω, εἰσβάλλω, ὑπερφορτώνω, l'au copleșit anii τὸν ὑπερεφόρτωσαν, τὸν κατέβαλαν τὰ ἔτη.
copleșire, copleșit ἀφ. καὶ μετ. συγκάλυψις, συγκεκαλυμμένος.
copleșitor-oare ἐ. βαρύνων, ὑπερφορτόνων, καταθλιπτικὸς | ἄφορητος
copoaică θ. κύων θήλεια κυνηγετική.
copoiu ἀ. κύων κυνηγετικὸς | ἀνιχνευτὴς | μυστικὸς ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος (συνεκδ.).
coporan ἀ. ἐπανωφόριον χωρικοῦ.
coporie θ. λαβὴ δρεπάνου.
coprină θ. Βοτ. νάρκισσος.
coprinde (**a**) ῥ. λαμβάνω, καταλαμβάνω, spaima l'a coprins τὸν κατέλαβε φόβος | εἰσβάλλω, κυριεύω, mă coprinde urâtul ἐκυριεύθην ὑπὸ τῆς στενοχωρίας | ἐγκλείω, περιλαμβάνω, clasa coprinde multe specii ἡ τάξις περιλαμβάνει πολλὰ εἴδη | ἐγκλείω, ἐμπεριέχω | ἐσωκλείω | περιβάλλω, îl coprinde cu privirea τὸν περιβάλλει διὰ τοῦ ἐλέμματος, cloșca care coprinde ouă multe nici un puiu nu scoate ὁ κυνηγῶν πολλοὺς λαγοὺς κανένα δὲν πιάνει (παρ.).

coprindere ἀφ. λῆψις, κατάληψις | κυρίευσις. || θ. εἰσβολή | περιεχόμενον, coprinderea unei scrisori τὸ περιεχόμενον ἐπιστολῆς.

coprins μετ. κατειλημμένος | κείμενος, coprins între munți κείμενος μεταξὺ ὀρέων | περιλαμβανόμενος | κυριευμένος. || ἐ. πλούσιος, fată de țărani coprinsă κόρη χωρικῶν πλουσία | ἐμπεριεχόμενος. || οὐ. τὸ περιεχόμενον, coprinsul sentinței τὸ περιεχόμενον τῆς ἀποφάσεως | ἔκτασις (γῆς), a dobândi coprinsuri κυριεύω ἐκτάσεις γῆς | οἰκία, κατοικία.

coprinzător-oare ἐ. περιεκτικὸς | ἐκτεταμένος. || ἐπίρ. scurt și coprinzător ἐν ὀλίγαις λέξεσι, καθαρῶς, λίγα καὶ καλὰ (φρ.).

coproprietar ἀ. συνιδιοκτήτης.

coproprietate θ. συνιδιοκτησία.

copt-coaptă ἐ. ἐψημένος, ὡριμος, ὡριμασμένος, poame coapte ὀπῶραι ὡριμοι, minte coaptă πνεῦμα σκεπτικὸν (συνεκδ.), bubă coaptă ἀπόστημα ἕτοιμον πρὸς διάνοιξιν, a fi ca buba coaptă εἶμαι εὐαίσθητος (συνεκδ.). || οὐ. ὡριμότης, a da în copt πλησιάζω εἰς τὴν ὡριμότητα.

coptori (**a se**) ῥ. διευρύνομαι, ἐμβαθύνομαι, ἐξαπλώνομαι.

coptorosit-ă ἐ. κοῖλος | διαβεβρωμένος (συνεκδ.).

coptură θ. πρᾶγμα ἐψημένον, πλακοῦς | ὡρίμανσις | πῦον.

cópulă θ. Γραμ. ῥῆμα συνδετικόν.

copulativ-ă ἐ. Γραμ. συνδετικὸς | συμπλεκτικὸς | συνουσιαστικός.

cor οὐ. Μουσ. χορός.

corăbățică θ. Βοτ. κυανοῦν κενταύριον | Ζωολ. κυανοκόραξ.

corabeà θ. γλύκυσμα (κουραμπιές κοιν.).

corabie θ. ἱστιοφόρον, par'că ți s'au înnecat corăbiile σὰν νὰ σοῦ ἔπεσαν ἔξω τὰ καράβια (φρ.).

corăbieáscă θ. χορὸς χαρικῶν.

corăbier ἀ. ναύτης ἱστιοφόρου.

corăbioară θ. μικρὸν ἱστιοφόρον.

coral-ă ἐ. Μουσ. χορικός. || οὐ. ὕμνος θρησκευτικός.

coral οὐ. κοράλλιον | πλ. corale albe Βοτ. συμφορίχαρπον.

corasan οὐ. κεραμωτόν, Βοτ. sămânță de corasan σκωληκοβότανον.

coraslă θ. ξυνόγαλα.

corăsli (**a**) ῥ. ὀξυνίζω (ἐπὶ γάλακτος).

corb ἀ. κόραξ, corb de mare φαλακροκόραξ, corb la corb nu scoate ochii κόρακας κοράκου μάτι δὲν βγάζει, face treabă ca corbul ὑπόσχεται καὶ δὲν ἐκτελεῖ | σταφυλὴ μελανόρραγος. || ἐπίρ. negru ca corb μαῦρος σὰν τὸ κοράκι.

corbăcel ἀ. ὑποκ. τοῦ corb.

corbea ἀ. κύων μελανόθριξ.

corbișor ἀ. κορακιδεύς.

corbiu-e ἐ. κορακοειδής.

corboaică θ. κόραξ (θήλεια).

corbuleț ἀ. κορακίδιον.

corohezi (**a**) ῥ. ἴδε corci.

corci (**a**) ῥ. ἐπιμίσγω, νοθεύω. || **a se** corci νοθεύομαι | ἐκφυλίζομαι.

corcie θ. ἐσχάριον ὑπογείου.

corcire, corcit ἀφ. καὶ μετ. ἐπίμιξις, ἐπιμιγμένος. || θ. ἑτερομιξία, ἐπιμιξία, νοθεία. || ἐ. ἑτεροφυής, νοθογενής, ἔκφυλος.

corcitură θ. ἑτερομιγής, νόθος | ἔκφυλος.

corciu-e ἐ. νόθος, ἑτεροφυής. || **οὐ.** βάτος.

corcoață θ. ράκος.

corcodan ἀ. ἴδε curcan | Βοτ. καπνία.

corcodaș ἀ. κόκκος καρποῦ σαρκώδους.

corcodeà θ. Βοτ. κόκκος.

corcodel ἀ. ἴδε corcoduș.

corcodină θ. Ζωολ. ἴνδορνις.

corcoduș ἀ. δαμασκηνέα κιτρίνη.

corcodușă θ. δαμάσκηνον κίτρινον.

cordar οὐ. πρίων βυτινοποιοῦ.

cordea θ. ταινία | Ἰατρ. ταινία ἡ μονήρης | παίγνιον παιγνιοχάρτων.

cordel οὐ. ναυτικὸν ἐπανωφόριον ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος χρυσοῦφαντον.

cordelar ἀ. κατασκευαστὴς ταινιῶν.

cordeluță θ. μικρὰ ταινία.

cordenoiu οὐ. ξίγκλα, ράβδος κρατοῦσα τὸ ὑφάδιον τεταμένον.

cordial-ă ἐ. ἐγκάρδιος. || ἐπίρ. ἐγκαρδίως.

cordialitate θ. ἐγκαρδιότης.

cordieà θ. σειρήτιον | ἁμπλόκιον, στολίδι γυναικείας πλεξίδος.

cordiș ἐπίρ. πλαγίως.
cordon οὐ. σειρά, γραμμή. ζώνη (στρατιωτῶν) | ταινία παρασήμου.
cordonaș ἀ. ὁροφύλαξ.
cordovan οὐ. μαροκηνόν.
cordună θ. μεθόριος γραμμή.
corduc οὐ. νόσος ζώων σκληρύνουσα τὴν γλῶσσαν.
corect-ă ἐ. ὀρθός, ἀκριβής. || ἐπίρ. ὀ-κριβῶς.
corectà (**a**) ῥ. διορθώνω.
corectare, corectat ἀφ. καὶ μετ. διόρθωσις, διωρθωμένος.
corecționál-ă ἐ. σωφρονιστικός. || ἐπίρ. σωφρονιστικῶς. || οὐ. πταισματοδικεῖον.
corectitudine θ. ἀκρίβεια (χαρακτῆρος) | ὀρθότης.
corecțiune θ. διόρθωσις.
corectiv-ă ἐ. διορθωτικός. || οὐ. Φαρμ. συγκεραστικόν, διορθωτικόν.
corector ἀ. Τυπ. διορθωτής.
corectură θ. Τυπ. διόρθωσις.
corelațiune θ. συσχετισμός.
corelativ-ă ἐ. συσχετικός.
coreligionar-ă οὐσ. ὁμόθρησκος.
coreografie θ. χορογραφία.
corespondà (**a**) ῥ. ἀνταποκρίνομαι δι' ἐπιστολῆς.
corespondare ἀφ. ἀνταπόκρισις.
corespondent ἀ. ἀνταποκριτής.
corespondență θ. ἀνταπόκρισις, ἀλληλογραφία.
corespunde (**a**) ῥ. ἀνταποκρίνομαι.
corespunzător-oare ἐ. ἀνταποκρινόμενος.
corfă θ. κάλαθος | ὕπερος ἰγδίου.
corhană θ. ἐπικλινὲς λόφου καταφύτου.
coriandru ἀ. Βοτ. κορίανδρον.
coricovă θ. Βοτ. ἀγριόμηλον.
coridor οὐ. διάδρομος.
corifeu ἀ. κορυφαῖος.
corigent-ă ἐ. καὶ οὐσ. μετεξεταστέος.
corigență θ. μετεξέτασις.
corijà (**a**) ῥ. διορθώνω | παιδεύω | τιμωρῶ. || a se corijà διορθώνομαι.
corijare, corijat ἀφ. καὶ μετ. διόρθωσις, διωρθωμένος. || θ. σωφρονισμός.
corimb ἀ. Βοτ. κορύμβιον.
corindon οὐ. Ὀρυκτ. κόρινθος.
corintian-ă ἐ. κορινθιακός.
corist-ă ἀ. Μουσ. χορῳδός.
corită θ. ὑπολήνιον.
coriu ἀ. Ἰαθ. ἱλαρά.
coriza θ. καταρροή.
corlă θ. Ζωολ. κολυμβίς.
corlată θ. περίφραγμα, στάνη | ἡλιακὸς ξηράνσεως ἀσπροῤῥούχων | κρασπήριον, ἐσχάρα ἄνωθεν τῆς φάτνης | σκιὰς ἀμπέλου.
corli (**a**) ῥ. εὐθίζω. || a se corli εὐθίζομαι.
cormană θ. ἕλυμα, πλατὺς τομεὺς ἀρότρου.
cormoran ἀ. Ζωολ. φαλακροκόραξ.
corn οὐ. (πλ. coarne) κέρας κερασφόρων ζώων | προσακτρίς, κεραία τῶν ἐντόμων | minciună cu coarne χονδροειδὲς ψεῦδος (φρ.) | ἐχέτλη, ἀλετροχέρι. a părăsi coarnele plugului ἐγκαταλείπω τὴν γεωργίαν | a purtà coarne ἔχω σύζυγον ἄπιστον | (πλ. cornuri) σάλπιγξ | κέρας κυνηγετικὸν | cornul abundenței τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας, cornul lunei ἡμισέληνος πυριτιδοθήκη κυνηγῶν | τράγημα | φυλακτὸν | γωνία, cele patru cornuri de casă αἱ τέσσαρες γωνίαι τῆς οἰκίας | cornul casei τέρεμνον, δοκὸς τῆς ὀροφῆς τῆς οἰκίας | cornul caprei Γεωγρ. αἰγόκερως | Βοτ. corn de secară ἐρυσιβώδης σίκαλις, cornu dracului σπειραία.
corn ἀ. Βοτ. κρανέα.
cornac ἀ. ὁδηγὸς ἐλεφάντων | Βοτ. ὑδροκάστανον.
cornacciu ἀ. ὁ ἀροτριῶν γεωργός, ἀροτήρ.
cornalină θ. Ὀρυκτ. σάρδιος.
cornar ἀ. μεσοστάτης, γωνιαία δοκὸς | εἰσπράκτωρ τοῦ ἐπὶ τῶν κερασφόρων ζώων φόρου.
cornărit οὐ. (ἀρχ.) φόρος ἐπὶ τῶν κερασφόρων ζώων.
cornățel ἀ. Βοτ. κολιτσίδα | γάλλιον.
cornea οὐ. ὁ Διάβολος (λαϊκ.).
corneciu οὐ. πυριτιδοθήκη.
cornèe θ. Ἀνατ. κερατοειδής.
cornet οὐ. μικρὰ σάλπιγξ | Ἀνατ. ρινικὴ κόγχη | χοάνη | μέρος κατάφυτον ἐκ κρανεῶν, κρανεών. || ἀ. πλ. cornețî ἀξιωματικοὶ ἱππικοῦ.
cornicea ἀ. φενακιστής.

cornişă θ. κορωνὶς οἰκοδομῆς, διάζωμα.
cornişor ά. Βοτ. λυκοπόδιον.
corniţă θ. μικρὸν κέρας, κέρας δορκάδος | εἶδος σταφυλῆς, νυχᾶτο.
cornorat-ă ἐ. κερασφόρος | ὑπερβολικός, φανταστικὸς (συνεκδ.). || ά. Διάβολος.
cornoratic-ă ἐ. κερατοειδής.
cornut-ă ἐ. κερασφόρος. || θ. κερουλίς, ἡ ἔχουσα συνεστραμμένα κέρατα | Βοτ. στραμμόνιον | Χημ. κέρας.
cornuţă θ. Βοτ. ξάνθιον.
cornuţi ά. πλ. κεράτιον.
coroabă θ. ἀγριοκοκκύμηλον.
coroagă θ. φλοιὸς (φιλύρας) κώδιον, δέρμα προβάτου ξηρόν.
coroană θ. στέμμα, στέφανος | αὐστριακὸν νόμισμα | ἀκροσκέπιον χωρικῆς οἰκίας | Βοτ. ἴδε bibilică.
corobană θ. γεράνδρυον, κοῖλον κορμοῦ δένδρου.
corobăţică θ. Βοτ. κενταύριον, corobătica cucului ἡράνθεμον.
corobeaţă θ. ἀγριόμηλον.
coroborà (**a**) ῥ. ἐπιρρωνύω | ἐνδυναμώνω.
coroborare, coroborat ἀφ. καὶ μετ. ἐνδυνάμωσις, ἐνδυναμωμένος.
corodà (**a**) ῥ. διαβιβρώσκω.
corogì (**a**) ῥ. τύπτω, δέρω ἀνηλεῶς. || a se corogi συρρικνώνομαι.
corogit μετ. συνεστραμμένος, συνερρικνωμένος.
coroiat-ă ἐ. καμπύλος | ἀγκύλος. nas coroiat ῥὶς καμπύλη.
coroiu ά. Ζωολ. ἱέραξ | κερχνηΐς | κόραξ.
corolă θ. κάλυξ ἄνθους.
corolar οὐ. συμπέρασμα, πόρισμα.
coromâslă θ. ἀνάφορον, ζυγὸς πλανοδίου πωλητοῦ, ὀξάγκα.
coronal-ă ἐ. μετωπιαῖος.
coronament οὐ. ἀκροστόλιον ἀγάλματος ἢ ὀχείου.
coroniste θ. Ζωολ. πλατυπτέρυξ (χρυσαλλίς).
coropcă θ. κιβώτιον μετὰ διαμερισμάτων τῶν πλανοδίων πωλητῶν.
coropoar ά. πωλητὴς πλανόδιος | ἀλήτης (συνεκδ.).
corovatic ά. Βοτ. ἴδε lumânărică.
corozìune θ. διάβρωσις.
coroziv-ă ἐ. διαβρωτικός.
corp οὐ. (πλ. corpuri), σῶμα ἀνθρώπου, πλοίου | σωματεῖον | corp de armată σῶμα στρατοῦ, corpul de gardă φυλακεῖον, corpul delictului Νομ. σῶμα ἐγκλήματος.
corporal-ă ἐ. σωματικός. || ἐπίρ. σωματικῶς.
corporaţi(un)e θ. σωματεῖον, συντεχνία.
corpulent-ă ἐ. πολύσαρκος.
corpulenţă θ. πολυσαρκία.
corpusoul ά. σωμάτιον | ἄτομον | Χημ. μόριον.
corpusoular-ă ἐ. Χημ. ἀτομικός.
corsaj οὐ. ἐπιθωράκιον.
corsar ά. πειρατής.
corset οὐ. στηθόδεσμος.
corsetier-ă οὐσ. στηθοδεσμοποιός.
corsican-ă ἐ. καὶ οὐσ. κορσικανός.
cort οὐ. (πλ. corturi) σκηνή, a se ocări ca la uşa cortului ὑβρίζομαι χυδαίως | σκήνωμα | Ἐκκλ. ἀρτοφόριον.
cortej οὐ. πομπή, συνοδεία, ἀκολουθία.
cortel οὐ. ἀλεξήλιον, ἀλεξίβροχον.
cortelar ά. πωλητὴς ἀλεξηλίων.
cortical-ă ἐ. φλοιώδης.
cortină θ. αὐλαία (θεάτρου) | παραπέτασμα κλίνης.
cortorosì (**a**) ῥ. ἀπαλλάττω. || a se cortorosì ἀπαλλάττομαι.
corturar ά. νομάς, σκηνίτης.
cortuşă θ. Βοτ. ἡράνθεμον.
cortuţ οὐ. ὑποκ. τοῦ cort.
coruná οὐ. ἔδαφος ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ μύλη (μυλόπετρα).
corupător-oare οὐσ. διαφθορεύς.
corupe (**a**) ῥ. διαφθείρω | δωροδοκῶ | ἐξαχρειώνω. | a se corupe διαφθείρομαι.
corupere, corupt ἀφ. καὶ μετ. ἐξαχρείωσις, ἐξηχρειωμένος.
coruptibil-ă ἐ. διαφθαρτός.
coruptibilitate θ. τὸ διαφθαρτόν.
corupţi(un)e θ. διαφθορὰ | ἐξαχρείωσις | δωροδοκία.
coruptor-oare ἐ. διαφθείρων. || ά. διαφθορεύς.
corvadă θ. ἀγγαρεία.
corvană θ. Βοτ. λευκόπους.
corvetă θ. Ναυτ. δρόμων.
corzar οὐ. μικρὸς πρίων.

coș οὐ. (πλ. coșuri) κάλαθος, a aruncă la coș ρίπτω εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων | κιβώτιον | κάννη, σκέπασμα ἀμάξης ἀγοραίας | πόθος, ἄνω κάρδοπος μύλου | τάρσωμα ἁμάξης | 'Ανατ. coșul pieptului θώραξ, a fi tare la coș εἶμαι ὑγιής, a fi rupt în coș λιμοκτονῶ | κολόβωμα, σῶμα ζώου ἀφαιρεθέντων τῶν τεσσάρων ἄκρων.

coș ά. (πλ. coși) φύματα, ὄζοι ἐπὶ τοῦ προσώπου.

cosac ά. 'Ζωολ. χελιδονόψαρον | ἴδε coș | τεμάχιον ξύλου. || πλ. Βοτ. ὀνοβρυχίς.

cosânzeană θ. πεντάμορφη. || ἐ. ὡραία.

coșar ά. καπνοδοχοκαθαριστής.

coșar οὐ. ἀποθήκη ξηραντικὴ ἀραβοσίτου | σταῦλος | οἰκοδομὴ ἑτοιμόρροπος.

coșărar ά. καλαθοπλόκος.

coșarcă θ. μέγας κάλαθος | παληοκάλαθον.

coșărel οὐ. ὑποκ. τοῦ coș.

coșărie θ. καλαθοπλοκική.

cosaș ά. θεριστὴς | Ζωολ. μεγάλη ἀκρίς.

coscaiu ά. Ζωολ. κόραξ.

coșcoiug οὐ. φέρετρον | κιβώτιον.

coșcodan ά. Ζωολ. κερκοπίθηκος | ἄρρεν νήπιον | δυσειδὴς ἄνθρωπος.

coșcogeà ἐπίρ. λίαν μεγάλως, coșcogeà om ἄνθρωπος ἡλικιωμένος.

coșcogeamite ἐπίρ. λίαν μεγάλως.

coșcov-ă ἐ. κοῖλος. || οὐ. πλ. coșcoave κοιλότητες ἐδάφους, ἔνθα συναθροίζονται τὰ ὕδατα.

coșcovì (a se) ῥ. κοιλαίνομαι.

coșcovit-ă ἐ. κοῖλος. || οὐ. ἐκκοίλανσις.

cosecantă θ. Τριγ. συνδιατέμνουσα.

coșenilă θ. ὄστρακον, κιρμίζι (κοιν.).

coșer οὐ. ἀποθήκη ἔνθα ξηραίνονται οἱ καρποί, εἰλόπεδον.

coșețel ά. Βοτ. σίσαρον.

così (a) ῥ. θερίζω. || a se così πληγώμαι τοὺς πόδας (ἐπὶ ἵππων).

coșì (a) ῥ. ξυλοκοπῶ, l'a coșit în bătaie τὸν ἐξυλοκόπησε | δάκνω ne-au coșit țânțarii μᾶς κατέφαγαν οἱ κώνωπες. || a se coșì ἐξοιδαίνομαι, a se coșì pe obraz ἐξάγω ἐπὶ τοῦ προσώπου φύματα.

cosicel ά. Βοτ. σέσελι.

cosie θ. στειλεὸς δρεπάνου.

cosin οὐ. Τριγ. συνημίτονον.

cosire, cosit ἀφ. καὶ μετ. θέρισις, θερισμένος. || οὐ. θερισμὸς | vremea cositului τὸ θέρος, mașină de cosit θεριστικὴ μηχανή.

coșiță θ. πλόκαμος, a împleti coșiță albă μένω γεροντοκόρη | Βοτ. ἄγριος δροῦς.

cositel οὐ. Βοτ. σεῖον πλατύφυλλον.

cositor οὐ. κασσίτερος.

cositorì (a) ῥ. κασσιτερώνω.

cositorire, cositorit ἀφ. καὶ μετ. κασσιτέρωσις, κασσιτερωμένος.

cositurà θ. θερισμός.

coșitură θ. σίδημα.

coșmagă θ. καλύβη πλεκτή.

coșmar οὐ. ἐφιάλτης.

cosmetic-ă ἐ. κοσμητικός. || οὐ. κοσμητικὸν παχύμυρον.

cosmic-ă ἐ. κοσμικός.

cosmogonie θ. κοσμογονία.

cosmografie θ. κοσμογραφία.

coșmolie θ. καλύβη.

cosmologie θ. κοσμολογία.

cosmopolit ά. κοσμοπολίτης.

cosmopolitism οὐ. κοσμοπολιτισμός.

coșnicioară θ. καλαθίσκος.

coșniță θ. κάλαθος ὠνίων, bani de coșniță χρήματα ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν καθ' ἡμέραν ἀγορὰν τῶν τροφίμων, coșnița de albine κυψέλη μελισσῶν.

coșolină θ. χόρτον κακῆς ποιότητος (θερισμένον).

cosor οὐ. μικρὸν δρέπανον, cosor cu două tăișuri δρέπανον ἀμφίστομον | Βοτ. κερατόφυλλον.

cosoraș οὐ. ζάγκλη, κλαδευτήριον.

cosorì (a) ῥ. κλαδεύω.

cosoroabă θ. τέρεμνον, δοκὸς στέγης | εὐθυντήρ, ὑδροσταθμικὸς γνώμων ψαμμαθῶν | ραβδία συγκρατοῦντα τὸ ὑφάδιον, ξίγκλα.

cost οὐ. ἀξία, τιμή, în costul fabricei ἐπὶ τῆς πρώτης ἀξίας.

costà (a) ῥ. στοιχίζω, mult m'a costat pierderea aceea πολὺ μὲ ἐζημίωσεν ἡ ἀπωλεια ἐκείνη.

costal-ă ἐ. πλευρικός.

costandă θ. ἀρχαῖον δεκάλεπτον.

costaș ά. ἐπιπρητήν, ἵππος ἡλικίας 2 ἐτῶν.

costeiu οὐ. φρούριον.
costeliv-ă ἐ. ἰσχνὸς ἐξ ἀσιτίας | ξηρὸς ἄνοστος (συνεκδ.).
coştireaţă θ. ὀρνιθῶν | συοφόρβιον.
costiş-ă ἐ. πλάγιος, κατηφορικός. || οὐ. κατήφορος.
costiset ἐ. κατηφορικός.
costisitor-oare ἐ. δαπανηρός.
costiţă θ. μικρὰ πλευρὰ | πλευρὶς ζώου.
costiug οὐ. πτῶμα (ζώου).
costorit-ă ἐ. ἐπεξειργασμένος διὰ μαχαιρίου.
costoroabă θ. ἴδε cosoroabă ἑτοιμόρροπος οἰκία.
costrăş ἀ. ἴδε biban, costrăş spinos θρίσσα.
costraşiu-e ἐ. μιλτόχρους.
costreiu ἀ. Βοτ. κέγχρος ἀφρικανικὸς | πλ. ἀνδροπώγων.
costruş ἀ. ἵππος ραβδωτός.
costruşare θ. ράβδωσις.
costum οὐ. ἐνδυμασία | ἱματισμός, μεταμφίεσις.
costumà (**a**) ῥ. ἐνδύω, μεταμφιέζω. || a se costumà μεταμφιέζομαι.
costumar ἀ. ἱματιοφύλαξ θεατρικὸς | ἐνοικιαστὴς μεταμφιέσεων.
costumat μετ. μετημφιεσμένος.
coşuleţ οὐ. καλάθιον | τυρὸς ἐντὸς καλαθίου.
cot οὐ. (πλ. coate) ἀγκών, cot la cot ὀπισθάγκωνα δεμένος, a-şi da coate συνεννοοῦμαι, a se răzimà pe coate στηρίζομαι ἐπὶ τῶν ἀγκώνων, a lovì cu cotul παραγκωνίζω, i-a arătat cotul τῷ ἔδειξε τὸν ἀγκῶνα | (πλ. coturi) μέτρον μήκους, χωρητικότητος, πῆχυς | καμπὴ ὁδοῦ, ποταμοῦ.
cot ἀ. πῆχυς.
cotă θ. σῆμα, ἐπίσημα | μέρος ἐξόδων | Χρημ. σημείωμα τιμῆς | βάθος ὑδάτων ποταμοῦ.
cotà (**a**) ῥ. διατιμῶ (ἐμπορεύματα) | Χρημ. σημειῶ τὴν ἀξίαν τῶν χρεωγράφων | μετρῶ τὸ βάθος τοῦ ποταμοῦ | ταξινομῶ.
cotangentă θ. Τριγ. συνεφαπτομένη.
cotar ἀ. καταμετρητής.
cotărì (**a**) ῥ. καταμετρῶ τὴν χωρητικότητα.
cotărit μετ. καὶ οὐ. καταμετρημένος | καταμέτρησις.
cotarlă θ. κοπρόσκυλον, ζῶον ἀχαθάρτον.
cotat μετ. καταμετρημένος.
cotcă θ. δέμα ἐμπορευμάτων | a juca de a cotcă σφαιροβολῶ.
coţoă θ. κύβος | ἀπάτη | i-a stricat coţca τοῦ ἐχάλασε τὴν δουλειάν.
coţcar ἀ. λωποδύτης, αἰσχροκερδής.
coţoărie θ. αἰσχροκέρδεια, λωποδυσία.
cotcodac! ἐπιφ. κακάρισμα ὄρνιθος.
cotcodăci (**a**) ῥ. κακαρίζω.
cotealà θ. μέτρημα διὰ πήχεως, καταμέτρησις.
coteiu ἀ. κύων βραχύπους.
cotelì (**a**) ῥ. ἐρευνῶ, ἐξετάζω.
cotelciu ἀ. πολυπράγμων, περίεργος.
coteneaţă θ. καλύβη, παράπηγμα.
coterie θ. συμμορία, φατρία.
coteţ οὐ. ὀρνιθῶν, περιστερεών, cotet pentru câini κυνοστάσιον, cotet pentru peşte ἰχθυοφυλάκιον | ταρσὸς ἐξ οὗ τοῦ ὁποίου ἐκκοκίζεται ὁ ἀρχαιόστομος | συοφόρβιον.
cotì (**a**) ῥ. στρέφω, a cotit la stânga ἔστρεψε πρὸς τὰ ἀριστερὰ | περιστρέφομαι | μετρῶ διὰ τοῦ πήχεως | καταμετρῶ τὴν χωρητικότητα δοχείου. || a se cotì περιστρέφομαι | διαγκωνίζομαι, συνεννοοῦμαι μετά τινος (συνεκδ.), se cotiau între ei συνεννοοῦντο μεταξύ των.
cotioar ἀ. ἐκμεταλλευτής, αἰσχροκερδής.
cotidian-ă ἐ. ἡμερήσιος, ἐπιούσιος. | ἐπίρ. ἐπιουσίως, ἡμερησίως.
cotigă θ. ἴδε cotiugă | ἅμαξα πρὸς συλλογὴν ἀδεσπότων κυνῶν.
cotigar ἀ. συλλογεὺς ἀδεσπότων κυνῶν (μπόγιας).
cotigì (**a**) ῥ. παραχαμπτω.
cotigitură θ. παράκαμψις.
cotiledon οὐ. Βοτ. κοτυληδών.
cotiledonat-ă ἐ. κοτυληδονοφόρος.
cotilion οὐ. χορὸς μετὰ δώρων.
cotire ἀφ. καταμέτρησις (χωρητικότητος). || θ. περιστροφὴ | καμπή, curge şi la cotire se pierde ὁ ποταμὸς ῥέων γίνεται ἀφανὴς κατὰ τὴν καμπήν.

cotiș ἐπίρ. ἑλικοειδῶς.
cotit μετ. κατα-μετρημένος. || ἐ. ἑλικοειδής. || οὐ. καταμέτρησις.
cotitate θ. μερίδιον.
cotitură θ. ἑλιγμός, cărări cu cotituri μονοπάτια ἑλικοειδῆ | πτυχή.
cotiugă θ. δίχρος | τὸ πρόσθιον μέρος τοῦ ἀρότρου | κιλλίβας κανονίου.
cotizà (a se) ῥ. συμβάλλομαι δι'ἐράνου.
cotizare, cotizat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ cotiza.
cotizaţi(un)e θ. ἔρανος.
cotleţ οὐ. ὀφθαλμός, ὀπὴ κλωστικῆς μηχανῆς, a căutà cotleţe cuivà ζητῶ δυσκολίας ὅπου δὲν ὑπάρχουν.
cotletă θ. πλευρίς.
cotlon οὐ. γεράνδρυον, κοῖλον δένδρου | χαράδρα | κοίλωμα ὑπὸ τὴν ἑστίαν | αἴθρανον, φουξοῦ | πλ. κοιλότητες παρὰ τὰς ὄχθας ποταμοῦ (ἔνθα κρύπτονται αἱ καραβίδες).
cotlonì (a) ῥ. ἀνασκαλεύω.
cotoc ἀ. γάτος | πλ. οἱ ὀπίσθιοι ἐρχίονες φορταμάξης | ἀντίον ὑφαντικῆς μηχανῆς | ξέστρον.
coţofanà θ. κίσσα | λάλος, φλύαρος (συνεκδ.) | δοκὸς συνδέουσα δύο ἐγκαρσίους στρωτῆρας | τὰ ἄκρα τῶν στελεῶν τοῦ ἀρότρου.
coţofăni (a) ῥ. καθίζω ἐπὶ δένδρου.
cotoi (a se) ῥ. ζευγαρώνομαι (ἐπὶ γαλῶν).
cotoiu ἀ. γάτος, ἴδε cotoc | μέγα ξέστρον (ἐκβαθυντικὸν) ξυλουργοῦ.
cotolan οὐ. στάχυς ἀραβοσίτου.
cotonoagă θ. ἐμβολεύς, φυτευτήριον.
cotonog-oagă ἐ. ὁ ἔχων παραλύτους τοὺς πόδας (ἐπὶ ζώων) | ζῶον βραχύπουν.
cotonogeală θ. παράλυσις τῶν ποδῶν ζώου | ξυλοκόπημα | κολόβωσις.
cotonogì (a) ῥ. ὑποφέρω ἐκ παραλύσεως τῶν ποδῶν (ἐπὶ ζώων) | δέρω τινὰ ὑπερβολικῶς | κολοβώνω.
cotor οὐ. (πλ. cotoare) μίσχος φυτοῦ | λαβὴ ἀξίνης | πρέμνον | ράχις βιβλίου | cotorul aripei πτερύγιον, barbă în cotor γενειὰς ἀπολήγουσα εἰς ὀξύ, a ridicà via la cotor προσδένω ἄμπελον.
coțori (a) ῥ. ἐοτανίζω (ἄμπελον) προσδένω.
cotorit μετ. καὶ οὐ. ἐοτανισμένος, ἐοτάνισμα.
cotoroage θ. πλ. κνῆμαι λεπταὶ (εἰρων.), mișcă mai repede de cotoroage κινήσου ταχύτερον | πηκτὴ ποδῶν μόσχου.
cotoroanță θ. γαλῆ γηραλέα | γραῖα μέγαιρα (συνεκδ.).
cotorobușcă θ. Ζωολ. σεισοῦρα ἐχρινή.
cotorogì (a) ῥ. κακαρίζω.
cotorosì (a se) ῥ. ἴδε cortorosì.
cotoșman ἀ. χονδρὸς γάτος.
cotrò ἐπίρ. incotrò? πρὸς ποῖον μέρος; a nù aveà încotrò εὑρίσκομαι πρὸ ἀδιεξόδου.
cotrobăi (a) ῥ. ἐρευνῶ | ἐξετάζω | ἀνασκαλεύω.
cotrobăire, cotrobăit ἀφ. καὶ μετ. ἀνασκάλευσις, ἀνασκαλευμένος.
cotroc οὐ. καταφύγιον.
cotrocì (a) ῥ. στεγάζω | ἀνασκάπτω, ἐρευνῶ.
cotrocire, cotrocit ἀφ. καὶ μετ. στέγασις, στεγασμένος.
cotropì (a) ῥ. εἰσβάλλω, κυριεύω, κατακτῶ, καταλαμβάνω | ὀυθίζω.
cotropire, cotropit ἀφ. καὶ μετ. κατάκτησις, κατεκτημένος.
cotropitor-oare ἐ. κατακτητικός. || οὐσ. ἐπιδρομεύς, κατακτητής.
cotrușnio ἀ. Βοτ. καλαμίνθη.
cotruță θ. σηκός | παράδυστον (χωρικῆς ἑστίας) | γυνὴ ραδιοῦργος (συνεκδ.).
coturn οὐ. κόθορνος.
covăci (a) ῥ. σιδηρουργῶ.
covăcire, covăcit ἀφ. καὶ μετ. σιδηρούργησις, σιδηρουργημένος.
covaciu ἀ. σιδηρουργός.
covârșì (a) ῥ. ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω τὸ μέτρον | καταπονῶ.
covârșire, covârșit ἀφ. καὶ μετ. καταπόνησις, καταπονημένος.
covârșitor-oare ἐ. ὑπέρπλεως, ὑπερβολικός | ἔκτατος, ἐξαίρετος.
covașă θ. ἐρύτος, κεγχρόζυθος.
covășeà θ. πέλλα, ξύλινος ἀμολγεύς.
covășeală θ. ζύμωσις, πιτυά.
covăsì (a se) ῥ. ζυμοῦμαι, ὀξυνίζω | πήγνυμαι.
covăsit μετ. ὀξυνισμένος, lapte covăsit ξυνόγαλα, laptele fiert l'a opărit, suflă și în cel covăsit ὅποιος καῇ στὸν χυλὸ

φυσᾷ καὶ τὸ γιαοῦρτι (παρ.). || οὐ. ὀξύνισμα.
covată θ. μαγίς, ζυμοσκάφη | γαβάθα ἀμαλγεύς, καβίτσα | φατνίον | κάτω σκάφη τοῦ μύλου ἐν ᾗ ἀθροίζεται τὸ ἄλευρον, κασόνι.
covăţeà-ică θ. μικρὰ σκάφη | ξυλίνη ἁλατοδόχη | πινάκιον | λοπὰς ὀδοιπορικὴ χωρικοῦ | κοιτὶς βρέφους | ἐλαύτη, ξυλοπέδιλον.
covăţit-ă ἐ. κοίλος.
covergă θ. καλύβη ἐκ φυλλωμάτων.
coviltir οὐ. κάννη, ἐπίστεγον ἁμάξης.
covor οὐ. τάπης.
covoraş οὐ. μικρὸς τάπης.
covrag ἀ. μίσχος ἀραβοσίτου.
covrig ἀ. τραγανὶς στρογγύλη. κουλοῦρι | a se face covrig συστρέφομαι (ἐκ τοῦ ψύχους) | a scoate la covrigi πτωχεύω.
covrigà (**a**) ῥ. συστρέφω. || a se covrigà συστρέφομαι, μαραίνομαι.
covrigar ἀ. κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς τραγανίδων, κουλουρᾶς.
covrigat-á ἐ. συνεστραμμένος.
covrigătură θ. συστροφή.
covrigel ἀ. μικρὰ τραγανίς, κουλουράκι.
covru οὐ. κρησφύγετον.
coxal-ă ἐ. Ἀνατ. ἰσχιακός.
coxalgie θ. ἰσχιαρθροκάκη.
coz ἀ. Χαρτ. τὸ ἐπικρατοῦν χαρτίον, κόζι | frumoasă coz ἐκτάκτως ὡραία (πεντάμορφη).
cozonac ἀ. ἀρτολάγανον, χριστόψωμον | ἐπιγονατίς.
cozondraci ἀ. πλ. ἀορτῆρες.
cozoroc οὐ. γεῖσον πιλικίου.
cra! ἐπιφ. μίμησις τοῦ κρωγμοῦ τοῦ κόρακος.
crab ἀ. Ζωολ. κάραβος.
crac! ἐπιφ. κράκ!
crac ἀ. κνήμη | διαβήτης, în doi craci διχαλωτὸς | τὸ ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ δυνχος τοῦ ἵππου κέρας | βραχίων (ποταμοῦ, ὄρους) | ρυμοῦχος ἁμάξης | ὀδόντιον δικράνου ἢ περόνης.
cracă θ. κλάδος κλῶνος.
crăcană θ. δίκρανον | κρεμάστρα, ἄλσσος τρισχιδὴς πρὸς ἀνάρτησιν τῆς χύτρας | καρφὶς κομώσεως | σχαλίς, διχαλωτὸν ραβδίον κυνηγετικοῦ δικτύου | κρατευτής, ὑποστήριγμα ὀβελοῦ | γαϊδάρα, ἐφίππιον ἐφ οὗ κόπτονται τὰ ξύλα | εἶδος σταφυλῆς.
crăcănà (**a se**) ῥ. ἀνοίγω τὰς κνήμας.
crăcănat μετ. τοῦ crăcănà. || ἐ. διχαλωτός.
crăcănos-oasă ἐ. κλαδωτός, πολυσχίδής.
crăcĭ (**a**) ῥ. διχαλώνω | ἀνοίγω διαβήτην, τὰς κνήμας. || a se crăcì διανοίγω τὰς κνήμας.
crăcire, crăcit ἀφ. καὶ μετ. διχάλωσις, διχαλωμένος.
crăciun οὐ. Χριστούγεννα | ῥόπαλον, i-a dat cu crăciunul τὸν ἔδειρε.
crăcni (**a**) ῥ. ἐξάγω φωνήν, nu crăcni μὴ βγάλῃς τσιμουδιά.
crăi (**a**) ῥ. (ἀρχ.) βασιλεύω.
crăiasă θ. (ἀρχ.) βασίλισσα.
craidon ἀ. νέος φαυλόβιος.
crăie θ. βασιλεία.
crăiesc-ească ἐ. βασιλικός.
crailâc οὐ. ἀκολασία, a se ţine de crailâcuri ζῶ βίον ἀκόλαστον.
crailiciu ἀ. Βοτ. ὀροβάγχη.
crăime θ. βασιλεία.
crainic ἀ. δημόσιος κῆρυξ, κράχτης (κοιν.).
crainicì (**a**) ῥ. (ἀρχ.) γνωρίζω τῷ κοινῷ δημοσιεύω, ἀγγέλλω δημοσίᾳ | κηρύττω.
crainicesc-ească ἐ. κηρύκειος.
craiovean-eancă ἐ. κάτοικος Κραϊώβης.
crăişor ἀ. νέος βασιλόπαις | ἄνευ ἀξίας ἄνθρωπος (συνεκδ.) | Ζωολ. τρώκτης.
crăiţă θ. θυγάτηρ βασιλέως, πριγκήπισσα, κυρία | Χαρτ. τὸ δέκα καρρὸ καὶ δύο σπαθί | Βοτ. ταγήτης, γαρύφαλλον Ἰνδιῶν.
craiu ἀ. (ἀρχ.) βασιλεύς, cei trei crai dela Răsărit οἱ τρεῖς μάγοι ἐξ Ἀνατολῶν | Χαρτ. ῥήγας, crai de ghindă ῥήγας σπαθί | craiu nou νέα σελήνη | ἀκόλαστος, un craiu si jumătate μέγας ἀκόλαστος.
cram οὐ. ἐπίσημος ὑπυδοχή.
cramă θ. ληνός, πιεστήριον σταφυλῶν | σταφυλοστάσιον | πατοστάσι, ἀποθήκη κάδων.

crampe θ. πλ. κωλικοί (τῶν ἐντέρων).
crâmpeiu οὐ. ἄκρον, τεμάχιον | στρόφαλος.
crâmpiță θ. κόμβος ὑφαδίου.
crâmpoșie θ. ροϊδίτης (σταφυλή).
crâmpoți (a) ῥ. λεπτοτομῶ, κομματιάζω | τρώγω μετ' ὀρέξεως.
crâmpoțire, crâmpoțit ἀφ. καὶ μετ. λεπτοτόμησις, λεπτοτομημένος.
crancalâc οὐ. ἀκολαστεία.
crancăn ἀ. κορώνη | ἀκόλαστος.
crâncâni (a) ῥ. ἴδε croncăni.
crâncen-ă ἐ. σκληρός, τρομερός.
crâncenie θ. σκληρότης, ὠμότης.
crânceș ἀ. Βοτ. γαῖον ροδοειδές.
crâng οὐ. βασύλιον, ἀλσύλιον | ἄλυσσος μεταβιβάζουσα τὴν κινητήριον δύναμιν.
crângăi (a) ῥ. κοάζω.
crângăit οὐ. κοασμός.
crângărit οὐ. κλάδοι.
crângos-oasă ἐ. ἴδε crânguros.
crânguleț οὐ. μικρὸν δάσος.
crânguros-oasă ἐ. δασώδης.
craniologie θ. κρανιολογία.
craniu οὐ. κρανίον.
crap ἀ. Ζωολ. κυπρῖνος.
crăpà (a) ῥ. σχίζω, σχίζομαι, face un frig de crapă pietrele κάμνει ψῦχος τρομερόν, îi crapă buzele de foame ἀποθνήσκει τῆς πείνης, unde dai și unde crapă ἀλλοῦ τὸ ὄνειρο καὶ ἀλλοῦ τὸ θαῦμα (φρ.) | ἡμιανοίγω, a crăpà ușa ἡμιανοίγω τὴν θύραν | διαρρήγνυμαι (ἐπὶ ἀγγείων ὑαλίνων ἢ πηλίνων) | τρώγω κατὰ κόρον, i-am adus să crape τῷ ἔφερα νὰ φάγῃ καὶ νὰ σκάσῃ | θνήσκω (ἐπὶ ζώων) a crăpat de necaz ἔσκασεν ἀπὸ τὸ κακόν του (φρ.) | ἀνοίγω (ἐπὶ ἀνθέων). || a se crăpà σχίζομαι, a se crăpà de ziuă ἐξημερώνει.
crăpat μετ. διερρηγμένος, ἡμιηνεωγμένος. || οὐ. crăpatul zilei ἡ αὐγή.
crăpătură θ. ῥῆγμα, σχισμή | διάσφαγμα, χαραγμάδα τοίχου.
crăpușnic ἀ. Βοτ. κίρσον ἑλῶδες.
crăpușor ἀ. κυπρινίσκος.
cras-ă ἐ. ρυπαρός.
crașcă θ. ξύλον ἐφ' οὗ ξηραίνονται τὰ βαμμένα νήματα.
crasci-crășei ἀ. πλ. Βοτ. ἰαλάπη.
crâșmă θ. ἴδε cârciumă.
crâșni (a) ῥ. ἴδε scârșni.
crâsnic ἀ. τετράγωνον ἁλιευτικὸν δίκτυον.
crâsnic οὐ. ἐπιμελητὴς ἐκκλησίας, καντηλάπτης.
crăstăval ἀ. Βοτ. ὑγροκίρσιον | χαιρόφυλλον ἀρωματῶδες.
crastavete ἀ. ἴδε castravete.
crater οὐ. κρατήρ.
cratimă θ. Γραμ. ἑνωτικὸν σημεῖον.
cratiță θ. μαγειρικὴ χύτρα | ποδιστήρ, χύτρα μὲ πόδας.
craun ἐπίρ. a umblà craun ἀκολασταίνω.
cravaiu οὐ. ὦρα τῇ λεχῷ, λεχουσιάτικα.
cravașă θ. μαστίγιον.
cravată θ. λαιμοδέτης.
creà (a) ῥ. δημιουργῶ. παράγω.
creangă θ. κλάδος δένδρου a umblà creangă περιπατῶ ἀσκόπως.
creanță θ. πίστωσις | πιστωτικὴ ἐπιστολή.
creare θ. δημιουργία, παραγωγή.
creastă θ. κορυφή, λοφίον, creasta cocoșului λείριον ἀλέκτορος Βοτ. λεόνουρον | ἔπαλξις τείχους creasta munților ἡ κορυφὴ τῶν ὀρέων.
creat μετ. δημιουργημένος.
creațiune θ. δημιουργία | παραγωγή | ἐπινόησις | ἵδρυσις.
creator-oare οὐσ. δημιουργός, πλάστης.
creatură θ. δημιούργημα, πλάσμα.
crede (a) ῥ. πιστεύω, ἐμπιστεύομαι, crede în el ἐμπιστεύθητι εἰς αὐτὸν | ἐλπίζω, cred că vei reuși ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπιτύχῃς | a crede cuiva εὐσπλαγχνίζομαι τινα | a face să creadă παραπείθω. || a se crede φαντάζομαι εἶναι, prea te crezi ἔχεις μεγάλην ἰδέαν διὰ τὸν ἑαυτόν σου.
credibil-ă ἐ. πιστευτός.
credibilitate θ. εὐπιστία.
credincer ἀ. (ὀρχ.) ἐπιμελητὴς τοῦ κελλαρίου τοῦ πρίγκηπος | σύμβουλος ἰδιαίτερος | πρόσωπον τῆς ἐμπιστοσύνης.
credincios-oasă ἐ. πιστὸς | drept credincios ὀρθόδοξος, ἄξιος ἐμπιστοσύνης | πιστός, ἀφωσιωμένος. || ἀ. πιστός, ἔμπιστος. || ἐπίρ. πιστῶς.

credinţă θ. πίστις, πεποίθησις, credinţă politică πολιτικὴ πεποίθησις. bună credinţă καλὴ πίστις, de bună credinţă εἰλικρινῆς | ἐμπιστοσύνη, demn de credinţă ἄξιος ἐμπιστοσύνης | πίστωσις, a-şi mâncà credinţă χάνω τὴν πίστωσιν | ἀρραβῶνες. inel de credin'ă δακτύλιος ἀρραβῶν.

credinţà (**a**) ῥ. ἀρραβωνίζω. || a se credinţà ἀρραβωνίζομαι.

credit οὐ. πίστωσις.

credità (**a**) ῥ. πιστώνω.

creditare θ. πίστις (ἐπὶ ἐμπορικῶν ὑποθέσεων).

creditor ἀ. πιστωτής.

credul-ă ἐ. εὔπιστος.

credulitate θ. εὐπιστία.

creieri ἀ. πλ. ἐγκέφαλος, n'are creieri εἶναι ἄμυαλος, a-şi sburà creierii αὐτοκτονῶ, partea dindărăt a creierilor παρεγκεφαλίς, tobă de creieri ἀλὰς | κορυφή, in creierii munţilor ἐν τῇ κορυφῇ τοῦ ὄρους | capul până nu se sparge, creierii nu se văd ἂν δὲν κοπάσουν γόνατα καρδιὰ δὲν θεραπεύεται (παρ.).

creion οὐ. μολυβδοκόνδυλον.

creicnà (**a**) ῥ. ἰχνογραφῶ.

creiţar ἀ. αὐστριακὸν δίλεπτον, are creiţari εἶνε πλούσιος.

cremă θ. ἀνθόγαλα, πίαρ | παχύμυρον.

cremaţiune θ. ἀπανθράκωσις πτώματος, ἀποτέφρωσις.

crematoriu οὐ. ἀποτεφρωτικὸς κλίβανος.

cremene ἀ. πυρίτης λίθος, cât ai da în cremene ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ | satul lui Cremene ἐμπᾶτε σκύλοι καὶ ἀλέστε καὶ ἀλεστικὰ μὴ δώσετε (φρ.).

cremenos-oasă ἐ. πυριτιώδης.

cremotartor οὐ. Χημ. ὄξυνον τρυγικὸν κάλιον.

creol-ă ἐ. ἀποικογενής, μιγάς.

creozot οὐ. κρεωσίκρεας.

crep οὐ. κροκύφαντον.

crepitaţi(un)e θ. κριγμός.

crepon οὐ. ὕφασμα μαλλομέταξον.

crepuscul οὐ. σκιόφως, ἀμφιλύκη.

crepuscular-ă ἐ. ἀμφιλυκικός.

crescător-oare οὐσ. ὁ ἀνατρέφων παιδία | ὁ τρέφων ζῶα.

crescătură θ. αὔξησις, ἀνάπτυξις.

cresout μετ. ηὐξημένος, apă crescută ὕδωρ ὑφωμένον | ἀναπεθραμμένος, om bine crescut ἄνθρωπος καλῶς ἀνατεθραμμένος. || οὐ. αὔξησις.

crestà (**a**) ῥ. σχάζω, διασχίζω, ἐντέμνω, a crestà pe obraz κάμνω ἐντομὰς ἐπὶ τοῦ προσώπου.

crestare ἀφ. σχάσις. || θ. ἐντομή.

crestat μετ. ἐντετμημένος, ἐσχασμένος. || ἐ. ἐπαλξωτός. || ἀ. ἀλέκτωρ. || οὐ. γλύκυσμα κηδειῶν.

crestăţea θ. Βοτ. θριδάκιον.

crestătură θ. ἐντομή, σχάσις | σκοπευτικὴ γραμμὴ | ἔπαλξις.

creşte (**a**) ῥ. αὐξάνω, cop lul creşte repede τὸ παιδίον αὐξάνει ταχέως, râul creşte într'una τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ ὑψοῦνται ὁλονέν, îi creşte inima de bucurie ὑπερχαίρει | ἀνατρέφω τέκνα | τρέφω ζῶα | creşte inima în el φουσκώνει ἀπὸ τὴν χαρά του.

creştere θ. αὔξησις, ἔκφυσις, creşterea dinţilor ὀδοντοφυΐα | ὕψωσις (ἐπὶ ὑδάτων) | ἀνατροφή, a dat copilului bună creştere ἀνέθρεψε καλῶς τὸ τέκνον του | κτηνοτροφία.

creştet οὐ. κορυφὴ (κεφαλῆς) | din creştet până în talpă ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν | προσκεφάλαιον | κορυφὴ ὄρους | κολοφών, ajunse la creştetul măririi εἶχε φθάσει εἰς τὸν κολοφῶνα τῆς δόξης του.

creştin-ă ἐ. χριστιανικός. || ἀ. χριστιανὸς | ἄνθρωπος καλὸς (λαϊκ.), un biet creştin ἕνας κακομοίρης.

creştinà (**a**) ῥ. ἐκχριστιανίζω, βαπτίζω. || a se creştinà ἐκχριστιανίζομαι.

creştinare, creştinat ἀφ. καὶ μετ. ἐκχριστιάνισις, ἐκχριστιανισμένος.

creştinătate θ. χριστιανωσύνη.

creştinesc-ească ἐ. χριστιανικός.

creştineşte ἐπίρ. χριστιανικῶς.

creştinism οὐ. χριστιανισμός.

crestomaţie θ. χρηστομάθεια.

crestos-oasă ἐ. λοφωτός.

creţ-eaţă ἐ. βοστρυχωτός, πτυχωτός. || οὐ. πλ. creţuri πτυχαί, creţurile rochii αἱ πτυχαὶ τῆς ἐσθῆτος | a face

creţuri συμπτύσσω | ὀστρυχαὶ (τριχῶν κεφαλῆς) | ρυτίδες.
cretă θ. κιμωλία.
cretaceu-e ἐ. κρητιδώδης.
creţesc-ească ἐ. măr creţesc μῆλον ἐρυθρόστικτον.
creţi (a) ῥ. ἴδε încreţi.
cretin-ă οὐσ. ἠλίθιος, ἐλάξ.
cretinism οὐ. ἐλαχεία, ἠλιθιότης.
cretinţă θ. ὀπίσθιον φύλλον περιζώματος.
creţişoare θ. Βοτ. λεοντοπόδιον.
creţitură θ. πτυχή, ρυτίς.
creton οὐ. ὕφασμα (κρητώνιον).
cretos-oasă ἐ. κρητιδώδης.
cretuşcă θ. Βοτ. πτελεΐτσκος.
crevetă θ. καρίς.
crez οὐ. τὸ πιστεύω, τὸ σύμβολον τῆς πίστεως.
crezământ οὐ. ἐμπιστοσύνη, πίστις.
crezare θ. πίστωσις, πίστις. n'are crezare δὲν τὸν πιστεύουν, a da crezare πιστεύω, ἐμπιστεύομαι.
crezător-oare ἐ. εὔπιστος, ἐμπιστευόμενος.
cricală θ. περίκομμα κρέατος, κνημῆς.
crichin ἀ. Βοτ. δαμασκηνέα.
cridă θ. κιμωλία.
crijac ἀ. σταυροφόρος.
crijmă θ. συνδόνη ἐν ᾗ περιτυλίσσεται τὸ βρέφος μετὰ τὴν βάπτισιν.
crilă ἐκχώλευσις.
crimă θ. ἔγκλημα.
criminal-ă ἐ. ἐγκληματικός. ἀ. ἐγκληματίας. || οὐ. κακουργοδικεῖον (λαϊκ.). || ἐπίρ. ἐγκληματικῶς.
criminalitate θ. ἐγκληματικότης.
crin ἀ. κρίνον, crin de baltă σοῖνος, crin galben ἡμεροκαλλὶς ξανθή, crin de pădure ἀγριόκρινον, crin de toamnă ἡμεροκαλλὶς κυανῆ, crin vânăt ξίφιον | ἄνθος κρίνου | λευκότης (τοῦ προσώπου).
criniu-e ἐ. λευκός.
crinolină θ. κρινολίνον.
crintă θ. ταρσὸς ἔνθα τίθεται ὁ τυρὸς | διάρμα, πέρασμα.
crioci ἀ. πλ. ρυμὸς ἁμάξης | δίφρος.
criptă θ. κρύπτη.
criptogam-ă ἐ. κρυπτόγαμος.
criptografie θ. κρυπτογραφία.
crişan-ă ἐ. ρωμαλέος.
crispaţiune θ. σύσπασις.
cristă θ. λοφίον.
cristal οὐ. κρύσταλλος, gravor de cristale κρυσταλλογράφος.
cristalin-ă ἐ. κρυστάλλινος. | οὐ. Ἀνατ. κρυσταλλώδης.
cristaliza (a) ῥ. ἀποκρυσταλλώνω. || a se cristaliza ἀποκρυσταλλώνομαι.
cristalizabil-ă ἐ. κρυσταλλώσιμος.
cristalizare, cristalizat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκρυστάλλωσις, ἀποκρυσταλλωμένος.
cristalizaţi(un)e θ. ἀποκρυστάλλωσις.
cristalograf ἀ. κρυσταλλογράφος.
cristalografie θ. κρυσταλλογραφία.
cristaloid-ă ἐ. κρυσταλλοειδής.
cristeiu ἀ. Ζωολ. ὀρτυγομήτρα. κρέξ.
cristelniţă θ. κολυμβήθρα.
cristeneasă θ. Βοτ. ἴδε barbă boierului.
criţă θ. χάλυψ, a avea inimă de criţă εἶμαι σκληροκάρδιος, a fi criţă εἶμαι μεθυσμένος.
criteriu-e οὐ. κριτήριον.
critic-ă ἐ. κρίσιμος.
critic ἀ. κριτικός, ἐπικριτής.
critică θ. κριτική, ἐπίκρισις.
critică (a) ῥ. ἐπικρίνω.
criticabil-ă ἐ. ἐπικριτός, ἀξιοκατάκριτος, ἀξιόμεμπτος.
criticare, criticat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίκρισις, ἐπικεκριμένος.
criticism οὐ. κριτικισμός, μανία τοῦ ἐπικρίνειν.
crivac οὐ. μικρὸς μύλος | ἐπίσχετρον μύλης.
crivală θ. ἁρπάγιον συνδέον τὸ πριονιστήριον μὲ τὴν κινητήριον δύναμιν | σχενδύλη ξυλουργοῦ | κορμὸς κλαδωτὸς συγκρατῶν τεμάχιον ἅλατος (λειχομένου ὑπὸ τῶν προβάτων) γουδοῦρι.
crivat οὐ. κλίνη, κρεββάτι.
crivăţ οὐ. βορρᾶς, βόρειος ἄνεμος.
crivea θ. ράβδος ἁπλωτικὴ τοῦ ὑφαδίου ἐπὶ τοῦ ἀντίου | ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ ἁρελοποιοὶ περιστρέφουν τοὺς στεφάνους | ἑλικτὴρ σχοινοπλόκου.
crivi (a) ῥ. ὑπερφορτώνω τὸν στόμαχον, παρατρώγω.
crivină θ. ἀγρὸς πλήρης ἀκανθῶν.

orizâ θ. κρίαις, δύσκολος περίστασις | κρίσιμος περίοδος νόσου.
orizalidă θ. χρυσαλλίς.
orizantemă θ. χρυσάνθεμον.
orizmă θ. σπάργανον τοῦ βαπτίσματος.
croat-ă ἐ. καὶ οὐσ. κροατικός, Κροάτης.
croazeà θ. ὕφασμα μὲ σταυρωτὰς ἴνας.
crochetă θ. καπύριον, φαγητὸν ἐκ σεμιδάλεως καὶ τεμαχίων κρεάτων.
croohiu οὐ. σχεδίασμα, σχεδιογράφημα, σκαρίφημα.
crocodil ἀ. κροκόδειλος.
croeală θ. κόψιμον ἐνδύματος, κατασκευὴ | κοπτὴρ σκυτοτόμου.
crohmeală θ. ἄμυλον.
crohmoli (**a**) ῥ. ἀμυλώνω, κολλαρίζω.
crohmolire, crohmolit ἀφ. καὶ μετ. ἀμύλωσις, ἀμυλωμένος.
croi (**a**) ῥ. κόπτω, κατασκευάζω ἔνδυμα, e croit pe el εἶναι καλῶς καμωμένον (ἔνδυμα) | ἐφευρίσκω, croește la minciuni ἐφευρίσκει ψεύδη (τὰς κόβει κοιν.) | δέρω, incepu a-l croi ἤρχισε νὰ τὸν ξυλίζῃ | a croit-o la fugă ἔφυγε δρομαίως (φρ.) | a-și croi o soartă εὑρίσκω μέλλον, cui i se croește rău, rău îi merge tot mereu κακὴ ἀρχὴ κακὸν ἔξει τέλος (φρ.).
croire ἀφ. κόψις.
croit μετ. κατεσκευασμένος, διαπεπλασμένος | κομμένος. || οὐ. κατασκευή.
croitor ἀ. ράπτης ἐνδυμάτων ἀνδρικῶν, croitor de dame ράπτης γυναικείων | fiecare este croitor de pâine pentru dânsul ἕκαστος ἄξιος τῆς τύχης του.
croitoreasă θ. ράπτρια.
croitorie θ. τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ράπτου ἢ τῆς ραπτρίας | ραφεῖον.
croitură θ. ἔνδυμα κατεσκευασμένον | κοπή.
crom οὐ. Χημ. χρώμιον.
cromatic-ă ἐ. Μουσ. χρωματικός.
cromolitografie θ. χρωμολιθογραφία.
croncan ἀ. μέγας κόραξ.
croncăni (**a**) ῥ. κοάζω.
croncănit οὐ. κοασμός.
croncănitor-oare ἐ. κοαστικός, κοάζων.
cronic-ă ἐ. χρόνιος. || ἐπίρ. χρονίως.
cronică θ. χρονογράφημα.
cronicar ἀ. χρονογράφος.
cronograf ἀ. χρονογράφων.
cronogram οὐ. χρονόγραμμα, ἐπιγραφὴ ἱστορικοῦ συμβάντος.
cronologic-ă ἐ. χρονολογικός.
cronologie θ. χρονολογία.
cronologist ἀ. χρονολόγος.
cronometric-ă ἐ. χρονομετρικός.
cronometrie θ. χρονομετρία.
cronometru οὐ. χρονόμετρον.
croșă θ. Μουσ. ἀγκύλη, (ὄγδοον).
croșetă θ. ἀγκυροβελόνη.
croșetà (**a**) ῥ. κεντῶ.
croșetare, croșetat ἀφ. καὶ μετ. κέντησις, κεντημένος.
crosnă θ. ἄσυλλα, ἁρπάγη ἀχθοφόρου | φορτίον ξύλων | δέμα | ἀποσκευή.
crosnaș ἀ. ἀχθοφόρος.
crotal οὐ. κρόταλον.
cruce θ. σταυρός, a-și face crucea σταυροκοποῦμαι, a pune cruce πωλῶ. ἐγκαταλείπω τι, a se pune cruce ἐναντιοῦμαι, a se face cruce διασταυρώνομαι, de aceeași cruce ὁμόθρησκος, frate de cruce φίλος ἀχώριστος, cu crucea în sân φιλόθρησκος ἢ ὑποκριτής, cruce de voinic γενναῖος, cruce de aur în casă ὁ Θεὸς νὰ σῆς ἔχῃ ὑπὸ τὴν σκέπην του, pe crucea mea μὰ τὴν πίστιν μου, ucigă-l crucea ὁ Διάβολος, crucea oiștii ἐπιρρύμιον, ξύλον κάθετον ἐπὶ τῆς ἅδρεως τοῦ ρυμοῦ ἐφ' οὗ προσαρμόζονται τὰ λεπαδνοφόρα, Crucea mare ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, Crucea mică ὁ ἀποκεφαλισμὸς τοῦ ἁγ. Ἰωάννου, crucea roșie ὁ ἐρυθρὸς σταυρὸς | παράσημον | (ἀρχ.) σύνταγμα | Βοτ. crucea pământului ἐρύθακος, crucea voinicului εὐπατόριον. || ἐπίρ. în cruci διεσταυρωμένος | μεσουράνημα ἡλίου.
cruci (**a**) ῥ. διασταυρώνω. || a se cruci σταυροκοποῦμαι, μένω ἄναυδος (συνεκδ.).
cruciat ἀ. σταυροφόρος.
cruciată θ. σταυροφορία.
crucifică (**a**) ῥ. σταυρώνω.
crucificare, crucificat ἀφ. καὶ μετ. σταύρωσις, σταυρωμένος.
crucifix οὐ. ὁ Ἐσταυρωμένος.
cruciform-ă ἐ. σταυροειδής.
crucire ἀφ. διασταύρωσις. || θ. ἔκπληξις.

crucis ἐπίρ. σταυροειδῶς, crucis şi curmezis κινῶ γῆν καὶ οὐρανόν | ἀλλοιθορικῶς.
crucit μετ. διεσταυρωμένος.
cruciuliță θ. μικρὸς σταυρὸς | Βοτ. ἡριγέρων | παράσημον (εἱρων.). || πλ. Βοτ. λυχνίς.
crud-ă ἐ. ἄωρος (ἐπὶ καρπῶν) | σκληρὸς (ἐπὶ ἀνθρώπων) | τρυφερὸς (ἐπὶ ἡλικίας) | ἀσχημάτιστος (ἐπὶ νοῦ). || ἐπ'ρ. σκληρῶς.
crudac-ă ἐ. ἁπλοῦς, ἀθῶος.
cruditate θ. σκληρότης.
crug οὐ. κύκλος, crugul lunei σελήνης κύκλος.
cruguliță θ. Βοτ. ἡριγέρων.
cruh οὐ. τρόχμαλος, λιθάριον ποταμοῦ.
cruhos-oasă ἐ. λιθώδης.
crumpenă θ. γεώμηλον.
crună θ. κρήνη.
crunt-ă ἐ. αἱμοχαρής, σκληρός, cruntă priveliște θέαμα ἀποτρόπαιον. || ἐπίρ. σκληρῶς.
cruntà (**a**) ῥ. αἱματώνω.
cruntare, cruntat ἀφ. καὶ μετ. αἱμάτωσις, αἱματωμένος.
crup οὐ. Παθ. διφθερῖτις τοῦ λάρυγγος.
crupe θ. πλ. πάλημα, κουρκοῦτι ἀπὸ τρίψιλον ἄλευρον.
crupier ἀ. διανομεὺς ρολίνας.
cruşatec ἀ. Βοτ. ἐαρβάριον.
cruşeiu ἀ. Βοτ. φιλλύρα πλατύφυλλος.
cruşi (**a**) ῥ. ἐυρσυδεψῶ σανδάλια χωρικῶν | αἱματώνω.
crustă θ. κορὰ ἄρτου, γλυκύσματος ἢ ἐδέσματος.
crustaceu-e ἐ. ὀστρακόδερμος | θ. πλ. τὰ ὀστρακόδερμα.
cruţà (**a**) ῥ. προφυλάττω, φείδομαι, nu cruță nimic οὐδενὸς φείδεται. || a se cruță φείδομαι ἑαυτοῦ.
cruţare, cruţat ἀφ. καὶ μετ. φύλαξις, φυλαγμένος. || θ. φειδώ, εὐσπλαγχνία, fără cruțare ἀσπλάγχνως.
crutoă θ. νῆμα διὰ τρίβωνας.
cruzime θ. σκληρότης, ὠμότης | ἄωρον τῶν καρπῶν.
ctitor ἀ. κτίτωρ (εὐσεβῶν ἱδρυμάτων) | ἔφορος ἐκκλησίας.
ctitorì (**a**) ῥ. ἱδρύω.
ctitoresc-ească ἐ. κτιτορικός.
ctiiorie θ. ἵδρυσις (εὐσεβῶν ἱδρυμάτων || ἐφορεία (ἐκκλησίας).
cu πρόθ. μετά, ἐκ, furcă cu trei dinți θρίναξ, cu inima deschisă μετ' ἀνοικτῆς καρδίας | διά, cu zece lei διὰ δέκα φράγκων | τοῦ, τῆς, frate cu nevasta mea ἀδελφὸς τῆς συζύγου μου | ἐπὶ (χρονικῶς), nu ne vedem cu anii ἐπὶ ἔτη δὲν βλεπόμεθα | μολονότι, cu toate amenințările παρ'ὅλας τὰς ἀπειλάς, μολονότι ἀπειλεῖ. (Συνθετικῶς) de cu noaptea ἀπὸ τῆς νυκτός, μόλις ἐνύκτωσε, cu toate acestea μολαταῦτα, cu toate că mi-a promis μολονότι μοὶ ὑπεσχέθη | cu cât cu atât ἐπὶ τοσοῦτον ἐφ'ὅσον, cu anevoie δυσκόλως, cu totul ἐντελῶς, cu adevărat ἀληθῶς, du-te cu D-zeu ἄμε στὴν εὐχή, cu mic cu mare μικροὶ μεγάλοι.
cub ἀ. κῦβος.
cubà (**a**) ῥ. κυβομετρῶ | ἀνάγω εἰς τὸν κύβον.
cubaj οὐ. κυβομέτρημα.
cubare, cubat ἀφ. καὶ μετ. κυβομέτρησις, κυβομετρημένος.
cubeà θ. καπνοδόχος χωρικῆς ἑστίας | θόλος.
cubic-ă ἐ. κυβικός, piatră cubică στρωσίπλαξ.
cubital-ă ἐ. Ἀνατ. ὠλενικός.
cubitus οὐ. Ἀνατ. ὠλένη.
cuc ἀ. Ζωολ. κόκκυξ, i-a cântat cucul ἔχει τύχην, îi cântă cucul în casă ἡ οἰκία του εἶναι ἔρημος, n'are să-i cânte cucul δὲν θὰ προφθάσῃ τὸ καλοκαίρι. cucul până nu vede mugurul nu cântă ἐν τῇ παλάμῃ καὶ οὕτω βοήσωμεν (φρ.). || ἐπίρ. κατάμονος, șade cuc în casă κατοικεῖ μόνος, κάθεται σὰν τὸν κοῦκο, cât cucul οὐδέποτε | se face cuc μεθύει | de flori de cuc ματαίως | a juca de-a cucul σταδιοδρομῶ | a prinde mingea în cuc συλλαμβάνω τὴν σφαῖραν πρὶν ἢ πέσῃ.
cucoă θ. κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν πριγκήπων, σύμβολον τῆς ἐξουσίας των.
cucoă θ. καπνοδόχος | Ζωολ. θήλεια κόκκυγος.
cuoăi (**a**) ῥ. ἴδε mai.

cuceri (**a**) ῥ. κατακτῶ | παραδίδω (πόλιν). || a se cuceri ταπεινώνομαι (ἀρχ.).
cucerie θ. εὐλάβεια | ταπεινότης.
cucerire, cucerit ἀφ. καὶ μετ. κατάκτησις, κατακτημένος.
cucoritor ἀ. κατακτητής.
cuceritură κατάκτησις.
cucernic-ă ἐ. ταπεινὸς | εὐσεβής, σεβαστός. prea cucernic σεβασμιώτατος.
cucernicie θ. εὐσπλαγχνία, εὐλάβεια. cucernicie prefăcută ψευδευλάβεια | σεβασμιότης (τίτλος πρωθιερέως).
cucoră θ. Ζωολ. κύκνος.
cucubală θ. Βοτ. κέθρον, τσουγένι.
cucui (**a**) ῥ. ψάλλω ὡς κόκκυξ.
cucuià (**a se**) ῥ. ἐξοιδαίνομαι | κυφώνομαι, a se cuciuà ca o pupăză ἐνδύομαι γελοίως | κουρνιάζω (ἐπὶ ὀρνίθων).
cucuiare, cucuiat ἀφ. καὶ μετ. ἐξοίδησις, ἐξοιδημένος. || ἐ. λοφιώδης | κουρνιάζων, καθήμενος (ἐπὶ πτηνῶν) | ὁ φέρων οἰδήματα, ὄζους, ἴδε ţuguiat.
cucuiată θ. (λαϊκ.) αὐλὴ ἐκκλησίας ὅπου ἔθαπτον τοὺς νεκρούς, a sta la cucuiată ἀναπαύομαι ἐν τῷ κοιμητηρίῳ.
cucuiu οὐ. οἴδημα τραυματικὸν | λοφίον (τῶν πτηνῶν) | ὄζος.
cuculeazâ θ. Βοτ. λυχνίς.
cuculete ἀ. μικρὸς κόκκυξ | μεθυσμένος (συνεκδ.).
cucumă θ. σικυός.
cucumeà θ. ἴδε cucuveà | ὀπαῖον, ὀπὴ ἐπὶ τῆς στέγης ἀντὶ καπνοδόχης.
cucură θ. οὐς τοῦ ἀρότρου | φαρέτρα | βελονοθήκη.
cucurbetă θ. κολοκύνθη, νεροκολόκυνθον.
cucurbeţea θ. Βοτ. βρυωνία λευκή.
cucurig ἀ. Βοτ. ἑλλέβορος.
cucurigu! ἐπιφ. κοκορικό!
cucuruz οὐ. ἀραβόσιτος | κῶνος ἐλάτης ἢ ὁ καρπός του | Βοτ. cucuruz sălbatec φλόμος, cucuruz de pădure λαθραία.
cucuruzişte θ. ἀγρὸς ἀραβοσίτου.
cucută θ. Βοτ. κώνειον στικτόν, cucută de apă ὑδροκώνειον, cucută de pădure γάλιον, cucută mică κυνάπιον.
cucuţică de bălţi θ. Βοτ. οἰνάνθη.
cucuveà θ. Ζωολ. γλαὺξ | καπνοδόχος.
cuejdin οὐ. μικρὸς χείμαρρος.
cufăr οὐ. κάμψα, κούφαρον.
cufărar ἀ. καμψοποιός.
cufăraş οὐ. καμψάκιον, κουφαράκι.
cufundà (**a**) ῥ. βυθίζω, καταβροχθίζω. || a se cufundà βυθίζομαι, ἐξαφανίζομαι, a se cufundà în gânduri βυθίζομαι εἰς σκέψεις.
cufundar ἀ. Ζωολ. κολυμβὶς | cufundar cucuiat αἴθυια. κόλυμβος θυσσανωτὸς | Βοτ. cufundar mic συλλεόκυκλος.
cufundare, cufundat ἀφ. καὶ μετ. καταβύθισις, καταβυθισμένος.
cufundător-oare οὐσ. δύτης.
cufundătură θ. καταβύθισις | κοίλωμα, λάκκος.
cufundiş οὐ. βυθισμός.
cufundui (**de a**) ἐπίρ. μακροβοῦτι.
cufureală θ. σπατίλη, τσίρλα.
cufurì (**a se**) ῥ. πάσχω ἐκ διαρροίας, (λαϊκ.) τσιρλίζω.
cufuricios-oasă ἐ. τσιρλιάρης.
cuget οὐ. σκέψις, σκοπός, cuget viclean δολία σκέψις | συνείδησις, mustrare de cuget τύψις συνειδότος, cu cuget curat μὲ καθαρὰν τὴν συνείδησιν.
cugetà (**a**) ῥ. σκέπτομαι, ὑπολογίζω.
cugetare θ. σκέψις, ὑπολογισμὸς | συλλογισμὸς | μελέτη.
cugetat μετ. ἐσκεμμένος, ὑπολογισμένος, περιεσκεμμένος.
cugetător-oare οὐσ. βαθυγνώμων, liber cugetător ἐλευθερογνώμων.
cuhnie θ. μαγειρεῖον, κατασκήνωσις.
cuib οὐ. φωλεά, οἰκογένεια (συνεκδ.), a-şi face cuibul ἀπαρτίζω οἰκογένειαν, ἐγκαθίσταμαι | φωλεὸς | κατοικία | κρησφύγετον | τρὺξ ὄζους | Βοτ. cuibu pămăntului νεοσσιά.
cuibà (**a se**) ῥ. κάμνω φωλεάν, ἐμφωλεύω, ἐγκαθίσταμαι.
cuibar οὐ. φωλεὸς | κάλαθος πρὸς ἐμφώλευσιν πτηνῶν | κρησφύγετον (συνεκδ.).
cuibărì (**a**) ῥ. κτίζω φωλεάν | ἐμφωλεύω | ἐγκαθίσταμαι | ἀροτριῶ ἐκ νέου.
cuibăriţă θ. φωλεός.
cuibuşor οὐ. μικρὰ φωλεά | Βοτ. ἴδε cuibu pămăntului.

cuier οὐ. ἀνάρτ̃ηρ φορεμάτων (κρεμαστάρι).
cuirasă θ. θώραξ.
cuirasat-ă ἐ. θωρηκτός. || οὐ. θωρηκτὸν (πλοῖον).
cuirasier ἀ. θωρακοφόρος.
cuişor οὐ. μικρὸν καρφίον, ἀκμή, ὀβελίσκος. || θ. πλ. μοσχοκάρφια.
cuişoriţă θ. Βοτ. γαῖον.
cuiu οὐ. ἦλος. καρφίον, a bate în cuie προσηλώνω, καρφώνω, a scoate cuiele ἐκκαρφώνω, a ieşi din cuie ἐκκαρφώνομαι, a pune în cuie ἀναρτῶ, pune-ţi pofta în cuiu κρύψε τὴν ὄρεξί σου, περίμενε (φρ.), cuiu pe cuiu scoate πάσσαλος πασσάλῳ ἐκκρούεται | cuiu de lemn γόμφος, ξυλοκάρφι | μεγάλη λύπη cu cuiu la inima μετὰ βαθείας λύπης.
cuiuleţ οὐ. μικρὸν καρφίον.
cuivà ἀντων. ἀόρ. βοτ. τινί, πρός τινα.
cujbă θ. ἀναρτ̃ηρ χύτρας | ἁρπάγη.
cujbà (**a**) ῥ. κυρτώνω, περιελίσσω.
cujbare, cujbat ἀφ. καὶ μετ. κύρτωσις, κυρτωμένος.
cujdă θ. Βοτ. δωρόνικον.
culă θ. πύργος | κρησφύγετον λῃστῶν | θησαυροφυλάκιον.
culachiu-e ἐ. βαθυκύανος.
culant-ă ἐ. εὐσυμβίβαστος.
culată θ. Στρ. κινητὸν οὐραῖον.
culbec ἀ. κόχλος | κοχλίας, e culbec ἀργὸς σὰν τὴν χελώνα.
culbeceascŭ θ. Βοτ. τρίφυλλον.
culcà (**a**) ῥ. ἐξαπλώνω, a culcà la pământ φονεύω. || a se culcà ἐξαπλώνομαι ἐπὶ τ̃ης κλίνης, culcă-te pe cea urechie θὰ ἀναμείνῃς ματαίως | ἁπλώνομαι (ὑπὸ τὴν σκιάν), cum te vei aşterne aşà te vei culcà ὅπως στρώνεις, ἔτσι καὶ κοιμᾶσαι (παρ.).
culcare ἀφ. κατάκλισις. || θ. ὕπνος, merg la culcare ὑπάγω νὰ κοιμηθῶ.
culcat ἐ. κατακεκλιμένος, ἐξηπλωμένος. || οὐ. δύσις.
culcate (**pe**) ἐπίρ. πρὸς τὸ ἑσπέρας, πρὸς τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.
culcuş οὐ. κλίνη | κρησφύγετον | φορεῖον | φωλεὰ | Βοτ. culcuşul vacei ὑφάκιον.
culeaduşă θ. δαμάσκηνον κίτρινον.
culduş-ă ἐ. πτωχός.
culeandră θ. Βοτ. κορίανδρον.
culeasă θ. ἴδε coleasă.
culegău οὐ. Τυπ. κανών.
culegător-oare οὐ. συλλέκτης, culegător de basme διηγηματογράφος, culegător de cărţi ἐρανιστ̃ης | Τυπ. στοιχειοθέτης.
culege (**a**) ῥ. συλλέγω, a culege din jos συναθροίζω, a culege via τρυγῶ τὴν ἄμπελον, a culege din cărţi ἐρανίζομαι | συγκομίζω, cine seamănă vânt culege furtună ὅ,τι σπέρνεις θερίζεις (παρ.), a culege monede νομισματολογῶ.
culegere ἀφ. συλλογή. || θ. συγκομιδή, ἐράνεισμα.
culeiu οὐ. ἀσκόδερμα, τομάρι.
cules μετ. συγκομισμένος. || οὐ. συγκομιδή, culesul bucatelor θερισμός, culesul viilor τρυγητός.
culeşă θ. ἀραβοσίτινος πλακοῦς.
culeşer οὐ. στρόφαλος.
culevrină θ. ἀρχαῖον πυροβόλον.
culic οὐ. κοιλία.
culicіu ἀ. Ζωολ. κολυρίων
culinar-ă ἐ. μαγειρικός.
culion οὐ. ἴδε comănac.
culisă θ. παρασκήνιον.
culme θ. κορυφὴ (ὄρους), ἀπόγειον, în culmea fericirei εἰς τὸ ὕψιστον τ̃ης εὐτυχίας | παρὰ τὴν ὀροφὴν ἀναρτ̃ηρ ἐνδυμάτων | πέταυρον, ξύλον κουρνιάσματος ὀρνίθων | κολοφών, κορωνὶς (συνεκδ.).
culminà (**a**) ῥ. εὑρίσκομαι εἰς τὸ ζενίθ.
culminant-ă ἐ. ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸ ζενίθ | κορυφαῖος, ἀκρότατος.
culminaţiune θ. Ἀστρ. ἀπόγειον.
culmiş οὐ. κορυφὴ | ζενίθ.
culoar οὐ. διάδρομος.
culoglu ἀ. πεζὸς στρατιώτης.
culpă θ. σφάλμα, λάθος.
culpabil-ă ἐ. ἔνοχος, ὑπαίτιος.
culpabilitate θ. ὑπαιτιότης, ἐνοχή.
culpaş ἐ. ἔνοχος, σφαλερός.
cult-ă ἐ. ἐγγράμματος | ὁ ἔχων πολλὰς γνώσεις.
cult οὐ. θρησκεία | λατρεία.
cultivà (**a**) ῥ. γεωργῶ, καλλιεργῶ. || a se cultivà διδάσκομαι.
cultivabil-ă ἐ. καλλιεργήσιμος.

cultivare, cultivat ἀφ. καὶ μετ. καλλιέργησις, καλλιεργημένος.
cultivator ἀ. καλλιεργητής.
cultură θ. καλλιέργεια, παιδεία.
cultural-ă ἐ. καλλιεργητικός, liga culturală ἐκπαιδευτικὸς σύλλογος.
culucoiu ἀ. (ἀρχ.) νυκτοφύλαξ.
cum ἐπίρ. πῶς, cum se poate πῶς εἶναι δυνατὸν | ὅπως, cum îţi place ὅπως σοὶ ἀρέσει | ἅμα, cum l'a văzut ἅμα τὸν εἶδε | cum de nu πῶς ὄχι! (φρ.), nici de cum οὐδαμῶς, după cum καθώς, ὥσπερ | cum... şi τοιοῦτος... ὁποῖος, cum e stăpânul şi sluga κατὰ τὸν μαστροχιάνη καὶ τὰ κοπέλια του | cum că ὅτι | nu cumvà μήπως, nu cumvà mă înşeli? μήπως μὲ ἀπατᾶς;
cumar οὐ. δοχεῖον (νυκτός), ἀμίς.
cumaş οὐ. ὕφασμα μέταξινον | ἄνθρωπος ὑψηλῆς κοινωνικῆς θέσεως (συνεκδ.).
cumătră θ. συμπεθέρα (κουμπάρα), σύντεκνος | ἐξαδέλφη.
cumătru ἀ. συμπέθερος, σύντεκνος | συγγενὴς ἐξ ἀγχιστείας | σύντροφος, i'ascultă cumetre! ἄκουσε κουμπάρε!
cumbarà θ. ὄμβα.
cumetrie θ. συμπεθερειό, συγγένεια ἐξ ἀγχιστείας | δεῖπνον βαπτίσεως | ἐκδρομὴ ἀναψυχῆς.
cumineca (a) ῥ. προσφέρω μετάληψιν. || a se cumineca μεταλαμβάνω.
cuminecare, cuminecat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ cumineca.
cumineca̱tură θ. μετάληψις, ἁγία εὐχαριστία.
cuminte ἐ. φρόνιμος, ἔμφρων, λογικός. || ἐπίρ. φρονίμως.
cumin̦tenie-cumin̦ţie θ. φρόνησις.
cumin̦ţi (a) ῥ. νουθετῶ. || a se cumin̦ţi φρονιμεύω.
cumnat ἀ. γυναικάδελφος ἀνδράδελφος, γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ | σύγγαμβρος.
cumnată θ. γυναικαδέλφη ἢ ἀνδραδέλφη, νύμφη ἐπ' ἀδελφῷ, συννυφάδα.
cumnăţel-cumnăţică οὐσ. ὑποκ. τοῦ cumnat-ă.
cumnăţie θ. συγγένεια ἀνδραδέλφων ἢ γυναικαδέλφων.
cumpănà θ. ζυγὸς | ὑδροστάθμη, ἀλφάδιον | ρυθμιστὴς μηχανῆς | βραχίων μοχλοῦ ἢ τροχοῦ | ὑπερῷων χωρικῆς οἰκίας | ἰσορροπία, a ţine cumpăna κρατῶ τὴν ἰσορροπίαν, a pune în cumpănă ζυγίζω, (συνεκδ.) ὑπολογίζω | διστάγμός, a sta în cumpănă διστάζω | κίνδυνος, δοκιμασία, vreme de grea cumpănă καιρὸς σκληρᾶς δοκιμασίας, trecut prin grele cumpăne δεδοκιμασμένος.
cumpănì (a) ῥ. ἰσορροπῶ, ἀντισταθμίζω | μετρῶ, σταθμίζω, cumpăneşte-ţi bine cuvintele μέτρα καλὰ τὰ λόγια σου | ἐξετάζω προσεκτικῶς (συνεκδ.). || a se cumpănì κρατῶ ἰσορροπίαν | μετριάζομαι | de ce te cumpăneşti aşà mult διατὶ διστάζεις τόσον;
cumpănire, cumpănit ἀφ. καὶ μετ. στάθμισις, σταθμισμένος. || θ. μετριοπάθεια, ἰσορροπία. || ἐ. μετριοπαθής.
cumpănitor-oare ἐ. ἰσορροπητικός.
cumpărà (a) ῥ. ἀγοράζω | διαφθείρω διὰ χρημάτων, cumpără mâţa în sac ψάρια στὸ γυαλὸ δὲν πάζαρεύονται (φρ.).
cumpărare, cumpărat ἀφ. καὶ μετ. ἀγόρασις, ἀγορασμένος.
cumpărător ἀ. ἀγοραστής.
cumpărătoare θ. ἀγοράστρια | ἀγορά (ἐμπορεύματος).
cumpărătură θ. ἀγορὰ (ἐμπορευμάτων). ὀψώνια.
cumpăt οὐ. ἰσορροπία, ἐγκράτεια, a-şi pierde cumpătul χάνω τὴν ψυχραιμίαν | μέτρον, μετριοπάθεια, fără cumpăt ἄνευ μέτρου, ἀνυπολογίστως a sta în cumpăt σκέπτομαι, ὑπολογίζω. || ἐπίρ. pe sub cumpăt κρυφίως.
cumpătare ἀφ. ἰσορρόπησις. || θ. μέτρον, μετριοπάθεια | λιτότης, ἐγκράτεια.
cumpătat μετ. ἰσορροπημένος. || ἐ. μετριοπαθής, λιτός, ἐγκρατής.
cumpătate θ. ἴδε cumpătare.
cumplit-ă ἐ. ὠμός, σκληρός, τρομερός, ger cumplit τρομερὸς πάγος | λίαν φιλάργυρος. || ἐπίρ. σκληρῶς | ὑπερμέτρως, a se mirà cumplit ἐκπλήττομαι ὑπερμέτρως, e cumplit de rău εἶναι ὑπερμέτρως κακός.
cumplitate θ. ὑπέρμετρος φιλαργυρία.
cumul οὐ. ἐπισώρευσις (ὑπουργημάτων).
cumulà (a) ῥ. ἐπισωρεύω.
cumulare, cumulat ἀφ. καὶ μετ. ἐπισώρευσις, ἐπισωρευμένος.

cumulativ-ă ἐ. συσσωρευτικός, ἀθροιστικός. || οὐ. Γραμ. ἀθροιστικόν.
cumvà ἐπίρ. ἴδε cum.
cundă θ. συοφόρβιον.
cuneiform-ă ἐ. σφηνοειδής.
cuniță θ. (ἀρχ.) φόρος ἐπὶ ζώων.
cunoaște (a) ῥ. γινώσκω. || a se cunoaște γνωρίζω ἐμαυτόν. || Τριτοπρ. se cunoaște φαίνεται, se cunoaște că nu știe nimic φαίνεται ὅτι δὲν γνωρίζει τίποτε.
cunoaștere ἀφ. γνῶσις.
cunoscător-oare οὐσ. εἰδήμων. ἔμπειρος.
cunoscut μετ. ἐγνωσμένος. || ἐ. γνωστός. || οὐ. τὸ γνωστόν. a face cunoscut γνωστοποιῶ.
cunoștință θ. γνωριμία | γνῶσις.
cunună θ. στέφανος | Βοτ. στεφάνη ἀνθέων | σπειραία. || ἐπίρ. στεφανοειδῶς.
cununà (a) ῥ. στεφανώνω. || a se cununà στεφανώνομαι.
cununat μετ. νυμφευμένος. στεφανωμένος.
cununie θ. γαμήλιος τελετή, στεφανώματα, a luà cu cununie νυμφεύομαι, de cununie γαμήλιος, Dumineca la cununie și Luni la Mitropolie πρὶν παρθοῦν χωρίσθηκαν (φρ.).
cununiță θ. Βοτ. ἴδε coroniște | ξηράνθεμον.
cupă θ. κύπελλον | λοπὰς | σκαφίδιον | φατνίον ἀντλητικοῦ τροχοῦ, κουτάλι | σκύφος, ξυλοπότηρον βοσκοῦ | Χαρτ. κούπα | Βοτ. cupa vacii κισσάμπελος | καλλιστέγιον | πλ. γεντιανὴ ἄκαυλος.
cupar ἀ. οἰνοχόος.
cupeț ἀ. (λαϊκ.) ἔμπορος.
cupeu οὐ. ἅμαξα κλειστή, μονόκλιντρον | διαμέρισμα βαγονίου.
cupiditate θ. πλεονεξία, ἀπληστία.
cupie θ. ἀγέλη.
cuplet οὐ. Μουσ. σκολιόν, στροφὴ στίχων.
cupolă θ. θόλος.
cupon οὐ. ὑπόλοιπον ὑφάσματος | τοκομερίδιον, a tăià la cupoane ζῶ ἐκ τῶν εἰσοδημάτων.
cuprinde (a) ῥ. ἴδε coprinde.
cupros-oasă ἐ. χαλκώδης.
cupru οὐ. χαλκός.

cuptor οὐ. κλίβανος | καμινεία (φουρνιά), un cuptor de pâine μία φουρνιὰ ψωμιὰ | ἑστία χωρικῶν | μὴν Ἰούλιος, în temeiul lui Cuptor ἐν πλήρει μηνὶ Ἰουλίῳ, zile de Cuptor κυνικὰ καύματα.
cur οὐ. πρωκτός, a sta în cur κάθημαι, a se sculà cu curu în sus ἐγείρομαι τοῦ ὕπνου κακῶς διατεθειμένος, cu curu în două luntri κόθορνος, διπλοπρόσωπος, a se pune în cur și în cap κάμνω πᾶν τὸ δυνατὸν | Βοτ. curu boului ἀγριορροδῆ. curul găinei σπόρος ἱερακίου, ἀνδρυάλα.
cură θ. θεραπεία.
curà (a) ῥ. Ποιητ. ῥέω.
curabii-ă ἐ. ἰατός, θεραπεύσιμος.
curagios-oasă ἐ. θαρραλέος. || ἐπίρ. θαρραλέως.
curaj οὐ. θάρρος.
curalice θ. Βοτ. ὕδνον κοραλλοειδές.
curamà θ. ἔρανος | μερίδιον ἐξ ἐράνου.
curând ἐπίρ. ταχέως, în curând ἐντὸς ὀλίγου, de curând ἐσχάτως, πρὸ ὀλίγου, mai curând ταχύτερον, cât mai curând τὸ ταχύτερον, cel mai curând τάχιστα.
curar οὐ. ἱππ. περιγλούτιον.
curarisi (a) ῥ. ἰῶ, θεραπεύω. || a se curarisì ἰῶμαι.
curarisire, curarisit ἀφ. καὶ μετ. θεράπευσις, θεραπευμένος.
curat-ă ἐ. καθαρός, asta nu e lucru curat ὑπόθεσις ὕποπτος εἶναι αὐτὴ | διαυγής, τίμιος, sărac și curat πτωχὸς μὲν ἀλλὰ τίμιος | ἄσπιλος, prea curata Fecioară ἡ ἄμωμος Παρθένος, curat la inimă ἔχων καρδίαν καθαράν, cu cuget curat ἄνευ ὀπισθοβουλίας, a scăpà cu fața curată ἐπιτυγχάνω ἄνευ μώμου, dragoste curată πλατωνικὸς ἔρως, a eșit basmà curată βγῆκε ἄσπρος σὰν τὸ χιόνι, a scrie pe curat γράφω εἰς τὸ καθαρὸν (φρ.). || ἐπίρ. σαφῶς, vorbește curat ὁμίλει καθαρὰ | ἀληθῶς, curat că te-ai prostit ἀληθως ἔγινες βλὰξ | εἰλικρινῶς | καθαρῶς, curat îmbrăcat καθαρίως ἐνδεδυμένος.
curățà (a) ῥ. ἴδε curăți.
curățel-țică ἐ. ὁ μετὰ προσοχῆς ἐνδυόμενος. || ἐπίρ. καθαρούτσικα.

curatelă θ. ἐπιτροπή, ἐφορεία (ἐκκλησίας).
curăţenie θ. καθαριότης | ἀθωότης (συνεκδ.) | καθάρσιον.
curăţi (**a**) ῥ. καθαρίζω | χορηγῶ καθαρτικόν | ἀπαλλάσσω, a curăţit ţara de h)ţi ἀπήλλαξε τὴν χώραν τῶν λῃστῶν | ἐκκόπτω τὸν φλοιὸν τῶν καρπῶν | ἀπολεπίζω ἰχθῦς | ἀφαιρῶ τὸν φλοιὸν δένδρου | a curăţi de pete ἀπορρύπτω | a curăţi de bani ἀφαιρῶ τὸ χρῆμα (συνεκδ.). | a se curăţi καθαρίζομαι | ἀπαλλάσσομαι | ἀφαιροῦμαι τι, m'am curăţit de dânsul ἐγλύτωσα ἀπὸ αὐτόν.
curăţie θ. καθαριότης, ἁγνότης.
curăţire, curăţit ἀφ. καὶ μετ. καθάρισις, καθαρισμένος. || οὐ. καθάρισμα.
curăţitor-oare ἐ. καθαρτήριος. || οὐσ. καθαριστής, curăţitor de ghete ὑποδηματοκαθαριστής. || θ. curăţitoare ξύστρον, ἀπόμακτρον τῆς γλώσσης, curăţitoare de ghete πελματόξεστρον. || οὐ. curăţitor al sângelui αἱματοκαθαρτικόν.
curăţitură θ. ὑπόλειμμα, σκύβαλον | γῆ ὠργωμένη.
curativ-ă ἐ. θεραπευτικός.
curătoare θ. ὑπολήνιον.
curator ἀ. ἔφορος, ἐπίτροπος (ἐκκλησίας).
curător-oare ἐ. ῥέων.
curătură θ. δάσος κομμένον χρησιμεῦον πρὸς βοσκὴν | σκύβαλον.
curb-ă ἐ. καμπύλος. || θ. καμπύλη.
curbà (**a**) ῥ. κυρτώνω, καμπυλώνω. || a se curbà κυρτώνομαι, ὑποκύπτω.
curban οὐ. προσφορά, ὁλοκαύτωμα.
curbat μετ. κυρτωμένος. || ἐ. κυρτός, καμπύλος.
curbiliniu-e ἐ. καμπυλόγραμμος.
curbură θ. καμπύλωμα, κύρτωμα.
curcă θ. ἰνδορνις, curcă pl)uată ἄνθρωπος ἄνευ ἐνεργείας, a mâncat picior de curcă εἶναι φλύαρος, ἀθυρόστομος.
curcan ἀ. ἰνδικὸς ἀλέκτωρ, a se umflà ca un curcan ὑπερηφανεύομαι ἀναξίως | στρατιώτης τοῦ πεζικοῦ.
curcănaş ἀ. ὑποκ. τοῦ curcan.
curcì (**a**) ῥ. ἐκνοθεύω. διαφθείρω. || a se curcì ἐκνοθεύομαι.
curcioaică θ. ἰνδορνις.
curcire, curcit ἀφ. καὶ μετ. ἐκνόθευσις, ἐκνοθευμένος.
curcitură θ. νόθος.
curcubată θ. ἀξίνη, πέλεκυς, πέλεκυς ξυλουργοῦ, σφύρα ἑτερόστομος.
curcubetă θ. Βοτ. ἴδε titvă.
curcubeţea θ. Βοτ. ἐρυωνία λευκή.
curcubeţică θ. Βοτ. ἀριστολοχία.
curcubeu οὐ. οὐράνιον τόξον | Βοτ. κυνόδους, ἀγρόστεμμα.
curculez ἀ. τρώξ (σιταρόψειρα).
curcumă θ. Βοτ. κρόκος ὁ ἰνδικός.
curcut οὐ. γυρίνη, κουρκοῦτι.
cureà θ. λωρὶς ἐκ δέρματος | ζώνη δερματίνη, nu-l ţine cureaua δὲν τὸν βαστᾷ (φρ.), cureà de cismar λῶρος στερεωτικὸς ὑποδηματοποιοῦ, cureaua hamului ἑλκυστὴρ | λωρίον γῆς μακρόστενον | μέτρον μήκους 16 ποδῶν.
curechiu ἀ. Βοτ. κράμβη, λάχανον.
curelar ἀ. σκυτοποιός, λεπαδνορράφος.
curelărie θ. σαγματοποιεῖον, λεπαδνορραφεῖον.
cureluşă θ. λωρίον ἐκ δέρματος | χορὸς συρτός.
curent-ă ἐ. τρέχων | δρομαῖος | πταρών. || ἐπίρ. εὐκόλως, τροχάδην. || οὐ. ρεῦμα (ὕδατος ἢ ἀέρος), a fi in curent εἶμαι ἐν γνώσει (φρ.).
curgător-oare ἐ. ῥέων | εὐσυμβίβαστος (συνεκδ.).
curge (**a**) ῥ. ῥέω, a curge gârlă ῥέω κυματωδῶς, dacă nu curge pică στὴν ἀναβροχιὰ καλὸ καὶ τὸ χαλάζι, ce pe apă nu curge ἀπολύτως τίποτε (φρ.) | παρέρχομαι (ἐπὶ χρόνου) | συρρέω, muşterii curg οἱ πελάται συρρέουν | ἔρέχει.
curgere ἀφ. ρεῦσις. || θ. ροή, curgere de sânge αἱμορραγία | ροῦς, in curgerea veacurilor κατὰ τὸν ροῦν τῶν αἰώνων.
curie θ. φρατρία.
curier ἀ. ταχυδρόμος | ταχυδρομικὸς σάκκος.
curios-oasă ἐ. περίεργος. || ἐπίρ. περιέργως.
curiozitate θ. περιέργεια.

curlă verde θ. Ζωολ. νεροπουλάδα.
curmà (a) ῥ. θραύω, διαρρηγνύω | σχίζω, foamea îl curmà pe inimă ἡ πεῖνα τῷ ἔσχιζε τὰ ἐντόσθια | διακόπτω (συνεκδ.), îi curmă vorba τῷ ἔκοψε τὸν λόγον | παύω, nu curmă d'a vorbi δὲν παύει ἀπὸ τοῦ νὰ ὁμιλῇ, și-a curmat viața ἐτελείωσε τὸν βίον του. || a se curmà τελειώνω, σβύνομαι.
curmal ἀ. δένδρον φοίνικος.
curmală θ. καρπὸς φοίνικος.
curmare ἀφ. παῦσις. || θ. τέλος, διακοπή, fără curmare ἀδιακόπως.
curmat μετ. κομμένος, συντετριμμένος.
curmătură θ. στροφὴ (ποταμοῦ) | κοιλὰς | μώλωψ | πτυχὴ παχέος δέρματος.
curmeà θ. μέγας ρυμὸς ἀρότρου | Παθ. ἀκτινομύκωσις.
curmeiu οὐ. οἶσον, σχοινίον ἐκ φλοιοῦ, curmeiu de teiu βιβλίς, σχοινίον ἐκ φιλλύρας, a găsi teiu de curmeiu προφασίζομαι (φρ.), curmeie de viță ἕλινοι, ἀκρόκλαδοι ἀμπέλου.
curmeziș οὐ. γωνιόμετρον. || ἐπίρ. πλαγίως, διαγωνίως, de-a curmeziș λοξῶς.
curpen ἀ. ἀκρόκλαδος ἀγρίας ἀμπέλου | Βοτ. curpen de pădure λευκάμπελος, λευκοκληματίς, curpen de munte κληματὶς τῶν Ἄλπεων.
curpenì (a se) ῥ. ἀναρριχῶμαι, περιελίσσομαι (ἐπὶ φυτῶν).
curpenire, curpenit ἀφ. καὶ μετ. περιέλιξις, περιελιγμένος.
curpeniță θ. Βοτ. ἀτραγένη.
curpenos-oasă ἐ. ἐν σχήματι κληματίδος | βοστρυχώδης.
curs οὐ. ρεῦμα, a aveà curs κυκλοφορῶ (ἐπὶ συναλλαγῶν).
cursá ῥ. καταπακτὴ | ἐνέδρα, παγίς, a întinde o cursă στήνω ἐνέδραν.
cursă θ. ἱπποδρομία.
cursă θ. ἀρωματικὸς τροχίσκος.
cursătură θ. ἐκροὴ (ὑγροῦ).
cursier ἀ. κέλης.
cursiv-ă ἐ. ταχύς, ταχυγραφικός. || θ. πλ. Τυπ. γράμματα κυρτά.
cursoare θ. (ἀρχ.) ρεῦμα (καὶ συνεκδ.).
curtà (a) ῥ. ἐρωτοτροπῶ.
curtaj οὐ. μεσιτεία.
curte θ. αὐλή, (ἀρχ.) πριγκηπικὸν ἀνάκτορον, ἀνάκτορον βασιλικὸν | οἰκία ἀγροτικὴ πλουσίου ἰδιοκτήτου | curtea cu jurați ἔνορκον δικαστήριον, curte marțială στρατοδικεῖον, curtea de apel ἐφετεῖον, curtea de casație ἀκυρωτικόν, curtea de conturi γενικὸν λογιστήριον, a face curte ἐρωτοτροπῶ, ἐργολαβῶ.
curtean ἀ. αὐλικὸς | πλ. ἔφιπποι σωματοφύλακες τοῦ πρίγκηπος | ὑπηρέτης τῆς Αὐλῆς.
curteni (a) (ἀρχ.) εἰσάγω εἰς τὴν Αὐλὴν | ἐρωτοτροπῶ | κολακεύω (συνεκδ.).
curtenie θ. φιλοφροσύνη, εὐπροσηγορία.
curtenitor-oare ἐ. φιλόφρων, εὐπροσήγορος. || ἐπίρ. φιλοφρόνως.
curtezan ἀ. αὐλικός, αὐλοκόλαξ (συνεκδ.) | ἐρωτοτρόπος.
curtezană θ. ἑταίρα.
curticică θ. μικρὰ αὐλή.
curtier ἀ. μεσίτης.
curtoazie θ. φιλοφροσύνη, εὐπροσηγορία.
curtubeș ἀ. Ζωολ. τροχίλος.
curugiu ἀ. ἀπόμαχος.
curuiu ἀ. Ζωολ. ἱέραξ. || οὐ. ἀμφίβληστρον.
curul οὐ. ἐδώλιον δικαστηρίου.
curvă θ. πόρνη.
curvar ἀ. ἀκόλαστος, θηλυμανής.
curvăsărie θ. πορνεία, ἀκολασία.
curvesc-ească ἐ. πορνικός.
curvește ἐπίρ. πορνικῶς.
curvi (a) ῥ. ἐκπορνεύω. || a se curvì ἐκπορνεύομαι.
curvie θ. πορνεία | prea curvie μοιχεία.
curvire ἀφ. ἐκπόρνευσις.
curvușag οὐ. πορνεία.
cusătoreasă θ. ράπτρια.
cusătorie θ. ραπτική, ραφεῖον.
cusătură θ. ραφή, cusătură ce nu se vede κρυφορραφή, cusătură pe margine ἀναιβατὴ (ραφή).
cușcă θ. σκηνή, sărbatoarea cuștelor σκηνοπηγία | κλωβὸς | κάλαθος ἐκκοκιστικὸς ἀραβοσίτου.
cusorenie θ. συμπεθερειό.
cusorie θ. ἴδε cuscrenie.
cusorișor οὐ. Βοτ. πνευμονιάς.
cusoru-ă οὐσ. ἐξ ἀγχιστείας συγγενής, συμπέθερος, μακρυνὸς συγγενής. || θ. νεᾶνις ἐπιβλέπουσα τὴν προῖκα νεονύμφου.

cuşcuş οὐ. ἔνθρυπτον, κουσκοῦσι.
cuşlă θ. ἴδε crivat.
cuşmă θ. σκοῦφος ἐκ δέρματος.
cuşniţă θ. ζώπυρον, φυσητὴρ σιδηρουργείου | μοχλὸς συγκρατῶν τὴν πλήμνην κατὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἀκτίνων.
cusoţi (**a**) ῥ. διηγοῦμαι.
cust οὐ. ὕπαρξις, διάρκεια.
custà (**a**) ῥ. ὑφίσταμαι, διαρκῶ.
custode ἀ. θεματοφύλαξ.
custum οὐ. ὄπεας, τρυπητῆρι ὑποδημάτοποιοῦ.
custură θ. μαχαίριον ἄνευ λαβῆς | μαχαίριον δυσκόλως κόπτον (πρίνι εἰρων.) | ὑννίον ἀρότρου | cuţit cu două custuri ἀμφίκοπος μάχαιρα | μαχαίριον πρὸς συλλογὴν τοῦ κηροῦ καὶ τοῦ μέλιτος τῆς κυψέλης | custură ferului lat πτέρυξ ὑννίου τοῦ ἀρότρου.
usur οὐ. ἔλλειψις, κληρονομικὴ πάθησις, ἐλάττωμα, nu-i om fără cusur δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ἄνευ ἐλαττώματος | ὑπόλοιπον νομίσματος (ρέστα κοιν.) | ὑπαινιγμός, îl face să pricepă cu un cusur τὸ ὑπαινιγμοῦ τῷ δίδει νὰ ἐννοήσῃ.
cusurliu-e ἐ. ἐλαττωματικός.
cusut μετ. ραμμένος, cusut cu ată albă ψεῦμα χονδροειδές. || οὐ. ραπτική, ράψιμον.
cută θ. πτυχή, ρυτὶς | ταινία | στολίς, σοῦρα φορέματος.
cutà (**a**) ῥ. πτύσσω.
cutare ἀντ. ὁ δεῖνα.
cutat μετ. ἐπτυγμένος, ρυτιδωμένος. || οὐ. πτύξις.
cutcurig οὐ. Βοτ. ἑλλέβορος ἀρωματώδης.
cute θ. ἀκόνη.
cutezà (**a**) ῥ. τολμῶ.
cutezanţă θ. τόλμη, θάρρος, θράσος.
cutezător-oare ἐ. τολμηρός. ριψοκίνδυνος.
cutie θ. κυτίον, cutie de prunci κάλαθος ἐρεφοκομείου, scos din cutie καλοενδεδυμένος | συρτάριον | διαμέρισμα | κυτίον ἐλεημοσυνῶν.
cutier ἀ. ταμίας ἀγροτικῶν δήμων.
cutioară θ. μικρὸν κυτίον.
cuţit οὐ. μαχαίριον, cuţit de tăiat hârtie κοπτήρ, i-a ajuns cuţitul la os ἔφθασε τὸ μαχαῖρι στὸ κόκκαλο (φρ.), cu cuţitul la gât μὲ τὸ μαχαῖρι στὸ λαιμό, sunt la cuţite εἶναι στὰ μαχαίρια (φρ.) | ὑννίον ἀρότρου.
cuţitar ἀ. μαχαιροποιός, μαχαιροπώλης.
cuţitărie θ. μαχαιροποιεῖον, μαχαιροπωλεῖον.
cuţitaş οὐ. μαχαιρίδιον (σουγιᾶς).
cuţitoaie θ. ξέστρον βαρελοποιοῦ, cuţitoaie potcovarului κοπὶς πεταλωτοῦ.
cuţitoi (**a**) ῥ. ἀποξέω, ἀπεκκόπτω.
cuţitură θ. παληομάχαιρον.
cutiuţă θ. μικρὸν κυτίον.
cutnie θ. λινομέταξον μὲ γραμμὰς βαμβακερᾶς.
cuţovlah ὁ. κουτσόβλαχος.
cutră θ. γυνὴ κακοήθης | μέγαιρα.
cutrcer οὐ. ταραχή, κίνησις.
cutreerà (**a**) ῥ. διατρέχω.
cutreerat μετ. τοῦ cutreerà. || οὐ. διαδρομή.
cutreerător ἀ. περιηγητὴς | τυχοδιώκτης.
cutremur οὐ. φρίκιον | σεισμός.
cutremurà (**a**) ῥ. κινῶ, σείω, ταράσσω. || a se cutremurà φρικιῶ.
cutremurare ἀφ. φρικίασις. || θ. ταραχή.
cuţu-cuţu! ἐπιφ. (ἐπὶ κυγῶν) ἔλα ἐδῶ!
cuvânt οὐ. λέξις, λόγος, a cere cuvântul ζητῶ τὸν λόγον, în puţine cuvinte ἐν ὀλίγοις, cuvinte în doi peri λόγοι μὲ διπλῆν ἔννοιαν, prostul cuvânt παροιμία, tainic cuvânt ἀλληγορία | ὁμιλία, cuvânt bisericesc θρησκευτικὴ ὁμιλία | δίκαιον, a avea cuvânt ἔχω δίκαιον | αἴτιον, πρόφασις, sub cuvânt că... ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι... are cuvânt de a se plânge ἔχει ἀφορμὴν παραπόνων | ὁ λόγος, cuvântul trup s'a făcut ὁ λόγος ἐνεσαρκώθη | ὑπόσχεσις, a se ţine de cuvânt κρατῶ τὸν λόγον μου | συνεννόησις, a se ajunge la cuvânt συνεννοοῦμαι, a nu eşi din cuvântul cuivà ὑπακούω τινὰ τυφλῶς (φρ.).
cuvântà (**a**) ῥ. ὁμιλῶ.
cuvântare θ. ὁμιλία, λόγος, înainte cuvântare πρόλογος.
cuvântăreţ-eaţă ἐ. εὐφραδής.
cuvântător-oare ἐ. ὁμιλητικός, πά-

sări cuvântătoare πτηνὰ φωνήεντα. ‖ οὐσ. ὁμιλητής, ῥήτωρ.
cuvântelnic οὐ. λεξικόν, λεξιλόγιον.
cuveni (a se) ῥ. ὀφείλομαι, mi se cuvine μοὶ ὀφείλεται, εἶναι δικαίωμά μου | συμφέρω, cum se cuvine ὅπως πρέπει.
cuvenire θ. εὐπρέπεια, τὸ πρέπον.
cuvenit μετ. ὀφειλόμενος, ἁρμόζων.
cuviincios-oasă ἐ. ἐπίκαιρος, πρόσφορος | ἁρμόδιος | ἀξιοπρεπής.
cuviinţă θ. εὐπρέπεια, εὐκοσμία, a trece cu cuviinţă φέρομαι ἀπρεπῶς | δικαιοσύνη, a găsit de cuviinţă ἐνόμισε καλόν, buna cuviinţă ἡ εὐπρέπεια, τὸ καλῶς φέρεσθαι.
cuvinţel οὐ. λογάκι.
cuvios-oasă ἐ. σεβόμενος, φιλοσεβής, εὐσεβής. ‖ ἐπίρ. εὐσεβῶς. ‖ ἀ. ὅσιος.
cuvioşie θ. σέβας, εὐσέβεια, σεβασμός, cuvioşia ta ἡ Σεβασμιότης σας.
cvartal οὐ. τεταρτημόριον | διοικητικὴ διαίρεσις ἐπαρχίας.
cvartir οὐ. καταυλισμός, κατάλυμα.
cvas οὐ. ποτὸν δροσιστικὸν ρωσσικόν.
cvintesenţă. θ. τὸ καλύτερον παντὸς πράγματος, τὸ ἄνθος πράγματός τινος | ἄκρον ἄωτον.
cvit-ă ἐ. ἐξωφλημένος.
cvitui (a) ῥ. ἐξοφλῶ.

D

D ἀ. τὸ γράμμα d (προφέρεται ντ).
da ἐπίρ. ναί, da sau nu? ναὶ ἢ ὄχι; ba da μάλιστα. ‖ Σύνδ. ἀλλά, îl aştept da nu vine τὸν περιμένω ἀλλὰ δὲν ἔρχεται.
da (a) ῥ. 1. (ἐνεργητικὸν) δίδω, προσφέρω, am dat un preţ προσέφερα μίαν τιμήν | βλαστάνω, a da muguri ἀναδίδω, l'au dat pe mâna poliţiei τὸν παρέδωκαν τῇ ἀστυνομίᾳ | προσπαθῶ, dădu să vorbească προσεπάθησε νὰ ὁμιλήσῃ | ἀπονέμω (βραβεῖον) | βάλλω, a da un ţipăt ἐκβάλλω κραυγήν | de ar da Dumnezeu νὰ ἐώσῃ ὁ Θεὸς (γρ.) | (περιφραστικῶς), a da ascultare ἀκούω, ὑπακούω | a da dosul φεύγω, a da drum ἀφίνω ἐλεύθερον | a da fugă τρέχω δρομαίως | a da groază φοβίζω | a da o gură ἐπιπλήττω | a da năvală εἰσβάλλω | a da ortul popei θνήσκω | a da seamă δίδω λογαριασμόν | a-şi da sfârşitul ἀποθνήσκω | a da sfoară în ţară διαδίδω | a da ţâţă θηλάζω | a da vină κατηγορῶ. | 2. (ἀμετάβατον) φύομαι | ἐν συνθέσει: μετ' ἐπιρρήματος, a da înainte ἐξακολουθῶ, προκαταβάλλω | a da îndărăt, înapoi ἀποδίδω, ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ | a da afară ἀποδιώκω | a da jos καταρρίπτω, καταβιβάζω | a-i da mâna τολμῶ, δύναμαι. Μετὰ τῆς προθέσεως cu, a da cu cărţile προλέγω τὴν τύχην | a da cu gândul σκέπτομαι | a da cu piciorul ποδοκτυπῶ, ἐκδιώκω | a da cu puşca τυφεκίζω | a da ochi cu cineva συναντῶμαι μετά τινος. Μετὰ τῆς προθέσεως de, găsesc, συναντῶ, a da de dracu εὑρίσκω τὸν μαστορήν μου | a da de gol καταγγέλλω | a da de ştire εἰδοποιῶ | a da de bine κάμνω τὴν τύχην μου | a da de belea εὑρίσκω δυσκολίας. Μετὰ τῆς προθέσεως din, a da din buze περιφρονῶ | a da din cap κινῶ τὴν κεφαλήν, παραδέχομαι | a da din coate διανοίγω δρόμον | a da din tunuri κανονιοβολῶ | a da din umeri ὑψώνω τοὺς ὤμους. Μετὰ τῆς προθέσεως în ἀρχίζω, dă în cald ἀρχίζει νὰ κάμνῃ ζέστην | πίπτω, a da într'o boală πίπτω ἀσθενής | a da în genunchi πίπτω εἰς τὰ γόνατα | a da într'o groapă πίπτω ἐντὸς λάκκου | κτυπῶ, nu da în mine μὴ μὲ κτυπᾷς | dă în grădina ἔχει πρόσοψιν πρὸς τὸν κῆπον | a da în primire ἐμπιστεύομαι | a-şi da în petec προδίδομαι | dă în gropi εἶναι βλάξ, κουτρᾷ. Μετὰ τὰ τῆς προθέσεως la, pe la, peste, a da la deal ἀναβαίνω | a da la lumină φέρω εἰς φῶς | a da pe la cineva μεταβαίνω παρά τινι. Μετὰ τῆς προθέσεως pe, a da pe faţă ἀποκαλύπτω | a da pe mână παραδίδω. ‖ 3. (μέσον), δίδομαι, ἐγκαταλιμπάνομαι, a se da somnului παραδίδομαι εἰς τὸν ὕπνον | ὑποχωρῶ, ἀναγνωρ'ζω, s'a dat

învins ἀνεγνώρισεν ἑαυτὸν ἡττημένον | a se da jos καταβαίνω | a se da în lături παραχωρίζω, ὑποχωρῶ | a se da de parte παρουσιάζομαι ἀντὶ ἄλλου. Μετὰ τῆς προθέσεως după, a se da după cineva παρακολουθῶ τινα. Μετὰ τῆς προθέσεως la, ῥίπτομαι ἐπί τινος, pisica se dă la șoareci ἡ γαλῆ ῥίπτεται ἐπὶ τῶν μυῶν | ἐπιδίδομαι, a se da la muncă ἐπιδίδομαι εἰς τὴν ἐργασίαν. Μετὰ τῆς προθέσεως lângă, πλησιάζω, se dă lângă fata πλησιάζει τὴν νεάνιδα | a se da peste cap κυβιστίζω, unde dai și unde crapă ἀλλοῦ τὸ ὄνειρο κι ἀλλοῦ τὸ θαῦμα (ῥ.).

dăbălăzà (**a**) ῥ. κουράζω. || a se dăbălăzà κουράζομαι.

dăbălăzare, dăbălăzat ἀφ. καὶ μετ. κούρασις, κουρασμένος, buze dăbălăzate κρεμάμενα χείλη.

dabilă θ. (ἀρχ.) φόρος | ἀχαινόων.

dăbilar ἀ. (ἀρχ.) εἰσπράκτωρ.

dac-ă ἐ. Δᾶξ, κάτοικος τῆς Δακίας.

dacă σύνδ. εἰ, ἐάν, dacă voiu putea ἐὰν δυνηθῶ | ὅτε, ὅταν | μόλις, dacă au scris μόλις ἔγραψαν.

dacian-ă ἐ. Δακικός.

dacic-ă ἐ. Δακικός.

dactil ἀ. Ποιητ. δάκτυλος.

dactilograf οὐσ. δακτυλογράφος.

dadă θ. ἀδελφὴ μεγαλυτέρα (παρὰ χωρικοῖς) | προσωνυμία πρὸς κυρίαν πρεσβυτέραν, dadă Irină κυρὰ Εἰρήνη.

dădacă θ. ὑπηρέτρια παιδίου, τροφός.

dădăcì (**a**) ῥ. ἀνατρέφω, περιποιοῦμαι μικρὸν παιδίον.

dădăcire, dădăcit ἀφ. καὶ μετ. ἀνάθρεψις, ἀνατεθραμμένος. || οὐ. ἀνατροφὴ μικροῦ παιδίου.

dădățel ἀ. Βοτ. ἡπατῖτις κηπαία.

dădulcì (**a**) ῥ. συνηθίζω. || a se dădulcì συνηθίζω ἐξ τι, γλυκαίνομαι.

dăduloire, dăduloit-á ἀφ. καὶ μετ. συνήθισις, συνηθισμένος.

dafin ἀ. δάφνη | ἀκακία.

dagherotip ἀ. δαγεροτύπον.

dagherotipà (**a**) ῥ. δαγεροτυπῶ.

dagherotipie θ. δαγεροτυπία.

dahin ἐ. πονηρός, πανοῦργος, δόλιος.

dăhulà (**a**) ῥ. ἴδε dăulà.

dăînăì (**a**) ῥ. ὑποτονθορύζω.

dăînăire, dăinăit ἀφ. καὶ μετ. ὑποτονθόρισις, ὑποτονθορυσμένος. || οὐ. ὑποτονθορυσμός.

dăinuì (**a**) ῥ. διαρκῶ, ὑφίσταμαι.

dăinuire, dăinuit ἀφ. καὶ μετ. διάρκεσις, διαρκημένος. || θ. διάρκεια.

dăinuitor-oare ἐ. διαρκής, ἔμμονος.

dăinuș οὐ. αἰώρα.

daiereà θ. κροταλοτύμπανον.

dajdie θ. φόρος.

dajnic-ă ἐ. φορολογούμενος.

dală θ. πλινθίς, στρωσίπλαξ.

dalac οὐ. σπληνῖτις (παρὰ ζώοις) | Ἰατρ. κακοήθης φλύκταινα | Βοτ. λυκάγχη.

dalb-ă ἐ. λευκὸς | χαρίεις, λεπτοφυής, dalbă poveste χαρίεσσα διήγησις, lasă-te de dalbă veselie ἄφες τὴν τρελλὴν ζωηρότητα. || οὐ. ἀνατολή, un dalb de lună ἀνατολὴ σελήνης. || θ. κύγή. florile dalbei τὰ ἄνθη τῆς κύγῆς.

dalcauc ἀ. παράσιτος.

dălcăuș ἀ. πηδαλιοῦχος σχεδίας.

dăldisì (**a**) ῥ. διακινδυνεύω.

dalgà θ. χιτώνιον μεταξωτὸν μετὰ θυσάνων.

dălhăuț-ă ἐ. βραχύκνημος.

dalie θ. Βοτ. δάλεια.

dâlmă θ. λόφος.

daltă θ. φαλὶς | σμίλη | χειρουργικὴ μίλη.

dăltui (**a**) ῥ. ἐκκόπτω, γλύφω.

dăltuire, dăltuit ἀφ. καὶ μετ. ἔκγλυψις, ἐκγεγλυμμένος. || οὐ. γλυφή.

dăltuitor ἀ. γλύπτης.

dăltuitură θ. ἀνάγλυφον.

dam ἀ. ἀνάκτορον, damuri de case λαμπρὰ μέγαρα | μέγα ἀντικείμενον.

damă θ. κυρία | Χαρτ. ντάμα | γυνὴ κακῶν ἠθῶν, damă de tablă πεσσευτήριον.

damască θ. ὕφασμα δαμασκηνόν.

damasohinat-ă ἐ. δαμασκηνός.

dâmb οὐ. ὕφος, ὕψωμα, λόφος.

damblà θ. ἀποπληξία.

damblagiu-ioaică ἐ. καὶ οὐσ. ἀποπληκτικός, ἀπόπληκτος, ἡμιπληγικός.

dameză-damicelă θ. δεσποινὶς (εἰρων.).

damigeană θ. πυτίνη (δαμιτζάνα).

damnat μετ. κολασμένος.

damnaţiune θ. κόλασις, καταδίκη, ἀποδοκιμασία.
dănănăi (**a**) ῥ. κινῶ ἐν αἰώρᾳ, αἰωρῶ.
dănănaie θ. παραλογισμός. ἰδιστροπία.
dănănaire, dănănait ἀφ. καὶ μετ. αἰώρησις, αἰωρημένος.
danciu ἀ. μουσικὸς ἀθίγγανος | παιδίον ἀθιγγάνου.
dandanà θ. θόρυβος, ταραχὴ | κέλευσμα κινδύνου, s'a făcut dandanà mare ἔγινε μέγας πάταγος | κακὴ ὑπόθεσις, στενοχωρία, m'a băgat într'o dandanà mare μὲ ἀνέμιξεν εἰς κακὴν ὑπόθεσιν.
dandaratele ἐπίρ. ἐν ὀπισθοχωρήσει | ὀπισθοβατικῶς | ἀντιστρόφως.
dandoasele ἐπίρ. ἀνάποδα, ἀνάστροφα.
danez-ă ἐ. καὶ οὐσ. δανικός, Δανός.
dang! ἐπιφ. τάγκ!
dangà θ. τρυσίππιον, σφράγισμα καυτῆρος ἐπὶ δέρματος ζώου.
dangăt οὐ. κωδωνισμός.
danie θ. προσφορὰ (εὐσεβῆς) | δωρεά.
dănos-oasă ἐ. μεγαλόδωρος.
dans οὐ. χορός.
dansà (**a**) ῥ. χορεύω.
dansant-ă ἐ. χορευτικός.
dansare θ. χορός.
dansat οὐ. χορός.
dansator-oare οὐσ. χορευτής.
dânsele θ. πλ. ἴδε ielele, de dânsele ρευματισμοί | Βοτ. γεράνιον φαιόν.
danţ οὐ. ἴδε dans.
dantelă θ. τρίχαπτον (δαντέλλα).
dantelat-ă ἐ. τριχαπτωτὸς | ὀδοντωτός.
dantelurà θ. ἐντομή.
dănţui (**a**) ῥ. χορεύω, ἴδε dansà.
danubian-ă ἐ. δουνάβειος | παραδουνάβειος.
dapărà (**a**) ῥ. ἀποψιλῶ, ἀποσπῶ (τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς), cu o mână te apără, cu alta de dapără ἐν ᾧ ἀφ'ἑνὸς σὲ ὑπερασπίζει ἐξ ἄλλου σὲ βλάπτει. || a se dapărà ξεσχίζομαι.
dar οὐ. δῶρον, calul de dar nu se caută la dinţi χαρισμένον γαΐδαρον δὲν τὸν κυττάζουν στὰ δόντια | χάρισμα, dar dela Dumnezeu χάρισμα θεῖον | πάθος, darul beţiei ἡ κακὴ συνήθεια τοῦ πίνειν | ἐξάσκησις, darul preoţiei ἐξάσκησις τῆς ἱερωσύνης | Ἐκκλ. προσφορά, când preotul iese cu darurile ἡ ἔξοδος τοῦ ἱερέως φέροντος τὴν ἁγίαν προσφοράν. || ἐπίρ. în dar ματαίως (φρ.).
dar σύνδ. ἀλλά. aş vreà dar nu pot θὰ ἤθελα ἀλλὰ δὲν δύναμαι | λοιπόν, μάλιστα.
dară σύνδ. ἴδε dar. || ἐπίρ. λοιπόν, pleacă dară πήγαινε λοιπόν!
darà θ. ἀποστάθμισις, ἀπόβαρον, mai mare daraua decât ocaua δὲν ἀξίζει τὸν κόπον (φρ.).
dâră θ. ἴχνος, ὀλκός, a face dâră în barbă ἐπιβάλλομαί τινι | κακοσυνηθίζω.
dărab οὐ. μέγα τεμάχιον.
darabanà θ. τύμπανον.
darabancic-darabangiu ἀ. τυμπανιστής.
darabani ἀ. πλ. μολδαβοὶ πεζοὶ στρατιῶται.
dărăbuşi θ. πλ. πλῆκτρα τυμπάνου.
dărăbuşi (**a**) ῥ. τεμαχίζω, κομματιάζω.
darac οὐ. κτένιον | ξάνιον, λανάρι.
dărăci (**a**) ρ. λαναρίζω.
dărăcire, dărăcit ἀφ. καὶ μετ. λανάρισις, λαναρισμένος. || οὐ. λανάρισμα.
dărăcitor-oare οὐσ. ξάντης.
daradaică θ. παλαιὰ ἅμαξα | παιδ. ζυγοσανὶς (νταραντούτσα).
dărămà (**a**) ῥ. κατεδαφίζω | καταστρέφω | κατερειπώνω. || a se dărămà κατεδαφίζομαι.
dărămare, dărămat ἀφ. καὶ μετ. κατεδάφισις, κατεδαφισμένος.
dărămător-oare ἐ. κατεδαφιστικός. || ἀ. καταστροφεύς.
dărămătură θ. ἐρείπιον | ὑλικὸν ἐκ κατεδαφίσεως | σπάδικες, κλάδοι δένδρου κομμένοι.
dărânat-ă ἐ. οὐτιδανός, ἀνίκανος.
dărăpănà (**a**) ῥ. καταστρέφω | ἐρειπώνω | voiră să-i darapene cu armele domniei ἠθέλησαν νὰ τὸν ἀνατρέψωσιν ἐκ τοῦ θρόνου.
dărăpănare, dărăpănat ἀφ. καὶ μετ. ἐρείπωσις, ἐρειπωμένος.
dărăpănător-oare ἐ. καταστρεπτικός. || οὐσ. καταστροφεύς.
dărăpănătură θ. ἐρείπιον.
daravere θ. δοσοληψία | ὑπόθεσις.
dardă θ. βέλος.

dârdăi (**a**) ῥ. πάλλω | δονοῦμαι | ἀπηχῶ | τρέμω (ἐκ ψύχους), a dârdăi de frig τρέμω ἐκ ψύχους | ὁμιλῶ ἄνευ συνεχείας λογικῆς. || a se dârdăi δονοῦμαι.

dârdăire, dârdăit ἀφ. καὶ μετ. δόνησις, δονημένος. || οὐ. τρόμος.

dârdală θ. ὁμιλῶν ταχέως (παπατρέχας (κοιν.) | ἵππος ἰσχνός.

dardăr οὐ. Χαρτ. ὑστίκι.

dârdoră θ. ζέσις, πῦρ, în dârdora luptei ἐν τῇ ζέσει τῆς μάχης | ἐπιθυμία, a fi în dardora însurătoarei ἐπιθυμῶ νὰ νυμφευθῶ.

dare ἀφ. δόσις. || θ. δώρημα cu dare de mână πλούσιος (φρ.) | φορολογία | δωροδοκία.

dare-de-seamă θ. ἀπολογισμὸς | περιγραφή.

darie θ. Βοτ. ἀγριοσταφίς, ψειροβότανον.

dârjac οὐ. συκολόγος, μαγγοῦρα δοσκοῦ.

dârloagă θ. ἀχαμνόων | ἄνθρωπος μηδαμινός.

dârlog ἀ. ἡνίον. || πλ. χαλινὸς ἵππου | dârlogi zăbăluței ῥυτῖδες χαλινοῦ.

dârmon οὐ. πλόκανον, δρυμόνι, trecut prin ciur și prin dârmon πολύπειρος.

dârmotin ἀ. Βοτ. ἕνωνις.

dârmoz ἀ. Βοτ. κληματῖτις | μέλαινα ἄμπελος.

darn (**în**) ἐπίρ. ματαίως.

dărnăit οὐ. κωδωνισμός.

darnic-ă ἐ. μεγαλόδωρος, γενναιόδωρος.

dărnicie θ. γενναιοδωρία.

dârstă θ. γναφεῖον.

dărueală θ. δώρημα, φιλοδώρημα.

dărui (**a**) ῥ. δωρῶ | δίδω δῶρον | χαρίζω, a dărui viața χαρίζω τὴν ζωήν.

dăruire θ. δωρεά.

dăruit μετ. δεδωρημένος, a fi dăruit cu... ἔχω λάβει δῶρον ἢ εἶμαι πεπροικισμένος διὰ... || οὐ. ἐπώνιον, τὸ παρὰ τοῦ πωλητοῦ ἐκ προσθήκης διδόμενον.

dăruitor ἀ. φιλόδωρος, δωρητής.

dârvală (**de**) ἐπίρ. κοινός, ἄνευ μεγάλης ἀξίας, κατώτερος, cai de dârvală ἐοηθητικοὶ ἵπποι, a face de dârvală ὀνειδίζω.

dârvăreală θ. κηλίς, ἀκαθαρσία.

dărvări (**a**) ῥ. ἀκαθαρταίνω, κηλιδώνω.

dârvari ἀ. πλ. ἀθίγγανοι ἀφορολόγητοι.

dârz-ă ἐ. τολμηρὸς | πείσμων | ἰσχυρογνώμων. || ἐπίρ. αὐθαδῶς, ἀλαζονικῶς.

dârzari ἀ. πλ. κεκλημένοι εἰς δεῖπνον ἀρραβώνων.

dârzie θ. τόλμη | θράσος | ἀλαζονεία.

dăsăgăriță θ. μοναχὴ δεχομένη ἐλεημοσύνας.

dăsagi θ. πλ. δισάκκιον | Βοτ. σατύριον.

dascăl ἀ. διδάσκαλος | σχολαστικὸς | ἱεροψάλτης.

dăscălesc-ească ἐ. διδασκαλικὸς | σχολαστικός.

dăscălește ἐπίρ. διδασκαλικῶς.

dăscăli (**a**) ῥ. διδάσκω | νουθετῶ | δαμάζω (ἵππον).

dăscălie θ. διδαχὴ | διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα.

dăscălime θ. τὸ διδακτικὸν σῶμα | δάσκον προσωπικὸν | ψάλται ἐκκλησίας.

dăscălire, dăscălit ἀφ. καὶ μετ. νουθέτησις, νουθετημένος.

dăscăliță θ. διδασκάλισσα, dăscălița sărăcie învață pe omul meserie, ἡ πενία τέχνας κατεργάζεται (παρ.).

dat μετ. δεδομένος, dat pe spate ἀναποδογυρισμένος, dat la rândeà ρυκνισμένος, dat pe brazdă συνηθισμένος, nu mi-a fost dat δὲν ἦτο τῆς τύχης μου, e dat fetelor de a se ocupà καὶ ἔργον τῶν νεανίδων νὰ ἐργάζωνται.

dat οὐ. δόσις, δῶρον, δωρεά, datul cărților πρόρρησις διὰ τῶν παιγνιοχάρτων | συνήθεια, nu-i în datul nostru συνηθίζομεν | ἀδυναμία (λαϊκ.).

dată θ. φορά, altă dată ἄλλοτε | astă dată ταύτην τὴν φορὰν | deodată ὅλοι μαζῆ | deodată ἀφ' ἑαυτοῦ | deocamdată ἐπὶ τοῦ παρόντος | pe dată στιγμῆδὸν | τύχη, πεπρωμένον (συνεκδ.), așà le-a fost dată τοῦτο ἦτο τὸ πεπρωμένον των | πλ. τεκμήρια, date istorice ἱστορικὰ τεκμήρια | ἡμερομηνία.

datà (**a**) ῥ. θέτω ἡμερομηνίαν, χρονολογῶ | ὑφίσταμαι.

datare, datat ἀφ. καὶ μετ. χρονολόγησις, χρονολογημένος.

dătător-oare ἐ. καὶ οὐσ. ὁ δίδων, χορηγός, dătător de viață ὁ δίδων τὴν ζωήν, ζωογόνος | dătător de lege νομοθέτης.

dătătură θ. δόσις | κτύπημα.
datină θ. ἔθος, συνήθεια | πλ. ἤθη, ἔθιμα.
dativ οὐ. Γραμ. δοτική.
dator-oare ἐ. χρεώστης a fi dator χρεωστῶ | dator vândut δυθισμένος εἰς χρέη | a se crede dator θεωρῶ ἐμαυτόν ὑπόχρεων. || θ. πλ. datoare καθήκοντα, ὑποχρεώσεις. || ἐπίρ. în dator ἐπὶ πιστώσει.
datorà (a) ῥ. ὀφείλω.
datori (a) ῥ. ὀφείλω (συνεκδ.).
datorie θ. ὀφειλή | χρέος | καθήκον, călcarea datoriei παράβασις τοῦ καθήκοντος, a-şi face datoriile ἐκτελῶ τὰ καθήκοντά μου, a face datorii κάμνω χρέη, χρεώνομαι.
datorinţă θ. καθήκον, ὑποχρέωσις.
datorire, datorit ἀφ. καὶ μετ. ὑποχρέωσις, ὑποχρεωμένος, χρεωστημένος.
datornic-ă οὐσ. ὀφειλέτης.
daul οὐ. τύμπανον.
dăulà (a) ῥ. ἐξασθενίζω. || a se dăulà ἐξασθενῶ, κουράζομαι.
dăulare, dăulat ἀφ. καὶ μετ. ἐξασθένησις, ἐξησθενημένος.
daună θ. ζημία, daune-interese κέρδη καὶ ζημίαι.
dăunător-oare ἐ. βλαβερός, ἐπιζήμιος.
daurì (a) ῥ. ἐπιχρυσώνω.
daurit-ă ἐ. ἐπίχρυσος. || οὐ. ἐπιχρύσωσις.
davà θ. δίκη.
davalmă ἐπίρ. κοινῶς | ὁμοῦ.
davalmaş ἀ. συνιδιοκτήτης.
davalmăşie θ. συνιδιοκτησία.
de πρόθ. περί, vorbeşte de mine ὁμιλεῖ περὶ ἐμοῦ | ὑπό, legănat de vânt λικνιζόμενος ὑπὸ τοῦ ἀνέμου | ἀπό, de trei ani ἀπὸ τριῶν ἐτῶν | de când ἀφ'ὅτου | de patru ori τετράκις | mă tem de oamenii răi φοβοῦμαι τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους | πρός, de vânzare πρὸς πώλησιν, de vorbit nu poate ὡς πρὸς τὸ νὰ ὁμιλήσῃ ἀδυνατεῖ | διά, lucrurile acestea nu sunt de noi τὰ πράγματα αὐτὰ δὲν εἶναι δι' ἡμᾶς | de geabă ἀδίκως | de grabă ταχέως | de treabă καθὼς πρέπει, de fel οὐδόλως, se proptià de slab ἐστηρίζετο ἀπὸ τὴν ἀδυναμίαν του, de cu vară ἀπὸ τὸ καλοκαίρι, se certau de făceau clăbuci în gură ἐμάλωναν ἕως ποῦ ἄφριζε τὸ στόμα των, femee de cinci copii μήτηρ πέντε τέκνων. || σύνδ. εἰ, ἐάν, de vrei ἐὰν θέλῃς | ὥστε, νά, plânge de ţi se rupe inima κλαίει ὥστε σὲ καμνει νὰ λυπῆσαι. || ἐπίρ. τόσον. un scaun negru de vechiu ce erà κάθισμα μελανόν, τόσον παλαιὸν ἦτο. || ἐπιφ. λοιπόν! ἔπειτα! apoi de! σοὶ τὸ εἶχα εἰπεῖ!
de-a πρόθ. de-a lungul κατὰ μῆκος τοῦ... de-a rândul κατὰ σειρὰν | πρὸ τοῦ ἀπαρεμφάτου, n'are de-a face δὲν ἔχει σχέσιν.
deal οὐ. λόφος | ce mai la deal la vale? τί τόσον σκέπτεσαι καὶ δὲν ἀποφασίζεις; (φρ.).
deavalma ἐπίρ. ἴδε avalma.
deavolna ἐπίρ. ἀφθόνως.
debarcà (a) ῥ. ἀποβιβάζω, ἀποβιβάζομαι
debarcader οὐ. ἀποβάθρα.
debarcare, debarcat ἀφ. καὶ μετ. ἀποβίβασις, ἀποβιβασμένος.
debil-ă ἐ. ἀσθενικός, ἀδύνατος.
debilitant-ă ἐ. ἐξασθενητικός.
debilitate θ. ἀδυναμία.
debit οὐ. πώλησις | Λογ. χρέωσις | παροχὴ κρήνης.
debità (a) ῥ. πωλῶ (λιανικῶς), ἐκποιῶ | χρεώνω.
debitant ἀ. πωλητὴς (λιανικῶς).
debitare, debitat ἀφ. καὶ μετ. ἐκποίησις, ἐκποιημένος.
debitor ἀ. ὀφειλέτης.
debleu οὐ. ἐκχωμάτωσις.
debordà (a) ῥ. πλημμυρῶ, ὑπερχειλίζω
debordare, debordat ἀφ. καὶ μετ. ὑπερεκχείλισις, ὑπερεκχειλισμένος.
debursà (a) ῥ. προκαταβάλλω, προπληρώνω.
debursare, debursat ἀφ. καὶ μετ. προπλήρωσις, προπληρωμένος.
debut οὐ. καταρχή.
debutà (a) ῥ. παίζω κατὰ πρώτην φορὰν | ἄρχομαι μιᾶς πράξεως.
debutant ἀ. πρωτόπειρος | πρώτην φορὰν παίζων ἐπὶ σκηνῆς.
deci! ἐπιφ. μάλιστα! βέβαια!
decadă θ. δεκάς.
decădeà (a) ῥ. ἐκπίπτω | ἐξαχρειοῦμαι.

decadent ἀ. καταπεπτωκώς, παρηκμακώς.
decadenţă θ. παρακμή, κατάπτωσις.
decădere θ. κατάπτωσις, ἔκπτωσις.
decagon οὐ. δεκάγωνον.
decagram οὐ. δεκάγραμμον.
decalitru ἀ. δεκάλιτρον.
decalog οὐ. δεκάλογος.
decametru ἀ. δεκάμετρον.
decan ἀ. κοσμήτωρ (πανεπιστημίου) ἀρχαιότερος ἐν ὑπηρεσίᾳ.
decană θ. τρίβολος, δοκάνα (ἀλωνιστική).
decanat οὐ. κοσμητεία.
decapità (**a**) ῥ. ἀποκεφαλίζω.
decapitare, decapitat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκεφάλισις, ἀποκεφαλισμένος. || θ. ἀποκεφαλισμός.
decapode οὐ. πλ. δεκάποδα.
decasilabic-ă ἐ. δεκασύλλαβος.
decaster οὐ. δεκάστερον (δεκακυβικόμετρον).
decasutaş ἀ. ἑκατόνταρχος.
decât ἐπίρ. ἴδε cât.
decatir οὐ. ἀπομαζαλισμὸς (καθαρισμὸς τῆς κόλλας τῶν ὑφασμάτων).
de ce σύνδ. διατί | ἐφ' ὅσον, de ce s'apropiă ἐφ' ὅσον ἐπλησίαζε.
decedat μετ. τεθνεώς.
decemvir ἀ. δεκάρχης.
decemvrie ἀ. Δεκέμβριος.
deceniu οὐ. δεκαετία.
decent-ă ἐ. κόσμιος, εὐσχήμων.
decenţă θ. κοσμιότης, εὐσχημοσύνη.
decepţi(un)e θ. ἀποθάρρυνσις, πλάνη, ἀπογοήτευσις,
decerne (**a**) ῥ. ἀπονέμω.
deces οὐ. θάνατος.
dechilin ἐπίρ. ἀνομικῶς, εἰδικῶς.
deci σύνδ. ἑπομένως.
decide (**a**) ῥ. ἀποφασίζω.
decigram οὐ. δεκατόγραμμον.
decilitru ἀ. δεκατόλιτρον.
decimà (**a**) ῥ. ἀποδεκατίζω.
decimal ἐ. δεκαδικός.
decimetru ἀ. ~~δεκάμετρον~~.
decindea ἐπίρ. εἰς τὴν ἀντίπεραν (ὄχθην).
decis μετ. ἀποφασισμένος.
deciocălà (**a**) ῥ. ἀφαιρῶ τὸν τροχὸν (ἀμάξης) | ἀφαιρῶ τὸν ἄθερα ἀραβοσίτου.
decizi(un)e θ. ἀπόφασις.
deciziv-ă ἐ. ἀποφασιστικός. || ἐπίρ. ἀποφασιστικῶς.
decizoriu-e ἐ. τελειωτικὸς (ἐπὶ ὅρκου).
declamà (**a**) ῥ. ἀπαγγέλλω δημοσίᾳ, ρητορεύω.
declamare, declamat ἀφ. καὶ μετ. ρητόρευσις, ρητορευμένος.
declamaţi(un)e θ. ἀπαγγελία.
declamator-oare ἐ. ρητορικός, ἐμφαντικός, πομπώδης. || ἀ. κομπορρήμων.
declarà (**a**) ῥ. δηλώνω, γνωστοποιῶ, διακηρύττω, κηρύττω.
declarare, declarat ἀφ. καὶ μετ. δηλοποίησις, δηλοποιημένος.
declaraţi(un)e θ. δηλοποίησις, ἀνακοίνωσις | κατάθεσις μαρτυρίας.
declasat-ă ἐ. ἔκπτωτος τῆς κοινωνικῆς του θέσεως.
declinà (**a**) ῥ. ἀποκλίνω, παρακμάζω | ὑπεκφεύγω | Γραμ. κλίνω.
declinabil-ă ἐ. κλιτός.
declinare, declinat ἀφ. καὶ μετ. κλίσις, κεκλιμένος. || θ. παρακμὴ | Γραμ. κλίσις.
declinaţiune θ. παρακμὴ | κλίσις.
decoct οὐ. ἀφέψημα.
decolorà (**a**) ῥ. ἀποχρωματίζω. || a se decolorà ἀποχρωματίζομαι.
decolorant-ă ἐ. ἀποχρωστικός.
decolorare, decolorat ἀφ. καὶ μετ. ἀποχρωμάτισις, ἀποχρωματισμένος.
decoloraţi(un)e θ. ἀποχρωματισμός.
decoltà (**a se**) ῥ. φορῶ ἐσθῆτα ἔξωμον.
decoltat-ă ἐ. ἔξωμος.
deconcertà (**a**) ῥ. καταπλήττω.
deconcertare, deconcertat ἀφ. καὶ μετ. κατάπληξις, καταπεπληγμένος.
decopià (**a**) ῥ. ἀντιγράφω.
decopiare, decopiat ἀφ. καὶ μετ. ἀντιγραφή, ἀντιγεγραμμένος.
decor οὐ. ἐξωραϊσμὸς | σκηνοθεσία.
decorà (**a**) ῥ. ἐξωραΐζω | σκηνοθετῶ | παρασημοφορῶ.
decorare, decorat ἀφ. καὶ μετ. ἐξωραΐσις, ἐξωραϊσμένος.
decoraţi(un)e θ. παρασημοφορία | παράσημον.
decorator ἀ. διακοσμητής, σκηνοθέτης.
decrepitudine θ. ἐσχατόγηρας.
decret οὐ. βούλευμα, ψήφισμα, διάταγμα

decretà (a) ῥ. βουλεύομαι, ψηφίζω, διατάσσω, θεσπίζω.
decretare, decretat ἀφ. καὶ μετ. θέσπισις, θεσπισμένος.
decurge (a) ῥ. καταρρέω | ἐκπηγάζω | προέρχομαι.
decurs μετ. ἐκπηγασμένος. || οὐ. διάρκεια.
dedà (a se) ῥ. ἀσχολοῦμαι, συνηθίζω. ἐπιδίδομαι.
dedal οὐ. ταίβαλος.
dedanie θ. συνήθεια.
dedare, dedat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίδοσις, ἐπιδομένος. || ἐ. ἔκδοτος.
dedeței ἀ. πλ. ἀνεμώνη.
dedicà (a) ῥ. ἀφιερώνω.
dedicare, dedicat ἀφ. καὶ μετ. ἀφιέρωσις, ἀφιερωμένος.
dedicați(un)e θ. ἀφιέρωσις.
dedicatoriu-e ἐ. προσφωνητικός, ἀφιερωτικός.
dedină θ. συνήθεια.
dedublà (a se) ῥ. διχοτομοῦμαι.
dedublare, dedublat ἀφ. καὶ μετ. διχοτόμησις, διχοτομημένος.
deduce (a) ῥ. πορίζομαι, ἐξάγω πόρισμα.
deducere θ. πόρισμα.
deducți(un)e θ. ὑφαίρεσις | πόρισμα.
deductiv-ă ἐ. ὑφαιρετικός, πορισματικός.
dedulci (a se) ῥ. γλυκαίνομαι, συνηθίζω.
dedus μετ. τοῦ deduce.
defăimà (a) ῥ. δυσφημῶ.
defăimare, defăimat ἀφ. καὶ μετ. δυσφήμησις, δυσφημημένος.
defăimător-oare ἐ. δυσφημιστικός. || ἀ. δυσφημιστής.
defalcà (a) ῥ. ὑφαιρῶ.
defavoare θ. δυσμένεια.
defavorabil-ă ἐ. δυσμενής. || ἐπίρ. δυσμενῶς.
defect οὐ. ἐλάττωμα, ἔλλειψις.
defecțiune θ. λιποταξία, ἀποσκίρτησις.
defectiv-ă ἐ. ἐλαττωματικός.
defecțuos-oasă ἐ. ἐλαττωματικός, ἐλλιπής. || ἐπίρ. ἐλλιπῶς.
defectuozitate θ. ἐλαττωματικότης.
defensiv-ă ἐ. ἀμυντικός.
defensor ἀ. ὑπερασπιστής.
deferență θ. συγκατάβασις, σέβας.
deferì (a) ῥ. ἀπονέμω, καταγγέλλω.
deferire, deferit ἀφ. καὶ μετ. ἀπονομή, ἀπονεμημένος.
defeteà ἐπίρ. δωρεάν, ἀνωφελῶς.
deficit οὐ. ἔλλειμμα.
defige (a) ῥ. ὁρίζω.
defilà (a) ῥ. παρελαύνω.
defilare θ. παρέλασις.
defileu οὐ. στενόν, κλεισώρεια.
definì (a) ῥ. ὁρίζω, περιγράφω, ἐξηγῶ.
definire, definit ἀφ. καὶ μετ. ὅρισις, ὡρισμένος.
definiți(un)e θ. ὁρισμός, προσδιορισμός.
definitiv-ă ἐ. ὁριστικός. || ἐπίρ. ὁριστικῶς.
defipt-ă ἐ. ὡρισμένος, προσδιωρισμένος.
deflorà (a) ῥ. διακορεύω, φθείρω.
deflorare ἀφ. διακόρευσις.
deformà (a) ῥ. παραμορφώνω | διαστρέφω.
deformare, deformat ἀφ. καὶ μετ. παραμόρφωσις, παραμορφωμένος.
deformați(un)e θ. παραμόρφωσις | διαστροφή.
defraudà (a) ῥ. ἁφαιρῶ δολίως.
defraudare, defraudat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ defraudà.
defter οὐ. κατάστιχον.
defterdar ἀ. (ἀρχ.) ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν.
defunct-ă οὐσ. ἀποθανών, μακαρίτης.
degajà (a) ῥ. ἀπαλλάσσω, ἀνακαλῶ.
degajare θ. ἀπαλλαγή.
degajat μετ. ἀπηλλαγμένος.
degenerà (a) ῥ. ἀλλοιοῦμαι | μεταπίπτω | ἐκφυλίζομαι.
degenerare, degenerat ἀφ. καὶ μετ. ἐκφύλισις, ἐκφυλισμένος. || ἐ. ἔκφυλος.
degeneresceнță θ. ἐκφυλισμός.
degerà (a) ῥ. πήγνυμαι, παγώνω | πάσχω ἐκ χειμέθλων.
degerare, degerat ἀφ. καὶ μετ. πῆξις, πεπηγμένος.
degerătură θ. πῆξις, χείμεθλον, degerătură de arbori διάσχισις δένδρων ἕνεκα τοῦ πάγου.
deget οὐ. δάκτυλος, degetul cel mare ὁ μέγας δάκτυλος, în vârful degetelor ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων, deget arătător δείκτης, a încercà marea cu

degetul ζητῶ τὸ ἀδύνατον (φρ.), a şti pe degete γνωρίζω ἐκ στήθους, arătat cu degetul δακτυλοδεικτούμενος, a pune degetul ὑπογράφω, cât vo'u da din degete ἐφ' ὅσον ζῶ, a purtà lumea pe degete ἀπατῶ τὸν κόσμον, a jucà pe cinevà pe degete τὸν παίζω στὰ δάκτυλά μου, a sta cu degetul în gură μένω ἄεργος, εἶμαι πτωχός, ἐλάξ, a rămîne cu degetul μένω μὲ τὸ πουκάμισο, îi numeri pe degete εἶναι ὀλιγάριθμοι. || Ἀριθμ. δάκτυλος.

degetar οὐ. δακτυλήθρα | Βοτ. δακτυλίτις.

degetăriță θ. Βοτ. ἐλξίνη παραλία.

degetat-ă ἐ. δακτυλοδεικτούμενος.

degețel οὐ. μικρὸς δάκτυλος | Βοτ. ἰασίνη.

deghizà (**a**) ῥ. ἀποκρύπτω | μεταμφιέζω | παραλλάσσω. || a se deghizà μεταμφιέζομαι.

deghizare, deghizat ἀφ. καὶ μετ. μεταμφίεσις, μετημφιεσμένος.

deglutiți(un)e θ. κατάποσις.

degradà (**a**) ῥ. καθαιρῶ, ἐξευτελίζω.

degradare, degradat ἀφ. καὶ μετ. καθαίρεσις, καθηρημένος.

degradator-oare ἐ. ἐξευτελιστικός.

dehiscent-ă ἐ. μεσοσχιδής, διφυὴς (ἐπὶ καρπῶν).

dehiscență θ. διάρρηξις καρποῦ.

dehocà (**a**) ῥ. κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια (κρέας, λάχανον). || a se dehocà σπαράσσομαι, i se dehocà inima ἐσπαράσσετο ἡ καρδία του | ἐξασθενῶ.

dehocoat μετ. ἐξησθενημένος.

deicid ἀ. θεοκτόνος.

deificà (**a**) ῥ. θεοποιῶ.

deism οὐ. μονοθεΐα.

deist ἀ. μονοθεϊστής.

deimpărțit οὐ. μέρισμα.

dejà ἐπίρ. ἤδη.

dejă θ. ὑπολήνιον, ὁ πρὸ τοῦ ληνοῦ κάδος.

dejecți(un)e θ. ἐκκόπρωσις, ἀφόδευσις.

dejucà (**a**) ῥ. ματαιώνω | ἐμπαίζω.

dejugà (**a**) ῥ. ἀποζευγνύω βοῦς. || a se dejugà ἀποζεύγνυμαι.

dejugare, dejugat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόζευξις, ἀποζευγμένος. || οὐ. ἀπόζευξις βοῶν.

dejun οὐ. γεῦμα.

dejunà (**a**) ῥ. γευματίζω.

dejurnă θ. Στρ. εἰκοσιτετράωρος ὑπηρεσία.

dejurstvă θ. (ἀρχ.) φρουρὰ στρατῶνος.

dela πρόθ. ἐκ, dela Constanța ἐκ Κωνστάντσης | ἀπό, dela naștere ἀπὸ τῆς γεννήσεως.

delapidà (**a**) ῥ. σφετερίζομαι, ὑπεξαιρῶ δημόσια χρήματα.

delăpidare, delapidat ἀφ. καὶ μετ. σφετέρισις, σφετερισμένος. || οὐ. σφετερισμός.

delapidator ἀ. σφετεριστὴς δημοσίων χρημάτων.

delăsà (**a**) ῥ. παραμελῶ. ἐγκαταλείπω.

delăsare, delăsat ἀφ. καὶ μετ. παραμέλησις, παρημελημένος.

delațiune θ. συκοφαντία.

delator ἀ. συκοφάντης.

dele θ. πλ. (ἀρχ.) φάκελλος δικογραφίας.

delectà (**a**) ῥ. τέρπω, εὐφραίνω, καθηδύνω.

deleotare, deleotat ἀφ. καὶ μετ. καθήδυνσις, καθηδυμένος.

delegà (**a**) ῥ. στέλλω πληρεξούσιον, ἐντέλλομαι.

delegare, delegat ἀφ. καὶ μετ. ἐντολή, ἐντεταλμένος. || ἀ. πληρεξούσιος.

delegați(un)e θ. ἀποστολή, ἐπιτροπή.

deleter-ă ἐ. δηλητηριώδης.

delfin ἀ. δελφὶν | διάδοχος τοῦ γαλλικοῦ θρόνου.

delibașă ἀ. ἀρχηγὸς τῆς πριγκηπικῆς φρουρᾶς.

deliberà (**a**) ῥ. βουλεύομαι, συζητῶ, ἀποφασίζω.

deliberant-ă ἐ. βουλευόμενος, συζητῶν.

deliberare ἀφ. συζήτησις. || θ. βούλευμα, ἀπόφασις | διάσκεψις.

deliberat μετ. συζητημένος.

deliberativ-ă ἐ. βουλευτικός.

delicat-ă ἐ. ἁβρός, τρυφερὸς | λεπτός, ἀδύνατος. || ἐπίρ. ἁβρῶς.

delicatese θ. πλ. ἐλαφρὰ ἐδέσματα.

delicatețe θ. ἁβρότης, λεπτότης | τρυφερότης | ἀφέλεια | ἀδυναμία.

delicios-oasă ἐ. ἡδύς, θελκτικός, μειλίχιος.

delicțiu οὐ. ἡδονὴ | χάρις | ἀπόλαυσις, τέρψις.

delict οὐ. ἀνόμημα, πλημμέλημα, în flagrant delict ἐπ' αὐτοφώρῳ.
delimità (**a**) ῥ. ὁροθετῶ, ὁρίζω.
delimitare, delimitat ἀφ. καὶ μετ. ὁροθέτησις, ὁροθετημένος.
delicvent ἀ. ἔνοχος, ὑπόδικος, ἐγκληματίας.
delir οὐ. παραλήρημα.
delirant-ă ἐ. παραληρῶν, παράφορος.
delișor οὐ. ὑποκ. τοῦ deal.
deliu ἀ. (ἀρχ.) ἱππεὺς ἐπὶ Μιχαὴλ τοῦ Γενναίου | φρουρὸς Ἀλβανὸς τῶν Φαναριωτῶν πριγκήπων. || ἐ. γενναῖος. εὐκίνητος.
delnic-ă ἐ. κομφός.
delnicie θ. κομφότης.
delniță θ. ἀγρὸς ἀροτριασμένος | μικρὰ ἔκτασις γῆς.
delos-oasă ἐ. λοφώδης.
deltă θ. δέλτα.
delteà θ. ἀλοιφὴ ἐξ ἀλθαίας.
deltuș οὐ. πελεκῖνος, σφὴν θαρελίου.
deluleț ἀ. λοφίσκος.
delung-ă ἐ. μακρός.
delungà (**a se**) ῥ. ἀπομακρύνομαι.
delungit μετ. ἀπομακρυσμένος.
deluros-oasă ἐ. λοφώδης, ὀρεινός.
demagog ἀ. δημαγωγός.
demagogic-ă ἐ. δημαγωγικός.
demagogie θ. δημαγωγία.
demarcà (**a**) ῥ. σημειώνω διὰ γραμμῆς, ὁρίζω.
demarcare, demarcat ἀφ. καὶ μετ. ὅρισις, ὡρισμένος.
demarcați(un)e θ. καθορισμός, ὁροθεσία.
demascà (**a**) ῥ. ἀφαιρῶ τὸ προσωπεῖον, ἀποκαλύπτω. || a se demascà ἀποκαλύπτομαι.
demascare, demascat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκάλυψις, ἀποκαλυμμένος.
dement ἀ. παράφρων.
dementă θ. παραφροσύνη.
demerit οὐ. ἀναξιότης, ἔλλειψις προτερημάτων.
demers οὐ. διάβημα.
demisionà (**a**) ῥ. παραιτοῦμαι (θέσεως).
demisionar-ă ἐ. παρητημένος.
demisionare, demisionat ἀφ. καὶ μετ. παραίτησις, παρητημένος.
demisi(un)e θ. παραίτησις.
demite (**a se**) ῥ. παραιτοῦμαι.
demn-ă ἐ. ἄξιος, ἀξιοπρεπής. || ἐπίρ. ἀξιοπρεπῶς.
demnitar ἀ. μεγιστάν, τιτλοῦχος.
demnitate θ. ἀξιοπρέπεια | ἀξίωμα.
democrat ἀ. δημοκράτης.
democratic-ă ἐ. δημοκρατικός. || ἐπίρ. δημοκρατικῶς.
democrație θ. δημοκρατία.
democratizà (**a**) ῥ. μεταβάλλω εἰς δημοκρατίαν, δημοκρατῶ. || a se democratizà δημοκρατοῦμαι.
democratizare, democratizat ἀφ. καὶ μετ. δημοκράτησις, δημοκρατημένος.
demodat-ă ἐ. παλαιὸς | ἀπηρχαιωμένος.
demon ἀ. δαίμων.
demonetizà (**a**) ῥ. ἀκυρώνω τὴν ἀξίαν νομίσματος.
demonetizare, demonetizat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ demonetizà.
demoniac-ă ἐ. δαιμονισμένος, παράφορος.
demonstrà (**a**) ῥ. ἀποδεικνύω.
demonstrare, demonstrat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόδειξις, ἀποδειγμένος.
demonstrați(un)e θ. ἀπόδειξις | Στρ. ἐπίδειξις.
demonstrativ-ă ἐ. ἀποδεικτικὸς | Γραμ. δεικτικός.
demonstrator ἀ. ἀποδεικνύων, ἐπιδεικνύων.
demoralizà (**a**) ῥ. ἀποθαρρύνω | ἐξαχρειώνω. || a se demoralizà ἀποθαρρύνομαι.
demoralizare, demoralizat ἀφ. καὶ μετ. ἀποθάρρυνσις, ἀποθαρρυμμένος.
demoralizator-oare ἐ. ἀποθαρρυντικός, ἐξαχρειωτικός.
demotic-ă ἐ. δημοτικός.
denaturà (**a**) ῥ. μεταβάλλω | ἀλλοιώνω | διαστρέφω | φθείρω. | a se denaturà ἀλλοιώνομαι.
denaturare, denaturat ἀφ. καὶ μετ. ἀλλοίωσις, ἠλλοιωμένος. || θ. διαστροφή.
denegà (**à**) ῥ. ἀπαρνοῦμαι.
denegare, denegat ἀφ. καὶ μετ. ἀπάρνησις, ἀπηρνημένος.
denigrà (**a**) ῥ. ἀμαυρώνω, ἐξευτελίζω.
denigrare, denigrat ἀφ. καὶ μετ. ἀμαύρωσις, ἀμαυρωμένος.
dènii θ. πλ. Ἐκκλ. νυμφίοι.

denominativ-ă ἐ. ὀνομαστικός.
denotà (**a**) ῥ. σημαίνω, δεικνύω.
dens-ă πυκνός, βασύς.
densimetru οὐ. πυκνόμετρον.
densitate θ. πυκνότης, εἰδικὸν βάρος.
dental-ă ἐ. ὀδοντόφωνος.
dentar-ă ἐ. ὀδόντινος.
denţică θ. Βοτ. ὑδατοκάνναβις.
dentifrice ἐ. ὀδοντοκοσμητικός, pulvere dentifrice ὀδοντόσμηγμα.
dentist ἀ. ὀδοντίατρος.
dentiţi(un)e θ. ὀδοντοφυΐα.
dentură θ. ὀδοντοστοιχία.
denumi (**a**) ῥ. ὀνομάζω, κατονομάζω.
denumire, denumit ἀφ. καὶ μετ. κατονόμασις, κατωνομασμένος. || θ. ὀνομασία.
denumitor ἀ. Μαθ. παρονομαστής.
denunţ οὐ. καταγγελία.
denunţà (**a**) ῥ. καταγγέλλω.
denunţare, denunţat ἀφ. καὶ μετ. καταγγελία, κατηγγελμένος.
denunţător-oare οὐσ. καταγγέλλων, μηνυτής.
deoarece σύνδ. ἐπειδή.
deocamdată ἐπίρ. ἐπὶ τοῦ παρόντος.
deochià (**a**) ῥ. βασκάνω. || a se deochià βασκανίζομαι, χειροτερεύω, vremea s'a deochiat ὁ καιρὸς μετεβλήθη ἐπὶ τὸ χεῖρον | χάνω τὴν ὑπόληψιν.
deochiare ἀφ. βασκάνισις. || θ. βασκανία.
deochiat μετ. βασκανισμένος. || ἐ. ὡραῖος | δυσφημισμένος (λαϊκ.) | deochiatule! φτοῦ νὰ μὴ βασκαθῇς! o minciună deochiată ψεῦδος μὲ τὴν οὐράν.
deochiu οὐ. βάσκανος ὀφθαλμός, βάσκανον, să nu-ţi fie de deochiu νὰ μὴ βασκαθῇς, leac de deochiu φάρμακον κατὰ τῆς βασκανίας.
deodată ἐπίρ. ἀμέσως, αἴφνης.
deopotrivă ἐπίρ. ἐξ ἴσου.
deosebì (**a**) ῥ. διακρίνω, χωρίζω. || a se deosebì διαφέρω | διαζευγνύομαι.
deosebi ἐπίρ. χωριστά.
deosebire θ. διαφορά, χωρισμός, deosebire de vederi διαφορὰ ἐλέφεων, σκέψεων. || ἐπίρ. cu deosebire ἰδιαιτέρως.
deosebit μετ. διακεκριμένος. || ἐ. διάφορος. ἀνόμοιος. || ἐπίρ. ἰδιαιτέρως | ἐκτός.
deosebitor-oare ἐ. διακριτικός.
depănà (**a**) ῥ. ἀναπηνίζω, a depănà pe mosor κουβαριάζω (κοιν.). a-şi depănà picioarele περιφέρομαι ἀσκόπως.
depănare, depănat ἀφ. καὶ μετ. ἀναπήνισις, ἀναπηνισμένος. || οὐ. ἀναπήνισμα | ξύλισμα (συνεκδ.).
depănătoare θ. πηνιστήρ.
depănător ἀ. ἀναπηνιστής, τολυπευτής.
depănătură θ. ἀναπηνισμός, τολύπευσις.
deparcior ἐπίρ. ὀλίγον μακράν.
departà (**a**) ῥ. ἀπομακρύνω | ἐξορίζω | περιορίζω | ἀποτρέπω, a depărtà o nenorocire ἀποτρέπω δυστύχημα. || a se depărtà ἀπομακρύνομαι.
departament οὐ. τμῆμα ὑπηρεσίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ | διαμέρισμα | ἐπαρχία.
depărtare ἀφ. ἀπομάκρυνσις. || θ. ἐξορία | ἀποβολὴ | ἀπόκλισις | ἀπόστασις, la o depărtare de un kilometru εἰς ἀπόστασιν χιλιομέτρου. || ἐπίρ. in depărtare μακράν.
depărtat μετ. ἀπομεμακρυσμένος. || ἐ. μακρός.
departe ἐπίρ. μακράν, εἰς ἀπόστασιν, pe departe μακρόθεν, ἐμμέσως | mai departe ἀπώτερον.
depăşì (**a**) ῥ. ὑπερβαίνω.
depăşire, depăşit ἀφ. καὶ μετ. ὑπέρβασις, ὑπερβασμένος. || θ. ὑπερβασία.
dependent-ă ἐ. ἐξαρτώμενος, ἐξηρτημένος.
dependenţă θ. ἐξάρτησις, ἐξάρτημα.
depeşă θ. τηλεγράφημα.
depeşà (**a**) ῥ. τηλεγραφῶ.
depinde (**a**) ῥ. ἐξαρτῶμαι.
depinge (**a**) ῥ. περιγράφω, ἀπεικονίζω.
deplânge (**a**) ῥ. οἰκτείρω, ἐλεεινολογῶ.
deplâns μετ. ἐλεεινολογημένος, συμπεπονημένος.
deplasà (**a**) ῥ. μετατοπίζω, μεταθέτω. || a se deplasà μετατοπίζομαι, τρέπομαι, τρέχω.
deplasare, deplasat ἀφ. καὶ μετ. μετάθεσις, μετατεθειμένος. || ἐ. ἀπρεπής.
deplin-ă ἐ. ὁλόκληρος, πλήρης, depline puteri πληρεξουσιότης | τέλειος (συνεκδ.). || ἐπίρ. τελείως, pe deplin multumit τελείως εὐχαριστημένος.

deplinătate θ. ὁλοκληρία, ὁλοσχέρεια.
deplorà (**a**) ῥ. οἰκτείρω, ἐλεεινολογῶ, θρηνῶ.
deplorabil-ă ἐ. ἐλεεινός, ἀξιοθρήνητος.
deplorare, deplorat ἀφ. καὶ μετ. ἐλεεινολόγησις, ἐλεεινολογημένος.
deponent-ă ἐ. Γραμ. ἀποθετικός. || ἀ. μάρτυς.
deportà (**a**) ῥ. ἐξορίζω.
deportare, deportat ἀφ. καὶ μετ. ἐξόρισις, ἐξωρισμένος.
deportaţiune θ. ἐξορία.
deposedà (**a**) ῥ. ἀποστερῶ, ἁφαιρῶ κατοχήν.
deposedare, deposedat ἀφ. καὶ μετ. ἀποστέρησις, ἀπεστερημένος (κατοχῆς).
depou, depozit οὐ. ἀποθήκη | παρακαταθήκη.
depozità (**a**) ῥ. ἀποθηκεύω.
depozitar ἀ. ἀποθηκάριος θεματοφύλαξ.
depozitare, depozitat ἀφ. καὶ μετ. ἀποθήκευσις, ἀποθηκευμένος.
deprădà (**a**) ῥ. λεηλατῶ.
deprădare, deprădat ἀφ. καὶ μετ. λεηλάτησις, λεηλατημένος.
depravà (**a**) ῥ. διαφθείρω.
depravare, depravat ἀφ. καὶ μετ. διαφθορά, διεφθαρμένος.
depravaţiune θ. διαφθορά, ἔκλυσις ἠθῶν.
depresiune θ. κοίλωμα ἐδάφους | κατάπτωσις.
depreţià (**a**) ῥ. ὑποτιμῶ.
depreţiare, depreţiat ἀφ. καὶ μετ. ὑποτίμησις, ὑποτιμημένος.
deprimà (**a**) ῥ. καταβάλλω, πιέζω, ἀποθαρρύνω.
deprimare, deprimat ἀφ. καὶ μετ. ἀποθάρρυνσις, ἀποθαρρυμμένος.
deprinde (**a**) ῥ. συνηθίζω, ἐκγυμνάζω. || a se deprinde συνηθίζω, a se deprinde cu climă ἐγκλιματίζομαι.
deprindere θ. συνήθεια, ἕξις. || πλ. συμπεριφορά.
deprins μετ. συνηθισμένος, ἐξησκημένος.
depunător ἐ. καταθέτων (χρήματα). || ἀ. μάρτυς.
depune (**a**) ῥ. καταθέτω (χρήματα), ἀποταμιεύω | μαρτυρῶ.
depunere θ. παρακαταθήκη | κατάθεσις μάρτυρος | ταμεῖον, cassa de depuneri ταμεῖον παρακαταθηκῶν, ἀποταμιευτήριον.
depus μετ. κατατεθειμένος, ἀποταμιευμένος | φυλακισμένος.
deputà (**a**) ῥ. ἀποστέλλω πρεσβείαν, πρεσβεύομαι.
deputat ἀ. βουλευτής.
deputăţie θ. ἀξίωμα βουλευτοῦ | ἀντιπροσωπεία, πρεσβεία.
deputaţiune θ. πρεσβεία.
deraià (**a**) ῥ. ἐκτροχιάζομαι.
deraiare, deraiat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτροχίασις, ἐκτροχιασμένος.
deraiere θ. ἐκτροχιασμός.
deranjà (**a**) ῥ. ἐνοχλῶ, ἀνησυχῶ.
deranjament οὐ. ἐνόχλησις, ἀνησυχία.
deranjare, deranjat ἀφ. καὶ μετ. ἐνόχλησις, ἐνωχλημένος.
derazà (**a**) ῥ. ὀκτ.νοβολῶ.
derbedeu ἀ. μηδαμινός, ἀλήτης.
derbent οὐ. μικρὸν ὀχύρωμα.
derebeiu ἀ. ἀρχιεπαναστάτης.
derepţie θ. δικαιοσύνη.
dereş-ă ἐ. λευκέρυθρος (ἵππος).
deresuflu οὐ. ἐσπέρα.
dereticà (**a**) ῥ. ταξιθετῶ, κανονίζω.
dereticare, dereticat ἀφ. καὶ μετ. ταξιθέτησις, ταξιθετημένος.
derivà (**a**) ῥ. ἀπορρέω, ἐκπηγάζω | Γραμμ. παράγομαι | παροχετεύω.
derivare, derivat ἀφ. καὶ μετ. παροχέτευσις, παρωχετευμένος. || ἐ. παράγωγος.
derivaţi(un e θ. παροχέτευσις | Ναυτ. παρέκκλισις.
derivativ-ă ἐ. παραγωγικὸς | παροχευτικός.
deriziune θ. περίγελως, σαρκασμός, χλεύη.
derizoriu-e ἐ. ἐμπαικτικός, γελοῖος.
dermă θ. δέρμα.
dermatologic-ă ἐ. δερματολογικός.
dermatologie θ. δερματολογία.
derogà (**a**) ῥ. μετατρέπω | ἀναιρῶ | παρανομῶ.
derogare, derogat ἀφ. καὶ μετ. ἀναίρεσις, ἀνῃρημένος.
derogaţi(un)e θ. παρανομία, παράβασις συμβολαίου.

derogatoriu-e ἐ. ἀναιρετικός, τροπολογικός.
dert οὐ. βάσανον, λύπη.
derviș ἀ. δερβίσης.
des-easă ἐ. ἁδρός, παχύς, πυκνὸς | συχνός. || ἐπίρ. συχνάκις, ἐπανειλημμένως.
desagi ἀ. πλ. ἴδε dăsagi.
deșanț-ă ἐ. παράξενος. παράδοξος.
deșănțat-ă ἐ. ἄμορφος | γελοῖος | ἄτακτος | παρημελημένος περίλυπος.
desărà (a) ῥ. ἀφαιρῶ τὸ ἅλας.
desărare, desărat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desărà.
desârg ἐπίρ. ταχέως, στιγμηδόν.
desăvârși (a) ῥ. τελειώνω, ἀποτελειώνω, τελειοποιῶ
desăvârșire ἀφ. τελειοποίησις. || ἐπίρ. cu desăvârșire ὁλοτελῶς.
desăvârșit μετ. τελειωμένος. || ἐ. τέλειος, ἐν πλήρει ἀναπτύξει (ἐπὶ ζώων). || ἐπίρ. τελείως, πλήρως.
desbăierà (a) ῥ. ἀποσπῶ, ἐκλύω.
desbăierare, desbăierat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόσπασις, ἀπεσπασμένος.
desbărà (a) ῥ. ἀπαλλάσσω, naravul anevoie îl desbări φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥάδιον. || a se desbărà ἀπαλλάττομαι.
desbărare, desbărat ἀφ. καὶ μετ. ἀπάλλαξις, ἀπηλλαγμένος. || θ. ἀπαλλαγή.
desbarcà (a) ῥ. ἐκφορτώνω | ἀποβιβάζομαι.
desbarcare, desbarcat ἀφ. καὶ μετ. ἀποβίβασις, ἀποβιβασμένος.
desbârnà (a) ῥ. ἀπεξαρθρώνω, ἀπαλλάττομαι.
desbârnare, desbârnat ἀφ. καὶ μετ. ἀπεξάρθρωσις, ἀπεξηρθρωμένος.
desbătà (a) ῥ. ἐκνήφω, ἀπομεθύω τινά. a se desbătà ἀπομεθύω.
desbătare, desbătat ἀφ. καὶ μετ. ἀπομέθυσις, ἀπομεθυσμένος.
desbătător-oare ἐ. ἐκμεθυστικός.
desbate (a) ῥ. συζητῶ, διαφιλονεικῶ. || a se desbate ἀγωνίζομαι, σφαδάζω, συζητοῦμαι.
desbatere, desbătut ἀφ. καὶ μετ. συζήτησις, συζητημένος.
desbinà (a) ῥ. χωρίζω, ῥίπτω διχόνοιαν. || a se desbinà διαιροῦμαι.
desbinare, desbinat ἀφ. καὶ μετ. διαίρεσις, διῃρημένος. || θ. χωρισμός, διχόνοια, desbinarea bisericeĭ τὸ σχίσμα.
desblehuiat-ă ἐ. ἀσωτρος.
desbrăcà (a) ῥ. ἐκδύω, ἀπογυμνώνω. a se desbrăcà ἐκδύομαι.
desbrăcare, desbrăcat ἀφ. καὶ μετ. ἔκδυσις, ἐκδεδυμένος.
desbrăcător ἀ. συλλητής, σκυλευτής.
desbrobodi (a) ῥ. ἀφαιρῶ τὸν πέπλον.
desbrobodire desbrobodit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desbrobodì.
desbumbà (a) ῥ. ἀποκομβώνω. || a se desbumbà ἀποκομβώνομαι.
desbumbare, desbumbat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκόμβωσις, ἀποκομβωμένος.
deșcă θ. νεοσύλλεκτος.
descaierà (a) ῥ. διευκρινίζω. || a se descăierà διευκρινίζομαι.
descăierare, descăierat ἀφ. καὶ μετ. διευκρίνισις, διευκρινισμένος.
descălcì (a) ῥ. διαχωρίζω, ξεμπλέκω διασαφίζω. || a se descălcì σαφηνίζομαι.
descălcire, descălcit ἀφ. καὶ μετ. σαφήνισις, σαφηνισμένος.
descălecà (a) ῥ. ἀφιππεύω | ἀποικίζω (συνεκδ.).
descălecare ἀφ. ἀφίππευσις, κατάβασις. || θ. ἀποικισμός, descălecarea Daciei de către Romani ὁ ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ἀποικισμὸς τῆς Δακίας.
descălecat μετ. ἀποικισμένος.
descălecătoare θ. σταθμὸς ἵππων ταχυδρομικῶν | ἀποικισμός.
descălecător ἀ. ἀποικιστής, θεμελιωτής.
descălecătură θ. ἀποικισμός.
descălțà (a) ῥ. ἐξυπολύω. || a se descălțà ἐξυπολύομαι.
descălțare, descălțat ἀφ. καὶ μετ. ἐξυπόλυσις, ἐξυπολυμένος. || ἐ. ἐξυπόλυτος.
descămà (a) ῥ. ξανίζω, ἀποφολιδώνω. a se descămà ξανίζομαι.
descămare, descămat ἀφ. καὶ μετ. ξάνισις, ξανισμένος.
descântà (a) ῥ. ἐξορκίζω, προφέρω ἐξορκισμοὺς | προσπαθῶ καταπεῖσαι, cât l'am descântat eu πόσον προσεπάθησα νὰ τὸν καταπείσω, ce descânți? τί μουρμουρίζεις;

descântare, descântat ἀφ. καὶ μετ. ἐξόρκισις, ἐξωρκισμένος. || θ. ἱκεσία. | οὐ. ἐξόρκιον.
descântătoare θ. γραῖα ἐπωδός, ἐξορκίστρια.
descântătură θ. ἐπωδή, ἐξορκισμός.
descânteo οὐ. ἐξορκισμός, descântece de deochiu ἐξορκισμὸς διὰ τὴν ὀφθαλμοβασκανίαν.
descăpățânà (a) ῥ. ἀποκεφαλίζω.
descăpățânare, descăpățânat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκεφάλισις, ἀποκεφαλισμένος.
descăptuși (a) ῥ. ἀφαιρῶ τὴν ὑπένδυσιν φορέματος.
descăptușire, descăptușit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ descăptuși.
descărcà (a) ῥ. ἐκφορτώνω. || a se descărcà ἐκφορτώνομαι.
descărcare, descărcat ἀφ. καὶ μετ. ἐκφόρτωσις, ἐκφορτωμένος. || θ. κατάθεσις εὐνοϊκὴ μάρτυρος.
descărcător ἀ. ἐκφορτωτής.
descărcătură θ. ἐκφόρτωμα.
descărnà (a) ῥ. ἀποσαρκώνω. || a se descărnà ἀποσαρκώνομαι.
descărnare, descărnat ἀφ. καὶ μετ. ἀποσάρκωσις, ἀποσαρκωμένος.
descătărămà (a) ῥ. ἐκπορπίζω. || a se descătărămà ἐκπορπίζομαι.
descătărămare, descătărămat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπόρπισις, ἐκπορπισμένος.
descendent ἀ. ἀπόγονος.
descendență θ. γενεά, ἀπόγονοι.
descentralizà (a) ῥ. ἀποκεντρώνω. || a se descentralizà ἀποκεντρώνομαι.
descentralizare, descentralizat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκέντρωσις, ἀποκεντρωμένος.
descernì (a) ῥ. ἀφαιρῶ τὸ πένθος. || a se descernì ἐγκαταλείπω τὸ πένθος.
descernire, descernit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ descernì.
descheià (a) ῥ. ἐκπορπίζω, ξεθηλυκώνω. || a se descheià ἐκπορπίζομαι.
descheiat, descheiere μετ. καὶ ἀφ. ἐκπορπισμένος, ἐκπόρπισις.
deschide (a) ῥ. ἀνοίγω, a deschide cuivà ochii ἐξάγω τινὰ τῆς ἀπάτης, a deschide ochii προσέχω, a deschide capul δίδω τινὶ νὰ ἐννοήσῃ, a deschide un curs κάμνω ἐναρκτήριον μάθημα. || a se deschide ἀνοίγομαι | ἀνθῶ | φωτίζομαι, διαφωτίζομαι, cerul se deschide ὁ οὐρανὸς ξανοίγει.
deschidere ἀφ. διάνοιξις. || θ. ἄνοιγμα, deschiderea cursurilor ἔναρξις μαθημάτων.
deschiegà (a) ῥ. ἀναλύομαι. || a se deschiegà μαλακύνομαι.
deschilinì (a) ῥ. διακρίνω.
deschilinire, deschilinit ἀφ. καὶ μετ. διάκρισις, διακριμένος.
deschingà (a) ῥ. ἀποζωννύω, ξεζώνω. || a se deshingà ἀποζωννύομαι.
deschingare, deschingat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόζωσις, ἀποζωσμένος.
deschis μετ. ἀνοιγμένος. || ἐ. εἰλικρινὴς (συνεκδ.), om deschis εἰλικρινὴς ἄνθρωπος | ἀνοικτὸς (ἐπὶ χρωμάτων), galben deschis κίτρινον ἀνοικτὸν | poliță cu termen deschis συναλλαγματικὴ ἀπρόθεσμος.
deschizătură θ. ἄνοιγμα, ὀπή, χάσμα.
descifrà (a) ῥ. ἐξηγῶ συμβολικὰ γράμματα, σαφηνίζω, διευκρινίζω.
descifrabil-ă ἐ. εὐανάγνωστος.
descifrare, descifrat ἀφ. καὶ μετ. σαφήνισις, σαφηνισμένος.
descinde (a) ῥ. καταβαίνω, a descinde la hotel κατοικῶ ἐν ξενοδοχείῳ, descinde de bună familie κατάγεται ἐκ καλῆς οἰκογενείας, procurorul a descins ὁ εἰσαγγελεὺς ἔκαμε κατ' οἶκον ἔρευναν.
descindere ἀφ. κατάβασις κατ' οἶκον ἔρευνα ὑπὸ δικαστικῆς ἀρχῆς.
descinge (a) ῥ. ἀφαιρῶ τὴν ζώνην. || a se descinge ἀφαιρῶ τὴν σπάθην, ἐκζώνομαι, λύομαι (ἐπὶ δεσμῶν).
descingere, descins ἀφ. καὶ μετ. ἀπόζωσις, ἀποζωσμένος.
desclei (a) ῥ. ἀποκολλῶ, tipă de-și descleiește capul ξελαρυγγίζεται. || a se desclei ἀποκολλῶμαι.
descleire, descleit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκόλλησις, ἀποκολλημμένος.
descleșta (a) ῥ. χαλαρώνω. || a se descleștà χαλαρώνομαι.
descleștare, descleștat ἀφ. καὶ μετ. χαλάρωσις, χαλαρωμένος.
desclironomisì (a) ῥ. ἀποκληρώνω. || a se desclironomisì ἀποκληρώνομαι.

desolironomisire, desolironomisit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκλήρωσις, ἀποκληρωμένος. || ἐ. ἀπόκληρος.
descoase (a) ῥ. ἐκράπτω | ἐιάζω τινὰ νὰ ὁμιλήσῃ. || a se descoase ἐκράπτομαι.
descoji (a) ῥ. ἀποφλοιώνω. || a se descoji ἀποφλοιώνομαι.
descoojire, descojit ἀφ. καὶ μετ. ἀποφλοίωσις, ἀποφλοιωμένος.
descolorà (a) ῥ. ἀποχρωματίζω.
descolorare, desoolorat ἀφ. καὶ μετ. ἀποχρωμάτισις, ἀποχρωματισμένος.
descomplectà (a) ῥ. καθιστῶ τι ἀτελὲς δι' ἀφαιρέσεως. || a se descomplectà καθίσταμαι ἀτελής.
descomplectare, descomplectat ἀφ, καὶ μετ. τοῦ descomplectà.
descompune (a) ῥ. ἀποσυνθέτω. || a se descompune ἀποσυντίθεμαι.
descompunere, descompus ἀφ. καὶ μετ. ἀποσύνθεσις, ἀποσυντεθειμένος.
desconcentrà (a) ῥ. ἀποσυγκεντρώνω, ἐλευθερώνω ὑπηρεσίας. || a se desconcentrà ἀποσυγκεντρώνομαι.
desconcentrare, desconcentrat ἀφ. καὶ μετ. ἀποσυγκέντρωσις, ἀποσυγκεντρωμένος.
desconsiderà (a) ῥ. δυσφημῶ.
desconsiderare, desconsiderat ἀφ. καὶ μετ. δυσφήμησις, δυσφημημένος.
desconsideraţi(un)e θ. δυσφήμησις.
descopoià (a) ῥ. ἐκπορπίζω. || a se descopcià ἐκπορπίζομαι.
descopoiare, descopciat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπόρπισις, ἐκπορπισμένος.
descoperì (a) ῥ. ἀνακαλύπτω, a descoperi o baterie ἀνακαλύπτω πυροβολαρχίαν | φέρω εἰς φῶς, vremea descoperă adevărul ὁ χρόνος φέρει εἰς φῶς τὴν ἀλήθειαν. || a se descoperi ἀποκαλύπτομαι (τὴν κεφαλήν).
descoperire, descoperit ἀφ. καὶ μετ. ἀνακάλυψις, ἀνακαλυμμένος. || ἐπίρ. γυμνῶς.
descooperitor ἀ. ἐφευρέτης.
descotorosì (a se) ῥ. ἀπαλλάττομαι.
descovoià (a) ῥ. ἐπανορθώνω. || a se descovoià ἐπανορθώνομαι.
descovoiare, descovoiat ἀφ. καὶ μετ. ἐπανόρθωσις, ἐπανορθωμένος.
descrăcănat-ă ἐ. περισκελής.
descreieţat-ă ἐ. ἄφρων, ἄνους, κουφόνους.
desoreşte (a) ῥ. ὀλιγοστεύω, μειοῦμαι καταπίπτω.
desoreştere ἀφ. μείωσις, ἔκπτωσις.
desoreţi (a) ῥ. φαιδρύνω, ἱλαρύνω. || a se descreţi φαιδρύνομαι.
descreţire, desoreţit ἀφ. καὶ μετ. ἱλάρυνσις, ἱλαρωμένος.
descrie (a) ῥ. περιγράφω | εἰκονίζω.
descriere θ. περιγραφὴ | εἰκονογραφία, εἰκών.
descriptiv-ă ἐ. περιγραφικός.
descripţi(un)e θ. περιγραφή.
descris μετ. περιγεγραμμένος, ἀπεικονισμένος.
descruntà (a) ῥ. ἀποσυνωφρυώνω.
descuià (a) ῥ. ἀνοίγω διὰ κλειδός, ξεκλειδώνω.
descuiare, descuiat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκλείδωσις, ἀποκλειδωμένος. || ἐ. ἀνοικτός.
descuietoare θ. μοχλὸς θύρας.
descuiţ-ă ἐ. γυμνόπους, pe bruma descult şi pe rouă incălţat γυμνόπους στὸ κρύο καὶ γουνωμένος στὴν ζέστη (φρ.). || οὐσ. ἄπορος, γυμνήτης.
descuiţat ἐ. ἐξυπόλυτος, ἄρκτος (ὄνομα διδόμενον ὑπὸ τῶν κυνηγῶν).
descurajà (a) ῥ. ἀποθαρρύνω. || a se descurajà ἀποθαρρύνομαι.
descurajare, descurajat ἀφ. καὶ μετ. ἀποθάρρυνσις, ἀποθαρρημένος.
descurcà (a) ῥ. διαχωρίζω | διαφωτίζω, descurcă-mi fraza asta ἐξήγησέ μου τὴν φράσιν ταύτην. || a se descurcà ἀπαλλάττομαι.
descourcare, descourcat ἀφ. καὶ μετ. διαφώτισις, διαφωτισμένος. || θ. διαφωτισμός, χωρισμός.
descousut μετ. ἀπορραμμένος, ξηλωμένος.
desdăunà (a) ῥ. ἀποζημιώνω. || a se desdăunà ἀποζημιώνομαι.
desdăunare, desdăunat ἀφ. καὶ μετ. ἀποζημίωσις, ἀποζημιωμένος.
desdoi (a) ῥ. διχοτομῶ | ἐκδιπλώνω.
desdoire, desdoit ἀφ. καὶ μετ. διχοτόμησις, διχοτομημένος.
desearà ἐπίρ. ταύτην τὴν ἐσπέραν, descară πρὸς τὸ ἑσπέρας.

deseca (a) ῥ. ἀποξηραίνω. || a se deseca ἀποξηραίνομαι.
desecare, desecat ἀφ. καὶ μετ. ἀποξήρανσις, ἀπεξηραμμένος.
deşeclâc οὐ. ὕφασμα διὰ στρώματα, στρωμάτσον.
deşelà (a) ῥ. ἀποσάττω, ξυλοκοπῶ. || a se deşelà καταπονοῦμαι.
deşelare, deşelat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόσαξις, ἀποσαγμένος. || ἐ. om deşelat ἄνθρωπος ξεκάρφωτος (συνεκδ.). || ἐπίρ. pe deşelate γυμνῶς, ἄνευ σάγματος.
desemnà (a) ῥ. δηλώνω, ἐμφαίνω, ὑποδεικνύω, ὁρίζω. || a se desemnà δηλώνομαι.
desemnare, desemnat ἀφ. καὶ μετ. ὑπόδειξις, ὑποδειγμένος.
desen οὐ. ἰχνογράφημα.
desenà (a) ῥ. ἰχνογραφῶ.
desenare, desenat ἀφ. καὶ μετ. ἰχνογράφησις, ἰχνογραφημένος.
desenator ἀ. ἰχνογράφος.
desert οὐ. κόλλυβος, ἐπιδόρπιον (τράγημα ἢ ὀπωρικόν).
deşert-eartă ἐ. ἔρημος, κενὸς | μάταιος. || ἐπίρ. în deşert ματαίως, s'au intors în desert ἐπεστρεψαν ἄπρακτοι. || οὐ. κενόν, μηδέν, deşertul vieţei τὸ μηδαμινὸν τῆς ζωῆς. || πλ. Ἀνατ. deşerturile τὰ πλάγια κοιλιακὰ τοιχώματα.
deşertà (a) ῥ. κενώνω, ἐκχύνω. || a se deşertà κενώνομαι.
deşertătoiune θ. ματαιότης, κενόν.
deşertare, deşertat ἀφ. καὶ μετ. κένωσις, κενωμένος.
desetină θ. κυψελόφορος.
deşeuat-ă ἐ. ἄσακτος.
desfăcà (a) ῥ, διακυλίζω, ξεβλασταρώνω, ἴδε desghiocà.
desfăce (a) ῥ. λύω | διαλύω | ἀποσυνθέτω (μίαν μηχανὴν) | καθαρίζω | διαλύω ἐξορκισμὸν | πληρώνω (χρέος) | διαλύω (συμβόλαιον) | πωλῶ λιανικῶς ἐμπόρευμα. || a se desface διαλύομαι | ἀποσυντίθεμαι | ἀνοίγω (ἐπὶ ἀνθέων) | ἀπομακρύνομαι, luntrea se desface de mal ἡ λέμβος ἀπομακρύνεται τῆς ξηρᾶς, τῆς ὄχθης.
desfacere θ. διάλυσις (μηχανῆς, συμβολαίου), διάλυσις ἐξορκισμοῦ | πώλησις, desfacere totală ὁριστικὴ διάλυσις (καταστήματος).
desfăcut μετ. διαλελυμένος, διηνεωγμένος. || οὐ. μηχανεύματα πρὸς διάλυσιν ἐξορκισμοῦ.
desfăşà (a) ῥ. ἀποσπαργανώνω. || a se desfăşà ἀποσπαργανώνομαι.
desfăşare, desfăşat ἀφ. καὶ μετ. ἀποσπαργάνωσις, ἀποσπαργανωμένος.
desfăşurà (a) ῥ. ἀναπτύσσω, ἐκτυλίσσω. || a se desfăşurà ἀναπτύσσομαι.
desfăşurare, desfăşurat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτύλιξις, ἐκτυλιγμένος.
desfătà (a) ῥ. τέρπω, εὐφραίνω. || a se desfătà τέρπομαι, εὐφραίνομαι.
desfătare θ. τέρψις, εὐχαρίστησις, διασκέδασις, ἀπόλαυσις.
desfătat μετ. εὐχαριστημένος.
desfătător-oare ἐ. τερψίθυμος, διασκεδαστικός, ἀπολαυστικός.
desfătui (a) ῥ. ἀποτρέπω, μεταπείθω.
desfătuire, desfătuit ἀφ. καὶ μετ. μετάπεισις, μεταπεισμένος.
desfide (a) ῥ. προκαλῶ, ἀψηφῶ.
desfidere θ. πρόκλησις, ἀψήφησις.
desfigurà (a) ῥ. παραμορφώνω, παραφθείρω. || a se desfigurà παραμορφώνομαι.
desfigurare, desfigurat ἀφ. καὶ μετ. παραμόρφωσις, παραμορφωμένος.
desfiinţà (a) ῥ. καταργῶ (συνήθειαν) | ἀκυρώνω (νόμον) | κλείω (σχολεῖον). || a se desfiinţà καταργοῦμαι.
desfiinţare, desfiinţat ἀφ. καὶ μετ. κατάργησις, κατηργημένος.
desfiinţător-oare ἐ. ἀκυρωτικός, ἀναιρετικός.
desfirà (a) ῥ. τίλλω (ὕφασμα). || a se desfirà τίλλομαι.
desfirare, desfirat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desfirà.
desfoià (a) ῥ. ἀποφυλλίζω. || a se desfoià ἀποφυλλίζομαι, ἀνοίγω.
desfoiare, desfoiat ἀφ. καὶ μετ. ἀποφύλλισις, ἀποφυλλισμένος.
desfrânà (a) ῥ. ἀποχαλινώνω | ἀσωτεύω. || a se desfrânà ἀκολασταίνω, ἀπαλλάττομαι των δεσμῶν.
desfrânare, desfrânat ἀφ. καὶ μετ. ἀποχαλίνωσις, ἀποχαλινωμένος. || θ. ἀκολασία, ἔκλυσις. || ἐ. ἀχαλίνωτος,

ἀκάθεκτος, ἔκλυτος, moravuri desfrânate ἦθη ἔκλυτα, vorbe desfrânate λόγοι ἄσκεπτοι, veselie desfrânată εὐθυμία ἄνευ ὁρίων, calul cu podoabe desfrânate ἵππος μὲ πολυτελῆ φάλαρα. ‖ ά. φιλήδονος.

desfrâu οὐ. ἀσωτεία, ἀκολασία.

desfrunzi (**a**) ῥ. φυλλορροῶ.

desfrunzire, desfrunzit ἀφ. καὶ μετ. φυλλορρόησις, φυλλορροημένος.

desfundà (**a**) ῥ. ἀφαιρῶ τὸν πυθμένα, διανοίγω ὀδόν.

desfundare, desfundat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desfundà.

desgârdi (**a**) ῥ. ἐκτείνω τοὺς μῦς.

desgârdire, desgârdit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desgârdi.

desgărdinà (**a**) ῥ. ἐκριζώνω. ‖ a se desgărdinà ἐκριζώνομαι.

desgărdinare, desgărdinat ἀφ. καὶ μετ. ἐκρίζωσις, ἐκριζωμένος.

desgheț οὐ. τῆξις χιόνων | ἐκκένωσις.

desgheța (**a**) ῥ. τήκω (χιόνα, πάγον). ‖ a se desgheța τήκομαι, ἐγείρομαι ἐκ νάρκης | ἐνθαρρύνομαι.

desghețare, desghețat ἀφ. καὶ μετ. τῆξις, τετηγμένος. ‖ ἐπίρ. καθαρῶς, φανερῶς, θαρραλέως.

desghin οὐ. σκίρτημα, πήδημα ἵππου | ἐγκέντρισμα.

desghioca (**a**) ῥ. ἀπολεπίζω ὄσπρια, καρπούς. ‖ a se desghioca ἀπολεπίζομαι.

desghiocare, desghiocat ἀφ. καὶ μετ. ἀπολέπισις, ἀπολεπισμένος.

desgoli (**a**) ῥ. ἀποκαλύπτω, ὀπογυμνώνω.

desgolire, desgolit ἀφ. καὶ μετ. ἀπογύμνωσις, ἀπογυμνωμένος.

desgovează θ. ἀφαίρεσις τοῦ πέπλου νύμφης.

desgrădi (**a**) ῥ. ἐκφράσσω, ἀφαιρῶ φραγμόν. ‖ a se desgrădi ἐκφράσσομαι.

desgrădinà (**a se**) ῥ. ἐκριζώνομαι.

desgrădinare, desgrădinat ἀφ. καὶ μετ. ἐκρίζωσις, ἐκριζωμένος.

desgrădi (**a**) ῥ. ἐκφράττω.

desgrădire, desgrădit ἀφ. καὶ μετ. ἔκφραξις, ἐκφραγμένος.

desgropà (**a**) ῥ. ἐξορύσσω, ἐκθάπτω.

desgropare, desgropat ἀφ. καὶ μετ. ἐξόρυξις, ἐξωρυγμένος. ‖ οὐ. ἐκταφή.

desgust οὐ. κόρος, ἀηδία.

desgustà (**a**) ῥ. προκαλῶ ἀηδίαν. ‖ a se desgustà ἀηδιάζω.

desgustare, desgustat ἀφ. καὶ μετ. ἀηδίασις, ἀηδιασμένος.

desgustător-oare ἐ. ἀηδιαστικός, ἀηδής.

deshămà (**a**) ῥ. ἀποζευγνύω. ‖ a se deshămà ἀποζευγνύομαι.

deshămare, deshămat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόζευξις, ἀποζευγμένος.

deși σύνδ. εἰ καὶ, ἂν καί.

desime θ. βάθος | πάχος λόχμης.

deșirà (**a**) ῥ. ἐκτίλλω ὕφασμα. ‖ a se deșirà ἐκτείνομαι.

deșirare, deșirat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτίλλωσις, ἐκτιλλωμένος. ‖ ἐ. λίαν μακρὸς | ὑψηλός. ‖ ἐπίρ. μακρῶς, ai oftat deșirat ἀνεστέναξες βαθέως.

desiș οὐ. λόχμη δάσους.

desjugà (**a**) ῥ. ἀποζευγνύω | ἐγκαθίσταμαι.

desjugare, desjugat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόζευξις, ἀποζευγμένος.

deslănțuì (**a**) ῥ. ἀπολύω | ἐξάπτω πάθη.

deslănțuire, deslănțuit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόλυσις, ἀπολυμένος.

deslegà (**a**) ῥ. λύω, a deslegà la ochi λύω τοὺς ὀφθαλμούς | ἀπολύω, ἐλευθερώνω, a deslegà de jurământ λύω τοῦ ὅρκου | a deslegà luntrea ἀπαίρω, ἀποπλέω | ἀπαλλάττω, a deslegà de păcate ἀφίνω τὰς ἁμαρτίας, a deslegà postul ἀπαλλάττω τῆς νηστείας | λύω (πρόβλημα). ‖ a se deslegà λύομαι.

deslegare, deslegat ἀφ. καὶ μετ. λύσις, λυμένος. ‖ θ. ἀπαλλαγή, ἄφεσις. ‖ ἐ. ἐλεύθερος.

deslegătură θ. λύσις ἐασκανίας.

deslipì (**a**) ῥ. ἀποκολλῶ | ἀπομακρύνω (συνεκδ.). ‖ a se deslipì ἀποκολλῶμαι.

deslipire, deslipit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκόλλησις, ἀποκολλημένος.

desluși (**a**) ῥ. ἐξηγῶ, διαφωτίζω. ‖ a se desluși ἐξηγοῦμαι.

deslușire, deslușit ἀφ. καὶ μετ. ἐξήγησις, ἐξηγημένος. ‖ ἐ. εὔληπτος, ἐξηγήσεως, καθαρός. ‖ ἐπίρ. σαφῶς.

desmădulà (**a**) ρ. διαμελίζω.
desmădulare, desmădulat ἀφ. καὶ μετ. διαμέλισις, διαμελισμένος.
desmânià (**a se**) ρ. καταπαύω τὴν ὀργήν μου, ἡσυχάζω.
desmâniare, desmâniat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desmânià.
desmăţà (**a**) ρ. ἀκολασταίνω. || a se desmăţà ἐκτραχηλίζομαι.
desmăţare, desmăţat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτραχήλισις, ἐκτραχηλισμένος. || ἐ. ἀκόλαστος.
desmembrà (**a**) ρ. διαμελίζω.
desmembrare, desmembrat ἀφ. καὶ μετ. διαμέλισις, διαμελισμένος. || θ. διαμελισμός.
desmeţì (**a**) ρ. ἐγείρω τῆς μέθης | ἐξάγω τῆς ἀπάτης, μεταπείθω. || a se desmeţì συνέρχομαι.
desmetic-á ἐ. ἀνόητος, ἄσκεπτος.
desmetici (**a**) ρ. ἐξάγω τῆς μέθης, τῆς ζάλης. || a se desmetici ἀνανήφω, διανήφω.
desmetioire, desmeticit ἀφ. καὶ μετ. ἐκμέθυσις, ἐκμεθυσμένος.
desmierdà (**a**) ρ. τέρπω, εὐφραίνω, περιποιοῦμαι. || a se desmierdà παραδίδομαι ταῖς ἡδοναῖς.
desmierdare θ. θωπεία | θέλγητρον, ἡδονή, desmierdările mesei ἡ εὐχαρίστησις ἡ ἐκ τῆς τραπέζης προερχομένη | κραιπάλη, s'a dat desmierdărilor παρεδόθη εἰς τὴν κραιπάλην.
desmierdat μετ. θωπευμένος, χαϊδευμένος. || ἐ. καλοτίθηνος. || ἐπίρ. ἡδυπαθῶς, τερπνῶς. || οὐ. θωπεία.
desmierdător-oare ἐ. θωπευτικός, ἡδυπαθής.
desminţì (**a**) ρ. διαψεύδω.
desminţire, desminţit ἀφ. καὶ μετ. διάψευσις, διεψευσμένος.
desmormântà (**a**) ρ. ἴδε desgropà.
desmorţì (**a**) ρ. ἀπαλλάσσω τῆς νάρκης | ἐνθαρρύνω. || a se desmorţì ἐκναρκώνομαι, ξεμουδιάζω.
desmorţire, desmorţit ἀφ. καὶ μετ. ἐκνάρκωσις, ἐκναρκωμένος.
desmoşteni (**a**) ρ. ἀποκληρώνω.
desmoştenire, desmoştenit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκλήρωσις, ἀποκληρωμένος. || ἐ. ἀπόκληρος.
desnădăjdui (**a**) ρ. ἀπελπίζομαι.
desnădăjduire, desnădăjduit ἀφ. καὶ μετ. ἀπέλπισις, ἀπηλπισμένος.
desnădejde θ. ἀπελπισία.
desnaţionalizà (**a**) ρ. στερῶ τινα τῆς ἰθαγενείας. || a se desnaţionalizà στεροῦμαι τῆς ἰθαγενείας.
desnaţionalizare, desnaţionalizat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desnaţionaliza.
desnodà (**a**) ρ. λύω δεσμόν, καταστρέφω. || a se desnodà λύομαι, τερματίζομαι.
desnodământ οὐ. λύσις, ἔκβασις | καταστροφή.
desnodare, desnodat ἀφ. καὶ μετ. λύσις, λυμένος.
desnorà (**a se**) ρ. ἀπαλλάττομαι τῶν νεφῶν | φωτίζομαι (ἐπὶ οὐρανοῦ).
desnorare, desnorat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desnorà.
desobişnuì (**a**) ρ. ἀποσυνηθίζω, χάνω τὴν συνήθειαν. || a se desobişnui ἀποσυνηθίζω, ξεσυνηθίζω.
desobişnuire, desobişnuit ἀφ. καὶ μετ. ἀποσυνήθισις, ἀποσυνηθισμένος.
despachetà (**a**) ρ. λύω δέματα, ἀποσφραγίζω.
despachetare, despachetat ἀφ. καὶ μέτ. ἀποδεμάτ.σις, ἀποδεματισμένος.
despăduri (**a**) ρ. ἀποδασώνω | κόπτω τὰ δένδρα δάσους, ἀποψιλώνω. || a se despăduri ἀποψιλώνομαι.
despădurire, despădurit ἀφ. καὶ μετ. ἀποδάσωσις, ἀποδασωμένος.
despăgubì (**a**) ρ. ἀποζημιώνω. || a se despăgubi ἀποζημιώνομαι.
despăgubire, despăgubit ἀφ. καὶ μετ. ἀποζημίωσις, ἀποζημιωμένος.
despărţenie θ. διαζύγιον.
despărţi (**a**) ρ. χωρίζω. διαμοιράζω, δίδω διαζύγιον. || a se despărţi χωρίζομαι, διαζεύγνυμαι.
despărţimânt οὐ. διαμέρισμα | Βοτ. οἰκογένεια.
despărţire, despărţit ἀφ. καὶ μετ. διάζευξις, διεζευγμένος. || θ. ἀστυνομικὸν τμῆμα.
desp ărţitor-oare ἐ. διαχωρίζων | διάμεσος, perete subţire despărţitor διάφραγμα.

despărţitură θ. διαίρεσις, τάξις | τμῆμα, διαμέρισμα | διάφραγμα.
despecetlui (**a**) ῥ. ἀποσφραγίζω.
despecetluire, despecetluit ἀφ. καὶ μετ. ἀποσφράγισις, ἀποσφραγισμένος.
desperá (**a**) ῥ. ἀπελπίζω, ἀπελπίζομαι.
desperare, desperat ἀφ. καὶ μετ. ἀπέλπισις, ἀπηλπισμένος. || θ. ἀπελπισία.
desperechiá (**a**) ῥ. διαζευγνύω.
desperechiare, desperechiat ἀφ καὶ μετ. διάζευξις, διεζευγμένος.
despicá (**a**) ῥ. σχίζω.
despicare, despicat ἀφ. καὶ μετ. σχίσις, σχισμένος.
despicătoare θ. σχιστήρ.
despicătură θ. σχίδαξ.
despiedecá (**a**) ῥ. ἀφαιρῶ ἐμπόδιον, ἐλευθερώνω, a despiedecá o roată ἀποτροχοπεδώνω.
despiedecare, despiedecoat ἀφ. καὶ μετ. ἐλευθέρωσις ἐλευθερωμένος.
despleti (**a**) ῥ. ἐκπλέκω, λύω πλεξίδα | ἀποτίλλω σχοινίον.
despletire, despletit ἀφ. καὶ μετ. ἔκπλεξις, ἐκπλεγμένος. || θ. ἐκπλοκή.
despopi (**a**) ῥ. καθαιρῶ ἱερέα.
despopire, despopit ἀφ. καὶ μετ. καθαίρεσις, καθῃρημένος.
despopulá (**a**) ῥ. λειψανδρίζω | ἐρημώνω. || a se despopulá λειψανδρῶ.
despopulare, despopulat ἀφ. καὶ μετ. ἀπαλλοτρίωσις, ἀπαλλοτριωμένος.
despot ἀ. δεσπότης.
despotic-ă ἐ. δεσποτικός. || ἐπίρ. δεσποτικῶς.
despotism οὐ. δεσποτισμός.
despovărá (**a**) ῥ. ἐλαφρύνω, ἀνακουφίζω, ἀπαλλάσσω βάρους. || a se despovărá ἐλαφρύνομαι.
despovărare, despovărat ἀφ. καὶ μετ. ἀνακούφισις, ἀνακουφισμένος.
despovăţui (**a**) ῥ. ἀποτρέπω (διὰ συμβουλῶν).
despovăţuire, despovăţuit ἀφ. καὶ μετ. ἀπότρεψις, ἀποτετραμμένος.
despovăţuitor-oare ἐ. ἀποτρεπτικός.
despre πρόθ. περί, ἐπί, ἀναφορικῶς, despre care περὶ τοῦ ὁποίου | ἐκ, despre răsărit ἐξ ἀνατολῶν | πρός, despre ziua πρὸς τὴν αὔγην | cât despre ὅσον ἀφορᾷ.
despreţ οὐ. περιφρόνησις.
despreţui (**a**) ῥ. περιφρονῶ.
despreţuire, despreţuit ἀφ. καὶ μετ. περιφρόνησις, περιφρονημένος.
despreţuitor-oare ἐ. περιφρονητικός.
despreună (**a**) ῥ. ἀποχωρίζω. || a se despreună ἀποχωρίζομαι.
despreunare, despreunat ἀφ. καὶ μετ. ἀποχώρισις, ἀποχωρισμένος.
desprimăvărá (**a**) ῥ. ἀνθῶ, πρασινίζω (συνεκδ.).
desprimăvărare, desprimăvărat ἀφ. καὶ μετ. ἄνθησις, ἀνθησμένος.
desprinde (**a**) ῥ. ἐκκρεμῶ, ἀποσπῶ. || a se desprinde ἀποσπῶμαι.
desprindere, desprins ἀφ. καὶ μετ. ἀπόσπασις, ἀπεσπασμένος.
desproprietărì (**a**) ῥ. ἀπαλλοτριώνω.
desproprietărire, desproprietărit ἀφ. καὶ μετ. ἀπαλλοτρίωσις, ἀπαλλοτριωμένος.
despuiá (**a**) ῥ. ἐκδέρω, ἀπογυμνώνω, σκυλεύω.
despuiat, despuiere μετ. καὶ ἀφ. ἀπογυμνωμένος, ἀπογύμνωσις.
desrădăcinà (**a**) ῥ. ἐκριζώνω | ἐξολοθρεύω.
desrădăcinare, desrădăcinat ἀφ. καὶ μετ. ἐκρίζωσις, ἐκριζωμένος.
desrămurá (**a**) ῥ. ἀφαιρῶ τοὺς κλάδους. || a se desrămurá χάνω τοὺς κλάδους.
desrămurare, desrămurat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ desrămurá.
desrobi (**a**) ῥ. ἀπελευθερώνω. || a se desrobì ἀπελευθερώνομαι.
desrobire, desrobit ἀφ. καὶ μετ. ἀπελευθέρωσις, ἀπελευθερωμένος. || ἀ. ἀπελεύθερος.
de(s)şurupá (**a**) ῥ. ἐκκοχλιώνω (ξεβιδώνω κοιν.). || a se desşurupà ἀποκοχλιώνομαι.
de(s)şurupare, de(s)şurupat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκοχλίωσις, ἀποκοχλιωμένος.
desşirá (**a**) ῥ. ἴδε deşirá.
destăinuì (**a**) ῥ. ἀποκαλύπτω, φανερώνω | ἐκμυστηρεύομαι.
destăinuire, destăinuit ἀφ. καὶ μετ. ἐκμυστήρευσις, ἐκμυστηρευμένος.
destăinuitor-oare ἐ. ἀποκαλυπτικός. ἀποκαλύπτωρ.

desţărà (a) ῥ. ἐκπατρίζω, ἐξορίζω. ‖ a se desţărà ἐκπατρίζομαι.
desţărare, desţărat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπάτρισις, ἐκπατρισμένος.
desţelini (a) ῥ. νειοποιῶ (χέρσον γῆν), ὀρτώνω.
desţelinire, desţelinit ἀφ. καὶ μετ. νειοποίησις, νειοποιημένος.
deştept-eaptă ἐ. ἔξυπνος, ἀγχίνους, εὐφυής. ‖ ἐπίρ. ἐξύπνως, ὀρθίως, visează deştept κομᾶται ὀρθός.
deşteptà (a) ῥ. ἐξυπνῶ.
deşteptăciune θ. ἀγχίνοια, ὀξυδέρκεια.
deşteptare, deşteptat ἀφ. καὶ μετ. ἐξέγερσις, ἐξηγερμένος.
deşteptător-oare ἐ. ἐξυπνῶν. ‖ ἀ. ἐξυπνητήριον (ὡρολόγιον).
deşterne (a se) ῥ. ἐκτυλίσσομαι.
destin οὐ. μοῖρα, τύχη.
destinà (a) ῥ. ἐπιφυλάττω, προορίζω. ‖ a se destinà προορίζομαι.
destinare, destinat ἀφ. καὶ μετ. προόρισις, προωρισμένος.
destinatar ἀ. παραλήπτης.
destinaţi(un)e θ. προορισμός.
destinde (a) ῥ. ἐξαπλώνω. ἁπλώνω, συστέλλω | χαλαρώνω (τόξον). ‖ a se destinde χαλαρώνομαι.
destinzător-oare ἐ. ἐξαπλωτικός, ἀναπεστικός.
destituì (a) ῥ. παύω (δημοσίας θέσεως).
destituire, destituit ἀφ. καὶ μετ. παῦσις, παυμένος.
desţoì (a) ῥ. ἐκφορτώνω, ἐκχύνω, a-şi desţoì inima ἀνακουφίζομαι διὰ τῆς ἐξομολογήσεως. ‖ a se desţoì ἐκδ.-κοῦμαι.
desţoire, desţoit ἀφ. καὶ μετ. ἐκφόρτωσις, ἐκφορτωμένος.
desţoinic-ă ἐ. ἄξιος, ἱκανὸς | εἰδικός, δεξιός.
desţoinicie θ. ἱκανότης, ἀξία | εἰδικότης, δεξιότης.
desţărbălà (a se) ῥ. ἀκολασταίνω, διαφθείρομαι.
desţărbălare, desţărbălat ἀφ. καὶ μετ. διαφθορά, διεφθαρμένος.
desţărmà (à) ῥ. ἐκτυλίσσω, διαξαίνω.
desţărmare, desţărmat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτύλιξις, ἐκτυλιγμένος.
desţărmătură θ. σχίδιον, ἐκτύλιγμα | μοτός.
destrunà (a) ῥ. χαλαρώνω.
destrunare, destrunat ἀφ. καὶ μετ. χαλάρωσις, χαλαρωμένος.
destul-ă ἐ. ἱκανός, ἀρκετός. ‖ ἐπίρ. ἀρκετά, ἱκανῶς.
destupà (a) ῥ. ἐκπωματίζω, ἀνοίγω.
destupare, destupat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπωμάτισις, ἐκπωματισμένος.
destupătoare θ. ξυσμελκυστήρ, ἐκπωματιστήρ.
deşuchiat-ă ἐ. ἀνόητος, ἠλίθιος.
deşugubină θ. ἔγκλημα, κακούργημα.
desvălui (a) ῥ. ἀποκαλύπτω (μυστικόν).
desvăluire, desvăluit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκάλυψις, ἀποκαλυμμένος.
desvăţ οὐ. λήθη.
desvăţà (a) ῥ. ἀπομανθάνω | διορθώνω. ‖ a se desvăţà διορθώνομαι.
desvăţare, desvăţat ἀφ. καὶ μετ. ἀπομάθησις, ἀπομαθημένος.
desveli (a) ῥ. ἀποκαλύπτω. ‖ a se desveli ἀποκαλύπτομαι | ἀπεκτυλίσσομαι, firul se desveleşte τὸ νῆμα ἀποτυλίσσεται.
desvelire, desvelit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκάλυψις, ἀποκαλυμμένος.
desvinovăţì (a) ῥ. ἀθωώνω. ‖ a se desvinovăţì ἀπαλλάσσομαι κατηγορίας, ἀθωώνομαι.
desvinovăţire, desvinovăţit ἀφ. καὶ μετ. ἀθώωσις, ἀθωωμένος.
desvinui (a) ῥ. ἴδε desvinovăţì.
desvoltà (a) ῥ. ἀναπτύσσω. ‖ a se desvoltà ἀναπτύσσομαι.
desvoltare, desvoltat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάπτυξις, ἀνεπτυγμένος.
deszice (a se) ῥ. παλινῳδῶ | παραιτοῦμαι (θέσεως).
deszicere, deszis ἀφ. καὶ μετ. παλινῴδησις, παλινῳδημένος.
detailist ἀ. λιανοπωλητής.
detalià (a) ῥ. πωλῶ λιανικῶς | περιγράφω λεπτομερῶς.
detaliat, detaliere μετ. καὶ ἀφ. λιανοπωλημένος, λιανοπώλησις.
detaliu οὐ. λεπτομέρεια.
detaşà (a) ῥ. ἀποσπῶ, ἀποσύρω.
detaşament οὐ. ἀπόσπασμα.

detașare, detașat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόσπασις, ἀπεσπασμένος.
detectiv ἀ. μυστικὸς ἀστυνόμος.
detenţiune θ. κατοχή, κάθειρξις.
detentor ἀ. κάτοχος.
deteriorà (**a**) ῥ. φθείρω, καταστρέφω. || a se deteriorà φθείρομαι.
deteriorare, deteriorat ἀφ. καὶ μετ. φθορά, ἐφθαρμένος.
determinà (**a**) ῥ. ὁρίζω | περιγράφω | πείθω.
determinare, determinat ἀφ. καὶ μετ. καθόρισις, καθωρισμένος.
determinaţi(un)e θ. ὁρισμός, καθορισμός.
determinativ-ă ἐ. ὁριστικός, προσδιορ.στικός.
determinism οὐ. Φιλοσ. καθορισμότης.
detestà (**a**) ῥ. ἀποστρέφομαι, ἐχθρεύομαι.
detestare, detestat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ detestà.
detestabil-ă ἐ. ἀποτρόπαιος. || ἐπίρ. ἀποτροπαίως.
deţine (**a**) ῥ. κρατῶ, κατακρατῶ.
deţinere θ. κατακράτησις, φυλάκισις.
deţinut-ă ἐ. ἐγκάθειρκτος.
detractà (**a**) ῥ. διασύρω, κατηγορῶ.
detractare, detractat ἀφ. καὶ μετ. διάσυρσις, διεσυρμένος.
detractor ἀ. κατήγορος.
detreabă ἐπίρ. καθὼς πρέπει.
detriment οὐ. ἐλάβη, ζημία.
detronà (**a**) ῥ. ἐκθρονίζω.
detronare, detronat ἀφ. καὶ μετ. ἐκθρόνισις, ἐκθρονισμένος.
detunà (**a**) ῥ. ἐκπυρσοκροτῶ.
detunare, detunat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπυρσοκρότησις, ἐκπυρσοκροτημένος. || ἐ. κεραυνόπληκτος.
detunător-oare ἐ. ἐκπυρσοκροτητικός.
detunătură θ. ἐκπυρσοκρότησις.
deunăzi ἐπίρ. πρὸ ἡμερῶν, πρὸ ὀλίγου, ἀρτίως.
devansà (**a**) ῥ. προηγοῦμαι, ὑπερβαίνω.
devansare, devansat ἀφ. καὶ μετ. προήγησις, προηγημένος.
devastà (**a**) ῥ. καταστρέφω, λεηλατῶ.
devastare, devastat ἀφ. καὶ μετ. καταστροφή, κατεστραμμένος.
devastator-oare ἐ. καταστρεπτικός. || οὐσ. καταστροφεύς.
devenă θ. ἀτυχία.
deveni (**a**) ῥ. γίνομαι | ἀπογίνομαι κατάντῶ.
devenit μετ. ἀπογεννημένος.
dever οὐ. πώλησις.
devià (**a**) ῥ. παρεκκλίνω.
deviare, deviat ἀφ. καὶ μετ. παρέκκλισις, παρεκκλιμένος.
deviaţiune θ. ἔγκλισις, ἀπόκλισις.
deviz οὐ. προϋπολογισμὸς οἰκοδομῆς.
devizà θ. σύμβολον, ἔμβλημα, σύνθημα.
devlă θ. κεφαλὴ χοίρου, (χονδροκέφαλος συνεκδ.).
devlet οὐ. (ἀρχ.) Ὑψηλὴ Πύλη.
devoluţiune θ. μεταβίβασις δικαιώματος.
devorà (**a**) ῥ. κατατρώγω.
devorare, devorat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ devorà.
devot-ă οὐσ. εὐλαβής, εὐσεβής.
devotà (**a se**) ῥ. ἀφιερώνομαι. ἀφοσιώνομαι.
devotament οὐ. ἀφοσίωσις.
devotare, devotat ἀφ. καὶ μετ. ἀφοσίωσις, ἀφωσιωμένος.
devoţiune θ. εὐλάβεια, εὐσέβεια.
devreme ἐπίρ. ἐνωρίς.
devreme ce σύνδ. ἐπειδή, ἐφ' ὅσον.
dexteritate θ. ἐπιδεξιότης.
dextrină θ. δεξιτερίνη.
dezabonà (**a**) ῥ. διακόπτω συνδρομήν. || a se dezabonà παραιτοῦμαι συνδρομῆς.
dezabonare, dezabonat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ dezabonà.
dezacord οὐ. ἀσυμφωνία.
dezacordà (**a**) ῥ. ἐκχορδίζω, ἀσυμφωνῶ. || a se dezacordà ἐκχορδίζομαι.
dezacordare, dezacordat ἀφ. καὶ μετ. ἐκχόρδισις, ἐκχορδισμένος.
dezacrì (**a se**) ῥ. ἀποξυνίζω.
dezacrire, dezacrit ἀφ. καὶ μετ. ἀποξύνισις, ἀποξυνισμένος.
dezămăgì (**a**) ῥ. ἀπελπίζω, ἀπογοητεύω. || a se dezămăgì ἀπογοητεύομαι.
dezămăgire, dezămăgit ἀφ. καὶ μετ. ἀπογοήτευσις, ἀπογοητευμένος.
dezameţì (**a**) ῥ. ἐκμεθύω.
dezameţire, dezameţit ἀφ. καὶ μετ. ἐκμέθυσις, ἐκμεθυσμένος.
dezaprobà (**a**) ῥ. ἀποδοκιμάζω.

dezaprobare, dezabrobat ἀφ. καὶ μετ. ἀποδοκίμασις, ἀποδοκιμασμένος.
dezaprobător-oare ἐ. ἀποδοκιμαστικός.
dezarmà (a) ῥ. ἀφοπλίζω. || a se dezarmà ἀφοπλίζομαι.
dezarmare, dezarmat ἀφ. καὶ μετ. ἀφόπλισις, ἀφωπλισμένος.
dezarticulà (a) ῥ. ἀπεξαρθρώνω.
dezarticulare, dezarticulat ἀφ. καὶ μετ. ἀπεξάρθρωσις, ἀπεξηρθρωμένος.
dezastros-oasă ἐ. καταστρεπτικός.
dezastru οὐ. καταστροφή.
dezavantaj οὐ. μειονέκτημα.
dezavantajos-oasă ἐ. μειονεκτικός.
dezertà (a) ῥ. λιποτακτῶ.
dezertare θ. λιποταξία.
dezertor ἀ. λιποτάκτης.
deziderat οὐ. ἐπιθυμητόν.
deziluzionà (a) ῥ. ἀπογοητεύω. || a se deziluzionà ἀπογοητεύομαι.
deziluzionat μετ. ἀπογοητευμένος.
deziluzi(un)e θ. ἀπογοήτευσις.
dezinenţă θ. Γραμ. κατάληξις.
dezinfectà (a) ῥ. ἀπολυμαίνω.
dezinfectant-ă ἐ. ἀπολυμαντικός.
dezinfectare, dezinfectat ἀφ. καὶ μετ. ἀπολύμανσις, ἀπολυμασμένος.
dezinteresà (a) ῥ. ἀποζημιώνω. || a se dezinteresà ἀδιαφορῶ.
dezinteresare ἀφ. ἀποζημίωσις. || θ. ἀδιαφορία | ἀφιλοκέρδεια.
ezinteresat μετ. ἀποζημιωμένος. || ἐ. ἀδιάφορος, ἀφιλοκερδής.
dezinvoltură θ. ἀφέλεια τρόπων, εὐχαρι.
dezistà (a se) ῥ. παραιτοῦμαι.
dezistare, dezistat ἀφ. καὶ μετ. παραίτησις, παρητημένος.
dezolà (a) ῥ. ἀπελπίζω. || a se dezolà ἀπελπίζομαι.
dezolare, dezolat ἀφ. καὶ μετ. ἀπέλπισις, ἀπηλπισμένος. || θ. ἀπελπισία.
dezolator-oare ἐ. ἀπελπιστικός.
dezonoare θ. ἀτίμωσις, ἀτιμία.
dezonorà (a) ῥ. ἀτιμάζω. || a se dezonorà ἀτιμάζομαι.
dezonorare, dezonorat ἀφ. καὶ μετ. ἀτίμωσις, ἀτιμωμένος. || ἐ. ἄτιμος.
dezordine θ. ἀταξία.
dezordonat-ă ἐ. ἄτακτος.
dezorganizà (a) ῥ. παραλύω, ἀνατρέπω. || a se dezorganizà παραλύω, ἀποδιοργανώνομαι.
dezorganizare, dezorganizat ἀφ. καὶ μετ. ἀποδιοργάνωσις, ἀποδιωργανωμένος.
dezorientà (a) ῥ. ἀποπλανῶ. || a se dezorientà ἀποπλανῶμαι.
dezorientare, dezorientat ἀφ. καὶ μετ. ἀποπλάνησις, ἀποπλανημένος.
dezotrăvi (a) ῥ. ἐξουδετερώνω δηλητήριον.
dezotrăvire, dezotrăvit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ dezotrăvi.
dezuetudine θ. ἀχρηστία.
dezumflà (a) ῥ. ἀποιδαίνω, ξεφουσκώνω. || a se dezumflà ἀποιδαίνομαι.
dezumflare, dezumflat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ dezumflà.
dezumflătură θ. ἀποίδησις.
dezuni (a) ῥ. χωρίζω, διαιρῶ. || a se dezunì διαιροῦμαι.
dezunire, dezunit ἀφ. καὶ μετ. διαίρεσις, διηρημένος.
diabet οὐ. Παθολ. διαβήτης.
diabolic-ă ἐ. διαβολικός.
diac ἀ. γραφεὺς | ψάλτης ἐκκλησίας | φοιτητής.
diacon ἀ. διάκονος.
diaconar οὐ. διακονάριον.
diaconesc-ească ἐ. διακονικός.
diaconic-ă ἐ. διακονικός.
diaconie θ. διακονεία.
diaconisă θ. διακόνισσα.
diademă θ. διάδημα.
diafan-ă ἐ. διαφανής.
diafragmă θ. διάφραγμα.
diagnostic οὐ. διάγνωσις. || ἐ. διαγνωστικός.
diagnosticà (a) ῥ. διαγιγνώσκω.
diagnosticare, diagnosticat ἀφ. καὶ μετ. διάγνωσις, διεγνωσμένος.
diagnoză θ. διάγνωσις.
diagonal-ă ἐ. διαγώνιος.
diagramă θ. διάγραμμα.
dialect οὐ. διάλεκτος.
dialectal-ă οὐ. διαλεκτικός.
dialectică θ. διαλεκτική.
dialectician ἀ. διαλεκτικός.
dialectologie θ. διαλεκτολογία.
dialog οὐ. διάλογος.

diamant οὐ. ἀδάμας.
diamantic-ă ἐ. ἀδαμάντινος.
diamantícale θ. πλ. ἀδάμαντες (διαμαντικά).
diametral-ă ἐ. διαμετρικός. || ἐπίρ. ἐκ διαμέτρου.
diametru οὐ. διάμετρος.
diapazon οὐ. Μουσ. διαπασῶν (κλίμαξ) | τονάριον.
diarèe θ. διάρροια.
diastază θ. Χημ. διάστασις.
diastimă θ. διάστημα.
diată θ. (ἀρχ.) διαθήκη.
diatonic-ă ἐ. διατονικός.
diatribă θ. διατριβή.
diavol ἀ. διάβολος.
diavolesc-ească ἐ. διαβολικός.
diavoleşte ἐπίρ. διαβολικῶς.
diavoleaică θ. διαβόλισσα.
diba (d-a) ἐπίρ. ψηλαφητεί.
dibăcie θ. ἐπιδεξιότης, ἐμπειρία.
dibaciu-e ἐ. ἐπιδέξιος, ἔμπειρος. || ἐπίρ. ἐπιδεξίως.
diblă θ. διολίον ἄθλιον.
dibui (a) ῥ. ψηλαφῶ.
dibuire, dibuit ἀφ. καὶ μετ. ψηλάφησις, ψηλαφημένος. || ἐπίρ. pe dibuite ψηλαφητεί.
dibuitor-oare ἐ. ψηλαφητικός. || οὐσ. ψηλαφητής.
dică θ. κρίσιμος στιγμή.
dicanicesc-ească ἐ. δικανικός.
dicasterie θ. Ἐκκλ. δικαστήριον.
dicher οὐ. δίκηρον.
dichicíu οὐ. στιλεωτὴρ ὑποδηματοποιοῦ.
dichis ἐ. καλοδιάθετος. || οὐ. εὐμάρεια, are tot dichisul ἔχει ὅλας τὰς εὐμαρείας | πλ. ἐργαλεῖα, unelte şi dichisuri pentru muncă ἐργαλεῖα γεωργικά | ἀκκισμός, dichisuri femeieşti ἀκκισμοὶ γυναικεῖοι, ἀρώματα.
dichisi (a) ῥ. προικίζω διὰ τῶν ἀναγκαίων, στολίζω, καλλωπίζω | τιμωρῶ, te dichisesc eu σὲ διορθώνω ἐγώ. || a se dichisì στολίζομαι, καλλωπίζομαι.
dichisire, dichisit ἀφ. καὶ μετ. καλλώπισις, καλωπισμένος.
dichiu ἀ. ἡγούμενος (μονῆς), ἐπιμελητὴς ἐπισκοπῆς.
dicos-oasă ἐ. ὀργίλος, θυμώδης.
dicotiledon-ă ἐ. δικοτυλήδονος.
dictà (a) ῥ. ὑπαγορεύω.
dictando ἐπίρ. ὑπαγορευτικῶς.
dictare, dictat ἀφ. καὶ μετ. ὑπαγόρευσις, ὑπαγορευμένος. || θ. γύμνασμα καθ' ὑπαγόρευσιν. || οὐ. ὑπαγόρευσις.
dictator ἀ. δικτάτωρ.
dictatorial-ă ἐ. δικτατορικός.
dictatură θ. δικτατορία.
dicţionar οὐ. λεξικόν.
dicţiune θ. ἀπαγγελία.
dicton οὐ. παροιμία.
didactic-ă ἐ. διδακτικός. || οὐ. διδακτική.
didahie θ. Ἐκκλ. διδαχή.
diedru οὐ. δίεδρον.
dierezà θ. Γραμ. διαίρεσις (διφθόγγου).
dietă θ. δίαιτα.
diez οὐ. Μουσ. δίεσις.
difan οὐ. δίκτυον ἁλιευτικόν.
diferend οὐ. διαφορά, διένεξις.
diferenţă θ. διαφορά.
diferenţià (a) ῥ. διακρίνω, διαστέλλω.
diferenţial-ă ἐ. διαφορικός.
diferì (a) ῥ. ἀργοπορῶ, ἀναβάλλω | διαφέρω.
diferit-ă ἐ. διάφορος. || ἐπίρ. διαφόρως.
difícil-ă ἐ. δύσκολος.
dificultate θ. δυσκολία.
diform-ă ἐ. δύσμορφος.
diformitate θ. δυσμορφία.
difteric-ă ἐ. διφθεριτικός.
difterie θ. διφθερίτις.
diftong ἀ. δίφθογγος.
difuz-ă ἐ. διάχυτος | ἀσαφής. || ἐπίρ. διαχύτως, ἀσαφῶς.
difuzi(un)e θ. διάχυσις.
dig οὐ. προκυμαία, προβλής.
digerà (a) ῥ. χωνεύω. || a se digerà χωνεύομαι.
digerare, digerat ἀφ. καὶ μετ. χώνευσις, χωνευμένος.
digeste θ. πλ. πανδέκται.
digesti(un)e θ. πέψις.
digestiv-ă ἐ. πεπτικός.
digitală θ. Φαρμ. δακτυλῖτις.
digitalină θ. Φαρμ. δακτυλιδίνη.
digitigrade οὐ. πλ. Ζωολ. δακτυλοβάμονα.
digresi(un)e θ. παρέκβασις.
digrimeà θ. λευκὸν μανδήλιον κεφαλῆς.
diha! ἐπιφ. ἐμπρός!
dihaiu ἐπίρ. κάλλιον, μᾶλλον.

dihanie θ. τέρας, θηρίον | ἀθίγγανος | ἀσχημάνθρωπος.
dihòcà (a) ῥ. ἴδε dehocà.
dihonie θ. ἰχόνοια.
dihoniță θ. τροχαλεμματοδόχη.
dihor ἀ. Ζωολ. ὀζογαλῆ.
dijmă θ. φόρος δεκάτης, μορτή.
dijmărit οὐ. φορολογία δεκάτης.
dijmui (a) ῥ. φορολογῶ δεκάτην | ἀποδεκατίζω (συνεκδ.).
dijmuire, dijmuit ἀφ. καὶ μετ. δεκάτισις, δεκατισμένος.
dijmuitor ἀ. εἰσπράκτωρ δεκάτης.
dilapidà (a) ῥ. σφετερίζομαι δημόσιον χρῆμα.
dilapidare, dilapidat μετ. σφετερισις, σφετερισμένος.
dilatà (a) ῥ. διευρύνω, διατείνω.
dilatabil-ă ἐ. διευρυντός, διατατός.
dilatare, dilatat ἀφ. καὶ μετ. διεύρυνσις, διευρυσμένος.
dilatație(un e θ. διεύρυνσις, διάτασις.
dilatator ἀ. διευρυντήρ.
dilatoriu-e ἐ. ἀναβλητικός.
dilemă θ. δίλημμα.
diletant ἐ. ἐρασιτέχνης.
diletantism οὐ. ἐρασιτεχνία.
diligență θ. λεωφορεῖον.
diluà (a) ῥ. διαλύω.
diluvial-ă ἐ. κατακλυσμιαῖος.
diluviu οὐ. κατακλυσμός.
dimensiune θ. διαμέτρημα, διάστασις.
dimerlie θ. μέτρον σιτηρῶν, μέδιμνος.
dimicaton οὐ. ἡμιβάμβακος ἁρπὶ ὀθόνη.
dimie θ. ἴδε abà. || πλ. χωρικὴ ἀναζυρὶς ἐκ σαγιακίου, ποτοῦρι.
dimineață θ. πρωΐα, de dimineață ἀπὸ πρωΐας, dis de dimineață ἀπὸ ἑαθέως ὄρθρου, bună dimineață καλὴν ἡμέραν, mai de dimineață ἐνωρίτερον, într'o bună dimineață ἕνα καλὸ πρωΐ, ziua bună se cunoaște de dimineață ἡ καλὴ ἡμέρα ἀπὸ τὸ πρωΐ φαίνεται.
diminicior ἐπίρ. ἀπὸ πρωΐας.
diminuà (a) ῥ. ὀλιγοστεύω, ἐλαττώνω, σμικρύνω.
diminuare, diminuat ἀφ. καὶ μετ. ἐλάττωσις, ἐλαττωμένος.
diminutiv-ă ἐ. μειωτικός. || οὐ. ὑποκοριστικόν.
dimitriță θ. πλ. Βοτ. χρυσάνθεμον ἰνδικόν.
dimon ἀ. δαίμων (λαϊκ.).
din πρόθ. ἐκ, din Paris ἐκ Παρισίων | τοῦ, τῆς, din oraș τῆς πόλεως, din afară τοῦ ἐξωτερικοῦ | ἀπό, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς, din copilărie ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας | ἕνεκα, din greșeală ἕνεκα λάθους | pe din ἐκ, pe din afară ἐκ τῶν ἔξω, ἐκ στήθους.
dinainte ἐπίρ. ἔμπροσθεν | cel dinainte ὁ ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ πρῶτος.
dinamic-ă ἐ. δυναμικός. || θ. Φυσ. δυναμική.
dinamism οὐ. Φιλοσ. δυναμισμός.
dinamită θ. δυναμῖτις.
dinamitard ἀ. δυναμιτιστής.
dinamometru οὐ. δυναμόμετρον.
dinapoi ἐπίρ. ὄπισθεν, ἐξόπισθεν.
dinar ἀ. δηνάριον, ὀβολός, μολδαβικὴ δραχμὴ | λεπτὸν δραχμῆς.
dinastic-ă ἐ. δυναστικός
dinastioism οὐ. δυναστικισμός.
dinastie θ. δυναστεία.
dinăuntru ἐπίρ. ἔσωθεν.
dincoace ἐπίρ. ἐντεῦθεν.
dincolo ἐπίρ. ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, ἐκ τοῦ πέραν.
dincotrò ἐπίρ. πόθεν.
dindărât ἐπίρ. ὄπισθεν, pe dindărât ἐκ τῶν ὄπισθεν.
dindoasele ἐπίρ. ἀνάποδα.
dineu οὐ. δεῖπνον.
dinspre ἐπίρ. ἐκ τοῦ μέρους τοῦ...
dintâiu ἐπίρ. (ἴδε întâiu) κατ' ἀρχάς, πρῶτον.
dințar ἀ. ἀκόνη τεμαχοῦ (πρίονος) | ἐσχάρα πρὸ τοῦ μύλου συγκρατοῦσα τὰς ἀκαθαρσίας τῶν ὑδάτων.
dințărit οὐ. ὀδοντόφορος (χριστιανοῦ πρὸς τοῦρκον φιλοξενηθέντα διὰ τὴν χρῆσιν τῶν ὀδόντων του).
dințat-ă ἐ. ὀδοντωτός.
dinte ἀ. ὀδούς, fără dinți νωδός, a-și luà inima în dinți λαμβάνω ὅλον τὸ θάρρος, înarmat până în dinți ὡπλισμένος μέχρις ὀδόντων | dinte de cataramă περόνη πόρπης, i-a scos și dinții τοῦ ἔβγαλε καὶ τὰ ὀδόντια, τὸν ἀπεγύμνωσε | Βοτ. dintele babei χαμαιτρίβολος, dintele câinelui κυνοδόν-

τιον, μιθριδάτιον. **dintele calului** ὑδροπέπαρι, στενόμακρος ὀραιόδοτος, **dinţele leului** ἡδυπνοΐς.

dinţişor ἀ. μικρὸς ὀδούς, ζοντάκι.

dintre πρόθ. ἐκ, μεταξύ.

dintru πρόθ. ἀπό, **dintru inceput** ἀπ' ἀρχῆς, **dintr'odată** ἐν μιᾷ φορᾷ.

dîntură θ. Βοτ. ἀροιδάγχη, ὀπριολέων.

dioc οὐ. ἴδε ghioc | Βοτ. κενταύριον.

diocezǎ θ. ἐπαρχία ἐπισκοπική.

diocezan-ă ἐ. Ἐκκλ. ἐπισκοπικός.

dioic-ă ἐ. δίοικος.

dioniziac-ă ἐ. διονυσιακός.

dioptricǎ θ. Φυσ. διοπτρική.

dioramă θ. διόραμα.

diorie θ. Νομ. διορία.

diplomă θ. δίπλωμα.

diplomat-ă ἐ. διπλωματοῦχος. || ἀ. διπλωμάτης.

diplomatic-ă ἐ. διπλωματικός. || ἐπίρ. διπλωματικῶς.

diplomaţie θ. διπλωματία.

diptam οὐ. Βοτ. δίκταμνον.

dipter ἀ. δίπτερον.

diptice θ. πλ. δίπτυχα.

dirǎ θ. φαντασιοπληξία.

direclie θ. ἀργυροῦν ρούβλιον.

direct-ă ἐ. εὐθύς, ἄμεσος. || ἐπίρ. κατ' εὐθεῖαν, εὐθέως.

direcţi(un)e θ. διεύθυνσις.

director ἀ. διευθυντής.

directorat οὐ. διεύθυνσις.

directorial-ă ἐ. ὁ τῆς διευθύνσεως.

directoriu οὐ. διευθυντήριον.

direse οὐ. πλ. πριγκηπικὸν διάταγμα.

dirige (**a**) ῥ. διευθύνω, διοικῶ.

dirigent ἀ. διευθυντής, διοικητής.

dirijà (**a**) ῥ. διευθύνω, διοικῶ.

dirijabil οὐ. πηδαλιουχούμενον.

dirijare, dirijat ἀφ. καὶ μετ. διοίκησις, διῳκημένος.

dîrmeà θ. λευκὸς πέπλος χωρικῶν.

dis ἐπίρ. ἐν τῇ φρ. **dis-de-dimineaţă** λίαν πρωΐ.

disc οὐ. δίσκος.

discerne (**a**) ῥ. διακρίνω.

discernemânt οὐ. διάκρισις.

disciplinǎ θ. πειθαρχία.

disciplinà (**a**) ῥ. πειθαρχῶ.

disciplinabil-ă ἐ. πειθαρχήσιμος.

disciplinar-ă ἐ. πειθαρχικός. || ἐπίρ. πειθαρχικῶς.

disciplinare, disciplinat ἀφ. καὶ μετ. πειθάρχησις, πειθαρχημένος.

discipol ἀ. μαθητής.

discontinuitate θ. ἀσυνέχεια, παῦσις.

discordà (**a**) ῥ. ἐμβάλλω ἔριδας, ἀσυμφωνῶ.

discordant-ă ἐ. ἀσύμφωνος.

discordanţă θ. ἀσυμφωνία.

discordie θ. ἀσυμφωνία, ἔρις, **mărul discordiei** τὸ μῆλον τῆς ἔριδος.

discos οὐ. δίσκος ἐλεγμοσύνης.

discredit οὐ. ὑποτίμησις.

discreditâ (**a**) ῥ. ὑποτιμῶ. || **a se discreditâ** ὑποτιμῶμαι, χάνω τὴν ὑπόληψίν μου.

discreditare, discreditat ἀφ. καὶ μετ. ὑποτίμησις, ὑποτιμημένος.

discret-ă ἐ. ἐχέμυθος. || ἐπίρ. ἐχεμύθως.

discreţionar-ă ἐ. αὐτεξούσιος, αὐτόδουλος.

discreţi(un)e θ. ἐχεμύθεια, **a fi la discreţia cuiva** εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν τινος, εἶμαι ὑποχείριος.

disculeţ ἀ. Βοτ. ἄλυσσον.

disculpà (**a**) ῥ. ἀθωώνω, ἀπαλλάττω κατηγορίας. || **a se disculpà** ἀθωώνομαι.

disculpare, disculpat ἀφ. καὶ μετ. ἀθώωσις, ἀθωωμένος.

discurs οὐ. λόγος (πολιτικός).

discursiv-ă ἐ. συλλογιστικός, συμπερασματικός.

discutà (**a**) ῥ. συζητῶ.

discutabil-ă ἐ. συζητήσιμος.

discutare, discutat ἀφ. καὶ μετ. συζήτησις, συζητημένος.

discuţi(un)e θ. συζήτησις.

disecà (**a**) ῥ. ἀνατέμνω.

disecare, disecat ἀφ. καὶ μετ. ἀνατμησις, ἀνατετμημένος.

disecţi(un)e θ. ἀνατομή.

disensiune θ. διχόνοια.

disenteric-ă ἐ. δυσεντερικός.

disenterie θ. δυσεντερία.

disertà (**a**) ῥ. ὁμιλῶ δημοσίᾳ, διαλέγομαι.

disertaţi(un)e θ. ὁμιλία.

disgraţià (**a**) ῥ. ἀποστερῶ τῆς εὐνοίας.

disgraţiare, disgraţiat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ disgraţià.

disgraţie θ. ἀπώλεια εὐνοίας, δυσμένεια.
disgraţios-oasă ἐ. ἄχαρις. || ἐπίρ. ἄνευ χάριτος.
disident-ă ἐ. διχογνωμῶν.
disidenţă θ. διχογνωμία.
disimulà (**a**) ῥ. ὑποκρύπτω, συγκαλύπτω.
disimulare, disimulat ἀφ. καὶ μετ. συγκάλυψις, συγκεκαλυμμένος.
disimulaţi(un)e θ. προσποίησις, ὑπόκρισις.
disjunctiv-ă ἐ. διαζευκτικός.
dislocà (**a**) ῥ. μετατοπίζω. || **a se dislocà** μετατοπίζομαι.
dislocare, dislocat ἀφ. καὶ μετ. μετατόπισις, μετατοπισμένος.
disolubil-ă ἐ. εὐδιάλυτος, διαλυτός.
disoluţi(un)e θ. διάλυσις.
disonant-ă ἐ. παράφωνος.
disonanţă θ. παραφωνία.
disparat-ă ἐ. ἀνάρμοστος, ἀσύμφωνος.
dispărè (**a**) ῥ. ἐξαφανίζομαι.
disparitate θ. ἀνομοιότης.
dispariţi(un)e θ. ἐξαφανισμός.
dispărut μετ. ἐξηφανισμένος.
dispensă θ. ἄφεσις, ἀπόλυσις | ἄδεια, ἐξαίρεσις (ὑποχρεώσεως).
dispensà (**a**) ῥ. ἐξαιρῶ ὑποχρεώσεως, ἀπολύω, ἀπαλλάσσω.
dispensare, dispensat ἀφ. καὶ μετ. ἀπάλλαξις, ἀπηλλαγμένος.
dispensator-oare ἐ. διανεμητικός. || οὐσ. χορηγητής.
dispepsie θ. δυσπεψία.
dispersiune θ. διασκορπισμός | Φυσ. διάθλασις (ἀκτίνων).
displăceà (**a**) ῥ. ἀπαρέσκω.
displăcere θ. ἀπαρέσκεια.
displăcut-ă ἐ. δυσάρεστος.
dispnèe θ. δύσπνοια.
dispnoic-ă ἐ. δυσπνοϊκός.
dispnoiu ἐ. δύσκολος.
disponibil-ă ἐ. διαθέσιμος, πρόχειρος.
disponibilitate θ. διαθεσιμότης.
dispoziţi(un)e θ. διάθεσις, διαφέτησις, διάταξις.
dispozitiv οὐ. Νομ. τὸ διατακτικὸν μέρος ἀποφάσεως.
dispreţ οὐ. ἴδε **despret**.
disproporţionat-ă ἐ. δυσανάλογος, ἀσύμμετρος.
disproporţi un)e θ. δυσαναλογία.
dispune (**a**) ῥ. διαθέτω.
dispunere, dispus ἀφ. καὶ μετ. διάθεσις, διατεθειμένος. || ἐ. **bine dispus** εὔθυμος, εὐμενής.
dispută θ. συζήτησις, φιλονεικία, ἀμφισβήτησις.
disputà (**a**) ῥ. συζητῶ, φιλονεικῶ, ἀμφισβητῶ.
disputare, disputat ἀφ. καὶ μετ. ἀμφισβήτησις, ἀμφισβητημένος.
distanţă θ. ὀπόστασις.
distanţà (**a**) ῥ. προηγοῦμαι, ὑπερβαίνω.
distanţare, distanţat ἀφ. καὶ μετ. προήγησις, προηγημένος.
distilà (**a**) ῥ. ἀποστάζω. || **a se distilà** ἀποστάζομαι.
distilare, distilat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόσταξις, ἀπεσταγμένος.
distilaţi(un)e θ. ἀπόσταξις, ἀπόσταγμα.
distilator-oare ἐ. ἀποσταχτικός. || ἀ. ἄμβυξ. || οὐσ. διυλιστής.
distilerie θ. ἀποσταχτήριον.
distinct-ă ἐ. διακεκριμένος, εὐκρινής, καθαρός (ἐπὶ φωνῆς). || ἐπίρ. εὐκρινῶς.
distinoţi(un)e θ. διάκρισις, τιμὴ δοθεῖσα εἰς ἄνθρωπον.
distinctiv-ă ἐ. διακριτικός.
distinge (**a**) ῥ. διακρίνω, διορῶ, διασαφηνίζω. || **a se distinge** διακρίνομαι.
distingere, distins ἀφ. καὶ μετ. διάκρισις, διακεκριμένος.
distrà (**a**) ῥ. ἀποσπῶ, ἀποχωρίζω | ἀποτρέπω | διασκεδάζω τὸ πνεῦμα. || **a se distrà** διασκεδάζω.
distracţi(un)e θ. ἀπόσπασις, ἀφαίρεσις | ἀπροσεξία | ψυχαγωγία.
distrage (**a**) ῥ. ἀποσπῶ, ἀφαιρῶ.
distragere, distras ἀφ. καὶ μετ. ἀφαίρεσις, ἀφῃρημένος.
distrat-ă ἐ. ἀπρόσεκτος, ἀφῃρημένος.
distribuì (**a**) ῥ. διανέμω, διαμοιράζω. || **a se distribuì** διανέμομαι.
distribuire, distribuit ἀφ. καὶ μετ. διαμοίρασις, διαμοιρασμένος.
distribuţi(un)e θ. διανομή, διαμοιρασμός.
distributiv-ă ἐ. διανεμητικός.
district οὐ. νομός.
distrucţi(un)e θ. καταστροφή.
distructiv-ă ἐ. καταστρεπτικός.
distructor-oare οὐσ. καταστροφεύς.

distruge (**a**) ῥ. καταστρέφω. || a se distruge καταστρέφομαι.
distrugere, distrus ἀφ. καὶ μετ. κατάστρεψις, κατεστραμμένος.
ditiramb οὐ. διθύραμβος.
ditirambio-ă ἐ. διθυραμβικός.
dito ἐπίρ. ταυτό.
diuretio-ă ἐ. διουρητικός.
diureză θ. διούρησις.
diurn-ă ἐ. ἡμερήσιος. || θ. ἐπιμίσθ.ον, ἡμερομίσθιον.
div-ă ἐ. θεῖος. || θ. πρωταγωνίστρια | θαυμασμός, ἔκπληξις.
divagà (**a**) ῥ. παραληρῶ.
divagaţiune θ. παραλήρημα.
divan οὐ. συμβούλιον ἐπικρατείας | ἀνωτάτη δικαστικὴ ἀρχὴ | ἐουλευτικὴ σύνοδος | δίκη (εἰρων.), a face divan pe spinarea cuivà δέρω τινά. || ἐπίρ. ἐπισήμως.
divan οὐ. (ἀρχ.) ἀνάκλιντρον τουρκικόν | κλίνη κεκαλυμένη διὰ τάπητος.
divan οὐ. ἀνθολογία ἀνατολικῶν ποιημάτων.
divăni (**a se**) ῥ. συνομιλῶ.
divanist ἐ. ὁ τοῦ Διβανίου. || οὐσ. σύμβουλος τῆς πρίγκηπος.
diverge (**a**) ῥ. ἀπομακρύνομαι τοῦ κέντρου | διίσταμαι | διαφωνῶ.
divergent-ă ἐ. διιστάμενος, διαφωνῶν.
divergenţă θ. διάστασις, διαφωνία.
divers-ă ἐ. διάφορος, ἄλλοῖος.
diversificà (**a**) ῥ. ἀλλοιώνω, ποικίλ'ω.
diversitate θ. διαφορά, ποικιλία.
diversiune θ. ἀντιπερισπασμός.
divide (**a**) ῥ. διαιρῶ.
dividend οὐ. διαιρετέος.
dividendă θ. μέρισμα, τοκομερίδιον.
divin-ă ἐ. θεῖος, θεϊκός. || ἐπίρ. θεϊκῶς.
divinaţi(un)e θ. μαντεία, μαντική.
divinator ἀ. μάντις.
divinatoriu-e ἐ. μαντικός.
divinitate θ. θεότης.
divinizà (**a**) ῥ. θεοποιῶ, ἐκθειάζω.
divinizare, divinizat ἀφ. καὶ μετ. θεοποίησις, θεοποιημένος.
divizà (**a**) ῥ. διαιρῶ. || a se divizà διαιροῦμαι.
divizibil ἐ. διαιρετός, μεριστός.
divizibilitate θ. τὸ διαιρετόν, εὐδιαίρετον.
divizie θ. Στρ. μεραρχία.
divizionar-ă ἐ. διαμερισματικός | μεραρχικός. || ἀ. μέραρχος. || θ. τμῆμα (σχολικῆς τάξεως).
diviziune θ. διαίρεσις.
divizor ἀ. διαιρέτης.
divorţ οὐ. διαζύγιον.
divorţà (**a**) ῥ. διαζευγνύω. || a se divorţà διαζευγνύομαι.
divorţare, divorţat ἀφ. καὶ μετ. διάζευξις, διεζευγμένος.
divulgà (**a**) ῥ. διαδίδω, διασαλπίζω, διαθρυλλῶ, κοινοποιῶ.
divulgare, divulgat ἀφ. καὶ μετ. κοινοποίησις, κοινοποιημένος.
dizolvà (**a**) ῥ. διαλύω. || a se dizolvà διαλύομαι.
dizolvant-ă ἐ. διαλυτικός.
dizolvare, dizolvat ἀφ. καὶ μετ. διάλυσις, διαλελυμένος.
do οὐ. Μουσ. ὁ φθόγγος ντό.
doagă θ. δοῦγα βαρελλίου, ii lipseşte o doagă δὲν εἶναι μὲ τὰ καλά του (φρ.), a fi în doaga morţii εἶμαι ἐπιθανάτιος | a cădea în doaga copilăriei ξεμωραίνομαι (φρ.), n'am ajuns în doaga lui δὲν ἐξέπεσα ὡσὰν αὐτόν (φρ.).
doamnă θ. (ἀρχ.) πριγκήπισσα | doamna mare πριγκηπομήτωρ | κυρία, doamnele vin αἱ κυρίαι ἔρχονται | Βοτ. doamna codrului εὐθάλεια.
doar ἴδε oare, ἐπίρ. ἄραγε, ἴσως, fără doar şi poate ἀπολύτως (φρ.) | τουλάχιστον, casa doar nu e a lui· ἄλλως τε ἡ οἰκία δὲν τῷ ἀνήκει.
doară ἐπίρ. ἴδε doar | într'o doară εἰς τὴν τύχην.
dobă θ. ἴδε tobă, πλήρης, ὑπέρπλεως (παραγεμισμένος κοιν.), dobă de carte σοφὸς | τεμάχια κρέατος χοιρείου ἐν πηκτῇ.
dobândă θ. λάφυρον | τόκος, a da cu dobândă τοκίζω.
dobândì (**a**) ῥ. κερδαίνω, προσκτῶμαι, ἀποκτῶ.
dobândire, dobândit ἀφ. καὶ μετ. πρόσκτησις, προσκεκτημένος.
dobânditor ἀ. κτήτωρ, ἀγοραστής.
dobitoc οὐ. ζῶον, κτῆνος | ἕλξ (συνεκδ.).

dobitoceso-ească ἐ. κτηνώδης, ζωώδης.
dobitoceşte ἐπίρ. κτηνωδῶς | ἐλακωδῶς.
dobitoci (**a**) ῥ. ἀποκτηνώνω | ἠλιθιώνω | μεταμορφώνω εἰς ζῷον. || a se dobitoci ἀποβλακώνομαι.
dobitocie θ. ζωὴ κτηνώδης, βλακεία, ἠλιθιότης (συνεκδ.).
dobitocire, dobitocit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκτήνωσις, ἀποκτηνωμένος.
dobori (**a**) ῥ. ῥίπτω κατὰ γῆς, κρημνίζω | κόπτω | ταπεινώνω. || a se dobori κρημνίζομαι.
doborire, doborit ἀφ. καὶ μετ. κατακρήμνισις, κατακρημνισμένος.
dobrogean-eancă οὐσ. καὶ ἐ. κάτοικος Δοβρούτζης, Δοβρουτζιανός.
dobzălă (**a**) ῥ. τυμπανίζω | δέρω.
doc οὐ. λιμεναποθήκη.
docar οὐ. ἀγγλικὴ ἅμαξα.
docil-ă ἐ. εὐπειθής, ἥμερος. || ἐπίρ. εὐπειθῶς.
docilitate θ. εὐπείθεια.
doct-ă ἐ. πολυμαθής, σοφός.
doctor ἀ. διδάκτωρ, doctor in litere διδάκτωρ τῆς φιλολογίας | ἰατρός, doctor de ochi ὀφθαλμίατρος.
doctorand ἀ. ὑποψήφιος διδάκτωρ (τῆς ἰατρικῆς).
doctorat οὐ. διδακτορία | διδακτορικὴ ἐξέτασις.
doctorie θ. φάρμακον.
doctrină θ. δοξασία, δόγμα.
doctrinal-ă ἐ. δογματικός.
doctrinar-ă ἐ. δογματιστικός. || ἀ. Φιλοσ. δογματιστής.
document οὐ. αὐθεντικὸν ἔγγραφον | μαρτύριον.
documentă (**a**) ῥ. αὐθεντίζω, προσάγω ἔγγραφα.
documental-ă ἐ. αὐθεντικός.
documentare, documentat ἀφ. καὶ μετ. αὐθέντισις, αὐθεντισμένος.
dodă θ. τροφὸς | γυνὴ πρεσβῦτις.
dodăeală θ. ἐνόχλησις.
dodăi (**a**) ῥ. ἐνοχλῶ.
dodăitor-oare ἐ. ἐνοχλητικός.
dodecadă θ. δωδεκάς.
dodecaedru οὐ. δωδεκάεδρον.
dodecagon οὐ. δωδεκάγωνον.
dodecar ἀ. ἀρχαῖον ρουβέλιον (ἐπὶ Καρατζᾶ).
dodie θ. ἐνόχλησις.
dodii (**în**) ἐπίρ. ἀσυναρτήτως.
dodola, dodolaie θ. ἴδε paparudă.
dodot οὐ. φλυαρία, μωρολογία.
doftă θ. (λαϊκ.) ἴδε doxă | διάθεσις.
doftor ἀ. (λαϊκ.) ἰατρός.
dogar ἀ. βαρελοποιός.
dogărie θ. βαρελοποιία, βαρελοποιεῖον.
doge ἀ. δόγης
dogi (**a se**) ῥ. ῥηγνύομαι, κάμνω ρωγμάς.
dogire, dogit ἀφ. καὶ μετ. διάρρηξις, διερρηγμένος.
dogmă θ. δόγμα.
dogmatic-ă ἐ. δογματικός, ἀποφθεγματικός.
dogmatică θ. δογματική.
dogmatism οὐ. Φιλοσ. δογματισμός.
dogmatizà (**a**) ῥ. δογματίζω.
dogor οὐ. ζέσις | πῦρ (συνεκδ.), θερμότης.
dogoreală θ. θερμότης καίουσα.
dogori (**a**) ῥ. θερμαίνω | καίω, καταφλέγω. | a se dogori θερμαίνομαι | ἐρυθριῶ (συνεκδ.), i se dogoară obrazul de ruşine ἐρυθριᾷ ἐξ ἐντροπῆς.
dogorire, dogorit ἀφ. καὶ μετ. ἡλιόκαυσις, ἡλιοκαυμένος.
dogoritor-oare ἐ. καίων, καυστηρός.
dohot οὐ. τροχάλειμμα.
doi-două ἀριθμ. δύο, al doilea, a doua ὁ δεύτερος, ἡ δευτέρα, doisprezece δώδεκα, al doisprezecelea ὁ δωδέκατος, a douăsprezecea ἡ δωδεκάτη.
doică θ. τροφός.
doici (**a**) ῥ. θηλάζω.
doicie θ. ὁ χρόνος τοῦ θηλασμοῦ.
doicire, doicit ἀφ. καὶ μετ. θήλασις, θηλασμένος.
doi-de-mână ἀ. χορὸς ἔγκυκλος.
doină θ. ᾆσμα ποιμενικόν.
doinaş-ă ἐ. ὁ φάλλων ποιμενικὰ ᾄσματα, ἀγραυλητής.
doini (**a**) ῥ. ᾄδω ποιμενικὰ ᾄσματα, ἀγραυλῶ.
dojană θ. ἐπιτίμησις.
dojeni (**a**) ῥ. ἐπιτιμῶ.
dojenire, dojenit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιτίμησις, ἐπιτιμημένος.

dojenitor-oare ἐ. ἐπιμητικός. | οὐσ. ἐπιτιμητής.
dol οὐ. Νομ. δόλος, δολιότης.
dolar οὐ. δολλάριον.
dolcă θήλυια μολοσσός.
doldora ἐπίρ. ὑπέρπλεως.
doldorat-ă ἐ. ὑπέρπλεως, ἐγκώδης.
doleanță θ. μεμψιμοιρία, παράπονον.
dolie θ. διαδοχίς.
dolii (**a**) ῥ. ἐξάγω σχεδίαν ἀπὸ τοῦ ρεύματος.
dolină θ. κοίλωμα ἐδάφους ἐν σχήματι χοάνης.
doliu οὐ. πένθος, în doliu πενθίμως ἐνδεδυμένος.
dolman οὐ. βραχὺς μανδύας τοῦ ἱππικοῦ.
dolmen οὐ. δρυϊδικὸν μνημεῖον.
dolofan-ă ἐ. κοντόχονδρος.
dolomită θ. Ὀρυκτ. δολομίτης.
dom οὐ. θόλος ἐκκλησίας.
domenial-ă ἐ. ὁ ἀνήκων εἰς δημόσιον ἀγροτικὸν κτῆμα.
domenic-ă ἐ. πριγκηπικός.
domeniu οὐ. ἀγρόκτημα (δημοσίου).
domesnicie θ. ἐξημέρωσις.
domestic-ă ἐ. κατοικίδιος.
domestici (**a**) ῥ. ἐξημερώνω, τιθασσεύω. || a se domestici τιθασσεύομαι.
domesticire, domesticit ἀφ. καὶ μετ. τιθάσσευσις, τιθασσευμένος.
domesticitate θ. τιθάσσευσις, ἐξημέρωσις.
domesticitor-oare οὐσ. τιθασσευτής, δαμαστής.
domiciliă (**a**) ῥ. κατοικῶ, διαμένω.
domiciliar-ă ἐ. οἰκιακός.
domiciliu οὐ. κατοικία.
dominà (**a**) ῥ. ἐξουσιάζω, δυναστεύω | ἐπικρατῶ. || a se dominà συγκρατοῦμαι.
dominant-ă ἐ. δεσπόζων, ἐπικρατῶν, δυναστεύων.
dominare, dominat ἀφ. καὶ μετ. συγκράτησις, συγκρατημένος.
dominați(un)e θ. ἐπικυριαρχία.
dominator-oare ἐ. καὶ οὐσ. δεσποτικός, κυρίαρχος.
dominical-ă ἐ. κυριακός.
dominican ἀ. δομινικανός.
domino οὐ. μανδύας (μεταμφιέσεως) | δόμινο (παίγνιον).
domirì (**a**) ῥ. ἐξηγῶ. || a se domirì ἐξηγοῦμαι.
domirit μετ. πεφωτισμένος (λαϊκ.).
domn οὐ. κύριος | βασιλεύων πρίγκηψ. | Θεός, Doamne ferește! Κύριε φύλαττε! Doamne! Κύριε! | εὐγενὴς | αὐθέντης, κύριος | un chip de Doamne ajută μορφὴ γελοία, să nu te pomenești cu un Doamne ajută pe spinare πρόσεξε νὰ μὴ σὲ δείρουν (φρ.).
domnesc-ească ἐ. πριγκηπικὸς | καλοῦ εἴδους, măr domnesc μῆλον τοῦ καλυτέρου εἴδους.
domnește ἐπίρ. πριγκηπικῶς.
domnì (**a**) ῥ. βασιλεύω | κυβερνῶ | δεσπόζω (ἐπὶ κτιρίων), casa ce domnește pe vale οἰκία δεσπόζουσα τῆς πεδιάδος.
domniat οὐ. πριγκηπάτον.
domnie θ. κυριαρχία, κυβέρνησις, βασιλεία | Domnia-sa, Domnia-lui τοῦ λόγου του (κοιν.), Domnia-voastră ἡ εὐγενεία σας (κοιν.), Domnia-lor ἡ εὐγενεία των.
domnișoară θ. δεσποινίς, νεᾶνις.
domnișor ἀ. νεανίας | Ζωολ. ἀκανθίς.
domniță θ. πριγκήπισσα, θυγάτηρ τοῦ πρίγκηπος.
domnitor-oare ἐ. βασιλεύων, ἡγεμονεύων. || οὐσ. ἡγεμών.
domol-oală ἐ. ἥσυχος, φιλήσυχος. || ἐπίρ. βραδέως, ia-o mai domol κατάβασε τὸν τόνον (συνεκδ.).
domoli (**a**) ῥ. κατευνάζω. || a se domoli κατευνάζομαι.
domolire, domolit ἀφ. καὶ μετ. κατεύνασις, κατηυνασμένος.
donà (**a**) ῥ. δωροῦμαι, κάμνω δωρεάν.
donatar ἀ. δωρεοδόχος.
donați(un)e θ. δωρεά.
donator ἀ. δωρητής.
dondăni (**a**) ῥ. ψιθυρίζω, μεμψιμοιρῶ.
doniță θ. κάδος ξύλινος | ἀμολγεύς, καδίσκα, vacă de doniță ἀγελὰς γαλακτοφόρος | Ἀστρ. fata cu doniței Ὡρίων.
donosenie θ. καταγγελία.
donosì (**a**) ῥ. καταγγέλλω.
donț οὐ. τρύφος, φέτα.
dop οὐ. βύσμα, dop de sacă ἄνθρωπος εὐτραφής, a se face dop παχύνω.
dop-oapă ἐ. παχύς.

dopar οὐ. ἐκπωματστήρ.
dopros οὐ. ἀνάκρισις.
dor οὐ. πόθος, ἰσχυρὰ ἐπιθυμία, mi-e dor de casă ποθῶ νὰ ἴδω τὴν οἰκίαν μου, τοὺς ἰδικούς μου, dor de țară νοσταλγία, a duce dorul cuiva ἐπιθυμῶ τινα ἢ τι | ἀγάπη, ἔρως, se uită cu dor βλέπει ἐρωτικῶς | in dorul lelii τυχαίως.
dorì (**a**) ῥ. ἐπιθυμῶ | εὔχομαι, îți doresc noroc σοὶ εὔχομαι καλὴν τύχην.
dorìc-ă ἐ. δωρικός.
dorință θ. ἐπιθυμία | εὐχή, implinesc dorința ἐκπληρῶ ἐπιθυμίαν.
dorire θ. ἐπιθυμία | εὐχή.
dorit μετ. ἐπιθυμημένος. || ἐ. ἐπιθυμητός, ἀναμενόμενος, răspunsul dorit ἡ ἀναμενομένη ἀπάντησις, dorit de învățătură φιλομαθὴς | ar fi de dorit θὰ ἦτον εὐχῆς ἔργον.
doritor-oare ἐ. ἐπιθυμῶν, ἐφιέμενος.
dormeză θ. ἐπίμηκες ἀναπαυτικὸν ἀνάκλιντρον.
dormì (**a**) ῥ. κοιμῶμαι, a nu dormì acasă κοιμῶμαι ἔξω τῆς οἰκίας, ἄγω ἔκλυτον βίον, cum îți vei așterne așà vei dormì ὅπως σπέρνεις ἔτσι θερίζεις (φρ.).
dormire θ. ὕπνωσις, κοίμησις, ὕπνος.
dormit οὐ. ὕπνος.
dormità (**a**) ῥ. ὑπνώττω.
dormitor οὐ. κοιτών.
dornic-ă ἐ. ἐφιέμενος ἰσχυρῶς, dornic ca o turturică ἐρωτευμένος ὡς τρυγόνι.
dorobanț ἀ. στρατιώτης τοῦ πεζικοῦ | χωροφύλαξ.
dorobănțime θ. πεζικόν.
dorsal-ă ἐ. ραχιαῖος.
dos οὐ. ράχις | τὸ ὄπισθεν μέρος | τὸ ἀντίθετον (ὑφάσματος, μεταλλίου), dosul mânei ἡ ραχιαία ἐπιφάνεια τῆς χειρός, a da dosul στρέφω τὰ νῶτα, φεύγω (φρ.). || ἐπίρ. pe dos, d'andoasele ἀντιστρόφως | pe din dos ἐξόπισθεν.
dosadă θ. λύπη | στενοχωρία.
dosădì (**a**) ῥ. λυπῶ, ἐνοχλῶ.
dosădit μετ. λυπημένος, στενοχωρημένος. || ἐ. δυστυχής.
dosar οὐ. δικογραφία.
doselnic-ă ἐ. ἴδε dosnic | δόλιος, προπροδοτικός.
dosì (**a**) ῥ. στρέφω τὰ νῶτα, φεύγω | κρύπτω, ἀποκρύπτω. || a se dosì κρύπτομαι.
dosire θ. φυγὴ | ἀπόκρυψις, ὑπεξαίρεσις κλεπταποδοχή.
dositor ἀ. κλεπταποδόχος.
dospeală θ. ζύμη.
dospì (**a**) ῥ. ζυμοῦμαι.
dospire, dospit ἀφ. καὶ μετ. ζύμωσις, ζυμωμένος.
dost οὐ. Βοτ. ὀρίγανον.
dostină θ. κατωφέρεια.
dotă θ. προῖξ.
dotà (**a**) ῥ. προικίζω.
dotal-ă ἐ. προικῷος.
dotare, dotat ἀφ. καὶ μετ. προίκισις, προικισμένος.
dotați un-e θ. προικισμός.
două ἀριθμ. δύο. nici una nici două ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον, nu se dă cu una cu două δυσκολόπιστος | ἴδε doi.
douăsprezece ἀριθμ. δώδεκα, a douăsprezecea ἡ δωδεκάτη.
douăzeoi ἀριθμ. εἴκοσι, al douăzecilea εἰκοστός, a douăzecea εἰκοστή.
dovà θ. παράκλησις | προσευχή.
dovadă θ. ἀπόδειξις, μαρτυρία.
dovadnic ἀ. μάρτυς.
dovagiu ἀ. κατήγορος.
dovedì (**a**) ῥ. ἀποδεικνύω, μαρτυρῶ | κατορθώνω, nu poate dovedì atâta lucru δὲν κατορθώνει νὰ τελειώσῃ τόσην ἐργασίαν | πριμεύω, νικῶ, dușmanul l'a dovedit ὁ ἐχθρὸς τὸν ἐνίκησε. || a se dovedì ἀποδεικνύομαι | νικῶ.
dovedire, dovedit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόδειξις, ἀποδεδειγμένος. || ἐ. ἐμφανής.
doveditor-oare ἐ. ἀποδεικτικός.
dovleac ἀ. κολοκύνθη, dovleac american γλυκοκολόκυνθον.
dovlecel ἀ. κολοκυθάκι.
doxă θ. εὐφυΐα, πνεῦμα, fără doxă la cap δύσνους.
doxastar οὐ. δοξαστάριον.
dozà θ. δόσις.
dozà (**a**) ῥ. δρίζω τὴν δόσιν (φαρμάκου).
dozare, dozat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ dozà.
drac ἀ. διάβολος, δαίμων, drace! ὦ διάβολε! ce dracu! τί διάβολον! de

drac πονηρός, διαβολεμμένος. e al dracului πονηρὸς (ὡς ὁ διάβολος), e dracu gol εἶνε ὁ διάβολος ἐνσαρκωμένος, calu (ἢ sfredelu) dracului μέγαιρα. a da dracului στέλλω εἰς τὸν διάβολον, să fiu al dracului dacă,.. νὰ μὲ πάρῃ ὁ διάβολος ἐὰν... a făcut pe dracu în patru ἔξαλεν ὅλα τὰ δυνατά του (φρ.) | a mâncat la nunta dracului εἶναι σπανός | unde şi-a înţârcat dracu copiii εἰς τοὺς ἀντίποδας, εἰς τοῦ διαβόλου τὴν μάνα, a tocà dracului bureţi διηγοῦμαι ψεύδη, a da peste dracu εὑρίσκω τὸν μάστορήν μου (φρ.).

drăcărie θ. διαβολιά.

drăcesc-ească ἐ. διαβολικός.

drăceşte ἐπίρ. διαβολικῶς.

drăcie θ. διαβολιά, κακὴ πρόθεσις ἢ πρᾶξις.

drăcilă θ. Βοτ. ὀξαλίς.

drăcime θ. οἱ Διάβολοι.

drăcoit-ă ἐ. διαβολοπειρασμένος.

drăcoaică θ. διαβόλισσα.

draconian-ană ἐ. δρακόντειος.

drăcos-oasă ἐ. διαβολικός, κακόβουλος.

drăcovenie θ. μαγεία, δολιότης, μηχανορραφία, γοητεία.

drăcui (**a**) ῥ. στέλλω εἰς τὸν διάβολον.

drăcuşor ἀ. διαβολάκι.

drag-ă ἐ. καὶ ἐπίρ. ἀγαπητός, cu dragă inimă εὐχαρίστως, mi-e drag μοὶ εἶναι ἀγαπητός, îi era drag ca ochii din cap τὸν ἠγάπα σὰν τὰ μάτια του, când ţi-e lumea mai dragă εἰς τὴν εὐτυχεστέραν στιγμήν, a se uità cu drag βλέπω τρυφερῶς. || οὐ. ἔρως, ἀγάπη, χάρις, de dragul lumii, de dragul vostru χάριν τοῦ κόσμου, χάριν ὑμῶν. || ἀ. ἀγαπητός, ἐρωμένος, dragul meu ἀγαπητέ μου. || οὐσ. dragă ἀγαπητέ, ἀγαπητή.

drăgaică θ. ἐασίλισσα χωρικῆς ἑορτῆς | χορὸς χωρικῶν | ἑορτὴ τοῦ Ἅγ. Ἰωάννου | Βοτ. γάλιον.

drăgălaş-ă ἐ. ἀξιέραστος, χαρίεις. || ἐπίρ. χαριέντως.

drăgan ἀ. δραγῶνος (ἱππεύς). ἐ. ὑψηλός.

drăgănele θ. πλ. κεράσια τραγανὰ | θέλγητρα (λαϊκ.).

drăgănime θ. οἱ δραγῶνοι.

dragare θ. τέρεμνον, μέση δοκὸς ὀροφῆς.

drăgăstos-oasă ἐ. ἐρωτύλος, θωπευτικός. || ἐπίρ. θωπευτικῶς.

dragaveiu ἀ. Βοτ. ἱππολάπαθον.

draghină θ. θαιρὸς πλεκτός.

draghinar οὐ. κοπαστὴ θαιροῦ.

draglă θ. ἀχαμνόων.

dragbete ἀ. ἡ πρώτη Μαρτίου.

dragoman ἀ. διερμηνεύς.

dragon ἀ. δράκων.

dragonă θ. θύσανος ξίφους.

dragoste θ. ἔρως, τρυφερότης, ἀγάπη, a prinde dragoste de... ἐρῶμαι τινός, a se luà din dragoste νυμφεύομαι ἐξ ἔρωτος, cu dragoste τρυφερῶς, dragoste cu sila nu se face ἀγάπη μὲ τὴν βίαν δὲν γίνεται | Βοτ. ἐοτρύχιον, dragostea fetei εὐφρασία.

drăgosti (**a**) ῥ. ἀγαπῶ, θωπεύω. || a se drăgosti θωπεύομαι.

drăgulean-ă ἐ. ἀγαπητός.

drăguliţă θ. μικρὰ ἀγαπητή.

drăguş ἐπίρ. ἐν τῇ φράσει drăguş pe căuş τὴν δέουσαν στιγμήν.

drăguţ-ă ἐ. χαρίεις, εὔμορφος. || ἀγαπητός, drăguţul mamei τὸ ἀγαπητὸν παιδίον τῆς μητρός του | ἐρωμένος.

drahmă θ. δραχμή.

dram οὐ. δράμιον, un dram de noroc κουκὶ ἀπὸ τύχην (φρ.).

dramă θ. δράμα.

dramatic-ă ἐ. δραματικός. || ἐπίρ. δραματικῶς.

drămălui (**a**) ῥ. ζυγίζω μέ τὸ δράμι (φρ.).

dramatizà (**a**) ῥ. δραματοποιῶ.

dramaturg ἀ. δραματουργός.

dramaturgie θ. δραματουργία.

drâmbă θ. ἴδε drâng.

drâmboi (**a**) ῥ. μεμψιμοιρῶ.

drâmboire, drâmboit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ drâmboi.

drâmboiu οὐ. σάλπιγξ.

drâng οὐ. παιγνίδιον παιδικὸν δονούμενον μεταξὺ τῶν ὀδόντων (τρίγγα) | τόξον διολίου | νευρὰ τόξου.

drângăni (**a**) ῥ. παίζω τρίγγαν | παίζω ὄργανον ἔγχορδον ἀτελῶς.

drângănire, drângănit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ drângăni. || οὐ. ἀτελὲς παίξιμον ὀργάνου.

drângănitură θ. ἴδε drângănit.
draniță θ. φολίς, πέταυρον (στέγης οἰκίας ὀρεινῆς).
drăniţit οὐ. τοποθέτησις φολίδων, πεταύρωμα.
drapă (a) ῥ. στολίζω, σκεπάζω διὰ παραπετασμάτων.
drapel οὐ. σημαία.
draperie θ. παραπέτασμα | ὕφασμα χονδρὸν διὰ παραπέτασμα.
drastic-ă ἐ. δραστικός.
dreaptă θ. εὐθεῖα γραμμή. dreapta ἡ δεξιὰ (χείρ). || ἐπίρ. la dreapta δεξιά.
dreanță θ. ἴδε sdreanță. || πλ. Βοτ. καλλίτριχον.
dregător ἀ. ἀνώτερος ὑπάλληλος | δικαστής.
dregătorie θ. ὑψηλὸν ἀξίωμα, δικαστικὸν ἀξίωμα.
drege (a) ῥ. διορθώνω, ἐπιδιορθώνω, ἐπανορθώνω. a-şi drege sănătatea θεραπεύομαι. a-şi drege glasul κάμνω τὴν φωνὴν καθαρωτέραν | ψιμυθιώνω | νοθεύω (τὸν οἶνον) | ce face, ce drege κάμνει ὅ,τι κάμνει ἀλλὰ... (φρ.). mai rău te rupi când vrei să te dregi πᾶς νὰ ἐάψῃς φρύδια καὶ ἐγάζεις μάτια (παρ.) | κερνῶ. || a se drege διορθώνομαι | μεθύω (συνεκδ.).
dregere ἀφ. διόρθωσις, ἐπιδιόρθωσις | ἴδε dres.
drele θ. πλ. μύκης φυόμενος ἐπὶ ξύλων.
drenă θ. σωλὴν (χειρουργικός).
drenţe θ. πλ. Βοτ. ἀστερίας.
drenaj οὐ. διασωλήνωσις | ἀποξήρανσις (συνεκδ.).
drepnea θ. μεγάλη σφῦρα ἐργοστασίου || Ζωολ. κύψελος.
drept-eaptă ἐ. ὀρθός, εὐθύς, δίκαιος, πιστός, unghiu drept γωνία ὀρθή, cei drepţi οἱ δίκαιοι. || οὐ. δίκαιον. || ἐπίρ. εὐθέως, a merge drept inainte βαδίζω εὐθέως | drept verbind ἕνα εἶπωμεν τὴν ἀλήθειαν | ὡς. ἀντί, δίκην, drept plată ἀντὶ πληρωμῆς | pe drept δικαίως, ὀρθῶς | cu drept δικαίως | drept care διὰ τὸν ὁποῖον de-a dreptul κατ' εὐθεῖαν | în dreptul casei ἀκριβῶς πρὸ τῆς οἰκίας.
dreptaeiu ἀ. δεξιόχειρ.
dreptar οὐ. στάθμη, γνώμων | μέσος ὅρος | κριτήριον | μέση ἐμβολὴ ἀρότρου.
dreptate θ. δικαιοσύνη, δίκαιον, ai dreptate ἔχεις δίκαιον, a da dreptate δικαιώνω, cu dreptate δικαίως.
dreptunghiular-ă ἐ. ὀρθογώνιος.
dres μετ. διωρθωμένος | κατηρτισμένος, bucate drese φαγητὰ κατηρτισμένα | νοθευμένος, vin dres οἶνος νοθευμένος | τιθασσευμένος.
dres οὐ. ἐπιδιόρθωσις | ψιμύθιον, dă cu dresuri ψιμυθιώνεται | νόθευσις (οἴνου) | πλ. dresuri κατασκεύματα | a face dresuri λαμβάνω τὰ μέτρα μου (φρ.) | ἴδε direse.
dresà (a) ῥ. γυμνάζω (ζῶα) | δαμάζω, τιθασσεύω.
dresare, dresat ἀφ. καὶ μετ. δάμασις, δαμασμένος. || οὐ. δαμασμός.
dreţe θ. πλ. Βοτ. λυσιμαχία.
driadă θ. δρυάς.
drio οὐ. σκελετὸς (ἁμάξης) | κιλλίβας κανονίου | νεκράμαξα, a fi pe drio ἀγωνιῶ | κέντρον, dricul iarmaroculuі κέντρον πανηγύρεως, în dricul iernei εἰς τὴν καρδίαν τοῦ χειμῶνος.
drioală θ. στρῶμα.
dricar ἀ. ἐργολάβος νεκραμαξῶν.
drichea θ. ἴδε ţurcă.
dril οὐ. ἧτριον, διακονίς, ὕφασμα καννάβινον.
drişcă θ. μυστρίον, μαλᾶς.
drit οὐ. (ἀρχ.) δίκαιον, προνόμιον.
droagă θ. νεκράμαξα | ἅμαξα δυσκίνητος | ἀποφόρια, παλαιὰ ἐνδύματα.
droaie θ. συμμορία | πλῆθος, droaie de lacrimi ἀφθονία δακρύων.
drob οὐ. στόμαχος, ἐντόσθια ζώων (ἀρνίων).
drob οὐ. ὄγκος ἅλατος | ληνὸς | Βοτ. κύτισσος | ἴδε drobiţă.
drobinţă θ. Βοτ. οἰνάνθη.
drobiţă θ. Βοτ. σπάρτον βαφικόν.
drobuşor ἀ. Βοτ. ἴσατις βαφική.
drod οὐ. ἔλασμα κλίνης.
drog οὐ. φάρμακον.
droghерie θ. φαρμακεμπορεῖον.
droghist ἀ. φαρμακέμπορος.
drojdie θ. ὑποστάθμη. drojdie de bere ζύμη | ἰλύς, drojdia societăţii ἡ ὑπο-

στάθμη τῆς κοινωνίας | e pe drojdie κατεστραμμένος.
drojdios-oasă ἐ. πλήρης τρυγός.
dromader ἀ. δρομάς.
dropică θ. ὕδρωψ.
dropie θ. Ζωολ. ὠτίς.
droşcă θ. ἅμαξα ἀγοραία.
droşcar ἀ. ἁμαξηλάτης.
drot οὐ. σύρμα | πυράγρα σιδηρωτρίας | καλαμὶς δοστρυχοποιοῦ.
druc οὐ. κοπαστὴ θαιροῦ.
drug οὐ. στενὴ καὶ μακρὰ ράβδος | ράβδος φορείου, o ţine drug εἶναι εὐθὺ πρὸς τὸν σκοπόν του (φρ.). | πλ. ράβδοι σχηματίζουσαι τὸν σκελετὸν κλωστηρίου.
drugă θ. μεγάλη ἄτρακτος | στάχυς ἀραβοσίτου.
drugar ἀ. Τυπ. ἐργάτης πιεστηρίου.
drughineaţă θ. κιγκλὶς | ράβδος.
druguleţ οὐ. κιγκλίδιον | ραβδίον.
druid ἀ. δρυΐδης.
drum οὐ. ὁδός, δρόμος, drumul robilor Γαλαξίας, pe drum καθ' ὁδόν, a da drumul ἀπολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον, a da drumul gândirii δίδω ἐλεύθερον δρόμον εἰς τὰς ἰδέας, a lăsà pe drumuri ἐγκαταλείπω, drum bun καλὸν ταξείδιον, a-şi cătà de drum ἀσχολοῦμαι μὲ τὰς ὑποθέσεις του, şi p'aci ţi-e drumul ἔφυγε δρομαίως (φρ.), a face un drum μεταβαίνω πρὸς ἀγοράν ἢ ἐργασίαν ἢ ἐκτέλεσιν παραγγελίας, a fi mereu pe drumuri ταξειδεύω διαρκῶς, a-şi da drumul ὁρμῶ, drum bătut πεπατημένη ὁδός, drum de costiş κατωφέρεια, a da răvaş de drum ἐξαποστέλλω.
drumeţ ἀ. ταξειδιώτης, περαστικός.
drupă θ. Βοτ. δρύπη.
drupii θ. πλ. παιδ. λακκάκια.
druşcă θ. δεσποινὶς τῆς τιμῆς, παράνυμφος.
dual οὐ. δυϊκός.
dualism οὐ. δυαδισμός, δυαδικὸν σύστημα.
dualist-ă ἐ. δυαδικός.
dubă θ. κρατητήριον ἅμαξα κλειστὴ διὰ καταδίκους | πυκνωτήριον ὑφάσματος | κάλαθος κυλινδρικὸς | στεφάνη φατνίων τροχοῦ ὑδρομύλου.
dubală θ. δέψησις.
dubară θ. φόρτος, ψενακισμός, ἀπάτη.
dubas ἀ. πλατὺ ποταμόπλοιον.
dubios-oasă ἐ. ἀμφίβολος, ἀβέβαιος.
dubitativ-ă ἐ. ὑποθετικός, ἀμφίβολος.
dubiu οὐ. ἀμφιβολία.
dublà (**a**) ῥ. διπλασιάζω.
dublare, dublat ἀφ. καὶ μετ. διπλασίασις, διπλασιασμένος.
dublet οὐ. κύβοι ὁμοιόστικτοι (ντούμπλα).
dublu-ă ἐ. διπλοῦς. || ἐπίρ. διπλῶς.
duoă θ. ἀναχώρησις, pe picior de ducă ἕτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν, pe ducă ἑτοιμοθάνατος (συνεκδ.).
ducal-ă ἐ. δουκικός.
duca-se-pe-pustii! ἐπιφ. ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ! || ἀ. ὁ Διάβολος. || οὐ. ἐπιληψία.
ducat οὐ. δουκᾶτον.
duce ἀ. ἀρχηγός, πρίγκηψ, δούξ.
duce (**a**) ῥ. ἄγω. ὁδηγῶ, il duse la şcoală τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸ σχολεῖον, a duce înapoi ἐπαναφέρω, ἀντέχω | duce o viaţă lină ἄγει βίον ἥσυχον, o duce rău δὲν πάγει καλά, o duce ca vai de el ζῇ μετὰ δυσκολίας, a duce de nas ἄγω καὶ φέρω, a duce înainte συνεχίζω ἐν ἔργον a duce lipsă στεροῦμαι, a duce dorul ἐπιθυμῶ, a duce dorul ἐπιθυμῶ, a duce mult διαρκῶ, o duceà într'un cântec ἐπερνοῦσε τὸν καιρόν του μὲ τραγούδια. || a se duce ἀπέρχομαι, du-te φύγε ἀπ' ἐδῶ, s'a dus vestea διεδόθη ἡ φήμη, a se duce după apă ὑδρεύομαι, a se duce după târgueli μεταβαίνω εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ ψώνια, s'a dus! πάει, τὸν πῆρε ἡ ρέπελη (φρ.). ||
ducere ἀφ. μετάβασις, ἀναχώρησις. || θ. συμπεριφορά.
ducesă θ. δούκισα.
ducipal οὐ. Βουκέφαλος (λαϊκ.).
ductil-ă ἐ. ἐλατός, εὐήλατος.
ductilitate θ. τὸ ἐλατόν.
dud ἀ. συκάμινος, συκαμινέα.
dudă θ. συκάμινον.
dudă θ. μικρὰ καπνοδόχος.
dudăi (**a**) ῥ. ἐκδιώκω.
dudâu οὐ. (πλ. dudae) θάμνος, φρύγανον.
dudoiu οὐ. ἴδε drâmboiu.

duduoă θ. δεσποινίς.
duducel ἀ. Βοτ. ἀγριοδαμασκηνέα.
duduì (a) ῥ. κροτῶ, βροντῶ.
duduire, duduit ἀφ. καὶ μετ. κρότησις, κροτημένος.
dudulean ἀ. στάχυς ἀραιόσιτου.
dudureaţă θ. δοχεῖον γάλακτος.
dupuruz ἐ. χονδροειδής.
duel οὐ. μονομαχία.
duelgiu ἀ. μονομάχος, φιλόμαχος, μαχαιροβγάλτης.
duelist ἀ. μονομάχος.
duet οὐ. Μουσ. δυφδία.
dughengiu ἀ. καταστηματάρχης.
dugheniţă θ. κατάστημα, μαγαζεῖον.
dughianǎ θ. κατάστημα, μαγαζεῖον οἰνοπωλεῖον.
dughiş θ. Βοτ. στάχυς κέγχρου, ἴδε parânc.
dugliş-ă ἐ. ἄεργος | μηδαμινός.
dugoş-oasă ἐ. χονδροειδής.
duguleţ οὐ. ραβδίον.
duh οὐ. πνεῦμα, sfântul Duh τὸ ἅγιον Πνεῦμα | ψυχή, şi-a dat duhul ἐξεψύχησε | διάνοια, om cu duh ἄνθρωπος πνευματώδης | πνοή, într'un duh ἐν μιᾷ πνοῇ | cu duhul blândeţei μετὰ μετριοπαθείας, μὲ τὸ καλό.
duhan οὐ. ἴδε tutun.
duhăneală θ. κάπνισμα.
duhănì (a) ῥ. καπνίζω (νικοτιανήν).
duhnicesc-ească ἐ. πνευματικός.
duhoare θ. κακοσμία.
duhorì (a) ῥ. ὄζω (κακῶς).
duhovnic ἀ. ἐξομολογητής, πνευματικὸς πατήρ.
duhovnicesc-ească ἐ. ἐξομολογητικός.
duhovniceşte ἐπίρ. πνευματικῶς.
duios-oasă ἐ. τρυφερὸς | εὐαίσθητος | γλυκὺς | μελαγχολικός.
duioşie θ. τρυφερότης γλυκύτης | μελαγχολία.
duium οὐ. πληθύς, cu duiumul ἐν συνόλῳ, ἐν συρροῇ.
dulamă θ. διαπέζιος, μακρὸς χιτὼν ἐπιχιτώνιον ἐξ ὑφάσματος χονδροῦ.
dulap ἀ. μακρὰ χονδρὰ σανίς. || οὐ. ἐρμάριον, dulap pentru mâncări ὀψοφυλάκιον αἰώρα περιστροφική | ἡλακάτη μετὰ τροχοῦ διὰ τὴν μέταξαν | a trage un dulap ἐξαπατῶ (συνεκδ.).
dulăpior οὐ. ὑπ. τοῦ dulap.
dulăv ἀ. μολοσσὸς βραδυκίνητος
dulcamară θ. Βοτ. μήλωθρον.
dulce ἐ. γλυκός, a face ochii dulci γλυκοκυττάζω, lapte dulce γάλα, bube dulci ἕρπης, ἔκθυμα, a mânca dulce καταλύω τὴν νηστείαν, frate dulce ἀδελφὸς ὁμομήτριος, zile de dulce ἡμέραι καταλύσεως νηστείας. || οὐ. γάλα.
dulceag-ă ἐ. ὑπόγλυκος | ἄνοστος, ἀνούσιος.
dulceaţă θ. (πλ. dulceţi) γλυκύτης, (πλ. dulceţuri) γλυκόν, ζαχαρικόν.
dulcime θ. γλυκύτης.
dulcişor-oară ἐ. ὑπόγλυκος. || ἀ. Βοτ. ἡδύσκυρον.
dulgher ἀ. τέκτων, ξυλουργός.
dulgherie θ. τεκτονική, ξυλουργική.
dulmă θ. μικρὰ κολοκύνθη.
duluţă ἐπίρ. λίαν ταχέως, ἐν καλπασμῷ.
dulvuri οὐ. πλ. ἀναξυρὶς χωρικοῦ. ῥάκα.
duman ἀ. ἀμνὸς ἢ μόσχος γεννηθεὶς τὴν Κυριακήν, κυριακάτικος.
dumbeţ οὐ. μικρὸν ὄρος. || ἀ. Βοτ. χαμαίδρυς.
dumbravă θ. δάσος (ἐκ δρυῶν) | ἄλσος, λόχμη.
dumbrăveancă θ. Ζωολ. κυανοκόραξ.
dumbravnic οὐ. Βοτ. μελισσόφυλλον, dumbravnic galben κιτρινοκνίδη.
dumerì (a) ῥ. ἴδε domirì.
dumesnic-ă ἐ. ἐξημερωμένος.
dumicà (a) ῥ. τεμαχίζω, κομματιάζω.
dumicare, dumicat ἀφ. καὶ μετ. τεμάχισις, τεμαχισμένος.
dumicat οὐ. τεμάχιον | βλωμός, βουκιά, ne ia dumicatul din gură μᾶς παίρνει τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ στόμα ζωμὸς μετὰ σφυριδίων ἐξ ἀλεύρου κέγχρου.
dumineca θ. Κυριακή, Dumineca mare ἑορτὴ τῆς Ἁγ. Τριάδος, Dumineca lăsatului de sec Κυριακὴ τῶν Ἀπόκρεω, apa Duminicei ὁ περιῤῥέων τὸν Παράδεισον ποταμός.
duminiţă θ. Βοτ. λυσιμαχία.
Dumnezèe θ. θεομήτωρ.
dumnezeesc-ească ἐ. θεῖος.
dumnezeeşte ἐπίρ. θείως.
dumnezeì (a) ῥ. ἀποθεώνω.

στάθμη τῆς κοινωνίας | e pe drojdie κατεστράφη.
drojdios-oasă ἐ. πλήρης τρυγός.
dromader ἀ. δρομάς.
dropioă θ. ὕδρωψ.
dropie θ. Ζωολ. ὠτίς.
droşoă θ. ἄμαξα ἀγοραία.
droşcar ἀ. ἁμαξηλάτης.
drot οὐ. σύρμα | πυράγρα σιδηρωτρίας | καλαμὶς βοστρυχοποιοῦ.
druo οὐ. κοπαστὴ θαιροῦ.
drug οὐ. στενὴ καὶ μακρὰ ράβδος | ράβδος φορείου, o ţine drug βαίνει εὐθὺ πρὸς τὸν σκοπόν του (φρ.). | πλ. ράβδοι σχηματίζουσαι τὸν σκελετὸν κλωστηρίου.
drugă θ. μεγάλη ἄτρακτος | στάχυς ἀραβοσίτου.
drugar ἀ. Τυπ. ἐργάτης πιεστηρίου.
drughineaţă θ. κιγκλὶς | ράβδος.
druguleţ οὐ. κιγκλίδιον | ραβδίον.
druid ἀ. δρυΐδης.
drum οὐ. ὁδός, δρόμος, drumul robilor Γαλαξίας, pe drum καθ' ὁδόν, a da drumul ἀπολύω, ἀφίνω ἐλεύθερον, a da drumul gândirii δίδω ἐλεύθερον δρόμον εἰς τὰς ἰδέας, a lăsà pe drumuri ἐγκαταλείπω, drum bun καλὸν ταξείδιον, a-şi cătà de drum ἀσχολοῦμαι μὲ τὰς ὑποθέσεις του, şi p'aci ţi-e drumul ἔφυγε δρομαίως (φρ.), a face un drum μεταβαίνω πρὸς ἀγοράν ἢ ἐργασίαν ἢ ἐκτέλεσιν παραγγελίας, a fi mereu pe drumuri ταξειδεύω διαρκῶς, a-şi da drumul ὁρμῶ, drum bătut πεπατημένη ὁδός, drum de costiş κατωφέρεια, a da răvaş de drum ἐξαποστέλλω.
drumeţ ἀ. ταξειδιώτης, περαστικός.
drupă θ. Βοτ. δρύπη.
drupii θ. πλ. παιδ. λακκάκια.
druşcă θ. δεσποινὶς τῆς τιμῆς, παράνυμφος.
dual οὐ. δυϊκός.
dualism οὐ. δυαδισμός, δυαδικὸν σύστημα.
dualist-ă ἐ. δυαδικός.
dubă θ. κρατητήριον | ἄμαξα κλειστὴ διὰ καταδίκους | πυκνωτήριον ὑφάσματος | κάλαθος κυλινδρικὸς | στεφάνη φατνίων τροχοῦ ὑδρομύλου.
dubală θ. δέψησις.
dubară θ. φόρτος, φενακισμός, ἀπάτη.
dubas ἀ. πλατὺ ποταμόπλοιον.
dubios-oasă ἐ. ἀμφίβολος, ἀβέβαιος.
dubitativ-ă ἐ. ὑποθετικός, ἀμφίβολος.
dubiu οὐ. ἀμφιβολία.
dublà (**a**) ῥ. διπλασιάζω.
dublare, dublat ἀφ. καὶ μετ. διπλασίασις, διπλασιασμένος.
dublet οὐ. κύβοι ὁμοιόστικτοι (ντούμπλα).
dublu-ă ἐ. διπλοῦς. || ἐπίρ. διπλῶς.
ducă θ. ἀναχώρησις, pe picior de ducă ἕτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν, pe ducă ἑτοιμοθάνατος (συνεκδ.).
ducal-ă ἐ. δουκικός.
duca-se-pe-pustii! ἐπιφ. ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ! || ἀ. ὁ Διάβολος. || οὐ. ἐπιληψία.
ducat οὐ. δουκᾶτον.
duce ἀ. ἀρχηγός, πρίγκηψ, δούξ.
duce (**a**) ῥ. ἄγω, ὁδηγῶ, îl duse la şcoală τὸν ὡδήγησεν εἰς τὸ σχολεῖον, a duce înapoi ἐπαναφέρω, ἀντέχω | duce o viaţă lină ἄγει εἶον ἥσυχον, o duce rău δὲν πάγει καλά, o duce ca vai de el ζῇ μετὰ δυσκολίας, a duce de nas ἄγω καὶ φέρω, a duce înainte συνεχίζω ἓν ἔργον a duce lipsă στεροῦμαι, a duce dorul ἐπιθυμῶ, a duce dorul ἐπιθυμῶ, a duce mult διαρκῶ, o duceà într'un cântec ἐπερνοῦσε τὸν καιρόν του μὲ τραγούδια. || a se duce ἀπέρχομαι, du-te φύγε ἀπ' ἐδῶ, s'a dus vestea διεδόθη ἡ φήμη, a se duce după apă ὑδρεύομαι, a se duce după târgueli μεταβαίνω εἰς τὴν ἀγορὰν διὰ ψώνια, s'a dus! πάει,* τὸν πῆρε ἡ ρέπελη (φρ.).
ducere ἀφ. μετάβασις, ἀναχώρησις. || θ. συμπεριφορά.
ducesă θ. δούκισα.
ducipal οὐ. Βουκέφαλος (λαϊκ.).
ductil-ă ἐ. ἐλατός, εὐήλατος.
ductilitate θ. τὸ ἐλατόν.
dud ἀ. συκάμινος, συκαμινέα.
dudă θ. συκάμινον.
dudă θ. μικρὰ καπνοδόχος.
dudăi (**a**) ῥ. ἐκδιώκω.
dudâu οὐ. (πλ. dudae) θάμνος, φρύγανον.
dudoiu οὐ. ἴδε drâmboiu.

duduoă θ. δεσποινίς.
duducel ἀ. Βοτ. ἀγριοδαμασκηνέα.
dudui (a) ῥ. κροτῶ, βροντῶ.
duduire, duduit ἀφ. καὶ μετ. κρότησις, κροτημένος.
dudulean ἀ. στάχυς ἀραβοσίτου.
dudureaţă θ. δοχεῖον γάλακτος.
dupuruz ἐ. χονδροειδής.
duel οὐ. μονομαχία.
duelgiu ἀ. μονομάχος, φιλόμαχος, μαχαιροβγάλτης.
duelist ἀ. μονομάχος.
duet οὐ. Μουσ. διῳδία.
dughengiu ἀ. καταστηματάρχης.
dughenița θ. κατάστημα, μαγαζεῖον.
dughiană θ. κατάστημα, μαγαζεῖον | οἰνοπωλεῖον.
dughiș θ. Βοτ. στάχυς κέγχρου, ἴδε parânc.
dugliș-ă ἐ. ἄεργος | μηδαμινός.
dugoș-oasă ἐ. χονδροειδής.
duguleț οὐ. ραβδίον.
duh οὐ. πνεῦμα, sfântul Duh τὸ ἅγιον Πνεῦμα | ψυχή, ṣi-a dat duhul ἐξεψύχησε | διάνοια, om cu duh ἄνθρωπος πνευματώδης | πνοή, într'un duh ἐν μιᾷ πνοῇ | cu duhul blândeței μετὰ μετριοπαθείας, μὲ τὸ καλό.
duhan οὐ. ἴδε tutun.
duhăneală θ. κάπνισμα.
duhăni (a) ῥ. καπνίζω (νικοτιανήν).
duhnicesc-ească ἐ. πνευματικός.
duhoare θ. κακοσμία.
duhorî (a) ῥ. ζῶ (κακῶς).
duhovnic ἀ. ἐξομολογητής, πνευματικὸς πατήρ.
duhovnicesc-ească ἐ. ἐξομολογητικός.
duhovniceşte ἐπίρ. πνευματικῶς.
duios-oasă ἐ. τρυφερὸς | εὐαίσθητος | γλυκὺς | μελαγχολικός.
duioşie θ. τρυφερότης | γλυκύτης | μελαγχολία.
duium οὐ. πληθύς, cu duiumul ἐν συνόλῳ, ἐν συρροῇ.
dulamă θ. διάπεζος, μακρὸς χιτὼν | ἐπιχιτώνιον ἐξ ὑφάσματος χονδροῦ.
dulap ἀ. μακρὰ χονδρὰ σανίς. || οὐ. ἐρμάριον, dulap pentru mâncări ὀψοφυλάκιον αἰώρα περιστροφικὴ | ἡλακάτη μετὰ τροχοῦ διὰ τὴν μέταξαν | a trage un dulap ἐξαπατῶ (συνεκδ.).
dulăpior οὐ. ὑπ. τοῦ dulap.
dulău ἀ. μολοσσὸς | βραδυκίνητος
dulcamară θ. Βοτ. μήλωθρον.
dulce ἐ. γλυκύς, a face ochii dulci γλυκοκυττάζω, lapte dulce γάλα, bube dulci ἕρπης, ἔκθυμα, a mâncà dulce καταλύω τὴν νηστείαν, frate dulce ἀδελφὸς ὁμομήτριος, zile de dulce ἡμέραι καταλύσεως νηστείας. || οὐ. γάλα.
dulceag-ă ἐ. ὑπόγλυκος | ἄνοστος, ἀνούσιος.
dulceață θ. (πλ. dulceți) γλυκύτης, (πλ. dulcețuri) γλυκόν, ζαχαρικόν.
dulcime θ. γλυκύτης.
dulcișor-oară ἐ. ὑπόγλυκος. || ἀ. Βοτ. ἡδύσαυρον.
dulgher ἀ. τέκτων, ξυλουργός.
dulgherie θ. τεκτονική, ξυλουργική.
dulmă θ. μικρὰ κολοκύνθη.
duluță ἐπίρ. λίαν ταχέως, ἐν καλπασμῷ.
dulvuri οὐ. πλ. ἀναξυρὶς χωρικοῦ.ἔράκα.
duman ἀ. ἀμνὸς ἢ μόσχος γεννηθεὶς τὴν Κυριακήν, κυριακάτικος.
dumbeț οὐ. μικρὸν ὄρος. || ἀ. Βοτ. χαμαίδρυς.
dumbravă θ. δάσος (ἐκ δρυῶν) | ἄλσος, λόχμη.
dumbrăveancă θ. Ζωολ. κυανοκόραξ.
dumbravnic οὐ. Βοτ. μελισσόφυλλον, dumbravnic galben κιτρινοκνίδη.
dumerì (a) ῥ. ἴδε domiri.
dumesnic-ă ἐ. ἐξημερωμένος.
dumicà (a) ῥ. τεμαχίζω, κομματιάζω.
dumicare, dumicat ἀφ. καὶ μετ. τεμάχισις, τεμαχισμένος.
dumicat οὐ. τεμάχιον | βλωμός, βουκιά, ne ia dumicatul din gură μᾶς παίρνει τὸ ψωμὶ ἀπὸ τὸ στόμα | ζωμὸς μετὰ σφυριδίων ἐξ ἀλεύρου κέγχρου.
dumineca θ. Κυριακή, Dumineca mare ἑορτὴ τῆς Ἁγ. Τριάδος, Dumineca lăsatului de sec Κυριακὴ τῶν Ἀπόκρεω, apa Duminicei ὁ περιῤῥέων τὸν Παράδεισον ποταμός.
duminiță θ. Βοτ. λυσιμαχία.
Dumnezèe θ. θεομήτωρ.
dumnezeesc-ească ἐ. θεῖος.
dumnezeeşte ἐπίρ. θείως.
dumnezeì (a) ῥ. ἀποθεώνω.

dumnezeire ἀφ. ἀποθέωσις. ‖ θ. θεότης.
Dumnezeu ἀ. Θεός, du-te cu Dumnezeu ἄμε στὸ καλό, n'are nici un Dumnezeu δὲν ἔχει καμμίαν ἔννοιαν, pentru Dumnezeu δι' ὄνομα Θεοῦ, păcat de Dumnezeu! κρίμα!
Dunăre θ. Δούναβις, a bate Dunărea διέρχομαι τὸν Δούναβιν κολυμβῶν, a se face Dunăre turbată ὀργίζομαι ὑπερβολικῶς.
dunărean-ă ἐ. παραδουνάβειος.
dunetă θ. Ναυτ. πρυμναῖον κατάστρωμα.
dungă θ. ράβδωσις, γραμμὴ (ὑφάσματος), κύλακωτὸν χεῖλος, dunga unui cuit ράχις μαχαιρίου, dunga marmurei φλὲψ μαρμάρου.
dungat-ă ἐ. ραβδωτός.
dungăţeà θ. Βοτ. λωτὸς τετραγωνόλοβος.
dungătură θ. ράβδωτις.
dunguliţă θ. μικρὰ ράβδωσις.
dunţură θ. ὀδοντότριμμα | Βοτ. ὀδοντίτις, εὐφρασία.
duo οὐ. Μουσ. διῳδία.
dup οὐ. ὀπή, τρῆμα | παιδ. λακκάκια.
după πρόθ. μετά, după o oră μετὰ μίαν ὥραν, aleargă după mine τρέχει κατόπιν μου, a-şi da fata după cineva ὑπανδρεύω τὴν κόρην μου, a se luà după cineva παρακολουθῶ τινα | μιμοῦμαι τινά, ἀκολουθῶ τὴν συμβουλὴν τινος | ὄπισθεν, se ascunde după casă κρύπτεται ὄπισθεν τῆς οἰκίας | διά, moare după ea πεθαίνει διὰ τὴν ἀγάπην της | κατά, după m'ine κατὰ τὴν ἰδέαν μου, după faptă şi răsplată κατὰ τὰ ἔργα σου ἀλληλούϊα | după ce ἀφοῦ | n'are după ce beà apă δὲν ἔχει νύχια νὰ ξυσθῇ | după cum καθὼς (φρ.).
dupac ἀ. γρόνθος, γρονθοκόπημα.
dupàcì (a) ῥ. γρονθοκοπῶ, ντουμπανίζω (κοιν.).
dupăcire, dupăcit ἀφ. καὶ μετ. γρονθοκόπησις, γρονθοκοπημένος.
dupii θ. πλ. παιδιὰ κορασίων δι' ἀστραγάλων.
duplicà (a) ῥ. διπλώνω | ἐκδίδω, γράφω εἰς διπλοῦν.
duplicare, duplicat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ duplicà. ‖ οὐ. διπλόγραφον.
duplicitate θ. διπροσωπία, δολιότης.
dupuros-oasă ἐ. κοῖλος, διάτρητος | ἀδύνατος.
dur-ă ἐ. σκληρός.
dur ἐπίρ. dur la deal dur la vale τρέχων παντοῦ.
dura (de-a) ἐπίρ. κυβιστίνδην, κατακυλῶν. ‖ θ. ἔγκυκλος χωρικῶν.
durà θ. ταινία χωρομετρικὴ | τροχὸς μετώπου ὑφαντικοῦ ἐργαλείου.
durà (a) ῥ. ἐγείρω, κτίζω, οἰκοδομῶ | ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω.
durà (a) ῥ. διαρκῶ.
durabil-ă ἐ. διαρκής, μόνιμος, στερεός.
durabilitate θ. διάρκεια, μονιμότης, στερεότης.
durac οὐ. εἶδος χαρτοπαιγνίου.
durăì (a) ῥ. κροτῶ, θορυβῶ.
durăitoare θ. κακὸν διολίσθιον.
durătură θ. θόρυβος.
durai-vurai ἐπίρ. μικρὸν κατὰ μικρόν.
durăt οὐ. θόρυβος, ταραχή.
durată θ. διάρκεια.
durbacă θ. ὑπολήνιον.
durd-ă ἐ. πολύσαρκος, εὐτραφής.
durdă θ. παλαιὰ καραβίνα.
durducà (a se) ῥ. ἐξοιδαίνομαι.
durducare, durducat ἀφ. καὶ μετ. ἐξοίδησις, ἐξοιδημένος.
durdùealà θ. θόρυβος, κρότος.
durdui (a) ῥ. ἴδε durăì.
durduliu-e ἐ. παχύς, εὔσαρκος.
durdurà θ. κόπος, ἐνόχλησις.
Dureà (a) ῥ. προξενῶ ἄλγος | ἀλγῶ, mă doare capul ἔχω κεφαλαλγίαν, mă doare inima ἀλγῶ τὸν στόμαχον, λυποῦμαι, μοῦ καίεται ἡ καρδιὰ (συνεκδ.), fără să-l doare capul ἄνευ τῆς παραμικρᾶς ἀνησυχίας, l'am atins unde îl doare τὸν ἐκέντησα εἰς τὴν εὐαίσθητον χορδήν, fiecare ştiè unde îl doare ὁ καθένας γνωρίζει τὸν πόνον του.
durere θ. ἄλγος, πόνος, durere de cap κεφαλαλγία.
dureros-oasă ἐ. ὀδυνηρός, ἀλγεινός. ‖ ἐπίρ. ὀδυνηρῶς.
duriţă θ. ὑποκ. τοῦ durĕ.
duritate θ. σκληρία, σκληρότης.
duroare θ. ἄλγος, πόνος | ρευματισμός.

durui (a) ῥ. ἴδε durăi.
durut μετ. ἀλγημένος, πονεμένος.
dus μετ. τοῦ duce, dus de casă ἀπὸν | ἐκθαμβος, o priveà dus τὴν παρατήρει ἐκθαμβος | ὠδηγημένος, dus de mână ἀγόμενος ἀπὸ τῆς χειρός, dus de nas ἀγόμενος καὶ φερόμενος. || ἐπίρ. ἐαθέως, doarme dus κοιμᾶται νήδυμον | ἀφῃρημένως. || ἀ. ἀπών. || οὐ. ἀναχώρησις, dusul şi întorsul ἡ ἀναχώρησις καὶ ἡ ἐπιστροφή.
duş οὐ. (πλ. duşuri) ψυχρολουσία. κατασβεσμός.
duşag οὐ. χλαῖνα, κλινοσκέπασμα χωρικοῦ, ἴδε cergă.
duşcă θ. ῥόφημα, intr'o duşcă ἐν μιᾷ στιγμῇ. || ἐπίρ. de-a duşcă ἐπισπάσῃν, ἀπνευστί, μονοροῦφι, a beà de-a duşcă ἐξαμυστίζω.
duşi ἀ. πλ. διάθεσις (ψυχική).
duşiş οὐ. καταστροφή.
duşlag οὐ. τορεύς, τρυπητῆρι (ξερμάτων, ξύλων, ἐλασμάτων).
duşman-ă οὐσ. καὶ ἐ. ἐχθρός, ἐχθρικός.
duşmănesc-ească ἐ. ἐχθρικός.
duşmăneşte ἐπίρ. ἐχθρικῶς.
duşmăni (a) ῥ. μισῶ. ἐχθρεύομαι. || a se duşmăni ἀλληλοεχθρεύομαι.
duşmănie θ. ἐχθρότης.
duşmănire, duşmănit ἀφ. καὶ μετ. μίσησις, μισημένος.
duşmănos-oasă ἐ. ἐχθρικός, κακεντρεχής. || ἐπίρ. ἐχθρικῶς.
dustuşi (a) ῥ. καταισχοπεύω.
duşumeà θ. πάτωμα.
dutcă θ. πενταλεπτον.
duvalm ἀ. ἱπποκόμος, ὑπηρέτης σταύλου.
duzină θ. δωδεκάς.
dveră θ. καταπέτασμα.
dvorì (a) ῥ. ὑπηρετῶ ἐν τῇ Αὐλῇ παρουσιάζομαι.
dvornic ἀ. ἴδε vornic.

E

E γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου, προφέρεται ὡς τὸ ε | e τρίτον πρόσωπον ἐνεστῶτος ὁριστικῆς τοῦ a fi εἶναι.
ea ἀντ. αὕτη.
ebdomadar-ă ἐ. ἑβδομαδιαῖος.
eben οὐ. ἔβενος.
ebenin-ă ἐ. ἐβένινος.
ebenist ἀ. ἐβενουργός.
ebenisterie θ. ἐβενουργική.
ebraic-ă ἐ. ἑβραϊκός.
ebraism οὐ. ἑβραϊσμός.
Ebreu ἀ. Ἑβραῖος.
ebrietate θ. μέθη.
ebuliţiune θ. ἕψις, ἀνάβρασις, ἀνάζεσις.
ecatombă θ. ἑκατόμβη.
ecfonis οὐ. ἐκφώνησις.
echer οὐ. γνώμων, ἀλφάδι.
echilibrà (a) ῥ. ἰσορροπίζω, ἰσοσταθμίζω.
echilibrare, echilibrat ἀφ. καὶ μετ. ἰσορρόπησις, ἰσορροπημένος.
echilibrist ἀ. ἰσοστάθμιστής, σχοινοβάτης.
echilibru οὐ. ἰσορροπία, ἰσοσταθμία.
echimoză θ. Ἰατρ. ἐκχύμωσις.
echingii ἀ. πλ. πρόσκοποι (τοῦρκοι).
echinoxă θ. ἰσημερία.
echinoxial-ă ἐ. ἰσημερινός.
echipă θ. οὐλαμός, ὁμὰς ἐργατῶν.
echipà (a) ῥ. ἐξαρτύω, ἐφοπλίζω. || a se echipà ἐφοπλίζομαι.
echipaj οὐ. ἄμαξα πολυτελής πλήρωμα πλοίου.
echipament οὐ. ἐφοπλισμός, ἐξάρτυσις | ἱματισμὸς στρατιώτου.
echipare, echipat ἀφ. καὶ μετ. ἐφοπλισις, ἐφωπλισμένος.
echitabil-ă ἐ. εὐθύς, δίκαιος. || ἐπίρ. δικαίως.
echitate θ. εὐθύτης, δικαιοσύνη.
echitaţiune θ. ἱππευτική, ἱππασία.
echivalà (a) ῥ. ἰσοδυναμῶ, ἐξισοῦμαι, ἀντιστοιχῶ.
echivalent-ă ἐ. ἰσότιμος, ἰσοδύναμος. || οὐ. τὸ ἰσοδύναμον.
echivalenţă θ. ἰσοτιμία, ἰσοδυναμία.
echivoc-ă ἐ. ἀμφίβολος, ἀμφίδοξος | ὕποπτος. || οὐ. ἀμφίβολον.
eclatant-ă ἐ. φαεινός, λαμπρός περικλεής.
eclectic-ă ἐ. ἐκλεκτικός, ἐκλεκτός.
eclectism οὐ. Φιλοσ. ἐκλεκτισμός.
ecleraj οὐ. φωτισμός.

eoleror ἀ. πρόσκοτος.
eoleziaro ἀ. ἐκκλησιάρχης.
eoleziast ἀ. ἐκκλησιαστής.
eoleziastic-ă ἐ. ἐκκλησιαστικός.
eolipsă θ. ἔκλειψις.
eolipsà (**a**) ῥ. ἀποκρύπτω, ἀμαυρῶ. || a se eolipsà ἐξαφανίζομαι.
eolipsare, eolipsat ἀφ. καὶ μετ. ἀμαύρωσις, ἀμαυρωμένος.
eoliptică θ. ἐκλειπτική.
econom ἀ. οἰκονόμος (οἰκίας, μονῆς, νοσοκομείου) | οἰκοκύρης.
econom-oamă ἐ. οἰκονόμος, ψειδωλές.
economat οὐ. ἐπιστασία.
economic-ă ἐ. οἰκονομικός, ὀλιγοδάπανος. || ἐπίρ. οἰκονομικῶς.
economicește ἐπίρ. οἰκονομικῶς.
economie θ. οἰκονομία, ψειδωλία, casă de economie ταμιευτήριον.
economisì (**a**) ῥ. οἰκονομῶ, ἀποταμιεύω | διαχειρίζομαι.
economisire, economisit ἀφ. καὶ μετ. ἀποταμίευσις, ἀποταμιευμένος.
economist ἀ. οἰκονομολόγος.
ecou οὐ. ἠχώ.
ecpaià θ. ἀκολουθία τοῦ Πρίγκηπος | κοινωνικὴ τάξις.
ecran οὐ. διάφραγμα, ἀλεξίπυρον.
ectar οὐ. ἐκτάριον.
ectènie θ. Θρησκ. ἐκτενής.
ectogram οὐ. ἑκατόγραμμον.
ectolitru ἀ. ἑκατόλιτρον.
ectometrŭ ἀ. ἑκατόμετρον.
ecuaţiune θ. Ἄλγ. ἐξίσωσις | ἰσοχρονισμός.
ecuator ἀ. ἰσημερινός.
ecuatorial-ă ἐ. ἰσημερινός.
ecumenic-ă ἐ. οἰκουμενικός.
ecvestru-ă ἐ. ἔφιππος.
ecvilater οὐ. ἰσόπλευρον.
ecvilateral-ă ἐ. ἰσόπλευρος.
ecvinoxial-ă ἐ. ἰσήμερος, ἰσημερινός.
ecvinoxiu ἀ. ἰσημερία.
eczemă θ. Ἰατρ. ἔκζεμα.
eczematos-oasă ἐ. ἐκζεματώδης.
edec οὐ. ἵππος παραταξεως | πάρολκος, τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον τραβοῦν τὰ πλοῖα | ρυμούλκησις.
edeoliu ἀ. ὑπηρέτης τοῦ πριγκηπικοῦ ἀνακτόρου.
edelweiss ἀ. Βοτ. ἀμάραντον τῶν Ἄλπεων.
edemă θ. Ἰατρ. οἴδημα.
edict οὐ. διάταγμα, θέσπισμα.
edioulea θ. εἰρκτὴ τοῦ Ἐπταπυργίου.
edificà (**a**) ῥ. οἰκοδομῶ, ἱκανοποιῶ.
edificare, edificat ἀφ. καὶ μετ. ἱκανοποίησις, ἱκανοποιημένος.
edificator-oare ἐ. οἰκοδομητικός, ἱκανοποιητικός. || οὐσ. κτίστης.
edificiu οὐ. οἰκοδομή.
edil ἀ. δημοτικὸς ἄρχων, ἀγορανόμος.
edilitate θ. δημοτικὴ ἀρχή.
edità (**a**) ῥ. ἐκδίδω (βιβλία).
editare, editat ἀφ. καὶ μετ. ἔκδοσις, ἐκδεδομένος.
ediţi(un)e θ. ἔκδοσις.
editor ἀ. ἐκδότης.
editură θ. ἐκδοτικὸν κατάστημα | ἔκδοσις, a luà in editură ἀναλαμβάνω τὴν ἔκδοσιν.
educà (**a**) ῥ. ἀνατρέφω, ἐκπαιδεύω.
educare, educat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπαίδευσις, ἐκπαιδευμένος.
educaţi(un)e θ. ἀνατροφή, ἀγωγὴ | ἐκπαίδευσις.
educativ-ă ἐ. ἀναθρεπτικὸς | ἐκπαιδευτικὸς παιδαγωγικός.
educator-oare ἐ. ἴδε educativ. || οὐσ. παιδαγωγός, παιδοτρίβης.
efeb ἀ. ἔφηβος.
efect οὐ. ἀποτέλεσμα, ἐνέργεια, ἰσχύς, efecte publice ὁμόλογα, χρεώγραφα δημόσια.
efectiv-ă ἐ. πραγματικός, ὑπαρκτός, ἀληθής. || οὐ. ἀληθὴς δύναμις.
efectuà (**a**) ῥ. ἐκτελῶ, πραγματοποιῶ. || a se efectuà πραγματοποιοῦμαι.
efectuare, efectuat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτέλεσις, ἐκτελεσμένος.
efemeià (**a**) ῥ. ἐκθηλύνω. || a se efemeià ἐκθηλύνομαι.
efemeiare, efemeiat ἀφ. καὶ μετ. ἐκθήλυνσις, ἐκτεθηλυμμένος.
efemer-ă ἐ. ἐφήμερος.
efemeride θ. πλ. ἐφημερίδες, πολιτικὰ ἡμερολόγια.
efervescenţă θ. ἀνάζεσις | ἐρεθισμός, ὀργή.
eficace ἐ. ἐνεργός, δραστικός, ἐπιτελεστικός.

efieacitate θ. δραστικότης. ‖ ἐνέργεια, ἀποτελεσματικόν.
efigie θ. ἐκτύπωμα νομίσματος.
efloroscent-ă ἐ. ἐξανθῶν, εὐρωτιῶν, ἐπιχνοώδης.
efloreşcenţă θ. ἐξάνθησις, εὐρώς (μετάλλων).
efluviu οὐ. ρεῦμα (ἀπὸ τοῦ σώματος) ἀφανές.
efod ἀ. ἐφόδιον (ἔνδυμα Ἰουδαίου ἱερέως).
efor ἀ. ἔφορος.
eforie θ. ἐφορεία.
efracţiune θ. διάρρηξις (οἰκίας πρὸς κλοπήν).
efuziune θ. ἔκχυσις ρευστοῦ, διάχυσις.
egal-ă ἐ. ἴσος, ὅμοιος, mi-e egal μοὶ εἶναι ἀδιάφορον. ‖ ἐπίρ. ὁμοίως.
egalà (**a**) ῥ. ἐξισῶ, παραβάλλω, συγκρίνω.
egalare, egalat ἀφ. καὶ μετ. ἐξίσωσις, ἐξισωμένος.
egalitar-ă ἐ. ἰσοπολιτικός. ‖ ἀ. ἰσοπολίτης.
egalitate θ. ἰσότης.
egalizà (**a**) ῥ. ὁμαλύνω, ἐξισώνω. ‖ a se egalizà ἐξισώνομαι.
egalizare, egalizat ἀφ. καὶ μετ. ἐξίσωσις, ἐξισωμένος.
egemonic-ă ἐ. ἡγεμονικός.
egemonie θ. ἡγεμονία.
eghiletă θ. ἀργυροπλεξὶς ὑπασπιστοῦ, ἀμφιμασχάλιον.
egidă θ. αἰγίς.
egiptean-ă ἐ. καὶ οὐσ. αἰγυπτιακός, Αἰγύπτιος.
egiptolog ἀ. αἰγυπτολόγος.
egiptologie θ. αἰγυπτολογία.
eglendisi (**a se**) ῥ. διασκεδάζω.
eglogă θ. ποίημα, εἰδύλλιον.
egoism οὐ. ἐγωϊσμός.
egoist ἀ. ἐγωϊστής.
egretă θ. θύσανος | πτεροθύσανος.
egumen ἀ. ἡγούμενος.
egumeni (**a se**) ῥ. γίνομαι, διορίζομαι ἡγούμενος.
egumenic-ă ἐ. ἡγουμενικός.
egumenie θ. ἡγουμενία | μονή.
ei! ἐπιφ. ἔ! ei aşà! εὖγε! ei şi! καὶ ἔπειτα!
el ἀντ. οὗτος, ἐκεῖνος, ei οὗτοι, ἐκεῖνοι.
elaborà (**a**) ῥ. κατεργάζομαι, φιλοπονῶ, τελειοποιῶ.
elaborare, elaborat ἀφ. καὶ μετ. κατέργασις, κατειργασμένος.
elan οὐ. ὁρμή, ἐφόρμησις | ἐνθουσιασμός.
elastic-ă ἐ. ἐλαστικός. ‖ οὐ. ἐλαστικόν.
elasticitate θ. ἐλαστικότης.
eloiu ἀ. πρεσβευτής.
elcovan ἀ. Ζωολ. ἀλκυών.
elective-ă ἐ. αἱρετός.
eleotivitate θ. τὸ αἱρετόν.
eleoţiune θ. ἐκλογή.
eleotor ἀ. ἐκλέκτωρ, ἐκλογεύς.
electoral-ă ἐ. ἐκλογικός.
electorat οὐ. ἰδιότης τοῦ ἐκλογέως.
electric-ă ἐ. ἡλεκτρικός.
electrician ἀ. ἡλεκτρολόγος.
electricitate θ. ἡλεκτρισμός.
electrizà (**a**) ῥ. ἡλεκτρίζω. ‖ a se electrizà ἡλεκτρίζομαι.
eleotrizare, electrizat ἀφ. καὶ μετ. ἡλέκτρισις, ἡλεκτρισμένος.
electro-chimie θ. ἡλεκτροχημεία.
electrocuţi(un)e θ. ἡλεκτροκεραύνωσις.
electrod ἀ. ἡλεκτρώδιον.
eiectrodinamicà θ. ἡλεκτροδυναμική.
electrodinamism οὐ. ἡλεκτροδυναμισμός.
electrofor οὐ. ἡλεκτροφόρον.
eiectrogen-ă ἐ. ἡλεκτρογόνος.
electrolitic-ă ἐ. ἡλεκτρολυτικός.
electroliză θ. ἡλεκτρόλυσις.
electromagnet οὐ. ἡλεκτρομαγνήτης.
electromagnetism οὐ. ἡλεκτρομαγνητισμός.
electrometru ἀ. ἡλεκτρόμετρον.
electromotor οὐ. ἡλεκτροκινητήριος (μηχανή).
electroscop οὐ. ἡλεκτροσκόπιον.
electroscopie θ. ἡλεκτροσκοπία, ἡλεκτροσκόπησις.
electroterapie θ. ἡλεκτροθεραπεία.
elefant ἀ. ἐλέφας.
elefantiază θ. Ἰατρ. ἐλεφαντίασις.
elefterie θ. ἐλευθερία.
elegant-ă ἐ. κομψός, εὐπρεπής, ἐπίχαρις.
eleganţă θ. κομψότης, εὐπρέπεια.
elegiac-ă ἐ. ἐλεγειακός.
elegie θ. ἐλεγεῖον.

elei ! ἐπιφ. πῶς ! τί ! ἔλα δά ! | ἔ !
element οὐ. στοιχεῖον | βάσις.
elementar-ă ἐ. στοιχειώδης.
elemosină θ. ἐλεημοσύνη.
elemosinar ἀ. ὑπάλληκος τῆς Αὐλῆς ἐπὶ τῶν ἐλεημοσυνῶν.
elenică θ. ἡ ἀρχαία ἑλληνική.
elenizà (a) ῥ. ἴδε grecizà.
elenizm οὐ. ἑλληνισμός.
eleşteu οὐ. ἴδε heleşteu.
elev-ă οὐσ. μαθητής.
elfac-ă ἐ. ἡλιακός.
eliberà (a) ῥ. ἐλευθερώνω | ἐκδίδω.
eliberare, eliberat ἀφ. καὶ μετ. ἐλευθέρωσις, ἐλευθερωμένος.
elice θ. ἕλιξ.
elidă (a) ῥ. Γραμ. ἐκθλίβω. || a se elidà ἐκθλίβομαι.
elidare, elidat ἀφ. καὶ μετ. ἔκθλιψις. ἐκτεθλιμμένος.
eligibil-ă ἐ. αἱρέσιμος, ἐκλέξιμος.
eligibilitate θ. τὸ ἔκλεξιμον.
eliminà (a) ῥ. ἀποβάλλω, διαγράφω. || a se eliminà ἀποβάλλομαι.
eliminare, eliminat ἀφ. καὶ μετ. διάγραψις, διαγεγραμμένος. || θ. διαγραφή.
elin-ă οὐσ. Ἕλλην. || ἐ. ἑλληνικός.
eliografic-ă ἐ. ἡλιογραφικός.
eliografie θ. ἡλιογραφία.
eliogravură θ. ἡλιοζωγραφική.
elioscop οὐ. ἡλιοσκόπιον.
eliostat οὐ. Ἀστρ. ἡλιοστάτης.
eliotrop οὐ. Βοτ. ἡλιοτρόπιον.
elipsă θ. Γραμ. ἔλλειψις.
elipsoid-ă ἑ. ἐλλειψοειδής.
eliptic-ă ἐ. ἐλλειπτικός.
elită θ. τὸ ἐπίλεκτον τῆς κοινωνίας).
elitru οὐ. ἔλυτρον.
elixir οὐ. ἐλιξήριον.
elizeu ἐ. ἡλύσιος.
eliziune θ. Γραμ. ἔκθλιψις.
elocuţiune θ. ῥῆσις, φράσις.
elocvent-ă ἐ. εὔφραδής, εὐγλωττος. || ἐπίρ. εὐφραδῶς.
elocvenţă θ. εὐγλωττία, εὐφράδεια.
elcgios-oasă ἐ. ἐγκωμιαστικός. || ἐπίρ. ἐγκωμιαστικῶς.
elcgiu οὐ. ἐγκώμιον. ἔπαινος.
elucidà (a) ῥ. διασαφηνίζω. || a se elucidà διασαφηνίζομαι.
eluoidare, elucidat ἀφ. καὶ μετ. διασαφήνισις, διασαφηνισμένος.
elucubraţi(un)e θ. ἀποτέλεσμα μελέτης καὶ ἀγρυπνίας.
eludà (a) ῥ. ὑπεκφεύγω, παρεξαίνω.
eludare, eludat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ eludà.
elveţian-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἑλβετικός. Ἑλβετός.
elvetic-ă ἐ. ἑλβετικός.
emac ἀ. νεοσύλλεκτος γενιτσάρων.
emanà (a) ῥ. ἀπορρέω, ἐκπηγάζω, ἀναδίδω, ἀναβυμιῶ.
emanare, emanat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπήγασις, ἐκπηγασμένος.
emanaţi(un)e θ. ἀπόρροια, ἀναθυμίασις.
emancipà (a) ῥ. χειραφετῶ. || a se emancipà χειραφετοῦμαι.
emancipare, emancipat ἀφ. καὶ μετ. χειραφέτησις, χειραφετημένος.
emancipaţi(un)e θ. χειραφεσία.
emancipator-oare οὐσ. καὶ ἐ. χειραφετῶν, χειραφετικός.
embatic οὐ. ἐμβατίκιον, ἐνοικίασις ἐπὶ μακρόν.
emblemă θ. ἔμβλημα.
emblematic-ă ἐ. ἐμβληματικός.
embriologie θ. ἐμβρυολογία.
embrion οὐ. ἔμβρυον.
embrionar-ă ἐ. ἐμβρυϊκός.
emeotar ἀ. ἀρχαῖος ὑπηρέτης, ἀπόμαχος.
emetic οὐ. ἐμετικόν.
emfatic-ă ἐ. ἐμφατικός. || ἐπίρ. ἐμφατικῶς.
emfază θ. ἔμφασις.
emfiteoză θ. ἐμφύτευσις, ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ ἀλλοτρίων.
emicicliu οὐ. ἡμικύκλιον.
emielăc οὐ. ὀσις, ταγή.
emigrà (a) ῥ. μεταναστεύω, ἀποικῶ, ἐκπατρίζομαι.
emigrant ἀ. μεταναστής.
emigrare, emigrat ἀφ. καὶ μετ. μετανάστευσις, μεταναστευμένος.
emigraţiune θ. μετανάστευσις, ἀποικισμός.
eminent-ă ἐ. ἐξαίρετος, ἔξοχος. || ἐπίρ. ἐξόχως.
eminenţă θ. ὑπεροχή, ἐξοχότης | ὕψωμα, γήλοφος.

emiplegic-ă ἐ. ἡμιπληγικός.
emiplegie θ. ἡμιπληγία.
emir ἀ. ἐμίρης, ἀρχηγός.
emis μετ. ἐκδεδομένος.
emisar ἀ. κατάσκοπος, ἀπόστολος.
emisferă θ. ἡμισφαίριον.
emisferic-ă ἐ. ἡμισφαιρικός.
emisi(un)e θ. ἐκβολή, ἔκδοσις, κυκλοφορία τραπεζογραμματίων.
emistih οὐ. ἡμιστίχιον.
emite (a) ῥ. ἐκφέρω, ἐκδίδω (ἐπὶ ἐπιταγῆς), θέτω εἰς κυκλοφορίαν. || a se emite ἐκφέρομαι, ἐκδίδομαι.
emitere ἀφ. ἔκδοσις (ἐπὶ ἐπιταγῆς, τραπεζογραμματίων).
emolient-ă ἐ. πραϋντικός, μαλακτικός.
emoragic-ă ἐ. αἱμορραγικός.
emoragie θ. αἱμορραγία.
emoroidal-ă ἐ. αἱμορροϊδικός.
emoroide θ. πλ. αἱμορροΐδες.
emostatic-ă ἐ. αἱμοστατικός.
emostază θ. αἱμόστασις.
emoţionà (a) ῥ. συγκινῶ (τὴν ψυχήν). || a se emoţiona συγκινοῦμαι.
emoţionare, emoţionat ἀφ. καὶ μετ. συγκίνησις, συγκεκινημένος.
emoţi(un)e θ. συγκίνησις.
emotivitate θ. εὐσυγκίνητον.
empireu οὐ. ὁ ὑπέρτατος οὐρανός.
empiric-ă ἐ. ἐμπειρικός. || ἐπίρ. ἐμπειρικῶς.
empirie θ. ἐμπειρία.
empirism οὐ. ἐμπειρισμός.
empirist ἀ. ἐμπειρικός.
emul ἀ. ἐφάμιλλος, ἀνταγωνιστής.
emulaţi(un)e θ. ἅμιλλα, συναγωνισμός.
emulsi(un)e θ. Φαρμ. γαλάκτωμα.
ena mu che ena su φρ. οἰκεῖος.
encefal οὐ. ἐγκέφαλος.
encefalic-ă ἐ. ἐγκεφαλικός.
enciclică θ. ἐγκύκλιος.
enciclopedic-ă ἐ. ἐγκυκλοπαιδικός.
enciclopedie θ. ἐγκυκλοπαιδεία.
enciclopedist ἀ. ἐγκυκλοπαιδικός.
enclitic-ă ἐ. ἐγκλιτικός.
endemic-ă ἐ. ἐνδημικός.
endemie θ. ἐνδημία.
endivie θ. Βοτ. πικραλίς, σέρις.
endosmoză θ. ἐνδόσμωσις.
Ene ἀ. ἐν τῇ φρ. Moş Ene Μορφεύς.
energic-ă ἐ. ἐνεργητικός. || ἐπίρ. ἐνεργῶς, ἐντόνως.
energie θ. ἐνεργητικότης, δραστηριότης.
energumen ἀ. δαιμονιῶν, παράφορος.
enervà (a) ῥ. ἐκνευρίζω. || a se enervà ἐκνευρίζομαι, νευρικιάζω.
enervant-ă ἐ. ἐκνευριστικός.
enervare, enervat ἀφ. καὶ μετ. ἐκνεύρισις, ἐκνευρισμένος.
englez-oaică οὐσ. Ἄγγλος.
englezesc-ească ἐ. ἀγγλικός.
englezeşte ἐπίρ. ἀγγλιστί.
engolpion οὐ. ἐγκόλπιον.
enibahar οὐ. Βοτ. ἀρκευθίς.
enigmă θ. αἴνιγμα.
enigmatic-ă ἐ. αἰνιγματικός. || ἐπίρ. αἰνιγματικῶς.
enoriaş ἀ. ἐνορίτης.
enorie θ. ἐνορία.
enorm-ă ἐ. ὑπερμεγέθης, πελώριος. || ἐπίρ. πελωρίως.
enormitate θ. τὸ ὑπέρμετρον.
enterită θ. ἐντερῖτις.
entimemă θ. ἐνθύμημα.
entitate θ. Φιλοσ. ἡ οὐσία ἑνὸς πράγματος.
entomologic-ă ἐ. ἐντομολογικός.
entomologie θ. ἐντομολογία.
entomologist ἀ. ἐντομολόγος.
enţură θ. Βοτ. γεντιανὴ ξανθή.
entusiasm οὐ. ἐνθουσιασμός.
entusiasmà (a) ῥ. ἐνθουσιώνω. || a se entusiasmà ἐνθουσιῶ.
entusiasmare, entusiasmat ἀφ. καὶ μετ. ἐνθουσίασις, ἐνθουσιασμένος.
entusiast-ă ἐ. ἐνθουσιαστικός. || ἀ. ἐνθουσιώδης.
enumerà (a) ῥ. ἀπαριθμῶ.
enumerare, enumerat ἀφ. καὶ μετ. ἀπαρίθμησις, ἀπηριθμημένος.
enunţà (a) ῥ. ἐκφράζω, ἀποφαίνω, καταθέτω.
enunţare, enunţat ἀφ. καὶ μετ. ἔκφρασις, ἐκπεφρασμένος.
eolian-ă ἐ. αἰολικός.
epactă θ. ἐπακτὴ (ἡμέρα).
epângeà θ. ἴδε ipângeà.
eparhie θ. ἐπαρχία.
eparhiot ἀ. ἐπαρχιώτης. || ἐ. ἐπαρχιακός.
epatic-ă ἐ. ἡπατικός.

epatită θ. ἡπατῖτις.
epentetic-ă ἐ. ἐπενθετικός.
epenteză θ. ἐπένθεσις.
epic-ă ἐ. ἐπικός.
epicen-ă ἐ. ἐπίκοινος.
epicheremă θ. ἐπιχείρημα.
epicranian-ă ἐ. ἐπικράνιος.
epicraniu οὐ. ἐπίκρανον.
epicurean-ă ἐ. ἐπικούρειος.
epicureism οὐ. ἐπικουρισμός.
epidemic-ă ἐ. ἐπιδημικός.
epidemie θ. ἐπιδημία.
epidemiolog ἀ. ἐπιδημιολόγος.
epidemiologie θ. ἐπιδημιολογία.
epidermă θ. ἐπιδερμίς.
epidermic-ă ἐ. ἐπιδερμικός.
epigastric-ă ἐ. ἐπιγαστρικός.
epigastru οὐ. ἐπιγάστριον.
epiglotă θ. ἐπιγλωττίς.
epigrafic-ă ἐ. ἐπιγραφικός.
epigrafie θ. ἐπιγραφή.
epigrafist ἀ. ἐπιγράφος.
epigramă θ. ἐπίγραμμα.
epigramatic-ă ἐ. ἐπιγραμματικός.
epigramist ἀ. ἐπιγραμματοποιός.
epilepsie θ. ἐπιληψία.
epilà (**a**) ῥ. βροπακίζω, παρατίλλω.
epileptic-ă ἐ. ἐπιληπτικός.
epilog οὐ. ἐπίλογος.
episcopal ἐ. ἐπισκοπικός.
episcopat οὐ. ἐπισκοπεῖον.
episcopie θ. ἐπισκοπή.
epistat ἀ. ἐπιστάτης | ἀστυνομικὸν ὄργανον.
epistolă θ. ἐπιστολή.
epistolar-ă ἐ. ἐπιστολικός. || οὐ. ἐπιστολάριον.
epistolie θ. ἐπιστολή.
epitaf οὐ. ἐπιτάφιος.
epitalam οὐ. ἐπιθαλάμιος ὕμνος.
epitet οὐ. ἐπίθετον.
epitrahil οὐ. ἐπιτραχήλιον.
epitrop ἀ. ἐπίτροπος.
epitropie θ. ἐπιτροπή.
epizod οὐ. ἐπεισόδιον.
epizodic-ă ἐ, ἐπεισοδιακός.
epizootie θ. ἐπιζωοτία.
epocă θ. ἐποχή.
epodă θ. ἐπῳδός.
epolet ἀ. ἐπωμίς.
eponim ἐ. καὶ οὐ. ἐπώνυμος, ἐπώνυμον.
epopee θ. ἐποποΐα.
epruvetă θ. δοκιμαστὴρ (σωλήν).
eptagon οὐ. ἑπτάγωνον.
eptarhie θ. ἑπταρχία.
epură θ. σχεδιογράφημα τελειοποιημένον.
eră θ. ἐποχή, χρονολογία.
eraldic-ă ἐ. χεραλδικός, συμβολικός.
erată θ. παρόραμα.
eratic-ă ἐ. πλανητικός.
erbaceu-ă ἐ. ποώδης, βοτανικός.
erbariu οὐ. βοτανολόγιον.
erbivor-ă ἐ. χορτοφάγος.
erborizà (**a**) ῥ. βοτανολογῶ.
erborizare θ. βοτανολογία.
erborizator ἀ. βοτανολόγος.
erborist ἀ. βοτανοπώλης.
erecți(un)e θ. στύσις.
erede ἀ. (πλ. erezi) κληρονόμος.
ereditar-ă ἐ. κληρονομικός.
ereditate θ. κληρονομικότης.
eremit ἀ. ἐρημίτης.
eremitaj οὐ. ἐνδιαίτημα ἐρημίτου.
eres οὐ. αἵρεσις.
erete ἀ. Ζωολ. ἔραξ.
eretic-ă ἐ. αἱρετικός.
ereziarc ἀ. αἱρεσιάρχης.
erezie θ. αἵρεσις.
ergotà (**a**) ῥ. λεπτολογῶ, συζητῶ, λογομαχῶ στρεψοδικῶ.
erige (**a**) ῥ. ἐγείρω, ἱδρύω.
erizipel οὐ. Ἰατρ. ἐρυσίπελας.
ermafrodit-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἑρμαφροδιτικός, ἑρμαφρόδιτος.
ermelin οὐ. Ζωολ. λευκοΐκτις.
ermetic-ă ἐ. στεγανός. || ἐπίρ. στεγανῶς.
ermeneutică θ. ἑρμηνευτική.
ernie θ. Ἰατρ. κήλη.
eroare θ. πλάνη.
erodiu ἀ. Ζωολ. ἐρωδιός.
eroic-ă ἐ. ἡρωϊκός. || ἐπίρ. ἡρωϊκῶς.
eroidă θ. ἡρωϊκὴ ἐπιστολή.
eroină θ. ἡρωΐς.
eroism οὐ. ἡρωϊσμός.
eronat-ă ἐ. ἠμαρτημένος, ἐσφαλμένος, ψευδής. || ἐπίρ. ψευδῶς.
erotic-ă ἐ. ἐρωτικός. || ἐπίρ. ἐρωτικῶς.
erou ἀ. ἥρως.
erudit-ă ἐ. καὶ οὐσ. πολυμαθής, σοφός.
eruditi(un)e θ. πολυμάθεια.
erupți(un)e θ. ἔκρηξις | Ἰατρ. ἐξάνθημα.

eruptiv-ă ἐ. ἐξανθηματικός | ἐκρηκτικός.
eşafod οὐ. λαιμητόμος.
eşafodaj οὐ. ἱκρίωμα.
eşalon οὐ. κλιμάκωσις.
eşalonà (**a**) ῥ. κλιμακίζω.
eşantilion οὐ. δεῖγμα (ἐμπορεύματος).
eşarpă θ. τελαμών, ζωστήρ, ἀγκωνόδεσμος.
escadră θ. μοῖρα (στόλου).
escadron οὐ. ἴλη (ἱππικοῦ).
escortă θ. συνοδεία ἔνοπλος, προπομποί, φύλακες.
escortà (**a**) ῥ. συνοδεύω ἐνόπλως, δορυφορῶ.
escroc ἀ. αἰσχροκερδής, δόλιος.
escrocà (**a**) ῥ. αἰσχροκερδῶ, ὑποκλέπτω, ἀπατῶ.
escrocherie θ. αἰσχροκέρδεια, λωποδυσία.
escuadă θ. ἑνωμοτία.
eşec οὐ. ἀποτυχία, ζημία.
esenţă θ. οὐσία, φύσις | ἀπόσταγμα.
esenţial-ă ἐ. οὐσιώδης, ἀπαραίτητος. || ἐπίρ. οὐσιωδῶς.
est οὐ. ἀνατολή, ἀνατολικὸν μέρος.
estetic-ă ἐ. αἰσθητικός.
estetică θ. αἰσθητικὴ (ἐπιστήμη).
estetician ἀ. αἰσθέτης.
estimp ἐπίρ. τὸ παρὸν ἔτος.
estival-ă ἐ. θερινός.
estompă θ. ἐπιχρώστης (κύλινδρος).
estradă θ. ἀνάβαθρον.
etaj οὐ. πάτωμα.
etajeră θ. σκευοθήκη (κλιμακωτή).
etalà (**a**) ῥ. ἐξαπλώνω, ἐκθέτω (ἐμπορεύματα).
etamină θ. ἤτριον, διακονίς, ἀραιὸν κανναβινον ὕφασμα.
etere ἀ θόρυβος, ταραχή.
ètere θ.πλ.ἁλιευτικὸν δίκτυον κυκλοτερές
eter οὐ. αἰθήρ.
etereu-e ἐ. αἰθέριος.
eterie θ. ἑταιρεία (φιλική).
eterist ἀ. ἑταῖρος (φιλικός).
eterizà (**a**) ῥ. αἰθερῶ | ναρκώνω διὰ αἰθέρος.
eterizare, eterizat ἀφ. καὶ μετ. αἰθέρισις, αἰθερισμένος.
etern-ă ἐ. αἰώνιος, ἀτελεύτητος, ἀθάνατος.
eternitate θ. αἰωνιότης, ἀθανασία.
eternizà (**a**) ῥ. διαιωνίζω, ἀποθανατίζω. || a se eternizà διαιωνίζομαι.
eternizare, eternizat ἀφ. καὶ μετ. διαιώνισις, διαιωνισμένος.
eteroclit-ă ἐ. ἑτερόκλιτος.
eterodox-ă ἐ. ἑτερόδοξος.
eterogen-ă ἐ. ἑτερογενής.
eterogeneitate θ. ἑτερογένεια.
eteziene θ. πλ. ἐτησίαι.
etiaj οὐ. κατάβασις ὑδάτων ποταμοῦ.
etic-ă ἐ. ἠθικός.
etică θ. ἠθική.
etichetă θ. ἐπιγραφή | ἐθιμοτυπία.
etimologic-ă ἐ. ἐτυμολογικός.
etimologie θ. ἐτυμολογία.
etimologist ἀ. ἐτυμολόγος.
etiologic-ă ἐ. αἰτιολογικός.
etiologie θ. αἰτιολογία.
etnic-ă ἐ. ἐθνικός.
etnograf ἀ. ἐθνογράφος.
etnografic-ă ἐ. ἐθνογραφικός.
etnografie θ. ἐθνογραφία.
etnologic-ă ἐ. ἐθνολογικός.
etnologie θ. ἐθνολογία.
etnologist ἀ. ἐθνολόγος.
etologic-ă ἐ. ἠθολογικός.
etologie θ. ἠθολογία.
etologist ἀ. ἠθολόγος.
etopee θ. ἠθοποιΐα.
etuvă θ. κλίβανος (ἀπολυμαντικός).
eu ἀντ. ἐγώ. || οὐ. τὸ ἐγώ.
eucalipt ἀ. εὐκάλυπτος.
eucaristie θ. εὐχαριστία (θεία).
eufemism οὐ. εὐφημισμός.
eufemistic-ă ἐ. εὐφημιστικός.
eufonic-ă ἐ. εὐφωνικός.
eufonie θ. εὐφωνία.
euforb ἀ. Βοτ. εὐφόρβιον.
eunuc ἀ. εὐνοῦχος.
euritmic-ă ἐ. εὔρυθμος.
euritmie θ. εὐρυθμία.
european-ă οὐσ. εὐρωπαῖος.
europenesc-ească ἐ. εὐρωπαϊκός.
europeneşte ἐ. εὐρωπαϊκῶς.
ev (πλ. evuri) οὐ. αἰών, evul mediu ὁ μεσαίων.
evacuà (**a**) ῥ. ἐκκενώνω. || a se evacuà ἐκκενώνομαι.
evacuare, evacuat ἀφ. καὶ μετ. ἐκκένωσις, ἐκκενωμένος.

evadà (a) ῥ. ἐραπετεύω.
evadare, evadat ἀφ. καὶ μετ. ἐραπέτευσις, ἐραπετευμένος.
evaluà (a) ῥ. ἐκτιμῶ, ὁρίζω τὸ ποσόν.
evaluare, evaluat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτίμησις, ἐκτιμημένος.
evangheliar οὐ. εὐαγγελιάριον.
evanghelic-ă ἐ. εὐαγγελικός. ‖ ἐπίρ. εὐαγγελικῶς.
evanghelie θ. εὐαγγέλιον.
evanghelist ἀ. εὐαγγελιστής.
evantaliu οὐ. ριπίδιον, ἀνεμιστήριον.
evaporà (a) ῥ. ἐξατμίζω, ἐξαιρῶ. ‖ a se evaporà ἐξατμίζομαι.
evaporare, evaporat ἀφ. καὶ μετ. ἐξάτμισις, ἐξητμισμένος.
evaporaţi(un)e θ. ἐξάτμισις.
evaziune θ. ἀπόδρασις.
evaziv-ă ἐ. προφασιστικός, ἀόριστος. ‖ ἐπίρ. ἀορίστως.
eveniment οὐ. συμβεβηκός, γεγονός.
eventual-ă ἐ. ἐνδεχόμενος, τυχαῖος. ‖ ἐπίρ. τυχαίως.
eventualitate θ. τὸ ἐνδεχόμενον.
evghenicos-oasă ἐ. εὐγενικός.
evghenie θ. εὐγένεια.
evghenist ἀ. εὐγενής.
evident-ă ἐ. προφανής. ἐναργής. ‖ ἐπίρ. προφανῶς.
evidenţă θ. τὸ προφανές, τὸ πρόδηλον.
evidenţià (a) ῥ. ἀποδεικνύω προφανές.
evidenţiare, evidenţiat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ evidenţià.
evità (a) ῥ. ἀποφεύγω. ‖ a se evità ἀλληλοαποφεύγομαι.
evitabil-ă ἐ. ἀποφεύξιμος.
evitare, evitat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόφευξις, ἀποφευγμένος.
evlavie θ. εὐλάβεια.
evlavios-oasă ἐ. εὐλαβής. ‖ ἐπίρ. εὐλαβῶς.
evocà (a) ῥ. ἐπικαλοῦμαι.
evocare, evocat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίκλησις, ἐπικεκλημένος.
evocator ἀ. ἐπικλητής.
evoluà (a) ῥ. ἐξελίσσομαι, ἐκτελῶ ἐλιγμούς.
evoluare, evoluat ἀφ. καὶ μετ. ἐξέλιξις, ἐξελιγμένος.
evoluţi(un)e θ. ἐξέλιξις.
evolutiv-ă ἐ. ἐξελικτός.
evreesc-ească ἐ. ἑβραϊκός.
evreeşte ἐπίρ. ἑβραϊστί.
evreu-ică οὐσ. Ἑβραῖος.
exact-ă ἐ. ἀκριβής. ‖ ἐπίρ. ἀκριβῶς.
exactitate θ. ἀκρίβεια.
exacţiune θ. καταπίεσις. παράνομος φορολογία.
exactor ἀ. παράνομος φορολόγος. εἰσπράκτωρ.
exaedru οὐ. ἑξάεδρον.
exagerà (a) ῥ. μεγαλοποιῶ, ὑπερωξάνω.
exagerare, exagerat ἀφ. καὶ μετ. μεγαλοποίησις, μεγαλοποιημένος.
exageraţi(un)e θ. μεγαλοποίησις.
exagon οὐ. ἑξάγωνον.
exagonal-ă ἐ. ἑξαγώνιος.
exalà (a) ῥ. ἀναδίδω, ἀναθυμιῶ.
exalare, exalat ἀφ. καὶ μετ. ἀναθυμίασις, ἀναθυμιασμένος.
exalaţi(un)e θ. ἀνάδοσις, ἀναθυμίασις.
exaltà (a) ῥ. ἐξάπτω, ἐπαίρω. ‖ a se exaltà ἐξάπτομαι.
exaltare, exaltat ἀφ. καὶ μετ. ἔπαρσις, ἐπηρμένος.
exaltaţi(un)e θ. ἔξαψις, ἐνθουσιασμός, ἔξαρσις.
examen οὐ. ἐξέτασις.
exametru οὐ. ἑξάμετρον.
examinà (a) ῥ. ἐξετάζω, ἐρευνῶ, βασανίζω.
examinare, examinat ἀφ. καὶ μετ. ἐξέτασις, ἐξητασμένος.
examinator ἀ. ἐξεταστής.
examinie θ. ἐξαμηνία.
exantemă θ. ἐξάνθημα.
exantematic-ă ἐ. ἐξανθηματικός.
exarh ἀ. ἔξαρχος.
exarhie θ. ἐξαρχία.
exarhat οὐ. ἐξαρχεῖον.
exasperà (a) ῥ. ἐξερεθίζω, ἐξαγριαίνω, ἐξοργίζω.
exasperare, exasperat ἀφ. καὶ μετ. ἐξερέθισις, ἐξηρεθισμένος.
exasperaţi(un)e θ. ἐξαγρίωσις, ἐρεθισμός, παροξυσμός.
excavaţiune θ. ἐξόρυξις, κοιλότης.
excedà (a) ῥ. ὑπερβαίνω (μέτρον, ποσόν), περισσεύω, πλεονάζω.
excedare, excedat ἀφ. καὶ μετ. ὑπέρβασις, ὑπερβαθμένος.

excedent οὐ. περίσσευμα.
excelà (**a**) ῥ. ἐξέχω, διαπρέπω.
excelare, excelat ἀφ. καὶ μετ. διάπρεψις. διαπρεμμένος.
excelent-ă ἐ. ἔξοχος, ἐξαίρετος. || ἐπίρ. ἐξόχως.
excelenţă θ. ἐξοχότης.
excentric-ă ἐ. ἐκκεντρικός, ἀπόκεντρος | παράδοξος. || ἐπίρ. ἀποκέντρως.
excentricitate θ. ἐκκεντρικότης.
excèptà (**a**) ῥ. ἐξαιρῶ.
e ceptare, exceptat ἀφ. καὶ μετ. ἐξαίρεσις, ἐξηρημένος.
excepţional-ă ἐ. ἐξαιρετικός. || ἐπίρ. ἐξαιρετικῶς.
excepţi(un)e θ. ξαίρεσις.
excès οὐ. ὑπερβολή, ἀσωτεία, βιαιοπραγία.
excesiv-ă ἐ. ὑπερβολικός. || ἐπίρ. ὑπερβολικῶς.
excità (**a**) ῥ. ἐξερεθίζω, ὑποκινῶ, ἐμπνέω.
excitabil-ă ἐ. εὐερέθιστος.
excitant-ă ἐ. ἐρεθιστικός, διεγερτικός.
excitare, excitat ἀφ. καὶ μετ. ἐξερέθισις, ἐξηρεθισμένος.
excitator ἀ. διεγέρτης, δημεγέρτης.
exclamà (**a**) ῥ. κραυγάζω, ἀναφωνῶ, ἀναβοῶ.
exclamare, exclamat ἀφ. καὶ μετ. ἀναφώνησις, ἀναφωνημένος.
exclamaţi(un)e θ. ἀναβόησις. ἐπιφώνησις.
exclude (**a**) ῥ. ἀποκλείω, ἐξαιρῶ.
excludere, exclus ἀφ. καὶ μετ. ἀπόκλεισις, ἀποκεκλεισμένος.
excluziv-ă ἐ. ἀποκλειστικός. || ἐπίρ. ἀποκλειστικῶς.
excluzivism οὐ. ἀποκλειστικότης, μονότροπον.
excluzivist ἀ. μονοτροπιστής.
excomunicà (**a**) ῥ. ἀφορίζω.
excomunicare, excomunicat ἀφ. καὶ μετ. ἀφόρισις, ἀφωρισμένος.
excomunicaţi(un)e θ. ἀφορισμός.
excremente οὐ. πλ. περιττώματα.
excrescenţă θ. παραφυάς, παρασάρκωμα.
excreţiune θ. ἔκκρισις, περίττωμα.
excretoriu-e ἐ. ἐκκριτικός, περιττωματικός.
excursionist-ă οὐσ. ἐκδρομεύς.
excursi(un)e θ. ἐκδρομή.
exeorà (**a**) ῥ. ἀποστρέφομαι, ἐδελύττομαι.
execrabil-ă ἐ. ἐδελυρός, ἀποτρόπαιος, ἐλεεινός.
execrare, exeorat ἀφ. καὶ μετ. ἐδέλυξις, ἐδελυγμένος.
exeoraţi(un)e θ. ἀποστροφή, ἐδελυγμία.
exècutà (**a**) ῥ. ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ | ἀποκτείνω δημοσίᾳ.
exècutabil-ă ἐ. ἐκτελεστός, εὐκατόρθωτος.
exècutant ἀ. μουσικὸς ἐκτελεστής.
exècutare, exècutat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπλήρωσις, ἐκπληρωμένος.
exècuţi(un)e θ. ἐκτέλεσις (μουσική, δικαστική, θανατική).
executiv-ă ἐ. ἐκτελεστικός.
exècutor ἀ. ἐκτελεστής, ἐκπληρωτής.
exècutoriu-e ἐ. ἐκτελεστός.
exèget ἀ. ἐξηγητής.
exegetic-ă ἐ. ἐξηγητικός.
exegezà θ. ἐξήγησις.
exemplar-ă ἐ. παραδειγματικός. || οὐ. ἀντίτυπον.
exemplificà (**a**) ῥ. ἀποδεικνύω διὰ παραδειγμάτων.
exemplificare, exemplificat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ exemplificà.
exemplu οὐ. παράδειγμα.
exequatur οὐ. ἐκτελεστήρια.
exercità (**a**) ῥ. ἐξασκῶ, διαπράττω, μεταχειρίζομαι.
exercitare, exercitat ἀφ. καὶ μετ. ἐξάσκησις, ἐξησκημένος.
exerciţiu οὐ. ἄσκησις, γύμνασις, γυμνάσιον.
exergă θ. ἔξεργον (μεταλλίου).
exersà (**a**) ῥ. ἐπαγγέλλομαι, μετέρχομαι.
exhibà (**a**) ῥ. προσάγω, δεικνύω. ἐκθέτω.
exhibare, exhibat ἀφ. καὶ μετ. ἔκθεσις, ἐκτεθειμένος.
exhibiţi(un)e θ. Νομ. προσαγωγὴ | ἔκθεσις.
exige (**a**) ῥ. ἀπαιτῶ, ἀξιῶ.
exigere ἀφ. ἀπαίτησις, ἀξίωσις.
exigent-ă ἐ. ἀπαιτητικός.
exigenţă θ. ἀπαίτησις.
exigibil-ă ἐ. ἀπαιτητός.

exiguitate θ. σμικρότης, λιτότης.
exil οὐ. ἐξορία.
exilà (**a**) ῥ. ἐξορίζω.
exilare, exilat ἀφ. καὶ μετ. ἐξόρισις, ἐξωρισμένος. || ἐ. ἐξόριστος.
existà (**a**) ῥ. ὑφίσταμαι, ὑπάρχω.
existent-ă ἐ. ὑφιστάμενος, ὑπάρχων.
existenţă θ. ὕπαρξις, βίος.
exod οὐ. ἔξοδος.
exoflisi (**a**) ῥ. ἐξοφλῶ. || a se exoflisi χάνω τὴν περιουσίαν μου.
exoprioă θ. Νομ. ἐξώπροικον.
exorbitant-ă ἐ. ὑπέρογκος, ὑπερβολικός.
exoroism οὐ. ἐξορκισμός.
exoroist ἀ. ἐξορκιστής.
exorcizà (**a**) ῥ. ἐξορκίζω.
exorcizare, exorcizat ἀφ. καὶ μετ. ἐξόρκισις, ἐξωρκισμένος.
exordiu οὐ. προοίμιον, πρόλογος.
exortà (**a**) ῥ. προτρέπω, παροτρύνω.
exortare, exortat ἀφ. καὶ μετ. παρότρυνσις, παρωτρυμμένος.
exortaţi(un)e θ. προτροπή, παρότρυνσις.
exosmotic-ă ἐ. ἐξοσμωτικός.
exosmoză θ. ἐξόσμωσις.
exoteric-ă ἐ. ἐξωτερικός.
exotic-ă ἐ. ἐξωτικός, ἀλλόκοτος.
exoticism οὐ. ἐξωτικότης.
expansibil-ă ἐ. ἐκτατός, εὐδιάχυτος.
expansiune θ. διάχυσις, ἐπέκτασις, ἐξάπλωσις, κοινωνικότης.
expansiv-ă ἐ. διαχύσιμος, ἐξαπλώσιμος, εὐπροσήγορος.
expatrià (**a**) ῥ. ἀπελαύνω τῆς πατρίδος. || a se expatrià ἐκπατρίζομαι.
expatriare, expatriat ἀφ. καὶ μετ. ἐκπάτρισις, ἐκπατρισμένος.
expectativă θ. ἀναμονή, προσοχία.
expedià (**a**) ῥ. ἐκπέμπω, ἀποστέλλω (ἐμπορεύματα).
expediare, expediat ἀφ. καὶ μετ. ἀποστολή, ἀπεσταλμένος.
expedient οὐ. ἐπινόησις, μηχάνευμα. τέχνασμα.
expediţi(un)e θ. ἀποβολή, ἐκστρατεία, ταξείδιον πρὸς διερεύνησιν.
expeditiv-ă ἐ. ταχύεργος, δραστικός, δραστήριος.
expeditor ἀ. ἐξαποστολεύς, παραγγελιοδόχος.
experienţă θ. πεῖρα, πείραμα.
experiment οὐ. πείραμα.
experimentà (**a**) ῥ. πειρῶμαι, πειραματίζομαι.
experimental-ă ἐ. πειραματικός.
experimentare, experimentat ἀφ. καὶ μετ. πειραμάτισις, πειραματισμένος. || ἐ. ἔμπειρος.
experimentaţi(un)e θ. πειραματισμός.
experimentator ἀ. πειραματιστής.
expert ἀ. πραγματογνώμων.
expertiză θ. πραγματογνωμοσύνη.
expià (**a**) ῥ. ἐξιλάσκομαι.
expiare, expiat ἀφ. καὶ μετ. ἐξίλασις, ἐξιλασμένος.
expiator ἀ. ἐξιλαστής.
expirà (**a**) ῥ. ἐκπνέω, λήγω, συμπληροῦμαι.
expirare, expirat ἀφ. καὶ μετ. λῆξις, ληγμένος.
expletiv-ă ἐ. Γραμ. πλεοναστικός, παραπληρωματικός.
explioà (**a**) ῥ. ἐξηγῶ, διερμηνεύω. || a se explicà συνεννοοῦμαι.
explicabil-ă ἐ. εὐερμήνευτος, εὐεξήγητος.
explicare, explicat ἀφ. καὶ μετ. διερμήνευσις, διερμηνευμένος.
explicativ-ă ἐ. ἐξηγητικός, ἐπεξηγηματικός.
explicator ἀ. ἑρμηνευτής.
explicit-ă ἐ. εὔληπτος, σαφής, ῥητός.
exploatà (**a**) ῥ. νέμομαι, ἐκμεταλλεύομαι, ἐκκαρποῦμαι.
exploatare, exploatat ἀφ. καὶ μετ. ἐκμετάλλευσις, ἐκμεταλλευμένος.
exploataţi(un)e θ. ἐκμετάλλευσις.
exploatator ἀ. ἐκμεταλλευτής.
explodà (**a**) ῥ. ἐκρήγνυμαι, ἐκπυρσοκροτῶ.
explodare, explodat ἀφ. καὶ μετ. ἔκρηξις, ἐκρηγμένος.
explorà (**a**) ῥ. ἐξερευνῶ, ἐξετάζω (πάσχοντα) | κατοπτεύω.
explorare, explorat ἀφ. καὶ μετ. ἐξερεύνησις, ἐξηρευνημένος.
explorator ἀ. ἐξερευνητής.
explozibil-ă ἐ. ἐκρηκτικός.
explozi(un)e θ. ἔκρηξις.
exploziv-ă ἐ. ἐκρηκτικός. || οὐ. ἐκρηκτικόν.

exponent ά. ἐκθέτης (προϊόντων τέχνης). || οὐ. Μαθ. ἐκθέτης.
exponenţial-ă ἐ. ἐκθετικός.
export οὐ. ἐξαγωγή.
exportà (**a**) ῥ. ἐξάγω (ἐμπορεύματα).
exportare, exportat ἀφ. καὶ μετ. ἐξαγις, ἐξηγμένος.
exportaţiune θ. ἐξαγωγή.
exportator ά. ἐξαγωγεύς.
expozant ά. ἐκθέτης.
expoziţi(un)e θ. ἔκθεσις.
expres-ă ἐ. ρητὸς | ταχύς. || ἐπίρ. ἐπὶ τούτῳ. || ά. ταχυδρόμος. || οὐ. ταχεῖα ἀμαξοστοιχία.
expresi(un)e θ. ἔκφρασις | ἔκθλιψις | ἀπεικόνισις.
expresiv-ă ἐ. ἐκφραστικός, ἐκφαντικός.
exprimà (**a**) ῥ. ἐκθλίβω | ἐκφράζω | ἀπεικονίζω. || a se exprimà ἐκφράζομαι.
exprimabil-ă ἐ. ἐκφράσιμος.
exprimare, exprimat ἀφ. καὶ μετ. ἔκφρασις, ἐκπεφρασμένος.
exproprià (**a**) ῥ. ἀπαλλοτριώνω.
expropriare, expropriat ἀφ. καὶ μετ. ἀπαλλοτρίωσις, ἀπαλλοτριωμένος.
expulsiune θ. ἔξωσις, ἀπέλασις.
expulzà (**a**) ῥ. ἀποδιώκω, ἐκβάλλω, ἀπελαύνω.
expulzare, expulzat ἀφ. καὶ μετ. ἐκδίωξις, ἐκδιωγμένος.
expune (**a**) ῥ. ἐκθέτω. || a se expune ριφοκινδυνεύω.
expunere, expus ἀφ. καὶ μετ. ἔκθεσις, ἐκτεθειμένος.
extatio-ă ἐ. ἐκστατικός.
extaz οὐ. ἔκστασις.
extazià (**a se**) ῥ. ἐξίσταμαι.
extaziare, extaziat ἀφ. καὶ μετ. ἔκστασις, ἐξεστημένος.
extemporal-ă ἐ. Φαρμ. προχείρως παρασκευαζόμενος, πρόχειρος.
extensibil-ă ἐ. ἐλατός, ἐκτατός.
extensiune θ. ἔκτασις, ἐπέκτασις.
extensiv-ă ἐ. ἐκτατικός.
extenuà (**a**) ῥ. ἐξασθενῶ. || a se extenuà ἀποκάμνω.
extenuare, extenuat ἀφ. καὶ μετ. ἐξασθένησις, ἐξησθενημένος.
exterior-eară ἐ. ἐξωτερικός. || οὐ. τὸ ἐξωτερικόν.
exteriorizà (**a**) ῥ. ἐξωτερικεύω.
exteriorizare, exteriorizat ἀφ. καὶ μετ. ἐξωτερίκευσις, ἐξωτερικευμένος.
exterminà (**a**) ῥ. ἐξολοθρεύω.
exterminare, exterminat ἀφ. καὶ ἐξολόθρευσις, ἐξωλοθρευμένος.
exterminator ά. ἐξολοθρευτής.
extern-ă ἐ. ἐξωτερικὸς (φοιτητής, μαθητής).
externat οὐ. σχολὴ ἐξωτερικῶν μαθητῶν.
extirpà (**a**) ῥ. ἐκριζώνω, ἀφανίζω.
extra ἐ. ἔκτακτος, ὁ ἐκτὸς τοῦ συνήθους.
extract οὐ. Φαρμ. ἐκχύλισμα.
extracţi(un)e θ. ἀφέλκυσις | ἐκρίζωσις | καταγωγὴ | ἐκχύλισις.
extradà (**a**) ῥ. ἐκδίδω πρόσφυγα, κατάδικον.
extradare, extradat ἀφ. καὶ μετ. ἔκδοσις, ἐκδεδομένος.
extrafin ἐ. λεπτεπίλεπτος.
extrage (**a**) ῥ. ἐξάγω, ἐξέλκω, ἐκθλίβω.
extragere ἀφ. ἔκθλιψις.
extralegal-ă ἐ. ἔκνομος, παράνομος.
extralumeso-ească ἐ. ὁ ἐκτὸς τοῦ κόσμου.
extraordinar-ă ἐ. ἔκτακτος, ἀσυνήθως, θαυμάσιος. || ἐπίρ. ἐκτάκτως.
extras μετ. ἐξηγμένος, ἐκταθλιμμένος.
extravagant-ă ἐ. ἀλλόκοτος, ἀνόητος.
extravaganţă θ. ἰδιοτροπία, παραλογισμός.
extravazà (**a se**) ῥ. μεταγγίζομαι, Ἰατρ. ἐξαγγίζομαι.
extravazare, extravazat ἀφ. καὶ μετ. μετάγγισις, μετηγγισμένος.
extrem-ă ἐ. ἔσχατος, τελευταῖος, ἄκρος. || ἐπίρ. ὑπερβολικῶς. || οὐ. ἔσχατον.
extremitate θ. ἄκρα, ἐσχατιά, ἐσχάτη ἀνάγκη.
extrinseco-ă ἐ. ἐπείσακτος, ἐξωτερικός.
exuberant-ă ἐ. ὑπερβολικός, περισσός.
exuberanţă θ. ὀργασμός, ἀφθονία, βαψιλεια.
exità (**a**) ῥ. διστάζω, ἀμηχανῶ.
exitare, exitat ἀφ. καὶ μετ. δισταγμός, δισταγμένος.
esofag οὐ. Ἀνατ. οἰσοφάγος.

F

F ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου προφ. ὡς φ.
fa οὐ. Μουσ. ὁ τόνος φά.
fă! ἐπιφ. μωρή! || ῥ. προστακτικὴ τοῦ a face κάμε.
fabrică θ. ἐργοστάσιον.
fabrică (a) ῥ. κατασκευάζω, μηχανουργῶ.
fabricant ἀ. ἐργοστασιάρχης.
fabricare, fabricat ἀφ. καὶ μετ. μηχανούργησις, μηχανουργημένος.
fabricaţi(un)e θ. κατασκευή.
fabricator ἀ. δημιουργός, κατασκευαστὴς (ἐπὶ κακοῦ).
fabulă θ. μῦθος.
fabulist ἀ. μυθοποιός, μυθογράφος.
fabulos-oasă ἐ. μυθώδης. || ἐπίρ. μυθωδῶς.
făcăleţ ἀ. στρόφαλος, ἀλετρίβανος.
făcălui (a) ῥ. ἀναμιγνύω ὑγρὸν διὰ στροφάλου | πολτοποιῶ | δέρω.
făcăluit μετ. πολτοποιημένος.
făcăluitură θ. πολτός, πολφός, făcăluitură de bobi ἔτνος.
făcaş ἀ. ραδιοῦργος.
făcător-oare οὐσ. πλάστης, δημιουργός, făcător de rele κακοποιός, făcător de minuni θαυματουργός, θαυματοποιός.
făcătorie θ. ἐνέργεια, ἐνεργητικότης.
făcătură θ. μαγγανεία, μαγεία | κατασκευή.
făcău οὐ. τροχὸς μὲ ἄξονα κάθετον | γναφεῖον.
face (a) ῥ. I. μεταβ. ποιῶ | δημιουργῶ, Dumnezeu a făcut lumea ὁ Θεὸς ἐποίησε τὸν κόσμον | θεμελιώνω | κτίζω, fac o casă κτίζω οἰκίαν | παράγω, pământul face bucate ἡ γῆ παράγει σιτηρὰ | τίκτω, a făcut o fată ἔτεκε θυγατέρα | κατασκευάζω, fac o sobă κατασκευάζω θερμάστραν | σχηματίζω, a face un unghiu σχηματίζω γωνίαν | προξενῶ, ne-a făcut de râs μᾶς ἔκαμε καταγελάστους | ὑποχρεώνω, l'am făcut să plece τὸν ὑπεχρέωσα νὰ ἀναχωρήσῃ | κλείω, au făcut pacea ἔκλεισαν εἰρήνην | ὀνομάζω, m'a făcut prost μὲ εἶπε βλᾶκα | τελῶ, a face păcate ἁμαρτάνω, a face bucăţi τεμαχίζω, κομματιάζω | a o face cuivà ἐκδικοῦμαί τινα, i-a făcut cu ulcica τὸν ἔρριξε μάγια, a făcut-o fiartă στὴν πήτα πάτησε, a face vânt ἐγκαταλείπω, n'a făcut casă cu el δὲν κατώρθωσε νὰ συνεννοηθῇ μαζῆ του, a face vorbă pentru cineva ἐπεμβαίνω ὑπέρ τινος, a face vorbă de geabă ὁμιλῶ στὸν ἀέρα, a face cu ochiu διανεύω, a face gură φωνασκῶ, fă bine κάμε τὸν κόπον. II. ἀμεταβ. ποιῶ, ce are a face una cu alta τί σχέσιν ἔχει τὸ ἓν μὲ τὸ ἄλλο, a-şi face de cap κάμνω ὅ,τι μοῦ καταιδῇ, nu mai are ce să facă ἔκαμεν ὅ,τι ἠμπόρεσε | διάγω, ἔχω (τὴν ὑγείαν), ce mai faci? πῶς ἔχεις; | ἀξίζω, cât face? πόσον στοιχίζει; nu face nici doi bani δὲν ἀξίζει ἕνα παρᾶ, nu face nici o ceapă degerată δὲν ἀξίζει οὔτε ἕνα κούφιο καρύδι | ἁρμόζω, nu face să mă duc δὲν ταιριάζει νὰ πάγω. III. παθητ. a se face ποιοῦμαι, γίνομαι, nu se făcu ziuă δὲν εἶχεν ἐξημερώσει, ce o să mă fac? τί θὰ ἀπογίνω; | ἔχω, mi s'a făcut foame ἐπείνασα | ὑποκρίνομαι, se face bolnav ὑποκρίνεται τὸν ἄρρωστον | a se face foc ὀργίζομαι, παίρνω φωτιά, a se face nevăzut ἐξαφανίζομαι, γίνομαι ἄφαντος, a se face în patru μετέρχομαι πᾶν μέσον, i s'a făcut de ducă τοῦ κατέβῃ νὰ ἀναχωρήσῃ, a-şi face de lucru ἀνακατεύομαι ὅπου δὲν πρέπει (φρ.).
facere θ. πρᾶξις | δημιουργία | κατασκευὴ | ἔργον | τοκετός, durerile facerei αἱ ὠδῖνες τοῦ τοκετοῦ, facere grea δυστοκία.
facHin ἀ. ἀχρεῖος, κακοήθης.
facHiol οὐ. πέπλος (φακιόλι κοιν.).
facial-ă ἐ. προσωπικός.
facil-ă ἐ. εὔκολος. || ἐπίρ. εὐκόλως.
facilită (a) ῥ. εὐκολύνω, διευκολύνω.
facilitate θ. εὐκολία.
faclă θ. πυρσός, λαμπάς, δάς, φάκλα.
făclaş ἀ. πυρσοφόρος.
făclie θ. πυρσός, λαμπάς.
făclier ἀ. κηροπηγός, κατασκευαστὴς πυρσῶν.

făcliuță θ. ὑπ. τοῦ făclie.
făc-símile οὐ. πανομοιότυπον.
făctice ἐ. τεχνητός, πλαστός.
făcționar ἀ. φρουρός.
făcțios-oasă ἐ. στασιαστικός. || ἐπίρ. στασιαστικῶς.
făcțiune θ. στάσις | φρουρά, φυλακή.
făctor ἀ. γραμματοκομιστής | παράγων.
făctorie θ. γραφεῖον ἐμπορικοῦ πράκτορος (ἐν ἀποικίαις).
făctură θ. τιμολόγιον.
făcultate θ. δύναμις ἠθική | εὐκολία | ἱκανότης | σχολὴ Πανεπιστημίου.
făcultativ-ă ἐ. δικαιοδοτικὸς | αὐτοπροαίρετος | εὐκολυντικός. || ἐπίρ. προαιρετικῶς.
făcut μετ. γεγονώς. || οὐ. γεγονὸς | πρᾶξις | κατασκευή, făcutul casei οἰκοδομὴ οἰκίας | μαγεία, μαγγανεία, par'că erà un făcut ὡσὰν νὰ εἶχε βάλει ὁ διάβολος τὴν οὐρὰν του.
făd-ă ἐ. ἀνούσιος, ἄνοστος. || ἐπίρ. ἀνουσίως.
făeton οὐ. φαέθων (ἅμαξα).
făfălug οὐ. σφὴν μύλης, ἀδράχτι.
făfălugă θ. ἀστειευμός, φεναξισμός.
făg οὐ. φηγός.
făgădar ἀ. κάπηλος, μάγειρος ρυπαρός.
făfădău οὐ. καπηλεῖον, μαγειρεῖον ἀκάθαρτον.
făgăduеală θ. ὑπόσχεσις.
făgădui (**a**) ῥ. ὑπισχνοῦμαι. || a se făgădui ὑπισχνοῦμαι ἐπισήμως.
făgăduință θ. ἐπαγγελία | εὐχὴ | ὑποχρέωσις.
făgădurt μετ, ὑπεσχημένος.
făgaș οὐ. ἴχνος τροχοῦ, ἁρματοτροχιά.
făget οὐ. δάσος φηγῶν.
făgur(**e**) ἀ. μελικηρίς, e cu limba făgur de miere γλυκομίλητος.
făguros-oasă ἐ. γλυκύς.
faiență θ. φαγεντιανὸν δοχεῖον.
faiențărie θ. ἐργαστήριον φαγεντιανῶν δοχείων.
faier οὐ. ἐπιτίμησις (λαϊκ.).
făilibil-ă ἐ. σφαλερός, εὐπάτητος.
făimă θ. φήμη, ὑπόληψις.
făimos-oasă ἐ. περιώνυμος. || ἐπίρ. περιφήμως.
făin-ă ἐ. ἐξαίρετος. || ἐπίρ. ἐξαιρέτως.
făină θ. ἄλευρον, a se uità cu un ochiu la făină și cu altul la slănină μὲ τὸ ἕνα κυττάζει τὰ κουκιὰ καὶ μὲ τὸ ἄλλο τὰ φασούλια, scump la târâțe și eftin la făină ἀκριβὸς στὰ πίτυρα καὶ φθηνὸς σταλεῦρι, altă făină se macină acum la moară ἤλλαξαν οἱ καιροὶ (φρ.).
făinar ἀ. ἀλευροποιός, ἀλευροπώλης.
făinărie θ. ἀλευροποιεῖον, ἀλευροπωλεῖον.
făineală θ. ἀλεύρωμα, ψιμμυθίωμα.
făinos-oasă ἐ. ἀλευρώδης.
faiu οὐ. μεταξωτὸν ὕφασμα χονδροϋφασμένον.
fakir ἀ. φακίρης, θαυματοποιὸς Ἰνδός.
fală θ. ὑπερηφάνεια, ἔπαρσις, fala țărei δόξα τῆς πατρίδος.
fălăitar ἀ. κυναγωγός.
falangă θ. φάλαγξ | χοῖνιξ, ποδοκάκη.
falbalà θ. ἀκροπρεπίδιον (φαλμπαλᾶς).
faloă θ. σιαγών, a da fălci τρώγω ἁπλήστως, cu o falcă în cer și cu alta la pământ ὠργισμένος ὑπερβολικῶς | παρειά, s'a lovit cu o mână peste fălci ἐξεπλάγη. | πλ. Ναυτ. πλάγια ξύλα τοῦ ἐμβόλου.
fălcariță θ. παρωτῖτις | τέτανος.
fălcată θ. Βοτ. δορύκνιον.
falce θ. μέτρον ἐπιφανείας 12 τετραγωνικῶν μέτρων.
fălceà θ. παγοπέδιλον ἐλκήθρου | πινακὶς κλωστηρίου | κάνθος, τοξωτὸν ὑποστήριγμα σκεπάσματος ἁμάξης.
fălcer οὐ. παραγναθίδιον, λῶρος χαλινοῦ πρὸς τὸν αὐχένα.
falconet οὐ. ἀρχαῖον μικρὸν τηλεβόλον.
falenă θ. φάλαινα.
faleză θ. ἀκτὴ ἀπόκρημνος.
falet οὐ. τέθριππος (ἅμαξα). || ἀ. κυναγωγός.
fălfăi (**a**) ῥ. κυματίζω (ἐν τῷ ἀνέμῳ) | πτερυγίζω.
fălfăire, fălfăit ἀφ. καὶ μετ. κυμάτισις, κυματισμένος.
fălfăitor-oare ἐ. κυματίζων, πτερυγίζων. || θ. Βοτ. ῥίζα.
fălfăitură θ. κυματισμός, πτερυγισμός.
făli (**a se**) ῥ. ὑπερηφανεύομαι, μεγαλαυχῶ, ἐπαίρομαι.
falimă θ. εἶδος, γένος, ce falimă de oameni? ὁποίου εἴδους ἄνθρωποι;

faliment οὐ. χρεωκοπία, a da faliment χρεωκοπῶ.
fălire θ. ὑπερηφάνεια, κομπασμός.
falit ἀ. χρεωκόπος.
falnic-ă ἐ. ὑπερήφανος, ἐπιβλητικός, μεγαλοπρεπής. || ἐπίρ. μεγαλοπρεπῶς.
fălos-oasă ἐ. ὑπερήφανος, μεγαλαυχῶν.
falş-ă ἐ. ψευδής. || οὐ. ψεῦδος. || ἐπίρ. ψευδῶς.
falsar ἀ. πλαστογράφος | κιβδηλοποιός.
falşificà (a) ῥ. πλαστογραφῶ, νοθεύω.
falşificare, falşificat ἀφ. καὶ μετ. νόθευσις, νοθευμένος.
falşificaţi(un)e θ. νόθευσις, πλαστογραφία.
falşificator-oare οὐσ. κιβδηλοποιός, νοθευτής.
falşitate θ. ψεῦδος, ὑποκρισία.
fălţuealà θ. πτύξις.
fălţuì (a) ῥ. πτύσσω, διπλώνω.
fălţuire, fălţuit ἀφ. καὶ μετ. δίπλωσις, διπλωμένος.
fălţuitor ἀ. διπλωτής.
famelic-ă ἐ. λιμώττων, πεινασμένος.
famen ἀ. εὐνοῦχος, ἀνίκανος, ὀρχοπέδη.
familiar-ă ἐ. οἰκογενειακός | οἰκεῖος | ἥμερος (ἐπὶ ζώων). || ἐπίρ. οἰκείως.
familiaritate θ. οἰκειότης.
familiarizà (a se) ῥ. προσοικειώνομαι, συνηθίζω.
familiarizare, familiarizat ἀφ. καὶ μετ. προσοικείωσις, προσοικειωμένος.
familie θ. οἰκογένεια.
familist ἀ. οἰκογενειάρχης.
făn οὐ. χόρτον | Βοτ. fânul cămilei ἑρύτομον.
fanal οὐ. φανός, φάρος μικρῶν διαστάσεων
fanar οὐ. φανός, φανάριον | κεντρικὸς στύλος ἀνεμομύλου.
fanaragiu ἀ. λυχνάπτης.
fanariot ἀ. Φαναριώτης.
fanariotism οὐ. Φαναριωτισμός.
fănărie θ. ἀχυρών.
fânaţ ἀ. λειμών, ἀγρὸς θερισμένος.
fanatic-ă ἐ. φανατικός. || ἐπίρ. φανατικῶς.
fanatism οὐ. φανατισμός.
fanatizà (a) ῥ. φανατίζω.
fanatizare, fanatizat ἀφ. καὶ μετ. φανάτισις, φανατισμένος.
fandaotic-oasă ἐ. φανταχτερός.
fandasios-oasă οὐσ. οἰηματίας (φανταγμένος).
fandosealà θ. οἴησις (φαντασία). || πλάκίσματα.
fandosì (a se) ῥ. ὑπεροπτεύομαι (φαντάζομαι κοιν.).
fanfară θ. στρατιωτικὴ μουσικὴ (συνήθως ἐκ σαλπίγγων).
fanfaron ἀ. κομπορρήμων.
fanfaronadă θ. κομπορρημοσύνη.
fânfen οὐ. Βοτ. ταγήτης.
fanion οὐ. σῆμα, μικρὰ σημαία.
fânoasă θ. ἐσχάρα ἐφ' ἧς ξηραίνεται τὸ χόρτον.
fanon οὐ. λαγάνιον, ὑποπωγώνιον ζώων.
fântână θ. πηγή, πηγάδιον, φρέαρ | καπνοδόχος χωρικῆς οἰκίας.
fântânar ἀ. κρηνοφύλαξ | κρηνοποιὸς | φρεατοποιός.
fântâneà θ. Ἰατρ. φρεάτιον (φουντφνέλλα).
fântânicà θ. πληγὴ εἰς τὸν πόδα ζώου.
fantasmă θ. φάντασμα.
fantasmagoric-ă ἐ. φαντασμαγορικός.
fantasmagorie θ. φαντασμαγορία.
fantast ἀ. ἀλλόκοτος, παράδοξος, ἰδιότροπος.
fantastic-ă ἐ. φαντασιώδης, ἀνύπαρκτος. || ἐπίρ. φανταστικῶς.
fantazie θ. φαντασία, ἰδιοτροπία.
fantazist ἐ. ἰδιότροπος. || οὐσ. αὐτοσχεδιαστής.
fantaxì (a) ῥ. κομπάζω, φαντάζομαι.
fante ἀ. φάντης (παιγνιοχάρτου) | ἄνθρωπος παρακολουθῶν τοὺς νεωτερισμούς.
fantomă θ. φάντασμα.
fantoşe θ. πλ. νευρόσπαστα.
fapt οὐ. γεγονὸς | πρᾶξις | ἀρχή, faptul zilei ἡ αὐγὴ | γεγονὸς πραγματικόν, de fapt ὄντως, πράγματι | μαγγανεία, descântec de fapt ἐξορκισμὸς ἐναντίον τῆς μαγγανείας.
faptă θ. πρᾶξις, faptă bună καλὴ πρᾶξις, ἀγαθοεργία, faptele apostolilor αἱ πράξεις τῶν Ἀποστόλων.
făptaş ἀ. αὐτουργός, δημιουργός, τεχνίτης.
făptelnic-ă ἐ. πραγματικός.
făptuì (a) ῥ. πράττω, ἐκτελῶ.
făptuire, făptuit ἀφ. καὶ μετ. ἐκτέλεσις, ἐκτελεσμένος.

făptuitor-oare οὐσ. ὁ πράξας, ἐκτελεστής.
faptul οὐ. Βοτ. τριφύλλιον, faptul mare ἀστραντία.
făptură θ. δημιούργημα | ὕπαρξις | ἐξωτερικόν, frumos la chip şi la făptură ὡραῖος τὸ πρόσωπον καὶ τὸ σῶμα.
far οὐ. φάρος.
fără πρόθ. ἄνευ, fără de veste ἀπροειδοποιήτως, fără numai ἐκτὸς ἐάν.
fără-de-lege θ. ἔγκλημα, ἀνομία. || ἐ. παράνομος.
farafastîc οὐ. ματαιότης | ἄκκισμα. || πλ. κοσμημάτια, δαντέλλαι.
fărâmă θ. ἴδε fărămătură.
fărâmà (**a**) ῥ. κατακόπτω εἰς τεμάχια, τεμαχίζω.
fărâmare, fărâmat ἀφ. καὶ μετ. τεμάχισις, τεμαχισμένος.
fărâmătură θ. τεμάχιον, ψιχίον.
fărâmicios-oasă ἐ. εὔθρυπτος.
fărâmiţă θ. μικρὸν μέρος, ψιχίον, a hrăni cu fărâmiţă ἐπιψωμίζω.
fărâmiţà (**a**) ῥ. διαθρύπτω, ψιχουλιάζω.
faraon ἀ. ἀθίγγανος. || οὐ. παίγνιον τυχηρόν. || ἐ. ὑπομέλας.
fărăş οὐ. πτύον οἰκιακῶν σκυβάλων, φαράσι.
fardà (**a se**) ῥ. φιμμυθιώνομαι.
farfarà ἀ. κομπορρήμων. || ἐπίρ. πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις, a umblà farfarà πηγαίνω δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ἀσκόπως (περιφέρομαι).
farfurie θ. ἀντικείμενον ἐκ πορσελάνης | πινάκιον (ἐκ πορσελάνης).
farfurier-farfurigiu ἀ. ἔμπορος ἀντικειμένων ἐκ πορσελάνης.
farfurioară θ. μικρὸν πινάκιον, ὑποκρητηρίδιον.
farij ἀ. ἵππος πολυτελείας, λευκός.
faringită θ. φαρυγγῖτις.
farinx οὐ. φάρυγξ.
fariseic-ă ἐ. φαρισαϊκός.
fariseism οὐ. φαρισαΐσμός.
fariseu ἀ. φαρισαῖος.
farmaceutic-ă ἐ. φαρμακευτικός. || θ. φαρμακευτική.
farmacie θ. φαρμακεῖον.
farmacist ἀ. φαρμακοποιός.
farmacologic-ă ἐ. φαρμακολογικός.
farmacologie θ. φαρμακολογία.
farmacopèe θ. φαρμακοποιία.
farmazoană θ. μάγισσα.
farmazon ἐ. ἴδε francmason | ταχυδακτυλουργὸς (συνεκδ.).
farmazonie θ. ταχυδακτυλουργία.
farmec οὐ. (πλ. fermece) μαγγανεία, a face fermece cuivà κάμνω μάγια (φρ.). || πλ. θέλγητρα.
fărmecà (**a**) ῥ. ἴδε fermecà.
fârnăit οὐ. φωνὴ ἔρρινος.
farniente οὐ. ραθυμία, ἀπραξία τελεία (τεμπελιὰ κοιν.).
farsă θ. φόρτος, σκευώρημα (φάρσα), ψεναχισμός.
farsor ἀ. ἄνθρωπος κάμνων φάρσας,
fârţă θ. μικρὸν παιδίον ἀνήσυχον (ἐν τῇ φρ. o fârţă de copil).
fărţăcioune θ. ἑταιρεία, συντροφία.
fârţăì (**a se**) ῥ. κινοῦμαι πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις, ἀνησυχῶ.
fărtal οὐ. τέταρτον.
fărtat ἀ. σύντροφος, συμμαθητής.
fărţiouse-verzi θ. πλ. Βοτ. ἴδε goldan
fărţog-oagă ἐ. ἀπερίσκεπτος, ἀκατάστατος, ἀνήσυχος.
faşă θ. σπάργανον | ἐπίδεσμος.
făsăi (**a**) ῥ. ρογχάζω, συρίττω.
făşăì (**a**) ῥ. ἠχῶ, ψιθυρίζω.
făşăit οὐ. ἦχος λεπτός, ψίθυρος.
făsăit οὐ. ρόγχος | συριγμὸς ὑγροῦ ξύλου καιομένου.
fasce οὐ. πλ. δέσμαι.
fasciculă θ. φυλλάδιον, τεῦχος συγγράμματος.
făşouţă θ. δουτυροβάρελον, τυροβάρελον.
făşie θ. ταινία | μακροσκελὲς τεμάχιον γῆς.
faşine θ. Στρ. ἀγκαλίς.
fâşnet ἐ. ἔξυπνος, τετραπέρατος (κοιν.).
făsniţă θ. Βοτ. λάθυρος βολβώδης.
fasole θ. φασήολος, fasole oloagă φασήολος μικρὸς τὸ μέγεθος, fasole jucără φασήολος ξανθός, a da ca la fasole κτυπῶ ἀλύπητα, a-şi arătà fasolele γελῶ (φρ.).
fasoleală θ. ἀκκίσματα.
fasolì (**a se**) ῥ. ἀκκίζομαι.
fasolică θ. Βοτ. λαθούριον.
fason οὐ. ἐξωτερικὸν (τοῦ ἀτόμου). || πλ. fasoane ἀκκίσματα, μορφασμοί, face fasoane κάνει καμώματα.

fasonà (a) ῥ. σχηματίζω, δίδω σχῆμα | πλάττω, διαπλάττω.
fasonare, fasonat ἀφ. καὶ μετ. διάπλασις, διαπλασμένος.
fast οὐ. ἐπίδειξις μεγαλοπρεπείας | πολυτέλεια.
fâstâo! ἐπιφ. κράξ! || ἀ. ἴδε fistic.
fâstăci (a) ῥ. ταράττω, θορυβῶ. || a se fâstăci θορυβοῦμαι, ἐμπερδεύομαι.
fâstăcire, fâstăcit ἀφ. καὶ μετ. θορύβησις, θορυβημένος.
faste θ. πλ. ἑορτολόγιον τῶν Ρωμαίων.
fastidios-oasă ἐ. κενόδοξος. || ἐπίρ. κενοδόξως.
fastuos-oasă ἐ. πομπώδης, μεγαλοπρεπής. || ἐπίρ. πομπωδῶς.
făt (πλ. feți) παῖς, υἱός, fătul meu! υἱέ μου! | ἔμβρυον.
fătà (a) ῥ. τίκτω (ἐπὶ ζώων) | φέρω εἰς φῶς | γεννῶ | παράγω.
fată θ. κόρη, fată mare νεᾶνις, παρθένος, a rămas fată mare δὲν ὑπανδρεύθη, ἔμεινε γεροντοκόρη | θυγάτηρ, fată de om bogat θυγάτηρ πλουσίου, fată în casă θαλαμηπόλος, ὑπηρέτρια.
față θ. ὄψις, πρόσωπον, schimbare la față μεταμόρφωσις, a face față ἀπαντῶ, a scăpà cu fața curată ἀπαλλάττομαι εὐπροσώπως | προσωπικότης, față bisericească ἐκκλησιαστικὸς | παρουσία, erà de față ἦτο παρών | ἐπιφάνεια, τὸ ἐξωτερικὸν ἑνὸς ἀντικειμένου, față de masă ὀθόνη, ştofă cu două fețe ἀμφιβρακὲς ὕφασμα, față de pernă προσκεφαλαιοθήκη, dos ori față κορώνα ἢ γράμματα (φρ.) | χρῶμα, schimbà fețe fețe ἤλλαξεν ὄψιν | σελίς, πρόσοψις. || ἐπίρ. παρών, pe față κατὰ πρόσωπον, a da un lucru pe față φανερώνω ἐν πρᾶγμα. || πρόθ. față cu ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ... de față cu παρόντος τοῦ... | Fața mâței Βοτ. γαλέοψις.
fățà θ. πολὺ μικρός, θυγάτριον πονηρόν.
fătăcíune θ. διβόλισμα ἀγροῦ | γέννησις ἀρνίων.
fațadă θ. πρόσοψις κτιρίου.
fățăi (a se) ῥ. ταράττομαι, κινοῦμαι, ἀσπαίρω.
fățăit οὐ. σκίρτημα, κίνησις (τῆς οὐρᾶς), ταραχή.
fatal-ă ἐ. μοιραῖος. || ἐπίρ. μοιραίως.
fătălău ἀ. ἑρμαφρόδιτος, ἀνδρόγυνον (κόιν.).
fatalism οὐ. μοιρυδοξία, μοιρολατρεία.
fatalist ἀ. μοιρολάτρης.
fatalitate θ. τὸ πεπρωμένον.
fățar οὐ. ἀλῶνι | τραπεζομάνδηλον.
fătare θ. τοκετός.
fățare θ. ὑπόκρισις, προσποίησις.
fățăreşte ἐπίρ. ὑποκριτικῶς.
fățărì (a) ῥ. ὑποκρίνομαι.
fățărie θ. ὑποκρισία.
fățarnio-ă ἐ. ψευδευλαβής, ὑποκριτής.
fățărnicì (a se) ῥ. ὑποκρίνομαι.
fățărnicie θ. ὑποκρισία, ψευδευλάβεια.
fățăşoară θ. μικρὸς ἰχθῦς, δόλωμα πρὸς ἁλιείαν.
fătat μετ. γεννημένος.
fătătoare ἐ. τίκτουσα, παραγωγὸς (ἐπὶ ζώων).
făt-frumos ἀ. ὡραῖος ἱππότης (ἐκ μύθων) | νέος ὡραῖος.
fățetă θ. πλευρὰ πολυέδρου.
fatidio-ă ἐ. μαντικός. || ἐπίρ. μαντικῶς.
fățiş ἐπίρ. κατὰ πρόσωπον, καθαρῶς.
fățuelă θ. στιλβωσις.
fățui (a) ῥ. στιλβώνω, μαστιγώνω (συνεκδ.).
fățuire, fățuit ἀφ. καὶ μετ. στιλβωσις, στιλβωμένος.
fatuitate θ. μωρία, ἀνοησία, συμπεριφορὰ ἀνόητος, περιφιλαυτία.
fățuitoare θ. στιλβωτήριον | μαλᾶς.
faun ἀ. Μυθ. θεὸς τῶν ἀγρῶν, φαῦνος.
faună θ. ζωϊκὸν βασίλειον.
faur ἀ. σιδηρουργός, ἀρχισιδηρουργός, χαλκεύς, faur de cârciocuri ἐνοχλητικός, luna lui faur Φεβρουάριος (λατ.).
făurar ἀ. ἴδε faur.
făurărie θ. σιδηρουργεῖον.
făurì (a) ῥ. σιδηρουργῶ | χαλκεύω (συνεκδ.).
făurire, făurit ἀφ. καὶ μετ. χάλκευσις, χαλκευμένος.
făurişte θ. σιδηρουργεῖον.
făuritor ἀ. σιδηρουργὸς | δημιουργός.
favoare θ. εὔνοια, εὐμένεια.
favorabil-ă ἐ. εὔνους, εὐμενής. || ἐπίρ. εὐμενῶς.
favorit-ă ἐ. καὶ οὐσ. εὐνοούμενος, προσφιλής.
favorite θ. πλ. παραγναθίδες, ἰουλοι.

favoritism οὐ. προστασία βασιζομένη ἐπὶ τῆς εὐνοίας, εὐνοϊσμός.
favoritor-oare ἐ. εὐνοϊκός.
favorizà (**a**) ῥ. εὐνοῶ.
favorizare, favorizat ἀφ. καὶ μετ. εὐνόησις, ηὐνοημένος.
fază θ. φάσις.
tazan ἀ. φασιανός, crescător de fazani φασιανοτρόφος.
fazanerie θ. φασιανοτροφεῖον.
fearfon ἐ. Βοτ. ταγήτης.
febră θ. πυρετός.
febrifug-ă ἐ. ἀντιπυρετικός.
febril-ă ἐ. πυρετώδης. | ἐπίρ. πυρετωδῶς.
februarie ἀ. Φεβρουάριος.
fecal-ă ἐ. περιττωματικός, κοπρανώδης.
fecaloid-ă ἐ. κοπροειδής.
fecioară θ. παρθένος.
fecior ἀ. υἱός, τέκνον, fecior de lele νόθος υἱὸς | νεανίας, fecior de bani gata νέος ἀσωτεύων | ὑπηρέτης | θαλαμηπόλος | fecior tomnatec γεροντοπαλήκαρον. || ἐ. ἴδε fecioresc.
fecioreso-ească ἐ. παρθενικὸς | νεανικὸς | παιδικός.
feciorelnic-ă ἐ. παρθενικός.
fecioreşte ἐπίρ. παρθενικῶς | ἀγνῶς | νεανικῶς.
feciori (**a**) ῥ. μένω ἄγαμος, ἀνύπανδρος.
fecioriă θ. ὑποκ. τοῦ fecioară | Βοτ. κήλιον.
feciorie θ. παρθενία | ἀγνότης, σεμνότης.
feculă θ. ἄμυλον.
feculent-ă ἐ. ἀμυλώδης.
fecund-ă ἐ. γόνιμος, εὔφορος.
fecundà (**a**) ῥ. γονιμοποιῶ.
fecundare, fecundat ἀφ. καὶ μετ. γονιμοποίησις, γονιμοποιημένος.
fecunditate θ. γονιμότης.
fedeleş οὐ. ᾠοειδὲς ἐαρέλλιον | παιδιὰ ἐγκύκλος χορὸς χωρικῶν. || ἐπίρ. στερεῶς.
federal-ă ἐ. ὁμοσπονδιακός.
federalism οὐ. ὁμοσπονδιασμός.
federalist ἀ. ὁμόσπονδος.
federat-ă ἐ. ὁμόσπονδος.
federaţi(un)e θ. ὁμοσπονδία.
federativ-ă ἐ. ὁμοσπονδιακός.
federeu οὐ. ὑρτάνη, πῶμα ἐξ ὀπτῆς γῆς.
federweis οὐ. κόνις ἐκ στεατίτου (ὀλισθητική).
fĕe θ. νύμφη (μυθική).
feeric-ă ἐ. μαγικός, μαγευτικός.
feerie θ. μαγεία, μαγγανεία | θέαμα μαγευτικὸν (καὶ ἐπὶ θεαμάτων).
fel οὐ. (πλ. feluri) εἶδος, τρόπος, ce fel κατὰ ποῖον τρόπον | πῶς, cum şi ce fel πῶς καὶ κατὰ ποῖον τρόπον | un fel de a fi τρόπος τοῦ εἶναι | de fel οὐδαμῶς | fel de fel de oameni παντὸς εἴδους ἄνθρωποι, un fel de bucate ἓν εἶδος φαγητοῦ, am să-i arăt ce fel de om sînt τοῦ δείχνω ἐγὼ τί καπνὸ φουμάρω (φρ.) | προέλευσις, de fel din Moldova Μολδαβὸς | φύσις, la fel ὅμοιος, τῆς αὐτῆς φύσεως | συνήθεια, ne facem feliu aşà οὕτω συνηθίζομεν | φαγητόν, trei feluri τριῶν εἰδῶν φαγητά.
felcer ἀ. βοηθὸς χειρουργοῦ, νοσοκόμος.
feldmareşal ἀ. ἀρχιστράτηγος.
feldspat οὐ. Ὀρυκτ. πτυχίτης.
felegă θ. ράκος | μανδήλιον κεντημένον.
felegean οὐ. κύπελλον ἄνευ χειρίδος (φλυτζάνι).
felegos-oasă ἐ. ρακένδυτος.
felendreş οὐ. βελοῦδον ἀνατολικόν.
feleştioo οὐ. θρυαλλὶς | ἀλειπτήρ, τροχάλειπτρον.
felezău οὐ. σάρωθρον χωρίζον τὸ ἔλυτρον ἀπὸ τοῦ σίτου.
felezui (**a**) ῥ. σαρώνω | κινῶ τὴν οὐρὰν (ἐπὶ ἵππων).
felicità (**a**) ῥ. συγχαίρω.
felicitare, felicitat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ felicità. || θ. συγχαρητήριον.
felie θ. τεμάχιον (συνήθως ἄρτου), φελί.
feligă θ. Βοτ. ἀσπίδιον.
felin-ă ἐ. Ζωολ. αἰλουροειδής.
felinar οὐ. φανός, φανάρι | κρεμάθρα | ἵππος λευκοκήλιδος ἐπὶ τοῦ μετώπου | Βοτ. felinarul furnicei ἴδε păpădie.
feliu οὐ. ἴδε fel | συνήθεια.
felişcă θ. Βοτ. χρυσάνθεμον.
feliuşag οὐ. φύσις (ἰδίωμα ἀνθρώπου), χαρακτὴρ | συνήθεια.
felon ἀ. δόλιος, ἀπατεών.
felonie θ. προδοσία, ἀπιστία.
felucă θ. ἐφολκίς, φελοῦκα.
felurime θ. ποικιλία, felurimi de lucruri παντὸς εἴδους πράγματα.
felurit-ă ἐ. διάφορος ποικίλος. || ἐπίρ. ποικίλως.

femeie θ. σύζυγος, γυνή.
femeiesc-ească ἐ. γυναικεῖος.
femeieşte ἐπίρ. γυναικείως.
femeiet οὐ. αἱ γυναῖκες.
femeietic ἐ. γυναικοπίπης.
femeiuşcă θ. γύναιον | θήλεια.
feminin-ă ἐ. γυναικεῖος. || οὐ. Γραμ. θηλυκόν.
feminism οὐ. Φιλοσ. φεμινισμός, ἰσοπολιτεία γυναικῶν.
feminist-ă ἐ. ὀπαδὸς τοῦ φεμινισμοῦ.
femur οὐ. μηριαῖον ὀστοῦν.
fener οὐ. κεντρικὸς στύλος μύ'ου.
fenic ἐ. φαινικόν.
fenix ἀ. φοῖνιξ.
fenol οὐ. φαινέλαιον.
fenomen οὐ. φαινόμενον.
fenomenal-ă ἐ. ἔκτακτος.
fenomenologie θ. φαινομενολογία.
fer οὐ. ἴδε fier.
ferbe (**a**) ῥ. ἴδε fierbe.
ferber οὐ. παίγνιον τυχηρὸν διὰ παιγνιοχάρτων.
feroheş-ă ἐ. κομψευόμενος, καλλωπιστής.
fercheteu οὐ. κοντός, κάμαξ.
ferchezui (**a**) ῥ. καλλωπίζω, κομψεύω. || a se ferchezui κομψεύομαι.
ferchezuire, ferchezuit ἀφ. καὶ μετ. καλλώπισις, καλλωπισμένος.
ferdelă θ. μέδιμνος.
fereală θ. προφύλαξις.
fereastră θ. παράθυρον.
ferecà (**a**) ῥ. περισιδηρώνω, σιδηρώνω, a ferecà o roată περιβάλλω τροχὸν διὰ στεφάνης, περιβάλλω διὰ μετάλλου | ἀμαλλώνω, θημωνιάζω.
ferecă-albă θ. Βοτ. σπειραία.
ferecare, ferecat ἀφ. καὶ μετ. περισιδήρωσις, περισιδηρωμένος, icoană ferecată εἰκὼν ἐπάργυρος ἢ ἐπίχρυσος, ferecat cu teie δεμένος μὲ φιλύρινον σχοινίον.
ferecătură θ. σιδηρᾶ περίδεσις | σιδήρωμα θύρας | στεφάνη σώτρου | διάζωμα νομίσματος.
fereoe θ. Βοτ. θηρανθεμίς.
ferecèà θ. Βοτ. ἴδε vetrice.
feredeu οὐ. λουτρὼν | λουτὴρ | λουτρόν.
feredui (**a**) ῥ. λούω. || a se feredui λούομαι.
feregă θ. Βοτ. πτέρις.
fereguţă θ. Βοτ. πολυπόδιον | σπειραία.
feregeà θ. πέπλος τουρκίσσης | ἐπώμιον ἐλαφρὸν | ἔνδυμα εὐγενοῦς.
ferentar ἀ. ὁπλίτης.
feresău οὐ. ἴδε ferestrău.
ferestrău οὐ. πρίων | Ζωολ. πρίστης (ἰχθύς). || πλ. ferestraie πριονιστήριον (ὑδραυλικὸν) | Βοτ. ἡλιάνθεμον.
ferestreà θ. κορμὸς δένδρου διηρημένος εἰς φύλλα, ντουλάπι.
ferestrui (**a**) ῥ. πριονίζω.
ferestruie θ. μικρὸν παράθυρον | φεγγίτης | θυρίς.
ferestruire, ferestruit ἀφ. καὶ μετ. πριόνισις, πριονισμένος.
ferestruitură θ. ἀπόπρισμα, ροκανίδι.
ferezău ἀ. πρίων.
ferfen ἀ. Βοτ. ἴδε văzdoagă.
ferfenit-ă ἐ. ρακένδυτος.
ferfeniţă θ. ῥάκος, a face ferfeniţă μεταβάλλω εἰς ῥάκη, δέρω (συνεκδ.).
ferfeniţos-oasă ἐ. ρακένδυτος.
ferì (**a**) ῥ. ὑπερασπίζω, προφυλάττω. Doamne fereşte! φύλαττε Θεέ μου! ferite-ar sfântul νὰ σὲ φυλάττῃ ὁ ἅγιος. || a se ferì προφυλάττομαι, ἀποφεύγω.
ferică θ. Βοτ. ἴδε feligă, ferică de câmp πτερίδιον.
ferică-eiune θ. εὐτυχία.
fericat-ă ἐ. εὐτυχής.
ferice ἐ. εὐτυχής, ferice de tine καλότυχος ποῦ εἶσαι. || θ. εὐτυχία.
fericì (**a**) ῥ. καθιστάνω εὐτυχῆ, συγχαίρω, καλοτυχίζω. || a se fericì κἰσθάνομαι ἐμαυτὸν εὐτυχῆ | συναγάλλομαι.
fericie θ. εὐτυχία.
fericire θ. εὐτυχία.
fericit-ă ἐ. εὐτυχής, τυχηρός. || ἀ. εὐδαίμων, μακάριος. || ἐπίρ. εὐτυχῶς.
ferigă θ. ἴδε feregă.
ferire, ferit ἀφ. καὶ μετ. προφύλαξις, προφυλαγμένος. || ἐ. ὑπόστεγος, ὑπήνεμος.
ferm-ă ἐ. σταθερός, || ἐπίρ. σταθερῶς.
fermă θ. ἀγροτικὴ ἔπαυλις, ὑποστατικόν.
fermecà (**a**) ῥ. θέλγω, μαγεύω, μαγγανεύω, γοητεύω. || a se fermecà θέλγομαι.

fermecaré, fermecoat ἀφ. καὶ μετ. γοήτευσις. γοητευμένος.
fermecător-oare ὲ. μαγευτικός, γοητευτικός. || ἀ. μάγος, γόης. || θ. γόησσα, μάγισσα (καὶ συνεκδ.).
fermecătorie θ. μαγεία, μαγγανεία, γοητεία.
fermecătură θ. μαγεία.
fermeneà θ. (ἀρχ.) ἐπωμὶς μετὰ χρυσῶν στολισμάτων | μεταξωτὸν ὑποκάμισον τῶν κυριῶν | μικρὸς ἐπενδύτης χωρικῶν.
ferment οὐ. ζύμη, φύραμα.
fermentà (a) ῥ. Χημ. προσβάλλομαι ἐκ ζυμώσεως, ζυμοῦμαι.
fermentare, fermentat ἀφ. καὶ μετ. ζύμωσις, ζυμωμένος.
fermentaţi(un)e θ. ζύμωσις.
fermier ἀ. ἐνοικιαστὴς ἀγροτικοῦ κτήματος.
feroce ὲ. ἄγριος, αἱμοβόρος. || ἐπίρ. ἀγρίως.
ferocitate θ. θηριωδία.
feros-oasă ὲ. ἄγριος, θηριώδης.
feroşie θ. θηριωδία.
ferşter ἀ. δασοφύλαξ.
fertil-ă ὲ. γόνιμος, εὔφορος.
fertilitate θ. γονιμότης.
fertilizà (a) ῥ. καθιστάνω εὔφορον, γονιμοποιῶ.
fertilizare, fertilizat ἀφ. καὶ μετ. γονιμοποίησις, γονιμοποιημένος.
feruginos-oasă ὲ. σιδηροῦχος.
ferut-ă ὲ. πλήρης, ferut de bani πλούσιος.
fervent-ă ὲ. θερμός, διάπυρος.
fervoare θ. ζῆλος, ζέσις.
fes οὐ. (πλ. fesuri) φέσιον.
fesat οὐ. ταραχή, διατάραξις.
fesfesele θ. πλ. στολίδια ἀπειρόκαλλα.
festă θ. πρᾶγμα γελοῖον καὶ ἀστεῖον, κολακεία, φενακισμός.
feştanie θ. ἴδε sfeştanie.
feştèli (a) ῥ. ρυπαίνω, κηλιδώνω | καταισχύνω | mi-ai feştelit iacaua μὲ κατεντρόπιασες (φρ.).
eştelire, feştelit ἀφ. καὶ μετ. κηλίδωσις, κηλιδωμένος.
feştilă θ. θρυαλλὶς (φυτίλι κοιν.).
festiv-ă ὲ. ἑορτερός, ἑορταστικός.
festival οὐ. ἑορτὴ μεγάλη, ἑορτασμὸς ἐν δημοσίῳ χώρῳ.
festivitate θ. δημοσία ἑορτή.
feston οὐ. ἀκροπρεπίδιον.
festucă θ. σχίδαξ.
feţele (de a) θ. πλ. παιδιά.
feteso-ească ὲ. ὁ τῆς παιδίσκης.
feti (a) ῥ. αὐξάνω συγχρόνως (ἐπὶ κοράσιων).
fetică θ. μικρὰ κόρη | Βοτ. νάρδος.
fetid-ă ὲ. κάκοσμος.
fetie θ. παιδικὴ ἡλικία | παρθενία.
fetiş οὐ. εἴδωλον αἰθιοπικόν.
fetişcanà θ. παιδίσκη | ξυλῶδες μέρος λαχάνου.
fetişchet οὐ. γάζα μάλλινος ἢ μεταξωτὸς κεκρύφαλος.
fetişism οὐ. εἰδωλολατρεία αἰθιοπικῶν εἰδώλων, φετιχισμός.
fetişoară θ. παιδίσκη.
feţişoară θ. προσωπάκι.
fetiţă θ. θυγάτριον.
fetnegeà θ. κόρη παμπόνηρος | ραδιοῦργος.
fetus οὐ. ἔμβρυον.
fetvà θ. ἀπόφασις τούρκου ἱεροδικαστοῦ.
feud οὐ. τιμάριον.
feudal-ă ὲ. φεουδαλικός, τιμαριωτικός.
feudalitate θ. τιμαριωτισμός.
feudalism σὐ. τιμαριωτισμός.
feudator ἀ. τιμαριοῦχος.
fi (a) ῥ. εἶμαι, sunt cinci ani εἶναι πέντε ἔτη, ἀπὸ πέντε ἐτῶν, a fost odată μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ (φρ.) | ἀξίζω, mai bine este ἀξίζει περισσότερον | ἔχω, a-i fi foame πεινῶ, imi este bine ἔχω καλῶς, εἶμαι ὑγιὴς | παρ' ὀλίγον, erà să cazà παρ' ὀλίγον ἔπιπτε, când fu să-l boteze ὅτε ἐπλησίαζεν ἡ ὥρα τῆς βαπτίσεως | mi-e să nu te superi φοβοῦμαι μήπως ὀργισθῇς | lui nu-i erà de grădină ὀλίγον ἐσκέπτετο περὶ τοῦ κήπου | o fi n'o fi ἂς γίνῃ ὅ,τι γίνῃ, ἢ οὕτως ἢ ἄλλως.
fialà θ. κύπελλον.
fiarà θ. θηρίον | ἄγριος (συνεκδ.), fiarà verde πνεῦμα κακοποιόν.
fiare οὐ. πλ. ἁλύσσεις, a pune în fiare ἁλυσσοδένω | σιδηροῦν κιγκλίδωμα | fiare vechi παλαιὰ σίδηρα.
fiasco οὐ. ἀποτυχία, σφάλμα.

fiastru ἀ. γαμβρός | υἱὸς ἐξ ἄλλης κοίτης | υἱὸς (συνεκδ.).
fiat οὐ. τιμή, ἀξία (ἀντικειμένου).
fibră θ. ἶς.
fibrină θ. ἶνική.
fibros-oasă ἐ. ἰνώδης.
fibulă θ. μεταλλικὴ πόρπη.
ficat οὐ. ἦπαρ, a oîtà dela ficat στενάζω ἐαθέως (φρ.), până la ficaţi μέχρις ὀστέων, o rodeà la ficaţi ἔκαιεν ἐξ ἐπιθυμίας, ὑπέφερε (φρ.), gerul îl tăià la ficaţi τὸ ψῦχος τὸν κατεπάγωσε.
ficăţei ἀ. πλ. τεμάχια ἥπατος μόσχου ἢ χοίρου ἐψημένα ἐπὶ ἐσχάρας.
fichieş οὐ. πλινθοφόρος, σανὶς ἐφ' ἧς τοποθετοῦνται τὰ πήλινα ἀγγεῖα κατὰ τὴν κατασκευήν των.
ficţiune θ. μυθοπλαστία, πλάσμα τῆς φαντασίας.
ficţiv-ă ἐ. πλαστός. || ἐπίρ. πλαστῶς.
fidanţat ἀ. μνηστήρ.
fidanţată θ. μνηστή.
fideà θ. πολφὸς (φιδὲς κοιν.).
fidel-ă ἐ. πιστός. || ἐπίρ. πιστῶς.
fidelitate θ. πίστις.
fiduciar ἀ. καταπιστευματοδόχος.
fie! ἐπιφ. ἔστω!
fie θ. θυγάτηρ, fie sa ἡ θυγάτηρ της.
fiecare ἀντ. ἕκαστος. || ἐ. πᾶς, fiecare om πᾶς ἄνθρωπος.
fier οὐ. σίδηρος, îi trecù un fier ars prin inimă τὸν πέρασε ἕνα μαχαῖρι στὴν καρδιά (φρ.) | fierul lat ὑννίον ἀρότρου, fierul cel lung al plugului ὕννις ἀρότρου | λύκος, χαλινὸς σκληροστόμου ἵππου | fier de călcat σίδηρον τῆς κόλλας | σπάθη | inimă de fier σκληροκάρδιος (συνεκδ.) | bate fierul până e cald χτύπα τὸ σίδερο ὅσο εἶναι ζεστὸ (παρ.).
fierar ἀ. σιδηρουργός | ἔμπορος σιδηρικῶν.
fierărie θ. σιδηρουργεῖον | κατάστημα σιδηρικῶν | πλ. σιδηρικά.
fierbe (**a**) ῥ. I. (μεταβ.) ζέω, ἑράζω (κοιν.) | ἑψήνω (τὰς τροφάς). II. (ἀμετάβ.) ὑφίσταμαι ζέσιν, ζύμωσιν, vinul fierbe ὁ οἶνος ἑράζει | ὀργίζομαι (συνεκδ.), κοχλάζω.
fierbătoare θ. γαλούργιον, δωμάτιον τυροποιίας, κονάκι.
fierbere θ. ζέσις | ἕψησις | ζύμωσις | κοχλασμὸς | ἐρεθισμός, orașul e în fierbere οἱ κάτοικοι εἶναι ἐξημμένοι.
fierbinte ἐ. ζέων, λίαν θερμός, καίων, rugă fierbinte θερμὴ εὐχὴ (συνεκδ.). || ἐπίρ. θερμῶς.
fierbinţeală θ. μεγάλη θερμότης, ζέστη, îl treceau fierbinţelele ἑράζε μέσα του (φρ.) | ζέσις, ὁρμητικότης.
fiere θ. χολή, a fi numai fiere εἶμαι χολώδης, ὀξύχολος, a crăpat fiere în el ἦτο μανιώδης ἐξ ὀργῆς | Βοτ. μικρὸν κενταύριον | γεντιανή.
fiert μετ. ἑρασμένος, ἐψημένος, peşte fiert ἑραστὸν ψάρι | a făcut-o fiartă τάκαμε θάλασσα, par-că e fiert în oală ὠχρὸς καὶ ἰσχνός, femei fierte la chip γυναῖκες μὲ ἰσχνὰ πρόσωπα, κατεσκληκυῖαι. || οὐ. ἑράσιμον, a pune la fiert θέτω πρὸς ἑράσιμον | μαγείρευμα.
fiertură θ. ἕψησις | ἑραστόν.
fieruş οὐ. μεταλλικὸν τμῆμα γραφιοφόρου.
fieso-easoă ἐ. υἱικός.
figură θ. πρόσωπον, ὄψις, σχῆμα, i-a făcut figura τὸν κορόϊδεψε.
figurà (**a**) ῥ. παριστάνω, εἰκονίζω | φαίνομαι. || a se figurà φαντάζομαι.
figurant-ă οὐσ. ὠφελὸν πρόσωπον (θεάτρου).
figurare, figurat ἀφ. καὶ μετ. ἀπεικόνισις, ἀπεικονισμένος. || ἐ. συμβολικός, εἰκονικός, μεταφορικός. || ἐπίρ. συμβολικῶς, μεταφορικῶς.
figurativ-ă ἐ. εἰκονικός, τυπικός. || ἐπίρ. τυπικῶς.
figurină θ. ἀγαλμάτιον, εἰκονισμάτιον.
fiioă θ. θυγάτηρ.
findoă σύνδ. διότι, ἐπειδή, καθότι, καθώς.
fiinţă θ. ὕπαρξις, ζωή, a da fiinţă δίδω τὴν ζωήν, în fiinţă ὑπάρχων, ζῶν | ὄν, fiinţă omenească ἄνθρωπος | πραγματικότης (συνεκδ.), ce n'are fiinţă pe lume τὸ ἀνύπαρκτον | παρουσία, în fiinţă procurorului παρόντος τοῦ εἰσαγγελέως.
fiinţà (**a**) ῥ. ὑπάρχω, ὑφίσταμαι.
fiinţare, fiinţat ἀφ. καὶ μετ. ὕπαρξις, ὑπαρχθέν.

fiinţeso-ească è. φυσικός, οὐσιαστικός, θεμελιώδης.
fiinţeşte ἐπίρ. φυσικῶς.
fiire θ. υἱοθέτησις.
fil ἀ. ἐλέφας.
filă θ. σελίς, φύλλον.
filà (**a**) ῥ. νήθω, κλώθω | παράγω καπνόν, καπνίζω (ἐπὶ λύχνων).
filaoterii οὐ. πλ. φυλακτήρια.
filadă θ. τετράδιον, φυλλάδα.
filaliu οὐ. ὕφασμα λεπτόν, πέπλος.
filament οὐ. νῆμα, νημάτιον.
filamentos-oasă è. νηματώδης.
filantrop-oapă οὐσ. φιλάνθρωπος.
filantropic-ă è. φιλανθρωπικός.
filantropie θ. φιλανθρωπία.
filarmonic-ă è. φιλαρμονικός.
filatelie θ. γραμματοσημοσύλλεξις.
filatelist ἀ. γραμματοσημοσυλλέκτης.
filatură θ. νηματουργεῖον, κλωστήριον.
fildeş ἀ. ἐλέφας | ἐλεφαντόδους.
filer ἀ. ἑκατοστὸν τῆς Αὐστρικῆς κορώνας, δηνάριον.
fileri ἀ. πλ. ἔλαῦται, ξυλοπέδιλα.
fileu οὐ. ἄμπυξ, κεκρύφαλος.
filfison ἀ. νεανίας κομπαστής, παρθενοπίπης.
filial-ă è. υἱικός. || θ. ὑποκατάστημα.
filiaţiune θ. γενεαλογία | γένος | ἀλληλουχία | παραγωγή.
filieră θ. ὁλκός, διαμετρόμετρον ἐργαλείων, ἑλικωτὴρ (μετάλλων, | σειρὰ (συνεκδ.).
filigiu ἀ. κατασκευαστὴς ζυμαρικῶν.
filigrană θ. ὑδρόσημον | δικτυωτὸν χρύσωμα ἢ ἀργύρωμα.
filimică θ. Βοτ. χρυσάνθεμον.
Filipi ἀ. πλ. ἑορταὶ καθ' ἃς οἱ δεισιδαίμονες χωρικοὶ ἀποφεύγουσι τὴν ἐργασίαν.
filipică θ. φιλιππικός.
film οὐ. κινηματογραφικὴ ταινία.
filolog ἀ. φιλόλογος.
filologic-ă è. φιλολογικός.
filologie θ. φιλολογία.
filomelă θ. ἀηδών, φιλομήλα.
filon οὐ. φλέψ μετάλλου.
filonichie θ. φιλονεικία, gustul filonichie n'are περὶ ὀρέξεως οὐδεὶς λόγος (φρ.).
filotim-ă è. φιλότιμος. || οὐ. ἀποζημίωσις (ἀρχ.).
filotimie θ. φιλοτιμία | γενναιοδωρία (συνεκδ.).
filoxeră θ. φυλλοξήρα.
filozof ἀ. φιλόσοφος.
filozofà (**a**) ῥ. φιλοσοφῶ.
filozofală θ. (piatră) φιλοσοφικὴ (λίθος).
filozofic-ă è. φιλοσοφικός. || ἐπίρ. φιλοσοφικῶς.
filozoficeşte ἐπίρ. φιλοσοφικῶς.
filozofie θ. φιλοσοφία.
filtrà (**a**) ῥ. διηθῶ, διυλίζω.
filtrare, filtrat ἀφ. καὶ μετ. διήθησις, διηθημένος.
filtraţiune θ. διήθησις, διύλισις.
filtru οὐ. διυλιστήριον, ἠθμός.
fin-ă è. λεπτός, λεπτοφυής, ἐκλεκτός. || ἐπίρ. λεπτῶς.
fin-ă οὐσ. βαπτιστικός, ἀναδεξιμιαῖος, νυμφίος.
final-ă è. τελικός. || οὐ. Μουσ. ἐπῳδή.
finalmente ἐπίρ. ἐπὶ τέλους.
finalitate θ. Φιλοσ. ὡρισμενικότης | τελικὸς σκοπός.
financiar-ă è. χρηματιστικός, οἰκονομικός. || è. οἰκονομολόγος, χρηματιστής.
finanţe θ. πλ. τὰ οἰκονομικά.
fincen οὐ. Βοτ. μάραθρον.
fine ἀ. τέλος, la fine ἐπὶ τέλους.
fineţă θ. λεπτότης, ὀξύνοια, πανουργία.
finez-ă οὐσ. καὶ è. Φίννης, φιννικός.
finic ἀ. Βοτ. φοῖνιξ.
finie θ. κουμπαριά.
finişor-oară è. μικρὸς ἀναδεξιμιαῖος.
fiong οὐ. κόσυμβος.
fior ἀ. ῥῖγος, φρίκιον, te luau fiori de milă ἐρρίγεις ἐξ εὐσπλαγχνίας, a apucà fiori ῥιγῶ, a băgà fiori în oase τρομάζω τινά.
fiorin ἀ. φλωρίνιον.
fioros-oasă è. τρομερός, φρικτός, φρικώδης. || ἐπίρ. τρομερῶς.
fir οὐ. (πλ. fire) νῆμα, fir de aţă, fir de cusut νῆμα, κλωστή, firul vieţeĭ τὸ νῆμα τῆς ζωῆς, fir cu fir λεπτολογικῶς (φρ.) | din fir până la aţă ἀπὸ τὴν κορυφὴ ἕως τὰ νύχια (φρ.) | fir de iarbă χόρτον | fir de păr θρὶξ κεφαλῆς | (πλ. firuri) χρυσοῦν νῆμα,

cusut cu fir ποικιλμένος διὰ χρυσοῦ κεντήματος | reŭma, fir de aer ρεῦμα ἀέρος | ține printr'un fir de ață κρέμαται ἀπὸ ἑστοῦ ἀράχνης (φρ.), a despică firul în patru σπουδάζω καταλεπτῶς.

fire θ. φύσις, φυσικόν, χαρακτήρ, om bun de fire ἄνθρωπος καλῆς φύσεως, tare de fire σιδηροῦ χαρακτῆρος, firea lucrurilor ἡ φύσις τῶν πραγμάτων | ὕπαρξις, a-și veni în fire ἐπανέρχομαι (εἰς ἑαυτὸν) | λογικόν, πνεῦμα, a ieși din fire χάνω τὴν ὑπομονήν, a scoate din fire ἐξαγριώνω, nu-i în toată firea δὲν εἶναι στὰ συγκαλά του | a-și ține firea μένω φύχραιμος | ἔμμηνα. || ἐπίρ. din fire ἐκ φύσεως, peste fire πέραν τῶν ὁρίων.

fireav-ă ἐ. ὠχρὸς | λεπτὸς | ἰσχνός.

fireș-ă ἐ. φυσικός, ὁ ἴδιος.

firesc-ească ἐ. φυσικός.

firește ἐπίρ. φυσικῶς, βεβαίως.

firet οὐ. κέντημα ἐκ χρυσοῦ | σειρήτιον.

firetic-ă ἐ. παράλογος, παραλογισμένος.

firez οὐ. πρίων.

firfiric ἀ. ἀργυροῦν νόμισμα 15 παράδων.

firfiriu ἐ. πτωχός.

firicel οὐ. νημάτιον.

firicică θ. Βοτ. βαμβακόχορτον.

firidă θ. παράθυστον (συνήθως ὑπὸ τὴν ἑστίαν), θυρίδα.

firig οὐ. πρίων χειρός.

firmă θ. ἐπιγραφὴ καταστήματος | ἐπωνυμία καταστήματος.

firmament οὐ. στερέωμα.

firman οὐ. αὐτοκρατορικὸν διάταγμα (φιρμάνιον).

firos-oasă ἐ. ἰνώδης.

firosocs-oasă ἐ. λογικός, πονηρός. || οὐσ. φιλόσοφος, πεπαιδευμένος.

firoseală θ. ἀσωτεία.

firosi (**a**) ῥ. σιαλάζω (ἐπὶ οἴνου) | ἀσωτεύω.

firtă θ. τέταρτον στρέμματος.

firuță θ. Βοτ. γλυκερία.

fiș οὐ. πινακὶς | τυπογραφικοὶ χαρακτῆρες ἀναμεμιγμένοι.

fișă θ. ψηφίς, ὀστέϊνον κερμάτιον χαρτοπαιγνίου.

fisc οὐ. δημόσιον φορολογικὸν ταμεῖον.

fiscal-ă ἐ. ταμιακός, φορολογικός.

fiscalitate θ. φορολογικὸν σύστημα.

fisetru ἀ. Ζωολ. φυσητὴρ (κῆτος).

fișic οὐ. φυσίγγιον | πυροτέχνημα. πύραυλος | κύλινδρος ἐκ νομισμάτων.

fișiu οὐ. ἐπώμιον.

fissiped-ă ἐ. σχιζόπους, δίχηλον.

fistacuri οὐ. πλ. διηγήσεις, παραμύθια.

fistic οὐ. (πλ. fisticuri) πιστάκιον, pomul cu fisticuri πιστακία.

fistichiu-e ἐ. πιστακιόχρους | παράδοξος, gusturi fistichii παράδοξοι συνήθειαι.

fistoc οὐ. κάνεον, ραντιστήριον | ἀνθοδέσμη.

fistrău οὐ. σφυρίον.

fistulă θ. Παθ. συρίγγιον.

fistulos-oasă ἐ. συριγγώδης.

fit ἐ. ἐξωφλημένος. || οὐ. a trage la fit φεύγω κρυφίως ἀπὸ τὸ σχολεῖον.

fită θ. σημεῖον ἐλάχιστον.

fitil οὐ. θρυαλλίς, ἄπτρα, a da fitil ἐρεθίζω τινά, βάζω φυτίλια, fitil de răni βαδίον, στροβίλη.

fituì (**a**) ῥ. ὑπεξαιρῶ χρήματα. || a se fituì ἐξοφλῶ | ἐξοδεύω μέχρι τοῦ τελευταίου ὀβολοῦ.

fițuică θ. ἀπόδειξις | πινακὶς | τεμάχιον χάρτου.

fiu ἀ. υἱός, παιδίον, τέκνον.

fix-ă ἐ. ὡρισμένος. || ἐπίρ. ὡρισμένως.

fixà (**a**) ῥ. ὁρίζω, στερεώνω, παγιώνω. || a se fixà ἀποφασίζω, ἐγκαθίσταμαι.

fixare, fixat ἀφ. καὶ μετ. στερέωσις, στερεωμένος.

fixitate θ. μονιμότης, παγιότης.

fizic-ă ἐ. φυσικός. || οὐ. δψις, πρόσωπον, ἐξωτερικόν. || θ. φυσική.

fizicește ἐπίρ. φυσικῶς.

fizician ἀ. φυσικὸς (ἐπιστήμων).

fiziognomic-ă ἐ. φυσιογνωμικός. || θ. φυσιογνωμική.

fiziografie θ. φυσιογραφία.

fiziologic-ă ἐ. φυσιολογικός.

fiziologie θ. φυσιολογία.

fiziologist ἀ. φυσιολόγος.

fizionomie θ. φυσιογνωμία.

fizionomist ἀ. φυσιογνώμων.

flăcăiandru ἀ. ἔφηβος, νεανίας.

flăcără θ. φλόξ.

flăcărà (**a**) ῥ. ρίπτω φλόγας, ἐξαστράπτω.
flăcăraie θ. μεγάλη φλὸξ | πλ. φωτειναὶ ἀναθυμιάσεις.
flăcărare θ. ἀνάφλεξις.
flăcău ἀ. νέος, νεανίας, ἔφηβος | ἄγαμος, flăcău tomnatec γεροντοπαλήκαρον.
flaciditate θ. χαλάρωσις.
flacon οὐ. φιαλίδιον.
flagel οὐ. μάστιξ (ἐπὶ νόσων ἐπιδημικῶν).
flagelà (**a**) ῥ. μαστιγώνω.
flagrant-ă ἐ. αὐταπόδεικτος, αὐτόφωρος. || ἐπίρ. in flagrant delict ἐπ' αὐτοφώρῳ.
flaimuc ἀ. πρόσωπον κωμικὸν (ἐν θεάτρῳ) | βλὰξ (συνεκδ.).
flămând-ă ἐ. πεινῶν, πειναλέος, flămândul n'are urechie de ascultat λαλεῖν πρὸς γαστέρα ὦτα οὐκ ἔχουσαν, flămândul codrii visează ὁ πεινασμένος ψωμιὰ ὀνειρεύεται (φρ.).
flămânzì (**a**) ῥ. λιμώττω, πεινῶ, νηστεύω.
flămânzică θ. Βοτ. δράβη.
flămânzilă ἀ. λαίμαργος | βουλιμίας (πρόσωπον μυθικόν).
flămânzire, flămânzit ἀφ. καὶ μετ. λίμωξις, λιμωγμένος. || ἐ. νῆστις.
flamură θ. ἐπισείων, φλάμπουρον (κοιν.).
flanc οὐ. πλευρὰ (κυρίως στρατοῦ).
flancuit-ă ἐ. παράπλευρος.
flanelă θ. φλανέλλα.
flasc-ă ἐ. χαλαρός, μαλακός, ἄτονος.
flaşnetă θ. ὀργανέτον.
flaşnetar ἀ. ὀργανοπαίκτης.
flatà (**a**) ῥ. κολακεύω.
flaut ἀ. πλαγίαυλος.
flautist ἀ. πλαγιαυλητής.
fleac οὐ. (πλ. fleacuri) πρᾶγμα ἄνευ ἀξίας | πλ. ἀνοησίαι, fleac de om ἄνθρωπος ἄνευ ἀξίας.
fleancă θ. ἴδε treancă-fleancă.
fleandură θ. ράκος.
fleaşc ! ἐπιφ. πάφ !
fleaşcă θ. κόλαφος | ἄνθρωπος ἀχαρακτήριστος.
fleo οὐ. ὑπόβλημα ὑποδήματος.
flecar-ă ἐ. καὶ οὐσ. φλύαρος, μωρολόγος.
flecărì (**a**) ῥ. φλυαρῶ, μωρολογῶ.
flecărire θ. **flecărit** οὐ. φλυαρία, μωρολογία.
fleciu ἐ. μαλακός, ἄνευ ἐνεργητικότητος.
fleciuì (**a**) ῥ. συντρίβω.
flecui (**a se**) ῥ. μαλακύνομαι.
flecusteaţă θ. μηδαμινότης, ἀντικείμενον εὐτελές.
flegmă θ. φλέγμα, ψυχραιμία | πτύελον.
flegmatic-ă ἐ. φλεγματικός, ψύχραιμος. || ἐπίρ. ψυχραίμως.
fleică θ. τεμάχιον κρέατος ἐκ πλευρᾶς, πλευρίς.
flencheş ἐ. βοῦς, οὗ τὸ ἓν κέρας βλέπει πρὸς τὰ κάτω.
flenduros-oasă ἐ. ρακένδυτος.
fleoancă θ. ρύγχος, ράμφος, στόμα, tacă-ţi fleoanca κλεῖσε τὸ στόμα σου, bun de fleancă λάλος, φλύαρος.
fleoarţă θ. γυνὴ φαυλόβιος.
fleoncănì (**a**) ῥ. ὁμιλῶ ἀνοήτως, λέγω βλακείας.
fleoncănire θ. **fleoncănit** οὐ. φλυαρία.
fleoş ἐ. μαλακός.
fleşc ! ἐπιφ. πάφ !
fleşcăì (**a**) ῥ. μαλακύνω. || a se fleşcăì μαλακύνομαι, μαραίνομαι.
fleşcăire, fleşcăit ἀφ. καὶ μετ. μαλάκυνσις, μαλακυσμένος.
flescuteaţă θ. παιδαριῶδες πρᾶγμα.
fleură θ. φλύαρος.
flexibil-ă ἐ. εὔκαμπτος, εὐλύγιστος.
flexibilitate θ. εὐκαμψία.
flexionar-ă ἐ. εὔκαμπτος, εὔστροφος.
flexiune θ. κάμψις, στροφή, κλίσις.
flintă θ. παλαιὸν τυφέκιον, μουσκέτον.
flirtà (**a**) ῥ. ἐρωτοτροπῶ.
flişcă θ. σύριγξ, πίφυρον.
flişcăì (**a**) ῥ. αὐλῶ.
flişcvăì (**a**) ῥ. διακυμαίνομαι.
flişcvăire, flişcvăit ἀφ. καὶ μετ. διακύμανσις, διακυμασμένος.
flişcvăitură θ. διακύμανσις.
flit οὐ. ρύγχος.
fliuşcă θ. μικρὸν δοχεῖον δι' οἰνόπνευμα, φλασκί.
floare θ. ἄνθος | τὸ ἐκλεκτὸν ἑνὸς πράγματος (συνεκδ.), floarea tinerimei τὸ ἄνθος τῆς νεολαίας | εὐρώς, a prinde flori εὐρωτιῶ | floarea cheii τὸ κάτω μέρος τῆς κλειδὸς | copil din

flori νόθος | de florile mărului, de flori de cuc γιὰ τὰ μαῦρα μάτια, ἀδίκως | floare la urechia τίποτε, μηδαμινὸν πρᾶγμα | Βοτ. floare broştească βατράχιον, floare de brusture amar τελέκεια, floarea călugărului σαπωνάριον, floarea credinţă bărbatului ἀτραγένη, floarea ciumei ἀδενόστυλον, floarea ciutei ἰσόπυρον, floarea crucei ἀβούτυλον, floarea cucului λυχνίς, floarea doamnei γναφάλιον, floarea cu două cozi τροπαίολον, floare frumoasă μαργαρίτα, floare de friguri ἐρυθραία, floarea florilor κεντρίον φρύγιον, floarea galbenă χρυσάνθεμον, floare de grădină μαργαρίτα κιτρίνη, floarea grâului κύανος, floare de lingoare λυσιμαχία, floare de mazăre λάθυρος, floarea nopţii ἑσπερίς, floare de ochi εὐφρᾶσία, floarea păsărilor ἀνεμώνη, floarea paştilor ἀνεμώνη βατραχιοειδής, floare de perină ἀνθεμίς, floarea reginei ἀμάραντον τῶν Ἄλπεων, floarea raiului θηρανθεμίς, floarea şarpelui ἀσφόδελος, floarea smeului σπειραία, floarea soarelui ἡλιοτρόπιον, floarea soarelui de câmp ἡπατῖτις κηπαία, floarea lui Sf. Ioan γάλλιον, floare de steà ὄσγινον, floarea văduvelor φωρανθεμίς, floarea vântului ἀνεμώνη, floarea vânătă ἴδε stânjini, floare de vioară χείρανθον, floarea viorelei ὑάκινθος | πλ. flori de paie ἡλίχρυσον, flori domneşti ἡλίχρυσον, flori mărunţele ἴον, flori de stupi μέλισσα φαρμακευτική, florile zânelor λύθρον.

floc οὐ. (πλ. floace) τρίχωμα λεπτὸν καὶ βραχὺ | Ναυτ. ἀρτέμων, φλόκος. || πλ. ἀ. floci τρίχωμα ἐφηβαίου.

flocăi (**a**) ῥ. τίλλω, ἀποτίλλω.

flocan-ă ἐ. μακρόμαλλος.

flocos-oasă ἐ. τριχωτός, σγουρόμαλλος, câine flocos κύων οὐλόθριξ. || θ. Βοτ. κέγχρος σαρώθρου, σόργον.

flocoşel ἀ. Βοτ. ὄβνον.

flocoşele θ. πλ. Βοτ. γναφάλιον.

flocoşică θ. Βοτ. ὁλκὸς ἐρεώδης.

flogistic ἐ. φλογιστικός.

floneăni (**a**) ῥ. πολυλογῶ, φλυαρῶ.

floră θ. χλωρίς.

floral-ă ἐ. χλωριδικός, ἄνθινος.

floranţă θ. μεταξωτὸν ὑπένδυμα.

florar ἀ. ἀνθοπώλης | Μάϊος (λαϊκ.).

florăreasă θ. ἀνθοπῶλις.

florărie θ. θερμοκήπιον | ἀνθοπωλεῖον.

florean ἐ. βοῦς μελανόστικτος.

floretă θ. ραπὶς (ξίφος μονομάχου).

florì (**a**) ῥ. ἴδε înflori.

floricele θ. πλ. κόκκοι ἀραβοσίτου ἐψημένοι | Μουσ. ἐπανθήματα.

floricică θ. ἀνθύλλιον.

Florii θ. πλ. Κυριακὴ τῶν Βαΐων.

florilà (**a**) ῥ. διαστίζω.

florilare, florilat ἀφ. καὶ μετ. διάστιξις, διεστιγμένος.

florinte ἀ. (ἀρχ.) φλωρίνιον | Ζωολ. σπῖνος.

florist-ă ἐ. ἀνθοπώλης, ἀνθοκόμος.

floron Βοτ. οὐ. ἀνθύλλιον.

flortotină θ. πόρνη.

flotă θ. στόλος.

flotabil-ă ἐ. ἐπιπλεύσιμος.

flotant-ă ἐ. ἐπιπλέων | κυματίζων.

flotilă θ. στολίσκος.

fluctuant-ă ἐ. κλυδάζων | ἄστατος, κυματιζόμενος.

fluctuaţi(un)e θ. κλυδασμὸς | κυματισμὸς | αὐξομείωσις | ἀστασία.

fludă θ. (ἀρχ.) ὑφασμάτιον δικτυωτόν, πέπλος προσώπου.

fluid-ă ἐ. ὑγρός, ρευστός. || οὐ. ὑγρόν, ρευστόν.

fluiditate θ. ρευστότης.

fluier οὐ. σύριγξ, fluier ciobănesc ποιμενικὸς αὐλὸς | Ἀνατ. κνήμη, κνημιαῖον ὀστοῦν.

fluierà (**a**) ῥ. συρίζω.

fluierar ἀ. Ζωολ. κολυρίων.

fluierat μετ. συριγμένος. || οὐ. σύριγμα.

fluierător-oare οὐσ. συρικτικός, συρίζων. || ἀ. συρικτής, ἴδε fluierar.

fluierătură θ. σύριγμα, συριγμός.

fluieră-vânt ἀ. νέος ἀνόητος, ἄσωτος.

fluor οὐ. Χημ. φθόριον.

fluorescenţă θ. φθορισμός.

fluoridric ἐ. φθορυδρικός.

fluşturà (**a**) ῥ. ἴδε fluturà.

fluturà (**a**) ῥ. περιίπταμαι | κινῶ εἰς τὸν ἀέρα | κινῶ.

fluturaş ἀ. μικρὰ ψυχὴ | κέγχρος, τρέμουσα | Ζωολ. ἴδε fluierar.

fluturatec-ă ἐ. περιπτάμενος ὡς ἡ ψυχὴ | ἄστατος (συνεκδ.).
fluturător-oare ἐ. κυμαινόμενος, περιφερόμενος.
fluture θ. Ζωολ. ψυχή. fluture de noapte πυραύστης | κέγχρος, τρέμουσα.
fluturos-oasă ἐ. κυμαινόμενος, περιπτάμενος.
fluvial-ă ἐ. ποτάμιος.
fluviu οὐ. ποταμός.
flux οὐ. πλημμυρίς.
fluxiune θ. συρροή, ἐξοίδησις ὀδυνηρά.
foaeș-ă ἐ. φυλλώδης.
foaie θ. φύλλον | σελὶς | ἐφημερὶς | foaie de zestre προικοσύμφωνον | foile rochiei πτυχαὶ ἐσθῆτος | foi de plăcintă λάγανον, πηνίον, φύλλα πλακοῦντος | a o intoarce pe foaia cealaltă γυρίζω τὸ φύλλον, a-i da pe foaie τὸ λέγω ξάστερα, a da pe foi ξυλοκοπῶ (φρ.) | foaie de vioară Βοτ. ἀνεμώνη ἡ ἡπατική, foaie-în-fir ἴδε fonchiu.
foaier οὐ. καπνιστήριον, ἀναπαυτήριον, κύκλικεῖον θεάτρου.
foale ἀ. (πλ. foi) φυσητήρ, umblă din foale φυσᾶ διὰ τοῦ φυσητῆρος, a da cuiva pe foi νουθετῶ (φρ.) | ἀσκὸς | μεγάλη κοιλία.
foaleș ἐ. προγάστωρ.
foaltine θ. Βοτ. χείρανθον.
foame θ. πεῖνα, foame nesățioasă βουλιμία.
foamete θ. λιμός.
foarfeci θ. πλ. ψαλὶς | foarfecii bălței Βοτ. ὕδραλόη.
foarte ἐπίρ. λίαν, ἄγαν, foarte tare λίαν ἰσχυρῶς, foarte mulți πληθὺς | ἰσχυρῶς.
foc οὐ. πῦρ, πυρά, a face foc ἀνάπτω πυράν, a luă foc ἀνάπτω, armă de foc ὅπλον ἐκπυρσοκροτοῦν, foc de artificii πυροτέχνημα | πυρκαϊά, ἐκπυρσοκρότησις | ἀναλαμπὴ (ἀδάμαντος), πῦρ, ζέσις, ζωηρότης (συνεκδ.) | λύπη, θλῖψις, i-am spus tot focul τῷ εἶπα ὅλον μου τὸν καϋμὸν (φρ.), a-și vărsă focul pe cineva ξεσπάνω εἰς κάποιον (φρ.). || ἐπίρ. σφόδρα, λίαν, urât foc ἀσχημότατος | a se face foc παίρνω φωτιά, ὀργίζομαι (φρ.) | a se supără foc ὀργίζομαι τρομερά, cu foc μετὰ θέρμης. ζωηρότητος | a plânge cu foc χύνω θερμὰ δάκρυα | a vorbi cu foc ὁμιλῶ μετὰ πάθους | vezi că-ți ia părul foc πρόσεξε μὴ ἔλθῃς φωτιὰ στὸ κεφάλι σου, arde focul în paie ὑδὲ ὑπὸ πέτραν σκορπιὸς εὕδει (φρ.).
focă θ. φώκη.
foca θ. ἡμέρα ἀργίας παρὰ τοῖς χωρικοῖς διὰ τὸν φόβον τοῦ κεραυνοῦ.
focar οὐ. ἑστία.
fochist ἀ. θερμαστής.
focos-oasă ἐ. πύρινος, καίων | φλογερὸς (συνεκδ.). || οὐ. Στρ. ἐπικρουστὴρ ὀβίδος.
focșaneancă θ. κάτοικος Φωξάνης | χορὸς χωρικῶν | σταφυλὴ τοῦ τόπου.
foeșor οὐ. μικρὰ πυρά.
fofeză θ. λέπυρον καρποῦ ἢ ὀσπρίου | πτέρυξ τοῦ τροχοῦ τοῦ μύλου | κηροδόχη λυχνοστάτου | βραχίων ψαλίδος | θύσανος ταινίας.
fofelniță θ. πτέρυξ πηνιστῆρος | φλύαρος (συνεκδ.).
fofengher ἀ. ἑωσφόρος.
foflenchiu! ἐπιφ. κράκ!
fofolooi ἀ. πλ. νεοσσοὶ ἄπτεροι.
fofolog-oagă οὐσ. ἀμελής, ἄεργος. || θ. πλ. τρίχες μεσοκυνίου ἵππου.
foi (a) ῥ. μηρμυκιάζω, ἐορβορύζω. || a se foi παίζω.
foi ἀ. πλ. ἄσκωμα, φυσητὴρ σιδηρουργοῦ | ἴδε foale.
foifoiu οὐ. Βοτ. ἴδε saschiu.
foiletà (a) ῥ. ἐκφυλλίζω.
foileton οὐ. ἐπιφυλλίς.
foiletonist ἀ. ἐπιφυλλιδογράφος.
foiofoiu ἀ. Βοτ. ἴδε fonchiu.
foios οὐ. τρίτος στόμαχος μηρυκαστικῶν. || ἐ. φυλλωτός, ἐλασματώδης.
foire θ. μυρμηκίασις.
foișor οὐ. πύργος, πυργίσκος, ὑψηλὸς ἐξώστης, foișor de foc σκοπιὰ διὰ πυρκαϊὰς | ἐξώστης χωρικῆς οἰκίας.
foiță θ. μικρὸν φύλλον foiță de țigară σιγαρόχαρτον | ἐπιφυλλὶς | χρωματιστικὸς χάρτης πρὸς ψιμμυθίωσιν | πλ. σκέπασμα κεντημένον.
foitau ἀ. σιδηροῦς δακτύλιος συγκρατῶν τὸν ρυμὸν ταῦ ἁρότρου.
fojgăi (a) ῥ. μυρμηκιάζω, ἀφθονῶ.
folărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν ποιμνίων.

folfăialâ θ. νωδὸς μετὰ κόπου μασῶν.
folfăit-ă ἐ. νωδός.
foliaceu-e ἐ. φυλλοειλής.
foliaţi(un)e θ. φύλλωσις.
folioulă θ. λοβός, θυλάκιον | μεμβράνη.
folio οὐ. φύλλον ἠριθμημένον.
foliolă θ. φυλλάριον.
folklor οὐ. λαογραφία.
folkloric-ă ἐ. λαογραφικός.
folklorist ἀ. λαογράφος.
folos ἀ. κέρδος, ὄφελος, πλεονέκτημα, a trage folos ὠφελοῦμαι. || ἐπίρ. cu folos ὠφελίμως.
folosì (a) ῥ. ὠφελῶ, la ce foloseşte aceasta? εἰς τί χρησιμεύει τοῦτο; || a se folosì ὠφελοῦμαι, a se folosì la timp ὠφελοῦμαι ἐγκαίρως.
folosinţă θ. κέρδος, ὠφέλεια.
folosire, folosit ἀφ. καὶ μετ. ὠφέλησις, ὠφελημένος.
folositor-oare ἐ. ὠφέλιμος, χρήσιμος.
foloştină θ. τρύξ, ὑποστάθμη.
folte ἀ. προγάστωρ, λαίμαργος.
foltieos-oasă ἐ. προγάστωρ.
fomentà (a) ῥ. ὑποθάλπω.
fomentare, fomentat ἀφ. καὶ μετ. ὑπόθαλψις, ὑποτεθαλμένος.
fomentaţi(un)e θ. ὑπόθαλψις.
fometos-oasă ἐ. πεινασμένος, πεινα-λέος.
fomf-oamfă ἐ. τραυλός, νωδός, φαφούτης (κοιν.).
fomfăi (a) ῥ. τραυλίζω.
fonohiu ἀ. Βοτ. κλήματίς.
fonoiar-ă ἐ. κτηματικός, ἔγγειος.
fonoleră θ. ἔγγειος φόρος.
fond οὐ. ἔδαφος, articol de fond κύριον ἄρθρον | πλ. κεφάλαια, plasare de fonduri ἐναποταμίευσις.
fonderie θ. χυτήριον, χωνευτήριον.
fonduc ἐ. βραχύσωμος.
fonetic-ă ἐ. φωνητικός. || ἐπίρ. φωνητικῶς.
fonetism οὐ. φωνητικὸν σύστημα.
fonetist ἀ. φωνητιστής.
fonic-ă ἐ. φωνητικός.
fonograf οὐ. φωνογράφος.
fontă θ. χυτοσίδηρος | καμίνευσις.
fontanelă θ. Ἀνατ. πηγὴ (κρανίου) | Ἰατρ. φρεάτιον (φουντανέλλα).
for οὐ. ἀγορὰ (Ρώμης) | ἐνδόμυχος, în forul interior ἐνδομύχως.
forăi (a) ῥ. ἴδε sforăi | μυχθίζω.
forceps οὐ. Μαιευτ. ἐμβρυουλκός.
forcotì (a) ῥ. ἀπρ. πίπτει χάλαζα.
foresteu οὐ. Βοτ. ἡλιάνθεμον.
forestier-ă ἐ. δασικός, δασονομικός.
forfecà (a) ῥ. φαλιδίζω, περικόπτω | νουθετῶ (συνεκδ.).
forfecare ἀφ. φαλίδισις.
forfecari πλ. Βοτ. κισσάμπελος.
forfecat μετ. φαλιδισμένος.
forfecătură θ. φαλίδισμα, ὀνειδισμός.
forfota ἐπίρ. τῇδε κακεῖσε, a umblà forfota περιφέρομαι ἀσκόπως | ἀναμίξ.
forfotealâ θ. σύγχυσις.
forfotì (a) ῥ. ζέω, κοχλάζω | περιφέρομαι. || a se forfotì διάζομαι.
forjă θ. σιδηρεῖον.
formă θ. σχῆμα | τύπος | πλαίσιον. || ἐπίρ. pro forma κατὰ τύπους.
formà (a) ῥ. σχηματίζω, μορφώνω, πλάττω, κατασκευάζω. || a se formà σχηματίζομαι.
formal-ă ἐ. ἀκριβὴς | ρητὸς | ὡρισμένος. || ἐπίρ. ὡρισμένως.
formalism οὐ. τυπικότης, ἀκριβολογία.
formalist-ă ἐ. τυπικός, ἀκριβολόγος.
formalitate θ. διατυπώσεις, τυπικότης.
formalizà (a se) δυσφορῶ, δυσανασχετῶ, χαλεπαίνω.
formare, format ἀφ. καὶ μετ. σχηματίσις, σχηματισμένος. || οὐ. σχῆμα.
formaţi(un)e θ. σχηματισμός.
formic ἐ. μυρμηκικός.
formidabil-ă ἐ. φοβερός, τρομερός. || ἐπίρ. τρομερῶς.
formulă θ. ὑπόδειγμα | τύπος | κανὼν | Μαθ. πόρισμα | Ἰατρ. συνταγή.
formulà (a) ῥ. συντάσσω κατὰ τοὺς τύπους | ἀναπτύσσω | ἐκθέτω | διατυπώνω.
formular οὐ. συνταγολόγιον, βιβλίον νόμων ἢ συνθηκῶν.
formulare, formulat ἀφ. καὶ μετ. διατύπωσις, διατυπωμένος.
fornagiu ἀ. ἀρτοποιός.
fornăi (a) ῥ. ῥωθωνίζω | ἀποποιοῦμαι.
fornăit οὐ. ῥωθωνισμός.
forostui (a) ῥ. συναρμόζω.
fort οὐ. ὀχύρωμα, φρούριον.
forţă θ. ἰσχύς, βία, καταναγκασμός,

prin forță βιαίως | δύναμις | πλ. στρατεύματα.
forțà (a) ῥ. βιάζω, παραβιάζω, καταναγκάζω. || a se forțà καταναγκάζομαι.
forțare, forțat ἀφ. καὶ μετ. βίασις, βιασμένος. || ἐπίρ. βεβιασμένως, ἄκων.
fortăreață θ. φρούριον, ἀκρόπολις.
forte ἐ. ἰσχυρός, δυνατός, ρωμαλαῖος, ὀχυρός. || ἐπίρ. ἰσχυρῶς.
fortificà (a) ῥ. ἐνισχύω, ἐνδυναμώνω, ἐνθαρρύνω | ὀχυρώνω.
fortificare, fortificat ἀφ. καὶ μετ. ὀχύρωσις, ὠχυρωμένος.
fortificați(un)e θ. ὀχύρωμα.
fortuit-ă ἐ. τυχαῖος. || ἐπίρ. τυχαίως.
fose θ. πλ. 'Ανατ. κοιλότητες.
fosfat οὐ. φωσφορικόν.
fosfor οὐ. φωσφόρος.
fosforà (a) ῥ. φωσφορίζω.
fosforat-ă ἐ. φωσφοροῦχος.
fosforescent-ă ἐ. φωσφορίζων.
fosforescență θ. φωσφορισμός.
fosforic-ă ἐ. φωσφορικός.
fosforos-oasă ἐ. φωσφορώδης.
fosil-ă ἐ. ὀρυκτὸς | παμπάλαιος (συνεκδ.). || οὐ. ἀπολίθωμα.
foșnet οὐ. ἴδε foșnit.
foșnì (a) ῥ. προξενῶ βοήν, βομβῶ, ψιθυρίζω.
foșnit οὐ. **foșnitură** θ. βόμβος, θόρυβος ἐσθῆτος.
fost-ă ἐ. ἀρχαῖος, πρώην.
fotă θ. περίζωμα ἀποτελοῦν τὸ ἔνδυμα χωρικῆς | ὕφασμα ραβδωτόν.
fotograf ἀ. φωτογράφος.
fotografià (a) ῥ. φωτογραφῶ. || a se fotografià φωτογραφοῦμαι.
fotografiare, fotografiat ἀφ. καὶ μετ. φωτογράφησις, φωτογραφημένος.
fotografic-ă ἐ. φωτογραφικός.
fotografie θ. φωτογραφία.
fotoliu οὐ. ἐρεισίνωτον.
fotosferă θ. φωτοσφαῖρα.
fototipie θ. φωτοτυπία.
frac οὐ. φράκον, βελάδα.
fracționà (a) ῥ. διαιρῶ, κατατέμνω | τρέπω εἰς κλάσματα.
fracționare, fracționat ἀφ. καὶ μετ. διαίρεσις, διῃρημένος.
fracțiune θ. ρῆξις, θλάσις | τμῆμα, μερίς | 'Αριθ. κλάσμα.
fractură θ. 'Ιατρ. κάταγμα.
frag-ă ἐ. τρυφερός.
fragă θ. χαμαικέρασος | συκομωρέα.
frăgar ἀ. πωλητὴς χαμαικεράσων.
fraged-ă ἐ. τρυφερὸς | λεπτοφυὴς | ἄωρος, minte fragedă πνεῦμα παιδικόν.
frăgezì (a) ῥ. καθιστάνω τρυφερόν. || a se frăgezì τρυφερύνομαι.
frăgezime θ. τρυφερότης (κρέατος) | λεπτότης | νωπότης.
fragil-ă ἐ. εὔθραυστος, εὔθρυπτος | ἀκροσφαλής.
fragilitate θ. τὸ εὔθραστον | ἐπισφαλές.
fragment οὐ. τμῆμα | θραῦσμα | σύντριμμα | κλάσμα.
fragmentà (a) ῥ. διαιρῶ εἰς τεμάχια. || a se fragmentà διαιροῦμαι εἰς τεμάχια.
fragmentar-ă ἐ. τμηματικός.
fragmentare, fragmentat ἀφ. καὶ μετ. κατάτμησις, κατατετμημένος.
frăguliță θ. Βοτ. ἴδε moscușor.
fraht οὐ. φορτωτικὴ σιδηροδρόμου, ἁμαξευτικὸν γράμμα.
frământà (a) ῥ. μάσσω, ζυμώνω, πλάττω, a frământà un aluat πλάττω ζύμην | μαλάσσω | φρυάττω (ἐπὶ ἵππων) | ταράσσω, mă frământă gândul ἐπιθυμῶ, a-și frământà creerii σπάνω τὸ μυαλό μου (φρ.). || a se frământà ταράττομαι.
frământare ἀφ. ζύμωσις, μάλαξις. || θ. ταραχὴ (συνεκδ.), frământăr de limbă λογοπαίγνιον.
frămâmântat μετ. ζυμωμένος | τεταραγμένος (συνεκδ.).
frământătură θ. ζύμη παρεσκευασμένη | κωλικός.
frână θ. χαλινός.
frânar ἀ. τροχοπεδωτὴς σιδηροδρόμου.
franc-ă ἐ. εἰλικρινής. || ἐπίρ. εἰλικρινῶς. || οὐ. φράγκον.
frânc-a ἐ. φραγκικός, φράγκος.
francà (a) ῥ. προκαταβάλλω τὰ τέλη (ἐπιστολῆς).
francare, francat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ francà.
frâncoă θ. ἀφολις.
frâ[illegible] ἐ. φραγκικός, δυτικός.
fran[illegible]-ă ἐ. καὶ οὐσ. γαλλικός, Γάλλος.
fr[illegible] θ. εἰλικρίνεια.
[illegible] (a) ῥ. [illegible].

franomason ά. ἐλευθεροτέκτων.
francmasonerie θ. ἐλευθεροτεκτονική.
franco ἐπίρ. ἀτελῶς.
frano-tiror ά. ἀκροβολιστής.
frâncușă θ. λευκὴ σταφυλὴ μὲ λεπτοὺς βότρυς, σουλτανίνα.
frângătoare θ. καννα6οκόπανος, κουταλίδι.
frângător-oare έ. θραύων. || οὐσ. θραυστης, συνθλάστης.
frânge (a) θραύω, συνθλῶ | διαστρέφω, își frânge mâinile σφίγγει συστρέφων τὰς χεῖρας του, a frânge împotrivirile ὑπερνικῶ τὰ ἐμπόδια. || a se frânge θραύομαι, πάσχω κάταγμα.
frângere θ. θραῦσις | σύντριψις, θλάσις, frângerea luminei ἀντανάκλασις τοῦ φωτός.
frânghie θ. σχοινίον | πλ. σπάργανα.
frânghier ά. σχοινοπλόκος.
frânghierie θ. σχοινοπλοκεῖον.
frânghiuță θ. Βοτ. ὑδρόσχοινον.
frânt μετ. τεθραυσμένος, linie frântă γραμμὴ συντεθλασμένη, n'are parà frântă δὲν ἔχει παρᾶ τσακισμένο (φρ.).
franț ά. ἴδε francez.
frântură θ. τμῆμα, λείψανον, τεμάχιον, frânturi de limbă λογοπαίγνιον.
franțuz-oaică οὐσ. Γάλλος.
franțuzesc-ească έ. γαλλικός.
franțuzește ἐπίρ. γαλλιστί.
franțuzi (a) ρ. ἐκγαλλίζω.
franțuzism οὐ. γαλλισμός.
franțuzire, franțuzit ἀφ. καὶ μετ. ἐκγάλλισις, ἐκγαλλισμένος.
franzelă θ. φυσικίλλος, λευκὸς ἄρτος.
franzelar ά. πωλητὴς ἄρτων λευκῶν.
franzelărie θ. ἀρτοποιεῖον πολυτελείας.
frapă (a) ρ. κτυπῶ | προσβάλλω | ἐκπλήττω.
frapant-ă έ. ἐκπληκτικός, καταπληκτικός.
frapare, frapat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ frapa.
frasin ά. μελία.
frăsinel ά. Βοτ. δίκταμνον. frunza frăsinelului δ' ἕνα παρὰ (φρ.).
frăsinet οὐ. μελιών.
frăsui (a se) ρ. γογγύζω.
frate ά. ἀδελφός, frate de cruce σύντροφος ἀχώριστος, frate ca frate, brânza cu bani ὅλοι εἴμεθα ἀδελφοί, ἀλλὰ αἱ τσέπαις ὄχι (φρ.) | θαλλός, κωλλορίζι, a scoate frați κάμνω κωλλορρίζια | fratele bribeiului Βοτ. γεράνιον.
fratelnic-ă έ. οἰκεῖος.
fratern-ă έ. ἀδελφικός. || ἐπίρ. ἀδελφικῶς.
fraternitate θ. ἀδελφωσύνη, σύμπνοια.
fraterniză (a) ρ. συναδελφώνομαι. ὁμονοῶ.
fraternizare, fraternizat ἀφ. καὶ μετ. συναδέλφωσις, συναδελφωμένος.
frățesc-ească έ. ἀδελφικός.
frățește ἐπίρ. ἀδελφικῶς.
frăție θ. ἀδελφωσύνη, frăție de cruce ἔνορκος ἀδελφωσύνη.
frăține ά. ἀδελφός, φίλος, σύντροφος.
frățior ά. μικρὸς ἀδελφός.
fratricid-ă έ. καὶ ά. ἀδελφοκτόνος.
fratrie θ. συνωμοσία.
frâu οὐ. χαλινός, a pune frâu συγκρατῶ.
fraudă θ. δόλος, ἀπάτη | λαθρεμπορία.
fraudulos-oasă έ. δόλιος, ἀπατηλός | λαθρεμπορικός. || ἐπίρ. δολίως.
frază θ. φράσις.
frazà (a) ρ. σχηματίζω φράσεις | ἑρμηνεύω.
frazeologie θ. φρασεολογία.
freamăt οὐ. φρίκιον | λεπτὸς κρότος.
frecà (a) ρ. τρίβω, προστρίβω, ἐπιτρίβω, a frecà cu alcool προστρίβω δι' οἰνοπνεύματος | δέρω, a frecà ridichea cuiva ξυλοκοπῶ, bine l'a frecat καλὰ τὸν διώρθωσε (φρ.) | ἐξετάζω (μαθητικὴ φράσις). || a se frecà τρίβομαι, cât te-ai frecà la ochi ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ.
frecare, frecat ἀφ. καὶ μετ. πρόστριψις, προστετριμμένος.
frecoățel ά. πλ. ἔνθρυπτον, τραχανᾶς.
frecătoare θ. ξυστρίς, τρίπτης λουτροῦ.
frecător ά. ὁ τρίβων (πατώματα).
frecătură θ. ἐπίτριψις, προστριβὴ ξυλοκόπημα.
frecuș οὐ. προστριβὴ | ξυλοκόπημα.
frecvent-ă έ. συχνός.
frecventà (a) ρ. συχνάζω.
frecventare, frecventat ἀφ. καὶ μετ. σύχνασις, συχνασμένος.
frecventativ-ă έ. Γραμ. ἐπαναληπτικός.

fredonà (a) ῥ. ὑποτονθορύζω.
fredonare, fredonat ἀφ. καὶ μετ. ὑποτονθόρυσις, ὑποτονθορυσμένος.
fregată θ. ἡμιολία.
frenetic-ă ἐ. φρενητικός, φρενήρης. || ἐπίρ. φρενητικῶς.
frenezie θ. φρενῖτις, παραφορά.
frenghie θ. ὕφασμα κεντημένον | ζώνη πλατεῖα καὶ μακρά, ζωνάρι.
frenolog ἀ. φρενολόγος.
frenologic-ă ἐ. φρενολογικός.
frenologie θ. φρενολογία.
freso οὐ. τοιχογραφία.
frezã θ. δοστρυχισμός, κόμμωσις, εὐπρεπισμὸς κεφαλῆς.
friabil-ă ἐ. εὔθρυπτος.
friabilitate θ. τὸ εὔθρυπτον.
fricã θ. φόβος, a-i fi fricã φοβοῦμαι, a-i se face fricã καταλαμβάνομαι ὑπὸ φόβου, de fricã ἐκ φόβου, cu fricã φοβισμένος, om cu frica lui Dumnezeu θεοφοβούμενος, cu frica în sân περιφοβος, a tras o fricã ἐφοβήθη ὑπερβολικῶς, nu ştie nici de fricã δὲν γνωρίζει γρῦ (φρ.), frica păzeşte pepenii ὁ φόβος φυλάγει τὰ ἔρημα (φρ.).
fricos-oasã ἐ. δειλός.
frioţionà (a) ῥ. ἐπιτρίβω, προστρίβω.
frioţionare, frioţionat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίτριψις, ἐπιτετριμμένος.
frioţiune θ. προστριβή, ἐντριβή.
frig οὐ. ψῦχος, mă ia cu frig μὲ καταλαμβάνει ρῖγος | îţi friguri.
frigare θ. ὀβελός, miel la frigare ὀβελίας ἀμνός, a se învârti ca în frigare στρυφογυρίζω σὰν στὴν σούβλα.
frigărel Βοτ. ἀργυρίς.
frigăruie θ. ὀβελίσκος.
frigătoare θ. ὀβελός.
frigător ἀ. ὁ ψητοπώλης.
frige (a) ῥ. ἑψήνω, a frige pe grătar ἑψήνω ἐπ' ἐσχάρας | καίω, şi-a fript degetele ἔκαυσε τοὺς δακτύλους του | συνεκδ. m'a fript μὲ ἔκαυσε, μὲ ἠπάτησε | ἐτῶ ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων. || a se frige καίομαι, ἀπατῶμαι (συνεκδ.), cine se joacă cu focul se frige ὅποιος παίζει μὲ τὴν φωτιὰ καίεται (παρ.).
frige-linte ἀ. φυλάργυρος ἐξηντακβελόνης χοιν.).
frigere ἀφ. ἕψησις.
frigian-ă ἐ. φρύγιος.
frigiditate θ. εὐαισθησία εἰς τὸ ψῦχος.
frigor ἀ. Βοτ. μικρὸν κενταύριον.
frigorifer οὐ. ψυγεῖον.
frigorific-ă ἐ. ψυκτικός.
frigurele θ. πλ. Ἰατρ. πυρέτιον.
friguri οὐ. πλ. πυρετός, l'au apucat frigurile τὸν ἔπιασε θέρμη, dătător de friguri πυρετογόνος, goneşte friguri ἀντιπυρετικός, frigurile galbene κίτρινος πυρετὸς | πυρετός, ζέσις (συνεκδ.).
friguros-oasă ἐ. ριγηλός, εὐαίσθητος εἰς τὸ ψῦχος, ψυχρός, παγερός.
fript μετ. ἑψημένος, καυμένος, o mână friptă χεὶρ φέρουσα ἐγκαύματα | ἐξασπιζόμενος, fript de sete διψασπιζόμενος ἐκ δίψης | a sărit fript ἀνεπήδησεν ἔντρομος, fript de dări βεβαρημένος ὑπὸ φόρων | a face zile fripte ἐγὰ ζω τὴν ψυχήν, βασανίζω (φρ.). || ἐπίρ. l'a mâncat fript τὸν κατέστρεψε (φρ.). || οὐ. ἕψησις | ἔγκαυμα.
friptură θ. ψητόν, friptură la grătar, la frigare ψητὸν ἐπὶ ἐσχάρας, ὀβελοῦ.
frişoă θ. ἀνόγαλα κτυπημένον | ἁμάθη, λῶρος μάστιγος.
frivol-ă ἐ. κοῦφος, μάταιος. || ἐπίρ. ματαίως.
frivolitate θ. κουφότης, ματαιότης.
frizã θ. Ἀρχιτ. διάζωμα.
frizà (a) ῥ. δοστρυχίζω, ἐνουλίζω, ἐφάπτομαι (συνεκδ.). || a se frizà δοστρυχίζομαι.
frizare, frizat ἀφ. καὶ μετ. δοστρύχισις, δοστρυχισμένος.
frizer ἀ. κουρεύς, ἐμπλέκτης.
frizurã θ. δοστρυχισμός.
frizuri οὐ. πλ. ἐνήλατα, πλόκια ξύλα κλίμακος.
front οὐ. Στρ. μέτωπον.
frontal-ă ἐ. μετωπιαῖος.
frontar οὐ. ἄμπυξ, προμετωπίδιον, μετωπιαῖος λῶρος ἱπποσκευῆς | κεκρύφαλος.
frontaşoiu ἀ. στρατιώτης τοῦ μετώπου, πολεμιστής.
frontieră θ. σύνορον, μεθόριος.
frontispiciu οὐ. Ἀρχιτ. πρόσοψις | ἐπικεφαλὶς βιβλίου.
fronton ἀ. Ἀρχιτ. ἀέτωμα.

fruct οὐ. καρπός, fruct alb γάλα.
fructieră θ. ὀπωροθήκη.
fructifer-ă ἐ. καρποφόρος.
fructificà (**a**) ῥ. καρποφορῶ | παράγω κέρδος | τελεσφορῶ.
fructificare, fructificat ἀφ. καὶ μετ. καρποφόρησις, καρποφορημένος.
fructuos-oasă ἐ. καρποφόρος, γόνιμος | ἐπικερδής. || ἐπίρ. γονίμως.
frugal-ă ἐ. λιτός, ὀλιγαρκής. || ἐπίρ. λιτῶς.
frugalitate θ. λιτότης, ὀλιγάρκεια.
frugivor-ă ἐ. καρποφάγος.
frumoasele θ. πλ. ἴδε ielele.
frumos-oasă ἐ. ὡραῖος, εὔμορφος, a face mai frumos ἐξωραΐζω, când n'ai frumos pupi şi mucos στὴν ἀναβροχιὰ καλὸ εἶναι καὶ τὸ χαλάζι (φρ.). || ἐπίρ. ὡραίως, χαριέντως, a şedeà frumos κάθημαι ἡσύχως, frumos îţi şeade să minţi! δὲν ἐντρέπεσαι ψευδόμενος! || ἐπιφ. ὡραῖα!
frumuşel-şică ἐ. εὐειδής, χαρίεις. || ἐπίρ. ὡραῖα.
frumuseţe θ. ὡραιότης, o frumuseţe de femee ὡραιοτάτη γυνὴ | ὡραῖον (ἐν εἴδει ἐπιρ.), erà o frumuseţe să-i vezi ἦτο ὡραῖον νὰ τοὺς βλέπῃς.
fruntar οὐ. ταινία ἐπὶ τοῦ μετώπου τιθεμένη | μετωπὶς | σειρὰ θημωνιῶν.
fruntaş-ă ἐ. κύριος, κεφαλαιώδης. || οὐσ. ἀρχηγός, ἐπισημότης, fruntaşii oraşului οἱ προύχοντες.
frunte θ. μέτωπον, cu fruntea sus ὑπερηφάνως | a ţine frunte ἀνθίσταμαι | κεφαλή, πρώτη σειρά, în fruntea lor ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν | ἄνθος, ἐκλεκτός, fruntea negustorimii τὸ ἄνθος τῶν ἐμπόρων | de frunte μέγας, scriitor de frunte μέγας συγγραφεὺς | cel mai de frunte ὁ πρῶτος | πρόσοψις.
frunză θ. φύλλον, frunză verde πράσινον φύλλον (ἀρχὴ τῶν λαϊκῶν ᾀσμάτων), frunzele pomului φύλλωμα, a da cu frunze στολίζω τι διὰ φύλλων (ἐν τῇ ζωγραφικῇ), a cântà din frunză ᾄδω κρατῶν ἐπὶ τῶν χειλέων φύλλον, câtă frunză şi iarbă ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης (φρ.), a umblà frunza lelei περιπατῶ ἀσκόπως, χαζεύω Βοτ. frunză de bubă reà χελώνιον, frunza tăiatului κέστρον, frunză voinicului ἐρύσιμον, frunza grâului σίτον, frunza porumbului σπάθη, frunză de potecă χηνοπόδιον.
frunzar οὐ. φύλλωμα.
frunzăreală θ. σταχυολόγησις | ἀμητός.
frunzări (**a**) ῥ. σταχυολογῶ | συνάζω | φυλλολογῶ | oile frunzăresc τὰ πρόβατα βόσκουν.
frunzărire, frunzărit ἀφ. καὶ μετ. σταχυολόγησις, σταχυολογημένος. || ἐπίρ. din frunzărite ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ.
frunziş οὐ. φύλλωμα, σκέπη ὑπὸ τὸ φύλλωμα.
frunzişoară θ. μικρὸν φύλλον | φύλλον χάρτου ἐρυθρὸν (πρὸς χρωματισμὸν) | Βοτ. ἴδε nucşoară.
frunzos-oasă ἐ. πολύφυλλος.
frunzuliţă θ. ὑπ. τοῦ frunză.
frupt οὐ. φαγητὸν ἐκ κρέατος, zile fruptului ἡμέραι κρεωφαγίας.
fruşiţă θ. Βοτ. μαργαρίτα νάνος.
frust οὐ τεμάχιον, τμῆμα γῆς.
frustrà (**a**) ῥ. ἀποστερῶ, ἐξαπατῶ, καταχρῶμαι.
frustrare, frustrat ἀφ. καὶ μετ. ἐξαπάτησις, ἐξηπατημένος.
frustratoriu-e ἐ. πλαστός.
ftizic-ă ἐ. φθισικός.
ftizie θ. φθίσις.
ftori ἐπίρ. (ἀρχ.) δευτέρου βαθμοῦ, δευτέρας τάξεως.
fuchsia θ. Βοτ. φουξία.
fuciu οὐ. βαρέλι.
fudul-ă ἐ. ὑπερήφανος, sărac şi fudul πτωχαλαζών, ψωροπερήφανος, fudul de o urechie βαρυακούων.
fudulache ἀ. μικρὸς αὐθέντης, πτωχαλαζών.
fuduli (**a se**) ῥ. ὑπερηφανεύομαι | καμαρώνω.
fudulie θ. ὑπερηφάνεια, ἐπίδειξις.
fugă θ. Μουσ. ᾠδὴ σχοινοτενής.
fugă θ. φυγή, ἀπόδρασις, fugă din armată λιποταξία, în fugă mare καλπάζων, a o luà la fugă παίρνω τὰ πόδια στὸν ὦμον (φρ.). || ἐπίρ. ταχέως

ἐν καλπασμῷ, d'a fuga τρέχων δρομαίως, d'an fuga τρέχων.

fugagiu-e è. παροδικός, στιγμιαῖος. ‖ ά. δρομεὺς ἐπιτήδειος.

fugar-ă ἐ. στιγμιαῖος | φυγάς. ‖ ά. ἵππος δρομεύς, κέλης.

fugări (**a**) ῥ. φυγαδεύω, καταδιώκω. ‖ a se fugări ἐκδιώκομαι.

fugător-oare ἐ. στιγμιαῖος. ‖ οὐσ. φυγάς.

fugi (**a**) ῥ. φεύγω, ἀποδιδράσκω, a fugi din armată λιποταχτῶ | παρέρχομαι, ἀποφεύγω, fugi încolo! ἄφες με ἥσυχον! îi fug ochii de... ἐκθαμβοῦται ἐκ... (φρ.).

fugire, fugit ἀφ. καὶ μετ. δραπέτευσις, δραπετευμένος. ‖ οὐσ. φυγάς. ‖ οὐ. φυγή.

fugitiv-ă ἐ. ἔραχός, πρόσκαιρος. ‖ οὐσ. φυγάς.

fugos-oasă ἐ. ὁρμητικός, θυμοειδής.

fuior οὐ. τολύπη ἐκ κανναβέως ἢ λινοῦ | ἡλακάτη | νῆμα (συνεκδ.), fuiorul dragostei τὸ νῆμα τοῦ ἔρωτος, asta e de-asupra ca fuiorul popii αὐτὸ εἶναι πιπέρι (φρ.).

fular οὐ. ὕφασμα ἐνδομέταξον | μεταξωτὸν περιλαίμιον.

fulău ά. κομπαστής, καυχηματίας.

fulg ά. χνοῦς, πτίλον | τίλη, κροκίδιον πετῶν ἐν τῷ ἀέρι | νιφάς, fulgi de zăpadă νιφάδες χιόνος, l'a bătut de i-a mers fulgi τὸν ἔδηρεν ἀνηλεῶς (φρ.).

fulger οὐ. ἀστραπὴ | κεραυνὸς | καταστροφὴ (συνεκδ.), un fulger din senin κεραυνὸς ἐν εὐδίᾳ | ἀνάθημα, κατάρα, fulgerele papei ἡ παπικὴ ἀρὰ | ταχεῖα ἁμαξοστοιχία, a plecat cu fulgerul ἀνεχώρησε διὰ τοῦ ταχέος.

fulgerà (**a**) ῥ. ἀστράπτω, fulgeră ἀστράπτει | κεραυνώνω | διέρχομαι ἀστραπηδόν.

fulgerare, fulgerat ἀφ. καὶ μετ. κεραύνωσις. κεραυνωμένος. ‖ θ. κεραυνοπληξία. ‖ ἐ. κεραυνόπληκτος, loc fulgerat ἐνηλύσιον.

fulgerător-oare ἐ. ἀστράπτων, ἀστραπηβόλος, Jupiter fulgerătorul Ζεὺς νεφεληγερέτης | κεραυνοβόλος (συνεκδ.), moarte fulgerătoare θάνατος κεραυνοβόλος.

fulgerătură θ. διάστιλψις | κεραυνοβόλησις (συνεκδ.) | ἀποπληξία (λαϊκ.).

fulgercos-oasă ἐ. στιγμιαῖος, ἀστραπηβόλος.

fulghi ά. πλ. ὑπομασχάλιον τεράχιον ὑφάσματος.

fulgui (**a**) ῥ. χιονίζει λεπτῶς.

fulie θ. νάρκισσος | στολίδιον ἐξ ἀδαμάντων.

fulică θ. Βοτ. ἀνθεμίς.

fuligă θ. ἁλιάς, ἑπακτρίς, λέμβος μὲ δύο ἄκρας ὀξείας.

fulmicoton οὐ. βαμβακοπυρίτις.

fulminat οὐ. πυριτικὸν ὀξύ.

fultuealâ θ. ὄσμα πυροβόλου.

fum οὐ. καπνὸς | πλ. fumuri, ἀπαιτήσεις ἀνόητοι, are fumuri în cap εἶναι μεγαλομανής, are fum în creeri εἶναι μεθυσμένος.

fumà (**a**) ῥ. καπνίζω (νικοτιανήν), ἀναδίδω καπνούς.

fumar οὐ. καπνοδόχος χωρικῆς οἰκίας.

fumăraie θ. καπνὸς πυκνός.

fumare ἀφ. κάπνισις.

fumărică θ. Βοτ. κάπνιος.

fumărie θ. καπνὸς πυκνός.

fumărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν οἰνοπνευματοπωλείων.

fumat μετ. καπνισμένος. ‖ οὐ. κάπνισμα, odaie de fumat καπνιστήριον.

fumător ά. καπνιστής.

fumedenie θ. καπνιά.

fumegà (**a**) ῥ. καπνίζω | παράγω καπνόν.

fumegos-oasă ἐ. καπνίζων.

fumerolă θ. ρωγμὴ κρατῆρος.

fumigaţi(un)e θ. ὑποκαπνισμός.

fumos-oasă ἐ. καπνώδης.

fumuriu-e ἐ. καπνώδης, χρώματος καπνοῦ | μεθυσμένος (συνεκδ.).

fumuros-oasă ἐ. ἀπαιτητικὸς (ἀναξίως) | φανταγμένος (κοιν.).

funambul ά. σχοινοβάτης.

funar ά. σχοινοποιός.

funărie θ. σχοινοποιεῖον.

funcţionà (**a**) ῥ. ἐργάζομαι | ἐνεργῶ | λειτουργῶ.

funcţional-ă ἐ. ἐνεργός.

funcţionar ά. ὑπάλληλος.

funcţionare θ. ἐργασία | ἐνέργεια | λειτουργία.

funcţionarism οὐ. ὑπαλληλοκρατία.
funcţi(un)e θ. λειτουργία | ὑπηρεσία (δημοσία).
fund οὐ. ἔυθός, cu două funduri μέ διπλοῦν ἔυθόν, fundul corăbii κύτος πλοίου | a da de fund ἔυθίζομαι, sac fără fund ἄνθρωπος ἀκόρεστος (φρ.), a da de fund la sticle εὑρίσκω τὸν πάτον τοῦ μπουκαλιοῦ (φρ.).
fundă θ. κόρυμβος (φούντα κοιν.).
fundà (a) ῥ. θεμελιώνω | συνιστῶ | ἱδρύω.
fundac οὐ. χορτοθημωνιά.
fundament οὐ. θεμέλιον.
fundamental-ă ἐ. θεμέλιος, θεμελιώδης. || ἐπίρ. θεμελιωδῶς.
fundare, fundat ἀφ. καὶ μετ. θεμελίωσις, θεμελιωμένος.
fundaţi(un)e θ. ἵδρυσις, ἵδρυμα.
fundator-oare οὐσ. ἱδρυτής.
fundătură θ. ἀδιέξοδος.
funduo ἀ. (ἀρχ.) νόμισμα τουρκικὸν ἀξίζον 22 γρόσια.
funeà θ. ἀγροτικὸν μέτρον μήκους 19-49 μέτρων.
funebru-ă ἐ. πένθιμος, ἐπικήδειος, ἐπιτάφιος. || ἐπίρ. λυπηρῶς, πενθίμως.
funeralii οὐ. πλ. κηδεία.
funerar-ă ἐ.[ἐπικήδειος.
funest-ă ἐ. ὀλέθριος, ἀπαίσιος, ἀποτρόπαιος. || ἐπίρ. ὀλεθρίως.
funioel ἀ. ἐξέλκωσις, ἕλκος.
funicular ἀ. ὀδοντωτὸς σιδηρόδρομος.
funie θ. σχοινίον, funie groasă κάλως, jucător pe funie σχοινοβάτης, funiile de strâns pânzele κεραιοῦχοι, a împleti la funii σχοινοπλοκῶ, i s'a apropiat funia de par τὰ ψωμιά του εἶναι ὀλίγα (φρ.), a merge ca funia în sac τρικλίζω | μέτρον μήκους, a trage cu funia μετρῶ.
funier ἀ. σχοινοπλόκος, σχοινοπώλης.
funingine θ. ἀσβόλη, αἰθάλη, καπνιά.
funinginos-oasă ἐ. ἀσβολώδης, καπνισμένος.
funir οὐ. στέκα, ὀστέϊνον στιλβωτρον ὑποδηματοποιοῦ | ἐπικόλλημα, ἐπίστρωμα ἐπίπλων ἐκ πολυτίμου ξύλου.
funt ἀ. ἥμισυ χιλιόγραμμον.
fur ἀ. κλέπτης.
furà (a) ῥ. κλέπτω, ἁφαιρῶ, ἁρπάζω, a furà inimile συναρπάζω τὰς καρδίας, a furà mințile καταθέλγω, δελεάζω, l'a furat somnul ἀπεκοιμήθη, a furat lumeaua neamțului εἶναι (μεθυσμένος) στουπί (φρ.), fură și jură καὶ κλέφτει καὶ ζητεῖ νὰ βγῇ πάνω σὰν τὸ λάδι. || a se furà φεύγω, διαφεύγω.
fură-foc ἀ. σφίγξ.
furaj οὐ. φορβή, ἱπποφορβή.
furajor ἀ. προμηθευτὴς φορβῆς.
furat μετ. κλεμμένος. || οὐ. κλοπή, furatul vitelor ζωοκλοπή.
furcă θ. δίκρανον μέ δύο ἢ τρεῖς χηλὰς | furca pieptului στέρνον | ἠλακάτη | δυσχέρεια, a avea de furcă cu cineva ἔχω ἐνοχλήσεις, a da de furcă cuiva ἐνοχλῶ (φρ.) | πλ. furci ἀγχόνη, vrednic de furci ἄξιος ἀγχόνης. || ἐπίρ. ἰσχυρῶς, a bate furcă δέρω ἀνηλεῶς, a ține furcă ἐπιμένω ἀνενδότως.
furcărie θ. ἴδε șezătoare.
furceà θ. ὑπ. τοῦ furcă.
furooiu οὐ. ἀφρεῖφνα, μέγα δίκρανον | θρίναξ, τρίχηλον δικράνι χόρτων | ἐξαυστήρ, χουλιάρα κρέατος.
furouliță θ. περόνη, barba în furculiți γένειον διχαστὸν | ἐντομὴ ὠτὸς τῶν ζώων | σχαλὶς ρυμοῦ.
furdà θ. σκύβαλον.
furgon οὐ. σκευάμαξα, φορτάμαξα.
furibund-ă ἐ. μανιώδης (ἐξ ὀργῆς).
furie θ. μανία, ὀργὴ | ὁρμητικότης | ζῆλος (συνεκδ.) | μέγαιρα, μαινάς.
furier ἀ. Στρ. σιτιστής, γραμματεὺς τοῦ λόχου.
furios-oasă ἐ. ἐμμανής. || ἐπίρ. ἐμμανῶς,
furiș-ă ἐ. λαθραῖος. || ἐπίρ. pe furiș λαθραίως, κρυφίως.
furișă (a se) ῥ. ὑπεισδύω μυστικῶς | κρύπτομαι.
furișare, furișat ἀφ. καὶ μετ. ὑπείσδυσις, ὑπεισδυμένος.
furlandisi (a se) ῥ. καμαρώνω, καυχησιλογῶ.
furlandisire θ. καυχησιλογία.
furnal οὐ. ὑψικάμινος.
furnioă θ. μύρμηξ | πλ. μυρμηκίασις.
furnioà (a) ῥ. μυρμηκιῶ, ὑποφέρω ἐκ μυρμηκιάσεως.

furnicar ά. Ζωολ. μυρμηκοφάγος. || οὐ. μυρμηκιά.
furnicătură θ. μυρμηκίασις.
furnicel ά. πλ. κνίδωσις.
furnitură θ. προμήθεια | τροφοδοσία.
furnizà (**a**) ῥ. προμηθεύω | τροφοδοτῶ.
furnizor ά. προμηθευτής | τροφοδότης.
furoare θ. παραφορά, μανία, a face furori παίζω σπουδαῖον πρόσωπον.
fursant οὐ. περίστασις.
furt οὐ. κλοπή. σφετερισμός.
furtişag οὐ. ἴδε furt.
furtiv-ă ἐ. λαθραῖος. || ἐπίρ. λαθραίως.
furtună θ. τρικυμία, καταιγίς | ἀνεμοστρόβιλος | συγκίνησις (συνεκδ.).
furtunat-ă ἐ. τρικυμιώδης.
furtunatic-ă ἐ. ὁρμητικός, τρικυμιώδης. || ἐπίρ. τρικυμιωδῶς.
furtunos-oasă ἐ. τρικυμιώδης, θυελλώδης. || ἐπίρ. θυελλωδῶς.
furunoul οὐ. δοθιήν.
fus οὐ. ἄτρακτος, în formă de fus ἀτρακτοειδής | picioarele, degetele ca fusele κνῆμαι, δάκτυλοι ἀτρακτοειδεῖς, fus plin cu tort ἄτρακτος πλήρης νήματος | ἄξων, fus de roată ἄξων τροχοῦ, fus de moară ἀξάχτι, fusul brâglei κοντάρι, μιταρόξεργα, fusul iței καρουλόξεργα, fusul puțului γεράνιον, μαγγανοπήγαδον.
fuşalău οὐ. γναφικὸν κτένιον (λανάρι).
fusar ά. ἀτρακτοποιός, ἀδραχτᾶς | Ζωολ. ἔγχελυς.
fuseiu ά. φασήολος.
fuşoiu οὐ. καυλός, στέλεχος.
fust οὐ. ῥόπαλον | λόγχη.
fustă θ. ἐσθής, protecție de fuste προστασία γυναικῶν.
fustanelă θ. φουστανέλλα.
fustaş ά. λογχιστής.
fuşteiu-fuştel ά. μίσχος κρομμύου | ἔλαθρον κλίμακος | πλ. ραβδία κλωστηρίου, συγκρατοῦντα τὰ μιτώματα τοῦ ἱστοῦ. μιταρόξεργας.
futevânt ά. Ζωολ. σεισοπυγὶς | ἄεργος, ἀνόητος.
fuzibil-ă ἐ. εὐτηκτος, διαλυτός.
fuzibilitate θ. τὸ εὐτηκτον, διαλυτόν.
fuzionà (**a**) ῥ. συγχωνεύω. || a se fuzionà συγχωνεύομαι.
fuzionare, fuzionat ἀφ. καὶ μετ. συγχώνευσις, συγχωνευμένος.
fuzionist ά. συγχωνευτής, ἑνωτικός.
fuziune θ. συγχώνευσις.

G

G ά. τὸ γράμμα g (πρὸ τοῦ a, o, u προφέρεται γκ, πρὸ τῶν e, i τζ δασέως).
gabară θ. κέγχρος, τρέμουσα.
gabelă θ. φόρος ἐπὶ τοῦ ἅλατος ἢ τοῦ κρέατος.
gabion οὐ. κόφινος ὀχυρωμάτων, σπαλλίων.
gabjă θ. πέλμα | ὄνυξ γαμψός.
găbji (**a**) ῥ. γαμψώνω, ἁρπάζω.
găbjire, găbjit ἀφ. καὶ μετ. γάμψωσις, γαμψωμένος.
gabrovean ά. κάτοικος Γαβρόβου | πωλητὴς χονδρῶν ἐριούχων.
găbui (**a**) ῥ. συλλαμβάνω.
găbuire, găbuit ἀφ. καὶ μετ. σύλληψις, συνειλημμένος.
găoi (**a**) ῥ. ἴδε ghici.
gâde ά. δήμιος, ἐκτελεστής.
gădilà (**a**) ῥ. κνήθω, γαργαλίζω | κολακεύω, banii îl gădilă la pungă ὁ παρᾶς τοῦ τρώγει τὴν τζέπη. || a se gădilà κολακεύομαι, κνήθομαι.
gădilare, gădilat ἀφ. καὶ μετ. κνῆσις, κνησμένος. || οὐ. κνησμός.
gădilător-oare ἐ. κνήθων | κολακευτικός, vorbe gădilătoare λόγοι ἐπαινετικοί.
gădilătură θ. κνησμός, γαργάλισμα | κολακεία.
gădilăcios-oasă ἐ. εὐγάργαλος | εὐαίσθητος.
gădileală θ. ἴδε gădilătură.
gădiliciu οὐ. κνησμός, are gădiliciu la limbă τὸν τρώγει ἡ γλῶσσα του, δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ μυστικὸν (φρ.).
gadină θ. θηρίον, ζῶον ἄγριον | ὄρνις.
găfă θ. ἀσθματικός.
găfăeală θ. ἴδε găfăit.
găfăi (**a**) ῥ. δυσπνοῶ, ἀσθμαίνω, πνευστιῶ.
găfăit οὐ. δύσπνοια, πνευστίασις, ἄσθμα. || ἐπίρ. pe gâfâite ἀσθμαίνων.

găfăind-ă ἐ. δυσπνοῶν, ἀσθμαίνων, πνευστιῶν.
găgăi (**a**) ῥ. καχανίζω | καχαρίζω | τραυλίζω.
găgălire θ. μηδαμινότης, πρᾶγμα μικρόν, ἀσήμαντον.
găgăuță οὐ. τραυλὸς | ἐλάξ, ἀνόητος.
gaibă θ. κνήμη.
gaibarao οὐ. μακρὰ κνήμη | αὐλός.
gaidă θ. ἄσκαυλος | ἴδε gaibă.
gaie θ. Ζωολ. κίρκος, lua-l-ar gaia νὰ τὸν πάρῃ ὁ διάβολος (φρ.) | de a gaia κατὰ σειράν, ἀνὰ εἷς | παιδιά, ἡ κλῶσσα μὲ τὰ πουλιά της.
găin ἀ. ἀλέκτωρ.
găină θ. ὄρνις, puiu de găină ὀρνίθιον, găină plouată ἐρεγμένη ὄρνιθα (φρ.), ἄτολμος | a mâncà picioare de găină εἶμαι φλύαρος, are orbul găinilor ἔχει ὀρνιθοτυφλιά, în casa aceasta cântă găina εἰς τὸ σπῆτι αὐτὸ ἡ γυναῖκα φορεῖ παντελόνια (φρ.), trăește ca găina la moara ζῇ ἐν ἀφθονίᾳ, apără-mă de găini, că de câini nu mă tem φύλαξέ με ἀπὸ τοὺς φίλους μου, διότι τοὺς ἐχθρούς μου τοὺς καταπολεμῶ, ochii încep a vedeà cam sus găină ὁ ὕπνος βαρύνει τὰ βλέφαρα | Ζωολ. găina cu mărgăritare μελεαγρίς, găina lui Dumnezeu χελιδών, găină de mare θαλασσοπέρδικα, găină de munte θήλεια ἔποψ, găină de pădure ἀγριοπέρδικα | Ἰατρ. cur de găină ἔκζεμα.
găinà (**a**) ῥ. μαραίνομαι
găinar ἀ. ὀρνιθοτρόφος, ὀρνιθοπώλης | πανοῦργος (λαϊκ.) | Ζωολ. ἱέραξ.
găinărie θ. ἐξασθένησις, μαρασμός.
găinăreasă θ. ὀρνιθοτρόφος, ὀρνιθοπῶλις.
găinărì (**a**) ῥ. λωποδυτῶ.
găinărie θ. ὄρνιθών, αὐλὴ | πανηρία, λωποδυσία.
găinărit ἐ. φθίνων | λεπτοφυής.
găinaț οὐ. ὄνθος, κόπρος ὀρνίθων | λίπασμα.
găinaț-ă ἐ. κηλιδωμένος ἐκ κόπρου ὄρνιθος.
găiniță θ. Βοτ. ὀρνιθόγαλον.
găinuș ἀ. μηλολόνθη.
găinușă θ. Ζωολ. ὀρυγομήτρα, găinușă de apă νεροπουλάδα, găinușă roșie λιβαδοπέρδικα | Βοτ. găinușă galbenă ἀνεμώνη βατράχιος. πολυγόνατον | Ἀστρ. Πλειάς.
găinușoă θ. ἴδε găinușă.
găinuță θ. Ζωολ. χιονοπέρδικα | κόκκοι ἀραβοσίτου ἐψημένοι μὴ διαρραγέντες | πλ. Βοτ. πεντάφυλλον.
gaiță θ. Ζωολ. κολοιός, gaiță vânătă κολοιότης | φλυαρία (συνεκδ.) | λύχνος κοινὸς | λαβὴ ψαλίδος ἐυτινοποιοῦ | δερμάτινος δακτύλιος ζώνης.
găitan οὐ. σειρήτιον, γαϊτάνι. || ἐπίρ. εὐθέως, merge gaitan πάγει πρίμα (φρ.).
găitanar ἀ. σειρητιορραφεύς.
găitănì (**a**) ῥ. σειρητιορραφῶ | πλέκω. || a se găitănì περιελίσσομαι.
găitănire, găitănit ἀφ. καὶ μετ. πλέξις, πλεγμένος.
găitin ἀ. ὄνομα βοός.
gaj οὐ. ἐνέχυρον, ὑποθήκη.
gajist ἀ. μισθοφόρος | μουσικὸς στρατιωτικὸς ἐπὶ μισθῷ.
gâjulie θ. ἔντομον (ἄπτερον).
gala θ. ἑορτή.
galactometru οὐ. γαλακτόμετρον.
gălăgie θ. κρότος, θόρυβος, ταραχή.
gălăgios-oasă ἐ. θορυβώδης, ταραχοποιός.
gălămoz οὐ. ἀταξία.
galant-ă ἐ. φίλερως, φιλογύνης. || ἀ. ἐρωτευμένος, galant ridicol γελοίως ἐρωτομανής. || ἐπίρ. φιλοφρόνως.
galantar οὐ. προθήκη καταστήματος.
galanterie θ. φιλοφροσύνη, φιλαρέσκεια, γυναικαρέσκεια.
galantină θ. πηκτὴ ἐκ τεμαχίων ὄρνιθος ἢ χοίρου.
galanton-oană ἐ., γενναιόδωρος. || ἐπίρ. γενναιοδώρως.
galantonie θ. γενναιοδωρία.
gălățeancă θ. χορὸς ἔγκυκλος | χαρτοπαίγνιον.
gălățuș οὐ. μικρὰ τολύπη.
gălbează θ. νόσος προβάτων (εὐλογία) | φθοροποιὸς σκώληξ τῶν ἀμπέλων (δίστομον) | Βοτ. εὐπατόριον.
gălbegios-oasă ἐ. ἰκτερικός, ἡπατικός.
gălbeioare θ. πλ. Βοτ. ἱεράκειον.
gălbejit-ă ἐ. ὠχρός, χλωμός, κίτρινος.

galben-ă ἐ. κίτρινος, a se face galben κιτρινίζω, ὠχριῶ. || οὐ. κίτρινον (χρῶμα). || ἀ. δουκάτον | ἴπτος κίτρινος.
gălbenateo-ă ἐ. ὑποκίτρινος.
gălbeneà θ. Βοτ. σισύμβριον.
gălbenealĕ θ. χρῶμα κίτρινον | ὠχρότης | ἐαφὴ κίτρινος | Ἰατρ. ἔκτερος, κιτρινάδα | Βοτ. νεκρολούλουδον | πλ. Βοτ. λυσιμαχία.
gălbenuşi ἀ. πλ. Βοτ. ὑδροκρηπίς.
gălbicios-oasă ἐ. ὑποκίτρινος.
gălbinale θ. πλ. Βοτ. ἀνάκυκλον.
gălbinare θ. Ἰατρ. ἴκτερος, κιτρινάδα | Βοτ. εὐπατόριον.
gălbinele θ. πλ. Βοτ. κανθαρύλλος.
gălbinet οὐ. χρυσάφι.
gălbinicios-oasă ἐ. ὑποκίτρινος.
gălbiniţă θ. Βοτ. λάμιον.
gălbiniu-e ἐ. ὑποκίτρινος.
gălbinuş οὐ. λέκιθος | Βοτ. χαμαίλινον.
gălbior-oară ἐ. ὑποκίτρινος | ξανθός, **gălbuiu-e** ἐ. κιτρινωπός.
gâlcă θ. ἀδὴν τοῦ λαιμοῦ | ἀμυγδαλίτις.
gâlcoăliţă θ. ἀδενίσκος, γάγγλιον.
gâlceavă θ. συζήτησις, ἔρις, a căutà gâlceavă ζητῶ ἔριδα (φρ.) | Βοτ. δελφίνιον.
gâlcevì (**a**) ῥ. ζητῶ ἔριδα. || a se gâlcevì ἐρίζω.
gâlcevitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. φίλερις.
gâlcos-oasă ἐ. ἀδενώδης (περὶ τὸν λαιμόν), πάσχων ὑπερτροφίαν ἀμυγδαλῶν.
gale (**a**) ἐπίρ. ἀγάλια.
găleată θ. κάδδος, toarnă cu găleţi ἐρέχει μὲ τὴν κανάτα (φρ.) | ἀμολγεύς | μέτρον χωρητικότητος 25 λίτρων | φόρος ἐπὶ τῶν δημητριακῶν.
gălenă θ. Ὀρυκτ. θειοῦχος μόλυβδος.
gălenţi ἀ. πλ. ἐλαῦται, γαλέντζαι.
galeră θ. λιβυρνὶς | κάτεργον.
galerian ἀ. κατάδικος, ἐρέτης.
galerie θ. περίστοον | στοὰ | ἐξώστης.
galeş-eaşă ἐ. περιπαθής, ἐρωτικὸς | μελαγχολικός, λυπημένος. || ἐπίρ. περιπαθῶς, se uită galeş κάμνει τὰ γλυκὰ μάτια (φρ.).
galetărit οὐ. φόρος ἐπὶ τοῦ μετρήματος τῶν σιτηρῶν.
gălgeală θ. γλουγλουκισμός.
gălgăì (**a**) ῥ. γλουγλουκίζω | ἀναβρύω, ῥέω ἀφθόνως.
gălgăit οὐ. γλουγλουκισμός.
gălgăitură θ. γλουγλουκισμός, ῥεῦμα.
găl-găl ! ἐπιφ. γλοῦ-γλοῦ.
galgară θ. ψευδολόγος.
galio-ă ἐ. γαλατικός, γαλλικός.
galican-ă ἐ. γαλλικανός.
galicism οὐ. γαλλικισμός.
găliţe θ. τροχίλιον, καροῦλι.
găligan ἀ. καπρίσκος | ἀνὴρ μεγαλόσωμος, ἡράκλειος.
galimatie θ. τερθρεία, λῆρος.
galinacee θ. πλ. Ζωολ. ἀλεκτορειδῆ.
galion οὐ. ναῦς χρυσαγωγὸς | Τύπ. στοιχειοθέσιον.
galiotă θ. Ναυτ. ἅρις.
galiţe θ. πλ. πτηνὰ αὐλῆς.
galofob ἀ. γαλλόφοβος.
galoman ἀ. γαλλομανής.
galon οὐ. ταινία χρυσῆ, σειράδιον.
galonat-ă ἐ. ὁ φέρων σειράδια. || ἀ. ἑαθμοφόρος | ἀξιωματικός.
galop οὐ. κάλπασμα, καλπασμός.
galopà (**a**) ῥ. καλπάζω.
galopant-ă ἐ. καλπάζων, καλπαστικός.
galoş ἀ. ἀρβυλίς, galoş de lemn ἐλαύτη.
galuşcă θ. μαγδαλίς, ρανιστά | καταπότιον, înghite galuşca τὸ χάπτει (φρ.).
galvanio-ă ἐ. γαλβανικός.
galvanism οὐ. γαλβανισμός.
galvanoplastie θ. γαλβανοπλαστική.
galvanizà (**a**) ῥ. γαλβανίζω.
galvanizare, galvanizat ἀφ. καὶ μετ. γαλβάνισις, γαλβανισμένος.
gamă θ. Μουσ. κλίμαξ.
gămălie θ. καρφιδοκεφαλή, ac cu gămălie καρφίς.
găman-ă ἐ. λαίμαργος. || ἀ. γαστρίμαργος, γαστρονόμος.
gambă θ. κνήμη.
gambiere θ. πλ. κνημοδέται.
gâmboşi (**a**) ῥ. ἀπατῶ.
gâmboşire, gâmboşit ἀφ. καὶ μετ. ἀπάτησις, ἠπατημένος.
gâmboşitor-oare ἐ. ἀπατηλός.
gamelă θ. Στρ. λοπάς.
gâmză θ. εἶδος σταφυλῆς.
ganoe θ. πληγὴ χρονία καὶ ἀνίατος | σύφιλις.
gând οὐ. (πλ. gânduri) σκέψις, ἰδέα, gânduri negre μελαναὶ ἰδέαι, gând ascuns ὀπισθοβουλία, a pune gând

rău-cuivà μνησικακῶ κατά τινος, a fi gândul cuivà la σκέπτομαί τι, a fi gând la gând ἔχω τὰς ἰδίας σκέψεις, a-şi mutà gândul ἀλλάσσω ἰδέαν, nici gând οὔτε λόγος | διαλογισμός, a sta pe gânduri διαλογίζομαι, a se pune pe gânduri, a se luà de gând ἀνησυχῶ, dus pe gânduri ἔυθισ ἑνος εἰς σκέψεις | νοῦς, a trece prin gând διέρχομαι τοῦ νοῦ, a-şi zice în gând λέγω κατ' ἐμαυτόν, din gând ἀπὸ καρδίας | σκοπός, a avea de gând σκοπεύω, cu gândul μέ τὸν σκοπόν, a-şi pune în gând σκοπεύω, a pune în gând ἀποφασίζω, mă bat gândurile ἐπιθυμῶ.

gândac ἀ. κολεόπτερον | gândac de gunoiu κάνθαρος, gândac de mătase μεταξοσκώληξ, gândac mirositor αἰγόκερως τῶν Ἄλπεων, gândac de primăvară μηλολόνθη, gândac de scoarță δερμέστης, gândac de turbat κανθαρίς, creşterea gândacilor μεταξοσκωληκοτροφία.

gândăcel ἀ. κάραβος, gândăcel verde κανθαρίς.

gândì (**a**) ῥ. σκέπτομαι | διαλογίζομαι | ἐλπίζω, πιστεύω | ὑπολογίζω, gândesc să plec mâine ὑπολογίζω νὰ ἀναχωρήσω αὔριον. || a se gândì σκέπτομαι, mă voiu gândì peste noapte ἡ νὺξ θὰ μοὶ φέρῃ σκέψεις (φρ.).

gândire θ. σκέψις | ἰδέα | λογισμός.

gândit μετ. ἐσκεμμένος, ὑπολογισμένος, dă de gândit φέρει, προξενεῖ ἀνησυχίαν, nici nu e de gândit οὔτε σκέψις νὰ γίνηται.

gânditor-oare ἐ. σκεπτικός. || ἀ. ὀνειροπόλος.

gang οὐ. διάδρομος | δίοδος θολωτή. || Ὀρυκτ. μεταλλομήτρα.

gângan ἀ. ἀγριόχοιρος.

gângănì (**a**) ῥ. ἴδε gângăvì.

gânganie θ. μικρὸν ἔντομον.

gângav-ă ἐ. τραυλός, τραυλίζων. || οὐσ. ψελλός.

gângăvì (**a**) ῥ. ψελλίζω, τραυλίζω.

gângăvire, gângăvit ἀφ. καὶ μετ. ψέλλισις, ψελλισμένος. || οὐ. τραυλότης.

ganglion οὐ. γάγγλιον.

ganglionar-ă ἐ. γαγγλιακός.

gangrenă θ. γάγγραινα.

gangrenà (**a se**) ῥ. γαγγραινώνομαι.

gangrenare, gangrenat ἀφ. καὶ μετ. γαγγραίνωσις, γαγγραινωμένος.

gangrenos-oasă ἐ. γαγγραινώδης.

gânguri (**a**) ῥ. ψελλίζω, ἀναγινώσκω δυσκόλως | ῥέω ἡσύχως.

gângurire, gângurit ἀφ. καὶ μετ. ψέλλισις, ψελλισμένος.

gânj οὐ. βιβλίς, φλαμουρόσχοινον | σίσυρα, δεματικόν, ἴδε puiuş.

gânjeiu οὐ. λαβὴ ἡλακάτης | ξυλίνη λαβὴ μηχανῆς, μύλου | χαρβάλι.

gânjì (**a**) ῥ. συστρέφω κλάδον δένδρου.

gânsac ἀ. χήν.

găoace θ. κέλυφος (καρπῶν, ὠοῦ) | κοιλότητες ἄρτου | κουκούλι | σκύβαλον δημητριακῶν.

gar! ἐπιφ. κοάκ! a face gar κοάζω.

gară θ. σιδηροδρομικὸς σταθμός.

gărăeală θ. ὑπόκωφος κρότος, γουργουρητόν | διαμαρτύρησις.

garafă θ. φιάλη.

gărăì (**a**) ῥ. κακαρίζω (ἐπὶ χηνῶν) | γουργουρίζω (ἐπὶ ἐντέρων), îmi gărăiau mațele de foame ἡ κοιλιά μου ἔπαιζε ταμπουρᾶ (φρ.) | ἐκβάλλω κρότους ὑποκώφους, συγχεχυμένους.

gărăit οὐ. ἴδε gărăeală.

garaj οὐ. ἐνστάθμευσις, ὑποστέγασις | ὑπόστεγον αὐτοκινήτων.

gără-mără θ. ἔρις ἀτελεύτητος (φατουρειὸ κοιν.).

garant ἀ. ἐγγυητής.

garanță θ. Βοτ. ἐρυθρόδανον.

garantà (**a**) ῥ. ἐγγυῶμαι.

garantare, garantat ἀφ. καὶ μετ. ἐγγύησις, ἐγγυημένος.

garanție θ. ἐγγύησις, a da garanție pentru cineva ἐγγυῶμαι διά τινα.

gârb οὐ. κύφωσις.

gârbaci (**a**) ῥ. μαστιγώνω.

gârbaciu οὐ. χονδρὰ μάστιξ.

gârbiță θ. λωγάνιον ἵππου ἢ βοὸς | ράχις (εἰρων.), i-a muiat gârbița τοῦ ἐμαλάκωσε τὰ κόκκαλα τῆς ράχης | Βοτ. λιμόδωρον.

gârbov-ă ἐ. ἐσκυμμένος, κυρτός, κυφός.

gârbovì (**a se**) ῥ. κύπτω, κυρτώνομαι.

gârbovie θ. κύφωσις.

gârbovină θ. κύρτωσις.

gârbovire ἀφ. κύρτωσις. || θ. προκεχωρημένη ἡλικία, ἔσχατον γῆρας.
gârbovit μετ. κυρτωμένος. || ἐ. ἐσχατόγηρος.
garbulă θ. Ζωολ. ὀνυχόσπινος.
gârolan οὐ. λαιμός, γαργαλιάνος (κοιν.).
gard οὐ. φραγμός, φραγή, gard impletit de nuiele γέρρον, πλοκός, gard din pari χαράκωμα, gard viu δενδρόφρακτον, l'a legat la gard τὸν προσέδεσεν εἰς τὸν φραγμόν, τόν ἠπάτησε, a sări gardul πηδῶ ὑπὲρ τὸν φραγμόν, σφάλλομαι, pune-ţi gard la gură δέσε τήν γλῶσσαν σου (φρ.), politicos ca gardul εὐγενὴς κούτσουρο, copil de după gard νόθος.
gard ἀ. ἴδε guard.
gardă θ. φυλακή, φρουρά, gardă naţională ἐθνοφυλακή.
garden οὐ. ἴδε gardină.
garderobă θ. ἱματιοθήκη, ἱματιοφυφυλάκιον.
gardian ἀ. φύλαξ (συνήθως τῆς νυκτός).
gardină θ. ἐντομὴ τῶν σανίδων βυτίου, ἔνθα εἰσέρχεται ὁ πυθμήν.
gardinar οὐ. ξύστρον βυτινοποιοῦ.
gardinì (**a**) ῥ. παράγω ἐντομὰς ἐπὶ τοῦ βυτίου.
gardist ἀ. ἀστυφύλαξ.
gărdui (**a**) ῥ. περιφράσσω, κλείω διὰ φραγμοῦ.
gărduşă θ. δίκτυον ἰχθύων.
gargară θ. γαργαρισμός.
gărgără θ. ἴδε gărgăriţă.
gargarisì (**a se**) γαργαρίζομαι.
gărgăriţă θ. τρὼξ (σιταρόψειρα κοιν.) | καταστρεπτικὸν στοιχεῖον.
gărgăriţos-oasă ἐ. σαρακοφαγωμένος.
gărgăun ἀ. σφὴξ | ἰδέα, φαντασία, are gărgăuni în cap τὸ ἔχει χαμένο (φρ.), şi-a băgat gărgăuni în cap ἔβαλε διαφόρων εἰδῶν ἰδέας στὸ κεφάλι του (φρ.), a scoate gărgăuni din cap λογικεύω.
gârlă θ. ποτάμιον, are să treacă multă apă pe gârla πολὺ νερὸ θὰ περάσῃ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ γεφύρι, πολλοὺς φούρνους ψωμιὰ θὰ φάγῃ ἀκόμη (φρ.). || ἐπίρ. ἀφθόνως, belelele curg gârlă οἱ μπελάδες ἔρχονται μὲ τὸ σακί (φρ.).
gârliciu οὐ. στενὸς διάδρομος | δίοδος δι' ἧς διέρχονται αἱ ἀμελγόμεναι ἀμνάδες, στροῦγγα | ὀχετὸς ληνοῦ | λαιμὸς χοάνης ὁπόθεν πίπτει ὁ ἀλεθόμενος σῖτος, μάτι σαλευτηρίου.
gârliţă θ. κύφων, κρικέλλα | ρυάκιον.
gârneţ οὐ. κλάδος (δρυός).
garnisì (**a**) ῥ. ἐφοδιάζω, στολίζω.
garnisire, garnisit ἀφ. καὶ μετ. ἐφοδίασις, ἐφωδιασμένος.
gârniţă θ. ἀγριοδρῦς, κέρκος.
garnitură θ. διακόσμησις | ἀκροπρεπίδιον | στόλισμα | ἄρτυμα.
garnizoană θ. φρουρά.
garoafă θ. γαρύφαλλον.
garofiţă θ. ὑπ. τοῦ garoafă, δίανθον, garofiţa mărei Βοτ. στατική.
găsăì (**a**) ῥ. συρίζω ὡς ὁ χήν.
gaşcă θ. καλύβη | ἴδε gazdă | συμμορία, s'a spart gaşca διελύθη ἡ συμμορία.
gâscă θ. χήν, a stricà orzul pe gâşte δίδω τὰ ἅγια τοῖς κυσὶ (φρ.) | γυνὴ ἀνόητος | πλ. κοχλιοστρόφιον ληνοῦ | βραχίονες πηνιστηρίου | πρόεγμα, στύλοι στηρίζοντες τὰ πλάγια τοῦ ἐξώστου | σφαῖρα ζύμης ἀραβοσίτου καὶ τυροῦ | e cu gâsca în barbă ἐλευκάνθη, zice bună dimineaţă gâştelor εἶναι βλάξ.
găscan ἀ. χὴν ἄρρην. || οὐ. ἀγκυροκέραιον (ξύλον ἀγκύρας).
găscar ἀ. χηνοβοσκός.
găscariţă θ. Βοτ. ἱεράκιον τὸ λοβῶδες.
găsì (**a**) ῥ. εὑρίσκω, a găsì din nou ἐπανευρίσκω, a găsì cu cale νομίζω πρόσφορον, nu ştiu ce l'a găsit δὲν γνωρίζω τί ἔπαθε, τί ἔχει, l'au găsit toţi dracii τὸν ἔπιασαν ὅλοι οἱ δαίμονες (φρ.), ce te-a găsit să vii la mine? τί σὲ ἐβίασε νὰ ἔλθῃς παρ' ἐμοί; tocmai acuma ţi-ai găsit să...? τώρα ἀκριβῶς σὲ ἔπιασε νὰ...; || a se găsì εὑρίσκομαι, s'a găsit cine să... ἰδοὺ ἄνθρωπος ποῦ θὰ...
găsire ἀφ. εὕρεσις.
găsit μετ. εὑρημένος, de găsit πρὸς εὕρεσιν, bun găsit καλῶς σᾶς εὗρον, copil găsit ἔκθετον.
găsitor ἀ. εὑρέτης.
gaşper ἀ. μουσικὸς ἀθίγγανος.

gașperiță θ. ἀθιγγανὶς ἀθλία | νύμφη ἀθλία καὶ δύσμορφος (τῶν μύθων).
gasteropode οὐ. πλ. γαστερόποδα.
gastralgie θ. γαστραλγία.
gastric-ă ἐ. γαστρικός.
gastrită θ. γαστρῖτις.
gastronom ἀ. γαστρίμαργος.
gastronomic-ă ἐ. γαστριμαργικός,
gastronomie θ. γαστριμαργία.
gât οὐ. (πλ. gâturi) λαιμός, αὐχήν, a luà de gât πιάνω ἀπὸ τὸν γιακᾶ, ἐναγκαλίζομαι (φρ.), a se luà de gât ἐναγκαλίζομαι, a sta de gât cu cinevà παρακολουθῶ κατὰ πόδας, a strânge de gât στραγγαλίζω, a sta în gât εἶμαι ἀντιπαθητικός, a o luà în gât τὸ παίρνω ἀπὸ καρδιᾶς, a da de gât pe cinevà καταστρέφω τινά, a-și rupe gâtul ἀποτυγχάνω, îmi pun gâtul ἐάζω τὸ κεφάλι μου, pânâ în gât ἕως στὸν λαιμὸν | a turnà pe gât καταπίνω, îl doare gâtul πάσχει ἀπὸ τὸν λαμὸν | gât de sticlă λαιμὸς φιάλης | κοιλὰς μεταξὺ τῶν ὀρέων | ρόφημα (ρουφηξιὰ κοιν.), gât de rac οὐρὰ καραβίδος.
gata ἐπίρ. ἕτοιμος, gata să iasă ἕτοιμος ἵνα ἐξέλθῃ, a da gata τελειώνω, στέλλω εἰς τὸν ἄλλον κόσμον, de-a gata ἀκόπως, bani gata τοῖς μετρητοῖς, fecior de bani gata υἱὸς πλουσίου καὶ ἄσωτος, totdeauna gata ὁλοπρόθυμος, acum totul e gata τώρα τὰ πάντα ἐτελείωσαν.
gâță θ. πλόκαμος, a luà de gâțe πιάνω ἀπὸ τὰ μαλλιὰ (φρ.).
gâtar οὐ. ὑποδέραιον, πλατὺς τελαμὼν περὶ τὸν τράχηλον τοῦ ἵππου.
gătealà θ. ἑτοιμασία | στολισμὸς φιλάρεσκος | ἐνδυμασία.
gătej οὐ. κλαδίσκος πολύφυλλος | πλ. φρύγανα.
gătejel οὐ. Ζωολ. τροχίλος.
gătì (**a**) ῥ. τελειώνω, ἐπὶ nu m'a gătit de ascultare δὲν ἐτελείωσεν ἀκάμη ἡ ἀκρόασίς μου | προετοιμάζω | μαγειρεύω, nu știe să gătească δὲν γνωρίζει μαγειρικήν, a gătì bucate μαγειρεύω | ἐνδύω, στολίζω, a gătit-o mândru τῇ ἔκαμε θαυμασίαν ἐνδυμασίαν. || a se gătì προετοιμάζομαι, a se gătì de drum κάμνω τὰς προετοιμασίας τοῦ ταξειδίου, totul s'a gătit τὸ πᾶν εἶναι ἕτοιμον | στολίζομαι, ἐνδύομαι ἐπιμελημένως.
gătire θ. τέρμα | προετοιμασία πρὸς ἀναχώρησιν.
gătit μετ. προητοιμασμένος | στολισμένος | ἐνδεδυμένος. || οὐ. προετοιμασία (φαγητῶν) | καλλωπισμός.
gâtiță θ. λαιμός, φάρυγξ.
gâtlan οὐ. λαιμὸς ζώων. || ἀ. Ζωολ. πελεκὰν | ἀπτηνοδύτης.
gâtlej οὐ. λαιμὸς | στόμα ζώων.
gâtos-oasă ἐ. μακραύχην, μακρόλαιμος.
gâtui (**a**) ῥ. στραγγαλίζω | πίνω.
gâtuire, gâtuit ἀφ. καὶ μετ. στραγγάλισις, στραγγαλισμένος. || οὐ. στραγγαλισμός.
gănos-oasă ἐ. κοῖλος, κενὸς | τερηδονισμένος (ἐπὶ ὀδόντων).
gănoși (**a**) ῥ. τερηδονίζομαι.
gănoșire, gănoșit ἀφ. καὶ μετ. τερηδόνισις, τερηδονισμένος.
gănoșitură θ. (ἀρχ.) κοιλότης | τερηδών.
gaură θ. κοιλότης, τρῆμα, ὀπή, gaura unei piue τὸ κοῖλον τοῦ ἰγδίου, gaură într'un zid ρωγμὴ τοίχου, gaură în zid ὀπὴ τοίχου, gaură pentru nasturi κομβιοδόχη, cusătură cu găuri κέντημα διαφανές | καλύβη ρυπαρὰ | gaura șarpelui εἰλυός, a se ascunde în gaură de șarpe ἐξαφανίζομαι | nu s'a făcut gaură în cer δὲν εἶναι καὶ τόσῳ μέγα δυστύχημα (φρ.).
găurar οὐ. κέστρον.
găurean-ă ἐ. χονδροειδής.
găurele θ. πλ. Βοτ. σκίλλη δίφυλλος.
găuri (**a**) ῥ. διαπερῶ, διατρυπῶ. || a se găuri διατρυπῶμαι.
găurică θ. ὑπ. τοῦ gaură.
găurire, găurit ἀφ. καὶ μετ. διατρύπησις, διατρυπημένος.
găvan-ă ἐ. κοῖλος. || οὐ. τρυβλίον | κοιλότης, găvanul lingurei κύτταρος (κοῖλον κοχλιαρίου), găvanul solniței ἁλατοδόχη | κοίλωμα ὀκρίβαντος ξυλουργοῦ | în tot anul și găvanul κάθε χρόνο καὶ παιδὶ (φρ.) | γναφευτήριον.
găvănat-ă ἐ. κοῖλος.

găvănătură θ. κοῖλον, κοιλότης, κοίλωμα.
găvăni (**a**) ῥ. κοιλαίνω, ἐκκοιλαίνω.
gavanos οὐ. δοχεῖον ἐκ φαγεντιανοῦ.
gavanos-oasă ἐ. κοῖλος, cap găvănos κουφοκεφαλάκης.
gavanoşel οὐ. μικρὸν δοχεῖον ἐκ φαγεντιανοῦ.
găvet ἀ. λύκος.
gavoazdă θ. καρφίον, γωνία.
găvozdi (**a se**) ῥ. διατρυπῶμαι, καρφώνομαι.
gavrilă ἀ. ὄνομασία λαϊκὴ τῆς ἄρκτου.
gaz οὐ. ἀέριον | πετρέλαιον | gaz aerian φωταέριον | λεπτὴ ὀθόνη (γάζα).
gâză θ. μικρὸν ἔντομον (μετὰ διαφανῶν πτερύγων).
găzar ἀ. πετρελαιοπώλης.
gazdă θ. φιλοξενῶν, ἀμφιτρύων | οἰκοκυρά | κατοικία προσωρινή, a trage în gazdă la cineva φιλοξενοῦμαι παρά τινος | κρησφύγετον, gazdă de hoţi λησταποδόχος | σκοπός, σκοποβολή.
găzdac ἀ. σπιτονοικοκύρης.
găzdoaie θ. οἰκοκυρά.
găzdui (**a**) ῥ. φιλοξενῶ, παρέχω κατοικίαν προσωρινῶς | λησταποδοχῶ | καταβαίνω παρά τινι (φιλοξενοῦμαι).
găzduire, găzduit ἀφ. καὶ μετ. φιλοξένησις, φιλοξενημένος. ‖ οὐ. φιλοξενεία | στεγανόμιον, ξενοδοχιάτικα.
găzduitor-oare ἐ. φιλόξενος.
gazel οὐ. ἀραβικὴ ποίησις.
gazelă θ. Ζωολ. κεμάς.
gazetă θ. ἐφημερίς.
gazetar ἀ. ἐφημεριδογράφος.
gazetărie θ. ἐφημεριδογραφία, δημοσιογραφία.
gazier ἀ. πετρελαιοπώλης, ὑπάλληλος ἀεριόφωτος.
gaziu ἀ. νικητὴς (τουρκιστί).
gazofilachie θ. θησαυροφυλάκιον.
gazogen οὐ. ἀεριογενές.
gazometru οὐ. ἀεριόμετρον.
gazos-oasă ἐ. ἀεριώδης, apă gazoasă ὕδωρ ἀεριοῦχον.
geabă ἐπίρ. ἀνωφελῶς, ματαίως, degeaba îl rugăm ἀδίκως, εἰς μάτην τὸν παρακαλοῦμεν, a munci degeaba ἐργάζομαι δωρεάν, degeaba s'a supărat ἀλόγως ἐθύμωσε.
gealzeà θ. φόρος | πρόστιμον.
gealamină θ. ὀξεῖδιον ψευδαργύρου.
gealat ἀ. δήμιος | Ζωολ. μυιοθήρας.
gealău οὐ. ρυκάνη.
geam οὐ. ὕελος, cu geamuri ὑελόφρακτος, geam de vitrină καθρέπτης, ὕελος προθήκης, a sta la geam βλέπω ἀπὸ τοῦ παραθύρου | πλ. (εἱρων.) ματοϋάλια, cu geamurile la ochi ὑελοφόρος.
geamàla θ. προσωπιδοφόρος | ὑφηλοῦ ἀναστήματος.
geamăn-ă ἐ. καὶ οὐσ. δίδυμος | πλ. gemeni Ἀστρ. Δίδυμοι.
geamantan οὐ. μάρσιππος, ταξειδιωτικὸς σάκκος, a-şi face geamantanul ἑτοιμάζομαι διὰ ταξείδιον.
geamăt οὐ. (πλ. gemete) οἰμωγή, ὀδυρμός.
geambaş ἀ. ζωέμπορος.
geambaşlâc οὐ. ζωεμπορία, ἱππωνία.
geamgiu ἀ. ὑελοπώλης | ὑελοθέτης.
geamie θ. τουρκικὸν τέμενος (τζαμίον).
geamlâc οὐ. ὑελόφρακτος στοὰ | ὕελωμα | προθήκη | αἱ ὕελοι (γενικῶς).
geamparale θ. πλ. κρέμβαλα, χειροκρόταλα | λαρυγγισμός.
geană θ. βλεφαρίς, a da ochii în gene ἀποκοιμῶμαι | καθαρὸς οὐρανὸς μεταξὺ νεφῶν | geana zilei αὐγὴ | geana câmpului ὁρίζων.
geanabet ἀ. ἄνθρωπος κακὸς | κακόψυχος.
geandră θ. τυρίνη, φαγητὸν μετ'ἀρτύματος καὶ τεμαχίων ἀραβοσιτίνου πλακοῦντος.
geamfez οὐ. λεπτὸν μεταξωτὸν ὕφασμα.
geantă θ. μικρὸς ταξειδιωτικὸς σάκκος | φυσιγγιοθήκη.
gear οὐ. ἐπώμιον ἐκ κασμιρίου.
gebegiu ἀ. ἐπιμελητὴς τῶν νεωρίων.
gebreà θ. ἀπόμακτρον μαγειρείου.
gelat ἀ. ἴδε gealat.
gelatină θ. πηκτὴ | ἰχθυόκολλα.
gelatinos-oasă ἐ. πηκτώδης.
gelep ἀ. προβατοκάπηλος.
gelişteа (**în**) ἐπίρ. ἐν τῷ ῥεύματι.
gelos-oasă ἐ. ζηλότυπος. ‖ ἐπίρ. ζηλοτύπως.
gelozie θ. ζηλοτυπία.
geluceală θ. ρυκάνισμα.

gelui (a) ρ. ρυχανίζω.
geluire, geluit ἀφ. καὶ μετ. ρυκάνισις, ρυκανισμένος.
geluitură θ. ρυκανίδι.
gemă θ. πολύτιμος λίθος. || ἐ. ὀρυκτός. sare gemă ὀρυκτὸν ἅλας.
gemănare θ. γομφωτὴρ τοῦ ὀπισθίου τῆς ἁμάξης.
gemănăriță θ. Βοτ. ὀρχιδέα.
gemăt οὐ. γογγυσμός.
gemațiune θ. ἐκβλάστησις.
gemător-oare ἐ. ὀδυρόμενος. || οὐσ. παραπονιάρης, κλαψιάρης (κοιν.).
geme (a) ρ. στενάζω. οἰμώζω. ὀδύρομαι | εἶμαι ὑπέρπλεως, curtea geme de lume ἡ αὐλὴ ἔστενεν ἐκ τοῦ πλήθους | συμπτύσσομαι.
gemere θ. ὀδυρμός.
geminat-ă ἐ. δίδυμος (ἐπὶ φύλλων).
gen οὐ. (πλ. genuri) γένος, genul omenesc τὸ ἀνθρώπινον γένος | genul feminin Γραμ. θηλυκόν.
gendarm ἀ. χωροφύλαξ.
gendarmerie θ. χωροφυλακή.
genealogic-ă ἐ. γενεαλογικός.
genealogie θ. γενεαλογία.
genealogist ἀ. γενεαλόγος.
generà (a) ρ. γενικεύω.
general-ă ἐ. γενικός. || οὐσ. στρατηγός. || ἐπίρ. în general γενικῶς.
generalisim ἀ. ἀρχιστράτηγος.
generalitate θ. γενικότης, τὸ γενικόν.
generalizà (a) ρ. γενικεύω. || a se generaliza γενικεύομαι.
generalizare, generalizat ἀφ. καὶ μετ. γενίκευσις, γενικευμένος.
generalizați(un)e θ. γενίκευσις.
generalizator ἀ. γενικεύων.
generați(un)e θ. γενεά.
generator-oare ἐ. παραγωγός. | οὐ. θερμοπαραγωγός.
genere (în) ἐπρ. γενικῶς.
generic-ă ἐ. γενικὸς ἢ τοῦ γένους.
generos-oasă ἐ. γενναιόδωρος. || ἐπίρ. γενναιοδώρως.
generozitate θ. γενναιοδωρία.
genezà θ. γένεσις.
genial-ă ἐ. μεγαλόνους, μεγαλόψυχος.
genialitate θ. μεγαλόνοια. πνεῦμα, μεγαλοφυΐα.
genistă θ. Βοτ. ἴδε drobită.
genital-ă ἐ. γεννητικός.
genitiv οὐ. Γραμ. γενική.
genitori ἀ. πλ. γεννήτορες, γονεῖς.
geniu ἀ. μεγαλοφυΐα.
genos-oasă ἐ. μεγαλόψυχος.
gentaș ἀ. κατασκευαστὴς ἁλιζῶν.
gențiană θ. Βοτ. γεντιανή.
gentil-ă ἐ. εὔχαρις. || ἐπίρ. μετὰ χάριτος, ἐπιχαρίτως.
gentileță θ. χάρις. τὸ εὔχαρι.
gentilom ἀ. εὐγενής, εὐπατρίδης.
genuchiu ἀ. γόνυ, în genuchi γονυκλινῶς, a cădea în genuchi γονατίζω, căderea în genuchi γονυκλισία.
genuflexiune θ. γονυκλισία.
genuin-ă ἐ. ἐκ καθαρᾶς πηγῆς.
genunchiat-ă ἐ. γονυπετής.
genunchiere θ. πλ. ἐπιγονάτια. περικνήμια.
genune θ. ὕδωρ ἔχθυ καὶ ὕφαιμον | ἄφυτος.
geodezic-ă ἐ. γεωδαισικός.
geodezie θ. γεωδαισία.
geognozie θ. γεωγνωσία.
geograf ἀ. γεωγράφος.
geografic-ă ἐ. γεωγραφικός.
geografie θ. γεωγραφία.
geolog ἀ. γεωλόγος.
geologic-ă ἐ. γεωλογικός.
geologie θ. γεωλογία.
geometric-ă ἐ. γεωμετρικός.
geometrie θ. γεωμετρία.
geometru ἀ. γεωμέτρης.
georgină θ. Βοτ. δάλεια.
georgiță θ. πλ. ἀνθεμίς.
ger οὐ. στύξ, παγερὸν ψῦχος. e ger de crapă pietrile κάνει ἰσχυρότατον ψῦχος. e ger mare κάνει μέγα ψῦχος, παγωνιὰ (κοιν.).
gerà (a) ρ. διευθύνω (κατάστημα ἐμπορικόν).
gerar ἀ. ἴδε phenar.
geratic-ă ἐ. ψυχρός, παγερός, χειμερινός.
geremeà θ. πρόστιμον | lucru de geremeà χονδροειδὴς ἐργασία.
geret οὐ. ἀργοτικά.
gerg οὐ. (ἀσχ.) διεφθαρμένη διάλεκτος, συνθηματική.
gerid οὐ. κοντός, ἀκόντιον | ἀγὼν ἱππικὸς δι' ἀκοντίου.

gerilă θ. ριγηλὸς (τρεμούλας κοιν.).
german-ă ἐ. καὶ οὐσ. γερμανικός, Γερμανός.
germanic-ă ἐ. γερμανικός.
germanism οὐ. γερμανισμός.
germanist ἀ. γερμανιστής.
germanizà (a) ῥ. ἐκγερμανίζω.
germanizare, germanizat ἀφ. καὶ μετ. ἐκγερμάνισις, ἐκγερμανισμένος.
germanofil-ă ἐ. γερμανόφιλος.
germen οὐ. σπόρος.
germinà (a) ῥ. βλαστάνω, φύομαι.
germinare, germinat ἀφ. καὶ μετ. βλάστησις, βλαστημένος.
germinaţi(un)e θ. βλάστησις.
geros-oasă ἐ. ψυχρὸς | κατάψυχρος | παγωμένος (συνεκδ.).
gerueală θ. παροδικὸν ψῦχος.
gerui (a) ῥ. κάμνει ψῦχος, παγώνει.
geruleţ οὐ. ὑποκ. τοῦ ger.
gerundiv οὐ. παθητικὴ μετοχή.
gerundiu οὐ. γερούνδιον.
gest οὐ. χειρονομία | πρᾶξις (συνεκδ.).
gestaţi(un)e θ. κύησις.
gesticulà (a) ῥ. χειρονομῶ.
gesticulare, gesticulat ἀφ. καὶ μετ. χειρονόμησις, χειρονομημένος.
gesticulator ἀ. χειρονομῶν.
gestiune θ. διαχείρησις.
get-beget ἐπίρ. ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν, καθαρόαιμος, καθ' αὑτό.
gevreà θ. (πλ. gevrele) μεταξωτὸν μανδήλιον κεντημένον διὰ χρυσῶν νημάτων.
geyser ἀ. θερμοπίδαξ.
gheaţă θ. Βοτ. μεσημβριάνθεμον.
gheb οὐ. κύφωσις.
ghebe θ. Βοτ. λαγώχειλος, κανθαρύλλη | Ζωολ. κράκτης.
ghebos-oasă ἐ. κυφός.
gheboşi (a se) ῥ. κυφώνομαι | κυρτώνομαι.
gheboşie θ. κύφωσις, κύρτωσις.
ghebreà θ. ἀπόμακτρον μαγειρείου, σφουγγαρόπανον.
ghecit οὐ. δίοδος, στενωπός.
gheenă θ. γέεννα, κόλασις.
ghelir οὐ. (πλ. gheliruri) δῶρον | κέρδος | ὠφέλεια.
ghem οὐ. (πλ. ghemuri) τολύπη a face ghem περιελίσσω, a se face ghem κυρτώνομαι, συμμαζεύομαι | ὁ τρίτος στόμαχος τῶν μυρηκαστικῶν | νόσος τῶν ἄρθρων (τῶν ζώων).
ghemigilâc οὐ. ναυτιλία.
ghemiş ἀ. ἀνθρωπίσκος (μυθικὸν πρόσωπον), νάνος.
ghemotoc οὐ. ἀγαθίς, μεγάλη τολύπη.
ghemueală θ. περιελιγμός, συστολή.
ghemuì (a) ῥ. συστέλλω, περιελίσσω. a se ghemuì περιελίσσομαι | συστέλλομαι | περιμαζεύομαι.
ghemuire, ghemuit ἀφ. καὶ μετ. περιέλιξις, περιειλιγμένος.
ghenar ἀ. Ἰανουάριος (Γεννάρης).
gheojghiore ἐπίρ. ὀφθαλμοφανῶς, ἐν πλήρει ἡμέρᾳ.
gheonoaie θ. Ζωολ. δρυοκόπος | μέγαιρα (σενεκδ.
gheonoiu ἀ. Ζωολ. δρυοκόπος (ἄρρην) | σφύρα τῶν λατόμων.
gheorghin ἀ. ἄκανθα.
gheorghină θ. Βοτ. εὐανθής, θάλεια.
gheran οὐ. λαβὴ ψαλίδος βυτινοποιοῦ.
gherdan οὐ. περιδέραιον | στέφανος.
gherdap οὐ. καταρράκτης (τοῦ Δουνάβεως).
gheretă θ. σκοπιά.
gherg οὐ. οἰκόσημον.
gherghef οὐ. μάγγανος (πρὸς κέντημα).
gherghir οὐ. θολωτὸν δωμάτιον | δωμάτιον ἀχρήστων | κελλάρι.
gheridon οὐ. μονόπους τράπεζα.
gherlă θ. φυλακή.
gherman ἀ. ἑορτὴ τῆς 1 Μαΐου ἑορταζομένη πρὸς ἀποφυγὴν τῆς καταστροφῆς τῶν σιτηρῶν ὑπὸ ἐντόμων.
ghermesut οὐ. λινομέταξον Ἀλεπίου.
gheroc οὐ. μακρὸν ἔνδυμα σχιστὸν ὄπισθεν.
gheşeft οὐ. ὑπόθεσις (αἰσχροκερδής) | αἰσχροκέρδεια.
gheşeftar ἀ. αἰσχροκερδής.
gheţar ἀ. παγὼν | αἰώνιοι παγετοὶ | παγοπωλητής.
gheţărie θ. ἀποθήκη πάγου | παγοποιεῖον.
gheţoiu οὐ. τμῆμα μέγα πάγου.
gheţos-oasă ἐ. παγωμένος, πλήρης πάγου.
ghete θ. πλ. ὑποδημάτια μποτίνια (κοιν.).
ghetre θ. πλ. περισφύρια.
gheţuş οὐ. ἐπίπαγος.

gheţuşcă θ. γλίστρα.
ghevghir οὐ. ἴδε gherghir.
ghevmă θ. ἡμέρα τῆς παύσεως τοῦ πρίγκηπος.
ghiară θ. γαμψὸς ὄνυξ | ἰσχὺς (συνεκδ.), e în ghiarele lui εἶναι εἰς τὰς χεῖρας του, εἰς τὴν διάθεσίν του, a-şi ascunde ghiarele κρύπτω τοὺς ὄνυχας.
ghiaţă θ. πάγος, a se da pe ghiaţă ὀλισθαίνω, παγοδρομῶ, a fi de ghiaţă εἶμαι ψυχρὸς ὡς ὁ πάγος | bani ghiaţă τοῖς μετρητοῖς, are bani strânşi ghiaţă ἐξοικονόμησε χρήματα, l'a făcut mama pe ghiaţă εἶναι νοθογενής | πλ. gheţuri παγετοί.
ghiaţară θ. Βοτ. συκοειδές.
ghiaur ἀ. ἄπιστος.
ghiavol ἀ. ἴδε diavol.
ghibăci (**a**) ῥ. εἶμαι ἐπιδέξιος, ἐπιτυγχάνω.
ghibaciu ἐ. ἴδε dibaciu.
ghibirdie ἀ. ὄνομα νάνου πονηροῦ (ἐν τοῖς μύθοις) | χαμίνιον.
ghicì (**a**) ῥ. μαντεύω, προλέγω, προφητεύω.
ghicire θ. μαντεία, πρόρρησις, προφητεία.
ghicit μετ. μαντευμένος. || ἐπίρ. pe ghicite εἰς τὴν τύχην. || οὐ. μαντεία, προφητεία.
ghicitoare θ. μάντις, προφῆτις, ghicitoare prin cărţi χαρτομάντις | αἴνιγμα, ghicì ghicitoarea mea! μάντευσε ἂν εἰμπορῇς.
ghicitor ἀ. μάντις, προφήτης. || ἐ. προφητικός. || πλ. Βοτ. κολχικόν.
ghicitură θ. αἴνιγμα.
ghid ἀ. ὁδηγός.
ghidălau ἐ. ρωμαλέος.
ghidanao οὐ. σφυρίον μὲ κεφαλὴν λιθίνην.
ghidi! ἐπιφ. στάσου! σοῦ δείχνω ἐγώ!
ghidon οὐ. πηδάλιον ποδηλάτου.
ghiduş ἀ. φέναξ.
ghiduşie θ. φενακισμός, φόρτος.
ghiere θ. πλ. ἀγκύριον, ἁρπάγιον, ἧλος ἀγκυλωτός, τζινέτι.
ghies οὐ. ὥθησις, ἐξώθησις, a da ghies διάζω, ἐρεθίζω.
ghiftuì (**a**) ῥ. τρέφω διὰ τῆς βίας, παραγεμίζω. || a se ghiftuì ὑπερτρέφομαι, παραγεμίζομαι.
ghiftuire, ghiftuit ἀφ. καὶ μετ. παραγέμισις, παραγεμισμένος. || ἐ. ὑπερτραφής.
ghighiuţă θ. ὁ Διάβολος (λαϊκ.).
ghighosì (**a**) ῥ. ξυλοκοπῶ.
ghigilio οὐ. νυκτικὸς σκοῦφος.
ghigoagă θ. οἶστρος | ἔντομον.
ghigorţ ἀ. Ζωολ. ἴδε cosac.
ghijoagă θ. ἀχαμνόων, ghijoagă urăcioasă ce eşti εἶσαι ἕνα φοφῆμι (φρ.).
ghilan ἐ. φέρων λευκὰς γραμμὰς | ἀμελὴς (συνεκδ.).
ghilău οὐ. ἴδε gealău.
ghilbaş ἀ. ἀλλὰς (λουκάνικον).
ghilde θ. πλ. ἀγροὶ ἐσπαρμένοι.
ghilemele θ. πλ. Τυπ. εἰσαγωγικά.
ghilicel ἀ. ἴδε ghiocel.
ghilitoare θ. νιπτήρ.
ghilisì (**a se**) ῥ. σαπωνίζομαι.
ghilotină θ. λαιμητόμος.
ghilotinà (**a**) ῥ. καρατομῶ.
ghilotinare, ghilotinat ἀφ. καὶ μετ. καρατόμησις, καρατομημένος.
ghilţiu οὐ. βρόχος, ἀγχόνη.
ghimber ἀ. Βοτ. ζιγγίβερι.
ghimie θ. ἀτμάκατος, ἀκάτιον πρὸς φόρτωσιν.
ghimirlie θ. πρίων βυτινοποιοῦ μὲ λεπτὴν κοπίδα | καλύβη ἑτοιμόρροπος.
ghimpariţă θ. Βοτ. κρυψίς
ghimpe ἀ. Βοτ. ἀκανθωτὸν ξάνθιον, ghimpe mare ὀνόπερδον | κέντρον, a sta pe ghimpi κάθημαι ἐπὶ κέντρων, ἐπὶ ἀκανθῶν.
ghimpos-oasă ἐ. ἀκανθώδης.
ghimpră θ. Ζωολ. πυρρόλας.
ghimbruc οὐ. τελωνεῖον.
ghimbruccìu ἀ. τελώνης
ghin οὐ. φλὲψ ἐν τῷ ξύλῳ | κοπίς, τομεὺς | σκαπάνη ἀμφίκυρτος.
ghinadao οὐ. καλαῦροψ, μαγγοῦρα.
ghindă θ. ἄκυλος, βάλανος (δρυὸς) | Χαρτ. τρίφυλλον.
ghindar ἀ. Βοτ. δρῦς | Ζωολ. ἴδε gailă.
ghindie ἀ. κοντόχονδρος.
ghindurà θ. βάλανος | ὄγκος εἰς τὸ μέτωπον | πλ. ἀμυγδαλαί.
ghinduriţă θ. ὑπ. τοῦ ghindurà.
ghinduros-oasă ἐ. ἀδενώδης, ὀζώδης.
ghiniol ἀ. Φασουλῆς, νευροσπαστον.

ghinion οὐ. κακοτυχία, ἀτυχία.
ghint οὐ. ἕλιξ κοχλίου | ῥάβδωσις (ἐσωτερικὴ ὅπλου, τηλεβόλου).
ghinţ ἀ. τεμάχιον ξύλου διευρύνον τὸ ὑπόδημα.
ghinţeală θ. διεύρυνσις ὑποδήματος.
ghintui (a) ῥ. ῥαβδώνω (ὅπλον).
ghintuire, ghintuit ἀφ. καὶ μετ. ῥάβδωσις, ῥαβδωμένος.
ghintuitură θ. ῥάβδωσις.
ghintuleţ οὐ. καρφίον μὲ πλατεῖαν κεφαλήν.
ghinţură θ. Βοτ. γεντιανὴ σταυρωτή.
ghioacă θ. κέλυφος (ὠοῦ, καρπῶν) ὄστρακον | κογχύλιον | a scoate din ghioace ἐκγλύφω, ἐγάζω πουλιὰ ἀπὸ τὸ αὐγό.
ghioagă θ. σιδηρᾶ ῥάβδος, σιδηροῦν ῥόπαλον
ghioalcă θ. ἴδε leoarcă.
ghioază θ. μηδαμινὸν πρᾶγμα, ἀσήμαντον.
ghiobec οὐ. ἴδε zăbun.
ghioc ἀ. Βοτ. ἴδε albăstriţă.
ghioc ἀ. κυπραία (κοχλίας θαλάσσιος) κογχύλιον, a da cu ghiocul θριοβολῶ, προλέγω τὰ μέλλοντα διὰ τοῦ κογχυλίου.
ghiocei ἀ. πλ. ἴα. ghiocei bogaţi λευκόϊα, ghiocei de grădină νάρκισσος, ghiocei de toamnă ἀναρυλλὶς κιτρίνη, a pus ghiocei la urechia τὸν ἠπάτησε (φρ.).
ghiociu οὐ. μεγάλη φορτάμαξα | ἀποσκευαὶ μετακομιζόμεναι.
ghiol οὐ. στρόβιλος ὕδατος, βάραθρον | λίμνη (Δοβρούτζης).
ghiolbană θ. γυνὴ παχύσαρκος.
ghiolc οὐ. χειρόπλεκτον.
ghiold οὐ. ἴδε ghiont.
ghioldum οὐ. ἴδε ghiold.
ghionghionele θ. πλ. μικρὰ γυναικεῖα καλλωπίσματα.
ghionghionisi (a se) ῥ. ἀκκίζομαι.
ghionoaie θ. ἴδε gheonoaie.
ghionoiu οὐ. κέστρον.
ghiont οὐ. γρόνθος | κόνδυλος | κατακεφαλιά.
ghiontui (a) ῥ. γρονθοκοπῶ.
ghiorăi (a) ῥ. ἴδε chiorăi.
ghiordan οὐ. ἴδε gherdan.

ghiordie θ. σισύρα (γυναικός).
ghiordum οὐ. εἶδος χαρτοπαιγνίου.
ghiorlan ἀ. μέγας μῦς | χονδροειδὴς ἄνθρωπος.
ghiorlăni (a) ῥ. τρυπῶ τὴν γῆν.
ghiorţ οὐ. ἐρυγή.
ghiorţăi (a) ῥ. ἐρεύγομαι.
ghios ἐ. κατάλευκος (ἐπὶ κεράτων βοός).
ghiotură θ. ὁλότης. | ἐπίρ. cu ghiotura κατ' ἀποκοπήν, χονδρικῶς | ἀφθόνως.
ghiozdan οὐ. μέγα χαρτοφυλάκιον | σάκκος βιβλίων μαθητοῦ.
ghipean ἀ. ἵππος ταχυδρομικός.
ghips οὐ. γύψος. lucrător de ghips γυψοπλάστης, carieră de ghips γυψωρυχεῖον, a tencui cu ghips γυψώνω, τιτανώνω.
ghipsariţă θ. Βοτ. γυψόφιλον.
ghircă θ. σκληρὸς σῖτος.
ghirlandă θ. στέφανος ἐξ ἀνθέων.
ghisdeiu ἀ. Βοτ. βούκερας.
ghişeu οὐ. θυρὶς (γραφείου).
ghiţă ἀ. πρόσωπον κρυψίνουν, nu te fă ghiţă μὴ κάνῃς τὸν ἀνήξερον (φρ.).
ghitang ἀ. νόθος, ἀμφιγενής.
ghitară θ. κιθάρα.
ghitarist ἀ. κιθαρωδός.
ghiţiman ἀ. ἴδε alivenci.
ghiţion οὐ. μαστίχη, μίγμα πρὸς συγκόλλησιν.
ghiţos-oasă ἐ. μακρόμαλλος (φλοκωτὸς κοιν.).
ghiuden οὐ. ἀλλὰς (λουκάνικον).
ghiuduneà θ. ἀπάτη, ἐν τῇ φράσει a trage cuivà o ghiuduneà ἀπατῶ.
ghiugiu ἀ. Ζωολ. κάστωρ.
ghiuj ἀ. γέρων φαιόθριξ.
ghiujgălau ἀ. παληόγερος.
ghiul οὐ. τολύπη, δακτυλιοκαδάμας.
ghiuleà θ. σφαῖρα τηλεβόλου, de-a ghiulelele παιδ. σφαιροβολία.
ghiuleană θ. ὑάλινος σφαῖρα.
ghiuluş οὐ. συνέλευσις, συνεδρίασις.
ghium οὐ. ὑδροχόη, κωνίς.
ghiunie θ. στάθμη (τῶν λεπτουργῶν).
ghiurghiuliu-e ἐ. καταπόρφυρος.
ghiurvegileà θ. νίτρον.
ghiveciu οὐ. δοχεῖον ἀνθέων | κρεοκάκκαβος, φαγητὸν ἐκ διαφόρων ὀσπρίων | σιρός, λάκκος πρὸς ἐναπόθεσιν σίτου | ἀνάμιξις ἀνάρμοστος, ghiveciu

literar φιλολογικὸν συνανάθλεσμα. εἶδος ἄνθρακος.
ghivint οὐ. ἕλιξ κοχλίου.
ghivintui (a) ῥ. κοχλιόνω.
ghivintuire, ghivintuit ἀφ. καὶ μετ. κοχλίωσις, κοχλιωμένος.
ghiviziu-e ἐ. ζαθηέρυθρος, πορφυροῦς.
ghizd οὐ. ὑπένδυσις φράκτου, τραῦχηλος.
ghizdav-ă ἐ. ἐπιτηδευμένος τὴν ἐνδυμασίαν.
ghizdeiu ἀ. Βοτ. τρίφυλλον γωνιῶδες.
ghizdui (a) ῥ. ὑπενδύω φράκ.
ghizduit οὐ. ὑπένδυμα φράκτου σανίδωμα.
ghizluc ἀ. ἔνδυμα χωρικῶν.
giandră θ. γυρίνη, κουκούτι ἐξ ἀρχαλαίβρου.
gibernă θ. πυριτοθήκη.
gig οὐ. τεμάχιον μέγα ὑφάσματος (70-100 μέτρων).
gigant ἀ. γίγας.
gigantic-ă ἐ. γιγάντειος.
gigantomahie θ. γιγαντομαχία.
gigăt-ă ἐ. εὐκίνητος, εὐτραπής.
gigea-gigica ἐ. ὡραῖος ἐν τῇ φρασεολογίᾳ τῶν μικρῶν παιδίων.
gigne θ. πλ. διάφραγμα υποπτῆρος σιδηρουργῶν.
gimbir οὐ. cimbir.
gimnazial-ă ἐ. γυμνασιακός.
gimnaziare ἀ. γυμνασιάρχης.
gimnaziu οὐ. γυμνάσιον (ἀτελὲς λύκειον).
gimnastic-ă ἐ. γυμναστικός, | θ. γυμναστική, | ἀ. γυμναστής.
gin οὐ. κακὸν πνεῦμα.
gineceu οὐ. γυναικωνίτης.
ginecolog ἀ. γυναικολόγος.
ginecologic-ă ἐ. γυναικολογικός.
ginecologie θ. γυναικολογία.
ginere ἀ. γαμβρός.
gineri (a) ῥ. κάμνω τινὰ γαμβρόν.
ginerică ἀ. γαμβρος χαϊδευτικῶς γαμβρούλης.
gingaş-ă ἐ. λεπτοφυής, τρυφερός, εὐαίσθητος | χαρίεις, | ἐπ. τρυφερῶς.
gingăşie θ. λεπτότης, τρυφερότης, χάρις.
gingie θ. οὖλον.
gingirliu-e ἐ. φιλάρεσκος, χαρίεις | ὁ
caţea gingirlie ἀσέλγεια κατὰ μετὰ φυσαλίδων εἰς τὴν ἐπιφάνειαν.
ginistră θ. ἴδε drobiţă.
ginte θ. ἔθνος. gintea latină τὸ λατινικὸν ἔθνος. dreptul ginţilor τὸ δίκαιον τῶν ἐθνικοτήτων.
gioarsă θ. ἴδε cioarsă.
giol οὐ. καταβολή ἐπὶ χαρτοπαιγνίου ἢ ἐπὶ τοῦ παιγνιδίου τῶν ἀστραγάλων. a da puiu de giol κερδίζω ὅλους τοὺς ἀστραγάλους, κλέπτω συνεχῶς. dă puiu de giol la inel τῷ κλέπτει τὸ δακτυλίδιόν του.
giolar ἀ. ὁ κατὰ τὸ παίγνιον κερδίζων ὅλην τὴν καταβολήν καταχραστής.
gioli (a) ῥ. κερδίζω διὰ μιᾶς ὅλην τὴν μερίδα τοῦ παιγνιδίου καταχρῶμαι.
giolit μετ. τουφρωμένος καὶ...
gionată θ. κνήμη.
giorno (a) ἐπίρ. ὡς ἡμέρα φωτεινότατα.
giorsăi (a) ῥ. στολίζω διὰ μικρῶν στολιδίων. a se giorsăi στολίζομαι.
gir οὐ. πλ. giruri ὀπισθογράφησις.
gira (a) ῥ. ὀπισθογραφῶ ἐγγυῶμαι.
girafă θ. καμηλοπάρδαλις.
girant ἀ. ἐγγυητής.
gireadă θ. θημωνιά.
gistină θ. Βοτ. κάστανον.
giuban ἀ. ἐραστής.
giubea θ. εἶδος ἐπανωφορίου τῶν εὐγενῶν καὶ ἱερέων (φορεμα κοινό).
giubeică θ. βραχὺς ἐπενδύτης τῶν χωρικῶν τοῦ Βανάτου.
giubeliu ἀ. εὐγενὴς φορῶν εἶδος ἐπανωφορίου | ὀπισθοδρομικὸς συνεχῶς.
giuben οὐ. ἴδε joben.
giudeă θ. λόγχη.
giugiuleală θ. φωνεία χαρχαλισμός.
giugiuli (a) ῥ. φωνεύω χαρχαλίζω. a se giugiuli φιλοῦμαι.
giui (a) ῥ. ἀρχῶ, ἐπαρκῶ.
giulgiu οὐ. λεπτὸν ὕφασμα πανικὸς giulgiu de albă ceaţă πανικὸς λαμπῆς ὀμίχλης σάβανον.
giulgiui (a) ῥ. καλύπτω διὰ πανίου | σαβανόνω.
giumbuş οὐ. διασκέδασις γέλοια μετὰ διασκεδάσεως.
giumbuşel-ică ἐ. διασκεδαστικός.
giurgină θ. χορὸς βακχικὸς τουρκικός.

a jucà pe cineva giurgină ἄγω καὶ φέρω τινὰ (φρ.).
giurgiuveà θ. ἴδε cercevea.
giuvaer οὐ. κόσμημα, θησαυρός, un giuvaer de om χρυσὸς ἄνθρωπος.
giuvaergiu ἀ. κοσμηματοπώλης, ἀδαμαντοπώλης.
giuvaericà θ. κόσμημα.
giuvelà θ. κόσμημα.
givorniţă θ. χιονοστρόβιλος, χιονοθύελλα, λαίλαψ.
glacial-ă ἐ. παγετώδης, παγωμένος.
gladiator ἀ. μονομάχος (Ρώμης).
gladiş ἀ. Βοτ. σφένδαμνος.
glaf οὐ. συναρμογὴ τῶν δύο παραστατῶν τῆς θύρας.
glăfui (a) ῥ. συναρμόζω τοὺς παραστάτας τῆς θύρας.
glăfuire, glăfuit ὀυ. καὶ μετ. τοῦ glăfui.
glagolitic ἐ. σλαβωνικὸν ἀλφάβητον).
glagore θ. ἐξυπνάδα, παιδεία, nu-i glagore in cap εἶναι ἀνόητος.
glajă θ. ἐκύαλος, φιάλη.
glam οὐ. σταλακτίτης.
glamăiu οὐ. μοχλὸς θύρας.
glandă θ. ἀδήν.
glandulă θ. ἀδενίσκος.
glandular-ă ἐ. ἀδενικός, ἀδενώδης.
glanţui (a) ῥ. στιλβώνω.
glanţ οὐ. στίλβωμα, βερνίκιον.
glas οὐ. (πλ. glasuri) φωνή, ἦχος, după glas κατὰ τὴν φωνήν, fără glas ἄφωνος, intr'un glas ὁμοφώνως, a mai scoborît glasul κατέβασε τὴν φωνήν του, ἤλλαξε τρόπον τοῦ φέρεσθαι, i s'a tăiat glasul ἐκόπη ἡ φωνή του | ἄγγελμα, πληροφορία | μελῳδία, τόνος | πλ. τόνοι ἀνατολικῆς μουσικῆς | ψῆφος, glasurile alegătorilor αἱ ψῆφοι τῶν ἐκλογέων.
glasè ἐ. λεῖος, στιλπνός, mănuşi glasè χειρόκτια ἐκ δέρματος στιλπνοῦ ζαχαρόπηκτος, fructe glasè ὀπῶραι ζαχαρόπηκτοι.
glasnic-ă ἐ. ἠχηρός, slovă glasnică φωνῆεν.
glastră θ. δοχεῖον ἀνθέων καὶ φυτῶν, γλάστρα.
glăsui (a) ῥ. προφέρω, ψάλλω, ὁμιλῶ, aşa glăsueşte zapisul οὕτως ἀναφέρει τὸ συμβόλαιον.
glăsuire θ. φωνή, intr'o glăsuire ὁμοφώνως.
glavă θ. κεφαλή (εἰρων.), κεφάλα, κούτρα (κοιν.).
glavăniţă θ. κρανίον.
glavatină θ. σταθμόν.
ghebă θ. βῶλος γῆς.
gleznă θ. ἀστράγαλος.
glicerină θ. γλυκερίνη.
glicină θ. γλυκίνη.
glicoză θ. γλυκογόνον, σάκχαρον.
glidi (a) ῥ. ἐπιλλίζω, στραβοκυττάζω.
glie θ. πόα.
gligan ἀ. κάπρισκος | ὑψηλόσωμος.
glipticà θ. γλυπτική.
gliptotecà θ. γλυπτοθήκη.
gloabă θ. πρόστιμον, a plăti gloabă πληρώνω τὰ ἔξοδα τῆς διασκεδάσεως | ἀχαμνόων.
gloanţe οὐ. πλ. Βοτ. χρυσόσφαιρα.
gloată θ. πλῆθος, πλῆθος | ὄχλος | (ἀρχ.) στρατιωτικὴ φάλαγξ | πλ. gloatele ἡ ἐφεδρεία καὶ ἡ πολιτοφυλακή | παιδία πενομένης οἰκογενείας.
glob οὐ. σφαῖρα (γήϊνος).
globi (a) ἀ. ὑποβάλλω εἰς πρόστιμον.
globit μετ. προστιμωμένος.
globnic ἀ. εἰσπράκτωρ προστίμων.
globos-oasă ἐ. σφαιρικός.
globulă θ. ἡμισφαίριον.
globular-ă ἐ. σφαιρικός.
globulos-oasă ἐ. ἡμισφαιροειδής, σφαιριδιώδης.
glod οὐ. βόρβορος | βῶλος γῆς | μέγας ἀραβοσίτου (κοττάνι κοιν.).
glodărie θ. λασπουριά.
glodaş ἀ. ἀλατοφόρος.
glodi (a) ῥ. ἐνοχλῶ, ἐμποδίζω, παρατσίγγω.
glodos-oasă ἐ. βορβορώδης.
gloduros-oasă ἐ. ἀνώμαλος, ἄπορος | χονδροειδής, χυδαῖος (συνεκδ.).
glogoşeaia θ. ἀκανθώδης (κραταιγ.).
glomotoc οὐ. σφαῖρα, glomotoace de zăpadă σφαῖραι χιόνος.
glomoz οὐ. σπεῖρα, τολύπη.
glomozi (a) ῥ. κουβαριάζω.
glonţ οὐ. σφαῖρα πυροβόλου | πλ. gloanţe ζαχαρωτά, ἐρυθρόδανον σφαι-

ρικά. || ἐπίρ. κατ' εὐθείαν, ταχέως, se duse glonț μετέβη ταχὺς ὡς ἡ σφαῖρα.

glonte οὐ. ἴδε glonț.

glorie θ. δόξα, glorie deșartă εὐτελὴς δόξα.

glorificà (a) ῥ. κἰνῶ, καθιστάνω ἔνδοξον. || a se glorifică δοξάζομαι.

glorificare, glorificat ἀφ. καὶ μετ. δόξασις, δοξασμένος.

gloriolă θ. μικροφιλοδοξία.

glorios-oasă ἐ. ἔνδοξος. || ἐπίρ. ἐνδόξως.

glosă θ. γλῶσσα | κακολογία.

glosar οὐ. γλωσσημάτικόν λεξικόν.

glosator ἀ. ἑρμηνευτὴς τῆς Βίβλου.

glotă θ. ἐπιγλωττίς.

glotaș ἀ. κατάδικος (ἐν τοῖς ἁλατωρυχείοις) ἔφεδρος.

glugă θ. καυσία, κουκούλα | δέσμη ἀραβοσίτων.

glumă θ. ἀστειότης, în glumă ἀστειευόμενος (στὰ χωρατὰ κοιν.). fără glumă σοβαρῶς, a face glumă ἀστειεύομαι.

glumeț-eață ἐ. ἀστειευόμενος, ἐμπαικτικός. || οὐσ. ἀστεῖος, glumeț prost χυδαῖος ἀστεῖος. || ἐπίρ. ἀστείως, ἐμπαικτικῶς.

glumi (a) ῥ. ἀστειεύομαι, ἐμπαίζω, περιπαίζω, cu dragostea nu-i de glumit ὁ ἔρωτας δὲν εἶναι παιγνίδι (ῥητ.).

glumit οὐ. ἀστειότης.

glupav-ă ἐ. ἀδηφάγος.

gluten οὐ. γλουτὴ (ἀλευρόκολλα).

gneiss οὐ. Γεωλ. μικτόλιθος.

gnom ἀ. δαίμων νάνος.

gnomic-ă ἐ. γνωμικός.

gnostic ἀ. Φιλ. γνωστικός.

gnosticism οὐ. Φιλ. γνωστικισμός.

goană θ. καταδίωξις, a luă în goană καταδιώκω, a pune pe goană τρέπω εἰς φυγὴν | δρόμος, în goana cailor ἀπὸ ρυτῆρος, în goană mare ὁλοταχῶς, a da goană τρέχω δρομαίως | ἐξορία, διωγμός, goana creștinilor ὁ κατὰ τῶν χριστιανῶν διωγμὸς | ἐπιδίωξις, goană după slujbe θεσιθηρία | ὀργασμός.

goangă θ. μικρὸν ἔντομον, κολεόπτερον.

goarđină θ. σταφυλὴ ἐκλεκτῆς ποιότητος.

goarnă θ. σάλπιγξ.

goază θ. σκύβαλα.

gobăi ἀ. πλ. πουλερικά.

godac ἀ. χοιρίδιον | μικρὸν παιδίον.

godie θ. ἐν τῇ φρ. sânge de godie αἷμα δράκοντος, λαμπάθιον κοιν.

godină θ. κολοκύνθη.

goeland ἀ. Ζωολ. λάρος.

goeletă θ. Ναυτ. γολέτα.

gogălț! ἐπιφ. γλοῦ-γλοῦ!

gogeamite ἐπίρ. ἴδε cogeamite.

gogele θ. πλ. μικρὰ τεμάχια ἁλατος.

gogi (a) ῥ. ἀποφλοιώνω (ξεφλουδίζω κοιν.) | μαραίνομαι.

goglează θ. ἀνοησία, ἀνοστιά.

gogleț-eață ἐ. ψωρός, εὐήθης.

gogoașă θ. δομβύκιον (κουκούλι κοιν.) | νεογνὰ ἰχθύδια | gogoașă de ristic κηκίδια (ραστίκι κοιν.) | τολύπη (σέργου) | ἀστειότητες, a spune gogoși κολλῶ ψευτιὰς, vinde gogoși ταῖς κόβει (ῥητ.) | Βοτ. λυκοπέρδιον | φυσαλίς.

gogoman ἀ. ἀνόητος, ἠλίθιος.

gogomănie θ. ἠλιθιότης, ἀνοησία.

gogon οὐ. στρογγύλον ἀντικείμενον, κόκκος, κόκκος ἀδάμαντος | κόκκος πεπέρεως.

gogonat-ă ἐ. ἐξωθηκώς. φουσκωμένος | ὑπερβολικός, minciună gogonată ψευτιὰ μὲ τὴν οὐρὰ (ῥητ.).

gogoneț-eață ἐ. στρογγύλος | ὑπερβολικός.

gogoni a se ῥ. ἐξοιδαίνομαι, διαπλησκομαι.

gogoriță θ. φόβητρον.

gogoțar ἀ. Ζωολ. κίχλα.

gojgar οὐ. ὀπή, ὅπου ρίπτονται τὰ κατρύβια κατὰ τὴν παιδιάν, γουβίτσα.

gol-oală ἐ. γυμνός, cu capul gol ἀσκεπής, cu picioarele goale γυμνοπόδης, coate goale γυμνηστεύων, în pielea goală γυμνός, gol pușcă γυμνότερος ὑπέρου κενός, κοῖλος, stomac gol στόμαχος κενός, sticlă goală φιάλη κενὴ | μάταιος, vorbe goale κενολογοι | ὄμοιος, e dracu gol εἶναι διάβολος μοναχός, e tată-său gol ἀπαράλλακτος ὁ πατέρας του (ῥητ.). || οὐ. φλακρώρεια | κενόν, a umplut un gol ἐπλήρωσεν ἓν κενόν, a da de gol προδίδω, a se da de gol προδίδομαι, umblă în goi ματαιοπονῶ.

golan-ă ἐ. ὀλόγυμνος. || ἀ. ἀλήτης.
golăneț-eață ἐ. κακοενδεδυμένος.
golănime θ. ἀλῆται, οἱ γυμνητεύοντες.
golaș-ă ἐ. γυμνωμένος | ἀποπτιλωμένος | ἀποφολιδισμένος | ἀποψιλωμένος | piersice golașe λεῖα ροδάκινα. orz golaș κριθὴ κοινή.
golătate θ. γυμνότης.
goldan ἀ. βασιλοδαμασκηνέα.
goldană θ. βασιλοδαμάσκηνον.
golf οὐ. Γεωγρ. κόλπος.
golfuleț οὐ. ὄρμος.
goli (a) ῥ. κενόνω, ἐκκενώνω, golește și talere γλύφει καὶ τὸ πιάτο. || a se goli ἐκκενώνομαι. γυμνόνομαι.
goliciune θ. γυμνότης | κενόν | ἀλήθεια, a arătat lucrurile în goliciunea lor ἔδειξε τὰ πράγματα ἐν τῇ γυμνότητι αὐτῶν.
golire, golit ἀφ. καὶ μετ. κένωσις, κενωμένος.
gologan ἀ. θεκάλεπτον | νόμισμα | νόμισμα μικρᾶς ἀξίας, are gologani ἔχει παράδες (φρ.).
gologăni (a) ῥ. ὑποκλέπτω, σφετερίζομαι (συνεκδ.).
gologoț ἀ. σφαῖρα στρογγύλη | ὄγκος.
golomoț οὐ. βῶλος, σφαῖρα | Βοτ. δακτυλίς.
gombeș οὐ. καρφίς.
gomenă θ. κάλως. γούμενα.
gonaciu ἀ. διώκτης | ἰχνηλάτης | ὕπνος ταχύς.
gondolă θ. γόνδολα.
gondolier ἀ. γονδολιέρος.
gongălău ἑ. κολεόπτερον.
gongon οὐ. ὑποτονθορυσμός.
gongoni (a) ῥ. ψελλίζω, τραυλίζω | γογγύζω | ὑποτονθορύζω.
goni (a) ῥ. κυνηγῶ | διώκω | a goni din școală ἀποβάλλω τῆς σχολῆς | a goni din țară ἐξορίζω | καταδιώκω | ἐλαύνω, a goni cai ἐλαύνω ἀπὸ ρυτῆρος.
gonire, gonit ἀφ. καὶ μετ. ἐκδίωξις, ἐκδιωγμένος.
goniometru οὐ. γωνιόμετρον.
goniță θ. ἐποχὴ ὀργασμοῦ.
gonitoare θ. φορβάς.
gonitor ἐ. διώκτης | νεκρὸς ταῦρος.
gorână θ. σκευοθήκη, χωρικῆς οἰκίας ῥάφι.
gordin ἀ. στραφυλὴ μεγαλόρραγος.
gorgan οὐ. προϊστορικὸς τύμβος | λάκκος.
gorgoni (a) ῥ. κυνηγῶ ἔλαφον.
goril ἀ. Ζωολ. γορίλλας.
gornic ἀ. βασοφύλαξ | σαλπιγκτής.
gornicească θ. γυνὴ βασοφύλακος.
gornist ἀ. σαλπιγκτής.
gorniță θ. μεταλλινον δοχεῖον.
gorun ἀ. Βοτ. πρῖνος | λευκάκανθα | γεράνδρυον, παλαιὸς κορμὸς δένδρου.
gorună θ. καρπὸς λευκακάνθης.
goruniște θ. βάσος δρυῶν.
gospod-ă ἐ. πριγκηπικὸς | ἐπίσημος.
gospodar ἀ. ὁσποδάρος. βασιλεύων πρίγκηψ | οἰκοκύρης | διαχειριστής.
gospodăreasă θ. σύζυγος ὁσποδάρου | οἰκοκυρά.
gospodăresc-ească ἐ. οἰκοκυρικός.
gospodări (a) ῥ. διευθύνω οἶκον | διαχειρίζομαι.
gospodărie θ. (ἀρχ.) διαχείρησις (τοῦ Κράτους) | οἰκοκυρωσύνη | οἰκία.
gospodină θ. οἰκοκυρά.
goștină θ. (ἀρχ.) φόρος ἐπὶ τῶν προβάτων καὶ τῶν χοίρων τῶν ξένων.
goștinar ἀ. ὑπάλληλος φορολογῶν τὰ πρόβατα καὶ τοὺς χοίρους τῶν ξένων.
gotcă θ. ἐρυθράνησσα.
gotcan ἀ. νῆσσα Βαρβαρίας.
gotic-ă ἐ. γοτθικός.
gozuri οὐ. πλ. σκύβαλα σιτοβολῶνος.
grabă θ. ἔτα, graba strică treaba σπεῦδε βραδέως (φρ.). || ἐπίρ. de grabă, în grabă ἐν βίᾳ, cât mai în grabă τὸ ταχύτερον.
grabaciu οὐ. μάστιξ.
grăbi (a) ῥ. διάζω, ταχύνω, ἐπιταχύνω | πιέζω. a se grăbi διάζομαι, πιέζομαι.
grăbire, grăbit ἀφ. καὶ μετ. διάσις, διασμένος. || ἐ. διαστικός.
grăbitor-oare ἐ. διαστικός.
grabnic-ă ἐ. διαστικὸς | ταχύς. însănătoșire grabnică ταχεῖα ἀνάρρωσις. || ἐπίρ. ταχέως, ἐν βίᾳ, ἀμέσως.
grad οὐ. διαίρεσις, gradele barometrului αἱ διαιρέσεις τοῦ βαρομέτρου | βαθμός, grad de rudenie βαθμὸς συγγενείας, Γραμ. gradele de comparație

παραθετικοὶ ἑαθμοί τίτλος, grade universitare πανεπιστημιακοὶ τίτλοι.

gradá (a) ῥ. διαιρῶ εἰς ἑαθμούς | ἑαθμολογῶ, ἑαθμοθετῶ.

gradare, gradat ἀφ. καὶ μετ. ἑαθμοθέτησις, ἑαθμοθετημένος. || ἀ. ἑαθμοῦχος | τιτλοῦχος.

gradaţi un|e θ. ἑαθμοθέτησις ἑαθμολογία | διαἑάθμισις.

grădea θ. κλῶνος (πρὸς κατασκευὴν φραγμοῦ).

grădină θ. περιβόλι, κῆπος, grădină cu legume λαχανόκηπος | ὁ grădină de om πεπροικισμένος ὑπὸ πολλῶν χαρισμάτων (συνεκδ.) | grădină de copii νηπιαγωγεῖον.

grădinar ἀ. κηπουρός, φυτοκόμος, περιβολάρης.

grădinăreasă θ. κηπουρὸς (γυνή).

grădinărie θ. κηπουρική, φυτοκομία.

grădiniţă θ. κηπάριον.

grădiştе θ λίφος ἐπιμήκης.

graf ἀ. κόμης Γερμανός.

grafic-ă ἐ. γραφικός.

grafie θ. γραφή.

grafit οὐ. γραφίτης.

grafitic-ă ἐ. γραφιτικός.

grafometru οὐ. γραφόμετρον.

grăi (a) ῥ. ὁμιλῶ, λέγω.

grăire θ. ὁμιλία.

grăitor ἀ. ὁμιλητής, ἀπαγγέλλων ἐπιθαλάμια.

graiu οὐ. (πλ. graiuri) ὁμιλία, λαλιά, graiul popular ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ | φωνή, ἔκφρασις din viul graiu διὰ ζώσης (φωνῆς), din graiu προφορικῶς, l-a luat graiul τὸν κατέστησεν ἄφωνον | ἰδίωμα (γλώσσης) | Γραμ. ῥῆμα.

grajd οὐ. σταῦλος | πενιχρὰ κατοικία (συνεκδ.).

grăjduleţ οὐ. (κτ. τοῦ grajd.

gram οὐ. γραμμάριον.

grămadă θ. σωρός | πλῆθος (συνεκδ.), grâmada de oameni πλῆθος ἀνθρώπων. claie peste grămadă ἀναμίξ (φρ.), a da grămadă ἐπιπίπτω, a face grămadă πίπτω μονοκόμματος (φρ.), cu grămadă σωρηδόν, ἐν πλήρει | ἀκατατάκτως | tabără peste grămadă τεταραγμένος.

grămădi (a) ῥ. ἐπισωρεύω, îţi îngrămădi. || a se grămădi συναθροίζομαι, συνωστίζομαι, διάζομαι. nu te grămădi ca baba la raiu μὴ διάζεσαι σὰν τὴν χήρα στὸν παστό (φρ.).

grămădire, grămădit ἀφ. καὶ μετ. ἐπισώρευσις, ἐπισωρευμένος.

grămăjoară θ. μικρὸς σωρός.

grămăjue θ. μικρὸς σωρός.

gramatic ἀ. γραμματικός.

grămătic ἀ. (ἀρχ.) γραφεύς, γραμματεύς | λογιστής (γαιοκτήμονος).

gramatică θ. γραμματική.

gramatical-ă ἐ. γραμματικός. || ἐπίρ. γραμματικῶς.

grămăticie θ. (ἀρχ.) γραμματεία (τοῦ πρίγκηπος).

graminee θ. πλ. Βοτ. ἁγρωστώδη.

gramofon οὐ. γραμμόφωνον.

grânar ἀ. ἔμπορος γεννημάτων, σιτέμπορος. || οὐ. σιταποθήκη.

granat ἀ. Βοτ. πόρεθρον. || οὐ. ροδόχρουν (χρῶμα ροδίου). ὄψασμα ροδόχρουν.

granată θ. χειροβομβίς.

grande ἀ. (πλ. granzi) εὐγενὴς Ἱσπανός.

grandeţă θ. ἑαθμὸς ἢ τίτλος εὐγενοῦς Ἱσπανοῦ.

grandios-oasă ἐ. μεγαλοπρεπής. || ἐπίρ. μεγαλοπρεπῶς.

grandoare θ. μεγαλεῖον.

grandoman-ă οὐσ. μεγαλομανής.

grandomanie θ. μεγαλομανία.

grâne θ. πλ. δημητριακά, σιτηρά.

grâneţe οὐ. πλ. εἴδη σίτων.

grangorel ἐ. ξανθός, χλωρός.

grangur ἀ. Ζωολ. χλωρίων.

grănicer ἀ. στρατιώτης φρουρᾶς.

granit οὐ. γρανίτης.

graniţă θ. σύνορον, ὅριον.

granitic-ă ἐ. γρανιτικός.

granivor-ă ἐ. σποροφάγος.

grăniţui (a) ῥ. ὁροθετῶ.

granulă θ. κόκκος.

granulaţi(un)e θ. κοκκίασις.

granulos-oasă ἐ. κοκκιώδης | Ἰατρ. τραχωματώδης.

grapă θ. ὠλοκόπος. || ἐπίρ. se ţine grapă după el τὸν κολλάθηκε (φρ.).

grăpa (a) ῥ. ὠλοκοπῶ.

grăpăn ἐπίρ. σκαρφαλωτά, σὰν κολλητσίδα.

grăpănà a se ῥ. προσκολλῶμαι ἀγκιστροειδῶς.
grapă-periță θ. Βοτ. μελάμπυρον τῶν ἀγρῶν, λιστάρι.
grăpat οὐ. ξωλοκόπημα.
grăpiș ἐπίρ. σκαρφαλωτά (κοιν.), tăriș-grăpiș ὑποσκάζων, κούτσα-κούτσα (φρ.).
gras-ă ἐ. παχὺς, crapă de gras ce e σκάνει ἀπὸ τὸ πάχος (φρ.) ‖ ἐπίρ. παχέως, plătit gras καλῶς πληρωμένος. ‖ οὐ. πάχος, παχύτης, grasul cărnei τὸ παχὺ τοῦ κρέατος, grasul grâului τὸ ἄνθος τοῦ σίτου.
grăsătoare θ. Βοτ. ἰνδόκεγχρος, ἀνδροπογών.
grăscean-ă ἐ. παχουλός.
grăsime θ. πάχος, a-și scoate petele de grăsime καθαρίζω τὰς ἐκ πάχους κηλῖδας | παχύτης, ὑπερσαρκία.
grăsuliu-e ἐ. παχουλός.
grăsun-ă ἐ. παχύς. ‖ ἀ. δέλφαξ, χοιρίδιον πρὸς σφάξιμον.
grăsuț-ă ἐ. παχουλός.
grătar οὐ. ἐσχάρα (όπτανεῖον), carne friptă la grătar ἐπανθρακίς, ψητὸν τῆς σχάρας | grătar de sobă πυροστάτης | grătar pentru ștersul tălpilor πελματοξύστρον | πορεστία | ἐπιφατνίδιον, κραστήριον, τὸ ἄνω μέρος τῆς φάτνης.
grația (a) ῥ. ἀμνηστεύω, χαρίζω τὴν ζωὴν ● συγχωρῶ.
grațiat μετ. ἀμνηστευμένος.
gratie θ. δικτυωτὸν (παραθύρου), cu gratii δικτυωτός.
grație θ. χάρις, gratie lui χάρις εἰς αὐτόν.
grațiere ἀφ. ἀμνήστευσις. ‖ θ. ἀμνηστεία, χάρις.
gratificà (a) ῥ. φιλοδωρῶ, ἀμείβω.
gratificare, gratificat ἀφ. καὶ μετ. φιλοδώρησις, φιλοδωρημένος.
gratificațiune θ. φιλοδώρημα, ἀμοιβή.
grațios-oasă ἐ. χαρίεις. ‖ ἐπίρ. χαριέντως.
grațiozitate θ. χαριεντισμός, τὸ χάριεν.
gratis ἐπίρ. δωρεάν.
gratitudine θ. εὐγνωμοσύνη.
gratuit-ă ἐ. δεδωρημένος. ‖ ἐπίρ. δωρεάν.
gratuitate θ. δωρεά.
gratulà a ῥ. συγχαίρω.
gratulațiune θ. συγχάρητήριο | εὐφροσύνη.
grâu οὐ. σῖτος, a alege neghina din grâu χωρίζω τὴν αἶραν ἀπὸ τοῦ σίτου | grâu gol ὄλυρα | grâu tare σῖτος σκληρός | grâu cârnav σῖτος πλατύσπορος | când se culcă grâul se scoală stăpânul πεθαίνει ὁ Χριστὸς καὶ ἀνασταίνεται ὁ παπᾶς, cautâ pe mama grâului ζητεῖ νὰ κατεβάσῃ τὸ φεγγάρι (φρ.) ‖ Βοτ. grâul potârnichii ἑλξίνη | grâul prepeliței μελάμπυρον, grâul cucului ἐλαιοσσωτίς.
grăuntar οὐ. τροχὸς ὀδοντωτὸς κανονίζων τὴν πτῶσιν τῶν σιτηρῶν εἰς τὴν μυλόπετραν.
grăunte οὐ. κόκκος (σιτηρῶν) | πλ. grăunte κόκκοι, δημητριακά, σπόρος. ‖ ἀ. πλ. grăunți σῖτος ἢ κριθὴ κοπανισμένοι διὰ τὰ ζῶα, ὄλυραι, are grăunți în cap εἶναι ζῶον.
grăunți (a) ῥ. ἐκβάλλω σπόρον.
grăunțos-oasă ἐ. κοκκιώδης.
graur ἀ. Ζωολ. ψάρ. ‖ ἐ. ψαρός, cal graur ἵππος ψαρός.
grăușor ἀ. Βοτ. χελιδόνιον.
grav-ă ἐ. βαρύς, σοβαρός. ‖ ἐπίρ. βαρέως, σοβαρῶς.
gravà a ῥ. χαράττω.
gravare, gravat ἀφ. καὶ μετ. χάραξις, χαραγμένος.
gravelă θ. Ἰατρ. ψαμμίασις.
gravità (a) ῥ. ἐπιρρέπω, βαρύνω.
gravitate θ. βαρύτης | σοβαρότης.
gravitațiune θ. βαρύτης | ῥοπή.
gravor ἀ. χαράκτης.
gravură θ. εἰκών, χαλκογραφία.
grea ἐ. ἐγκύμων, ἔγκυος, βαρυμένη.
greață θ. ναυτία, îmi vine greață ναυτιῶ | ἀηδία, mi-e greață de el μοὶ προξενεῖ ἀηδίαν.
greban οὐ. λογάνιον.
grebănar οὐ. μασχαλιστὴρ ἵππου.
grebenos-oasă ἐ. κυφός.
greblă θ. δίκρανον | ἁρπάγη | ὁμαλιστήρ.
greblà (a) ῥ. καθαρίζω δι' ὁμαλιστῆρος, δικρανίζω, ἰσοπεδώνω.
grebleș-ă ἐ. κυρτὸς πρὸς τὰ πρόσω.
grec-eacă ἐ. ἑλληνικός, limba greacă

ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα. || ἀ. ἕλλην. || θ. ἑλληνίς.

grecesc-ească ἐ. ἑλληνικός.

greceşte ἐπιρ. ἑλληνιστί a vorbi greceşte ὁμιλῶ ἑλληνικά. a sta greceşte κάθημαι ὀκλαιδόν, ἐνοκλάζω.

grecism οὐ. ἑλληνικὸν ἰδίωμα.

grecit μετ. ἐξελληνισμένος.

grecizà (a) ῥ. ἐξελληνίζω.

grecoteiu ἀ. ἕλλην (εἰρωνι.), γραικύλος.

gref οὐ. τὸ 1/16 τοῦ πήχεως.

grefă θ. γραμματεῖον, ἀρχειοφυλακεῖον δικαστηρίου | μεταμόσχευσις, ἐγκεντρισμός.

grefà (a) ῥ. μεταμοσχεύω.

grefare, grefat ἀφ. καὶ μετ. μεταμόσχευσις, μεταμοσχευμένος.

grefier ἀ. ἀρχειοφύλαξ δικαστηρίου.

greghetin ἀ. Βοτ. γεράνιον τῶν λειμώνων.

gregorian-ă ἐ. γρηγοριανός.

greier ἀ. γρύλλος.

greieruş ἀ. γρυλλίσκος.

greime θ. κύριον σῶμα στρατιᾶς.

grenadină θ. σιρόπιον ἐξ ὁποῦ ροδίων.

grenadir ἀ. γρεναδιέρος.

grenată θ. Βοτ. ἴδε mătrice.

greoiu-oaie ἐ. βαρύς, δυσκίνητος | δύσπεπτος | στρυφνὸς (συνεκδ.). stil greoiu ὕφος στρυφνόν, βαρύ, a face pe greoiul φέρω δυσκολίας. || ἐπίρ. βαρέως, se lasă greoiu στηρίζεται βαρέως, δι'ὅλου τοῦ βάρους.

greş οὐ. λάθος, fără greş ἀλάθητος, vino fără greş ἔλα δίχως ἄλλο (φρ.), a dat greş ἠπατήθη, a nu face greş δὲν λανθάνομαι, întrebarea n'are greş ἐπιτρέπεται νὰ ἐρωτῶμεν.

greşală θ. σφάλμα, λάθος, greşală boacănă ἁμάρτημα, din greşală ἐκ λάθους.

greşelnic-ă ἐ. σφαλλερός.

greşì (a) ῥ. σφάλλομαι | λανθάνομαι, s'a greşit paginaţia ἐγένετο λάθος εἰς τὴν σελιδωσιν | ἁμαρτάνω | ἀδικῶ τινι, cu ce ţi-am greşit κατὰ τί σὲ ἠδίκησα | ἀπατῶμαι, am greşit drumul ἔλαβα ἄλλην ὁδόν, a greşit adresa ἔκαμε λάθος ὡς πρὸς τὴν διεύθυνσιν, ἠπατήθη.

gresie θ. ψαμμόλιθος | ἀκόνη, şi-a găsit coasa gresia εὗρεν ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναὴλ (φρ.) | ἐπαξόνιον.

greşire, greşit ἀφ. καὶ μετ. λάνθασις, λανθασμένος.

greşitor ἀ. ἔνοχος.

greţos-oasă ἐ. ἀηδής | ἄνιαρος | μωρός.

greu-a ἐ. βαρύς, cavalerie grea βαρὺ ἱππικὸν | ἐπίπονος, sarcină grea ἐπίπονος κύησις, ὀχληρὸν βάρος δύσκολος, drum greu δρόμος δύσβατος, greu de făcut δυσκατόρθωτον | αὐστηρός, cuvinte grele λόγοι αὐστηροὶ | familie grea οἰκογένεια πολυάριθμος, iapă grea ἔνθορος. || ἐπίρ. βαρέως, calcă greu βαδίζει βαρέως, se lasă greu φέρει δυσκολίας | δυσκόλως, greu înţelege εἶναι δύσνους | βαθέως, dorm greu κοιμῶμαι βαθέως | cu greu κοπιωδῶς | κοπιαστικῶς, munceşte din greu δουλεύει σὰν σκλάβος | îl'are greu pe stomac δὲν τὸν χωνεύει (φρ.) mi-e greu să fac acesta μοὶ εἶναι δύσκολον νὰ τὸ πράξω | a suspina de greu ἀναστενάζω. || οὐ. βάρος, φορτίον, a lăsat tot greul pe mine μοὶ ἀφῆκεν ὅλον τὸ βάρος | greul iernei τὸ βαρὺ τοῦ χειμῶνος | δυσκολία, a da peste greu ἀπαντῶ δυσκολίας, a eşi din greu ἀπαλλάττομαι, n'aude, n'a vede, n'a greul pământului κάμνει τὸν κουφόν, κάμνει ποῦ δὲν καταλαβαίνει (φρ.).

greu ἀ. μέτρον μήκους (4 ἑκατοστ.).

greunatic-ă ἐ. βαρύς, ἔχων βάδισμα βαρύ.

greutate θ. βάρος, βαρύτης | εὐθύνη, greutăţile casei αἱ εὐθύναι τῆς οἰκιακῆς διαχειρίσεως | δυσκολία, κόπος | σοβαρότης, σημασία, om cu greutate σημαῖνον πρόσωπον. || ἐπίρ. cu greutate δυσκόλως, βαρέως.

grevă θ. ἀπεργία.

grevà (a) ῥ. ἐπιβαρύνω, καταθλίβω φορολογικῶς.

grevare, grevat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιβάρυνσις, ἐπιβαρυμμένος.

grevist ἀ. ἀπεργός.

grief οὐ. παράπονον, αἰτίασις, μομφή.

grifă θ. ἴδε codiţă.

grijă θ. φροντίς, ἀνησυχία, om fără

grijă ἄφροντις, cu grijă περίφροντις φόβος, n'avea grijă μὴ φοβοῦ, a intra la grijă ἀνησυχῶ. am grijă φροντίζω | πλ. μνημόσυνον | Ναυτ. κλίμαξ τῶν καρχησίων.

grijanie θ. μεταλήψις, ἁγία εὐχαριστία.

grija (a) ῥ. προσέρω τὴν ἁγίαν εὐχαριστίαν φροντίζω περιποιοῦμαι | καθαρίζω. || a se grija μεταλαμβάνω τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

grijiliv-ă ἐ. περίφροντις.

grijit μετ. προητοιμασμένος, περιποιημένος, μεταλαβὼν τῆς ἁγίας εὐχαριστίας. || ἐ. ἕτοιμος. || οὐ. περιποίησις, φροντίς.

grijitor-oare ἐ. φροντίζων | περίφροντις.

grijuliu-e ἐ. περίφροντις.

grilă θ. κιγκλιδωτόν.

grilaj οὐ. κιγκλίδωμα.

grind οὐ. λοφίσκος.

grindă θ. δοκὸς στύλος λιγνοῦ.

grindeiu οὐ. ἀξονόζευγμα | χελιδόνα, μέγας ἄξων μύλου, ἐφ' οὗ περιστρέφεται ὁ δεχόμενος τὸ ρεῦμα τροχὸς κύφων ζυγοῦ | ἐκριωτήρ. ἐγκάρσιος στύλος κλωστηρίου | ἱστοδόκη, στυβάρι ἀρότρου.

grindină θ. χάλαζα, \cad gloanțele grindină πίπτουν αἱ ῥαφῖραι ὡς χάλαζα, doborît de grindina laudelor κύπτων ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐπαίνων.

grindină (a) ῥ. πίπτει χάλαζα.

grindiș οὐ. σκελετὸς ξύλινος (οἰκοδομῆς), σκαρί (πλοίου).

gripă θ. Ἰατρ. γρίππη.

gripoă θ. ξύστρον (ἀμαξοπηγοῦ, ὑφαντοποιοῦ). σκαρπέλο | ὀδοντωτὸς τροχὸς πριονιστηρίου | τόρνος ἀπηγγάνων πρὸς κατασκευὴν ἀτράκτων.

griș οὐ. σεμίδαλις.

griv-ă ἐ. στικτὸς (ἐπὶ ζώων). || θ. κύων στικτή.

griveiu-e ἐ. στικτός, ποικιλλόχρους. || ἀ. ὄνομα κυνός.

grivnă θ. (ἀρχ.) νόμισμα ρωσσικὸν 10 κοπίκων.

grizetă θ. ἐργάτις ῥάπτρια, μοδιστροῦλα.

groapă θ. ὀπή, κοιλότης, λάκκος, groapă de gunoi βολεών, dă în gropi τρώγει: ἄχυρα (ῥρ.) | τάφος, e cu un picior în groapă μὲ τὸ ἕνα ποδάρι εἰς τὸν λάκκον, cine sapă groapa altuia cade în ea ὅποιος σκάπτει τὸν λάκκον ἄλλου, πίπτει ὁ ἴδιος ῥ.

groază θ. τρόμος, φόβος, τρίκη, l'a apucat groaza τὸν κατέλαβε τρόμος, a băga groază în cineva ἐκφοβίζω τινά, a intra în grozile morții φρικιῶ πληγύς, o groază de lucruri πληθύς, σωρὸς πραγμάτων.

groaznic-ă ἐ. φρικτός, τρομερός. | ἐπίρ. φρικτῶς.

groaznicie θ. ἀσχημία, τρομερά.

grobian-ă ἐ. χονδροειδής. ἀ. ἀγροῖκος.

grodinap οὐ. ὕφασμα χονδρόν.

grof ἀ. κόμης Οὔγγρος.

grohăi (a) ῥ. γογγύζω, γρυλλίζω.

grohăit οὐ. γογγυσμός, γρυλλισμός.

grohotă θ. ἔρμακες, σωροὶ λίθων.

grohotiș οὐ. ῥαύσματα ὄρυχος.

gromovnic οὐ. προφητεία: ἐξαγορεύναι ἐκ τῶν ἀστραπῶν καὶ βροντῶν.

grop οὐ. χρηματόδεμα.

gropană θ. μέγας λάκκος.

gropar ἀ. νεκροθάπτης.

gropiș οὐ. τρῆμα, ὀπή. | ἐπίρ. πλήρης ὀπῶν, διάτρητος, ἄνισος.

gropiște ὐ. κοιμητήριον.

gropiță θ. λακκίσκος.

gropnicer ἀ. νεκροθάπτης.

gropniță θ. τάφος ἐντὸς ναοῦ.

gros-oasă ἐ. χονδρός, ὀγκώδης παχύς. lapte gros γάλα παχὺ χονδροειδής, vorbe groase χονδροειδεῖς λόγοι | gros la ceafă βάναυσος, gros la pungă πλούσιος, gros de obraz ἀδιάντροπος. || ἐπίρ. a cheltui gros ἐξοδεύω ἀφθόνως.

gros οὐ. κορμὸς δένδρου, ὀγκώδες ξύλον | φυλακή, a băga la gros φυλακίζω | grosul armatei τὸ κύριον σῶμα τοῦ στρατοῦ.

grosuț-ă ἐ. χονδρούτσικος.

groș ὁ. γρόσιον.

grosolor-oară ἐ. ὀλίγον χονδρός.

grosime θ. πάχος | διάμετρος.

groșiță θ. νομισμάτιον.

grosolan-ă ἐ. χονδροειδής.

grosolănie θ. χονδροειδεία.

grotă θ. σπήλαιον.

grotesc-ească ἐ. ἀλλόκοτος, γελοῖος, τερατώδης. || ἐπίρ. γελοίως.

grozamă θ. Βοτ. σπάρτον, grozamă mică σπάρτον τῶν βαφέων.
grozav-ă ἐ. τρομερός | ἐπιτηδευμένος (εἰρων.), face pe grozavul κάμνει τὸν σπουδαῖον. || ἐπίρ. grozav de mare ἐκτάκτως, ὑπερβολικῶς μέγας, grozav de pudrată τρομερά ψιμμυθιωμένη.
grozăvenie θ. θηριωδία, βδελυγμία.
grozăvi (a se) ῥ. ἀσχημαίνω.
grozăvie θ. τρόμος, θηριωδία | πλ. λῆρος (εἰρων.).
grozliv-ă ἐ. τερατόμορφος.
gruiu ἀ. Ζωολ. γερανός.
gruiu οὐ. πρόσθιος ἄξων ἁμάξης | δακτύλιος συνδέων ἄξονα καὶ ῥυμὸν λοφίσκος.
grumăjer οὐ. περιλαίμιον πανοπλίας.
grumaz οὐ. λαιμός | τράχηλος | ἀκρώρεια.
grumăzare θ. ἐρυσίπελας.
grund οὐ. πρόστυμμα, πρῶτον χρῶμα βαφέων.
grunz ἀ. ὄγκος ἅλατος (ὀρυκτοῦ) | τεμάχιον βορβόρου παγωμένου.
grunzuros-oasă ἐ. ἀνώμαλος, ἄνισος.
grup οὐ. ὁμάς, ὅμιλος.
grupă (a) ῥ. ἀθροίζω, συγκροτῶ. || a se grupa συναθροίζομαι.
grupare, grupat ἀφ. καὶ μετ. συνάθροισις, συνηθροισμένος. || θ. ὅμιλος.
guano οὐ. λίπασμα Χιλῆς (ἐξ ἀμμωνιακοῦ ἅλατος).
guard ἀ. φύλαξ, guard forestier δασοφύλαξ.
gubă θ. ἐπενδύτης.
gubav-ă ἐ. ψωραλέος, λεπρός.
gubernie θ. κυβερνεῖον (ἐν Ρωσσίᾳ).
gudărie θ. κολακεία.
gudron οὐ. ὑγρόπισσα.
gudronă (a) ῥ. ὑγροπισσώνω.
gudură (a se) ῥ. διασαίνω, σείω τὴν οὐρὰν | κολακεύω χαμερπῶς.
gudurător-oare οὐσ. σαίνουρος, κόλαξ.
gudurătură θ. κολακεία.
guerilă θ. κλεπτοπόλεμος.
gueţi (a) ῥ. γρυλλίζω (ἐπὶ χοίρων).
gugiu οὐ. καυσία | μικρὸς σκοῦφος.
gugiuman οὐ. (ἀρχ.) κίδαρις (πρίγκηπος καὶ εὐγενῶν).
gugulea ἀ. ἀγαπητός, προσφιλής.
gugulie θ. ἔντομον.
gugusciucă θ. Ζωολ. ἀγριοπεριστερά.
gui (a) ῥ. ἀναβαίνω, ἀναρριχῶμαι.
gui-negui ἐπίρ. ἀκουσίως, ἑκὼν ἄκων.
guiţă (a) ῥ. γουργουρίζω, γρυλλίζω.
guiţat οὐ. γουργουρισμός, γρυλλισμός.
gujbă θ. ἴδε gânj.
gul οὐ. γλουτολέπαδνον (ἡμιόνου).
gulaş οὐ. φαγητὸν οὐγγρικόν.
guleaiu οὐ. συμπόσιον, διασκέδασις (γλέντι κοιν.).
guler οὐ. περιλαίμιον.
guleraş οὐ. μικρὸν περιλαίμιον.
gulerat-ă ἐ. ὁ φέρων περιλαίμιον αὐθάδης | στικτὸς κατὰ τὸν λαιμόν. | ἀ. ἀστυφύλαξ (λαϊκ.).
gulie θ. γαστορίς, λαχανοραφανίς.
gulură θ. γλουτολέπαδνον.
gumă θ. κόμμι, gumă arabică ἀραβικὸν κόμμι.
gumilastic οὐ. ἐλαστικὸν κόμμι.
gumos-oasă ἐ. κομμιώδης.
gunguri (a) ῥ. γουργουρίζω | ψελλίζω.
gungurit οὐ. γουργουρισμὸς | ψελλισμός.
gunoi (a) ῥ. κοπρίζω | λιπαίνω (ἀγρόν). || a se gunoi σήπομαι, φθίνω.
gunoiaş οὐ. ὑπ. τοῦ gunoiu.
gunoier ἀ. συλλέκτης σκυβάλων.
gunoios-oasă ἐ. ὁ πλήρης σκυβάλων, ἀκαθαρσιῶν, κόπρου.
gunoire ἀφ. λίπανσις.
gunoişte θ. κόπρος, λίπασμα.
gunoiu οὐ. κόπρος, σκύβαλον | σχίδαξ, nu vede gunoiul din ochiul său ἀνθρώπων ἕκαστος δύο πήρας φέρει (φρ.) | κόπρος ζώων | ὑποστάθμη, gunoiul societăţii κοινωνικὴ ὑποστάθμη.
gură θ. στόμα, din gură διὰ ζώσης, în gura mare ὑψηλοφώνως, cu jumătate gură χαμηλοφώνως, cu gura căscată χάσκων, gură de aur χρυσόστομος, nu mai are gură σιωπᾷ, de ale gurei τρόφιμα, a face gură κραυγάζω, bun de gură φλύαρος, gură rea κακὴ γλῶσσα, cu sufletul la gură μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, gura lumei τὰ στόματα τοῦ κόσμου, a lua vorba din gură διακόπτω τὴν ὁμιλίαν, il ia gura pe dinainte ἡ γλῶσσα του προτρέχει τῆς διανοίας, a strigă cât il ţine gura φωνάζω δι' ὅλων τῶν δυνάμεων, gură spartă ἀθυρόστομος,

a tăcea din gură σωπῶ. nu-i tine gura parale δὲν μασσᾷ τὰ λόγια του, a trage o gură cuiva ἐπιπλήττω τινά. a uità dela mână la gură λησμονῶ εὐκόλως. a se uità in gura cuiva πιστεύω εὐκόλως τινά. imi umblă prin gură τὸ ἔχω στὴν γλῶσσα μου. a da o gură ἐπιπλήττω. gură de cârpă φλύαρος. a zice până se duce gura la urechie ὁμιλῶ ἀτελείωτα, εἶμαι φλύαρος, a vorbi cu jumătate gură ὁμιλῶ μὲ μισὸ στόμα. mi se moaie gura καταπιέζω τὸν τόνον. lesne din gură anevoie din mâini, πολλὰ λέγει ἀλλὰ μηδὲν πράττει. a se luà după gura cuiva παρακολουθῶ τὰς συμβουλάς τινος. e bărbat la gură τρώγει στὰ γερά. a da şi pe gură şi pe nas τρώγει καὶ ἀπὸ πάνω καὶ ἀπὸ κάτω, gura nu te lasă κακὸν λαλεῖν πρὸς γαστέρα ὅτα οὐκ ἔχουσαν, i-a venit apă la gură ἐστάθη τὸ μαχαίρι στὸ κόκκαλο. a se bate peste gură ἐκπλήττομαι μανθάνων δυσάρεστον ἀγγελίαν. a avea multe guri εἶμαι ὑποκριτής. a vorbi cu două guri εἶμαι ἀνειλικρινής, gura bate spatele ἡ γλῶσσα κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα σπάνει, a păstra sacul dela gură ἐξοικονομῶ ἀπ' ἀρχῆς, εἶμαι προνοητικὸς εἰς τὰ ἔξοδά μου, cal tare la gură ἵππος σκληρόστομος στόμα (πρὸς τροφήν), τέκνον. cinci guri πέντε παιδιά στόμα ζώων, a scăpa ca din gura lupului φθηνὰ γλυττώνω, ţipă ca din gura şarpelui φωνάζει ὡς τρελλός στόμιον, gură de tun στόμιον τηλεβόλου, gură de pivniţă εἴσοδος ὑπογείου, gura sobei ἑστία. la gura sobei πρὸ τῆς πυρᾶς, gura ulciorului χεῖλος ὑδροχόης | φίλημα, a da o gură φιλῶ | λεπίς, κοπίς. gura sabiei κοπὶς σπάθης ἐκβολή, στόμιον (ποταμοῦ), gurile Dunărei τὰ στόμια τοῦ Δουνάβεως | Βοτ. gura leului ὀξύρριγχον. gura lupului ἀσπιδοειδές, gura matei ἴδε linariţă, gura paharului χρυσάνθεμον ἰνδικόν.

gură-cască ά. ἴδε cască-gură.
guraliv-ă ε. φλύαρος, πολυλόγος.
gurar ά. ἐργάτης ἐν τῇ εἰσόδῳ ὀρυχείου.
gurar οὐ. ἱππόκηπον, ἐπιστόμιον κλιβάνου, μέρος τοῦ πηγίου ἔνθα προσδένεται τὸ νῆμα. Ἰατρ. ἀφθώδης στοματίτις.
gurăşie θ. φλυαρία. πολυλογία.
gureş-ă ε. στωμύλος. φλύαρος.
gurguià (a se) ρ. ὀξύνομαι.
gurguiat-ă μετ. ἀποστρογγυλωμένος. | ε. ὀξύς.
gurguiu οὐ. θήλαστρον. θηλὴ μαστοῦ | λαιμὸς φιάλης ἢ λαγήνου | πρόαλμα, σφυρωτήρ, ἄκρον σανδάλου (χωρικῶν).
gurguţa (a se) ρ. καθίζω ἐπὶ κλάδου | ὑπερηφανεύομαι (συνεκδ.).
gurilaţel ά. μεγαλόστομος.
guriţă θ. μικρὸν στόμα | φίλημα | ὀπὴ δι' ἧς τρέχει τὸ ἄλευρον εἰς τὴν σκάφην.
guritor οὐ. ραβδίον παράλληλον τῷ ἀντίῳ, ἐφ' οὗ στερεοῦνται τὰ νήματα πρὶν ὑφανθῶσι, κλάδιι.
gurluiu οὐ. λαιμὸς (λαγήνου).
guşă θ. λαιμοκήλη | πρόλοβος (τῶν πτηνῶν) | ὑποπωγώνιον, a se umflà in guşă ὑπερηφανεύομαι, ἐπαίρομαι | λαιμός. τράχηλος.
guşa-porumbului θ. Βοτ. ἴδε odolean | χρῶμα περιστερᾶς, χρυσοκύανον.
guşat-ă ε ὁ πάσχων ἐκ λαιμοκήλης.
gusbă θ. δακτύλιος συγκρατῶν τοὺς σωλῆνας καθέτου ὑδρορρόης | προστάτης.
guslă θ. βιολίον μονόχορδον.
guslar ά. (κακὸς) μουσικός. τέρδος.
guşnică θ. Βοτ. χαιρόφυλλον.
gust οὐ. (πλ. gusturi) γεῦσις, εὐγευστον. fără gust ἄγευστος, ἄνοστος, de gust διὰ τὴν διάθεσιν. a fi pe gustul cuiva ἀρέσκω τινί, a prinde gust ἀφοσιώνομαι εἴς τι, a tăia cuiva gustul de vorbă κλείω τὸ στόμα τινός.
gustà (a) ρ. γεύομαι | δοκιμάζω. προγεύομαι.
gustar ά. Αὔγουστος (λαϊκ.).
gustare θ. δοκιμασία τροφῆς | πρόγευμα.
gustăreţ ά. διαγευστής. οἰνογνώστης.
gustări (a) ρ. δοκιμάζω | προγεύομαι.
gustărică θ. πρόγευμα ἐλαφρόν.
gustărit οὐ. δοκιμασία τροφῶν ἢ οἴνου.
guşter ά. σαῦρα πρασίνη | κονάγχη ἵππων, ξηροσκαγή | λαιμός, λάρυγξ | σταφυλή. căderea guşterului φλεγμονὴ τῆς σταφυλῆς | φάρυγξ ὄρους.

gustos-oasă ὲ. εὔγευστος, εὔχυμος ἔκτακτος.
gut ἄ. ἀγριοπερίστερα.
gută ἡ. ποδάγρα. bolnav de gută ποδαγρικός.
gutos-oasă ὲ. ποδαγρικός.
gutuie ἡ. κυδώνιον.
gutuiu ἀ. κυδωνία.
gutunar οὐ. ἴδε guturaiu.
guturait-ă ὲ. καταῤῥοῦσμένος.
guturaiu οὐ. πλ. guturaiuri κόρυζα. καταῤῥοή.
gutural-ă ὲ. λαρυγγώδης.
guvern οὐ. κυβέρνησις.
guvernà a ῥ. κυβερνῶ. a se guverna κυβερνῶμαι.
guvernamental-ă ὲ. κυβερνητικός.
guvernant ἀ. κυβερνήτης, κυβερνῶν.
guvernantă ἡ. παιδαγωγός.
guvernare, guvernat ἀῤῥ. καὶ μετ. κυβέρνησις, κυβερνημένος.
guvernator ἀ. κυβερνήτης, διοικητής.
guvernor ἀ. παιδαγωγὸς λυκείου.
guzgan ἀ. ἴδε chilcan φιλάργυρος.
guziu ἀ. ἴδε cârtiță.
guzui a ῥ. ἀνασκαλεύω τὴν γῆν.
gvardie ἡ. ἀρχ. σωματοφυλακή.

H

H ἀ. τὸ γράμμα h προφερόμενον ὡς χ.
ha ! ἐπιφ. χά! ἔ!
habaciu ἀ. σαγιάκιον ἐπανωφόριον.
habar οὐ. ῥοντὶς, μέρμνα, n'are habar δὲν τῷ μέλλει. habar n'are de ce se vorbește δὲν ἐννοεῖ τὸ τί ὁμιλοῦν.
habaticuri οὐ. πλ. πράγματα μικρὰ ξένδρα κομμένα καὶ ῥιμμένα πρὸ τῆς ῥίζης των.
hăbăuc-ă ὲ. ἀποβλακωμένος, μωρός.
hăbăucie ἡ. βλακεία, ἀπομώρωσις.
hăbăuca ἐπίῤῥ. διὰ μέσου τῶν ἀγρῶν, a o luă hăbăuca περιπέρομαι ἀσκόπως.
habotnic-ă ὲ. καὶ οὐσ. ὀρθόδοξος φανατικός.
hăbuc ἐπίῤῥ. εἰς τεμάχια, a se rupe hăbuc τεμαχίζομαι.
hac οὐ. μισθός. i-a venit de hac τὸν διώρθωσε (χῤῥ.) | κεφαλή, γόμφος, ἀγκύλη πετάλου πλ. προσανάμματα.
hăcăi (a) ῥ. κακκαρίζω (ἐπὶ νηττῶν).
hachițe ἡ. πλ. ἐπιθυμία ἰδιοτροπία, i-au venit hachițele τὸν ἔπιασαν τὰ μπουρίνια του.
hăcăi (a) ῥ. διώκω, προωθῶ.
hăcăit οὐ. προώθησις.
hăciugă ἡ. ἴδε hâtiș.
hăcui (a) ῥ. κερματίζω | κοπανίζω.
hăcuitor ἀ. ξυρίς, κοπὶς σφαγέως.
hăd-ă ὲ. εἰδεχθής, ἀπεχθής.
hadâm ἀ. εὐνοῦχος.
hădărag ἀ. στελεὸς μαστιγίου λαβὴ διπλοῦ κρόταλον. χαρβάλι μῦλος, χονδρὸν σχοινίον, παλαμάρι.
hădărău οὐ. κύρτος, ψαροκάλαθον.
Hagan ἀ. ἀρχηγὸς τῶν Ἀράβων καὶ Χαζάρων | μονάρχης.
hagău οὐ. ἀτραπὸς ἀπόκρημνος.
hagilâc οὐ. προσκύνημα ἁγίων τόπων, a se duce la hagilac κατασταίνομαι οἰκονομικῶς.
hagimă ἡ. Βοτ. κρόμμυον ἀσκαλώνειον.
hagiograf ἀ. ἁγιογράφος.
hagiografic-ă ὲ. ἁγιογραφικός.
hagiografie ἡ. ἁγιογραφία.
hagiu-oaică οὐσ. προσκυνητής. a se face hagiu χάνω τὴν περιουσίαν μου.
haham ἀ. ραββῖνος | σχαγὲὺς ζώων Ἰουδαῖος.
hahambașă ἀ. ἀρχιραββῖνος.
haj ! ἐπιφ. ἔ! (ἄντε κοιν.).
hâi (a) ῥ. ἡμιανοίγω, διαλύω. ἐρειπώνω. || a se hâi διαλύομαι.
hăicăi (a) ῥ. καταστρέφω.
haidamac ἀ. ἁλήτης.
haidău ἀ. φύλαξ ζώων.
haide ! ἐπιφ. ἐμπρός! ἔστω! (ἄντε (κοιν.).
haiduc ἀ. (ἀρχ.) πεζὸς στρατιώτης σύγγρος | λῃστὴς | κλέφτης.
haiducesc-ească ὲ. λῃστρικὸς | κλέφτικος.
haiducește ἐπίῤῥ. λῃστρικῶς ζήκω, ἀγροίκως (συνεκδ.) | a fript un miel

haiduceşte ἔψηγεν ἀρνίον κατὰ τὸν τρόπον τῶν ποιμένων ἄνευ πολλῶν προετοιμασιῶν.

haiduci a ῥ. ἐπαγγέλλομαι. τὸν κλέπτην, τὸν λῃστήν.

haiducie θ. ἐπάγγελμα τοῦ λῃστοῦ, τοῦ κλέπτου· s'au lăsat de popie de s'au dat de haiducie ἐγκατέλειψαν τὰ ράσα διὰ νὰ πολεμήσουν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας | λῃστεία.

haiduiu ἀ. νέος ἄρρων, ἐλαφρόνους. || οὐ. ἀκολασία, ἀσωτεία.

haimanà θ. περιπλανώμενος, ἀλήτης, umblă haimana περιφέρεται ἄνευ ἐργασίας. || ἐπίρ. de haimanà ἄνευ κυρίου, διαστικῶς.

haimanalâc οὐ. ἀλητεία.

haimăni a ῥ. ἀλητεύω.

hain-ă ἐ. ἐπαναστάτης, προδότης | ἄπιστος κακός.

hainà θ. ἔνδυμα, φόρεμα· nu haina face pe om δὲν πρέπει νὰ κρίνωμεν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τὰ ἐνδύματα φορ., haine gata ἑτοιμορράφῃ ἐνδύματα, haine de cheltuealâ στολὴ ἑορτάσιμος, haine de pat κλινοστρωμνή.

hăinar ἀ. ἔμπορος ἑτοίμων ἐνδυμάτων.

hăinărie θ. κατάστημα ἑτοίμων ἐνδυμάτων.

haini a ῥ. ἐπαναστατῶ κατὰ τῆς Πύλης | ἐγκαταλείπω, προδίδω.

hainie θ. ἀπιστία.

hainire, hainit ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάστασις, ἐπανεστατημένος.

hainlâc οὐ. ἀπιστία ἐπανάστασις.

hăinuță θ. ὑποκ. τοῦ hainà ὑπενδύτης μαργαριτοκέντητος ἢ μαλλοκέντητος.

hairet οὐ. ἐγείρα.

hăiș ἐπίφ. οὐ! πρὸς τὰ ζῶα.

hait οὐ. κρηπιστόμος (ρεύματος).

hăit ἐπίρ. ἀνάποδα.

hait! ἐπίφ. ἐτελείωσε!

haită θ. ἀγέλη | ὁμάς, haită de hoți λῃστοσυμμορία | κύων ὑήλεια γυνὴ κακοήθης.

hăitar ἀ. ἴδε hăifaș.

hăitaș ἀ. ἐχνηλάτης, ἐκφωλευτής. || οὐ. ἐχνηλασία.

hăitleie οὐ. πλ. γεωργικὰ ἐργαλεῖα.

haițic οὐ. μικρὰ ἀγέλη χοίρων ὁμάς.

hăitiș-ă ἐ. ὁ ἔχων τοξοειδεῖς κνήμας, ἑλικόπους. οὐ. μεγάλη ἀγέλη. || ἐπίρ. ἑλικοειδῶς, umblă hăitiș περιπατεῖ ὡς ἡ νῆσσα. κονδυλᾶ.

haitoș-ă ἐ. ἐρωτότροπος.

hăituealâ θ. ἐχνηλασία.

hăitui a ῥ. ἐχνηλατῶ.

hăituire, hăituit ἀφ. καὶ μετ. ἐχνηλάτησις, ἐχνηλατημένος.

haiturâ θ. κορμός, κούτσουρον.

hal οὐ. κανάστασις, θέσις, intr'un hal fără hal εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν.

halâ θ. ἀγορά, πρατήριον κρεάτων καὶ ὄψων, halâ de vechĭturi σπειροπῶλις, ψειροπάζαρον.

hală θ. τρικυμία | μέγαιρα | θηρίον, o hală de om κολοσσός.

hălăciugă θ. θάμνος. || ἐπίρ. ἀνωρθωμένως, cu părul hălăciugă ἀνάτριχος.

hălădui a ῥ. ἀρχ. ἀπαλλάττομαι τινος | διέρχομαι τὸν καιρὸν κατοικῶ | τίκτω ἐλευθερώνομαι.

hălăduire, hălăduit ἀφ. καὶ μετ. ἐλευθέρωσις, ἐλευθερωμένος.

hălăgie θ. ἴδε gălăgie.

halaică θ. δούλη τουρκικῆς οἰκίας.

halal ἐ. κερδῷος | ὡραῖος (εἰρων.), halal nepot! ὡραῖος, προκομμένος ἀνεψιός. | ἐπίφ. ἐν ταῖς φράσεσι halal să-i fie! νὰ τῷ ζήσῃ, νὰ τὸ χαρῇ, halal de cine-i tânăr χαρὰ στοὺς νέους! ἀτυχήματα! halal de împricinat! δυστυχία εἰς τὸν κατηγορούμενον!

hălălău-aie ἐ. ἀδέξιος, βραδυκίνητος.

hălaoiu-e ἐ. ἴδε hălălău.

halastâncă θ. ἐνδιάνα (ὕφασμα).

halat οὐ. κουμωνίτης | καλῶδιον μύλου πλ. halaturi ἐργαλεῖα.

halaţugă θ. γυνὴ ἀνοικοκύρευτος.

hălău οὐ. δίκτυον ἁλιείας φάτνη χοίρων.

halbă θ. ἡμίτριτρον ζύθου.

halcă θ. ἀγκύριον. ἄλυσσος ἐντὸς τοίχου | ἀγὼν ἀκοντίου. ἴδε gerid.

halcă θ. τεμάχιον.

hălci a ῥ. ρυκανίζω.

hălcitor οὐ. ρυκάνη μικρὰ δι' ἧς χαϊδεύουν κατὰ πρῶτον τὴν ἐπιφάνειαν τῶν σανίδων.

haldan οὐ. ἴδε aldan.

halcà ἐπίρ. ἀρχ. ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

halea-malea de à ἐπίρ. πχλ. ἀγ-λαφίνδα.
hăli (a ῥ. πολλαπλασιάζω τὴν σφαῖραν θέτω τὴν χεῖρα ἐπί τινος.
halimà θ. βιβλίον Χαλιμᾶς διήγησις ἀπίστευτος.
hălmui (a ῥ. ἐπιστρέφω.
hâlpar-ă ἐ. ἴδε hâlpav.
hâlpav-ă ἐ. ἀδηφάγος. ‖ ἐπίρ. ἀδηφά-γως, ἀχορτάστως.
halt οὐ. σύγχυσις, ἀταξία.
haltă θ. σταθμίσκος, στάσις.
haluit-ă ἐ. παράλογος.
halvà θ. ἀνδαλίς, χαλβᾶς.
halvagiu ἀ. χαλβαδοπώλης.
halvet οὐ. συνομιλία κατ' ἰδίαν.
halviță θ. χαλβαδόπηττα.
halvițar ἀ. χαλβαδοπηττοπώλης.
ham οὐ. (πλ. hamuri) ἱπποσκευή, λῶρος ἵππου, cal de ham ἵππος ἐξευγμένος.
hamac οὐ. κρεμαστὴ κλίνη, αἰώρα.
hamadriadă θ. ἁμαδρυάς.
hămăeală θ. ὑλακή.
hămăi (a ῥ. ὑλακτῶ.
hămăire, hămăit ἀπ. καὶ μετ. ὑ-λάκτησις, ὑλακτημένος. ‖ οὐ. ὑλακή.
hamal ἀ. ἀχθοφόρος.
hamalâc οὐ. ἀχθοφορία ἀχθοφορικά.
hamam οὐ. τουρκικὸν λουτρόν.
hambar οὐ. ἀποθήκη κελλάρι χω-ρικοῦ (σιάφη χωρικοῦ).
hambaraș οὐ. ἀλευροσκάφη, κιβώτιον μύλου ἐν ᾧ ἀθροίζεται τὸ ἄλευρον, κασόνι.
hămei (a se ῥ. ἐξαντλοῦμαι.
hămeiu οὐ. Βοτ. βρυωνία.
hămesit-ă ἐ. πεινασμένος, πεινάλεος, ἐξηντλημένος.
hamiș ἐ. ἀπατεών.
hamișag οὐ. ἀπάτη, δόλος.
hamiseală θ. ἐξάντλησις.
hămisi (a ῥ. ἐξαντλῶ, ἐξαντλοῦμαι.
hămiși (a ῥ. ἀπατῶ. ‖ a se hămiși ἀπατῶμαι.
hămisire, hămisit ἀπ. καὶ μετ. ἐ-ξάντλησις, ἐξηντλημένος.
hămișire, hămișit ἀπ. καὶ μετ. ἀ-πάτησις, ἠπατημένος.
hamur οὐ. ζύμη.
hămurar ἀ. σαγματοποιός, λωροποιός, λεπαδνοποιός.
hămurărie θ. σαγματοποιεῖον, λεπα-δνοποιεῖον.
hamusit-ă ἐ. ἐκδαρμένος ὑπὸ τῆς ἱπ-ποσκευῆς.
hamut ἀ. ὁ περὶ τὸν λαιμὸν τοῦ ἵππου λῶρος, περιτραχήλιον ἵππου.
hamzà θ. ἄβραχος ξύλινος ὑδροσυλ-λου φατνίον.
Han ἀ. Χάνος ταταρων.
han οὐ. πλ. hanuri ξενών, χάνι.
hanâmă θ. χανούμισσα.
hândrălău ἀ. ἐρωτοτρόπος.
hănesc-ească ἐ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Χάνον.
hang οὐ. ἰσοκρατῶν κἄλος τοῦ ἀσματί-ου ἴσον μουσικόν. a ține hangul κρατῶ ἴσον, ἐπικροτῶ παραφῆναι. συν-εκδ. χορὸς ἔγκυκλος.
hăngan-hăngănesc ἐ. λεπτόκοκκος ἀραβόσιτος.
hangar οὐ. κλίσιον, ὑπόστεγον.
hângaș οὐ. κολάκιον.
hanger οὐ. σάγαρις, κυρτὸν ἀσιανὸν ξίφος.
hangerliu ἀ. σπαθοφόρος.
hangioaică θ. γυνὴ ξενοδόχος (χάνου).
hangiu ἀ. ξενοδόχος (χανιόν).
hanos οὐ. ἴδε anason.
hanț οὐ. τεμάχιον, τεταρτον.
hanță θ. τεμάχιον ὑφάσματος ῥάκιον.
Han-Tătar ἀ. Χάνος Ταταρων διά-βολος, du-te la Han-Tătar ἄμε στον διάβολον.
hânțău οὐ. τμῆμα τοῦ ἀραβοσιτου.
hânțui a ῥ. σχίζω, εἶμαι ἴσχυρος.
hanțuscă θ. πονηρά, ἄξυπνος.
haos οὐ. χάος.
haotic-ă ἐ. χαοτικός, χαώδης.
hap οὐ. πλ. hapuri καταπότιον.
hăpăi a ῥ. συναρπάζω, ἀγκαλιάζω.
hapcă θ. ἀγκύλιον. ‖ ἐπίρ. cu hapca βιαίως, ἀκουσίως.
haplea ἀ. ἠλίθιος, βλάξ, εὐήθης, εὔπιστος.
hapsân-ă ἐ. φιλάργυρος (σκληρός, τύ-ραννος). ‖ θ. ἄνανδρος δυσαρμόσκαρτος.
hăpui a ῥ. συναρπάζω.
hăpuros-oasă ἐ. κοκκώδης ‖ ἐλαιώ-δώδης ἀκάθαρτος, cărăbuș hăpuros κοπροκάνθαρος.
har οὐ. πλ. haruri εἰς νέος χάρις συνεκδ.

harabà θ. πλ. harabale κορτάμαξα.
harabagie θ. τὸ ἔργον τοῦ ἁμαξηλάτου.
harabagiu ἀ. ἁμαξηλάτης.
hărăbar οὐ. θόρυβος, κρότος ‖ πλ. φλυαρίαι.
hărăbor ἐ. σφριγῶν, νεανικός.
haraci-aga ἀ. εἰσπράκτωρ κεφαλοφόρου.
haraciu οὐ. (ἀρχ.) φόρος ὑποτελείας πρὸς τὴν Πόλην, χαράτσι.
haractir οὐ. χαρακτήρ.
hărăi (a) ῥ. ἐρίζω ‖ ἴδε mărăi.
haram ἐ. ἐπιζήμιος. ‖ οὐ. ζῶον περιπλανώμενον ‖ κακόν, δύστροπον ζῶον, haramu-i cu nărav ὁ ἀχαμνόων δυστροπεῖ ‖ μηδαμινός, οὐτιδανός ‖ ἀνάθεμα, haram de capul vostru ἀνάθεμα εἰς τὸ κεφάλι σας, νὰ μὴ προκόψῃς. ‖ ἐπίρ. ἀδίκως, a mâncà de haram τρώγω τὸ ψωμί μου ἀδίκως ‖ haram a venit haram s'a dus ἀνεμομαζώματα διαβολοσκορπίσματα (φρ.).
harambaşă ἀ. ἀρχιληστής.
haramin ἀ. ληστής ‖ κακοῦργος.
harang οὐ. κώδων.
hărănit οὐ. σημίτης, θρεπτάρι.
hărăpăi (a) ῥ. ἴδε hârtăpăi.
hara-para ἐπίρ. ἴδε harța-parța.
harapnic οὐ. μεγάλη μάστιξ.
harar οὐ. (πλ. harare καὶ harale) σάκκος ἐκ τριχῶν αἰγός.
hărăți (a) ῥ. ἐνοχλῶ. ‖ a se hărăți μάχομαι.
hărău ἀ. Ζωολ. ἴδε erete.
hărăxi (a) ῥ. χαράττω (τὸ δέρμα), σκαριφῶ.
hărăxire, hărăxit ἀφ. καὶ μετ. σκαρίφησις, σκαριφημένος.
hărăzi (a) ῥ. δωρῶ ‖ ἀφιερώνω ‖ προορίζω, i-a fost hărăzit ἦτον ἡ τύχη του.
hărăzire, hărăzit ἀφ. καὶ μετ. ἀφιέρωσις, ἀφιερωμένος.
hărăzitor ἀ. δωρεοδότης.
hârb οὐ. πλ. hârburi, τεμάχιον, τμῆμα, κομμάτι. e un hârb εἶναι ἐρείπιον, râde hârbul de ciob εἶπεν ὁ γάϊδαρος τὸν πετεινὸν κεφάλα οἰκόσημον.
hărbar-ă ἐ. ἀκόρεστος, ἄσωτος.
hărbareț-eață ἐ. ἴδε hărbar.
hârbui (a) ῥ. τεμαχίζω, κομματιάζω, καταστρέφω. ‖ a se hârbui καταπίπτω.
hârbuire, hârbuit ἀφ. καὶ μετ. θραῦσις, θραυσμένος.
harbuz ἀ. ὑδροπέπων.
harbuzerie θ. ἀγρὸς ὑδροπεπόνων.
harcă (a) θ. τὸ ὑπὲρ τὴν γῆν θεμέλιον χωρικῆς οἰκίας, ὑποσκευή.
hârcă θ. κρανίον ‖ γυνὴ γραῖα σκελετώδης ‖ ἴδε balā.
hârcăi (a) ῥ. ξηροβήχω. ἴδε horcăi.
harchină θ. τμῆμα ‖ τεμάχιον πίπτοντος, χοιρείου πάχους.
hârciog ἀ. Ζωολ. μυωξός.
hârdău οὐ. πλ. hârdaie κάδος.
hardughie θ. παλαιὰ οἰκία ἐρείπιον.
hardughit-ă ἐ. ἐρειπωμένος, κατεστραμμένος.
hareà θ. χονδρὸν μεταξωτὸν ὕφασμα.
harecilui (a) ῥ. ἐπιδικάζω.
hareciu ἀ. ἐπιδικαστής. ‖ ἐπιφ. ἐπιδικασμένον!
harem οὐ. γυναικωνίτης ‖ αἱ γυναῖκες τοῦ γυναικωνίτου (χαρέμιον).
haremlâc οὐ. γυναικωνίτης.
hareț ἀ. Ζωολ. κόλυμβος.
hargată θ. ὑπηρέτρια.
hargau οὐ. γαβάθα, φάτνη χοίρων.
hargiuri οὐ. πλ. ἔξοδα.
harhat οὐ. φωνασκία, θόρυβος.
hârhăti (a) ῥ. ὁμιλῶ τραυλοφώνως.
harițîi ἀ. πλ. πρόσκοποι.
hârjoană θ. σύγκρουσις, θορυβώδης ἔρις, φιλονεικία ‖ παιδιά.
hârjoni (a se) ῥ. φιλονεικῶ ‖ διασκεδάζω.
hârlav-ă ἐ. ἀμελής, ὀκνηρός.
hârleț οὐ. λίσγος ‖ ἴδε hârburătură.
harmalaie θ. θόρυβος, ταραχή.
harmasar οὐ. οἶαξ ζυγοῦ βοδαμαξῶν.
harmăsărel οὐ. σφήν.
harmată θ. σηλεβολον.
harnaşament οὐ. ἱπποσκευή, σάγη.
hârniaiu ἀ. Βοτ. ἀσκληπιάς.
harnic-ă ἐ. ἐνεργητικός, ἐργατικός ‖ ἐπίρ. ἐνεργητικῶς.
harniceşte ἐπίρ. ἐπιμελῶς, ἐνεργητικῶς.
hărnicie θ. ζωηρότης, ἐνεργητικότης, ἐργατικότης.
harpă θ. ἅρπα.

harpist-ă οὐσ. ἁρπιστής.
harş ! ἐπιφ. κράκ.
hârşăi (a) ῥ. τρίζω (ἐπὶ τομῆς διὰ μαχαιρίου).
hârşăit οὐ. τριγμός.
hârşcăi (a) ῥ. ἀμύσσω, δρύπτω.
hârşcăit-ă ἐ. ὁ φέρων ἀμυχάς. || οὐ. ἀμυχή.
hârşi (a se) ῥ. συνηθίζω (εἰς λύπην) | φιλαργυρεύομαι.
hârşie θ. ἀρνακίς, ψοφάκι.
hârşit-ă ἐ. συνηθισμένος ἐν τῇ δυστυχίᾳ | δεινός.
hârşti (a) ῥ. κόπτω δι' ἑνὸς κτυπήματος.
hârşt ! ἐπιφ. κράκ !
hat ! ἐπιφ. κράκ !
hărţ !... **scârţ** ! ἐπιφ. κράκ!... κράκ !
harţ οὐ. ἀκροβολισμός.
hartă θ. Γεωγρ. χάρτης.
harţă θ. μάχη, πόλεμος, ἀγών.
harţag οὐ. ξυλοκόπημα.
hărţăgos-oasă ἐ. εὐερέθιστος, ὁρμητικός.
hărţăi (a) ῥ. ἀκροβολίζω, ἐνοχλῶ. || a se hărţăi ἀκροβολίζομαι.
hărţăli (a) ῥ. ἴδε hărţăi.
hartan οὐ. μέγα τεμάχιον (κρέατος ἢ ἐνδύματος).
hărtăni (a) ῥ. σχίζω. || a se hărtăni κακῶς ἐνδύομαι, εἶμαι ῥακένδυτος.
hărtăpăli (a) ῥ. ἴδε hărtăni.
harţa-parţa ἐπίρ. εἰς μικρὰ τεμάχια, κομματιαστά.
hărţaş ἀ. ἀγωνιστής, παλαιστής.
harţi ἀ. πλ. ἡ ἑβδομὰς τῆς κρεωφάγου.
hârtie θ. χάρτης, hârtie de scrisoare ἐπιστολικὸς χάρτης, hârtie de imprimat τυπογραφικὸς χάρτης | πλ. ἔγγραφα | ἀπόδειξις παραλαβῆς φόρου.
hârtiuţă θ. μικρὸς χάρτης.
hârţoage οὐ. πλ. παλαιόχαρτα.
hârtoapă θ. ἴδε vârtop | ἐμπόδιον, πρόσκομμα.
hârtoi (a) ῥ. ἐκκλίνω, παρεκκλίνω.
hărţui (a) ῥ. ἐνοχλῶ | παραβλάπτω. || a se hărţui πολεμῶ.
hărţuire, hărţuit (ἀφ.) καὶ μετ. ἐνόχλησις, ἐνωχλημένος.
hărţuitor-care ἐ. ἐνοχλητικός, διαταρακτικός. | οὐσ. ταραχοποιός.
harvă θ. πεδινὴ ἄμπελος.
hârzob οὐ. καλαμωτὴ τυροποιῶν | μεσοτάρσιον καλαμωτῆς ἁλιπάστων coborît din cer cu hărzobul γεννημένος τυχηρός.
hârzobat-ă ἐ. διάτρητος. || ἀ. μηδαμινός.
hâş ! ἐπιφ. οὔστ !
hasà θ. πανίον (χασὲς κοιν.).
hâşăi (a) ῥ. ἐπιρραβδοφορῶ, ἀποδιώκω διὰ κινήσεως ῥάβδου.
haşcă θ. μεγάλη ἐλάτη κοίλη | ῥαβδίον, διευρύνον τὸ ἄνω ἐπίταρσον (κλωστηρίου).
haşcală θ. ἴδε hârşie.
haşiş οὐ. ὄπιον.
hasnà θ. ἴδε haznà | πλεονέκτημα, κέρδος.
haşpură θ. αὐλαξ.
hasură θ. ψίαθος, πλέγμα ψιάθινον.
hat οὐ. ἵππος παρατάξεως, δρομεύς.
hat οὐ. αὐτοκρατορικὸν διάταγμα.
hat οὐ. τεμάχιον γῆς ἀκαλλιέργητον χρησιμεῦον ὡς ὅριον | ἀτραπὸς ὁρίου.
haţ ! ἐπιφ. (ἀποδιωκτικὸν τῶν χοίρων).
hăt ἐπίρ. ὅλως διόλου, καθ' ὁλοκληρίαν.
hăţ οὐ. ἡνίαι. || ἐπιφ. hăţ în sus, hăţ în jos ἄλλοτε πρὸς τὰ ἄνω ἄλλοτε πρὸς τὰ κάτω.
hăţăi (a) ῥ. ἕλκω πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις, παρέλκω.
hăţăitură θ. ἐνόχλησις, παρέλκυσις.
hataià θ. λεπτὸν μεταξωτὸν ὕφασμα.
hătălău ἀ. ἐραστής.
hatalm οὐ. ἐκβιασμός, βία.
hăţănà (a) ῥ. κυμαίνω, κινῶ, αἰωρῶ.
hăţănat οὐ. κυματισμός, αἰώρησις.
hatâr οὐ. (πλ. hatâruri) εὔνοια, ἐκχώρησις, i-a făcut hatâr τῷ παρεχώρησε χαριζόμενος εὐχαρίστησις, nu mi strică hatârul μὴ μοῦ χαλᾷς τὸ χατῆρι (φρ.).
hătaş οὐ. ἀτραπὸς δάσους | μεθόριον καλλιεργημένων γαιῶν. || ἐ. ἵππος ὑποζύγιος ἀριστερός.
hăţi (a) ῥ. συλλαμβάνω, συναρπάζω, λαμβάνω.
hatihumaiun οὐ. αὐτοκρατορικὸν διάταγμα.
hăţiş οὐ. φρύγανα, χόρτα ἄγρια.
hatişerif οὐ. σουλτανικὸν διάταγμα.
hatmán ἀ. λοχαγὸς Κοζάκων ἢ Πο-

λωνῶν | γενικὸς διοικητὴς τῶν μολδαβικῶν στρατευμάτων | ἀρχιαστυνόμος.
hătmănesc-ească ἐ. ἀρχιστρατηγικός.
hătmănie θ. ἀρχιστρατηγία | ὑπουργεῖον στρατιωτικῶν, ἀστυνομία.
hatoaică θ. φορβάς.
hâtu-ă ἐ. πονηρός. | ἀ. φέναξ.
hătui (a) ῥ. περιορίζω ἀγρόν.
hăţui (a) ῥ. κρατῶ τὰς ἡνίας | ὁδηγῶ.
hău οὐ. ἄβυσσος, βάραθρον | βάρος, εὐθύνη, cât e hăul ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ (φρ.).
hăugaş οὐ. ἴχνος τροχοῦ, τροχιά.
hăuì (a) ῥ. ὠρύομαι.
hăulì (a) ῥ. ὠρύομαι, κραυγάζω | ἐκβάλλω φωνὰς χαρᾶς.
havadiş οὐ. εἴδησις.
havaiu-e ἐ. κυανοῦς.
havaleà θ. ἀγγαρεία.
havalegiu ἀ. εἰσπράκτωρ φόρων.
havan οὐ. ἴδε piuliţă | καπνοκοπτήριον.
havană θ. σιγάρον χαβάνης.
havră θ. συναγωγή, χάβρα.
havuz οὐ. (πλ. havuzuri) δεξαμενὴ | ἀναβρυτήριον.
haz οὐ. εὐχαρίστησις διασκέδασις, a face haz pe socoteala altuia διασκεδάζω εἰς βάρος ἄλλου, cuvânt de haz λόγος ἀστεῖος πρὸς γέλωτα, are haz εἶναι εὐχάριστον, καλον, ar aveà haz καλὸν θὰ ἦτο | a face haz pe cineva εὐνοῶ.
hazard οὐ. τύχη, σύμπτωσις.
hazardà (a) ῥ. διακινδυνεύω.
hazardare, hazardat ἀφ. καὶ μετ. διακινδύνευσις, διακινδυνευμένος.
hâzenie θ. ἀσχημία (τερατώδης).
hazliu-e ἐ. διασκεδαστικὸς | παράδοξος.
hazman ἀ. πρόβατον.
haznà θ. (πλ. haznale) θησαυροφυλάκιον τοῦ κράτους | θησαυρος | βόθρος ἀκαθαρσιῶν.
haznadar ἀ. θησαυροφύλαξ.
hăzos-oasă ἐ. ἀστεῖος, διασκεδαστικός.
hazran οὐ. (ἀρχ.) οἰκόσημον | πο μαντορικη ῥάβδος.
he! ἐπιφ. ἔ!
heacuri οὐ. πλ. σχίδακες.
heamseră θ. συμπατριώτης.
hecelă θ. ξάνιον, λανάρι.
hecelà (a) ῥ. ξανίζω, λαναρίζω.
hechel οὐ. ἴδε hecelà.
hectic-ă ἐ. ἑκτικός. || θ. φθίσις.
hecticos-oasă ἐ. ἑκτικός.
hegiră θ. ἐγείρα.
hei! ἐπιφ. ἔϊ!
heiuri οὐ. πλ. ἐξαρτήματα.
hel ἀ. ἔγχελυς, χέλι.
helbet ἐπίρ. βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.
helbeticuri οὐ. πλ. κλωνάρια.
heleşteu οὐ. λίμνη, ἰχθυοτροφεῖον.
helgea θ. Ζωολ. ἰκτίς.
heliografie θ. ἡλιογραφία.
heliogravură θ. ἡλιοτυπία.
heliotipie θ. ἡλιοτυπία.
hemeì (a se) θ. θορυβοῦμαι.
hemeială θ. σύγχυσις, ἀμηχανία.
hengher ἀ. κυνοσυλλέκτης (μπόγιας κοιν.).
hep! ἐπιφ. ἔπ!
herb οὐ. οἰκόσημον.
Hercule ἀ. Ἡρακλής | ἀνὴρ ἰσχυρός, ἀκμαῖος.
herculean-ă ἐ. ἡράκλειος.
heregie θ. νομισματοκοπεῖον.
hereseu οὐ. πρίων.
herestrà (a) ῥ. πριονίζω.
herestrău οὐ. (πλ. herestraie) μηχανικὸν πριονιστήριον.
herestisì (a) ῥ. συγχαίρω | προσφέρω πρὸς πόσιν (λαϊκ.).
heretiseală θ. συγχαρητήριον.
herghelie θ. ἱπποφόρβιον | ἀγέλη ἵππων.
hergheligiu ἀ. φύλαξ ἱπποφορβίου.
hericică θ. Βοτ. πολυγόνατον.
hermelin ἀ. Ζωολ. λευκοϊκτίς.
hermetic-ă ἐ. στεγανός. || ἐπιρ. στεγανῶς.
hermeziu-e ἐ. ἐρυθρός.
hernie θ. κήλη, hernie inguinală βουβωνοκήλη, hernie ombilicală ὀμφαλοκήλη, hernie crurală μηροκήλη.
heruvic οὐ. Χερουβικόν.
hervaneà θ. πριγκηπικὸς μανδύας.
hexametru ἀ. ἑξάμετρον.
hiacint ἀ. Βοτ. καὶ Ὀρυκτ. ὑάκινθος.
hiat οὐ. κακοφωνία, χασμωδία.
hibă θ. λάθος, σφάλμα | ἔλλειψις.
hibaş-ă ἐ. ἐσφαλμένος, ἐλλιπής.
hic! ἐπιφ. a face hic κλαίω.
hici ἐπίρ. οὐδόλως, n'ai hici dreptate δὲν ἔχεις διόλου δίκαιον.
hidos-oasă ἐ. δυσειδής, ἀποτρόπαιος. || ἐπίρ. ἀποτροπαίως.

hidră θ. ὕδρα.
hidrat οὐ. ἔνυδρον.
hidratat-ă ἐ. ὑδαρής.
hidraulic-ă ἐ. ὑδραυλικός.
hidrocarbură θ. ὑδρογονάνθραξ.
hidrocefal-ă ἐ. ὑδροκέφαλος.
hidrogeu οὐ. ὑδρογόνον.
hidrografie θ. ὑδρογραφία.
hidromel οὐ. ὑδρόμελι.
hidropic-ă ἐ. ὑδρωπικός.
hidropizie θ. ὕδρωψ.
hidroplan οὐ. ὑδροπλάνον.
hidrostatic-ă ἐ. ὑδροστατικός.
hidroterapie θ. ὑδροθεραπεία.
hienă θ. ὕαινα.
hieratic-ă ἐ. ἱερατικός.
hierofant ά. ἱεροφάντης.
hieroglifă θ. ἱερόγλυφον.
hieroglific-ă ἐ. ἱερογλυφικός.
high-life οὐ. ἀριστοκρατία.
higiu οὐ. ξυλάρια.
hihăit οὐ. ὀξεῖα διαπεραστικὴ φωνή.
hihoti (a) ῥ. ἴδε chihoti.
hilâu οὐ. ἴδε ilâu.
hilimoacă θ. Βοτ. ἄρκευθος νάνος.
himen οὐ. ὑμήν | ὑμέναιος.
himeră θ. χίμαιρα.
himeric-ă ἐ. χιμαιρικός.
hindichiu οὐ. χάνδαξ χοάνη τοῦ λήνου διʼ ἧς ἐκρέει τὸ γλεῦκος.
hingher ά. ἴδε hengher.
hingherel ά. Ζωολ. κισάλλων.
hintau οὐ. ἄμαξα, δίφρος.
hinteț οὐ. αἰώρα.
hioală θ. μέγα βάθος.
hioid-ă ἐ. ὑοειδής. || οὐ. Ἀνατ. ὑοειδές.
hipic-ă ἐ. ἱππικός.
hipodrom οὐ. ἱπποδρόμιον.
hipologie θ. ἱπποκομία.
hipopotam ἀ. ἱπποπόταμος.
hir οὐ. ἀγγελία, εἴδησις, διάδοσις.
hiră θ. νόσος ὠτων πρὸβάτων.
hiran ά. Ζωολ. ἀετός.
hiribă θ. Βοτ. βουπόδιον.
hiris-ă ἐ. περικλεής, περιώνυμος, ἔνδοξος.
hirisă θ. αἰτία.
hirișcă θ. Βοτ. φαγόπυρον. hirișcă deasă πολύγονον
hiromanție θ. χειρομαντεία.
hiroto ie θ. χειροτονία.
hirotonisi (a) ῥ. χειροτονῶ. || a se hirotonisi χειροτονοῦμαι, γίνομαι μέγας (εἶρων.).
hirotonisire, hirotonisit ἀφ. καὶ μετ. χειροτόνησις, χειροτονημένος.
hirtă θ. τέταρτον ἡμιεκτάριου.
hirușor οὐ. Βοτ. βοσκόχορτον.
hisopir οὐ. Βοτ. ἰσόπυρον.
histologic-ă ἐ. ἱστολογικός.
histologie θ. ἱστολογία.
hlamidă θ. χλαμύς.
hleab οὐ. παλαιὸν | παλαιοσίδηρον.
hleiu οὐ. ἀργιλλώδης γῆ, ἄργιλλος.
hliban οὐ. ψυχικίλλος, λευκὸς ἄρτος.
hlisă θ. ἄργιλλος.
hlisos-oasă ἐ. ἀργιλλώδης.
hlizâ θ. μικρὸν τμῆμα γῆς.
hlizi (a se) ῥ. ὑπομειδιῶ, περιτρονῶ.
hlobar ά. ρωμίτης ἵππος.
hluz (an) ά. κάλαμος, μίσχος ἀραβοσίτου.
ho! ἐπίρ. ὦ! ἔ! στάσου!
hoancă, hoanghină θ. ἀροπέδιον.
hoapsa (de) ἐπίρ. ἀπὸ κοινοῦ.
hoară θ. πτηνὸν κατοικίδιον.
hoarcă θ. γέρων.
hoarță θ. παλαιά, ἐφθαρμένη ἅμαξα.
hoașoă θ. φαυλόβιος.
hoaspă θ. παιπάλη ἀλεύρου.
hobidrag ά. Βοτ. τροπαίολον.
hoboe θ. βαρύαυλος.
hobot οὐ. πέπλος | πέπλος νομικός | ὀπίσθιον ἐλαφήθρου.
hodă θ. Βοτ. στρύχνος.
hodină θ. ἴδε odihnă.
hodolean ά. Βοτ. ἴδε tătarcă.
hodoroagă θ. πρᾶγμα παλαιὸν (ξεχαρβάλωμα κοιν.), o hodoroagă de căruță πεπαλαιωμένη, κατατρεσσα ἅμαξα ἄνθρωπος γεγηρακὼς καὶ ἐξησθενημένος φλύαρος (συνεκδ.).
hodorog! ἐπίφ. κράκ! κράκ!
hodorogeală θ. θόρυβος | ξεχαρβάλωμα.
hodorogi (a) ῥ. ἀποβίω κρότον καταρρέοντος ἀντικειμένου, τετραυσμένου ἢ ἐρραγισμένου ἀγγείου | ὁμιλῶ ἀσυναρτήτως. a se hodorogi καταρρέω | διαρρήγνυμαι.
hodorogire ἀφ. καταρρευσις.
hodorogit μετ. πεπαλαιωμένος κατεστραμμένος διερρηγμένος. | ἐ. καταρρέων, ἀσθενικός.

hodorcnc ! ἐπιφ. κράκ-κράκ ! hodo-ronc-tronc ! ἀμέσως, αὐθωρεί | ἀσυναρτήτως. ‖ οὐ. φλυαρία ἀτελεύτητος.
hodrobele οὐ. πλ. ἀποσκευαί.
hoge ἀ. ξερωμένος | διεφθαρμένος | πεπαιδευμένος τοῦρκος.
hohainec-ă ἐ. πατρογονικός.
hoher ἀ. δήμιος | ἴδε hengher.
hoheri (**a**) ῥ. δασανίζω.
hohorâtor-oare ἐ. γελοῖος.
hohot οὐ. γέλως ἠχηρός, a râde în hóhote γελῶ σαρδώνιον.
hohoti (**a**) ῥ. γελῶ ἠχηρῶς | κλαίω μετὰ λυγμῶν.
hoină θ. σφαιροβολία διὰ ξύλου.
hoinar ἀ. ἀλήτης.
hoinăreală θ. ματαιοσχολία.
hoinări (**a**) ῥ. ἀλητεύω, ματαιοσχολῶ.
hóit οὐ. πτῶμα ζώου, am văzut şi noi hoituri mari εἶδα καὶ ἐγὼ τὸν κόσμον (φρ.).
hojma ἐπ ρ. πάντοτε, διαρκῶς, ἀδιακόπως.
hojmalâu ἐ. ἀκμαῖος, ἰσχυρός. ‖ ἀ. μεγαλόσωμος, παλληκάρι.
holbă (**a**) ῥ. διανοίγω τοὺς ὀφθαλμούς.
holban ἐ. εὐκόλως θαυμάζων.
holbat μετ. διηνεωγμένος. ‖ ἐ. χαίνων.
holbură θ. Βοτ. volbură.
Holbură ἀ. πρόσωπον μυθικόν, satul lui Holbură μέρος ἄνευ κυρίου.
holcă θ. θόρυβος, ταραχή, φωνασκία.
holcăi (**a**) ῥ. θορυβῶ, φωνασκῶ.
holdă θ. πεδίον ἐσπαρμένον, πλ. σπορά.
holdan ἀ. ἴδε oldan.
holeră θ. χολέρα | Βοτ. ἴδε cătină.
holercă θ. οἰνόπνευμα.
holi (**a**) ῥ. καλῶ, φωνάζω.
holotă θ. ἴδε eloată.
holtele θ. ἀγαμία.
holteiu ἀ. ἄγαμος.
holtei (**a**) ῥ. διέρχομαι ἐμοῦ τὴν νεανικὴν ἡλικίαν | μένω ἄγαμος.
homan ὁ. Βοτ. ἑλένιον.
homeric-ă ἐ. ὁμηρικός.
homoace οὐ. πλ. ἁσπεῖα κόμης.
hondralău ἀ. χαμήλιον.
hondroc οὐ. ἴδε androc.
hondroni (**a**) ῥ. φλυαρῶ.
honvezi ἀ. πλ. ἐφεδρεία οὐγγρική.
hop ! ἐπιφ. ὤπ ! | οὐ. ἀναπήδησις | ζύσκολος διάβασις | δυσκολία, ἐμπόδιον (συνεκδ.), a sărit hopul ὑπερεπήδησε τὸ ἐμπόδιον.
hopa ! ἐπιφ. ὤπα !
hop-de-o-parte ἀ. ἀνόητος.
horă θ. χορὸς ἐγκυκλος, συρτός, dacă ai intrat în horă trebue să joci ὅποιος μπαίνῃ εἰς τὸν χορὸν πρέπει νὰ χορεύσῃ (φρ.) | ἅσμα | μεγάλη αἴθουσα οἰκίας, σάλα.
horaiţă θ. φλυαρία.
horbă θ. σειρά.
horbote θ. πλ. ἀντέλλαι κοιναί.
horbotărie θ. ἀντέλλαι.
horoâeală θ. ἴδε horcăit.
horcăi (**a**) ῥ. ρογχάζω.
horcăilă θ. ρογχασμός.
horcăit οὐ. ρογχασμός.
horcăni (**a**) ῥ. μυχθίζω.
horcoti (**a**) ῥ. ἴδε horcăi.
hordă θ. ὁρδή.
horelcă θ. οἰνόπνευμα.
horeţ οὐ. κύρτος. φαρυγόφινον.
horhăi (**a**) ῥ. περιφέρομαι ἀσκόπως.
horì (**a**) ῥ. ᾄδω ἄσματα χορῶν ἢ ποιμενικὰ | ᾄδω.
horiște ῥ. χῶρος χορτοθημωνιῶν, στάλιο.
horjit-ă ἐ. ἐκβαρμένος.
horliște θ. ἄγονος τόπος.
horn οὐ. σωλὴν θερμάστρας, καπνοδόχη, ἑστία, θερμάστρα.
hornar ἀ. καπνοδοχοκαθαριστής.
horodincă θ. χορὸς ρουθηνικός.
horoiu ἀ. Ζωολ. δρυοκόπος ,horoiu de brad μελανοκολάπτης, horoiu pestriț κεφάκος, horoiu verde δενδροκολάπτης.
horopsi (**a**) ῥ. ἴδε a oropsi.
horticultor ἀ. φυτοκόμος.
horticultură θ. φυτοκομία.
hortensia θ. Βοτ. ὑδρεντσία.
horțiș ἐπ ρ. ἀντιστρόφως (στρακὰ κοιν.).
horum-barum οὐ. διάφορα πράγματα.
hospodar ἀ. ὁσποδάρος εὐγενής.
hoștină θ. ἴδε boștină.
hoț ἀ. κλέπτης, λωποδύτης. hoț de cal ἱππέας κλέπτης.
hotane θ. πλ. κνῆμαι ζώου.
hotar οὐ. σύνορον, ὅριον | τέρμα, a pune hotar θέτω τέρμα, a fugi peste nouă hotare φεύγω μακράν.

hotărî (a) ῥ. ὁρίζω | καταπείθω. ‖ a se hotări ἀποφασίζω.
hotărire θ. ἀπόφασις, a luà o hotărire λαμβάνω μίαν ἀπόφασιν | ὁρισμός. hotărirea unei întâlniri ὁρισμός συναντήσεως | Νομ. ἀπόφασις.
hotărît μετ. ὡρισμένος | καθωρισμένος ἀποφασισμένος. ‖ ἐπίρ. ὁριστικῶς.
hotărîtor-oare ἐ. ὁριστικός, ἀποφασιστικός.
hotarnic-ă ἐ. ὁροθετικός. ‖ οὐσ. ὁροθέτης, inginer hotarnic χωρομέτρης.
hotărnici (a) ῥ. χωρομετρῶ.
hotel σ'. (πλ. hoteluri) ξενοδοχεῖον.
hotelier ἀ. ξενοδόχος.
hoţesc-ească ἐ. λῃστρικός.
hoţeşte ἐπίρ. λῃστρικῶς.
hoţi (a) ῥ. λῃστεύω, κλέπτω.
hoţie θ. κλοπή, λῃστεία | κλοπιμαῖον λάφυρον.
hoţiş ἐπίρ. λῃστρικῶς.
hotnog ἀ. (ἀρχ.) ἑκατόνταρχος.
hoţoman ἀ κλέπτης. μέγας κλέπτης πονηρός.
hotrî (a) ῥ. προξενητεύω, μαστρωπεύω.
hotrie θ. πόρνευσις, μαστρωπεία.
hotru ἀ. μαστρωπός λῃστής.
hozate οὐ. πλ. ἀποσκευαί.
hraconiţ οὐ. πτύελον | πνεῦμα κακοποιόν.
hram οὐ. προστάτης ἐκκλησίας | ἑορτὴ ἐκκλησίας.
hramă θ. ὕφασμα μάλλινον φλοκωτόν.
hrană θ. τροφή τροφοδοσία | Βοτ. hrana vacii σπέργυλον.
hrănaciu-e ἐ. ἀδηφάγος (ἐπὶ ζώων).
hrăni (a) ῥ. τρέφω. τροφοδοτῶ, βόσκω. ‖ a se hrăni τρέφομαι.
hrănire, hrănit ἀφ. καὶ μετ. τροφοδότησις, τροφοδοτημένος, vin hrănit παλαιὸς οἶνος. ‖ οὐ. hrănit θρέψις.
hraniţă θ. Βοτ. κάρδαμον πλατύφυλλον.
hrănitor-oare ἐ. θρεπτικός.
hrapă θ. κρημνός, πλευρὰ φάραγγος ἀπορρώξ.
hrăpelnic-ă ἐ. ἁρπακτικός.
hrăpi (a) ῥ. ἁρπάζω, λαμβάνω διὰ τῆς βίας.
hrăpire, hrăpire ἀφ. καὶ μέτ. ἅρπαξις, ἡρπαγμένος.
hrăpitor ἀ. ἅρπαξ.
hraspă θ. ἴδε raspă.
hrean οὐ. ῥαφανίς.
hreapoă θ. βρέπανον ὀδοντωτόν.
hreast οὐ. κλάδος, κλαδίσκος.
hreniţă θ. Βοτ. κάρδαμον τὸ κηπευόμενον (κοιν. ῥόκα).
hrenoasă θ. Βοτ. σίναπι ἀγρῶν.
hrentui (a) ῥ. ἐλάπτω, καταστρέφω.
hrepcui (a) ῥ. θερίζω δι' ὀδοντωτοῦ βρεπάνου.
hrib ἀ. Βοτ. ἐωλίτης ἐδώϊμος, hrib gănesc ἐωλίτης πολύπορος.
hrincă θ. μέγα τεμάχιον πλακοῦντος ἐξ ἀραβοσίτου.
hrişcă θ. καλαμόσιτος, φυγόπυρος.
hrismă θ. χρίσμα.
hrisov οὐ. χρυσόβουλλον.
hrisovolit ἐ. προνομιοῦχος.
hristoitie θ. χρηστοήθεια.
hronic οὐ. χρονικόν.
hronograf ἀ. χρονογράφος.
hronografie θ. χρονογραφία.
hropot οὐ. ἰσχυρὸν φύσημα, ρογχασμός.
hropoti (a) ῥ. ρογχάζω, φυσῶ ἰσχυρῶς.
hrubă θ. ὑπόγειον | ὀπή. θόλωμα ὑπογείου.
hubiţă θ. ἁμοιβόλον.
huce θ. ἴδε huşte.
huceag οὐ. χόρτα ἄγρια ὑφηλά, χλόη μῶδες.
huciu ἀ. ἀχθοφόρος ἢ ὑπηρέτης ἀγορᾶς ὄψων.
hudă θ. τὸ μεταξὺ δύο πασσάλων φραγμὸς στημα ὅθεν διέρχονται τὰ ζῶα.
hudiţă θ. μικρὰ ὁδός, δρομίσκος, στενωπός.
huet οὐ. θόρυβος.
hugium οὐ. ἔφοδος.
huhurez ἀ. ἴδε ciof.
hui (a) ῥ. κροτῶ, θορυβῶ, imi hueşte capul ἐοῖξει τὸ κεφάλι μου.
huideo! ἐπιφ. χοῦ! ‖ οὐ. γιουχαϊσμός, ἀποδοκιμασία.
huidueală θ. κλωγμός, γιουχαϊσμός, ἀποδοκιμασία.
huidui (a) ῥ. κλώζω, γιουχαΐζω, ἀποδοκιμάζω.
huiduire, huiduit ἀφ. καὶ μετ. ἀποδοκιμασία. ἀποδοκιμασμένος.
huilă θ. λιθάνθραξ.
huilier-ă ἐ. λιθανθρακοφόρος.

huilieră θ. λιθανθρακωρυχεῖον.
huiț οὐ. αἰώρα.
huița (**a**) ῥ. κινῶ, αἰωρῶ.
hulă θ. ἐλασσῆμία | κακολογία, συκοφαντία | ἀποδοκιμασία | ὄγκος, φόραγξ, ἀτραπός μεταξὺ δύο ὑψωμάτων.
hulchit-ă ἐ. δυσκόλως κόβάνων ἕνεκα τῶν βροχῶν (σῖτος).
huli (**a**) ῥ. ἐλασσῆμῶ | κατηγορῶ | ἀποδοκιμάζω.
hulire, hulit ἀφ. καὶ μετ. ἐλασσῆμησις, ἐλασσῆμημένος.
hulitor-oare οὐδ. κακολόγος συκοφάντης. ‖ ἐ. ἀποδοκιμαστικός.
hulpi (**a**) ῥ. καταπίπτω (ἐπὶ κόκκων σίτου).
hultenoală θ. ἴδε vulturică.
hultoană θ. ἐμβόλιον | κεράσιον ἐμβολιασμένον | σταφυλὴ μὲ μεγάλας ῥᾶγας, κόκκυλα.
hultui (**a**) ῥ. ἐμβολιάζω.
hulub ἀ. περιστερά. ‖ ἐ. στακτὸς χρώματος περιστερᾶς).
hulubă θ. ρυμὸς (ἄῤῥου).
hulubărie θ. περιστερεών.
hulubaș ἀ. Ζωολ. τρυγών.
huluderț οὐ. κεντρικὸν τῆς κερκίδος κομβίον | τομφωτὴρ ρυμοῦ.
humă θ. ἀργιλλος, humă galbenă, rosie ὤχρα.
humor οὐ. θυμηδία, εὐτραπελον.
humorist ἀ. εὐτραπελογράφος.
humos-oasă ἐ. ἀργιλλώδης.
humui (**a**) ῥ. ἀργιλλώνω.
humuire, humuit ἀφ. καὶ μετ. ἀργίλλωσις, ἀργιλλωμένος.
hunie θ. χοάνη, χουνί | στενωπὸς ὄρους.
hunsfut-ă ἐ. πανοῦργος. οὐσ. μηξαμενός.
hupăi (**a**) ῥ. παῖδ. πηδῶ.

hura ! ἐπιφ. εὖγε ! ζήτω !
hurătui (**a**) ῥ. ἀποδιώκω ζῶα.
hurdoiu οὐ. δοχεῖον δουτόρου.
hurducă (**a**) ῥ. κινῶ, συγκλονῶ. ‖ a se hurduca συγκλονοῦμαι.
hurducare, hurhuoat ἀφ. καὶ μετ. συγκλόνησις, συγκλονημένος.
hurducătură θ. συγκλόνησις.
hurduz-burduz ἐπίρ. ἀποσοκήτως.
hurduzeu οὐ. σχοινίον, καλώδιον.
hurie θ. σίρι (παραδείσου).
hurlui (**a**) ῥ. χονδραλέθω.
hurlup οὐ. ξαμάσκηνον βροχοχλαθμένον.
hurmuz οὐ. ψευδομαργαρίτης · Βοτ. συμφόριον.
hurta (**cu**) ἐπίρ. χονδρικῶς, ἐν συνόλῳ.
hurubă θ. καλύβη.
hurui (**a**) κροτῶ, τρίζω.
huruitoare θ. κρόταλον, ἀνεμοδείκτης.
husar ἀ. οὐσσάρος.
husăreso-ească ἐ. οὐσσαρικός.
husărime θ. τὸ σῶμα τῶν οὐσσάρων.
husăș ἀ. ἴδε sfanț.
husiin οὐ. κέγγρος, τρέμουσα.
huști (**de**) ἐπίρ. δι' ἑνὸς πλήγματος.
huște θ. πλ. πιτυροζύμη πρὸς ὀξύνισμα ζωμοῦ.
hușțiuluc ! ἐπιφ. πάφ ! πούφ !
huță θ. αἰώρα ἐν σχήματι τρυτάνης, δραμπάλα.
huțăi (**a**) ῥ. αἰωροῦμαι ἐπὶ τῆς τρυτάνης.
huțăire θ. **huțăit** οὐ. αἰώρησις.
huțuțuiu οὐ. αἰώρα.
huzmet οὐ. κύριος φόρος, πρωτεύων φόρος | ὑπηρεσία | πρᾶγμα ἄνευ ἀξίας.
huzmetar ἀ. εἰσπράκτωρ.
huzur οὐ. ἀνάπαυσις, εὐμάρεια.
huzuri (**a**) ῥ. ζῶ ἡσύχως, ἐν εὐμαρείᾳ, εὐφραίνομαι.

I

I ἀ. τὸ γράμμα ι προφερόμενον ὡς τὸ ἑλληνικὸν ι. ‖ σύνδ. καί, dovezi i mărturii ἀποδείξεις καὶ μαρτυρίαι. ‖ ἀντ. αὐτῷ, τῷ, i-am zis τῷ εἶπα. ‖ ῥ. ἀντὶ τοῦ e, este εἶναι. ‖ ἐπιφ. ὦ !
ia ! ἐπιφ. ἔ ! ἄκουσε ! λοιπόν ! ia auzi ἄκουσε λοιπόν ! | νά ! cine sunt ? ia o fată săracă ποία εἶμαι ; νά ! μία πτωχὴ κόρη.
iabagiu ἀ. ἁλήτης.
iabaşă θ. ρινάγρα, a fi cu iabaşaua de nas ἄγομαι καὶ φέρομαι, μὲ τραβοῦν ἀπὸ τὴν μύτην.
iac ἀ. Ζωολ. ἱπποβούβαλος.
iacă θ. περιλαίμιον ἐνδύματος.
iacă θ. μάμμη, γιαγιάκα.
iacă ! ἐπιφ. ἰδού, νά ! iacă-mă ἰδού ἐγώ, iac'aşă ἔτσι νά ! ἁπλῶς, ἀσκέπτως.

iacă-tă ! ἐπιφ. ἴδε iacă.
iacint ά. Βοτ. ὑάκινθος.
iad οὐ. ἄδης, chinurile iadului τὰ αἰώνια μαρτύρια.
iadă θ. μικρὰ αἴξ.
iadeș οὐ. στέρνον πτηνοῦ | στοίχημα.
iadnic-ă έ. καταχθόνιος, φρικτός.
iagod ά. ἴδε dud.
iahnie θ. φαγητὸν ἐξ ἀρτύματος καὶ κρομμύων, γιαχνί (κοιν.)
iaht οὐ. Ναυτ. θαλαμηγός.
ialoveț ά. Βοτ. ἄρκευθος.
ialoviță θ. δάμαλις | ζῶον παχὺ | πλανώμενον ζῶον.
iamă θ. λεηλασία, a face, a da iamă λεηλατῶ, am făcut iamă πράβάλια ἐπώλησα τὸ ἐμπόρευμά μου εἰς μικρὰν τιμήν, a face iamă ἀσωτεύω, διασπαθίζω.
iamac ά. κυβερνητικὸς γραμματεύς, γραφεὺς | βοηθὸς βογιάρου | νεοσύλλεκτος γενιτσάρων.
iamaș οὐ. ἐμφόρτιον, τέλος διὰ τὴν νομὴν ζώων.
iamb ά. ἴαμβος.
iambic-ă έ. ἰαμβικός.
ian ! ἐπιφ. ἐμπρός ! ἔ ! ian ascultă ! ἄκου δῶ ! γιὰ νὰ σοῦ πῶ !
ianicer ά. πλ. ἴδε ieniceri.
ianicerime θ. οἱ γενίτσαροι.
ianfcire θ. κάπρος, νόσος μελισσῶν.
ianod ά. Ζωολ. κουνάβι, μοσχογαλῆ.
Ianuarie ά. Ἰανουάριος.
iapă θ. φορβάς | πλ. πατήτριαι, ποδεῖα μακρὰ ἐκ πεταύρων τοῦ ὑφαντηρίου | πρόσθετος σανὶς εἰς τὸ πηδάλιον σχεδίας.
iar σύνδ. καί, ἐνῷ, eu scriu iar tu citești ἐγὼ γράφω ἐνῷ σὺ ἀναγινώσκεις. || ἐπίρ. ἐκ νέου, iar vorbești ? καὶ πάλιν ὁμιλεῖς ;
iară, iarăși σύνδ. καὶ ἐπίρ. ἴδε iară.
iarbă θ. χόρτον, iarbă verde χλόη, πόα, din pământ din iarbă verde ὁπόθεν καὶ ἂν δυνηθῇς, paște murgule iarbă verde περίμενε τὴν ἑβδομάδα χωρὶς σάββατο, ca frunza și iarba ὡς κόκκοι ἄμμου, ἀναρίθμητοι, iarbă de pușcă πυρῖτις, iarba acului θειοῦχον ἀντιμόνιον | Βοτ. iarbă albastră μελίνη κυανῆ, iarbă amară ἴδε granat, iarbă aspră ἴδε țăpoșică, iarba bălței ἴδε păiuș, iarbă bărboasă ἴδε costrelu, iarba boilor, ὀξαλίς, iarba broaștelor ῥίκκιον ἔνυδρον, iarba cailor ὁλκὸς ἐρεώδης, iarba câinelui σκυλόχορτον, iarba canarașului φαλαρίς, iarba căprioarei, iarba ciumei σανδάλιον, ἴδε și ciumăreă, iarba ciutei ἀείζωον, iarba cocârlului ἴδε mătrăgună, iarba cocoșului ἀδωνίς, iarbă crească μίνθη, iarbă de curcă ἴδε fumăriță, iarba datului și a fapt ului κηλῶδες, iarbă dulce de munte πολυπόδιον δρυός, iarbă de dureri ἀνθεμίς, iarba fiarelor ἱεροβοτάνη, iarbă flocoasă λεόντουρον, iarbă de friguri θλάσπι, iarbă englezească σίδρα, iarba găiei ἴδε amăruță, iarbă de grădină ἀγδράχνη κηπαία, iarbă grasă λιπαρόφυλλον, iarba iepurelui ἑρύξα, iarbă inghimpoasă ἄκανθος, iarbă de leac σπαθόχορτον, iarbă lemnie μυρίκη, iarbă de lungoare ἴδε usturoiță, iarbă de mare φῦκος, iarbă mare ἴδε oman, iarba mlaștinelor ἐρυσίφη, iarbă moale ἀνθόγραστις, iarbă de munte ἑλέβορος μέλας, iarbă neagră ἐρείκη, ῥόδιον, iarba nebunilor ἴδε spânz, iarba omului ἡλιοτρόπιον, iarba ovăzului ἴδε obsigă, iarba părului ἴδε lipan, iarbă de piatră μελίλωτον τῶν ἀγρῶν, iarba porcului ἁλμυρήθρα, iarba purecelui, roșie ἴδε purecariță, iarbă puturoasă ἴδε puciocnă, iarba raiului θηρανθεμίς, iarbă de rană κέστρον, iarba rândunelei ὑδατοκάνναβις ἐπικλινής, iarba șarpelui ἔχιον, iarbă scăioasă ὀξυμυρσίνη, iarba lui Sf. Ioan ὑπέρεικον, σπαθόχορτον, iarbă de sgaibă λάμψανον, iarbă de șoaldină ἀείζωον ὄξυνον, iarba stupului ἴδε roiniță, iarbă de surpătură κηλῶδες τανον, iarba tăietului ἴδε vindecea, iarba lui Tătin τραγοπώγων, iarba lui Timoteiu φλοιόβλαστον τῶν ἀγρῶν, iarbă de toate boalele σισύμβριον, iarba untului ὀροβάγχη, iarbă de urechi ἀείζωον, iarbă usturoasă ἴδε dumbeț, iarba vântului ἴδε cătușnică, iarba vulturului ἱεράκιον.
iarmaroc οὐ. πανήγυρις, δημόσια ἀγορά.
iarnă θ. (πλ. ierni), χειμών, a petrece iarna διαχειμάζω.

iasac οὐ. ἀπαγόρευσις.
iasacciu ἀ. ἴδε cavas.
iască θ. ἔναυσμα, ἴσκα | ξεραχτινὸς (συνεκδ.).
iaşmac οὐ. πέπλος τουρκίσσης.
iasomie θ. ἴασμος.
iasp οὐ. ἴασπις.
iată πρόθ. ἴδε iacă.
iatac οὐ. κλίνη, κοιτών.
iatagan οὐ. γιαταγάνιον, ἀκινάκης.
iaurgiu ἀ. ὀξυγαλακτοπώλης.
iaurt οὐ. ὀξύγαλα, cine s'i fript în ciorbă sufiá şi în iaurt ὅποιος καὶ στὸν χυλὸ φυσὰ καὶ τὸ γιαούρτι (παρ.).
iavaş-ă ἐ. γλυκύς, σακχαρωμένος μειλίχιος | οὐ. πλ. γλυκύσματα.
iavaşă θ. ἴδε iubaşă.
iaz οὐ. (πλ. iazuri) μυλαῦλαξ | προβλής, πρόχωμα, ἀμάρα.
iazer οὐ. λίμνη, ὑδροστάσιον.
iăzmă θ. θηρίον | φάντασμα, ὀπτασία | γυνὴ δυσειδής, σκέλεθρο.
ibâncă θ. δερμάτινον προσκεφάλαιον ἐφιππίου.
ibis ἀ. Ζωολ. ἴβις.
ibovnic-ă οὐσ. ἐρωμένος, ἀγαπητικός. || θ. παλλακίς
ibric οὐ. ὑδροχόη, θερμορρόη.
ibrid-ă ἐ. νοθογενής, ἑτερογενής.
ibridism οὐ. νοθογένεια.
ibrişim οὐ. στριπτομέταξα | δηκτικὸς ὑπαινιγμός, ὑπαινιγμὸς λεπτός. || ἐ. πονηρός, ἔξυπνος. || ἐπίρ. λεπτῶς, cutitul tae ibrişim τὸ μαχαίριον κόπτει καλά.
ibrisimgiu ἀ. στριπτομεταξοπώλης.
ic οὐ. (πλ. icuri) σφὴν (ξυλοσχίστου).
ichilie θ. δίγρουσον | μέτρον χωρητικότητος 0.15 λίτρου.
ichiu οὐ. μολυβδωμένος ἀστράγαλος | εὐαίσθητος χορδὴ (συνεκδ.) | ἐμπόδιον, afacerea erà cu ichiu ἡ ὑπόθεσις παρουσίαζεν ἐμπόδια.
ici ἐπίρ. ἐδῶ-νά.
idioglan ἀ. ἀκόλουθος αὐλικὸς (μικρᾶς ἡλικίας).
ieneumon ἀ. Ζωολ. ἰχνεύμων.
ieni (**a**) ῥ. ἐμετῶ, ἔχω τάσιν πρὸς ἔμετον | κλαίω μετὰ λυγμῶν.
ienitură θ. τάσις πρὸς ἔμετον, ἐμετίασις.
icoană θ. εἰκὼν (ἁγίου) | a duce pe la icoane ἄγω καὶ φέρω, nu prea e dat pe la icoane δὲν εἶναι καὶ τόσον ἅγιος, a duce ca pe o icoană φέρω μετὰ σεβασμοῦ | εἰκών, ζωγραφία, πλαίσιον. de pus la icoană νὰ τὸν βάλῃς στὸ κάδρο (φρ.).
iconar ἀ. εἰκονογράφος, εἰκονοπώλης.
iconoboreţ ἀ. εἰκονοκλάστης.
iconoclast ἀ. εἰκονοκλάστης.
iconograf ἀ. εἰκονογράφος, ζωγράφος.
iconografie θ. εἰκονογραφία.
iconolatrie θ. εἰκονολατρεία.
iconolatru ἀ. εἰκονολάτρης.
iconom ἀ. ἴδε ecnom.
iconostas οὐ. εἰκονοστάσιον.
icos οὐ. Ἐκκλ. οἶκος, κοντάκιον.
icosaedru οὐ. εἰκοσάεδρον.
icosar ἀ. εἰκοσάρι (νόμισμα).
icre θ. πλ. τάριχος. χαβιάρι, icre moi τάριχος ὠμόν, a trimite după icre verzi τὸν στέλλω νὰ ζητήσῃ πράσινα χαβιάρια (φρ.) | Ἀνατ. γαστροκνήμιον.
icter οὐ. Ἰατρ. ἴκτερος.
ictiofag ἀ. ἰχθυοφάγος.
ictiofagie θ. ἰχθυοφαγία.
ictiograf ἀ. ἰχθυογράφος.
ictioid-ă ἐ. ἰχθυοειδής.
ictiolit οὐ. ἰχθυόλιθος.
ictiolog ἀ. ἰχθυολόγος.
ictiologie θ. ἰχθυολογία.
ictiosaur ἀ. ἰχθυόσαυρος.
icui (**a**) ῥ. σχίζω (ξύλα) διά σφηνός.
ideal-ă ἐ. ἰδεώδης. || οὐ. ἰδεώδες. || ἐπίρ. ἰδεωδῶς.
idealizà (**a**) ῥ. ἰδεαλίζω, ἐξιδανικεύω.
idealizare, idealizat ἀφ. καὶ μετ. ἐξιδανίκευσις, ἐξιδανικευμένος.
idealism οὐ. ἰδεαλισμός, ἰδεολογία, ἐξιδανίκευσις.
idealist ἀ. ἰδεολόγος.
idee θ. ἰδέα, am o idee bună ἔχω μίαν ἔμπνευσιν.
idem ἐπίρ. παρομοίως.
identic-ă ἐ. ταυτοειδής. || ἐπίρ. ταυτοειδῶς.
identificà (**a**) ῥ. ταυτίζω, ἐξομοιώνω. || a se identificà ταυτίζομαι.
identificare, identificat ἀφ. καὶ μετ. ταύτισις, ταυτισμένος.
identitate θ. ταυτότης.
ideografie θ. ἰδεογραφία.

ideolog ἀ. ἰδεολόγος.
ideologic-ă ἐ. ἰδεολογικός.
ideologie θ. ἰδεολογία.
idilă θ. εἰδύλλιον.
idilic-ă ἐ. εἰδυλλιακός.
idioma θ. ἰδίωμα.
idiomatic-ă ἐ. ἰδιωματικός.
idiopatic-ă ἐ. ἰδιοπαθητικός.
idiopatie θ. ἰδιοπάθεια.
idiosincrasie θ. ἰδιοσυγκρασία.
idiot-oată ἐ. καὶ οὐσ. εὐήθης, βλάξ.
idioție θ. εὐήθεια, βλακεία.
idiotism οὐ. ἰδιωτισμός | Ἰατρ βλακεία.
idol ἀ. εἴδωλον.
idolatrà (**a**) ῥ. λατρεύω τὰ εἴδωλα, λατρεύω ὡς εἴδωλον.
idolatrie θ. εἰδωλολατρεία.
idolatru ἀ. εἰδωλολάτρης.
ie θ. ἴδε iie.
ied ἀ. (πλ. iezi) ἔριφος.
iedec οὐ. ἴδε edec | ἅγιον λείψανον.
iederă θ. κισσός, iederă de pământ κισσὸς ἕρπων.
ieftin-ă ἐ. εὔωνος, εὐθηνός, a scăpat ieftin φθηνὰ τὴν γλύτωσε.
ieftinătate θ. εὐθηνεία.
ieftinì (**a**) ῥ. πωλῶ εὐθηνά. || a se ieftini εὐθηναίνω.
ieftinire, ieftinit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ ieftinì.
Ielele θ. πλ. πτωκάδες, ἐξωτικά, κακοποιὰ πνεύματα φέροντα παράλυσιν ἢ ρευματισμόν, luat din lele παράφορος ἐξ ὀργῆς.lepădături de lele ἕλκη ἄτονα | Βοτ. coarda lelelor ἴδε rătunjioară.
ienibahar ἀ. Βοτ. λευκοσυκάμινος.
ieniceri ἀ. πλ. γενίτσαροι.
ienicerесc-ească ἐ. γενιτσαρικός.
ienicerime θ. τὸ σῶμα τῶν γενιτσάρων.
ienupăr ἀ. Βοτ. ἄρκευθος.
iepure ἀ. λαγωός, iepure de casă κόνικλος, puiu de iepure λαγιδεύς. aici zace iepurele ἐδῶ σὲ θέλω κάβουρα, nu știi de unde s're iepurele δὲν ξεύρεις ἀπὸ ποῦ ἔγαινε ὁ λαγός. doarme ca iepurele κοιμᾶται σὰν λαγός, cine aleargă după doi iepuri nu prinde nici unu ὅποιος κυνηγᾶ πολλοὺς λαγοὺς δὲν πιάνει κανένα, câți iepuri în biserică οὐδείς, a face minciuna iepurelui ἀπατῶ.
iepureso-ească ἐ. λαγωνικός. || θ. εἶδος σταφυλῆς.
iepureşte ἐπίρ. ὡς λαγωός. doarme iepureşte λαγοκοιμᾶται.
iepuroaică ὐ. θήλεια λαγωός.
ier ἀ. ἱεράρχης.
ierarhic-ă ἐ. ἱεραρχικός. || ἐπίρ. ἱεραρχικῶς.
ierarhiceşte ἐπίρ. ἱεραρχικῶς.
ierarhie θ. ἱεραρχία.
ierbăluță θ. Βοτ. φαλαρίς.
ierbar ἀ. πρῶτος στόμαχος μυρηκαστικῶν ἴδε herbariu.
ierbărie θ. χόρτα, βότανα (ἰαματικά) | πυριτιβαποθήκη, πυριτιβοθήκη.
ierbărit οὐ. ἐπινόμιον. φόρος βοσκῆς | λειμώνων | βοσκή.
ierbos-oasă ἐ. ποώδης.
ierbuliță θ. ποάριον, χορτάριον.
ierburi θ. πλ. βότανα (ἰαματικά).
ierec οὐ. αὐλαξ ἄγουσα τὸ ὕδωρ τεναγους πρὸς τὸν ποταμόν. ἀνάβρα.
ieremiadă θ. ἱερεμιάς.
iereu ἀ. ἱερεύς.
ieri ἐπίρ. χθές, de ieri χθεσινός. alaltăieri προχθές.
ieri (**a se**) ῥ. ἐξαφανίζομαι, γίνομαι ἀφανής.
ierliu ἀ. ἰθαγενής, ἐντόπιος.
iernà (**a**) ῥ. διαχειμάζω.
iernare θ. **iernat** οὐ. διαχείμασις.
iernatec-ă ἐ. χειμερινός. | οὐ. διαχείμασις ποιμνίων.
ieroglif οὐ. ἱερόγλυφον.
ieroglific-ă ἐ. ἱερογλυφικός.
ierograf ἀ. ἱερογράφος.
ierografie θ. ἱερογραφία.
ieromonah ἀ. ἱερομόναχος.
ierosilie θ. ἱεροσυλία | συμβίωσις μετὰ μοναχῆς.
iertà (**a**) ῥ. συγχωρῶ, ἀφίημι (τὰς ἁμαρτίας). Dumnezeu să-l ierte ὁ Θεὸς νὰ τὸν συγχωρέσῃ, mă iartă! συγγνώμην! ἐπιτρέπω, de m'ar iertà vremea ἐὰν μοὶ ἐπιτρέπῃ ὁ καιρός, ἀφίνω, inima nu mă iartă δὲν πάγει ἡ ψυχή μου | ἀπαλλάσσω (ἀγγαρείας, φόρου), a fost iertat de osânda ἠμνηστεύθη, a iertat-o ἔπαυσαν τὰ ἐμμηνά της, l'a iertat Dumnezeu ἐσυχωρέθηκε, ἀπέθανε.

iertăciune θ. συγχώρησις, ἄφεσις | ἄδεια.
iertare, iertat ἀφ. καὶ μετ. συγχώρησις, συγχωρημένος.
iertător-oare ἐ. συγχωρῶν (εὐκόλως).
ierugă θ. αὖλαξ, διῶρυξ, ὑδραγωγὸς | χαράκωμα.
ieruncă θ. λιεβαδοπέρδικα.
iesacciu ἀ. στρατιώτης, φύλαξ τῶν ξένων.
ieşi (**a**) ῥ. ἐξέρχομαι, a ieşi inaintea cuiva μεταβαίνω εἰς προϋπάντησίν τινος, συναντῶ, a ieşi din serviciu καταλείπω τὴν θέσιν μου, a ieşi din cuvântul cuiva παρακούω, a ieşi afară ἐξέρχομαι τῆς οἰκίας μου, ἔχω κένωσιν, a ieşi cin pământ ἀναβρύω | ἀποχρωματίζομαι, iese la spălat στὴν πλύσιν ἔγκαιρε | διαβίβομαι, a ieşit vestea διεδόθη φήμη, i-a ieşit nume de rău ἔβγαλε κακὸ ὄνομα | ἀπαλλάττομαι, a ieşit din încurcătură ἀπηλλάγη τῆς δυσχεροῦς θέσεως | ἀναφαίνομαι, a ieşit noul ziar ἐξεδόθη ἡ νέα ἐφημερίς, au eşit dinţii ἀνεφύησαν οἱ ὀδόντες | a ieşi bine, rău ἐπιτυγχάνω, ἀποτυγχάνω, a ieşit la căpătâiu τὰ ἔβγαλε στὸ κεφάλι, ἐτέτυχε, a ieşit din minţi τὰ ἔχασε.
ieşire, ieşit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ ieşi. || ἐ. ἔκπλυτος, ξέθωρος. || θ. ἔξοδος, ieşire afară κένωσις.
ieşitură θ. προεξοχή.
iesle θ. πλ. φάτνη.
ieţer οὐ. ψίαθος ἐκ λίσγου.
iezătură θ. προβλής, προκυμαία, πρόχωμα.
iezer οὐ. ἴδε iazer.
iezi (**a**) ῥ. ἀνεγείρω πρόχωμα, κρηπιδώνω. || a se ieşi ἐγείρομαι, ἀνθίσταμαι.
iezire θ. **iezit** οὐ. ἀνέγερσις προβλήτος.
iezuit ἀ. Ἰησουίτης.
iezuitic-ă ἐ. Ἰησουιτικός. || ἐπίρ. Ἰησουιτικῶς.
iezuitism οὐ. Ἰησουιτισμός.
iezure ἀ. Ζωολ. ἐλειός.
ifliu-e ἀ, πτωχός, ἀπένταρος.
ifos οὐ. ἀξιοπρέπεια, κοινωνικὴ θέσις, nu poţi să-ţi ţii ifosul δὲν δύνασαι νὰ ζῇς ἀξιοπρεπῶς | ὄφος, are un ifos! σοῦ ἔχει μιὰ μύτη!
iftirà θ. δυκοφαντία.
ighemonicon οὐ. καλὴ συμπεριφορά.
ighemonicos-oasă ἐ. εὐγενής, ἐκ καλοῦ γένους.
ighimon ὁ. ἡγεμών, κυβερνήτης.
ighiptean ἀ. ἀθίγγανος, γύφτος.
igienă θ. ὑγιεινή.
igienic-ă ἐ. ὑγιεινός.
igienist ἀ. ὑγιεινολόγος.
igliţă θ. ὑφαντικὴ κερκίς | χηλή, κερκὶς διὰ πλέξιμον δικτύων | ὁρμιά, δόναξ.
ignițiune θ. διαπύρωσις.
ignobil-ă ἐ. κακοήθης, οὐτιδανός. || ἐπίρ. κακοήθως.
ignorâ (**a**) ῥ. ἀγνοῶ.
ignorant-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀμαθής, ἀπαίδευτος.
ignoranţă θ. ἄγνοια, ἀμάθεια.
ignorare, ignorat ἀφ. καὶ μετ. ἀγνόησις, ἠγνοημένος.
igrasie θ. ὑγρασία.
igrasios-oasă ἐ. ὑγρός.
igrometric-ă ἐ. ὑγρομετρικός.
igrometrie θ. ὑγρομετρία.
igrometru οὐ. ὑγρόμετρον.
iha! ἐπιφ. ὤχ (ἐπὶ εὐχαριστήσεως).
ihtiar ἀ. γέρων.
ii θ. πλ. Ἄνατ. ἴλιον, ἰλιακὸν ὀστοῦν, osul iilor ἰλιακὸν ὀστοῦν.
iie θ. βραχὺ κεντημένον ὑποκάμισον λαγάνιον.
iiţă θ. ὑπ. τοῦ iie.
ijderame θ. ἀρχή, πηγή.
ijderi (**a**) ῥ. πηγάζω, γεννῶμαι.
il καὶ συγκεκ. **-l** ἀντ. αὐτόν, τὸν. il chiamă τὸν ὀνομάζουν.
ilac ἐ. ἔχων διεστηκότα κέρατα (βοῦς).
ilaritate θ. ἱλαρότης.
ilâu οὐ. ἄκμων, ilâu mic ἀκμόνιον.
ilegal-ă ἐ. παράνομος, ἔκνομος. || ἐπίρ. παρανόμως.
ilegalitate θ. παρανομία.
ilegitim-ă ἐ. ἄνομος, νόθος. || ἐπίρ. ἀνόμως.
ilegitimitate θ. παρανομία, νοθεία (ἐπὶ γένους).
ileri ἀ. πλ. Ἰατρ. ἱλαρά, ἱλερίς.
ileri θ. πλ. ὑποδήματα βραχέα μετ' ἐλαστικοῦ εἰς τὰ πλάγια.
iliac-ă ἐ. Ἰατρ. ἰλιακός.
ilio οὐ. ἐπιστήθιον, γελέκον μετὰ τει-

ρητίων | μακρὸς ἐπενδύτης μετὰ ἐρυθροῦ σειρητίου πρὸς τὰ κάτω καὶ γουνώματος.
ilice ἀ. Βοτ. ὀξυμυρσίνη.
ilichie θ. ἡλικία.
ilicit-ă ἐ. ἀθέμιτος. || ἐπίρ. ἀθεμίτως.
ilimitat-ă ἐ. ἀπεριόριστος.
iliș οὐ. φόρος ἔκτακτος.
ilizibil-ă ἐ. δυσανάγνωστος. || ἐπίρ. δυσαναγνώστως.
ilogic-ă ἐ. ἄλογος. || ἐπίρ. ἀλόγως.
ilot ἀ. εἵλως.
ilotism οὐ. εἱλωτεία.
iltis ἀ. Ζωολ. ἰκτίς.
iluminà (**a**) ῥ. φωτίζω, φωταγωγῶ. || a se iluminà φωταγωγοῦμαι.
iluminare, iluminat ἀφ. καὶ μεε. φώτισις, φωτισμένος.
iluminaţi(un)e θ. φωτοχυσία.
ilustrà (**a**) ῥ. λαμπρύνω, δοξάζομαι, εἰκονογραφῶ. || a se ilustrà γίνομαι ἔνδοξος.
ilustrare, ilustrat ἀφ. καὶ μετ. λάμπρυνσις, λαμπρυμένος.
ilustraţi(un)e θ. εἰκονογραφία.
ilustrisim-ă ἐ. ἐκλαμπρότατος.
ilustru-ă ἐ. ἐπιφανής, ἔνδοξος.
iluzionà (**a**) ῥ. ἀπατῶ, φενακίζω. || a se iluzionà αὐταπατῶμαι.
iluzi(un)e θ. αὐταπάτη.
iluzoriu-e ἐ. ἀπατηλός. || ἐπίρ. ἀπατηλῶς.
im οὐ. βόρβορος, ἰλύς.
imà (**a se**) ῥ. κηλιδώνομαι.
imaciune θ. κηλίς.
imaculat-ă ἐ. ἄσπιλος, ἀκηλίδωτος, ἄμωμος.
imaginà (**a**) ῥ. ἐπινοῶ. || a se imaginà φαντάζομαι.
imaginabil-ă ἐ. φανταστός.
imaginar-ă ἐ. φαντασιώδης.
imaginare, imaginat ἀφ. καὶ μετ. ἐπινόησις, ἐπινοημένος.
imaginaţi(un)e θ. φαντασία.
imaginativ-ă ἐ. ἐπινοητικός.
imagine θ. εἰκών.
imală θ. βόρβορος.
imam ἀ. ἱερεὺς μωαμεθανός.
imameà θ. προστομίς, προστόμιον καπνοσύριγγος | ποικιλία ἀπιδίων.
imanent-ă ἐ. σταθερός, συνεπής.
imanenţă θ. σταθερότης, συνέπεια.
imaş οὐ. βοσκή, νομὴ (τῆς κοινότητος).
imat μετ. κηλιδωμένος.
imaterial-ă ἐ. ἄϋλος.
imaterialitate θ. τὸ ἄϋλον.
imaterializà (**a**) ῥ. καθιστάνω ἄϋλον. || a se imaterializà καθίσταμαι ἄϋλος.
imbăcosit-ă ἐ. ὑπέρπλεως, παραγεμισμένος.
imbăià (**a**) ῥ. λούω, θέτω εἰς λουτρόν. || a se imbăià λούομαι.
imbăiat μετ. λουσμένος.
imbăierat μετ. προσδεδεμένος διὰ σειρητίων.
imbăiere ἀφ. λοῦσις.
imbălà (**a**) ῥ. σιελώνω | ὑβρίζω (συνεκδ.) | σιελορροῶ.
imbălare, imbălat ἀφ. καὶ μετ. σιέλωσις, σιελωμένος.
imbălorà (**a**) ῥ. ἴδε imbălà.
imbălsămà (**a**) ῥ. ταριχεύω, βαλσαμιώνω.
imbălsămare, imbălsămat ἀφ. καὶ μετ. ταρίχευσις, ταριχευμένος.
imbărbătà (**a**) ῥ. ἐνθαρρύνω. || a se imbărbătà ἐνθαρρύνομαι.
imbărbătare, imbărbătat ἀφ. καὶ μετ. ἐνθάρρυνσις, ἐνθαρρυμένος.
imbărburà (**a**) ῥ. ἀλείφω δι' ἐξωρκισμένου μέλιτος (πρὸς ἀποφυγὴν τῆς εὐλογίας).
imbarcà (**a**) ῥ. ἐπιβιβάζω. || a se imbarcà ἐπιβιβάζομαι.
imbarcare, imbarcat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιβίβασις, ἐπιβιβασμένος.
imbătà (**a**) ῥ. μεθύσκω. || a se imbătà μεθύω, a se imbătà de cap ἔχω ἰδέας συγκεχυμένας.
imbătare, imbătat ἀφ. καὶ μετ. μέθυσις, μεθυσμένος.
imbătător-oare ἐ. μεθυστικός.
imbătrânì (**a**) ῥ. γηράσκω.
imbătrânire, imbătrânit ἀφ. καὶ μετ. γήρασις, γηρασμένος.
imbecil-ă ἐ. εὐήθης.
imbecilitate θ. εὐήθεια.
imbeleiugat-ă ἐ. ἔχων πρὸς τὰ ἔσω ἐστραμμένα κέρατα (ζῴων).
imbelşugare θ. ἀφθονία.
imbelşugat-ă ἐ. ἄφθονος. || ἐπίρ. ἐν ἀφθονίᾳ.
imberb ἐ. ἀγένειος.

îmberezat-ă ἐ. κατάφορτος.
îmbià (**a**) ῥ. προσκαλῶ, ὑποχρεώνω. || a se îmbià ἀλληλοπροσκαλοῦμαι· ἀλληλοπροτρέπομαι.
îmbialà θ. πρόσκλησις, προτροπή, πρόταση.
îmbibà (**a**) ῥ. διαβρέχω, ποτίζω. || a se îmbibà διαβρέχομαι.
îmbibare, îmbibat ἀφ. καὶ μετ. διάβρεξις, διαβρεγμένος.
îmbiere θ. πρόσκλησις, προτροπή, ὑποχρέωσις.
îmbietor-oare ἐ. προτρεπτικός.
îmbinà (**a**) ῥ. συνενώνω, συναρμόζω. || a se îmbinà συναρμόζομαι.
îmbinare, îmbinat ἀφ. καὶ μετ. συνάρμοσις, συνηρμοσμένος.
îmbir οὐ. Βοτ. γιγγίβερις.
îmblaciu οὐ. τρίβολος (διὰ τὸ ἁλώνισμα τοῦ σίτου, βίτσα.
îmblăni (**a**) ῥ. ὑπενδύω διὰ σισύρας, γουνώνω | ἐπενδύω, σκεπάζω διὰ σανίδων.
îmblănire, îmblănit ἀφ. καὶ μετ. γούνωσις, γουνωμένος.
îmbânzì (**a**) ῥ. ἡμερώνω, τιθασσεύω | καταπραΰνω. || a se îmblânzi καταπραΰνομαι.
îmblânzire, îmblânzit ἀφ. καὶ μετ. τιθάσσευσις, τιθασσευμένος.
îmblânzitor-oare οὐσ. ζαμαστής. || ἐ. πραϋντικός.
îmblătì (**a**) ῥ. ραβδίζω σῖτον | δέρω ἀνηλεῶς (συνεκδ.).
îmblătire, îmblătit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ îmblătì.
îmblătitor ἀ. ἁλωνιστὴς (διὰ ῥάβδου).
îmbloji (**a**) ῥ. περικαλύπτω, συστρέφω. a se îmbloji περικαλύπτομαι.
îmbobocì (**a**) ῥ. ἐλαστάνω, ἐξανθῶ.
îmbobocire, îmbobocit ἀφ. καὶ μετ. ἐλάστησις, ἐλαστημένος.
îmboborojì (**a**) ῥ. περιτυλίσσω, περικαλύπτω.
îmbogăţì (**a**) ῥ. πλουτίζω. || a se îmbogăţì πλουτῶ.
îmbogăţire, îmbogăţit ἀφ. καὶ μετ. πλούτησις, πλουτημένος.
îmboişele (de a) ἐπίρ. ἔνθεν κακεῖθεν.
îmbolboji (**a**) ῥ. περ. καλύπτω, συστρέφω.
îmbold οὐ. κέντρον | προτροπή, παρακίνησις.
îmboldì (**a**) ῥ. ἐμπερονῶ, κεντρώνω | ἐξωθῶ, παρακινῶ.
îmboldire, îmboldit ἀφ. καὶ μετ. ἐμπερόνησις, ἐμπερονημένος.
îmbolditor-oare ἐ. κεντρίζων, προτρεπτικὸς | δηκτικὸς (συνεκδ.).
îmbolnăvì (**a**) ῥ. νοσῶ, ἀσθενῶ.
îmbolnăvire, îmbolnăvit ἀφ. καὶ μετ. νόσησις, νοσημένος.
îmborţoşà (**a**) ῥ. ἐγγαστρώνω, καθιστάνω ἔγγυον.
îmbotforat-ă ἐ. φέρων ὑψηλὰ ὑποδήματα.
îmbotiţ-ă ἐ. κακοσανατεθραμμένος.
îmbourà (**a**) ῥ. τρυσιππιῶ, σημειώνω δι' ἐρυθροῦ σιδήρου.
îmbrăcà (**a**) ῥ. ἐνδύω. || a se îmbrăcà ἐνδύομαι.
îmbrăcăminte θ. ἔνδυμα, ἐνδυμασία.
îmbrăcare, îmbrăcat ἀφ. καὶ μετ. ἔνδυσις, ἐνδεδυμένος.
îmbrăcoinà (**a**) ῥ. περιζώνω. || a se îmbrăcinà περιζώνομαι.
îmbrăcinare, îmbrăcinat ἀφ. καὶ μετ. περίζωσις, περιζωσμένος.
îmbrănà (**a**) ῥ. ἴδε îmbrăcinà.
îmbrâncì (**a**) ῥ. ἐπωθῶ, συνωθῶ, σπρώχνω | ἐρεθίζω. || a se îmbrâncì ἀλληλοσυνωθοῦμαι.
îmbrâncire, îmbrâncit ἀφ. καὶ μετ. ἐπώθησις, ἐπωθημένος. || οὐ. ἔπωσις.
îmbrânzit-ă ἐ. παρεσκευασμένος διὰ τυροῦ.
îmbrăţişà (**a**) ῥ. ἐναγκαλίζομαι, ἀσπάζομαι. a se îmbrăţişa ἀλληλοασπάζομαι.
îmbrăţişare, îmbrăţişat ἀφ. καὶ μετ. ἐναγκάλισις, ἐνηγκαλισμένος.
îmbrăţoşà (**a**) ῥ. ἴδε îmbrăţişà.
îmbrăzdà (**a**) ῥ. αὐλακώνω, ὀργώνω.
îmbrebenà (**a se**) ῥ. στολίζομαι δι' ἀνθέων.
îmbrebenare, îmbrebenat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ îmbrebenà.
îmbricat-ă ἐ. κεκαλυμμένος ὑπὸ λεπίων, ἰχθυοειδής.
îmbrihor ἀ. μέγας σταυλάρχης.
îmbrobodì (**a**) ῥ. καλύπτω διὰ πέπλου, ἐγκορδυλῶ, περιτυλίσσω, κουκουλώνω || a se îmbrobodì περιτυλίσσομαι.
îmbrobodire, îmbrobodit ἀφ. καὶ μετ. ἐγκορδύλησις, ἐγκορδυλημένος.

îmbroc οὐ. ζωμός προσφερόμενος τῇ νεονύμφῳ.
îmbroglio οὐ. σύγχυσις, κυκεών.
îmbrumà (**a se**) ῥ. καλύπτομαι ὑπὸ ἐμίχλης.
îmbrumare, îmbrumat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ îmbrumà.
îmbucà (**a**) ῥ. τρώγω, θέτω εἰς τὸ στόμα | καταβροχθίζω, καταπίνω, cât ai îmbucà odatà ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ | συνορθρώνω, ἐφορμάζω. || a se îmbucà συναρθρώνομαι, ἐναγγαλίζομαι.
îmbucare, îmbucat ἀφ. καὶ μετ. καταβρόχθισις, καταβροχθισμένος.
îmbucătăți (**a**) ῥ. τεμαχίζω, κομματιάζω, διαμοιράζω. || a se îmbucătăți διαμοιράζομαι.
îmbucătățire, îmbucătățit ἀφ. καὶ μετ. τεμάχισις, τεμαχισμένος.
îmbucătură θ. ἐλωμός, βοῦκα | συναρθρωσις, συναρμογή | προστόμιον, φυσητὴρ ἐμπνευστοῦ ὀργάνου.
îmbucături (**a**) ῥ. κεντῶ, φιλοῦμαι διὰ τοῦ ράμφους.
îmbucurà (**a**) ῥ. χαροποιῶ, τέρπω. || a se îmbucurà χαροποιοῦμαι.
îmbucurare, îmbucurat ἀφ. καὶ μετ. χαροποίησις, χαροποιημένος.
îmbucurător-oare ἐ. εὐχάριστος, χαροποιός.
îmbuecì (**a se**) ῥ. ἐυθίζομαι εἰς τὰς ἡδονάς.
îmbufnà (**a se**) ῥ. ὀργίζομαι, θυμώνω, κατσουφιάζω.
îmbufnare, îmbufnat ἀφ. καὶ μετ. κατσούφιασις, κατσουφιασμένος.
îmbuibà (**a**) ῥ. ὑπερπληρῶ, παραγεμίζω. || a se îmbuibà παραγεμίζομαι, γαυριῶ (σιν. κδ.).
îmbuibare, îmbuibat ἀφ. καὶ μετ. ὑπερπλήρωσις, ὑπερπλγρωμένος.
îmbujorà (**a se**) ῥ. ἐρυθριῶ, κοκκινίζω | ἀνάπτω (συνεκδ.).
îmbujorare, îmbujorat ἀφ. καὶ μετ. κοκκίνισις, κοκκινισμένος.
îmbulzeală θ. συνωστισμός.
îmbulzi (**a**) ῥ. ὠθῶ, συνωθῶ | παρακολουθῶ. || a se îmbulzi συνωθοῦμαι.
îmbulzit μετ. συνωθημένος.
îmbumbà (**a**) ῥ. κομβώνω. || a se îmbumbà κομβώνομαι.
îmbumbare, îmbumbat ἀφ. καὶ μετ. κόμβωσις, κομβωμένος.
îmbunà (**a**) ῥ. βελτιώνω | καταπραΰνω, θωπεύω. || a se îmbunà καταπραΰνομαι.
îmbunare, îmbunat ἀφ. καὶ μετ. βελτίωσις, βελτιωμένος.
îmbunătăți (**a**) ῥ. βελτιώνω, διορθώνω. || a se îmbunătăți βελτιώνομαι, καλλιτερεύω.
îmbunătățire, îmbunătățit ἀφ. καὶ μετ. βελτίωσις, βελτιωμένος.
îmbunătățitor-oare ἐ. βελτιωτικός.
îmbunit-ă ἐ. ἡμερωμένος.
îmburdà (**a se**) ῥ. ἀνατρέπομαι.
îmbutuci (**a**) ῥ. σιδηροδένω.
îmbutuoire, îmbutucit ἀφ. καὶ μετ. σιδηρόδεσις, σιδηροδεμένος.
ime! ἐπιφ. ἴδε! πρόσεχε!
imediat-ă ἐ. ἄμεσος. || ἐπίρ. ἀμέσως.
imemorial-ă ἐ. ἀμνημόνευτος.
imens-ă ἐ. ἄπειρος, ἀναρίθμητος. || ἐπίρ. ἀπείρως.
imensitate θ. τὸ ἄπειρον.
imersiune θ. κατάδυσις.
imigrà (**a**) ῥ. ἀποικῶ, μεταναστεύω.
imigrare, imigrat ἀφ. καὶ μετ. μετανάστευσις, μεταναστευμένος.
imigrant ἀ. μετανάστης.
iminei ἀ. πλ. λεπτὰ ὑποδήματα, ἐλαφραὶ ἐμβάδες χρυσᾶ σανδάλια χωρικοῦ.
iminent-ă ἐ. ἐπικείμενος.
iminență θ. τὸ ἐπικείμενον.
imità (**a**) ῥ. μιμοῦμαι.
imitabil-ă ἐ. ἀξιομίμητος.
imitare, imitat ἀφ. καὶ μετ. μίμησις, μιμημένος.
imitați(un)e θ. μίμησις, ἀπομίμησις.
imitativ-ă ἐ. μιμητικός.
imitator-oare οὐσ. μιμητής.
imn οὐ. (πλ. imnuri) ὕμνος.
imnător-oare ἐ. ᾠχητικός.
imobil-ă ἐ. ἀκίνητος, bunuri imobile ἀκίνητος περιουσία. || οὐ. πλ. ἀκίνητα (κτήματα).
imobiliar-ă ἐ. ἀκίνητος.
imobilitate θ. ἀκινησία.
imobilizà (**a**) ῥ. ἀκινητοποιῶ.
imobilizare, imobilizat ἀφ. καὶ μετ. ἀκινητοποίησις, ἀκινητοποιημένος.
imoderat-ă ἐ. ἄμετρος, ὑπερβολικός. || ἐπίρ. ὑπερβολικῶς.

imoderaţi(un)é θ. τὸ ἄμετρον, πλεονεξία.
imolà (a) ῥ. θυσιάζω.
imolaţiune θ. θυσία.
imoral-ă ἐ. κακοήθης. ἐπίρ κακοήθως.
imoralitate θ. κακοήθεια.
imortalizà (a) ῥ. ἀποθανατίζω.
imortalizare, imortalizat ἀφ. καὶ μετ. ἀποθανάτισις, ἀποθανατισμένος.
imortelă θ. Βοτ. ἐλειόχρυσον.
imos-oasă ἐ. βορβορώδης. ἰλυώδης.
împăcà (a) ῥ. διαλλάσσω, συμβιβάζω, ἱκανοποιῶ | καταπραΰνω, παρηγορῶ. || a se împăcà συνδιαλλάσσομαι.
împăcăcios-oasă ἐ. συμβιβαστικός, συνδιαλλακτικός.
împăcăciune θ. συμβιβασμός, συνδιαλλαγή.
împăcare, împăcat ἀφ. καὶ μετ. διάλλαξις, διηλλαγμένος.
împăcător-oare οὐσ. συνδιαλλάσσων.
împachetà (a) ῥ. συσκευάζω, δεματίζω.
împachetare, împachetat ἀφ. καὶ μετ. δεμάτισις, δεματισμένος. || οὐ. δεματισμός.
impacient-ă ἐ. ἀνυπόμονος.
impacientà (a) ῥ. ἀνυπομονῶ.
impacienţă θ. ἀνυπομονησία.
împăciui (a) ῥ. εἰρηνοποιῶ, συμβιβάζω, συνδιαλλάττω.
împăciuire, împăciuit ἀφ. καὶ μετ. εἰρηνοποίησις, εἰρηνοποιημένος.
împăciuitor-oare ἐ. συνδιαλλακτικός. || οὐσ. εἰρηνοποιός.
împăclit-ă ἐ. ὑμιχλώδης, σκοτεινός.
împăduri (a) ῥ. δασώνω.
împădurire, împădurit ἀφ. καὶ μετ. δάσωσις, δασωμένος.
împăià (a) ῥ. ταριχεύω (πτηνά, ζῶα).
împăiat, împăiere μετ. καὶ ἀφ. ταριχευμένος, ταρίχευσις.
împăienjeni (a se) ῥ. καλύπτομαι, καλύπτομαι ὑπὸ πέπλου | σκοτίζομαι (ἐπὶ ὀφθαλμῶν).
împăienjenire, împăienjenit ἀφ. καὶ μετ. κάλυψις, καλυμμένος.
împalpabil-ă ἐ. ἀψηλάφητος, ἀναφής.
împământeni (a) ῥ. πολιτογραφῶ. || a se împământeni πολιτογραφοῦμαι.
împământenire, împământenit ἀφ. καὶ μετ. πολιτογράφησις, πολιτογραφημένος.
împănà (a) ῥ. στολίζω διὰ πτερῶν | παραγεμίζω διὰ χοιρείου λίπους | διαπερῶ | γεμίζω | ἀρτύω. || a se împănà στολίζομαι διὰ πτερῶν.
împănare, împănat ἀφ. καὶ μετ. παραγέμισις, παραγεμισμένος.
împânzi (a) ῥ. διευθετῶ, τακτοποιῶ. || a se împânzi διαπλέομαι, διασπείρομαι.
împăpuşà (a) ῥ. περιτυλίσσω, περικαλύπτω. || a se împăpuşà μεταβάλλομαι εἰς χρυσαλλίδα.
împăpuşare, împăpuşat ἀφ. καὶ μετ. περιτύλιξις, περιτυλιγμένος.
împărat ἀ. αὐτοκράτωρ | βασιλεὺς (λαϊκ.), un fecior de împărat βασιλόπουλο | μνηστὴρ | Ζωολ. împăratul păsărilor τροχίλος.
împărătească θ. αὐτοκράτειρα | βασίλισσα (λαϊκ.) | Βοτ. împărătească buruenilor εὐβάλεια | Ζωολ. βασίλισσα τῶν μελισσῶν.
împărăţel ἀ. Ζωολ. τροχίλος, τρυποκάρυδον.
împărătesc-ească ἐ. αὐτοκρατορικός | κύριος (συνεκδ.), sărbători împărăteşti αἱ μεγάλαι ἐκκλησιαστικαὶ ἑορταί, uşi împărăteşti Ἐκκλ. ὡραία πύλη | beţiv împărătesc μέθυσος πρώτης τάξεως. || ἀ. δουκάτον (αὐστριακόν).
împărăteşte ἐπίρ. αὐτοκρατορικῶς, βασιλικῶς, μεγαλοπρεπῶς.
împărăţi (a) ῥ. βασιλεύω | ζῶ βασιλικά.
împărăţie θ. αὐτοκρατορία, βασιλεία, împărăţia cerurilor ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν | Ὑψηλὴ Πύλη | σουλτάνος.
împărătiţă θ. ἴδε împărătească.
împărătuş ἀ. Ἀνατ. σταφυλὴ (οὐρανίσκου) | ἴδε împăratel.
imparisilabic-ă ἐ. περιττοσύλλαβος.
imparitate θ. τὸ περιττὸν (ἐν τοῖς ἀριθμοῖς).
împăroşat-ă ἐ. ἴδε împăienjenit.
împărtăşenie θ. ἁγία κοινωνία, μετάδοσις.
împărtăşi (a) ῥ. χαρίζω, ἀπονέμω | ἀνακοινώνω | συμμερίζομαι | μεταδίδω τὴν θείαν κοινωνίαν. || a se împărtăşi συμμερίζομαι, μεταλαμβάνω τῶν ἀχράντων μυστηρίων.
împărtăşire, împărtăşit ἀφ. καὶ μετ. χάρισις, χαρισμένος.

împărţeală θ. διανομή, διαμοίρασις, διαίρεσις.
împărţi (a) ῥ. Ἀριθ. δίαιρῶ, διανέμω | ἀπονέμω, a împărţi premii, dreptate ἀπονέμω βραβεῖα, δικαιοσύνην | μοιράζω, ce avem de împărţit τί ἔχομεν νὰ μοιράσωμεν. || a se împărţi διαιροῦμαι, ἀπονέμομαι, διαμοιράζομαι.
imparţial-ă ἐ. ἀμερόληπτος. || ἐπίρ. ἀμερολήπτως.
imparţialitate θ. ἀμεροληψία.
împărţire θ. Ἀριθ. διαίρεσις | διανομή, διαμοιρασμός.
împărţit μετ. διανεμημένος.
împărţitor-oare ἐ. διανεμητικός, διαμεριστικός. || ἀ. διανομεύς. || οὐ. Ἀριθμ. διαιρέτης.
împărţitură θ. διαίρεσις, διανομή, διαμερισμὸς | διάφραγμα.
impas οὐ. ἀδιέξοδος.
impasibil-ă ἐ. ἀπαθής.
impasibilitate θ. ἀπάθεια.
împâsli (a se) ῥ. δασύνομαι, ἀναμιγνύομαι, ἐμπερδεύομαι (ἐπὶ κόμης).
împâslire, împâslit ἀφ. καὶ μετ. δάσυνσις, δασυμμένος.
împătimi (a) ῥ. πάσχω σφοδρῶς, εἶμαι περιπαθής.
împătimire, împătimit ἀφ. καὶ μετ. πάθησις, παθημένος.
împătri (a) ῥ. τετραπλασιάζω. || a se împătri τετραπλασιάζομαι.
împătrire, împătrit ἀφ. καὶ μετ. τετραπλασίασις, τετραπλασιασμένος.
împătură (a) ῥ. διπλώνω ὕφασμα, σινδόνας κτλ.
împăturare, împăturat ἀφ. καὶ μετ. δίπλωσις, διπλωμένος.
împăună (a) ῥ. στολίζω διὰ πτερῶν ταώ.
împăunare, împăunat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ împăună.
împăvăzà (a) ῥ. προφυλάττω, καλύπτω ὑπὸ τὴν αἰγίδα.
împăvăzare, împăvăzat ἀφ. καὶ μετ. προφύλαξις, προφυλαγμένος.
impecabil-ă ἐ. ἀναμάρτητος, τέλειος.
impecabilitate θ. ἀναμάρτητον, τελειότης.
împeliţat-ă ἐ. ἐνσωματισμένος | διαβολεμένος. || ἀ. ὁ Διάβολος.
impenetrabil-ă ἐ. ἀδιαπέραστος, ἀκατάληπτος.
impenetrabilitate θ. τὸ ἀδιαπέραστον, ἀκατανόητον.
impenitent-ă ἐ. ἀμεταμέλητος.
impenitenţă θ. ἀμεταμέλητον.
imperativ-ă ἐ. ἐπιτακτικός. || οὐ. Γραμ. προστακτική.
imperceptibil-ă ἐ. ἀδιόρατος, ἀνεπαίσθητος. || ἐπίρ. ἀνεπαισθήτως.
imperceptibilitate θ. ἀδιόρατον, ἀνεπαίσθητον.
împerechià (a) ῥ. βιβάζω, ζευγαρώνω | ἐμβάλλω διχόνοιαν. || a se împerechià διαιροῦμαι, διχονοῶ | ζευγαρώνομαι.
împerechiat, împerechiere μετ. καὶ ἀφ. ζευγαρωμένος, ζευγάρωσις.
imperfect-ă ἐ. ἀτελής. || οὐ. Γραμ. παρατατικός. || ἐπίρ. ἀτελῶς.
imperfecţi(un e θ. ἀτέλεια.
imperial-ă ἐ. αὐτοκρατορικός.
imperialism οὐ. ἰμπεριαλισμός.
imperialist ἀ. ἰμπεριαλιστής.
imperios-oasă ἐ. ἐπιτακτικός. || ἐπίρ. ἐπιτακτικῶς.
imperiu οὐ. αὐτοκρατορία.
impermeabil-ă ἐ. ἀδιάβροχος, στεγανός, ἀδιαπέραστος. || οὐ. στεγαστρον, ἀδιάβροχον.
impermeabilitate θ. τὸ στεγανόν, ἀδιάβροχον.
impersonal-ă ἐ. ἀπρόσωπος. || ἐπίρ. ἀπροσώπως.
impersonalitate θ. τὸ ἀπρόσωπον.
impertinent-ă ἐ. προπετής, αὐθάδης. || ἐπίρ. αὐθαδῶς.
impertinenţă θ. προπέτεια, αὐθάδεια.
imperturbabil-ă ἐ. ἀτάραχος. || ἐπίρ. ἀταράχως.
impestà (a) ῥ. καταμολύνω τὴν ἀτμόσφαιραν, καταβρωμίζω.
împestriţà (a) ῥ. ποικιλοχρωματίζω. || a se împestriţà ποικιλοχρωματίζομαι.
împestriţare, împestriţat ἀφ. καὶ μετ. ποικιλοχρωμάτισις, ποικιλοχρωματισμένος.
împestriţătură θ. ποικιλόχροια, αἰολοχρωσία.
împeţi (a) ῥ. ἴδε peţi.
împetica (a) ῥ. ἐπιρράπτω, ἐμβαλώνω.

impeticare, impeticat ἀφ. καὶ μετ. ἐμβάλωσις, ἐμβαλωμένος.
impetuos-oasă ἐ. ὁρμητικός, σφοδρός. || ἐπίρ. ὁρμητικῶς.
impetuozitate θ. ὁρμητικότης.
impiciorogà (**a**) ῥ. ἐπανιστάνω, ἀποκαθιστάνω. || a se impiciorogà ἀποκαθίσταμαι, ἀναρρωνύω.
impiedecà (**a**) ῥ. ἐμποδίζω, προβάλλω ἐμπόδιον | προσδένω τοὺς πόδας ἵππου | τροχοπεδῶ | ἐνοχλῶ. || a se impiedecà προσκρούω, σκοντάφτω | σταματῶ, ἐμπερδεύομαι.
impiedecare, impiedecat ἀφ. καὶ μετ. ἐμπόδισις, ἐμποδισμένος.
impiedecătoare θ. τροχοπέδη.
impiedecător-oare ἐ. ἐμποδιστικός, ἐνοχλητικός.
impiegat ἀ. ὑπάλληλος.
impielițà (**a se**) ῥ. ἐνσαρκώνομαι.
impielițare, impielițat ἀφ. καὶ μετ. ἐνσάρκωσις, ἐνσαρκωμένος.
impietate θ. ἀσέβεια.
impietrì (**a**) ῥ. ἀπολιθώνω, μεταβάλλω εἰς λίθον. || a se impietrì ἀπολιθώνομαι | ἀποσκληρύνομαι (συνεκδ.).
impietrire, impietrit ἀφ. καὶ μετ. ἀπολίθωσις, ἀπολιθωμένος, a rămas impietrit ἔμεινεν ἔκπληκτος, κατάπληκτος.
impilà (**a**) ῥ. καταδυναστεύω, τυραννῶ.
impilare, impilat ἀφ. καὶ μετ. τυράννησις, τυραννημένος.
impilător-oare ἐ. καταπιεστικός. || ἀ. καταπιεστής, τύραννος.
impingător-oare ἐ. ὠθητικός.
impingătură θ. ὤθησις, προώθησις.
impinge (**a**) ῥ. ὠθῶ, προωθῶ, σπρώχνω, dracul l'a impins ὁ διάβολος τὸν ἔσπρωξε. || a se impinge προωθοῦμαι, ἀλληλοσπρώχνομαι.
impingere, împins ἀφ, καὶ μετ. ὤθησις, ὠθημένος.
impintenì (**a**) ῥ. κεντρίζω (διὰ τῶν πτερνιστήρων).
impistrit-ă ἐ. ποικιλόγρους.
impistriturà θ. ποικιλόχροια.
impizmuì (**a se**) ῥ. ἰσχυρογνωμῶ, πεισμώνω.
implacabil-ă ἐ. ἄσπονδος, ἀδιάλλακτος. || ἐπίρ. ἀσπόνδως.
implacabilitate θ. τὸ ἄσπονδον, ἀδιάλλακτον.
implântà (**a**) ῥ. ἐμπηγνύω | εἰσάγω (συνεκδ.), a implântà o datinà nouà εἰσάγω νέον θεσμόν. || a se implântà ἐμπηγνύομαι, ἐγκαθίσταμαι.
implântare, implântat ἀφ. καὶ μετ. ἔμπηξις, ἐμπηγμένος.
implătoșà (**a**) ῥ. θωρακίζω. || a se implătoșì θωρακίζομαι.
implătoșare, implătoșat ἀφ. καὶ μετ. θωράκισις, θωρακισμένος.
implăzmuì (**a**) ῥ. δημιουργῶ, γεννῶ.
implăzmuire, implăzmuit ἀφ. καὶ μετ. δημιούργησις, δημιουργημένος.
impleteci (**a**) ῥ. περιπλέκω, ἐμπερδεύω. || a se impleteci περιπλέκομαι, i se impletecesc picioarele τρέμουν τὰ πόδια του, i se impleteceşte limba in gură τρώγει τὰ λόγια του, μπερδεύει τὰ λόγια του (ἐκ μέθης).
impletecire, impleteoit ἀφ. καὶ μετ. περίπλεξις, περιπλεγμένος.
impletì (**a**) ῥ. πλέκω. συμπλέκω, impletesc o funie, o cunună, o cos | πλέκω σχοινίον, στέφανον, πλεξίδα. || a se impleti περιπλέκομαι, ἐμπλέκομαι.
impletire, împletit ἀφ. καὶ μετ. πλέξις, πλεγμένος. || οὐ. χήλεμα, πλέξιμον διὰ βελόνης.
împletitoare θ. πλοκεῖον.
impletitor ἀ. πλοκεύς, împletitor de scaune καλαμοπλόκος.
împletitură θ. πλεξίς, πλόκωμος | πλέξιμον. împletitură de damigeană σύνταρρος | ἔμπλεκτον, τοῖχος ἐκ πλεκτῶν κλάδων χωρικῆς οἰκίας.
implicà (**a**) ῥ. ἐμπλέκω, περιέχω.
implicare, implicat ἀφ. καὶ μετ. ἔμπλεξις, ἐμπλεγμένος.
implicit-ă ἐ. ὑπονοούμενος.
împlinì (**a**) ῥ. πληρῶ, ἐκπληρῶ, am împlinit datoria mea ἔκαμα τὸ καθῆκον μου, s'a împlinit timpul ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου | ἐκτελῶ, κρατῶ, τηρῶ τὴν ὑπόσχεσίν μου, a împlini o poruncă τελῶ διαταγήν | συμπληρώνω, împlineşte suma συμπληρώσε τὸ ποσόν, a împlinit vârsta de 10 ani συνεπλήρωσε τὰ 10 ἔτη | λαμβάνω τέλος, περαιώνω, acuşi o împli-

neşti cu mine τώρα ἐκκαθαρίζομεν τοὺς λογαριασμούς μας (συνεκδ.). || a se împlini ἐκπληροῦμαι, πραγματοποιοῦμαι, i s'a împlinit ἔγθασεν εἰς τὸ τέρμα του.

împlinire, împlinit ἀφ. καὶ μετ. πλήρωσις, πληρωμένος.

împlinitor ἀ. ἐκτελεστής.

implorà (a) ῥ. ἐξαιτοῦμαι, ἐπικαλοῦμαι.

implorare, implorat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίκλησις, ἐπικλημένος.

impoliteţă θ. ἀγροικία, σκαιότης.

impolitic-ă ἐ. ἀντιπολιτικός.

împodobì (a) ῥ. στολίζω, a împodobì cu steaguri σημαιοστολίζω. || a se împodobì στολίζομαι.

împodobire, împodobit ἀφ. καὶ μετ. στόλισις, στολισμένος.

împoncişà (a) ῥ. ἀντιβάλλω, ἀντιλέγω | παραβάλλω.

împoncişare, împoncişat ἀφ. καὶ μετ. ἀντίρρησις, ἀντειρημένος.

imponderabil-ă ἐ. ἀβαρής, ἀστάθμητος.

împoporà (a) ῥ. κατοικίζω. || a se împoporà κατοικίζομαι.

împoporare, împoporat ἀφ. καὶ μετ. κατοίκησις, κατοικισμένος.

împopoţonà (a) ῥ. στολίζω ἀκόσμως. || a se împopoţonà στολίζομαι.

împopoţonare, împopoţonat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ împopoţonà.

împopulà (a) ῥ. κατοικίζω, συνοικίζω. || a se împopulà συνοικίζομαι.

impopular-ă ἀ. ἀντιδημοτικός.

împopulare ἀφ. συνοίκισις.

impopularitate θ. ἀντιδημοτικότης.

împopulat μετ. συνοικισμένος.

import οὐ. εἰσαγωγή.

importà (a) ῥ. εἰσάγω || a se importà εἰσάγομαι.

important-ă ἐ. ἐπίσημος, σπουδαῖος.

importanţă θ. σπουδαιότης ἐπισημότης.

importare, importat ἀφ. καὶ μετ. εἰσαξις, εἰσηγμένος.

importaţiune θ. εἰσαγωγή.

importator ἀ. εἰσαγωγεύς.

importun-ă ἐ. ὀχληρός, ἐνοχλητικός.

importunà (a) ῥ. ἐνοχλῶ, πειράζω.

importunitate θ. ἐνόχλησις, βάρος.

împosesuì (a) ῥ. ἐνοικιάζω.

împosesuire, împosesuit ἀφ. καὶ μετ. ἐνοικίασις, ἐνοικιασμένος.

imposibil-ă ἐ. ἀδύνατος | ἀνικανοποίητος, ἀνικονόμητος (συνεκδ). || οὐ. τὸ ἀδύνατον.

imposibilitate θ. τὸ ἀδύνατον.

impostor ἀ. ἀπατεών, πλάνος.

impostură θ. ἀπάτη, δόλος.

impotent-ă ἐ. ἀνίσχυρος, ἀνίκανος.

impotenţă θ. ἀνικανότης.

împotrivă πρόθ. ἐναντίον, a sta împotrivă ἐναντιώνομαι, a face împotrivă ἀντιπράττω.

împotrivì (a se) ῥ. ἀνθίσταμαι | ἀντιλέγω.

împotrivire, împotrivit ἀφ. καὶ μετ. ἀντίστασις, ἀντεστημένος.

împotrivitor-oare ἐ. ἐναντίος.

împovărà (a) ῥ. φορτώνω, ἐπιβαρύνω. || á se împovărà ἐπιβαρύνομαι.

împovărare, împovărat ἀφ. καὶ φόρτωσις, φορτωμένος. || θ. ἔγκυος, βαρυύμενη.

împovărător-oare ἐ. φορτικός.

impozant-ă ἐ. ἐπιβλητικός

impozit οὐ. φόρος.

impracticabil-ă ἐ. ἀνεφάρμοστος | ἀκατόρθωτος | ἄβατος.

împrânzi (a) ῥ. ψθάνω κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος, cu mâncina împrânzeşti dar nu poţi să înserezi ὁ ψεύτης καὶ ὁ κλέπτης τὸν πρῶτον χρόνον χαίρονται (παρ.).

împrăşilà (a se) ῥ. πολλαπλασιάζομαι.

împrăştià (a) ῥ. διασκορπίζω | διασπείρω | διαβιβῶ. || a se împrăştià διασκορπίζομαι.

împrăştiat, împrăştiere μετ. καὶ ἀφ. διεσκορπισμένος, διασκόρπισις.

imprecaţi(un)e θ. κατάρα.

imprecător ἀ. καταραστής.

împrejmuì (a) ῥ. περιφράσσω, περικλείω.

împrejmuire, împrejmuit ἀφ. καὶ μετ. περίφραξις, περιφραγμένος.

împrejmuitor-oare ἐ. περιφρακτικός.

împrejur πρόθ. πέριξ, a umblà împrejur περιφέρομαι, jur împrejur ὁλοτρόγυρα, a tăià împiejur περιτέμνω, d'împrejur ἐκ τοῦ πλησίον.

împrejurà (a) ῥ. περικλείω, περιφράσσω.

împrejurare θ. περίστασις.
împrejurași ά. πλ. γείτονες.
împrejurat μετ. περικλεισμένος.
împrejurime θ. τὰ πέριξ (τόπου τινός), γειτονία.
împresariu ά. θεατρώνης.
împreseriptibil-ă έ. ἀπαράγραπτος.
împresionà (**a**) ῥ. προκαλῶ ἐντύπωσιν, συγκινῶ. || a se împresionà συγκινοῦμαι.
împresionabil-ă έ. εὐαίσθητος, εὐερέθιστος.
împresionism οὐ. Ζωγρ. ἐντυπωτισμός.
împresionist ά. Ζωγρ. ἐντυπωτιστής.
împresi(un)e θ. ἐντύπωσις.
împresurà (**a**) ῥ. πολιορκῶ, κυκλώνω, περικυκλώνω, περιβάλλω | ἀποκλείω | καταλαμβάνω, ἀντιποιοῦμαι (λαϊκ.).
împresurare, împresurat ἀφ. καὶ μετ. πολιόρκησις, πολιορκημένος.
împresurător ά. πολιορκητής.
împresurătură θ. καταναγκασμός, βία.
împreună ἐπίρ. ὁμοῦ, ἐκ συμφώνου.
împreunà (**a**) ῥ. ἑνώνω, συνενώνω, ζευγαρώνω. || a se împreunà ἑνώνομαι.
împreunare, împreunat ἀφ. καὶ μετ. ἕνωσις, ἑνωμένος.
împricinat-ă έ. κατηγορούμενος, ὑπόδικος.
împrieteni (**a**) ῥ. φιλιώνω. || a se împrieteni συνδέω φιλίαν.
împrietenire, împrietenit ἀφ. καὶ μετ. φιλίωσις, φιλιωμένος.
împrilosti (**a**) ῥ. παραπλανῶ, μαγεύω.
împrilostire, împrilostit ἀφ. καὶ παραπλάνησις, παραπλανημένος.
imprimà (**a**) ῥ. τυπώνω, ἐκτυπώνω. || a se imprimà τυπώνομαι.
imprimare, imprimat ἀφ. καὶ μετ. τύπωσις, τυπωμένος. || οὐ. ἔντυπον.
împrimăvărà (**a se**) ῥ. ἐπανέρχομαι (ἐπὶ τοῦ ἔαρος).
imprimerie θ. τυπογραφεῖον.
improbabil-ă έ. ἀπίθανος.
improbabilitate θ. τὸ ἀπίθανον.
improbitate θ. ἀνηθικότης.
improductiv-ă έ. ἄγονος, ἄκαρπος.
improorà (**a**) ῥ. ραντίζω. || a se improorà ραντίζομαι.
improorare, improorat ἀφ. καὶ μετ. ράντισις, ραντισμένος.
împroprietări (**a**) ῥ. καθιστάνω ἰδιοκτήτην (γαιῶν), ἰδιοκτημονῶ.
împroprietărire, împroprietărit ἀφ. καὶ μετ. ἰδιοκτημόνησις, ἰδιοκτημονημένος.
impropriu-e έ. ἀκατάλληλος. || ἐπίρ. ἀκαταλλήλως.
împropți (**a**) ῥ. στυλώνω. || a se împropți στυλώνομαι.
împroptire, împroptit ἀφ. καὶ μετ. στύλωσις, στυλωμένος.
împroșcà (**a**) ῥ. λιθοβολῶ, βάλλω | πετυλίζω | ραντίζω, κηλιδώνω | κατακρίνω.
împroșcare, împroșcat ἀφ. καὶ μετ. λιθοβόλησις, λιθοβολημένος.
împroșcătură θ. βολή, τυφεκισμός, κανονιοβολισμός | ὕβρις (συνεκδ.).
împrospătà (**a**) ῥ. ἀνανεώνω ὑπενθυμίζω (συνεκδ.). || a se împrospătà ἀνανεώνομαι, ἀναμιμνήσκομαι.
împrospătare, împrospătat ἀφ. καὶ μετ. ἀνανέωσις, ἀνανεωμένος.
împrostit-ă έ. ἀποζωωμένος.
împroțapit-ă έ. εὐθυτενής, εὐόλκιμος.
improur οὐ. πρωΐα μετὰ πάχνης.
improvizà (**a**) ῥ. αὐτοσχεδιάζω. || a se improvizà αὐτοσχεδιάζομαι.
improvizare, improvizat ἀφ. καὶ μετ. αὐτοσχεδίασις, αὐτοσχεδιασμένος. || έ. αὐτοσχέδιος.
improvizator ά. αὐτοσχεδιαστής.
imprudent-ă έ. ἀπερίσκεπτος. || ἐπίρ. ἀπερισκέπτως.
imprudență θ. ἀπερισκεψία.
împrumut οὐ. δάνειον, a da cu împrumut δανείζω.
împrumutà (**a**) ῥ. δανείζω. || a se împrumutà δανείζομαι.
împrumutare, împrumutat ἀφ. καὶ μετ. δάνεισις, δανεισμένος.
împrumutător ά. δανειστής.
impudic-ă έ. αἰσχρός, ἀσελγής, ἀκόλαστος.
împufat-ă έ. χνοώδης, πτιλώδης.
împuià (**a**) ῥ. τίκτω | πολλαπλασιάζομαι | ἐκκωφαίνω. mi-a împuiat capul μὲ ξεκούφανε (συνεκδ.).
împuiare, împuiat ἀφ. καὶ μετ. πολλαπλασίασις, πολλαπλασιασμένος.
impulsi(un)e οὐ. ὤθησις, προώθησις, κίνησις, παρόρμησις.

impulsiv-ă ἐ. προωστικός, ὠθητικός. || οὐσ. Ἰατρ. ἐνστιγκτικός.
impunător-oare ἐ. ἐπιβλητικός.
impune (**a**) ῥ. ἐπιβάλλω. || a se impune ἐπιβάλλομαι.
impunere θ. ἐπιβολή | φορολογία.
impungaș-ă ἐ. κερατίζων.
impungător-oare ἐ. κεντητικὸς | κερατίζων | προσβλητικὸς (συνεκδ.).
impunge (**a**) ῥ. κερατίζω, κεντῶ, a o impunge de fugă τρέχω καλπάζων | κεντῶ, προσβάλλω διὰ λόγων δηκτικῶν. || a se impunge κεντῶμαι.
impungere θ. κερατισμός, κέντησις, προσβολὴ διὰ λόγων.
impunitate θ. ἀτιμωρησία.
impuns μετ. κερατισμένος.
impunsătură θ. νύξις | ραφὴ | λόγος δηκτικὸς | λόγος πνευματώδης.
impunsură θ. ἴδε impunsătură.
impupăzà (**a**) ῥ. ποικίλλω ἀτέχνως | παραγεμίζω.
impupăzare, impupăzat ἀφ. καὶ μετ. παραγέμισις, παραγεμισμένος.
impupi (**a**) ῥ. πολλαπλασιάζω | διανοίγομαι (ἐπὶ ἀνθέων).
impur-ă ἐ. ἀκάθαρτος, μιαρός.
impuritate θ. ἀκαθαρσία, μιαρότης.
impurură (**a**) ῥ. διαιωνίζω.
impururare, impururat ἀφ. καὶ μετ. διαιώνισις, διαιωνισμένος.
impus μετ. ἐπιβεβλημένος.
impușcà (**a**) ῥ. τυφεκίζω, φονεύω. || a se impușcà αὐτοκτονῶ διὰ πυροβόλου.
impușcă-n-lună ἀ. νέος ἀγένειος, ζωηρός, ἀνόητος.
impușcare, impușcat ἀφ. καὶ μετ. τυφέκισις, τυφεκισμένος.
impușcătură θ. πυροβολισμός, τυφεκισμός.
imputà (**a**) ῥ. ἀποδίδω, κατηγορῶ.
imputabil-ă ἐ. καταλογιστέος, ἀποδοτέος, ἐπίμεμπτος.
imputare, imputat ἀφ. καὶ μετ. κατηγόρησις, κατηγορημένος.
imputați(un)e θ. καταλογισμός, κατηγορία.
imputernicì (**a**) ῥ. ἐνισχύω | ἐξουσιοδοτῶ. || a se imputernicì ἀναλαμβάνω (ἐκ νόσου), ἀναρρωνύω.
imputernicire, imputernicit ἀφ. καὶ μετ. ἐξουσιοδότησις, ἐξουσιοδοτημένος. || ἀ. πληρεξούσιος.
impuți (**a**) ῥ. ἀκαθαρτάινω, μολύνω, λερώνω, καταβρωμίζω. || a se impuți μολύνομαι, ἀποσυντίθεμαι.
impuțină (**a**) ῥ. μειώνω, ὀλιγοστεύω. || a se impuțină ὀλιγοστεύω.
impuținare, impuținat ἀφ. καὶ μετ. ὀλιγόστευσις, ὀλιγοστευμένος.
impuțire, impuțit ἀφ. καὶ μετ. μόλυνσις, μολυσμένος.
impuțitură θ. μόλυνσις, ἀκαθαρσία, ἐρώμα.
imunitate θ. ἀτέλεια, ἀσυδοσία, ἀσυλία | Ἰατρ. ἀνοσία.
imurluc οὐ. ἔραχὺ ἐσωφόριον μετὰ χειρίδων.
imutabil-ă ἐ. ἀμετάβλητος.
imutabilitate θ. τὸ ἀμετάβλητον.
in ἀ. λινόσπορος | λινὸν (ὕφασμα).
în πρόθ. ἐντός, în casă ἐντὸς τῆς οἰκίας, în patru ani ἐν διαστήματι τεσσάρων ἐτῶν | ἐν, în România ἐν Ρωμουνίᾳ, în minte καθ' ἑαυτὸν | κατά, în momentul κατὰ τὴν στιγμήν | în grabă ἐσπευσμένως, în loc să faci ἀντὶ νὰ κάμῃς | εἰς, intru în școală εἰσέρχομαι εἰς τὸ σχολεῖον, doctor în Drept διδάκτωρ τοῦ Δικαίου, a da în primire ἐμπιστεύομαι εἰς τινα, a sta în picioare ἵσταμαι ὄρθιος | încât ὅσον, ὅσον ἀφορᾷ, încât despre mine τὸ κατ' ἐμέ | ὥστε, încât s'a speriat ὥστε ἐτρόμαξε | πόσον; încât e astăzi? ποίαν ἡμερομηνίαν ἔχομεν σήμερον;
inabordabil-ă ἐ. ἀπρόσιτος, ἀπροσπέλαστος.
înăbuși (**a**) ῥ. ἴδε înnabuși.
inacceptabil-ă ἐ. ἀπαράδεκτος.
inaccesibil-ă ἐ. ἀπρόσιτος.
inaciu-e ἐ. ἰσχυρογνώμων.
inacomodabil-ă ἐ. ἀσυμβίβαστος.
inacordabil-ă ἐ. ἀπαραχώρητος.
înăcrì (**a**) ῥ. ὀξύνω | παροξύνω. || a se înăcrì ξυνίζω.
înăcrire, înăcrit ἀφ. καὶ μετ. παρόξυνσις, παροξυμμένος.
inacțiune θ. ἀργία, ἀδράνεια.
inactiv-ă ἐ. ἀργός, ἀδρανής. || ἐπ' ἀδρανῶς.

inactivitate θ. ἀδράνεια. ῥᾳθυμία.
inadins ἐπίρ. ἐκ προθέσεως. ἀπὸ σκοποῦ, ἐπὶ τούτῳ.
inadmisibil-ă ἐ. ἀπαράδεκτος, ἀπρόσδεκτος.
inadmisibilitate θ. τὸ ἀπαράδεκτον.
înaintà (**a**) ῥ. προχωρῶ ‖ ἀπευθύνω ‖ ἀποστέλλω.
înaintare ἀφ. προχώρησις. ‖ θ. πρόοδος, προαγωγή, προβιβασμός.
înaintaș ἐ. ὁ εἷς τὴν πρώτην γραμμήν, σειράν, cal înaintaș ἵππος πρωτοστάτης, ἐξευγμένος μόνος πρὸ δύο ἄλλων. ‖ ἀ. πρωτοστάτης.
înaintat μετ. προχεχωρημένος, înaintat în vârstă γηραλέος.
înainte πρόθ. πρὸ (χρονικῶς) înainte de mine πρὸ ἐμοῦ, πρὸ (τοπικῶς) înaintea mea πρὸ ἐμοῦ, înainte cu luni πρὸ μηνῶν, înainte vreme ἄλλοτε, s'a dus înaintea lui μετέβη πρὸς προϋπάντησίν του. ‖ ἐπίρ. πρόσω, doi pași înainte δύο ἑβήματα πρὸς τὰ πρόσω, zi înainte ἐξακολούθει (λέγων), de azi înainte εἰς τὸ ἑξῆς, a da înainte προχωρῶ, a apucat înaintea mea μὲ ἐπέρασε (εἰς τὸν δρόμον, εἰς τὴν πρόσοδον), μὲ ὑπερέβαλε ‖ mai înainte προηγουμένως. ἀνωτέρω, cum am zis mai înainte ὡς ἔφθημεν εἰπόντες.
înainte-mergător ἀ. προκάτοχος, προγενέστερος, πρωτουργός.
înălbăstri (**a**) ῥ. κυανώνω, βάπτω εἰς κυανοῦν.
înălbăstrire, înălbăstrit ἀφ. καὶ καὶ μετ. κυάνωσις, κυανωμένος.
înălbi (**a**) ῥ. λευκαίνω. ‖ a se înălbi λευκαίνομαι.
înălbire, înălbit ἀφ. καὶ μετ. λεύκανσις, λευκασμένος. ‖ οὐ. λεύκασμα (ὑφάσματος).
înălbitor ἀ. ἐγναφεύς.
înalienabil-ă ἐ. ἀναπαλλοτρίωτος.
înalienabilitate θ. τὸ ἀναπαλλοτρίωτον.
înalt-ă ἐ. ὑψηλός. ὑψηλόσωμος. ‖ οὐ. ὕψος.
înălță (**a**) ῥ. ὑψηλώνω ‖ ἀνυψώνω (τοῖχον) ‖ ἐγείρω, στήνω ‖ ἀναβιβάζω. prea l'ai înălțat πολὺ τὸν ἐξύψωσες. ‖ a se înălță ἀναβαίνω. ἀνίσταμαι. Christos s'a înălțat la cer Χριστὸς ἀνέστη ‖ ὑψώνομαι, αὐξάνω.
înălțare ἀφ. ὑψήλωσις, ἀνύψωσις. ‖ θ. ἔγερσις, înălțarea Domnului ἡ Ἀνάληψις, înălțarea Crucei ἡ ὕψωσις τοῦ τιμίου Σταυροῦ.
înălțat μετ. ὑψωμένος. ‖ ἀ. ὀψίπλουτος.
înălțător-oare ἐ. ἀνυψωτικός. ‖ οὐ. ὑψόμετρον (ὅπλου), κλισιοσκόπιον.
inalterabil-ă ἐ. ἀμετάβλητος. ἀναλλοίωτος.
înălțime θ. ὕψος ‖ ὕψωμα ‖ ὕψωσις ‖ ὑψηλότης.
înam οὐ. διαβατήριον λεωφορείου.
înamorà (**a se**) ῥ. ἐρωτεύομαι.
înamorare, înamorat ἀφ. καὶ μετ. ἐρώτευσις, ἐρωτευμένος.
înamovibil-ă ἐ. ἀμετάθετος.
înamovibilitate θ. τὸ ἀμετάθετον.
înanitate θ. μηδαμινότης.
înaniți un-e θ. ἀσιτία.
inaplicabil-ă ἐ. ἀνεφάρμοστος.
înapoi ἐπίρ. ὀπίσω, ὄπισθεν, a rămâne înapoi μένω ὀπίσω, ὀπισθοδρομῶ, înapoia mea ὄπισθέν μου, a se întoarce înapoi ἐπιστρέφω, a da înapoi ὀπισθοχωρῶ, ἀποδίδω, a luà înapoi παίρνω ὀπίσω, a cere înapoi ἐπαναζητῶ.
înapoià (**a**) ῥ. ἀποδίδω. ‖ a se înapoià ἐπιστρέφω.
înapoiat μετ. ἐπεστραμμένος. ἀποδεδομένος. ‖ ἐ. ὀπισθοδρομικός.
înapoiere ἀφ. ἀπόδοσις ‖ ὀπισθοδρόμησις. ‖ θ. ἐπιστροφή, ἐπάνοδος.
inapreciabil-ă ἐ. ἀνεκτίμητος.
inapt-ă ἐ. ἀνεπιτήδειος.
inaptitudine θ. ἀνεπιτηδειότης.
inar ἀ. καλλιεργητὴς λινοσπόρου στυπειοπώλης.
înaripà (**a se**) ῥ. λαμβάνω πτέρυγας ‖ ἀναπτερώνομαι ‖ πετῶ.
înaripat-ă ἐ. πτερωτός.
înăriță θ. Βοτ. λιναρία ‖ καυλινία ‖ Ζωολ. καναρίνιον.
înarmà (**a**) ῥ. ὁπλίζω. ‖ a se înarmà ὁπλίζομαι.
înarmare, înărmat ἀφ. καὶ μετ. ὁπλισις, ὡπλισμένος.
înăspreală θ. στρυφνότης, δυστροπία.
înăspri (**a**) ῥ. τραχύνω, καθίστανω

ερμὼν | ἐρεθίζω. || a se înăspri τραχύνομαι | ἐρεθίζομαι, χειροτερεύω.

înăsprime θ. ἀδρότης, σκληρότης, τραχύτης.

înăsprire, înăsprit ἀφ. καὶ μετ. τράχυνσις, τραχυμμένος.

inatacabil-ă ἐ. ἀπρόσβλητος, ἀπόρθητος.

inatent-ă ἐ. ἀπρόσεκτος.

inatenţiune θ. ἀπροσεξία.

inaugurà (**a**) ῥ. ἐγκαινίζω. || a se inaugurà ἐγκαινίζομαι.

inaugural-ă ἐ. ἐγκαινιστικός.

inaugurare, inaugurat ἀφ. καὶ μετ. ἐγκαίνισις, ἐγκαινισμένος.

inauguraţi(un)e θ. ἐγκαινίασις, ἐγκαίνια.

înăuntru ἐπίρ. ἐντός, ἔνδον | a plecà înăuntru ἀπέρχομαι εἰς τὴν ἐσπερίαν. || οὐ. înăuntrul τὸ ἐσωτερικόν.

înăurì (**a**) ῥ. χρυσώνω, ἐπιχρυσώνω.

înăurire, înăurit ἀφ. καὶ μετ. χρύσωσις, χρυσωμένος.

înavuţì (**a**) ῥ. πλουτίζω. || a se înavuţì πλουτῶ.

înavuţire, înavuţit ἀφ. καὶ μετ. πλούτισις, πλουτισμένος.

inc οὐ. ἰδιοτροπία, om cu incuri ἄνθρωπος ἰδιότροπος παίγνια μικρῶν ζώων, σκύμνων.

încă ἐπίρ. ἀκόμη, încă de mic ἀπὸ τρυφερᾶς ἡλικίας.

încadrà (**a**) ῥ. πλαισιώνω, περιβάλλω διὰ πλαισίου.

încadrare, încadrat ἀφ. καὶ μετ. πλαισίωσις, πλαισιωμένος.

încai ἐπίρ. τουλάχιστον.

încăibărà (**a**) ῥ. κρατῶ στερεῶς | συναθροίζω (μετὰ κόπου). || a se încăibărà συμπλέκομαι, ἐρίζω.

încăierà (**a se**) ῥ. συμπλέκομαι, ἐρίζω, πιάνομαι (κοιν.).

încăierare, încăierat ἀφ. καὶ μετ. σύμπλεξις, συμπλεγμένος. || οὐ. συμπλοκή.

încăînà (**a se**) ῥ. ἰσχυρογνωμονῶ, πεισματώνομαι.

încălà (**a se**) ῥ. παχύνω.

încălâfat-ă ἐ. περιτυλιγμένος.

încălărà (**a se**) ῥ. πηδῶ ἐπὶ τοῦ ἵππου, ἱππεύω.

încălările (**de a**) ἐπίρ. ἐφιππος.

încălat-ă ἐ. παχύς, ἐξωδηκώς.

încălcà (**a**) ῥ. εἰσβάλλω | ἀντιποιοῦμαι, σφετερίζομαι.

încălcare, încălcat ἀφ. καὶ μετ. ἀντιποίησις, ἀντιποιημένος.

încălcì (**a**) ῥ. ἀναμιγνύω, ἀνακατώνω, ἐμπερδεύω. || a se încălcì ἀναμιγνύομαι.

încălcire, încălcit ἀφ. καὶ μετ. ἀνάμιξις, ἀναμεμιγμένος. || ἐ. ἀκατανόητος, σκοτεινός.

încălcitură θ. σύγχυσις.

incalculabil-ă ἐ. ἀναρίθμητος, ἀνεκτίμητος.

încălecà (**a**) ῥ. ἱππεύω, διασκελίζω | ὑπερπηδῶ (συνεκδ.), a încălecà o nevoe ὑπερπηδῶ ἐμπόδιον.

încălecare, încălecat ἀφ. καὶ μετ. ἱππευσις, ἱππευμένος. || οὐ. ἱππασία. | de-a încălecata διασκελιστί, περιδάδην.

incalificabil-ă ἐ. ἀχαρακτήριστος, ἀτροπολόγητος.

încălţà (**a**) ῥ. ὑποδύω | σωτρώνω. ἀφιδώνω τροχὸν | ἁπατῶ, l'a încălţat bine τὸν ἔβαλε μέσα, τὸν ἠπάτησε. || a se încălţà ὑποδύομαι.

încălţăminte θ. ὑπόδημα.

încălţare, încălţat ἀφ. καὶ μετ. ὑπόδυσις, ὑποδυμένος. || ἐ. λευκόκνημος (ἵππος) | vită încălţată σημαρωμένος γάϊδαρος (ῥρ.).

încalte ἐπίρ. τουλάχιστον.

încălţei ἀ. πλ. ὑποδήματα.

încălţelar ἀ. ὑποδηματοποιός.

încălușì (**a**) ῥ. ψιμώνω.

încălușire, încălușit ἀφ. καὶ μετ. ψίμωσις, ψιμωμένος.

încălzì (**a**) ῥ. θερμαίνω, πυρώνω, ἀναζωπυρώνω | παρακινῶ | a-şi încălzì măseaua μεθύω. a se încălzì θερμαίνομαι.

încălzire, încălzit ἀφ. καὶ μετ. θέρμανσις, θερμασμένος.

încălzitor-oare ἐ. θερμαντικός, ἀναθάλπων.

încă-mi-te ἐπίρ. ἔτι ὀλιγώτερον.

incandescent-ă ἐ. διάπυρος.

incandescenţă θ. διάπυρον.

încântà (**a**) ῥ. γοητεύω, μαγεύω, παραπλανῶ.

încântare, încântat ἀφ. καὶ μετ. γοήτευσις, γοητευμένος.

încântător-oare ἐ. γοητευτικός, μαγευτικός, θελκτικός.
încânteo οὐ. θέλγητρον.
incapabil-ă ἐ. ἀνίκανος, ἀνάξιος.
incapacitate θ. ἀνικανότης, ἀνεπιτηδειότης.
încăpăstrà (**a**) ῥ. χαλινώνω, φιμώνω.
încăpastrare, încăpăstrat ἀφ. καὶ μετ. χαλίνωσις, χαλινωμένος.
încăpăţânà (**a se**) ῥ. ἰσχυρογνωμωνῶ, ἐπιμένω.
încăpăţânare, încăpăţânat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ încăpăţânà. | ἐ. ἰσχυρογνώμων.
încăpător-oare ἐ. εὐρύχωρος, εὐρύς.
încăpeà (**a**) ῥ. περιέχω, in magazia incape mult ἡ ἀποθήκη ἔχει πολὺν χῶρον, nu încape nici patru inşi δὲν χωροῦν οὔτε τέσσαρα ἄτομα, nu-l încape pielea δὲν τὸν χωρεῖ τὸ πετσί του, de bucurie n'o încăpeà locul δὲν τὴν χωροῦσεν ὁ τόπος ἀπὸ τὴν χαράν της, nu incape indoeală δὲν ἐπιδέχεται ἀμφιβολίαν, nu încape vorbă δὲν ὑπάρχει λόγος | πίπτω, ἐμπίπτω, pe ce mâni ai încăput εἰς τί χέρια ἔπεσες, a încăpeà in nevoe ἐμπίπτω εἰς ἀθλιότητα.
încăpere θ. περιοχή, χῶρος, διάστημα | διαμέρισμα οἰκίας, δωμάτιον.
încăpuşat-ă ἐ. πλήρης βλαστῶν.
încăput μετ. τοῦ încăpeà (λαϊκ.).
încăputà (**a**) ῥ. ἐπιρράπτω, ἐμβαλώνω | ψιδώνω (ὑποδήματα) | αὐτοσχεδιάζω, κάμνω τι βιαστικῶς.
încăputare, încăputat ἀφ. καὶ μετ. ἐμβάλωσις, ἐμβαλωμένος.
încărcà (**a**) ῥ. γεμίζω, παραγεμίζω, a încărcà o puşcă γεμίζω ὅπλον, a încărcà o socoteală παραγεμίζω λογαριασμὸν | φορτώνω, am încărcat o căruţă ἐφόρτωσα ἅμαξαν. || a se încărcà φορτώνομαι.
încărcare, încărcat ἀφ. καὶ μετ. φόρτωσις, φορτωμένος.
încărcătură θ. φόρτωμα (πλοίου) | γέμισμα ὅπλου.
încărceià (**a se**) ῥ. πάσχω ὑπὸ κωλικῶν, συστρέφομαι, κουβαριάζομαι.
încârceiare, încârceiat ἀφ. καὶ μετ. σύστρεψις, συνεστραμμένος.
încarcerà (**a**) ῥ. περισφίγγω, φυλακίζω. || a se încarcerà περισφίγγομαι.
încarcerare, încarcerat ἀφ. καὶ μετ. φυλάκισις, φυλακισμένος.
încârdoşà (**a se**) ῥ. συνδέομαι, συχνάζω, συναναστρέφομαι.
încârdui (**a se**) ῥ. συναναστρέφομαι, συναγελάζομαι.
încârjoià (**a se**) ῥ. κυρτώνομαι, ζαρώνω.
încârjoiare, încârjoiat ἀφ. καὶ μετ. κύρτωσις, κυρτωμένος.
încârligà (**a se**) ῥ. συστρέφομαι, περιστρέφομαι, συναγκυλώνομαι | πιάνομαι ἀπὸ τὰ μαλλιὰ (κοιν.) | ζευγαρώνομαι (ἐπὶ κυνῶν), vara cine-şi câştigă iarna nu se încârligă ὁ ἐργαζόμενος τὸ θέρος ἔχει τροφὴν τὸν χειμῶνα.
încârligare, încârligat ἀφ. καὶ μετ. σύστρεψις, συνεστραμμένος.
încârlionţà (**a**) ῥ. βοστρυχίζω. || a se încârlionţà περιελίσσομαι.
încârlionţare, încârlionţat ἀφ. καὶ μετ. βοστρύχισις, βοστρυχισμένος.
încarnà (**a**) ῥ. ἐνσαρκώνω, ἐνσωματώνω. || a se incarnà ἐνσαρκώνομαι.
încarnare, încarnat ἀφ. καὶ μετ. ἐνσάρκωσις ἐνσαρκωμένος.
încarnaţiune θ. ἐνσάρκωσις.
încârpui (**a se**) ῥ. περιδένω τὴν κεφαλήν, κεφαλοδένω.
încărunţi (**a**) ῥ. ἴδε cărunţi.
incassà (**a**) ῥ. εἰσπράττω.
incassare, incassat ἀφ. καὶ μετ. εἴσπραξις, εἰσπραγμένος.
incassator ἀ. εἰσπράκτωρ, ταμίας.
incasso οὐ. εἴσπραξις.
încât ἐπίρ. ὅσον | ὥστε, κατὰ τοιοῦτον τρόπον.
încătărămà (**a**) ῥ. ἐμπορπώνω.
încătărămare, încătărămat ἀφ. καὶ μετ. ἐμπόρπωσις, ἐμπορπωμένος.
încâtelea (**de a**) ἐπίρ. πάσῃ δυνάμει.
încatenà (**a**) ῥ. ἴδε încătuşà.
încătifeli (**a**) ῥ. βελουδώνω.
încătuşà (**a**) ῥ. σιδηροδένω, ἁλυσσοδένω.
încătuşare, încătuşat ἀφ. καὶ μετ. ἁλυσσόδεσις, ἁλυσσοδεμένος.
încazarmà (**a**) ῥ. στρατωνίζω.
încazarmare, încazarmat ἀφ. καὶ μετ. στρατώνισις, στρατωνισμένος.
incelui (**a**) ῥ. ἀπατῶ.
inceluire, inceluit ἀφ. καὶ μετ. ἀπάτησις, ἠπατημένος.

încendiá (**a**) ῥ. πυρπολῶ.
încendiar-ă ἐ. ἐμπρηστικός. || ἀ. ἐμπρηστής.
încendiare, încendiat ἀφ. καὶ μετ. πυρπόλησις, πυρπολημένος.
încendiu οὐ. πυρκαϊά.
încenușà (**a**) ῥ. τεφροποιῶ.
încenușare, încenușat ἀφ. καὶ μετ. τεφροποίησις, τεφροποιημένος.
începător-oare ἐ. στοιχειώδης. || οὐσ. ἀρχάριος.
începătură θ. ἀρχή, ἔναρξις. πηγή.
începe (**a**) ῥ. ἄρχομαι, κάμνω ἔναρξιν.
începere ἀφ. ἔναρξις.
început μετ. ἀρχισμένος, butoiu început βαρέλλιον ἀρχίσαν νὰ κενώνεται. || οὐ. ἀρχή. la început ἐν ἀρχῇ, întru început κατὰ τὴν ἀρχήν. dela început ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, începutul e greu πᾶσα ἀρχὴ δύσκολος | ἀρχή, πηγή (πλ.) începuturile lumei αἱ ἀρχαί, ἡ ἀρχὴ τοῦ κόσμου.
încercà (**a**) ῥ. δοκιμάζω, a încercà de toate δοκιμάζω τὰ πάντα | ὑποβάλλω εἰς δοκιμήν | mă încearcă friguríle μὲ πιάνουν θέρμαις, a încercà norocul δοκιμάζω τὴν τύχην. || a se încercà δοκιμάζω.
încercare θ. δοκιμή, προσπάθεια, încercare zadarnică ματαία προσπάθεια | δοκιμασία, încercare Dumnezească θεία δοκιμασία, încercare diavolului πειρασμὸς διαβολικός, a pune la încercare θέτω εἰς δοκιμασίαν, δοκιμάζω.
încercat μετ. δεδοκιμασμένος, πεπειραμένος. ἐπίρ. pe încercate ἐπὶ δοκιμῇ.
încert-ă ἐ. ἀβέβαιος.
încertitudine θ. ἀβεβαιότης.
încest οὐ. αἱμομιξία.
incestuos-oasă ἐ. αἱμομικτικός.
încet-eată ἐ. βραδύς, ἀργός. || ἐπίρ. ἀργῶς, βραδέως, încet-încet ἡρέμα καὶ κατὰ μικρόν, a vorbi încet ὁμιλῶ σιγανά. || οὐ. βραδύτης, ἀργοπορία, cu încetul βραδέως, încetul cu încetul μικρὸν κατὰ μικρόν.
încetà (**a**) ῥ. παύω. διακόπτω, nu încetează a vorbi δὲν παύει ὁμιλῶν, a încetat cu plata διέκοψε τὴν πληρωμήν, a încetat din viață ἀπέθανε.
încetare, încetat ἀφ. καὶ μετ. παῦσις, παυμένος.
încetățeni (**a**) ῥ. πολιτογραφῶ. || a se încetățeni πολιτογραφοῦμαι.
încetățenire, încetățenit ἀφ. καὶ μετ. πολιτογράφησις, πολιτογραφημένος.
încetinat-ă ἐ. πράσινος, χλοερός.
încetineală θ. βραδύτης, ἀργοπορία.
încetinel ἐπίρ. βραδέως, ἀργοῦτσικα (κοιν.).
încetișor ἐπίρ. ἴδε încetinel.
încetnic-ă ἐ. βραδύς.
încheià (**a**) ῥ. κλείω. a încheià la nasturi κομβώνω. a încheià pace κλείω εἰρήνην, a încheià socoteli κλείω λογαριασμούς | τελειώνω. || a se încheià κλείομαι, ἀρθρώνομαι, διαρθρώνομαι | συνομολογοῦμαι, s'a încheiat pace συνωμολογήθη εἰρήνη τελειώνω συγκεντρώνω.
încheiat μετ. κεκλεισμένος, τελειωμένος | o afacere încheiată τελειωμένη ὑπόθεσις, o socoteală încheiată κλεισμένος λογαριασμός | συνωμολογημένος | συγκεντρωμένος. || ἐ. ὁλόκληρος, πλήρης, o lună încheiată ὁλόκληρος μήν. || ἐπίρ. pe încheiat πρὸς τὸ τέλος.
încheiere ἀφ. κλεῖσις. || θ. συμπέρασμα.
încheietoare θ. ἐπιβλής, μοχλός, μάνδαλος | κομβωτήρι | Βοτ σιδηρῖτις.
încheietor ἀ. κομβωτήρι.
încheietură θ. κλείσιμον | ἄρθρωσις, încheietura mânei καρπὸς χειρός | συμπέρασμα.
încheibărà (**a**) ῥ. δυσκολοπρομηθεύομαι, συναθροίζω δυσκόλως.
încheză̦uire θ. ἐγγύησις.
închide (**a**) ῥ. ἐγκλείω | ἐγκαθείργω, φυλακίζω | κλείω, închide ușa κλείσε τὴν θύραν | ἐμποδίζω, ὀχυράττω | περικλείω | τελειώνω, a închide o discuție τελειώνω συζήτησιν.
închidere ἀφ. ἔγκλεισις, ἐγκάθειρξις.
închiegà (**a**) ῥ. πηγνύω, πήζω (κοιν.) | θρομβώνω συνδέω, a închiegà o prietenie συνδέω φιλίαν | στερεώνω, a închiegà credința στερεώνω τὴν πίστιν | σχηματίζω, nu poate închiegà două vorbe δὲν δύναται νὰ σχηματίσῃ δύο λέξεις, a închiegat o avere συνήθροισε περιουσίαν. || a se închiegà ἐμπυτιάζω,

θρομβώνομαι (ἐπὶ γάλακτος), συμπήγνυμαι, συνδέομαι.

închiegare, închiegat ἀφ. καὶ μετ. πῆξις, πηγμένος.

închiegătoare θ. κάδος προς πῆξιμον γάλακτος Βοτ. γεράνιον ἰδε năprasnică.

închină (a ῥ. κλίνω, χαμηλώνω. a închina steagul παραδίδομαι ἐπὶ ἐμπολέμων, a închina ţara ὑποτάσσω τὴν χώραν ἀφιερώνω. a închina averea bisericilor ἀφιερώνω τὴν περιουσίαν εἰς τὰς ἐκκλησίας. a închina o carte ἀνατίθημι βιβλίον πίνω εἰς ὑγείαν. închin acest pāhar în sănătatea ta πίνω εἰς ὑγείαν σου. a se închina ὑποκλίνομαι, χαιρετῶ. m'am închinat σᾶς προσκυνῶ. σᾶς χαιρετῶ βαθυσεβάστως κάμνω τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, σταυροκοποῦμαι γονυκλιτῶ, προσκυνῶ τοὺς ἁγίους ὑποτάσσομαι τῷ ἐχθρῷ.

închinăciune θ. χαιρετισμός, προσκύνησις, ὑποκλισις, γονυκλισία. λατρεία.

închinare, închinat ἀφ. καὶ μετ. προσκύνησις, προσκυνημένος.

închinător ἀ. λάτρης. închinător de idoli εἰδωλολάτρης θαυμαστής.

închingă (a ῥ. περιζωννύω.

închingare, închingat ἀφ. καὶ μετ. περίζωσις, περιζωσμένος.

înhiorchioşă (a se ῥ. ὀργίζομαι, στραβοκυττάζω.

închiorchioşare, închiorchioşat ἀφ. καὶ μετ. παρόργισις, παροργισμένος.

închipui (a ῥ. ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω a-şi închipui φαντάζομαι, νομίζω, εἰκάζω | προμηθεύομαι, închipueşte-ţi un car προμηθεύου μίαν ἅμαξαν.

închipuire θ. ἐπινόησις, εἰκασία, φαντασία, χίμαιρα (συνεκδ...

închipuit μετ. ἐπινοημένος. ‖ ἐπ. κατὰ φαντασίαν, bolnav închipuit κατὰ φαντασίαν ἀσθενής | φανταισμένος (κουν.).

închircit-ă ἐ. συμπιεσμένος, συνεσφιγμένος | καχεκτικός.

închiriă (a ῥ. ἐνοικιάζω, a închiria o corabie ναυλώνω. | a se închiria ἐνοικιάζομαι.

închiriat, închiriere μετ. καὶ ἀφ. ἐνοικιασμένος, ἐνοικίασις.

închirietor ἀ. ἐνοικιαστής.

închis μετ. κλεισμένος. ‖ ἐ. βαθύχρους.

închisoare θ. εἱρκτή, a băgă în închisoare ἐγκαθείργω.

închizătură θ. φραγμός, κλείσιμον.

inchiziţi(un)e θ. ἱεροκρισία, ἱερὰ ἐξέτασις.

inchizitor ἀ. ἱεροεξεταστής.

inchizitorial-ă ἐ. ἱεροεξεταστικός.

incident οὐ. σύμπτωσις, παρέμπτωσις, συμβεβηκὸς | Νομ. παρεμπίπτον ζήτημα.

incidenţă θ. παρέμπτωσις.

incidental-ă ἐ. παρεμπτωματικός, παρένθετος. | ἐπίρ. παρεμπιπτόντως.

încifră (a) ῥ. συγχέω, περιπλέκω, διαταράσσω.

încinat οὐ. συμπηγνία, χατσοφεγγαριά.

încinchit-ă ἐ. ρυτιδωμένος, ρικνὸς | κουβαριασμένος.

încinci (a) ῥ. πενταπλασιάζω. ‖ a se încinci πενταπλασιάζομαι.

încincit μετ. πενταπλασιασμένος, πενταπλάσιος.

incineră (a) ῥ. ἀποτεφρώνω.

incinerare, incinerat ἀφ. καὶ μετ. ἀποτέφρωσις, ἀποτεφρωμένος.

incineraţi(un)e θ. ἀποτέφρωσις.

încingătoare θ. ζώνη.

încinge (a) ῥ. περιζωννύω, ζώνω. ‖ a se încinge περιζώννυμαι.

încinge (a) ῥ. καταλαμβάνω. ‖ a se încinge θερμαίνομαι, ἀνάπτω, soba se încinge ἡ θερμάστρα κοκινίζει | ἀρχίζω. se încinse bătaia ἤρχισε τὸ ξύλο (ἐυρωτικ) (ἐπὶ δημητριακῶν).

încingere, încins ἀφ. καὶ μετ. περίζωσις, περιζωσμένος.

incintă θ. περίβολος.

inciudă (a se) ῥ. ὀργίζομαι.

inciudare, inciudat ἀφ. καὶ μετ. παρόργισις, παρωργισμένος.

înciumă (a) ῥ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ λοιμοῦ.

înciumare, înciumat ἀφ. καὶ μετ. λοίμωξις, λοιμωγμένος.

inciză θ. κόμμα.

incizi(un)e θ. σχάσις.

inciziv-ă ἐ. κοπτερός. ‖ ἀ. τομεὺς (ὀδούς).

încleì (a) ῥ. κολλῶ, ἰξόνω. ‖ a se încleì κολλῶμαι, i se încleieşte limba în gură μπερδεύεται ἡ γλῶσσα του.

încleire, încleit ἀφ. καὶ μετ. κόλλησις, κολλημένος.
încleștà θ. ἀνεπιείκεια, σκληρότης.
încleștà (a) ῥ. συσφίγγω, περισφίγγω, συσπῶ. || a se încleștà συσφίγγομαι, συσπῶμαι | ἐπαναρχίζω (συνεκδ.), ἐξάπτω.
încleștare, încleștat ἀφ. καὶ μετ. σύσφιγξις, συνεσφιγμένος.
încleștătură θ. σπασμοὶ παιδίου.
înclinà (a) ῥ. κλίνω, ἔχω κλίσιν. || a se înclinà κύπτω.
înclinare, înclinat ἀφ. καὶ μετ. κλίσις, κεκλιμένος. || ἐ. ἐπικλινής.
înclinaţi(un)e θ. κλίσις, ἀγάπη | Γραμ. κλίσις.
încluziv-ă ἐ. ἔγκλειστος. || ἐπίρ. ἐγκλείστως, ἐμπεριλήπτως.
încoace ἐπίρ. ἐδῶ, ἐντεῦθεν, πρὸς τὰ ἐδῶ, încoace şi încolo ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, are pe vino încoace ἔχει τὸ κοκκαλάκι τῆς νυχτερίδας (φρ.) | ἀπό, dela o vreme încoace ἀπό τινος καιροῦ.
încocleţi (a se) ῥ. θερμαίνομαι, ἀνάπτω.
încoercibil-ă ἐ. ἀνεπίσχετος.
încoerent-ă ἐ. ἀσυνάρτητος, ἀνακόλουθος.
încoerenţă θ. ἀνακολουθία, ἀσυναρτησία.
incognito ἐπίρ. ἀγνώστως, ὑπὸ ἄλλο ὄνομα.
încoiŕat-ă ἐ. κρανοφορῶν, κρανοφόρος.
încolăci (a) ῥ. περιελίσσω, περιστρέφω. || a se încolăci περιελίσσομαι, περιβάλλομαι, κουβαριάζομαι.
încolăcire, încolăcit ἀφ. καὶ μετ. περιέλιξις, περιειλιγμένος.
încolăcitură θ. περιελιγμὸς | πτυχὴ | ἕλιξ.
încolo ἐπίρ. ἐκεῖ, ἐκεῖσε, du-te încolo φύγε ἀπ' ἐδῶ, are pe du-te încolo εἶναι ἀπεχθής, lasă-mă încolo ἄφες με ἥσυχον, mă iei încolo μὲ περιπαίζεις | ἀπώτερον, ἀργότερον | ἄλλως τε, încolo te-ai purtat bine ἄλλως τὰ κατάφερες.
incolor-ă ἐ. ἄχρους.
încolţi (a) ῥ. φύομαι, φυτρώνω | συνωστίζω, σπρώχνω, a încolţi cu întrebări στενοχωρῶ δι' ἐρωτήσεων, φέρχω στὰ στενὰ (φρ.) | δάκνω, ἁρπάζω μὲ τὰ δόντια.
încolţire, încolţit ἀφ. καὶ μετ. φύτρωσις, φυτρωμένος.
încolţurà (a) ῥ. προσδίδω σχῆμα ὀδοντωτόν, ὀδοντώνω.
încolţurare, încolţurat ἀφ. καὶ μετ. ὀδόντωσις, ὀδοντωμένος.
încomat-ă ἐ. κομήτης, φέρων χαίτην.
incombustibil-ă ἐ. ἄκαυστος, ἄφλεκτος.
incomensurabil-ă ἐ. ἄμετρος, ἀμέτρητος.
incomod-ă ἐ. ὀχληρός, στενόχωρος, μὴ ἀναπαυτικός.
incomodà (a) ῥ. ἐνοχλῶ, ἀνιῶ, στενοχωρῶ.
incomoditate θ. ἐνόχλησις, στενοχωρία.
incomparabil-ă ἐ. ἀσύγκριτος. | ἐπίρ. ἀσυγκρίτως.
incompatibil-ă ἐ. ἀσυμβίβαστος.
incompatibilitate θ. ἀσυμφωνία, ἀσυμβίβαστον.
incompetent-ă ἐ. ἀναρμόδιος. | ἐπίρ. ἀναρμοδίως.
incompetenţă θ. ἀναρμοδιότης.
incomplet-ă ἐ. ἐλλειπής, ἀτελής. || ἐπίρ. ἐλλειπῶς.
incomplex-ă ἐ. ἀσύμπλεκτος, ἁμιγής. || ἐπίρ. ἁμιγῶς.
incomprehensibil-ă ἐ. ἀκατανόητος. || ἐπίρ. ἀκατανοήτως.
incompresibil-ă ἐ. ἀσυμπίεστος, ἀθλιπτος.
inconciliabil-ă ἐ. ἀσυμβίβαστος.
încondeià (a) ῥ. ἰχνογραφῶ, βάφω τὰς ὀφρῦς, γραφίζω (φᾶ, | δυσφημῶ, διαπ[illegible] δίζω κακοὺς βαθμοὺς (εἰς μαθητήν, ...άλληλον) | κάμνω ἐξόρκια πρὸς θεραπείαν.
încondeiare, încondeiat ἀφ. καὶ μετ. ἰχνογράφησις, ἰχνογραφημένος.
încondeiatură θ. θεραπευτικὰ ἐξόρκια.
inconjur οὐ. ἑλιγμός, vorbeşte fără inconjur ὁμίλει ἄνευ περιφράσεων | γῦρος, inconjurul lumei ὁ γῦρος τοῦ κόσμου.
înconjurà (a) ῥ. περιβάλλω, περιτριγυρίζω | κυκλώνω, πολιορκῶ. || a se înconjurà περικυκλώνομαι.
înconjurare, înconjurat ἀφ. καὶ μετ. κύκλωσις, κυκλωμένος.
înconjurător-oare ἐ. κυκλωτικός, πε-

ρικυκλωτικὸς | περιβάλλων. || ἀ. πολιορκητής.
inconsecvent-ă ἐ. ἀσυνεπής. || ἐπίρ. ἀσυνεπῶς.
inconsecvenţă θ. ἀσυνέπεια.
inconsistent-ă ἐ. ἀσύστατος.
inconsistenţă θ. ἀσυστασία.
inconsolabil-ă ἐ. ἀπαραμύθητος, ἀπαρηγόρητος.
inconstant-ă ἐ. ἄστατος, εὐμετάβλητος.
inconstanţă θ. ἀστασία.
inconştient-ă ἐ. ἀσυνείδητος. || ἐπίρ. ἀσυνειδήτως.
inconştienţă θ. ἀσυνειδησία.
inconstituţional-ă ἐ. ἀντισυνταγματικός.
incontenì (a) ῥ. παύω.
incontestabil-ă ἐ. ἀναμφισβήτητος. || ἐπίρ. ἀναμφισβητήτως.
incontrà (a) ῥ. ἀντιτείνω, ἐναντιώνομαι.
inconvenient οὐ. ἀτόπημα, δυσκολία, δυσχέρεια, κώλυμα.
inconvenienţă θ. ἀτοπία, ἀπρέπεια, ἀσχημοσύνη.
incovertibil-ă ἐ. ἀμετάβλητος, ἀναλλαξόθρησκος.
incopcà (a) ῥ. πορπώνω, συγκρατῶ διὰ πόρπης.
incopcare, incopcat ἀφ. καὶ μετ. πόρπωσις, πορπωμένος.
incordà (a) ῥ. τείνω, ἐντείνω, şi-a incordat arcul ἔτεινε τὸ τόξον του, a incordà via ἀναρτῶ τὴν ἄμπελον, a-şi incordà puterile ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, προσπαθῶ πάσῃ δυνάμει, a-şi incordà mintea ἐντείνω τὴν προσοχήν μου. || a se incordà ἐντείνομαι.
incordare, incordat ἀφ. καὶ μετ. τάσις, τεταμένος | stare incordată κρίσιμος περίστασις, κατάστασις.
incordător οὐ. σφιγκτὴρ σχοινίων.
incordătoriul ἀ. ὁ Διάβολος.
incordătură θ. σύσπασις.
incorect-ă ἐ. ἐσφαλμένος, πλημμελής. || ἐπίρ. πλημμελῶς.
incorecţiune θ. σφάλμα, πλημμέλημα.
incorigibil-ă ἐ. ἀδιόρθωτος.
incornorat-ă ἐ. κερασφόρος, minciună incornorată ψευτιὰ μὲ τὴν οὐρὰ | ὑπερήφανος, κενόδοξος, οἰηματίας (συνεκδ.).
incorporà (a) ῥ. ἐνσωματώνω | κατατάσσω εἰς σῶμα.
incorporal-ă ἐ. ἀσώματος.
incorporare ἀφ. ἐνσωμάτωσις | συγχώνευσις | κατάταξις.
în corpore ἐπίρ. ἐν σώματι.
incoruptibil-ă ἐ. ἀδιάφθορος, ἄφθορος | ἀδωροδόκητος.
incoruptibilitate θ. ἀφθαρσία, ἀκεραιότης | ἀδωροδοκία.
încot οὐ. παίγνια (πρὸ πάντων ζώων).
încotoşmănà (a se) ῥ. ἐνδύομαι, ἐνδύομαι γελοίως.
încotoşmat-ă ἐ. περιβεβλημένος, ἐνδεδυμένος.
încotrò ἐπίρ. ποῦ; πρὸς ποῖον μέρος; încotrò te duci? ποῦ πᾶς; n'am încotrò εὑρίσκομαι πρὸ ἀδιεξόδου (φρ.).
incotrovà ἐπίρ. ποῦ, κάπου.
încovoià (a) ῥ. κυρτώνω, διπλώνω. || a se încovoià κυρτώνομαι.
încovoiat, încovoiere μετ. καὶ ἀφ. κυρτωμένος, κύρτωσις.
încovoietură θ. κύρτωσις, λύγισμα τοξοειδές.
încovrigà (a se) ῥ. περιελίσσομαι, συστρέφομαι, κυρτώνομαι.
încovrigare, încovrigat ἀφ. καὶ μετ. σύστρεψις, συνεστραμμένος.
încrăcănà (a se) ῥ. διχάζομαι.
încrăcănare, încrăcănat ἀφ. καὶ μετ. δίχασις, διχασμένος.
încrâncinà (a se) ῥ. φρικιῶ (ἐπὶ δέρματος).
încrede (a se) ῥ. ἐμπιστεύομαι, m'am increzut rău κακῶς ἐνεπιστεύθην.
încredere θ. ἐμπιστοσύνη.
încredet ἐπίρ. ἐπὶ πιστώσει.
încredinţà (a) ῥ. διαβεβαιώνω | ἐμπιστεύομαι. || a se încredinţà ἐμπιστεύομαι | μνηστεύομαι.
încredinţare, încredinţat ἀφ. καὶ μετ. διαβεβαίωσις, διαβεβαιωμένος. || θ. ἐξέλεγξις (λογαριασμοῦ).
incredul-ă ἐ. δύσπιστος.
incredulitate θ. δυσπιστία.
încremeni (a) ῥ. ἀπολιθώνομαι, μένω ἔκπληκτος.
încremenire, încremenit ἀφ. καὶ μετ. ἀπολίθωσις, ἀπολιθωμένος. || ἀ. ἠλίθιος.

încremenitor-oare ἐ. ἐκπληκτικός.
încrestà (a) ῥ. ἐγκόπτω | πλήττω (συνεκδ.).
încrestare, încrestat ἀφ. καὶ μετ. ἔγκοψις, ἐγκεκομμένος.
încreți (a) ῥ. συσπῶ (τὰς ὀφρῦς), διπλώνω (ὕφασμα) | δοστρυχίζω). || a se încreți συσπῶμαι | ρυτιδώνομαι.
încreţire, încreţit ἀφ. καὶ μετ. σύσπασις, συνεσπασμένος.
încreţitură θ. πτυχή, ρυτίς | ἀγκύλη, θηλειὰ λωρίων ὑποδημάτων.
încrezător-oare ἐ. εὔπιστος.
încrezut-ă ἐ. οἰηματίας, φαντάχμένος (κοιν.).
incriminà (a) ῥ. κατηγορῶ, ἐνοχοποιῶ.
incriminare, incriminat ἀφ. καὶ μετ. ἐνοχοποίησις, ἐνοχοποιημένος.
încrop οὐ. χλιαρὸν ὕδωρ | ἴδε uncrop.
încropeală θ. χλιαρότης.
încropi (a) ῥ. χλιαίνω | βελτιώνω (συνεκδ.). || a se încropi χλιαίνομαι.
încropire, încropit ἀφ. καὶ μετ. χλίανσις, χλιασμένος.
încrosnà (a) ῥ. φορτώνω ἐπὶ ὤμου.
încrosniat-ă ἐ. δύσμορφος.
încrucì (a) ῥ. διασταυρώνω. || a se încrucì σταυροκοποῦμαι | θαυμάζω.
încrucişà (a) ῥ. διασταυρώνω. || a se încrucişà διασταυρώνομαι.
încrucişare, încrucişat ἀφ. καὶ μετ. διασταύρωσις, διεσταυρωμένος.
încrucişător οὐ. Ναυτ. καταδρομικόν.
încrucişeală θ. διασταύρωσις.
încruntà (a) ῥ. αἱματώνω | a încruntà ochii συνοφρυοῦμαι. || a se încruntà αἱματώνομαι, συνοφρυώνομαι.
încruntare, încruntat ἀφ. καὶ μετ. αἱμάτωσις, αἱματωμένος. || θ. ἐπισκυνίωσις.
încruntătură θ. λείψανα αἱματωμένα | παράλυσις τῶν μυῶν τοῦ μετώπου.
încrustà (a) ῥ. ἐγκολλῶ, ἐμπάσσω | ἐπιλιθώνω.
încrustare, încrustat ἀφ. καὶ μετ. ἐγκόλλησις, ἐγκολλημένος.
încrustaţi(un)e θ. ἐγκόλλησις, ἐπιλίθωσις.
incubaţi(un)e θ. ἐπώασις.
incuià (a) ῥ. κλειδώνω. || a se incuià κλειδώνομαι | εἶμαι δυσκοίλιος.
incuiare, incuiat ἀφ. καὶ μετ. κλείδωσις, κλειδωμένος.
incuibà (a se) ῥ. φωλεύω, ἐμφωλεύω, i s'a incuibat în cap τοῦ μπῆκε στὸ κεφάλι.
încuibare, încuibat ἀφ. καὶ μετ. φώλευσις, φωλευμένος.
incuietoare θ. μοχλός, μάνδαλος | δυσκοιλιότης.
încujbà (a) ῥ. κυρτώνω | διπλώνω. || a se încujbà κυρτώνομαι.
încujbare, încujbat ἀφ. καὶ μετ. κύρτωσις, κυρτωμένος.
inculcà (a) ῥ. ἐγχαράττω, ἐντυπώνω.
inculpà (a) ῥ. ἐνοχοποιῶ, κατηγορῶ.
inculpare, inculpat ἀφ. καὶ μετ. ἐνοχοποίησις, ἐνοχοποιημένος.
incult-ă ἐ. ἀκαλλιέργητος. ἀγεώργητος | ἀπαίδευτος (συνεκδ.).
incultură θ. χέρσωσις.
incumbà (a) ῥ. ἐπικλίνω, ἀποβλέπω.
incumbare, incumbat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίκλισις, ἐπικλιμένος.
încumetà (a se) ῥ. τολμῶ.
încumetare, încumetat ἀφ. καὶ μετ. τόλμησις, τολμημένος.
încumetri (a se) ῥ. συμπεθεριάζω.
încumetrire, încumetrit ἀφ. καὶ μετ. συμπεθέριασις, συμπεθεριασμένος.
încumnăţi (a se) γίνομαι ἀνδράδελφος ἢ γυναικάδελφος.
încunoştiinţà (a) ῥ. πληροφορῶ, γνωστοποιῶ, εἰδοποιῶ.
încunoştiinţare, încunoştiinţat ἀφ. καὶ μετ. γνωστοποίησις, γνωστοποιημένος.
încununà (a) ῥ. στεφανώνω. || a se încununà στεφανώνομαι.
încununare, încununat ἀφ. καὶ μετ. στεφάνωσις, στεφανωμένος.
încurà (a) ῥ. φέρω ὕπτιον δι' ἀγῶνας δρόμου. || a se încurà συναγωνίζομαι εἰς τὸν δρόμον.
incurabil-ă ἐ. ἀνίατος.
incurabilitate θ. τὸ ἀνίατον.
încurajà (a) ῥ. ἐνθαρρύνω.
încurajare, încurajat ἀφ. καὶ μετ. ἐνθάρρυνσις, ἐνθαρρυμένος.
încurajator-oare ἐ. ἐνθαρρυντικός.
încurcà (a) ῥ. περιπλέκω, συγχύζω, o încurcă ζητεῖ νὰ ταιριάξῃ ψεῦμα. ||

a se încurcà περιπλέκομαι, s'au încurcat ițele ἔγειναν μαλλιὰ κουβάρια | περιπλέκομαι | ἐμπλέκομαι, a se încurcà în datorii χρεώνομαι, a se încurcà în vorbă μπερδεύω τὰ λόγια μου, s'a încurcat rău ἄσχημα τὰ μπέρδεψε.

încurcală θ. σύγχυσις, περιπλοκή, acolo era treabă nu încurcală εἶχε δουλειὰ ἐκεῖ ὄχι ἀστειότητες.

încuroă-lume ἀ. ταραξίας, ἀνακατοσούρης.

încurcare, încurcat ἀφ. καὶ μετ. περίπλεξις, περιπλεγμένος.

încuroă-treabă ἀ. μπερδεψιάρης.

încurcătură θ. σύγχυσις, περιπλοκή | ἀμηχανία.

încursi(un)e θ. ἐπιδρομή.

încuscri (a se) ῥ. συμπεθεριάζω.

încuscrire, încuscrit ἀφ. καὶ μετ. συμπεθέριασις, συμπεθεριασμένος.

încuviința (a) ῥ. ἐξουσιοδοτῶ, ἐπιτρέπω.

încuviințare, încuviințat ἀφ. καὶ μετ. ἐξουσιοδότησις, ἐξουσιοδοτημένος.

îndălui (a) ῥ. ἀρχίζω, s'a îndăluit a ninge ἤρχισε νὰ χιονίζῃ.

îndărăgnà (a) ῥ. ἀποτρέπω, μεταπείθω.

îndărăptà (a) ῥ. ὀπισθοδρομῶ.

îndărăt ἐπίρ. ὀπίσω, a se uità îndărăt βλέπω πρὸς τὰ ὀπίσω, a veni îndărăt ἐπανέρχομαι, a da îndărăt ἀποδίδω, a se da îndărăt ὀπισθοδρομῶ, a luà îndărăt ἀναλαμβάνω.

îndărătnic-ă ἐ. ἀπειθής, ἰσχυρογνώμων, ἐπίμονος, ἀνυπότακτος. || θ. Βοτ. κλῆμα τίς.

îndărătnicì (a se) ῥ. ἰσχυρογνωμονῶ, ἐπιμένω, πεισματώνομαι.

îndărătnicie θ. ἰσχυρογνωμοσύνη, πεῖσμα.

îndărătnicire, îndărătnicit ἀφ. καὶ μετ. ἰσχυρογνωμόνησις, ἰσχυρογνωμονημένος.

îndârjì (a) ῥ. ἐρεθίζω, πικραίνω, ἐξαγριώνω. || a se îndârjì ἐρεθίζομαι, ἐπιμένω.

îndârjire, îndârjit ἀφ. καὶ μετ. πικρόγιασις, πικρωγιασμένος.

îndatà ἐπίρ. μόλις.

îndatinà (a se) ῥ. συνηθίζω.

îndatinare, îndatinat ἀφ. καὶ μετ. συνήθισις, συνηθισμένος.

îndatorà (a) ῥ. ὑποχρεώνω. || a se îndatorà ὑποχρεώνομαι | χρεώνομαι, κάμνω χρέη, s'a îndatorat πὰνὰ în gât ἐχρεώθη ἕως τὸν λαιμό.

îndatorat μετ. ὑποχρεωμένος. || ἐ. κατάχρεως.

îndatorire θ. ὑποχρέωσις, ὑπηρεσία.

îndatorit-ă ἐ. ὑπόχρεως.

îndatoritor-oare ἐ. ὑποχρεωτικός.

înde πρόθ. μεταξύ, ei înde ei ἀναμεταξύ των.

îndecent-ă ἐ. ἀπρεπής, ἄσεμνος. || ἐπίρ. ἀπρεπῶς.

indecență θ. ἀσχημοσύνη, αἰσχρότης.

indecis-ă ἐ. ἀναποφάσιστος, ἐκκρεμής, ἀμφιρρεπής.

indecizi(un)e θ. ἀμφιβολία, διστασμός, ἀναποφασιστον.

indeclinabil-ă ἐ. ἄκλιτος.

îndedulci (a) ῥ. συνηθίζω τινὰ κατὰ μικρόν. || a se îndedulci συνηθίζω κατὰ μικρόν, βαθμιαίως.

indefinit-ă ἐ. ἀόριστος. ἐπίρ. ἀορίστως.

îndegetà (a) ῥ. δακτυλοδεικτῶ.

indehiscent-ă ἐ. Βοτ. ἀδιάρρηκτος.

indelebil-ă ἐ. ἀνεξίτηλος, ἀνεξάλειπτος.

îndelete (pe) ἐπίρ. εὐμαρῶς, ἀνέτως.

indeletnicì (a se) ῥ. ἐνασχολοῦμαι, ἐπιμελοῦμαι.

indeletnicire, indeletnicit ἀφ. καὶ μετ. ἐνασχόλησις, ἐνησχολημένος.

indelicat-ă ἐ. προπετής, χονδροειδής, σκαιός. || ἐπίρ. σκαιῶς.

indelicateță θ. ἀγροικία, σκαιότης, ἀγένεια.

îndelung-ă ἐ. μακροχρόνιος, îndelungă vreme ἐπὶ μακρὸν χρόνον, în delung răbdător μακρόθυμος. ἐπίρ. ἐπὶ μακρόν.

îndelungà (a se) ῥ. ἐπιμηκύνομαι, διαρκῶ πολύ.

îndelungare, îndelungat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιμήκυνσις, ἐπιμηκυμμένος.

indemână ἐ. πρόχειρος, imi veneà mai indemână μοὶ ἦτο εὐκολώτερον, προχειρότερον. || ἐπίρ. πλησίον, n'am cartea indemână δὲν ἔχω τὸ βιβλίον πρόχειρον, πλησίον μου | l'am la indemână τὸν ἔχω στὸ χέρι μου (φρ.).

îndemânà (a se) ῥ. εὑρίσκω εὐκαιρίαν.

indemânare θ. ἱκανότης, ἐπιδεξιότης.

indemânateo-ă ἐ. ἐπιδέξιος | ἄνετος,

casă indemănatecă οἰκία ἄνετος καταλλήλως, πρόσφορος, vremea indemânatecă ἡ καταλλήλως στιγμή.
îndemânos-oasă ἐ. πρόχειρος.
îndemătare ἐπίρ. ἀμέσως.
îndemn οὐ. προτροπή, παρακίνησις | συμβουλή.
îndemna (**a**) ῥ. προτρέπω, παρακινῶ | συμβουλεύω.
îndemnare, îndemnat ἀφ. καὶ μετ. παρακίνησις, παρακινημένος.
îndemnătoare ἐ. παρακινητικός, προτρεπτικός. || οὐσ. ὑποκινητής, σύμβουλος.
îndemnitate θ. ἀποζημίωσις.
îndemnizà (**a**) ῥ. ἀποζημιώνω.
îndemnizare, îndemnizat ἀφ. καὶ μετ. ἀποζημίωσις, ἀποζημιωμένος.
îndemonstrabil-ă ἐ. ἀναπόδεικτος.
îndeobște ἐπίρ. ἐν γένει, γενικῶς, συνήθως.
îndepărtà (**a**) ῥ. ἀπομακρύνω. || a se îndepărtà ἀπομακρύνομαι.
îndepărtare, îndepărtat ἀφ. καὶ μετ. ἀπομάκρυνσις, ἀπομακρυσμένος.
independent-ă ἐ. ἀνεξάρτητος. ἐλεύθερος. || ἐπίρ. ἀνεξαρτήτως.
independență θ. ἀνεξαρτησία.
îndeplini (**a**) ῥ. ἴδε implini.
îndeplinire, îndeplinit ἀφ. καὶ μετ. ἴδε, implinire, implinit.
îndesà (**a**) ῥ. συμπυκνώνω, ἐπισωρεύω, παραγεμίζω, γεμίζω, a îndesà păharul γεμίζω τὸ ποτήριον | ἐνθέζω, a-și îndesà căciula în cap καταβιβάζω τὸν σκοῦφον μέχρι τῶν ὀφρύων. || a se îndesà συνωθοῦμαι, σπρώχνομαι, la hora te îndeși mereu χώνεσαι πάντα στὸν χορὸ | πολλαπλασιάζομαι, vizitele lui se îndeasă αἱ ἐπισκέψεις του γίνονται συχνότεραι.
îndesare, îndesat ἀφ. καὶ μετ. συμπύκνωσις, συμπυκνωμένος. || ἐ. om îndesat ἄνθρωπος κοντόχονδρος, lovituri îndesate γερὰ κτυπήματα. || ἐπίρ. cu vârf și îndesat μὲ τὸ παραπάνω.
indescifrabil-ă ἐ. δυσανάγνωστος, ἀκατάληπτος.
indescriptibil-ă ἐ. ἀπερίγραπτος.
îndestul ἐπίρ. ἱκανῶς, ἀρκούντως.
îndestulà (**a**) ῥ. προμηθεύω, ἐπισιτίζω χορταίνω | ἱκανοποιῶ. a îndestulà dorințele mele ἱκανοποιῶ τὰς ἐπιθυμίας μου | ἀρκῶ. | a se îndestulà προμηθεύομαι.
îndestulare, îndestulat ἀφ. καὶ μετ. προμήθευσις, προμηθευμένος.
îndestulator-oare ἐ. ἀρκετός | ἱκανοποιητικός.
index οὐ. λιχανός, δείκτης | πίναξ, a pune la index ἀπαγορεύω.
indian-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἰνδικός. Ἰνδός. || θ. ἰνδιάνα (ὕφασμα).
indic-ă ἐ. ἰνδικός.
indicà (**a**) ῥ. δεικνύω, προσδιορίζω. || a se indicà ἐνδεικνύομαι.
indicare, indicat ἀφ. καὶ μετ. ἔνδειξις, ἐνδεδειγμένος.
indicație θ. ἔνδειξις.
indicativ-ă ἐ. ἐνδεικτικός. οὐ. Γραμ. ὁριστική.
indicator-oare ἐ. ἐνδεικτικός. || οὐ. δείκτης, γνώμων.
indice οὐ. πίναξ.
indiciu οὐ. ἔνδειξις, σημεῖον.
indiferent-ă ἐ. ἀδιάφορος. || ἐπίρ. ἀδιαφόρως.
indiferență θ. ἀδιαφορία.
indiferentism οὐ. Φιλοσ. ἀδιαφορισμός.
indigen-ă ἐ. ἰθαγενής, αὐτόχθων, ἐγχώριος.
indigenat οὐ. ἰθαγένεια.
indigest-a ἐ. δύπεπτος, δυσχώνευτος.
indigestie θ. δυσπεψία, δυσχώνευσία.
indignà (**a**) ῥ. ἐξοργίζω, παροργίζω. || a se indignà ἀγανακτῶ.
indignare, indignat ἀφ. καὶ μετ. ἀγανάκτησις, ἠγανακτημένος.
indignațiune θ. ἀγανάκτησις.
indigo οὐ. ἰνδικόν, λουλάκι.
indilat-à ἐ. χαντημένος.
indirect-ă ἐ. ἔμμεσος. || ἐπίρ. ἐμμέσως.
indisciplină θ. ἀπειθαρχία.
indisciplinabil-ă ἐ. ἀπειθάρχητος. || ἐπίρ. ἀπειθαρχήτως.
indiscret-ă ἐ. ἀδιάκριτος, ἀκριτόμυθος. || ἐπίρ. ἀδιακρίτως.
indiscreție θ. ἀδιακρισία, ἀκριτομυθία.
indiscutabil-ă ἐ. ἀναμφισβήτητος, ἀδιαφιλονίκητος, ἀναμφισβητήτως.

indiscoare θ. ἡμικρανία.
indisolubil-ă ἐ. ἀδιάλυτος, ἀδιάρρηκτος.
indisolubilitate θ. τὸ ἀδιάλυτον, τὸ ἀδιάρρηκτον.
indispensabil-ă ἐ. ἀπαραίτητος, ἀναπόφευκτος.
indisponibil-ă ἐ. ἀδιάθετος, μὴ διαθέσιμος.
indispoziţi(un)e ἰ. ἀδιαθεσία.
indispune (a) ῥ. λυπῶ, παροργίζω, κακῶς διαθέτω.
indispunere, indispus ἀφ. καὶ μετ. λύπησις, λυπημένος. || ἐ. κακοδιάθετος.
indistinct-ă ἐ. ἀμυδρός, ἀδιάκριτος, δυσδιάκριτος.
individ οὐ. ἄτομον.
individual-ă ἐ. ἀτομικός. || ἐπίρ. ἀτομικῶς.
individualism οὐ. Φιλοσ. ἀτομισμός.
individualitate θ. ἀτομικότης.
individualizà (a) ῥ. ἀτομικεύω, μερικεύω.
indiviz-ă ἐ. ἀδιανέμητος, ἀμέριστος.
indivizibil-ă ἐ. ἀδιαμέριστος, ἀδιαίρετος.
indivizibilitate θ. τὸ ἀδιαίρετον.
indivizi(un)e θ. συγκτημοσύνη, ἡ ἐξ ἀδιαιρέτου κτῆσις.
indoasele (de a) ἐπίρ. ἀντιστρόφως, ἀνάποδα.
indobitooi (a) ῥ. ἀποκτηνόω. || a se indobitoci ἀποκτηνώνομαι.
indobitocire, indobitocit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκτήνωσις, ἀποκτηνωμένος.
indocil-ă ἐ. ἀπειθής. || ἐπίρ. ἀπειθῶς.
indocilitate θ. ἀπείθεια.
indoctrinà (a) ῥ. διδάσκω, εἰσάγω εἰς φιλοσοφικὴν θεωρίαν, διδασκαλεύω.
indoctrinare, indoctrinat ἀφ. καὶ μετ. διδασκάλευσις, διδασκαλευμένος.
indoealà θ. ἀμφιβολία, ἀβεβαιότης, a sta, a fi la indoealà ἀμφιβάλλω, ἀμφιρρέπω, fără indoealà ἀναμφιβόλως.
indoelnic-ă ἐ. ἀμφίβολος, ἀβέβαιος | ἀνεπαρκής | προβληματικός.
îndoi (a) ῥ. διπλασιάζω. am îndoit sforțările ἐδιπλασίασα τὰς προσπαθείας | διπλώνω. a îndoi rufele διπλώνω τὰ ἀσπρόρρουχα | κυρτώνω. a îndoi o cracă κυρτώνω κλάδον | συμπτύσσω. || a se îndoi διπλασιάζομαι | ἀμφιβάλλω, εἶμαι ἀβέβαιος.
îndoință θ. ἀμφιβολία.
îndoios-oasă ἐ. ἀμφίβολος, προβληματικός.
îndoire, îndoit ἀφ. καὶ μετ. διπλασίασις, διπλασιασμένος.
îndoitură θ. κάμψις, καμπύλωμα | πτυχή, δίπλωσις.
îndoldorà (a) ῥ. γεμίζω (λαϊκ.).
îndolent-ă ἐ. ῥάθυμος, ἀμελής. || ἐπίρ. ἀμελῶς.
îndolență θ. ῥαθυμία, ἀπάθεια, ἀκηδία.
îndopà (a) ῥ. ἐπιπωματίζω | ὑπερκορεννύω, παραγεμίζω | ὑπερτρέφω (πτηνά). || a se îndopà ὑπερκορέννυμαι, τρώγω κατὰ κόρον.
îndoparе, îndopat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιπωμάτωσις, ἐπιπωματωμένος.
îndosà (a) ῥ. ὀπισθογραφῶ.
îndosare, îndosat ἀφ. καὶ μετ. ὀπισθογράφησις, ὀπισθογραφημένος.
îndosi (a) ῥ. θέτω ἀπὶ τῆς ῥάχεώς μου, φορῶ. || a se îndosi κρύπτομαι (ὄπισθεν ἀντικειμένου).
îndrăci (a) ῥ. ἐξοργίζω. || a se îndrăci δαιμονίζομαι, μαίνομαι | ὀργίζομαι, παροργίζομαι.
îndrăcire, îndrăcit ἀφ. καὶ μετ. ἐξόργισις, ἐξωργισμένος.
îndrăgi (a) ῥ. ἐρωτεύομαι. || a se îndrăgi ἐρῶμαι.
îndrăgire, îndrăgit ἀφ. καὶ μετ. ἐρώτευσις, ἐρωτευμένος. || οὐ. παλλακεία.
îndrăgitor ἀ. ἐραστής, ἀγαπητικός.
îndrăgostì (a) ῥ. ἐρῶμαι, ἀγαπῶ. || a se îndrăgosti ἐρῶμαι.
îndrăgostit μετ. ἐρωτευμένος.
îndrăsneală θ. τόλμη, θάρρος, a vorbi cu îndrăsneală ὁμιλῶ μετὰ θάρρους | προπέτεια, αὐθάδεια.
îndrăzneț-eață ἐ. τολμηρός, θαρραλέος, ἄφοβος | αὐθάδης, ἀπότολμος. || ἐπίρ. τολμηρῶς.
îndrăzni (a) ῥ. τολμῶ.
îndrăznire, îndrăznit ἀφ. καὶ μετ. τόλμησις, τολμημένος.
îndreiu ἀ. Δεκέμβριος (λαϊκ.).
îndreptà (a) ῥ. εὐθύνω. a îndrepta o cracă εὐθύνω κλάδον | εὐθυγραμμῶ. a îndreptà o stradă εὐθυγραμμῶ ὁδόν |

διορθώνω, a îndreptat masa cea stricată διώρθωσε τὸ χαλασμένο τραπέζι | ἐπανορθώνω, a îndreptà o greşală ἐπανορθώνω σφάλμα | διευθύνω, a îndreptà tunul διευθύνω τὸ τηλεβόλον, a-şi îndreptà privirile στρέφω τὰ ἐλέμματα | ὁδηγῶ, Dumnezeu să te îndrepteze ὁ Θεὸς νὰ σὲ φωτίσῃ στὸ καλό. || a se îndreptà ἀναλαμβάνω. bolnavul s'a îndreptat ὁ ἄρρωστος ἀνέλαβε, vremea s'a îndreptat ὁ καιρὸς διορθώθη | βελτιώνομαι, εὐθύνομαι, κατευθύνομαι, ἀπευθύνομαι.

îndreptar ἀ. ὁδηγός.

îndreptare, îndreptat ἀφ. καὶ μετ. διόρθωσις, διορθωμένος.

îndreptăţi (**a**) ῥ. δικαιολογῶ | ἐξουσιοδοτῶ. || a se îndreptăţi δικαιολογοῦμαι.

îndreptăţire, îndreptăţit ἀφ. καὶ μετ. ἐξουσιοδότησις, ἐξουσιοδοτημένος.

îndreptător ἀ. ἐπανορθωτὴς | διευθυντὴς ὁδηγός.

îndrişaim ἀ. Βοτ. γεράνιον, δενδρισάχι | ἴδε sângele voinicului.

îndrituì (**a**) ῥ. ἐξουσιοδοτῶ.

îndrituire, îndrituit ἀφ. καὶ μετ. ἐξουσιόδότησις, ἐξουσιοδοτημένος.

îndrugà (**a**) ῥ. χονδρονήθω | φλυαρῶ, îndrugă la minciuni τὰ κόβει χονδραῖς, îndrugă verzi şi uscate λέγει ἀπ' ἄλλου σ' ἄλλου, ce tot îndrugi? τί μοῦ ψάλλεις; (φρ.).

îndrugătură θ. λινὸν ἢ κάνναβις χονδροπλεγμένα.

îndrumà (**a**) ῥ. ὁδηγῶ (εἰς τὴν καλὴν ὁδόν), διευθύνω, διοικῶ. || a se îndrumà διευθύνομαι.

îndrumare, îndrumat ἀφ. καὶ μετ. ὁδήγησις, ὡδηγημένος.

îndubitabil-ă ἐ. ἀναμφίβολος.

induce (**a**) ῥ. ἐμβάλλω.

inducere θ. ἐμβολή.

inducţi(un)e θ. ἐπαγωγή.

inductiv-ă ἐ. ἐπαγωγικός.

induioşà (**a**) ῥ. κινῶ τὴν εὐσπλαγνίαν, ἀπαλύνω. | a se induioşà εὐσπλαγχνίζομαι.

induioşare, induioşat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ induioşà.

îndulcì (**a**) ῥ. γλυκαίνω. || a se îndulcì γλυκαίνομαι.

îndulcire, îndulcit ἀφ. καὶ μετ. γλύκανσις, γλυκασμένος.

îndulcitor-oare ἐ. γλυκαντικός.

indulgent-ă ἐ. ἐπιεικής, συγκαταβατικός.

indulgenţă θ. ἐπιείκεια.

îndumnezeì (**a**) ῥ. θεοποιῶ, ἀποθεώνω.

îndumnezeire, îndumnezeit ἀφ. καὶ μετ. ἀποθέωσις, ἀποθεωμένος.

îndupăcà (**a se**) ῥ. παραγεμίζομαι (ἐπὶ τροφῆς).

îndeplecà (**a**) ῥ. θέτω εἰς διπλοῦν | πείθω, καταπείθω. l'a îndeplecat să plece τὸν ἔπεισε νὰ ἀναχωρήσῃ | κάμπτω, καταπραΰνω. || a se îndeplecà ἀποφασίζω | συναινῶ | ὑποχωρῶ.

îndupleoare, îndupleoat ἀφ. καὶ μετ. κατάπεισις, καταπεισμένος.

îndurà (**a**) ῥ. ὑποφέρω, ὑπομένω. || a se îndurà εὐσπλαγχνίζομαι, nu se îndură δὲν ἀποφασίζει, δὲν δύναται.

îndurare, îndurat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ îndurà.

îndurător-oare ἐ. οἰκτίρμων, εὐσπλαγχνος.

îndurerat-ă ἐ. τεθλιμμένος, πικραμένος.

înduşmănì (**a**) ῥ. ἐχθρεύω, σπείρω διχόνοιαν.

înduşmănire, înduşmănit ἀφ. καὶ μετ. ἔχθρευσις, ἐχθρευμένος.

industrial-ă ἐ. βιομηχανικός. || ἀ. βιομήχανος.

industrialism οὐ. βιομηχανισμός.

industrie θ. βιομηχανία.

industrios-oasă ἐ. ἐπιδέξιος.

ineaţă θ. Βοτ. λίνον αὐστριακόν.

inedit-ă ἐ. ἀνέκδοτος.

ineficace ἐ. ἀνεπαρκής.

ineficacitate θ. ἀνεπάρκεια.

inegal-ă ἐ. ἀνόμοιος. || ἐπίρ. ἀνομοίως.

inel οὐ. δακτύλιος σιδηροῦς | δακτύλιος, inel de logodnă δακτύλιος ἀρραβώνων, tras prin inel λεπτός, εὐκίνητος, λιγερίς (κοιν.). de-a inelul παιδ. τὸ δακτυλίδι.

inelà (**a**) ῥ. χρικώνω.

inelar ἀ. παράμεσος (δάκτυλος).

inelat-ă ἐ. δακτυλιοειδής. || οὐ. πλ. Ζωολ. τὰ χρικωτά.

ineligibil-ă ἐ. μὴ ἐκλέξιμος.

ineluş οὐ. δακτυλίδιον. δοστρύχιον, ineluş-invârtecuş παιδ. τὸ δακτυλίδι.

inept-ă ἐ. ἀνίκανος, ἀνόητος.
inepţie θ. ἀνοησία.
inerent-ă ἐ. συμφυής, ἐνυπάρχων.
inerenţă θ. σύμφυσις.
inert-ă ἐ. ἀδρανής.
inerţie θ. ἀδρανεία.
inervaţiune θ. ἐννεύρωσις | νευρίασις.
inestimabil-ă ἐ. ἀνεκτίμητος.
inevitabil-ă ἐ. ἀναπόφευκτος. || ἐπίρ. ἀναποφεύκτως.
inexact-ă ἐ. ἀνακριβής, ἐσφαλμένος. || ἐπίρ. ἐσφαλμένως.
inexactitate θ. ἀνακρίβεια.
inexcuzabil-ă ἐ. ἀσυγχώρητος.
inexecutabil-ă ἐ. ἀνεκτέλεστος.
inexigibil-ă ἐ. ἀναπαίτητος.
inexorabil-ă ἐ. ἀδυσώπητος.
inexperienţă θ. ἀπειρία.
inexperimentat-ă ἐ. ἄπειρος, πρωτόπειρος.
inexpiabil-ă ἐ. ἀνεξίλαστος.
inexplicabil-ă ἐ. ἀνεξήγητος, ἀκατάληπτος.
inexploatat-ă ἐ. ἀνεκμετάλλευτος.
inexplorat-ă ἐ. ἀνεξερεύνητος.
inexplozibil-ă ἐ. ἀνέκρηκτος.
inexpresiv-ă ἐ. ἀνεκφραστικός.
inexprimabil-ă ἐ. ἀνέκφραστος.
inextensibil-ă ἐ. μὴ ἐκτατός.
in-extenso ἐπίρ. ἐν ἐκτάσει, ἐν λεπτομερείᾳ.
in-extremis ἐπίρ. εἰς τὰ ἔσχατα, λοίσθια.
inextricabil-ă ἐ. ἀδιέξοδος, ἀνεξέλιγκτος.
infailibil-ă ἐ. ἀλάνθαστος, ἀλάθητος, ἀναμάρτητος.
infailibilitate θ. τὸ ἀλάθητον, ἀναμαρτησία.
înfăinà (a) ῥ. ἀλευρώνω, ψιμμυθιώνω.
înfăinare, înfăinat ἀφ. καὶ μετ. ἀλεύρωσις, ἀλευρωμένος.
infam-ă ἐ. ἄτιμος, ἄθλιος.
infamant-ă ἐ. ἀτιμωτικός.
infamie θ. ἀτιμία.
infanterie θ. πεζικόν.
infanterist ἀ. πεζὸς (στρατιώτης).
infanticid-ă ἐ. παιδοκτόνος. || οὐ. παιδοκτονία.
infantil-ă ἐ. παιδικός.
înfărtăşì (a) ῥ. ἀδελφοποιοῦμαι (μέχρι θανάτου).
înfăşà (a) ῥ. σπαργανώνω, περιβάλλω. || a se înfăşà περιτυλίσσομαι.
înfăşare, înfăşat ἀφ. καὶ μετ. σπαργάνωσις, σπαργανωμένος.
înfăşăţel ἀ. σμικρότατον, τὸ ἐν σπαργάνοις.
înfăşurà (a) ῥ. περιτυλίσσω, περιελίσσω. || a se înfăşurà περιτυλίσσομαι.
înfăşurare, înfăşurat ἀφ. καὶ μετ. περιτύλιξις, περιτυλιγμένος.
înfăţà (a) ῥ. περιβάλλω, ἐνδύω προσκεφάλαιον.
înfăţare, înfăţat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ înfăţà.
înfăţişà (a) ῥ. παρουσιάζω, ἐκθέτω | ἀναπαριστάνω. || a se înfăţişà παρουσιάζομαι, ἐκθέτομαι.
înfăţişare ἀφ. Νομ. παράστασις, παρουσίασις | ἔκθεσις || θ. παρουσιαστικόν, ἐξωτερικόν. nu judecà după înfăţişare μὴ κρίνης ἐκ τῆς ἐπιφανείας.
înfăţişat μετ. παρουσιασμένος.
înfaţoşà (a) ῥ. ἴδε înfăţişà.
infect-ă ἐ. δυσώδης, μολυσματικός.
infectà (a) ῥ. μιαίνω, μολύνω. || a se infectà μολύνομαι.
infectant-ă ἐ. μολυσματικός.
infectare, infectat ἀφ. καὶ μετ. μόλυνσις, μολυσμένος.
infecţios-oasă ἐ. μιασματικός, μολυσματικός.
infecţiune θ. μίανσις, μόλυνσις.
infecund-ă ἐ. ἄγονος, ἄκαρπος, ἄφορος.
infecunditate θ. ἀγονία, ἀκαρπία | στείρωσις.
inferior-oară ἐ. κατώτερος, ὑποδεέστερος.
inferioritate θ. τὸ ὑποδεέστερον, μειονεξία.
infern οὐ. ἅδης.
infernal-ă ἐ. καταχθόνιος.
infertil-ă ἐ. ἄγονος, ἀπαράγωγος, ἄκαρπος.
infertilitate θ. ἀκαρπία, ἀγονία.
infestà (a) ῥ. λυμαίνω, λεηλατῶ.
infestare, infestat ἀφ. καὶ μετ. λύμανσις, λυμασμένος.
infeudà (a) ῥ. παραχωρῶ γῆν. || a se infeudà δέχομαι γῆν, γίνομαι μέλος πολιτικῆς μερίδος.

infeudare, infeudat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ infeudă.
înfiă (a) ῥ. υἱοθετῶ.
înfiat μετ. υἱοθετημένος.
înfiător-oare οὐσ. υἱοθετῶν.
infidel-ă ἐ. ἄπιστος || ἐπίρ. ἀπίστως.
infidelitate θ. ἀπιστία.
înfierà (a) ῥ. σημαδεύω· δι' ἐρυθροῦ σιδήρου | στιγματίζω.
înfierare, înfierat ἀφ. καὶ μετ. στιγμάτισις, στιγματισμένος.
înfierbântà (a) ῥ. θερμαίνω, πυρώνω | ἐρεθίζω. || a se înfierbântà θερμαίνομαι | ἀφοσιώνομαι, ἀφιερώνομαι.
înfierbântare, înfierbântat ἀφ. καὶ μετ. πύρωσις, πυρωμένος.
înfiere ἀφ. υἱοθέτησις.
înfige (a) ῥ. ἐμπηγνύω, βυθίζω, φυτεύω. || a se înfige βυθίζομαι.
înfigere ἀφ. ἔμπηξις, βύθισις, ἐμφύτευσις.
înfiinţà (a) ῥ. δημιουργῶ, πλάττω, συνιστῶ, θεμελιώνω. || a se înfiinţà δημιουργοῦμαι, ἐγκαθίσταμαι.
înfiinţare, înfiinţat ἀφ. καὶ μετ. δημιούργησις, δημιουργημένος.
înfiinţător ἀ. ἱδρυτής, πλάστης, δημιουργός.
înfiltrà (a) ῥ. διηθῶ. || a se înfiltrà διεισδύω, διαπερῶ.
înfiltrare, înfiltrat ἀφ. καὶ μετ. διήθησις, διηθημένος.
înfim-ă ἐ. ἔσχατος, ἐλάχιστος.
infinit-ă ἐ. ἄπειρος, ἀπέραντος. || οὐ. τὸ ἄπειρον. || ἐπίρ. ἀπείρως.
infinitate θ. ἀπειρία.
înfinitezimal-ă ἐ. ἀπειροστημόριος.
infinitiv οὐ. Γραμ. ἀπαρέμφατος.
înfiorà (a) ῥ. προξενῶ ῥίγη, φοβίζω, ἐκφοβίζω, προξενῶ τρόμον. || a se înfiorà τρομάζω, φρικιῶ, ἀνατριχιῶ.
înfiorare, înfiorat ἀφ. καὶ μετ. ἀνατριχίασις, ἀνατριχιασμένος.
înfiorător-oare ἐ. τρομακτικός, φρικιώδης. || ἀ. înfiorătorul ὁ Διάβολος.
înfipt μετ. ὑψωμένος, στημένος, φυτευμένος. || ἐ. εὐθυτενὴς | ἐπιτηδευμένος (συνεκδ.).
înfirà (a) ῥ. ὁρμαθιάζω, περνῶ | κεντῶ διὰ χρυσοῦ νήματος.
înfirare, înfirat ἀφ. καὶ μετ. ὁρμαθίασις, ὁρμαθιασμένος.
înfiripà (a) ῥ. ἐπιδιορθώνω. || a se înfiripà ἀναλαμβάνω | πραγματοποιοῦμαι, visurile lui s'au înfiripat ἐπραγματοποιήθησαν τὰ ὄνειρά του.
înfiripare, înfiripat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιδιόρθωσις, ἐπιδιωρθωμένος.
infirm-ă ἐ. ἀνάπηρος.
infirmà (a) ῥ. ἀκυρώνω, ἀναιρῶ.
infirmare, infirmat ἀφ. καὶ μετ. ἀκύρωσις, ἀκυρωμένος.
infirmativ-ă ἐ. ἀναιρετικός, ἀνασκευαστικός.
infirmerie θ. νοσηλευτήριον, ἀναρρωτήριον.
infirmier-ă οὐσ. νοσοκόμος.
infirmitate θ. ἀδυναμία, ἀναπηρία.
înflăcărà (a) ῥ. ἀνάπτω, ἐξάπτω, ἐγγκαρδιώνω, ἐνθουσιάζω. || a se înflăcărà ἐξάπτομαι.
înflăcărare, înflăcărat ἀφ. καὶ μετ. ἐγκαρδίωσις, ἐγκαρδιωμένος.
inflamabil-ă ἐ. εὔφλεκτος, εὐρέθιστος.
înflămânzì (a) ῥ. ἴδε flămânzi.
inflamat-ă ἐ. Ἰατρ. φλογισμένος.
inflamaţiune θ. φλόγωσις.
inflamatoriu-e ἐ. φλογιστικός, φλεγμονώδης.
inflexibil-ă ἐ. ἄκαμπτος, ἀμετάτρεπτος, ἀμετάπειστος.
inflexibilitate θ. ἀκαμψία, ἀδυσώπητον.
inflexiune θ. κάμψις, κλίσις.
inflige (a) ῥ. ἐπιβάλλω (ποινήν, πρόστιμον).
înflorà (a) ῥ. διανθίζω, κεντῶ ἄνθη.
înflorare, înflorat ἀφ. καὶ μετ. διάνθισις, διηνθισμένος.
inflorescenţă θ. Βοτ. ἄνθησις.
înflorì (a) ῥ. ἀνθίζω, când or înflorì căpşunele τὴν ἑβδομάδα χωρὶς Σάββατο (φρ.) | εὐρωτιῶ (ἐπὶ οἴνου, σιτηρῶν) ἀνθῶ, προοδεύω, ştiinţa înfloreşte ἡ ἐπιστήμη ἀνθεῖ | ἱλαρύνομαι, ἐπανθῶ, buzele îi înfloresc ἐπὶ τῶν χειλέων της ἐπανθεῖ τὸ μειδίαμα | παραγεμίζω (διήγησιν).
înflorire, înflorit ἀφ. καὶ μετ. ἄνθησις, ἀνθισμένος. || ἐ. ἐπίσαπρος, μουχλιασμένος ἄνωθεν.
înfloritor-oare ἐ. ἀνθῶν, εὐπορῶν.
înfloritură θ. καλλωπισμός.
influent-ă ἐ. ἰσχυρός, ἔχων ἐπιρροήν.
influenţă θ. ἐπιρροὴ | Ἰατρ. γρίππη.

influență (a) ῥ. ἐπηρεάζω, ἐπιδρῶ.
influențare, influențat ἀφ. καὶ μετ. ἐπηρέασις, ἐπηρεασμένος.
înfocă (a) ῥ. ἀνάπτω, πυρπολῶ, ἐμψυχώνω. || a se înfocă ἀνάπτω, ἐρεθίζομαι, ἐξάπτομαι.
înfocare, înfocat ἀφ. καὶ μετ. ἐμψύχωσις, ἐμψυχωμένος. || ἐ. ἔνθερμος, ὁρμητικός. || ἐπίρ. ὁρμητικῶς, μετὰ πάθους, διαίως.
înforoli (a se) ῥ. περιτυλίσσομαι, κουκουλώνομαι.
înfoiă (a) ῥ. καλύπτω διὰ φύλλων | καθιστάνω φουσκωτόν. || a se înfoiă καλύπτομαι διὰ φύλλων | ἐξοιδαίνομαι | φουσκώνω (ἐξ ὑπερηφανείας), s'a înfoiăt εἶναι πεφυσιωμένος.
înfoiat, înfoiere μετ. καὶ ἀφ. φουσκωμένος, φούσκωσις.
în-folio οὐ. δισέλιδον, δίπτυχον.
înfometă (a) ῥ ἀφίνω νηστικόν. || a se înfometă λιμοκτονῶ.
înfometare, înfometat ἀφ. καὶ μετ. λιμοκτόνησις, λιμοκτονημένος.
înform-ă ἐ. ἄμορφος. δύσμορφος, δυσειδής
informă (a) ῥ. πληροφορῶ, εἰδοποιῶ. || a se informă πληροφοροῦμαι.
informare, informat ἀφ. καὶ μετ πληροφόρησις, πληροφορημένος.
informați(un)e θ. πληροφορία.
informator-oare οὐσ. πληροφορητής, ἐξεταστής.
infracțiune θ. Νομ. παράβασις.
înfrăgezi (a) ῥ. μαλακύνω, ἁπαλύνω. || a se înfrăgezi ἁπαλύνομαι.
înfrăgezire, înfrăgezit ἀφ. καὶ μετ. μαλάκυνσις, μαλακυσμένος.
înfrână (a) ῥ. χαλινώνω, περιορίζω, περιστέλλω. || a se înfrână συγκρατοῦμαι, περιστέλλομαι, κρατῶ ἐμαυτοῦ.
înfrânare, înfrânat ἀφ. καὶ μετ. χαλίνωσις, χαλινωμένος.
înfrânător ἀ. χαλιναγωγεύς.
înfrânge (a) ῥ. νικῶ, καταβάλλω | παραβαίνω, διάζω (συνεκδ.).
înfrângere, înfrânt ἀφ. καὶ μετ. ἧττα, ἡττημένος, συντετριμμένος, cu inima înfrântă μὲ συντετριμμένην τὴν ψυχήν.
înfrăți (a) ἀδελφώνω, συναδελφώνω | ἐξάγω ἔλαστούς. || a se înfrăți συναδελφώνομαι, συνδιαλλάττομαι.
înfrățire, înfrățit ἀφ. καὶ μετ. ἀδέλφωσις, ἀδελφωμένος.
înfrățitor-oare ἐ. συνδιαλλακτικός.
înfricoșă (a) ῥ. ἐμποιῶ τρόμον, ἐκφοβίζω. | a se înfricoșă τρομάζω.
înfricoșare, înfricoșat ἀφ. καὶ μετ. ἐκφόβισις, ἐκφοβισμένος. | ἐ. τρομερός, ἔκτακος. || ἐπίρ. τρομερῶς.
înfricoșător-oare ἐ. τρομερός, φρικιώδης.
înfrigurat-ă ἐ. φρικιῶν, πυρετώδης | παγερός.
infructuos-oasă ἐ. ἄκαρπος, ἄφορος | ἀκερδής, μάταιος (συνεκδ.).
înfrumuseță (a) ῥ. ἐξωραΐζω, καλλωπίζω. || a se înfrumuseță ἐξωραΐζομαι.
înfrumusețare, înfrumusețat ἀφ. καὶ μετ. ἐξωράϊσις, ἐξωραϊσμένος.
înfruntă (a) ῥ. ἐπιπλήττω, ἐλέγχω | καταφρονῶ, ἀψηφῶ.
înfruntare, înfruntat ἀφ. καὶ μετ. ἀψήφισις, ἠψηφισμένος.
înfruntător-oare ἐ. ἀντιμετωπίζων, περιφρονητικός.
înfrunzi (a) ῥ. καλύπτομαι ὑπὸ φύλλων, ἀναθάλλω.
înfrunzire, înfrunzit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ înfrunzi.
înfruptă (a se) ῥ. καταλύω (νηστείαν) | γεύομαι, τρώγω, a se înfruptă din budget διατηροῦμαι ὑπὸ τοῦ προϋπολογισμοῦ (τοῦ κράτους).
înfruptare, înfruptat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ înfruptă.
înfulică (a) ῥ. καταπίνω, κατατρώγω, καταβροχθίζω.
înfulicare, înfulicat ἀφ. καὶ μετ. καταβρόχθισις, καταβροχθισμένος.
înfumură (a) ῥ. καθιστάνω ὑπερήφανον, οἰγματίαν. || a se înfumură ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι.
înfumurare, înfumurat ἀφ. καὶ μετ. ἔπαρσις, ἐπηρμένος.
înfundă (a) ῥ. πατώνω (βαρέλλιον) | ὀδοφράττω | a înfundă o ușă κλφώνω θύραν | συνωθῶ, στρυμώνω, a înfunda pe dușman într'o vale στρυμώνω τὸν ἐχθρὸν ἐντὸς κοιλάδος | καταφεύγω, oamenii au înfundat pădurile οἱ ἄνθρωποι ἐζήτησαν καταφύγιον ἐντὸς τῶν δασῶν. || a se înfundă ὁδηγοῦμαι, a-

cuma (i s'a infundat τώρα χώθηκες μέσα (φρ.).

înfundat μετ. βυθισμένος, πατωμένος, κλεισμένος, στρυμωγμένος, râsete infundate ἀποπνιγμένοι γέλωτες. || ἐπίρ. κρυφίως, a plânge infundat πνίγω τοὺς λυγμούς μου | pe infundate καθ' ἑαυτόν.

înfundătură θ. ἀδιέξοδος | μυχός.

înfunià (a) ρ. Ναυτ. ἐξαρτίζω.

înfuniare, înfuniat ἀφ. καὶ μετ. ἐξάρτισις, ἐξηρτισμένος.

înfurcat οὐ. ἐντομὴ ὠτίων προβάτου.

înfurcì (a se) ρ. διχάζομαι, διασταυρώνομαι.

înfurcire, înfurcit ἀφ. καὶ μετ. δίχασις, διχασμένος.

înfurcitură θ. διχασμός, διασταύρωσις, σταυροδρόμιον.

înfurià (a) ρ. παροργίζω, ἐξοργίζω. || a se înfurià ἐξοργίζομαι, παραφέρομαι, γίνομαι μανιώδης.

înfuriare, înfuriat ἀφ. καὶ μετ. ἐξόργισις, ἐξωργισμένος.

înfurnicà (a se) ρ. ριγῶ, φρικιῶ.

infuz-ă ἐ. ἔγχυτος.

infuzà (a) ρ. ἐγχέω, μεταγγίζω.

infuzare, infuzat ἀφ. καὶ μετ. μετάγγισις, μετηγγισμένος.

înfuzibil-ă ἐ. ἀδιάλυτος, ἀχώνευτος, ἄτηκτος (ἐπὶ σιδήρου).

infuzi(un)e θ. Φαρμ. ἔγχυμα.

infuzorii οὐ. πλ. Ζωολ. ἐγχυματοειδῆ.

îngăduealà θ. ἄδεια | συναίνεσις.

îngăduì (a) ρ. περιμένω, ἀναμένω | ἐπιτρέπω, ἀνέχομαι || a se îngăduì συμφωνῶ, συνεννοοῦμαι.

îngăduinţă θ. ἐπιείκεια, συγκατάβασις | ἄδεια.

îngăduire, îngăduit ἀφ. καὶ μετ. συγκατάβασις, συγκαταβασμένος.

îngăduitor-oare ἐ. ἐπιεικής, ἀνεκτικός, συγκαταβατικός.

îngăimà (a) ρ. τραυλίζω, ψελλίζω. || a se îngăima ἀμφιβάλλω, διστάζω | χασομερῶ | ἐμπερδεύομαι, ταράττομαι.

îngăimat μετ. τραυλισμένος.

îngăimeală θ. ἀμφιβολία, δισταγμός, ταραχή.

îngălat-ă ἐ. ἀκάθαρτος, ἀπεριποίητος.

îngălbenì (a) ρ. καθιστάνω κίτρινον | μαραίνω. || a se îngălbenì κιτρινίζω, ὠχριῶ, μαραίνομαι.

îngălbenire, îngălbenit ἀφ. καὶ μετ. κιτρίνισις, κιτρινισμένος.

îngâlcevì (a se) ρ. ἴδε gâlcevì.

îngălişat-ă ἐ. ἐρωτικός, περιπαθής.

îngălmăceală θ. ἴδε învălmăşeală.

îngânà (a) ρ. τραυλίζω, ψευδίζω | ἀπομιμοῦμαι, πιθηκίζω | θέλγω, μαγγανεύω. || a se îngânà γελῶ, περιγελῶ | ἀναμιγνύομαι, συγχέομαι | παίζω, διασκεδάζω.

îngânat μετ. ἀναμεμιγμένος. || οὐ. σύγχυσις, ἀνάμιξις, îngânatul luminei cu întunericul σκιόφως, îngânatul diminelei αὐγή.

îngândurat-ă ἐ. σκεπτικός, ἀφηρημένος.

îngâmfà (a se) ρ. ἐπαίρομαι, βρενθύομαι, γαυριῶ.

îngâmfare, îngâmfat ἀφ. καὶ μετ. ἔπαρσις, ἐπῃρμένος.

îngemănà (a) ρ. ἑνώνω, ζευγαρώνω.

îngemănare, îngemănat ἀφ. καὶ μετ. ζευγάρωσις, ζευγαρωμένος.

îngenià (a se) ρ. σοφίζομαι, μηχανεύομαι.

îngenios-oasă ἐ. πολυμήχανος, ἐφευρετικός, ἐπινοητικός.

îngeniozitate θ. ἐπινοητικότης, ἐφευρετικότης.

îngenunchià (a) ρ. γονατίζω (τινα) | ταπεινώνω, καταβάλλω | γονυκλιτῶ, ταπεινώνομαι, ὑποτάσσομαι.

îngenunchiare, îngenunchiat ἀφ. καὶ μετ. γονάτισις, γονατισμένος.

îngenuitate θ. ἁπλοϊκότης, ἀφέλεια, εὐήθεια.

îngenuu-ă ἐ. ἁπλοϊκός, ἀφελής. || ἐπίρ. ἀφελῶς.

înger ἀ. ἄγγελος, tare de înger θαρραλέος, ἔχων θέλησιν, slab de înger ἄβουλος.

îngeraş ἀ. ὑποκ. τοῦ înger.

îngereà θ. Βοτ. καροσέλινον.

îngeresc-ească ἐ. ἀγγελικός.

îngereşte ἐπίρ. ἀγγελικῶς.

îngerinţă θ. ἀνάμιξις, δυσκολία.

înghemuì (a) ρ. σχηματίζω εἰς τολύπην, κουβαριάζω | συνωθῶ, στρυμώνω. || a se înghemuì κουβαριάζομαι.

înghemuire, înghemuit ἀφ. καὶ μετ. κουβάριασις, κουβαριασμένος.
înghesuealà θ. συνωστισμός.
înghesui (a) ῥ. ὠθῶ, προωθῶ, πιέζω. a se înghesui συνωθοῦμαι, συνωστίζομαι, προσέρχομαι καθ' ὁμάδας.
înghesuire, înghesuit ἀφ. καὶ μετ. συνώθησις, συνωθημένος. || ἐπιρ. a rade înghesuuit γελῶ μέσα μου.
îngheţ οὐ. μέγα ψῦχος, παγωνιά.
îngheţà (a) ῥ. πήγνυμαι, παγώνω, înghetase εἶχε παγώσει, am înghetat de frică ἐπάγωσα ἀπὸ τὸν φόβον.
îngheţare, îngheţat ἀφ. καὶ μετ. πῆξις, πηγμένος.
îngheţată θ. παγωτόν.
îngh ţător-oare ἐ. παγωτικός, παγετώδης.
înghimpà (a) ῥ. νύσσω, κεντρίζω (συνεκδ.), παρακινῶ. || a se înghimpà κεντρίζομαι.
înghimpare, înghimpat ἀφ. καὶ μετ. νύξις, νυγμένος.
înghioldi (a) ῥ. γρονθοκοπῶ.
înghiorţà (a) ῥ. ἐγκολλαβίζω, καταβροχθίζω.
înghiţi (a) ῥ. καταπίνω, καταβροχθίζω, înghiţi-te-ar pământul! ποῦ νὰ χαθῇς! | ἀπορροφῶ, înghite ca un burete ἀπορροφᾶ ὡς σπόγγος | κατατρώγω, σπαταλῶ, şi-a înghiţit averea κατεσπατάλησε τὴν περιουσίαν του | a-şi înghiţi necazul ἀποπνίγω τὴν ὀργήν μου, a înghiţi răbdări prăjite κρύβω τὴν ὄρεξίν μου, înghite acum! τράβα τώρα! a înghiţi noduri ξεροκαταπίνω, a înghiţit o κάνει τὸν ἀνήξερο (φρ.).
înghiţire, înghiţit ἀφ. καὶ μετ. κατάποσις, καταπομένος.
înghiţitoare θ. φάρυγξ, οἰσοφάγος.
înghiţitură θ. βλωμός, ἔνθεσις, βοῦκα, dintr'o înghiţitură ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ.
inginer ἀ. μηχανικός, inginer de poduri (εἰρων.) ἀλήτης, πλάνης, ἀργόμισθος.
inginerie θ. μηχανική, ἐπάγγελμα τοῦ μηχανικοῦ.
înglodà (a) ῥ. κηλιδώνω, λασπώνω || a se înglodà λασπώνομαι, βυθίζομαι, a se înglodà în datorii χώνομαι εἰς τὰ χρέη, καταχρεώνομαι.
înglodare, înglodat ἀφ. καὶ μετ. κηλίδωσις, κηλιδωμένος.
îngloti (a) ῥ. στρατεύω, συγκεντρώνω στρατόν. || a se îngloti συγκεντρώνομαι, συστρατεύομαι.
înglotire, înglotit ἀφ. καὶ μετ. στράτευσις, στρατευμένος.
îngrădeală θ. περίφραξις, φραγμὸς | ὑποστήριξις, sub îngrădeala legei ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ νόμου.
îngrădi (a) ῥ. περικλείω, περιφράσσω, a-şi îngrădi gura δένω τὴν γλῶσσαν μου. || a se îngrădi περιφράσσομαι | ὑπερασπίζομαι.
îngrădire, îngrădit ἀφ. καὶ μετ. περίφραξις, περιφραγμένος.
îngrăditură θ. φραγή, φραγμός.
îngrămădi (a) ῥ. ἐπισωρεύω. || a se îngrămădi συσσωρεύομαι, συναθροίζομαι.
îngrămădire, îngrămădit ἀφ. καὶ μετ. ἐπισώρευσις, ἐπισωρευμένος.
îngrăşà (a) ῥ. σιτίζω, λιπάζω (γῆν). || a se îngrăşà παχύνω.
îngrăşământ οὐ. λίπασμα.
îngrăşare, îngrăşat ἀφ. καὶ μετ. λίπανσις, λιπασμένος. || οὐ. λίπασμα.
îngrăşător-oare ἐ. παχυντικός, λιπαστικός.
îngrat-ă ἐ. ἀχάριστος. ἐπίρ. ἀχαρίστως.
îngratitudine θ. ἀχαριστία.
îngrecà (a) ῥ. ἴδε îngreunà.
îngredient οὐ. συστατικὸν | ἄρτυμα.
îngreţoşà (a) ῥ. προξενῶ ἀηδίαν, ἔμετον. || a se îngreţoşà ἀηδιάζω, ἐμετιῶ.
îngreţoşare, îngreţoşat ἀφ. καὶ μετ. ἐμετίασις, ἐμετιασμένος. || θ. ὕβρις.
îngreuià (a) ῥ. ἴδε îngreunà.
îngreunà (a) ῥ. βαρύνω | ὑπερφορτώνω | καθιστάνω δύσκολον | χειροτερεύω, a-şi îngreunà situaţia χειροτερεύω τὴν θέσιν μου | καθιστάνω ἔγκυον. || a se îngreunà ὑπερφορτώνομαι | χειροτερεύω | ἐγκυμονῶ.
îngreunare, îngreunat ἀφ. καὶ μετ. βάρυνσις, βαρυμμένος.
îngreunată θ. ἔγκυος.
îngreunător-oare ἐ. φορτικός, ἐπιβαρυντικός.
îngrijà (a) ῥ. προξενῶ ἀνησυχίαν. || a se îngrijà μεριμνῶ, φροντίζω, εἶμαι ἀνησυχος.

îngrijare, îngrijat ἀφ. καὶ μετ. ἀνησύχησις, ἀνησυχημένος.
îngriji (a) ῥ. ἐπιμελοῦμαι. φροντίζω, a îngriji de toate σκέπτομαι δι' ὅλα, a îngriji pe un bolnav περιποιοῦμαι ἄρρωστον, a îngriji cu cele trebuincioase ἐφοδιάζω διὰ τῶν ἀναγκαιούντων | ἀγρυπνῶ, προσέχω. a îngriji copii ἐπιβλέπω παιδία. ‖ a se îngriji περιποιοῦμαι ἐμαυτόν, ἀνησυχῶ, φοβοῦμαι, ταράττομαι.
îngrijire, îngrijit ἀφ. καὶ μετ. περιποίησις, περιποιημένος.
îngrijitor-oare ἐ. ἀνησυχητικός. ‖ ἀ. ἐπιστάτης, ἐπιτηρητής, φύλαξ, îngrijitorul unei case οἰκονόμος, îngrijitor de bolnavi νοσοκόμος. θ. **χλειδοῦχος**.
îngrijurat-ă ἐ. ἀνήσυχος, περίφροντις.
îngropà (a) ῥ. ἐνταφιάζω, ὀρύσσω, σκεπάζω, παραχώνω | περισάττω, σωρεύω χῶμα περὶ τὴν ῥίζαν δένδρου. ‖ a se îngropà ἐνταφιάζομαι, βυθίζομαι.
îngropăciune θ. ἐνταφιασμός.
îngropare, îngropat ἀφ. καὶ μετ. ἐνταφίασις, ἐνταφιασμένος.
îngropător ἀ. τυμβωρύχος, νεκροθάπτης.
îngroșà (a) ῥ. χονδραίνω, καθιστάνω πυκνόν. ‖ a se îngroșà χονδρύνω, s'a îngroșat gluma τὰ ἀστεῖα ἐχόνδρυναν, treaba se îngroașă ἡ δουλειὰ παίρνει δρόμον.
îngroșare, îngroșat ἀφ. καὶ μετ. πύκνωσις, πυκνωμένος.
îngrozì (a) ῥ. καταπλήττω, φοβίζω. ‖ a se îngrozì καταπλήττομαι, τρομάζω.
îngrozire, îngrozit ἀφ. καὶ μετ. κατάπληξις, καταπληγμένος.
îngrozitor-oare ἐ. τρομερός, καταπληκτικός, φρικτός. ‖ ἐπίρ. îngrozîtor de... τρομερῶς, φρικωδῶς.
îngurlui (a se) ῥ. ἐρωτεύομαι μανιωδῶς.
îngurzi (a) ῥ. ρυτιδώνομαι, συρρικνοῦμαι.
îngust-ă ἐ. στενός, συνεσφιγμένος.
îngustà (a) ῥ. καθιστάνω στενόν. συσφίγγω, σμικρύνω. ‖ a se îngustà στενεύω, συσφίγγομαι.
îngustare, îngustat ἀφ. καὶ μετ. στένευσις, στενευμένος.
îngustime θ. στένωσις, στενότης.
înhăità (a) ῥ. συναγελάζω. a se înhăità συναγελάζομαι, ἔχω κακὴν συναναστροφήν.
înhăitare, înhăitat ἀφ. καὶ μετ. συναγέλασις, συναγελασμένος.
înhămà (a) ῥ. ζευγνύω. a se înhămà ὑποζευγνύομαι.
înhămaciu ἀ. ἐκτελεστὴς ἀγγαρειῶν διὰ τῶν ἵππων του.
înhămare, înhămat ἀφ. καὶ μετ. ζεῦξις, ζευγμένος.
înhăpà (a) ῥ. συλλαμβάνω. ἁρπάζω.
înhârzobat-ă ἐ. βυθισμένος, θηλυκωμένος, στερεοδεμένος.
înhăță (a) ῥ. συλλαμβάνω. a înhăță de guler πιάνω ἀπὸ τὸν γιακά. a se înhăță ἔρχομαι εἰς χεῖρας, συμπλέκομαι.
înhățare, înhățat ἀφ. καὶ μετ. σύλληψις, συνειλημμένος.
înhobotà (a) ῥ. καλύπτω διὰ νυφικοῦ πέπλου, καλύπτομαι.
înhobotare, înh botat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ înhobotà.
înhorbotat-ă ἐ. τριχαπτοστόλιστος.
înhulpat ă ἐ. περιβεβλημένος μὲ ἀλωπεκῆν, θερμοενδεδυμένος.
inic-ă ἐ. ἄδικος, παράνομος.
iniohitate θ. ἀδικία, παρανομία.
inie θ. παγών, ἐπίπαγος.
inimă θ. καρδία, dureri de inimă καρδιόπονος, bătăi de inimă πάλμοι | ψυχή, din toată inimă ὁλοψύχως. cu dragă inimă εὐχαρίστως. cu inimă deschisă εἰλικρινῶς. a fi bun la inimă ἔχω καλὴν καρδίαν, inimă de aur χρυσῆ καρδιά, a-și călcà pe inimă κάμνω τι παρὰ τὴν θέλησίν μου, a-și pune la inimă τὸ παίρνω κατάκαρδα, îl doare inima δὲν πάγει ἡ καρδιά του, tot ce are în inima are și pe buze λέγει ἐλευθέρως τὴν ἰδέαν του a nu-l trage inima δὲν ἔχω καρδιά, διάθεσιν, a avea tragere de inimă εἶμαι καλοθελητής, îi râde inima εἶναι καλόκαρδος, χαίρει, a avea la inimă pe cineva μνησικακῶ κατά τινος, i-a căzut cu tronc la inimă ἐρωτοκτυπήθηκε, îi merge drept la inimă τῷ προξενεῖ μεγάλην εὐχαρίστησιν, a-i fi inima grea βαρυθυμῶ, după pofta inimei εὐχαρίστως, cântec de inimă

albastră ἄσμα περιπαθές, μελαγχολικόν. om cu inimă rea κακόψυχος ἄνθρωπος. inimă rea ἔχθεια λύπη. il coace la inimă τῷ ἐπιφυλάττει ἐκδίκησιν. a aveà inimă verde εἶμαι φαιδρός. a vorbi din inimă ὁμιλῶ εἰλικρινῶς. cu inima inchisă τεθλιμμένος. nu le pune toate la inima μὴ τὰ παίρνῃς ὅλα ἀπὸ καρδιᾶς. a aveà un dor la inima ἔχω πόνον στὴν καρδιά, ἔχω σφοδρὰν ἐπιθυμίαν. nu-l rabdă inima δὲν τοῦ πάγει ἡ καρδιά. il aşteptà cu inima sărită τὸν ἐπερίμενεν ἀγωνιωδῶς. ii dădeà inima brânci τὸν ὤθει ἡ καρδία του. i-a rămas pe inimă τοῦ ἐμπῆκε στὴν καρδιά. n'am inimă de râs δὲν ἔχω καρδιὰ διὰ νὰ γελάσω. nu-i inima la loc δὲν εἶναι ἡ καρδιὰ στον τόπον της. a-şi răcori inima χαίρω κατόπιν ἐκδικήσεως. a fi cu inima pe buze εἶμαι διαχυτικός. au muncit până a eşit inima din ei ἐδούλευαν ἕως ποῦ ἐβγῆκε ἡ ψυχή τους. mi s'a pus soarele drept inimă θνήσκω τῆς πείνης ‖ θάρρος συνεκδ., bagă inima in tine ἔχε θάρρος. fii mai cu inimă ἔσο θαρραλεώτερος. a prinde inimă λαμβάνω θάρρος. a-şi luà inima in dinţi γίνομαι ἀποφασιστικός. i-a venit inima la loc τοῦ ἦλθε ἡ καρδιὰ στὸν τόπο ‖ ὁπισθία σχάλις ἁμάξης κέντρον. inima pământului τὸ κέντρον τῆς γῆς. in inima iernei ἐν τῇ καρδία τοῦ χειμῶνος ‖ στομαχος. dureri de inimă στομαχόπονος. κωλικός. l'a apucat inima πάσχει ἀπὸ κωλικούς ‖ doare la inima τοῦ πονεῖ ἡ καρδιά. ἀποφέρει ψυχικῶς ‖ Βοτ. ἐντεριώνη.

inimà (a) ρ. ἐμψυχώνω. ἐγκαρδιώνω.

inimic-ă ἐ. ἐχθρικός. ‖ ἀ. ἐχθρός.

inimici ţi e θ. ἐχθρότης.

inimitabil-ă ἐ. ἀμίμητος.

inimoiu οὐ. τὸ μεσαῖον ξύλον τοῦ σκελετοῦ ἁμάξης ‖ οὐρὰ ἁμάξης.

inimos-oasă ἐ. καλοκάρδιος. καλόψυχος ‖ θαρραλέος.

inimoşie θ. θάρρος. γενναιότης.

inişte θ. ἀνάπαυσις.

inistru οὐ. Βοτ. ἴδε drobiţă.

inită θ. Βοτ. ἐπίθυμον.

iniţià (a) ρ. μυῶ. κατηχῶ.

iniţial-ă ἐ. ἀρχικός. θ. ἀρχικὸν γράμμα.

iniţiare. iniţiat ἀφ. καὶ μετ. μύησις, μυημένος.

iniţiativă θ. πρωτοβουλία.

iniţiator-oare οὐσ. μύστης, μυσταγωγός.

injectà (a) ρ. ἐνίημι, ἐγχύνω, κλύζω.

injectare, injectat ἀφ. καὶ μετ. ἔνεσις, ἐνειμένος.

injecţi un e θ. ἔνεσις, ἔγχυσις.

injector οὐ. σύριγξ.

injghiebà (a) ρ. ἑνώνω συναθροίζω, συνάζω. a injhiebà un capital συναθροίζω κεφάλαιον ‖ σχηματίζω, κατασκευάζω. a injghiebà o casă οἰκοδομῶ οἰκίαν ‖ διορθώνω. ὀργανώνω. a injghiebat o afacere ὠργάνωσε μίαν ὑπόθεσιν.

injghiebare. injghiebat ἀφ. καὶ μετ. συνάθροισις, συνηθροισμένος.

injitniţà (a) ρ. ἀποθηκεύω εἰς σιτοβολῶνα.

injitniţare. injitniţat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ injitniţà.

injosi (a) ρ. καταβιβάζω, ταπεινώνω. ‖ a se injosi ταπεινώνομαι.

injositor-oare ἐ. ταπεινωτικός. ἐξευτελιστικός.

injosorì (a) ρ. ταπεινώνω, ἐξευτελίζω.

injugà (a) ρ. ὑποζυγώνω (βοῦς) ‖ ὑποδουλώνω συνεκδ. ‖ a se injugà ὑποζυγώνομαι. ὑποδουλώνομαι. ὑπακούω.

injugare. injugat ἀφ. καὶ μετ. ὑποζύγωσις, ὑποζυγωμένος.

injumătăţi (a) ρ. διχοτομῶ, ὀλιγοστεύω κατὰ τὸ ἥμισυ.

injumătăţire. injumătăţit ἀφ. καὶ μετ. διχοτόμησις, διχοτομημένος.

injuncţi un e θ. ρητὴ προσταγή.

injunghià (a) ρ. κτυπῶ διὰ μαχαίρας. μαχαιρώνω. σφάζω. ‖ a se injunghià μαχαιρόνομαι, αὐτοκτονῶ.

injunghiare. injunghiat ἀφ. καὶ μετ. μαχαίρωσις. μαχαιρωμένος.

injurà (a) ρ. ὑβρίζω, λοιδορῶ, ὀνειδίζω.

injurat μετ. ὑβρισμένος.

injurător-oare ἐ. ὀνειδιστικός, ὑβριστικός.

injurătură θ. ὕβρις. λοιδορία.

injurie θ. ὕβρις, προσβολή.

injurios-oasă ἐ. ὑβριστικός. ὀνειδιστικός. ἐπίρ. ὑβριστικῶς.

înjust-ă ἐ. ἄδικος, παράνομος. || ἐπίρ. ἀδίκως.
înjustiție θ. ἀδικία, παρανομία.
înlăcrimà (**a**) ῥ. προκαλῶ δάκρυα.
înlăcrimare, înlăcrimat ἀφ. καὶ μετ. δάκρυσις, δακρυσμένος.
înlănțuì (**a**) δεσμεύω, ἁλυσσοδένω. || a se înlănțuì δεσμεύομαι.
înlănțuire, înlănțuit ἀφ. καὶ μετ. ἁλυσσόδεσις, ἁλυσσοδεμένος.
înlăturà (**a**) ῥ. ἀπομακρύνω, ἀπορρίπτω.
înlăturare, înlăturat ἀφ. καὶ μετ. ἀπομάκρυνσις, ἀπομακρυσμένος.
înlăuntru ἐπίρ. ἴδε înăuntru.
înlemnì (**a**) ῥ. ξυλιάζω, κοκκαλώνω (ἐκ φόβου, ψύχους) | μένω ἔκπληκτος.
înlemnire, înlemnit ἀφ. καὶ μετ. ξύλιασις, ξυλιασμένος.
înlesnì (**a**) ῥ. εὐκολύνω, καθιστάνω εὔκολον | βοηθῶ χρηματικῶς, διευκολύνω. || a se înlesnì εὐκολύνομαι (χρηματικῶς), γίνομαι εὔκολος.
înlesnicios-oasă ἐ. εὔκολος, εὐκολυντικός.
înlesnire, înlesnit ἀφ. καὶ μετ. εὐκόλυνσις, εὐκολυμμένος.
înlesnitor-oare ἐ. διευκολυντικός, βοηθητικός.
înlocuì (**a**) ῥ. ἀντικαθιστάνω. ὑποκαθιστάνω | ἀναπληρώνω. || a se înlocuì ἀντικαθιστάνομαι.
înlocuire, înlocuit ἀφ. καὶ μετ. ἀντικατάστασις, ἀντικατεστημένος.
înlocuitor ἀ. ἀντικαταστάτης.
înmă θ. μήτηρ.
înmagazinà (**a**) ῥ. ἀποθηκεύω, ἐπισωρεύω.
înmagazinare, înmagazinat ἀφ. καὶ μετ ἀποθήκευσις, ἀποθηκευμένος.
înmânà (**a**) ῥ. παραδίδω, ἐγχειρίζω.
înmânare, înmânat ἀφ. καὶ μετ. ἐγχείρισις, ἐγχειρισμένος.
înmărmuri (**a**) ῥ. ἀπολιθώνω | ἀπολιθώνομαι, μένω ἔκπληκτος.
înmărmurire, înmărmurit ἀφ. καὶ μετ. ἀπολίθωσις, ἀπολιθωμένος.
înmatriculà (**a**) ῥ. ἐγγράφω εἰς τὸ μητρῶον.
înmatriculare, înmatriculat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ înmatriculà.
înmiit-ă ἐ. χιλιαπλάσιος.
înmlădià (**a**) ῥ. ἴδε mlădià.
înmormântà (**a**) ῥ. ἐνταφιάζω, κάπτω.
înmormântare, înmormântat ἀφ. καὶ μετ. ἐνταφίασις, ἐνταφιασμένος.
înmugurì (**a**) ῥ. βλαστάνω.
înmugurire, înmugurit ἀφ. καὶ μετ. βλάστησις, βλαστημένος.
înmuià (**a**) ῥ. ἐμποτίζω, διαβρέχω, μουσκεύω.
înmuiat, înmuiere μετ. καὶ ἀφ. ἐμποτισμένος, ἐμπότισις.
înmulțì (**a**) ῥ. πολλαπλασιάζω. || a se înmulțì πληθύνομαι.
înmulțire θ. πολλαπλασιασμός.
înmulțit μετ. πολλαπλασιασμένος.
înmulțitor-oare ἐ. πολλαπλασιάζων. || ἀ. πολλαπλασιαστής.
înmurgì (**a**) ῥ. ἐραβυάζει.
înnăbușì (**a**) ῥ. καταπνίγω, ἀποπνίγω, καταπνύω. || a se înnăbușì ἀσφυκτιῶ.
înnăbușire, înnăbușit ἀφ. καὶ μετ. κατάπνιξις, καταπνιγμένος. || ἐ. ὑποκωφος. || ἐπίρ. ὑποκώφως.
înnăbușitor-oare ἐ. ἀποπνικτικός, ἀσφυκτικός.
înnădì (**a**) ῥ. συνακρίζω, συνδέω | ἐπιμηκύνω (διὰ προθέσεως) | συναριθμῶ, πλέκω. || a se înnădì ἔρχομαι εἰς συνάφειαν, συνδέομαι, συγχάζω.
înnădire, înnădit ἀφ. καὶ μετ. συνάκρισις, συνακρισμένος.
înnăditurà θ. ἐπιμήκυνσις, προσήκη παράρτημα.
înnăduși (**a**) ῥ. ἱδρώνω | ἴδε înnăbuși.
înnădușire, înnădușit ἀφ. καὶ μετ. ἱδρωσις, ἱδρωμένος.
înnămeți (**a se**) ῥ. ἀποκλείομαι. σκεπάζομαι ὑπὸ χιόνων.
înnămețire, înnămețit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόκλεισις, ἀποκλεισμένος.
înnărăvì (**a**) ῥ. δίδω κακὰς συνηθείας, διαφθείρω (τὰ ἤθη). a se înnărăvì κακοσυνηθίζω, γίνομαι δυσήνιος (ἐπὶ ἵππων).
înnărăvire, înnărăvit ἀφ. καὶ μετ. κακοσυνήθισις, κακοσυνηθισμένος.
înnăscut-ă ἐ. ἔμφυτος.
înnăsturat-ă ἐ. κομβιοστόλιστος. κομψὸς, στρογγύλος.
înnebunì (**a**) ῥ. τρελλαίνω | παραφρονῶ.
înnebunire, înnebunit ἀφ. καὶ μετ. παραφρόνησις, παραφρονημένος.

înnec οὐ. πνιγμός.

înnecà (**a**) ῥ. πνίγω, ἀποπνίγω | πλημμυρῶ. ploaia a înnecat oraşul ἡ βροχὴ ἐπλημμύρησε τὴν πόλιν. || a se înnecà πνίγομαι. ἀποπνίγομαι | στραγγαλίζομαι. ἀγαλύομαι, s'a înnecat în lacrimi ἀνελύθη εἰς δάκρυα | ναυαγῶ, par'că ti s'au înnecat corăbiile ὡσὰν νὰ ἔπεσαν ἔξω τὰ καράβια σου (φρ.), s'a înnecat la mal ἐναυάγησεν εἰς τὴν παραλίαν, a se înnecà la datorii βυθίζομαι εἰς χρέη.

înnecăcios-oasă ἐ. ἀποπνικτικός, ἀσφυκτικός.

înnecăciune θ. πνιγμὸς | πλήμμυρα | καταβύθισις | ἀπόπνιξις, ἀσφυξία, înnecăciune în somn ἐφιάλτης.

înnecare, înnecat ἀφ. καὶ μετ. πνίξις, πνιγμένος.

înnegrì (**a**) ῥ. μαυρίζω | σκοτίζω | συκοφαντῶ. || a se înnegrì μαυρίζω, σκοτινιάζω.

înnegrire, înnegrit ἀφ. καὶ μετ. μαύρισις, μαυρισμένος.

înnegurà (**a se**) ῥ. καλύπτομαι ὑπὸ ὁμίχλης, σκοτινιάζω.

înnegurare, înnegurat ἀφ. καὶ μετ. σκοτινίασις, σκοτινιασμένος.

înnobilì (**a**) ῥ. ἐξευγενίζω. || a se înnobilì ἐξευγενίζομαι.

înnobilire, înnobilit ἀφ. καὶ μετ. ἐξευγένισις, ἐξευγενισμένος.

înnodà (**a**) ῥ. κομβοδένω | προσδένω. || a se înnodà προσδένομαι.

înnodare, înnodat ἀφ. καὶ μετ. πρόσδεσις, προσδεδεμένος.

înnoì (**a**) ῥ. ἀνανεώνω | ἐπανορθώνω | ἐπισκευάζω | νεωτερίζω. || a se înnoì ἀνανεώνομαι | ἀνανεώνω τὴν ἱματιοθήκην μου.

înnoire, înnoit ἀφ. καὶ μετ. ἀνανέωσις, ἀνανεωμένος.

înnoitură θ. ἀνανέωσις, ἀλλαγή.

înnomolì (**a se**) ῥ. πίπτω εἰς τὸν βόρβορον, λασπώνομαι | ἀποκλείομαι ὑπὸ τῶν χιόνων.

înnomolire, înnomolit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόκλεισις, ἀποκλεισμένος.

înnoptà (**a**) ῥ. νυκτώνει | διανυκτερεύω | καταλαμβάνομαι ὑπὸ τῆς νυκτός.

înnoptat μετ. σκοτεινιασμένος. || ἐ. σκοτεινός. || ἐπίρ. πρὸς τὸ ἑσπέρας. ἀργά.

înnorà (**a se**) ῥ. συννεφιάζω, σκοτεινιάζω | συνοφρυώνομαι.

înnorat μετ. συννεφιασμένος.

înnoroì (**a se**) ῥ. πίπτω εἰς τὸν βόρβορον, ρυπαίνομαι ὑπὸ τοῦ βορβόρου.

înnoroire, înnoroit ἀφ. καὶ μετ. βορβόρωσις, βορβορωμένος.

înnot ἐπίρ. κολυμβητεί.

înnotà (**a**) ῥ. κολυμβῶ | ἐπιπλέω | a înnotà voiniceşte κολυμβῶ μὲ ὀργυιάς.

înnotare ἀφ. κολύμβησις.

înnotat οὐ. κολύμβημα.

înnotător-oare οὐσ. κολυμβητής. || θ. πλ. πτερύγια (ἰχθύων).

înnotătură θ. κόλυμβος, διάνηξις.

inocent-ă ἐ. ἀθῷος.

inocenţă θ. ἀθωότης.

în-octavo ἐ. Τυπ. εἰς ὄγδοον.

inoculà (**a**) ῥ. ἐνοφθαλμίζω.

inoculare, inoculat ἀφ. καὶ μετ. ἐνοφθάλμισις, ἐνοφθαλμισμένος.

inoculaţi(un)e θ. ἐνοφθαλμισμός.

inodor-ă ἐ. ἄοσμος.

inofensiv-ă ἐ. ἀβλαβής.

inoportun-ă ἐ. ἄτοπος, ἄκαιρος. || ἐπίρ. ἀκαίρως.

inoportunitate θ. ἀκαιρία.

inorganic-ă ἐ. ἀνόργανος.

inorog ἀ. μονόκερως (μυθικὸν ζῷον) | Ζωολ. ρινόκερως, inorog de mare ἀρκτοφάλαινα.

inovà (**a**) ῥ. νεωτερίζω.

inovaţi(un)e θ. νεωτερισμός.

inovator-oare οὐσ. νεωτεριστής.

în-quarto ἐ. Τυπ. εἰς τέταρτον.

înrădăcinà (**a**) ῥ. ριζώνω. || a se înrădăcinà ριζώνομαι, διεισδύω.

înrădăcinare, înrădăcinat ἀφ. καὶ μετ. ρίζωσις, ριζωμένος.

înrăfturat-ă ἐ. ἐπισαγμένος.

înrăì (**a se**) ῥ. χειροτερεύω, διαστρέφομαι.

înrăire, înrăit ἀφ. καὶ μετ. χειροτέρευσις, χειροτερευμένος.

înrămurà (**a se**) ῥ. καλύπτομαι ὑπὸ κλάδων.

înrămurare, înrămurat ἀφ. καὶ μετ. κλάδωσις, κλαδωμένος.

înrăutăţì (**a**) ῥ. καθιστάνω κακόν. ||

a se înrăutăţi χειροτερεύω, διαστρέφομαι.
înrăutăţire, înrăutăţit ἀφ. καὶ μετ. χειροτέρευσις, χειροτερευμένος.
înrâuri (a) ῥ. ἐπηρεάζω, ἐνεργῶ.
înrâurire θ. ἐπήρεια, ἐπενέργεια.
înregimentà (a) ῥ. κατατάσσω (εἰς τὸν στρατόν, σύνταγμα). || a se înregimentà κατατάσσομαι.
înregimentare, înregimentat ἀφ. καὶ μετ. κατάταξις, κατατεταγμένος.
înregistrà (a) ῥ. προτοκολλῶ | καταχωρίζω, καταγράφω.
înregistrare, înregistrat ἀφ. καὶ μετ. πρωτοκόλλησις, πρωτοκολλημένος.
înregistrator ἀ. καταγραφεύς, πρωτοκολλητής.
înrodi (a) ῥ. καρποφορῶ, παράγω.
înrodire, înrodit ἀφ. καὶ μετ. καρποφόρησις, καρποφορημένος.
înroditor-oare ἐ. καρποφόρος.
înrolà (a) ῥ. κατατάσσω, καταγράφω.
înrolare, înrolat ἀφ. καὶ μετ. κατάταξις, καταταγμένος.
înroşì (a) ῥ. ἐρυθροβάφω. || a se înroşì κοκκινίζω.
înroşire, înroşit ἀφ. καὶ μετ. κοκκίνισις, κοκκινισμένος.
înrotat-ă ἐ. ὁλοστρόγγυλος.
înrouà (a) ῥ. μεταβάλλομαι εἰς δρόσον.
înrubinà (a) ῥ. κοκκινίζω ὡς ρουβίνιον.
înrudi (a) ῥ. συγγενεύω τινά. || a se înrudi συγγενεύομαι.
înrudire, înrudit ἀφ. καὶ μετ. συγγένευσις, συγγενευμένος.
îns ἀντ. αὐτός, eu însu-mi ἐγὼ αὐτός, ὁ ἴδιος, tu însu-ţi σύ αὐτός, el însu-şi αὐτὸς ὁ ἴδιος, noi însi-ne ἡμεῖς αὐτοί, voi înşi-vă σεῖς αὐτοί, ei însi-şi αὐτοὶ οἱ ἴδιοι | ἑαυτός, ἑαυτή, printr'însul δι' ἑαυτοῦ, intr'însul ἐν ἑαυτῷ. || ἀ. πρόσωπον, ἄτομον, doi înşi δύο ἄτομα.
însă σύνδ. ἀλλά.
însăilà (a) ῥ. διαρράπτω, τρυπώνω | ἐμβαλώνω | ἄρχομαι ἔργου.
însăilare, însăilat ἀφ. καὶ μετ. διάρραψις, διερραμμένος.
însăilător οὐ. τροπωτήρ.
însălbătăcit-ă ἐ. ἄγριος.
insalubritate θ. τὸ νοσῶδες, τὸ νοσηρόν.
insalubru-ă ἐ. νοσώδης, ἀνθυγιεινός.
însămărat-ă ἐ. σαμαρωμένος.
însănătoşì (a) ῥ. θεραπεύω. || a se însănătoşì θεραπεύομαι, ἀναρρωννύω, ἀναλαμβάνω.
însănătoşire, însănătoşit ἀφ. καὶ μετ. θεράπευσις, θεραπευμένος.
însângerà (a) ῥ. αἱματώνω, αἱματοκυλίω.
însângerare, însângerat ἀφ. καὶ μετ. αἱμάτωσις, αἱματωμένος.
insanitate θ. φρενοβλάβεια.
însărcinà (a) ῥ. φορτώνω, ἐπιφορτίζω. || a se însărcinà ἐπιφορτίζομαι, μένω ἔγκυος.
însărcinare ἀφ. φόρτωσις, ἐπιφόρτωσις. || θ. ἀποστολή, ἐγκυμοσύνη.
însărcinat μετ. φορτωμένος | ἐπιφορτισμένος | însărcinat de afaceri ἐπιτετραμμένος. || θ. ἔγκυος.
însăxănà (a) ῥ. θέτω ἐντὸς σάκκου, φορτώνω.
însăxănare, însăxănat ἀφ. καὶ μετ. φόρτωσις, φορτωμένος.
înscârbi (a) ῥ. ἀηδιάζω, ἀποστρέφομαι.
înscârbire, înscârbit ἀφ. καὶ μετ. ἀηδίασις, ἀηδιασμένος.
înscăunà (a) ῥ. ἐνθρονίζω. || a se înscăunà ἐνθρονίζομαι.
înscăunare, înscăunat ἀφ. καὶ μετ. ἐνθρόνισις, ἐνθρονισμένος.
insceptrat-ă ἐ. σκηπτροῦχος.
înscrie (a) ῥ. ἐγγράφω. || a se înscrie ἐγγράφομαι.
înscriere θ. ἐγγραφή.
inscripţi(un)e θ. ἐπιγραφή.
inscris μετ. ἐγγεγραμμένος.
însdrăveni (a se) ῥ. ἐνισχύομαι, ἐνδυναμώνομαι | ἀναλαμβάνω.
însdrăvenire, însdrăvenit ἀφ. καὶ μετ. ἐνίσχυσις, ἐνισχυμένος.
insectă θ. ἔντομον.
insecticid-ă ἐ. ἐντομοκτόνος.
insectivor-ă ἐ. ἐντομοφάγος.
înşelà (a) ῥ. ἐπισάττω, σαμαρώνω.
înşelà (a) ῥ. ἀπατῶ, καταχρῶμαι | ἀποπλανῶ, διαφθείρω. || a se înşelà ἀπατῶμαι, mă înşel în socoteli κακῶς ὑπολογίζω.
înşelăciune θ. ἀπάτη | δόλος | ἀπιστία (συζύγου).

înșelare, înșelat ἀφ. καὶ μετ. ἀποπλάνησις, ἀποπλανημένος.
înșelător-oare ἐ. ἀπατηλός, δόλιος. ‖ ἀ. ἀπατεών, πλάνος.
înșelătorie θ. ἀπάτη, δολιότης.
însemn οὐ. παράσημον.
însemnà (**a**) ῥ. σημειώνω, λαμβάνω σημείωσιν | καταχωρίζω | σημαίνω, ce însemnează aceasta? τί σημαίνει τοῦτο; ‖ a se însemnà διακρίνομαι.
însemnare, însemnat ἀφ. καὶ μετ. σημείωσις, σημειωμένος, ὁ φέρων σημεῖον, om însemnat ἄνθρωπος σημειωμένος (κοιν.) | διακεκριμμένος, scriitor însemnat συγγραφεὺς διακεκριμμένος, puțin însemnat μικρᾶς σημασίας.
însemnătate θ. σημασία.
inseninà (**a se**) ῥ. αἰθριάζει, γαληνιᾷ, timpul se înseninează ὁ καιρὸς διορθώνεται.
înseninare, înseninat ἀφ. καὶ μετ. αἰθρίασις, αἰθριασμένος.
insensibil-ă ἐ. ἀναίσθητος. ‖ ἐπίρ. ἀναισθήτως.
insensibilitate θ. ἀναισθησία.
insensibilizà (**a**) ῥ. ἀναισθητῶ.
insensibilizare, insensibilizat ἀφ. καὶ μετ. ἀναισθήτησις, ἀναισθητημένος.
insensibilizator οὐ. Ἰατρ. ἀναισθητικόν, ναρκωτικόν.
inseparabil-ă ἐ. ἀχώριστος, ἀδιαίρετος.
inserà (**a**) ῥ. καταχωρίζω.
înserà (**a**) ῥ. νυκτώνει, βραδυάζει.
inserare θ. καταχώρισις, καταχωρισμός.
înserat οὐ. ἑσπέρα, στιγμὴ καθ' ἣν νυκτώνει. ‖ ἐπίρ. πρὸς τὸ ἑσπέρας.
inserți(un)e θ. καταχώρισις παρεμβολή.
insetà (**a**) ῥ. διψῶ.
însetare, însetat ἀφ. καὶ μετ. δίψασις, διψασμένος. ‖ ἐ. διψαλέος, ἄπληστος.
însetoșà (**a**) ῥ. ἴδε însetà.
înșeuà (**a**) ῥ. ἐπισάττω, σαμαρώνω.
înșeuare, înșeuat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίσαξις, ἐπεσαγμένος.
înșfăcà (**a**) ῥ. συλλαμβάνω, ἁρπάζω, γραπώνω.
înșfăcare, înșfăcat ἀφ. καὶ μετ. σύλληψις, συνειλημμένος.
insidios-oasă ἐ. ὕπουλος, δόλιος, ἐπίβουλος. ‖ ἐπίρ. ὑπούλως.
insigniu οὐ. τεχνόσημον.

insinuà (**a**) ῥ. παρεισάγω, αἰνίττομαι.
insinuant-ă ἐ. ἐπαγωγός, ὑπεισαγόμενος.
insinuare, insinuat ἀφ. καὶ μετ. παρείσαξις, παρεισαγμένος.
insinuați(un)e θ. ὑπαινιγμός, παρείσαξις.
insipid-ă ἐ. ἀνούσιος, ἄχαρις.
înșirà (**a**) ῥ. ὁρμαθιάζω, περνῶ εἰς νῆμα) | εὐθυγραμμίζω, κατατάσσω διηγοῦμαι, a înșirà la minciuni ταῖς κόβω, a înșirà la prostii διηγοῦμαι ἀνοησίας. ‖ a se înșirà ὁρμαθιάζομαι | înșir-te mărgărite μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρό. ἀρχὴ τοῦ παραμυθιοῦ (ἐν ταῖς διηγήσεσι) | διήγησις ἄνευ συνεχείας.
înșirare, înșirat ἀφ. καὶ μετ. ὁρμαθίασις, ὁρμαθιασμένος.
înșiruì (**a**) ῥ. ἴδε înșirà.
insistà (**a**) ῥ. ἐπιμένω.
insistență θ. ἐπιμονή.
insociabil-ă ἐ. ἀκοινώνητος.
insolați(un)e θ. ἡλίασις.
insolent-ă ἐ. αὐθάδης, προπετής. ‖ ἐπίρ. αὐθαδῶς.
insolență θ. αὐθάδεια, προπέτεια, ὑπεροφία.
insolit-ă ἐ. ἀσυνήθης, παράδοξος.
insolubil-ă ἐ. ἀδιάλυτος | ἄλυτος, ἀνεξήγητος.
insolubilitate θ. τὸ ἀδιάλυτον, ἄλυτον προβλήματος.
insolvabil-ă ἐ. ἀναξιόχρεως.
insolvabilitate θ. τὸ ἀναξιόχρεον.
insomnie θ. ἀϋπνία.
înșomoltăci (**a**) ῥ. περιστρέφω, περικαλύπτω, κουβαριάζω.
insondabil-ă ἐ. ἀβύθιστος | ἀνεξιχνίαστος.
însoți (**a**) ῥ. συνοδεύω. ‖ a se însoți συνοδεύομαι, συντροφιάζω, συχνάζω, spune-mi cu cine te însoțești, să-ți spun cine ești ὅμοιος τὸν ὅμοιον καὶ ἡ κοπριὰ στὰ λάχανα (παρ.) | νυμφεύομαι.
însoțire, însoțit ἀφ. καὶ μετ. συνόδευσις, συνωδευμένος.
însoțitor-oare οὐσ. σύντροφος, ὁδηγός.
înspăimântà (**a**) ῥ. ἐκφοβίζω. ‖ a se înspăimântà φοβοῦμαι, τρομάζω.
înspăimântare, înspăimântat ἀφ. καὶ μετ. ἐκφόβισις, ἐκφοβισμένος.

înspăimântător-oare ὲ. τρομακτικός. φοβερός.
inspectà (**a**) ῥ. ἐπιθεωρῶ. ἐπιβλέπω.
inspectare, inspectat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιθεώρησις, ἐπιθεωρημένος.
inspecți|une θ. ἐπιθεώρησις.
inspector-oare οὐσ. ἐπιθεωρητής.
inspectorat οὐ. γραφεῖον ἢ ὑπηρεσία ἐπιθεωρητοῦ.
înspinà (**a**) ῥ. κεντῶ, ἀγκυλώνω, κεντρίζω.
înspinare, înspinat ἀφ. καὶ μετ. κέντησις, κεντημένος.
inspirà (**a**) ῥ. ἐμπνέω. || a se inspirà ἐμπνέομαι.
inspirare, inspirat ἀφ. καὶ μετ. ἔμπνευσις, ἐμπνευσμένος.
inspirați|une θ. ἔμπνευσις, εἰσπνοή.
inspirator-oare ὲ. ἐμπνευστικός, εἰσπνευστικός.
înspițà (**a**) ῥ. ἀκτινώνω (τροχόν).
înspițare, înspițat ἀφ. καὶ μετ. ἀκτίνωσις, ἀκτινωμένος.
însplinat οὐ. σπλῆνα (νόσος τῶν ζώων).
însponcà (**a**) ῥ. πορπώνω.
însponcare, însponcat ἀφ. καὶ μετ. πόρπωσις, πορπωμένος.
însprincenat-ă ὲ. ὀφρυώδης, φρυδᾶς.
înspulberat-ă ὲ. ἴδε spulberat.
înspumat-ă ὲ. ἀφρώδης, ἀφρόεις.
instabil-ă ὲ. ἀσταθής.
instabilitate θ. ἀστάθεια.
instalà (**a**) ῥ. ἐγκαθιστάνω, ἐγκαθιδρύω. || a se instalà ἐγκαθιδρύομαι.
instalare, instalât ἀφ. καὶ μετ. ἐγκαθίδρυσις, ἐγκαθιδρυμένος.
instalați|une θ. ἐγκατάστασις.
instanță θ. ἀγωγή, de prima instanță πρωτοδίκως.
instaneitate θ. ἀκαριαῖον.
instantaneu-ă ὲ. ἀκαριαῖος. οὐ. στιγμαῖον. || ἐπίρ. στιγμιαίως. ἀκαριαίως.
înstărì (**a**) ῥ. πλουτίζω. πλουτῶ.
înstărire, înstărit ἀφ. καὶ μετ. πλούτισις, πλουτισμένος.
înstelat-ă ὲ. ἀστερόεις, ἀστεροπλήθης.
instigà (**a**) ῥ. ποτρέπω (εἰς στασιασμόν).
instigare, instigat ἀφ. καὶ μετ. πρότρεψις, προτετραμμένος.
instigați|une θ. προτροπή. παρόρμησις (εἰς συστασιασμόν).
instigator-oare οὐσ. πρωταίτιος, παρακινητής.
înștiințà (**a**) ῥ. δηλοποιῶ, γνωστοποιῶ, προειδοποιῶ.
înștiințare, înștiințat ἀφ. καὶ μετ. δηλοποίησις, δηλοποιημένος.
instinct οὐ. ἔνστιγκτον.
instinctiv-ă ὲ. αὐτόματος, ὁρμέμφυτος. || ἐπίρ. ὁρμεμφύτως.
instituì (**a**) ῥ. συστήνω, θεσπίζω. || a se instituì συστήνομαι.
instituire, instituit ἀφ. καὶ μετ. θέσπισις, θεσπισμένος.
institut οὐ. Ἱνστιτοῦτον | σχολεῖον μέσης παιδεύσεως.
Institute θ. πλ. Νομ. Εἰσηγήσεις.
instituți|une θ. σύστασις, καθίδρυσις | καθίδρυμα.
institutor-oare οὐσ. παιδαγωγός, γραμματοδιδάσκαλος.
înstrăinà (**a**) ῥ. ἀποξενώνω | ἀπομακρύνω. || a se înstrăinà ἐκπατρίζομαι.
înstrăinare, înstrăinat ἀφ. καὶ μετ. ἀποξένωσις, ἀποξενωμένος.
instrucți|une θ. διδασκαλία, παιδεία | γνῶσις. σοφία, μόρφωσις, μάθησις | ὁδηγία Νομ. προανάκρισις.
instructiv-ă ὲ. διδακτικός.
instructor ἀ. διδάσκαλος | προγυμναστὴς στρατιωτῶν jude instructor ἀνακριτής.
instruì (**a**) ῥ. διδάσκω, ἀνακρίνω. || a se instruì διδάσκομαι.
instruire, instruit ἀφ. καὶ μετ. δίδαξις, διδαγμένος.
instrument οὐ. ἐργαλεῖον, ὄργανον | μουσικὸν ὄργανον.
instrumentà (**a**) ῥ. ὀργανοποιῶ, μελοποιῶ, κρουματοποιῶ.
instrumental-ă ὲ. κρουματικός.
instrumentare, instrumentat ἀφ. καὶ μετ. μελοποίησις, μελοποιημένος.
instrumentați|une θ. κρουμάτωσις.
instrumentist ἀ. ὀργανοποιός.
înstrunà (**a**) ῥ. τείνω (χορδὴν τόξου) | σφίγγω τὸ ψάλλιον (ἵππου) | χαλινώνω χορδίζω λύραν.
înstrunare, înstrunat ἀφ. καὶ μετ. χαλίνωσις, χαλινωμένος.
insubordonat-ă ὲ. ἀπειθής, ἀπειθάρχητος. ἀνυπότακτος.

insubordonaţi un e θ. ἀπειθαρχία, ἀνυποταξία.
insuficient-ă ἐ. ἀνεπαρκής. ‖ ἐπίρ. ἀνεπαρκῶς.
insuficienţă θ. ἀνεπάρκεια.
insufla (**a**) ῥ. ἐμφυσῶ, ἐμπνέω, ὑποβάλλω.
insuflare, insuflat ἀφ. καὶ μετ. ζωογόνησις, ζωογονημένος.
insufleţi (**a**) ῥ. ζωογονῶ ἐνθαρρύνω.
insufleţire, insufleţit ἀφ. καὶ μετ. ζωογόνησις, ζωογονημένος.
insufleţitor-oare ἐ. ζωογόνος, ἐνθαρρυντικός.
insulă θ. νῆσος.
insular-ă ἐ. νησιωτικός. οὐσ. νησιώτης.
insultă θ. ὕβρις· προσβολή.
insultà (**a**) ῥ. ὑβρίζω. προσβάλλω. χλευάζω.
insultat μετ. ὑβρισμένος.
insultaror-oare ἐ. ὑβριστικός. προσβλητικός. ‖ οὐσ. ὑβριστής.
insumà (**a**) ῥ. προσθέτω.
insumare, insumat ἀφ. καὶ μετ. πρόσθεσις, προστεθειμένος.
insuportabil-à ἐ. ἀνυπόφορος. ἀφόρητος. ‖ ἐπίρ. ἀφορήτως.
insurà (**a**) ῥ. νυμφεύω ἄνδρα. ‖ a se insurà νυμφεύομαι. λαμβάνω γυναῖκα ἐνώνομαι.
insurat μετ. νυμφευμένος. ἐ. ἔγγαμος. ‖ οὐ. γάμος.
insurăţel ἀ. νεόγαμος.
insurătoare θ. γάμος.
insurecţi(un)e θ. ἐξανάστασις. στάσις, ἀνταρσία.
insurgent ἀ. ἐπαναστάτης, σταστιαστής, ἀντάρτης.
insurì (**a**) ῥ. ὑποπολιοῦμαι, γηράσκω.
insurire, insurit ἀφ. καὶ μετ. ὑποπολίωσις· ὑποπολιωμένος.
înşurupà (**a**) ῥ. κοχλιώνω, διδώνω.
înşurupare, înşurupat ἀφ. καὶ μετ. κοχλίωσις, κοχλιωμένος. οὐ. κοχλίωμα.
insuşì a-şi ῥ. ἰδιοποιοῦμαι. σφετερίζομαι.
insuşire ἀφ. ἰδιοποίησις. ‖ θ. σφετερισμός | ἰδιότης.
insuşit μετ. ἐξιδιασμένος. ‖ ἐ. ἴδιος. ἰδιαίτερος.
insuti (**a**) ῥ. ἑκατονταπλασιάζω.
insutit-ă ἐ. ἑκατονταπλάσιος.
intabulament οὐ. στεφάνη.
intact-ă ἐ. ἄθικτος, ἀνέπαφος. ἀκέραιος.
întâietate θ. προτέρησις. πρωτεῖα.
întâiu-ă ἐ. πρῶτος. ‖ ἐπίρ. πρῶτον.
întâlni (**a**) ῥ. συναντῶ. ‖ a se întâlni συναντῶμαι.
întâlnire θ. συνάντησις.
întâlniş οὐ. συνάντησις.
întâlnit μετ. συνηντημένος.
întâlnitură θ. παράλυσις μερική.
întâmpinà (**a**) ῥ. προϋπαντῶ ὑποδέχομαι | προσλαμβάνω | ἀντιλέγω, κάμνω τὴν παρατήρησιν· συναντῶ. a întâmpinat greutăţi ἀπήντησε δυσκολίας | ἐγκαρτερῶ, ὑπομένω. nu poate întâmpinà cheltuelile sale δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἀπαντήσῃ τὰ ἔξοδά του. ‖ a se întâmpinà συναντῶμαι.
întâmpinare ἀφ. προϋπάντησις. ‖ θ. Întâmpinarea Domnului ἡ Ὑπαπαντή.
întâmpinat μετ. προϋπαντημένος.
întâmplà a se ῥ. συμβαίνει. ἐπισυμβαίνει. orice s'ar întâmplà, întâmplă-se ὅ,τι γίνῃ ἂς γίνῃ· φρ.
întâmplare θ. γεγονός. συμβεβηκός | εὐκαιρία. συγκυρία. σύμπτωσις· τύχη, din întâmplare ἐκ τύχης. la întâmplare εἰς τὴν τύχην.
întâmplat μετ. γεγονώς.
întâmplător-oare ἐ. τυχαῖος. ἐκ περιστάσεως. ‖ ἐπίρ. τυχαίως.
intangibil-à ἐ. ἄψαυστος.
întărâtà (**a**) ῥ. ἐρεθίζω. ἐξοργίζω | διεγείρω. ‖ a se întărâtà διεγείρομαι, ἐρεθίζομαι.
întărâtare, întărâtat ἀφ. καὶ μετ. ἐρέθισις. ἐρεθισμένος.
înţărcà (**a**) ῥ. ἀπογαλακτίζω. ἀποσηλάζω. unde şi-a întărcat dracul copiii εἰς τοῦ διαβόλου τὴν μάνα· φρ. ἀποσυνηθίζω. στεροῦμαι· συνεκδ.
înţărcare, înţărcat ἀφ. καὶ μετ. ἀποθήλασις. ἀποθηλασμένος. ‖ οὐ. ἀπογαλακτισμός. ἀπόκομμα (κοιν.).
înţărcătoare θ. πομνιοστάσιον. στάνη.
întări (**a**) ῥ. σκληρύνω, στερεοποιῶ | ἐνδυναμώνω· ὀχυρώνω· ἐπικυρώνω | στερεώνω. binecuvântarea părinţilor întăreşte casa copiilor εὐχαὶ γονέων στηρίζουσιν οἴκους τέκνων· ἐπιρρωνύω. ‖ a se întări ἐνδυναμώνομαι, ἐνισχύομαι.

întărire, întărit ἀφ. καὶ μετ. ἐνδυνάμωσις, ἐνδυναμωμένος.
întăritor-oare ἐ. ἐνδυναμωτικός, ἐνισχυτικὸς | τονωτικός, ἀναληπτικὸς | lucrări întăritoare ὀχυρωματικὰ ἔργα.
întăritură θ. ὀχύρωμα, χαράκωμα, προτείχισμα.
întârzià (a) ῥ. ἀργοπορῶ, μένω ἀργά, am întârziat la teatru ἐπέστρεψα ἀργὰ ἀπὸ τὸ θέατρον, am întârziat plecarea lui ἠργοπόρησα τὴν ἀναχώρησίν του.
întârziat, întârziere μετ. καὶ ἀφ. ἀργοπορημένος, ἀργοπόρησις.
întârzietor-oare ἐ. καθυστερῶν.
integrà (a) ῥ. Μαθ. ὁλοκληρῶ.
integral-ă ἐ. ὁλόκληρος. || ἐπίρ. ὁλοσχερῶς. || θ. Μαθ. ὁλοκληρωτικὴ ποσότης.
integrant-ă ἐ. ὁλοκληρωτικός.
integraţiune θ. ὁλοκλήρωσις.
integritate θ. ἀδιάφθορον, ἀκεραιότης χαρακτῆρος.
integru-ă ἐ. ἀδιάφθορος, ἀδωροδόκητος.
intelect οὐ. τὸ νοητικόν, διάνοια, νοῦς.
intelectual-ă ἐ. καὶ οὐσ. νοητικός, πνευματικός, διανοητικός. || ἐπίρ. νοητικῶς.
înţelegător-oare ἐ. λογικός, νοήμων.
înţelege (a) ῥ. ἐννοῶ, ai înţeles? καταλαβες: || a se înţelege ἐννοοῦμαι, συνεννοοῦμαι, συμφωνῶ, m'am înţeles cu el să plecăm συνεφώνησα μετ'αὐτοῦ νὰ ἀναχωρήσωμεν, ce se înţelege prin acest cuvânt τί θὰ εἰπῇ αὐτὸς ὁ λόγος, se înţelege dela sine οἰκοθεν ἐννοεῖται.
înţelegere θ. νόησις, συνεννόησις, în bună înţelegere ἐν ἁρμονίᾳ | συνενοχή.
înţeleni (a) ῥ. μένω ἀχεώρητος | μένω ἔκπληκτος (συνεκδ.). || a se înţeleni μένω ἀχεώρητος, ἀκίνητος | ἐορτάζω.
înţelenire, înţelenit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ înţeleni.
înţelepciune θ. φρόνησις, σοφία.
înţelept-eaptă ἐ. φρόνιμος, νουνεχής, σοφός. || ἐπίρ. νουνεχῶς. || ἀ. σοφός.
înţelepţeşte ἐπίρ. σοφῶς, νουνεχῶς.
înţelepţi (a) ῥ. καθιστάνω φρόνιμον. || a se înţelepţi φρονιμεύω.
înţeles μετ. ἐννοημένος, συνεννοημένος, greu de înţeles δυσνόητος, om de înţeles ἄνθρωπος καλόβολος. || οὐ. ἔννοια, ἀντιληπτικόν, înţeles greşit κακὴ ἀντίληψις, plin de înţeles σημαντικός.
inteligent-ă ἐ. νοήμων, ἔξυπνος. || ἐπίρ. νοημόνως.
inteligenţă θ. διάνοια, νοῦς, νοημοσύνη.
inteligibil-ă ἐ. εὐκατάληπτος, εὐνόητος. || ἐπίρ. εὐνοήτως.
întemeià (a) ῥ. ἱδρύω. || a se întemeià ἱδρύομαι, στηρίζομαι.
întemeiat, întemeiere μετ. καὶ ἀφ. ἱδρυμένος, ἵδρυσις.
întemeietor-oare οὐσ. ἱδρυτής.
întemniţà (a) ῥ. ἐγκαθείργω, φυλακίζω
întemniţare, întemniţat ἀφ. καὶ μετ. ἐγκάθειρξις, ἐγκαθειργμένος.
întemperanţă θ. ἀκρασία, ἀσωτεία, ἀκολασία.
întemperie θ. κακοκαιρία.
întempestiv-ă ἐ. ἄκαιρος, ἄτοπος. || ἐπίρ. ἀτόπως.
întendent ἀ. ἐπιστάτης, οἰκονόμος, întendent şef ἔξαρχος.
întendenţă θ. ἐπιστασία, οἰκονομία.
întens-ă ἐ. ἔντονος, ἰσχυρός.
întensitate θ. ἔντασις.
întensiv-ă ἐ. ἔντονος, ἐντατικός. || ἐπίρ. ἐντόνως.
întentà (a) ῥ. κινῶ, ἐγείρω.
întentare, întentat ἀφ. καὶ μετ. ἔγερσις, ἐγειρμένος.
întenţional-ă ἐ. σκόπιμος, θελητός.
întenţionat-ă ἐ. διατεθειμένος | σκόπιμος, ἀπὸ σκοποῦ.
întenţiune θ. σκοπός, πρόθεσις, γνώμη.
înţepà (a) ῥ. κεντῶ, κεντρίζω, διαπερῶ διὰ πασσάλου | προσβάλλω (συνεκδ.). || a se înţepà κεντῶμαι.
înţepa e, înţepat ἀφ. καὶ μετ. κέντησις, κεντημένος. || ἐ. ἐπιτηδευμένος.
înţepător-oare ἐ. ὀξύς, νύσσων, σουβλερός.
înţepătură θ. νύξις.
înţepeneală θ. κόπος, πιάσιμον. ἀγκύλωσις.
înţepeni (a) ῥ. στερεώνω, ἐντείνομαι. || a se înţepeni στερεώνομαι, ἐνοφηγώνομαι, ἀγκυλώνομαι, s'a înţepenit pe loc ἔμεινεν ἐμβρόντητος, ἐκοκκάλωσε.
înţepenite, înţepenit ἀφ. καὶ μετ. στερέωσις, στερεωμένος.

inţepuşà (**a**) ῥ. διαπερῶ εἰς ὀβελόν, ἀνασκολοπίζω.
intercalà (**a**) ῥ. παρεμβάλλω.
intercalare, intercalat ἀφ. καὶ μετ. παρεμβολή, παρεμβεβλημένος. ‖ ὲ. ἐμβόλιμος.
intercede (**a**) ῥ. μεσιτεύω, ἱκετεύω, πρεσβεύω.
interceptà (**a**) ῥ. ἀποκλείω, παρεμποδίζω.
interceptare, interceptat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόκλεισις, ἀποκλεισμένος.
intercesiune θ. πρέσβευσις, μεσιτεία.
intercesor ἀ. πρεσβευτής, μεσολαβῶν.
intercostal-ă ἐ. μεσοπλεύριος.
interdicţi(un)e θ. ἀπαγόρευσις.
interegnu οὐ. μεσοβασιλεία.
interes οὐ. συμφέρον.
interesà (**a**) ῥ. ἐνδιαφέρω, ἐγκαρπίζω, ἀποβλέπω. a se interesà ἐνδιαφέρομαι.
interesant-ă ἐ. ἐνδιαφέρων, σπουδαῖος.
interesare, interesat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ interesà. ‖ ὲ. φιλοκερδής.
interfolià (**a**) ῥ. παρενθέτω μεταξὺ τῶν φύλλων.
interim οὐ. διάλειμμα, ad-interim προσωρινῶς.
interimar-ă ἐ. ἀναπληρωματικός.
interimat οὐ. ἀναπλήρωσις.
interior-oară ἐ. ἐσωτερικός. ‖ οὐ. τὸ ἐσωτερικόν. ‖ ἐπίῤ. ἐσωτερικῶς.
interjeoţiune θ. Γραμ. ἐπιφώνημα.
interlinià (**a**) ῥ. διαστιχίζω.
interliniar-ă ἐ. διάστιχος, παρεγγεγραμμένος.
interlinie θ. διάστιχον.
interlocutor-oare οὐσ. συνομιλητής.
interlocutoriu-e ἐ. Νομ. προδικαστικός.
interlop-ă ἐ. λαθρεμπορικός, ὕποπτος.
intermediar-ă ἐ. διάμεσος, μεσολαβῶν.
intermediu οὐ. Μουσ. πρόεμβολον | διάμεσον.
interminabil-ă ἐ. ἀτελεύτητος.
intermisi(un)e θ. διάλειψις, διακοπή.
intermitent-ă ἐ. διαλείπων.
intermitenţă θ. διάλειψις.
intermuscular-ă ἐ. ἐνδομυϊκός.
intern-ă ἐ. ἐσωτερικός, ministru de interne ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν. ‖ ἀ. ἐσωτερικὸς (ἰατρός).
internà (**a**) ῥ. ἐγκλείω.
internare, internat ἀφ. καὶ μετ. ἔγκλεισις, ἐγκεκλεισμένος. ‖ οὐ. ὑποτροφεῖον. θέσις ἐσωτερικοῦ ἰατροῦ.
internaţional-ă ἐ. διεθνής.
internunciu ἀ. ἀντιπρέσβυς τοῦ Πάπα.
interoceanic-ă ἐ. μεσωκεάνιος.
interogà (**a**) ῥ. ἀνακρίνω.
interogare, interogat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάκρισις, ἀνακεκριμένος.
interogaţi(un)e θ. ἀνάκρισις.
interogativ-ă ἐ. ἐρωτηματικός. ‖ οὐ. Γραμ. ἐρωτηματικόν.
interogatoriu-e ἐ. ἐρωτηματοκριτικός. ‖ οὐ. ἀνάκρισις.
interpelà (**a**) ῥ. ἐπερωτῶ.
interpelare, interpelat ἀφ. καὶ μετ. ἐπερώτησις, ἐπερωτημένος.
interpelaţi(un)e θ. ἐπερώτησις.
interpelator ἀ. ἐπερωτητής.
interpolà (**a**) ῥ. παρεγγράφω, παρεισάγω.
interpolare, interpolat ἀφ. καὶ μετ. παρείσαξις, παρεισαγμένος.
interpolaţi(un)e θ. παρεγγραφή, παρεισαγωγή.
interpolator ἀ. παρεμβολεύς.
interpretà (**a**) ῥ. ἑρμηνεύω, ἐκλαμβάνω.
interpretare, interpretat ἀφ. καὶ μετ. ἑρμήνευσις, ἑρμηνευμένος.
interpr.taţi(un)e θ. ἑρμηνεία, μετάφρασις.
interpretativ-ă ἐ. ἑρμηνευτικός.
interpune (**a**) ῥ. παρεμβάλλω. ‖ a se interpune παρεντίθεμαι, μεσολαβῶ.
interpunoţi(une) θ. διάστιξις.
interpunere ἀφ. παρένθεσις, ἐπέμβασις, μεσολάβησις.
interpus μετ. παρεντεθειμένος.
interseoţi(un)e θ. Γεωμ. διατομή.
interstiţiu οὐ. διάλειμμα, μεσοδιάστημα.
intertropical-ă ἐ. μεσοτροπικός.
inţeruşà (**a**) ῥ. στερεώνω διὰ πασσάλων.
inţeruşare, inţeruşat ἀφ. καὶ μετ. πασσάλωσις, πασσαλωμένος.
interval οὐ. διάλειμμα, διάστημα (χρόνου).
intervenì (**a**) ῥ. ἐπεμβαίνω, παρεμβαίνω, μεσολαβῶ.
intervenire, intervenit ἀφ. καὶ μετ. μεσολάβησις, μεσολαβημένος.

intervenţi un e θ. ἐπέμβασις, μεσολάβησις.
intervertì (a) ῥ. ἀνατρέπω, μετατρέπω, μεταστρέφω.
intervertire, intervertit ἀφ. καὶ μετ. μετάστρεψις, μετεστραμμένος.
interview οὐ. συνέντευξις (πευθῆνος).
interviewà (a) ῥ. συντυγχάνω (ἐπὶ πευθῆνος).
interviewat μετ. συνεντευγμένος.
interzice (a) ῥ. ἀπαγορεύω.
interzicere, interzis ἀφ. καὶ μετ. ἀπαγόρευσις, ἀπηγορευμένος.
înţesà (a) ῥ. ὑπερπληρώνω, παραγεμίζω. || a se înţesà ὑπερπληρώνομαι.
înţesare, înţesat ἀφ. καὶ μετ. ὑπερπλήρωσις, ὑπερπληρωμένος.
înţestat-ă ἐ. ἰσχυρογνώμων.
intestin-ă ἐ. ἐμφύλιος. || οὐ. ἔντερον.
intestinal-ă ἐ. ἐντερικός.
înteţì (a) ῥ. ὠθῶ, βιάζω | ἐνισχύω, διπλασιάζω. || a se înteţì ἐπιμένω, διπλασιάζω τὰς προσπαθείας.
înteţire, înteţit ἀφ. καὶ μετ. ὤθησις, ὠθημένος.
înţiglat-ă ἐ. χονδροειδής.
intim-ă ἐ. ἐνδόμυχος, στενός, οἰκεῖος. || ἐπίρ. ἐνδομύχως.
intimà (a) ῥ. παραγγέλλω, ἐντέλλομαι | Νομ. κλητεύω.
intimare, intimat ἀφ. καὶ μετ. κλήτευσις, κλητευμένος.
intimidà (a) ῥ. ἐκφοβίζω.
intimidare, intimidat ἀφ. καὶ μετ. ἐκφόβισις, ἐκφοβισμένος.
intimitate θ. οἰκειότης, στενὴ σχέσις.
întinà (a) ῥ. βορβορώνω | ἀκαθαρταίνω (συνεκδ.).
întinare, întinat ἀφ. καὶ μετ. βορβόρωσις, βορβορωμένος.
înţinat-ă ἐ. ἑτοιμόρροπος.
întinde (a) ῥ. ἐκτείνω | τείνω, i-a întins mâna τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα, a întinde o cursă τείνω παγῖδα | ἐντείνω, a întinde arcul ἐντείνω τὴν χορδὴν τόξου | παραθέτω, a întinde masa παραθέτω τράπεζαν | διευθύνομοι, βαδίζω, a întins-o spre casa διηυθύνθη πρὸς τὴν οἰκίαν | μακρύνω, a întinde vorba μακρύνω τὴν ὁμιλίαν | ἁπλώνω, a întinde pânzele ἁπλώνω τὰ πανιά. || a se întinde ἐκτείνομαι | ἁπλώνομαι, cât ţi-e pătura atât te întinde κατὰ τὸ πάπλωμα καὶ τὸ ξάπλωμα (φρ.) | nu te întinde la vorba κόψε το | τολμῶ, se cam întinde ὑπερβαίνει τὰ ἐσκαμμένα, a se întinde la caşcaval παραπαίρνω πρόσωπον (φρ.) | διαδίδομαι, ἐπεκτείνομαι.
întindere ἀφ. ἔκτασις, ἐπέκτασις, διάρκεια.
întineri (a) ῥ. ἀνανεάζω, ξανανειώνω.
întinerire, întinerit ἀφ. καὶ μετ. ἀνανέασις, ἀνανεασμένος.
întinge (a) ῥ. διαβρέχω ἐν ἀρτύματι.
întins μετ. ἐκτεταμένος. || ἐ. εὐρύχωρος, farfurie întinsă πινάκιον ἀβαθές, câmp întins ἐκτεταμένη πεδιάς. || ἐπίρ. ἁπλωτά, îl lasă întins τὸν ξαπλώνει φαρδύν, πλατὺν | κατ' εὐθεῖαν, o luà întins spre casa ἔφυγε κατ' εὐθεῖαν, δρομαίως πρὸς τὴν οἰκίαν. || οὐ. ἔκτασις.
întins μετ. ἀρτυμένος.
întinsoare θ. τέντωμα (κοιν.) | λωρίον ὑποδηματοποιοῦ.
întinzător οὐ. μηχάνημα ὑφαντηρίου ἐντεῖνον τὸ ἱστίον, ξίγκλα.
întipărì (a) ῥ. τυπώνω, ἐντυπώνω | χαράττω, ἐγχαράττω. || a se întipărì ἐντυπώνομαι.
întipărire, întipărit ἀφ. καὶ μετ. ἐντύπωσις, ἐντυπωμένος.
întirì (a) ῥ. ἀπογαλακτίζω | ἐκδιώκω.
intiţă θ. Βοτ. ἀναγαλλὶς τῶν ἀγρῶν.
intitulà (a) ῥ. ἐπιγράφω, τιτλοφορῶ.
intitulare, intitulat ἀφ. καὶ μετ. τιτλοφόρησις, τιτλοφορημένος.
întoarce (a) ῥ. στρέφω, a întoarce spatele στρέφω τὰ νῶτα | μετατρέπω, l'a întors din cale τὸν ἐγύρισεν ὀπίσω, a întoarce pe cinevà din hotărîrea lui μεταπείθω τινὰ τῆς ἀποφάσεώς του | ἀποδίδω, i-am întors banii τῷ ἀπέδωκα τὰ χρήματα | ἐπαναφέρω | ἀλλαξογνωμονῶ, de ce o întorci? διατὶ τὰ γυρίζεις; ţi-ai întors vorba ἠθέτησες τὸν λόγον σου, a o întoarce pe foaia cealaltă γυρίζω τὸ φύλλο | a întoarce pe dos ἀλλάζω τὴν πρόσοψιν ἐνδύματος | χορδίζω, a întoarce ceasornicul χορδίζω τὸ ὡρολόγιον | ὀρχεκτομῶ, εὐνουχίζω. || a se întoarce στρέφομαι, ἐπιστρέφομαι, περιστρέφομαι.

întoarcere ἀφ. στρέψις. ‖ θ. ἐπιστροφή ἀπόδοσις | Στρ. ὑπερκέρασις.
întocmai ἐπίρ. ἀκριβῶς | συμφώνως, ὁμοίως.
întocmi (**a**) ῥ. διαθέτω. συνιστῶ, διευθετῶ | συντάσσω.
întocmire, întocmit ἀφ. καὶ μετ. διευθέτησις, διευθετημένος.
întocmitor ἀ. διοργανωτής.
întolerabil-ă ἐ. ἀφόρητος, ἀνυπόφορος.
întolerant-ă ἐ. ἀνεπιεικής.
întoleranță θ. ἀνεπιείκεια
înțoli (**a**) ῥ. προικίζω δι' ἐνδυμάτων, ἐνδύω. ‖ a se întoli ἐνδύομαι.
înțolire, înțolit ἀφ. καὶ μετ. ἔνδυσις, ἐνδεδυμένος.
întoná (**a**) ῥ. τονίζω, δίδω τὸν τόνον, ἀνακρούω.
întonare, întonat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάκρουσις, ἀνακρουσμένος.
întonați(un)e θ. τόνωσις, ἀνάκρουσις.
întorcător οὐ. ἴδε întinzător.
întors μετ. ἐστραμμένος. οὐ. ἐπιστροφή. ‖ ἐπίρ. de-a întoarsele ἀνάποδα.
întorsătură θ. στροφή | κάμπη (δρόμου) | ἑλιγμός, γῦρος | μεταστροφή.
întorț-arță ἐ. ἀπειθής. δύσκολος.
întorțel οὐ. Βοτ. ἐπίθυμον.
întortochiá (**a**) ῥ. συστρέφω, περιελίσσω, περιπλέκω.
întortochiare, întortochiat ἀφ. καὶ μετ. περίπλεξις, περιπλεγμένος.
întortochietură θ. σκολιότης.
înțoțonà (**a se**) ῥ. ἐνδύομαι γελοίως.
întovărăși (**a**) ῥ. συνοδεύω, συντροφεύω. ‖ a se întovărăși συνεταιρίζομαι, συνδέομαι.
întovărășire, întovărășit ἀφ. καὶ μετ. συνόδευσις, συνωδευμένος.
întoxicá (**a**) ῥ. δηλητηριάζω. ‖ a se întoxicá δηλητηριάζομαι.
întoxicare, întoxicat ἀφ. καὶ μετ. δηλητηρίασις, δηλητηριασμένος.
întoxicați(un)e θ. δηλητηρίασις.
întrá (**a**) ῥ. εἰσέρχομαι, a intrá în grii ἀνησυχῶ, a intrá în vorbă συνδιαλέγομαι, συμφωνῶ, κάμνω συμφωνίαν, nu-mi intrá în cap δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω, a intrá în păcat ἁμαρτάνω, a intrá în belea ἐμπλέκομαι εἰς δύσκολον ὑπόθεσιν, a intrá în voia cuiva εὐχαριστῶ τινα, ἐνεργῶ κατὰ τὴν θέλησίν τινος, a intrá în pământ ἐξαφανίζομαι, a intrat în hora ἐμπῆκε εἰς τὸν χορόν, a intrá în băncală ὑποπτεύομαι, stofa a intrat la spălat τὸ ὕφασμα ἐστένευσε κατὰ τὴν πλύσιν.
întract οὐ. διάλειμμα (θεάτρου).
întradins ἐπίρ. ἐπὶ τούτῳ, ἐπίτηδες.
întraductibil-ă ἐ. ἀμετάφραστος.
întransigent-ă ἐ. ἀδιάλλακτος.
întransigență θ. τὸ ἀδιάλλακτον.
întransitiv-ă ἐ. ἀμετάβατος. ‖ οὐ. Γραμ. ἀμετάβατον.
întrare θ. εἴσοδος. Întrarea în biserică τὰ Εἰσόδια τῆς Θεοτόκου.
întrat μετ. τοῦ întrá.
între πρόθ. ἐν, μεταξύ.
întrebá (**a**) ῥ. ἐρωτῶ, nu te-am întrebat δὲν ἐζήτησα τὴν γνώμην σου | συμβουλεύομαι. ‖ a se întrebá διερωτῶμαι.
întrebare θ. ἐρώτησις, semn de întrebare ἐρωτηματικόν.
întrebat μετ. ἐρωτημένος.
întrebător-oare ἐ. ἐρωτηματικός. ‖ ἀ. ἀναχριτής.
întrebuințá (**a**) ῥ. χρησιμοποιῶ, μεταχειρίζομαι. ‖ a se întrebuințá χρησιμεύω.
întrebuințare, întrebuințat ἀφ. καὶ μετ. χρησιμοποίησις, χρησιμοποιημένος.
întrece (**a**) ῥ. ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω. ‖ a se întrece φαίνομαι ἀνώτερος ἐμαυτοῦ | ὑπερβαίνω τὰ ὅρια.
întrecere ἀφ. ὑπέρβασις. ‖ θ. διαγωνισμός, ἁμιλλα, συναγωνισμός, a se luá la întrecere συναγωνίζομαι εἰς τὸν δρόμον, παρακελητίζω.
întrecioonì (**a se**) ῥ. ἀλληλοσυγχρούομαι.
întrecrucișá (**a se**) ῥ. διασταυρώνομαι.
întrecut μετ. ὑπερβασμένος. ‖ ἐπίρ. de întrecut ἐν ἀφθονίᾳ, pe întrecute ἐν ἁμίλλῃ.
întredeschide (**a**) ῥ. ὑπανοίγω.
întredeschis μετ. ὑπηνεωγμένος.
întreg-eagă ἐ. ὁλόκληρος, πλήρης, τέλειος. om întreg ἄνθρωπος τέλειος. întreg la minte ὑγιὴς τὸν νοῦν, nu-i cu mintea întreagă τοῦ λείπει μία

δίδα (ψρ.). || οὐ. ὁλοκληρία, de-a întregul καθ' ὁλοκληρίαν.
întregi (**a**) ῥ. συμπληρώνω.
întregime θ. ὁλοκληρία, τὸ σύνολον.
întregire, întregit ἀφ. καὶ μετ. συμπλήρωσις, συμπεπληρωμένος.
întreì (**a**) ῥ. τριπλασιάζω.
întreit-ă ἐ. τριπλάσιος. ἐπίρ. τριπλασίως.
întremà (**a**) ῥ. ἀναλαμβάνω | ἐπαναφέρω. || a se întremà ἀναρρωνύω.
întremare, întremat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάρρωσις, ἀνερρωμένος.
întrepid-ă ἐ. ἀτρόμητος. || ἐπίρ. ἀτρομήτως.
întrepiditate θ. ἀφοβία, τὸ ἀτρόμητον.
întrepozit οὐ. ἀποθήκη (διαμετακομιστική).
întrepozitar ἀ. ἀποθηκευτής.
întreprinde (**a**) ῥ. ἐπιχειρῶ, ἐργολαβῶ.
întreprindere, întreprins ἀφ. καὶ μετ. ἐπιχείρησις, ἐπιχειρημένος.
întreprinzător-oare ἐ. ἐπιχειρηματίας. || ἀ. ἐργολάβος.
întrerupător-oare ἐ. διακόπτων. || ἀ. διακοπεύς.
întrepune (**a**) ῥ. ἴδε interpune.
întrerupe (**a**) ῥ. διακόπτω. || a se întrerupe διακόπτομαι.
întrerupere, întrerupt ἀφ. καὶ μετ. διάκοψις, διακεκομμένος. || θ. διακοπή.
întretăià (**a**) ῥ. διαχωρίζω, κόπτω εἰς δύο.
întretăiat, întretăiere μετ. καὶ ἀφ. διαχωρισμένος, διαχώρισις.
întreţese (**a**) ῥ. διϋφαίνω.
întreţesut μετ. διϋφασμένος.
întreţine (**a**) ῥ. συντηρῶ, διατηρῶ ἐν καλῇ καταστάσει, περιποιοῦμαι. || a se întreţine διατηροῦμαι, διαλέγομαι.
întreţinere, întreţinut ἀφ. καὶ μετ. συντήρησις, συντηρημένος.
întreţinută θ. παλλακίς.
întrevàzut μετ. διεφαμένος.
întrevedeà (**a**) ῥ. διορῶ, διαβλέπω, προβλέπω, προαισθάνομαι.
întrevedere θ. συνέντευξις, ὁμιλία.
întrevorbire θ. συνομιλία.
intrigă θ. ἐριθεία, ραδιουργία, μηχαχανορραφία.
intrigà (**a**) ῥ. ἐριθεύω, ραδιουργῶ, μηχανορραφῶ.
întrigant οὐσ. ραδιοῦργος.
întrigat μετ. ραδιουργημένος.
intrinsec-ă ἐ. ἐσωτερικός, οὐσιώδης.
întristà (**a**) ῥ. λυπῶ, θλίβω. | a se întristà θλίβομαι.
întristare, întristat ἀφ. καὶ μετ. λύπησις, λυπημένος.
întristător-oare ἐ. θλιβερός, λυπηρός.
introduce (**a**) ῥ. εἰσάγω. προσάγω, ἐμβάλλω. || a se introduce εἰσάγομαι, εἰσχωρῶ.
introducere θ. εἰσαγωγή. εἰσήγησις.
introducţi un e θ. προεισαγωγή. πρόλογος Μουσ. προανάκρουσις.
introductiv-ă ἐ. εἰσαγωγικός.
introductor ἀ. εἰσαγωγός. εἰσηγητής.
introdus μετ. εἰσηγμένος.
întroieni (**a**) ῥ. καλύπτω ὑπὸ τὴν χιόνα. || a se întroieni σκεπάζομαι ὑπὸ τῆς χιόνος.
întroienire, întroienit ἀφ. καὶ μετ. σκέπασις, σκεπασμένος.
întroloca (**a se**) ῥ. συναθροίζομαι.
întrolocare, întrolocat ἀφ. καὶ μετ. συνάθροισις, συνηθροισμένος.
întronà (**a**) ῥ. ἐνθρονίζω. || a se întronà ἐνθρονίζομαι.
întronare, întronat ἀφ. καὶ μετ. ἐνθρόνισις, ἐνθρονισμένος.
întru πρόθ. ἐν, ἐντός, într'o casă ἐντὸς μιᾶς οἰκίας, într'aceea vreme κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, zic întru mine λέγω κατ' ἐμαυτόν, să trăieşti întru mulţi ani νὰ ζήσῃς ἔτη πολλά, întru toate ἐν παντὶ πράγματι, într'această dimineaţă τὴν πρωΐαν ἐκείνην.
întruchipà (**a**) ῥ. ἑνώνω, συναρμόζω.
într-una ἐπίρ. συνεχῶς, ἀδιακόπως.
întruni (**a**) ῥ. συνενώνω, συναθροίζω. || a se întruni συναθροίζομαι.
întrunire, întrunit ἀφ. καὶ μετ. συνάθροισις, συνηθροισμένος. || θ. συνέλευσις.
întrupà (**a**) ῥ. ἐνσωματώνω, ἐνσαρκώνω | συμπεριλαμβάνω, συνενώνω. || a se întrupà συσσωματώνομαι.
întrupare, întrupat ἀφ. καὶ μετ. ἐνσωμάτωσις, ἐνσωματωμένος.
întrupător-oare ἐ. ἐνσαρκωτικός.
întrupit ἐπίρ. ἐν σώματι.
intuiţi un e θ. ἐναργὴς γνῶσις. προαίσθησις.

întuitiv-ă ἐ. καταφανής, εὔληπτος.
întunecà (a) ῥ. σκοτίζω | ἀμαυρώνω | ὑπερβαίνω. || a se întunecà σκοτεινιάζω, a se întunecà la faţă συνοφρυώνομαι, i s'au întunecat ochii ἐτυφλώθη.
întunecare, întunecat ἀφ. καὶ μετ. σκότισις, σκοτισμένος. || ἐ. σκοτεινός. || ἀ. Intunecatul ὁ Διάβολος. || ἐπίρ. pe întunecate πρὸς τὸ ἑσπέρας.
întunecime θ. σκότος, întunecime de soare ἔκλειψις ἡλίου.
întunecos-oasă ἐ. σκοτεινός, ζοφώδης.
întuneric οὐ. ζόφος. σκότος, e întuneric beznă εἶναι σκότος πίσσα, pe întuneric ἐν τῇ σκοτίᾳ.
întură θ. Βοτ. κενταύριον.
înturnà (a) ῥ. παρεκτρέπω, ἀποστρέφω. || a se înturnà ἐπανέρχομαι, ἐπιστρέφω.
înturnare, înturnat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόστρεψις, ἀπεστραμμένος.
inuman-ă ἐ. ἀπάνθρωπος, σκληρός. || || ἐπίρ. σκληρῶς.
inundà (a) ῥ. πλημμυρῶ, κατακλύζω.
inundare, inundat ἀφ. καὶ μετ. πλημμύρησις, πλημμυρημένος.
inundaţi(un)e θ. πλημμύρα.
inutil-ă ἐ. ἀνωφελής. || ἐπίρ. ἀνωφελῶς.
inutilitate θ. ἀνωφέλεια, τὸ περιττόν.
invadà (a) ῥ. εἰσβάλλω, εἰσορμῶ.
invadare, invadat ἀφ. καὶ μετ. εἰσόρμησις, εἰσωρμημένος.
învălătuci (a) ῥ. περιτυλίσσω, περιελίσσω.
învălătucire, învălătucit ἀφ. καὶ μετ. περιτύλιξις, περιτυλιγμένος.
învăli (a) ῥ. ἴδε inveli.
invalid ἀ. ἀπόμαχος.
invalidà (a) ῥ. ἀκυρώνω.
invalidare, invalidat ἀφ. καὶ μετ. ἀκύρωσις, ἀκυρωμένος.
învălit-ă ἐ. ὁλοστρόγγυλος.
învăliţel-ică ἐ. ὑποκ. τοῦ învălit.
învălmăşag οὐ. ἴδε învălmăşeală.
învălmăşeală θ. συμπλοκή, σύγχυσις, ταραχή.
învălmăşì (a se) ῥ. συνταράσσομαι, a se învălmăşì în vorbă μπερδεύω τὰ λόγια μου.
învălmăşit μετ. συντεταραγμένος.
învăluì (a) ῥ. περικαλύπτω, περιτυλίσσω | περικυκλώνω, κυκλώνω | ἐνοχλῶ, ἀνησυχῶ.
învăluire, învăluit ἀφ. καὶ μετ. περικύκλωσις. περικυκλωμένος.
învăpăiat-ă ἐ. φλέγων.
învăpăiere θ. ἰσχυρά, ἔντονος φλόξ, ἀνάφλεξις.
învărà (a) ῥ. ἔρχεται τὸ θέρος, καλοκαιριάζει.
invariabil-ă ἐ. ἀμετάβλητος. || ἐπίρ. ἀμεταβλήτως.
invariabilitate θ. τὸ ἀμετάβλητον.
învărsà (a) ῥ. πληρώνω.
învârstà (a) ῥ. κατασκευάζω ἀνθοδέσμας.
învârteală θ. περιδίνησις | ἔκνομος ὑπεκφυγή (συνεκδ.).
învârteouş οὐ. στρόμβος, σβοῦρος | κυβοστρόβιλος.
învârteji (a se) ῥ. περιδινοῦμαι, περιστρέφομαι | ἐπιστρέφω ὁρμητικῶς, ταχέως.
învârtejire, învârtejit ἀφ. καὶ μετ. περιδίνησις, περιδινημένος.
învârti (a) ῥ. περιστρέφω | πάλλω | ἀπατῶ (συνεκδ.) | ὁδηγῶ, χειρίζομαι, a învârti un capital διαχειρίζομαι κεφάλαιον. || a se învârti περιστρέφομαι, mi se învârteşte capul γυρίζει τὸ κεφάλι μου, πάσχω ἀπὸ ἴλιγγον | στροβιλίζω | a se învârti pe un fus περιδονοῦμαι | ὑπεκφεύγω δι' ἐκνόμων μέσων (λαϊκ.).
învârtire, învârtit ἀφ. καὶ μετ. περίστρεψις, περιεστραμμένος.
învârtitură θ. κυλινδρικὸς πλακοῦς ἐκ τυροῦ.
învârtitor-oare ἐ. περιστροφικός. || ἀ. ἄνθρωπος ὑποθέσεων (χρηματικῶν). || θ. στρόφαλος, χεροῦλι.
învârtită θ. στροβιλισμός, περιστροφικὴ κίνησις.
învârtoşà (a) ῥ. σκληρύνω, ἀποσκληρύνω.
învârtoşare, învârtoşat ἀφ. καὶ μετ. σκλήρυνσις, σκληρυμμένος.
învăscut-ă ἐ. ἐνδεδυμένος, περιβεβλημένος | σκεπασμένος.
învăsli (a) ῥ. κωπηλατῶ.
învăslire θ. κωπηλασία.
învăţ οὐ. διδαχή, μάθημα, să-ţi fie de

învăț να σοῦ γίνῃ μάθημα | συνήθεια (κακή).

învățà (**a**) ῥ. μανθάνω, διδάσκομαι συμβουλεύω, rău l'ai învățat κακὰ τὸν ἐδίδαξες | a învăță minte φέρω εἰς τὴν ὀρθὴν ὁδόν, σωφρονίζω | ἐδαμάζω. || a se învăță συνηθίζω, a se învăța cu năravu κακομαθαίνω, a se învăță minte σωφρονίζομαι.

învățăcel ἀ. μαθητής | ὀρχάριος, πρωτόπειρος.

învățământ οὐ. διδασκαλία, διδαχὴ μάθημα συμβουλή.

învățare, învățat ἀφ. καὶ μετ. δίδαξις, διδαγμένος. || ἐ. εὐρυμαθής, πολυμαθής. || ἀ. σοφός.

învățător-oare οὐσ. διδάσκαλος, γραμματοδιδάσκαλος.

învățătură θ. διδαχὴ | γνῶσις, εὐρυμάθεια | διδασκαλία | συμβουλὴ | μάθημα.

invazi(un)e θ. εἰσβολή, ἐπιδρομή.

învechì (**a**) ῥ. παλαιώνω. || a se învechì παλαιώνομαι | χρονίζω | γηράσκω.

învechire, învechit ἀφ. καὶ μετ. παλαίωσις, παλαιωμένος.

învecinà (**a se**) ῥ. γειτονεύω, συνορεύω.

învecinare, învecinat ἀφ. καὶ μετ. γειτόνευσις, γειτονευμένος.

învecinicì (**a**) ῥ. διαιωνίζω. || a se învecinicì διαιωνίζομαι.

învecinicire, învecinicit ἀφ. καὶ μετ. διαιώνισις, διαιωνισμένος.

învectivă θ. ἐπιτίμησις, λοιδορία.

învectivà (**a**) ῥ. ἐπιτιμῶ, λοιδορῶ.

învederà (**a**) ῥ. ἀποδεικνύω. || a se învederà ἀποδεικνύομαι, φανερώνομαι.

învederare, învederat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόδειξις, ἀποδεδειγμένος. || ἐπίρ. ἐναργῶς, προφανῶς.

înveli a ῥ. καλύπτω, σκεπάζω. || a se înveli καλύπτομαι.

învelis οὐ. σκέπασμα σκέπη, στέγη.

învelit μετ. σκεπασμένος.

învelitoare θ. στέγη, σκέπη | κλινοσκέπασμα | πῶμα, σκέπασμα, κάλυμμα.

învelitură θ. ἐπιστέγασμα, ἐπικάλυμμα (ἐλαιόλιου).

inveninà (**a**) ῥ. δηλητηριάζω. || a se inveninà δηλητηριάζομαι.

înveninat μετ. δηλητηριασμένος. || ἐ. δηλητηριώδης.

inventà (**a**) ῥ. ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ, πλάττω.

inventar οὐ. ἀπογραφή, καταγραφή.

inventare, inventat ἀφ. καὶ μετ. ἐφεύρεσις, ἐφευρημένος.

inventator ἀ. ἐφευρέτης.

invenți(un)e θ. ἐφεύρεσις, ἐπινόησις.

inventiv-ă ἐ. ἐφευρετικός.

inventorià (**a**) ῥ. καταγράφω.

inventoriare, inventoriat ἀφ. καὶ μετ. καταγραφὴς, καταγεγραμμένος.

înverigà (**a**) ῥ. μοχλεύω, κλείω διὰ τοῦ σύρτου, μανδαλώνω.

înverigare, înverigat ἀφ. καὶ μετ. μόχλευσις, μοχλευμένος.

invers-ă ἐ. ἀντίστροφος. || ἐπίρ. ἀντιστρόφως.

inversiune θ. ἀναστροφὴ | Γραμ. ἀντιμετάθεσις (λέξεων).

înverzì (**a**) ῥ. χλοάζω, πρασινίζω.

înverzire, înverzit ἀφ. καὶ μετ. χλόασις. χλοασμένος. || οὐ. χλόασμα.

înveselì (**a**) ῥ. τέρπω, διασκεδάζω. || a se înveselì τέρπομαι, διασκεδάζω.

înveselire, înveselit ἀφ. καὶ μετ. διασκέδασις. διεσκεδασμένος.

înveselitor-oare ἐ. ἀχαλιαστικός, τερπνός.

înveșmîntà (**a**) ῥ. ἐνδύω.

înveșmîntare, înveșmîntat ἀφ. καὶ μετ. ἔνδυσις, ἐνδεδυμένος.

învestì (**a**) ῥ. ἐπικυρῶ, καθιστῶ τελεσίδικον, περιστοιχίζω. περιβάλλω ἀπονέμω ἐξουσίαν.

investigați(un)e θ. ἀνίχνευσις, ἐξερεύνησις.

învestire, învestit ἀφ. καὶ μετ. ἐπικύρωσις, ἐπικυρωμένος.

învestitură θ. περιβολὴ ἀξίας, ἀρχῆς.

învià (**a**) ῥ. ἀνίσταμαι | ἀναζωογονῶ | a muri și a învià διέρχομαι κρίσιμον στιγμήν.

invidià (**a**) ῥ. ζηλεύω, ἐπιθυμῶ.

invidie θ. φθόνος.

invidios-oasă ἐ. φθονερός. || ἐπίρ. φθονερῶς.

înviere θ. ἀνάστασις.

învierșunà (**a**) ῥ. ἐρεθίζω. διεγείρω. || a se învierșunà ἐπιδιώκω ἐπιμόνως.

învierșunare, învierșunat ἀφ. καὶ

μετ. διέγερσις, διηγερμένος. || ἐπίρ. ἐπιμόνως, διακαῶς, πεισματωδῶς.

invietor-oare ὲ. ζωοποιός, ζωογόνος.

inviforat-ă ὲ. θυελλώδης, τρικυμιώδης | μανιώδης (συνεκδ.).

invincibil-ă ὲ. ἀήττητος.

invineți (a) ῥ. κυανώνω, πελιδνώνω. || a se invineți κυανώνομαι.

invinețire, invinețit ἀφ. καὶ μετ. πελίδνωσις, πελιδνωμένος. || ὲ. πελιδνός.

învingător-oare ὲ. νικητήρος.

învinge (a) ῥ. νικῶ.

învingere θ. νίκη.

învinoșat-ă ὲ. μεθυσμένος, μέθυσος.

învinovăți (a) ῥ. κατηγορῶ, ἐνοχοποιῶ.

învinovățire, învinovățit ἀφ. καὶ μετ. ἐνοχοποίησις, ἐνοχοποιημένος.

învins μετ. ἡττημένος.

învinui (a) ῥ. κατηγορῶ, ἐνοχοποιῶ.

învinuire, învinuit ἀφ. καὶ μετ. ἐνοχοποίησις, ἐνοχοποιημένος.

învinuitor ὰ. κατήγορος.

nviolabil-ă ὲ. ἀπαραβίαστος. || ἐπίρ. ἀπαραβιάστως.

înviolabilitate θ. τὸ ἀπαραβίαστον.

nviorà (a) ῥ. ἀναζωογονῶ, ἐμψυχώνω. || a se învioră ἀναζωογονοῦμαι.

învigorare, învigorat ἀφ. καὶ μετ. ἀναζωογόνησις, ἀναζωογονημένος.

învigorător-oare ὲ. ἀναζωογονητικός.

învioșà (a) ῥ. ζωογονῶ, ἀναζωογονῶ.

învioșare, învioșat ἀφ. καὶ μετ. ζωογόνησις, ζωογονημένος.

învità (a) ῥ. καλῶ. προσκαλῶ.

învitare, învitat ἀφ. καὶ μετ. πρόσκλησις, προσκεκλημένος.

învitați un.e θ. πρόσκλησις.

învizibil-ă ὲ. ἀόρατος, ἀφανής.

învizibilitate θ. τὸ ἀόρατον.

învocà (a) ῥ. ἐπικαλοῦμαι.

învocare, învocat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίκλησις, ἐπικεκλημένος.

învocațiune θ. ἐπίκλησις.

învoeală θ. συμφωνία, συνεννόησις, a căděa la învoeală συμφωνῶ | συμφωνητικόν.

învoi (a) ῥ. συναινῶ, ἐπιτρέπω. || a se învoi συμφωνῶ, συνεννοοῦμαι.

învoioșà (a se) ῥ. καταβρύνομαι, ἱλαρύνομαι.

învoire θ. συμφωνία, συναίνεσις, cu învoirea D-vs. μὲ τὴν ἄδειάν σας | συγκατάθεσις.

învoit μετ. συμφωνημένος.

învolbà (a) ῥ. διανοίγω τοὺς ὀφθαλμούς.

învolburà (a se) ῥ. ἀναστροβιλίζομαι.

învolt-oaltă ὲ. δασὺς | δασύφυλλος.

învoltà (a se) ῥ. διανοίγομαι, ἀναπετάννυμαι | ἁπλώνομαι, ἐξαπλώνομαι.

învoluntar-ă ὲ. ἀκούσιος. || ἐπίρ. ἀκουσίως.

învrăjbi (a) ῥ. ἐχθρεύω, καθιστάνω ἐχθρόν. || a se învrăjbi ἐχθρεύομαι, ἀλληλοεχθρεύομαι.

învrăjbire, învrăjbit ἀφ. καὶ μετ. ἔχθρευσις, ἐχθρευμένος.

învrăjbitor-oare ὲ. ραδιουργος. || ὰ. ὑποκινητής.

învrednici (a) ῥ. καθιστάνω ἱκανόν. || a se învrednici εἶμαι ἄξιος, ἱκανὸς | κατορθώνω | συγκαταβαίνω, nu s'a învrednicit să mă salute δὲν κατεδέχθη νὰ μὲ χαιρετήσῃ.

învrednicire, învrednicit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ învrednici.

invulnerabil-ă ὲ. ἄτρωτος.

înzăbălà (a) ῥ. θέτω τὸν κημὸν | χαλινώνω, συγκρατῶ

înzăbălare, înzăbălat ἀφ. καὶ μετ. χαλίνωσις, χαλινωμένος.

înzâmbit-ă ὲ. γελάσεις, μειδιῶν.

înzăpădi (a se) ῥ. καλύπτομαι, ἀποκλείομαι ὑπὸ χιόνων.

înzăpădire, înzăpădit ἀφ. καὶ μετ. συγκάλυψις, συγκεκαλυμμένος.

înzăvonì (a) ῥ. κείρομαι μοναχή.

înzăvonire, înzăvonit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ înzăvoni.

înzecì (a) ῥ. δεκαπλασιάζω.

înzecit μετ. δεκαπλασιασμένος. || ὲ. δεκαπλάσιος.

înzei (a) ῥ. ἀποθεώνω.

înzeire, înzeit ἀφ. καὶ μετ. ἀποθέωσις, ἀποθεωμένος.

înzelat-ă ὲ. θωρακοφόρος, ὑπὲρ ὧν θώρακα ἁλυσιδωτόν.

înzestrà (a) ῥ. προικίζω.

înzestrare, înzestrat ἀφ. καὶ μετ. προίκισις, προικισμένος.

înzili (a) ῥ. μακρομερεύω.

înzilire, înzilit ἀφ. καὶ μετ. μακρομερεύσις, μακρομερευμένος. ὲ. γέρων.

înzorzonà (**a**) ῥ. ἀκροπρεπίζω, στολίζω ἀκόμψως.
înzorzonare, înzorzonat ἀφ. καὶ μετ. ἀκροπρέπισις, ἀκροπρεπισμένος.
iobag ἀ. ἀγγαρεύσιμος, εἴλως.
iobăgie θ. δουλεία, ἀγγαρεία.
iobăgime θ. οἱ εἴλωτες.
iod οὐ. ἰώδιον.
iodat-ă ἐ. ἰωδιοῦχος.
iodoform οὐ. ἰωδιοφόρμιον.
ioldaș ἀ. σύντροφος, συνταξειδιώτης.
ionic-ă ἐ. ἰωνικός.
iordan ἀ. Ἰορδάνης | ἁγίασμα.
iordăni (**a se**) ῥ. βαπτίζομαι.
iorgan οὐ. ἐφάπλωμα.
iorgovan ἀ. Βοτ. πασχαλιά.
iotă θ. ἰῶτα.
iov ἀ. Βοτ. ἐτέα κάπριος.
ipac ἐπίρ. τὸ αὐτὸ (λαϊκ.).
ipângeà θ. καράκαλλον, μανδύας ταχυδρόμου | σκέπασμα ἐφιππίου.
ipcărige θ. πλ. Βοτ. γυψόφιλον.
iperbolă θ. Ρητ. ὑπερβολή.
iperbolic-ă ἐ. ὑπερβολικός. || ἐπίρ. ὑπερβολικῶς.
iperboreau-ă ἐ. ὑπερβόρειος.
ipercritică θ. ὑπερκριτική.
ipertrofic-ă ἐ. ὑπερτροφικός.
ipertrofie θ. ὑπερτροφία.
ipnotic-ă ἐ. ὑπνωτικός.
ipnotism οὐ. ὑπνωτισμός.
ipnotizà (**a**) ῥ. ὑπνωτίζω.
ipnotizare, ipnotizat ἀφ. καὶ μετ. ὑπνώτισις, ὑπνωτισμένος.
ipnoză θ. ὕπνωσις.
ipochimen οὐ. ὑποκείμενον (εἰρων.).
ipocondriac-ă ἐ. ὑποχονδριακός.
ipocondrie θ. ὑποχονδρεία.
ipocondru οὐ. ὑποχόνδριον.
ipocrit-ă ἐ. ὑποκριτικός. || ἀ. ὑποκριτής.
ipocrizie θ. ὑποκρισία.
ipodiacon ἀ. ὑποδιάκονος.
ipodrom οὐ. ἱπποδρόμιον.
ipogastru οὐ. ὑπογάστριον.
ipogeu οὐ. ὑπόγειον.
ipolips οὐ. ὑπόληψις.
ipopotam ἀ. Ζωολ. ἱπποπόταμος.
ipopsie θ. ὑποψία.
ipopt-ă ἐ. ὕποπτος.
ipostază θ. ὑπόστασις.
ipoteoà θ. ὑποθήκη.
ipotecà (**a**) ῥ. ὑποθηκεύω.
ipotecar-ă ἐ. ἐνυπόθηκος.
ipotecare, ipotecat ἀφ. καὶ μετ. ὑποθήκευσις, ὑποθηκευμένος.
ipotenuză θ. Γεωμ. ὑποτείνουσα.
ipotetic-ă ἐ. ὑποθετικός. || ἐπίρ. ὑποθετικῶς.
ipoteză θ. ὑπόθεσις.
iproci ἐπίρ. καί, καὶ τὰ λοιπά.
ipsoriță θ. Βοτ. γυψόφιλος.
ipsos οὐ. γύψος.
ipuiet οὐ. κτῆμα, κτίριον.
ir οὐ. παχύμυρον, βάλσαμον.
iradeà θ. σουλτανικὸν διάταγμα, ἰραδές.
iradiați(un)e θ. ἀκτινοβολία.
irascibil-ă ἐ. ὀργίλος, ὀξύχολος.
irascibilitate θ. ὀργίλον, ὀξύχολον.
irat οὐ. εἰσόδημα (ἐκ φόρων).
iraționa l-ă ἐ. ἀλόγιστος.
irealizabil-ă ἐ. ἀνεκτέλεστος, ἀπραγματοποίητος.
ireconciliabil-ă ἐ. ἀδιάλλακτος.
irecuzabil-ă ἐ. ἀναμφίλεκτος.
ireductibil-ă ἐ. ἀναλλοίωτος, ἀμείωτος.
ireductibilitate θ. τὸ ἀμείωτον.
irefragabil-ă ἐ. ἀναμφισβήτητος.
irefutabil-ă ἐ. ἀνανασκεύαστος.
iregular-ă ἐ. ἀκανόνιστος, ὁ μὴ ἐν τάξει.
ireligios-oasă ἐ. ἄθρησκος.
ireligiune θ. τὸ ἄθρησκον, ἀθρησκεία.
iremediabil-ă ἐ. ἀνίατος, ἀδιόρθωτος. || ἐπίρ. ἀνιάτως.
iremisibil-ă ἐ. ἀσύγγνωστος, ἀσυγχώρητος.
ireparabil-ă ἐ. ἀδιόρθωτος, ἀνεπανόρθωτος.
irepresibil-ă ἐ. ἀκατάσταλτος.
ireproșabil-ă ἐ. ἄμεμπτος. || ἐπίρ. ἀμέμπτως.
irespirabil-ă ἐ. μὴ πνευστός.
iresponsabil-ă ἐ. ἀνεύθυνος.
iresponsabilitate θ. τὸ ἀνεύθυνον.
ireu ἀ. πρόσκτον.
ireverență θ. ἀνευλάβεια.
irevocabil-ă ἐ. ἀμετάκλητος. || ἐπίρ. ἀμετακλήτως.
irezistibil-ă ἐ. ἀκαταμάχητος. || ἐπίρ. ἀκαταμαχήτως.
irezolut-ă ἐ. ἀναποφάσιστος.
irezoluți un e θ. ἀναποφασιστικότης.

irigà (**a**) ρ. ἀρδεύω.
irigabil-ă ἐ. ἀρδευτός.
irigaţi(un)e θ. ἄρδευσις, καταιωνισμός.
irigator οὐ. Ἰατρ. καταιωνιστήρ.
iris οὐ. οὐράνιον τόξον, ἶρις.
irità (**a**) ρ. παροργίζω, ἐρεθίζω, παροξύνω.
iriţă θ. Βοτ. ἐπίθυμον.
iritabil-ă ἐ. εὐερέθιστος, ὀξύχολος.
iritabilitate θ. τὸ εὐερέθιστον.
iritant-ă ἐ. ἐρεθιστικός.
iritare, iritat ἀφ. καὶ μετ. ἐρέθισις, ἐρεθισμένος.
iritaţi(un)e θ. ἐρεθισμός.
irizaţi(un)e θ. ἰρίδωσις.
irlandez-ă ἐ. καὶ οὐσ. Ἰρλανδικός, Ἰρλανδός.
irmilio ἀ. ἴδε icosar | χορὸς ἔγκυκλος γαμήλιος.
irmiziu-e ἐ. ἐκθέως ἐρυθρός. || οὐ. ἔρμα ἐρυθρόν.
irmologhion οὐ. εἱρμολόγιον.
irmos οὐ. εἱρμός.
irmuluc οὐ. ἀδιάβροχον.
irod ἀ. Ἡρώδης. ἴδε vicleim | προσωπεῖς | γελωτοποιός.
ironic-ă ἐ. εἰρωνικός. || ἐπίρ. εἰρωνικῶς.
ironie θ. εἰρωνεία.
irosì (**a**) ρ. ἐξοδεύω. || a se irosi κατασωτεύομαι.
irumpe (**a**) ρ. ἐκρήγνυμαι.
irumpere θ. ἔκρηξις.
irunoă θ. Ζωολ. λιβαδοπέρδικα | ὄρνις ψητὴ γαμηλίου τραπέζης.
irupt μετ. ἐκρηγμένος.
irupţi(un)e θ. εἰσβολή.
işalà ! ἐπιφ. Δόξα τῷ Θεῷ, θεία βοηθεία !
iscà (**a se**) ρ. γεννῶμαι, προέρχομαι εἰς τὸ μέσον, ἀναφαίνομαι.
iscăli (**a**) ρ. ὑπογράφω. || a se iscăli ὑπογράφομαι.
iscălire, iscălit ἀφ. καὶ μετ. ὑπόγραψις, ὑπογεγραμμένος.
iscălitură θ. ὑπογραφή.
iscare, iscat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ iscà.
ischiuzar-ă ἐ. ἐπιδέξιος, πονηρός.
ischiuzarlâo οὐ. ἐπιδεξιότης, πονηρία.
iscoadă θ. ἀπόστολος, πρόσκοπος | κατάσκοπος.
iscodeală θ. ἐφεύρεσις | κατασκοπεία.
iscodi (**a**) ρ. ἐφευρίσκω, ἐπινοῶ | κατασκοπεύω | διερευνῶ. || a se iscodi ἀναψαίνομαι.
iscodire, iscodit ἀφ. καὶ μετ. ἐφεύρεσις, ἐφευρημένος.
iscoditor-oare ἐ. ἐφευρετικός. || ἀ. ἐφευρέτης | ὑποκινητής.
iscuseală θ. ἐπιδεξιότης, ἐπίνοια.
iscusì (**a se**) ρ. ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω.
iscusinţă θ. ἐπιδεξιότης, ἐπιτηδειότης.
iscusire, iscusit ἀφ. καὶ μετ. ἐπινόησις, ἐπινοημένος, iscusit la minte ὀξυδερκής.
iscuţeuie θ. καθαριότης, ἁγνότης.
isdat οὐ. καρδιακὴ νόσος.
ishod οὐ. βιβλίον τῆς Ἐξόδου.
işi ἀντ. ἑαυτῷ, ἴδε şi.
isichie θ. ἡσυχία, ἀνάπαυσις.
islamism οὐ. Ἰσλαμισμός.
islandez-ă ἐ. καὶ οὐσ. Ἰσλανδικός, Ἰσλανδός.
islaz οὐ. ἐννόμιον, λειμών.
işlic οὐ. σιγηρωτὸς σκοῦρος. κίβαρις πριγκηπική, a călcà pe coltii işlicului παρενοχλῶ τινα, φέρω ἐμπόδια.
işlicar ἀ. κατασκευαστὴς κιβάρεων | εὐγενὴς ὀπισθοβρομικός.
isnaf οὐ. σωματεῖον, συντεχνία.
isocron-ă ἐ. ἰσόχρονος.
isocronism οὐ. ἰσοχρονισμός.
ison οὐ. Μουσ. ἴσον, a ţine isonul συμφωνῶ, ὁμογνωμονῶ.
isonar ἀ. κανονάρχης.
isop ἀ. Βοτ. ὕσσωπος.
isoscel ἐ. ἰσοσκελής.
isoterm-ă ἐ. ἰσόθερμος.
ispas οὐ. Ἀνάληψις.
ispasă θ. πραγματογνωμοσύνη.
ispăşi (**a**) ρ. ἐξιλάσκομαι. || a se ispăşi πραγματογνωμονῶ (ἐλάβην, ζημίαν).
ispăşire, ispăşit ἀφ. καὶ μετ. ἐξίλασις, ἐξιλασμένος.
ispăşitor-oare ἐ. ἐξιλαστικός.
ispisoc οὐ. πριγκηπικὸν ἔγγραφον.
ispită θ. πειρασμός | a duce in ispită πειράζω | δοκιμασία | πλ. δυστύχημα.
ispitaciu-e ἐ. δεδοκιμασμένος.
ispiti (**a**) ρ. πειράζω, θέτω εἰς πειρασμὸν | δοκιμάζω | μανθάνω, (πληροφορῶμαι. || a se ispiti δοκιμάζω, πειρῶμαι.
ispitire, ispitit ἀφ. καὶ μετ. πείραξις, πειρασμένος.

ispititor-oare ὲ. πειρακτικός, duh ispititor τὸ πνεῦμα τοῦ πειρασμοῦ | γραφικός. || ά. ispititorul ὁ πειρασμός.
ispol οὐ. ἀντλητήριον.
ispravă θ. ἀποτέλεσμα, n'a făcut nimic de ispravă δὲν ἔκαμε καμμίαν προκοπὴν | ἐκτέλεσις, τέλος, treabă fără ispravă πρᾶξις χωρὶς τέλος | μεγαλούργημα, ἀνδραγαθία | ce mai ispravă! καλὰ τὰ κατάφερες! (εἰρων.) | ἀρετή, τιμιότης, om de ispravă ἄνθρωπος καλός, τίμιος.
isprăvì (**a**) ῥ. τελειώνω, ἀποτελειώνω, am inceput, trebue să isprăvim ὅποιος ἔμβη στὸ χορὸ πρέπει νὰ χορεύσῃ (ῥφ.), isprăveşte odată! τελείωνε ἐπὶ τέλους! || a se isprăvi τελειώνω, περατώνομαι, s'a isprăvit! ἐτελείωσε! s'a isprăvit cu ei ἐτελείωσαν.
isprăvire, isprăvit ἀφ. καὶ μετ. τελείωσις, τελειωμένος. || ἐπίρ. pe isprăvite πρὸς τὸ τέλος. || οὐ. τέλος.
ispravnic ά. νομάρχης.
isprăvnicel ά. ἔπαρχος | ἀρχιϋπηρέτης ἐπαύλεως.
isprăvnicì (**a se**) ῥ. διορίζομαι νομάρχης.
isprăvnicie θ. νομαρχιακὰ καθήκοντα | νομαρχεῖον.
israelit-ă ὲ. καὶ οὐσ. Ἰσραηλιτικός, Ἰσραηλίτης.
isteric-ă ὲ. ὑστερικός.
isterie θ. ὑστερία.
istericale θ. πλ. ὑστερικὴ κρίσις, ὑστερικά.
isteţ-eaţă ὲ. ἐπιδέξιος, ἐφευρετικός, isteţ la minte ὀξυδερκὴς | πονηρός. || ἐπίρ. ἐπιδεξίως, ἐντέχνως.
isteţime θ. ἐπιδεξιότης, ἐφευρετικότης, ὀξυδέρκεια.
istm οὐ. ἰσθμός.
istoric-ă ὲ. ἱστορικός. ά. ἱστοριογράφος.
istoriceşte ἐπίρ. ἱστορικῶς.
istòrie θ. ἱστορία.
istorie θ. μῦθος, διήγημα | πλ. ἀκκισμοί.
istorioară θ. μικρὸν διήγημα.
istoriograf ά. ἱστοριογράφος.
istoriografie θ. ἱστοριογραφία.
istorisì (**a**) ῥ. διηγοῦμαι, ἀναφέρω.
istorisire, istorisit ἀφ. καὶ μετ. διήγησις, διηγημένος.
istov οὐ. κατάληξις, τέρμα. || ἐπίρ. de istov ἐντελῶς.
istovì (**a**) ῥ. τελειώνω, ἐξαντλῶ. || a se istovì ἐξαντλοῦμαι.
istovire, istovit ἀφ. καὶ μετ. ἐξάντλησις, ἐξηντλημένος.
Istrate ά. τύπος βλακός, bună ziua Moş Istrate καλὴ μέρα Γιάννη, κουκιὰ σπέρνουμε (ῥφ.).
istrăvì (**a**) ῥ. ἐξοδεύω, δαπανῶ ὑπερβολικῶς.
iţă θ. νῆμα, s'au incurcat iţele ἔγιναν μαλλιὰ κουβάρια, a incurcà iţele cuivà μπαταιώνω τὰ σχέδιά τινος, a fi în patru iţe διασταυρώνομαι, εἶμαι οἰνοβαρὴς | πλ. παράλληλα νημάτινα διαφράγματα δι' ὧν διέρχονται τὰ νήματα τοῦ ὑφαδίου, μιτάρια.
italian-ă ὲ. καὶ οὐσ. Ἰταλικός, Ἰταλός.
italic-ă ὲ. Ἰταλικός.
iţari ά. πλ. περισκελὶς σαγιάκινος μετὰ σειρητίων.
iţi ἀντ. ἴδε ti.
iţì (**a se**) ῥ. φαίνομαι, δεικνύομαι, παρουσιάζομαι.
iţii! ἐπιφ. νά με, πιάσε με! φωνὴ ἐν τῇ παιδιᾷ τοῦ κρυφτοῦ.
itinerar οὐ. δρομολόγιον.
itros οὐ. τριῤῥιζικὰ ἄχματα ὄρθρου Κυριακῆς.
iubì (**a**) ῥ. ἀγαπῶ. || a se iubì ἀγαπῶμαι.
iubire, iubit ἀφ. καὶ μετ. ἀγάπησις, ἀγαπημένος. || οὐ. ἔρως, a face de iubit κάμνω μάγια διὰ τὸν ἔρωτα. ά. ἐραστής.
iubitor-oare ὲ. ἀγαπῶν. || οὐσ. ἐραστής.
iucsuceà θ. Βοτ. λευκάνθεμον.
iuda ά. Ἰουδαῖος | τοκογλύφος.
iude θ. πλ. ἄχολος, θύελλα | ἀνεστραμμένα ὑπὸ θυέλλης.
iudaic-ă ὲ. Ἰουδαϊκός.
iudaizà (**a**) ῥ. Ἰουδαΐζω.
iudaism οὐ. Ἰουδαϊσμός.
iudeu ά. Ἰουδαῖος.
iuft οὐ. ρωσσικὸν δέρμα κατειργασμένον. ἐπίρ. ἀπέναρος, am rămas iuft de bani ξετιναχτήκαμε, ἐμείναμεν ἀπέναρα.
iulian-ă ὲ. Ἰουλιανός.
iulie ά. Ἰούλιος.
iunie ά. Ἰούνιος.
iuruş οὐ. ἔφοδος. || ἐπίρ. ὁρμητικῶς. || ἐπιφ. ταχέως!

iuruşi (a) ῥ. ἐφορμῶ. κάμνω ἔφοδον.
iutá θ. Βοτ. κόρχορος.
iutac-ă ἐ. ὁρμητικός, σφοδρός.
iuţari ἀ. πλ. Βοτ. πιπερῶδες ἀγαρικόν.
iute ἐ. ταχὺς | ζωηρός, ἔμπειρος, om iute ἄνθρωπος εὐερέθιστος | καυστικός, ardeiu iute πεπεριὰ καυστική, sos iute ὑπότριμμα, καρύκευμα ἰσχυρὸν | θυμοειδής, cal iute ἵππος θυμοειδής. || ἐπίρ. ταχέως, ζωηρῶς.
iuţeală θ. ταχύτης | ὁρμητικότης | ζωηρότης.
iuţi (a) ῥ. διάζω, ἐπιταχύνω. | a se iuţi ἐξάζομαι, παραφέρομαι | συνεκδ.).
iuţime θ. ὀξύτης, τὸ καυστικὸν τοῦ πεπέρεως.
iuţit μετ. ἐπιταχυμμένος. || ἐ. ταχύς, ἔμπειρος, ζωηρός.
iuzbaşa ἀ. ἑκατόνταρχος | ἀρχηγὸς ἐφίππων χωροφυλάκων τοῦ πρίγκηπος.
iuzluc οὐ. ἑκατοστάρικον (νόμισμα).
ivăr οὐ. σύρτης θύρας, μάνδαλος.
iveală θ. ἐμφάνισις, a ieşi la iveală ἀναφαίνομαι, a scoate, a da la iveală παράγω.
ivi (a) ῥ. δεικνύω, παρουσιάζω, φανερώνω. || a se ivi φαίνομαι, παρουσιάζομαι, ἀναφαίνομαι | ἐκδηλώνομαι, s'a ivit o ceartă προῆλθεν εἰς τὸ μέσον ἔρις.
ivire, ivit ἀφ. καὶ μετ. παρουσίασις, παρουσιασμένος.
ivoriu οὐ. ἐλεφαντόδους.
iz οὐ. ἰδιοτροπία.
izâdi (a) ῥ. ἀσωτεύω.
izâdire, izâdit ἀφ. καὶ μετ. ἀσώτευσις, ἀσωτευμένος.
izbândă θ. ἐπιτυχία | νίκη | ἐκδίκησις.
izbândi (a) ῥ. ἐπιτυγχάνω | ἐκδικοῦμαι.
izbândire, izbândit ἀφ. καὶ μετ. ἐκδίκησις, ἐκδικημένος.
izbânditor-oare οὐσ. νικητής, θριαμβευτής.
izbăvi (a) ῥ. ἀπολυτρώνω, ἐλευθερώνω, σώζω | θεραπεύω.
izbăvire, izbăvit ἀφ. καὶ μετ. ἀπολύτρωσις, ἀπολυτρωμένος.
izbăvitor-oare οὐσ. σωτήρ, ἐλευθερωτής.
izbeliște (de) ἐ. ἐγκαταλελειμμένος, ἀλήτης. || ἐπίρ. ἄνευ κυρίου, ἄνευ οἰκογενείας, ἀνέστιος.
izbi (a) ῥ. πλήττω. κτυπῶ | συγκινῶ. || a se izbi προσκρούω.
izbire, izbit ἀφ. καὶ μετ. πλῆξις, πληγμένος.
izbitor-oare ἐ. προσκρουστικὸς | ἐκπληκτικός.
izbitură θ. πρόσκρουσις, σύγκρουσις.
izbuoni (a) ῥ. ἐκρήγνυμαι.
izbucnire, izbucnit ἀφ. καὶ μετ. ἔκρηξις, ἐκρηγμένος.
izbucnitor-oare ἐ. ἐκρηκτικός.
izbucnitură θ. ἔκρηξις.
izbuti (a) ῥ. ἐπιτυγχάνω, κατορθώνω.
izbutire, izbutit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιτυχία, ἐπιτυχημένος.
izgon-oană ἐ. ἐπιτήδειος, πονηρός, πανοῦργος.
izgoni (a) ῥ. διώκω. καταδιώκω προγράφω | ἀποβάλλω.
izgonire, izgonit ἀφ. καὶ μετ. δίωξις, διωγμένος.
izgonitor ἀ. διώκτης, προγραφεύς.
izmă θ. Βοτ. μίνθη, izmă broştească μίνθη ὑδατώδης, izmă bună μίνθη πιπερώδης, izmă creaţă μίνθη οὐλώδης, izmă de câmp ἀγριομίνθη, izma Maicei Preciste ἑλληνομίνθη, izmă piperată μίνθη πιπερώδης.
izmene θ. πλ. ἐσώβρακον.
izmeni (a) ῥ. παραμορφώνω. || a se izmeni παραμορφώνομαι | παραζαλίζομαι. lumea s'a izmenit ὁ κόσμος ἔχασε τὰ μυαλά του | ἀκκίζομαι.
izmenire, izmenit ἀφ. καὶ μετ. παραμόρφωσις, παραμορφωμένος.
izmenitură θ. ἀκκίσματα, καμώματα (κοιν.).
izmuşoară θ. Βοτ. καλαμίνθη, ἀγριοδυόσμος.
iznoavă θ. φενακισμός, φάρσα, face multe iznoave κάμνει πολλαῖς φάρσαις | ἀνέκδοτον, ἀστεῖα διήγησις, te strici tę râs la iznoavele lui σκάνεις ἀπὸ τὰ γέλοια μὲ τὰ ἀστεῖα του. || ἐπίρ. de iznoavă ἐκ νέου, καὶ πάλιν.
izolă (a) ῥ. ἀπομονώνω. || a se izolă ἀπομονώνομαι.
izolare, izolat ἀφ. καὶ μετ. ἀπομόνωσις, ἀπομονωμένος.
izolator-oare ἐ. ἀπομονωτικός || οὐ. ἀπομονωτήρ.

izvod οὐ. πρότυπον, πρόπλασμα | ὑπόδειγμα | ἀντίτυπον | κατάλογος | κατάστιχον.
izvodi (a) ῥ. ἐφευρίσκω | ἀντιγράφω | μιμοῦμαι | σχεδιάζω, ἔχω κατὰ νοῦν.
izvodire, izvodit ἀφ. καὶ μετ. ἐφεύρεσις, ἐφευρημένος.
izvoditor ἀ. πλάστης, ἐφευρέτης.
izvor οὐ. πηγὴ | ἀρχὴ | Izvorul Tămăduirei ἡ Ζωοδόχος Πηγή.
izvorî (a) ῥ. πηγάζω ἀναβρύω, ἀναπιδύω ἐκπηγάζω | προέρχομαι, κατάγομαι.
izvorîre, izvorît ἀφ. καὶ μετ. ἐκπήγασις, ἐκπηγασμένος.
izvoritor-oare ἐ. ἀναβρυτικός, ἐκπηγαστικός.
izvozel οὐ. ὑποκ. τοῦ izvod.

J

J τὸ γράμμα j | προφέρεται ὡς ζ δασύ.
jab οὐ. ὠλάκιον.
jabă θ. εὐλογία τῶν προβάτων.
jabghie θ. Βοτ. πολύτριχον.
jac οὐ. λαφυραγωγία.
jăcaș ἀ. λαφυραγωγός, λεηλάτης.
jachetă θ. ἐφεστρίς.
jacman οὐ. λαφυραγωγία.
jăcmăni (a) ῥ. λεηλατῶ.
jăcui (a) ῥ. λεηλατῶ.
jad οὐ. Ὄρυκτ. ἴασπις.
jaf οὐ. λεηλασία.
jăfui (a) ῥ. λεηλατῶ.
jăfuire, jăfuit ἀφ. καὶ μετ. λεηλάτησις, λεηλατημένος.
jăfuitor ἀ. λεηλάτης.
jaguar ἀ. Ζωολ. ζαγουάριον.
jalbă θ. ἔγγραφον παράπονον | ἀναφορά.
jălbar ἀ. ἀναφερόμενος | ἀναφορογράφος, γραφεύς.
jale θ. λύπη, θλῖψις, după bucurie și jale μετὰ τὴν χαρὰν ἡ λύπη | πένθος, vrednic de jale ἀξιολύπητος, alaiu de jale πένθιμος συνοδεία.
jaleș ἀ. Βοτ. ἐλελίφασκος, jaleș lânos ἐλελίφασκος τῶν δασῶν.
jalnic-ă ἐ. πένθιμος, θρηνώδης. || ἐπίρ. πενθίμως.
jalon οὐ. κάμαξ, πασσαλίσκος.
jalonà (a) ῥ. σημειώνω διὰ πασσαλίσκων.
jâlț οὐ. θρονίον. πολυθρόνα.
jaluzeà θ. δικτυωτὸν (παραθύρου).
jambierà θ. κνημίς, περικνήμιον.
jâmblă θ. κόλλαβος, λευκὸς ἄρτος.
jâmblar ἀ. ἀρτοπώλης.
janț οὐ. ὀρός, τυρόγαλα.
jap οὐ. ἐπ. σάγισμα.
jăpà (a) ῥ. κροταλίζω (ἐπὶ μάστιγος).
japcă θ. δίκη, a luà cu japca λαμβάνω δίκη τῆς δίκης.
jăpoan ἀ. λῃστής.
jăpcăni (a) ῥ. λῃστεύω.
jăpcănire, jăpcănit ἀφ. καὶ μετ. λῃστεύσις, λῃστευμένος.
jăpcănitor ἀ. κλέπτης, λῃστής.
japiță θ. διφαλὸς ζυγοῦ.
japiu οὐ. ἴδε ibinică.
japonez-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἰαπωνικός, Ἰάπων.
jar οὐ. πυρακτωμένος ἄνθραξ, ἀνθρακιὰ πῦρ, φλόξ | θλῖψις (συνεκδ.), m'arde un jar nestins ἔχω μέσα μου μεγάλο καῦμὸ (φρ.).
jăratec οὐ. ἴδε jar, φλόξ, πῦρ, a mâncà jăratec εἶμαι πλήρης πυρός, a sta pe jăratec κάθημαι ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων.
jarcă θ. ὄερμα ἀκατέργαστον.
jărcui (a) ῥ. ἐκβέρω ζῶον.
jardinierà θ. καρποθήκη.
jaretierà θ. κνημιοδέτης. περίσφυρον.
jargon οὐ. ἀργοτικά.
jăriște θ. ἐρείπιον.
jărpan ἀ. ἄθλιος ἵππος. παληάλογον.
jart! ἐπιφ. πάφ!
jașcau οὐ. κύστις, χρηματοφυλάκιον ἐκ κύστεως ζώου.
jasp οὐ. ἴασπις.
javelinà θ. ἀκόντιον.
javrà θ. κραύγασος, παληόσκυλον | φωνακλὰς (συνεκδ.).
jder ἀ. Ζωολ. ἰκτίς, σαμούρι.
jefui (a) ῥ. ἴδε jăfui.

os-oasă è. ἀκάθαρτης. ρυπαρός.
sniță θ. ἴδε năvod.
anie θ. θρηνωδία, παράπονον, θλῖψις.
l (a) ρ. θρηνῶ. θρηνῳδῶ (νεκρόν). ‖ se jeli ὀδύρομαι.
ire, jelit ἀφ. καὶ μετ. θρήνησις. ρηνημένος.
iță θ. κῦρα. ζέφυρος.
itor-oare è. κλαψιάρης | ἀξιοθρήνητος | θρηνώδης. ‖ θ. θρηνωδός, μοιρολόϊστρα.
ui (a se) ρ. ὀλοφύρομαι. ὀδύρομαι | παραπονοῦμαι.
uire jeluit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ jelui.
uitor-oare è. ἐξαιτούμενος. παραπονούμενος. ‖ θ. θρηνωδός, μοιρολογίστρα.
lugă θ. Ζωολ. ἀττακεύς.
nă θ. ἴδε jâmblă.
ă θ. στενοχωρία, ἐνόχλησις.
à (a) ρ. στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ.
ant-ă è. ἐνοχλητικός.
at μετ. στενοχωρημένος.
illie θ. σηρικόστρεπτον.
οὐ. δερματικὴ νόσος κυνῶν.
ăluì (a) ρ. ζεματίζω.
ăluire, jepăluit ἀφ. καὶ μετ. ζεάτισις, ζεματισμένος.
i è. πλ. Βοτ. πεύκη.
ăgaiu οὐ. ἴδε jeratec.
atec οὐ. ἴδε jăratec.
g οὐ. ἀργοτικά.
pelit-ă è. ὠχρὸς | τετριμμένος. haină ρelită φόρεμα τετριμμένον.
tfă θ. θυσία | θῦμα (συνεκδ.), Sf. ertfă θεία λειτουργεία.
tfelnic οὐ. ἔωμός. ἁγία τράπεζα.
tfi (a) ρ. θυσιάζω. ‖ a se jertfi θυσιάζομαι.
tfire, jertfit ἀφ. καὶ μετ. θυσίασις, σιασμένος.
tfitor è. θύτης, ἱεροθύτης.
ui (a) ρ. ἀνασκαλεύω τὸ πῦρ.
uire, jeruit ἀφ. καὶ μετ. ἀνασκάευσις. ἀνεσκαλευμένος.
uitor οὐ. σκάλευθρον.
οὐ. ἔδρανον, κάθισμα.
on οὐ. ψηφί, σημάδι.
ui (a) ρ. Τυπ. συνθέτω.
uire, jețuit ἀφ. καὶ μετ. σύνθεσις, ντεθειμένος.
uitor è. Τυπ. συνθέτης.

jeu οὐ. γαγάτης, χάνδρα.
jghiab οὐ. σκάφη | φάτνη | ποτίστρα | κορμὸς ἐκκοιλανθείς | ληνὸς | αὔλαξ | χάνδαξ, χαράδρα | καταρράκτης | ὄγκος ὀρυκτοῦ ἅλατος.
jghebuleț οὐ. φατνίον.
jidan è. Ἰουδαῖος (χλευαστικῶς).
jidancă θ. Ἰουδαία.
jidănesc-ească è. Ἰουδαϊκός.
jidănește ἐπίρ. Ἰουδαϊστί.
jidoavcă θ. Ἰουδαία.
jidov è. Ἰουδαῖος. γίγας (λαϊκ.).
jidovesc-ească è. Ἰουδαϊκὸς γιγάντιος (λαϊκ.).
jidovește ἐπίρ. Ἰουδαϊστί.
jidovime θ. οἱ Ἑβραῖοι, ἑβραιολογιά.
jidovină θ. χαράδρα.
jig οὐ. ἴδε jeg καὶ jigăraie.
jigăraie θ. κυνάγχη ἵππων | ὀξίδα.
jigări (a se) ρ. ἐξασθενῶ. ἰσχναίνω.
jigărire, jigărit ἀφ. καὶ μετ. ἐξασθένησις, ἐξησθενημένος.
jigărzii θ. πλ. πτηνά. πουλερικά.
jiglă θ. ζύγωθρον, ἴδε ciocălțău.
jigneà θ. σιδηρουργεῖον, χαλκεῖον. κάμινος.
jigni (a) ρ. ἐνοχλῶ | βλάπτω, ζημιώνω | προσβάλλω.
jignicer è. φύλαξ ζωοτροφιῶν, κελλάργης τοῦ πρίγκηπος | βαθμὸς εὐγενείας.
jignire, jignit ἀφ. καὶ μετ. ἐνόχλησις, ἐνωχλημένος.
jigniță θ. κελλάριον πριγκηπικῆς αὐλῆς.
jigodie θ. νόσος τῶν κυναρίων, πορδολίτσα.
jijițe θ. πλ. κληματόβεργα.
jilav-ă è. ὑγρὸς | ἔφυγρος, νοτερός.
jilăvi (a) ρ. ὑγραίνω, ραντίζω. ‖ a se jilăvi ὑγραίνομαι.
jilăvire, jilăvit ἀφ. καὶ μετ. ὕγρανσις, ὑγραμμένος.
jiletcă θ. ὑπενδύτης.
jilip οὐ. ὑδροφόρος αὔλαξ μύλου.
jilț οὐ. ἴδε jeț.
jimb è. νωδός, στραβοστόμης.
jimișcă θ. κολλαβίσκος. ἴδε jâmblă.
jinău οὐ. ὑποψία.
jind οὐ. ἐπιθυμία, a-i duce jindul ἐπιθυμῶ τι σφοδρῶς, ποθῶ.
jindos-oasă è. ποθητικός.
jinduealâ θ. ἐπιθυμία, πόθος.

jinduì (**a**) ρ. ἐπιθυμῶ, ποθῶ στερῶ. ‖ a se jinduì στεροῦμαι.
jinduire, jinduit ἀφ. καὶ μετ. πόθησις, ποθημένος.
jinduitor-oare ἐ. ποθητικός.
jinuță θ. ὀρὸς γάλακτος, τυρόγαλα | κυψελίς | ὑποστάθμη μέλιτος.
jintuealâ θ. τὸ παχὺ τοῦ ὀροῦ.
jintuì (**a**) ρ. κατασκευάζω ὁύτυρον ἐκ τοῦ ὀρογάλακτος.
jințură θ. Βοτ. ἀείζωον.
jinuì (**a**) ρ. ὑποπτεύω.
jip οὐ. κνήθη | δεσμὸς ἐξ ἀχύρων ἢ λίστου.
jir οὐ. ἅλανος (ψηγοῦ).
jirav-ă ἐ. σκληρός, αὐστηρός.
jirbiuță θ. δεκάδι: ἴδε jirebie.
jirebie θ. ἀγρὸς στενόμακρος | δεκάδι.
jirovină θ. φόρος ἐπὶ τῶν ἁλανιδίων.
jitar ἀ. ἀγροφύλαξ, ἀμπελοφύλαξ.
jitărie θ. μισθός, ἐπάγγελμα ἢ κατοικία ἀγροφύλακος.
jitărit οὐ. δεκάτη διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ἀγροφύλακος.
jiti (**a**) ρ. ζῶ, βόσκω.
jitie θ. συμβεβηκὸς | ἱστορία | βιογραφία.
jitnicer ἀ. προμηθειοφύλαξ | ἔπαρχος, ἀρχιεπιμελητὴς τοῦ στρατοῦ | ἐαθμὸς εὐγενοῦς.
jitniță θ. ἀποθήκη ζωοτροφιῶν πολέμου σιτοβολών.
jivină θ. ζῶον, ἔντομον πλ. πτηνὰ κατοικίδια.
jivorniță θ. ὑπερβολικὸν ψῦχος, κακοκαιρία.
jnap! ἐπιφ. πάφ!
jnăpăi (**a**) ρ. ραπίζω.
jnaper ἀ. Βοτ. ἄρκευθος.
jneapăn ἀ. πεύκη.
joacă θ. παίγνιον, παιδιά | διασκέδασις.
joae θ. Βοτ. ἐλελίφασκος.
joagăr οὐ. μέγας πρίων ὑδραυλικὸν πριονιστήριον.
joardă θ. ραβδίον, ράβδος πλ. ράβδοι ὑφαντηρίου.
joben οὐ. ὑψηλὸς πῖλος.
joc οὐ. παίγνιον | bătaie de joc φενακισμός, περίπαιγμα, a-și bate joc περιγελῶ, φενακίζω | χορός, dacă ai intrat în joc trebue să joci ὁποιος ἔμβη στὸν χορὸν πρέπει νὰ χορεύσῃ (φρ.). joc de cuvinte λογοπαίγνιον.
jockey ἀ. ἱππηλάτης.
joean ἐ. ὁ γεννηθεὶς τὴν Πέμπτην (ἐπὶ ζώων).
jogăr ἀ. πριονιστὴς | ἐργάτης ὑδραυλικοῦ πριονιστηρίου.
joi θ. Πέμπτη, Joia mare ἁγία καὶ μεγάλη Πέμπτη, Joia iepelor ἡ ὀγδόη μετὰ τὸ Πάσχα Πέμπτη, Joia verde ἡ ἐννάτη μετὰ τὸ Πάσχα Πέμπτη, Joi după Paști τὴν ἑβδομάδα χωρὶς Σάββατον (φρ.), de Joi până mai apoi προσωρινός, din Joi până în Paști ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, σπανιώτατα, σὰν τὰ χιόνια (φρ.).
joian οὐ. Βοτ. κροκώδης οἰνάνθη.
joiană θ. ἐγκύκλιος χωρικῶν χορὸς μετὰ ἀχῶν | ἀμπελόρριζα.
joimăriță θ. μεγάλη Πέμπτη | φόβητρον | Ζωολ. αἰγωλιὸς | γεροντοκόρη (εἰρων).
joimir ἀ. κάρβαξ, μισθωτὸς στρατιώτης | οὐτιδανός.
joine θ. πλ. χοιράδες.
joncă θ. βάρις.
jonglă (**a**) ρ. ταχυδακτυλουργῶ.
jonglerie θ. ταχυδακτυλουργία.
jonglor ἀ. ταχυδακτυλουργός.
jordăi (**a**) ρ. καμακίζω.
jordie θ. κάμαξ, μακρὰ ράβδος | ράκτρια, ἔργα τρυγητοῦ.
jos-oasă ἐ. χαμηλὸς | κοινός, oamenii de jos ὁ ὄχλος | ὁ κάτω, Egiptul de jos ἡ κάτω Αἴγυπτος, Țările de jos αἱ κάτω Χῶραι. ‖ οὐ. τὸ κάτω, în josul scării πρὸς τὸ κάτω μέρος τῆς κλίμακος. ‖ ἐπίρ. κάτω, a da jos καταστρέφω, κατεδαφίζω, a se da jos κατέρχομαι, a căde jos πίπτω κατὰ γῆς, a pune jos καταβάλλω, a se pune jos κάθημαι κατὰ γῆς, a lăsa jos καταβιβάζω | pe jos πεζῇ, a venit pe jos ἦλθε πεζῇ | în jos πρὸς τὰ κάτω, a se uită în jos ἐλέπω πρὸς τὴν γῆν | a se lăsa mai prejos ὑποχωρῶ. ‖ ἐπιφ. κάτω! jos mâinele κάτω τὰς χεῖρας!
josean ἐ. κάτοικος νοτίου Μολδαβίας.
josnic-ă ἐ. χαμηλὸς | χυδαῖος, ποταπός, κοινός. ‖ ἐπίρ. χυδαίως, ποταπῶς.
josnicie θ. μικροπρέπεια, χυδαιότης.
jovial-ă ἐ. φαιδρός, εὔθυμος. ‖ ἐπίρ. φαιδρῶς.

jovi .litate θ. φαιδρότης, εὐθυμία.
jubilà (a) ῥ. ἀγαλλιῶμαι, ἑορτάζω.
Jubilar-ă ὲ. ἑορταστικός.
Jubileu οὐ. ἑορτή, ἰωβηλαῖον.
Jubră θ. ἐξάνθημα.
jucà (a) θ. παίζω, a jucà cărți χαρτοπαικτῶ | χορεύω | ἀπατῶ, am să ți-l joc eu θὰ σοῦ τὸν καλυβώσω ἐγὼ (φρ.) | κινοῦμαι: ζωηρῶς, îi joacă ochîi în cap παίζουν τὰ μάτια του | πτερνοκοπῶ | ὑποδύομαι: πρόσωπον | cum îi cînți așà joacă τὸν χορεύεις ὅπως θέλεις. unde fata nu joacă λίαν μακράν, a jucà din călcâie παίρνω τὰ πόδια στὸν ὦμο μου, a jucà pe cineva pe deget τὸν παίζω ὅπως θέλω, aici se joacă o drăcie ὑπὸ τὴν πέτραν σκορπιὸς εὕδει, a se jucà de a caii παίζω ἄλογα (παιδιά).
Jucare θ. παίξιμον.
Jucăreà θ. ἄθυρμα.
Jucărie θ. παίγνιον, ἀστειότης, ce, asta e jucărie? χωρατεύεις: | παίγνιον | ἔρμαιον, jucării a soartei ἔρμαιον τῆς τύχης.
Jucărier ἀ. ἀθυρματοπώλης.
Jucător ἀ. παίκτης, jucător de cărți χαρτοπαίκτης | χορευτής. jucător pe funii ἀκροβάτης.
Jucăuș-ă οὐσ. χορευτὴς | θαυματοποιός, μίμος.
Jude ἀ. δικαστὴς (χωρίου), jude instructor ἀνακριτὴς | ἐπιθεωρητὴς ἀθλητῶν.
Judecà (a) ῥ. δικάζω | ἐπιπλήττω, νουθετῶ. || a se judecà δικάζομαι | ἀλληλοκατηγοροῦμαι.
Judecare, judecat ἀφ. καὶ μετ. δίκασις, δικασμένος.
Judecată θ. κρίσις, judecata de apoi ἡ τελευταία κρίσις | δίκη, δικαστήριον, a chemà în judecată καλῶ εἰς δίκην, ἐγκαλῶ, dare în judecată κλῆσις εἰς δίκην, carte de judecată ἀπόφασις | λογικόν. om cu judecată ἄνθρωπος λογικὸς | γνώμη, după judecata mea κατὰ τὴν κρίσιν μου, γνώμην μου.
Judecător ἀ. δικαστής, judecător de pace εἰρηνοδίκης.
Judecătoresc-ească ὲ. δικαστικός.
Judecătorește ἐπίρ. δικαστικῶς.
Judecătorie θ. εἰρηνοδικεῖον.
județ οὐ. διαδικασία | νομός. | ἀ. δικαστής.
județean-ă ὲ. νομαρχιακός.
judiciar-ă ὲ. δικαστικός. || ἐπίρ. δικαστικῶς.
judicios-oasă ὲ. νουνεχής, γνωστικός.
judiciu οὐ. Φιλοσ. κρίσις.
juflă θ. ἴδε julfă.
jug οὐ. ζυγός, a pune la jug ζευγνύω, ὑποζευγνύω | ζυγὸς (συνεκδ.) | κύφων, κρικέλλα | πλαίσιον.
jugan ἀ. ἵππος ἑκτομίας | ἑοῦς.
jugănar ἀ. εὐνουχιστής | ἐλευθερωτής.
jugăni (a) ῥ. ὀρχεκτομῶ, εὐνουχίζω.
jugănire, jugănit ἀσ. καὶ μετ. ὀρχεκτόμησις, ὀρχεκτομημένος. || οὐ. ὀρχεκτομή.
jugărel ἀ. Βοτ. χαμαίδρυς.
jugărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν ὑποζυγίων.
jugastru οὐ. Βοτ. σφένδαμνος.
juger οὐ. πλέθρον | ἑκατόμμετρον.
juglu ἀ. δάσος ἐνδοκαλάμων.
jugui (a) ῥ. συνηθίζω εἰς τὸν ζυγὸν | ὑποδουλώνω.
jugular-ă ὲ. σφαγίτης.
jujâu οὐ. κύφων, κρικέλλα.
jujub ἀ. ζιζυφέα.
jujubă θ. ζίζυφον.
julfă θ. Βοτ. σπόρος καννάβεως.
juli (a) ῥ. ἴδε jupui.
jumalț οὐ. μίλτος.
jumări θ. πλ. αὐγὰ ὀπτὰ | ὑποστάθμη πάχους.
jumătate θ. ἡμίσεια, o oră și jumătate μία ὥρα καὶ ἡμίσεια, pe jumătate κατὰ τὸ ἥμισυ. la jumătatea drumului κατὰ τὸ μεσόδρομον, jumătate preț ἡμίσεια τιμή. e unu și jumătate εἶναι ἕνας καὶ μισός, un bețiv și jumătate μεθύστακας, leneș și jumătate τεμπέλαρος.
jumătăți (a) ῥ. διαιρῶ εἰς δύο.
jumet οὐ. ποσότης, πλῆθος.
jumuli (a) ῥ. τίλλω, μαδῶ | ὑφαιρῶ τὸ χρῆμα, δέρω (συνεκδ.) | ἀπογυμνώνω. || a se jumuli ἀπογυμνώνομαι.
jumulire, jumulit ἀφ. καὶ μετ. μάδησις, μαδημένος.
juno ἀ. μόσχος, μοσχάρι.
juncă θ. δάμαλις.
juucan ἀ. ἥκιστος, μόσχος ἄζευκτος.
juncănaș ἀ. ὑποκ. τοῦ junc. n.

juncţiuue θ. συνένωσις, διασταύρωσις.
juncuţă θ. ὑποκ. τοῦ juncă.
june-ă ἐ. νέος. ‖ ἀ. νεανίας. ‖ θ. νεᾶνις.
juneţe θ. νεότης.
jungher οὐ. ἐγχειρίδιον.
junghetor ἀ. σφαγεύς.
junghetură θ. σφαγίασις ‖ ἄρθρωσις τοῦ λαιμοῦ ‖ πλευρωδυνία.
junghià (**a**) ῥ. ἴδε injunghià.
junghiu ἀ. πλευρωδυνία. σφάχτης.
junice θ. δάμαλις.
junie θ. νεότης.
junimist ἀ. νεοσυντηρητικός.
jupă θ. ἐσθής, φούστα.
jupân ἀ. κύθέντης, κύριος ‖ ἑβραῖος (εἴρων.).
jupânească θ. μεγάλη κυρία ‖ κερὰ ‖ γυνὴ τοῦ λαοῦ ‖ θαλαμηπόλος ‖ γυνή.
jupâniţă θ. μεγάλη κυρία.
jupueală θ. ἐκδορά, ἀπογύμνωσις. ξεγύμνωμα (κοιν.).
jupuì (**a**) ῥ. ἐκδέρω, ἀπογυμνώνω, ὑφαιρῶ τὸ χρῆμα.
jupuire, jupuit ἀφ. καὶ μετ. ἀπογύμνωσις, ἀπογυμνωμένος.
jupuitor ἀ. ἐκδορεύς, ζαογδάρτης.
jupuitură θ. ἐκδορά.
jur οὐ. γῦρος, în jurul lui γύρω του. ‖ ἐπίρ. jur împrejur ὁλοτρόγυρα.
jurà (**a**) ῥ. ὁρκίζομαι, a jurà falş ψευδορκῶ. a jurà supunere ὁρκίζομαι ὑποτέλειαν. a se jurà ὁρκίζομαι, συνωμοτῶ.
jurământ οὐ. ὅρκος, depunere de jurământ ὁρκωμοσία.
jurare, jurat ἀφ. καὶ μετ. ὁρκισις, ὡρκισμένος. ‖ ἐ. expert jurat πραγματογνώμων ‖ duşman jurat ἐχθρὸς ἄσπονδος ‖ o jurată de nevastă γυναῖκα διαβολεμένη. ‖ ἀ. ἔνορκος, curtea cu juraţi δικαστήριον ἐνόρκων ‖ συνωμότης ‖ δημοτικὸς σύμβουλος.
jurător ἀ. ὁρκωτής.
juri ἀ. πλ. ἔνορκοι.
juridic-ă ἐ. δικαστικός. ‖ ἐπίρ. δικαστικῶς.
jurisconsult ἀ. νομοδιδάσκαλος.
jurisdicţiune θ. δικαιοδοσία.
jurisprudenţă θ. νομολογία.
jurist ἀ. νομολόγος, νομομαθής.
juriu οὐ. ἔνορκοι, ἀγωνοθέται.
jurnal οὐ. ἐφημερὶς ‖ ἡμερολόγιον.
jurnalism οὐ. ἐφημεριδογραφία.
jurnalist ἀ. ἐφημεριδογράφος.
jurubiţă θ. ἀγαθίς, τολύπη.
juruì (**a**) ῥ. ὑπισχνοῦμαι ἐπισήμως ‖ a se juruì ὑπισχνοῦμαι, ἀφιερώνομαι, τάζω (κοιν.).
juruinţă θ. ὑπόσχεσις. ἀφ ἑρωσις. τάξιμον.
juruire, juruit ἀφ. καὶ μετ. ἀφιέρωσις, ἀφιερωμένος.
just-ă ἐ. δίκαιος. ἀκριβής. ἐπίρ. δικαίως, ἀκριβῶς. ‖ ἀ. δίκαιος. ‖ οὐ. δίκαιον.
justeţă θ. ἀκρίβεια. τὸ ἀρτιόν.
justificà (**a**) ῥ. δικαιολογῶ.
justificabil ă ἐ. δικαιολογητός. εὐδικαιολόγητος.
justificare, justificat ἀφ. καὶ μετ. δικαιολόγησις, δικαιολογημένος.
justificaţiune θ. δικαιολογία. ἀπολογία.
justificativ-ă ἐ. δικαιολογητικός.
justiciabil-ă ἐ. ὑπόλογος. ὑπόδικος.
justicie θ. δικαιοσύνη.
juvăţ οὐ. περιδέραιον ‖ βρόχος. στραγγαλία.
juvelnic οὐ. ἁλιεύτικὸν δίκτυον ἁθθέων ὑδάτων).
juvenil-ă ἐ. νεανικός.
juxtalinear-ă ἐ. παράστιχος.
juxtapune (**a**) ῥ. παρατίθημι, ἐπιπροσθέτω.
juxtapunere, juxtapus ἀφ. καὶ μετ. παράθεσις, παρατεθειμένος.

K

K τὸ γράμμα k, ἀντιστοιχοῦν τῷ ἑλληνικῷ κ.
kalium οὐ. Χημ. κάλιον.
kediv ἀ. χεδίβης.
kermes οὐ. ἀγροτικὴ ἑορτή.
kilogram οὐ. χιλιόγραμμον.
kilolitru ἀ. χιλόλιτρον.
kilometric-ă ἐ. χιλιομετρικός.
kilometru ἀ. χιλιόμετρον.
kneaz ἀ. πρίγκηψ.
knezie θ. πριγκηπᾶτον ‖ ἀξίωμα τοῦ πρίγκηπος.
krach οὐ. οἰκονομικὴ καταστροφή.
kyrie-eleison ! ἐπιφ. Κύριε ἐλέησον !

L

L τὸ γράμμα l, ἀντιστοιχοῦν τῷ ἑλληνικῷ λ.
-l ἄντων. προσ. τόν, αὐτόν, du-l ὁδήγησέ τον.
la πρόθ. εἰς, la şcoală εἰς τὸ σχολεῖον, la Bucureşti εἰς Βουκουρέστιον, a fi la pândă ἐνεδρεύω | παρά, la mine παρ' ἐμοί | ἐν, la munţi ἐν τοῖς ὄρεσι | aici e agreabil la iarna ἐδῶ ὁ χειμὼν εἶναι εὐχάριστος, e negru la suflet ἔχει μαύρην ψυχήν, εἶναι ἄνθρωπος κακός, dela tine ἐκ μέρους σου, a servi la doi stăpâni δυσὶ κυρίοις δουλεύειν, a beà la vin πίνω οἶνον (διαρκῶς), la anul τὸ ἐρχόμενον ἔτος, la săptămână καθ' ἑβδομάδα, sunt toţi la un cuvânt εἶναι ὅλοι σύμφωνοι. || ἀ. Μουσ. τὸ φθογγόσημον λά.
la (**a**) ῥ. λούω. || a se la λούομαι τὴν κεφαλήν.
labă θ. πέλμα, a pune b.tul pe labe ὑποτάσσομαι, δαμάζομαι | χεὶρ (εἰρων.), jos labele κάτω τὰς χεῖρας Βοτ. laba ursului ἄκανθος, laba mâţei κωνοπόδι.
lăbărţă (**a se**) ῥ. χαλαρώνομαι, ξεπέφτω
lăbărţare, lăbărţat ἀφ' καὶ μετ. χαλάρωσις, χαλαρωμένος | gură lăbărtată χείλη κρεμάμενα.
labarum οὐ. λάβαρον.
labial-ă ἐ. χειλικός, χειλεοπρόφερτος.
labiat-ă ἐ. Βοτ. διχείλος, χειλωτός.
labirint οὐ. λαβύρινθος.
laboare θ. μόχθος, κόπος.
laboratoriu οὐ. ἐργαστηριον (ἐπιστημονικόν).
laborios-oasă ἐ. φιλόπονος | ἐπίπονος. || ἐπίρ. φιλοπόνως.
labos-oasă ἐ. χονδροπόδαρος, ποδαρᾶς.
lac οὐ. λίμνη, a cădea din lac în puţ, a scăpà de dracul şi a da peste lacul ἀπὸ τῆς Σκύλλης εἰς τὴν Χάρυβδιν | τέλμα, erà un lac de sânge ὁ τόπος εἶχε γεμίσει ἀπὸ αἷμα.
lac οὐ. μικρὸς ἀγρός.
lac οὐ. λάκκιον (κόμμι) | βερνίκιον.
lăcărie θ. μέγα τέλμα.
lăcaş οὐ. κατοικία, ἴδε locaş.
lacăt οὐ. κλειδωνιά, a-şi pune lacăt la gură δένω τὴν γλῶσσάν μου.
lăcătuş ἀ. κλειθροποιός.
lăcătuşerie θ. κλειθροποιεῖον.
lacherdă θ. θυννεῖον, κύδιον, λακέρδα.
lacheu ἀ. οἰκέτης, ὑπηρέτης.
lacom-ă ἐ. λαίμαργος | ἄπληστος, lacom de glorie φιλόδοξος, lacom de bani πλεονέκτης. || ἐπίρ. λαιμάργως.
lăcomeşte ἐπίρ. λαιμάργως | πλεονεκτικῶς.
lăcomi (**a**) ῥ. λαιμαργῶ, πλεονεκτῶ, ὀρέγομαι. || a se lăcomi ὀρέγομαι.
lăcomie θ. λαιμαργία, ἁπληστία, a călcà în gura lăcomiei κάμνω τι ἐκ πλεονεξίας.
laconic-ă ἐ. λακωνικός.
laconism οὐ. λακωνισμός.
lăcovişte θ. λίμνη, τέλμα.
lacră θ. κιβώτιον, λειψανοθήκη.
lăcrămă (**a**) ῥ. δακρύω | κλαίω.
lacrimă θ. δάκρυον.
lacrimal-ă ἐ. δακρυϊκός.
lăcrimăros-oasă ἐ. ἀξιοδάκρυτος.
lăcrimaţie θ. διαμαρτύρησις, παράπονον.
lăcrimător-oare ἐ. ἀξιοδάκρυτος, οἰκτρός.
lacrimatoriu οὐ. δακρυοδόχη.
lăcrimătură θ. δακρυσμός.
lăcrimioară θ. ὑποκ. τοῦ lacrimă | Βοτ. ἀνθεμίς.
lăcrimiţă θ. Βοτ. μαιένθεμον.
lăcrimos-oasă ἐ. δακρυχέων, δακρυρροῶν.
lactaţiune θ. θηλασμός, γαλουχησις.
lactat-ă ἐ. γαλακτώδης.
lactic-ă ἐ. γαλακτικός.
lactifer-ă ἐ. γαλακτοφόρος.
lactometru οὐ. γαλακτόμετρον.
lactoză θ. γαλακτοσάκχαρον.
lăcui (**a**) ῥ. ἴδε locui.
lacună θ. διάλειμμα, χάσμα.
lăcustă θ. ἀκρίς.
lacustru-ă ἐ. λιμναῖος.
ladă θ. κιβώτιον, ladă de fier χρηματοκιβώτιον, lada la mine cheia la dânsul δικό μου φωμὶ ξένο μαχαίρι (φρ.).
lădoiu οὐ. μέγα κιβώτιον.
lăduncă θ. μικρὸν κιβώτιον ὑποδηματοποιοῦ | φυσιγγιοθήκη.
laf οὐ. φλυαρία.

lafagiu ἀ. φλύαρος, φαφλατᾶς.
lăfăi (**a se**) ῥ. ἐξαπλώνομαι, γαυριῶ.
lăfăiare, lăfăiat ἀφ. καὶ μετ. ἐξάπλωσις, ἐξηπλωμένος.
lagăr οὐ. στρατόπεδον | μερὶς πολιτική.
laghiță θ. κατῆλιψ. κρεββάτι ἐκ σανίδων παρὰ τὴν ὀροφὴν δωματίου.
lagiverde ἐ. ἐλαιοπράσινος.
lagoniță θ. σιτοβολών.
lagum οὐ. ὑπόνομος | ὀχετός.
lagună θ. λιμνοθάλασσα.
lahaniu-e ἐ. ἀνοικτοπράσινος, λαχανῆς.
laibăr οὐ. βραχὺς ὑπενδύτης γυναικῶν.
laic-ă ἐ. λαϊκός.
lăicer οὐ. στενόμακρος τάπης χωρικῶν.
laicez οὐ. πτυχὴ ὑποκαμίσου περὶ τὸν καρπόν, πόσταις.
laicizà (**a**) ῥ. ἐκλαϊκεύω.
laicizare, laicizat ἀφ. καὶ μετ. ἐκλαΐκευσις, ἐκλαϊκευμένος.
laie θ. συμμορία (ἀθιγγάνων).
laie θ. πρόβατον φαιόμαλλον.
lăieș ἀ. ἀθίγγανος νομάς.
laietă θ. κιβωτιον.
lainic-ă ἐ. νομάς. || ἀ. ἀλήτης.
lăinicì (**a**) ῥ. περιπλανῶμαι, ἀλητεύω.
lăinicie θ. περιπλάνησις, ἀλητεία.
laiță θ. τράπεζα ἧς οἱ πόδες ἐρριζωμένοι ἐν τῇ γῇ, σταθερὸ | καθισμάτιον, ἴδε laviță.
laiu-e ἐ. μέλας, lână laie μαλλίον κοινόν.
lălăì (**a**) ῥ. ὑποτονθορύζω, μελεάζω.
lălăire, lălăit ἀφ. καὶ μετ. ὑποτονθόρυσις, ὑποτονθορυσμένος.
lălăitură θ. μελεασμός, ὑποτονθορυσμός.
lălălău-aie ἐ. ἴδε lălău.
lalanghită θ. τηγανήτα, λαλαγκίτα.
lălău-aie ἐ. διεφθαρμένος. | ἀ. ἄεργος, λάλας.
laleà θ. Βοτ. λείριον.
lamă θ. ἔλασμα, πλὰξ | λεπὶς μαχαιρίου.
lămâie θ. λεμόνιον.
lămâier ἀ. λεμονοπώλης.
lămâioară θ. Βοτ. θύμος κοινός.
lămâiță θ. Βοτ. μελισσόχορτον.
lămâiu ἀ. λεμονέα.
lă-mă-mamă ἀ. βλάξ, ἠλίθιος.
lămâniu-e ἐ. λεμονόχρους.
lambă θ. δεσμὸς ἐξ ἐλάσματος ἢ στρεπτοῦ σχοινίου συγκρατῶν τὸν ρυμὸν τῷ ἄκρῳ τοῦ ἄξονος | σιδηρᾶ γλωσσὶς συνδέουσα τὴν θύραν μὲ τὴν κλειδωνιάν, ἐφηλίς. ἀμπάρα.
lâmbar οὐ. ἐξεύραιον. τὸ ἔξω τοῦ τροχοῦ ἄκρον τοῦ ἄξονος.
lamentà (**a se**) ῥ. θρηνωδῶ, μοιρολογῶ.
lamentabil-ă ἐ. ἀξιοθρήνητος, οἰκτρός. | ἐπίρ. οἰκτρῶς.
lamentare, lamentat ἀφ. καὶ μετ. θρηνώδησις, θρηνωδημένος.
lamentațiune θ. θρῆνος, οἰμωγή, ὀδυρμός.
laminà (**a**) ῥ. ἐλασματοποιῶ.
laminare, laminat ἀφ. καὶ μετ. ἐλασματοποίησις ἐλασματοποιημένος.
lamoste θ. κωλικοὶ (τῶν παιδίων).
lampă θ. λύχνος, λυχνία.
lampadar οὐ. πολύφωτον, λυχνοστάτης.
lampagiu ἀ. λυχνοπώλης.
lampant-ă ἐ. ὁ καίων ἐν λύχνῳ.
lampas οὐ. παράρραμμα.
lampion οὐ. λυχνάριον, χάρτινος φανός.
lampist ἀ. λυχνάπτης.
lămură θ. γύρις, παιπάλη | τὸ ἐπίλεκτον, τὸ ἔξοχον ἑνὸς πράγματος. τὸ ἄνθος.
lămurì (**a**) ῥ. καθαίρω, καθαρίζω | διασαφίζω συνεκδ. || a se lămuri διασαφίζομαι ἐννοῶ.
lămurire, lămurit ἀφ. καὶ μετ. διασάφισις, διασαφισμένος || ἐπίρ. καθαρῶς, βεβαίως, σαφῶς.
lămuritor-oare ἐ. σαφής, ῥητός, ἔκδηλος.
lan οὐ. ἀγρός, κάμπος.
lână θ. ἔριον, μαλλίον πλ. lânuri μάλλινα lână bârsană μαλλὶ μακρὸν καὶ χονδρόν, lână codană μαλλὶ τῆς οὐρᾶς, lână coarbă μαλλὶ μαῦρον καὶ μακρόν, lână flocoasă μαλλὶ φλοκωτόν, lană de miel μαλλίον ἀρνίου, lână laie μαλλὶ ὑπόφαιον, lână stogoasă μαλλὶ κοινόν, lână țigaie μαλλὶ κοντόσγουρον, lână toarsă μαλλὶ στριμμένον, lână țurcană μαλλὶ λευκὸν καὶ μακρόν, lână în bumbac μαλλοβάμβακον, lână în lână ὁλόμαλλον | Βοτ. lâna apei βρύον ἔνυδρον, lână broștească χλωρομύκης.
lânar ἀ. ἐριουργός, ἐριοπώλης.
lânărică θ. Βοτ. ἐριόφορον.
lânărie θ. ἐριουργεῖον.
lânăriță θ. Βοτ. εὐάξ.

lance θ. λόγχη, δόρυ.
lănced-ă ὲ. μαρασμένος ἀσθενικός, ἄτονος, ἀδύνατος.
lanceolat-ă ὲ. λογχοειδής.
lâncezeală θ. μαρασμός, χαύνωσις, ἀτονία ἀδράνεια.
lâncezi (**a**) ῥ. μαραίνομαι, ἀτονῶ | ἀδρανῶ (συνεκδ.).
lâncezire, lâncezit ἀφ. καὶ μετ. μάρανσις, μαραμμένος.
lăncier ὰ. λογχοφόρος.
lancos-oasă ὲ. ὑπερήφανος.
landou οὐ. μεγάλη πολυτελὴς ἅμαξα.
landră θ. θόρυβος.
lângă πρόθ. παρά, λαγγὰ mine παρ' ἐμέ, πλησίον μου, pe lângă ἐν σχέσει | πρός, pe lângă aceasta πρὸς τούτῳ.
lângăvi (**a**) ῥ. γλύφω ἄνθη, κεντήματα.
lângăvie θ. ἀνθοστέφανος, ποίκιλμα.
lângoare θ. ἀτονία, μαρασμός, ἀδρόνεια τυφοειδὴς πυρετός.
languros-oasă ὲ. περιπαθής, ἐρωτικός. || ἐπίρ. περιπαθῶς.
langustă θ. καραβίς.
lanifer-ă ὲ. ἐριοφόρος, τριχωτός.
lânos-oasă ὲ. ἐριώδης, μαλλώδης.
lansà (**a**) ῥ. ρίπτω, ἐξακοντίζω.
lansare, lansat ἀφ. καὶ μετ. ἐξακόντησις ἐξηκοντισμένος.
lanț οὐ. ἅλυσσος | πλ. ἁλυσσίδες, δεσμά, în lanțuri σιδηροδέσμιος | συνέχεια, lanț de evenimente συνέχεια, σειρὰ γεγονότων | ἅλυσσις, κυνόδεσμος | μέτρον ἀγροτικὸν δέκα ὀργυιῶν. || ἐπίρ. κατὰ συνέχειαν.
lanternă θ. φανός, λαμπτήρ.
lanțetă θ. νυστέριον.
lanțeți ὰ. πλ. ξύλα τετράγωνα διὰ σκελετὸν οἰκοδομῆς, πινάρια.
lanți ὰ. πλ. θύμος, γλυκάδια.
lanțug οὐ. ἅλυσσος, γονδρὰ ἅλυσσος.
lanțugel ὰ. ὑποκ. τοῦ lanțug.
lanțuit-ă ὲ. ἁλυσσόδετος.
lanțuș, lanțușor ὰ. ὑποκ. τοῦ lanț.
laolaltă ἐπίρ. ὁμοῦ.
lapidà (**a**) ῥ. λιθοβολῶ.
lapidar-ă ὲ. λιθογλυφικός, ἐπιγραφικός.
lapidare, lapidat ἀφ. καὶ μετ. λιθοβολησις, λιθοβολημένος.
lapidațiune θ. λιθοβολία.
lapis lazuli ὰ. κυανός, λαζοῦρι.
lapoviță θ. χιονοβροχή.
lapsus οὐ. σφάλμα.
laptaciu οὐ. δίκτυον διὰ μεγάλους ἰχθῦς.
lăptăgiu, lăptar ὰ. γαλακτοπώλης.
lăptăreasă θ. γαλακτοπῶλις.
lăptărie θ. γαλακτοπωλεῖον.
lapte οὐ. γάλα, lapte dulce γάλα, lapte bătut κτυπητόγαλα, lapte covăsit ξυνόγαλα, ca laptele γαλακτώδης, a fi cu lapte εἶναι ἀληθές | πλ. lapți θορός, γονὴ ἰχθύων, lăpturi γαλακτερὰ | γαλακτώδης χυμὸς ἀραβοσίτου καὶ ἄλλων φυτῶν | a pofti la lapte de bou ζητῶ τὸ φεγγάρι (φρ.), papă-lapte μωρός, χάχας | Βοτ. laptele câinelui εὐφόρβιον, laptele cucului ἡλιοσκόπιον, laptele pasării γαζία, ὀρνιθόγαλον, laptele stâncei ἔμπετρον, λιθοθριπτικόν.
lăptișor ὰ. Βοτ. ἀνδροσάκη.
lăptoc οὐ. ὑδραγωγὸς μύλου, ἴδε scoc.
lăptos-oasă ὲ. γαλακτώδης | γαλακτοφόρος | ἀληθής.
lăptucă θ. Βοτ. θριδάκιον.
lăptucu-oaiei οὐ. Βοτ. βούφθαλμον.
lăpuc οὐ. Βοτ ἴδε brustur.
lăpuș οὐ. Βοτ. λυχνίς.
lari ὰ. πλ. ἑφέστιοι θεοί.
larg-ă ὲ. πλατύς, ἁπλόχωρος. || οὐ. πλάτος. εὐρυχωρία | ἔκτασις, largul cerului ἡ ἔκτασις τοῦ οὐρανοῦ, largul mării τὸ πέλαγος, a luà largul ἀναπλέω, ἀνάγομαι | ἀνάπαυσις, mă simt în largul meu ἔχω τὰς ἀναπαύσεις μου. || ἐπίρ. pe larg ἐν ἐκτάσει, ἀναλελυμένως, λεπτομερῶς, a trăi din larg ζῶ πλουσιοπαρόχως.
lărgi (**a**) ῥ. ἐκτείνω, πλατύνω. || a se lărgi ἐκτείνομαι, ἐξαπλώνομαι, εὐρυχωρῶ.
lărgime θ. εὖρος, πλάτος.
lărgire, lărgit ἀφ. καὶ μετ. πλάτυνσις, πλατυσμένος.
laringian-ă ὲ. λαρυγγιαῖος.
laringită θ. λαρυγγῖτις.
larinx οὐ. λάρυγξ.
larmă θ. θόρυβος, ταραχή.
lărmuì (**a**) ῥ. θορυβῶ.
larvă θ. νύμφη (ἐντόμων).
laș-ă ὲ. ἄνανδρος. || ἐπίρ. ἀνάνδρως.
lăsà (**a**) ῥ. καταλείπω, ἐγκαταλείπω, ἀφίνω ἐμπιστεύομαι lasă pe mine ἔχε ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμέ | ἐπιτρέπω, nu mă

lasă inima δὲν πάγει ἡ ψυχή μου | ἀναμένω, lasă c'o veni și vremea mea περίμενε καὶ θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ σειρά μου | ἐλαττώνω, a lăsa mai eftin, a lăsa din pret καταβιβάζω τὴν τιμήν | a lăsa sec καταλύω τὴν νηστείαν (κατὰ τὰς Ἀπόκρεω). a lăsà sânge φλεβοτομοῦμαι, las-că ἐκτὸς τοῦ ὅτι, îi lasă gura apă τρέχουν τὰ σάλια του, l-a lăsat pe banii lui τὸν ἄφῆκε νὰ κάμῃ ὅ,τι τοῦ καταβιβάζω τὸν τόνον, l'a lăsat în plata Domnului τὸν ἐγκατέλιπεν εἰς τὴν τύχην του, a lăsà foculuĭ ἐγκαταλείπω τὰ πάντα, lasă-mă să te las μὴ χάνεσαι! || a se lăsà ἐγκαταλείπω, a se lăsà de joc παραιτοῦμαι τοῦ χοροῦ, m'am lăsat de tutun παρήτησα τὸ κάπνισμα | ἐγκαταλείπομαι, mă las în voia soarteĭ ἐγκαταλείπομαι εἰς τὴν τύχην | ὑποχωρῶ, nu se lasă mai prejos δὲν πέφτει παρακάτω | καταβαίνω, s'a lăsat de pe scară κατέβη τὴν κλίμακα | κάμπτομαι, χαλαρώνομαι, arcul trăsurei s'a lăsat ἐχαλαρώθη τὸ ἔλασμα τῆς ἁμάξης | πίπτω, se lasă ceața πίπτει ὁμίχλη, se lasă ger κάμνει παγετὸν | ὀλιγοστεύω, gerul s'a lăsat ὁ παγετὸς ὠλιγόστευσε | ἐμπιστεύομαι. lasă-te pe mâna mea ἐμπιστεύσου εἰς ἐμέ | εὐχαριστοῦμαι. ἱκανοποιοῦμαι, nu s'a lăsat cu atâta δὲν εὐχαριστήθη μὲ τόσον | πίπτω se lasă pe un scaun πίπτει ἐπὶ καθίσματος, pământul se va lăsà ἡ γῆ θὰ πάθῃ καθίζησιν | ἐπιτρέπω, nu se lasă bătut δὲν ἀναγνωρίζει ὅτι ἡττήθη | s'a lăsat în spinarea mea ἔμεινεν εἰς τὴν ράχιν μου, εἰς βάρος μου. știu că ți se lasă γνωρίζω ὅτι τὴν ἐπιθυμεῖς (φρ.).

lăsare, lăsat ἀφ. καὶ μετ. ἄφεσις, ἀφεμένος. || οὐ. lăsatul de carne, de brânză, de sec κατάλυσις νηστείας. Dumineca lăsatului de sec Κυριακὴ τῆς τυροφάγου | lăsatul sângelui φλεβοτομία.

lăscăiață θ. ἀμφορεὺς πήλινος.

lăscaie υ. ἄσπρον, λεπτόν.

lascĭv-ă ἐ. ἀσελγής, ἄσεμνος. || ἐπίρ. ἀσελγῶς.

lascivitate θ. ἀσέλγεια, ἀκολασία.

lăsculeasă θ. ποικιλία σταφυλῆς.

laşitate θ. ἀνανδρία.

lăstar ἀ. ἔλαστός, ἐλάστημα, ἐλαστάρι | ἀπόγονος (συνεκδ.).

lăstăreț οὐ. δάσος ἐκ ἐλαστῶν | νεολαία.

lăstări (a) ῥ. ἐλαστάνω | φύομαι, ἀναφαίνομαι.

lăstăriș οὐ. παραφυάς.

lastic οὐ. ἴδε gumilastic.

lastră θ. μεταξωτὸν ὕφασμα.

lăstun ἀ. Ζωολ. πετροχελίδονον.

lat-ă ἐ. εὐρύς, πλατύς, lat în piept εὐρύστερνος, vorbe late παχεῖα λόγια, a făcut-o lată τὸ παραξύλωσε, e prea lată ἐπέρασε τὰ ὅρια. || ἐπίρ. πλατέως, a căzut lat ἔπεσε φαρδὺς πλατύς. || οὐ. πλάτος. latul palmei ἡ παλάμη, un lat de deget πλάτος δακτύλου, în lung și în lat κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος | de-a latul κατὰ πλάτος.

laț οὐ. τάργανον. γαϊτάνι | βρόχος, a pune latul de gât βάζω τὸ σχοινὶ στὸ λαιμό, biață | ὕσπληξ, παγίς, a prinde în laț πιάνω στὰ βρόχια, a se da în laț ζῶ ἐν εὐμαρείᾳ, a se alintà ca cioara în laț ἐπιτηδεύομαι τὸν χαρίεντα, ἀκκίζομαι (φρ.) | πλ. lațe βόστρυχοι κυματινόμενοι.

laț ἀ. (πλ. lați) σανὶς λεπτή, πέταυρον.

laț ἀ. φύλλον ὑφάσματος.

lățâng-ă ἐ. στενός.

lățăreț-eață ἐ. πεπλατυσμένος.

lățăreț ἀ. Ζωολ. πηλαμίς.

latent-ă ἐ. λανθάνων, κρυπτός.

lateral-ă ἐ. πλάγιος, παράπλευρος. || ἐπίρ. παραπλεύρως.

lateș-ă ἐ. ὁ ἔχων τὰ κέρατα ἀπέχοντα.

lăți (a) ῥ. ἐκτείνω, πλατύνω, ἐξαπλώνω. || a se lăți πλατύνομαι, ἐξαπλώνομαι, διαδίδομαι.

latiolavă θ. παρυφή.

latifundiu οὐ. γαιοκτημοσύνη, μεγάλη ἰδιοκτησία.

lățime θ. πλάτος.

latin-ă ἐ. καὶ οὐσ. λατινικός. Λατῖνος.

latineso-ească ἐ. λατινικὸς καθολικός.

latinește ἐπίρ. λατινιστί.

lătinie θ. ἡ λατινικὴ γλῶσσα.

latinism οὐ. λατινισμός, οἱ Λατῖνοι.

latinizà (a) ῥ. ἐκλατινίζω.

latinizare, latinizat ἀφ. καὶ μετ. ἐκλατίνισις, ἐκλατινισμένος.

latinizator ἀ. σχολαστικὸς λατινιστής.
latinoman-ă οὐσ. λατινομανής.
lăţire, lăţit ἀφ. καὶ μετ. πλάτυνσις, πλατυσμένος.
latitudine θ. γεωγραφικὸν πλάτος | πλατύτης, ἔκτασις, ἄβεια.
lătoc οὐ. ἴδε lăptoc.
lătocaş οὐ. ὑποκ. τοῦ lătoc.
lăţos-oasă ἐ. μακρόμαλλος.
lătră (a) ῥ. ὑλακτῶ.
latră-n-lună ἀ. ἀνίκανος.
latrat οὐ. ὑλακή.
lătrător-oare ἐ. ὑλακτικός, οὐσ. ὕλαξ.
lătrătură θ. ὑλακή.
latrină θ. ἀπόπατος, λυτρών, ἀφοδευτήριον.
lăţui (a) ῥ. σανιδοστρώνω, σανιδώνω.
lăţuire, lăţuit ἀφ. καὶ μετ. σανίδωσις, σανιδωμένος.
lătunoaie θ. φραγιδοσανίς | ἔξαστις, κροκίς, ἐλεύθερα νήματα ἐν τῷ ὑφαδίῳ | ἁλιευτικὸν δίκτυον.
lăturalnic-ă ἐ. πλάγιος | περιστροφικὸς | παρορτημματικός. || ἀ. χωρικὸς γείτων.
lăturaş-ă ἐ. παράσειρος, ἵππος ἄξευκτος, lăturaş din dreaptă δεξιόσειρος | παρακείμενος, γειτονικός. || ἀ. ἐργάτης ἁπλῶν ἐργασιῶν | πλ. πλάγιοι κοπτῆρες ἵππου.
lature θ. πλευρά | ἄκρα, γωνία, din cele patru lături ale lumei ἀπὸ τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ κόσμου | κρηπίς. χεῖλος | παραθυρόφυλλα, θυρόφυλλα. || ἐπίρ. în lături πλαγίως, a se da în lături ἀπομακρύνομαι, παραμερίζω, ἀποφεύγω.
lăturean-ă ἐ. ἴδε lăturalnic.
lăturel-eaţă ἐ. ἴδε lăturean.
lăturі θ. πλ. ἀπόπλυμμα, ξέπλυμμα.
lăturoaie θ. ἴδε lătunoaie.
lătuţ-ă ἐ. ὑποκ. τοῦ lat.
lăudă (a) ῥ. ἐπαινῶ, αἰνῶ, lăudaţi pe Domnul τὸν Κύριον αἰνεῖτε. || a se lăudă ἐπαινοῦμαι, ἐπαίρομαι, γαυριῶ, cum te lauzi? πῶς τὰ περνᾷς: laudă-te gură că pumnii îţi cură αὐτὰ ποῦ λέγεις εἶναι κομπασμοί.
laudă θ. ἔπαινος, de laudă ἐπαινετικός, vrednic de laudă ἀξιέπαινος.
laudabil-ă ἐ. ἐπαινετός, ἀξιέπαινος.
laudan οὐ. λαύδανον.
lăudare ἀφ. αἴνεσις, ἐπαίνεσις.
lăudăros-oasă οὐσ. καυχησίλογος, κομπαστής.
lăudăroşie θ. καυχησιλογία, κομπασμός.
lăudat μετ. ἐπηνεμένος de lăudat ἀξιέπαινος.
lăudător-oare ἐ. ἐπαινετικός. || ἀ. ἐπαινέτης | καυχηματίας.
lăudătură θ. κομπασμός, κομποῤῥημοσύνη.
lăuntric-ă ἐ. ἐσωτερικός, ἐμψύλιος. || ἐπίρ. ἐσωτερικῶς.
lăuntru în ἐπίρ. ἐντός, ἐσωτερικῶς, în lăuntrul meu ἐν ἐμαυτῷ | εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἐν τῇ Δύσει.
laur ἀ. δάφνη | στραμώνιον. a mâncă laur παραῤῥονῶ, ce, ai mâncat laur? τί: τάχεις χαμένα: || οὐ. στυπίον.
laureă θ. χαμαιδάφνη.
laureat-ă ἐ. δαφνοστεφής.
lăuruşcă θ. ἀγριάμπελος.
lăut μετ. πλυμμένος, καθαρισμένος. || οὐ. πλύσιμον.
lăută θ. βάρβιτος. λαοῦτον | βιολίον.
lăutar ἀ. μουσικὸς ἀθίγγανος. a aduce pe dracul cu lăutari în casă νομῤῥεύομαι (ῥρ.) | κηφήν.
lăutăresc-ească ἐ. μουσικός, ὁ ἀνήκων εἰς μουσικόν.
lăutaş ἀ. βιολιστής.
lăutoare θ. κεφαλόλουτσον | Βοτ. βούπλευρον.
lăuză θ. λεχώ, λεχοῦσα.
lăuzi (a) ῥ. λεχωνιάζω, εἶμαι λεχώ.
lăuzie θ. λεχωνεία.
lavă θ. λάβα.
lavdan οὐ. μεταξωτὸν ὕφασμα.
lavină θ. χιονόθιν, χιονοστιβάς.
laviţă θ. χωρικὴ κλίνη μὲ τοὺς πόδας ἐριζωμένους ἐν τῇ γῇ ξύρανον. ἐξώλιον, ὑρανίον | φορητὴ κλίνη.
lavoar οὐ. νιπτήρ.
lavra θ. μοναστήριον, λάβρα.
lavră θ. φλήναφημα, lavre şi palavre παλάβρας.
lavrentină θ. Βοτ. ἴδε tămâiţă.
lavrist ἀ. μοναχός, ἀσκητής.
lawn-tennis οὐ. σφαιροβόλημα.
laxativ-ă ἐ. ὑπακτικός, καθαρτικός.
laz οὐτ χῶρος καθαρισμένος ἀπὸ τὰς ἀκάνθας.

lazaret οὐ. λοιμοκαθαρτήριον.
lăzească θ. ἔγκυκλος χωρικῶν, λάζικος.
lăzui (**a**) ῥ. καθαρίζω ἀπὸ τὰς ἀκάνθας.
lăzuire, lăzuit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ lăzui.
lazulită θ. λαζοῦρι.
lazur οὐ. λαζοῦρι.
le ἀντ. τὰς, le am văzut τὰς εἶδον, le am vorbit ταῖς ὡμίλησα.
leac οὐ. φάρμακον, ἰατρικόν, leacuri băbești ἐμπειρικὰ φάρμακα, fără leac ἀθεράπευτος, ἀνίατος, ἀδιόρθωτος, leac universal πανάκεια, doctoria fără leac φάρμακον μὴ θεραπεῦον, boală cu leac νόσος θεραπεύσιμος, îți fac eu de leac σέ διορθώνω ἐγώ, să l pui la buba și să-ți fie de leac εἶναι χρυσὸς ἄνθρωπος, e leac de prisos ἄδικος κόπος (φρ.).
leacă θ. ὀλίγον, o leacă ὀλίγον, ἕνα κομματάκι, μίαν στιγμήν.
leader ἀ. ἀρχηγός κόμματος.
leafă θ. μισθός, μισθοδοσία, oșteni cu leafă κάρδακες μισθωτοὶ στρατιῶται.
leafă θ. κοπὶς (πελέκεως) | σπαθὶς | κοῖλον κοχλιαρίου.
leagăn οὐ. κοιτὶς | αἰώρα. a se da în leagăn αἰωροῦμαι | din leagăn ἀπὸ τῶν σπαργάνων.
leah-ă ἐ. καὶ οὐσ. πολωνικός, Πολωνός.
leal-ă ἐ. νόμιμος, τίμιος. || ἐπίρ. νομίμως.
lealitate θ. νομιμοφροσύνη, τιμιότης.
leancă θ. τριβώνιον.
leandru ἀ. ροδοδάφνη | δαφνοκέρασος.
leapșa (**de a**) θ. ὄνομα παιδιᾶς.
leasă θ. γέρρον, ταρσός, καλαμωτή, βεργωτὴ | κύρτη, ψαροκάλαθον | ταρσὸς πρὸς ἐκκοκισμὸν ἀραβοσίτου.
leasă θ. ὑλοτομεῖον | μέρος περίφρακτον ὅπου ἐκκοκίζεται ὁ ἀραβόσιτος.
leat οὐ. ἔτος, ἡμερομηνία | ἀκριβὴς χρονολογία | Στρ. ἡλικία | συστρατιώτης.
lebădă θ. κύκνος.
lebadeà θ. ἴδε libadeà.
lecnă θ. ἄργιλλος.
lectică θ. φορεῖον.
lecți(un)e θ. μάθημα.
lector ἀ. ἀναγνώστης.
lectură θ. ἀνάγνωσις.
lecuì (**a**) ῥ. θεραπεύω, ἰατρεύω.
lecuire, lecuit ἀφ. καὶ μετ. ἰάτρευσις, ἰατρευμένος.
lecuș-ă ἐ. βλαισός, στραβοπόδης πρὸς τὰ ἔξω.
leesc-ească ἐ. λεόντιος.
leește ἐπίρ. ὡς λέων.
lefegiu ἀ. μισθωτὸς στρατιώτης | ὑπάλληλος δημόσιος.
left ἀ. (πλ. lefți) χρυσοῦν νόμισμα ἀξίας 5 δουκάτων. || οὐ. (πλ. lefturi) ἐγκόλπιον.
lefter-ă ἐ. ἐλεύθερος | ἀπένταρος.
lefterì (**a se**) ῥ. πτωχεύω.
lefterie θ. ἐλευθερία, și-a mâncat lefteria ἔχασε τὰ χρήματά του.
lefterisit-ă ἐ. ἀπένταρος, πτωχεύσας.
legà (**a**) ῥ. δένω, προσδένω, l'au legat τὸν ἔδεσαν, a legà o luntre προσδένω λέμβον, a legà o rană ἐπιδένω πληγήν, a legà cot la cot δένω ὀπισθάγκωνα, a legà prietenie συνδέω φιλίαν, și-a legat capul ἔδεσε τὸ κεφάλι του, ἐνυμφεύθη, a legà la ochi δένω τοὺς ὀφθαλμοὺς (συνεκδ.), a legà o carte βιβλιοδετῶ, a legà via ὑποβαστάζω τὴν ἄμπελον, drumul leagă cele două sate ὁ δρόμος συνδέει τὰ δύο χωρία, grâul a legat τὸ σιτάρι ἔδεσε, l'a legat τὸν ἔδεσε, τὸν κατέστησεν ἀνίκανον διὰ μαγγανειῶν, a legà pe cinevà la gard φενακίζω τινά, κοροϊδεύω, nu puteà să lege două la un loc δὲν εἴξευρε δύο καὶ δύο πόσα κάνουν, nu puteà legà și două în teiu δὲν εἰμποροῦσε νὰ καταφέρῃ τίποτε, leagă paraua cu zece noduri κάνει τέσσαρες κόμβους εἰς τὸ μανδῆλι του. || a se legà δένομαι, προσδένομαι, a se legà la cap δένω τὴν κεφαλήν μου | θρομβώνω, συμπυκνώνομαι, dulceața s'a legat τὸ γλυκὸ ἔδεσε | ἐμπερδεύομαι, i s'a legat limba πιάστηκε ἡ γλῶσσα του, ἔπαθε γλωσσοδέτη | ὑποχρεώνομαι, m'am legat prin cuvântul meu ὑπεχρεώθην διὰ τοῦ λόγου μου | ἐνοχλῶ, ce tot te legi de mine? τί μὲ ἐνοχλεῖς: | καταλαμβάνομαι, toate boalele se leg de mine ὅλα τὰ νοσήματα μὲ προσβάλλουν | στοιχηματίζω, mă leg că nu te vei duce στοιχηματίζω ὅτι δὲν θὰ ὑπάγῃς || se leagă picioarele de frică παραλύουν τὰ πόδια του ἀπὸ τὸν φόβον, butea cu un cerc nici cum se leagă μὲ ταῖς πορδαῖς αὐγὰ δὲν βάφονται (φρ.).

legà (à) ρ. κληροδοτῶ.
legal-ă ἐ. νόμιμος. ‖ ἐπίρ. νομίμως.
legalitate θ. νομιμότης.
legalizà (a) ρ. πιστοποιῶ, ἐπικυρώνω.
legalizare, legalizat ἀφ. καὶ μετ. ἐπικύρωσις, ἐπικυρωμένος.
legământ οὐ. συνθήκη, συμφωνία.
legănà (a) ρ. ἐαυκαλίζω, κἰωρῶ. ‖ a se legănà ἐαυκαλίζομαι, κἰωροῦμαι | κλονίζομαι ἀμφιβάλλω.
legănare, legănat ἀφ. καὶ μετ. κἰώρησις, κἰωρημένος. nu știe să zică două boabe legănate δὲν ξεύρει νὰ πῇ δύο λόγια.
legănător-oare ἐ. ἐαυκαλιστικός, κἰωρητικός.
legănătură θ. ἐαυκάλισμα, κἰώρησις.
legănel οὐ. μικρὰ κἰωρα | παιδίον ἐν τῇ κοίτῃ.
legare ἀφ. δέσις. ‖ δεσμός. χαρτοδέσιμον στεφάνωμα ἐαρελίου.
legat μετ. δεμένος | om leg t ἄνθρωπος καλοκαμωμένος Ἐκκλ. ὑποχρεωτικός | ii sunt legate cununile δὲν ἐνωμφεύθη, ἔμεινεν ἄγαμος. ‖ οὐ. χαρτοδέσμιον προσήλωσις ἀμπέλου ὑπηρεσία ὑποχρέωσις | περίδεσις | κληροδότημα. ‖ ἀ. ἔξαρχος τοῦ Ἁγίου, πρέσβυς.
legatar ἀ. κληροδόχος.
legație (un e) θ. πρεσβεία.
legătoare θ. συρόμιον, περιλαίμιον | ἐπίδεσμος δεσμός | ἀμάλλιον, καλαμόσχοινον ἁγιονιῶν | ἐπαύλια, ἡ δευτέρα ἡμέρα τοῦ γάμου καὶ τὰ δῶρα της.
legător ἀ. χαρτοδέτης, βιβλιοδέτης.
legătorie θ. ἐ.βλιοδετεῖον.
legătură θ. δεσμός, legătură de gât λαιμοδέτης, περιλαίμιον | ἐπίδεσμος δέσμη, legătură de surcele ἀγκαλίς | βιβλιοδεσία σχέσις, n'am nici o legătură cu el δὲν ἔχω καμμίαν σχέσιν μετ' αὐτοῦ ὑποχρέωσις | συνθήκη, σύνδεσμος.
legăturică θ. ὑποκ. τοῦ legătură.
lege θ. νόμος, dătător de lege νομοθέτης | θρησκεία, legea creștinească ἡ χριστιανικὴ θρησκεία, legea veche ἡ παλαιὰ Διαθήκη | πίστις, fără de lege ἄθεος, ἔκνομος | κανών, legile bunei cuviințe οἱ κανόνες τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς συνήθεια, având legea lui de lucrat εἶχε τὸν τρόπον του τοῦ ἐργάζεσθαι | a petrece în lege ἢ a trăi în lege εὐσεβῶς, a ș face lege σκέπτομαι, a-și lua legea πάσχω τὸ δίκαιόν μου (φρ.).
legendă θ. μῦθος | ἐπεξήγησις | θρύλλος.
legendar-ă ἐ. μυθικός, παραμυθώδης, θρυλλικός.
leghe θ. λεύγη.
legiferà (a) ρ. νομοθετῶ.
legiferare, legiferat ἀφ. καὶ μετ. νομοθέτησις, νομοθετημένος.
legionar ἀ. φαλαγγίτης.
legislație (un e) θ. νομοθεσία, θεσμοθεσία.
legislativ-ă ἐ. νομοθετικός.
legislator ἀ. νομοθέτης.
legislatură θ. νομοθεσία.
legist ἀ. νομομαθής.
legitim-ă ἐ. νόμιμος, δίκαιος. ‖ ἐπίρ. νομίμως.
legitimà (a) ρ. νομιμοποιῶ, ἀναγνωρίζω.
legitimare, legitimat ἀφ. καὶ μετ. νομιμοποίησις, νομιμοποιημένος.
legitimație (un e) θ. ἀναγνώρισις τέκνου.
legitimist ἀ. ἐννομόφρων.
legitimitate θ. νομιμότης, γνησιότης τέκνου.
legiuì (a) ρ. θεσμοφορῶ, νομοθετῶ.
legiuire, legiuit ἀφ. καὶ μετ. θεσμοφόρησις, θεσμοφορημένος.
legiuitor-oare ἐ. νομοθετικός. ‖ ἀ. νομοθέτης.
legiune θ. λεγεών.
legumă θ. ὄσπριον, λαχανικόν | φαγητὸν μετ' ὀσπρίων.
legumăreț-eață οὐσ. λαχαρόγος.
legumi (a) ρ. τρώγω φαγητὸν ἐξ ὀσπρίων | γεύομαι, δοκιμάζω.
leguminos-oasă ἐ. ὀσπριώδης.
lehăeală θ. φλυαρία.
lehăi (a) ρ. φλυαρῶ.
lehamete ἐπίρ. ἐν τῇ φρ. mi-e lehamete ἐβαρύνθην.
lehămetisi (a) ρ. ἐαρύνομαι, ἀηδιάζω.
lehâr ἀ. φλύαρος, φλήναφος.
lehometuit-ă ἐ. κουρασμένος, κορεσμένος, ἀηδιασμένος.
Lehie θ. Πολωνία.
lehime θ. οἱ Πολωνοί.
lehuză θ. ἴδε lăuză.
leică θ. χοάνη | ὑποχυτήρ.

leit-ă ἐ. ῥέων | ὅμοιος, e leit tată-său ἴδιος ὁ πατέρας του.
leiţă θ. λέαινα | ἡμίδραχμον.
lela ἐπίρ. ἐν τῇ φρ. a umblà lela περιπατῶ ἀσκόπως.
lele θ. ἀδελφή μου (ἐπίκλησις πρὸς μεγαλυτέραν ἀδελφὴν ἢ γυναῖκα προβεβηκυῖαν) | ἐρωμένη, πόρνη, fecior de lele νόθος, puiu de lele πονηρός, în dorul lelei εἰς τὴν τύχην.
lemn οὐ. ξύλον, lemne de foc καυσόξυλα, magazin de lemne ξυλαποθήκη, a ajunge la sapă de lemn φθάνω σὲ κακὰ χάλια, adormi de tăiai lemne pe dànsul ἐκοιμήθη βαθέως, e lemn de tufă δὲν ἀξίζει τίποτε, a rămas lemn ἔμεινεν ἄναυδος | ἀναίσθητος. lemn εἶναι ἀναίσθητος | lemn [illegible] τιμιόξυλον | unt de lemn ἐλαιόλ[illegible] Βοτ. lemnul bobului κύτισος, lemnul câinelui ῥάμνος, lemn câinesc κνιδίς δάφνη, lemnu Domnului ἁβρότονον (ἡδυοσμαρίνι), lemn dulce γλυκύρριζα, lemn galben βερβερίς, ὀξυλάπαθον, lemnul Maicei Domnului χαμαικυπάρισσος, lemn piperat μαραθρῖτις, lemn pucios ὄα, σουρβιά.
lemnar ἀ. ξυλουργὸς | ξυλοκόπος | ξυλέμπορος.
lemnărie θ. ξυλαποθήκη | ξύλινος σκελετὸς | ξυλουργική.
lemnie θ. Βοτ. ἐρείκη.
lemnişoare θ. πλ. πυρεῖα.
lemnos-oasă ἐ. ξυλώδης.
lemnuş οὐ. Βοτ. ἁβρότονον | ῥινάγρα.
lemnuşcă θ. Βοτ. λύθρον.
lene θ. ἀμέλεια, ὀκνηρία, mi-e lene βαρύνομαι. || ἐπίρ. a lene ἀμελῶς, νωχελῶς.
leneş-ă ἐ. ἀμελής, ὀκνηρός, un leneş şi jumătate ἀκαμάτης. || ἀ. Ζωολ. βραδύπους.
lenevi (a se) ῥ. ἀμελῶ, γίνομαι ὀκνηρός.
lenevie θ. ὀκνηρία.
lenevire θ. ὀκνηρότης.
lenevos-oasă ἐ. ἀργός, ὀκνός. glas lenevos φωνὴ ἀσθενής.
lenghiu οὐ. ἐν τῇ φρ. a da lenghiu ῥίπτω ἐπιτυχῶς τὸν ἀστράγαλον.
lenitiv-ă ἐ. πραϋντικός, μαλακτικός.
lenos-oasă ἐ. ἴδε lenevos.
lent-ă ἐ. βραδύς, ἀργός. || ἐπίρ. ἀργῶς.
lentă θ. ταινία.
lenticular-ă ἐ. φακοειδής.
lentilă θ. φακός.
lentisc οὐ. σχῖνος, μαστιχιά.
leoaică θ. λέαινα.
leopăi (a) ῥ. λάπτω, ροφῶ διὰ τῆς γλώσσης (ὡς ὁ κύων).
leopard ἀ. λεοπάρδαλις.
leorbă θ. στόμα χαῖνον, ῥύγχος, στόμα (εἰρων.).
leorbăi (a) ῥ. φλυαρῶ.
leorbăire θ. φλυαρία.
le[illegible] [illegible] οἶνος ἐξ ἀποστάγματος δευ[illegible] προελεύσεως | ποτὸν ἄθλιον. || ἐπίρ. διάβροχος, ud leorcă βρεγμένος μουσκίδι.
leoscă θ. τορύνη, ξυλοκουτάλα.
leotă θ. πλῆθος, leotă de eopii ὁρμαθὸς παιδίων.
lepădà (a) ῥ. ῥίπτω, ἀποβάλλω, a lepădà o haină ἀπεκδύομαι φόρεμα, a-şi lepădà legea ἀρνησιθρησκῶ | ἐκτιτρώσκω. || a se lepădà ἀπορρίπτω, ἀπαλλάττομαι παραιτοῦμαι | ἀρνοῦμαι, ἐξομνύω, ἐγκαταλείπω. Petru se lepădà de Christos ὁ Πέτρος ἀπηρνήθη τὸν Χριστόν.
lepădare, lepădat ἀφ. καὶ μετ. ῥίψις, ἐρριμμένος. || ἀ. ἀποστάτης, ἐξωμότης.
lepădătoare θ. ἴδε curcubeţică.
lepădătură θ. σκύβαλον, κάθαρμα.
lepedeu οὐ. κλινοσκέπασμα.
lepidoptere οὐ. πλ. Ζωολ. λεπιδόπτερα.
lepră θ. λέπρα.
leprăriţă θ. Βοτ. λειχήν.
lepros-oasă ἐ. λεπρός.
lepsit-ă ἐ. βλάξ, ἀνόητος, λειψὸς (κοιν.).
lergătoare θ. διαστήριον, τόξον περιλαμβάνον τρία πηνία διὰ τὴν ὕφανσιν.
les ἐ. ἔγκλημα καθοσιώσεως.
leş οὐ. πτῶμα (ἀποσυντεθέν).
leş οὐ. ἕρκος, περίφραγμα πρὸς ἁλιείαν.
leşesc-ească ἐ. πολωνικός.
leşeşte ἐπίρ. πολωνιστί.
leşie θ. στακτόνερον, a spălà cu leşie βάζω μπουγάδα (κοιν.).
leşin οὐ. λειποθυμία, a-i veni leşin λειποθυμῶ.
leşinà (a) ῥ. λειποθυμῶ, a leşinà de

foame λιγώνομαι ἀπὸ τὴν πεῖναν, a leşină de râs σκάνω στὰ γέλοια.
leşinare, leşinat ἀφ. καὶ μετ. λειποθύμησις, λειποθυμημένος.
leşinătură θ. λειποθυμία, λιμοκτονία (συνεκδ.).
leşiţă θ. ἴδε lişiţă.
lesne ἐπίρ. εὐκόλως, lesne credincios εὔπιστος, iţi vine lesne să vorbeşti εὔκολα εἶναι τὰ λόγια, lesne de făcut εὐκατόρθωτος.
lesnic οὐ. τετράγωνον ἁλιευτικὸν δίκτυον, κατίκι.
lesnicior ἀ. Βοτ. ἴδε dulcamară.
lesnicios-oasă ἐ. εὔκολος, πρόχειρος.
lespede θ. ἐνδόμησις, μῶλος | πλὰξ προς ὁδόστρωσιν, a pavà cu lespezi πλακοστρώνω.
lespezì (a) ῥ. πλακοστρώνω.
lespezire, lespezit ἀφ. καὶ μετ. πλακόστρωσις, πλακοστρωμένος.
lest οὐ. ἕρμα, σαβοῦρα.
leşueală θ. λιποθυμία, ἀδυναμία.
leşuì (a) ῥ. λειποθυμῶ, ἀδυνατῶ, mă leşue la stomac λειποθυμῶ τῆς πείνης, λιγώνομαι | ἀηδιάζω ἐνεδρεύω.
leşuire, leşuit ἀφ. καὶ μετ. λειποθύμησις, λειποθυμημένος.
letargic-ă ἐ. ληθαργικός.
letargie θ. λήθαργος.
letcă θ. πηνίστρα, μάγγανον.
leţcae θ. λεπτόν.
letin ἀ. καθολικός, αἱρετικός.
letinesc-ească ἐ. καθολικός, αἱρετικός.
letopiseţ οὐ. ἀρχαῖον χρονικὸν | λιτανεία.
leturghie θ. λειτουργία | leturghie cu bragă δευτερούργημα, πρᾶγμα κακοκαλωμένον.
leu ἀ. λέων, puiu de leu λεοντιδεύς, leul furnicelor μυρμηκολέων, leul de mare φώκη, leul viclean ὁ Διάβολος, din unghie se cunoaşte leul ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα | ἥρως (συνεκδ.) | leu-paraleu λέων ἄγριος, μέγας ἥρως.
leu ἀ. δραχμή, leu vechiu γρόσιον.
leucă θ. τοξοειδὲς ξύλον συνδέον τὸν ἄξονα τῷ ἐρεισιθαίρῳ.
leucaş-ă ἐ. καμπύλος.
leurdă θ. Βοτ. δασύσκορδον, a pieri ca leurda ἐξαφανίζομαι.
leuştean ἀ. Βοτ. σέσελι.
leută θ. ὑπόδεσμος.
levant οὐ. Βοτ. ψευδόναρδος, λαβάντα.
levantin-ă ἐ. ἀνατολικός. || οὐσ. λεβαντῖνος. || θ. λεβαντίνα (ὕφασμα).
levată θ. Χαρτ. χαρτοσιά.
levcoaie θ. Βοτ. χείρανθον.
levent ἀ. ἐθελοντὴς τοῦ ἱππικοῦ.
levent-ă ἐ. ἐρωτότροπος.
levenţică θ. ἴδε levant.
leviatan ἀ. λεβιάθαν.
levint-ă ἐ. γενναῖος, λεβέντης.
levit ἀ. λευίτης.
levitic-ă ἐ. λευιτικός.
lexicograf ἀ. λεξικογράφος.
lexicografie θ. λεξικογραφία.
lexicologie θ. λεξικολογία.
lezà (a) ῥ. ζημιώνω, βλάπτω.
lezare, lezat ἀφ. καὶ μετ. ζημίωσις, ζημιωμένος.
leziune θ. βλάβη.
li ἀντ. προσ. τοῖς, αὐτοῖς, li s'a dat τοῖς ἐδόθη.
liană θ. σχοῖνος.
liazic-ă ἐ. Γεωλ. ἀργιλλοτιτανώδης.
libadeà θ. μακρὸς ἐπενδύτης χωρικοῦ.
libarcă θ. Ζωολ. βλάττον, σίλφη | γυνὴ φλύαρος.
libaţi(un)e θ. σπονδή.
libel οὐ. λίβελλος.
libelà (a) ῥ. Νομ. συντάσσω, συγγράφω.
libelist ἀ. λιβελλογράφος.
libelulă θ. χρυσαλλίς.
liber-ă ἐ. ἐλεύθερος. || ἀ. Βοτ. βύβλος.
liberà (a) ῥ. ἐλευθερώνω.
liberal-ă ἐ. φιλελεύθερος. || ἐπίρ. φιλελευθέρως.
liberalism οὐ. φιλελευθερία.
liberalitate θ. γενναιοδωρία.
liberare, liberat ἀφ. καὶ μετ. ἐλευθέρωσις, ἐλευθερωμένος.
liberator-oare οὐσ. ἐλευθερωτής.
liber-schimb οὐ. ἐλευθέρα συναλλαγή.
libert ἀ. ἀπελεύθερος.
libertate θ. ἐλευθερία.
liberticid ἀ. ἐλευθεροκτόνος.
libertin-ă ἐ. ἀκόλαστος.
libertinaj οὐ. ἀκολασία.
liberton ἀ. φιλελεύθερος.
libidinos-oasă ἐ. ἀσελγής, ἀκόλαστος.
libov οὐ. ἔρως, ἡδονή, χαρά.

libovi (a) ρ. διασκεδάζω.
librar ἀ. βιβλιοπώλης.
librărie θ. βιβλιοπωλεῖον.
libraţiune θ. Ἀστρ. ταλάντευσις.
libret οὐ. κείμενον μελοδράματος.
libretist ἀ. συγγραφεὺς κειμένου μελοδράματος.
libuţ ἀ. Ζωολ. ψάρ.
licăi (a) ρ. ἀπολάπτω, ῥοφῶ διὰ τῆς γλώσσης.
licăire, licăit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόλαψις, ἀπελαμμένος.
licantrop ἀ. λυκάνθρωπος.
licări (a) ρ. λάμπω, ἀπαστράπτω.
licărire θ. λάμψις, ἀναλαμπή.
licărit οὐ. λάμψις.
liceal-ă ἐ. λύκειος, ὁ τοῦ λυκείου.
licean ἀ. μαθητὴς λυκείου.
licenţă θ. δίπλωμα ἢ βαθμὸς προλύτου ἄδεια πρὸς πώλησιν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν.
licenţià (a) ρ. διαπέμπω ἀφίημι.
licenţiare, licenţiat ἀφ. καὶ μετ. ἄφεσις, ἀφειμένος. || ἀ. προλύτης, licenţiat in drept προλύτης τοῦ δικαίου.
licenţios-oasă ἐ. ἀκόλαστος, παράλυτος. | ἐπίρ. ἀκολάστως.
liceu οὐ. λύκειον.
licheà θ. οὐτιδανός, ἀχρεῖος.
lichefià (a) ρ. ρευστοποιῶ, τήκω, ὑγροποιῶ.
lichefiare, lichefiat ἀφ. καὶ μετ. ρευστοποίησις, ρευστοποιημένος.
lichen οὐ. λειχήν.
licher οὐ. ἡδύποτον.
lichid-ă ἐ. ὑγρός, ρευστός. | οὐ. ρευστόν.
lichidà (a) ρ. ἐκκαθαρίζω, ἐξοφλῶ.
lichidare, lichidat ἀφ. καὶ μετ. ἐκκαθάρισις, ἐκκαθαρισμένος.
lichidaţiune θ. ἐκκαθάρισις, διάλυσις συνεταιρισμοῦ.
lichidator ἀ. ἐκκαθαριστὴς λογαριασμῶν.
licină θ. Βοτ. λύκιον.
licit-ă ἐ. θεμιτός.
licità (a) ρ. πλειστηριάζω, δημοπρατῶ.
licitaţiune θ. δημοπρασία, πλειστηριασμός.
licoare θ. ἡδύποτον, ὑγρόν.
lictar οὐ. πολτὸς δαμασκήνων.
lictor ἀ. ῥαβδοῦχος (παρὰ Ρωμαίοις).
licur οὐ. λάμψις, φέγγος.
licuriciu ἀ. Ζωολ. πυγολαμπίς.
licurin ἀ. λικουρινος, καπνιστόψαρον.
liftă θ. ἴδε litfă.
ligă θ. συμμαχία, σύνδεσμος.
ligà (a se) ρ. συμμαχῶ, συνενώνομαι.
ligament οὐ. Ἀνατ. σύνδεσμος.
ligamentos-oasă ἐ. ἰνώδης, συνδετικός.
ligatură θ. Χειρ. ἀπολίνωσις.
lighian οὐ. λεκάνη, περιχύτρισμα, περιτείχισμα δένδρου διὰ κεραμιδίων.
lighioaie θ. ἴδε lighioană.
lighioană θ. ἀκάθαρτον ζῶον | πτηνὸν κατοικίδιον ξένος (συνεκδ.).
lignit οὐ. λιγνίτης, φαιάνθραξ.
ligoace θ. Βοτ. ἴδε toporaşi.
lihnì (a) ρ. ἐξασθενῶ, λειποθυμῶ.
lihnire, lihnit ἀφ. καὶ μετ. ἐξασθένησις, ἐξησθενημένος.
lilà ἐ. χρῶμα λειριῶδες.
lillac οὐ. Βοτ. λείριον, πασχαλιά.
liliac ἀ. Ζωολ. νυκτερίς.
liliacèe θ. πλ. λειριοειδῆ.
liliachiu-e ἐ. χρώματος ἰνδικοῦ, λουλακῆς.
lilie θ. Βοτ. ἶρις.
liliţă θ. ἄνθος.
liliuţă θ. Βοτ. ἀνθηρικόν.
limă θ. Βοτ. ἔλυμος.
liman οὐ. λιμήν, a ajunge la liman ἐπιτυγχάνω | καταφύγιον (συνεκδ).
liman οὐ. τέναγος, λίμνη.
limb οὐ. Ἀστρ. ἄντυξ, ἴτις, κύκλος | Θρησκ. ἅδης.
limbă θ. γλῶσσα, a prinde limbă λύνεται ἡ γλῶσσα μου, are mâncărime la limbă ἡ γλῶσσα του ἔχει φαγοῦρα, vine cu limbă scoasă ἔρχεται μὲ τὴν γλῶσσα ἔξω, stă pe limbă γυρίζει στὸ μυαλό μου | λαός, ἔθνος | γλῶσσα, ἰδίωμα, limba română ἡ ρωμουνικὴ γλῶσσα | limba briceagului λεπὶς μαχαιρίου, limba cataramei περόνη, γλῶσσα πόρπης | limba clopotului καμπανός, ῥόπτρον κώδωνος | limba cumpenei κανών, γλωσσὶς τῆς στάθμης | limba ceasornicului ἐκκρεμὲς | limba broaştei πετούγια, βάλανος γλωσσίζος κλειδαριᾶς | limba casmalei κοπὶς λισγαριοῦ | limba meliţei μοχλὸς κοπάνου καννάβεως | σανὶς θέτουσα εἰς

κίνησιν τὸν μηχανισμὸν τὸν περιελίσσοντα τὸ ὑφάδι | limbă de pământ ἀκρωτήριον | limbă de pădure ἄκρον δάσους | κατάσκοπος, au prins limbă ἔμαθαν παρὰ τῶν κατασκόπων | limbă de moarte αἱ τελευταῖαι θελήσεις ἐπιθανατίου | de multe ori limba taie mai mult decât sabia ἡ γλῶσσα κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα σπάνει, nebunul își are limba în buze, iar înțeleptul în inimă ἡ γλῶσσα τοῦ τρέλλοῦ εἶναι στὰ χείλη καὶ τοῦ φρονίμου στὴν καρδιά, toată pasărea prin limba ei piere ἀπὸ τὴν λαλιὰ τῆς πέρδικας εὑρίσκουν τὴν φωληά της (παρ.) | Βοτ. limba boului βούγλωσσον, limba broaștei ἴδε limbariță, limba câinelui κυνόγλωσσον, limba cerbului, vacei σκολόπενδρα, limba caprei θρίδαξ πλατύφυλλος, limba cucului ἐπιπακτὶς βοτρυώδης, limba mărei ἰβηρίς, limba mielului κάχλα, limba oii ἀρνόγλωσσον, limba peștelui στατική, limba șarpelui ὀφιόγλωσσον, limba vrabiei ἀστήρ.

limbaj οὐ. διάλεκτος, ὁμιλία.

limbareț-eață ἐ. καὶ οὐσ. φλύαρος.

limbariță θ. Ἰατρ. βατράχιον | Βοτ. ἄλισμα.

limbist ἀ. γλωσσολόγος.

limbric ἀ. Ἰατρ. ἕλμινς | ταινία.

limbricariță θ. χαμαικυπάρισσος | Φαρμ. ἑλμινθοκτόνον.

limbricaș ἀ. Βοτ. ἐπιλόβιον.

limbuliță θ. γλωσσίς.

limburuș οὐ. σταφυλὴ | γλωσσίδιον.

limbușoară θ. ἴδε limba cucului | ἰβηρίς.

limbut-ă ἐ. φλύαρος.

limbuție θ. φλυαρία.

limfă θ. λέμφος.

limfatic-ă ἐ. λυμφατικός.

limită θ. ὅριον.

limită (a) ῥ. ὁρίζω, περιορίζω.

limitare, limitat ἀφ. καὶ μετ. περιόρισις, περιωρισμένος.

limitați-un-e θ. περιορισμός.

limitativ-ă ἐ. περιοριστικός.

limitrof-ă ἐ. μεθόριος.

limonadă θ. λειμωνάς.

limonadier ἀ. λειμωναδοπώλης.

limoniu-e ἐ. λεμονόχρους, λεμονῆς.

limpau οὐ. σίφων.

limpede ἐ. διαυγής, καθαρός. || ἐπίρ. καθαρῶς, κατηγορηματικῶς.

limpezeală θ. καθαρότης, διαύγεια.

limpezi (a) ῥ. καθαρίζω, καθιστάνω διαυγῆ, ἀποπλύνω, διευκρινίζω. || a se limpezi καθαρίζομαι, γίνομαι διαυγής, ἀπαλλάττομαι, ἐκκενώνομαι | διευκρινίζομαι.

limpezie θ. διαύγεια, καθαρότης.

limpeziciune θ. ἴδε limpezeală.

limpezime θ. ἴδε limpezie.

limpezire, limpezit ἀφ. καὶ μετ. καθάρισις, καθαρισμένος.

limpi (a) ῥ. ἀπολάπτω, πίνω μὲ τὴν γλῶσσαν.

limpiditate θ. διαύγεια, διαφάνεια, σαφήνεια.

lin ἀ. Ζωολ. τίλλων.

lin οὐ. λῆνος.

lin-ă ἐ. ἤρεμος, ἥσυχος. || ἐπίρ. ἠρέμως.

linariță θ. Βοτ. ἴδε gura mâței.

linciuri (a se) ῥ. πλαταγίζω ἐντὸς τοῦ ὕδατος.

lindină θ. κονίς, κόνιδα, cată-l de lindine ζήτησε ἀφορμὴν δι' ἔριδα (φρ.).

lindinos-oasă ἐ. κονιδιάρης.

lingâu ἀ. παράσιτος, πινακογλύφτης.

lingav-ă ἐ. ἀδύνατος, καχεκτικός.

lingăvi (a) ῥ. ἀδυνατίζω, καχεκτῶ, φθισιῶ.

lingăvire, lingăvit ἀφ. καὶ μετ. ἀδυνάτισις, ἀδυνατισμένος.

linge (a) ῥ. λείχω, linge unde a scuipat γλύφει σὰν τὸν σκύλο τὰ ξεράσματά του. || a se linge λείχομαι, linge-te pe bot κρύψε τὴν ὄρεξίν σου (φρ.).

lingere ἀφ. τοῦ linge.

linge-talere ἀ. παράσιτος, πινακογλύφτης.

lingou οὐ. τλίνθος, ὄγκος ἀκατέργαστος μετάλλου.

lingual-ă ἐ. γλωσσιαῖος.

linguist ἀ. γλωσσολόγος.

linguistică θ. γλωσσολογία.

lingură θ. κοχλιάριον | κοχλιαριὰ | lingura pieptului Ἀνατ. ξιφοειδὴς ἀπόφυσις | τρύπανον | cum ai beà o lingură de apă ὡς ποῦ νὰ πῇς γρῦ (φρ.) | Βοτ. lingura popii ἄσαρον.

lingurar ἀ. κατασκευαστὴς κοχλιαρίων, χουλιαρᾶς.
lingureà θ. κοῖλον ξιφοειδοῦς ἀποφύσεως, καρδιοχούλιαρο | ἴδε lingurică.
lingurică θ. Βοτ. δράβη.
linguriță θ. μικρὸν κοχλιάριον | Βοτ. linguri a zânei πολύπορον.
linguroiu ἀ. ἀρυτήρ, κουτάλα τρύπανον.
linguruș ἀ. Ζωολ. γυρῖνος.
lingușeală θ. χαμερπὴς κολακεία.
lingușì (a) ῥ. κολακεύω (χαμερπῶς). || a se lingușì παρεισάγομαι.
lingușire, lingușit ἀφ. καὶ μετ. κολάκευσις, κολακευμένος.
lingușitor-oare ἐ. κολακευτικός. || οὐσ. κόλαξ.
linià (a) ῥ. διαγραμμίζω, χαρακώνω.
liniament οὐ. διαγραμμή, χαρακτηριστικὸν (προσώπου).
liniar-ă ἐ. γραμμωτός.
liniare, liniat ἀφ. καὶ μετ. χαράκωσις, χαρακωμένος. || οὐ. διαγραμμισμός.
linie θ. γραμμὴ | κανὼν | ἀτραπὸς ἐν δάσει | γραμμὴ (μέτρον) | δίκτυον.
liniment οὐ. ἀλοιφή.
linișor ἐπίρ. βραδέως, ἡ[illegible].
liniște θ. ἡρεμία, ἡσυχία, εὐδία | ἀνάπαυσις, pen[illegible] tea mea διὰ τὴν ἡσυχίαν τῆς συνε[illegible]ός μου, ceasuri de liniște ὧραι ἀναπαύσεως.
liniști (a) ῥ. ἡσυχάζω | κατευνάζω. || a se liniști καθησυχάζω, ἀναπαύομαι, κατευνάζομαι.
liniștire, liniștit ἀφ. καὶ μετ. κατεύνασις, κατηυνασμένος. | ἐ. ἥρεμος, εὔδιος.
liniștitor-oare ἐ. καθησυχαστικός, κατευναστικός, ἐνθαρρυντικός.
liniuță θ. μικρὰ γραμμή.
linon οὐ. λινόν.
lins μετ. τοῦ linge. || ἐ. λεῖος, ὁμαλός, στίλβων | june lins νέος ἐνδεδυμένος τῆς ὥρας (συνεκδ.).
linte θ. φακὸς | πλ. linți ἐχινόκοκκοι, χάλαζα | Βοτ. φακός, linte albă λάθυρος, linte broștească ἴδε lintiță, linte neagră ὄροβος μέλας, linte sălbatecă ἴδε lintiță.
lintiță θ. φακὴ ἔνυδρος | πλ. φακοί, κοκκινάδες προσώπου.
lințoiu οὐ. σινδών, σάββανον.
linx ἀ. Ζωολ. λύγξ.
lioapă θ. στόμα (κοιν.).
lioarbă θ. στόμα (κοιν.), tacă-ți lioarba σφάλνα τον.
lioarcă θ. φρῦνος. || ἐπίρ. διάβροχος.
liopă θ. κατακεφαλιά, χαστουκιά.
liopăì (a) ῥ. πλαταγίζω | φλυαρῶ.
liopăire, liopăit ἀφ. καὶ μετ. πλατάγισις, πλαταγισμένος.
liorbăi (a) ῥ. φλυαρῶ.
liotă θ. ἴδε leotă.
lip οὐ. ῥύπος.
lipa-lipa ἐπίρ. σύρων τὰς ἐμβάδας, πλαταγιστί.
lipaci ἀ. πλ. δοκίδες ὀροφῆς.
lipăì (a) ῥ. πλαταγίζω διὰ τῶν ἐμβάδων, ἐμβαβοκροτῶ.
lipăit οὐ. ἐμβαδοκρότημα.
lipan ἀ. Ζωολ. θύμαλος | Βοτ. ἄρκειον, κολιτσίδα, ἴδε brustur.
lipcă ἐπίρ. κολλητί, de ce șezi lipcă? τί κάθησαι σὰν ξόανο; se făcuse lipcă pe pământ εἶχε κολληθῆ στὴν γῆν, a se ține lipcă de cineva παρακολουθῶ κατὰ πόδας.
lipcan ἀ. Τάταρος, σῶμα ἐκ Τατάρων | ταχυδρόμος ἐπίσημος ἐκ Κ/πόλεως | ταχυδρόμος, ἀγγελιαφόρος.
lipcioflеandură ἀ. ἀρχοντοχωριάτης | χαμερπής, εὐτελής.
lipì (a) ῥ. κολλῶ | συγκολλῶ | ἀργιλλώνω τοὺς τοίχους, ἐπιχρίω | a lipi o palmă ῥαπίζω (συνεκδ.). || a se lipì κολλῶμαι, συγκολλῶμαι | μολύνω, i s'a lipit boala ἐκόλλησε τὴν ἀρρώστεια, nu se lipește somnul de el δὲν τὸν πιάνει ὕπνος.
lipică θ. κνύος, ἀχώρ, κασίδα.
lipicios-oasă ἐ. κολλῶν, κολλητικὸς | μολυσματικός, boală lipicioacă μολυσματικὴ νόσος. || θ. Βοτ. λυχνὶς κολλώδης.
lipiciu οὐ. θέλγητρον | νόσος τοῦ ἔρωτος | Βοτ. ἐχινόσπερμον, ἐπίθυμον, ἴδε torfiel | Παθ. βλεφαρῖτις.
lipiciune θ. βλεφαρῖτις.
lipie θ. ἄρτος ἐν σχήματι διπυρίτου, πήτα.
lipire, lipit ἀφ. καὶ μετ. κόλλησις, κολλημένος. || ἐ. πτωχός, lipit pământului πάμπτωχος, sărac lipit ἀπένταρος, cu coastele lipite de foame τσίρος ἀπὸ τὴν πεῖνα. || οὐ. κόλλημα, lipitul afișelor τοιχοκόλλημα.

lipitoare θ. ἕδελλα | τοκογλύφος (συνεκδ.) | Βοτ. ἄλυσσον | Ζωολ. αἰγοθήλας.
lipitor ἀ. κολλητής.
lipitură θ. νόσος τοῦ ἔρωτος.
lipos-oasă ἐ. λιπώδης.
lipovean-că οὐσ. ἔμπορος ἢ ἀναξηλάτης Ρῶσσος | Ρῶσσος κάτοικος τῆς Δοβρούτσης.
lipsă θ. (πλ. lipsuri) ἔλλειψις. a avea lipsuri παρουσιάζω ἐλλείψεις, se simte lipsa lui ἡ ἔλλειψις του εἶναι αἰσθητή | στέρησις, duce lipsă στερεῖται | ἀνάγκη, tráiesc în lipsă εἶμαι τῆς ἀνάγκης | ἀπουσία, în lipsa lui κατὰ τὴν ἀπουσίαν του, osândit în lipsă καταδικασμένος ἐρήμην. ἐπίρ. ἂς λείπῃ! lipsă de așa fericire! καλλύτερα νὰ μὰς λείπῃ τοιαύτη εὐτυχία!
lipscan ἀ. ἔμπορος εἰδῶν τῆς Λειψίας, ρωποπώλης | ἔμπορος ὑφασμάτων.
lipscănie θ. ρωποπωλεῖον μέγα κατάστημα.
lipscănoaice θ. πλ. Βοτ. χορέοβις.
lipsi (a) ῥ. ἐλλείπω. atâta mai lipsea αὐτὸ μὰς ἔλειπε. îi lipsește o doagă τοῦ λείπει μία ῥίζα. mi ne lipsește nimic δὲν μᾶς λείπει τίποτε | στερῶ ἀπουσιάζω. lipsești de un an ἀπὸ ἑνὸς ἔτους ἀπουσιάζεις | ἀναχωρῶ lipsește de aici! ἄδειασέ μας τὴν γωνιά! puțin a lipsit că... ὀλίγον ἔλειψε νὰ... | a se lipsi στεροῦμαι παραιτοῦμαι, mă lipsesc de așa ceva παραιτοῦμαι ἀπὸ τοιαύτην ὑπόθεσιν.
lipsire, lipsit ἀφ. καὶ μετ. ἔλλειψις, ἐλλειμμένος.
lichefiă (a) ῥ. ὑγροποιῶ, ρευστοποιῶ.
lichefiare, lichefiat ἀφ. καὶ μετ. ὑγροποίησις, ὑγροποιημένος.
lîră θ. λύρα | λίρα νόμισμα | Ζωολ. μάγνουρος.
lîric-ă ἐ. λυρικός.
lirism οὐ. λυρισμός.
lisă θ. ἀπόβρασμα κυδωνίων καὶ ταχχάρου, ἀφρός.
lișiță θ. Ζωολ. ἔρις ἄτρη | σχοῖνος ρομοῦ.
listă θ. κατάλογος. listă de bucate ὀψολόγιον.
listai ἐπίρ. ζῶς διάδολου, e listai dracul pe picioare ὁ διάβολος ὁλάκερος.
litanie θ. λιτανεία.
litargir οὐ. λιθάργυρος.
litavră θ. ὁπλισμός, θώραξ.
litoă ἐπίρ. ἴδε lipcă.
litcă θ. κόπανος δευτύρου.
litean ἀ. Λιθουανός.
literă θ. γράμμα, χαρακτὴρ | licențiat în litere προλύτης τῆς φιλολογίας, om de litere φιλολόγος.
literalmente ἐπίρ. κατὰ γράμμα.
literar-ă ἐ. κατὰ γράμμα. φιλολογικός.
literat-ă οὐσ. ἐγγράμματος, φιλολόγος.
literator ἀ. φιλολόγος. λογομαθής.
literatură θ. φιλολογία.
litiă θ. αἱρετικός, ἄπιστος | καθολικὸς | ξένος, ἀλλότριος.
litiean ἀ. Λιθουανός.
liția οὐ. Βοτ. λύκιον κοινόν.
liticoș ἀ. καθαρμα.
litie θ. λιτανεία | ἄρτος εὐλογημένος).
litieră θ. κλινοκαθέδριον.
litigios-oasă ἐ. ἐρίδικος, ἀμφισβητήσιμος.
litigiu οὐ. διαφορά, δίκη.
litograf ἀ. λιθογράφος.
litografia (a) ῥ. λιθογραφῶ.
litografiare, litografiat ἀφ. καὶ μετ. λιθογράφησις, λιθογραφημένος.
litografic-ă ἐ. λιθογραφικός.
litografie θ. λιθογραφία.
litoral-ă ἐ. παράλιος, προσάκτιος. || οὐ. παραλία, ἀκτή.
litotă θ. Ρητ. μείωσις.
litotom οὐ. λιθοτόμος.
litotomie θ. λιθοτομία.
litră θ. λίτρα, τρίτον χιλιογράμμου.
litrosi (a) ῥ. λυτρώνω, σώζω | ἀφαιρῶ (κοιν.) | a se litrosi λυτρώνομαι.
litrosire, litrosit ἀφ. καὶ μετ. λύτρωσις, λυτρωμένος.
litru ἀ. λίτρον.
liturgiar οὐ. βιβλίον λειτουργιῶν.
liturgic-ă ἐ. λειτουργικός. || θ. λειτουργική.
liturgie θ. λειτουργία.
liturgisi (a) ῥ. λειτουργῶ.
liturgisire, liturgisit ἀφ. καὶ μετ. λειτούργησις, λειτουργημένος.
liubov οὐ. ἔρως (κοιν.).
liude ἀ. πεζὸς (στρατιώτης) | ξένος ἀσύδοτος | συνεταιρισμὸς οἰκογενειῶν πλουσιωνύμων φόρον.

liùriu οὐ. οἶνος κακῆς ποιότητος.
livadă θ. λειμών | ἔμφραχτος τόπος φυτευμένος, livadă de pruni ἐρεικεών.
livan οὐ. λιβάνι.
livănțică θ. ψευδόναρδος.
livejiu οὐ. οἶνος ἐκ τσιπούρων.
livid-ă ἐ. πελιδνός.
lividitate θ. πελιδνότης.
livră θ. λίβρα, λίτρα | φράγκον.
livreà θ. εἰκοστολή.
livret οὐ. βιβλιάριον.
lizibil-ă ἐ. εὐανάγνωστος. || ἐπίρ. εὐαναγνώστως.
loavă θ. ἀφθονία.
loază θ. Βοτ. καπραία | κλάδος, κλαδίσκος | ἐλάφι. loază îmbăierată ἐλακέντιος.
lob οὐ. λοβός.
lobat-ă ἐ. λοβώδης.
lobidrag οὐ. Βοτ. τροπαίολον.
lobobă θ. Βοτ. ἀτραφαξίς, χρυσολάχανον, lobobă puturoasă χηνοπόδιον, ἀτράφαξις δυσώδης, a umblà ca Vodă în lobodă καταχρῶμαι τῆς ἀμοιβιότητός μου (φρ.).
lobul οὐ. λοβίον.
loc οὐ. τόπος, χῶρος, θέσις, loc viran χῶρος ἀδέσποτος, la fața locului ἐπὶ τόπου, din capul locului ἐξ ἀρχῆς, în tot locul πανταχοῦ, a sta locului μένω ἀκίνητος, a sta la un loc μένω ἡσύχως, a trăi la un loc ζῶ ἀπὸ κοινοῦ, a mișcà din loc κινοῦμαι, a pune la loc θέτω εἰς τὴν θέσιν του, a nu-și afla locul δὲν μὲ χωρεῖ ὁ τόπος, a vorbi la locul său ὁμιλῶ ἐγκαίρως, ἐπικαίρως, în primul loc ἐν πρώτοις, εἰς τὴν πρώτην γραμμήν | τοποθεσία, locul necesar unei clădiri τόπος ἀναγκαῖος διὰ οἰκοδομήν | locuri deschise πεδιάδες | χώρα, di ce loc ești? πόθεν κατάγεσαι; cetățenii locului οἱ ἐγχώριοι, din acelaș loc συμπατριώτης | loc bătrânesc τόπος πατρογονικός, fă-mi loc κάμε μου θέσιν (νὰ περάσω) | a căuta loc și prilej ζητῶ εὐκαιρίαν. || ἐπίρ. de loc διόλου, pe loc ἐπὶ τόπου, εἰς τὴν συγμήν, în loc ἀντί, în loc de ἀντί, în locul meu ἀντ' ἐμοῦ.
local-ă ἐ. τοπικός. οὐ. κτίριον.
localitate θ. τόπος. μέρος.
localizà ῥ. τοπικεύω.
localizare. localizat ἀφ. καὶ μετ. τοπικευτής. τοπικευμένος.
localnic-ă ἐ. τοπικός. || ὁ. κάτοικος ἑνὸς τόπου.
locandă ϕ. ἐστιατόριον. λοκάντα.
locatar ὁ. ἐνοικιαστής.
locațiune θ. ἐνοικίασις.
locativ-ă ἐ. ἐνοικιαστικός. | ὁ. Γραμ. τοπικός.
locmă θ. λοκουμᾶς | μέγα ποσὸν (συνεκδ.).
locomobilă θ. ἀτμομηχανή.
locomoțiune θ. μετακίνησις.
locomotivă θ. ἀτμάμαξα.
locomotor οὐ. κινητήριον.
locotenent ὁ. ὑπολοχαγός | τοποτηρητής.
locotenență θ. τοποτηρητεία.
locotiță θ. ἴδε locotitică, σταφυλέα.
locșor οὐ. ὑποκ. τοῦ loc.
locțiitor-oare οὐσ. ἀντικαταστάτης.
locui a ῥ. κατοικῶ, διαμένω.
locuință θ. κατοικία. διαμονή.
locuire. locuit ἀφ. καὶ μετ. κατοίκησις. κατοικημένος.
locuitor ὁ. κάτοικος
locustă θ. ἴδε lăcustă.
locuțiune θ. ἔκφρασις, φράσις.
lodbă θ. λεπτὴ σανίς.
logaritm ὁ. λογάριθμος.
logaritmic ă ἐ. λογαριθμικός.
logiotat ὁ. λογιώτατος (εἰρων.).
logic-ă ἐ. λογικός. ἐπίρ. λογικῶς. || θ. λογική.
logician ὁ. λογικιστής.
logocel ὁ. Ζωολ. ἀκανθίς. καρδερίνα.
logodi a ῥ. ἀρραβωνίζω. a se logodi δίδω τὸν λόγον μου. ἀρραβωνίζομαι.
logodire. logodit ἀφ. καὶ μετ. ἀρραβώνισις. ἠρραβωνισμένος.
logodnă θ. ἀρραβῶνες.
logodnic-ă οὐσ. μνηστήρ.
logofăt ὁ. λογοθέτης. πρωθυπουργός, γραμματεύς | ὑπουργός | logofătul credinței ὁ ὑπουργὸς τῶν θρησκευτικῶν | εὐπατρίδης γαιοκτήμων | γραφεύς, γραμματεύς. logofăt de taină ἰδιαίτερος γραμματεύς. logofăt de sat γραμματεὺς δήμου ἀγροτικοῦ | ὑπάλληλος ὑποστατικοῦ θαλαμηπόλος.

logofeteàsă θ. σύζυγος λογοθέτου | θαλαμηπόλος.
logofețel ἀ. μικρογραφεύς.
logofeție θ. λογοθεσία, ἀξίωμα μεγάλου γραμματέως, πρωθυπουργοῦ (πριγκηπάτου) | γραμματεία.
logograf ἀ. λογογράφος.
logogrif ἀ. λογόγριφος.
logomahie θ. λογομαχία.
logos οὐ. λόγος, ὁμιλία (εἰρων.).
loitră θ. ἡχηρός, κανάτι ἀμάξης.
loitret οὐ. ἄνω ἐπίμηκες ξύλον ἡχηροῦ, κωπαστή.
lojă θ. θεωρεῖον | θυρωρεῖον.
londonez-ă ἐ. καὶ οὐσ. λονδίνειος, λονδινός.
longanimitate θ. μεγαλοθυμία, μεγαλοψυχία.
longevitate θ. μακροζωΐα.
longitudinal-ă ἐ. ἐπιμήκης.
longitudine θ. Γεωγρ. Ἀστρ. μῆκος.
lopată θ. πτύον, πτυάριον. sapa şi lopata κερὶ καὶ θυμίαμα, dintr'un lemn se face şi cruce şi lopată ἀπὸ τὸ ἴδιο ξύλο γίνεται καὶ ψκιάρι καὶ σταυρὸς (ψρ.) | κώπη | φτενὸν ὑδραυλικοῦ τροχοῦ τράπηξ, ψκιάρι ψούρνου | lopata dinapoi οὐράδιον.
lopătar ἀ. κατασκευαστὴς πτύων, κωπῶν | κωπηλάτης | Ζωολ. πλάταλέα.
lopătare θ. κωπηλασία.
lopăteà θ. Βοτ. ψευδόθλασπι, ἐπιπακτίς.
lopățică υ. πτυάριον, | lopățica umărului Ἀνατ. ὠμοπλάτη | σκάφακι σχῆν ζυγοῦ σπαθὶ πρὸς στίλβωσιν καὶ λείανσιν τοῦ ὑφαδίου. λειόμιτος.
lopostani ἀ. πλ. Βοτ. μέγα τροπαίολον.
lor ἀντ. αὐτῶν, hainele lor τὰ ἐνδύματά των, αὐτοῖς, τοῖς, s'a dat lor τοῖς ἐδόθη, ταῖς ἐδόθη.
lord ἀ. πλ. lorzi λόρδος.
lornietă θ. διόπτρα.
lornion οὐ. ὁμματοθήκιον.
losniṣor ἀ. Βοτ. ἀγριάμπελος.
lostoṗân ἀ. ἔθνος γῆς.
lostriță θ. Ζωολ. τρώκτης. ἀμία.
lot οὐ. κλῆρος τεμάχιον. loturi de pământ τεμάχια γῆς.
lotcă θ. λέμβος ἄνευ τροπίδος.
loterie θ. λαχεῖον.
loṭiune θ. πλύσις, ἐπάλειψις κεφαλῆς.
loton οὐ. λάχος, λότος.
lotru οὐ. κλέπτης, λῃστής. || ἐ. δύστροπος | θυμοειδής, ζωηρός.
lotus οὐ. Βοτ. λωτός.
lovi (**a**) ῥ. πλήττω, κτυπῶ, προσβάλλω, ciuma a lovit în oameni ἡ πανώλης προσέβαλε τοὺς ἀνθρώπους | κρούω, a lovi în uşa κρούω τὴν θύραν | nu-l lovi unde-l doare μὴ τὸν πατᾷς ὅπου τὸν πονεῖ (ψρ.) || a se lovi πλήττομαι, s'a lovit la mână ἐπλήγη εἰς τὴν χεῖρα | συναντῶμαι, oştile s'au lovit οἱ στρατοὶ συνηντήθησαν | συμφωνῶ, date e nu se lovesc αἱ ἡμερομηνίαι δὲν συμφωνοῦν, ne lovim cu târgu? συμφωνοῦμεν εἰς τὴν τιμήν: vă loviți εἶσθε ὅμοιοι, aici nu se loveşte vorba asta αὐτὸς ὁ λόγος δὲν ἔχει ἐδῶ τὴν θέσιν του, se loveste ca nuca în perete πάγει σὰν τὴν μυίγα μέσα στὸ γάλα.
lovire ἀφ. πλῆξις. || θ. κτύπημα, προσβολή.
loviște θ. τόπος ἐλώδης.
lovit μετ. κτυπημένος, πληγωμένος.
lovitură θ. πλῆγμα, κτύπημα. lovitură de moarte θανάσιμον πλῆγμα, lovitură de spadă διασπάθισις. lovitură de tun κανονιοβολισμός.
loz οὐ. ἀριθμὸς λαχείου.
loză Βοτ. ἰτέα κάπριος.
lozie θ. οἶσος, λύγος | λυγαριά.
lozincă θ. διαταγή, σύνθημα ἀρχή, σκοπός.
lozniță θ. ταρσὸς πρὸς ἀποξήρανσιν καρπῶν.
luà (**a**) ῥ. λαμβάνω, a luà un măr λαμβάνω ἓν μῆλον, a luà de jos συνάζω, a luà aminte προσέχω, a luà de bărbat λαμβάνω σύζυγον, a uà la dreapta στρέφω πρὸς τὰ δεξιά, a luà la goană καταδιώκω, a luà cu împrumut δανείζομαι, a luà masa τρώγω, a luà mită ὠροδοκοῦμαι, a luà la ochiu σκοπεύω, ἐπιβλέπω, a luà ochii ἐκθαμβώνω, καταπλήττω, a luà parte λαμβάνω μέρος, συμβάλλομαι, a luà în spinare λαμβάνω ἐπ' ὤμου, a luà în stăpânire καταλαμβάνω, κυριαρχῶ, a luà vamă δασμολογῶ, a luà de veste μανθάνω, ἐννοῶ, a luà viața φονεύω, ἀναιρῶ τὴν ζωήν, a luà cu japca, cu

de-a sila λαμβάνω διὰ τῆς βίας, a luà apă ὑδρεύομαι, a lua de sufle ὑποθέτω, a-şi luà nădejdea χάνω τὴν ἐλπίδα, a luà seamă προσέχω, a luà drept alt cinevà παραγνωρίζω, a luà în bine εὐνοῶ, a luà asupră-şi λαμβάνω τὴν ὑποχρέωσιν, τὴν εὐθύνην, a-şi luà asupra αὐξάνω, παίρνω ἐπάνω μου, a o luà de sus ὑπερηφανεύομαι, το παίρνω ἐπάνω μου, a luà pe cineva repede προκαταλαμβάνω τινά, l'a luat de scurt τὸν πῆρε ἀπὸ τὸ κοντό, a luà la bătaie δέρω, a luà pe mâini φέρω ἐπὶ τῶν βραχιόνων, l'a luat apa τὸ ὕδωρ (ρεῦμα) τὸν παρέσυρε, παρεσύρθη (συνεκδ.), a luà urma cuivà παρακολουθῶ τινα κατὰ πόδας, a luà sânge φλεβοτομῶ, a luà din oc προχωρῶ, a o luà la tălpăşiţă τὸ κάνω λάσπη, a o luà la sănătoasa παίρνω τὰ πόδια στὸν ὦμο μου, a-şi luà lumea în cap παίρνω τὸν ὁμιλατιῶν μου, a o luà la drum ἀναχωρῶ, a o luà la picioare παίρνω τὰ πόδια στὸν ὦμο, a luà rar πηγαίνω σιγά, a luà nas παίρνω μύτη, σηκώνω τὴν μύτη μου, a luà pe sub mână λαμβάνω λαθραίως, λαθροχειρῶ, a luà peste picior περιφρονῶ, a luà în bătaie de joc φανακίζω, κορυδεύω, a luà la trei parale ὀνειδίζω, a luà pe de departe τὸν παίρνω ἀπὸ λόγια, a nu-şi luà ochii dela cinevà δὲν σηκώνω τὰ μάτια μου ἀπὸ πάνω του, ţipă cât îl ia gura φωνάζει ὅσον εἰμπορεῖ, a-l luà fiori φρικιῶ, ţi-a luat dinainte σὲ προπέρασε, a luà de veste μανθάνω, ἐννοῶ, a-l luà gura pe dinainte ἡ γλῶσσα προτρέχει τῆς διανοίας, a luà apa dela moara κόπτω τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ αὐλάκι, a luà purceaua de coadă μεθύω. ‖ a se luà λαμβάνομαι, a se luà la ceartă, la bătaie πιάνομαι στὰ λόγια, στὸ ξύλο, a se luà după cinevà παρακολουθῶ τινα, μιμοῦμαί τινα, nu te luà după vorbele mele μὴν ἀκοῦς τί λέγω, a se luà după gurile re e δίδω πίστιν εἰς τὰς κακολογίας, a se luà la goana συναγωνίζομαι εἰς τὸν δρόμον, a se luà cu răul pe lângă cinevà κακῶς φέρομαι πρός τινα ‖ διασκεδάζω, m'am plimbat ca să mă iau ἐπῆγα εἰς περίπατον διὰ νὰ διασκεδάσω ‖ ἐγκαταλείπω, m'am luat dela casa mea ἐγκατέλιπα τὴν οἰκίαν μου.

luare. luat ἀφ. καὶ μετ. λῆψις, εἰλημμένος. ‖ οὐ. πάρσιμον. ‖ ἐπίρ. λαμβάνων, dacă e vorba pe luate ἂν ἦναι λόγος νὰ παίρνωμεν.

luător-oare οὐσ. λήπτης, luător în seamă παρατηρητής. luător în râs σκώπτης.

luătură θ. προχώρησις.

lubă θ. κολοκύνθη.

lubeniţă θ. ὑδροπέπων.

lubie θ. ἰδιοτροπία.

lubiţ οὐ. Βοτ. ἴδε gălbinuş.

lubric-ă ἐ. λάγινος, ἀκόλαστος.

lubricitate θ. λαγνεία, ἀτέλγεια.

luceafăr ἀ. Ἀφροδίτη, luceafărul de ziuă Ἑωσφόρος, luceafărul de seară Ἕσπερος ‖ ὀπτασία, ὡραιότης, un luceafăr de fată κόρη ἐξαισίως ὡραία | μεγαλοφυΐα, πνεῦμα, uceferii secolului nostru τὰ πνεύματα τοῦ αἰῶνος μας ‖ ἀκτίς. ‖ οὐ. Luceafărul ὁ Ἑωσφόρος, Σατανᾶς.

luceflendru ἀ. ὁ Ἑωσφόρος (λαϊκ.).

lucì (a) ῥ. λάμπω, φέγγω, îi lucesc ochìi departe ἔχει τὸν νοῦν του ἀλλοῦ, ὀνειροπολεῖ (φρ.).

lucid-ă ἐ. σαφής, φωτεινός, ἐναργής. ‖ ἐπίρ. σαφῶς.

luciditate θ. σαφήνεια, ἐνάργεια.

Lucifer ἀ. Ἑωσφόρος.

luciolă θ. Ζωολ. πυγολαμπίς.

lucios-oasă ἐ. φεγγοβόλος | στιλπνός | λαμπερός.

lucire ἀφ. λάμψις. ‖ θ. αὐγή.

lucitor-oare ἐ. λαμπερός, στιλπνός.

luciu-e ἐ. λαμπερός, στιλπνός, apă lucie ἐπιφάνεια στιλπνὴ ὕδατος, sărăcie lucie πένια μεγάλη. ‖ οὐ στιλπνότης, λαμπρόν. luciul oţelului τὸ στιλπνὸν τοῦ χάλυβος | φῶς | ἐπιφάνεια στιλπνή.

lucină θ. διάφασις.

lucoare θ. φέγγος | ἐπιφάνεια (συνεκδ.).

lucrà (a) ῥ. ἐργάζομαι, a lucrà cu bucata ἐργάζομαι μὲ τὸ κομμάτι, a lucrà cu ziua ἐργάζομαι μὲ τὸ ἡμερομίσθιον | a lucrà contra cuivà ἐνεργῶ ἐναντίον τινός | a lucrà pe cineva

ὑπονομεύω τινά | a lucrà pe față ἐνεργῶ κατὰ πρόσωπον.

lucrare θ. ἔργον, ἐργασία. lucrările portului αἱ ἐργασίαι τοῦ λιμένος, lucrările publice δημόσια ἔργα | ἐνέργεια. lucrarea medicamentului ἡ ἐνέργεια τοῦ φαρμάκου | πρᾶξις. lucrare de aritmetică ἀριθμητικὴ πρᾶξις.

lucrat μετ. εἰργασμένος.

lucrativ-ă ἐ. ἐπικερδής.

lucrător-oare ἐ. ἐργατικός, zile lucrătoare ἡμέραι ἐργασίας. || οὐσ. ἐργάτης.

lucru οὐ. ἔργον, ἐργασία, lucru greu ἔργον δύσκολον, lucru de mână ἐργόχειρον, a nu avea de lucru εἶμαι ἄεργος. a da mult de lucru ὑποβάλλω εἰς κοπιώδη ἐργασίαν, a-și face de lucru δημιουργῶ δυσκολίας δι' ἑαυτόν, a avea ceva de lucru ἔχω ἔργον ἐν ἐκτελέσει, ἔχω κάτι στὰ σκαριά, lucru de clacă, din topor ἔργον ἄνευ ἀξίας, δευτερούργημα, rău de lucru δευτερουργός, zi de lucru ἐργάσιμος ἡμέρα, lucru mare μεγάλη ἐργασία, lucru de nimic πρᾶγμα μηδαμινόν, a scoate lucrul la cap τὰ ἐγάζω στὸ κεφάλι, lucrul n'o să iasă bine ἡ δουλειὰ δὲν θὰ πάγῃ καλά, s'a supărat lucru mare ὠργίσθη ὑπερβολικά, aci nu e lucru curat αὐτὸ δὲν εἶναι παστρικὴ δουλειά, se vede lucru că... φαίνεται ὅτι... fiin.e și lucruri πρόσωπα καὶ πράγματα, și-a vândut toate lucrurile ἐπώλησεν ὅλα τὰ πράγματά του, nu e lucru mare δὲν ἔχει μεγάλην ἀξίαν.

lude ἀ. ἴδε liude.

ludovic ἀ. λουδοβίκειον (νόμισμα).

lugaciu ἀ. Ζωολ. πυρρούλας | Βοτ. δίψακον.

lugubru-ă ἐ. πένθιμος, θρηνώδης. || ἐπίρ. πενθίμως.

lui ἄρθ. γεν. καὶ δοτ. τοῦ, τῷ.

lujer ἀ. κλάδος, κλαδίον, ἀκρόκλαδον.

lulachiu-e ἐ. ἰνδικόχορους, λουλακῆς: le-a ăcut lulachiu τάκαμε θάλασσα (φρ.).

luleà θ. καπνοσύριγξ, a furat luleaua Neamțului ἐμέθυσε, a se afumà cu luleaua μεθύω. || ἐπίρ. amorezat luleà τρελλὸς ἀπὸ ἔρωτα, beat luleà μεθυσμένος τύφλα.

lumânărar ἀ. κηροπηγός, κηροπώλης.

lumânărărie θ. κηροπηγεῖον, κηροπωλεῖον.

lumânare θ. κηρίον. lumânare de ceară ἀγιοκέρι. lumânare de seu ἀλειμματοκέρι. lumânare de spermanțet σπερματσέτο, pe la aprinsul lumânărilor περὶ λύχνων ἀφάς, caută ceartă cu lumânare ζητεῖ καυγᾶν μὲ τὸ κερί, a mâncà mucul lumânărei διατρέχω μέγαν κίνδυνον, cu coada ridicată lumânare μὲ τὴν οὐρὰν ὀρθήν, după sfânt și lumânarea κατὰ τὸν ἅγιον καὶ τὸ κερί (φρ.) | Βοτ. ἴδε lumânărică.

lumânărică θ. μικρὸν κηρίον, lumânărică de afumat ὀσφράδιον | παιδιὰ διὰ κηρίου | Βοτ. lumânărica Domnului φλόμος. lumânărica pământului γεντιανή.

lumbar-ă ἐ. ὀσφυϊκός.

lumbi ἀ. πλ. ὀσφύς.

lume θ. κόσμος, σύμπαν, cea lume ὁ ἄλλος κόσμος, s'a dus pe cea lume ἀπέθανε. lumea albă οἱ ζῶντες, lumea neagră οἱ θανόντες, lumea veche ἡ ἀρχαιότης, lumea modernă οἱ νεώτεροι, lumea mare ὁ καλὸς κόσμος, ἡ ὑψηλὴ κοινωνία, om de lume ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, a ieși în lume ἐμβαίνω εἰς τὰ ἐγκόσμια, o lume πλῆθος, o lume de cugetări πλῆθος σκέψεων, era lume multă ἦτον πολὺς κόσμος, de când lumea ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, cât e lumea și pământul οὐδέποτε, așà e lumea αὐτὰ ἔχει ὁ παληόκοσμος, a fugì în lume, a-și luà lumea în cap πάρνω τῶν ὀμματιῶν μου, când ți-e lumea mai dragă ὅταν πάγῃς νὰ εἴπῃς δόξα σοι ὁ Θεός, ițì era dragă lumea să o vezi ἦταν μιὰ χαρὰ νὰ τὴν βλέπῃς, că doar n'o pieri lumea δὲν θὰ χαθῇ ὁ κόσμος ἐπὶ τέλους, a vorbì cu dușii de pe lume ὁμιλῶ ἄλλα ἀντ' ἄλλων, παραλῃρῶ, zi-i lumea și te mântui ἔτσι εἶναι· αὐτὸς ὁ ψεύτικος ὁ κόσμος, lume de pe lume πλῆθος πολύ, a luà lumea de-a lungul διατρέχω τὴν ὑφήλιον | φῶς, a scos-o la lume τὸ ἔφερεν εἰς φῶς, nu-mi văd lumea înaintea mea de necaz δὲν βλέπουν τίποτε τὰ μάτια μου ἀπὸ τὸν καημόν μου | ἀδάμας δακτυλίου.

lumeso-easoă è. ἐπίγειος | κοσμικός, λαϊκός | κοῦφος | boale lumeşti ἀφροδίσια νοσήματα.

luminǎ θ. φῶς, e încă lumină afară φέγγει ἀκόμη ἔξω, a da la lumină φέρω εἰς φῶς, a eşi la lumină ἀναφαίνομαι, lumina ochiului ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ, la lumina lunei ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης | Ποιητ. ὀφθαλμός | κηρίον, adu o lumină φέρε ἓν φῶς.

luminà (**a**) ῥ. φέγγω | λάμπω | φωτίζω, du-te unde te-o luminà Dumnezeu πήγαινε ὅπου σὲ φωτίσῃ ὁ Θεός. || a se luminà φωτίζομαι, s'a luminat de ziuă ἔφεξε | διδάσκομαι, φωτίζομαι (συνεχῶς) | ἐννοῶ, acuma m'am luminat τώρα ἤρχισα νὰ καταλαμβάνω, νὰ διαφωτίζωμαι.

luminare ἀφ. φώτισις. || θ. φωτισμός | παιδεία | ὑψηλότης, Luminarea Ta ἡ Ὑψηλότης Σας.

luminat μετ. φωτισμένος, public luminat κοινὸν φωτισμένον. || è. λαμπρός, palat luminat λαμπρὸν ἀνάκτορον | διαυγής, cu ochii luminaţi μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς διαυγεῖς | ἔνδοξος, luminate impărate ἔνδοξε αὐτοκράτορ | ἁγνὸς | capul să-i rămână luminat μόνον τὸ κεφάλι του νὰ σώσῃ (φρ.), săptămâna luminată ἡ Διακαινήσιμος. || ἐπίρ. καθαρῶς, σαφῶς. || οὐ. φωτισμός, luminatul oraşului ὁ φωτισμὸς τῆς πόλεως.

luminaţ οὐ. ἴδε opail.

luminaţie θ. φωταψία (κοιν.).

luminăţie θ. Ὑψηλότης.

luminător-oare è. φωτιστικός, λαμπερός. || οὐσ. φωτιστής, διδάσκαλος.

luminiş οὐ. λάμψις | διάφασις, luminiş de pădure διάφασις δάσους.

luminiţă θ. μικρὸν φῶς | κόψις (ἀδάμαντος) | Βοτ. φλόμος | luminiţa nopţii ὀνάγριον, λυσιμάχιον.

luminoasă θ. Βοτ. κληματῖτις.

luminos-oasă è. φωτεινός, λαμπερός.

lună θ. σελήνη, lună nouă νουμηνία, lună plină πανσέληνος, par-că e din lună ὡσὰν νὰ ἔρχεται ἀπὸ ἄλλον κόσμον, a spune câte în lună şi în soare διηγοῦμαι παραμύθια τῆς χαλιμᾶς | μήν, luna lui Maiu ὁ μὴν Μάϊος, de o lună ἀπὸ ἑνὸς μηνός, pe lună κατὰ μῆνα, cu luna μὲ τὸν μῆνα, luna de ... iere ὁ μὴν τοῦ μέλιτος, e frumos ca luna lui Maiu ὡραῖος σὰν τὸν ἥλιον, la luna cailor τὴν ἑβδομάδα χωρὶς Σάββατον, e cu luna în cap εἶναι ξωον, i-a răsărit luna în cap εἶναι φαλακρός, ἔφεξε(φρ.).

lunar-ă è. σεληνιακός, anul lunar σεληνιακὸν ἔτος. || ἐπίρ. μηνιαίως.

lunăriceă θ. Βοτ. ψευδοθλασπι.

lunatic-ă è. ἐπιληπτικός.

lunaţiune θ. μήνη, σεληνιακὴ περίοδος.

lunoă θ. λειμὼν ὑγρὸς ἐν πεδιάδι, λειβάδι | βασύλλιον παρὰ τὸν ποταμόν.

lunecà (**a**) ῥ. εἶμαι ὀλισθηρὸς | ὀλισθαίνω.

lunecos-oasă è. ὀλισθηρός.

luneouş οὐ. γλίστρα, τόπος ὀλισθηρός.

lunetă θ. τηλεσκόπιον.

lung-ă è. μακρός, e vorbă lungă μακραίνει τὴν ὁμιλίαν, a căzut cât a fost de lung ἔπεσε φαρδύς, πλατύς. || οὐ. μῆκος, zece metri în lung εἷς μῆκος δέκα μέτρων, işi cunoaşte lungul nasului ἔχει συναίσθησιν τῆς θέσεώς του, nu-şi vede lungul nasului δὲν ἐννοεῖ τὴν μηδαμινότητά του (φρ.). || ἐπίρ. de-a lungul κατὰ μῆκος.

lungan-ă è. λίαν μακρός. | οὐσ. κανονίς.

lungăreţ-eaţă è. ὀλίγον μακρός.

lungì (**a**) ῥ. ἐπιμηκύνω, ἐκτείνω, μακραίνω. || a se lungì ἐπιμηκύνομαι, ἐξαπλώνομαι (κατὰ γῆς).

lungime θ. μῆκος.

lungire ἀφ. ἐπιμήκυνσις. θ. παράτασις.

lungiş οὐ. μῆκος. || ἐπίρ. în lungiş şi în curmeziş κατὰ μῆκος καὶ κατὰ πλάτος, a se pune în lungiş şi în curmeziş κάμνω τὰ ἀδύνατα δυνατά, de-a lungişul κατὰ μῆκος.

lungit μετ. ἐπιμηκυμμένος.

longitudine θ. Γεωγρ. μῆκος.

longitudinal-ă è. ἐπιμήκης.

lungoare θ. ἴδε lângoare.

lungueţ-eaţă è. ὀλίγον μακρός, ἐπιμήκης, figură lungueaţă πρόσωπον ὠοειδές.

lunguleţ-eaţă è. ἴδε lunguleţ.

lungurioă θ. Βοτ γαλέοψις.

Luni θ. Δευτέρα.

luntrărì (**a**) ῥ. διοικῶ λέμβον, πηδαλιουχῶ.

luntraș ἀ. λεμβοῦχος.
luntre θ. λέμβος, a se face luntre și punte κινῶ πάντα λίθον (φρ.).
luntri (**a**) ῥ. κωπηλατῶ.
luntricică θ. μικρὰ λέμβος. ψελοῦκα | Βοτ. ὀξύτροπις.
lup ἀ. λύκος, când vorbiți de lup lupu e la ușă στὴν φωνὴ καὶ ὁ γάϊδαρος (φρ.) | lup bătrân γερολύκος, lup de mare γεροκαπετάνιος | Ζωολ. λαύραξ | lupul vrăbiilor καρακάξα | Βοτ. λεόνουρον.
lupă θ. φακός, κόμβος σανίδος, ρόζος.
lupăgea θ. Βοτ. νάρθηξ.
lupan-ă ἐ. ὁ ἔχων χρῶμα τριχώματος λύκου
lupanar οὐ. χαμαιτυπεῖον.
lupare θ. Ἰατρ. ἀκροχορδών.
lupesc-ească ἐ. λύκειος, ὁ τοῦ λύκου.
lupește ἐπίρ. ὡς λύκος, λαιμάργως μὲ δήγματα λύκου, ἠθύχως | τροχάδην.
lupiță θ. ἴδε lupăgea.
lupoaică θ. λύκαινα
lupoaie θ. Βοτ. ὀροβάγχη, καννάβεως.
lupoiu ἀ. γερολύκος.
luptă θ. μάχη, ἀγών. luptă dreaptă ὀρθοπάλη.
luptà (**a**) ῥ. μάχομαι, ἀγωνίζομαι. a se luptà μάχομαι | ἀνθίσταμαι.
luptaciu οὐ. ἴδε laptaciu.
luptător ἀ. ἀγωνιστής.
lupulină θ. Φαρμ. λυκιδίνη.
lurbău ἀ. Βοτ. δάφνη.
luscă θ. Βοτ. ὀρνιθόγαλα | ἀνεμώνη τῶν Ἄλπεων | πλ. λευκόϊον.
lustrați(un)e θ. καθαρμός.
lustrină θ. μιξομέταξον ὕφασμα.
lustru οὐ. πολύφωτον | στίλβωμα | λείωσις ἐερνίκιου, a da lustru ἐερνικώνω, a scoate lustru ἀπομαζαλίζω.
lustruealà θ. στίλβωσις, ἐερνίκωμα, ἐπίχρισις κεραμικῶν.
lustrui (**a**) ῥ. στιλβώνω, ἐερνικώνω, ἐπιχρίω κεραμικά. a lustrui ghete περικωνίζω.
lustruire, lustruit ἀφ. καὶ μετ. στίλβωσις, στιλβωμένος.
lustruitoare θ. στιλβωτρον.
lustruitor-oare οὐσ. στιλβωτής.
lut οὐ. ἄργιλλος χρίσμα τοίχου σῶμα.
lutărie θ. ἀγγειοπλαστική.
luteran-ă ἐ. καὶ οὐσ. λουθηρανικός, Λουθηρανός.
luteranism οὐ. λουθηρανισμός.
lutișor οὐ. ὑποκ. τοῦ lut | utișor galben ὤχρα.
lutos-oasă ἐ. ἀργιλλώδης.
lutră θ. Ζωολ. ἐνυδρίς, καστόριον.
lux οὐ. πολυτέλεια
luxați(un)e θ. ἐξάρθρημα.
luxos-oasă ἐ. πολυτελής. || ἐπίρ. πολυτελῶς.
luxuriant-á ἐ. ἐλαστάνων ἀφθόνως.
luzernă θ. Βοτ. μήδιον, τρίφυλλον.

M

M ἀ. τὸ γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου | προφέρεται ὡς μ.
mă ! ἐπιφ. βρέ ! | οὐαί, ἐαβαί.
mă θ. μήτηρ, mă-ta ἡ μήτηρ σου.
mă ἀντ. ἐγώ, μέ, mă duc μεταβαίνω, ἀναχωρῶ, du-mă ὁδήγησέ με.
mă σύνδ. ἀλλά.
mac ἀ. μήκων, παπαροῦνα, mac roșiu, sălbatec μήκων ἐρυθρός, ροιάς, macul cioarei κέτμιον. mac cornut γλαύκιον.
mac ! ἐπιφ. βράκ ! (φωνὴ νηττῶν).
macà θ. Χαρτ. βακαρᾶς.
macabru-ă ἐ. πένθιμος.
macac ἀ. Ζωολ. κυνοπίθηκος.
măcăoi (**a**) ῥ. βελάζω (ἐπὶ αἰγῶν).
macadam οὐ. σκιρρόστρωσις, χαλικόστρωτον.
macadamizà (**a**) ῥ. σκιρροστρώνω, χονδροβολῶ.
macadamizare, macadamizat ἀφ. καὶ μετ. σκιρρόστρωσις, σκιρροστρωμένος.
macagiu ἀ. γνωμονίτης. σιακιστὴς (στὸ δηροδρόμου).
măcăi (**a**) ῥ φωνάζω (ἐπὶ νηττῶν) | φλυαρῶ (κοιν.).
măcăit οὐ. φωνὴ νήττης | φλυαρία.
măcăleandru ἀ. Ζωολ. πυραλίς. φοινικόουρος.
măcar ἐπίρ. τουλάχιστον, μακάρι. n'are măcar un bou δὲν ἔχει οὔτε ἕνα βῶδι | καὶ μολαταῦτα, măcar să mă tai nu fac ἀσὰ καὶ τὸ κεφάλι μου νὰ κόψῃς δὲν τὸ κάνω, măcar cu ὅπως καὶ

ἂν ἔχῃ, măcar cât ἀδιάφορον ὡς πρός. măcar că ἐκτὸς τοῦ ὅτι.

macarà θ. (πλ. macarale) τροχαλία, καρχήσιον, macarà cu scripete şi funii σύσπαστον, macarà cilindrică βαρουλκον, macarà de e rabie ὄνος ἐργάτης.

macaroane θ. πλ. μακκαρόνια.

macaronadă θ. μακκαρονάδα.

macaronic-ă ἐ. μακκαρονικός, ἐπιτετηδευμένος (τὸ ὕφος).

macat οὐ. (πλ. macaturi) ἐπίστρωμα (κλίνης).

macaz οὐ. σιδηροδρομικὴ βελόνη.

Macedonean-că οὐσ Μακεδών.

măcel οὐ. σφαγιασμὸς | σφαγή.

măcelar ἀ. σφαγεὺς | κρεοπώλης.

măcelărì (a) ῥ. σφαγιάζω, φονεύω, κατακόπτω.

măcelărie θ. κρεοπωλεῖον | σφαγή.

măcelărire, măcelărit ἀφ. καὶ μετ. σφαγίασις, σφαγιασμένος.

macerà (a) ῥ. διαβρέχω.

macerare, macerat ἀφ. καὶ μετ. διάβρεξις, διαβρεγμένος

maceraţi un)e θ. διαβροχή.

machetă θ. ἐκμαγμα, πρόπλασμα.

măcieş ἀ. Βοτ. κυνόσβατος.

măcieşă θ. κυνόρροδον.

măcinà (a) ῥ. ἀλέθω. || a se măcinà ἀλέθομαι, κονιοποιοῦμαι, καταρρέω.

măcinare, măcinat ἀφ. καὶ μετ ἄλεσις, ἀλεσμένος. || οὐ. ἄλεσμα.

măciniş οὐ. ἄλεσμα.

măcire θ. σύνθλασις.

măcit μετ. συνθλασμένος.

măciucă θ. ῥόπαλον, κορύνη | μαγγοῦρα, ματσοῦκα | κτύπημα ῥοπάλου, destul e o măciucă la un car de oale μικρὰ αἴτια μεγάλα φέρουν ἀποτελέσματα, i se făcuse părul măciucă ἔγινεν ἀνάτριχος, ἐτρόμαξε | Βοτ. măciuca ciobanului ἴδε rostogol.

măciucaş ἀ. μαγγουροφόρος, δήμιος.

măciucat-ă ἐ. ὀζώδης (κατὰ τὸ ἄκρον).

măciucoiu ἀ. μεγάλη μαγγοῦρα.

măciulie θ. μῆλον (ῥάβδου) | λαβὴ ξίφους | κεφαλὴ πυρείου.

macrime θ. ἰσχνότης.

măcriş οὐ. Βοτ. ὀξαλίς, ξυνῆθρα, măcriş de baiță ἴδε năsturel, măcrişul cailor λάπαθον. măcriş de râuri, măcriş de spin ἴδε drăcilă, măcriş iepurese ὀξαλὶς ἐαρινή, măcriş păsăresc ὀξυάκανθα, măcriş trifoios ὀξαλὶς ἐαρινή. măcriş mărunt μικροξαλίς.

macru-ă ἐ. ἰσχνός.

macucă θ. ἴδε matracucă.

maculatură θ. χάρτης μελανωμένος ἄχρηστος.

madama θ. παιδαγωγὸς | πορνοβοσκὸς | ὑπηρέτρια ξένωνος.

mădăran ἀ. καυχηματίας.

mădări (a) ῥ. θωπεύω, χαϊδεύω. || a se mădări ἀλαζονεύομαι, ἐπαινοῦμαι.

mădărit μετ. θωπευμένος.

mădăritură θ. θωπεία, καυχησιλογία.

made θ. πλ. παιδ. δίορος, λίθος τὸν ὁποῖον βάλλουν ὡς σημάδι.

madeà θ. ζήτημα, ὕλη, ὑπόθεσις.

madem οὐ. ὀρυκτὸν σιδηροῦχον.

madepolon οὐ. βαμβακερόν, μαδαπολάνα.

madona θ. Θεοτόκος.

madrepor οὐ. ζωοφυτόστρακον.

madrigal οὐ. ἐπίγραμμα ἐρωτικόν, ἐρωτοπαίγνιον.

mădular οὐ. μέλος | μέλος σωματεῖου | ἔστωρ, συνδετικὸν ξύλου, ἁρμοδή.

măduvă θ. μυελός, măduva oaselor ὁ μυελὸς τῶν ὀστέων | măduva spinărei νωτιαῖος μυελός.

măduvos-oasă ἐ. μυελώδης, ῥωμαλέος.

măeastră θ. νύμφη μαγεύουσα | πλ. ἴδε lelele.

măestreţ-eaţă ἐ. διδασκαλικός, αὐθεντικός | ἐφευρετικός.

măestrì (a) ῥ. ἐκτελῶ τελείως.

măestrie θ. ἐπιτηδειότης | τέχνασμα.

măestrit μετ. καλλιτεχνικῶς ἐπεξειργασμένος. || ἐ. τεχνητὸς, ἔντεχνος. || ἐπίρ. αὐθεντικῶς, τεχνητῶς, ἐντέχνως.

maestru ἀ. διδάσκαλος | τεχνίτης | Λογ. μέγα βιβλίον.

maestru-eastră ἐ. αὐθεντικός, καλλιτεχνικὸς | ἔντεχνος, ἐφευρετικὸς | μαγευτικός, μαγευμένος. || ἀ. γόης, μάγος. || θ. μάγισσα | νεράϊδα.

maestru-ă ἐ. αὐθεντικός. || ἀ. μάστορης.

mag ἀ. μάγος.

măgădâu ἀ. ὑψηλόσωμος.

măgălie θ. κεφαλὴ μήκωνος | ἴδε gămălie.

măganu de ἐπίρ. αὐθορμήτως. || ἐ. αὐτεξούσιος, om de măganu lui ἄνθρωπος μὴ ἐξαρτώμενος ἀπὸ κανένα.
măgar ἀ. ὄνος, din cal măgar ἀπὸ δήμαρχος κλητῆρας πλ. κύριοι στύλοι χωρικῆς οἰκίας. || ἐπίρ. de-a măgarul παιδ. μακρηὰ γαϊδοῦρα.
măgăresc-ească ἐ. ὄνειος, γαϊδουρινός, tuse măgărească κοκκύτις (ἰγμός).
măgărie θ. χονδροειδία. γαϊδουριά.
măgăriță θ. θήλεια ὄνος, γαϊδοῦρα | ὑπόθεμον διάφραγμα ἀμάξης | ἄνω τμῆμα στύλων χωρικῆς οἰκίας.
măgăruș ἀ. γαϊδουράκι.
magazie θ. ἀποθήκη, ἐμπορευμάτων | κατάστημα, μαγαζί ξυλαποθήκη | στοβόλιον.
magazin οὐ. κατάστημα.
magazinaj οὐ. ἀποθήκευσις, δικαιώματα ἀποθήκης.
magazioner ἀ. ἀποθηκάριος.
măgăresc-ească ἐ. ὑψηλός, λεπτὸς καὶ μακρόχερως (ἄνθρ.).
măgărie θ. ἱχθυοπωλεῖον.
magheran ἀ. Βοτ. ἀμάραντον, μαντζουράνα.
magherniță θ. παράπηγμα, παληομάγαζο.
maghiar-ă ἐ. καὶ οὐσ. οὐγγρικός, Οὔγγρος.
magiar ἀ. δουκάτον αὐστριακόν.
magic-ă ἐ. μαγικός. || ἐπίρ. μαγικῶς.
magie θ. μαγεία.
magistral-ă ἐ. ἀριστουργηματικός, ἀριστοτεχνικός. || ἐπίρ. ἀριστοτεχνικῶς.
magistrat ἀ. δικαστής.
magistratură θ. δικαστικὸς κλάδος.
magistru ἀ. διδάσκαλος, μάγιστρος | ἐπιθεωρητής.
magiun οὐ. σίραιον, πετμέζι, ἔκλειγμα, πολτὸς δαμασκήνων | ἔκλειγμα κανθαριδικόν.
măglă θ. σωρός, ὄγκος | ὄγκος ἅλατος | μεγάλη ζάχ.
măglaș ἀ. ἁλατωρύχος.
măglisi (a) ῥ. ἐξαπατῶ, διαφθείρω.
măglisire, măglisit ἀφ. καὶ μετ. ἐξαπάτησις, ἐξηπατημένος.
măglisitor ἀ. φθορεύς, ξελογιαστής.
magmuză θ. πτερνιστήρ.
magnat ἀ. μεγιστάν (οὐγγρος).
magnet ἀ. μαγνήτης.
magnetic-ă ἐ. μαγνητικός. || ἐπίρ. μαγνητικῶς.
magnetism οὐ μαγνήτισμός.
magnetiză (a) ῥ. μαγνητίζω.
magnetizare, magnetizat ἀφ. καὶ μετ. μαγνήτισις, μαγνητισμένος.
magnetizator ἀ. μαγνητιστής.
magnezie θ. μαγνησία.
magnific-ă ἐ. μεγαλοπρεπής. || ἐπίρ. μεγαλοπρεπῶς.
magnificență θ. μεγαλοπρέπεια.
magopată θ. ψαυλόβιος.
măgulează θ. θωπεία. κολακεία.
măguli (a) ῥ. θωπεύω. κολακεύω. || a se măguli κολακεύομαι.
măgulire, măgulit ἀφ. καὶ μετ. κολάκευσις, κολακευμένος.
măgulitor-oare ἐ. θωπευτικός κολακευτικός. | οὐσ. κόλαξ.
măgună θ. φορτηγίς. μαγούνα.
măgură θ. ὕψωμα, κορυφή, λόφος. λοφος κατάφυτος | τύμβος.
măhăi (a) ῥ. μουρμουρίζω ὡς βοβός.
măhăire, măhăit ἀφ. καὶ μετ. μουρμούρισις, μουρμουρισμένος.
mahal ἴδε hamal.
mahală θ. συνοικία (ἀπόκεντρος).
mahalagioaică θ. κάτοικος ἀποκέντρου συνοικίας, γυνὴ πρόστυχος, γλωσσοῦ.
mahalagiu ἀ. κάτοικος ἀποκέντρου συνοικίας | χονδροειδής.
măhălit οὐ. ἀχθοφορικά.
mahmudea θ. νόμισμα τουρκικόν.
mahmur-ă ἐ. κλαβαρός, ζαλισμένος ὑπὸ τοῦ οἴνου, ἐκ μακροῦ ὕπνου, κακοδιάθετος (κατόπιν πότου).
mâhni (a) ῥ. λυπῶ, προξενῶ λύπην. || a se mâhni λυποῦμαι.
mâhnicios-oasă ἐ. λυπηρός.
mâhnicioune θ. λύπη.
mâhuire, mâhnit ἀφ. καὶ μετ. λύπησις, λυπημένος. || θ. λύπη.
mâhnitor-oare ἐ. ἀλγεινός.
mahometan-ă ἐ. καὶ οὐσ. μωαμεθανικός, Μωαμεθανός.
mahometanism οὐ. μωαμεθανισμός.
mahon οὐ. ἀνακάρδιον.
mahoroă θ. καπνὸς κακῆς ποιότητος.
mahut-ă ἐ. κομψοῦς.
mai ἐπίρ. μᾶλλον, πλέον, περισσότερον,

mai lung μακρότερος, mai curând ταχύτερον, προτιμότερον, mai bine κάλλιον, mai bun καλλύτερος, mai puțin ὀλιγώτερον, mai cu seamă, mai ales πρὸ πάντων, mai cu deosebire εἰδικῶς, mai întâiu ἐν πρώτοις, mai pe urmă ἀργότερον, cel mai mare ὁ μέγιστος | ἀκόμη, mai trăește ζῇ ἀκόμη, mai adu o carte φέρε ἀκόμη ἓν βιβλίον | σχεδόν, mai toți σχεδὸν ὅλοι, mai erà să cază παρ' ὀλίγον ἔπιπτε, mai totdeauna σχεδὸν πάντοτε, mai mai ἐπάνω κάτω mai mai μετὰ δυσκολίας, mai bine să κάλλιον νά, mai nu vrea mai se lasă ἄλλοτε θέλει ἄλλοτε ἀρνεῖται, mai că nu-mi vine a crede μετὰ δυσκολίας τὸ πιστεύω | ce mai faci? πως ἔχεις;

măi ! ἐπιφ. ἴδε mă !

maià θ. πιτύα, μαγιά, a prinde maià πήγνυμαι, πιάνω μαγιὰ (συνεκδ.), συναθροίζω μικρὸν κεφάλαιον.

maică θ. μήτηρ, Maica Domnului, Maica Precista ἡ μήτηρ τοῦ Θεοῦ, ἡ ἁγία Παρθένος | καλογραῖα.

măicu(li)ță θ. μητερίτσα.

maidan οὐ. γήπεδον (ἀδέσποτον) | αὐλὴ χωρικῆς οἰκίας | a eși la maidan ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι, a scoate la maidan ἀποκαλύπτω, διαδίδω, a ajunge la maidan φθάνω εἰς τὸ τέρμα, aflase maidan și vreme εὗρε τὸν τόπον καὶ τὸν καιρόν.

maiestate θ. μεγαλειότης.

maiestos-oasă ἐ. μεγαλοπρεπής. || ἐπίρ. μεγαλοπρεπῶς.

măietec οὐ. ἀλλᾶς.

maimuță θ. πίθηκος.

maimuțări (a) ῥ. πιθηκίζω.

maimuțărie θ. πιθηκισμός.

maimuțoiu ἀ. μέγας πίθηκος.

mâine ἐπίρ. αὔριον, pe mâine ἐς αὔριον, ca mâine ταχέως, a trăi de azi pe mâine μεροδουλί μεροφάγι (φρ.).

maioneză θ. ἄρτυμα, μαγιονέζα.

maior ἀ. ταγματάρχης.

Maiu ἀ. Μάϊος.

maiu οὐ. πανοκόπανος, κοντάλι | κοπανιστήριον | ξυλοκόπανος τοῦ μύλου τῶν ὑφασμάτων | λίστρον | ἐξαρτιστήριον, κόπανος ἰσοπεδώσεως ἀλωνίων.

maiu οὐ. ἤπαρ.

măiug οὐ. σφύριον, ῥόπαλον, μαγγοῦρα.

majă θ. στατήρ.

măjer ἀ. ζυγιστής.

măjerit οὐ. φόρος ζυγίου ἁλιπάστων ἰχθύων.

măji (a) θ. ζυγίζω.

majolică θ. ἱσπανικὸν ἀγγειοπλαστικόν.

major-ă ἐ. ἐνηλικος.

majorat οὐ. ἐνηλικιότης.

majoritate θ. πλειοψηφία.

majusculă θ. κεφαλαῖον γράμμα).

mal οὐ. χρημνώδης ὄχθη ἡλάσσης ἢ ποταμοῦ. Pa d t de mal τὸν ἔβαλε κάτω (φρ.).

mâl οὐ. ἰλύς, πηλός | γῆ ἀργιλλώδης.

malà θ. ὑπαγωγεύς, μυστρί.

malac οὐ. μικρὸς ἑρπετός.

mălăcel ἀ. Βοτ. ἡλιάνθεμον.

malachie θ. κύνανσις, μαλαγία.

malachită θ. μαλαχίτης.

mălăcină θ. Βοτ. ὤκιμον.

malacov οὐ. κρινολίνον.

mălăeț-eață ἐ. ἀλευρώδης, εὔθρυπτος.

mălagă θ. Βοτ. ἴδε nalbă.

mălaiu οὐ. κέγχρος, vrabia mălaiu visează ὁ πεινασμένος φωμιὰ ὀνειρεύεται (παρ.) | ἀραβοσιτάλευρον. când mălaiu are, sare n'are πάντοτε τοῦ λείπει κάτι τι (φρ.), s'a apropiat mălaiul de traista ἔχασε τὰ πάντα ἀραβοσίτινος ὄρτος, ți-ai păpat mălaiul τελείωσαν τὰ φωμιά σου mălai tătăresc σόργον κοινόν.

mălăoaie θ. Βοτ. ἡλιάνθεμον τῶν Ἄλπεων.

mălăoiu οὐ. Βοτ. ἡλιάνθεμον κοινόν.

malarie θ. ἑλονοσία.

mâlo ἐπίρ. ἐν τῇ φρ. a tăceà mâlc σὲν ἐγάζω τσιμουδιά.

mâloi (a) ῥ. μένω ἄφωνος, ἐκστατικός.

maldac οὐ. θυμωνιὰ χόρτου.

maldăr οὐ. δέμα | φάκελλος. δέμα ξύλων κομμένων | maldăr verde πρασινη βοσκή.

maleabil-ă ἐ. ἐλατός, εὐσφυρήλατος.

maleabilitate θ. ἐλατόν, εὐσφυρήλατον.

maledioți(un)e θ. ἀρά, κατάρα.

mâli (a) ῥ. λασπώνω. || a se mâli λασπώνομαι.

malic οὐ. ἴδε melic.

malignă θ. κακοήθης πυρετός, τύφος.
mălin οὐ. Βοτ. ἀγριοκέρασος | πασχαλιά | ἴδε lemn câinesc | mălin negru κλήθρα, mălin roșiu, ἴδε salbă ‖ oale συριγγάς.
măliniță θ. Βοτ. ράμνος.
mâlit-ă ἐ. βορβορώδης.
maliție θ. κακεντρεχεια, πανουργία.
malițios-oasă ἐ. κακεντρεχής, πανοῦργος, σκωπτικός. ‖ ἐπίρ. κακεντρεχῶς.
malițiozitate θ. κακεντρέχεια.
mâlitură θ. γῆ ἐκ προσχώσεως.
măloiu οὐ. σύστρεμμα καννάβεως | ἡλιοτρόπιον.
mâlos-oasă ἐ. βορβορώδης.
maloteà θ. μηλωτὴ (γυναικός).
malț οὐ. βίννη.
maltez οὐ. μέταξα Μάλτας.
maltratà (a) ῥ. κακοποιῶ, αἰκίζω.
maltratare, maltratat ἀφ. καὶ μετ. κακοποίησις, κακοποιημένος.
mălură θ. ἐρυσίβη | ροάς, πτῶσις ραγῶν ἀμπέλου | mălura bălței μυριόφυλλον.
mălurici ἀ. πλ. ὄροβος μέλας.
mălurit-ă ἐ. προαπόπτωτος (καρπός).
măluros-oasă ἐ. ἐρυσιβώδης.
malvacèe θ. πλ. Βοτ. μαλαχοειδῆ.
malversați(un)e θ. κατάχρησις.
mamă θ. μήτηρ, mamă mare μάμμη | de mama foculul τρομερῶς, ἐξαιρετικῶς | când eram la mama ὅτε ἤμην νέος | de-a mamă-gaia ἴδε gaia | Βοτ. mama pădurii λαθραία, mama ploaiei ἴδε pătlagină.
mămâie θ. σημαντὴρ | φόβητρον, ce stai ca o mămâie? τί στέκεσαι σὰν σκιάχτρο;
mămâieță θ. φόβητρον.
mămăligă θ. πολτὸς ἀραβοσιταλεύρου, παλυντή, a pune de mămăligă παρασκευάζω μαμαλίγκαν, a cerne de mămăligă κοσκινίζω ἄλευρον διὰ τὴν μαμαλίγκαν, a prins mămăliga coajă ἀνέβηκεν ἡ ψεῖρα στὸν γιακᾶ, a pus-o de mămăligă τώστριψε (φρ.).
mămăligar ἀ. μαμαλιγκοφάγος | χονδροειδής.
mămăliguță θ. ὑποκ. τοῦ mămăligă.
mama-pădurii θ. νεράϊδα τῶν δασῶν | θηρίον ἀσχημον, luà-l'ar mama pădurii! νὰ τὸν πάρῃ ὁ διάβολος! | Βοτ. ἴδε mamă.
mămăruță θ. Ζωολ. κάραβος | ἴδε /păpărudă.
mamelă θ. μαστός.
mamelar-ă ἐ. μαζικός.
mamelegiu ἀ. πραγματευτής.
mamelon οὐ. ἀκροκορυφή.
mamifer-ă ἐ. καὶ οὐ. μαστοφόρος.
mamoriță θ. Βοτ. χαμαίμηλον.
mamornic ἀ. Ζωολ. μελόη (κολεόπτερον).
mamoș ἀ. μαιευτήρ, μάμμος.
mămular ἀ. ἀχθοφόρος.
mămulărie θ. ἀχθοφορία.
mamut ἀ. Ζωολ. μαμμούθ.
mană θ. μάννα | ἀφθονία (συνεκδ.), mană de grâu ἀφθονία συγκομιδῆς σίτου, lapte cu mană γάλα μὲ κρέμαν, s'a luat mana dela vaci αἱ ἀγελάδες ἔχασαν τὸ γάλα των, cu ce mană te-ai ales? τί ἐκέρδησες: μελίττωμα φυτῶν | ἐρυσίβη, δαυλίτης, μάννα τῶν ἀμπέλων mana cerească μάννα οὐράνιον | Βοτ. mana pe apă γλυκέριον, mana jidovului ἰδαία βάτος, σμεουρέα.
mână θ. χείρ, βραχίων | ἰσχύς, δύναμις, e în mâna mea εἶναι στὸ χέρι μου | δράξ, o mână de făină μιὰ φούχτα ἀλεῦρι, o mână de oameni δρὰξ ἀνδρῶν | θέσις, τάξις, de mană întâia πρώτης τάξεως, de toată mâna πάσης τάξεως | de mână ἀπὸ τῆς χειρός, îl duce de mână τὸν ὁ[illegible] τῆς χειρός, χειροποίητος, lucru de [illegible]ă ἐργόχειρον, cu dare de mână ἐλευθέριος, ager la mână ἐπιδέξιος, la mână ἐν τῇ χειρί, două la mână δύο στὸ χέρι, τὸ κρατούμενον, l'a pus la mâna τὸν ἔβαλε στὸ χέρι, a aștepta la mâna altuia περιμένω τὴν βοήθειαν ἄλλου, pe sub mână κρυφίως, peste mână ὑπὲρ τὴν δύναμιν, a da din mâini χειρονομῶ, a da din mâini și din picioare κινῶ χεῖρας καὶ πόδας (ὡς μαινόμενος), a aveà mână lungă εἶμαι πανίσχυρος, ἔχω μακρὺ χέρι, ὑπεξαιρῶ, a aveà mână bună ἔχω καλὸ χερικό, a aveà mână scurtă εἶμαι σφιχτοχέρης, a da mâna cu cineva συνεννοοῦμαι, συμφωνῶ μέ τινα, a da mână de ajutor βοηθῶ, τείνω χεῖρα βοηθείας, nu-mi dă mâna δὲν ἔρχεται ἀπὸ τὸ χέρι μου, δὲν δύ-

ναμαι. nu-i dă mâna să lovească δὲν τοῦ βαστᾷ νὰ κτυπήσῃ. nu-mi dă mâna să vorbesc δὲν μοῦ συμφέρει νὰ ὁμιλήσω. e mână spartă εἶναι ἀνοικτοχέρης, ce-i în mână nu-i minciună κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρι de'a mână până la gură πολλὰ μεταξὺ χειλέων καὶ κύλικος πέλλει, pe ce pune mâna se usucă ὅ,τι πιάσῃ γίνεται κάρβουνο, are mâini de sare ἔχει κακὸ χερικό. a bate mâna κλείω συμφωνίαν, a da cu mâna în foc πλουτίζω αἰφνιδίως, nu se ţin doi pepeni într'o mână ὁ κυνηγῶν πολλοὺς λαγοὺς κανένα δὲν πιάνει s'a întors cu mâna goală ἐγύρισε μὲ χέρια ἀδειανά, de-a mână ἀπὸ χέρι σὲ χέρι. Βοτ. mâna Maicei Domnului ἱέρωσις (ρόδον) | Ἀστρ. mâna anului ἐνιαύσιος κύκλος | Νομ. mână moartă κληροδότημα ἀναπαλλοτρίωτον.

mânà (a) ῥ. ἡνιοχῶ, ὁδηγῶ | ὠθῶ.

mânaciu ἀ. ὁδηγὸς ζώων.

mânăştergură θ. χειρόμακτρον.

mânăstioară θ. ὑποκ. τοῦ mânăstire.

mânăstire θ. μοναστήριον.

mânăstiresc-ească ἐ. μοναστηριακός.

mânat μετ. χαλιναγωγημένος. || οὐ. χαλιναγώγησις.

mănat-ă ἐ. ἐρυσιβώδης.

mănătarcă θ. Βοτ. βωλίτης, ἀμανίτης ἐδώδιμος | mănătarcă ursească βουπόδιον.

mânător ἀ. ὁδηγὸς ζώων.

mano-ă ἐ. ἀτελής, σφαλερός. vacă mancă ἀγελὰς μονόθηλος.

măncă θ. τροφός.

mâncà (a) ῥ. τρώγω. a mâncà de dulce κρεωφαγῶ, a mâncà de post νηστεύω, a mâncà cu ochii κατατρώγω διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, şi-a mâncat averea ἔφαγε τὴν περιουσίαν του, şi-a mâncat credinţa ἔχασε τὴν πίστωσίν του, a mâncà fript pe cinevà ἐξολοθρεύω, καταστρέφω τινά, i-a mâncat zilele, viaţa τοῦ ἔβγαλε τὴν ψυχή, i-a mâncat urechile τοῦ ἔφαγε ταυτιά, i-a mâncat capul τοῦ ἔφαγε τὸ κεφάλι, mâncà-i-ar inima câinii νὰ τὸν τραβοῦν τὰ σκυλιά, a mâncat palme ἔφαγε μπάτσους. ἐραπίσθη, îl mănâncă palma ἔχει φαγοῦρα στὴν παλάμη. îl mănâncă spinarea τὸν τρώγει ἡ ῥάχη του. îl mănâncă urâtul πεθαίνει ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν. ar mâncà şi pietre καταιβάζει καὶ πέτραις. îşi mănâncă de sub el τὸ ξηραίνει. καὶ τὸ τρώγει mănâncă ca dintr'a lui τρώγει σὰν νὰ ἦναι δικό του. par-că mănâncă numai ciuperci fripte σὰν νὰ μὴ ἔφαγέ ποτε του. cine mănâncă seminţe de în îşi mănâncă cămaşa ὁποῖος τρώγει τὸν σπόρο δὲν προφθαίνει νὰ φάγῃ ψωμί. unde te mănâncă acolo te scarpină ποῦ σὲ τρώγει ἐκεῖ νὰ ξύνεσαι. a fugit mâncând pământul ἐπῆρε τὰ πόδια του στὸν ὦμο. διαβιβρώσκω. apele au mâncat malul τὰ νερὰ ἔφαγαν τὴν ἀκτήν. || a se mâncà τρώγομαι, ἐρίζω.

mâncăcios-oasă οὐσ. λαίμαργος, φαγᾶς, φίλοψος.

mâncare θ. τροφή, φαγητόν. mâncare de seară δεῖπνον.

mâncărică θ. φαγάκι | φαγητὸν ἐκ κρέατος.

mâncărime θ. κνησμός. are mâncărime la limbă εἶναι ἀκριτόμυθος.

mâncat μετ. φαγωμένος. mâncat de ham διαβεβρωμένος ὑπὸ τῆς σαγῆς, de mâncat φαγώσιμος. || οὐ. φαγητόν.

mâncător-oare οὐσ. λαίμαργος. mâncător de bani καταχραστής. σφετεριστής.

mâncătorie θ. κατάχρησις. σφετερισμός.

mâncătură θ. ἐξόρυξις, ὄρυγμα.

mâncâu ἀ. μέγας λαίμαργος.

măncie θ. ἔργον τῆς τροφοῦ.

mandăl n ac οὐ. Βοτ. ἴδε a unele, a căta păcate în mandălaci ζητῶ ψύλλους στάχυρα (φρ.).

mandaneà θ. παρυφή.

mandarin ἀ. μανδαρῖνος.

mandarină θ. μανδαρίνι.

mandat οὐ. ἐντολή, πληρεξούσιον mandat poştal ταχυδρομικὴ ἐπιταγή, mandat de aducere ἔνταλμα ἀγωγῆς, mandat de depunere ἔνταλμα συλλήψεως.

mandatar ἀ. ἐντολοδόχος.

mandibul οὐ. κάτω σιαγών, γένυς (ζώου).

mandolină θ. μανδολῖνον.

mândră θ. ὡραία κόρη | ἀγαπητὴ | Βοτ. mândra nopţii νυκτοκαλλίς.

mândreţe θ. ὡραιότης, μεγαλοπρέπεια.
mândri (a se) ῥ. ὑπερηφανεύομαι, ἀλαζονεύομαι.
mândrie θ. ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία | φρόνησις.
mândrişor-oară ὲ. ὑποκ. τοῦ mândru.
mândru-ă ὲ. ὑπερήφανος, ἀλαζών | μεγαλοπρεπής. || ἐπίῤῥ. ὑπερηφάνως, μεγαλοπρεπῶς.
mândrulean-ă ὲ. ὑπερήφανος.
mândruliţă θ. ὡραία | λατρευτή.
mândruţ-ă ὲ. ὑποκ. τοῦ mândru.
mâne ἐπίῤῥ. ἴδε mâine.
maneà θ. ἄσμα τουρκικόν.
mânèà (a) ῥ. καταβαίνω ξενίζομαι παρά τινι | διανυκτερεύω, mâie acolo unde a inserat ἂς κοιμηθῇ ὅπου νυχτώθηκε (φρ. προκειμένου περὶ τοῦ διαβόλου).
mânecă θ. χειρίς, μανίκι, a o băgà pe mânecă διέρχομαι στιγμὰς φόβου, φοβοῦμαι, bună e mâneca lungă, numai pânza nu o să ajungă καλὰ τὰ φαρδομάνικα, ἀλλὰ τὰ φοροῦν οἱ δεσποτάδες, pe sub mânecă κρυφίως φρ.) | ὁμίλως ὠτλισμένων.
mânecà (a) ῥ. ἀναχωρῶ (κατὰ τὸν ὄρθρον).
mânecar οὐ. κοντογοῦνι (μὲ πρόβειον δοράν).
mânecare ἀφ. ἀναχώρησις ἀπὸ πρωΐας.
mânecări θ. πλ. ἐπιμανίκια.
mânecat οὐ. Ἐκκλ. λυχνικόν. || ἐπίῤῥ. de mânecate λίαν πρωΐ.
mânecătoare θ. παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγ. Γεωργίου.
manechin οὐ. νευρόσπαστον. ἀνδρείκελον.
manej οὐ ἱππόδρομος.
manelă θ. διωστῆρ.
mâner οὐ. λαβή, στειλεός, χεροῦλι, a âner de invârtit στρόφαλος, mânerul plugului ἐχέτλη.
mânere θ. διανυκτέρευσις.
manevră θ. γυμνάσιον, χειρισμός, ναυκληρία.
manevrà (a) ῥ. γυμνάζομαι, ἀσκοῦμαι, ναυκληρῶ.
manevrare, manevrat ἀφ. καὶ μετ. γύμνασις, γυμνασμένος.
mânezi ἐπίῤῥ. κῦριον.
mangafà θ. χονδροκέφαλος.
mângăià (a) ῥ. θωπεύω | παρηγορῶ | ἀνακουφίζω. || a se mângăià παρηγοροῦμαι.
mângăiat, mângăiere μετ. καὶ ἀφ. τοῦ mângăià | Βοτ. mângăierea apelor εὐφρασία.
mângăietor-oare ὲ. θωπευτικὸς | παρηγορητικός.
mângăietură θ. θωπεία | παρηγοριά.
mângăios-oasă ὲ. ἴδε mângăietor | Βοτ. mângăioasă apelor εὐφρασία.
mangal οὐ. ἀῤῥάνον, πύραυνον, ἀνθρακιά.
mângălâu οὐ. στιλβωτρον | λειόμιτον, σπαθὶς στιλβωτικὴ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑφασμάτων.
mangaliţă θ. χοῖρος ἐραχύπους.
mângălui (a) ῥ. στιλβώνω ὑφάσματα.
mângăluire, mângăluit ἀφ. καὶ μετ. στίλβωσις, στιλβωμένος.
manganez οὐ. Χημ. μαγγάνιον.
mângar ἀ. χαλκονόμισμα, ταζέτα.
mangealâc οὐ. ἀνάφορον, μανέλα | ἐαλλίστρα, γέρανος, μηχανὴ πετροβόλος.
manget οὐ. περιχειρίδιον | φαλμπαλᾶς.
mangosit-ă ὲ. ἄθλιος, μηδαμινός.
manià (a) ῥ. χειρίζομαι. διαχειρίζομαι.
mânià (a) ῥ. λυπῶ, θλίβω. || a se mânià λυποῦμαι, θλίβομαι, ὀργίζομαι.
maniabil-ă ὲ. εὐμεταχείριστος. εὐχερής, μαλακός, ἐλατός.
maniac-ă οὐσ. μανιακός.
mâniat μετ. ἐξωργισμένος.
manie θ. μανία.
mânie θ. μῆνις, ὀργή, θυμός, mânie lui Dumnezeu ὀργὴ Θεοῦ, sfut mânie pământului ὑπερβολικῶς ἄσχημος, δυσειδής.
manieră θ. τρόπος, συμπεριφορά. bună manieră κοσμιότης.
manierat-ă ὲ. ὁ ἔχων καλὴν συμπεριφοράν.
maniere θ. χρῆσις, χειρισμός. διαχείρησις.
manifest οὐ. διακήρυξις.
manifestà (a) ῥ. ἐκδηλώνω. διαδηλώνω, δηλοποιῶ.
manifestare, manifestat ἀφ. καὶ μετ. διαδήλωσις, διαδηλωμένος.
manifestaţi une θ. δήλωσις | διαδήλωσις.

manină θ. ἴδε mănină.
manioc ἀ. Βοτ. ϕυτὸν τοῦ στρόφου.
mânios-oasă ἐ. παρωργισμένος, ἐξέξαπτος.
manipulà (a) ῥ. διαχειρίζομαι, μεταχειρίζομαι.
manipulare. manipulat ἀφ. καὶ μετ. διαχείρησις, διαχειρισμένος.
manipulaţiune θ. διαχείρησις.
manipulator ἀ. μεταχειριζόμενος, διαχειριστής.
manişcă θ. στόλισμα δαντελλωτὸν περιχειρίδος.
maniţă θ. βαμβακερὸν ὕφασμα
manivelă θ. στρόφαλος.
mânjeală θ. ῥύπος, ἀκαθαρσία.
mânji (a) ῥ. ῥυπαίνω, ἀκαθαρταίνω, κηλιδώνω, λερώνω.
mânjire, mânjit ἀφ. καὶ μετ. κηλίδωσις, κηλιδωμένος.
mânjitor-oare ἐ. ῥυπαντικός.
mânjitură θ. ῥύπος, ἀκαθαρσία, κηλίς.
manometru οὐ. μανόμετρον, ἀτμόμετρον.
manoperă θ. τέχνασμα, ῥᾳδιουργία.
mănos-oasă ἐ. γαλακτοφόρος | εὔφορος.
mansardă θ. ἀνώγαιον, ὑπερῷον, ὑπόστεγον.
manşetă θ. περικάρπιον, χειρίδιον.
manşon οὐ. θαλποχείριον.
mansuetudine θ. πραότης, ἐπιείκεια.
mansup οὐ. ὑψηλὸν ἀξίωμα (ἐπὶ φαναριωτῶν πριγκήπων).
manta θ. μανδύας, ἐφεστρίς, manta de ploaie ἀδιάβροχον. i-am găsit mantaua cu el ηὗρα τὸν μπελᾶν μου μὲ αὐτόν. a pune cuivă mantaua ἀπατῶ τινα. manta de vreme rea ἀποδιοπομπαῖος τράγος (φρ.).
manteca θ. πρόβειον βούτυρον.
manteluşă θ. ὑποκ. τοῦ manta.
mantie θ. χλαμύς, μανδύας ἐπισκόπου πέπλος.
mantilă θ. ἐπωμίς, χλανίσκος.
măntis οὐ. ἐφεστρίς.
mântueală θ. ἀπαλλαγή. a face de mântueală κάμνω τι βιαστικῶς.
mântui (a) ῥ. σώζω, ἀπολυτρώνω, ἐξαγοράζω, τελειώνω, ἀποτελειώνω, θεραπεύω. a se mântui σώζομαι, ἀπαλλάσσομαι | τελειώνω.
mântuinţă θ. ἀπελευθέρωσις, ἀπολύτρωσις, ἐξαγορά.
mântuire. mântuit ἀφ. καὶ μετ. ἀπολύτρωσις, ἀπολυτρωμένος.
mântuitor-oare ἐ. ἀπολυτρωτικός || ἀ. λυτρωτής.
mântuş οὐ. ἴδε mormoloc.
manual-ă ἐ. χειρότευκτος, χειροποίητος. || οὐ. ἐγχειρίδιον.
manufactură θ. ἐργοστάσιον, κατάστημα πανικῶν.
manufacturier-ă οὐσ. ἐργοστασιάρχης ἢ πωλητὴς πανικῶν.
mănufăr οὐ. Βοτ. ἴδε nufăr galben.
mânui (a) ῥ. χειρίζομαι.
mânuire, mânuit ἀφ. καὶ μετ. χειρισις, χειρισμένος. || θ. καὶ οὐ. χειρισμός.
mănunchiu οὐ. δέσμη, δεσμίς. mănunchiu de flori ἀνθοδέσμη, mănunchiu de surcele ἀγκαλίς, φραγανοδεσμίς | mănunchiul săbiei λαβὴ σπάθης.
mănunt-ă ἐ. ἴδε mărunt.
mânuşă θ. χειρόκτιον, mânuşă de baie στλεγγίς, τρίφτης | λαβή, χεροῦλι, mânuşa ulciorului λαβή, χειρὶς ὑδρίας | μέτρον δημητριακῶν | ἄντυξ, μέρος ὅπου σκαλώνουν τὰ ἡνία.
mânuşâ (a se) ῥ. φορῶ χειρόκτια.
mânuşar ἀ. χειροκτιοπώλης.
mânuşărie θ. χειροκτιοπωλεῖον.
manuşat-ă ἐ. χειροκτιοφόρος.
manuscript οὐ. χειρόγραφον.
manuscris-ă ἐ. χειρόγραφος.
mânuşiţă θ. ὑποκ. τοῦ mânuşă.
mânuţă θ. ὑποκ. τοῦ mână.
manutanţă θ. στρατιωτικὸν ἀρτοποιεῖον.
mânz ἀ. πῶλος, ἱππάριον | ῥαβδίον πρὸ τοῦ ὀπισθίου ἀντίου, ὅπου κρέμαται ὁ ὑφανθεὶς ἱστὸς | a umbla mânz după iapă παρακολουθῶ κατὰ πόδας (φρ.).
mânzală θ. πιστόν, ἄλειμμα (ἐκ πιτύρων καὶ ᾠῶν) τῶν νημάτων τοῦ ὑφασίου.
mânzălău ἀ. μόσχος ἑνὸς ἔτους | τὰ ἔξω τῆς σπάθης νήματα.
manzali ἀ. πλ. ζογιάροι φορολογούμενοι.
mânzăli (a) ῥ. ῥυπαίνω, ἀκαθαρταίνω.
mânzare θ. προβατίνα γαλακτοφόρος.
mânzărar ἀ. προβατινοβοσκός.
mânzat ἀ. μόσχος ἑνὸς ἔτους. | ἐ. ἀσθενικός.

mânzeşte ἐπίρ. ὡς μόσχος.
mânzi a ῥ. ὀργάζω ἐπὶ φοράδος.
mânzoc ἀ. πῶλος ἑνὸς ἔτους.
mapă θ. ἐπιτραπέζιον χαρτοφυλάκιον. χαρτοφύλαξ.
mapamond οὐ. ἐπιπεδόσφαιρα.
mâr! ἐπιφ. μούρ! (ἐπὶ γρυλλισμοῦ κυνός).
măr ἀ. (πλ. meri) μηλέα, de florile mărului διὰ τὰ μαῦρα μάτια. || οὐ. (πλ. mere) μῆλον, măr cretese ξυνόμηλον, măr domnese ἐρυθρόμηλον, măr păduret ὀρειμαλίς, ἀγριόμηλον, must de mere μηλίτης (οἶνος), a se sătură ca de mere acre εἶμαι βαρεμμένος | Βοτ. măru lupului ἀκόνιτον, ἀριστολοχία, măr pomăgel μαραθρομηλέα, măru cucului λυσιμαχία, măru porcului στραμμόνιον, măru strigoiului ἐλέβορος ὁ λευκός. || ἐπίρ. a bate măr δέρω ἀνηλεῶς.
marabut ἀ. Ζωολ. ἰνδοπελεκάν.
mărăcinar ἀ. Ζωολ. τρυποφράκτης, mărăcinar mic τρυποφράκτης ὁ κοινός, mărăcinar mare τερηδὼν (σάραξ).
mărăcine ἀ. βάτος | mărăcine alb λευκάκανθα.
mărăciniş οὐ. βατών, τόπος βατώδης.
mărăcinos-oasă ἐ. βατώδης.
marafet οὐ. ἐπιτηδειότης, τέχνασμα, a umblà cu marafeturi μεταχειρίζομαι τεχνάσματα | μέσον | ὑπεκφυγὴ | ἀκκίσματα | ἐπέμβασις, prin marafetul lui Dumnezeu Θείᾳ συνάρσει.
mârăi (a) ῥ. γρυλλίζω, γρυνιάζω, ρύζω.
mârăit οὐ. γρυλλισμός.
mârăitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. μεμψίμοιρος.
maramă θ. πέπλος, νυμφικὸς πέπλος | κάλυμμα | χειρόμακτρον | χορὸς γαμήλιος χορευόμενος πρὸ τῆς νύμφης.
mărăneţos ἐ. ἧπαρ, τὸ εὐφορώτερον μέρος τῆς γῆς.
marangos ἀ. μαραγκός.
mărar ἀ. Βοτ. ἄνηθον, μάραθρον, mărarul bălţilor ἴδε mărăraş, mărarul câinelui κυνομάραθρον, mărarul câmpului δελφίνιον mărarul porcului συάνηθον, mărarul ursului πετάσσιον ἀδαμάντιον.
mărăraş οὐ. Βοτ. οἰνάνθη, φελλάνδριον.
marasm οὐ. μαρασμός.
maraz οὐ. λύπη, θλίψις | ἀκκισμοί.
marcă θ. σφραγίς, σημεῖον, marcă de fabrică σημεῖον ἐργοστασίου | ἔμβλημα, marca tărei τὸ σῆμα τῆς χώρας | γραμματόσημον οἰκόσημον | ψῆφος, ψηφὶ (χαρτοπαιγνίου) | μάρκον (νόμισμα).
mârcă ἐπίρ. ἴδε mâlc.
marcà (a) ῥ. ἐπισημαίνω, σημειώνω.
marcant-ă ἐ. ἐπίσημος, σημαίνων.
marcare ἀφ. ἐπισήμανσις.
marcasită θ. Ὀρυκτ. μαρκασίτης.
marcat μετ. ἐπισημασμένος. || οὐ. ἐπισήμανσις.
mârcav-ă ἐ. ἀδιάθετος, πάσχων.
mârced-ă ἐ. μαραμμένος σεσηπὼς | μαλακὸς | ἐξησθενημένος.
mârceţ ἀ. Βοτ. ἄρον στικτόν.
marcher ἀ. σημειωτής.
marcheterie θ. ποίκιλμα, ποικιλμένον ὕφασμα.
marchioţă θ. φεγγίτης | ὀπαῖον.
marchitan ἀ. σιδηρικοπώλης.
marchitănie θ. σιδηρικοπωλεῖον.
marchiz ἀ. μαρκήσιος.
marchiză θ. μαρκησία | πρόστεγον, προστέγισμα.
marcuciu οὐ. ναργιλεδοσύριγξ.
marcuşă θ. ἀμνὰς μελανόρρυγχος.
mardà θ. ἀπόριμμα, σκύβαλον.
mare ἐ. μέγας, ἀξιοσημείωτος, faptă mare κατόρθωμα, mare minciună χονδροειδὲς ψεῦδος, literă mare κεφαλαῖον γράμμα, fată mare νεᾶνις, cel mai mare ὁ μεγαλύτερος, ὁ πρεσβύτερος | ca toate zilele de mare ὑπέρογκος, cu mare ce μετὰ μεγάλου κόπου, atâta mare de ani τόσα χρόνια, a se face mare αὐξάνω, μεγαλώνω, a se ţine mare εἶμαι ὑπερήφανος, ἀλαζονεύομαι, a fi mare şi tare εἶμαι πανίσχυρος, e mare căldură κάμνει πολλὴν ζέστην. || ἐπίρ. λίαν, e mare bun εἶναι πολὺ καλός.
mare θ. θάλασσα, pe mare κατὰ θάλασσαν, navigaţiune pe mare θαλασσοπλοΐα, de mare θαλάσσιος | μεγάλη ἔκτασις, mare de grâu θάλασσα σίτου, ἐκτεταμένος ἀγρὸς σίτου | a făgădui marea cu sarea ὑπόσχομαι τὸν οὐρανὸν μὲ τάστρα, a se duce peste nouă mări şi peste nouă ţări φεύγω πολὺ μακράν, ξενιτεύομαι, a cercà marea cu degetul προσπαθῶ τὰ ἀδύ-

νατα, a cere marea cu safea ζητῶ τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι.
măre ! ἐπιφ. ἔ λοιπόν !
marèe θ. παλίρροια.
mareşal ἀ. στρατάρχης.
măreţ-eaţă ἐ. μεγαλοπρεπής, ἔκτακτος | ὑψηλόφρων. || ἐπίρ. μεγαλοπρεπῶς.
măreţie θ. μεγαλοπρέπεια.
marfă θ. ἐμπόρευμα, marfă proastă χονδροκοπιά, ρῶπος.
marfagiu ἀ. ἀχθοφόρος.
margarină θ. μαργαρίνη.
mărgărint οὐ. μαργαρίτης.
mărgărită θ. Βοτ. λευκάνθεμον, μαργαρίτα.
mărgăritar οὐ. μαργαριτάρι, a înşira la mărgăritare διηγοῦμαι παραμύθια | συλλογὴ ὁμιλιῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου | Βοτ. λώρανθον εὐρωπαϊκόν.
mărgăritărele οὐ. πλ. Βοτ. ἴδε lăcrimioare.
mărgeà θ. (πλ. mărgele) ὑελομάργαρον | Βοτ. θάλικτρον.
mărgean οὐ. κοράλλιον.
mărgeluşe θ. πλ. Βοτ. λιθόσπερμον.
mărgică θ. Βοτ. μελική.
marghiol-oală ἐ. πονηρός. || ἀ. πλάνος. || θ. γυνὴ πονηρά.
marghioli (a se) ῥ. ἀλαζονεύομαι | ἀκκίζομαι | προσποιοῦμαι.
marghiolie θ. πανουργία.
marghiolit μετ. τοῦ marghioli.
marginal-ă ἐ. παρασέλιδος, ἀκροσέλιδος.
mărginaş-ă ἐ. ὅμορος, γείτων. || ἀ. πλ. κυνόδοντες ἵππου.
margine θ. ὅριον, a trece peste toate marginele ὑπερβαίνω πᾶν ὅριον, marginea mării ἡ ἀκτὴ τῆς θαλάσσης, cusătură pe margine παρασημειώνω (βιβλίον), la marginea ţării εἰς τὰ σύνορα | ἄκρον, ἐσχατιὰ | παρυφή, ἄκρα.
mărginean-ă ἐ. καὶ οὐσ. γειτονικός, γείτων (τῶν συνόρων).
mărgini (a) ῥ. ὁρίζω, περιορίζω. || a se mărgini περιορίζομαι | σταματῶ (συνεκδ.).
mărginire, mărginit ἀφ. καὶ μετ. περιόρισις, περιωρισμένος.
margos-oasă ἐ. τιτανώδης.
mări ! ἐπιφ. ἴδε măre.
mări (a) ῥ. μεγαλύνω, ἐγείρω | δοξολογῶ, αἰνῶ, măriţi pe Domnul τὸν Κύριον αἰνεῖτε. || a se mări αὐξάνω | ἀνυψοῦμαι.
măricel-ică ἐ. μεγαλούτσικος.
mărie θ. μεγαλειότης, δόξα | ὑψηλότης.
mărieş οὐ. παιδιὰ διὰ παιγνιοχάρτων.
mărime θ. μεγαλεῖον | μέγεθος | ἀνάστημα | ἐαρύτης. mărimea pedepsei τῆς τιμωρίας ἡ ἐαρύτης | ὄγκος.
marin-ă ἐ. θαλάσσιος. || θ. ναυτικόν.
marină (a) ῥ. ταριχεύω, παστώνω.
marinar ἀ. ναυτικός, ναύτης.
marinat-ă ἐ. ταριχευτός, παστός, μαρινάτος. || θ. μαρινάτον.
marini (a se) ῥ. πάσχω τὸν στόμαχον.
mărinimie θ. μεγαλοψυχία, γενναιοφροσύνη.
mărinimos-oasă ἐ. μεγαλόψυχος, γενναιόφρων. || ἐπίρ. μεγαλοψύχως.
marionetă θ. νευρόσπαστον.
mărire θ. μεγέθυνσις, αὔξησις, mărirea portului ἡ διεύρυνσις τοῦ λιμένος, mărirea lefei ἡ αὔξησις τοῦ μισθοῦ | ὕψωσις, μεγαλεῖον, măririle tronului τὸ μεγαλεῖον τοῦ θρόνου | προσαύξησις, ἐπιβάρυνσις, mărirea pedepsei ἡ ἐπιβάρυνσις τῆς τιμωρίας | ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία | δόξα.
mărişor-oară ἐ. μεγαλούτσικος.
mărit μετ. μεγαλυμμένος. || ἐ. ἔνδοξος | γαληνότατος.
mărită (a) ῥ. ὑπανδρεύω. || a se mărită ὑπανδρεύομαι.
marital-ă ἐ. συζυγικός, γαμήλιος.
măritare ἀφ. ὑπάνδρευσις.
măritat οὐ. ὑπανδρεία.
măritată μετ. ὑπανδρευμένη.
maritim-ă ἐ. ναυτικός, θαλάσσιος.
măritiş οὐ. ὑπανδρεία.
măriuţă θ. Βοτ. κάραβος, πασχαλιὰ | Ζωολ. ἰχθὺς ποτάμιος. εἶδος κωβιοῦ.
mârlaciu ἀ. κριὸς (ἀναπαραγωγῆς).
mârli (a se) ῥ. ἀναπαράγω (ἐπὶ ζώων).
mârlire θ. ζευγάρωμα προβάτων.
marmaziu-e ἐ. πορφυροῦς, ἐρυθρός. || θ. οἶνος Μονεμβασίας.
marmeladă θ. πολτὸς ὠπωρῶν.
marmorà (a) ῥ. μαρμαρώνω (χάρτην), χαρτοποικίλλω.

marmoreu-e è. μαρμάρινος.
marmură θ. μάρμαρον.
mărmurărie θ. μαρμαρογλυφεῖον.
mărmurit-ă è. ἴδε inmărmurit.
mărmuriu-e è. μαρμάρινος.
marnă θ. τίτανος.
mărnăi (**a**) ῥ. ἴδε mornăi.
marochin οὐ. λόφος, αἰγόδερμα, μαροκινόν.
marotă θ. ῥάβδος κωδωνοφόρος.
marş οὐ. πορεία (στρατιωτική) | ἐμβατήριον. || ἐπιφ. φύγε!
mârşav-ă è. ἄθλιος, κακοήθης. || οὐσ. ἀνανδρος.
mârşăvie θ. ἀθλιότης, κακοήθεια, ἀνανδρία.
marsilieză θ. μασσαλιώτις.
mârşos-oasă è. ἰσχνός.
marsupiale θ. πλ. μαρσιποφόρα.
marţ è. διπλοῦν κέρδος ἐν τῇ παιγνίῳ τοῦ τκελίου, a face marţ κερδίζω τελειωτικῶς.
Marţ ά. Μάρτιος (λατ.).
martac οὐ. χονδρὸς πάσσαλος | πλ. δοκίδες στέγης καλύβης.
marţafoiu ά. πονηρός, πανοῦργος, ἀπατεών.
mârtan ά. γάτος.
mârţână θ. ἴδε mărţoagă.
marţelină θ. μεταξωτὸν ὕφασμα.
marţi θ. Τρίτη.
marţial-ă è. πολεμικός, ἀρειμάνιος.
Martie ά. Μάρτιος.
martir ά. μάρτυς.
martiriu οὐ. μαρτύριον.
martirizà (**a**) ῥ. μαρτυρίζω, ἐκτανίζω.
martirizare, martirizat ἀφ. καὶ μετ. ἐκτανίσις, ἐκτανισμένος.
martirologiu οὐ. μαρτυρολόγιον.
mărţişor οὐ. φυλακτὸν τῆς πρωτομαρτιᾶς, μαρτιάτικον | πλ. κλάδοι ἀνθισμένης ἰτέας.
mârţoagă θ. ἀχαμνόων | κάτισχνος ἵππος.
marţoală θ. κακοποιὸν πνεῦμα (Τρίτης).
marţolea ά. τριτιάτικος (ἵππος).
martur ά. μάρτυς (ἐν δικαστηρίῳ).
mărturie θ. μαρτυρία | μαρτυριάτικον (βαπτίσματος) | ὁμολογία, mărturie credinţei ὁμολογία πίστεως, ἑβδομαδιαία πανήγυρις.
mărturisi (**a**) ῥ. μαρτυρῶ, ὁμολογῶ. || a se mărturisi ἐξομολογοῦμαι.
mărturisire, mărturisit ἀφ. καὶ μετ. ὁμολόγησις, ὡμολογημένος.
mărturisitor ά. Ἐκκλ. μάρτυς.
marule θ. πλ. Βοτ. θρίδαξ, μαρούλι.
mărunoă θ. Βοτ. ἴδε vetrice.
mărunt-ă è. λεπτός, μικρός, bani mărunţi ψιλά, ţaţete, cheltueli mărunte μικροέξοδα, om mărunt βραχύσωμος, lume mărunţă κοσμάκης | ἰσχνός. || ἐπίρ. λεπτῶς, a tăia mărunt ψιλοκόβω | βραχέως, tuns mărunt ἐν χρῷ κεκαρμένος | a tocà mărunt ψιλοκοπανίζω, plouà mărunt ψιχαλίζει. || οὐ. λεπτομέρεια, multe şi mărunte λεπτολογία.
măruntaie οὐ. πλ. σπλάγχνα, ἔντερα, măruntaiele pământului τὰ ἐντόσθια τῆς γῆς | ἀκροκώλια πτηνοῦ.
mărunţel-ică è. μικρούτσικος mărunţica craiului χορὸς ἔγκυκλος μὲ μικρὰ πατήματα.
mărunţi (**a**) ῥ. μικραίνω, βραχύνω, κομματιάζω, ἀποσυνθέτω.
mărunţiş οὐ. φιλικὸν ἐμπόρευμα, prăvălie cu mărunţişuri γελγοπωλεῖον, a vinde cu mărunţişul πωλῶ λιανικῶς, a spălà mărunţişuri ἔχω κουτσόπλυσι | πλ. κερματικά, λιανὰ (χρήματα) | μηδαμινότητες.
mărunţişar ά. γελγοπώλης, φιλικατζῆς.
mârzac ά. ἀρχηγὸς τάταρος.
mas οὐ. διανυκτέρευσις.
masă θ. τράπεζα, faţă de masă τραπεζομάνδηλον, a aduce la, a pune masa παρατίθετω τράπεζαν, a se pune la masă κάθημαι εἰς τὴν τράπεζαν, poftiţi la masă ὁρίστε στὸ τραπέζι, a pofti la masă προσκαλῶ εἰς γεῦμα, a da o masă προσφέρω γεῦμα, masă mare συμπόσιον | τραπεζίον, cap de masă ἀρχιγραμματεύς, masă de lucru τηλία | ξύλινος γομφωτὴρ ἄξονος καὶ σχαλίδος | κατάθεμα, ποσὸν χρεωκόπου περιερχόμενον τοῖς πιστωταῖς | a fi după masă πίνω ἐλαφρῶς, εἶμαι ἐλαφρῶς μεθυσμένος, nici tu casă, nici tu masă ἀνέστιος, cu nepusă masă ἀπρόσκλητος, χίγνιδίως, a luà cu nepusă masă ξέρομαι σκαιῶς, a-i f

casa casă și masa masă ζῶ εὐτυχῆς | Bot. masa raiului ἴδε dragoste,
masa a) ῥ. μαλάσσω.
masaj οὐ. μάλαξις.
masalà θ. ἐλάνη, πυρσός, βάς (λαμπαδηφορίας), dă masalà pe un poponet δίδει μονόφθαλμον καὶ παίρνει θεόστραβον (ψρ.).
maşalà ! ἐπιφ. εὖγε !
masalagiu ἀ. λαμπαδηφόρος, βαβοῦχος, πυρσοφόρος.
măsălar ἀ. Λῦτρουστος (λαϊκ.) | Bot. ἴδε măsălari,ă.
măsălariţă θ. Bot. ὁσκύαμος. μέλας.
măsar ἀ. ξυλουργός.
măsăriţă θ. τραπεζομάνδηλον.
masat οὐ. ἀκόνη (χρεοπώλου), a da pe masat ἀκονίζω|πανουργία(συνεκδ.), masatul muierei ἡ γυναικεία πανουργία.
mască θ. προσωπίς.
mascà a) ῥ. καλύπτω, ἀποκρύπτω, περιβάλλω διὰ προσωπείου. a se mascà μεταμφιέννυμι. προσωπιδοφορῶ.
mascară θ. κόραλλος (γελωτοποιός), a face de mascară μασκαρεύω.
mascaradă θ. προσωπιδοφορία, ὅμιλος προσωπιδοφόρων.
mascaralâc οὐ. χλευασμός, προπηλακισμός.
mascare ἀφ. ἀπόκρυψις, μεταμφίεσις.
măscări a) ῥ. χλευάζω, προπηλακίζω.
măscăriciu ἀ. γελωτοποιός.
măscărie θ. ἀσχημοσύνη, αἰσχρότης.
mascat μετ. μεταμφιεσμένος.
măşcat-ă ἐ. χονδροέταλος. πλατυπέταλος χονδρόκοκκος.
masculin-ă ἐ. ἀρσενικός. οὐ. ἀρσενικόν.
mascur ἀ. χοῖρος ἑκτομίας. || οὐ. ζῶον ἄρρεν.
măsea θ. μασητήρ (ὀδούς), durere de măsele ὀδοντολγία. a-şi stropi măseaua, a trage la măseà μεθύω, εἶναι μέθυσος, cât ai pune pe o măseà ἐλάχιστον (τὴν ποσότητα), i-a scos măselele din gură τὸν ἔβγαλαν στὰς προνοίας, e scobit în măsele ἡ κοιλιά του παίζει ταμπούρλο, a face cuiva cu măseaua κάμνω πρός τινα σημεῖον, a crapă măseaua în gură de necaz εἶναι ὀργισμένος. i-a scos şi măselele τοῦ ἔβγαλε καὶ τὰ δόντια, n'are să mă doare măselele pentru asta δὲν θὰ μὲ λυπήσῃ αὐτό (ψρ.) | ὀδοὺς τροχοῦ, roată cu măsele ὀδοντωτὸς τροχός | ἐποχεύς, ἐπίσχετρον | Bot. măseaua ciutei ἐρυθρώνειον, κυνόδοντον.
măselar ἀ. ἴδε măsălar.
măselat-ă ἐ. λευκὸς καὶ χονδρόκοκκος (ἀραβόσιτος).
maşină θ. μηχανή, μηχάνημα, maşină de călcat μηχανὴ σιδηρώματος, maşină cu aburi ἀτμομηχανή, maşină de secerat θεριστικὴ μηχανή.
maşinal-ă ἐ. μηχανικός. || ἐπίρ. μηχανικῶς.
maşinărie θ. μηχανισμός.
maşinist ἀ. μηχανικός.
masiv-ă ἐ. βαρύς, ὀγκώδης, στερεός, ὁλοσχερής.
maslă θ. Χαρτ. κόλλα.
măslad οὐ. Bot. ἀνάμυρτον.
măslin ἀ. ἐλαιόδενδρον. măs în sălbatec ἐλαίαγνον.
măslină θ. ἐλαία, culesul măslinelor ἐλαιοτρυγητός.
măslinar ἀ. ἐλαιοπώλης | παντοπώλης.
măslinet οὐ. ἐλαιών.
măsliniu-e ἐ. ἐλαιόχρους.
maslu οὐ. εὐχέλαιον.
măslui a) ῥ. καταχρῶμαι τὴν τῷ πατρίδι | νοθεύω, a măslui alegerea καλπονοθεύω.
măsluire, măsluit ἀφ. καὶ μετ. νόθευσις, νοθευμένος.
măsluitor ἀ. Χαρτ. καταχραστὴς | νοθευτής.
mason ἀ. ἐλευθεροτέκτων.
masonic-ă ἐ. ἐλευθεροτεκτονικός.
masor ἀ. μαλακτής, ἐξαλείπτης, τρίπτης.
masoret ἀ. ἑρμηνευτὴς τῶν Γραφῶν.
massă θ. ὄγκος, σωρός, σύνολον.
maşteh ἀ. μητρυιός.
mastic οὐ. μαστίχη, λιθόκολλα.
mastică θ. μαστίχα (οἰνόπνευμα).
masticaţiune θ. μάσησις.
maştihă θ. μητρυιά.
mastodont ἀ. μαστόδους.
mastoid-ă ἐ. μαστοειδής.
măsură θ. μέτρον, cu măsură μὲ μέτρον, peste măsură ὑπερβολικῶς.
măsura (a) ῥ. μετρῶ, a măsură cu ochii μετρῶ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. a mă-

sură un vas μετρῶ τὴν χωρητικότητα, a măsură din cap până în picioare περισκοπῶ περιφρονητικῶς, cum măsori ți se măsoară κατὰ τὰ ἔργα σου ἀλληλούϊα (φρ.). ‖ a se măsură μετρῶμαι μετριάζομαι, κρατοῦμαι.

măsurare. măsurat ἀφ. καὶ μετ. μέτρησις, μετρημένος. ‖ οὐ. μέτρημα.

măsurătoare θ. καταμέτρησις, διαμέτρησις.

măsurător ἀ. μετρητής. καταμετρητής.

măsurătură θ. καταμετρησις.

măsuță θ. ὑποκ. τοῦ masă.

mat-ă ἐ. θαμβός, ἀμαυρός, θολερός. ‖ οὐ. ἀδιέξοδος (ζατρικίου).

maț οὐ. ἔντερον μακρὸς σωλὴν | cu mațe pestrițe κακόψυχος, a-și vărsà mațele ἔχω ἀκατάσχετον ἔμετον, cu mațe fripte λιμοκτονῶν, a aveà mațe negre ἔχω μαύρην ψυχήν, fierb mațele într'insul βράζει μέσα του (φρ.). ‖ ἐπίρ. a se ține maț δὲν παύω. ἐξακολουθῶ ἀπαύστως.

mâță θ. γαλῆ, mâță blândă ὑποκριτής, a face pe mâță blândă ὑποκρίνομαι τὸν μειλίχιον, a umblà cu mâța în sac ζητῶ νά ἀπατήσω. a prinde cu mâța în sac συλλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ, ce iese din mâța șoareci mănâncă τὸ ἀπίδι πέφτει κάτω ἀπὸ τὴν ἀπιδιά, mâța cu clopoței șoareci nu prinde ὁ λαγὸς δὲν πιάνεται μὲ τὸ ἁμάξι (φρ.) ὁδοντωτὸς τροχὸς μηχανικοῦ πριονιστηρίου | ξυλοπέδιλον σχεδιοδηγοῦ Ζωολ. mâța-popii σκολόπενδρα.

matà ἀντων. ἀποκοπὴ τοῦ dumniată.

mătăciune θ. Βοτ. μέλισσα. δρακοκέφαλον.

matador ἀ. ταυρομάχος (ἔφιππος).

mătăgină θ. ἴδε mătăciune.

mătăhăi (a) ῥ. ταλαντεύομαι.

mătăhăire, mătăhăit ἀφ. καὶ μετ. ταλάντευσις, ταλαντευμένος.

matahală θ. κολοσσός.

matale ἀντων. ἴδε mată.

matalnic-ă ἐ. ἀλλόκοτος, παράδοξος, παράφρων.

mătanie θ. γονυκλισία, ὑπόκλισις κομβολόγιον | περίβλημα στάχυος ἀραβοσίτου | εὐχή, ἀφιέρωσις.

mătănăi (a) ῥ. γονυκλιτῶ | ταλαντεύομαι.

mătăsar ἀ. μεταξουργός.

mătăsărie θ. μεταξουργεῖον.

mătase θ. μέταξα | (πλ. mătăsuri μεταξωτὰ) | στίγμα ἀραβοσίτου Βοτ. mătasea broaștelor βρύον.

mătăsică θ. ὕφασμα μετάξινον κατωτέρας ποιότητος.

mătăsos-oasă ἐ. μεταξώδης.

mătăuz οὐ. κάνεον, ραντιστήριον.

matcă θ. βασίλισσα τῶν μελισσῶν | κυψέλη κοίτη ποταμοῦ | ἀρχή, πηγή (συνεκδ.) κόλπος δικτύου Ἀνατ. μήτρα στέλεχος, registru cu matcă διπλότυπον.

mătcă θ. βουτυροκόπανος.

mătcălău ἀ. κύκηθρον, κουτάλα | Ἐκκλ. ἡ Δευτέρα μετὰ τὴν Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ.

matelot ἀ. ναύτης.

matematic-ă ἐ. καὶ οὐσ. μαθηματικός. ‖ θ. πλ. μαθηματικά.

matematicește ἐπίρ. μαθηματικῶς.

material-ă ἐ. ὑλικός. ‖ οὐ. ὑλικόν. | ἐπίρ. ὑλικῶς.

materialism οὐ. ὑλισμός.

materialist-ă ἐ. καὶ οὐσ. ὑλιστικός ὑλιστής.

materialitate θ. ὑλικότης, ἰδιότης τῆς ὕλης.

materializà (a) ῥ. ὑλοποιῶ, σωματώνω.

materializare, materializat ἀφ. καὶ μετ. ὑλοποίησις, ὑλοποιημένος.

materie θ. ὕλη | ὕφασμα | Ἰατρ. πῦον.

matern-ă ἐ. μητρικός.

maternitate θ. μητρότης | μαιευτήριον.

mâțesc-ească ἐ. αἰλουρώδης.

matiaș οὐ. Ζωολ. ἴδε gaită.

matinal-ă ἐ. πρωϊνός. ‖ ἐπίρ. πρωϊνῶς.

matineu οὐ. ἀπογευματινή.

mâțișor ἀ. γατάκι | κλάδος ἰτέας ἀνθισμένος πλ. ἴδε trifoiu.

matiță θ. κόλπος ἁλιευτικοῦ δικτύου.

mătoc ἀ. ἴδε mârtan.

matofi (a se) ῥ. μαραίνομαι | μαλακύνομαι. ἐξασθενῶ.

matofire, matofit ἀφ. καὶ μετ. μάρανσις, μαραμμένος.

matosi (a) ῥ. μεθύω.

matosire, matosit ἀφ. καὶ μετ. μέθυσις, μεθυσμένος.

matostat οὐ. ἴασπις.
matracucă θ. μητροπολίτης (λαϊκ.) | χήνα, γυνὴ ἀνόητος (κοιν.).
mătrăgună θ. Βοτ. μανδραγόρας.
matrapazlâc οὐ. ἐργασία δολία.
mătrăşi (a) ῥ. φονεύω, ξεμπερδεύω (κοιν.).
mătreaţă θ. πιτυρίς | Βοτ. δρυοπτερίς.
matrice θ. μήτρα.
mătrice θ. πλ. κωλικοὶ (νεογνῶν) | κωλικὸς ζώων | Βοτ. παρθένιον, χαμαίμηλον.
matriculă θ. μητρῷον.
matrimonial-ă ἐ. γαμικός, γαμήλιος.
mătriţă θ. Βοτ. ποταμογείτων.
matronă θ. γυνὴ προβεβηκυῖα, σοβαρά, ἀρχοντογυναῖκα.
matroz ἀ. ναύτης.
matrună θ. Βοτ. ἄκανθος μακρόφυλλος.
matuf-ă ἐ. αὐτοματόζωος | ἄχαρις, ἄνοστος | ἀκάθαρτος.
maţur-ă ἐ. ὥριμος. || ἐπίρ. ὡρίμως.
mătură θ. σάρωθρον, mătură de pene πτεροσάρωθρον | Βοτ. σόργον | πλ. Βοτ. χηνοπόδιον.
mătură (a) ῥ. σαρώνω, a mătură coşurile καπνοδοχοκαθαρίζω, a mătura din casă ἀποδιώκω, i-a măturat banii τοῦ ἐσκούπισε τὰ χρήματά του (φρ.).
măturare, măturat ἀφ. καὶ μετ. σάρωσις, σαρωμένος. || οὐ. σάρωμα.
maturaţiune θ. ὡρίμανσις.
măturătoare θ. μηχανικὸν σάρωθρον, măturătoare de coşuri καπνοδοχοσάρωθρον.
măturător ἀ. σαρωτής, măturător de coşuri καπνοδοχοκαθαριστής.
măturătură θ. σάρωμα | πλ. φροκαλιδία.
măturică θ. μικρὸν σάρωθρον | πλ. Βοτ. ἐλειόχρυσον ἀμάραντον.
măturiţă θ. Βοτ. ἴδε sporici.
maturitate θ. ὡριμότης | ἀκμή, τελειότης.
mătuşă θ. θεία | γυνὴ σεβασμία, mătuşă preoteasă κερὰ παπαδιά.
mătuşică θ. ὑποκ. τοῦ mătuşă.
maur-ă ἐ. καὶ οὐσ. μαυριτανός.
mauresc-ă ἐ. μαυριτανικός. || οὐ. ἀραβούργημα.
mauric-ă ἐ. μαυριτανικός.
mauzoleu οὐ. μαυσωλεῖον.
mavrofori ἀ. πλ. ἱερολοχῖται.
maxilar-ă ἐ. γναθιαῖος.
maxim οὐ. ὁ μέγιστος ὅρος.
maximă θ. ἀξίωμα, γνωμικόν.
maximum ἐπίρ. τὸ ἀνώτατον, τὸ μέγιστον.
mazăre θ. πίσον, μπιζέλι, mazăre sălbatecă πίσον ἐλάτιον, mazărea mâţei θλάσπι.
măzăriche θ. Βοτ. λάθυρος, măzăriche eucului, neagră ὄρόβος μέλας | μεταφ. λεπτὴ χάλαζα.
măzăroiu ἀ. Βοτ. ἀρωματολάθυρος.
mazdrac ἀ. ῥόπαλον | ῥόπαλον μὲ μῆλον ἀκανθωτόν.
măzdri (a) ῥ. δολοπλοκῶ.
mazetă θ. ἀχαμνόων.
mâzgă θ. στέαρ | χυμὸς φυτῶν | βόρβορος κολλῶν | πτύελον.
mâzgăi (a) ῥ. ψιχαλίζει.
mâzgal οὐ. πολεμίστρα.
măzgăleală θ. ῥωπογράφημα.
măzgăli (a) ῥ. ῥωπογραφῶ, μουντζουρώνω. || a se măzgăli μουντζουρώνομαι, δυσφημοῦμαι.
măzgălire, măzgălit ἀφ. καὶ μετ. ῥωπογράφησις, ῥωπογραφημένος.
măzgălitor-oare ἐ. ῥωπογράφος, κακογράφος.
măzgălitură θ. ῥωπογραφία, ὀρνιθοσκάλισμα.
mâzgos-oasă ἐ. χυμώδης.
mazil ἐ. παυμένος. || ἀ. πρίγκηψ παυμένος | βογιάρος παυμένος καὶ φορολογούμενος | μικροκτηματίας φορολογούμενος | ἱππικὸν ἐκ βογιάρων παυμένων τῶν ἀξιωμάτων των | στρατιώτης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν βογιάρων.
mazili (a) ῥ. παύω ὑπηρεσίας | ἀποδιώκω, ἀποξενώνω.
mazilie θ. παῦσις, carte de mazilie διάταγμα παύσεως.
mazilire, mazilit ἀφ. καὶ μετ. παῦσις, παυμένος.
mazù οὐ. Χαρτ. ἐπικαταβολή. || ἐπίρ. ἐπὶ πλέον.
mazurcă θ. μαζοῦρκα.
mazurist ἀ. χορευτὴς μαζούρκας.
mea ἐ. ἐμή. || ἀντ. a mea ἰδική μου.
mea θ. ἀμνάς.
meală θ. ἀστράγαλος ἀρνίου.

mecanic-ă ȧ. μηχανικός. || ἐπίρ. μηχανικῶς. || ȧ. μηχανικός. || θ. μηχανική.
mecanicește ἐπίρ. μηχανικῶς.
mecanism οὐ. μηχανισμός.
mecet οὐ. μικρὸν τουρκικὸν τέμενος | ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή.
medalià (**a**) ῥ. παρασημοφορῶ (διὰ μεταλλίου).
medaliare, medaliat ȧφ. καὶ μετ. παρασημοφόρησις, παρασημοφορημένος.
medalie θ. μετάλλιον, νομισματόσημον.
medalion οὐ. ἐγκόλπιον. πυξίς.
medelnicer ȧ. πριγκηπικὸς θαλαμηπόλος | δογιάρος δευτέρας τάξεως.
medial-ă ἐ. μέσος, διάμεσος.
median-ă ἐ. μέσος.
mediat-ă ἐ. ἔμμεσος.
mediație θ. μεσολάβησις, ἐπέμβασις.
mediator ȧ. μεσίτης.
medic ȧ. ἰατρός.
medical-ă ἐ. ἰατρικός.
medicament οὐ. φάρμακον, ἰατρικόν.
medicamentà (**a**) ῥ. θεραπεύω διὰ φαρμάκων.
medicină θ. ἰατρική.
medicinal-ă ἐ. ἰατρικός, ἰαματικός.
medie θ. μέσος ὅρος.
medieval-ă ἐ. μεσαιωνικός.
medievist-ă ȧ. μεσαιωνολόγος.
mediocritate θ. μετριότης.
mediocru-ă ἐ. μέτριος, ἀψυχής. || ἐπίρ. μετρίως.
medior-oară ἐ. μεσαῖος ἀνάστημα.
meditâ (**a**) ῥ. μελετῶ, ἐμβαθύνω, σκέπτομαι | προετοιμάζω μάθητήν.
meditare, meditat ȧφ. καὶ μετ. μελέτησις, μελετημένος.
meditație θ. μελέτη, συλλογισμός, σύνοψις | προπαρασκευὴ μαθητοῦ, salá de meditație σπουδαστήριον.
meditativ-ă ἐ. σκεπτικός, σύννους.
meditator ȧ. προπαρασκευαστής.
mediteranean-ă ἐ. μεσογειακός.
mediu οὐ. περιβάλλον.
mediu-e ἐ. μέσος, în termen mediu κατὰ μέσον ὅρον.
medular-ă ἐ. μυελικός.
meduză θ. μέδουσα.
meeting οὐ. συλλαλητήριον.
mentic-ă ἐ. μολυσματικός.
megalitic-ă ἐ. μεγαλιθικός.
megieș-ă ἐ. γειτονικός. || οὐδ. γείτων | χωρικὸς ἰδιοκτήτης.
megieși (**a se**) ῥ. γειτνιάζω, γειτονεύω.
megieșie θ. γειτονεία.
mehenghiu-e ἐ. πονηρός, πανοῦργος. || οὐ. λυδία λίθος.
mehtup οὐ. ἐπιστολή.
mehtupciu ȧ. ἐπιστολογράφος.
meișor ȧ. Βοτ. φαλαρίς.
meiște θ. κεγχρών, ἄγρος κέγχρου.
meiu οὐ. κέγχρος, meiu lung φαλαρίς, meiu păsărese κιχωσπέρμιον, meiu tătăresc ἴδε mătură, meiu sălbatec μελίνη, cât ai zice meiu ὡς ποῦ νὰ πῇς γρῦ, gol meiu πάμπτωχος ἐφ.
mejdină θ. ὄριον ἀγρῶν, ἀμπέλων.
melancolic-ă ἐ. μελαγχολικός. || ἐπίρ. μελαγχολικῶς.
melancolie θ. μελαγχολία.
melasă θ. μελίττωμα, ὑπόλειμμα.
melc ȧ. Ζωολ. κοχλίας | Ἀνατ. κοχλίας ὠτὸς | melcii ochilor οἱ βολβοὶ τῶν ὀφθαλμῶν.
melcit-ă ἐ. μονόκερως βοῦς.
melciu ȧ. χελώνη | χονδρώδης ἱστὸς | κοῖλον κέρατος.
meleag οὐ. παράμερον μέρος | περίχωρα.
melean ȧ. νέος ρωμαλέος, παλληκάρι | νεανίας.
melegar οὐ. στρῶμα κόπρου ζώου.
melesteu οὐ. χειρόμυλος | ἴδε fălcică.
melez οὐ. ὑφασμα μαλλομέταξον.
melic οὐ. παρωτιδίτις ἵππου.
melifer-ă ἐ. μελιτοφόρος.
melinită θ. μελινίτης.
melisă θ. μέλισσα, melisă turcească δρακοκέφαλον.
meliță θ. κοπανιστήριον | κίστα συνεκδ.), îi merge gura ca o meliță δουλεύει τὸ στόμα του σαν ροβάνι ἐφ.
meliță (**a**) ῥ. κοπανίζω (λινὸν ἢ κάνναβιν) | δέρω, κοπανίζω (συνεκδ.).
melițat μετ. κοπανισμένος. || οὐ. κοπάνισμα.
meliță̆tor ȧ. κοπανιστής.
meliță̆oiu ȧ μέγας κόπανος.
melodic-ă ἐ. μελωδικός.
melodie θ. μελῳδία.
melodios-oasă ἐ. μελωδικός. || ἐπίρ. μελωδικῶς.

melodramă θ. μελόδραμα.
melodramatic-ă ἐ. μελοδραματικός.
meloman-ă οὐσ. μελομανής.
melomanie θ. μελομανία.
melopée θ. μελοποιΐα.
melosel ά. Βοτ. κωνοπίδι.
meltec οὐ. μεταξίνον ὕφασμα.
membrană θ. μεμβράνη.
membranos-oasă ἐ. μεμβρανώδης.
membru οὐ. μέλος.
memlechet οὐ. χώρα, ἐπαρχία, πατρίς, πριγκηπᾶτον.
memorabil-ă ἐ. ἀξιομνημόνευτος.
memorand οὐ. ἔκθεσις, ὑπόμνημα.
memorial οὐ. ὑπόμνημα.
memorie θ. μνήμη.
memoriu οὐ. ὑπόμνημα.
menadă θ. μαινάς.
menaj οὐ. οἰκοκυρειό, σπητικόν.
menajà (**a**) ρ. φείδομαι, ἐξοικονομῶ. ‖ a se menajà προσέχω ἐμαυτόν.
menajare, menajat ἀφ. καὶ μετ. φείσις, φεισμένος.
menajeră θ. οἰκονόμος, οἰκοκυρά.
menajerie θ. θηριοτροφεῖον.
mendre θ. πλ. ἰδιοτροπία, παλιντροπία, a-şi face mendrele ἐνεργῶ κατὰ φαντασίαν, φαντασιοπληξίαν.
menghineà θ. συσφιγκτήρ, μάγγανος.
meni (**a**) ρ. οἰωνίζομαι ‖ προορίζω.
meninge θ. μήνιγξ.
meningită θ. μηνιγγῖτις.
menință (**a**) ρ. ἀπειλῶ, φοβερίζω.
menire, menit ἀφ. καὶ μετ. προόρισις, προωρισμένος.
meniu οὐ. ὀψολόγιον.
mensual-ă ἐ. μηνιαῖος. ἐπίρ. μηνιαίως.
mentă θ. Βοτ. μίνθη.
mental-ă ἐ. νοερός. ‖ ἐπίρ. νοερῶς.
menține (**a**) ρ. κρατῶ, διατηρῶ, συντηρῶ. ‖ a se menține κρατοῦμαι.
menținere, menținut ἀφ. καὶ μετ. κράτησις, κρατημένος.
menționà (**a**) ρ. μνημονεύω, ἀναφέρω.
menționare, menționat ἀφ. καὶ μετ. μνημόνευσις, μνημονευμένος.
mențiune θ. μνεία, ὑπόμνησις.
mentol οὐ. μινθέλαιον.
mentor ά. μέντωρ.
merar ά. ἔμπορος μήλων.
mercantil-ă ἐ. ἐμπορικός, κερδοσκοπικός.
mercantilism οὐ. κερδοσκοπία, κερδοσκοπικὸν πνεῦμα.
mercenar-ă ἐ. καὶ οὐσ. κάρβαξ, μισθωτός, μισθόδουλος, πωλημένος.
merchez οὐ. ἰδιοτροπία, εὐαίσθητον σημεῖον, nu ştie merchezul calului δὲν ξεύρει πῶς νὰ πιάσῃ τὸ ἄλογον σέγχασμα ‖ εὐχέρεια, aşà imi mai vine la merchez ἔτσι μοῦ ἔρχεται εὐκολώτερα.
merourial-ă ἐ. ὑδραργυρικός. ‖ θ. ἐπίπληξις ἐν σχήματι ὁμιλίας.
meroniu οὐ. ὑδράργυρος ‖ Ἑρμῆς.
meredeu οὐ. στρόφαλος τυροποιοῦ ‖ ὑποχή, πεζόδολος.
meremet οὐ. ἐπιδιόρθωσις.
meremetisì (**a**) ρ. ἐπιδιορθώνω.
meremetisire, meremetisit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιδιόρθωσις, ἐπιδιωρθωμένος.
mereu ἐ. διαρκής, pod mereu γέφυρα κτιστή. ‖ ἐπίρ. συνεχῶς, διαρκῶς. ‖ οὐ. ξύλον εὐθύ, ἄνευ κόμβων.
mergăt οὐ. ὁδὸς ἐκτὸς (διὰ ζῶα).
mergător ά. πεζοπόρος, înainte mergător πρόδρομος.
mergătură θ. πορεία.
merge (**a**) ρ. βαδίζω, a merge înainte προχωρῶ, προοδεύω, îi merge leafa μισθός του δουλεύει, merge la inima κτυπᾷ στὴν καρδιά, îmi merge bine ἔχω καλῶς (τὴν ὑγείαν), αἱ ὑποθέσεις μου βαίνουν καλῶς, ἡ δουλειά μου πάγει καλά, cu cât, de ce merge καθὼς πάγει, i-a mers numele τοῦ ἔβγηκε τὸ ὄνομα, nu-mi merge la socoteală δὲν μοῦ ἔρχεται στὸν λογαριασμό, treacă-meargă ὁπωσδήποτε, merge dela sine οἰκοθεν ἐννοεῖται, i-a mers la inima εὐχαριστήθη, toate merg in vânt ἄδικος κόπος, toate îi merg anapoda ὅλαις του αἱ δουλειαὶς πάγουν ἀνάποδα (φρ.).
mergere θ. βάδισμα, mergere înainte πρόοδος.
meridian οὐ. μεσημβρινός.
meridional-ă ἐ. μεσημβρινός, νότιος.
merinde θ. πλ. ἀρμαλιά, προμήθειαι, ζωοτροφίαι.
merinos οὐ. πρόβατον λεπτόμαλλον.
merişoară θ. Βοτ. μυρτίλλος.

merișor ά. Βοτ. ἀτραγένη, merișor turcesc πύξος, merișor de munte ροδόδενδρον.

merit οὐ. ἄξια.

merita (**a**) ῥ. ἀξίζω, δικαιοῦμαι, merită ostenceala ἀξίζει τὸν κόπον.

meritoriu-e έ. ἀξιόμισθος, ἄξιος ἀμοιβῆς.

meritos-oasă έ. ἄξιος, ἀξιέπαινος.

mers οὐ. βάδισμα, δρόμος, mersul lumei ὁ τρόπος τοῦ διάγειν τοῦ κόσμου, a-și grăbi mersul ταχύνω τὸ βῆμα. mersul înainte ἡ πρὸς τὰ πρόσω πορεία, πρόοδος (συνεχῆ.), mersul trenurilor δρομολόγιον σιδηροδρόμων.

merță θ. μέτρον περιεκτικότητος 215 λίτρων.

mertepeà θ. τάξις, de la mertepeà εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς.

mertio οὐ. μέτρον (δύο μοδίων) | μέτρον κριθῆς (ἡμερησία δόσις ἵππου) | μερίς, μερτικόν.

mesa ἐπίρ. μέσα, l'a băgat mesa τὸν ἔχωσε μέσα (ἐπὶ χαρτοπαιγνίου).

mesager ά. ἄγγελος, ἀγγελιαφόρος.

mesagerie θ. διαπόρθμευσις.

mesaj οὐ. ἀγγελία, ἀποστολή, εἴδησις.

mesal οὐ. κεκρύφαλος χρυσοκέντητος.

meschin-ă έ. γλίσχρος, εὐτελής, πενιχρός. || ἐπίρ. γλίσχρως.

meschinerie θ. γλισχρότης, εὐτέλεια.

mescioară θ. τραπέζιον.

mesean ά. ὁμοτράπεζος.

mesenter οὐ. μεσεντέριον.

meseriaș ά. τεχνίτης, ἐπαγγελματίας.

meserie θ. ἔργον, τέχνη, ἐπάγγελμα, tâmplar de meserie τὸ ἐπάγγελμα ξυλουργός, are meseria de avocat ἐπαγγέλλεται τὸν δικηγόρον.

meși ά. πλ. ὑποδήματα τουρκικά, λαπτσίνια, i-a dat meșii τοῦ ἔδωκε τὰ παπούτσια στὸ χέρι, nu-i dă meșii să vie δὲν τοῦ δώσῃ νὰ ἔλθῃ (φρ.).

meșină θ. δύρσα, προβατόδερμα | πλ. δερμάτινα περικνημίδες.

mesit ά. μεσίτης, ἀπεσταλμένος.

mesteacăn οὐ. Βοτ. σημύδα.

mestecà (**a**) ῥ. μασσῶ | ἀνακινῶ.

mesteoănis οὐ. δάσος ἐκ σημυδῶν.

mesteoar οὐ. ἴδε meleșteu.

mesteoare, mestecat ἀφ. καὶ μετ. μάσησις, μασσημένος. οὐ. ἀνακάτωμα.

mesteoător ά. μασσητής.

mestecătură θ. μάσησις.

meșter-ă έ. ἐπιδέξιος, femeie meșteră μάγισσα. || ά. μάστορας | ἀριστοτέχνης | τεχνίτης, meșteru-Strică μαστροχαλαστής.

meșteri (**a**) ῥ. ἀριστοτεχνῶ, ἐργάζομαι καλλιτεχνικῶς | ἐκτελῶ.

meșterie θ. ἐπιδεξιότης, ἱκανότης, προτέρημα.

meșteșug οὐ. ἔργον, ἐπάγγελμα. meșteșugul e brătară de aur τὸ ἐπάγγελμα εἶναι χρυσὸ βραχιόλι, l'am dat la meșteșug τὸν ἔβαλα στὴν τέχνη | ἐπιδεξιότης, lucrează cu meșteșug ἐργάζεται μὲ τέχνην, ἐπιδεξιότητα | τέχνασμα, πανουργία.

meșteșugar ά. τεχνίτης. ἐπαγγελματίας.

meșteșugăreț-eață έ. πονηρός.

moșteșugi (**a**) ῥ. ἐκτελῶ τεχνηέντως, ἀριστοτεχνῶ | ἐνεργῶ ἐπιδεξίως | μηχανορραφῶ. σκευωρῶ.

meșteșugire, meșteșugit ἀφ. καὶ μετ. ἀριστοτέχνησις, ἀριστοτεχνημένος.

meșteșugos-oasă έ. ἐπιδέξιος. ἐφευρετικός | πανοῦργος. δόλιος.

mesti πλ. οὐ. ἴδε meși.

metacarp οὐ. μετακάρπιον.

met fizic-ă έ. μεταφυσικός.

metaforă θ. μεταφορά.

metaforic-ă έ. μεταφορικός.

metahirisi (**a**) ῥ. μεταχειρίζομαι.

metal οὐ. μέταλλον.

metalic-ă έ. μεταλλικός.

metalifer-ă έ. μεταλλοφόρος.

metalografie θ. μεταλλογραφία.

metaloid-ă οὐ. μεταλλοειδές.

metalurgic-ă έ. μεταλλουργικός.

metalurgie θ. μεταλλουργία.

metalurgist ά. μεταλλουργός.

metamorfoză θ. μεταμόρφωσις.

metamorfozà (**a**) ῥ. μεταμορφώνω. || a se metamorfozà μεταμορφώνομαι.

metamorfozare, metamorfozat ἀφ. καὶ μετ. μεταμόρφωσις, μεταμορφωμένος.

metanie θ. ἴδε mătanie.

metaplasm οὐ. μετάπλασμα.

metastază θ μετάστασις.

metatars οὐ. μετατάρσιον.

metatarsian-ă ἐ. μετατάρσιος.
metatetic-ă ἐ. μεταθετικός.
metateză θ. μετάθεσις.
meteahnă θ. ἐλάττωμα | εὐπάθεια.
meteleu-oaie οὐσ. ἀγροῖκος, χωριάτης.
metempsihoză θ. μετεμψύχωσις.
meteor οὐ. μετέωρον.
meteoric-ă ἐ. μετεωρικός.
meteorologic-ă ἐ. μετεωρολογικός.
meteorologie θ. μετεωρολογία.
meteorologist ἀ. μετεωρολόγος.
meterez οὐ. προμαχών, προτείχισμα | πολεμίστρα, μετερίζι.
meticulos-oasă ἐ. λεπτολόγος, ἀκριβολόγος, εὐσυνείδητος. || ἐπίρ. λεπτολόγως.
meticulozitate θ. λεπτολογία, ἀκριβολογία.
metis-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀμφιγενής.
metoc οὐ. (πλ. metoaşe) μετόχιον.
metodă θ. μέθοδος.
metodic-ă ἐ. μεθοδικός.
metodism οὐ. μεθοδισμός.
metodist ἀ. μεθοδικός.
metonimie θ. μετωνυμία.
metonomazie θ. μετονομασία.
metopă θ. μετώπη.
metric-ă ἐ. μετρικός. || θ. μετρική.
metrologie θ. μετρολογία.
metromană θ. μητρομανής.
metromanie θ. μητρομανία.
metropolă θ. μητρόπολις.
metropolitan-ă ἐ. μητροπολιτικός. || ἀ. ὑπογείος σιδηρόδρομος.
metru ἀ. μέτρον.
meu ἐ. μου. || ἀντ. al meu ἐμός, ai mei ἐμοί.
mexică θ. βαμβακερὸν (ὕφασμα).
mexican-ă ἐ. καὶ οὐσ. μεξικανικός, Μεξικανός.
mezalianţă θ. δυσγαμία.
mezat οὐ. πλειστηριασμός, a vinde la mezat ἐπιδικάζω.
mezea θ. (πλ. mezeluri) προφάγιον, προδόρπιον.
mezelic οὐ. (πλ. mezelicuri) ἴδε mezea | κολοκυνθόσποροι ψημένοι.
mezil οὐ. ταχυδρομικὴ ἅμαξα, a venit în mezil ἦλθε ταχυδρομικῶς, ταχέως | σταθμός.
mezin-ă ἐ. ὁ νεώτερος (τῶν υἱῶν).
mezuină θ. αὐλαξ (ὅριον) μεταξὺ δύο ἀγρῶν | φραγὴ ἀμπέλου.
mi ἀντ. μοί. mi-a vorbit μοὶ ὡμίλησε.
mi οὐ. Μουσ. μί.
mială θ. ἀμνὰς θηλάζουσα.
miambal οὐ. χυμὸς γλυκυρρίζης.
miarţă θ. παιγνιδάκι. o miarţă de copil ἓν μικράκι.
miasmă θ. μίασμα.
miasmatic-ă ἐ. μιασματικός.
miaună (a) ῥ. νιαουρίζω.
miază-noapte θ. βορρᾶς πνεῦμα κακοποιὸν τῆς νυκτὸς Βοτ. μελάμπυρον ἀγροτικόν.
miază-zi θ. νότος, de miază-zi νότιος.
mic-ă ἐ. μικρός. mai mic μικρότερος, cel mai mic μικρότατος, mic de ani νεαρός, de mic ἐκ μικρᾶς ἡλικίας, negustori mici μικρέμποροι, apele sunt mici τὰ νερὰ εἶναι ῥηχά.
mică θ. λεπτόν, o mică de ceas μίαν στιγμήν.
mica θ. φεγγίτης λίθος, μαρμαρύγιον.
micaceu-e ἐ. φεγγιτώδης.
micaton οὐ. βαμβακερὰ ὀθόνη (λεπτή).
michiduţă ἀ. ὁ Διάβολος.
micime θ. σμικρότης.
microb ἀ. μικρόβιον.
microbiolog ἀ. μικροβιολόγος.
microbiologie θ. μικροβιολογία.
microcosm οὐ. μικρόκοσμος.
microfon οὐ. μικρόφωνον.
micrograf ἀ. μικρογράφος.
micrografie θ. μικρογραφία.
micrometru οὐ. μικρόμετρον.
microscop οὐ. μικροσκόπιον.
microscopic-ă ἐ. μικροσκοπικός.
microscopie θ. μικροσκοπία.
micsandră θ. Βοτ. χείρανθον, micsandră sălbatecă ἐρύσιμον.
micşora (a) ῥ. σμικρύνω, ὀλιγοστεύω, ἐλαττώνω. a se micşora ἐλαττώνομαι.
micşorare, micşorat ἀφ. καὶ μετ. ἐλάττωσις, ἠλαττωμένος.
micşorime θ. σμικρότης.
micşuneă θ. Βοτ. ἑσπερίς, δενδρόϊον, micşunea de baltă βούτομον σκιαδοφόρον, micşunea galbenă, ruginită χείρανθον | Ιατρ. micşunea din oalele maiestrelor ἄνθραξ | πλ. micşunele ἴον εὔοσμον, βιολέται. micşunele de

munte ἴδε unghia pasărei, micşunele gălbioare ἴδε trei frați.
micşunică θ. ἴδε micsandră.
micşuniu-e ἐ. ἰόχρους.
micuţ-ă ἐ. μικρούτσικος.
midie θ. Ζωολ. μύαξ, μύδι.
mie θ. ἀριθ. χίλια, o mie χιλιάς, mii χιλιάδες, cu miile κατὰ χιλιάδας, κατὰ μυριάδας.
mie ἀντ. ἐμοί, μοί.
mieà θ. ἀμνάς.
mieală θ. ἀστράγαλος ἀρνίου.
mied οὐ. ὑδρόμελι | ἴδε mursă.
miel ἀ. (πλ. miei) ἀρνίον.
mielar ἀ. ἀρνοβοσκός.
mielăreà θ. Βοτ. σιδηρόχορτον.
mielăriţă θ. κρότων, τσιμοῦρι.
mieluşeà θ. ἀμνάς.
mieluşel ἀ. ἀμνὸς | Βοτ. τριφύλι.
miercăi (a) ῥ. κλαυθμηρίζω, γογγύζω (ἐπὶ ζώων), ἴδε miorcăi.
miercană θ. ἀγελὰς (λαΐκ.).
Miercuri θ. Τετάρτη.
miere θ. μέλι, fagur de miere μελικηρίς, miere încinsă ἐριθάκη, ξυνόμελι, nu e miere fără fiere οὐδὲν κακὸν ἄμικτον καλοῦ, a da bani pe miere καλῶ τινὰ εἰς τὴν τάξιν | Βοτ. mierea ursului πνευμονιάς, πλευροβότανον.
mieriu-e ἐ. κυανοῦς ἀνοικτός.
mierlă θ. Ζωολ. κόσσυφος (θήλεια), mierlă sură, gulerată κόσσυφος λευκόστερνος.
mierlâu-e ἐ. κακοδιάθετος.
mierloitor-oare ἐ. νιαουριστικός.
mierloiu ἀ. Ζωολ. κόσσυφος.
mierluţă θ. Βοτ. ἀλσίνη.
mieros-oasă ἐ. μελιττώδης.
mieruţă θ. Βοτ. βούγλωσσον.
mierţăi (a se) ῥ. κλαυθμηρίζω, ἀκκίζομαι.
miez οὐ. μέσον, miezu nopţii μεσονύκτιον, la miez de cale εἰς τὸν μεσόδρομον, în miez de iarnă ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ χειμῶνος | ὀπὸς καρπῶν | ψὶξ ἄρτου, ψιχιὰ | ὑπόστασις, οὐσία (συνεκδ.), scrie cu miez τὰ γραφόμενά του ἔχουν οὐσίαν.
miezilă ἀ. γεννηθεὶς τὸ μεσονύκτιον.
miezi-părezi ἀ. πλ. μεσοσαράκοστον.
miezos-oasă ἐ. ὀπώδης, σαρκώδης, πολτώδης | οὐσιαστικὸς (συνεκδ.).
migăi (a) ῥ. ἀσχολοῦμαι, a migăi prin casă ἀσχολοῦμαι εἰς τὸ οἰκοκυρειό.
migală θ. λεπτολογία.
migăli (a) ῥ. λεπτολογῶ, ἐργάζομαι μετὰ λεπτολογίας.
migălire, migălit ἀφ. καὶ μετ. λεπτολόγησις, λεπτολογημένος.
migălitură θ. λεπτουργία.
migălos-oasă ἐ. λεπτολογικός.
migăloşie θ. λεπτολογία.
migdal ἀ. ἀμυγδαλέα | Βοτ. migdal păsăresc, pitic δαμάσκηνον νάνον.
migdală θ. ἀμύγδαλον.
migraţi(un)e θ. μετοίκησις, ἀποίκησις, μετανάστευσις.
migrenă θ. ἡμικρανία.
mihalţ ἀ. Ζωολ. λῶττος ὁ κοινός.
mi-ho-ho! ἐπιφ. χρεμετισμοῦ. ἀ. πῶλος.
mihoni (a) ῥ. χρεμετίζω.
mijă θ. ἰλλωπισμός, μισόκλεισμα ὀφθαλμῶν | de-a mijă παιδιὰ (κρυφτό).
miji (a) ῥ. ἰλλωπίζω, μισοκλείω τοὺς ὀφθαλμούς | ἀναφαίνομαι, îi mijeşte mustaţa ἀναφύεται ὁ μύσταξ του, când mijiă de ziuă περὶ τὰ χαράγματα. || a se miji ἀνατέλλει, χαράζει.
mijire θ. σκαρδαμυγμός, αὐγή.
mijloc οὐ. μέσον, κέντρον, καρδία, în mijlocul iernei ἐν τῷ μέσῳ, τῇ καρδίᾳ τοῦ χειμῶνος, în mijlocul zilei ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ | ὀσφύς, μέση, dureri de mijloc ὀσφυαλγία, πόνος τῆς μέσης | μέσον, mijloc de scăpare μέσον σωτηρίας, prin orice mijloc διὰ παντὸς τρόπου, a întrebuinţa orice mijloc μεταχειρίζομαι πᾶν μέσον | βοήθεια, prin mijlocul vostru τῇ βοηθείᾳ σας | πόρος, om cu mijloace ἄνθρωπος εὔπορος. || ἐπίρ. de mijloc μέτριος | la mijloc εἰς τὸ μέσον, e ceva la mijloc ἔχει λάκκον ἡ φάβα, sunt ani la mijloc ἐπέρασαν χρόνια ἀπὸ τότε, e viaţa mea la mijloc πρόκειται περὶ τῆς ζωῆς μου (φρ.).
mijlocar οὐ. διάπηγμα, διάμεσον ξύλον.
mijlocaş-ă ἐ. μέσος, διάμεσος. || ἀ. χωρικὸς μέσης τάξεως.
mijloci (a) ῥ. μεσολαβῶ, παρεντίθεμαι.

mijlocire, mijlocit ἀφ. καὶ μετ. μεσολάβησις, μεσολαβημένος.
mijlocitor-oare οὐσ. προξενήτης, μαστρωπός, μεσίτης.
mijlociu-e ἐ. μέσος | μέτριος. || θ. μέσος ὅρος.
mijoarcă θ. παιδ. τυφλόμυιγα.
mijos ἐ. σκαρδαμύσσων. || ἐπίρ. a se uita mijos ἀλλοιθωρῶ.
mil οὐ. Ναυτ. μίλιον.
milă θ. εὐσπλαγχνία, fie-vă milă εὐσπλαγχνισθῆτε, a-i fi milă de, a-și face milă cu, a-i se face milă de, a fi coprins de milă εὐσπλαγχνίζομαι, de milă ἐκ λύπης, de milă de silă ἑκὼν ἄκων, fără milă ἀσπλάγχνως | ἔλεος, nu-mi trebue mila d-tale δὲν ἔχω ἀνάγκην τῆς συμπαθείας σου, din mila lui Dumnezeu Θείῳ ἐλέῳ | ἐλεημοσύνη, trăiește din mila oamenilor ζῆ διὰ τῆς ἐλεημοσύνης τοῦ κόσμου, a cere milă ἐπαιτῶ | Βοτ. mila Domnului ἴδε veninariță.
milenì (a se) ῥ. ἐπαιτῶ.
milenar-ă ἐ. χιλιαῖος, χιλιετής.
mileniu οὐ. χιλιετηρίς.
miliar-ă ἐ. χιλιαῖος, piatră miliară σταδιόμετρον.
miliard οὐ. δισεκατομμύριον.
miligram οὐ. χιλιοστόγραμμον.
milimetru ἀ. χιλιοστόμετρον.
milino οὐ. μουσελίνα.
milion οὐ. ἑκατομμύριον.
milionar-ă ἐ. ἑκατομμυριοῦχος.
milità (a) ῥ. συναγωνίζομαι.
militant-ă ἐ. ἀγωνιστής.
militar-ă ἐ. στρατιωτικός.
milităresc-ească ἐ. στρατιωτικός. || θ. χορὸς στρατιωτῶν, ἐνόπλιος.
militărește ἐπίρ. στρατιωτικῶς.
militărie θ. στρατιωτικὸν ἐπάγγελμα.
militarism οὐ. στρατοκρατία.
milițeà θ. Βοτ. σιληνὸς κυρτός.
milițian ἀ. ἐθνοφρουρός.
miliție θ. ἐθνοφρουρὰ | στρατός.
milog-oagă ἐ. κολοβὸς | ἐπικαλούμενος (εἰρων.). || οὐσ. ἐπαίτης.
milogeală θ. ἐπαιτεία | αἴτησις ταπεινή.
milogi (a se) ῥ. ἐπαιτῶ | αἰτοῦμαι ταπεινῶς | κλαυσιμοιρῶ.
milogie θ. ἐπαιτεία.
milogime θ. οἱ ἐπαῖται.
milogit-ă ἐ. κλαυσίμοιρος | παρακλητικὸς | ἄθλιος.
milos-oasă ἐ. εὔσπλαγχνος, λυπητερός.
miloșârd-ă ἐ. ἐπιεικής.
miloșârdie θ. ἐπιείκεια.
milostenie θ. ἐλεημοσύνη.
milostiv-ă ἐ. ἐλεήμων, ἐπιεικής. || θ. Βοτ. εὔχαρι | πλ. milostivele ἴδε ielele.
milostivì (a se) ῥ. εὐσπλαγχνίζομαι, λυποῦμαι τινα | καταδέχομαι, συγκατέρχομαι.
milostivire, milostivit ἀφ. καὶ μετ. εὐσπλάγχνισις, εὐσπλαγχνισμένος.
miloț ἀ. Βοτ. ὀρίγανον.
milui (a) ῥ. ἐλεῶ, Doamne miluește Κύριε ἐλέησον, miluiți pe săraci ἐλεεῖτε τοὺς πτωχοὺς | χαρίζω (συνεκδ.), a milui cu viață χαρίζω τὴν ζωήν.
miluire, miluit ἀφ. καὶ μετ. ἐλέησις, ἐλεημένος.
miluitor ἀ. ἐλεοδότης.
mim ἀ. μῖμος.
mimic-ă ἐ. μιμικὸς. || θ. μιμική.
minà (a) ῥ. ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω, φθείρω, ὑποφθείρω.
mină θ. ὄψις, πρόσωπον, ἐξωτερικόν.
mină θ. ὑπόνομος | νάρκη | μεταλλεῖον.
miuare ἀφ. ὑπονόμευσις.
minareà θ. μιναρές.
minat μετ. ὑπονομευμένος.
minavet οὐ. πτηνωδικὴ συρίκτρα.
mincinos-oasă ἐ. ἀπατηλός, ψευδής, martor mincinos ψευδομάρτυς. || οὐσ. ψεύστης.
minciog οὐ. ὑποχή, ἀλιευτικὸν δίκτυον.
minciună θ. ψεῦδος, o minciună gogoneață, încornorată χονδροειδὲς ψεῦδος, a turnà la minciuni διηγοῦμαι ψεύδη, ταῖς κόβω χονδραίς, a da de minciună ἀνακαλύπτω τὸ ψεῦδος, a da pe cineva de minciună ἀποδεικνύω τινα ψευδόμενον, îi pute gura a minciuni ἀπὸ μακρὰν φαίνεται τὸ ψεῦδος του, ce-i în mână nu-i minciună κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρι, a umblà cu minciuni ζητῶ νὰ ἀπατήσω (φρ.).
mindir οὐ. ἀνάκλιντρον ἄνευ ἐρεισινώτου, μιντέρι (κοιν.).
mine ἀντ. ἐμέ, pe mine chemi? ἐμέ

καλείς: cu mine μετ' ἐμοῦ, după mine κατόπιν μου, κατὰ τὴν γνώμην μου.
mineiu οὐ. Ἐκκλ. μηνολόγιον.
miner ἀ. μεταλλωρύχος, σκαπανεύς.
mineraiu οὐ. μετάλλευμα.
mineral-ă ἐ. μεταλλικός. || οὐ. ὀρυκτόν.
mineralizà (**a**) ῥ. μεταλλοποιῶ.
mineralizare, mineralizat ἀφ. καὶ μετ. μεταλλοποίησις, μεταλλοποιημένος.
mineralogic-ă ἐ. ὀρυκτολογικός.
mineralogie θ. ὀρυκτολογία.
mineralogist ἀ. ὀρυκτολόγος.
minge θ. σφαῖρα, a se jucă de-a minge σφαιρόβολῶ.
miniatură θ. μικρογραφία.
miniaturist ἀ. μικρογράφος.
minier-ă ἐ. μεταλλικός. θ. μεταλλεῖον.
minim-ă ἐ. ἐλάχιστος.
minimum ἐπίρ. τὸ ἐλάχιστον (ὅριον).
minister οὐ. ὑπουργεῖον.
ministerial-ă ἐ. ὑπουργικός.
ministru ἀ. ὑπουργός.
minium οὐ. Ὀρυκτ. μίλτος.
minologhion οὐ. Ἐκκλ. μηνολόγιον.
minor-ă ἐ. ἐλάσσων, μικρότερος. || οὐ. Μουσ. ἔλασσον. || ἀ. ἀνήλικος.
minoritate θ. μειονότης, μειονοψηφία.
minotaur ἀ. μινώταυρος.
mintă θ. Βοτ. μίνθη, minta broaștei ὑδρομίνθη, mint i calului μίνθη τῶν ἁλόγων, mintă creață μίνθη σιλώδης, mintă de câmpuri ἶδε izmă, mintă de grădină μίνθη πεπερώδης, minta mâței ἶδε cătușnică, mintă sălbatecă καλαμίνθη, mintă turcească μέλισσα.
minte θ. πνεῦμα, νοῦς, ager la minte μὲ πνεῦμα ὀξύ, în minte ἐνδομύχως, îmi vine în minte μοὶ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν, e aproape de mintea omului κοντὰ στὸν νοῦ καὶ ἡ γνῶσι ! λογικόν, ἐξυπνιά, cu minte, λογικός, φρόνιμος, fără minte ἀνόητος, a învăța pe cineva minte φρονιμεύω τινά, s'a învățat minte ἔβαλε γνῶσι, n'are minte εἶναι ἄμυαλος, minte de copil, de muiere μυαλὸ τοῦ κόκκου, a-și pune mintea cu cineva συζητῶ μετά τινος, i-a venit mintea la cap τοῦ ἦλθε τὸ μυαλὸ στὸν τόπο, nu e în toate mințile lui δὲν εἶνα στὰ συγκαλά του, bagă-ți mințile în cap ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου, i-au luat mințile τοῦ πῆραν τὸ μυαλό, a-și pierde mințile χάνω τὸν νοῦν μου, a scoate din mințile lui τὸν ξεμυαλίζω, a-și veni în minți ἔρχομαι εἰς ἑαυτόν, a eși din minți παραφρονῶ, o minte seacă ξερὸ κεφάλι, a da cu minte σκέπτομαι, atât m'a adus mintea τόσον μοῦ ἔκοψε τὸ κεφάλι, erà dus cu mintea ὁ νοῦς του ἦτον ἀλλοῦ, i se încovrigește mintea αἱ ἰδέαι του εἶναι ζαλισμέναι, nu-i umblă mintea acolo δὲν ἔχει τὸν νοῦν του ἐκεῖ | μνήμη, a aduce aminte ὑπενθυμίζω, a-și aduce aminte ἐνθυμοῦμαι, a ține minte κρατῶ ἐν τῇ μνήμῃ μου, de nu se ține minte ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, a-și încordà mintea ἐντείνω τὸ μνημονικόν μου.
mintean οὐ. ἐπανωφόριον ἄνευ χειρίδων, γελέκον | κολόβιον ἐκ σαγματίου κεντημένον.
mintenaș ἐπίρ. στιγμιαῖον.
minteuță θ. Βοτ. ἀναγαλλίς.
minți (**a**) ψεύδομαι a minți pe cineva ἀπατῶ τινα, rar mă minte gândul σπανίως ἀπατῶμαι εἰς τὰς προβλέψεις μου.
mințire, mințit ἀφ. καὶ μετ. ψεῦσις, ἐψευσμένος.
mintos-oasă ἐ. λογικός, φρόνιμος.
mintuș ἀ. Ζωολ. σπρόφαρον ποτάμιον.
minună (**a se**) ῥ. ἐξίσταμαι, ἀπορῶ | εὑρίσκομαι ἐν ἀμφιβολίᾳ.
minunare θ. ἔκστασις, θαυμασμός.
minunat μετ. ἐξεστημένος. || ἐ. θαυμάσιος, θαυματουργός, γοητευτικός, μαγευτικός. || ἐπίρ. θαυμασίως, ἐκπληκτικῶς.
minunăție θ. θαυμάσιον πρᾶγμα, θαῦμα.
minune θ. θαῦμα, a face minuni κάμνω θαύματα, făcător de minuni θαυματουργός. || ἐπίρ. de minune θαυμασίως, de-a minune κατὰ τύχην.
minuneà θ. μυϊκὸν πτηνόν.
minunoiu-e ἐ. μικροσκοπικός.
minusoul-ă ἐ. μικρός, μικκύλος.
minută θ. λεπτόν.
minută (**a**) ῥ. αὐτοσχεδιάζω.
minutar ἀ. λεπτοδείκτης.
minuție θ. λεπτολογία, μικρολογία.
minuțios-oasă ἐ. μικρολόγος, λεπτολόγος. || ἐπίρ. λεπτολόγως.
minuțiozitate θ. λεπτολογία, λεπτολόγημα.

mioară θ. κεράς, ἀμνὰς διετής.
mioarcă θ. φρῦνος.
miocen-ă è. μειόκαινος.
mioni (a) ῥ. μιαουρίζω.
miop-oapă è. καὶ οὐσ. μύωψ.
miopie θ. μυωπία.
mior ά. πρητήν, ἄρνίον ἑνὸς ἔτους.
mioroăi (a) ῥ. γογγύζω.
miorcoti (a) ῥ. ἴδε miorcăi.
miorlăi (a) ῥ. μιαουρίζω | γογγύζω.
miorlăit οὐ. μιαουρισμὸς | κλαυθμηρισμός.
miorlăitor-oare è. μιαουριστικὸς | γογγυστικὸς (εἰρων.).
miorlăitură θ. μιαουρισμὸς | κλαυθμηρισμός | ἆσμα (εἰρων.).
miosotis οὐ. Βοτ. μυοσωτίς.
mir οὐ. μῦρον, a luà mirul cuivà δέρω ἀνηλεῶς | preot de mir λαϊκὸς ἱερεύς | mézon τοῦ μετώπου. l'a lovit la mir τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου.
mirà θ. ἀραβικὸν κόμμι.
mirà (a) ῥ. σκοπεύω, στοχεύω.
mirà (a) ῥ. ἐκπλήσσω. || a se mirà ἐκπλήττομαι, ἀπορῶ.
mirà θ. στόχαστρον (ὅπλου).
miracol οὐ. θαῦμα.
miraculos-oasă è. θαυμάσιος. || ἐπίρ. θαυμασίως.
miralaiu ά. συνταγματάρχης.
miraj οὐ. ἀντικατοπτρισμός.
mirare θ. ἔκπληξις, nu te prinde mirarea μὴν ἐκπλήττεσαι, nu e mirare δὲν εἶναι ἀπίθανον | θαυμασμός, ἔκστασις. || ἐπίρ. de-a mirare παραδόξως.
mirat μετ. ἐκπεπληγμένος.
miraz οὐ. κληρονομία. μοιράσι.
mirază θ. κάτοπτρον.
mire ά. γαμβρός.
mirean-à è. λαϊκός, κοσμικός, cler mirean κληρος ἔγγαμος
mireasă θ. νύμφη, μνηστή | ξίφος (ποιητ.).
mireasmă θ. ἄρωμα, μυρωδικόν.
mirenesc-ească è. λαϊκός κοσμικός.
mireneşte ἐπίρ. λαϊκῶς, κοσμικῶς.
mirenie θ. ἐκκλησιαστικὴ ἀρχή.
miresmi (a) ῥ. ἀρωματίζω.
miriadă θ. μυριάς.
miriametru οὐ. μυριάμετρον.
miriapod οὐ. μυριάποδον.
mirific-ă è. θαυμάσιος.
miriște θ. καλαμιά.
mirodenie θ. ἄρωμα | Βοτ. ἐσπερίς.
mirodot ά. μυροδότης (ἱερεύς).
miron οὐ. Ἐκκλ. λιταί.
mironosiță θ. μάρτυς | ὑποκρίτρια.
miros οὐ. (πλ. mirosuri) ὀσμή, miros urât κακοσμία, miros plăcut εὐωδία | ὄσφρησις | μυρωδιά, εὐωδία, a avea miros ὀσφραίνομαι, παίρνω μυρωδιάν | πλ. miroase ἀρώματα, κηρυκεύματα.
mirosi (a) ῥ. ὄζω. μυρίζω. a mirosi rău ὄζω κακῶς. a mirosi a ceapă μυρίζω κρομμυδήλα | ἀναπνέω τὴν ὀσμήν, ὀσφραίνομαι, am mirosit rosa ὠσφράνθην τὸ ῥόδον, câinele miroase bine ὁ κύων ἔχει καλὴν τὴν ὄσφρησιν.
mirosire, mirosit ἀφ. καὶ μετ. μύρισις, μυρισμένος.
mirositor-oare è. εὐώδης, μυρωδικός, urât mirositor κάκοσμος.
mirozná θ. ἴδε mireasmă.
mirt ά. Βοτ. μύρτος, μυρσίνη.
miruelă θ. μύρωμα.
miruì (a) ῥ. μυρώνω | κτυπῶ εἰς τὸ μέτωπον (κοιν.). l'a miruit cu ghioaca τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὸ μέτωπον διὰ ροπάλου. || a se miruì μυρώνομαι.
miruire, miruit ἀφ. καὶ μετ. μύρωσις, μυρωμένος.
miruță θ. Βοτ. δούγλωσσον.
misadă θ. σισύρα ἀπαρτιζομένη ἐκ τεμαχίων συρραμμένων.
mişcà (a) ῥ. μετακινῶ | κινῶ, θέτω εἰς κίνησιν | συγκινῶ, ne-au mişcat până în lacrimi μᾶς συνεκίνησαν μέχρι δακρύων. a se mişcà κινοῦμαι, mişcă-te! κουνήσου! | συγκινοῦμαι (συνεκδ.).
mişcare θ. κίνησις, a pune în mişcare κινῶ, θέτω εἰς κίνησιν | μετακίνησις | ἀναβρασμός, oraşul e în mişcare ἡ πόλις εὑρίσκεται εἰς ἀναβρασμόν | ἀνησυχία, συγκίνησις.
mişcat μετ. μετακινημένος.
mişcător-oare è. κινητός, pod mişcător κινητή, κίρετή γέφυρα. avere mişcătoare κινητὴ περιουσία | κινητήριος puterea mişcătoare ἡ κινητήριος δύναμις | συγκινητικός. || ἐπίρ. συγκινητικῶς, παθητικῶς.
mischet οὐ. σταφυλὴ μοσχάτη.

mischiu οὐ. μαγνήτης.
mişel è. ἄθλιος, κακοήθης | ἄνανδρος. || οὐσ. ἐπαίτης.
mişelà (a se) ῥ. παραπονοῦμαι, κλαίομαι.
mişelătate θ. ἀθλιότης.
mişeleşc-eaşcă è. ἄθλιος. κακοήθης, ἄτιμος | ἄνανδρος.
mişeleşte ἐπίρ. ἀθλίως | ἀνάνδρως.
mişelie θ. ἀθλιότης | ἀνανδρία.
mişelime θ. οἱ ἄθλιοι.
mişelit-ă è. ἄθλιος, ἄνανδρος.
mişelnic-ă è. ἄθλιος. || ἐπίρ. ἀθλίως.
mişină θ. μύρμηκιά, μυρμηκοφωλεά.
mişină (a) ῥ. μυρμηκιῶ.
mişinare θ. μυρμηκίασις.
misionar ἀ. ἱεραπόστολος.
misir οὐ. Αἴγυπτος | κέλης αἰγυπτιακός.
misirliu ἀ. Αἰγύπτιος | Ζωολ. πελειάς.
misit ἀ. μεσίτης.
misiune θ. ἀποστολὴ | ἱεραποστολή.
misivă θ. ἐπιστολή, γράμμα.
misogin ἀ. μισογύνης.
mister οὐ. μυστήριον.
misterio-ă è. μυστηριώδης.
mistic-ă è. μυστικός, ἀλληγορικός.
misticism οὐ. μυστικισμός.
misticitate θ. μυστηριασμός.
mistifică (a) ῥ. φεναχίζω, ἐμπαίζω.
mistificare, mistificat ἀφ. καὶ μετ. φεναχισις, φεναχισμένος.
mistificator ἀ. φεναχιστής, ἐμπαίκτης.
mistreţ-eaţă è. ἄγριος, porc mistreţ ἀγριόχοιρος, măr mistreţ ἀγριόμηλον | μέτριος, vin mistreţ οἶνος δευτερίας. || ἀ. ἀγριόχοιρος.
mistrie θ. ὑπαγωγεύς, μυστρί.
mistui (a) ῥ. χωνεύω | καταστρέφω, κατατρώγω, focul a mistuit oraşul τὸ πῦρ κατέφαγε τὴν πόλιν | ὑποφέρω (συνεκδ.), nu-l mistue δὲν τὸν χωνεύει. || a se mistui καταφεύγω, κρύπτομαι | ἐξαφανίζομαι, ἀλληλοϋποφέρομαι.
mistuire, mistuit ἀφ. καὶ μετ. χώνευσις, χωνευμένος.
mistuitor-oare è. καταστρεπτικός, καταβρωτικός.
mişui (a) ῥ. μυρμηκιῶ.
mişună θ. ἴδε mişină.
mişună (a) ῥ. ἴδε mişui.
mişunel ἀ. Ζωολ. μῦς ὑπερβόρειος.
mit οὐ. μῦθος.
mită θ. δωροδοκία.
mitarcă θ. Βοτ. ἑωλίτης, mitarcă pietroasă ἑωλίτης ἐδώδιμος.
mitarnic-ă è. ὤνιος, ἀργυρώνητος.
mitarnicie θ. ὠνιότης.
mi-te ἐπίρ. πρὸ πάντων, καὶ μάλιστα.
miţe θ. πλ. ἐρεχύμαλλον δέρας.
mitenă θ. χειρόκτιον μονοδάκτυλον.
mitic-ă è. μυθικός.
mititel-ică è. μικρούτσικος, a se face mititel γίνομαι μικρός, ταπεινός. || ἀ. μικρούλης, παιδάκι | ὁ Διάβολος. | ἀ. πλ. μικρὰ λουκάνικα τῆς ἐσχάρας.
mitoc οὐ. ἴδε metoc.
mitocan-oă οὐσ. ἄνθρωπος τοῦ ὄχλου, χυδαῖος.
mitocăneşc-eaşcă è. χυδαῖος, χονδροειδής. || θ. χορὸς ἔγκυκλος, χασάπικος.
mitocăneşte ἐπίρ. χονδροειδῶς, βαναύσως.
mitocănie θ. βαναυσότης, χονδροειδία.
mitocănime θ. ὁ ὄχλος. ὁ συρφετός.
mitolog ἀ. μυθολόγος.
mitologic-ă è. μυθολογικός.
mitologie θ. μυθολογία.
mitorlan ἀ. ἴδε cârtiliă.
miţos-oasă è. τολυπώδης, φλοκωτός.
mitră θ. μίτρα | Ἀνατ. μήτρα.
mitralieră θ. μυδραλλιοβόλος.
mitralii θ. πλ. παληοσίδερα | μυδράλλια.
mitrat-ă è. μιτροφόρος.
mitrioă θ. βιβλίον βαπτίσεων.
mitricale υ. πλ. Παθ. μητρικά
mitropolie θ. καθεδρικὸς ναός, μητρόπολις | μητροπολιτικὸν ἀνάκτορον | ἱεροδικαστήριον, a urcà dealul mitropoliei ζητῶ διαζύγιον (φρ.).
mitropolit ἀ. μητροπολίτης | Ζωολ. ὠτίς.
mitui (a) ῥ. δωροδοκῶ.
miţui (a) ῥ. κείρω ἀρνίον.
mituire, mituit ἀφ. καὶ μετ. δωροδόκησις, δωροδοκημένος.
miţuire, miţuit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ miţui.
mituitor ἀ. διαφθορεύς, δωροδόκος.
miţuvele θ. πλ. Βοτ. κρόκος.
mixt-ă è. μικτός.
mixtiliniu-e è. μικτόγραφος.
mixtură θ. μίγμα.
mixă θ. Χαρτ. ἐνθήκη.

mizà (a) ῥ. Χαρτ. καταθέτω.
mizantrop ἀ. μισάνθρωπος.
mizantropic-ă ἐ. μισανθρωπικός.
mizantropie θ. μισανθρωπία.
mizenă θ. ἀκάτιος (ἱστός).
mizer-ă ἐ. ἄθλιος, δυστυχής.
mizerabil-ă ἐ. ἄθλιος.
mizericoordie θ. ἔλεος, εὐσπλαγχνία.
mizericoordios-oasă ἐ. οἰκτίρμων, ἐλεήμων, εὔσπλαγχνος. || ἐπίρ. εὐσπλάγχνως.
mizerie θ. ἀθλιότης, πτωχεία, ἔνδεια.
mlacă θ. ἴδε mlaştină.
mlăciu οὐ. ἴδε îmblăciu.
mladă θ. ἐπιφυὰς (κορμοῦ δένδρου), κλάδος λύγου (πρὸς μόσχευμα).
mlădià (a) ῥ. συμπτύσσω, κάμπτω | καθιστάνω εὐλύγιστον, εὐκαμπτον. || a se mlădià λυγίζομαι, κάμπτομαι, μαλακύνομαι.
mlădiere θ. εὐκαμψία, λύγισμα, δεξιότης (συνεκδ.).
mlădios-oasă ἐ. εὔκαμπτος, εὐλύγιστος, εὐκίνητος, εὐμεταχείριστος.
mlădioşie θ. εὐκαμψία, δεξιότης.
mlădiţă θ. κλάδος, κλαδίσκος.
mlădiu-e ἐ. εὐλύγιστος.
mlajă θ. Βοτ. λύγος, λυγαριὰ | δεματάρι | πλ. mlaji Μαιευτ. ἀμνιακὸν ὑγρόν.
mlaştină θ. ἕλος.
mlăştiniţă θ. Βοτ. ἐπακτὶς τῶν ἑλῶν.
mlăştinos-oasă ἐ. ἑλώδης.
mleşniţă θ. πολτὸς ἐκ κεγχραλεύρου καὶ γάλακτος.
mnemonic-ă ἐ. μνημονικός.
mnemotehnică θ. μνημοτεχνική.
moacă θ. Ζωολ. γυρῖνος | ἰχθῦς λιμναῖος, εἶδος ἀττακέως | μαγκοῦρα, ρόπαλον | ἐλάξ.
moachie θ. ἴδε moacă | ἐλάξ, ἀνόητος.
moacre θ. πλ. πετροκέρασα.
moadă θ. μετωπίς, κεφαλόδεσμος.
moale ἐ. μαλακός, ceară moale μαλακὸς κηρός, ou moale αὐγὸν μελάτον, icre moi χαβιάρι νωπόν, mână moale χεὶρ παράλυτος, om moale ἄνθρωπος ἄτολμος. || ἐπίρ. μαλακῶς, a se face moale μαλακύνομαι, a se lăsà moale ὑποχωρῶ. || ἀ. μαλακὸν μέρος, moalele pernei τὸ μαλακὸν τοῦ προσκεφαλαίου, moalele capului Ἀνατ. πηγὴ κρανίου | a sta pe moale κάθημαι ἐπὶ ῥόδων, ζῶ εὐτυχὴς (φρ.).
moaleş-ă ἐ. μαλακός.
moară θ. μύλος, moară de vânt ἀνεμόμυλος, moară de apă ὑδρόμυλος, moară cu aburi ἀτμόμυλος, moară spartă λογοδιάρροια (συνεκδ.), a tăià apa dela moară παίρνω τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ αὐλάκι, va veni apa şi la moara mea θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ δική μου ἡ σειρά, ca la moară ἂν ἦσαι καὶ παπᾶς μὲ τὴν ἁράδα σου, σὰν στὴν χάβρα, a face cuivà o moară în cap ξυλοφορτώνω τινα, a trăi ca o găină la moară ζῶ ἐν ἀφθονίᾳ (φρ.) | παιδ. ἀσκωλιασμός, κουτσαμιά.
moarat-ă ἐ. κυματοειδὴς (μεταξωτοῦ).
moare θ. ἅλμη, ἁλμυρίς, σαλαμοῦρα | ὀξύτης (συνεκδ.), n'ai mâncat niciodată la moara ei δὲν ἐγεύθης ποτὲ ἀπὸ τὴν ξυνάδα της, τὴν ὀργήν της (φρ.).
moarè οὐ. κυματοειδὲς μεταξωτοῦ.
moarte θ. θάνατος, de moarte θανάσιμος, lovitură de moarte θανάσιμον πλῆγμα, gânduri de moarte μαῦραι σκέψεις, rănit de moarte θανασίμως πληγωμένος, a se plictisi de moarte στενοχωροῦμαι ὑπερβολικῶς, a lăsà cu limbă de moarte ἐκφράζω τὰς τελευταίας μου θελήσεις, a trage de moarte, a fi pe moarte, a se bate cu moartea ἀγωνιῶ, cu moartea în suflet μὲ τεθλιμμένην ψυχήν, a vedeà moartea cu ochi ἐλέπω τὸν θάνατον ἐκ τοῦ πλησίον, a bägà în grozile morţii τρομάζω τινά, doar nu e moarte de om δὲν ἐχάλασεν ὁ κόσμος, după moarte şi cal de ginere εὔχομαι κατόπιν ἑορτῆς, a fi în cumpănă de moarte μεταξὺ ζωῆς καὶ τάφου, a duce la moarte ὁδηγῶ εἰς τὰ βασανιστήρια (φρ) | Βοτ. moartea puricelui κόνυζα, moartea stelniţelor λεπίδιον.
moaşă θ. γραῖα, μάμμη, γιαγιὰ | μαῖα, şi-a găsit moaşa să-l moşească εὗρε τὸν μάστορήν του, copilul cu moaşe multe rămâne cu buricul netăiat ὅπου λαλοῦν πολλοὶ πετεινοὶ ἀργεῖ νὰ ξημερώσῃ (φρ.).
moaşte θ. πλ. λείψανα ἁγίου.
mobil-ă ἐ. κινητός.

mobilă θ. ἔπιπλον.
mobilà (**a**) ῥ. ἐπιπλώνω.
mobilare, mobilat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίπλωσις, ἐπιπλωμένος.
mobiliar-ă ἐ. κινητός, avere mobiliară κινητὴ περιουσία.
mobilier οὐ. οἰκοσκευή, ἔπιπλα.
mobilitate θ. τὸ κινητόν, εὐκίνητον.
mobilizà (**a**) ῥ. κινητοποιῶ.
mobilizare, mobilizat ἀφ. καὶ μετ. κινητοποίησις, κινητοποιημένος.
mocăi (**a**) ῥ. ἴδε migăi καὶ moțăi.
mocan ἀ. βάτραχος ἄρρην.
mocan-că οὐσ. ποιμὴν ὀρεινὸς | χονδροειδής.
mocănoață θ. ὑποκ. τοῦ mocancă | χορὸς τῶν ὀρεινῶν.
mocăneso-eascà ἐ. ποιμενικός, ὀρεινὸς | ἀραβόσιτος χονδρόκοκκος.
mocănos-oasă ἐ. χονδροειδής.
mocârță ἀ. ἀγροῖκος.
mocârțan ἀ. ὀρεινὸς | ἀγροῖκος.
mochin-ă ἐ. ἐλακώδης.
mooirlă θ. βόρβορος.
mooirlos-oasă ἐ. βορβορώδης.
mooni (**a**) ῥ. κάθημαι παρὰ τὴν πυρὰν | ἀκινητῶ | ἐκτύφω, καίω ὑπὸ τὴν στάκτην | σιγῶ.
moonit-ă ἐ. ἥσυχος, σιγηλός, σιωπηλός.
mocofan ἀ. ἀγροῖκος.
mocoși (**a**) ῥ. χάσκω | χασομερῶ.
mooru ἀ. Βοτ. ἀγριοκέρασος.
mod οὐ. εἶδος, τρόπος.
modă θ. συρμός.
modă θ. ἴδε lude.
modâlcă θ. ἴδε gâlcă.
modalitate θ. ἰδιότης, τρόπος.
modârlă ἀ. ἴδε mocârță.
model οὐ. πρωτότυπον, πρόπλασμα | κάναβος, σχέδιον.
modelà (**a**) ῥ. σχεδιάζω, σχηματίζω.
modelare, modelat ἀφ. καὶ μετ. σχηματίσις, σχηματισμένος.
moderà (**a**) ῥ. μετριάζω, καταβιβάζω.
moderat μετ. μετριασμένος. || ἐ. μέτριος, σώφρων. || ἐπίρ. μετρίως.
moderați(un)e θ. μετριότης, μέτριον, ἐπιείκεια.
moderator ἀ. μετριαστής, ρυθμιστής.
modern-ă ἐ. νεώτερος, μεταγενέστερος.
modernitate θ. νεωτεριστικότης.
modernizà (**a**) ῥ. ἀνανεώνω, ἀνασκευάζω.
modernizare, modernizat ἀφ. καὶ μετ. ἀνανέωσις, ἀνανεωμένος.
modest-ă ἐ. σεμνός, κόσμιος, μετριόφρων. || ἐπίρ. σεμνῶς.
modestie θ. σεμνότης, κοσμιότης, μετριοφροσύνη.
modic-ă ἐ. εὐτελής, πενιχρός.
modicitate θ. μετριότης, ὀλιγάρκεια.
modificà (**a**) ῥ. τροποποιῶ.
modificare, modificat ἀφ. καὶ μετ. τροποποίησις, τροποποιημένος.
modificați(un)e θ. τροποποίησις.
modificator-oare ἐ. τροποποιητικός.
modistă θ. μοδίστρα.
mòdor ἀ. σκυθρωπός, παράξενος.
modoran ἀ. ἀθίγγανος νομάς.
modru οὐ. τρόπος.
modulă θ. μέτρον, κανών.
modulà (**a**) ῥ. μετατονίζω, μελοποιῶ.
modulare, modulat ἀφ. καὶ μετ. μετατόνισις, μετατονισμένος.
modulați(un)e θ. μελισμός, μετατόνισις.
mofetă θ. μεμφιτισμός.
mofluz ἀ. χρεωκόπος.
mofluzi (**a**) ῥ. χρεωκοπῶ | καταστρέφομαι, ἀπόλλυμαι.
mofluzie θ. χρεωκοπία.
moft οὐ. μηδαμινότης | φενακισμός, ἀνοησία, umblă cu mofturi λέγει ἀνοησίας, mofturi! ἀνοησίαι, φεύδη! | ἀκκισμοί, face mofturi κάμνει καμώματα.
moftangiu ἀ. ἀνοητολόγος, φενακιστής, κομπαστής.
mofturos-oasă ἐ. παράξενος. || οὐσ. καμωματᾶς, κεράτσα.
mogâldeață θ. ἴδε mogândeață.
mogândeață θ. φόβητρον, φάντασμα.
moglan ἀ. ἴδε modârlan.
mogorogi (**a**) ῥ. ὁμιλῶ νωχελῶς | ἐπιπλήττω | γρυνιάζω.
mohair οὐ. αἰγόδερσα Ἀγκύρας.
mohor ἐ. ἀθηρογενής, φυτρώνων μεταξὺ τῶν σταχύων. || οὐ. Βοτ. λιθοσπέρμιον.
mohori (**a se**) ῥ. χρωματίζομαι σκοτεινῶς | σκοτίζομαι.
mohorire, mohorit ἀφ. καὶ μετ. σκότισις, σκοτισμένος. || ἐ. βαθυέρυθρος | σκοτεινὸς | μέλας, βαθύχρους.

moină θ. ἀγρός πλημμυρισμένος | καιμρὸς ὑγρός, ἀνάλυσις χιόνων.
moină (a se) ῥ. ξεπαγώνει, ἀναλύονται αἱ χιόνες.
moinos-oasă ἐ. ὑγρός.
moişcă θ. Ζωολ. κωβιός.
moişte θ. τέναγος, βόρβορος.
mojdrean ἀ. Βοτ. βουμελία.
mojic-ă ἐ. χονδροειδής. || ἀ. βάναυσος, χυδαῖος | ἀγροῖκος.
mojicesc-ească ἐ. θρασύς, προπέτης.
mojiceşte ἐπίρ. προπετῶς, ἀγροίκως.
mojicie θ. προπέτεια, ἀγροικία.
mojicime θ. οἱ προπέται, ὁ ὄχλος.
molà ἀ. ἱερεὺς μωαμεθανός, μολλᾶς.
molar-ă ἐ. τραπεζίτης (ὀδούς).
molaş, ἀ. ἴδε mihalţ.
molătate θ. ἀπάθεια, φλέγμα, ραθυμία.
molatic-ă ἐ. μαλακός, νωχελής, ἀπαθής. || ἐπίρ. νωχελῶς.
molcom-ă ἐ. ἥρεμος. || ἐπίρ. ἡρέμως, a tace molcom εἶμαι ἄφωνος ὡς ἰχθῦς.
molcomì (a) ῥ. πραΰνω, καταπραΰνω. || a se molcomì πραΰνομαι.
molcomire ἀφ. πράϋνσις.
molcomiş ἐπίρ. ἡρέμα, ἀφώνως | ὑποτονθορυστικῶς.
molcomit μετ. καταπραϋμμένος.
moldă θ. σκάφη | καδίσκος.
moldovean-că οὐσ. Μολδαβός.
moldovenesc-ească ἐ. μολδαβικὸς | ἀνοικτόχρους καὶ χονδρόκοκκος (ἀραβόσιτος).
moldoveneşte ἐπίρ. μολδαβικῶς.
moldovenie θ. μολδαβικὴ γλῶσσα.
moldovenism οὐ. μολδαβισμός.
moleculă θ. μόριον.
molecular-ă ἐ. μοριακός.
moleşeală θ. ἀδυναμία, κατάπτωσις (τῶν δυνάμεων).
moleşi (a) ῥ. μαλακύνω | χαυνώνω. || a se moleşi χαυνώνομαι, ἀδυνατῶ.
moleşire, moleşit ἀφ. καὶ μετ. χαύνωσις, χαυνωμένος.
moleşitor-oare ἐ. χαυνωτικός.
molevmă θ. ἴδε molimă.
molfăi (a) ῥ. ὑποτρώγω, μασουλίζω.
molicìune θ. χαυνότης.
molid ἀ. ἴδε molift.
molidar οὐ. Βοτ. ἴδε molid.
molie θ. τερηδών, τρίψ, σῆψ.
molift ἀ. Βοτ. ψευδέλατος.
moliftă θ. ἴδε molitfă.
molimă θ. ἐπιδημία, μόλυμα.
molimos-oasă ἐ. ἐπιδημικός.
molipseală θ. μόλυνσις.
molipsì (a) ῥ. μολύνω. || a se molipsì μολύνομαι.
molipsire, molipsit ἀφ. καὶ μετ. μόλυνσις, μολυσμένος.
molipsitor-oare ἐ. μολυσματικός, μολυντικός.
molişoare οὐ. πλ. Βοτ. λιπαρίς.
moliffă θ. παράκλησις, δέησις, molitfă după lăuzie εὐχὴ λεχοῦς, σαραντισμοῦ.
molitfelnic οὐ. Ἐκκλ. τυπικόν.
moloahă θ. Βοτ. μαλάχη, μολόχα.
moloşag οὐ. ἀνάλυσις πάγου, ξεπάγωμα.
molotru ἀ. Βοτ. μάραθρον.
moloz οὐ. ἀμμοκονία, γυψότριμμα.
molură θ. ἴδε molotru | ἄνισον κοινόν, molură bălţei μυριόφυλλον.
moluse ἀ. μαλάκιον.
momâie θ. φόβητρον|σῆμα χωροφυλακικόν.
momeală θ. δέλεαρ | ἀπάτη, a umblà cu şosele şi cu momele ζητῶ νὰ ἀπατήσω διὰ δελεαστικῶν ὑποσχέσεων, διὰ τεχνασμάτων.
moment οὐ. στιγμή.
momentan-ă ἐ. στιγμιαῖος. || ἐπίρ. στιγμιαίως.
momì (a) ῥ. δελεάζω | ἀπατῶ, bani pe bani momesc τὸ χρῆμα τραβᾶ στὸ χρῆμα (φρ.).
mòmilă θ. ἴδε nàmilă.
momire, momit ἀφ. καὶ μετ. δελέασις, δελεασμένος.
momiţă θ. δέλεαρ, cu chichiţe şi momite μὲ παντὸς εἴδους τεχνάσματα | χόλιξ, γλυκάδια ἀρνιοῦ | πίθηκος.
momiţărie θ. πιθηκισμός.
momoriţă θ. Βοτ. ἀνθεμίς.
monadă θ. μονάς.
monah ἀ. μοναχός.
monahal-ă ἐ. μοναχικός. || ἐπίρ. μοναχικῶς.
monahism οὐ. μοναχεία.
monarh ἀ. μονάρχης.
monarhic-ă ἐ. μοναρχικός.
monarhie θ. μοναρχία.
monarhist ἀ. μοναρχικός.
monastic-ă ἐ. μοναστικός.

mondir οὐ. Στρ. στολή.
mondrăni (**a**) ῥ. μουρμουρίζω, ἐλέγχω.
monedă θ. νόμισμα.
monetar-ă ἐ. νομισματικός.
monetărie θ. νομισματοκοπεῖον.
monitor ἀ. μηνύτωρ.
monoclu οὐ. μονύελος.
monocord οὐ. μονόχορδον.
monocotiledon ἐ. μονοκοτηλύδονον.
monografie θ. μονογραφία.
monogramă θ. μονόγραμμα.
monolit οὐ. μονόλιθος.
monolog οὐ. μονόλογος.
monom οὐ. μονώνυμον.
monoman-ă οὐσ. μονομανής.
monomanie θ. μονομανία.
monopetal-ă ἐ. μονοπέταλος.
monopol οὐ. μονοπώλιον.
monopolizà (**a**) ῥ. μονοπωλῶ.
monopolizare, monopolizat ἀφ. καὶ μετ. μονοπώλησις, μονοπωλημένος.
monorimă θ. μονόστιχον.
monosilabă θ. μονοσύλλαβον.
monosilabic-ă ἐ. μονοσύλλαβος.
monoteism οὐ. μονοθεϊσμός.
monoteist ἀ. μονοθεϊστής.
monoton ἐ. μονότονος.
monotonie θ. μονοτονία.
monstru οὐ. θηρίον.
monstruos-oasă ἐ. θηριώδης. || ἐπίρ. θηριωδῶς.
monstruozitate θ. θηριωδία.
montà (**a**) ῥ. συσκευάζω, χορδίζω, παροργίζω, ἀναβιβάζω ἐπὶ σκηνῆς.
montare, montat ἀφ. καὶ μετ. συσκεύασις, συσκευασμένος.
montator ἀ. συσκευαστής, -στήτης.
montură θ. συσκευασία, χόρδισμα.
monument οὐ. μνημεῖον.
monumental-ă ἐ. μνημειώδης.
mops ἀ. σιμοκύων.
moral-ă ἐ. ἠθικός. || θ. ἠθική. || οὐ. ἠθικόν.
moralist ἀ. ἠθικολόγος.
moralitate θ. ἠθικότης, ἐπιμύθιον.
moralizà (**a**) ῥ. ἠθολογῶ, ἠθικολογῶ, νουθετῶ.
moralizare, moralizat ἀφ. καὶ μετ. ἠθολόγησις, ἠθολογημένος.
moralizator ἀ. ἠθολόγος.
morânoi (**a se**) ῥ. κοπιάζω, ἀσχολοῦμαι εἰς δύσκολον ὑπόθεσιν.
morânglav-ă ἐ. χονδρόμισχος.
morar ἀ. μυλωθρὸς | Ζωολ. μυλακρίς, (κολεόπτερον ἀλεύρου).
morăreasă θ. μυλωθρός.
morărit οὐ. ἱμαλιά, ἀλεστικά.
morariță θ. Βοτ. ἴδε chică voinicului.
moratoriu οὐ. χρεωστάσιον.
moravuri οὐ. πλ. ἤθη.
morbid-ă ἐ. νοσώδης, νοσηρός.
morbideță θ. ἀπαλότης, ἁβρότης.
morbos-oasă ἐ. νοσηρός.
morcoaşă θ. ἡμικύκλιον σιδηροῦ ἄξονος.
morcov οὐ. Βοτ. δαῦκος, δαυκίον, morcov porcesc βολβογογγύλη.
morcoveancă θ. Βοτ. πλευρόσπερμον.
morcovel ἀ. Βοτ. ἐρυωνία.
mordă θ. ῥύγχος.
mordacitate θ. δηκτικότης.
mordant οὐ. δηκτικόν, πράστυμμα.
morenă θ. Γεωλ. λιθοσύντριμμα.
morfină θ. μορφίνη.
morfinoman-ă οὐσ. μορφινομανής.
morfoli (**a**) ῥ. ρακώνω, τσαλακώνω | χαλῶ, καταστρέφω (συνεκδ.).
morfologie θ. μορφολογία.
morgă θ. νεκροσκοπεῖον.
morganatic-ă ἐ. δυσγαμικός.
morico ἐ. βαθυκύανος, μόρικος.
morişcă θ. μικρὸς μύλος | κρόταλον | φλύαρος | a face cuivà o morişcă ξυλοκοπῶ.
mormăi (**a**) ῥ. ψιθυρίζω, γρυνιάζω.
mormăire, mormăit ἀφ. καὶ μετ. ψιθύρισις, ψιθυρισμένος.
mormăitor-oare οὐσ. ἰδιότροπος, γρυνιάρης.
morman οὐ. σωρός, σωρεία, στίβα | ἀναβολάς, τὸ ἔξω τῆς τάφρου χῶμα. || ἐπίρ. μονοκόμματος, căzù morman de pe cal ἔπεσε μονοκόμματος ἀπὸ τὸ ἄλογον.
mormânt οὐ. τάφος, piatră de mormânt ἐπιτάφιος λίθος.
mormântal-ă ἐ. ἐπιτύμβιος, ἐπιτάφιος.
mormoloc ἀ. γυρῖνος | μικράκι.
mornăi (**a**) ῥ. γρυνιάζω.
mornăit οὐ. γρύνισμα.
mornoriță θ. Βοτ. κυνομάραθρον.
morocăi θ. πλ. κακοποιὰ πνεύματα.
morocănță θ. Βοτ. ῥοδάκινον λεῖον.

morocăneală θ. γρύνισμα, μουρμούρισμα.
morocăni (**a**) ῥ. γρυνιάζω, μουρμουρίζω.
morocănos-oasă ἐ. μεμψίμοιρος.
moroiu ἀ. ἔμβρυον θνησιγενές, a fi moroiu εἶναι πεπρωμένον.
mort-oartă ἐ. τεθνεώς, mai mort λιπόθυμος, mort copt ἐκὼν ἄκων, am dormit mort ἐκοιμήθην ψοφίνι, a se face mort în păpuşoiu κάμνω ποῦ δέν εἶδα τίποτε (φρ.).
mortăciune θ. θνησιμαῖον, ψοφίμι.
mortal-ă ἐ. θανατηφόρος. || ἐπίρ. θανατηφόρως.
mortalitate θ. θνησιμότης.
mortar οὐ. ψαμμωτόν, a amestecă mortar χαλνῶ, τά κάμνω θάλασσαν.
mortasipie θ. δεκάτη ἐπί τοῦ ζυγίου τῶν ἐμπορευμάτων.
mortieră θ. σφαιροβόλον.
mortificà (**a**) ῥ. σκληραγωγῶ. ἀπονεκρῶ (τήν σάρκα).
mortificare, mortificat ἀφ. καί μετ. σκληραγώγησις, σκληραγωμημένος.
mortificaţiune θ. ἀπονέκρωσις, κάκωσις, σκληραγώγησις.
morţiş ἐπίρ. ὁδάξ, a ţine morţiş πάσῃ θυσίᾳ.
mortuar-ă ἐ. ἐπικήδειος, ἐπιτάφιος.
morun ἀ. Ζωολ. ἔλλοψ, μερσίνι.
morună θ. Βοτ. χαμαίμηλον.
moş ἀ. γέρων, moş Radu μπάρμπα Ράδος | πάππος, προπάτωρ, din moşi strămoşi ἀπό τῶν προγόνων, ἀπό τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων | θεῖος | μικρά ἰδιοκτησία χωρικοῦ | Moş Ajun ἡ παραμονή τῶν Χριστουγέννων, la moş Ajun τήν παραμονήν τῶν Χριστουγέννων, οὐδέποτε | πλ. moşi, Ἐκκλ. τῶν ψυχῶν | αἱ ὀκτώ ἡμέραι τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, de când cu moşii verzi ἀπό ἀμνημονεύτων χρόνων, la moşii ăi verzi τήν ἑβδομάδα ποῦ δέν ἔχει Σάββατον, a spune moşi pe groşi διηγοῦμαι ἀπίστευτα | πανήγυρις τοῦ Βουκουρεστίου κατά τόν Μάϊον | μέγας πλάκοῦς.
mosc οὐ. μόσχος.
moşcat-ă ἐ. μοσχάτος.
moşchee θ. τουρκικόν τέμενος, τζαμί.
moschicesc-ească ἐ. μοσχοβιτικός.
moşcoti (**a**) ῥ. ψηλαφῶ.
moscuşor ἀ. Βοτ. κάπνιος ἀρωματική.
moşi (**a**) ῥ. μαιεύω.
moşie θ. πατρίς, πατρική περιουσία, a-şi apără moşia ὑπερασπίζομαι τήν πατρίδα μου | γῆ, ἀγροκτησία | ὑποστατικόν.
moşier ἀ. γαιοκτήμων, γαιομισθωτής.
moşinaş ἀ. μικροκτηματίας.
moşinoiu οὐ. ἴδε moşoroiu.
moşioară θ. ὑποκ. τοῦ moşie.
moşire ἀφ. μαίευσις.
moşit οὐ. μαιουργία | μαιευτικόν ἐπάγγελμα.
moşmândău ἀ. ἀναποφάσιστος.
moşmoală θ. ἴδε muşmulă.
moşmol ἀ. Βοτ. μεσπιλέα.
moşmolì (**a**) ῥ. ἴδε migăi.
moşmoană θ. ἴδε muşmulă.
moşmon ἀ. ἴδε moşmol.
moşneag ἀ. γέρων. λευκογένειος.
moşnean ἀ. μικροκτηματίας, μικροεγοικιαστής | κληρονόμος.
moşneguţ ἀ. γεροντίδιον.
moşnenì (**a**) ῥ. κληρονομῶ.
moşnenire, moşnenit ἀφ. καί μετ. κληρονόμησις, κληρονομημένος.
mosoc ἀ. μολοσσός.
mosor οὐ. καλαμίσκος, μασοῦρι.
mosoraş οὐ. ὑποκ. τοῦ mosor.
mosorì (**a se**) ῥ. ἐξοιδαίνομαι.
moşoroì (**a**) ῥ. κατορύσσω, διβολίζω.
moşoroit οὐ. διβόλισμα, κατόρυξις.
moşoroitor οὐ. διβολιστήριον.
moşoroiu οὐ. ἑῶλος γῆς | μικρά γεωλοφία.
moştean-ă ἐ. κληρονόμος.
moşteneso-easoă ἐ. κληρονομικός.
moştenì (**a**) ῥ. κληρονομῶ. || a se moşteni μεταδίδομαι, διαιωνίζομαι.
moştenire θ. κληρονομία | κληρονομικότης.
moştenit μετ. κληρονομημένος. || ἐ. κληρονομικός.
moştenitor-oare ἐ. κληρονομικός, principe moştenitor διάδοχος τοῦ θρόνου. || οὐσ. κληρονόμος.
mostochină θ. ἴδε muşmulă.
mostră θ. δεῖγμα.
moşunoiu οὐ. ἑῶλος γῆς, moşunoaie de furnici μυρμηκιά.
moşut ἀ. Ζωολ. κορυδαλός.
moţ οὐ. κόνος, προκόμιον, ἐόστρυχος,

θύσανος | πτερόν, λοφίον (πτηνῶν) θράσος, προπέτεια (συνεκδ.), cel mai cu moţ ὁ προπετέστερος | στίγματα ἀραβοσίτου | Βοτ. moţu curcanului πολύγονον. || ἐπίρ. ὑπερβολικῶς. le zice cu moţ διηγεῖται μὲ ὑπερβολάς.

moţăeală θ. ὑπνηλία, moţăeală din cap τελάντευσις κεφαλῆς.

moţăi (a) ῥ. ὑπνώττω.

moţăilă ἀ. ὑπναλέος.

motan ἀ. γάτος.

motândan ἀ. οὐτιδανός.

moţat-ă ἐ. θυσανωτός, λοφωτὸς | προπετής, πανοῦργος.

motoă θ. τολύπη ἐπὶ τῆς ὑλακάτης.

motilitate θ. τὸ εὐκίνητον.

moţinne θ. πρότασις | ψήφισμα.

motiv οὐ. αἴτιον, ἀφορμή.

motivà (a) ῥ. αἰτιολογῶ.

motivare, motivat ἀφ. καὶ μετ. αἰτιολόγησις, αἰτιολογημένος.

motoc-oacă ἐ. χονδροειδής. || ἀ. ἴδε motan.

moţoc οὐ. μέγας θύσανος. || ἐπίρ. ἀνάτριχος, i-a făcut părul moţoc τοῦ ἔκαμε τὰ μαλλιὰ κουβάρι (φρ.).

motocei ἀ. πλ. Βοτ. ἴδε trifoiu.

motor ἀ. κινητὴρ | ἐλατήριον.

motor-trice ἐ. κινητικός, κινητήριος.

motoşar ἀ. Βοτ. ἐατράχιον.

motoşoă θ. τολύπη μαλλίου ἢ λίνου | μανδήλιον ἐν σχήματι σακκιδίου | ἐπικόμβιον, δέμα χρημάτων | ὑπογνάθιοι ἐξένες ἵππου.

mototol οὐ. τολύπη, ἀγαθίς, κουβάρι | δέμα. || ἐ. ράθυμος, ἀμελής, mototol şi adormit τεμπέλης καὶ κοιμισμένος. || ἐπίρ. κουβαριαστά, căzu mototol sub masă ἔπεσε κουβαριασμένος ὑπὸ τὴν τράπεζαν, a se face mototol συρρικνώνομαι, à face mototol κουβαριάζω.

mototoli (a) ῥ. ρακώνω, συνθλίβω, τσαλακώνω. || a se mototoli συνθλίβομαι.

mototolire, mototolit ἀφ. καὶ μετ. σύνθλιψις, συντεθλιμμένος.

moţpan ἀ. οὐτιδανός.

motrì (a) ῥ. μαστρωπεύω.

motroşì (a) ῥ. ἐγκαταλείπω | αὐτοσχεδιάζω, κακῶς κατασκευάζω | ἴδε mătrăşi.

motru ἀ. μαστρωπός.

motrun ἀ. δαμασκηνέα.

motrună θ. δαμάσκηνον λευκόν.

movilă θ. λοφίσκος, λόφος.

movili (a) ῥ. ἐπισωρεύω.

movilire, movilit ἀφ. καὶ μετ. ἐπισώρευσις, ἐπισωρευμένος.

moviloiu οὐ. ἴδε morman.

mozaic-ă ἐ. μωσαϊκός.

mozaic οὐ. ψηφιδωτόν.

mozaism οὐ. μωσαϊσμός, μωσαϊκὸς νόμος

mozaist ἀ. ψηφωτής.

mozol οὐ. μάσσημα ἕλκος ὠν.

mozoli (a) ῥ. μασσῶ, μασσονίζω | μισοπλύνω | μικρολογῶ, ἀκαιρολογῶ.

mozolire, mozolit ἀφ. καὶ μετ. μάσσησις, μασσημένος.

mreajă θ. δίκτυον, ἀμφίβολος κωνικός. a cădeà în mrejele cuivà ἐμπίπτω εἰς τὰ δίκτυά τινος (φρ.).

mreană θ. Ζωολ. γαλεός, πετρόμυζον.

mrejui (a) ῥ. ὑφαίνω | μηχανῶμαι, μηχανορραφῶ (συνεκδ.).

muo ἀ. (πλ. muci) ἕλενναι, a-şi suflà mucii ἀπομύττομαι | πλ. μάλις (τῶν ἵππων). || οὐ. (πλ. mucuri), ἄκρον, θρυαλλίς, muc de lumânare μύκης, κάρκαδον φυτιλιοῦ, muc de ţigară ἀποτσίγαρον.

mucalit-ă ἐ. εὐφυολόγος, ἀστεῖος.

mucalitlâc οὐ. εὐφυολογία, ἀστεϊσμός, χωρατᾶς.

mucarer οὐ. ἀνανέωσις τῆς διοικητικῆς διορίας τοῦ πρίγκηπος | φόρος ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ.

mucări θ. πλ. κηροφάλιδον.

mucarniţă θ. ἴδε mucări.

mucavà θ. ναστόχαρτον | κέντημα ἐπὶ ναστοχάρτου.

muced-ă ἐ. εὐρωτιῶν, μουχλιασμένος | κίτρινος ἐκ παλαιότητος, ὠχρὸς | μελανότριχος (ἵππος).

mucedător ἀ. Βοτ. ἴδε fericică.

mucegăios-oasă ἐ. ἴδε mucegăit.

mucegăit-ă ἐ. εὐρωτιῶν, μουχλιασμένος.

mucegaiu οὐ. εὐρώς, μούχλα. a mirosì a mucegaiu ὄζω εὐρῶτος | σηπεδών, σῆψις, mucegaiu de babă παλιόγρηα, a prinde inima mucegaiu γηράσκω, χάνω τὴν ζωηρότητα (φρ.) | Βοτ. ἀσπεργίλλος γλαυκός.

muceni (a) ῥ. ὑποβάλλω εἰς μαρτύρια, ἐξανίζω.

mucenic ȧ. μάρτυς. cei 40 de mucenici οἱ 40 μάρτυρες | γλυκύσματα φερόμενα εἰς τὴν ἐκκλησίαν.
mucenicie θ. μαρτύριον.
mucenitor ȧ. δήμιος, ἐκσανιστής.
mucezeà θ. Βοτ. ἴδε mucedător.
mucezeală θ. εὐρώς, μούχλα.
mucezi (a) ῥ. εὐρωτιῶ, μουχλιάζω.
mucezică θ. ἴδε tătăriță.
mucezire, mucezit ἀφ. καὶ μετ. εὐρωτίασις, εὐρωτιασμένος.
muchelef ὲ. κομψός, τοῦ συρμοῦ.
muchieriu οὐ. ρυκάνη τῶν γανιῶν τῶν σανίδων | εἶδος σίτου.
muchie θ. ῥάχις, muchia cuțitului ἡ ῥάχις τοῦ μαχαιρίου, a coase pe muchie ῥάπτω ἀναβατὸ | κορυφὴ ὄρους.
mucos-oasă ὲ. ἑλεννώδης | ὁ ἔχων μεγάλην θρυαλλίδα. || ȧ. μυξιάρης || θ. Ἀνατ. ἑλεννομεμβράνη.
mucoză θ. ἑλέννη.
mucozitate θ. ἑλέννη, ἑλεννώδης ἔκκρισις.
muftiu ȧ. ἱεροδικαστὴς ὀθωμανός.
muget οὐ. μυκηθμός.
mugi (a) ῥ. μηκῶμαι | ὠρύομαι.
mugire θ. **mugit** οὐ. μυκηθμός.
mugitor-oare ὲ. μυκώμενος.
mugur οὐ. ἐλάστη, ὀφθαλμὸς δένδρου, a da muguri ἐλαστάνω, ἀνοίγω.
muguraș ȧ. ὑποκ. τοῦ mugur.
mugurel ȧ. ὑποκ. τοῦ mugur.
muguri (a) ῥ. ἴδε immuguri.
muhaier οὐ. ὄφασμα ἐλαφρόν, μοχάϊρι.
muhurdan οὐ. λεκάνη κουρέως.
muhurdar ȧ. ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης.
muhurel ὲ. μελανόστηθος (ἐπὶ ζώων).
muià (a) ῥ. μαλακύνω, a muiat oasele lui τοῦ ταῖς ἔδρεξε, τοῦ ἔσπασε τὰ κόκκαλα | ἐμβαπτίζω, a muià pâinea în lapte βρέχω τὸ ψωμί μου εἰς τὸ γάλα, δουτῶ | a muià inima συγκινῶ, a muià glasul χαμηλώνω τὸν τόνον τῆς φωνῆς, a o muià ὑποχωρῶ. || a se muià μαλακώνω, vremea s'a muiat ὁ καιρὸς ἐμαλάκωσε | πραΰνομαι | ἐξασθενῶ | βρέχομαι, διαβρέχομαι.
muiare, muiat ἀφ. καὶ μετ. διάβρεξις, διαβρεγμένος. || οὐ. διάβρεγμα.
muică θ. μήτηρ.
muieratic-ă ἐ. γυναικεῖος | γυναικωτὸς (συνεκδ.), ση mulieratic γυναικοπίπης, γυναικᾶς.
muierce ȧ. γυναικάρεσκος | ἀνανδρος (συνεκδ.).
muiere θ. γυνή, σύζυγος.
muiereso-ească ὲ. γυναικεῖος.
muiereşte θ. γυναικείως.
muieret οὐ. αἱ γυναῖκες.
muieros ὲ. θηλυδρίας, γυναικᾶς.
muieruşcă θ. γύναιον.
muimă θ. ὕβος, καμποῦρα.
mujdeà θ. ἀγγελία, εὐαγγελισμός.
mujdeiu οὐ. σκορδαλιά.
mulaj οὐ. ἐναποτύπωμα.
mulatru-ă ὲ. μιξογενής.
mulcom-ă ἐ. ἴδε molcom.
muldă θ. φάτνη, σκάφη.
mulgare θ. ἀμνὰς γαλακτοφόρος.
mulgător ȧ. ἀμελγητής.
mulge (a) ῥ. ἀμέλγω.
mulge-capre ȧ. Ζωολ. αἰγοθήλας.
mulgere ἀφ. ἄμελξις.
muls οὐ. ἄμελγμα, vacă de muls χήνα διὰ ξεπουπούλιασμα (φρ.).
mulsoare θ. ἴδε muls.
mult-ă ἐ. πολύς, multă lume πολὺς κόσμος, erau mulți ἦσαν πολυάριθμοι, de multe ori πολλάκις, mai mulți περισσότεροι, cei mai mulți οἱ περισσότεροι, de multă vreme ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ, multe am văzut πολλὰ εἶδαν τὰ μάτια μου, multe am pățit și prin multe am trecut εἶμαι πολυπαθής, multe și mărunte πολλὰ καὶ διάφορα, se cam zic multe πολλὰ λέγονται ἐξ ὄφους του (φρ.). || ἐπίρ. πολύ, mult puțin λίγο πολύ, cât poți de mult ὅσον περισσότερον δύναται, mai mult περισσότερον, cel mult τὸ πολὺ πολύ, foarte mult ὑπερβολικῶς, de mult ἀπὸ πολλοῦ, e mult de atunci πολὺς χρόνος παρῆλθεν ἀπὸ τότε, în vremuri de demult κατὰ τοὺς ἀπωτέρους χρόνους, mult semeț λίαν ὑπερήφανος.
mulțămi (a) ῥ. ἴδε mulțumi.
multicel-oică ἐ. ἀρκετός.
multicolor-ă ἐ. πολύχρωμος.
multifior-ă ἐ. πολυανθής.
multiform-ă ἐ. πολυειδής.
mulțime θ. πλῆθος, πληθύς.
multiplica (a) ῥ. πολλαπλασιάζω.

multiplicabil-ă ἐ. πολλαπλασιαστός.
multiplicand ἀ. πολλαπλασιαστέος.
multiplicare, multiplicat ἀφ. καὶ μετ. πολλαπλασίασις, πολλαπλασιασμένος.
multiplicator ἀ. πολλαπλασιαστής.
multiplicaţi(un)e θ. πολλαπλασιασμός.
multiplicitate θ. πληθύς, ποικιλία.
multiplu-ă ἐ. πολλαπλοῦς.
mulţumi (a) ῥ. εὐχαριστῶ, mulţumesc lui Dumnezeu χάρις τῷ Θεῷ | ἀνταμείβω, am să te mulţumesc θὰ σὲ ἀνταμείψω | ἱκανοποιῶ, nu poţi mulţumi toată lumea δὲν δύνασαι νὰ εὐχαριστήσῃς ὅλον τὸν κόσμον. || a se mulţumi εὐχαριστο[illegible] [illegible]νοποιοῦμαι, ἀρκοῦμαι, [illegible] mulţumesc cu atât δ[illegible] [illegible]τ[illegible]ρ[illegible]ατήσω ἐδῶ.
mulţ[illegible] **mulţumit** ἀφ. καὶ μετ. ε[illegible] [illegible] εὐχαριστημένος.
mulţumită θ. χάρις, εὐχαρίστησις, mulţumită D[illegible] [illegible]e χάρις εἰς ὑμᾶς.
mulţumitor-oare ἐ. ἱκανοποιητικός.
mumă θ. μήτηρ, pentru unul mumă şi pentru altul ciumă διὰ τὸν ἕνα μάννα καὶ διὰ τὸν ἄλλον παραμάνα.
mumie θ. μούμια.
mumifică (a) ῥ. ταριχεύω.
mumificare, mumificat ἀφ. καὶ μετ. ταρίχευσις, ταριχευμένος.
muncă θ. ἔργον, ἐργασία, muncă zilnică καθημερινὴ ἐργασία | κόπος, cu mare muncă μετὰ πολλοῦ κόπου, fără muncă ἀκόπως | munca câmpului ἀγροτικὰ ἔργα, muncă silnică καταναγκαστικὰ ἔργα, a se pune pe muncă ἀρχίζω νὰ ἐργάζωμαι σοβαρῶς | πλ. ὠδῖνες τοκετοῦ.
muncel οὐ. λοφίσκος.
munci (a) ῥ. βασανίζω, mă munceşte o idee μία ἰδέα βασανίζει τὸν νοῦν μου | ἐργάζομαι, κοπιάζω. || a se munci βασανίζομαι.
muncit μετ. βασανισμένος, κοπιωδῶς κερδημένος, bani munciţi χρήματα μετὰ κόπου κερδημένα.
muncitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. ἐργατικός, ἐργάτης.
mungerie θ. κηροπηγεῖον.
municipal-ă ἐ. δημοτικός, δημαρχιακός.
municipalitate θ. δημοτικὴ ἀρχή.
municipiu οὐ. πόλις αὐτόνομος.
munificenţă θ. μεγαλοδωρία.
muniţi(un)e θ. πολεμοφόδιον.
munte ἀ. ὄρος, βουνόν, peste munţi πέραν τῶν ὀρέων, artilerie de munte ὀρειβατικὸν πυροβολικόν.
muntean-ă ἐ. ὀρεινός.
muntean-că οὐσ. κάτοικος τῶν ὀρέων, κάτοικος τῆς Μουντενίας.
Muntenegrean-că οὐσ. Μαυροβούνειος
munte-de-pietate ἀ. ἐνεχυροδανειστήριον.
muntenesc-ească ἐ. μουντενικός.
muntenism οὐ. μουντενισμός.
muntenos-oasă ἐ. ἴδε muntos.
muntos-oasă ἐ. ὀρεινός, βουνώδης.
munună θ. κορυφὴ ὄρους | γαμήλιος στέφανος.
mur ἀ. Βοτ. βάτος | συκαμινέα.
mură θ. Βοτ. βατόμουρον | συκάμινον, ochi negri ca murele μαῦρα μάτια σὰν ἐλῃαῖς, aşteaptă să-i cază mură în gură περιμένει νὰ τοῦ πέσῃ τὸ φαγὶ στὸ στόμα (φρ.) | στόμαχος βοός | πλ. murele gâtului Ἀνατ. ἀμυγδαλαί.
mură θ. ἅλμη, σαλαμοῦρα.
mură (a) ῥ. θέτω εἰς τὴν ἅλμην, ἁλμυρίζω.
murahaz ἀ. πληρεξούσιος τοῦρκος, πρεσβευτής.
mural-ă ἐ. τοιχικός.
murare, murat ἀφ. καὶ μετ. ἁλμύρισις, ἁλμυρισμένος || ἐ. varză murată ὀξυλάχανον, castraveţi muraţi ἀγγούρια τῆς ἅλμης | διάβροχος, κατάβροχος (συνεκδ.), murat până la piele βρεγμένος ἕως στὸ κόκκαλο. || οὐ. ἁλμύρισμα.
murătoare θ. ἅλμη, σαλαμοῦρα.
murătură θ. ἁλμολαχανικά.
murdar-ă ἐ. ἀκάθαρτος, ρυπαρὸς | ἄσεμνος, ἀσελγής | ἄθλιος. || ἐπίρ. ἀκαθάρτως, ἀσέμνως.
murdări (a) ῥ. ρυπαίνω, ἀκαθαρταίνω. || a se murdări ρυπαίνομαι.
murdărie θ. ἀκαθαρσία | ἀσέλγεια.
murdărire, murdărit ἀφ. καὶ μετ. ρύπανσις, ρυπασμένος.
mureşeancă θ. χορὸς ἔγκυκλος.
murg-ă ἐ. πυρρόθριξ (ἐπὶ ἵππων). || ἀ. ἵππος.
murgă θ. φορὰς πυρρόθριξ | σκιόφως | a intrat murga în sat ἐνύκτωσε.

murgană θ. ἀγελὰς πυρρόθριξ.
murgì (a) ῥ. ἴδε amurgi | φαίνεται μακρόθεν.
Murgilă ἀ. Ἕσπερος | ἑσπερινὸν φάντασμα.
murgoiu ἀ. ἴδε cosac.
murì (a) ῥ. θνήσκω, ἀποθνήσκω, trage să moară εἶναι εἰς τὰ λοίσθια | σβύνω, a muri după cinevà θνήσκω ἐξ ἔρωτος, a mnri de râs σκάνω ἀπὸ τὰ γέλοια, a muri de ciudă σκάνω ἀπὸ τὸ κακόν μου, a muri în furci θνήσκω δι' ἀγχόνης.
muribund-ă ἐ. ἐπιθανάτιος.
murire θ. θάνατος.
muritor-oare οὐσ. θνητός.
muriu-e ἐ. βαθὺς ἰόχρους.
murmuitor-oare ἐ. ψιθυρίζων, βομβῶν.
murmur οὐ. ψίθυρος.
murmurà (a) ῥ. ψιθυρίζω.
murmurare ἀφ. ψιθύρισις.
mursă θ. φακὸς ἐπὶ τοῦ προσώπου | ὑδρόμελι | ἐντομὴ τῶν ὀδόντων ἵππου.
mursecà (a) ῥ. δάκνω, κρεουργῶ (ἐπὶ θηρίων).
mursecare, mursecat ἀφ. καὶ μετ. δῆξις, δηγμένος.
murtag-ă ἐ. ἀρνησίθρησκος.
murueală θ. κονίαμα.
murui (a) ῥ. κονιῶ, ἐπιχρίω.
muruire, muruit ἀφ. καὶ μετ. ἐπίχρισις, ἐπιχρισμένος.
musacà θ. μουσακᾶς (φαγητόν).
musafir ἀ. προσκεκλημένος, ξένος.
mùsai ἐπίρ. βεβαίως, ἐπὶ πάσῃ θυσίᾳ.
muşamă θ. ἀδιάβροχον, a face muşamà συγκαλύπτω ὑπόθεσιν | ἔγκυκλος χορὸς μετὰ τὸ γαμήλιον γεῦμα.
musăţel ἀ. Βοτ. χαμαίμηλον.
muscă θ. μυῖα, apărătoare de muşte μυιαστήριον, a se simţì cu musca pe căciulă ὅποιος ἔχει τὴν μυίγα σκιάζεται, muscă pe perete λόγια τοῦ ἀέρος, de când scriă musca pe perete ὅτε φωνήεντα ἦν τὰ ζῶα (φρ.).
muşcà (a) ῥ. δάκνω, a-şi muşcà degetele μετανοῶ πικρῶς. || a se muşcà ἀντιφάσκω.
muscal ἀ. μοσχοβίτης | ἁμαξηλάτης. || οὐ. ἅμαξα πολυτελής.
muscal οὐ. αὐλὸς τοῦ πανός.
muscalagiu ἀ. αὐλητής.
muscălesc-ească ἐ. μοσχοβιτικὸς | ρωσσικὸς ἴδε spin.
muscăleşte ἐπίρ. ρωσσιστὶ | βιαίως (συνεκδ.).
muscălime θ. οἱ Ῥῶσσοι.
muscăloaică θ. μοσχοβίτισσα, Ρωσσ... | βορειανατολικὸς ἄνεμος.
muscar ἀ. Ζωολ. μικρὸς ἱέραξ.
muşcare ἀφ. δῆξις.
muscărie θ. σμῆνος μυιῶν.
muşcat μετ. δηγμένος. || οὐ. δῆξις | Βοτ. muşcatu broaştelor ὑδροχαρίς, muşcatu dracului ψωρανθεμίς.
muşcată θ. Βοτ. πελαργόνιον.
muşcăţel ἀ. Βοτ. γεράνιον.
muşcător-oare ἐ. δηκτικός.
muşcătură θ. δῆξις.
muscel οὐ. λόφος | πλ. λοφοσειρά.
muscericiu ἀ. Βοτ. ψευδορόντιον | πλ. muscericii albi ἀνεμώνη τῶν δασῶν, muscericii galbeni ἀνεμώνη βατραχοειδής.
muşcheà θ. ἴδε muşteà.
muschetă θ. μολυβδοβόλον.
muschetar ἀ. μουσκετοφόρος, σωμ... φύλαξ.
muschetărie θ. τυφεκοβολία.
muschiciu ἀ. πῶλος.
muşchiu οὐ. ψόα ζώου, πάκια, mu... chiu de vacă φιλέτο βωδινό. || Ἀνατ. μῦς.
muşchiu οὐ. Βοτ. βρύον, acoperit ... muşchiu βρυώδης, muşchiu de cop... λειχὴν τῶν δένδρων, muşchiu de p... mâni λειχὴν δρυός, πλευροβόταν... muşchiu de munte ἰσλανδικὸς λειχ... muşchiu de pământ πολύτριχον, mu... chiu de piatră πωγωνᾶτον, muş... stelat μνεῖον κυματοειδές, muşchiu ... fântână ἴδε călbăşoară, piatră ce ... rostogoleşte nu prinde muşchiu ... θάρι ποῦ κατρακυλᾶ δὲν πιάνει ... τάρι (παρ.).
muscoiu ἀ. μεγάλη μυῖα.
muşcoiu ἀ. ἡμίονος.
muscular-ă ἐ. μυϊκός.
musculatură θ. οἱ μυῶνες.
musculiţă θ. μικρὰ μυῖα.
musculos-oasă ἐ. μυώδης.

muselină θ. μουσελίνα.
musichie θ. μουσική.
mușinà (**a**) ῥ. ὀσφραίνομαι, μυρίζομαι.
mușir ἀ. ἀρχιστράτηγος.
mușiță θ. Ζωολ. ἄκαρι | σίλφη.
mușlui (**a**) ῥ. ὀσφραίνομαι, μυχθίζω | αἰσθάνομαι (συνεκδ.).
mușmulă θ. μέσπιλον, cu vreme și cu paie mușmulele se moaie ἀγάλια ἀγάλια ἡ ἀγουρίδα γίνεται μέλι (παρ.).
must οὐ. γλεῦκος, μοῦστος | χυμός, must de mere μηλίτης οἶνος, must de pere ἀπίτης.
mustăcios-oasă ἐ. μυστακώδης. || ἀ. μυστακίας.
mustăcită θ. εἶδος σταφυλῆς.
mușstar οὐ. σίναπι | ἅρτυμα ἐκ σινάπεως. a da cu mușstar pe la nas ὀργίζω τινά, κορώνω.
mușstăreață θ. χυμὸς σηπύδας.
mustărie θ. γλευκοπωλεῖον.
mușstarniță θ. σιναποδόχη.
mustață θ. μύσταξ, a-și răsuci mustața στρίβω τὸ μουστάκι μου, a râde pe sub mustață γελῶ ὑπὸ τὸν μύστακά μου, a trage la mustață μεθύω | πλ. γένεια φυτῶν, στάχυος | μύστακες ἰχθύων.
mușteà θ. κωνικὴ σφῦρα ὑποδηματοποιοῦ, μουστὰς | γρονθοκόπημα.
mușteriu ἀ. πελάτης.
mustì (**a**) ῥ. ἐκθλίβω, μαγγανίζω, πατῶ σταφυλάς.
mustire, mustit ἀφ. μαγγάνισις, μαγγανισμένος.
mustitor ἀ. σταφυλομάγγανος.
mustopiță θ. γλυκίνας, μουστόπητα.
mustos-oasă ἐ. χυλώδης, ζουμερός.
mușstră θ. στρατιωτικὰ γυμνάσια.
mustrà (**a**) ῥ. ἐπιπλήττω | ἐλέγχω conștiința mă mustră μέ ἐλέγχει ἡ συνείδησίς μου.
mustrare, mustrat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίπληξις, ἐπιπλήγμένος.
mușstrului (**a**) ῥ. ἐπιπλήττω | διδάσκω | ἐκγυμνάζω | κουράζω.
mușstruluire, mușstruluit ἀφ. καὶ μετ. ἐπίπληξις, ἐπιπλήγμένος.
mușstuc οὐ. κημός, στόμιον, σιδηροῦν κημὸς τοῦ χαλινοῦ τοῦ εἰς τὸ στόμα τοῦ ἵππου.
mustui (**a**) ῥ. ἐκθλίβω σταφυλάς.
musul οὐ. μουσελίνα.
mușunoiu οὐ. ἴδε moșoroiu.
mut-ă ἐ. ἄφωνος. || οὐσ. βαβός.
mutà (**a**) ῥ. μετοικίζω, μεταφέρω | μεταθέτω | ἑρμηνεύω (συνεκδ.). || a se mutà μετοικῶ | ἀλλάσσω, a-și mutà gândul ἀλλάσσω ἰδέαν, μεταβάλλω σκέψιν.
mutabil-ă ἐ. μεταβλητός
mutabilitate θ. τὸ μεταβλητόν.
mutacios-oasă ἐ. εὐκίνητος. εὐμετάβλητος.
mutălău ἀ. βωβός | ἀνόητος (συνεκδ.).
mutare, mutat ἀφ. καὶ μετ. μετοίκισις, μετῳκισμένος.
mutație θ. μεταβολή, ἀντικατάστασις, μετάβασις κυριότητος.
mutător-oare ἐ. μεταβατικός. || θ. Βοτ. ἐρυωνία.
mușteală θ. βωβότης.
muteloă θ. περικόχλιον.
mușenie θ. βωβότης.
mușește ἐπίρ. βωβῶς.
muți (**a**) ῥ. βωβαίνομαι.
mutilà (**a**) ῥ. ἀκρωτηριάζω, κολοβώνω.
mutilare, mutilat ἀφ. καὶ μετ. κολόβωσις, κολοβωμένος.
mutilație θ. ἀκρωτηριασμός, κολόβωμα.
mutism οὐ. βωβότης.
mutmel οὐ. Βοτ. τρίτιχον δίκοκκον.
mutră θ. πρόσωπον (εἰρων.) μοῦτρα, mutră nerușinată μοῦτρα ἀδιάντροπα, mai are mutră că vorbească ἔχει ἀκόμα μοῦτρα καὶ μιλεῖ, nu e pentru mutra ta δὲν εἶναι διὰ τὰ μοῦτρα σου, a face mutră κάνει μοῦτρα, o mutră drăguță ἕνα εὔμορφο μουτράκι.
mutual-ă ἐ. ἀμοιβαῖος. || ἐπίρ. ἀμοιβαίως.
mutualitate θ. ἀμοιβαιότης.
mușunaohe ἀ. καλλωπιστής, μοσχομυρωδᾶτος | μουτσουνάκι.
muză θ. μοῦσα.
muzeu οὐ. μουσεῖον.
muzică θ. μουσική.
muzical-ă ἐ. μουσικός.
muzicant ἀ. μουσικός.
muzulman-ă ἐ. καὶ οὐσ. μουσουλμανικός, Μουσουλμάνος.

N

N ἀ. τὸ γράμμα n | προφέρεται ὡς ν.

na ! ἐπιφ. ἴδού, na doi lei νὰ δύω δραχμάς, na şi iar na, să te saturi πάρε καὶ αὐτή, δάστα καὶ τούτη (ἐπι ξυλισμοῦ). || οὐ. κρατούμενον, ἐν τῇ χειρί, decât ţi-oiu da, mai bine un na καλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρά δέκα καὶ καρτέρι (φρ.).

năbădaie θ. ἐπιληψία | μανία, ὀργή, l'au găsit năbădăile τὸν ἔπιασαν τὰ μπουρίνια του (φρ.).

năbădăios-oasă ἐ. ἐπιληπτικὸς | μανιώδης | τρομερός.

năblaznic-ă ἐ. χονδροειδὴς | ἁπλοϊκός.

năboi (**a**) ῥ. πλημμυρῶ, εἰσβάλλω.

năboiu οὐ. παγών.

năbuşeală θ. ἀποπνιγμὸς | βαρεῖα, ἀποπνικτικὴ ἀτμοσφαῖρα.

năbuşi (**a**) ῥ. ἀποπνίγω | καταστέλλω (ἐπανάστασιν) | πλημμυρῶ, εἰσβάλλω, îl năbuşeau lăcrimile τὸν ἀπέπνιγον τὰ δάκρυα.

năbuşire, năbuşit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόπνιξις, ἀποπνιγμένος.

năbuşitor-oare ἐ. ἀποπνικτικός.

nacafà θ. ἐκκλησιαστικὸν εἰσόδημα | τύχη, πεπρωμένον, aşâ i-a fost nacafaua αὐτὴ ἦτον ἡ τύχη του.

nacealnic ἀ. ἀρχιγραμματεὺς | προεστὼς (μοναστηρίου).

nacelă θ. λεμβίδιον (ἀεροστάτου).

năclad οὐ. ἐπίξηνον, κούτσουρο.

năclăi (**a**) ῥ. πισσώνω, ἀσφαλτώνω.

năclăios-oasă ἐ. ἀσφαλτώδης.

năcrî (**a**) ῥ. ἴδε înnăcrî.

nacru οὐ. πίννη, μάργαρος, σιντέφι.

nadă θ. δόλωμα, δέλεαρ | παράρτημα.

năddjdui (**a**) ῥ. ἐλπίζω.

năddjduire, năddjduit ἀφ. καὶ μετ. ἔλπισις, ἐλπισμένος.

năde jde θ. ἐλπίς, a trage năde jde ἐλπίζω, a-şi luà năde jdea ἀπελπίζομαι, a trage năde jde ca spânul de barbă περιμένω τὸν Μεσσίαν, a lovi cu năde jde κτυπῶ πάσῃ δυνάμει (φρ.).

nadiceancă θ. ἄμαξα.

nadir οὐ. 'Αστρ. ναδίρ.

nadoleană θ. ὄρνις τῆς 'Ανατολῆς.

năd ragi ὀ. πλ. ἀναξυρίς, περισκελίς.

năd răgilă ἀ. παιδίον ἀναξυριδοφόρον.

năd răgulă θ. ἴδε măd răgună.

năduf οὐ. ἀποπνιγμός, ἀὴρ ἀποπνικτικὸς | ἄσθμα, tuse cu năduf ἀποπνικτικὴ βῆξ | θερμότης ὑπερβολικὴ | ἄσθμα τῶν ἵππων.

năduh οὐ. λύπη, δυσθυμία.

năduşeală θ. ἱδρώς, îi curge năduşeala εἶναι κάθιδρος, îl trec năduşelile ἐργάζεται, κοπιᾷ, ἱδρώνει ἐκ φόβου.

năduşi (**a**) ῥ. ἱδρώνω, ἀποπνίγομαι ἐκ τῆς θερμότητος.

năduşire, năduşit ἀφ. καὶ μετ. ἱδρωσις, ἱδρωμένος. || ἐ. bucate năduşite στιφάδο.

năem οὐ. ἐνοίκιον.

nafacà θ. μισθός, δῶρον εἰς χρῆμα.

nafeà θ. σισύρα ἐξ ἁλωπεκῆς.

nafleteo-eacă ἐ. χονδροειδής.

nàfora θ. ἴδε anàfora, şi-a dat şi paraoa de nàfora ἔδωκε καὶ τὸ τελευταῖον του ἄσπρο (φρ.).

năframă θ. περιλαίμιον | μανδήλιον | πέπλος | ἀραχνοΰφὲς | ἐπίπλεξις (συνεκδ.), ἴδε maramă.

naft οὐ. νάφθα.

naftalin θ. ναφθαλίνη.

năfurică θ. Βοτ. ἀρτεμισία.

nagară θ. κύμβαλον | Βοτ. στίπη τριχοειδής.

nagâţ ἀ. Ζωολ. ψάρ, ψαρόνι.

năgiugă θ. ἄσθμα, ἐμφύσημα.

nagodă θ. λύπη | θηρίον | πρᾶγμα εὔοσμον | λῆρος, φλυαρία.

nahaià θ. νομός.

nahlap οὐ. ὑδροστρόβιλος.

naht ἐπίρ. ἐπὶ πληρωμῇ, τοῖς μετρητοῖς.

naiadă θ. ναΐας.

năiaş ἀ. αὐλητής.

naibă θ. διάβολος, du-te la naibă ἄμε στὸν διάβολο !

naie θ. πλοῖον, ναῦς.

năier ἀ. ναύτης, ναυτίλος, ναυβάτης.

năim οὐ. μισθός

năimeală θ. ἐνοίκιασις.

năimi (**a**) ῥ. μισθώνω ὑπηρέτας.

năimire, năimit ἀφ. καὶ μετ. μίσθωσις, μισθωμένος || οὐ. μίσθωμα.

năimitor ἀ. μισθωτής.

naingiu ά. αὐλητής (αὐλοῦ πανός).
năintaș ἐ. πρωτοπόρος. || ά. ἵππος πρωτοπόρος.
naiu οὐ. αὐλός τοῦ πανός, σύριγξ.
naiv-ă ἐ. ἁπλοῦς, ἀθῶος. || ἐπίρ. ἀθώως.
naivitate θ. ἁπλότης, ἀθωότης.
najdac οὐ. σμύρις.
năjit οὐ. ὠτίτις | νόσος τῶν προβάτων | δοθιήνωσις τοῦ προσώπου.
nalbă θ. Βοτ. μαλάχη, μολόχα, nalbă invoaltă ροδομαλάχη, nalbă mare ἀλθαία, nalbă mică μαλάχη στρογγυλόφυλλος, nalbă de pădure ἀγριομαλάχη, nalbă rumenă ὠχρόχλωρος.
nalban ά. πεταλωτής.
nălbi (**a**) ρ. ἴδε înnălbi | λευκαίνω ὑφάσματα.
nălbit μετ. λευκασμένος. οὐ. λεύκασμα.
nălbitoare θ. δοχεῖον λευκάσματος.
nălbitor-oare ἐ. λευκαντικός.
nalt-ă ἐ. ἴδε înalt. || ἐπίρ. οὐρανόθεν.
năluoă θ. παραίσθησις, ὀπτασία | μέγας φόβος | φάντασμα | cu nălucă δειλός.
năluci (**a se**) ρ. φαντάζομαι | φοβοῦμαι.
năluoire, năluoit ἀφ. καὶ μετ. φάνταξις, φανταγμένος.
năluoitor-oare ἐ. παραισθητικός, φανταστικός | ἀπατηλός.
năluoitură θ. παραίσθησις.
năluoos-oasă ἐ. δειλός.
nămaie θ. μικρὰ ζῶα.
namaz οὐ. προσευχὴ μωαμεθανοῦ.
nămeznic ά. διαχειριστής.
namestie θ. ἐξάρτησις, ὑποταγή.
nămet οὐ. ἴδε nemete.
nameteț οὐ. ὕφασμα πένθους.
nămiezi ἐπίρ. μεσημβρία, ziua nămiază mare μέρα μεσημέρι.
nămilă θ. ὄγκιμα γιγάντιον | κολοσσός, o nămilă de om κολοσσιαῖος ἄνθρωπος, κολοσσός | μέγας ὄγκος.
nămol οὐ. βόρβορος, ἰλύς, λάσπη | σωρός, πλῆθος.
nămoli (**a**) ρ. βορβορώνω, λασπώνω.
nămolniță θ. βόρβορος, τένεχος.
nămornic-ă ἐ. κολοσσιαῖος.
nan ά. βλάξ, ἠλίθιος (λαϊκ.).
nană θ. ἀδελφή μου, μήτερ μου.
nănaș ά. ἀνάδοχος, νουνός.
nandralău ά. χαμίνιον, ταχυπινόπαιδον.
nani !-ἐπίρ. νάνι! || οὐ. νανούρισμα.

nap ά. Βοτ. βουνίς, τογγύλη, nap sălbatic ραφανὶς ἀγριογογγύλη | πλ. napi turcești, porcești βολβογογγύλη.
năpadă θ. αἰφνιδία προσβολή, εἰσβολή.
năpădeală θ. εἰσβολή.
năpădi (**a**) ρ. ἐφορμῶ, προσβάλλω, εἰσβάλλω | πλημμυρῶ.
năpădire, năpădit ἀφ. καὶ μετ. ἐφόρμησις, ἐφορμημένος.
năpârcă θ. ἔχιδνα | μάστιξ περιεστραμμένη | κακὴ γυνή.
năpârleală θ. πτεροῤῥύησις, ἀποπτίλωσις.
năpârli (**a**) ρ. πτεροῤῥῶ, ἀποπτιλώνομαι, ξεπουπουλίζομαι.
năpârlire, năpârlit ἀφ. καὶ μετ. πτεροῤῥόησις, πτεροῤῥοημένος.
năpârlitură θ. πτεροῤῥύησις, ἀποπτίλωσις.
năpârstoc οὐ. δακτυλήθρα.
năpastă θ. ἀκρομόλυβδος, ἁλιευτικὸν δίκτυον, ἀμφίβολος, ἴδε prostovol.
năpaste θ. φόρος βαρύς, ἐπιπρόσθετος | συκοφαντία | δυστυχία, συμφορά αἰφνιδία, mare năpaste a căzut pe capul meu μεγάλο κακὸ μοῦ ἦλθε στὸ κεφάλι.
năpăstrocel ἀ. Βοτ. ἐρυθροδακτυλίτις.
năpăstui (**a**) ρ. καταδυναστεύω.
năpăstuire, năpăstuit ἀφ. καὶ μετ. καταδυνάστευσις, καταδυναστευμένος.
năpăstuitor ά. δυνάστης.
năplăi (**a**) ρ. πάσχω ἐξ ἐφιάλτου.
năplăire θ. ἐφιάλτης.
năplaț οὐ. σῶτρον, ἄψις τροχοῦ.
napoleon οὐ. ναπολεόνιον.
naporojnă θ. μακαριά.
năpraznă θ. ἀπρόοπτον.
năpraznic-ă ἐ. αἰφνίδιος | τρομερός, frică năpraznică τρομερὸς φόβος, πανικός. | ἐπίρ. αἰφνιδίως. θ. Βοτ. ἀνθεμίς.
napură θ. σχοινίον ἐκ ψιάθου.
năpust οὐ. πνεῦμα κακοποιόν | ἀγωνία | κρίσιμος στιγμή.
năpusteală θ. προσβολή.
năpusti (**a**) ρ. ἐγκαταλείπω | ἐπιπίπτω, ρίπτομαι. || a se năpusti ρίπτομαι κατά τινος.
năpustire, năpustit ἀφ. καὶ μετ. ἐγκατάλειψις, ἐγκαταλελειμμένος.
nară θ. ῥώθων, a umflă nările ὀργίζομαι.
naraoliță θ. Ἐκκλ. ὡρολόγιον.

năramz ά. Βοτ. πικροχρυσομηλέα, νεραντζέα.
năramză θ. πικροχρυσόμηλον, νεράντζι.
năramzat-ă ἐ. χρυσομηλόχρους.
năramziu-e ἐ. χρυσομηλόχρους.
narà (**a**) ῥ. διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι.
narare, narat ἀφ. καὶ μετ. ἀφήγησις, ἀφηγημένος.
naraţiune θ. διήγησις. ἀφήγησις.
narativ-ă ἐ. διηγηματικός, ἀφηγηματικός.
narator ά. ἀφηγητής.
nărav οὐ. κακὴ συνήθεια, a se învăţà cu năravul ἀποκτῶ κακὴν συνήθειαν, năravul din fire n'are le cuire φύσιν πονηρὰν μεταβαλεῖν οὐ ῥάδιον, lupul părul îşi schimbă dar năravul ba ὁ λύκος καὶ ἂν ἐγήρασε καὶ ἄλλαξε τὸ μαλλί του, οὔτε τὴν γνῶσιν ἄλλαξε οὔτε τὴν κεφαλήν του (παρ.), cal cu năravuri ἵππος δυστιέητος | πλ. ἤθη, năravurile se îndulcesc τὰ ἤθη ἡμερεύουν.
năravaş-ă ἐ. φαυλοήθης, ἐλαττωματικός | δυστιέητος (ἵππος).
năravi (**a**) ῥ. κακοσυνηθίζω, διαφθείρω. | a se năravi ἀποκτῶ κακὰς συνηθείας, διαφθείρομαι.
năravire, năravit ἀφ. καὶ μετ. κακοσυνήθισις, κακοσυνηθισμένος.
năravos-oasă ἐ. ἴδε năravaş.
narcis ά. Βοτ. νάρκισσος.
narcotic-ă ἐ. ναρκωτικός.
nard ά. Βοτ. νάρδος.
narghelea θ. ναργιλές.
nart οὐ. διατίμησις, a tăià nartul διατμῶ, ὁρίζω τὴν τιμήν | μετριοπάθεια | συμβουλία, a face nart κάμνω τὴν ἐναρξίν.
narteoă θ. νάρθηξ.
nartiţe θ. πλ. ῥοθόνες.
nărtos-oasă ἐ. ἁλαζών, μὲ σηκωμένην τὴν μύτην.
năruealà θ. κατακρήμνισις, κατάπτωσις, ἐρείπωσις.
năruì (**a**) ῥ. κατακρημνίζω, ἐρειπώνω. || a se năruì κατακρημνίζομαι.
năruire, năruit ἀφ. καὶ μετ. ἐρείπωσις, ἐρειπωμένος.
nas οὐ. ῥίς, nas în nas κατὰ πρόσωπον, cu nasul în sus μὲ τὴν μύτη ὑψηλά, ἁλαζών, cu nasul în jos μὲ καταβασμένη μύτη, a vorbi pe nas ἐμιλῶ ἐρρίνως, a luat nas τὸ πῆρε ἐπάνω του, toate îi sar în nas θυμώνει διὰ τὸ κάθε τί, a băgà sub nas παραγεμίζω μὲ φαγί, nasul vădichei ὑροπύγιον, a tăià nasul cuivà τοῦ κόφτω τὴν μύτην, a-şi luà nasul la purtare γίνομαι προπέτης, i-a dat nas τῷ ἔδωκε θάρρος, a î cădeà nasul σπάνει ἡ μύτη του, nu-şi cunoaşte lungul nasului δὲν ξεύρει τί τοῦ γίνεται, îşi bagă nasul în toate χώνει παντοῦ τὴν μύτη του, nu vede mai departe decât lungul nasului δὲν ἐλέπει πέραν τῆς ρινός του, a duce, a purtà de nas σέρνω ἀπὸ τὴν μύτην, ἄγω καὶ φέρω, a da peste nas δάζω s/s τὴν θέσιν, a cârni, a strâmbà din nas μυλλαίνω, κάμνω μοῦτρα, i-a eşit prin nas τοῦ ἐγῆκε ξυνό, mi l'a scos prin nas τὸ ἔβγαλεν ἀπὸ τὴν μύτην μου, a umbà cu nasul în sus ἀλαζονεύομαι, a-şi suflà nasul ἀπομύττομαι, e cu mucii la nas τοῦ τρέχει ἀκόμη ἡ μύτη, a da din nas ἐπινεύω, a da cu nasul de ceva προσκρούω, mai lasă nasul în jos καταβάσε λίγο τὴν μύτη σου, nu mai are nas δὲν ἔχει μοῦτρα, a plecat cu nasul în jos ἔφυγε μὲ τὴν οὐρὰν μέσα στὰ πόδια, asta nu-i de nasul tău αὐτὸ δὲν εἶναι διὰ τὴν μούρη σου (φρ.) | Βοτ. nasu curcanului ἀμάραντον.
naş-ă οὐσ. ἀνάδοχος, î i vei găsi naşul θὰ βρῇς τὸν μάστορήν σου.
năsadă θ. ἐπιφάνεια ἀλωνίου | ὄγκος.
năsădì (**a**) ῥ. ἐκπιέζω, ἐκθλίβω.
năsătire, **năsădit** ἀφ. καὶ μετ. ἐκπίεσις, ἐκπιεσμένος.
năsălie θ. φορεῖον (νεκρῶν).
năsalnic-ă ἐ. βίαιος.
năsălnicie θ. βιαιότης.
năsărâmbă θ. ἐλαχιστὴ πρᾶξις.
năsbătie-năsbutie θ. εὐφυολογία, γελωτοποιΐα | κακοηθεια.
născare θ. γέννησις.
născător ά. γεννήτωρ, πλάστης.
născătoare θ. μήτηρ, lăscătoare Dumnezeu Θεοτόκος.
născătură θ. γέννησις.
născoci (**a**) ῥ. ἐφευρίσκω, πλάττω. || a se născoci ἐπινοοῦμαι

născocire, născocit ἀφ. καὶ μετ. ἐπινόησις, ἐπινοημένος.
născocitor-oare ἐ. ἐφευρετικός, ἐπινοητικός. || οὐσ. ἐφευρέτης.
născocitură θ. ἐφεύρεσις, ἐπινόησις, πλάσμα, μῦθος.
născut μετ. γεννημένος. || ἐ. nou născut νεογέννητος, născut din flori νόθος.
năsdrăvan-ă ἐ. προφητικός, ὑπερφυσικός, ὑπεράνθρωπος, cal năsdrăvan ἵππος μυθικὸς | μαγικὸς | θαυμαστός, θαυμάσιος. || ἀ. μάγος.
năsdrăvănie θ. μαγικὴ δύναμις | φαινακισμός, ἀστειότητες, năsdrăvăniile lui Nastratin Hogea τὰ ἀστεῖα τοῦ Νασρεδδὶν Χότζα.
năşie θ. συμπεθεριό.
năsilnic-ă ἐ. ὁρμητικός, ἄγριος, ἴδε silnic.
năsip οὐ. ἴδε nisip.
năsos-oasă ἐ. μεγαλόρρινος, μυταρᾶς.
năstav οὐ. θεῖα ἔμπνευσις.
năstăvi (**a**) ῥ. ὁδηγῶ, διευθύνω, ἐμπνέω.
naşte (**a**) ῥ. γεννῶ, τίκτω, ce naşte din pisică şoareci mănâncă τὸ ἀπίδι πέφτει κάτω ἀπὸ τὴν ἀπιδιά | παράγω, mânia naşte greşelile ἡ ὀργὴ κακὸς σύμβουλος. || a se naşte γεννῶμαι | παράγομαι (συνεκδ.).
naştere θ. τοκετὸς | γέννησις, ziua naşterei τὰ γενέθλια, locul naşterei τόπος γεννήσεως, naşterea Domnului Χριστούγεννα | πηγαί, ἀρχὴ (συνεκδ.).
năstrapă θ. κωνίς, μαστραπᾶς.
năstruşnic-ă ἐ. ἐκπληκτικός.
năstruşnicie θ. ἐκπληκτικὸν πρᾶγμα, **nasture** ἀ. κομβίον, încheiat cu nasturi κομβωμένος.
năsturei ἀ. πλ. Βοτ. πηγοκάρδαμον.
nat ἀ. ἄνθρωπος | υἱός, nat de rând κοινὸς ἄνθρωπος.
nătăfleţ-eaţă ἐ. καὶ οὐσ. ἐλάξ.
natal-ă ἐ. γενέθλιος.
natalitate θ. γεννησιμότης.
nătâng-ă ἐ. ἀδέξιος.
nătângie θ. ἀδεξιότης, ἔλλειψις.
nătărău ἀ. ἐλάξ, μωρός.
nătăvălos-oasă ἐ. χονδροειδής, δυσκίνητος.
naţional-ă ἐ. ἐθνικός.
naţionalism οὐ. ἐθνικοφροσύνη.
naţionalist-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἐθνικόφρων.
naţionalitate θ. ἐθνικότης.
naţionalizà (**a**) ῥ. ἐθνοποιῶ.
naţionalizare, naţionalizat ἀφ. καὶ μετ. ἐθνοποίησις, ἐθνοποιημένος.
natiţă θ. ἐγκόρτιον, ὀπὴ ποταμίου διαφράγματος, ἐφ' ἧς ἐφαρμόζεται στόμιον δικτύου.
naţi(un)e θ. ἔθνος.
nativ-ă ἐ. αὐτοφυής.
natră θ. ἄλυσσος, στημόνισμα.
natru οὐ. Ὄρυκ. νάτριον.
natură θ. φύσις.
natural-ă ἐ. φυσικός, ἔμφυτος, αὐτοφυής. || οὐ. τὸ φυσικόν. || ἐπίρ. φυσικῶς.
naturaleţă θ. φυσικότης.
naturalism οὐ. φυσικότης | Φιλοσ. φυσιοδοξία.
naturalist ἀ. φυσιοδίφης.
naturalizà (**a**) ῥ. πολιτογραφῶ.
naturalizare, naturalizat ἀφ. καὶ μετ. πολιτογράφησις, πολιτογραφημένος.
năuc-ă ἐ. μωρός, ἐλακώδης.
năucește ἐπίρ. ἐλακωδῶς.
năuci (**a**) ῥ. ἀποβλακώνω, μωραίνω. || a se năuci μωραίνομαι.
năucie θ. ἐλακεία, μωρία.
năucire, năucit ἀφ. καὶ μετ. ἀποβλάκωσις, ἀποβλακωμένος.
naufragià (**a**) ῥ. ναυαγῶ.
naufragiat μετ. ναυαγημένος. || οὐσ. ναυαγός.
naufragiu οὐ. ναυάγιον.
năuntru ἐπίρ. ἴδε înăuntru.
năut οὐ. Βοτ. ἐρέβινθος, ῥεβίθι.
nautic-ă ἐ. ναυτικός.
nautil ἀ. ναυτίλος.
năutiu-e ἐ. ἐρεβινθόχρους.
navă θ. ναῦς, πλοῖον.
năvădi (**a**) ῥ. ἴδε nevedi.
naval-ă ἐ. ναυτικός.
năvală θ. εἰσβολή, εἰσόρμησις, a da năvală εἰσβάλλω, ἐπιπίπτω.
năvăli (**a**) ῥ. εἰσβάλλω, ἐπιπίπτω, εἰσορμῶ.
năvălire, năvălit ἀφ. καὶ μετ. εἰσόρμησις, εἰσωρμημένος.
năvălitor-oare ἐ. ἐπιδρομικός. || οὐσ. ἐπιδρομεύς.
năvalnic-ă ἐ. ὁρμητικός, σφοδρός. || ἐπίρ. ὁρμητικῶς. || ἀ. Βοτ. σκολόπενδρα | νάρδος | πολύστιχον.

năvârlii θ. πλ. ῖδε năbădăi.
năvârlios-oasă ἐ. ῖδε năbădăios.
navigà (**a**) ῥ. ναυσιπλοῶ, θαλασσοπλοῶ.
navigabil-ă ἐ. πλωτός, πλεύσιμος.
navigaţi(un)e θ. θαλασσοπλοΐα.
navigator ἀ. θαλασσοπόρος.
navlu οὐ. ναῦλος.
năvod οὐ. σαγήνη, γρύπος.
năvodar ἀ. σαγηναλιεύς.
năvoloacă θ. ἀγρὸς ἐσπαρμένος χωρὶς νὰ ἀροτριωθῇ.
năvrap ἀ. λαφυραγωγός.
năvrăpì (**a**) ῥ. λεηλατῶ.
năvrăpire, năvrăpit ἀφ. καὶ μετ. λεηλάτησις, λεηλατημένος.
naz οὐ. φαντασιοπληξία | πλ. ἀκκισματα, a face nazuri ἀκκίζομαι.
nazal-ă ἐ. ἔρρινος. || ἐπίρ. ἐρρίνως. || θ. ρινοπράφαρτον.
nazalitate θ. τὸ ἔρρινον.
nazalizà (**a**) ῥ. ὑπορρινίζω.
nazàr οὐ. εὖνοια, a avea la nazàr εὐνοῶ | ἐλάττωμα, cal cu nazàr ἵππος ἐλαττωματικὸς | φάντασμα.
năzări (**a se**) ῥ. βλέπω συγκεχυμένως | φοβοῦμαι.
nazir ἀ. διοικητὴς παραδουναβείου πόλεως | ἀρχηγὸς συμμορίας ἀθιγγάνων.
năzui (**a**) ῥ. ἐποφθαλμιῶ, a năzui la domnie θηρεύω τὸν θρόνον, τὴν βασιλείαν | καταφεύγω, ζητῶ, a năzui la mila cuivà ζητῶ τὴν εὐσπλαγχνίαν τινός.
năzuinţă θ. ἐποφθαλμίασις.
năzuire, năzuit ἀφ. καὶ μετ. ἐποφθαλμίασις, ἐπωφθαλμιασμένος.
năzuros-oasă ἐ. φαντασιοπληκτικὸς | φοβητσιάρης (ἵππος).
ne μόρ. ἀρνητικὸν α. || ἀντ. ἡμῖν, ne' a vorbit μᾶς ὡμίλησε.
nea θ. χιών.
nea ἀ. ἀντὶ τοῦ nene, nea Dumitru ὁ μπαρμπα-Δῆμος.
neabătut-ă ἐ. ἀμεταβλητος, ἀπαρέγκλιτος. || ἐπίρ. ἀπαρεγκλίτως.
neaccentuat-ă ἐ. ἀτόνιστος.
neaccesibil-ă ἐ. ἀπρόσιτος.
neacoperit-ă ἐ. ἀκάλυπτος.
neactiv-ă ἐ. ἀργός.
neactivitate θ. ἀνενέργεια.
neadăpostit-ă ἐ ἀστέγαστος.
neadevăr οὐ. ἀνάληθες, ἀνακρίβεια.
neadevărat-ă ἐ. ἀναλήθης, ἀνακριβής.
neadormire θ. ἀκοίμητον, ἐγρήγορσις.
neadormit-ă ἐ. ἀκοίμητος, ἐγρηγορῶν.
neaducere θ. ἀναπόφερτον.
neadunat-ă ἐ. ἀσυνάθροιστος.
neaerisit-ă ἐ. ἀναέριστος.
neaflat-ă ἐ. ἀνεπικάλυπτος, ἀνεφεύρετος, ἀνεύρετος.
neagă ἀ. ἰσχυρογνώμων. || θ. neagă rea κακὸς οἰωνός.
neajuns οὐ. ἀνεπάρκεια, a fi în neajuns εὑρίσκομαι εἰς ἀνάγκην | ἐνόχλησις, δυσαρέσκεια, ne face neajunsuri μᾶς προκαλεῖ δυσαρεσκείας, δυσκολίας.
neam οὐ. γένος, neamul omenesc τὸ ἀνθρώπινον γένος | φυλή, neamul european εὐρωπαϊκὴ φυλὴ | ἔθνος, neamul românesc τὸ ρωμουνικὸν ἔθνος | εἶδος, neamul broştesc οἱ βάτραχοι | γενεά, οἰκογένεια, de neam boieresc ἐξ ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας, de neam ἀπὸ καλὸ σπιτικό | συγγενής, are multe neamuri ἔχει πολλοὺς συγγενεῖς, συγγενολόγι || ἐπίρ. οὐδείς, οὐδαμῶς, neam de neamu meu n'am văzut διόλου δὲν εἶδα, nu e neam de om pe aci δὲν εἶναι ψυχὴ ἐδῶ, nu zice nea „ δὲν λέγει τίποτε.
neamesteo οὐ. ἀνανάμικτον.
neamestecat-ă ἐ. ἀνανάμικτος.
Neamţ ἀ. Γερμανός, Αὐστριακός, a merge drept ca Neamţu κλονίζομαι (ἐκ μέθης) | καθολικός, διαμαρτυρόμενος (λαϊκ.).
neant οὐ. οὐδέν.
neaoş-ă ἐ. γηγενής, χθόνιος | καθαρός (τὸ αἷμα), Român neaoş καθαρὸς Ρωμοῦνος, port neaoş ţărănesc ἐνδυμασία καθαρῶς χωρική | ἐκ γεννετῆς, neaoş hoţ ἐκ γεννετῆς κλέπτης. || ἀ. ἰθαγενής.
neapărat-ă ἐ. ἀνυπεράσπιστος | ἀπαραίτητος. || ἐπίρ. ἀπαραιτήτως, ἀπαραιτήτως ἀναγκαίον.
Nearale θ. πλ. Νομ. οἱ Νεαραί.
neaplecare θ. ἀνεπιτηδειότης.
neaplecat-ă ἐ. ἀνεπιτήδειος.
neapolitan-ă ἐ. καὶ οὐσ. νεαπολιτικός, Νεαπολίτης.
neaprins-ă ἐ. ἀσβεσμένος.
neaprobare θ. ἀνεπικύρωσις.

neaprobat-ă ê. ἀνεπιχύρωτος.
nearat-ă ê. ἀναροτρίωτος.
nearmat-ă ê. ἄοπλος.
nears-ă ê. ἄκαυστος.
neartículat-ă ê. ἄναρθρος.
neascultare θ. ἀνυποταξία, ἀπείθεια.
neascultător-oare ê. ἀπειθής.
neascuţit-ă ê. μὴ ἀκονισμένος.
neasemănare θ. ἀνομοιότης.
neasemănat-ă ê. ἀνόμοιος, ἀσύγκριτος. ‖ ἐπίρ. ἀσυγκρίτως.
neasémuit-ă ê. ἴδε neasemănat.
neaşezat-ă ê. ἀνεγκατάστατος, νομὰς ἢ τάραξίας (συνεκδ.).
neasfinţit-ă ê. ἄβυτος, μὴ βύων.
neasigurat-ă ê. ἀνασφάλιστος.
neastâmpăr οὐ. ἀνησυχία, ἀνυπομονησία, a avea neastâmpăr ἀνυπομονῶ. ἀνησυχῶ, θορυβῶ.
neastâmpărà (**a**) ῥ. ταράττω. ‖ a se neastâmpărà ἀνησυχῶ.
neastâmpărat-ă ê. ἀνήσυχος, θορυβώδης, ταραξίας.
neaşteptat-ă ê. ἀπροσδόκητος. ‖ ἐπίρ. pe neaşteptate ἀπροσδοκήτως.
neastupat-ă ê. ἀνεπιπώματος.
neatârnare θ. ἀνεξαρτησία.
neatârnat-ă ê. ἀνεξάρτητος.
neatent-ă ê. ἀπρόσεκτος.
neatenţi(un)e θ. ἀπροσεξία.
neatins-ă ê. ἄθικτος, ἀκέραιος.
neaurit-ă ê. ἀνεπιχρύσωτος.
neautorizat-ă ê. ἀνεπίτρεπτος.
neauzit-ă ê. ἀνήκουστος.
neavenit-ă ê. ὁ μὴ ὑπάρξιμος.
neavere θ. πτωχεία.
nebăgare θ. ἐν ταῖς φρ. nebăgare de seamă ἀπροσεξία, nebăgare în seamă περιφρόνησις.
nebăgător de seamă ê. ἀπρόσεκτος.
nebântuit-ă ê. ἄθικτος, ἀποφυγών, μὴ προσβληθείς.
nebănuit-ă ê. ἀνυπόπτευτος.
nebărduit-ă ê. ἀλέπτυντος.
nebătut-ă ê. ἀδαρὴς ἢ ἄβατος.
nebăut-ă ê. ἄποτος. ‖ ἐπίρ. pe nebăute χωρὶς ἀκόμη νὰ πίω.
nebiruit-ă ê. μὴ ἡττημένος, de nebiruit ἀήττητος.
nebocit-ă ê. ἀμοιρολόγητος.
neboit-ă ê. ἄξαφος.
nebolit-ă ê. μὴ ἀσθενήσας.
neboltit-ă ê. ἀθόλωτος.
nebotezat-ă ê. ἀβάπτιστος.
nebulos-oasă ê. νεφελώδης. ‖ θ. νεφέλωμα.
nebulozitate θ. νεφύδριον.
nebun-ă ê. καὶ οὐσ. παράφρων.
nebunariţă θ. ἴδε măselariţă.
nebunatic-ă ê. φιλοπαίγμων.
nebunește ἐπίρ. τρελλῶς, ἐμπαθῶς.
nebunie θ. παραφροσύνη, la nebunie τρελλῶς, ἐμπαθῶς.
necăinţă θ. ἀμετανοησία.
necăji (**a**) ῥ. λυπῶ, ἐνοχλῶ τινά, ἐρεθίζω, βλάπτω. ‖ a se necăji ἀγανακτῶ, λυποῦμαι.
necăjicios-oasă ê. εὐέξαπτος.
necăjire, necăjit ἀφ. καὶ μετ. λύπησις, λυπημένος.
necălcat-ă ê. ἀνεξιχνίαστος, ἄβίαστος ἢ ἀσιδέρωτος (ἐπὶ ἐνδυμάτων).
necălit-ă ê. ἀβάπτιστος (σίδηρος).
necanonic-ă ê. Ἐκκλ. ὁ μὴ κανονικός.
necanonisit-ă ê. ὁ μὴ κανονισμένος.
necăpătuit-ă ê. ἀναπεκκατάστατος.
necăptuşit-ă ê. ἀνυπόρραφος.
necărat-ă ê. ἀμετάφερτος.
necărmuit-ă ê. ἀκυβέρνητος.
necârtitor-oare ê. εἰρηνικός.
necărturar ὰ. ἀγράμματος.
necăsătorit-ă ê. ἄγαμος.
necastrat-ă ê. ἀνευνούχιστος.
necatalogat-ă ê. ἀταξίθετος.
necătare θ. ἀζητησία ἢ ἀπεριποίητον.
neocătat-ă ê. ἀζήτητος ἢ ἀπέριποίητος.
necaz οὐ. λύπη, ἐνόχλησις, ἔάσανον, necazurile vieţei τὰ ἔάσανα τῆς ζωῆς ἢ πεῖσμα, ἀγανάκτησις, a crăpà de necaz σκάνω ἀπὸ τὸ κακόν μου, a vorbi în necaz ὁμιλῶ ἐξ ἀγανακτήσεως, a aveà necaz pe cineva εἶμαι θυμωμένος ἐναντίον τινος, îi dă necazul pe nod εἶναι παρωργισμένος.
necercat-ă ê. ἀδοκίμαστος.
necercetat-ă ê. ἀνεξέταστος.
necertat-ă ê. ἀνεπιτίμητος.
necesar-ă ê. ἀναγκαῖος.
necesità (**a**) ῥ. ἀναγκαιῶ.
necesitate θ. ἀνάγκη, χρεία.
nechez οὐ. χρεμετισμός.
nechezà (**a**) ῥ. χρεμετίζω.

nechezare θ. ἴδε nechez.
nechibzuire θ. ὑπερισκεψία.
nechibzuit-ă ἐ. ἀπερίσκεπτος.
nechiemat-ă ἐ. ἄκλητος.
nechitit-ă ἐ. ἀδίπλωτος | ἀπερίσκεπτος.
necilibiu ἐ. ἀγενής.
necinste θ. ἀτιμία.
necinsti (a) ῥ. ἀτιμάζω, ξεβγλώνω.
necinstire, necinstit ἀφ. καὶ μετ. ἀτίμασις, ἀτιμασμένος. || ἐ. ἄτιμος.
necinstitor-oare ἐ. ἀτιμωτικός. || ἀ. ξέβγλος.
necioplire θ. τὸ ἄξεστον, ἀγροικία.
necioplit-ă ἐ. ἄξεστος | ἀγροῖκος.
neciteț-eață ἐ. δυσανάγνωστος.
necitit-ă ἐ. ἀνανάγνωστος | ἀγράμματος, ἀπαίδευτος.
neciuntit-ă ἐ. ἀκολόβωτος.
necivilizat-ă ἐ. ἀπολίτιστος.
neclar-ă ἐ. ἀόριστος. || ἐπίρ. ἀορίστως.
neclasat-ă ἐ. ἀκατάτακτος.
neclătinat-ă ἐ. ἀκίνητος. σταθερός.
neclintire θ. ἀκινησία, σταθερότης.
neclintit-ă ἐ. ἀκίνητος, ἀκλόνητος. ἀμετάθετος. || ἐπίρ. ἀκλονήτως.
neclipire θ. τὸ ἀκατάπαυστον.
necojit-ă ἐ. ἀξεφλούδιστος.
necolorat-ă ἐ. ἀχρωμάτιστος.
necompătimitor-oare ἐ. ἀσυμπάθητος
necompetent-ă ἐ. ἀναρμόδιος.
necompetență θ. ἀναρμοδιότης.
necompleot-ă ἐ. ἀτελής.
necompus-ă ἐ. ἀσύνθετος.
necondiționat-ă ἐ. ὁ ἄνευ ὅρων.
neconsecvent-ă ἐ. ἀσυνεπής.
neconsecvență θ. ἀσυνέπεια.
neconstant-ă ἐ. ἄστατος.
neconstanță θ. ἀστασία.
neconstituțional-ă ἐ. ἀντισυνταγματικός. || ἐπίρ. ἀντισυνταγματικῶς.
necontenit-ă ἐ. συνεχής. || ἐπίρ. συνεχῶς, διαρκῶς.
necontestabil-ă ἐ. ἀναμφισβήτητος. || ἐπίρ. ἀναμφισβητήτως.
neconvins-ă ἐ. ἀμετάπειστος.
necopt-coaptă ἐ. ἄωρος.
necorect-ă ἐ. ἀνακριβής, ἐσφαλμένος, ἄτιμος. || ἐπίρ. ἀνακριβῶς.
necorupt-ă ἐ. ἀδιάφθορος.
necosit-ă ἐ. ἀθέριστος.
necotropit-ă ἐ. ἀνεπιδρόμητος.
necrăpat-ă ἐ. ἀρράγιστος.
necredincios-oasă ἐ. δύσπιστος, ἄπιστος. || οὐσ. ἄπιστος.
necredință θ. ἀπιστία, δυσπιστία.
necresout-ă ἐ. ἀναύξητος, μικρός, ἄνευ ἀνατροφῆς.
necreștin-ă ἐ. μὴ χριστιανός.
necrezător-oare ἐ. δύσπιστος, ἄπιστος. || οὐσ. ἄπιστος.
necrezut-ă ἐ. ἀπίστευτος.
necrolog οὐ. νεκρολογία.
necrologic-ă ἐ. νεκρολογικός.
necrologie θ. νεκρολογία.
necromant ἀ. νεκρομάντης.
necromanție θ. νεκρομαντεία.
necropolă θ. νεκρόπολις.
nectar οὐ. νέκταρ.
necucerire θ. ἀπόρθητον.
necucerit ă ἐ. ἀπόρθητος.
necucernic-ă ἐ. ἀνευλαβής.
necucernicie θ. ἀνευλάβεια.
necugetat-ă ἐ. ἀπερίσκεπτος.
necules-easă ἐ. ἀσύλλεκτος.
necult-ă ἐ. ἀμόρφωτος.
necultivat-ă ἐ. ἀκαλλιέργητος
necum ἐπίρ. ἔτι ὀλιγώτερον.
necuminecat-ă ἐ. Ἐκκλ. ἀκοινώνητος.
necumpănire θ. ἀνισορροπία.
necumpănit-ă ἐ. ἀνισόρροπος.
necumpărat-ă ἐ. μὴ ἀγορασμένος.
necumpătare θ. ἀνεγκράτεια.
necumpătat-ă ἐ. ἀνεγκρατής.
necunoscut-ă ἐ. ἄγνωστος. || οὐ. τὸ ἄγνωστον.
necunoștință θ. ἄγνοια.
necununat-ă ἐ. ἀστεφάνωτος.
necuprins-ă ἐ. ἀπερίληπτος, ἀμέτρητος, ἄπειρος. || οὐ. ἄπειρον.
necurat-ă ἐ. ἀκάθαρτος. || ἀ. ὁ Διάβολος.
necurățenie θ. ἀκαθαρσία.
necurgere θ. λίμνασις, στάσις.
necurmat-ă ἐ. συνεχής, ἀδιάλειπτος.
necusut-ă ἐ. ἄρραπτος.
necutreerat-ă ἐ. ἀνεξερεύνητος.
necuviințător-oare ἐ. ἀμίλητος.
necuviincios-oasă ἐ. ἄλογος, ἀπρεπής, ἄσεμνος. || ἐπίρ. ἀπρεπῶς.
necuviință θ. ἀσωπία, ἀπρέπεια.
nedărămat-ă ἐ. ἀκρήμνιστος.
nedarnic-ă ἐ. ἀγενναιόδωρος.
nedărnicie θ. ἀγενναιοδωρία.

nedeclinabil-ă ἐ. ἄκλιτος.
nededat-ă ἐ. ἀσυνήθιστος.
nedeie θ. διασκέδασις. ἐκβρομή.
nedelicat-ă ἐ. ὁ μὴ ἁβρός, προπετής. || ἐπίρ. προπετῶς.
nedefinit-ă ἐ. ἀόριστος. || ἀ. Γραμ. ἀόριστος.
nedemn-ă ἐ. ἀνάξιος.
nedemonstrat-ă ἐ. ἀναπόδεικτος.
nedeosebit-ă ἐ. ἀδιάκριτος.
nedeprindere θ. ἀπειρία.
nedeprins-ă ἐ. ἄπειρος, ἀγύμναστος.
nedesbătut-ă ἐ. ἀσυζήτητος.
nedescărcat-ă ἐ. ἀξεχόρτωτος.
nedeschis-ă ἐ. μὴ ἀνοικτός.
nedescoperit-ă ἐ. ἀνεύρετος.
nedescurcat-ă ἐ. ἀδιάλυτος.
nedesăvârșire θ. ἀτέλεια.
nedesăvârșit-ă ἐ. ἀτελής, ἀτελείωτος.
nedesecat-ă ἐ. ἀξήραντος.
nedeșertat-ă ἐ. ἀκένωτος.
nedesfăcut-ă ἐ. ἄλυτος.
nedesființat-ă ἐ. ἀκατάργητος.
nedeslegat-ă ἐ. ἄλυτος. ἀναπόσπαστος | ἀναποφάσιστος | δυσδιάκριτος, αἰνιγματικός.
nedeslipit-ă ἐ. ἀχώριστος.
nedeslușit-ă ἐ. ἀνευκρινής.
nedesmierdat-ă ἐ. ἀθώπευτος.
nedespărțit-ă ἐ. ἀχώριστος | ἀδιάζευκτος | ἀδιαίρετος. || ἐπίρ. ἀδιαιρέτως.
nedeșteptat-ă ἐ. ἀνήγρετος.
nedestoinic-ă ἐ. ἀνάξιος, ἀνίκανος.
nedestoinicie θ. ἀνικανότης.
nedeterminat-ă ἐ. ἀπροσδιόριστος.
nedibăcie θ. ἀνεπιδεξιότης.
nedibaciu-e ἐ. ἀδέξιος. || ἐπίρ. ἀδεξίως.
nedijmuit-ă ἐ. ἀδεκάτιστος.
nedințat-ă ἐ. νωδός· οὐ. πλ. Ζωολ. νωδά.
nedisciplină θ. ἀπειθαρχία.
nedisciplinabil-ă ἐ. ἀπειθάρχητος.
nedisciplinat-ă ἐ. ἀπειθής.
nedispus-ă ἐ. ἀδιάθετος.
nedobândit-ă ἐ. ἀναπόκτητος.
nedomesticit-ă ἐ. ἀνημέρωτος.
nedomolit-ă ἐ. ἀνήσυχος, ἀτίθασσος.
nedorit-ă ἐ. ἀνεπιθύμητος. ἀπευκταῖος.
nedormire θ. ἀϋπνία.
nedormit-ă ἐ. ἄϋπνος, ἀκοίμητος.
nedospit-ă ἐ. ἄζυμος, ἄβρατος, pâine nedospită ἀρτολάγανον.
nedovedit-ă ἐ. ἀναπόδεικτος.
nedrept-eaptă ἐ. παράνομος, ἄδικος, ψευδής. || ἐπίρ. pe nedrept ἀδίκως.
nedreptate θ. ἀδικία, παρανομία.
nedreptăți (a) ῥ. ἀδικῶ, παρανομῶ.
nedreptățire, nedreptățit ἀφ. καὶ μετ. ἀδίκησις, ἀδικημένος.
nedresat-ă ἐ. ἀγύμναστος.
nedumerire θ. ἀμηχανία, ἀποφάσιστον, ἀβεβαιότης.
nedumerit-ă ἐ. ἀναποφάσιστος.
nedus-ă ἐ. μὴ ἀναχωρήσας.
neegal-ă ἐ. ἀνόμοιος. || ἐπίρ. ἀνομοίως.
neegalitate θ. ἀνομοιότης, ἀνισότης.
neeligibil-ă ἐ. μὴ ἐκλέξιμος.
neeligibilitate θ. τὸ μὴ ἐκλέξιμον.
neevlavie θ. ἀνευλάβεια.
neevlavios-oasă ἐ. ἀνευλαβής.
neexact-ă ἐ. ἀνακριβής.
neexactitate θ. ἀνακρίβεια.
neexplicat-ă ἐ. ἀνεξήγητος.
neexploatat-ă ἐ. ἀνεκμετάλλευτος.
neexplorat-ă ἐ. ἀνεξερεύνητος.
nefăcut-ă ἐ. ἀνεκτέλεστος.
nefast-ă ἀ. ἀπαίσιος, ἀποφράς.
nefățarnic-ă ἐ. ἀνυπόκριτος.
nefățărnicie θ. ἀνυποκρισία.
nefavorabil-ă ἐ. δυσμενής.
nefer ἀ. στρατιώτης.
neferecat-ă ἐ. ἀσιδήρωτος, ἀναψίδωτος.
neferice ἐ. δυστυχής.
nefericit (a) ῥ. καθιστάνω δυστυχῆ.
nefericire θ. δυστυχία.
nefericit-ă ἐ. δυστυχής.
neflert-eartă ἐ. ἄβραστος.
neflință θ. ἀνυπαρξία | τὸ μηδέν.
nefiresc-ească ἐ. ἀφύσικος, προσποιητός.
nefixat-ă ἐ. ἀπροσδιόριστος.
nefolosință θ. ἀνωφέλεια.
nefolositor-oare ἐ. ἀνωφελής.
nefrământat-ă ἐ. ἄπλαστος, ἀζύμωτος.
nefrangat-ă ἐ. ἀπλήρωτος.
nefrânt-ă ἐ. ἄσπαστος, μὴ κατεαγώς.
nefript-ă ἐ. ἄψητος.
nefretic-ă ἐ. νεφριτικός.
nefrită θ. νεφρῖτις.
neft οὐ. νάφθα.
neftiu-e ἐ. βαθυπράσινος.
nefundat-ă ἐ. ἀβάσιμος.
nefurat-ă ἐ. ἄκλεπτος.

neg ά. ἀκροχορδών, κρεατοελιά.
negà (a) ρ. ἀρνοῦμαι.
negândire θ. ἀσκεψία.
negândit-ă ἐ. ἄσκεπτος|ἀπροσδόκητος. || ἐπίρ. pe negândite ἀπροσδοκήτως.
negară θ. ἴδε năgară.
negare θ. ἄρνησις.
negăsit-ă ἐ. ἀνεύρετος.
negata ἐ. ἀνέτοιμος.
negătit-ă ἐ. ἀνέτοιμος.
negaţi(un)e θ. ἄρνησις.
negativ-ă ἐ. ἀρνητικός.
negel ά. ὑποκ. τοῦ neg.
negelariţă θ. Βοτ. χελιδόνιον.
negelos-oasă ἐ. ἀκροχορδονώδης. || θ. ἴδε negelariţă.
neghilită θ. καίρωμα, ὕφασμα δεμένον ἀκόμη εἰς τὰ ἄντία.
neghimpos-oasă ἐ. ἀνάκανθος.
neghină θ. ἀρυσίβη, a alege neghina din grâu χωρίζω τὴν αἶραν ἀπὸ τοῦ σίτου | ἀφορμὴ ὀχλοιῶν.
neghineà θ. Βοτ. γαρύφαλον.
neghiniţă θ. Βοτ. σήσαμος μέλας | νάνος (συνέκδ.).
neghinos-oasă ἐ. ἐρυσιβώδης.
neghiob-oabă ἐ. καὶ οὐσ. ἐλαχώδης, ἐλάξ.
neghiobeşte ἐπίρ. ἐλαχωδῶς.
neghiobie θ. ἐλαχεία.
neginâ θ. Βοτ. ἄνθος.
neglasnic-ă ἐ. ἄφωνος. || θ. σύμφωνον.
negligent-ă ἐ. ἀμελής.
negligenţă θ. ἀμέλεια.
neglijà (a) ρ. ἀμελῶ, παραμελῶ.
neglijare, neglijat ἀφ. καὶ μετ. ἀμέλησις, ἠμελημένος.
negocià (a) ρ. διαπραγματεύομαι.
negociare, negociat ἀφ. καὶ μετ. διαπραγμάτευσις, διαπραγματευμένος.
negociaţiune θ. διαπραγμάτευσις.
negociator ά. διαπραγματευόμενος, διαπρεσβευτής.
negonit-ă ἐ. ἀδίωκτος.
negos-oasă ἐ. ἀκροχορδονώδης.
negoţ οὐ. ἐμπόριον.
negrăbit-ă ἐ. ἀδίαστος, ὀρᾳδύς.
negrabnic-ă ἐ. ἀδίαστος, ὀρᾳδύς.
negrăit-ă ἐ. ἀνέκφραστος.
negrăpat-ă ἐ. ἀβωλοκόπητος.
negreală θ. μελανότης | μελάγχροια | μελάνη.
negreaţă θ. ἴδε negreală | Ἰατρ. ἀμαύρωσις.
negreşit ἐπίρ. χωρὶς ἄλλο, ἐσφαίως.
negreu ἐ. εὔκολος.
negrijă θ. ἀφροντισία.
negrijit-ă ἐ. Ἐκκλ. ἀκοινώνητος.
negricios-oasă ἐ. μελάγχρους.
negrilioá θ. Βοτ. μαυροκύμινον.
negrime θ. μελανότης.
negrişor-oasă ἐ. ὑποκ. τοῦ negru.
negritean ἐ. καὶ οὐσ. μαῦρος, Μαυριτανός.
negriu-e ἐ. ὑποκ. τοῦ negru.
negroaică θ. Βοτ. ἴδε negrilică.
negru-neagră ἐ. μέλας, μαῦρος, a face zile negre ἐγάζω τὴν ψυχήν ἀνάποδα, a aduna bani albi pentru zile negre μαζεύω χρήματα διὰ τὰ γεράματα, nici albă nici neagră οὔτε ἄσπρο οὔτε μαῦρο, ἄνευ σημασίας, suflet negru μαύρη ψυχή, a pune negru pe alb διευκρινίζω, negru ca un ţigan μαῦρος σὰν κόρακας, a face albul negru κάμνω τὴν ἡμέρα νύκτα. || ἐπίρ. μελανῶς, μισητῶς, ἀπεχθῶς, i s'a făcut negru înaintea ochilor δὲν εἶδε τίποτε ἐμπροστά του (ἀπὸ τὴν παραφορὰν του), omu acesta mi-e negru dinaintea ochilor διάκειμαι ἀπεχθῶς πρὸς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον. || ά. νέγρος, μαῦρος. || οὐ. μέλαν χρῶμα, a vedea toate în negru ὅλα τὰ βλέπω μαῦρα, cât negru sub unghie οὔτε τὸ παραμικρὸν | οἶνος μέλας|πένθος, a purta negru μελανειμονῶ, îmbrăcat în negru μαυροφορεμένος. || θ. μαύρη | Μουσ. τέταρτον τοῦ χρόνου | μέλαν σφαιρίδιον (βαθμολογίας).
negruşcă θ. Βοτ. μαυροκοῦκι | ἀγριοκύμινον.
neguiţă ά. ὁ Διάβολος.
negură θ. ὁμίχλη | σκότος (συνεκδ.).
negurat-ă ἐ. ὁμιχλώδης.
neguros-oasă ἐ. ὁμιχλώδης.
negustor ά. ἔμπορος.
negustoraş ά. ἐμπορίσκος.
negustoresc-ească ἐ. ἐμπορικός.
negustoreşte ἐπίρ. ἐμπορικῶς.
negustorì (a) ρ. ἐμπορεύομαι.
negustorie θ. ἐμπόριον.

negustorime θ. οἱ ἔμποροι.
negustor ἀ. ἴδε negustor.
nehărnic-ă ἐ. ἀνάξιος, ἀνίκανος.
nehărnicie θ. ἀναξιότης, ἀνικανότης.
nehirotonisit ἐ. ἀχειροτόνητος.
nehotărîre θ. ἀναποφάσιστον.
nehotărît-ă ἐ. ἀναποφάσιστος.
nehotăritor-oare ἐ. ἀναποφάσιστος.
nehotărnicit-ă ἐ. ἀπεριόριστος.
nehrănit-ă ἐ. ἀτροφικός, ἄθρεπτος.
nehrănitor-oare ἐ. ἀθρεπτικός.
nehripaciu-e ἐ. μὴ ἅρπαξ.
neică ἀ. ἴδε nene.
neiculiță, neicuță ἀ. ἴδε nene.
neiertat-ă ἐ. ἀσυγχώρητος.
neimat-ă ἐ. ἄσπιλος.
neimbinat-ă ἐ. ἀσύνθετος.
neimblânzit-ă ἐ. ἀδάμαστος.
neimbrăcat-ă ἐ. ἀνένδυτος.
neimbunătățit-ă ἐ. ἀβελτίωτος.
neimpăcat-ă ἐ. ὀδιάλλακτος, ἄσπονδος | δυσχρεστημένος.
neimpărtășit-ă ἐ. Ἐκκλ. ἀκοινώνητος.
neimpământenire θ. ἀπολιτογράφητον.
neimpământenit-ă ἐ. ἀπολιτογράφητος.
neimpiedicat-ă ἐ. ἀνεμπόδιστος.
neimpletit-ă ἐ. ἄπλεκτος.
neimplinire θ. ἀνεκτέλεστον.
neimplinit-ă ἐ. ἀνεκτέλεστος.
neimpodobit-ă ἐ. ἀστόλιστος.
neimprejmuit-ă ἐ. ἀτείχιστος.
neimproprietărit-ă ἐ. ἀγαιοκτημόνητος.
neînălbit-ă ἐ. ἀλεύκαντος.
neîncălțat-ă ἐ. ἀνυπόδητος.
neîncăpățânat-ă ἐ. ἀνεπίμονος.
neîncăpător-oare ἐ. στενόχωρος.
neînceput-ă ἐ. ὁ μὴ ἀρχίσας ἀναρχος | ἀρᾶ neîncepută ἀμίλητο νερό.
neîncercat-ă ἐ. ἀδοκίμαστος.
neîncetat-ă ἐ. ἄπαυστος, συνεχής, διαρκής. || ἐπίρ. διαρκῶς.
neîncetățenit-ă ἐ. ἀπολιτογράφητος.
neîncheiat-ă ἐ. ἀκούμβωτος | ἀσυμφώνητος | ἀτελείωτος.
neînchiegat-ă ἐ. ἄπηκος.
neînchipuit-ă ἐ. ἀφάνταστος.
neînchiriat-ă ἐ. ἀνενοικίαστος.
neînchis-ă ἐ. ἄκλειστος.
neîncins-ă ἐ. ἄζωστος | ἀδιάπυρος.
neîncordat-ă ἐ. μὴ τεταμένος.
neîncredere θ. δυσπιστία.
neîncrestinat-ă ἐ. ἀβάπτιστος.
neîncreștit-ă ἐ. ἄπτυκτος.
neîncrezător-oare ἐ. δύσπιστος, ἄπιστος.
neîncuiat-ă ἐ. ἀκλείδωτος.
neîncuviințare θ. ἀνεπικύρωσις.
neîncuviințat-ă ἐ. ἀνεπικύρωτος.
neîncuviințător-oare ἐ. ἀνεπικυρωτικός.
neîndătoritor-oare ἐ. ἀνυποχρεωτικός.
neîndemână θ. ἀμηχανία.
neîndemânare θ. ἀδεξιότης.
neîndemânatic-ă ἐ. ἀδέξιος.
neîndemnat-ă ἐ. ἀσυμβούλευτος.
neîndeplinit-ă ἐ. ἀσυμπλήρωτος.
neîndestulare θ. ἀνεπάρκεια.
neîndestulat-ă ἐ. ἀκόρεστος.
neîndestulător-oare ἐ. ἀνεπαρκής.
neîndoios-oasă ἐ. ἀναμφίβολος.
neîndoit-ă ἐ. ἀδίπλωτος, ἁλύγιστος.
neîndreptat-ă ἐ. ἀδιόρθωτος.
neîndreptățit-ă ἐ. ἠδικημένος.
neînduioșat-ă ἐ. ἀνεύσπλαγχνος.
neînduplecare θ. ἀδιαλλαξίαν.
neînduplecat-ă ἐ. ἀδυσώπητος.
neîndurare θ. ἀσπλαγχνία, ἀνεπιείκεια.
neîndurat-ă ἐ. ἄσπλαγχνος, σκληρός, de neîndurat ἀνυπόφορος.
neîndurător-oare ἐ. ἀνεπιεικής.
neînfășat-ă ἐ. ἀφάσκιωτος.
neînfățișat-ă ἐ. ἀπαρουσίαστος.
neînfiat-ă ἐ. ἀνυιοθέτητος.
neînfierat-ă ἐ. ἀστιγμάτιστος.
neînființat-ă ἐ. ἀδημιούργητος.
neînfiripat-ă ἐ. μὴ ἀναρρώσας.
neînflorit-ă ἐ. μὴ ἀνθίσας | ἀκόσμητος.
neînfrânare θ. ἀχαλίνωτον.
neînfrânat-ă ἐ. ἀχαλίνωτος.
neînfumurat-ă ἐ. ἀνυπερήφανος.
neînfurcit-ă ἐ. ἀδίχαστος.
neîngăduire θ. ἀπαγόρευσις.
neîngăduit-ă ἐ. ἀπηγορευμένος.
neîngăduitor-oare ἐ. μισαλλόδοξος.
neîngrădit-ă ἐ. ἀπερίφραχτος.
neîngrijire θ. παραμέλησις.
neîngrijit-ă ἐ. ἀπεριποίητος.
neîngropat-ă ἐ. ἄθαπτος, ἄταφος.

neînlăturat-ă è. ἀναπόφευκτος.
neînmormântat-ă è. ἄταφος.
neînsăilat-ă è. ἀτρύπωτος.
neînşelat-ă è. ἀσαμάρωτος, ἀγέλαστος.
neînsoris-ă è. ἀνέγγραπτος.
neînsemnat-ă è. ἄσημος. ἀσήμαντος.
neînsemnătate θ. ἄσημον, ἀσήμαντον.
neînserat-ă è. ἀνέσπερος, ἀβράδυαστος.
neînsoţit-ă è. ἀσυντρόφευτος.
neîspăimântare θ. ἀφοβία.
neînspăimântat-ă è. ἄφοβος.
neînştiinţat-ă è. ἀνειδοποίητος.
neînstrăinare θ. ἀναπαλλοτρίωτον.
neînstrăinat-ă è. ἀναπαλλοτρίωτος.
neînstrunat-ă è. ἀχαλίνωτος.
neînsufleţit-ă è. ἄπνους.
neînsurat è. ἄγαμος.
neînţârcat-ă è. ἀναπογάλακτος.
neîntărit-ă è. ἀνοχύρωτος.
neîntârziat-ă è. ἀναβλητοπόρητος.
neînţelegător-oare è. ἀσυνεννόητος.
neînţelegere θ. ἀσυμφωνία, παρεννόησις.
neînţeles-easă è. ἀκατάληπτος.
neînţeligibil-ă è. ἀκατανόητος.
neîntemeiat-ă è. ἀβάσιστος.
neînteresat-ă è. ἀφιλοκερδής.
neîntervenire, neîntervenţi(un)e θ. ἀνεπέμβατον.
neîntinat-ă è. ἄσπιλος.
neîntors-oarsă è. ἀνεπίστρεπτος.
neîntrebat-ă è. ἀνερώτητος.
neîntrebuinţare θ. ἀχρησιμοποίητον.
neîntrebuinţat-ă è. ἀμεταχείριστος.
neîntreout-ă è. ἀνυπέρβλητος.
neîntreg-eagă è. ἀτελής.
neîntrerupere θ. ἀδιάκοπον.
neîntrerupt-ă è. ἀδιάκοπος.
neîntunecat-ă è. ἀνέφελος.
neînturnat-ă è. ἀνεπίστρεπτος.
neînvăţat-ă è. ἀμαθής | ἀσυνήθιστος.
neînvelit-ă è. ἀκάλυπτος. ἀσκεπής.
neînvins-ă è. ἀήττητος.
neînvoire θ. διαφωνία.
neînvoit-ă è. ὁ μὴ ἔχων ἄδειαν.
neios ἀ. Δεκέμβριος (λαϊκ.).
neiscălire θ. ἀνυπόγραφον.
neiscălit-ă è. ἀνυπόγραφος.
neiscusinţă θ. ἀδεξιότης.
neiscusit-ă è. ἀδέξιος.
neispăşit-ă è. ἀνεξίλαστος.
neispitire θ. ἀπειρία.
neispitit-ă è. ἄπειρος. πρωτόπειρος.
neispravă θ. ἀποτυχία.
neisprăvit-ă è. ἀτελείωτος.
neistovit-ă è. ἀνεξάντλητος.
neiu οὐ. ἴδε naiu.
neiubire θ. ἔλλειψις ἀγάπης.
neizbândă θ. ἀποτυχία.
neizbutire θ. ἀποτυχία.
neizbutit-ă è. ἀποτυχών.
nejelnică θ. Βοτ. γλήχωμα.
nejertfit-ă è. ἀθυσίαστος.
nejudecat-ă è. ἀδίκαστος.
nejugănit è. ἀνορχεκτόμητος.
nelacom-ă è. ἄνευ λαιμαργίας.
nelămurire θ. ἀσάφεια.
nelămurit-ă è. ἀσαφής.
nelăut-ă è. ἄπλυτος.
nelăpceà θ. διετὴς δάμαλις.
neleal-ă è. ἔκνομος, ἄνομος.
nelealitate θ. ἄνομον.
neleapcă θ. δάμαλις κυοφορήσασα προώρως, ἴδε nelăpceà.
nelegat-ă è. ἄδετος | Ἐκκλ. μὴ κανονικός.
nelegitim-ă è. παράνομος.
nelegitimitate θ. παράνομον.
nelegiuire θ. ἀσέβεια, παρανομία.
nelegiuit-a è. ἀσεβής, παράνομος.
neliber-ă è. ἀνελεύθερος.
neliniște θ. ἀνησυχία.
neliniști (a) ῥ. τρομάζω. ἐκφοβίζω. || a se neliniști ἀνησυχῶ.
neliniștit-ă è. ἀνήσυχος.
neliniștitor-oare è. ἀνησυχητικός.
nelipsit-ă è. ἀνελλιπής.
nelocuit-ă è. ἀκατοίκητος.
nelogic ă è. ἄλογος.
nelucrare θ. ἀεργία, ἀπεργία.
nelucrat-ă è. ἀνέργαστος.
nelucrător-oare è. ἀνεπεξέργαστος.
nelume θ. ἐν τῇ φρ. ca nelumea ὡς οὐδαμοῦ ἄλλου.
neluminare θ. ἄγνοια.
neluminat-ă è. ἀμαθής.
neluptător ἀ. μὴ ἀγωνιζόμενος.
nemai ἐπίρ. οὐχὶ ἀκόμη, nemai auzit ἀνήκουστον μέχρι τοῦδε.
nemălăieţ-eaţă è. μὴ εὔθρυπτος.
nemâncare θ. ἀφαγία, νηστεία.
nemâncat ă è. ἄφαγος, νήστις. || ἐπίρ. pe nemâncate νήστις.

nemândru-ă ê. ἀνυπερήφανος.
nemângâiat-ă ê. ἀπαρηγόρητος | ἀθώπευτος.
nemânios-oasă ê. ἄνευ ὀργῆς, ἥρεμος.
nemăreț-eață ê. ἀμεγαλοπρεπής.
nemărginire θ. ἄπειρον, ἀτελείωτον.
nemărginit-ă ê. ἄπειρος, ἄνευ ὁρίων.
nemăritată ê. ἀνύπανδρος.
nemărturisit-ă ê. ἀμαρτύρητος.
nemăsurat-ă ê. ἀμέτρητος.
nematerial-ă ê. ἄϋλος.
nematerialitate θ. τὸ ἄϋλον.
nematur-ă ê. ἄωρος.
nemeri (**a**) ῥ. φθάνω ἐγκαίρως, a nemerit în oraș pe înserate ἔφθασεν ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἑσπέραν εἰς τὴν πόλιν | εὑρίσκω, nu ne-a nemerit acasă δὲν μᾶς εὗρεν εἰς τὴν οἰκίαν | a nemeri bine ἐπιτυγχάνω, βάλλω ἐπιτυχῶς (εἰς τὸν σκοπόν) | μαντεύω, n'ai nemerit δὲν τὸ εὗρες, ἐμάντευσες | a nemerit ca leremia cu oiștea în gard στὴν πήτα πάτησε! || a se nemeri συμβαίνει, se nemerise tata în casă συνέβη νὰ ἦναι ὁ πατήρ μου εἰς τὸ σπῆτι.
nemerire θ. ἐπιτυχία.
nemerișori ἀ. πλ. ἴδε nemțișori.
nemerit μετ. τοῦ nemeri. || ἐπίρ. pe nemerite εἰς τὴν τύχην.
nemeritat-ă ê. ἀνάξιος.
nemernic-ă ê. ξένος|ἀλήτης|οὐτιδανός.
nemernici (**a**) ῥ. περιπλανῶμαι | ἀλητεύω.
nemernicie θ. ἀλητεία | ἀθλιότης.
nemeș ἀ. εὐγενὴς (οὔγγρος).
nemeșie θ. εὐγένεια.
nemesis ἀ. νέμεσις.
nemestecat-ă ê. ἀμάσσητος.
nemeșteșugit-ă ê. ἄτεχνος, ἀφιλότεχνος | ἄνευ τεχνασμάτων.
nemet οὐ. ἔθνος, οἰκογένεια.
nemete οὐ. χιονοστιβὰς | κολοσσός.
nemetenie θ. φόβητρον, θηρίον.
nemeteț οὐ. πέπλος.
nemijlocit-a ê. ἀμεσολάβητος.
nemilă θ. ἀσπλαγχνία.
nemilos-oasă ê. ἄσπλαγχνος.
nemilostiv-ă ê. ἀνεπιεικής.
nemilostivire θ. ἀνεπιείκεια.
nemiluit-ă ê. ἀβοήθητος, ἀνελέητος. || ἐπίρ. ἀσπλάγχνως, îi trage pe nemiluite τὸν δέρει ἀνηλεῶς | ἀφθόνως, zăpada cade cu nemiluita ἡ χιὼν πίπτει ἀφθόνως.
nemincinos-oasă ê. ἀψευδής.
neminciți (**pe**) ἐπίρ. ἀψευδῶς.
nemișcare θ. ἀκινησία.
nemișcat-ă ê. ἀκίνητος.
nemișcător-oare ê. ἀκίνητος.
nemistuit-ă ê. ἀχώνευτος.
nemitarnic-ă ê. ἀκέραιος (τὸν χαρακτῆρα).
nemitărnicie θ. ἀκεραιότης.
nemlădiere θ. ἀκαμψία.
nemlădios-oasă ê. ἄκαμπτος. δύσκαμπτος.
nemolipsitor-oare ê. ἀμόλυσματικός.
nemort-oartă ê. ἀθάνατος.
nemțesc-ească ê. γερμανικὸς | εὐρωπαϊκός, îmbrăcat în haine nemțești ἐνδεδυμένος φράγκικα.
nemțește ἐπίρ. γερμανιστὶ | κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν τρόπον, îmbrăcat nemțește εὐρωπαϊστὶ ἐνδεδυμένος.
nemți (**a se**) ῥ. ἐκγερμανίζομαι, ἐξευρωπαΐζομαι, νεωτερίζω.
nemțișor ἀ. Βοτ. ἀγριοσταφίς, nemțișor de câmp δαφναία σιμοκέφαλος, nemțișor de grădină δελφίνιον.
nemțoaică θ. Γερμανίς, Αὐστριακὴ | nemțoaică la copii παιδαγωγός | πλ. Βοτ. τροχαίολον.
nemulțumi (**a**) ῥ. δυσαρεστῶ. || a se nemulțumi δυσαρεστοῦμαι.
nemulțumire, nemulțumit ἀφ. καὶ μετ. δυσαρέστησις, δυσηρεστημένος. || θ. δυσαρέσκεια.
nemulțumitor-oare ê. ἀνικανοποιητικὸς | ἀχάριστος.
nemuncit-ă ê. ἀκατέργαστος. || ἐπίρ. pe nemuncite ἄνευ ἐργασίας.
nemuri (**a se**) ῥ. ἀποθνατίζομαι.
nemurire θ. ἀθανασία.
nemuritor-oare ê. ἀθάνατος.
nemutat-ă ê. ἀμετοίκητος.
nenărăvit-ă ê. ἀδάμαστος.
nenatural-ă ê. ἀφύσικος.
nene ê. ἀδελφέ μου (πρὸς πρεσβύτερον) | ἀγαπητέ μου, φίλε μου, ia ascultă nene! ἄκουσε φιλαράκο μου!
neneacă θ. μήτηρ, νενέκα.
nenișor ἀ. ὑποκ. τοῦ nene.

nenoroc οὐ. ἀτυχία.
nenorocì (**a**) ῥ. καθιστάνω δυστυχῆ. || a se nenoroci δυστυχῶ.
nenorocire θ. δυστυχία, δυστύχημα.
nenorocit-ă è. δυστυχής.
nenorocos-oasă è. ἄτυχος, κακότυχος.
nenumărat-ă è. ἀναρίθμητος.
neobișnuință θ. ἀσυνήθεια.
neobișnuit-ă è. ἀσυνήθιστος | ἀσυνήθης.
neobosire θ. ἀκούραστον.
neobosit-ă è. ἀκούραστος.
neobrăzare θ. ἀναίδεια.
neobrăzat-ă è. ἀναιδής.
neobservare θ. ἀθέτησις, παράβασις.
neobservat-ă è. ἀπαρατήρητος.
neocupat-ă è. ἀργός | ἀκατάληπτος.
neodihnă θ. ἔλλειψις ἀναπαύσεως.
neodihnit-ă è. ἄνευ ἀναπαύσεως | ἀκούραστος.
neofit ἀ. νεόφυτος.
neogrec-eacă è. νεοελληνικός.
neologic-ă è. νεολογικός.
neologism οὐ. νεολογισμός.
neom ἀ. ἄγριος, ἀγριάνθρωπος, mă face de om neom μὲ κάμνει θηρίον.
neomenesc-ească è. ἀπάνθρωπος.
neomenește ἐπίρ. ἀπανθρώπως.
neomenie θ. ἀπανθρωπία.
neomenos-oasă è. ἄσπλαγχνος.
neonest-ă è. ἄτιμος.
neonestitate θ. ἀτιμία.
neoprit-ă è. ἀναπαγόρευτος.
neorânduealâ θ. ἀταξία.
neorganic-ă è. ἀνόργανος.
neorganizat-ă è. ἀνοργάνιστος.
neospătos-oasă è. ἀφιλόξενος.
neospitalier-ă è. ἀφιλόξενος.
nepace θ ἀνησυχία.
nepăciuire θ. ἐχθρότης.
nepământean ἀ. ξένος.
nepărăsire θ. ἀνεγκατάλειπτον.
nepărăsit-ă è. ἀνεγκατάλειπτος.
neparte θ. ἀτυχία.
nepărtinire θ. ἀμεροληψία.
nepărtinitor-oare è. ἀμερόληπτος.
nepăsare θ. ἀδιαφορία, ἀπάθεια.
nepăsător-oare è. ἀπαθής.
nepătat ă è. ἀκηλίδωτος.
nepătruns-ă è. ἀδιαπέραστος.
nepază θ. ἀφύλακτον.
nepăzire θ. ἀφυλαξία.
nepăzit-ă è. ἀφύλακτος.
nepecetluit-ă è. ἀσφράγιστος.
nepedepsire θ. ἀτιμωρησία.
nepedepsit-ă è. ἀτιμώρητος.
nepereche è. ἄζυγος.
neperitor-oare è. ἄφθαρτος.
nepleptânat-ă è. ἀκτένιστος.
nepietruit-ă è. ἀλιθόστρωτος.
nepilduit-ă è. ἀπαραβεγμάτιστος.
nepipăit-ă è. ἀψηλάφητος, ἄθικτος.
nepisat-ă è. ἀκοπάνιστος.
neplăcere θ. ἀπαρέσκεια.
neplăcut-ă è. δυσάρεστος.
neplăire θ. ἐφιάλτης.
neplată θ. ἀτισία, ἀναξιόχρεων.
neplătit-ă è. ἀπλήρωτος.
neplatnic ἀ. ἀναξιόχρεως.
neplătnicie θ. ἀναξιόχρεων.
neplecat-ă è. ἀνυπότακτος.
nepocăință θ. ἀμετανοησία.
nepocăit-ă è. ἀμεταμέλητος.
nepoftă θ. ἀνορεξία.
nepoftit-ă è. ἀπρόσκλητος.
nepolitic-ă è. ἀντιπολιτικός.
nepoliticos-oasă è. ἀγροϊκος.
nepoliteță θ. σκαιότης, ἀγροικία.
nepomenit-ă è. ἀμνημόνευτος | ἀνήκουστος.
nepopular-ă è. ἀντιδημοτικός.
nepopularitate θ. ἀντιδημοτικότης.
nepot-oată οὐσ. ἀνεψιός | ἔγγονος.
nepotism οὐ. ἀνεψιοκρατία.
nepotcovit-ă è. ἀπέτἀλωτος.
nepotrivire θ. ἀνομοιότης, ἀνάρμοστον | ἀσυμφωνία, ἀντίφασις.
nepotrivit-ă è. ἀνόμοιος, ἀνάρμοστος.
nepovestit-ă è. ἀδιήγητος.
nepracticabil-ă è. ἀκατόρθωτος | ἄβατος.
nepracticat-ă è. ἀνάσκητος.
neprăznuit-ă è. ἐργάσιμος.
nepredat-ă è. ἀπαράδοτος.
neprefăcut-ă è. εἰλικρινής.
nepregătire θ. ἀπαράσκευον.
nepregătit-ă è. ἀπαράσκευος.
nepregetare θ. ἐνδελέχεια.
nepregetat-ă è. ἐνδελεχής.
nepreschimbat-ă è. ἀμετάβλητος.
neprestan ἐπίρ. ἀδιακόπως, συνεχῶς.
nepreţuit-ă è. ἀνεκτίμητος.
neprevăzător-oare è. ἀπρονόητος.

neprevăzut-ă ẹ. ἀπροσδόκητος.
neprevedere θ. ἀπρονοησία.
nepricepere θ. ἀνεπιτηδειότης.
nepriceput-ă ẹ. ἀκατανόητος, ἀνάξιος.
neprielnic-ă ẹ. ἀσύμφορος.
neprielnicie θ. ἀσύμφορον.
neprieten ά. ἐχθρός.
neprieteneso-ească ẹ. ἐχθρικός.
neprietenie θ. ἐχθρότης.
neprihănit-ă ẹ. ἄφθορος, ἄμωμος.
nepriincios-oasă ẹ. ἀσύμφορος.
neprileji (a se) ῥ. δὲν εὐρίσκομαι.
neprimejdios-oasă ẹ. ἀκίνδυνος.
neprimire θ. ἄδεκτον, ἀφιλοξενία.
neprimitor-oare ẹ. ἀφιλόξενος.
neprobabil-ă ẹ. ἀπίθανος.
neprobabilitate θ. ἀπιθανότης.
neprocopsit-ă ẹ. ἀπρόκοπος.
neproductiv-ă ẹ. ἀπαράγωγος.
neproductivitate θ. ἀπαράγωγον.
neproptit-ă ẹ. ἀστήρικτος.
neptunian-ă ẹ. πλουτώνειος.
nepublicat-ă ẹ. ἀδημοσίευτος.
nepurtat-ă ẹ. ἀφόρετος.
nepus-ă ẹ. ἄθετος, cu nepusă masă ἀξιφνής.
neputincios-oasă ẹ. ἀδύνατος, ἀνίκανος. ἀνάπηρος.
neputință θ. ἀδυναμία, ἀνικανότης | ἀναπηρία | e cu neputință εἶναι ἀδύνατον.
nerăbdare θ. ἀνυπομονησία.
nerăbdat-ă ẹ. φορτικός, de nerăbdat ἀνυπόφορος.
nerăbdător-oare ẹ. ἀνυπόμονος.
nerafinat-ă ẹ. ἀδιύλιστος.
neras ẹ. ἄξυριστος.
nerăsuflate (pe) ἐπίρ. ἀπνευστί.
nerăzimat-ă ẹ. ἀστήρικτος.
nerealizabil-ă ẹ. ἀπραγματοποίητος.
nerealizare θ. ἀπραγματοποίητον.
nerealizat-ă ẹ. ἀπραγματοποίητος.
nerecunoscător-oare ẹ. ἀχάριστος.
nerecunoștință θ. ἀχαριστία.
nereductibil-ă ẹ. ἀνελάττωτος.
neregulă θ. ἀκανόνιστον | ἀταξία.
neregulat-ă ẹ. ἄτακτος, ἀνώμαλος.
nerespirabil-ă ẹ. ἄπνευστος.
neresponsabil-ă ẹ. ἀνεύθυνος.
neresponsabilitate θ. ἀνεύθυνον.
nereușit-ă ẹ. ἀνεπιτυχής.
nereușită θ. ἀποτυχία.
nerezolvat-ă ẹ. ἄλυτος.
nerod-oadă ẹ. ἀνόητος, βλακώδης. || οὐσ. βλάξ.
nerodire θ. ἀκαρπία, ἄγονον.
neroditor-oare ẹ. ἄκαρπος, ἄγονος.
nerodnic-ă ẹ. ἄκαρπος.
nerostit-ă ẹ. ἀπρόφερτος ἀτακτοποίητος.
nerozie θ. ἀνοησία, βλακεία.
nerugat-ă ẹ. ἀπαράκλητος.
neruginit-ă ẹ. ἀσκωρίαστος.
nerupt-ă ẹ. ἄθραυστος.
neruşinare θ. ἀδιαντροπία.
neruşinat-ă ẹ. ἀναιδής.
nerv ά. νεῦρον.
nervos-oasă ẹ. νευρικός.
nervozitate θ. νευρικότης.
nervură θ. νεύρωμα, ταινίωμα.
nesăbuință θ. ἀνακολουθία, ἀσκεψία, ἀσυναρτησία.
nesăbuit-ă ẹ. ἀσυνεπής, ἀνακόλουθος. || οὐσ. παράφρων.
nesănătos-oasă ẹ. ἀνυγιεινός.
nesăpat-ă ẹ. ἄσκαπτος.
nesărat-ă ẹ. ἄναλατος | ἄνοστος.
nesărutat-ă ẹ. ἀφίλητος.
nesățios-oasă ẹ. ἀχόρταγος.
nesațiu οὐ. ἀχόρταστον.
nesăturare θ. ἀχόρταστον.
nesăturat-ă ẹ. ἀχόρταστος.
nesbiohit-ă ẹ. ἀξύραντος.
nesburător-oare ẹ. μὴ πετῶν.
nescărmănat-ă ẹ. ἀξιχονόητος | ἀτημέλητος.
neschimbare θ. ἀναλλοίωτον.
neschimbat-ă ẹ. ἀναλλοίωτος.
neschimbător-oare ẹ. ἀμεταβλήτος.
nescopit ẹ. ἀνορχεκτόμητος.
nescris-ă ẹ. ἄγραφος.
nescrobit-ă ẹ. ἀκολλάριστος.
nescutit-ă ẹ. μὴ ἐξαιρημένος.
nesecat-ă ẹ. ἀξήραντος, ἀνεξάντλητος.
nesfârșit-ă ẹ. ἀτελείωτος, ἄπειρος.
nesfeă θ. ἀργυροῦν δεκάγροσιον.
nesfințit-ă ẹ. ἀκαθιέρωτος.
nesigur-ă ẹ. ἀβέβαιος.
nesiguranță θ. ἀβεβαιότης, ἀμφιβολία.
nesilință θ. ἀμέλεια.
nesilire θ. ἀβίαστον.
nesilit-ă ẹ. ἀβίαστος.
nesimțire θ. ἀναισθησία.

nesimţit-ă ȧ. ἀναίσθητος. || ἐπίρ. pe nesimţite ἀνεπαισθήτως.
nesimţitor-oare ȧ. ἀναίσθητος.
neslăbit-ă ȧ. μὴ ἐξασθενήσας.
nesleit-ă ȧ. ἀκένωτος, ἀνεξάντλητος.
neslobod-ă ȧ. ἀνελεύθερος.
nesmintit-ă ȧ. ἀκλόνητος.
nesociabil-ă ȧ. ἀκοινώνητος.
nesocoti (a) ῥ. ἀνυπολογίζω.
nesocotinţă θ. ἀνυπολόγιστον, ἀνοησία.
nesocotit-ă ȧ. ἄφρων, ἀνόητος.
nesomn οὐ. ἀϋπνία.
neşovăire θ. σταθερότης.
neşovăit-ă ȧ. σταθερός.
nespălat-ă ȧ. ἄπλυτος.
nespoit-ă ȧ. ἀνασβέστωτος.
nespornic-ă ȧ. ἀνεπικερδής.
nespovedit-ă ȧ. ἀνεξομολόγητος.
nespus-ă ȧ. ἄρρητος, ἀνεκδιήγητος.
nestabil-ă ȧ. ἀσταθής.
nestabilit-ă ȧ. ἀνεγκατάστατος.
nestabilitate θ. ἄστατον, ἀσταθές.
nestăpânit-ă ȧ. ἀκράτητος.
nestătător-oare ȧ. εὐμετάβολος, ἀλλοπρόσαλλος.
nestatornic-ă ȧ. ἄστατος.
nestatornicie θ. ἀστασία.
nestăvilit-ă ȧ. ἀπερίφρακτος | ἀκαταμάχητος.
nestemat-ă ȧ. πολύτιμος, ἀνεκτίμητος. || οὐ. πλ. πολύτιμοι λίθοι, θησαυροί.
neşters-earsă ȧ. ἀνεξίτηλος.
neştiinţă θ. ἄγνοια.
neştine ἀντ. τις, κάποιος.
nestins-ă ȧ. ἄσβεστος, var nestins ἄσβεστος.
neştirbit-ă ȧ. ἄρρηκτος, ἀνέπαφος.
neştire θ. ἄγνοια, în neştire ἀσυνειδήτως, din neştire ἐξ ἀπροσεξίας.
neştiut-ă ȧ. ἄγνωστος. || ἐπίρ. pe neştiute ἄνευ προειδοποιήσεως.
neştiutor-oare ȧ. ἀγνώς.
nestrăbătut-ă ȧ. ἀπάτητος, ἄβατος.
nestrămutare θ. ἀμετάβλητον.
nestrămutat-ă ȧ. ἀμετάβλητος.
nestrăvăzător-oare ȧ. ἀδιαφανής.
nestrujit-ă ȧ. ἀπελέκητος.
nesuferit-ă ȧ. ἀνυπόφορος.
nesupărat-ă ȧ. ἀνενόχλητος.
nesupunere θ. ἀνυποταξία.
nesupus-ă ȧ. ἀνυπότακτος.
net-ă ȧ. καθαρός.
netăgăduit-ă ȧ. ἀναμφισβήτητος.
netam-nesam ἐπίρ. ἀπροσδοκήτως.
netămăduit-ă ȧ. ἀθεράπευτος.
neţărmurit-ă ȧ. ἀπεριόριστος.
neted-ă ȧ. λεῖος | ἐπίπεδος, ὁμαλὸς | καθαρός, φανερός.
netemeinic-ă ȧ. ἀβάσιμος.
netemeinicie θ. ἀβάσιμον.
netemere θ. ἀφοβία.
netencuit-ă ȧ. ἄχριστος.
neterminat-ă ȧ. ἀτελείωτος.
netezi (a) ῥ. λειαίνω | ἐπιπεδώνω | θωπεύω.
netezire θ. λείανσις, ἐπιπέδωσις.
netezis οὐ. ἐπίπεδον, ἐπιφάνεια.
netezit-ă μετ. ἐπιπεδωμένος.
netezitoa.e θ. μαλᾶς (κτίστου).
netihn-ă ȧ. θορυβώδης, ἀνήσυχος.
netimbrat-ă ȧ. ἄσημος.
netipărit-ă ȧ. ἀτύπωτος.
netocit-ă ȧ. μὴ ἀπημβλυμένος.
netocmeală θ. ἀσυμφώνητον.
netocmit-ă ȧ. ἀσυμφώνητος.
netopit-ă ȧ. ἀδιάλυτος.
netot-oată ȧ. βλάξ. || ά. πλ. netoţi νομάδες ἀθίγγανοι.
netoţie θ. βλακεία.
netradus-ă ȧ. ἀνερμήνευτος.
netrebnic-ă ȧ. ἀνάξιος, ἀνίκανος, ἀτελής. || ά. οὐτιδανός.
netrebnicie θ. ἀναξιότης, ἀθλιότης.
netrebuitor-oare ȧ. ἀνωφελής.
netreerat-ă ȧ. ἀλώνιστος.
netrezie θ. ἀνανηψία, μέθη.
netrezit-ă ȧ. ἀνάνηπτος, μεθυσμένος.
neturburare θ. ἡρεμία, γαλήνη.
neturburat-ă ȧ. ἥρεμος, ἀτάραχος.
neuitat-ă ȧ. ἀλησμόνητος.
neumblat-ă ȧ. ἄβατος, ἀνεξερεύνητος.
neunire θ. διαίρεσις, διχόνοια.
neunit-ă ȧ. διχογνωμῶν. || οὐσ. ὀρθόδοξος Τρανσυλβανός.
neurastenic-ă ȧ. νευρασθενικός.
neurastenie θ. νευρασθένεια.
neurmărire θ. ἀπαλλακτικὸν βούλευμα.
neurmat-ă ȧ. ἀπαρακολούθητος, ἀκατάσχετος.
neuscat-ă ȧ. ὑγρός.
neutral-ă ȧ. οὐδέτερος.
neutralitate θ. οὐδετερότης.

neutralizà (a) ῥ. ἐξουδετερώνω.
neutralizare, neutralizat ἀφ. καὶ μετ. ἐξουδετέρωσις, ἐξουδετερωμένος.
neutru-ă ἐ. οὐδέτερος. || οὐ. Γραμ οὐδέτερον.
neuzitat-ă ἐ. ἄχρηστος, ἀσυνήθιστος.
nevândut-ă ἐ. ἀπώλητος.
nevariat-ă ἐ. ἀμεταβλητος.
nevârstnic-ă ἐ. ἀνήλικος.
nevârstnicie θ. ἀνηλικιότης.
nevastă θ. σύζυγος, γυνὴ ὕπανδρος.
nevăstuică ὑ. Ζωολ. ἰκτίς, νυφίτσα.
nevătămat-ă ἐ. ἀβλαβής, σῶος.
nevătămător oare ἐ. ἀβλαβής.
nevăzut-ă ἐ. ἀόρατος, s'a făcut nevăzut ἐξηφανίσθη. || ἐπίῤ. pe nevăzute κρυφίως.
nevedi (a) ῥ. στιγμονίζω, ὑφαίνω.
nevertebrat-ă ἐ. ἀσπόνδυλος.
nevestică θ. γυναικοῦλα.
nevindecare θ. ἄνιατον.
nevindecat-ă ἐ. ἀθεράπευτος.
nevinovat-ă ἐ. ἀθῷος.
nevinovăție θ. ἀθωότης.
nevisat-ă ἐ. ἀνέλπιστος.
nevleg ἀ. ἐλάφι.
nevoi (a) ῥ. διάζω, ὑποχρεώνω. || a se nevoi προσπαθῶ.
nevoiaș-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἄπορος. ἐνδεὴς | ἀνάπηρος, ἄδύνατος.
nevoie θ. ἀνάγκη, de nevoie ἐξ ἀνάγκης, a avea nevoie ἔχω ἀνάγκην, a duce nevoie de εἶμαι τῆς ἀνάγκης | δυσκολία, l'am scăpat de nevoie τὸν ἔβγαλα ἀπὸ τὴν δυσκολία; la vreme de nevoie εἰς δυσκόλους περιστάσεις, a fi în nevoie εὑρίσκομαι εἰς ἀνάγκην | βάσανον, bătrânețele vin cu multe nevoi τὸ γῆρας οὐκ ἔρχεται μόνον | κόπος, lucrurile cele bune cu mare nevoie se săvârșesc τὰ καλὰ κόποις κτῶνται· nevoie mare ὑπερβολικῶς, ἐκτάκτως, zor nevoie μὲ τὸ καλὸ καὶ μὲ τὸ κακό, ἑκὼν ἄκων, nevoie de cap παρὰ πολύ, este nevoie de cap εἶναι κίνδυνος θανάτου, bolnav nevoie de cap θανασίμως ἄρρωστος.
nevolnic-ă ἐ. ἀκούσιος | ἀνάξιος.
nevolnicie θ. ἀνικανότης.
nevorbit-ă ἐ. ἀμίλητος.
nevralgic-ă ἐ. νευραλγικός.
nevralgie θ. νευραλγία.
nevrând ἐπίῤ. ἐν τῇ φρ. vrând nevrând ἑκὼν ἄκων.
nevrednic-ă ἐ. ἀνάξιος.
nevrednicie θ. ἀνικανότης.
nevricale θ. πλ. νευρικά.
nevritic-ă ἐ. νευριτικός.
nevrolog ἀ. νευρολόγος.
nevrologie θ. νευρολογία.
nevroptere θ. πλ. νευρόπτερα.
nevroză θ. νεύρωσις.
nevrut-ă ἐ. ἀθέλητος, a vorbi vrute și nevrute λέγω ἄλλα ἀντ' ἄλλων.
nezăcut-ă ἐ. ἄκοιτος (ἐπὶ νόσου).
nezărit-ă ἐ. ἀπαρατήρητος.
nezidit-ă ἐ. ἄκτιστος.
nezorit-ă ἐ. ἀβίαστος.
ni ἀντ. ἡμῖν, ni-a dat μᾶς ἔδωκε.
nică θ. ἐν τῇ φρ. pe nică pe ceas ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν.
nicăiri ἐπίῤ. οὐδαμοῦ.
Nichipercea ἀ. ὁ Διάβολος.
nici σύνδ. οὔτε, οὐδέ, nici alb nici negru οὔτε ἄσπρο οὔτε μαῦρο, nici nu mă gândesc οὔτε κἂν σκέπτομαι, nici unu οὐδείς, οὐδὲ εἷς, nici de cum οὐδαμῶς, n'are nici un Dumnezeu δὲν ἔχει κανὲν νόημα, nici una nici două χωρὶς νὰ πῇ τίποτε, διὰ μιᾶς, a nu avea nici de unele δὲν ἔχει παρᾶ οὔτε διὰ καπνό.
nicicodată ἐπίῤ. οὐδέποτε.
Nicolaie (Sfântul), ἀ. μάστιξ (κοιν.).
nicoreață θ. Βοτ. ψευδαμκνίτης | πλ. ἀγαρικὸν κοχλιῶδες.
nicorete θ. πλ. Βοτ. τριχόλωμα.
nicoreți ἀ. πλ. Βοτ. κλιτότριχον.
nicotină θ. νικοτίνη, νικοτιανή.
nicovală θ. ἄκμων.
nigelariță θ. Βοτ. γλαύκιον.
nigeluță θ. ἴδε negrușcă.
nihilism οὐ. μηδενισμός.
nihilist ἀ. μηδενιστής.
nikel οὐ. νικέλλιον.
nikelà (a) ῥ. νικελλώνω.
nikelaj οὐ. ἐπινικέλλωμα.
nikelare, nikelat ἀφ. καὶ μετ. νικέλλωσις, νικελλωμένος.
nimăt οὐ. ραχία, ἀκανθοφράκτης.
nimb οὐ. ἅλως, κύκλος φωτεινός.
nime ἀντ. ἴδε nimeni.

nimeni ἀντ. οὐδείς, nimănui οὐδενί, asta nu e treaba nimănui αὐτό εἶναι δική μου δουλειά.
nimerì (**a**) ῥ. ἴδε nemeri.
nimfă θ. νύμφη.
nimic οὐ. τίποτε, nimic nou οὐδέν νεώτερον, mai nimic σχεδόν τίποτε, om de nimic οὐτιδανός | μηδέν | πλ. nimicuri μηδαμινότητες, a se ține de nimicuri χάνω τόν καιρόν μου μέ τό τίποτε. || ἐπίρ. nu e nimic δέν πρέχει τίποτε, pe nimic δι'ἐλάχιστα πράγματα.
nimica ἐπίρ. τίποτε, nimica toată ἀπολύτως τίποτε.
nimici (**a**) ῥ. ἐξουδενώνω, καταστρέφω. || a se nimici ἐκμηδενίζομαι.
nimicire, nimicit ἀφ. καί μετ. ἐκμηδένισις, ἐκμηδενισμένος.
nimicitor-oare ἐ. καταστρεπτικός. || οὐσ. καταστροφεύς.
nimicuĭci (**a**) ῥ. ἴδε nimici.
nimicnicie θ. μηδέν, μηδαμινότης || ματαιοφροσύνη.
nimiouicire θ. ἐκμηδενισμός.
ninoheză (**a**) ῥ. ἴδε necheză.
ningâu ἀ. Δεκέμβριος, χιονιάρης.
ninge (**a**) ῥ. χιονίζει, l'a nins de vreme πρωΐρως ἐκευκάνθη, par-că-i tot ninge și plouă εἶναι λυπημένος ὡσάν νά τοῦ ἔπεσαν ἔξω τά καράβια, nu-i ninge, nu-i plouă οὔτε ζέστη οὔτε κρύο δέν τοῦ κάμνει (φρ.).
ninsoare θ. χιών.
ninsoriu-e ἐ. χιονόλευκος.
niprală θ. Βοτ. θέρμος, λαθῦρι.
nisoai ἀντ. ἴδε nișteva.
nisoare ἀντ. ἴδε nișteva.
nisetru ἀ. Ζωολ. ἔλλοψ, μερτένι.
nișeșteà θ. ἄμυλον (ἀλεύρου).
nișinar ἀ. Ζωολ. μυωξός, μυσχίτης.
nisip οὐ. ἄμμος.
nisipariță θ. ἴδε vârlugă.
nisipi (**a**) ῥ. ψαμμίζω. || a se nisipi κονιοποιοῦμαι.
nisiperniță θ. ἀμμοδοχεῖον.
nisipiș οὐ. ἀμμοφυλακεῖον, ἀμμουδιά.
nisipos-oasă ἐ. ἀμμώδης.
nișteva ἀντ. τινές, κάποιοι.
nister οὐ. νυστέριον.
nit οὐ. κεφαλή καρφίου.
nitam-nisam ἐπίρ. ἴδε netam.
nițel-nițică ἐ. ὀλίγος.
nițelus ἐπίρ. ὀλίγον τι, λιγάκι.
nitrat οὐ. νιτροῦχον.
nitric-ă ἐ. νιτρικός.
nitros-oasă ἐ. νιτρώδης.
nitru οὐ. νίτρον.
nitui (**a**) ῥ. πλατύνω.
nivel οὐ. ἐπίπεδον.
nivelà (**a**) ῥ. ἰσοπεδώνω.
nivelare, nivelat ἀφ. καί μετ. ἰσοπέδωσις, ἰσοπεδωμένος.
nivelator ἀ. σταθμιστής, ἰσοπεδωτής.
nividi (**a**) ῥ. ἴδε nevedi.
nizam ἀ. στρατιώτης τοῦρκος.
uiznai ἐπίρ. ἐν τῇ φρ. a se face niznai κάμνω τόν ἀνήξερο.
noadă θ. οὐροπύγιον.
noajă θ. ὁμάς, ἀγέλη.
noapte θ. νύξ, e noapte ἐνύκτωσε, o noapte μία νυκτιά, peste noapte κατά τήν νύκτα, διαρκούσης τῆς νυκτός, de noapte, cu noapte în cap πρίν ἐξημερώσῃ, il apucă noaptea pe drum τόν ἔπιασε νύχτα στόν δρόμον, pasăre de noapte νυκτοπούλι, face noaptea zi și ziua noapte κοιμᾶται τήν ἡμέραν καί ἀγρυπνεῖ τήν νύκτα (φρ.).
noateu ἀ. ἁμνός ἤ πῶλος διετής. || οὐσ. μαλλίον μέλαν.
nobil-ă ἐ. καί οὐσ. εὐγενής.
nobiliar-ă ἐ. εὐγενικός.
nobilime θ. οἱ εὐγενεῖς, εὐγενολόγιον.
nobleță θ. εὐγένεια.
nocilă θ. Βοτ. λεπίδιον τῶν Ἀλπέων.
noctambul-ă οὐσ. νυκτοβάτης.
noctambulism οὐ. νυκτοβασία.
nocturn-ă ἐ. νυκτικός. || θ. νυκτωδία.
nod οὐ. κόμβος, nod cu laț θηλειά | γόγγυρος, πρῆσμα κορμοῦ δένδρου, lemn cu noduri ὀζώδες ξύλον | ὄζος, nodurile degetelor οἱ ὄζοι τῶν δακτύλων, nodul gâtului τό μῆλον τοῦ Ἀδάμ | a înghiți noduri ξεροκαταπίνω, i se pune un nod în gât ἔχει κόμβον στόν λαιμόν, mănâncă cu noduri ἤτρωγε καί τοῦ ἐστέκετο στόν λαιμόν, leagă paraoa cu zece noduri δένει τόν παρά εἰς δέκα κομπόδεματα (φρ.).
Nodea ἀ. ὁ Διάβολος.
nodos-oasă ἐ. ὀζώδης.
nodurar οὐ. ἴδε guritor.

nodurari ἀ. πλ. Βοτ. πολύγονον.
noduros-oasă ἐ. ὀζώδης | χονδροειδής (συνεκδ.). || θ. Βοτ. δακτυλίς.
noduţă θ. Βοτ. λευκόϊον θερινόν.
Noembrie ἀ. Νοέμβριος.
nogai ἀ. πλ. φυλὴ ταταρική.
nohot οὐ. ἴδε năut.
noi ἀντ. ἡμεῖς.
noian οὐ. ὠκεανὸς | ἔκτασις μεγάλη, ἄβυσσος (συνεκδ.).
noimă θ. ἔννοια, νόημα.
noiţă θ. λεύκη (ὀνύχων).
nojiţă θ. ἱμάς, σειρήτιον σανδάλου | ὅρμος, ὕσκλος, σειρητιοδόχη σανδάλου.
nomad-ă ἐ. καὶ οὐσ. νομαδικός, νομάς.
nomenclator ἀ. ὀνοματολόγος.
nomenclatură θ. ὀνοματολόγιον.
nominal-ă ἐ. ὀνομαστικός.
nominativ οὐ. ὀνομαστική.
nomol οὐ. ἴδε nămol.
nomocanon οὐ. νομοκάνων.
nonagenar ἀ. ἐννενηκοντούτης.
nonparel οὐ. Τυπ. λεπτὸς χαρακτήρ.
non-sens οὐ. παραλογισμός.
nopal οὐ. Βοτ. ἰνδοσυκῆ.
noptate (pe) ἐπίρ. πρὸς τὸ ἑσπέρας.
noptatic-ă ἐ. νυκτικός.
nopticioasă θ. Βοτ. ἑσπερίς.
noptiţă θ. Βοτ. νυκτοκαλλίς, ἰαλάπη.
noptos-oasă ἐ. ζοφώδης, σκοτεινός.
nor οὐ. νέφος, νεφέλη. nu e senin fără nori οὐρανὸς χωρὶς σύννεφα δὲν γίνεται. după nor vine şi senin κατόπιν ὀρόχης, αἰθρία (παρ.).
noră θ. νύμφη (ἐπὶ υἱῷ).
norcă θ. Ζωολ. ἐνυδρίς, καστόριον.
Nord οὐ. Βορρᾶς.
nordic-ă ἐ. βόρειος.
norea θ. Βοτ. ἴδε noptiţă.
normă θ. κανών, μέτρον, ἀρχή.
normal-ă ἐ. κανονικός, φυσιολογικός, şcoală normală διδασκαλεῖον.
normalist ἀ. μαθητὴς διδασκαλείου.
noroc οὐ. τύχη. norocul tău aşa e αὐτὸ εἶναι τῆς τύχης σου, a aveà noroc εἶμαι τυχηρός, fără noroc ἄτυχος, a da norocului cu piciorul σκουντῶ τὴν τύχην μου μὲ τὸ ποδάρι, a fi cu noroc φέρω εὐτυχίαν, cum o vrea norocul εἰς τὴν τύχην, noroc că v'aţi gândit la mine καλὰ ποῦ μὲ ἐσκέφθητε, bată-l norocu καλονάχῃ!
norocire θ. εὐτυχία.
norocit-ă ἐ. εὐτυχής, τυχηρός.
norocos-oasă ἐ. τυχηρός.
norod οὐ. λαός, πλῆθος, ὄχλος.
noroios-oasă ἐ. βορβορώδης.
noroiu οὐ. βορβορος, λάσπη, scos din noroiu ξελασπωμένος (συνεκδ.), fuge de ploaie şi dă de noroiu ἀπὸ τῆς Σκύλλης πίπτει εἰς τὴν Χάρυβδιν (παρ.).
noros-oasă ἐ. συννεφώδης.
norvegian-ă ἐ. καὶ οὐσ. νορβηγικός, Νορβηγός.
nostalgic-ă ἐ. νοσταλγικός.
nostalgie θ. νοσταλγία.
nostim-ă ἐ. χαρίεις, νόστιμος, ἀλλόκοτος, παράδοξος. nostim eşti! παράδοξος εἶσαι!
nostimadă θ. νοστιμάδα.
nostru-noastră ἐ. ἡμῶν, fratele nostru ὁ ἀδελφός μας, mamele noastre αἱ μητέρες μας. || ἀντ. ἡμέτερος, ai noştri οἱ ἡμέτεροι.
not οὐ. κολύμβημα.
notă θ. σημείωσις, ἔκθεσις, ἔγγραφον διπλωματικὸν | Μουσ. φθογγόσημον.
notà (a) ῥ. σημειώνω.
notabil-ă ἐ. ἀξιοσημείωτος. || οὐσ. προύχων, ἐπίσημος.
notabilitate θ. ἐπισημότης.
notar ἀ. συμβολαιογράφος, notar de sat γραμματεὺς ἀγροτικοῦ δήμου.
notare θ. σημείωσις.
notarial-ă ἐ. συμβολαιογραφικός.
notariat-ă ἐ. συμβολαιογραφημένος. || οὐ. συμβολαιογραφεῖον.
notat μετ. σημειωμένος.
notaţi(un)e θ. σημείωσις.
notătoare θ. Βοτ. ποταμογείτων.
notifică (a) ῥ. γνωστοποιῶ, δηλοποιῶ.
notificare, notificat ἀφ. καὶ μετ. γνωστοποίησις, γνωστοποιημένος.
notificaţi(un)e θ. γνωστοποίησις.
notiţă θ. σημείωμα.
noţiune θ. γνῶσις, γνώρισις.
notorietate θ. αὐτόγνωστον, πρόδηλον.
notoriu-e ἐ. πρόδηλος, φανερός.
nototă θ. Βοτ. λυκοπόδιον.
nou-ă ἐ. νέος. de anul nou τὴν ἡμέραν τοῦ νέου ἔτους | καινουργής, haină

nouă καινουργές ἔνδυμα | πρόσφατος, carte nouă βιβλίον νεωστι ἐκδοθέν | πρωτόπειρος, lucrător nou ἐργάτης πρωτόπειρος. || ἐπίρ. ce mai nou? τί νέον: nou născut νεογέννητος, nou-nouț ὁλοκαίνουργιος.

nouă ἀριθ. ἐννέα, nouă-spre-zece δέκα ἐννέα, nouă-zeci ἐννενήκοντα. al noulea, a nouă ὁ ἔννατος, ἡ ἐννάτη. al nouzecelea ὁ ἐννενηκοστός.

nouă ἀντ. ἡμῖν.

nour οὐ. ἴδε nor.

nourà (**a**) ῥ. ἴδε innorà.

nourat-ă ἐ. συννεφώδης.

noutate θ. νεωτερισμός. magazin de noutăți κατάστημα νεωτερισμῶν | εἴδησις, νέον τῆς ἡμέρας.

novac ἀ. γίγας. κολοσσός.

novaţiune θ. ἀνακαινισμὸς | Νομ. ἀνανέωσις.

novator ἀ. νεωτεριστής, καινοτόμος.

Novele θ. πλ. Νομ. Νεαραί.

novice ἐ. καὶ οὐσ. ἀρχάριος.

noviciat οὐ. δοκιμασία.

novitale θ. πλ. εἰδήσεις, νέα τῆς ἡμέρας.

nu ἐπίρ. ὄχι, cum de nu! πῶς ὄχι!

nuanţă θ. ποικιλόχροια, χροιά.

nuanţà (**a**) ῥ. διαποικίλλω.

nuanţare, nuanţat ἀφ. καὶ μετ. διαποίκιλσις, διαποικιλμένος.

nubil-ă ἐ. ἐπίγαμος.

nubilitate θ. ἐπίγαμον.

nuc ἀ. Βοτ. καρυά.

nucă θ. κάρυον, se potriveşte ca nuca în perete ταιριάζει σὰν τὴν μυίγα μέσα στὸ γάλα | nucă de stejar κάρυον δρυός, γάλλιον | nucă genunchiului ἐπιγονατὶς | bate nucile până nu pică frunza κτύπα τὸ σίδερο ὅσῳ εἶναι ζεστὸ (παρ.).

nucet οὐ. καρυών.

nucos-oasă ἐ. ἐκφυματώδης.

nucşoară θ. μοσχοκάρυον | Ζωολ. φοινικόουρος.

nucuşoară θ. Βοτ. ἴδε clocotiş.

nud-ă ἐ. γυμνός. || οὐ. γυμνόν, γυμνότης.

nuditate θ. γυμνότης.

nueà θ. κλάδος μακρὸς καὶ λεπτός, βέργα, gard de nuele γέρρον, φραγμὸς | ξυλιά, a da nuele ξυλίζω.

nufăr ἀ. Βοτ. νυμφαία, nufăr alb λευκονυμφαία.

nul-ă ἐ. ἄκυρος. || θ. μηδέν, μηδενικόν.

nulitate θ. ἀκυρότης | μηδενικόν.

numai ἐπίρ. μόνον, numai auzind ἀκούων μόνον, nu numai ὄχι μόνον. numai eu μόνος ἐγώ, era numai o apă ἦτο διάβροχος, numai cât μόνον, numai decât ἀμέσως. afară numai dacă ἐκτὸς ἐάν.

număr οὐ. ἀριθμός, număr singular ἑνικὸς ἀριθμός, ca număr ἀριθμητικῶς | ἀριθμὸς ἐφημερίδος | număr de ordine κατὰ συνέχειαν ἀριθμός, a însemnà cu un număr καταριθμῶ.

numărà (**a**) ῥ. ἀριθμῶ, μετρῶ. || a se numărà ἀριθμοῦμαι.

numărare, numărat ἀφ., καὶ μετ. ἀρίθμησις. ἠριθμημένος.

numărătoare θ. πληρωμὴ | κατάθεσις πληρωμῆς | ἀπαρίθμησις.

numărător ἀ. Ἀριθμ. ἀριθμητής.

nume οὐ. ὄνομα, nume de botez ἐπώνυμον, a zice pe nume ἐξονομάζω, pentru numele lui Dumnezeu δι' ὄνομα Θεοῦ | ὄνομα οὐσιαστικὸν | φήμη, ὑπόληψις, a avea nume rău χαίρω κακῆς φήμης, i-a eşit nume rău ἔβγαλε κακὸ ὄνομα, l'a luat în nume de bine τὸν πῆρε ἀπὸ καλὸ μάτι, cu nume bun εὐφήμως γνωστός.

numeral-ă ἐ. ἀριθμητικός.

numerar οὐ. χρηματικόν, χρῆμα.

numeraţi(un)e θ. ἀρίθμησις.

numeric-ă ἐ. ἀριθμητικός.

numeros-oasă ἐ. πολυάριθμος.

numerotà (**a**) ῥ. καταριθμῶ.

numerotare, numerotat ἀφ. καὶ μετ. καταρίθμησις, κατηριθμημένος.

numeruş οὐ. φυλακτόν.

numì (**a**) ῥ. ὀνομάζω, καλῶ | διορίζω. || a se numì ὀνομάζομαι.

numire ἀφ. προσφώνησις, κλῆσις. || θ. ὀνομασία | διορισμός.

numismat ἀ. νομισματολόγος.

numismatic-ă ἐ. νομισματικός. || θ. νομισματολογία.

numit μετ. ὠνομασμένος.

numitor ἀ. παρονομαστής.

nun ἀ. παράνυμφος, κουμπάρος.

nunciatură θ. παπικὴ πρεσβεία.

nunciu ἀ. πρέσβυς πάπα.

nuneà θ. φακὸς προσώπου, ἐλήα.

nunească θ. χορὸς τῶν παρανύμφων.
nuntă θ. γάμος. daruri de nuntă γαμήλια δῶρα, a jucă la două nunți μὲ ἕνα σμπάρο δυὸ τρυγόνια, a mâncat la nunta dracului εἶναι σπανός.
nunțaș ἀ. κεκλημένος εἰς γάμον.
nunti (a) ῥ. ἑορτάζω γάμον. ‖ a se nunti νυμφεύομαι.
nuntire, nuntit ἀφ. νύμφευσις, νυμφευμένος.
nuntitor-oare ἐ. γαμήλιος.
nupțial-ă ἐ. νυμφικός.
nurcă θ. ἴδε norcă.
nuri ἀ. πλ. χάριτες, θελγητρα, cu nuri εὐνοϊκός.
nurliu-e ἐ. χαρίεις, θελκτικός.
nutreț οὐ. φορβή.
nutri (a) ῥ. τρέφω. ‖ a se nutri τρέφομαι.
nutriment οὐ. τροφή.
nutrire, nutrit ἀφ. καὶ μετ. θρέψις, θρεμμένος.
nutriți-un-e θ. θρέψις.
nutritiv-ă ἐ. θρεπτικός.
nuvelă θ. διήγημα.
nuvelist ἀ. διηγηματογράφος.

O

O ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου προφέρεται ὡς τὸ ο.
o! ἐπιφ. ὤ!
o ἀντ. προσ. ἐκείνην, am bătut-o τὴν ἔδειρα. ‖ ἀόρ. ἄρθ. o femeie γυνή τις.
o λαϊκ. ἀντὶ τοῦ voiu, va, când o fi ὅταν θὰ ἦναι, o să fac θὰ κάμω, o fi εἶναι δυνατόν.
oacheș-ă ἐ. μελαγχροινὸς | μελανόφρυς.
oaie θ. ἀμνάς, a păzi oile φυλάττω πρόβατα, prea e de oaie ὑπερέβη τὰ ὅρια, o face de oaie τὸ παρακάνει | Ζωολ. oaia morților μικρὸς ἀσκάλωψ, μπεκασίνι.
oajde θ. πλ. λωρία.
oală θ. βίκος, γυάλα, χύτρα, a plăti oalele sparte πληρώνω τὰ σπασμένα πιάτα, a dat oala în foc χύθηκε ἡ χύτρα στὴν φωτιά, a lua ca din oală λαμβάνω εὐκόλως, nu-ți băga nasul unde nu ți fierbe oala μὴ φυτρώνης ἐκεῖ ποῦ δὲν σὲ σπέρνουν, s'a făcut oale și ulcioare ἔγινε γυαλιὰ καρφιά, i s'a spart oala ἀπέθανε, par-că e fiert în oală εἶναι ἰσχνός, εἶναι σὰν βρασμένος | ὑδρία.
oamăt οὐ. πλῆθος, πληθύς.
oară θ. φορά, pentru ultima oară διὰ τελευταίαν φοράν, bună oară καλὴ ὥρα, ἐπὶ παραδ. adesea ori συχνά, de atâtea ori τοσάκις, une ori ἔνιοτε.
oarbă θ. φυγή, la oarba! la oarba! ὁ σώζων ἑαυτόν, σωθήτω.
oardă θ. ὀρδή.
oare θ. πλ. πτηνὰ κατοικίδια.
oare ἐπίρ. ἄραγε, va veni oare? θὰ ἔλθῃ ἄραγε; oare când ἄλλοτε, oare care τις, κάποιος, oare cum πως, κάπως.
oarzăn-ă ἐ. πρόωρος, πρώϊμος.
oaspe te ἀ. ξένος, κεκλημένος.
oaste θ. στρατός, oaste în leafă τακτικὸς στρατός, oaste în strânsuri, în dobândă στρατὸς συνηγερμένος ἐν καιρῷ πολέμου.
oază θ. βάσις.
obadă θ. σῶτρον, ἄψις | πλ. obezi ἀλύσσεις, δεσμά.
obahtă θ. φυλακή, φυλακεῖον.
obârșie θ. πηγὴ (ποταμοῦ) | κοιλάς, obârsia munților κοιλὰς ἐν μέσῳ ὀρέων πηγή, ἀρχὴ (συνεκδ.).
obcină θ. κορυφὴ βουνοσειρᾶς χρησιμεύουσα ὡς ὅριον.
obedă (a) ῥ. σωτρώνω τροχόν.
obelisc οὐ. ὀβελίσκος.
obezitate θ. παχυσαρκία.
obială θ. προπόδιον, ποδείλημα σανδαλοφόρου | κλινοσκέπασμα, ἴδε oghială.
obiceiu οὐ. συνήθεια, ἔθιμον, obiceiu străbun προγονικὸν ἔθιμον, drept statornicit prin obiceiu τὸ κατ' ἔθιμον δίκαιον, obiceiuri copilărești παιδικαὶ συνήθειαι ἕξις. ‖ ἐπίρ. de obiceiu συνήθως, din obiceiu ἐκ συνηθείας, ca de obiceiu ὡς συνήθως.
obicinuelnic-ă ἐ. συνήθης.
obicinui (a) ῥ. συνηθίζω, ἔχω τὴν συνήθειαν. ‖ a se obicinui λαμβάνω τὴν συνήθειαν, συνηθίζω, m'am obicinuit la muncă συνήθισα νὰ ἐργάζωμαι, a se obicinui rău κακοσυνηθίζω, vorba nu

se obicinueşte ὁ λόγος δὲν εἶναι ἐν χρήσει.
obicinuinţă θ. συνήθεια.
obicinuire ἀφ. προσοικείωσις. || θ. συνήθεια.
obicinuit μετ. συνηθισμένος. || ἐ. συνήθης. || ἐ. συνήθως ἐν χρήσει, κοινός. || ἐπίρ. κοινῶς, συνήθως.
obidă θ. βαθεῖα λύπη.
obidi (a) ῥ. λυπῶ. || a se obidi λυποῦμαι.
obidit μετ. λυπημένος. || ἐ. βαρυπενθής.
obidos-oasă ἐ. εὐαίσθητος.
obiect οὐ. ἀντικείμενον, ὑπόθεσις, σκοπός.
obiectà (a) ῥ. ἀντιτείνω, ἀντιλέγω.
obiectare, obiectat ἀφ. καὶ μετ. ἀντίρρησις, ἀντειρημένος.
obiecţiune θ. ἀντίφασις, ἀντιλογία.
obiectiv-ă ἐ. ἀντικειμενικός, πραγματικός. || ἐπίρ. πραγματικῶς. || οὐ. Ὀπτ. ἀντοφθάλμιος φακός.
obiectivitate θ. αὐθυπαρξία, ἀντικειμενικότης
obielos-oasă ἐ. ρακένδυτος.
obijduì (a) ῥ. καταδυναστεύω, καταθλίβω, συκοφαντῶ | ὑβρίζω.
obijduire, obijduit ἀφ. καὶ μετ. καταδυνάστευσις, καταδυναστευμένος.
obişnui (a) ῥ. ἴδε obicinui.
objurgaţi un e θ. ὀνειδισμός, ἐπιτίμησις.
oblădui (a) ῥ. κυβερνῶ, διαχειρίζομαι.
oblăduire, oblăduit ἀφ. καὶ μετ. διαχείρισις, διαχειρισμένος.
oblăduitor ἀ. κυβερνήτης, ἄρχων.
oblânc οὐ. ἀψὶς ἀστράβης (ἐφιππίου).
obleagă θ. νεατή.
oblì (a) ῥ. ἐπιπεδώνω, ἐξισώνω.
obliă (a) ῥ. ἴδε oblì.
oblic-ă ἐ. λοξός. a merge oblic λοξοδρομῶ. || ἐπίρ. λοξῶς.
oblicì (a) ῥ. ἀνακαλύπτω.
oblicitate θ. πλαγιότης, λοξότης.
obligă θ. συναλλαγματική, τράτα.
obligà (a) ῥ. ὑποχρεώνω. || a se obligà ὑποχρεώνομαι.
obligare, obligat ἀφ. καὶ μετ. ὑποχρέωσις, ὑποχρεωμένος.
obligatar ἀ. ὁμολογιοῦχος.
obligaţi un e θ. ὑποχρέωσις.
obligativitate θ. ὑποχρεωτικότης.
obligatoriu-e ἐ. ὑποχρεωτικός.
obligeană θ. Βοτ. κύπειρις.
oblire, oblit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιπέδωσις, ἐπιπεδωμένος.
obliterà (a) ῥ. φράττω, ἐξαλείφω.
obliterare, obliterat ἀφ. καὶ μετ. φράξις, φραγμένος.
oblojeală θ. σπληνίον, κατάπλασμα.
obloji (a) ῥ. ἐπιδέω, πλύνω πληγὴν | ἐφαρμόζω κατάπλασμα | περιτυλίσσω θερμῶς, ἐγκορδυλῶ, κουκουλώνω. || a se obloji ἐγκορδυλοῦμαι.
oblojire oblojit ἀφ. καὶ μετ. ἐπίδεσις, ἐπιδεμένος.
oblon οὐ. κλεισία, παραθυρόφυλλον, ἐξωθυρόφυλλον, κανάτι | θυρὶς ἁμάξης.
oblong-ă ἐ. ἐπιμήκης.
obloni (a) ῥ. καταβιβάζω, κλείω τὰ παραθυρόφυλλα.
oblu οὐ. μακρὰ ρυκάνη, πλάνη.
oblu-ă ἐ. εὐθύς, ἐπίπεδος, ὁμαλός. mers oblu βάδισμα τακτικόν. || ἐπίρ. εὐθέως.
obod οὐ. στεφάνη μύλης.
obol οὐ. ὀβολός.
obor οὐ. περίβολος ἐξοχικοῦ οἴκου | σηκός, περίβολος ζώων | ἀγορὰ δημητριακῶν, ζώων, a se tocmì ca la uşa oborului κάμνω ἐβραΐϊκα παζάρια (φρ.).
obor οὐ. σχοινίον εἰς ὃ προσαρμόζονται οἱ μόλυβδοι τοῦ πεζοβόλου.
oborel οὐ. περίβολος μικρός.
obori (a) ῥ. καταβάλλω, κρημνίζω, κατακρημνίζω.
oborit μετ. κρημνισμένος.
oboroacă θ. ἴδε oboroc, coase la oboroace ρογχάζει | μεγάλη ποσότης (συνεκδ.).
oboroc οὐ. ἴδε obroc.
oboseală θ. κάματος, κόπωσις.
obosi (a) ῥ. κουράζω. || a se obosi κουράζομαι, βαρύνομαι.
obosire, obosit ἀφ. καὶ μετ. κούρασις, κουρασμένος.
obositor-oare ἐ. κοπιώδης.
obraţ οὐ. περίβολος, φραγμὸς | μέτρον μήκους 90 μέτρων.
obraz ἀ. (πλ. obraji) πρόσωπον, ὄψις, a da pe obraz ψιμμυθιώνομαι, βάφομαι, a zice în obraz λέγω κατὰ πρόσωπον, nu-i de obrazul tău δὲν εἶναι διὰ τὰ μοῦτρα σου, e gros de obraz ἔχει μοῦτρα ξετσίπωτα, a face cuivà pe obraz μεταχειρίζομαι κατὰ τὴν

ἀξίαν του, obrazul subțire cu cheltuială se ține ὅποιος θέλει τὰ καλὰ πρέπει νὰ τὰ πληρώνῃ, n'are, este fără obraz δὲν ἔχει ἐντροπήν, are obraz să vorbească ἔχει μοῦτρα καὶ μιλεῖ, a luà obraz παίρνω πρόσωπον, a face cuivà de obraz θέτω τινὰ εἰς τὴν θέσιν του, să-ți fie în obraz! δὲν ἐντρέπεσαι! | Βοτ. obrazu fetei χορέοψις | πλ. παρειαί. || οὐ. (πλ obraze), obraze bisericești ἐκκλησιαστικαὶ προσωπικότητες obraz subțire ὑψηλὸν πρόσωπον | κοινωνικὴ θέσις. || πλ. obrazuri θρόνον, σχεδιογραφήματα ὑφάσματος, πλουμίδια, a face obrazuri ἐμποικίλλω.

obrază θ. παρώπιον (ἵππου).

obrăzar οὐ. προσωπίς.

obrăznic-ă ἐ. προπετής.

obrăzniceşte ἐπίρ. προπετῶς.

obrăznici (a se) ῥ. αὐθαδιάζω, γίνομαι προπετής.

obrăznicie θ. προπέτεια, αὐθάδεια.

obreajă θ. πλατεῖα δερματίνη ζώνη.

obrejă θ. λοφοπέδιον | τετράγωνον ἁλιευτικὸν δίκτυον, ἴδε orie.

obricariță θ. ταγὴ (τροφὴ) ἡμερησία ἵππου, i-a tăiat din obricariță τοῦ ἔκοψε τὴν μύτη (φρ.).

obrinteală θ. φλόγωσις πληγῆς.

obrinti (a se) ῥ. φλογίζομαι.

obrintire, obrintit ἀφ. καὶ μετ. φλόγωσις, φλογισμένος.

obroc οὐ. μέδιος, a pune lumina sub obroc κρύπτω τὴν ἀλήθειαν.

obrooi (a) ῥ. μαγεύω, προλέγω τὰ μέλλοντα.

obrocire, obrocit ἀφ. καὶ μετ. μάγευσις, μαγευμένος.

obscen-ă ἐ. αἰσχρός, ἀνήθικος.

obscenitate θ. αἰσχρότης, αἰσχρουργία.

obscur-ă ἐ. σκοτεινός.

obscurantism οὐ. μισοπαιδεία.

obscuritate θ. σκότος, σκοτία.

obsecrațiune θ. Ἐκκλ. ἐπίκλησις.

obsedă (a) ῥ. στενοχωρῶ, ἐνοχλῶ.

obsedare, obsedat ἀφ. καὶ μετ. στενοχώρησις, στενοχωρημένος.

observà (a) ῥ. φυλάττω, τηρῶ, παρατηρῶ, ἐπισκοπῶ, σημειώνω, ἐπιπλήττω.

observare, observat ἀφ. καὶ μετ. παρατήρησις, παρατηρημένος.

observați|une θ. παρατήρησις, ἐπιτήρησις, τήρησις, ὑποσημείωσις, ἐπιπληξις.

observator-oare ἐ. παρατηρητής, ἡ. παρατηρητικός. || φύλαξ.

observatoriu οὐ. ἀστεροσκοπεῖον.

obsesiune θ. δαιμονοβλάβεια, παρενόχλησις.

obsigă θ. Βοτ. βάτιον, ἀγριοβρώμη.

obstacol οὐ. ἐμπόδιον, δυσκολία, κώλυμα, πρόσκομμα.

obște θ. πληθύς, δημόσιον | λαός. || ἐπίρ. deobște, indeobște παρὰ πάντων, γενικῶς.

obștesc-ească ἐ. δημόσιος, κοινός, γενικός, și-a dat obștescul sfârșit ἔλαβε τὸ κοινὸν τέλος.

obștește ἐπίρ. γενικῶς, κοινῶς.

obstetrică θ. μαιευτική.

obstetrical-ă ἐ μαιευτικός.

obști (a) ῥ. διαφημίζω, κοινολογῶ, διαδίδω. || a se obști δημοσιώνομαι.

obștire θ. διαφήμισις, κοινολόγησις.

obstinà (a se) ῥ. ἰσχυρογνωμονῶ.

obstinațiune θ. ἰσχυρογνωμοσύνη, πεῖσμα.

obstrucționism οὐ. κωλυσιεργία.

obstrucționist ἐ. καὶ οὐσ. κωλυσιεργός.

obstrucți(un)e θ. ἔμφραξις, ἀπόφραξις, ἀπόκλεισις | κωλυσιεργία.

obtențiune θ. ἐπιτυχία, ἀπόκτησις.

obține (a) ῥ. ἐπιτυγχάνω, λαμβάνω, ἀποκτῶ.

obținere, obținut ἀφ. καὶ μετ. ἀπόκτησις, ἀποκτημένος.

obtuz-ă ἐ. ἀμβλύς.

obuz οὐ. βλμος, μύδρος, βεῖς.

obuzier οὐ. βεῖδοβόλον.

ocà θ. ὀκᾶ, a prinde cu ocaoa mică συλλαμβάνω ἀπ' αὐτοφώρῳ.

ocă θ. ἴδε ocà.

ocăcăi (a) ῥ. κοάζω.

ocăcăit οὐ. κοασμός.

ocară θ. ὕβρις, προσβολή, vorbe de ocară λοιδορία, ἐπιτίμησις, m'a făcut de ocară μὲ ὠνείδισε.

ocări (a) ῥ. ὑβρίζω, λοιδορῶ. || a se ocări ἀλληλοϋβρίζομαι.

ocărire, ocărit ἀφ. καὶ μετ. λοιδόρησις, λοιδορημένος.

ocăritor-oare ἐ. ἐνειδιστικός, ὑβριστικός, προσβλητικός.

ocârmui a ῥ. κυβερνῶ.
ocârmuire, ocârmuit ἀφ. καὶ μετ. κυβερνησις. κυβερνημένος.
ocârmuitor ἀ. κυβερνήτης, διοικητής, νομάρχης.
ocarnic-ă ἐ. ἀξιοκατάκριτος.
ocazionâ a ῥ. προξενῶ.
ocazional-ă ἐ. τυχαῖος.
ocazi un e θ. εὐκαιρία, περίστασις, ἀφορμή.
occident οὐ. δύσις.
occidental-ă ἐ. δυτικός.
ocean οὐ. ὠκεανός.
oceanic-ă ἐ. ὠκεάνιος.
ochelă θ. Ναυτ. ὀφθαλμίδιον.
ochelar ἀ. Βοτ. σταυροφόρον.
ochelari ἀ. πλ. παρώπια ἵππου | διόπτραι, ὁμματοϋάλια.
ocheşele θ. Βοτ. ἴδε văzdoage.
ochi (a) ῥ. ἐκφθαλμῶ, στραβοκυττάζω, amicul o ochise ὁ φίλος τὴν ἔβαλε στὸ μάτι | σημαδεύω | κρυφοκυττάζω.
ochiadă θ. ἔλεμμα, ματιά.
ochian οὐ. διόπτρα, τηλεσκόπιον.
ochianâ θ. ἴδε ochian | Ζωολ. ἐρυθρῖνος, μπαρμπούνι.
ochiat-ă ἐ. φατνιώδης, κυτταρώδης, διάτρητος.
ochilă ἀ. κύκλωψ.
ochincele θ. πλ. Βοτ. κενταύριον.
ochios-oasă ἐ. μεγαλόφθαλμος, ἐοῶσις.
ochire ἀφ. σημάδευσις. | θ. ἔλεμμα, ματιά.
ochişor ἀ. ὑποκ. τοῦ ochiu.
ochit μετ. σημαδευμένος.
ochiu ἀ. (πλ. ochi) ὀφθαλμός, ochi negri μαῦρα μάτια, ochi căprii μάτια κατσανά, ochi de vultur ἀέτειον ἔλεμμα, ochi tăiaţi κόμμένα μάτια, ochi căzuţi în cap μάτια τραβηγμένα, ochi de drac μάτια διαβολεμένα, πονηρά, doctor de ochi ὀφθαλμίατρος, a deschide ochii ἀνοίγω τὰ μάτια, προσέχω, a închis ochii ἔκλεισε τὰ μάτια, ἀπέθανε, cu ochii închişi μὲ κλειστὰ μάτια, μὲ ἐμπιστοσύνην, a pune ochi pe ἔβαλε στὸ μάτι, a mânca cu ochi κατατρώγω διὰ τῶν ἐλεμμάτων, i se scurg ochii după... τρέχουν τὰ σάλια του διὰ... îi joacă ochii în cap παίζουν τὰ μάτια του, a da ochii peste cap στρέφω πρὸς τὰ ἄνω τοὺς ὀφθαλμούς, a scoate ochii pentru cevà ἐπιπλήττω ἐχρέως, ἐπιτιμῶ τινα, a da ochi cu.... συναντῶμαι μετὰ... a luà ochii ἐκθαμβόνω, a luà la ochi ἐπιβλέπω, a fi cu ochii la ἐπιτηρῶ. a vedeà cu ochi buni βλέπω μὲ καλὸ μάτι, bate la ochi κτυπᾶ στὰ μάτια, sare în ochi εἶναι ὀφθαλμοφανές, a da ochii în gene ἀποκοιμῶμαι, a unge ochii cuivà ῥίχνω σκόνιν στὰ μάτια, a clipi din ochi ἀλλωπίζω, μισοκλείω τὰ μάτια, cât ai clipi din ochi ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, a face cu ochiu νεύω, γνέφω, ῥίχνω ματιάς, a face ochi dulci κάμνω τὰ γλυκὰ μάτια, de ochii lumii διὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου, văzând cu ochii ὀφθαλμοφανῶς. a fi cu ochii în patru ἔχω τὰ μάτια τέσσαρα, a spune verde în ochi λέγω κατὰ πρόσωπον, e cu ochi şi cu sprincene εἶναι ὁλοφάνερον, mi-e ca sarea în ochi τὸν ἀποστρέφομαι, cât se poate vedeà cu ochii ἕως ἐκεῖ ποῦ βλέπουν τὰ μάτια, ochii ce nu se văd se uită μάτια ποῦ δὲν βλέποντα: γρήγορα λησμονοῦνται, între patru ochi ἀναμεταξύ μας, plin ochiu cu ochiu γεμάτο ἕως τὸν λαιμὸ | ochiu de găină μεσοδακτύλιος τύλος | ἀριθμὸς παιγνιοχάρτου, zece ochi de pică δεκάρι τῆς πίκας. || οὐ. (πλ. ochiuri) ὄαλος παραθύρου | ἄμμα (μάτι), ochiuri de plasă μάτια πλεγματοῦ, δακτύλιος ἁλύσσεως | πομφόλυξ ζωμοῦ | πλ. αὐγὰ μάτια · φατνίον κυψέλης | διάφασις (δάσους) | ποταμοστρόβιλος | βλάστη δένδρου | ochiul podului παράθυρον στέγης | ochiu de caşte καφάκιον τυπογράφου | Βοτ. ochiul boului ἐλένιον, μαργαρίτα, ochiul lupului κύνωψ, ochiu mâţei ἔχιον, ochiu şarpelui μυοσωτίς, ochiu soarelui ἡλιοτρόπιον | Ζωολ. ochiu boului προχίλος, τρυποκάρυλον, ochiu păunului ταὼφθαλμος | Ὀρυκτ. ochiu pisicei ἀχάτης. || ἐπίρ. πλήρης. umplù ochiul paharele ἐπλήρωσε τὰ ποτήρια μέχρι στεφάνης.
ochiuleţ οὐ. ὀφθαλμίσκος.
ocinâ θ. κληρονομιά, πατρικὴ γῆ, μοῖρα.
ocnă θ. μεταλλεῖον, ὀρυχεῖον, ocnă de

sare ἁλατωρυχεῖον | καταναγκαστικὰ ἔργα, δεσμά.
ocnaș ὰ. μεταλλωρύχος | κατάδικος.
ocniță θ. ἔμφωτον, κόγχη. θυρὶς εἰς τὸ ἄνω μέρος κτιστῆς θερμάστρας, χηβάδα.
ocol οὐ. περίβολος, φράγή. ocol de vite μάνδρα | περιφέρεια. judecător de ocol δικαστὴς τμήματος πόλεως | γῦρος, a da ocol casei περιφέρομαι πέριξ τῆς οἰκίας | τμῆμα | στροφή, ἑλιγμός, a face ocoluri ζητῶ νὰ ὑπεκφύγω, fără ocol παστρικά, ξάστερα.
ocolaș ὰ. κάτοικος περιφερείας | ἔπαρχος.
ocoli (a) ῥ. περιέρχομαι | περιβάλλω, περιζωννύω | ἀποφεύγω | ὑπεκφεύγω, λοξοδρομῶ, nu ocoli atâta μὴ τὰ παρωμακράζῃς, l'a ocolit bine καλὰ τὸν ἔ ιασε (φρ.).
ocolire ἀφ. λοξοδρόμησις. || θ. γῦρος, λοξοδρομία, ἑλιγμός.
ocoliș οὐ. λοξοδρομία, ἑλιγμός.
ocolit μετ. λοξοδρομημένος.
ocolitură θ. ἴδε ocolire.
ocroti (a) ῥ. προστατεύω, ὑπερασπίζω.
ocrotire, ocrotit ἀφ. καὶ μετ. προστάτευσις, προστατευμένος.
ocrotitor-oare οὐσ. προστάτης.
ocru οὐ. ὤχρα.
octaedru οὐ. ὀκτάεδρον.
octavă θ. Μουσ. ὀκτάφωνον, κλίμαξ.
octofor ὰ. φορειοφόρος Ῥωμαίων. || οὐ. ὀκτώφορος, φορεῖον.
octogenar-ă οὐσ. ἐγδοηκοντούτης.
octogon-ă ἐ. ὀκτάγωνος. || οὐ. ὀκτάγωνον.
octoih οὐ. ὀκτώηχος.
Octomvrie ὰ Ὀκτώβριος.
ocular-ă ἐ. ὀφθαλμικός. || οὐ. Ὀπτ. προσοφθάλμιος φακός.
oculist ὰ. ὀφθαλμολόγος.
oculț-ă ἐ. κρύφιος, λαθραῖος.
ocupă (a) ῥ. καταλαμβάνω, κατέχω. || a se ocupă ἐνασχολοῦμαι.
ocupant-ă ἐ. κάτοχος.
ocupare, ocupat ἀφ. καὶ μετ. κατάληψις, κατειλημμένος.
ocupați(un)e θ. κατοχή | ἐνασχόλησις.
ocurență θ. εὐκαιρία, περίστασις.
odă θ. ᾠδή.
odagaciu οὐ. ξύλον ἁλόης | κέθρον.
odagiu ὰ. ἴδε odăiaș | ὑπηρέτης ποιμένος.
odăiaș ὰ. ὑπηρέτης γραφείου. δικαστηρίου.
odaie θ. δωμάτιον. odaie de culcare κοιτών, odaie de primire αἴθουσα ὑποδοχῆς, odaie de lucru γραφεῖον, σπουδαστήριον | μάνδρα (ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ) | καταφύγιον ἀνθρώπων ἐν τῇ ἐξοχῇ | χωρίδιον εἰλώτων | στρατῶν.
odăiță θ. ὑποκ. τοῦ odaie.
odăjdii θ. πλ. ἱερὰ ἄμφια.
odaliscă θ. ὀδαλίσκη.
odăr ! ἐπιφ. ἐμπρός !
odată ἐπίρ. ποτέ, a fost odată μιὰ φορὰ καὶ ἕνα καιρό. deodată διὰ μιᾶς, câte odată ἐνίοτε, niciodată οὐδέποτε, odată cu capul ποτέ.
odgon οὐ. καλώδιον | ὁρμιστηρία, σχοινίον δ.' ἅρμεν βαρῶν | ζευκτηρία, σχοινίον συγκρατοῦν ζεῦγος βοῶν | ἀρχαῖον μέτρον εἴκοσι πήχεων μήκους.
odihnă θ. ἀνάπαυσις, a se da odihnei ἀναπαύομαι | ἡσυχία.
odihni (a) ῥ. ἀναπαύω, Dumnezeu să-l odihnească ἀναπαύσοι αὐτὸν ὁ Κύριος, aci odihnește ἐνταῦθα κεῖται. || a se odihni ἀναπαύομαι, κοιμῶμαι, ἡσυχάζω.
odihnire, odihnit ἀφ. καὶ μετ. ἀνάπαυσις, ἀναπαυμένος.
odihnitor-oare ἐ. ἀναπαυτικός.
odinioară ἐπίρ. ἄλλοτε, ἴδε adineaori.
odios-oasă ἐ. ἀπεχθής, μισητός.
odisee θ. ὀδύσσεια.
odoare θ. ὀσμή.
odobaie θ. μόργος. θέρηγνον. ἁμάξα πρὸς μεταφορὰν τῶν ἡμιωνιῶν.
odobeală θ. εἱρκτή.
odobeasoă θ. σταφυλὴ μεγαλόρραγος.
odolean οὐ. ἴδε valerină.
odometru οὐ. ὁδόμετρον.
odor οὐ. κειμήλιον, odoare bisericești ἱερὰ σκεύη | κόσμημα, θησαυρὸς | ἁγαπητὴ ὕπαρξις | παιδίον.
odorant-ă ἐ. εὔοσμος, εὐώδης.
odorat οὐ. ὄσφρησις.
odorât οὐ. παῦσις γεωργικῶν ἐργασιῶν.
odos ὰ. Βοτ. βάτιον, ἀγριοβρώμη.
odovanie θ. Ἐκκλ. ἀπόδοσις.
odoviță θ. Ζωολ. εἶδος κυπρίνου.
odrasiă θ. βλαστὸς | ἀπόγονος.

odrăslì (a) ῥ. βλαστάνω, φύομαι.
of! ἐπιφ. ὤχ! οἴμοι!
ofensă θ. ὕβρις. προσβολή.
ofensà (a) ῥ. προσβάλλω, ὀνειδίζω.
ofensat μετ. προσβεβλημένος.
ofensator-oare ἐ. προσβλητικός, ὑβριστικός. || ἀ. ὑβριστής.
ofensiv-ă ἐ. ἐπιθετικός. || θ. ἐπίθεσις.
oferì (a) ῥ. προσφέρω, προτείνω. || a se oferi προσφέρομαι.
oferire, oferit ἀφ. καὶ μετ. πρότασις, προτεταμένος.
ofertă θ. προσφορά, πρότασις.
oficià (a) ῥ. ἱερουργῶ, λειτουργῶ.
oficial-ă ἐ. ἐπίσημος.
oficialitate θ. ἐπισημότης.
oficiant ἀ. ἱερουργὸς | ὑπάλληλος ταχυδρομείου.
oficină θ. φαρμακοποιεῖον.
oficinal-ă ἐ. φαρμακευτικός.
oficios-oasă ἐ. ἡμιεπίσημος.
oficiu οὐ. ὑπηρεσία, ἐπάγγελμα, din oficiu αὐτεπαγγέλτως.
ofidieni ἀ. πλ. ὀφιοειδῆ.
ofilì (a) ῥ. μαραίνω. || a se ofili μαραίνομαι, κιτρινίζω, ὠχριῶ.
ofilire, ofilit ἀφ. καὶ μετ. μάρανσις, μαραμμένος.
ofis οὐ. πριγκηπικὸν διάταγμα.
ofiţer ἀ. ἀξιωματικός.
ofiţeresc-ească ἐ. ὁ τοῦ ἀξιωματικοῦ.
ofiţerime θ. οἱ ἀξιωματικοί.
ofrandă θ. προσφορά, ἀφιέρωμα.
oft οὐ. ὀδύνη, πόνος, πάθημα.
oftà (a) ῥ. στενάζω, γογγύζω, a oftà după ἐπιθυμῶ διακαῶς.
oftalmie θ. ὀφθαλμία.
oftare θ. **oftat** οὐ. γογγυσμός, στεναγμός.
oftică θ. φθίσις.
oftică (a) ῥ. καθιστάνω φθισικόν, βασανίζω, mă ofticează μοῦ βγάζει τὴν ψυχὴν | φθισιῶ.
ofticos-oasă ἐ. καὶ οὐσ. φθισικός.
ofuscà (a) ῥ. ἐπισκοτίζω, συγχύζω.
ogar ἀ. λαγωνικόν.
ogarcă θ. λαγωνίκα.
ogăreşte ἐπίρ. ὡς λαγωνικόν.
ogărjit-ă ἐ. ἰσχνός, λιπόσαρκος.
ogarnic-ă ἐ. λαγωνικοειδής.
ogeac οὐ. στρατιωτικὸν σῶμα, a lua la ogeac συλλαμβάνω καπνοδόχος.
oghială θ. κλινοσκέπασμα | ἔνδυμα. || curg oghielele εἶναι ῥακένδυτος.
ogivă θ. διαγώνιος ἀψίς.
ogival-ă ἐ. ἀψιδωτός.
oglindă θ. καθρέπτης, a se privi la oglindă ἐγκατοπτρίζομαι | Βοτ. oglinda măgarului ἀντιμόνιον, oglinda fetei κυπρισκόπιον.
oglindar ἀ. κατοπτροποιός.
oglindì (a) ῥ. κατοπτρίζω, ἀντανακλῶ. || a se oglindi ἀντανακλῶμαι, κατοπτρίζομαι.
oglindire, oglindit ἀφ. καὶ μετ. κατόπτρισις, κατοπτρισμένος.
ogod οὐ. εὐμάρεια, ἀνάπαυσις.
ogoì (a) ῥ. καταπραΰνω. || a se ogoì καταπραΰνομαι.
ogoiu οὐ. ἠρεμία, ἀνάπαυσις.
ogor οὐ. ἀγρὸς ἀροτριωμένος.
ogori (a) ῥ. ἀροτριῶ.
ogradă θ. σηκός, περίβολος, περίφρακτος τόπος | αὐλή.
ogrinzi ἀ. πλ. λεπτάχυρα, σκύβαλα χόρτου.
ogur οὐ. τύχη.
ogurliu-e ἐ. ὁ φέρων τύχην, τυχηρός.
oh! ἐπιφ. ὤ!
ohavnic-ă ἐ. ἀναπαλλοτρίωτος. || ἀ. πλ. μικροὶ γαιοκτήμονες.
oho! ἐπιφ. αἴ! ἄκουε!
oiem οὐ. ἱμαλιά, ἀλεστικὸν (εἰς εἶδος).
oier ἀ. προβατοβοσκός.
oierie θ. προβατοτροφεῖον, προβατοκομεῖον.
oierit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν προβάτων.
oieşeà θ. Βοτ. κνίδη, τσουκνίδα.
oină θ. σφαιροβολία.
oişte θ. ρυμός.
oiţă θ. ἀμνὰς μικρὰ | μικρὸν νέφος βροχῆς | Βοτ. ἀνεμώνη τῶν δασῶν | Ζωολ. σκαθίον.
ojijì (a) ῥ. ξηραίνω, ἀποξηραίνω.
ojină θ. δεῖπνον.
ojoc οὐ. φουρνόπανον, πάνα, μαλαχτάρι.
ol οὐ. σωλὴν ἐξ ὀπτῆς γῆς.
olac οὐ. λεωφορεῖον.
olacă θ. ὑποκ. τοῦ olac.
olăcar ἀ. ταχυδρόμος (ἔφιππος).
olăceşte ἐπίρ. ὁλοταχῶς.

olălăi (a) ῥ. ὀλολύζω.
olaltă (la) ἐπίρ. ἀπὸ κοινοῦ.
olan οὐ. ὑδρορρόη | ὀπτὴ πλίνθος.
olandă θ. λεπτὴ ὀθόνη.
olandez-ă ἐ. καὶ οὐσ. ὁλλανδικός. Ὁλλανδός.
olar ἀ. κεραμεύς.
olărie θ. κεραμεῖον, κεραμικά.
olastiseală θ. θωπεία.
olat οὐ. ἐπικράτεια.
olbalţ οὐ. Βοτ. γλήχωμα κισσῶδες.
oleacă θ. ἴδε leacă.
oleaginos-oasă ἐ. ἐλαιώδης.
oleandră θ. ἔγκυκλος χορός.
oleandru ἀ. ἴδε leandru.
oleleo ! ἐπιφ. οἴμοι!
olfactiv-ă ἐ. ὀσφρητικός.
olicăi (a se) ῥ. γογγύζω. οἰμώζω.
oligarhic-ă ἐ. ὀλιγαρχικός.
oligarhie θ. ὀλιγαρχία.
olimpiadă θ. ὀλυμπιάς.
olimpian-ă ἐ. ὀλύμπιος.
olimpic-ă ἐ. ὀλυμπικός.
oliv ἐ. ἐλαιόχρους.
olofir οὐ. πορφύρα.
olog-oagă ἐ. κολοβός | Βοτ. μικρός, νάνος, fasole oloagă νανοφασήολος.
ologeală θ. παράλυσις τῶν κνημῶν.
ologi (a) ῥ. κολοβώνω, παραλύω.
ologire, ologit ἀφ. καὶ μετ. κολόβωσις, κολοβωμένος.
olograf-ă ἐ. ὁλόγραφος.
oloisă θ. Βοτ. λιπαρόφυλλον.
olovină θ. κεγχρόζυθος.
oltean-că οὐσ. κάτοικος Ὀλτενίας | πλανόδιος ἔμπορος.
olteneso-ească ἐ. ὀλτενικός. || θ. χορὸς ἔγκυκλος.
olteneşte ἐπίρ. ὀλτενικῶς.
olum οὐ. πόρος, πέρασμα | μέρος πρὸς πότισμα | καταφύγιον προβάτων, γρέκι.
om ἀ. (πλ. oameni), ἄνθρωπος, om de casă νάθρωπος οἰκοκύρης, ἔμπιστος, om de frunte ἐπίσημος, προύχων, om de rând κοινὸς ἄνθρωπος, om al dracului διαβολάνθρωπος, a se face om ἐνανθρωπίζομαι, μεγαλώνω, haina nu face pe om θεωρία ἐπισκόπου καὶ καρδία μυλωνᾶ | κυρτὸν τοῦ ἀστραγάλου.
omagiu οὐ. ὑποταγή, σέβας.
oman οὐ. Βοτ. ἐλένιον.
omăt οὐ. χιών.
omătiţă θ. παιπάλη ἀλεύρου.
omăţos-oasă ἐ. χιονώδης.
omătuţe θ. πλ. λευκόϊον.
omeag οὐ. Βοτ. ἀκόνιτον.
omega θ. ὠμέγα.
omenesc-ească ἐ. ἀνθρώπινος.
omeneşte ἐπίρ. ἀνθρωπίνως εὐπρεπῶς, poartă-te omeneşte φέρσου ἀνθρωπικά.
omeni (a) ῥ. ὑποδέχομαι εὐγενῶς, καλομεταχειρίζομαι.
omenie θ. εὐπρέπεια, τρόπος καλός, cu omenie εὐγενῶς. πρεπόντως, mâncare de omenie φαγητὸν τῆς ἀνθρωπιᾶς.
omenire θ. ἀνθρωπότης πρόχρων δεξίωσις.
omenos-oasă ἐ. ἀνθρώπινος | πρόχρων, εὐπροσήγορος | τίμιος.
omeopat ἀ. ὁμοιοπαθητικὸς (ἰατρός).
omeopatic-ă ἐ. ὁμοιοπαθητικός.
omeopatie θ. ὁμοιοπάθεια.
ometeu ἀ. ἄνθρωπος μεγαλόσωμος.
omidă θ. κάμπη | παράσιτον.
omiliar οὐ. Ἐκκλ. συλλογὴ ὁμιλιῶν.
omilie θ. ὁμιλία.
omisiune θ. παράλειψις, παράβασις.
omite (a) ῥ. παραλείπω. || a se omite παραλείπομαι.
omitere, omis ἀχ. καὶ μετ. παράλειψις, παραλελειμμένος.
omizi (a) ῥ. καθαρίζω ἀπὸ τὰς κάμπας, ἔντομα.
omizire, omizit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ omizi.
omletă θ. σφογγάτον.
omnibus οὐ. λεωφορεῖον.
omnicolor-oră ἐ. πάγχρωμος.
omnipotent-ă ἐ. παντοδύναμος.
omnipotenţă θ. παντοδυναμία.
omniscient-ă ἐ. παντογνώστης.
omniscienţă θ. παντογνωσία.
omnivor-ă ἐ. παμβόρος, παμφάγος.
omoaie θ. ἀνδρογυναῖκα.
omoasă θ. ἴδε omoaie.
omofor οὐ. ὠμοφόριον.
omogen-ă ἐ. ὁμογενής.
omogeneitate θ. ὁμογένεια.
omoiu ἀ. κολοστός.
omolog-ă ἐ. ὁμόλογος.
omologă (a) ῥ. νομιμοποιῶ, ἐπιδοκιμάζω.
omonim-ă ἐ. ὁμώνυμος.
omonimie θ. ὁμωνυμία.

omoplat οὐ. ὠμοπλάτη.
omor οὐ. θνησιμότης | φόνος, ἔγκλημα.
omorî (a) ῥ. φονεύω, a omori cu pietre λιθοβολῶ, l'au omorît în bătaie τὸν ἐσάπισαν στὸ ξύλο, τὸν κατασκότωσαν. || a se omorî αὐτοκτονῶ.
omorîre θ. φόνος, omorîrea unui rege βασιλοκτονία, unui tată πατροκτονία, unui frate ἀδελφοκτονία, unui copil παιδοκτονία, unui om ἀνθρωποκτονία.
omorît μετ. φονευμένος.
omorîtor-oare ἐ. φονικός, θανάσιμος. || ἀ. φονεύς.
omucid-ă ἐ. ἀνθρωποκτόνος.
omucidere θ. ἀνθρωποκτονία.
omuleţ ἀ. ἀνθρωπίσκος, ἀνθρωπάριον.
omuşor ἀ. Ἀνατ. σταφυλή.
onanie θ. θηρίον, φάντασμα | αὐνανισμός.
ondoi (a) ῥ. κυματίζω, κυμαίνομαι.
ondoire θ. κυματισμός, κλυδωνισμός.
ondulà (a) ῥ. ἴδε ondoi.
oneros-oasă ἐ. ἐπαχθής, βαρύς.
onest-ă ἐ. τίμιος.
onestitate θ. τιμιότης.
onirocrit ἀ. ὀνειροκρίτης.
oniromant ἀ. ὀνειρομάντις.
oniromanţie θ. ὀνειρομαντεία.
onix οὐ. Ὀρυκτ. ὄνυξ.
onoare θ. τιμή | πλ. onoruri τιμαί, ἀξιώματα.
onomastic-ă ἐ. ὀνομαστικός, ziua onomastică ὀνομαστικὴ ἑορτή.
onomatologie θ. ὀνοματολογία.
onomatopee θ. ὀνοματοποιία.
onomatopeic-ă ἐ. ὀνοματοποιικός.
onorà (a) ῥ. τιμῶ.
onorabil-ă ἐ. ἔντιμος.
onorabilitate θ. ἐντιμότης.
onorar-ă ἐ. τιμητικός, ἐπίτιμος. || οὐ. ἀντιμίσθιον, onorar medical σῶστρον.
onorat μετ. τιμημένος.
onorator-oare ἐ. τιμητικός.
onorific-ă ἐ. τιμητικός, ἐπίτιμος.
ontologic-ă ἐ. ὀντολογικός.
ontologie θ. ὀντολογία.
oolit οὐ. ὠόλιθος.
oolitic-ă ἐ. ὠολιθικός.
op οὐ. ἔργον (διανοητικόν).
opac οὐ. σκαλμός | κώπη.
opac-ă ἐ. σκιερός, ἀδιαφανής.
opaceală θ. ἐμπόδιον, ἀργοπορία.
opăci οὐ. πλ. δεσμά, δεσμωτήριον.
opăci (a) ῥ. ἐμποδίζω, συγκρατῶ. || a se opăci συγκρατοῦμαι | θορυβοῦμαι | ἀργοπορῶ.
opacină θ. κώπη.
opăcire, opăcit ἀφ. καὶ μετ. ἐμπόδισις, ἐμποδισμένος.
opacitate θ. σκιερότης, ἀδιαφανές.
opaiţ οὐ. λύχνος χωρικοῦ | ἴδε făclie | Βοτ. μελάνδρυον.
opaiţel ἀ. Βοτ. λυχνίς.
opal οὐ. ὀπάλλιος.
opăreală θ. ἔγκαυμα (διὰ ζέοντος ὕδατος), ζεμάτισμα.
opărì (a) ῥ. ἐγκαίω δι' ὕδατος, ζεματίζω. || a se opărì ζεματίζομαι.
opărire, opărit ἀφ. καὶ μετ. ζεμάτισις, ζεματισμένος.
opăritor ἀ. ζεματιστήριον.
opăritură θ. ἴδε opăreală.
opcină θ. ἴδε obcină.
operă θ. ἔργον, πρᾶξις | σύγγραμμα | Μουσ. μελόδραμα.
operà (a) ῥ. ἐκτελῶ | ἐγχειρίζω.
operare, operat ἀφ. καὶ μετ. ἐγχείρισις, ἐγχειρισμένος.
operaţi(un)e θ. ἐγχείρησις.
operator ἀ. χειρουργὸς | χειριστής.
operatoriu-e ἐ. ἐγχειριστικός.
operetă θ. Μουσ. μελοδραμάτιον.
opinà (a) ῥ. γνωμοδοτῶ.
opinare, opinat ἀφ. καὶ μετ. γνωμοδότησις, γνωμοδοτημένος.
opincă θ. καρβατίνη, σανδάλιον, τσαροῦχι, a se trage din opincă κατάγομαι ἐκ χωρικῶν, şi a spart opincile ἔσπασε τοῦ διαβόλου τὸ ποδάρι, dela Vlădică până la opincă ἀπὸ τὸν ἄρχοντα ὡς τὸν τσαρουχᾶ, fiecare ştie unde il strânge opinca ἕκαστος γνωρίζει τὸ ἀδύνατόν του μέρος (φρ.).
opincar ἀ. σανδαλοποιὸς | σανδαλοφόρος, χωρικός.
opincărie θ. σανδαλοπωλεῖον.
opincărime θ. οἱ χωρικοί.
opini(un)e θ. γνώμη, φρόνημα.
opinteală θ. προσπάθεια, ἔπειξις.
opinti (a se) ῥ. ἕλκω πάσῃ δυνάμει, τεντώνομαι | προσπαθῶ, φιλοτιμοῦμαι, ἀγωνίζομαι.

opintici ἀ. πλ. Βοτ. γλυκυθριδάκιον.
opintire, opintit ἀφ. καὶ μετ. τέντωσις, τεντωμένος.
opintitor ἀ. κοντός, κάμαξ λέμβου.
opis οὐ. κατάλογος, καταγραφή.
opiu οὐ. ὄπιον.
oplean οὐ. ἄξων συνδέων τὰ πέδιλα ἐλκήθρου.
oploşeală θ. καταφύγιον.
oploşi (a) ῥ. στεγάζω, ὑπερασπίζω. || a se oploşi καταφεύγω.
oploşit μετ. στεγασμένος. οὐσ. πρόσφυξ.
oponent ὁ. ἐναντίος, ἀντίδικος.
opor οὐ. ἀξονογομφωτήρ, σιδηροῦς δακτύλιος προσδένων τὸν ἄξονα τῷ ἐπαξονίῳ, vărît până la opor χωμένος ἕως στὸν λαιμὸν (φρ.) | δοῦς μὴ θέλων νὰ ἐλιγῇ.
oporniţă θ. ἴδε opor.
oportun-ă ἐ. ἐπίκαιρος, ἁρμόδιος..
oportunism οὐ. καιροσκοπισμός.
oportunist ἀ. καιροσκόπος.
oportunitate θ. εὐκαιρία, ἁρμοδιότης.
opozant-ă ἐ. ἀντιπρακτικός, ἐναντίος. || ἀ. ἀντιπολιτευόμενος.
opozit-ă ἐ. ἀντικείμενος, διαφορετικός.
opoziţi|un|e ἐ. ἐναντιότης, διαφορά, ἀντίθεσις | ἀντιπολίτευσις.
opreà θ. ἐμπόδιον, στήριγμα.
oprealâ θ. στάσις, διακατοχή, κράτησις.
opreg ἀ. ἐσθὴς ἐκ τριχάπτου καὶ ὑφάσματος ἐναλλασσομένων.
oprelisae θ. ἀπαγόρευσις.
oprelnic-ă ἐ. καταδυναστικός, ἀνασταλτικός.
opresiune θ. τυραννία, καταδυνάστευσις | στενοχωρία, δύσπνοια.
opresiv-ă ἐ. καταπιεστικός, τυραννικός.
opresor ἀ. δυνάστης.
opri (a) ῥ. κρατῶ, ἐμποδίζω, σταματῶ, a opri o leafă κρατῶ τὸν μισθόν τινος, l'a oprit de a plecà τὸν ἐμπόδισε νὰ ἀναχωρήσῃ | ἀπαγορεύω, legea opreşte ὁ νόμος ἀπαγορεύει | φυλάσσω, opreşte-mi bucata aceea de ştofă κράτησέ μου, φύλαξέ μου ἐκεῖνο τὸ τεμάχιον τοῦ ὑφάσματος | προχοπεδώνω. || a se opri κρατοῦμαι, ἐμποδίζομαι, ἀπέχω.
oprimà (a) ῥ. καταδυναστεύω.
oprinji ἀ. πλ. λεπτάχυρα, κοπτάχυρα.
oprire, oprit ἀφ. καὶ μετ. κράτησις, κρατημένος.
opritoare θ. πλ. μοχλὸς | καθελκτήρ. σιδηροῦν τμῆμα χαλινοῦ πρὸς τὰ πλάγια, πρὸς ὃ προσαρμόζονται οἱ λῶροι | ἀκροῤῥώμια, λῶροι συγκρατοῦντες τὸν ρυμόν.
opriturâ θ. συγκράτησις | ἐμπόδιον | ἀπαγόρευσις | προχοπέδωσις | ἀπαγόρευμα. μέρος ἀπηγορευμένον εἰς ὑλοτομίαν.
opsas οὐ. κάττυμα, μισοσόλα.
opt ἀριθ. ὀκτώ, al optulea ὁ ὄγδοος, a opta ἡ ὀγδόη, opt-spre-zece δέκα ὀκτώ, opt-zeci ὀγδοήκοντα, opt-sute ὀκτακόσια.
optà (a) ῥ. αἱροῦμαι, προτιμῶ.
optare, optat ἀφ. καὶ μετ. προτίμησις, προτιμημένος.
optativ-ă ἐ. εὐχετικός, εὐκτικός. || οὐ. Γραμ. εὐκτική.
optic-ă ἐ. ὀπτικός. || θ. ὀπτική.
optician ἀ. ὀπτικός, διοπτροποιός.
optime θ. τὸ ὄγδοον.
optimism οὐ. αἰσιοδοξία.
optimist ἀ. αἰσιόδοξος.
opţiune θ. προτίμησις | ἐπιλογή.
opulent-ă ἐ. πλούσιος, εὔφορος.
opulenţă θ. πλοῦτος, εὐπορία, ἀφθονία.
opune (a) ῥ. ἀντιτάσσω, ἀντιτίθημι, ἀντικρούω. || a se opune ἀνθίσταμαι.
opunere, opus ἀφ. καὶ μετ. ἀντίστασις, ἀντεστημένος. || οὐ. τὸ ἀντίθετον.
opuscul οὐ. συγγραμμάτιον.
opust οὐ. ἴδε apust.
oră θ. ὥρα.
orăcăi (a) ῥ. κλώζω (ἐπὶ ὀρνίθων) | κοάζω (ἐπὶ βατράχων) | κλαυθμηρίζω.
orăcăit οὐ. κλωγμός.
oracol οὐ. χρησμός.
oral-ă ἐ. προφορικός.
orând ἀ. προωρισμένος.
orândă θ. τύχη πεπρωμένον, γραφτὸ | καπηλεῖον χωρίου.
orândar ἀ. κάπηλος χωρίου.
orânduealâ θ. τάξις, διάθεσις | ὀργάνωσις.
orândui (a) ῥ. διορίζω εἰς θέσιν, περιβάλλω δι' ἀξιώματος | διατάσσω | διαθέτω | προσδιορίζω | ὀργανώνω | διορθώνω. || a se orândui ταξιθετοῦμαι.
orânduire, orânduit ἀφ. καὶ μετ. ταξιθέτησις, ταξιθετημένος.
orânduitor ἀ. διοργανωτής.
orângutan ἀ. ὀραγγοτάγγος.

orar-ă ὲ. ὡριαῖος, ‖ οὐ. ὡράριον | ἐπιτραχήλιον.
oraș οὐ. πόλις.
orășean-că οὐσ. κάτοικος πόλεως.
orășel οὐ. πολίχνη.
orășenesc-ească ὲ. ὁ τῆς πόλεως, τῶν πόλεων.
orăstică θ. Βοτ. λάθυρος.
oraţie θ. ἐπιθαλάμιον.
oraţiune θ. λόγος, ὁμιλία.
orator ἀ. ῥήτωρ.
oratoric-ă ὲ. ῥητορικός.
oratoriu οὐ. προσευκτήριον.
orb-oarbă ὲ. τυφλός | μάταιος, σκοτεινός. ‖ ἀ. τυφλός. ‖ οὐ. orbul găinilor παραζάλη, ὀρνιθοτυφλιά | ἀποβλάκωσις.
orbăcăi (**a**) ῥ. ψηλαφῶ.
orbal(n)ţ οὐ. ἐρυσίπελας, ἀνεμοπύρωμα | Βοτ. ἀκταία.
orbecà (**a**) ῥ. ἴδε orbăcăi.
orbeşte ἐπίρ. τυφλῶς | κρύπτων.
orbeţ-eaţă ὲ. τυφλός Ζωολ. ἀσπάλαξ. ‖ οὐ. γήγυτον, ἁπαλὸν μέρος χώματος ἀνεσκαμμένου.
orbì (**a**) ῥ. τυφλώνω | θαμβώνω | ἐκθαμβώνομαι | ἀποτυφλοῦμαι.
orbie θ. τυφλότης.
orbire ἀφ. τύφλωσις.
orbiş οὐ. τυφλότης.
orbit μετ. τυφλωμένος.
orbită θ. τροχιὰ | κόγχη ὀφθαλμοῦ.
oroan οὐ. καταιγίς.
orcanetă θ. Βοτ. ἀνόκλειον.
orchestră θ. ὀρχήστρα.
orchestrà (**a**) ῥ. ὀρχηστρώνω.
orchestraţi(un)e θ. ὀρχήστρωσις.
orchidee θ. πλ. Βοτ. ὀρχιδοειδῆ.
orcic οὐ. λεπαδνοδέτης.
orcicar οὐ. σειρᾶς, λέπαδνον σύρον τὴν ἅμαξαν.
ordă θ. ὁρδή.
ordalie θ. δικαστικὴ δοκιμασία (μεσαιωνική).
ordie θ. στρατόπεδον | ἄνδηρον.
ordin οὐ. διαταγή.
ordinal-ă ὲ. Ἀριθ. τακτικός.
ordinar-ă ὲ. συνήθης, κοινός, χονδροειδής. ‖ ἐπίρ. χονδροειδῶς.
ordine θ. τάξις, a chemà la ordine καλῶ εἰς τὴν τάξιν, ordinea zilei ἡμερησία διάταξις.
ordonà (**a**) ῥ. διατάττω.
ordonanţă θ. διάταξις | σύνταγμα (ἰατρική) ὑπηρέτης ἀξιωματικοῦ.
ordonanţà (**a**) ῥ. διατάττω τὴν ἔκτισιν, ἐγκρίνω.
ordonanţare, ordonanţat ἀυ. καὶ μετ. ἔγκρισις, ἐγκεκριμένος.
oreadă θ. Μυθ. ὀρειάς.
oreşniţă θ. Βοτ. δολιχολάθυρος.
orez οὐ. ὄρυζα.
orfan-ă ὲ. καὶ οὐσ. ὀρφανός.
orfelinat οὐ. ὀρφανοτροφεῖον.
orgă θ. ὄργανον ἐκκλησιαστικόν.
organ οὐ. ὄργανον | ἴδε orgă.
organic-ă ὲ. ὀργανικός.
organism οὐ. ὀργανισμός.
organist ἀ. ὀργανοπαίκτης.
organizà (**a**) ῥ. διοργανώνω.
organizare, organizat ἀφ. καὶ μετ. διοργάνωσις, διοργανωμένος.
organizaţi(un)e θ. διοργάνωσις. ὀργανισμός, θεσμοθεσία.
organtin οὐ. ὕφασμα ὑποστρώματος.
orgie θ. ὄργιον.
orgolios-oasă ὲ. ἀλαζών, ὑπεροπτικός. ‖ ἐπίρ. ἀλαζονικῶς.
orgoliu οὐ. ἀλαζονεία.
ori σύνδ. ἤ, azi ori mâine σήμερον ἢ αὔριον, ori-când ὁτεδήποτε, ori-unde ὁπουδήποτε, ori-cum ὁπωσδήποτε, ori-cât ὁσονδήποτε, ori cine ὁποιοσδήποτε, ori-ce ai face ὅτι καὶ ἂν κάμῃς, de ori-ce naţiune ὁποιουδήποτε ἔθνους.
ori θ. πλ. πτηνὰ κατοικίδια, a-şi veni în ori συνέρχομαι, ἀναλαμβάνω.
oribil-ă ὲ. τρομερός.
òrie θ. μέγα δίκτυον.
orient οὐ. ἀνατολή.
orientà (**a**) ῥ. προσανατολίζω. διευθύνω. ‖ a se orientà προσανατολίζομαι.
orientaţl-ă ὲ. ἀνατολικός. ‖ ἀ. ἀνατολίτης.
orientalism οὐ. ἀνατολισμός, ἀνατολικολογία.
orientalist ἀ. ἀνατολικολόγος.
orientare, orientat ἀφ. καὶ μετ. προσανατόλισις, προσανατολισμένος.
orificiu οὐ. πόρος, τρῆμα.
original-ă ὲ. ἀρχικός, προπατορικός. ‖ ἀ. ἰδιότροπος. ‖ οὐ. ἀρχέτυπον.
originalitate θ. ἰδιοτροπία. πρωτότυπον

originar-ă ἐ. καταγόμενος.
origine θ. ἀρχὴ | καταγωγὴ | αἰτία | πηγὴ | ἐτυμολογία.
orizont οὐ. ὁρίζων.
orizontal-ă ἐ. ὁριζόντειος.
orna (a) ῥ. στολίζω, καλλωπίζω.
ornament οὐ. στολίδιον, καλλώπισμα.
ornamentà (a) ῥ. διακοσμῶ.
ornamental-ă ἐ. κοσμητικός.
ornamentare, ornamentat ἀφ. καὶ μετ. διακόσμησις, διακοσμημένος.
ornamentaţi(un)e θ. διακόσμησις.
ornate οὐ. πλ. ἱερὰ ἄμφια.
ornic οὐ. ὡρολόγιον.
ornitologie θ. ὀρνιθολογία.
ornitorinc ἀ. ὀρνιθόρρυγχος.
oroare θ. τρόμος, φρίκη, ἀποστροφή.
orob οὐ. ὄγκος, σωρός.
orografic-ă ἐ. ὀρογραφικός.
orografie θ. ὀρογραφία.
orologerie οὐ. ὡρολογοποιεῖον.
orologiu οὐ. ὡρολόγιον.
oropsi (a) ῥ. ἀπομακρύνω | κατατρέχω περιφρονῶ.
oropsire, oropsit ἀφ. καὶ μετ. περιφρόνησις, περιφρονημένος.
oroscop οὐ. ὡροσκόπιον.
orşav οὐ. ζωμὸς ἐκ ξηρῶν μήλων ἢ ἀπίων.
orşic οὐ. ἴδε orcic.
ort οὐ. δεκάλεπτον, a dat ortul popei ἐπλήρωσε τὰ πορθμεῖα τῷ χάρωνι.
ortă θ. σύνταγμα γενιτσάρων | λόχος | τάξις κοινωνική.
ortac ἀ. σύντροφος, συστρατιώτης.
ortacie θ. συντροφία.
orticultor ἀ. κηπουρός, φυτοκόμος.
orticultură θ. κηπευτική.
ortodox-ă ἐ. καὶ οὐσ. ὀρθόδοξος.
ortodoxie θ. ὀρθοδοξία.
ortodoxism οὐ. ὀρθοδοξία.
ortografic-ă ἐ. ὀρθογραφικός.
ortografie θ. ὀρθογραφία.
ortografiă (a) ῥ. ὀρθογραφῶ.
ortolan ἀ. Ζωολ. κεγχρίς, σηκαλίς.
ortoman ἐ. ποιμνιοῦχος | γενναῖος.
ortopedic-ă ἐ. ὀρθοπεδικός.
ortopedie θ. ὀρθοπεδία.
orz οὐ. κριθή, a da orzul pe gâşte δίδω τὰ ἅγια τοῖς κυσὶ | orz iernatic κριθὴ ἑξάστιχος, orz păduret ἔλυμος εὐρωπαϊκός, orzul şoareci or μυοκριθή.
orzan-ă ἐ. πρόωρος, πρώϊμος
orzar ἀ. κριθέμπορος. || οὐ. κριθαποθήκη, κριθοβολών.
orzoaică θ. ἐτεόκριθος, κριθὴ μεγαλόκοκκος | κριθαράκι (ζωμοῦ).
os οὐ. ὀστοῦν, osul pieptu ui στέρνον, a ajuns cutitul la os ἔφθασε τὸ μαχαῖρι στὸ κόκκαλο, a fi din os εἶμαι ἀπὸ οἰκογένειαν, i-a muiat oasele τοῦ ἔσπασε τὰ κόκκαλα | Βοτ. osul iepurelui ἴδε dârmotin.
osândă θ. καταδίκη, ποινή, τιμωρία.
osândì (a) ῥ. καταδικάζω.
osândire, osândit ἀφ. καὶ μετ. καταδίκασις, καταδικασμένος.
osânză θ. χοίρειον λίπος.
osârdie θ. ζῆλος.
osârdios-oasă ἐ. ζηλωτός.
osârdnic-ă ἐ. διάπυρος, ἔνθερμος.
osatură θ. σκελετός, συναρμογή.
oscilà (a) ῥ. ταλαντεύομαι.
oscilare, oscilat ἀφ. καὶ μετ. ταλάντευσις, ταλαντευμένος.
oscilaţi(un)e θ. ταλάντευσις, αἰώρησις.
oscior οὐ. ὑποκ. τοῦ os.
osebì (a) ῥ. ἴδε deosebi.
osedilă θ. στραγγοπάνι.
oseminte οὐ. πλ. ὀστᾶ | λείψανα.
osie θ. ἄξων ἄξων ἀρότρου | a unge osia ἀλείφω τὸ χέρι, δωροδοκῶ.
osificà (a se) ῥ. ὀστεοποιοῦμαι.
osificare, osificat ἀφ. καὶ μετ. ὀστεοποίησις, ὀστεοποιημένος.
osişor οὐ. ὑποκ. τοῦ os | μάρμαρος, σκληρὸν ἔκφυμα περὶ τὰς ὁπλὰς ἵππων.
osmiu οὐ. Χημ. ὄσμιον.
osmoglasnic οὐ. ἴδε octoih.
osos-oasă ἐ. ὀστεώδης.
ospăţ οὐ. συμπόσιον.
ospătà (a) ῥ. φιλοξενῶ | τρέφω, τροφοδοτῶ | τρώγω | συμποσιάζω. || a se ospătà τρώγω, εὐωχοῦμαι.
ospătar ἀ. ξενοδόχος, πανδοχεύς.
ospătare θ. φιλοξενία | εὐωχία.
ospătărie θ. ἑστιατόριον, πανδοχεῖον.
ospătat μετ. φιλοξενημένος.
ospătător ἀ. ἀμφιτρύων.
ospătos-oasă ἐ. φιλόξενος.
ospeţie θ. φιλοξενία.
ospiciu οὐ. πτωχοκομεῖον.
ospitalier-eră ἐ. φιλόξενος.

ospitalitate θ. φιλοξενία.
ostaf oă θ. Στρ. ἄδεια, ἀποστράτευσις.
ostaș ἀ. στρατιώτης, πολεμιστής.
oștășesc-ească ἐ. στρατιωτικός.
ostășește ἐπίρ. στρατιωτικῶς.
ostăși (a) ῥ. ὑπηρετῶ ἐν τῷ στρατῷ, πολεμῶ.
ostășie θ. στρατιωτικόν.
ostășime θ. οἱ στρατιῶται.
ostatic ἀ. ὅμηρος.
ostean ἀ. στρατιώτης.
oșteiă (a) ῥ. παύω.
osteină θ. ὀστεΐνη.
osteită θ. ὀστεῖτις.
osteneală θ. κόπος. κόπωσις, dă-ți osteneală κάμε τὸν κόπον, fără osteneală ἀκόπως.
osteni (a) ῥ. κοπιάζω, κουράζομαι, cine se grăbește curând osenește σπεῦδε βραδέως | ἐνοχλῶ, nu te osteni μὴ πειράζεσαι. || a se osteni κουράζομαι.
ostenicios-oasă ἐ. κοπιαστικός.
ostenire, ostenit ἀφ. καὶ μετ. κούρασις, κούρασμένος.
ostenitor-oare ἐ. κουραστικός.
ostensibil-ă ἐ. ἐπιδεικτικός.
ostentațiune θ. ἐπίδειξις. κομπασμός.
osteologie θ. ὀστεολογία.
oști (a) ῥ. πολεμῶ. μάχομαι. || a se oști πολεμῶ.
ostie θ. θυσία, ἄζυμον, ὄστια | τρίαινα, θρίναξ.
ostil-ă ἐ. ἐχθρικός.
ostilitate θ. ἐχθροπραξία.
oștime θ. στρατός, στρατιά.
oștire θ. στρατός, στρατιά.
ostracism οὐ. ἐξοστρακισμός.
ostreță οὐ. πλ. φραγμός | κιγκλίδωμα | αἴμασιά | χάραξ, φράκτης ἐκ σταυρωτῶν πασσάλων.
ostropăț οὐ. λαγομαγείρευμα.
ostropel οὐ. καρύκευμα ἐκ σκορόδου.
ostrov οὐ. νῆσος (ποταμία).
otac οὐ. περίβολος ζώων (ἐν τῇ ἐξοχῇ) | καταυλισμὸς ζώων ἐν νυκτί.
otănji (a) ῥ. κτυπῶ, γρονθοκοπῶ.
otapoc οὐ. ἐπίξηνον, κοντσούρον.
oțări (a) ῥ. ἀρεθίζω, παροργίζω, τρομάζω. a se oțări ἀγανακτῶ | τρομάζω.
oțărire θ. ἀγανάκτησις, τρόμος.
oțăriș-ă ἐ. γειτονικός. || οὐσ. γείτων.
oțărit μετ. ἠγανακτημένος.
otârnie θ. ἴδε otronie.
otaștină θ. φόρος ἐπὶ τοῦ οἴνου.
otavă θ. χόρτος νεόβλαστος μετὰ τὸν θερισμόν.
otăvi (a) ῥ. παράγω χόρτον νεόβλαστον.
otăviște θ. λειμὼν χόρτου νεοβλάστου.
otcă θ. πρότροπος οἶνος.
otcupeală οὐ. ἐργολαβία τελωνείων, ὀρυχείων, φόρου ποτῶν, διαπυλίων | μονοπώλιον.
otcupoic ἀ. ἐργολάβος.
otecinic οὐ. ἁγιοδιογραφία.
oțel οὐ. χάλυψ | πυροβάσιον τυφεκίου | τυφέκιον. σίδηρος.
oțelărie θ. χαλυβοχυτήριον.
oțeli (a) ῥ. χαλυβώνω | ἰσχυροποιῶ, δυναμώνω (συνεκδ.). || a se oțeli δυναμώνομαι, στερεώνομαι. σκληρύνομαι, θωρακίζομαι.
oțelire, oțelit ἀφ. καὶ μετ. χαλύβωσις, χαλυβωμένος. || ἐ. μεθυσμένος.
oțet οὐ. ὄξος, incetul cu incetul se face oțetul ἀγάλι ἀγάλια γίνεται ἡ ἀγουρίδα μέλι (φρ.).
oțetar ἀ. ὀξοποιός | Βοτ. ῥοῦς, χρυσοξυλέα. || οὐ. κύμβη, ξυδερόν.
oțetărie θ. ὀξοποιεῖον.
oțeți (a se) ῥ. ὀξοποιοῦμαι | ἀρεθίζομαι (συνεκδ.).
oțețire, oțețit ἀφ. καὶ μετ. ὀξοποίησις. ὀξοποιημένος.
otic οὐ. ξέστρον ἀρότρου (ὄννιος).
otihni (a) ῥ. ἐμετῶ.
otihnire θ. ἐμετίασις.
otinci (a se) ῥ. κουράζομαι.
otnoșenie θ. ἀναφορὰ ἐπίσημος.
otoman-ă ἐ. καὶ οὐσ. ὀθωμανικός, Ὀθωμανός.
otopină θ. ἀχαμνόων.
otova ἐ. ἐπίπεδος, ἴσος | μονότονος (συνεκδ.). || ἐπίρ. εὐθέως, merge otova πάγει ἴσια | ὁμοίως, μονοκόμματα.
otpust οὐ. τέλος λειτουργίας.
otrăței οὐ. Βοτ. ἴδε limba mieluței, otrățel de apă νηπενθές.
otravă θ. δηλητήριον.
otrăvi (a) ῥ. δηλητηριάζω. || a se otrăvi δηλητηριάζομαι.
otrăvire, otrăvit ἀφ. καὶ μετ. δηλητηρίασις, δηλητηριασμένος.

otrăvitor-oare ἐ. δηλητηριαστικός. | οὐσ. φαρμακευτής.
otreapă θ. ῥάκος, κουρέλι. o otreapă de om οὐτιδανός.
otrocol οὐ. ἴδε rotocol.
ou οὐ. (πλ. ouă) ᾠόν. a făcut cu ou și cu oțet τὸν ἔκανε ἀπ' ἀσπροῦ. e ca ou μὲ ταυγὰ μανδαλωμένος. a fura ou de sub cloșcă κλέπτω μετὰ δεξιότητος, a drege cu ou ἀρτύνω δι' ᾠῶν oul genunchiului ἐπιγονατίς. Βοτ. ouăle popii ἱμαντόγλωσσον.
ouà (a) ῥ. ᾠοτοκῶ.
ouare, ouat ἀφ. καὶ μετ. ᾠοτόκησις, ᾠοτοκημένος. | οὐ. ᾠοτοκία.
ouătoare θ. ᾠοτοκία.
ouşor οὐ. ὑποκ. τοῦ ou ἀγκτήρ. καρύδι λαιμοῦ, ἴδε pomul lui Adam Βοτ. στρεπτόπους.
ovă θ. Ἀρχ. ᾠοειδὴς ζώνη.
oval-ă ἐ. ᾠοειδής.
ovariu οὐ. Ἀνατ. ᾠοθήκη.
ovaţi(un)e θ. ζητωκραυγή.
ovăs οὐ. βρώμη. ovăs dulce ὅλκος ἐρεώδης. ovăs francez ἀρρενάθηρον. ovăs negru σκληροβρώμη. ovăs sălbatec ἀγριοβρώμη.
ovăscior ἀ. Βοτ. ἴδε ovăs dulce.
ovili (a) ῥ. ἴδε ofili.
ovipar ἐ. ᾠοτόκος.
ovoid-ă ἐ. ᾠοειδής.
ovreiu οὐσ. ἑβραῖος.
ovulă θ. ᾠΐδιον.
ovular-ă ἐ. ᾠοειδής.
oxalic-ă ἐ. ὀξαλικός.
oxford οὐ. ὀξφόρδειον ὕφασμα.
oxid οὐ. ὀξείδιον.
oxidà (a) ῥ. ὀξειδώνω.
oxidabil-ă ἐ. ὀξειδωσιμος.
oxidare, oxidat ἀφ. καὶ μετ. ὀξείδωσις, ὠξειδωμένος.
oxidaţi(un)e θ. ὀξείδωσις.
oxigen οὐ. ὀξυγόνον.
oxigenà (a) ῥ. ὠξυγονώνω.
oxigenare, oxigenat ἀφ. καὶ μετ. ὀξυγόνωσις, ὠξυγονωμένος.
ozocherită θ. ὀζοκηρίτης.
ozon οὐ. ὄζον.
ozonizà (a) ῥ. ὀζονίζω.
ozonizare, ozonizat ἀφ. καὶ μετ. ὀζώνισις, ὠζονισμένος.
ozonizaţi(un)e θ. ὀζόνωσις.
ozor οὐ. ἀχνάρι τῶν ἐν τῷ ὑφαδίῳ σχημάτων.

P

P ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου | προφέρεται ὡς π.
Păcală ἀ. πρόσωπον γελωτοποιοῦ, Περικλέτος. Χατζηαϊβάτης. e Păcală întreg εἶναι σωστὸς βλάκας | φενακιστής.
păcăleală θ. φενακισμός. păcăleală de 1 Aprilie γέλασμα πρωταπριληᾶς.
păcăli (a) ῥ. φενακίζω | ἀπατῶ | ἐμπαίζω. || a se păcăli ἀπατῶμαι.
păcăliciu ἀ. φενακιστής.
păcălire, păcălit ἀφ. καὶ μετ. φενάκισις, φενακισμένος.
păcălitor-oare ἐ. φενακιστικός, ἐμπαικτικός.
păcălitură θ. φενακισμός, ἐμπαιγμός.
păcat οὐ. ἁμάρτημα, păcat mare θανάσιμον ἁμάρτημα, a cădea în păcat ἁμαρτάνω, a-și trage păcatele ἐξιλεώνω τὰ ἁμαρτήματά μου, a-și plânge păcatele μετανοῶ διὰ τὰ ἁμαρτήματά μου, m'au purtat păcatele mele pe aici αἱ ἁμαρτίαι μου μὲ ἔρριξαν ἐδῶ, să nu te aducă păcatele pe acolo φυλάξου νὰ μὴ περάσῃς ἀπὸ ἐκεῖ, când se leagă păcatul de om ὅταν σὲ καταδιώκῃ ἡ τύχη, din păcate ἐξ ἁμαρτιῶν. ce păcat! τί κρῖμα! e păcat de D-zeu εἶναι ἁμαρτία ἀπὸ τὸν Θεόν, păcat de el κρῖμα σαυτόνι mai știi păcatul! ποῖος εἰξεύρει! păcatele mele! Θεέ μου!
păcătos-oasă ἐ. ἁμαρτωλὸς | κακὸς | ἄθλιος, slugă păcătoasă δοῦλος ἄθλιος || ἀ. ἄθλιος. παληάνθρωπος.
păcătui (a) ῥ. ἁμαρτάνω, σφάλλομαι.
păcătuire, păcătuit ἀφ. καὶ μετ. ἁμάρτησις, ἡμαρτημένος.
pace θ. εἰρήνη, a face pace ὁμολογῶ εἰρήνην, a trăi în pace ἄγω βίον ἥσυχον, lasă-mă în pace ἄφες με ἥσυχον, fie pe pace μεῖνε ἥσυχος. || ἐπιφ. τέτέλεσται! plătește și pace πλήρωνε

καὶ τελείωνε! l'am strigat dar pace τὸν ἐφώναξα ἀλλ' εἰς μάτην, zi-i lume şi pace bună! κόσμος αὐτός!

paceá θ. γούνωμα σαμουριοῦ | ἀκροκώλια βέφθα, πατσᾶς (κοιν.).

paceagie θ. ποδεψεῖον.

paceaură θ. ράκος | πατσαβοῦρα (συνεκδ.).

paceşă θ. σκύβαλα λινοῦ

pachești θ. πλ. ἀναρτῆρες ἀναξυρίδος.

pachet οὐ. δέμα.

pachiderm οὐ. παχύδερμον.

pacient-ă ἐ. ὑπομονητικός. || οὐσ. ἄρρωστος, πάσχων.

pacienţă θ. ὑπομονή | εὑρετήριον διὰ παιγνιοχάρτων.

pacifio-ă ἐ. εἰρηνικός.

pacificà (**a**) ῥ. εἰρηνεύω.

pacificare, pacificat ἀφ. καὶ μετ. εἰρήνευσις, εἰρηνευμένος.

pacificator-oare ἐ. καὶ οὐσ. εἰρηνευτικός, εἰρηνευτής.

pacinic-ă ἐ. εἰρηνικός, ἥσυχος.

paciulie θ. Βοτ. πωγωνοστήμων.

pâclă θ. ἀποπνικτικὴ θερμότης | ὁμίχλη σκότος (συνεκδ.).

păclie θ. σισυρωμένος ἐπενδύτης.

păclisit-ă ἐ. καταχθόνιος, διαβολικός.

păclos-oasă ἐ. ὁμιχλώδης, ἀποπνικτικός, σκοτεινός.

păcorniţă θ. τροχαλειμματοδόχη, ἄλειπτρον.

pacoste θ. δυστύχημα, ἀμηχανία, a sădpă de pacoste ἀπαλλάτομαι ἀμηχανίας.

pacostnic-ă ἐ. δυσάρεστος, λυπηρός, ὀχληρός.

pact οὐ. συνθήκη.

pactizà (**a**) ῥ. συνθηκολογῶ.

păcură θ. πισσάσφαλτος, κατράνι.

păcurar ἀ. ἐργάτης ἢ πωλητὴς ἀσφάλτου | ποιμήν.

păcuros-oasă ἐ. πισσασφαλτώδης.

padină θ. ὑγρὸς τόπος κεκαλυμμένος ὑπὸ ἑρύων.

păducel ἀ. Βοτ. ἴδε gheorghin | χαμαιβλον, χιονίστρα.

păduche ἀ. φθείρ. păduche de lemn κορεός | păduchele elefantului ἴδε păduchernită, păduche de flori φυτοζωΰφιον, ἀνθοζωΰφιον.

păducher ἀ. Βοτ. ἀγριοσταφίς, ψειροβότανον.

păducherniţă θ. Βοτ. ἰξηρίς, λεπίδιον.

păduchios-oasă ἐ. φθειριῶν, ψειριάρης, ἀκάθαρτος.

pădurar ἀ. δασοφύλαξ.

pădurărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν δασῶν.

păduratic-ă ἐ. δασικός, δασώδης.

pădure θ. δάσος, nu e pădure fără uscăciuni δὲν ὑπάρχει καρύδι χωρὶς τσέφλι (παρ.).

pădurean-ă ἐ. δασώδης. || οὐσ. κάτοικος δασῶν.

pădureţ-eaţă ἐ. δασικός | ἄγριος, mere pădureţe ἀγριόμηλα, de nevoe mănâncă omul şi mere pădureţe ἀνάγκῃ καὶ θεοὶ πείθονται (παρ.).

pădurice θ. ἄλσος, δασύλλιον.

păduroiu οὐ. μέγα δάσος. || ἀ. ἰδιοκτήτης μεγάλων δασῶν.

păduroniu οὐ. Βοτ. μελάμπυρον τῶν ἀγρῶν.

păduros-oasă ἐ. δασώδης.

paf! ἐπιφ. πάφ!

păfăi (**a**) ῥ. ἐξάγω καπνὸν ἀπὸ τοῦ στόματος, φυσῶ.

pafnoduri οὐ. πλ. γλύκύσματα ἐκ ζυμαρικῶν.

paîtà θ. πόρπη | ἱερατικὴ ζώνη | στρόφιγξ.

pag ἐ. παρδαλός.

păgân-ă ἐ. εἰδωλολατρικός, ἐθνικός. || οὐσ. εἰδωλολάτρης, ἄπιστος | βάρβαρος, σκληρός.

păgânătate θ. οἱ εἰδωλολάτραι.

păgânesc-ească ἐ. εἰδωλολατρικός, σκληρός, βάρβαρος.

păgâneşte ἐπίρ. εἰδωλολατρικῶς.

păgâni (**a**) ῥ. καθιστάνω εἰδωλολάτρην.

păgânie θ. εἰδωλολατρεία.

păgânime θ. οἱ εἰδωλολάτραι.

păgânism οὐ. εἰδωλολατρεία.

paginâ θ. σελίς.

paginà (**a**) ῥ. σελιδώνω.

paginare, paginat ἀφ. καὶ μετ. σελίδωσις, σελιδωμένος.

paginator ὁ. σελιδωτής.

pagubă θ. ἀπώλεια, ζημία, a vinde cu pagubă πωλῶ ζημιώνων, în paguba lui πρὸς ζημίαν του, atâta pagubă τόσον τὸ χειρότερον, atâta pagubă cât şi dobândă στὰ παλιά μου

τὰ παπούτσια, pagubă în ciuperci! μεγάλη ζημία! (εἰρων.) | βλάβη.
păgubaş ἀ. ζημιωμένος, hoţul de păgubaş ὁ καϋμένος ὁ ζημιωμένος! (εἰρων.) | σεισμόπληκτος.
păgubi (a) ῥ. προξενῶ ζημίαν, ἀπώλειαν | ζημιώνω, χάνω.
păgubire, păgubit ἀφ. καὶ μετ. ζημίωσις, ζημιωμένος.
păgubitor-oare ἐ. ἐπιζήμιος, ἀσύμφορος
pahar οὐ. ποτήριον, κύπελλον, a ciocni paharele συγκρούω τὰ ποτήρια, a beà paharul până-n fund πίνω τὸ ποτήριον μέχρι τρυγός, καταπίνω τὴν πικρίαν (συνεκδ.) | pahar ἢ curat ca un pahar καθαρὸς σὰν τὸ χιόνι (φρ.).
păhăraş οὐ. ποτηράκι | Βοτ. κάλυψ.
păhărel οὐ. ποτηράκι.
paharnic ἀ. οἰνοχόος (τοῦ πρίγκηπος) | βογιάρος δευτέρας τάξεως.
paharnicei ἀ. πλ. ὑπηρέται οἰνοχόου.
păhăruţ οὐ. κυαθίσκος.
pahonţ ἀ. ἁμαξηλάτης ῥῶσσος | χονδροειδής.
păi! ἐπιφ. καὶ ἔπειτα! păi cum! ἀμέ! πῶς! păi de! ποῖος πταίει!
paià ἀ. βογιάρος βαθμοῦχος.
păiajen ἀ. ἀράχνη.
paiantă θ. μεσόδμη, μεσότοιχον καλαμωτόν | ἱμάντευμα, σανίδες καρφωνόμεναι πλαγίως εἰς τὰς γωνίας οἰκιῶν.
paiaţă θ. γελωτοποιός, ἀρλεκῖνος.
paic ἀ. φυλακὴ πρίγκηπος | σῶμα εὐελπίδων | ταχυδρόμος πεζός.
paiceà θ. σαμουρόγουνα.
paieric οὐ. ἀπόστροφος.
pâinar ἀ. ἀρτοποιός.
pâine θ. ἄρτος, a merge înaintea cuivà cu pâine şi cu sare ὑποδέχομαί τινα εὐχαρίστως, a-şi câştigà pâinea κερδίζω τὸν (ἡμερήσιον) ἄρτον μου | θέσις, ὑπούργημα, a pune în pâine διορίζω εἰς θέσιν | εἰσοδία, pâinea de pe câmp ἡ εἰσοδία τῶν ἀγρῶν | paine dospită ἔνζυμος ἄρτος, pâine urluită ἐρικίτης, ἄρτος ἀπὸ πληγοῦρι, pâine nouă θάργιλος, pâine goală ξερὸ (μονάχο) ψωμί, pâinea de toate zilele ὁ ἐπιούσιος | Βοτ. pâinea pădurii ἴδε răscov, pâinea porcului κυκλάμενον, pâinea peştelui ἀνεμώνη βατραχιώδης.

păingăn οὐ. ἴδε păiajen.
păinjen ἀ. Βοτ. ἀράχνιον.
păinjinel ἀ. Βοτ. ἴδε liliuţă.
păinjini (a) ῥ. ἀραχνιάζω. || a se păinjini καλύπτομαι.
păinjiniş οὐ. ἀραχνιά.
păioră θ. πέπλος, σουδάριον.
păios-oasă ἐ. ἀχυρώδης, ὁ μὲ χονδρὸν ἄχυρον.
păioşi (a) ῥ. καλαμίζω, καλαμοτομῶ.
păioşie θ. καλαμοτόμησις.
pair ἀ. πατρίκιος.
pairie θ. πατρικιᾶτον, ὁμοτιμία.
păiş οὐ. ἠλακάτη, κάλαμος σιτηρῶν μείνας ἐν τῇ γῇ, καλαμιὰ | Βοτ. păiş dulce ἀνδροπώγων.
paişte θ. ἀχυρών, ἀχυροβολών.
paiu οὐ. ἄχυρον, κάρφος. ἄχυρον πρὸς ῥόφημα | πλ. paie, o şiră de paie ἀχυροθημωνιά, a-şi aprinde paie în cap ἀνάβω φωτιὰ στὸ κεφάλι μου, a da în paiu αὐξάνω (ἐπὶ δημητριακῶν), arde focul în paie τὸ πῦρ καίει ὑπὸ τὴν στάκτην, tot paiul îşi are umbra lui καὶ τὸ μικρότερο δένδρο ἔχει τὸν ἴσκιο του (φρ.).
păiuş οὐ. ἀνθέρικος, ἄχυρον, κάρφος | Βοτ. αἶρα εὐλύγιστος | βάτιον.
paj ἀ. ἀκόλουθος παῖς.
pâj οὐ. λύγος, σφὴν συγκρατῶν δύο ξύλα | μέγα τρύπανον.
pajişte θ. χορτόπλινθος, a zidi din pajişte κτίζω ἀπὸ θεμελίων | πρασιά, λειβάδι.
pajoră θ. μυθικὸν πτηνόν.
pajură θ. αὐτοκρατορικὸς ἀετὸς | θυρεὸς | βασιλικὸν σῆμα | προτομὴ νομίσματος, pajură sau număr? κορώνα ἢ γράμματα;
pajurit-ă ἐ. στολισμένος.
pal-ă ἐ. ὠχρός.
pală θ. ἀκινάκης, πάλα | τράπηξ, ψωμόφκιαρον | δίκρανον (δι' ἄχυρα) | δικρανιά.
pală θ. ἰδιοτροπία.
paladin ἀ. μεγιστάν.
paladiu οὐ. παλλάδιον.
pălălăi (a) ῥ. ἀναλάμπω, ἀναδίδω φλόγας | κυματίζω.
pălălaie θ. ἀναλαμπή, φλόξ.
pălămar ἀ. νεωκόρος.
pălămar οὐ. Ναυτ. ἀπόγειον, ἀγομένη.

pălămărie θ. νεωκορία.
pălămidă θ. διάφραγμα κιβωτίου | Βοτ. κίρσιον, pălămida bo angiilor θύμβρα.
palancă θ. χάραξ, φραγμὸς ἐκ πασσάλων. || ἐπίρ. κατὰ σειράν, γραμμωτά.
palanchin οὐ. φορεῖον.
palandru οὐ. πλοῖον παλαιὸν πρὸς σκοποβολήν.
pălărie θ. πῖλος, a lovì pe cinevà în pălărie προσβάλλω τινὰ | Βοτ. pălăria cucului γεράνιον φαιόν, pălăria șarpului μοσχαμανίτης, κοπρῖνος.
pălărier ἀ. πιλοποιός, πιλοπώλης.
pălărierie θ. πιλοποιεῖον, πιλοπωλεῖον.
pălărioară θ. πιλίδιον.
palașcă θ. φυσιγγιοθήκη, παλάσκα.
palat οὐ. ἀνάκτορον, παλάτι | Ἀνατ. ὑπερῴον ἱστίον, οὐρανίσκος.
palatal-ă ἐ. οὐρανίσκειος.
palatin-ă ἐ. καὶ οὐσ. παλατῖνος.
pălătuș οὐ. οὐρανίσκος.
palavatic-ă ἐ. ἀνόητος, παλαβός.
palavră θ. κουφολογία, παλάβρα.
palavragiu ἀ. κουφολόγος, ψευδολόγος.
pâlc οὐ. σύνταγμα | στράτευμα | σμῆνος, κοπάδι | ὁμάς, vin pâlcuri-pâlcuri ἔρχονται καθ' ὁμάδας.
palce θ. ράβδος, βέργα.
pâlciană θ. Βοτ. ἴδε vițelar ἀνθόξανθον.
paleograf ἀ. παλαιογράφος.
paleografic-ă ἐ. παλαιογραφικός.
paleografie θ. παλαιογραφία.
paleontologie θ. παλαιοντολογία.
paler ἀ. κτιστης.
palestră θ. παλαίστρα.
paletă θ. Ζωγρ. πυξίς.
paleță θ. δοκός.
păli (a) ῥ. ἀκτινοβολῶ, καίω (ἐπὶ ἡλίου) | μαραίνομαι. || a se păli καίομαι, μαραίνομαι.
pàli (a) ῥ. ὠχριῶ, steaua lui a pălit ὁ ἀστήρ του ὠχρίασε.
pălì (a) ῥ. κτυπῶ, καταφέρω κτύπημα | ἐρωτεύομαι. || a se pălì κτυπῶμαι, προσκρούω.
palia θ. παλαιὰ Βίβλος.
pallà (a) ῥ. ἰατρεύω ἐπιπολαίως, παρηγορῶ.
paliativ-ă ἐ. ἐπίπλαστος, παρηγορικός.
palicar ἀ. παλληκάρι (καὶ εἰρων.).
păliciu οὐ. ἡλιόκαυμα (ἐπὶ φυτῶν).
palid-ă ἐ. ὠχρός. || ἐπίρ. ὠχρῶς.
paliditate θ. ὠχρότης.
Pălie ἀ. ἐπώνυμον τοῦ ἁγ. Ἠλία | κυνικὸν καῦμα.
pălimar οὐ. ἐξώστης, ἡλιακὸς | ἴδε pălămar.
pălimărgiu ἀ. ταραχοποιός.
pălincă θ. οἰνόπνευμα.
palinodie θ. παλινῳδία.
pălire θ. μαρασμός, ὠχρίασις.
palisadă θ. δρύφακτον.
palisandru ἀ. ἰόξυλον.
pălit μετ. μαρασμένος.
paliță θ. κάμαξ | πασσαλίσκος.
pălitură θ. ἔγκαυμα | μαρασμὸς | κτύπημα.
păliur οὐ. Βοτ. παλίουρος.
p liz οὐ. ἀποπληξία.
palm ἀ. φοῖνιξ.
palmă θ. παλάμη, κοῖλον τῆς χειρός, χείρ, a bate din palme χειροκροτῶ, latul palmei τὸ κοῖλον τῆς χειρὸς | σπιθαμὴ (μέτρον), o palmă de loc μία σπιθαμὴ γῆς | ράπισμα, κόλαφος, a da palme, a luà la palme ραπίζω, i-a tras la palme τὸν ἔσπασε στοὺς μπάτσους, a duce în palme δέρω καὶ ὠθῶ | ca în palmă στὰ δάκτυλα, στὰ σίγουρα, cât ai bate în palme ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, a aveà pe cineva în palmă ἄγω καὶ φέρω, a căutà peri în palmă ζητῶ ψύλλους στάχυρα, a fi de șeapte palme în frunte εἶμαι μέγας καὶ πολύς, a ține ca pe palmă τὸν κυττάζω στὰ μάτια, τὸν περιποιοῦμαι | κλάδος φοίνικος, βάϊον.
palmac οὐ. σπιθαμὴ (μέτρον).
pălmaș ἀ. χωρικὸς θής, ἀβούτης.
palmat-ă ἐ. παλαμοειδής.
palmier ἀ. φοῖνιξ.
palmiped-ă ἐ. στεγανόπους.
pălmueală θ. ράπισμα.
pălmuì (a) ῥ. ραπίζω.
pălmuire, pălmuit ἀφ. καὶ μετ. ράπισις, ραπισμένος.
pâlnie θ. χοάνη.
paloare θ. ὠχρότης.
paloș οὐ. σπάθη, ξίφος, capul plecat paloșul nu-l tae πρόσκυνημενο κεφάλι σπαθὶ δὲν τὸ κόβει (φρ.).
palpà (a) ῥ. ψηλαφῶ.

palpabil-ă ἐ. ψηλαφητός.
pălpăi (a) ῥ. ἀναλάμπω, καίω μετὰ τρισμοῦ, τρίζω.
pălpăire, pălpăit ἀφ. καὶ μετ. ἀνάλαμψις. ἀναλαμμένος.
pâlpără θ. κυματισμὸς φλογός.
palpità (a) ῥ. πάλλω.
palpitant-ă ἐ. πάλλων, προκαλῶν παλμούς, ἐνδιαφέρων.
palpitare, palpitaţi(un)e θ. παλμός.
paltin ἀ. συκομωρέα.
păltiniş οὐ. δάσος συκομωρεῶν.
păltior ἀ. Βοτ. ἀγριοφραγκοσταφυλή.
palton οὐ. ἐπανωφόριον.
paltonaş οὐ. ἴδε ciupag.
paludean-ă ἐ. ἑλώδης.
paludism οὐ. ἑλομίανσις.
palustru-ă ἐ. ἑλώδης.
palvă θ. ἴδε broschită.
pământ οὐ. γῆ, ἔδαφος, κόσμος, pământ negru μαῦρον χῶμα, κοπρόχωμα, pământ sec εἰλόπεδον, μέρος ὅπου ξηραίνονται οἱ καρποί, pământ galben γῆ ἀργιλλώδης, oa ă de pământ γυάλα, χύτρα πλίνθινος, a se face pământ κονιοποιοῦμαι, a se face ca pământ ὠχριῶ, a cădeà la pământ πίπτω κατὰ γῆς, a intrà în pământ ἐξαφανίζομαι, a da la pământ ῥίπτω κατὰ γῆς, a da de pământ ἐγγίζω τὴν γῆν, εὑρίσκω τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, a nu aveà pe nimeni pe pământ δὲν ἔχω κανένα στὸν κόσμον, a pune capul pe pământ κύπτω τὴν κεφαλήν, ca dela cer la pământ ὑπερμεγέθης, ἄπειρος, cât pământul οὐδέποτε, cât e lumea şi pământul ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, a fugì mâncând pământul παίρνω τὰ πόδια μου στὸν ὦμο. mănâncă de stinge pământul τρώγει σὰν θηρίο, tace ca pământul βωβὸς ὡς τάφος, nu-l încape pământul δὲν τὸν χωρεῖ ὁ τόπος (ἀπὸ τὴν χαρὰν του), i-a eşit pământul în faţă ἔχει χρῶμα γαιῶδες, mânia pământului ὑπερβολικῶς.
pământean-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀγρότης | ἰθαγενὴς | κοσμικός, cunoscător al vieţei pământene γνωρίζων τὰ τοῦ κόσμου.
pământesc-ească ἐ. ἐπίγειος.
pământos-oasă ἐ. γαιώδης.
pămânzalcă θ. ἴδε mânzală.

pămătuf οὐ. ψήκτρα πρὸς χρίσιμον | θύσανος, pămătuf de pudră θύσανος πρὸς ἐφαρμογὴν ὀρυζοκόνεως | πανίον πρὸς καθαρισμόν, πατσαβοῦρα | ραντιτήριον | ἁγιαστοῦρα.
pambriu ἐ. σγουρόμαλλος. || οὐ. κεφαλόδεσμος.
pamflet οὐ. λίβελλος.
pamfletar ἀ. λιβελλογράφος.
pan ἀ. πρίγκηψ (Πολωνός).
pană θ. πτερόν, a se umflà în pene φουσκώνω, ὑπερηφανεύομαι | γραφίς, are o pană greà ἔχει δύσληπτον ὕφος (γραφικὸν) | κερκίς, πλῆκτρον ἐγχόρδων ὀργάνων | Βοτ. φύλλον στάχυος ἀραβοσίτου | φόβη, στάχυς καλάμου | pana sburătorului λυσιμαχία.
pană θ. σφὴν (πρὸς σχίσιμον ξύλων) | τεμάχιον χοιρείου λίπους | οὐρὰ (ἰχθύος) | ρυτήρ, καπίστρι.
până πρόθ. μέχρι, până dimineaţă μέχρι πρωΐας | ἐνόσῳ, bate fierul până e cald κτύπα τὸ σίδερο ἐνόσῳ εἶναι ζεστό, până nu faci foc fum nu iese δὲν ὑπάρχει καπνὸς χωρὶς φωτιά, până una alta ἐν τῷ μεταξύ.
panaceu οὐ. πανάκεια.
panachidă θ. τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον.
pănăcotă θ. μαζονόμος, πινακωτή.
panaghiar οὐ. Ἐκκλ. Παναγιάριον.
panaghie θ. παναγία, ἅγιος ἄρτος.
panaghion οὐ. ἀρχιερατικὸς μανδύας.
panamà θ. πῖλος ἐκ ψιάθου Παναμᾶ.
panaş οὐ. λοφίον.
pancartă θ. προκήρυξις, δηλοποίησις.
pancovă θ. ὠὰ τηγανητά.
panoraţiu οὐ. παγκράτιον.
pancreas οὐ. πάγκρεας.
pancreatic-ă ἐ. παγκρεατικός.
pândă θ. ἐνέδρα, a sta, a se pune la pândă ἐνεδρεύω, a pune la pândă ἐλλοχεύω.
pandalii θ. πλ. ὀργή, μανία, a găsit-o pandaliile τὴν ἔπιασαν τὰ νευρικά της.
pândar ἀ. φύλαξ, δασοφύλαξ.
pândărit οὐ. ἀγροφυλακή.
pândaş ἀ. ἐλλοχευτής.
Pandecte θ. πλ. Πανδέκται.
pândi (a) ῥ. ἐλλοχεύω, ἐνεδρεύω.

pândire, pândit ἀφ. καὶ μετ. ἐλλόχευσις, ἐλλοχευμένος.
pandișpan οὐ. ἀφρόψωμον.
pânditor-oare ἐ. καὶ οὐσ. ἐνεδρευτικός, ἐνεδρευτής.
pandocrator ἀ. παντοκράτωρ.
pandur ἀ. στρατιώτης (οὖγγρος) | ληστής.
panegiric οὐ. πανηγυρικός.
panegirist ἀ. πανηγυριστής.
paner οὐ. κάλαθος, πανάριον, πανέρι.
panganet οὐ. ξιφολόγχη.
pângar-ă ἐ. ἀηδής, ἀχρεῖος.
pângări (a) ῥ. βεβηλώνω, δυσφημῶ.
pângărire, pângărit ἀφ. καὶ μετ. βεβήλωσις, βεβηλωμένος.
pângăritor ἀ. βεβηλωτής.
pangeà θ. κοκκινογοῦλι.
panglică θ. ταινία, κορδέλλα | γῦρος, λωρία πίλου | Ἰατρ. ταινία.
panglicar ἀ. ταινιοποιὸς | ταχυδακτυλουργός, ἀγύρτης.
panglicărie θ. ταινιοποιία | ἀγυρτεία.
panglicuță θ. ὑποκ. τοῦ panglică | Βοτ. φαλαρὶς ἔγχρωμος.
pangolin ἀ. Ζωολ. λεπώδης σαῦρα.
panică θ. πανικός.
paniculă θ. Βοτ. ἀνθήλη.
panificați(une) θ. ἀρτοποιία.
panoptic οὐ. πανόραμα.
panoramă θ. πανόραμα.
pansà (a) ῥ. ἐπιδέω.
pansament οὐ. ἐπίδεσμος.
pansare, pansat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίδεσις, ἐπιδεμένος.
panseà θ. Βοτ. ἴον, πανσές.
panslavism οὐ. πανσλαβισμός.
panslavist ἀ. πανσλαβιστής.
pantă θ. γιγγλυμός, σίδερον, στρόφιγξ.
pantă θ. κατήφορος.
pantahuză θ. πανταχοῦσα, a umblà cu pantahuză διενεργῶ ἔρανον, καταλαλῶ.
pantalon οὐ. ἀναξυρίς, σκελέα.
pantalonar ἀ. περισκελιστὴς | νεωτεριστὴς (ἰδεῶν), φιλελεύθερος τοῦ 1848.
panțarolă θ. Χαρτ. κοντσίνα.
pantasii θ. πλ. ἴδε pandalii.
pântecărie θ. διάρροια (ζώων).
pântece ἀ. κοιλία, a fi cu pântecele la gură εἶμαι μὲ τὴν κοιλιὰ στὸν λαιμὸν (ἐπὶ ἐπιτόκων), a se robi pântecelui εἶμαι κοιλιόδουλος, pântecele munților πλευρὰ τῶν ὀρέων.
pântecos-oasă ἐ. προγάστωρ. || ἀ. κοιλαρᾶς.
panteism οὐ. πανθεϊσμός.
panteist ἀ. πανθεϊστής.
panteon οὐ. πάνθεον.
panteră θ. πάνθηρ.
panțir ἀ. στρατιώτης θωρακοφόρος | πλ. ἱππικὸν μολδαβικόν.
pantof ἀ. ἐμβάς, κοιμόπους, παντόφλα | Βοτ. pantoful Doamnei κυπριπέδιον.
pantofar ἀ. ἐμβαδοποιός.
pantofărie θ. ἐμβαδοποιεῖον.
pantograf οὐ. παντογράφος (διαβήτης).
pantometru οὐ. παντόμετρον.
pantomim ἀ. παντομῖμος.
pantomimă θ. παντομίμα.
panțură θ. γυνὴ φαυλόβιος.
pănură θ. ὕφασμα χονδρόν, σαγιάκι.
pănurar ἀ. ἐργάτης σαγιακίων.
pănuși θ. πλ. φύλλα στάχυος ἀραβοσίτου.
pănușiță θ. Βοτ. ἴδε năgară.
pânză θ. ὕφασμα, ὀθόνη, pânză de in λινόν, pânză de vântrele καραβόπανον, corabie cu pânze ἱστιοφόρον | σουδάριον | a legà gura pânzei ἐξοικονομῶ μερικὰ χρήματα, pânzele albe σουδάρον, θάνατος, a merge până-n pânzele albe φθάνω μέχρι τῶν ἐσχάτων, ἐπιχειρῶ πᾶν μέσον | ἔκτασις, λεία καὶ ἐπίπεδος, λίμνη | εἰκών, pânză de Rafael εἰκὼν τοῦ Ραφαήλου | ὁμὰς ὡπλισμένη, στρατὸς | λεπὶς μαχαιρίου, κοπίς. || ἐπίρ. ἀφθόνως, ploaia curge pânză βρέχει μὲ τὰ κανάτια, ὁμαδόν, vin pânză ἔρχονται ὁμαδὸν | ține-te pânză βάστα κουράγιο! de-a pânza παιδιά.
pânzar ἀ. ὀθονουργός, ὑφασματοπώλης.
pânzărie θ. ὀθονουργεῖον, ὑφασματοπωλεῖον.
pânzătură θ. τεμάχιον ὀθόνης, τραπεζομάνδηλον.
pânzelar οὐ. ἀντιφάρμακον.
pânzeturi οὐ. πλ. ὀθόναι.
pânzi θ. πλ. περίβολος ὀχυρωμένος.
pânzui (a) ῥ. περιβάλλω διὰ σουδαρίου.
paos οὐ. σπονδή, οἶνος δι' οὗ ραντίζουν τὸν νεκρὸν | ὕδωρ μοιραζόμενον μετὰ τὴν κηδείαν.

pap οὐ. ὑποστάθμη ἀμύλου, κόλλα ὑποδηματοποιῶν, τσιρίσι.
păpă (**a**) ῥ. τρώγω (ἐπὶ ἐρεφῶν) | καταβιβρώσκω | ἀσωτεύω, şi-a păpat averea ἔφαγε τὴν περιουσίαν του.
papă ἀ. πάπας.
papă θ. φαγητὸν ἐρεφῶν, νιανιά.
papădie θ. Βοτ. ταράξακον, ραδίκι.
papagal ἀ. Ζωολ. ψιττακός, papagal țigănesc κόραξ.
papagaliceşte ἐπίρ. παπαγαλλιστί.
papainoage οὐ πλ. πασσαλίσκοι.
papal-ă ἐ. παπικός.
papă-lapte ἀ. βλάξ, ἠλίθιος.
păpălău ἀ. Βοτ. ἀλικάκαβος, φυσαλίς.
păpăligi ἀ. πλ. σχίδακες, ἴδε aschie.
papalitate θ. παπωσύνη.
papaludă θ. Ζωολ. αἰγοθήλας.
papalugă θ. ἴδε paparudă | φέβητρον.
papănaş ἀ. προφάγιον ἐκ ζυμαρικοῦ καὶ τυροῦ | Βοτ. ἴδε trifoiu.
păpară θ. πανάδα, κουρκοῦτι | a mâncât o păpară bună τὸν ἠπάτησαν, ἔφαγε τὴν παπάρα (φρ.) | παγίς, i se gătește o păpară τοῦ τείνουν παγίδα.
paparoane θ. πλ. μήκων, παπαροῦνα.
paparudă θ. ἀθιγγανὶς προσωπιδοφόρος ἐπικαλουμένη τὴν ἐροχήν.
papele θ. πλ. ἴδε păpălău.
papeterie θ. χαρτοπωλεῖον.
papetier ἀ. χαρτοπώλης.
papilă θ. θηλή.
papilar-ă ἐ. θηλώδης.
papiliotă θ. σγουρόν.
papină θ. γυνὴ διεφθαρμένη.
papirus οὐ. πάπυρος.
papism οὐ. παπισμός.
papist(aş) ἀ. καθολικὸς | ἄπιστος.
papistăşesc-ească ἐ. καθολικός.
papistăşi (**a se**) ῥ. ἀσπάζομαι τὸν καθολικισμόν.
papistăşie θ. καθολικισμός.
paporniță θ .καλάμινος κάλαθος | πυτίνη, καμψάκης, φιάλη ψιαθόπλεκτος.
paprică θ. κοκκινοπέπερι.
papricaş οὐ. ὑπότριμμα, ἄρτυμα ἐκ κοκκινοπεπέρεως | φαγητὸν ἐξ ἀρτύματος.
papuc ἀ. ἐμβάς, a luat-o la papuc τὸ σκιρτᾷ | papucu Papei κρηπὶς Πάπα | Βοτ. papucu Doamnei κυπριπόδιον | ἴδε başlic.
papugiu ἀ. ἐμβαδοποιὸς | ἀπατεών.
papură θ. Βοτ. τύφη, ἰνδοκάλαμος, a căuta nod în papură ζητῶ φύλλους στάχυρα.
păpurică θ. Βοτ. ἐούτομον.
păpuros-oasă ἐ. ψιαθώδης.
păpuşă θ. πλαγγών, κοῦκλα | νευρόσπαστον, jocul păpuşilor νευρόσπαστα, Φασουλῆς, a jucà păpuşile ζητῶ νὰ ἀπατήσω | δεσμίς, τολύπη, păpuşă de sfoară κουβάρι σχοινίου | πάσμα, δέσμη 36 νημάτων ὑφαντικῆς μηχανῆς (ἴδε cocleți) | κορμὸς ἀραβοσίτου | ἐπώστης ἐαρελοποιοῦ | de-a păpuşile παιδιὰ κορασίων μὲ πλαγγόνας.
păpuşar ἀ. πλαγγονοποιὸς | ἀπατεών.
păpuşărie θ. παίγνιον νευροσπάστων | ἀγυρτεία (συνεκδ.).
păpuşoiu ἀ. ἀραβόσιτος.
par ἀ. πάσσαλος | διάπηγον, πασσαλίσκος, gard din pari χάραξ, φραγμὸς ἐκ πασσάλων, a-şi bate parul undeva ῥίχνω τὴν κάπα μου, s'a apropiat funia de par ἔφθασεν ὁ κόμπος στὸ χτένι, cât cioara în par ἐπὶ ἐροχύ, a pune parul la uşă μανδαλώνω (φρ.).
păr ἀ. Βοτ. ἀπιδέα.
păr ἀ. θρίξ, un fir de păr μία θρὶξ | κόμη, păr negru κόμη μέλαινα, cu păr roşcat πυρρόθριξ, a trage de păr ἑρμηνεύω σοφιστικῶς | τρίχωμα, păr de capră αἰγοτρίχωμα, părul din coama calului ἀλογότριχα, părul porcului μῆριγξ, gourounótrixa | în păr ὅλοι μαζῆ, σύσσωμοι, din fir în păr ἐν λεπτομερείᾳ, în doi peri ἀξέβαιος, şiofă în doi peri ὄφασμα μὲ νερά, a vorbì în doi peri ὁμιλῶ διφορουμένως, εἶμαι μεθυσμένος, a se luà de păr πάνομαι ἀπὸ τὰ μαλλιά, a se luà cu mâinile de păr τραβῶ τὰ μαλλιά μου, mi se face părul măciucă ἀγατρίχιῶ, a scoate peri albi cuiva ἐγάζω τὴν ψυχὴν τινός, κάμνω τὸν βίον ἄβιωτον, păr de câine κακοήθης, ἄθλιος (φρ., | χνοῦς ὑφάσματος | νήματα φυτῶν | Βοτ. părul ciutei ἴδε verigar, părul porcului τελμάτιον, părul Maicii Domnului, părul fetei ἀδίαντον, πολυτρίχι, părul Sf. Maria ἐπίθυμον, părul zâne or στίππη λοφωτή.
păr οὐ. παρωνυχία.

pară θ. ἄπιον, ἀπίδι.
pară θ. φλόξ, a se face foc şi pară εἶμαι πῦρ καὶ μανία, pară de foc λίαν, ὑπερβολικῶς.
pâră θ. κατηγορία.
pară θ. παρᾶς, λεπτόν, a nu aveà nici o pară εἶμαι ἀπένταρος, a nu aveà pară chioară δὲν ἔχω παρᾶν τσακισμένον | χρῆμα, am parale ἔχω χρήματα | a luà la trei parale κάμνω ἀπάσπροῦ, nu face parale δὲν περνᾷ, δὲν ἀξίζει.
pàra μόριον μεγεθυντικόν, citi şi paraciti διάβασε καὶ παραδιάβασε.
parà (a) ῥ. ἀποφεύγω, ἐκκλίνω.
parabazà θ. παράβασις.
parabolà θ. παραβολή.
parabolic-ă ἐ. παραβολικός.
paracherniţă θ. Βοτ. ἐλξίνη.
paraclis οὐ. παρεκκλήσιον.
paracliser ἀ. νεωκόρος.
paradă θ. ἐπίδειξις, ἐπιθεώρησις στρατοῦ, a face paradă ἐπιδείκνυμαι.
paradais οὐ. χρυσόμηλον, τομάτα.
paradigmă θ. παράδειγμα.
paradis οὐ. παράδεισος.
paradisiac-ă ἐ. παραδεισιακός.
paradosi (a) ῥ. παραδίδω (μαθήματα).
paradox οὐ. παράδοξον.
paradoxal-ă ἐ. παραδοξολογικός.
părăduelă θ. διασπάθισις.
părădui (a) ῥ. διασπαθίζω, ἀσωτεύω.
părăduire, părăduit ἀφ. καὶ μετ. διασπάθισις, διεσπαθισμένος.
părăduitor ἀ. ἄσωτος.
parafă θ. μονογράφημα.
parafà (a) ῥ. μονογραφῶ.
parafare, parafat ἀφ. καὶ μετ. μονογράφησις, μονογραφημένος.
paraferná θ. παράφερνον.
parafină θ. παραφίνη.
parafrază θ. παράφρασις.
parafrazà (a) ῥ. παραφράζω.
parafrazare, parafrazat ἀφ. καὶ μετ. παράφρασις, παρεφρασμένος.
paràgina θ. νεατή, γῆ ἀγεώργητος | Βοτ. ἴδε paranginà.
părăginì (a) ῥ. ἐκχερσώνω. || a se părăginì ἐκχερσώνομαι.
părăginire, părăginit ἀφ. καὶ μετ. ἐκχέρσωσις, ἐκχερσωμένος.
paragraf οὐ. παράγραφος.
paragrafie θ. παραγραφή.
pârâi (a) ῥ. τρίζω.
pârâit οὐ. τρισμός.
pârâitoare θ. κρικέλι δι' ἐκφοβισμὸν πτηνῶν, καρακοῦζα.
părăitură θ. τρισμός.
paralactic-ă ἐ. παραλλακτικός.
paralaxă θ. παράλλαγή.
paralel-á ἐ. καὶ οὐσ. παράλληλος.
paralepiped οὐ. παραλληλεπίπεδον.
paralelism οὐ. παραλληλισμός.
paralelogram οὐ. παραλληλόγραμμον.
paraleu ἐ. ἰσχυρός, γενναῖος, λεοντάρι, un leu paraleu ἥρως. || ἐπίρ. a se face leu paraleu ῥίπτω πῦρ καὶ μανίαν.
paralitic-ă ἐ. παραλυτικός.
paralizà (a) ῥ. παραλύω.
paralizie θ. παράλυσις.
paralogism οὐ. παραλογισμός.
paraluţe θ. πλ. χρήματα, παραδάκια | Βοτ. ἴδε bănuţei.
părâmă θ. κάλως, παλαμάρι.
părânc οὐ. Βοτ. ἴδε dughie.
părângă θ. χάραξ ἀμπέλου.
paranginà θ. Βοτ. ἴδε viţelar.
paranimfă θ. παράνυμφος.
parantezà θ. παρένθεσις.
parapanghelos! ἐπιφ. Θεὸς συγχωρέσοι τον!
parapet οὐ. ἔπαλξις, πρόχωμα.
parapon οὐ. παράπονον, mă apucă un parapon μέ πιάνει τὸ παράπονον.
paraponisì (a se) ῥ. παραπονοῦμαι.
paraponisire, paraponisit ἀφ. καὶ μετ. παραπόνεσις, παραπονεμένος.
parasoovenie θ. ψεῦδος, ἀνοητολογία.
părăsì (a) ῥ. ἐγκαταλείπω, παραιτῶ. || a se părăsì παραιτοῦμαι.
parasin ἀ. ἴδε tremurătură | ἐρωτιδεύς | Βοτ. ῥίζα.
părăsire, părăsit ἀφ. καὶ μετ. ἐγκατάλειψις, ἐγκαταλελειμμένος.
parastas οὐ. μνημόσυνον.
parastuì (a se) ῥ. παριστάνω (θέατρον).
paratoner οὐ. ἀλεξικέραυνον.
părău οὐ. (πλ. părae) ῥύαξ, ποταμίσκος, χείμαρρος. || ἐπίρ. ἀφθόνως.
paravan οὐ. ἀλεξήνεμον, διάφραγμα.
paraxăn ἐ. παράξενος, παράδοξος. || οὐ. ἀγανάκτησις.
parazit ἀ. παράσιτος. || οὐ. παράσιτον

paraxitism οὐ. παραξιτισμός.
paro οὐ. παράδεισος, κῆπος | Στρ. parc de artilerie ἁρχός.
pârcălab ά. νομάρχης | δήμαρχος χωρίου | εἰσπράκτωρ | δήμιος.
pârcălăbesc-ească έ. νομαρχιακός, δημαρχιακός.
pârcălăbie θ. νομαρχία, δημαρχία | εἰσπρακτορία.
parcan οὐ. ἴδε palancă | χεῖλος τοίχου | ποταμόφραγμα | ξύλινον ὀχύρωμα.
pârcăni (a) ῥ. ὀχυρώνω διὰ ξυλίνων ὀχυρωμάτων.
pârcănire, pârcănit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ pârcăni.
parceà θ. τεμάχιον, κομμάτι | τεμάχιον ὑφάσματος.
parcelă θ. τεμάχιον, ψιχίον.
parcelà (a) ῥ. μερίζω, διαμερίζω.
parcelar-ă έ. μερικός, κατὰ κλήρους.
parcelare, parcelat ἀφ. καὶ μετ. μέρισις, μερισμένος.
parchet οὐ. δάπιδον, φάτνωμα.
parchet οὐ. εἰσαγγελία.
parchet οὐ. βαμβακερὸν ὕφασμα.
parchetà (a) ῥ. φατνώνω.
parchetare, parchetat ἀφ. καὶ μετ. φάτνωσις, φατνωμένος.
parcimonie θ. φειδωλία, γλισχρότης.
parcimonios-oasă έ. φειδωλός.
pârciu ά. τράσος, ἴδρὼς τράγου, πρηστίλα. a puți a pârciu ὄζω τράγου, a da pârciul babei κυβιστίζω | ποικιλία σταφυλῶν.
pârdalnic-ă έ. σατανικός, κακοήθης. || ά. ὁ Διάβολος.
pardesiu οὐ. ἀφεστρίς, ἐπενδύτης.
pardon οὐ. συγγνώμη.
pardos ά. Ζωολ. λεοπάρδαλις | ἥρως, γενναῖος (συνεχδ.).
pardoseală θ. δάπεδον, φάτνωμα, πάτωμα | λιθόστρωμα.
pardosi (a) ῥ. δαπεδώνω, φατνώνω | λιθοστρώνω.
pardosire, pardosit ἀφ. καὶ μετ. φάτνωσις, φατνωμένος.
pardositor ά. λιθοστρώτης | σανιδωτής.
părea (a) ῥ. φαίνομαι, ὁμοιάζω, pari supărat φαίνεσαι ὠργισμένος, pare-că, pare-că φαίνεται, pare-că doarme ὡσὰν νὰ κοιμᾶται, îmi pare bine χαίρω πολύ, îmi pare rău λυποῦμαι. || a se părea φαίνομαι, mi se pare μοὶ φαίνεται.
pareatcă θ. ράκος, κουρέλλι.
parecherniță θ. Βοτ. ἐλξίνη.
parelnic-ă έ. φανταστός, φανταπιώδης.
parenetic-ă έ. παραινετικός.
parenteză θ. παρένθεσις.
părere θ. ἐξωτερικόν, παρουσιαστικὸν | ἰδέα, γνώμη, după părerea mea κατὰ τὴν γνώμην μου. a da cu părerea γνωμοδοτῶ, cu părere de rău μετὰ λύπης, părerî nebune τρελλαὶ ἰδέαι, atâtea capete, atâtea părerî ὁ καθένας μὲ τὸ κεφάλι του (φρ.).
păresimi θ. πλ. ἡ Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας | ἡ πρώτη τετάρτη τῆς τεσσαρακοστῆς.
părete ά. ἴδε perete.
parètis οὐ. Ἐκκλ. παραίτησις.
parfum οὐ. ἄρωμα, εὐωδία.
parfumà (a) ῥ. ἀρωματίζω, εὐωδιάζω.
parfumare, parfumat ἀφ. καὶ μετ. ἀρωμάτισις, ἀρωματισμένος.
parfumerie θ. μυρεφεῖον, μυροπωλεῖον.
parfumor ά. μυρεψός, μυροπώλης.
pârg οὐ. ὡριμότης τῶν καρπῶν, a da în pârg ὡριμάζω | γῦρος, πέριξ, în pârgul casei πέριξ τῆς οἰκίας.
pârgă θ. πρώϊμα, πρωτοφανεῖς καρποί | προσφορὰ καρπῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ.
pârgar ά. δημοτικὸς σύμβουλος | δημογέρων.
pârghie θ. μοχλός.
pârgueală θ. ἴδε pârg.
pârgui (a) ῥ. ὡριμάζω. || a se pârgui ὡριμάζω.
pârguire, pârguit ἀφ. καὶ μετ. ὡρίμανσις, ὡριμασμένος.
părî (a) ῥ. κατηγορῶ | καταγγέλλω.
pariâ (a) ῥ. στοιχηματίζω.
paricid-ă έ. πατροκτόνος. || οὐ. πατροκτονία.
parietal-ă έ. Ἀνατ. βρεγματικός.
parigină θ. θερμάστρα ἐκ χυτοσιδήρου.
parigorie θ. παρηγορία.
parigorisi (a) ῥ. παρηγορῶ. || a se parigorisi παρηγοροῦμαι.
parimiar οὐ. Ἐκκλ. παροιμιάριον.
parimie θ. παροιμία.
parimiologie .. παροιμιολογία.
parino οὐ. κέγχρος μελανόσταχυς.

părinte ἀ. πατήρ | πλ. οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, γονεῖς, γεννήτορες.
părintesc-eașoă ἐ. πατρῶος | πατρογονικός | πατρικός.
părinteşte ἐπίρ. πατρικῶς.
părinţie θ. πατρότης, cu părinţie μετὰ πατρικοῦ ὄφους.
parip ἀ. ἵππος ἄζυγος, παράζυξ, ἄμιππος, πάριππος.
pârire θ. κατηγορία | καταγγελία.
pâriş ἀ. κατήγορος | καταμηνυτής.
parisilabic-ă ἐ. ἰσοσύλλαβος.
pârît μετ. καὶ οὐσ. κατηγγελμένος, κατηγορούμενος.
paritate υ. ἰσότης.
pârîtor ἀ. ἴδε pariş.
pariu οὐ. στοίχημα.
parizian-ă ἐ. καὶ οὐσ. παρισινός.
pârjoală θ. ἐσχαρόπεπτον.
pârjol οὐ. πυρκαϊά, a pringe cu foc şi cu pârjol χύνω θερμὰ δάκρυα | καταστροφή. || ἐπίρ. μανιωδῶς, τρομερά. e rău pârjol εἶναι ὑπερβολικῶς, τρομερὰ κακός.
pârjoli (a) ῥ. καίω | καταστρέφω, κατακλέπτω.
pârlaciu ἀ. μέγας κλέπτης.
parlagiu ἀ. ζωγδάρτης | κακοήθης.
parlament οὐ. κοινοβούλιον, Βουλή.
parlamenta (a) ῥ. διαπραγματεύομαι, ἐπικηρυκεύομαι.
parlamentar-ă ἐ. διαπραγματευτικός, κοινοβουλευτικός. || ἀ. βουλευτής.
parlamentare ὄφ. διαπραγμάτευσις.
parlamentarism οὐ. κοινοβουλευτισμός.
pârlea ἐ. καυμένος, du-te pârlii! ἄμε στὸν διάολο! şi s-a te ţii pârleo! καὶ δῶ ποῦ πάν καὶ οἱ ἄλλοι (φρ.).
pârleală θ. κνίσμα, τσίρωμα | ἐκδορά.
pârleaz οὐ. χαλάστρα φραγμοῦ | διαβάθρα χωρικῆς αὐλῆς.
pârli (a) ῥ. εὔω, εἱλώνω, καφαλίζω (ἐπὶ πτηνῶν), a pârli-o la fugă τὼστρίφε. || a se pârli εἱλώνομαι, καίομαι (ἐπὶ χόρτων, ὑγμητριακῶν) | ἀπατῶμαι ὑπό τινος (συνεκδ.).
pârlire, pârlit ἀφ. καὶ μετ. εἵλωσις, εἱλωμένος. || ἀ. κακομοίρης, ἄτυλος. || οὐ. τσίρωμα.
pârlitură θ. καύσιμον (ἡλίου), τσίρωμα, a da prin pârlitură κακομεταχειρίζομαι δένδρα ἡλιοκαῆ.
pârlog ἀ. αἶμος, γῆ νεαρή, κατωτέρας ποιότητος | ὑψηλὴ χόρτα.
parmac οὐ. δάκτυλος (μέτρου).
parmaclâc οὐ. κιγκλίδωμα.
parmezan οὐ. πάρμειος (τυρός).
pârnaie θ. μεγάλη χύτρα | ποικιλία ραφυλῶν.
parnasi (a) ῥ. παρῳδῶ.
parnasian ἀ. παρνάσειος (ποιητής).
parodia (a) ῥ. παρῳδῶ.
parodie θ. παρῳδία.
paroh ἀ. ἐφημέριος.
parohial-ă ἐ. ἐνοριακός.
parohie θ. ἐνορία.
paroi (a) ῥ. σμηνουργῶ.
paroit οὐ. σμηνουργία.
paroiu οὐ. ἐσμὸς δεύτερας κυψέλης.
parol! ἐπιφ. λόγῳ τιμῆς!
parolă θ. λόγος, ὑπόσχεσις, a-şi da parola ὑπισχνοῦμαι | μυστικόν, ἐπίταγμα φυλακῆς.
paroli οὐ. Χαρτ. διπλοῦν κατάθεμα.
parolist ἀ. συνεπὴς εἰς τὸν λόγον του.
paronim οὐ. παρωνυμία.
paronomază θ. παρωνομασία.
păros-oasă ἐ. λάσιος, δασύς, τριχερός.
parotidă θ. παρωτίς.
paroxism οὐ. παροξυσμός.
pârpălac οὐ. ἐσχαρόπεπτον.
parpalec ἀ. πλακουντοποιός.
părpăli (a) ῥ. ἐψήνω εἰς ἀνθρακιάν. || a se părpăli ἐψήνομαι.
părpălire, părpălit ἀφ. καὶ μετ. ἔψησις, ἐψημένος.
părpăliţă θ. ἴδε părpăriţă.
părpăr οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν οἰνοβαρελίων.
părpără θ. ραγδαία βροχή.
părpăriţă θ. Βοτ. ἰνδικὴ ἴσατις | σεβοῦρος.
părpian οὐ. Βοτ. ἀμάραντον.
parşiv-ă ἐ. ἄθλιος, κακοήθης | φωραλέος.
pârţag οὐ. ὀργή, μανία, arţagul şi-a găsit pârţagul ἤῦρε τὸν μάστορήν του (φρ.).
partaj οὐ. μερισμός, διανομή.
părtaş ἀ. μέτοχος, μετέχων | ὀπαδός, φίλος | συγκυρίαρχος.
parte θ. μέρος, τμῆμα, μερίς, a face trei părţi διαιρῶ εἰς τρία, a patra parte τὸ τέταρτον, în parte μερικῶς, ἐν μέρει,

partea lui τὸ μερίδιόν του, a luà parte la συμμετέχω, din parte-mi ἐκ μέρους μου, τὸ κατ' ἐμέ, în altă parte πρὸς ἄλλο μέρος. πρὸς ἄλλην διεύθυνσιν, a se da la o parte παραμερίζω, a pune la o parte θέτω κατὰ μέρος, οἰκονομῶ, a fi în partea cuiva λαμβάνω τὸ μέρος τινός, e cam într'o parte δὲν εἶναι τὰ μυαλά του στὸν τόπον, parte de cuvânt Γραμ. μέρος τοῦ λόγου, partea bărbătească οἱ ἄρρενες | τύχη, a da de o parte bună ἔχω καλὴν τύχην, să n'am parte de copii mei νὰ μὴ χαρῶ τὰ παιδιά μου, cum ți-o fi partea ὅπως εἶναι τῆς τύχης σου | Μουσ. διαίρεσις | Νομ. διάδικος.

parter οὐ. πλατεῖα θεάτρου | ἰσόγαιον.

parțial-ă ἐ. μερικός, eclipsă parțială μερικὴ ἔκλειψις | μεροληπτικός, om parțial μεροληπτικὸς ἄνθρωπος. || ἐπίρ. μερικῶς | μεροληπτικῶς.

parțialitate θ. μεροληψία.

participà (**a**) ῥ. συμμετέχω, συμμερίζομαι.

participare, participat ἀφ. καὶ μετ. συμμέρισις, συμμερισμένος.

participiu οὐ. Γραμ. μετοχή.

particulà θ. Γραμ. μόριον.

particular-ă ἐ. ἴδιος, ἰδιαίτερος. || ἀ. ἰδιώτης. || ἐπίρ. ἰδιαιτέρως.

particularism οὐ. ἰδιοτέλεια.

particularist ἀ. ἰδιοτελής.

particularitate θ. λεπτομέρεια.

particularizà (**a**) ῥ. ἀκριβολογῶ.

partid οὐ. πολιτικὴ μερίς.

partidă θ. πέσσευμα, παίγνιον | διασκέδασις, κῶμος | γαμήλιον πρόσωπον, o partidă bună καλὸς γαμβρός, καλὴ νύμφη.

pârtie θ. ἀτραπὸς ἐντὸς χιόνος, ἀτραπὸς | a-și da în pârtie διορθώνομαι (κατόπιν τιμωρίας) | κενόν, κενότης.

părtini (**a**) ῥ. μεροληπτῶ | εὐνοῶ.

părtinie θ. μεροληψία.

părtinire θ. μεροληψία, προτίμησις, fără părtinire ἀμερολήπτως.

părtinitor-oare ἐ. μεροληπτικός.

părtinos-oasă ἐ. ἴδε părtinitor.

partițiune θ. Μουσ. συναρμογὴ μέλους.

partitiv-ă ἐ. Γραμμ. μεριστικός.

partizan ἀ. ὀπαδός, φίλος, θιασώτης.

parucie ἀ. ἀνθυπολοχαγός.

părneală θ. ἔρις, πιάσιμο ἀπὸ τὰ μαλλιά.

părui (**a**) ῥ. πιάνω ἀπὸ τὰ μαλλιά, ξυλοκοπῶ. || a se părui ξυλοκοποῦμαι.

păruit οὐ. στύλωμα ἀμπέλου.

părut οὐ. φαινόμενον, ἐξωτερικόν.

pârv-ă ἐ. σγουροκοντόμαλλος.

pârvac οὐ. πρώτη παραγωγὴ κυψέλης.

pârveni (**a**) ῥ. κατορθώνω, ἐπιτυγχάνω.

parvenire, parvenit ἀφ. καὶ μετ. κατόρθωσις, κατωρθωμένος. || ἐ. ὀψίπλουτος.

pas ἀ. βῆμα, a merge la pas βηματίζω, pas cu pas κατὰ βῆμα, a face pași mari διασκελίζω | διάβημα (συνεκδ.), pași fără rezultat διαβήματα ἄνευ ἀποτελέσματος | εὐκαιρία, nu-ți dă pas de vorbă δὲν σοὶ δίδει καιρὸν νὰ ὁμιλήσῃς | a face un mare pas λαμβάνω μεγάλην ἀπόφασιν (φρ.).

pas οὐ. (πλ. pasuri) στενωπὸς (ὀρέων).

pas οὐ. διαβήτης ἐλαιοποιοῦ.

păs οὐ. (πλ. păsuri) σκέψις, φροντίς, λύπη, fiecarè își știe păsul său ὁ καθένας μόνος ξεύρει τὸν πόνον του (φρ.).

păsà (**a**) ῥ. ἐνδιαφέρω, nu-ți pasă D-tale δὲν σοὶ ἐνδιαφέρει, δὲν σὲ ἀποβλέπει, puțin îmi pasă ὀλίγον μὲ μέλλει | ἀνησυχῶ, nu ți-a păsat de mine δὲν ἀνησύχησες δι' ἐμέ.

pașă ἀ. (πλ. pașale) ἴδε pașă.

pașă ἀ. στρατηγός, πασᾶς.

pasachină θ. Βοτ. ἰσαία ἑάτος.

pasager ἀ. ἐπιβάτης.

pasaj οὐ. δίοδος.

pașalâc οὐ. τουρκικὴ ἐπαρχία | δεσποτισμὸς (συνεκδ.).

pasă-mi-te ἐπίρ. φαίνεται.

pașaport οὐ. διαβατήριον, i-a dat pașaportul τοῦ ἔδωκε τὰ παπούτσια στὸ χέρι.

păsărar ἀ. πτηνοπώλης | ὀρνιθοθήρας | Ζωολ. ἱέραξ.

pasăre θ. πτηνόν, păsări sburătoare πετούμενα, pasăre maeastră μυθικὸν πτηνόν, pasăre de curte κατοικίδιον πτηνόν, b nul pasăre cu aripi τὸ χρῆμα ἔχει πτερά, pasărea după cântec se cunoaște ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα, fiecare pasăre după limba ei piere ἀπὸ τὴν λαλιὰ τῆς πέρδικας εὑρίσκουν τὴν φωλιά της (φρ.) | Ζωολ. pasăre dom-

nească πυρρούλας, pasărea inului αἴγιθος, pasărea mălaiului, de casă, de munte στρουθίον, pasăre muscă μυιοτρόχιλος, pasărea paradisului παραδείσιον πτηνόν, pasăre tătărească ψάρ, ψαρός, pasăre țigănească σεισοπυγίς, σουσουράδα.

păsare θ. φροντίς, φόβος.

păsăresc-eașcă ἐ. πτηνώδης, ὁ τῶν πτηνῶν, limbă păsărească γλῶσσα τῶν πτηνῶν (ἐν τοῖς μύθοις), ἀκατανόητος, κορακιστικά.

păsărește ἐπίρ. ὡς πτηνόν, ταχέως | κορακιστικῶς, δυσκαταλήπτως.

păsăret οὐ. τὰ πτηνά.

păsărică θ ὑποκ. τοῦ pasăre.

păsărime θ. τὰ πτηνά.

păsăruică θ. ἴδε păsărică.

păsat οὐ. χονδρὸ κουρκοῦτι ὀλεύρου ἀραβοσίτου | πολτὸς ἐκ κεγχραλεύρου καὶ γάλακτος.

pascoă θ. πασχαλινὸς πλακοῦς | χριστόψωμον | ἄζυμα Ἑβραίων.

pascoal-ă ἐ. πασχαλινός.

păscălie θ. πασχάλιον, și-a pierdut păscăliile ἔχασε τὰ πασχάλια του (φρ.) | σολομωνική.

păsout οὐ. νομὴ | βόσκησις.

păși (a) ῥ. βαδίζω, a păși înainte προχωρῶ, a păși în urmă ἔρχομαι ὄπισθεν, a păși pragul ușei διέρχομαι τὴν φλοιὰν θύρας.

pasians οὐ. Χαρτ. πασιέντσα.

pasibil-ă ἐ. παθητός, ὑποκείμενος.

pasiflorâ θ. Βοτ. ροιάνθεμον.

pașin-ă ἐ. ὑπερήφανος, ἀλαζών.

pasionâ (a) ῥ. κυριεύω, ἐνδιαφέρω ὑπερβολικῶς. || a se pasionâ ἐνδιαφέρομαι ἐμπαθῶς, παθαίνω.

pasional-ă ἐ. ἐμπαθής, παθηματικός.

pasionant-ă ἐ. ἐνδιαφέρων.

pasionat μετ. τοῦ pasionâ. || ἐ. ἐμπαθής.

pășire θ. προχώρησις, πρόοδος.

pasiune θ. πάθος, σφοδρὰ ἐπιθυμία, ἔρως ἰσχυρός, cu pasiune ἐμπαθῶς.

pasiv-ă ἐ. παθητικός.

pasivitate θ. ἀπάθεια, ἐδράνεια.

păslă θ. πίλημα, νακτόν.

păslar ἀ. πιληματοποιός. || οὐ. ἀρτήρ, ἀσκέρα, ὑπόδημα ἐκ σαγῆς.

pâșli (a) ῥ. ὑποκλέπτω, σουφρώνω | ἀναχωρῶ κρυφίως, φεύγω.

pâslit-ă ἐ. πιλληματικός.

pâslos-oasă ἐ. πιλληματικὸς | πυκνός.

pasmă θ. δεκάδι.

pasmant οὐ. λῶμα, σειρήτι.

pasmanterie θ. σειρητοποιεῖον.

pasmantier ἀ. σειρητοποιός.

pașnic-ă ἐ. ἴδε pacinic.

paș̦ol! ἐπιφ. ἐμπρός! φύγε!

paspoal οὐ. παράρραμμα.

pasim ἐπίρ. σποράδην.

pastă θ. φύραμα, ζύμη, pastă de dinți ὀδοντόπολτος.

păstaie θ. φλοιός, λέπυρον (ὀσπρίων).

păstăios-oasă ἐ. λεπυρώδης.

păstărnac ἀ. Βοτ. σταφυλῖνος, δαῦκος.

Paște ἀ. Πάσχα, a veni din Joi în Paști ἔρχομαι στὴν χάσι καὶ στὴν φέξι, Paștele cailor Ἀνάληψις, la Paștele cailor τὴν κόκκινη Πέμπτη, Joi după Pași τὴν ἑβδομάδα χωρὶς Σάββατο (φρ.) | Βοτ. paștele cailor ἴδε traista ciobanului.

paște (a) ῥ. βόσκω, a paște vânt βόσκω ἀέρα, paște murgule (iarbă verde) φύλαγέ με καὶ ἔρχομαι | ὁδηγῶ πρὸς βοσκὴν | ἀναμένω, παραμονεύω, de când te pasc eu! ἀπὸ πότε περιμένω νὰ πέσῃς στὰ χέρια μου! nu știi ce te paște δὲν ξεύρεις τί σὲ περιμένει, a paște vremea ἀναμένω τὴν κατάλληλον στιγμήν, îl paște norocul ἔχει τύχην.

paște-vânt ἀ. μυγοχάφτης.

pastel οὐ. Βοτ. ἰσατις, χρωστήρ, χρωστηρογράφημα.

pastelist ἀ. χρωστηρογράφος.

pastilă θ. ἀρτίσκος, τροχίσκος.

pastiș οὐ. παράγραμμα (συγγράμματος).

păștiță θ. Βοτ. ἀνεμώνη συλέα.

păstor ἀ. ἱερεὺς διαμαρτυρόμενος.

păstor ἀ. ποιμήν.

păstoral-ă ἐ. ποιμενικός, βουκολικός, ποιμαντορικός. || θ. βουκολικὸν ἄσμα.

păstoraș ἀ. ποιμενίσκος.

păstorel ἀ. ὑποκ. τοῦ păstor | Ζωολ. σεισοπυγίς.

păstoresc-eașcă ἐ. ποιμενικός.

păstori (a se) ῥ. κυβερνῶμαι ποιμαντικῶς.

păstorie θ. ποίμανσις.

păstorit οὐ. ἐπάγγελμα ποιμένος.
păstoriță θ. ποιμενίς.
păstrà (a) ῥ. κρατῶ, φυλάττω, διαφυλάττω, a-şi păstrà sănătatea διατηρῶ τὴν ὑγείαν μου. || a se păstrà διατηροῦμαι.
păstrag ἀ. Βοτ. πλευρωτής, ἴσκα, păstrag de pădure πλευρωτὴς ἀστρεώδης.
pastramă θ. τάριχος, παστὸν κρέας | a face pastramă ξυλοκοπῶ, κάμνω παστουρμᾶν (συνεκδ.).
pastramagiu ἀ. παστοκρεωπώλης.
păstrare, păstrat ἀφ. καὶ μετ. φύλαξις, φυλαγμένος.
păstrător-oare οὐσ. συντηρητής, φύλαξ, ἐπιτετραμμένος τὴν φύλαξιν. || ἐ. οἰκονόμος.
păstrav ἀ. Ζωολ. ἀμία, πέστροφα | Βοτ. ἀγαρικὸν ὀστρεῶδες.
păstru οὐ. οἰκονομία.
păstrugă θ. Ζωολ. εἶδος ἄλλοπος.
păsturà θ. ἀγιοκέρι.
păstură θ. ὀπίσθιον περίζωμα χωρικῆς.
păsuealà θ. ἀναβολή.
păsuì (a) ῥ. παραχωρῶ ἀναβολὴν | μετρῶ χωρητικότητα.
păsuire, păsuit ἀφ. καὶ μετ. μέτρησις, μετρημένος.
păsulă θ. Βοτ. φασήολος.
păsulioă θ. Βοτ. ἀριστολόχιον.
păşunà (a) ῥ. ἄγω πρὸς βοσκήν.
păşunat οὐ. νομή, βοσκή.
păşune θ. βοσκή, φορβή.
păşuş οὐ. διαβατήριον.
pasvantoglu ἀ. ἐπαναστάτης | ληστής.
pat οὐ. κλίνη, a sta in pat εἶμαι κλινήρης, a sta pe pat κάθημαι ἐπὶ τῆς κλίνης. a se pune in pat ἐξαπλώνομαι ἐν τῇ κλίνῃ | patul puştei ἀκτηρίς, κοντάκι, patul tunului ὑποστάτης κανονίου, κιλλίβας | a băgà sub pat φέρω τινὰ εἰς τὰ λογικά του | ,καλιά, ἀποθήκη ἀραβοσίτου.
patà θ. κηλίς, σπίλος | αἰσχύνη (συνεκδ.).
pătà (a) ῥ. κηλιδώνω, ρυπαίνω | ἀτιμάζω (συνεκδ.). || a se pătà κηλιδώνομαι.
patac οὐ. πεντάρα.
paţachinà θ. Βοτ. ῥάμνος | φαυλόβιος γυνή.
păţanie θ. πάθημα, ἀτύχημα.
pataramă, pataranie θ. ἴδε păţanie.
pătare ἀφ. κηλίδωσις, ῥύπανσις.
pataşoă θ. φορητὴ κλίνη.
pătat μετ. κηλιδωμένος.
pătaţi ἀ. πλ. Βοτ. ἀνεμώνη δάσους.
păţealà θ. ἀτυχία, πάθημα.
patent-ă ἐ. προφανής. φανερός. || θ. φόρος ἐπιτηδεύματος, δηλωτικὸν ναυσιπλοΐας.
patentà (a) ῥ. χορηγῶ δίπλωμα, φορολογῶ.
patentar ἀ. φορολογούμενος.
patentare, patentat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ patentà.
paterà θ. κρατήρ, κρεμαστήρ.
pateric οὐ. ἐρημιτολόγιον.
pateriţă θ. ποιμαντορικὴ ῥάβδος.
patern-ă ἐ. πατρικός.
paternitate θ. πατρότης.
patetic-ă ἐ. μετὰ πάθους, ἐμπαθής.
pateu οὐ. ἐμπέπτας, κρεατόπητα.
păţi (a) ῥ. πάσχω, ὑποφέρω, unul face şi altul pate ἄλλος κάνει καὶ ἄλλος βρίσκει, ce aĭ păţit ? τί ἔπαθες ; a păţit-o ! τὴν ἔπαθε, a păţit-o cât de bună ἐπιάσθηκε στὰ γερά.
patimà θ. πάθος, πάθημα, patimà de rinichi πάθησις νόσος τῶν νεφρῶν | ἐπιθυμία | ἐμπάθεια, cu patimà ἐμπαθῶς.
pătimaş-ă ἐ. πάσχων, ἐμπαθής, ἀρρωστιάρης, vânător pătimaş ἐμπαθὴς κυνηγὸς | ὑπομονητικός.
pătimi (a) ῥ. ὑποφέρω, πάσχω.
pătimire, pătimit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ pătimi.
pătimitor-oare ἐ. ἴδε pătimaş.
patinà θ. παγοπέδιλον.
patinà (a) ῥ. παγοδρομῶ.
patinaj οὐ. παγοδρομία.
patinator-oare οὐ. παγοδρόμος.
păţire θ. πάθημα, δυστύχημα | πεῖρα.
patiserie θ. ζαχαροπλαστεῖον.
pătişor οὐ. ὑποκ. τοῦ pat.
păţit μετ. πεπονθώς. || ἐ. πολυπαθής, Stan păţitul πολύπειρος | tot păţitul e priceput ὁ πολλὰ παθὼν πολύπειρος.
păţitanie θ. ἴδε păţanie.
pătlăgeà θ. στρύχνος, pătlăgeà vânătă μελιτζάνα, pătlăgeà roşie χρυσόμηλον.
pătlăgeană θ. ἴδε rodie.
pătlăgină θ. Βοτ. ἀριστολόχιον πλατύφυλλον.

pătlăginiu-e ἐ. ἰόχρους, μελιτζανῆς.
patogen-ă ἐ. παθογόνος.
patogenie θ. παθογένεια.
patognomonic-ă ἐ. παθογνωμονικός.
patolă θ. μνησικακία.
patologic-ă ἐ. παθολογικός.
patologie θ. παθολογία.
pătos οὐ. πάθος.
patrafir οὐ. ἐπιτραχήλιον.
pătrar οὐ. τέταρτον (σελήνης).
pătrat-ă ἐ. τετραγωνικός. || οὐ. τετράγωνον.
patriarh ἀ. πατριάρχης.
patriarhal-ă ἐ. πατριαρχικός.
patriarhat οὐ. **patriarhie** θ. πατριαρχεῖον, πατριαρχεία.
patrician-ă οὐσ. πατρίκιος.
patriciat οὐ. πατρικιάτον.
patrie θ. πατρίς.
pătrime θ. τέταρτον.
patrimonial-ă ἐ, πατρογονικός.
patrimoniu οὐ. πατρική περιουσία.
patriot ἀ. πατριώτης.
patriotic-ă ἐ. πατριωτικός.
patriotism οὐ. πατριωτισμός.
patrologie θ. πατρολογία.
patron ἀ. ἐργοδότης, πάτρων.
patronà (**a**) ῥ. πατρωνεύω, προστατεύω.
patronaj οὐ. προστασία.
patronal-ă ἐ. πατρωνικός, προστατευτικός, sărbătoare patronală ἁγιομηνίαιν.
patronare, patronat ἀφ. καὶ μετ. πατρώνευσις, πατρωνευμένος.
patronimic-ă ἐ. πατρωνυμικός.
patrontaș οὐ. φυσιγγιοθήκη.
patru ἀριθ. τέσσαρα, al patrulea ὁ τέταρτος, a patra ἡ τετάρτη, fie cu ochii în patru τὰ μάτια σου τέσσερα, a face pe dracu în patru κάμνω τὰ ἀδύνατα, δυνατὰ (φρ.), patru-spre-zece δέκα τέσσαρα, patru-zeci τεσσαράκοντα.
patrulă θ. περίπολος.
pătrunchios-oasă ἐ. βαρύς, χονδροειδής
pătrunde (**a**) ῥ. εἰσδύω, a pătrunde viitorul προγινώσκω τὸ μέλλον, a pătrunde cu vorbe καταπείθω. || a se pătrunde ἐντυπῶ εἰς τὸν νοῦν μου.
pătrundere ἀφ. δ. εἰσδυσις || θ. διαχωρητικότης.
pătrunjel ἀ. Βοτ. πετροσέλινον, μαϊδανός, pătrunjelu câinelui κυνάπιον.
pătruns μετ. τοῦ pătrunde | πεπεισμένος.
pătrunzător-oare ἐ. διαπεραστικὸς | ἀγχίνους.
patruped ἐ. τετράπους.
pătul οὐ. κοίτη ὑσπρίων | καλιά, δικτυωτὴ ἀποθήκη ἀρακοσίτου | σκοπιὰ ἀμπέλων | σταῦλος | ποταμόφραγμα ἁλιευτικὸν | καλύβη.
pătulean οὐ. ὑποκ. τοῦ pat.
pătuli (**a**) ῥ. ἀποθηκεύω δημητριακά.
pătură θ. κλινοσκέπασμα (μάλλινον) | ἐπίστρωμα (ἵππου) | στρῶμα, σωρός, στοίβα.
pături (**a**) ῥ. ἐπιστρώνω.
pătuț οὐ. ὑποκ. τοῦ pat.
paucă θ. κύμβαλον.
păun ἀ. ταὼς. || οὐ. πτερὸν ταώ.
păună θ. θήλεια ταὼς | ὡραία κόρη.
păunar ἀ. ταοφύλαξ, ταοπώλης.
păunaș ἀ. ὑποκ. τοῦ păun.
păuni (**a se**) ῥ. καμαρώνω.
pauperism οὐ. πολυπτωχία.
paupertate θ. πτωχεία, πενία.
pauză θ. παῦσις.
pavă θ. ὑπόμασχάλιον ὑποκαμίσου.
pavà (**a**) ῥ. λιθοστρώνω, πλακοστρώνω.
pavaj οὐ. λιθόστρωσις, λιθόστρωτον.
pavare, pavat ἀφ. καὶ μετ. λιθόστρωσις, λιθοστρωμένος. || οὐ. λιθόστρωσις.
pavăză θ. θυρεός, ἀσπὶς | αἰγὶς (συνεκδ.) | Βοτ. σταχυάνθιον.
pavea θ. λιθόστρωτον.
pavecerniță θ. Ἐκκλ. ἀπόδειπνον.
pavelui (**a**) ῥ. λιθοστρώνω, πλακοστρώνω
pavian ἀ. Ζωολ. κυνοκέφαλος.
pavilion οὐ. ἄνδηρον | σημαία.
pavoazà (**a**) ῥ. σημαιοστολίζω.
pavugadiziac-ă ἐ. παβουγαδικὸς | ἀργὸς (συνεκδ.).
pavugadu οὐ. Ἐκκλ. Μουσ. κλίμαξ.
pază θ. φυλακή, ἀγρυπνία, a sta de pază φρουρῶ | φροντίς, ἐπαγρύπνησις (συνεκδ.), pază bună trece primejdia reà ὅποιος φυλάγει τὰ ροῦχα του ἔχει τὰ μισα (παρ.).
păzà (**de-a**) ἐπίρ. παιδιά.
pazar οὐ. ἀγορά.
pazarghidean ἀ. ὑπηρέτης ἐντολοδόχος.
pazarlâc οὐ. συμφωνία, ἐμπόριον.
pazarnic ἀ. ἀγορανόμος.
păzi (**a**) ῥ. φυλάττω, ἐπαγρυπνῶ, φρουρῶ,

frica păzește pepenii ὁ φόβος φυλάγει τὰ ἔρημα | τηρῶ, a păzi sărbătorile τηρῶ τὰς ἑορτάς | προσέχω, păzește! προσοχή! | προφυλάσσω, păzește-ne de rău φύλαξόν ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. || a se păzi φυλάσσομαι, προφυλάσσομαι. | δυσπιστῶ.

păzire, păzit ἀφ. καὶ μετ. φύλαξις, φυλαγμένος.

păzitor-oare ἐ. προφυλακτικός. || οὐσ. φύλαξ, ἐπιστάτης, ἐπιτηρητής.

paznic ἀ. φύλαξ, νυκτοφύλαξ.

pazvangiu ἀ. στρατιώτης | νυκτοφύλαξ | κλέπτης | ληστής (συνεκδ.).

pe πρόθ. ἐπί, pe masă ἐπὶ τῆς τραπέζης, pe loc ἐπὶ τόπου, ὁμέσως | ἐν, pe ascuns ἐν κρυπτῷ, pe la țară ἐν τῇ ἐξοχῇ, pe toamnă ἐν φθινοπώρῳ | κατά, pe ploaie κατὰ τὴν βροχήν, pe lună κατὰ μῆνα | διά, a eși pe ușă ἐξέρχομαι διὰ τῆς θύρας, a aduce pe sus φέρω διὰ τῆς βίας | ἐπί, a încălecă pe cal ἱππεύω, a se pune pe... ἐπιμελοῦμαι | ἀντί, a vinde pe doi lei πωλῶ ἀντὶ δύο δραχμῶν. || ἐπίρ. pe negândite ἀπροσδοκήτως, pe tăcute σιωπηλῶς, pe deplin πλήρως, pe dos ἀνάποδα, pe nedrept ἀδίκως, pe cât ἐφόσον, pe din față ἔμπροσθεν, pe față ἐπὶ τόπου, εἰλικρινῶς, pe din afară ἔξωθεν, ἀπὸ μνήμης, pe lângă παρά, ἐκτὸς τοῦ ὅτι. || Μόρ. πρὸ τῆς αἰτιατικῆς, am văzut pe Dumitru εἶδα τὸν Δημήτριον, trimite pe mine στεῖλε με, a se spăla pe mâini νίπτω τὰς χεῖρας μου.

peăn οὐ. παιάν.

peasnă θ. Ἐκκλ. ὕμνος.

pecelnic ἀ. σφραγιδοφύλαξ.

pecetar ἀ. σφραγιδοχαράκτης.

pecete θ. σφραγίς, τύπος, a pune pecetea ἐπικυρῶνω, σφραγίζω.

pecetlui (a) ῥ. σφραγίζω, θέτω σφραγῖδας | ἐπισφραγίζω (συνεκδ.).

pecetluire, pecetluit ἀφ. καὶ μετ. σφράγισις, σφράγισμένος. || οὐ. σφράγισμα, ἐπισφράγισμα.

pecetluitură θ. φάκελλος σφραγισμένος.

pecie θ. τεμάχιον μηροῦ μόσχου.

pecingine θ. λειχήν, se întinde ca pecinginea κολλᾷ σὰν τὴν ψώρα.

pecinginos-oasă ἐ. λειχηνώδης.

peciu οὐ. Ἐκκλ. ἄδεια τελέσεως γάμου.

pectoral-ă ἐ. στηθαῖος.

pecuină θ. μικρὰ ζῶα, πρόβατα.

pecuniar-ă ἐ. χρηματικός.

pedagog ἀ. παιδαγωγός.

pedagogic-ă ἐ. παιδαγωγικός.

pedagogie θ. παιδαγωγία.

pedală θ. ποδεῖον, ποδόπληκτρον.

pedant-ă ἐ. καὶ οὐσ. σχολαστικός.

pedantism οὐ. σχολαστικότης.

pedeapsă θ. τιμωρία, ποινή, a-și lua pedeapsa τιμωροῦμαι, a-și face pedeapsa ἐκτίω τὴν ποινήν μου | ἐκπαίδευσις, παιδεία.

pedel ἀ. παρασκευαστὴς ἐπιστημονικοῦ ἐργαστηρίου.

pedepsi (a) ῥ. τιμωρῶ, ἐπιβάλλω ποινήν. || a se pedepsi τιμωροῦμαι.

pedepsie θ. ἐπιληψία (λαϊκ.).

pedepsire, pedepsit ἀφ. καὶ μετ. τιμώρησις, τιμωρημένος.

pedepsitor-oare ἐ. τιμαρητικός. || οὐσ. τιμωρητής.

pedestraș ἀ. ἴδε pedestru.

pedestri (a) ῥ. πεζοπορῶ, καταβιβάζω ἀπὸ τοῦ ἵππου. || a se pedestri ἀφιππεύω.

pedestrime θ. πεζικόν.

pedestru ἀ. πεζὸς στρατιώτης | πεζός.

pedichiur ἀ. ποδίατρος.

pedicuță θ. Βοτ. λυκοπόδιον.

pedunchiul οὐ. μίσχος.

pehlivan ἀ. ἀθλητὴς | ἀπατεών.

pehlivănie θ. ἀθλητισμὸς | ἀπάτη.

peire θ. ἀπώλεια, ἐξαφανισμός.

peizaj οὐ. τοπίον, τοπιογράφημα.

peizajist ἀ. τοπιογράφος.

peliu-e ἐ. τεφρόχρους, σταχτός.

pelagră θ. πελλάγρα.

pelagros-oasă ἐ. πελλαγρικός.

pelerin ἀ. προσκυνητής.

pelerină θ. ἐπώμιον, περιώμιον.

pelerinaj οὐ. προσκύνημα.

peleș οὐ. χρυσοθύσανος | πόρος ζώνης.

peleșel ἀ. Βοτ. λευκόϊον.

pelie θ. ἰχθυοειδάραθρον.

pelican ἀ. Ζωολ. πελεκάν.

pelioală θ. λέπυρον, φλοιῦδα.

pelin ἀ. Βοτ. ἄψινθος. || οὐ. ἀψινθίτης (οἶνος).

pelincă θ. σπάργανα | πλ. χριστόψωμον.

pelinițĕ θ. Βοτ. ἀρτεμισία.
pelteà θ. μελίπηκτον, πολτὸς κυδωνίων.
peltic-ă ἐ. τραυλός, ψευδός.
peluncoasă θ. Βοτ. Vide silnic.
pembè ἐ. ροδόχρους | παράδοξος, ἰδιότροπος, ἀνόητος (συνεκδ.).
penal-ă ἐ. ποινικός.
penalitate θ. ποινικὸν τιμωρία.
penaţi ἀ. πλ. ἑφέστιοι θεοί.
pendinte ἐ. ἐκκρεμής.
pendulă θ. ἐκκρεμὲς | κρεμαστάρι.
penel οὐ. χρωστήρ.
penibil-ă ἐ. ἐπίπονος, ὀδυνηρός.
peninsulă θ. χερσόνησος.
peninsular-ă ἐ. χερσονήσιος.
penioar οὐ. κτενισματοχιτών.
penis οὐ. πτέρωμα | λοφίον.
peniţă θ. γραφὶς | Βοτ. πετάσσιον.
penitenciar οὐ. σωφρονιστήριον.
penitent-ă ἐ. μετανοῶν.
penitenţă θ. μετάνοια | Ἐκκλ. κανών.
penitenţiar-ă ἐ. σωφρονιστικός. || οὐ. σωφρονιστήριον.
pension οὐ. οἰκοτροφεῖον
pensionar-ă ἐ. συντάξιοῦχος.
pensionat οὐ. οἰκοτροφεῖον.
pensi(un)e θ. διατροφὴ | σύνταξις, a scoate la pensie θέτω ὑπὸ σύνταξιν.
pensulă θ. χρωστήρ.
pentagon οὐ. πεντάγωνον.
pentagonal-ă ἐ. πενταγωνικός.
pentametru οὐ. πεντάμετρον.
Pentateuh οὐ. Πεντάτευχος.
penticostă θ. πεντηκοστή.
penticostar οὐ. εὐχολόγιον· πεντηκοστής.
pentru πρόθ. διά, pentru ce ? διατί; pentru-că διότι, ἵνα, cât pentru ὅσον ἀφορᾷ | ὑπέρ, evenimentele sunt pentru el τὰ γεγονότα τὸν ὑπερασπίζουν.
penultim-ă ἐ. προτελευταῖος.
penumbră θ. ἡμίφως.
Pepelea ἀ. ἐλάξ τῶν μύθων | σατυριστής.
pepene ἀ. πέπων, pepene verde ὑδροπέπων, a scoate din pepeni κάμνω τινὰ ἄξια ἐκυτοῦ, frica păzeşte pepenii ὁ φόβος φυλάγει τὰ ἔρημα, doi pepeni într'o mână nu poţi ţine niciodată ὁ κυνηγῶν πολλοὺς λαγοὺς κανένα δὲν πιάνει.
pepenos-oasă ἐ. ὁλοστρόγγυλος.
pepinieră θ. φυτώριον.
pepită θ. χρυσίτης ὄγκος.
pepsină θ. πεψίνη.
peptenăriţă θ. Βοτ. κυνόσουρον.
peroal οὐ. περκάλι, χασᾶς.
peroalină θ. περκαλίνα.
peroan οὐ. ὕφασμα ἐκ τριχῶν καμήλου.
peroepe (a) ῥ. ἀντιλαμβάνομαι | εἰσπράττω. || a se peroepe εἰσπράττομαι.
peroepere ἀφ. ἀντίληψις | εἴσπραξις.
perceptibil-ă ἐ. καταληπτός | εἰσπράξιμος.
perceptibilitate θ. ἀντιληπτὸν | εἰσπρακτόν.
perceptie θ. γραφεῖον εἰσπράκτορος.
perceptiune θ. ἀντιληπτικόν.
perceptor ἀ. εἰσπράκτωρ.
perchiziţionà (a) ῥ Νομ. ἐρευνῶ.
perchiziţionare, perchiziţionat ἀφ. καὶ μετ. ἐρεύνησις, ἐρευνημένος.
perchiziţi(un)e θ. Νομ. ἔρευνα.
percicà θ. προμετώπιος χαίτη ἵππου.
peroiunat ἐ. καὶ οὐσ. ἰουλοφόρος | Ἰουδαῖος.
peroiuni ἀ. πλ. ἴουλοι, ἐπιστροφίδες.
percurge (a) ῥ. διατρέχω.
percurgere, percurs ἀφ. καὶ μετ. διάτρεξις, διατρεγμένος. || οὐ. δρόμος.
perouţi(un)e θ. ἐπίκρουσις.
perdaf οὐ. λάμψις, στίλβουσα ἐπιφάνεια, a rade cu perdaf ἐπιξυρίζω, a da u perdaf ἐπιτιμῶ.
perdaf (a) ῥ. στιλβώνω | ἐπιπλήττω.
perdeà θ. παραπέτασμα, perdeà de us θυροπετασμα, perdeà de pat κλινοπέτασμα | προσκήνιον, αὐλαία | ἐπιφύλαξις. a vorbi cu perdeà ὁμιλῶ μετ' ἐπιφυλάξεως, σκεπαστά, fără perdeà ἀσυστόλως | μάνδρα | Παθ. καταρράκτης.
perdeigiu ἀ. θυρωρὸς τοῦ πρίγκηπος.
perdeiuţà θ. παραπετάσματιον.
pereche θ. ζεῦγος, a face perechi ζευγαρώνω, pereche potrivită ταιριαγμένο ζευγάρι | fără pereche ἀπαράμιλλος.
peregrin ἀ. προσκυνητής.
peregrinà (a) ῥ. ἀποδημῶ.
perempţiune θ. Νομ. παραγραφή.
peremptoriu-e ἐ. ἀναντίρρητος, ἀκαταμάχητος.
pereţ ἀ. τοίχωμα, τοῖχος | περίβλημα βιβλίου | a da cu capul de pereţi σκάνω τὸ κεφάλι μου (ἐξ ἀπορίας), a spune ca

verzi pe pereți διηγοῦμαι ἀπίστευτα, a rămâne ca scris ve perete μένω ἔκπληκτος, a vorbi între patru pereți ὁμιλῶ μυστικά (φρ.).

perfect-ă ἐ. ἐντελής, τέλειος. || οὐ. Γραμ. παρατατικός. || ἐπίρ. τελείως.

perfectibil-ă ἐ. τελειοποιήσιμος.

perfectibilitate θ. τελειοποιήσιμον.

perfecționà (a) ῥ. τελειοποιῶ, ἀποπερατώνω. || a se perfecționà τελειοποιοῦμαι.

perfecționare, perfecționat ἀφ. καὶ μετ. τελειοποίησις, τελειοποιημένος.

perfecți(un)e θ. τελειότης, ἐντέλεια.

perfid-ă ἐ. ἄπιστος, ψευδής.

perfidie θ. ἀπιστία, ἀπάτη.

perforați(un)e θ. διάτρησις.

pergament οὐ. περγαμηνή.

pergamute θ. πλ. περγαμηνά, μυράπια.

perghel οὐ. περίγρα, διαβήτης, περγέλι | ἄψις | παιδιά.

perghelui (a) ῥ. ἀψιδώνω.

pergheluire, pergheluit ἀφ. καὶ μετ. ἀψίδωσις, ἀψιδωμένος.

peri (a) ῥ. ἴδε pieri.

perià (a) ῥ. ψήχω, ξουρτζίζω | κροκοδίζω, κολακεύω (συνεχῶ.).

periant οὐ. Βοτ. περιάνθιον.

periare, periat ἀφ. καὶ μετ. ψῆξις, ψηγμένος. || οὐ. ξούρτσισμα.

pericard οὐ. περικάρδιον.

pericarditâ θ. περικαρδίτις.

pericarp οὐ. Βοτ. περικάρπιον.

pericios-oasă ἐ. φθαρτός, ἐφήμερος.

pericliune θ. ἀπώλεια | ἐρείπωσις.

periclità (a) ῥ. κινδυνεύω.

periclitare, periclitat ἀφ. καὶ μετ. κινδυνευσις, κινδυνευμένος.

pericol οὐ. κίνδυνος.

pericopă θ. περικοπή.

periculos-oasa ἐ. ἐπικίνδυνος.

perie θ. ψήκτρα, perie de dinți ὀδοντόψηκτρα.

perieliu οὐ. Ἀστρ. περιήλιον.

périer ἀ. ψηκτροποιός.

perierie θ. ψηκτροποιεῖον.

perieturâ θ. ψῆξις, ξούρτσισμα.

perifeție θ. περιφέρεια.

perifrază θ. περίφρασις.

perigeu οὐ. Ἀστρ. περίγειον.

perimà (a) ῥ. Νομ. παραγράφομαι.

perimân οὐ. καλάσιρις, ἐξωφόριον ἱερέως.

perimetru οὐ. περίμετρος.

perină θ. ἴδε pernă.

perindà (a) ῥ. δοκιμάζω | ἀλλαξοθετῶ | παραμερίζω. || a se perindà διαδέχομαι | παρακολουθοῦμαι.

perindare, perindat ἀφ. καὶ μετ. διάδεξις, διαδεγμένος.

perinoc οὐ. ἐπαξόνιον τοῦ προσθίου τροχοῦ, μαξιλάρι | ἄξων τρχοῦ ὑδρομύλου.

period οὐ. περίοδος.

perioadă θ. περίοδος ἀνιαυτῶν.

periodic-ă ἐ. περιοδικός.

periodicitate θ. περιοδικότης.

periost οὐ. περιόστεον.

peripatetic-ă ἐ. περιπατητικός.

peripatetism οὐ. περιπατητική φιλοσοφία.

peripeție θ. περιπέτεια.

peripisoă θ. δίκη, δικδικασία.

perire θ. ἐξαφνισμός | καταστροφή | θάνατος, ἀπώλεια.

perișoară θ. ἀπιδάκι | μικρὸν ἀρτόκρεας, γιουβαρλάκι.

perișor οὐ. κόμη βραχεῖα | Βοτ. ἔλυμος | μικρὰ ἀπίδεα.

peristil οὐ. περιστύλιον.

perit μετ. ἴδε pierit. || ἐ. perit (la față) ὠχρός.

peritoneu οὐ. Ἀνατ. περιτόναιον.

peritonită θ. περιτονῖτις.

peritor-oare ἐ. φθαρτός, παροδικός, ἐφήμερος | peritor de foame λιμοκτόνων.

periuță θ. ὑποκ. τοῦ perie.

perj ἀ. κοκκυμηλέα, δαμασκηνέα.

perjă θ. κοκκύμηλον, δαμάσκηνον.

perjar ἀ. δαμασκηνοπώλης.

perjerie θ. δαμασκηνών.

perlă υ. μαργαρίτης.

permanent-ă ἐ. μόνιμος, διαρκής.

permanență θ. μονιμότης.

permeabil-ă ἐ. διαχωρητός.

permeabilitate θ. διαχωρητόν.

permis μετ. ἐπιτετραμμένος. || οὐ. ἄδεια, παραχώρησις.

permisi(un)e θ. ἄδεια, παραχώρησις.

permite (a) ῥ. συγχωρῶ, ἐπιτρέπω.

permută (a) ῥ. μεταφέρω, ἀνταλλάσσομαι. || a se permută μετατοπίζομαι.

permutare, permutat ἀφ. καὶ μετ. μετατόπισις, μετατοπισμένος.

pernă θ. προσκεφάλαιον.

pernicios-oasă ἐ. λυμαντικός, ἔαρύς, ὀλέθριος, κακοήθης. || ἐπίρ. κακοήθως.
perniciositate θ. λυμαντικότης.
perniță θ. ὑποκ. τοῦ pernă | τύλη, προσκεφάλαιον τόξου τοῦ ἐφιππίου | perniță pentru ace καρφιδαγαθίς.
peron οὐ. ἀνάβαθρον (σταθμοῦ, οἰκίας).
peroneu οὐ. Ἀνατ. περόνη.
perorà (a) ῥ. μακρηγορῶ, δημηγορῶ.
perorare, perorat ἀφ. καὶ μετ. μακρηγόρησις, μακρηγορημένος.
peroraț(un)e θ. ἐπίλογος.
peroxid οὐ. ὑπεροξείδιον.
perpelit-ă ἐ. ρακένδυτος.
perpendicular-ă ἐ. κάθετος.
perpetă θ. περίζωμα χωρικῆς.
perpetuà (a) ῥ. διαιωνίζω. || a se perpetuà διαιωνίζομαι.
perpetuare, perpetuat ἀφ. καὶ μετ. διαιώνισις, διαιωνισμένος.
perpetuitate θ. διαιώνισις, ἀϊδιότης.
perpetuu-ă ἐ. διηνεκής, αἰώνιος.
perplex-ă ἐ. ἀμήχανος, περιπλεγμένος.
perplexitate θ. ἀπορία, ἀμηχανία.
persan-ă ἐ. καὶ οὐσ. περσικός, Πέρσης.
persecutà (a) ῥ. καταδιώκω.
persecutare, perseoutat ἀφ. καὶ μετ. καταδίωξις, καταδιωγμένος.
persecuț(un)e θ. διωγμός, καταδρομή.
persecutor ἀ. διώκτης.
perseverà (a) ῥ. ἐμμένω, ἐπιμένω.
perseverență θ. ἐπιμονή, καρτερία.
persian-ă ἐ. περσικός. || θ. κιγκλίς, δικτυωτὸν παραθύρου.
persic-ă ἐ. ἴδε persian.
persifià (a) ῥ. μυκτηρίζω, περιγελῶ.
persifiaj οὐ. μυκτηρισμός.
persistà (a) ῥ. ἐμμένω, ἐπιμένω.
persistent-ă ἐ. μόνιμος, ἔμμονος.
persistență θ. ἐπιμονή, εὐστάθεια.
persoană θ. πρόσωπον.
personaj οὐ. ἄνθρωπος, ἐπιφανής.
personal-ă ἐ. προσωπικός. || οὐ. προσωπικόν. || ἐπίρ. προσωπικῶς.
personalitate θ. προσωπικότης.
personat-ă ἐ. Βοτ. φυγχοειδής.
personificà (a) ῥ. προσωποποιῶ.
personificare, personificat ἀφ. καὶ μετ. προσωποποίησις, προσωποποιημένος.
personificaț(un)e θ. προσωποποίησις.
personificator-oare ἐ. προσωποποιῶν.
perspectivă θ. ἀποπτική, ἄποψις, προσδοκία, ἐλπίς.
perspicace ἐ. ὀξυδερκής, διορατικός.
perspicacitate θ. διορατικότης, ἀγχίνοια.
persuadà (a) ῥ. καταπείθω.
persuaziune θ. πειθώ, πεποίθησις.
persuaziv-ă ἐ. πειστικός.
pertică θ. κάμαξ.
pertractà (a) ῥ. Νομ. συνηγορῶ.
pertractare, pertractat ἀφ. καὶ μετ. συνηγόρησις, συνηγορημένος.
perturbator ἀ. ταραχοποιός.
perturbare, perturbaț(un)e θ. ταραχή, διατάραξις.
perucă θ. φενάκη, πηνίκη.
perucher ἀ. φενακοπλόκος.
peruzea θ. κάλαϊς.
pervanea θ. Ζωολ. πυραύστης.
pervaz οὐ. πλαίσιον, pervazul ușei παραστάται θύρας.
pervers-ă ἐ. διεστραμμένος.
perversitate θ. διαστροφή, διαφθορά.
perversiune θ. διαστροφή, διαφθορά.
pervertì (a) ῥ. διαφθείρω, διαστρέφω.
pervertire, pervertit ἀφ. καὶ μετ. διάστρεψις, διεστραμμένος.
pervincă θ. Βοτ. ἀτραγένη.
peș οὐ. πρόσοψις τοίχου | πλάγιον, πλευρὰ | κατωφέρεια.
pescar ἀ. ἁλιεύς | ἰχθυοπώλης | Ζωολ. pescar de mare ἀλκυών.
pescărel ἀ. Ζωολ. λάρος | κόλυβος.
pescărie θ. ἰχθυοπωλεῖον | ἐπάγγελμα ἁλιέως.
pescărit οὐ. ἁλιεία.
pescăruș ἀ. Ζωολ. ἀλκυών.
peșcegiu ἀ. εἰσπράκτωρ φόρου πρὸς τὴν Πύλην.
peșcheș οὐ. φόρος Πύλης | δῶρον.
peșchir οὐ. χειρόμακτρον | κεφαλοδέτης.
peșchir-baş̦a ἀ. ὑπάλληλος τῆς Αὐλῆς ἐπὶ τῶν ἀσπρορρούχων.
pescuì (a) ῥ. ἁλιεύω.
pescuină θ. ἰχθυοτροφεῖον, ψαρολίμνη.
pescuire, pescuit ἀφ. καὶ μετ. ἁλίευσις, ἁλιευμένος. || οὐ. ἁλιεία.
pescuitor ἀ. ἁλιεύς.
pesemne ἐπίρ. πιθανῶς, κατὰ τὰ φαινόμενα.
pesimism οὐ. ἀπαισιοδοξία.

pesimist ά. ἀπαισιόδοξος.
peşin ἐπίρ. τοῖς μετρητοῖς.
peşingea ἐπίρ. τοῖς μετρητοῖς, peşingea pe ipingea δὲς τὸν παρᾶ πᾶρε τὸ ψωμί (φρ.).
peşmă θ. Βοτ. κενταύριον.
pesmet ά. διπυρίτης | πολτὸς ἐκ κολοκύνθης, μέλιτος καὶ γλεύκους, ρετσέλι | πλ. ξύσμα κόρας ψυμένης, φρύξα.
pesmetărie θ. διπυριτοποιεῖον.
pesmeţel ά. ὑποκ. τοῦ pesmet.
peşte ά. ἰχθῦς. peşte mărunt ἀφύη, ἰχθύδια, untură de peşte ἔλαιον ὀνίσκου peştele dela cap se împute τὸ ψάρι ἐρωμᾶ ἀπὸ τὸ κεφάλι.
peste πρόθ. ἐπί, pod peste Dunăre γέφυρα ἐπὶ τοῦ Δουνάβεως | ὑπέρ, peste puterile mele ὑπὲρ τὰς δυνάμεις μου, peste cap ὑπὲρ τὴν κεφαλήν, peste putinţă ἀδύνατον | κατά, peste noapte κατὰ τὴν νύκτα | πέραν, περισσότερον, peste cinci sute de oameni περισσότεροι τῶν πεντακοσίων ἀνθρώπων, a trece peste παρεκβαίνω, ὑπερβαίνω | a da peste cineva συναντῶ τινα, peste drum ἀπέναντι, unul peste altul τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο, a veni peste mână εἶναι δύσκολον, a da peste cap ὑποσκελίζω, a se da peste cap κυβιστίζω, κατρακυλῶ, a sări peste picior διασκελίζω, περιφρονῶ, peste tot γενικῶς. πανταχοῦ, peste mări şi peste ţări ἀνὰ τὸν κόσμον, peste câmp διὰ τῶν ἀγρῶν.
pestelcă θ. πρόσθιον περίζωμα.
peşteră θ. σπήλαιον, ἄντρον.
pestifer-ă ἐ. λοιμώδης, λοιμικός.
pestilent-ă ἐ. ἴδε pestifer.
pestilenţă θ. λοιμός, μίασμα.
pestilenţial-ă ἐ. λοιμώδης, λοιμικός.
peştiman οὐ. λουτρίς, σάγανον | μεσόφρουστα.
peştişor ά. ὑποκ. τοῦ peşte.
pestreală θ. βολή, ἀπόστασις.
pestref οὐ. προανάκρουσμα.
pestriolune θ. στικτόν, ποικιλόχρουν.
pestriţ-ă ἐ. διάστικτος, παρδαλός.
pestriţă (**a**) ῥ. ἴδε împestriţa.
pestriţătură θ. παρδαλόχρουν.
pestrui θ. πλ. ἐφηλίδες.
petală θ. Βοτ. πέταλον.
petardă θ. πυροκρόταλον.

peteo οὐ. τεμάχιον, petec de hârtie παληόχαρτο | ἐπίρραμμα, a pune petece ἐπιρράπτω, ἐμβαλώνω, a-şi da în petece προδίδομαι, ἀνακαλύπτομαι | γρύτη, ράκος | τιμῆμα.
petecar ά. ρακοσυλλέκτης.
petecărie θ. ράκη.
peteci θ. πλ. τύφος πετεχειώδης.
peteci (**a**) ῥ. κομματιάζω | ἐμβαλώνω.
petecit μετ. ἐμβαλωμένος.
peteucă θ. δεσμὸς συγκρατῶν τὴν ἀντυρίδα τῷ ἐπιθαίρῳ ἁμάξης.
peţi (**a**) ῥ. προξενεύω.
peţire peţit ἀφ. καὶ μετ. προξένευσις, προξενευμένος. || οὐ. προξενεία.
petit οὐ. Τυπ. χαρακτὴρ τῶν 8.
petiţă θ. καψύλιον.
petiţiona (**a**) ῥ. ἀναφέρομαι, δίδω αἴτησιν.
petiţionar ά. ἀναφερόμενος.
petiţionare ἀφ. ἐπίδοσις ἀναφορᾶς.
petiţi(un)e θ. ἀναφορά, αἴτησις.
peţitoare θ. προξενήτρια.
peţitor ά. προξενήτης.
peţitorie θ. ἐπάγγελμα προξενήτου.
petrecanie θ. διασκέδασις | κηδεία, i-a făcut de petrecanie ἀπηλλάγη, τὸν ξεπέρδεψε (φρ.).
petrecătoare θ. ὁλκός, βρακοθηλειά.
petrecător ά. συνοδεύων κηδείαν.
petrece (**a**) ῥ. διαβιβάζω, περνῶ, a petrece ața prin ac περνῶ τὴν κλωστὴν διὰ τῆς βελόνης | συνοδεύω, παρεβγάζω | διαβιῶ, ζῶ, petrece tot anul la ţară διέρχεται τὸ ἔτος του εἰς τὴν ἐξοχὴν | διασκεδάζω. || a se petrece συμβαίνει.
petrecere ἀφ. διαβίβασις. || θ. διασκέδασις | συνοδεία.
petreou (**de-a**) ἐπίρ. παιδιά.
petrecut μετ. διαβιβασμένος.
petrifică (**a**) ῥ. ἀπολιθώνω. || a se petrifică ἀπολιθώνομαι.
petrificare, petrificat ἀφ. καὶ μετ. ἀπολίθωσις, ἀπολιθωμένος.
petrificaţi(un)e θ. ἀπολίθωσις.
petrografie θ. πετρογραφία.
petrol οὐ. πετρέλαιον.
petrolifer-ă ἐ. πετρελαιοφόρος.
petrolist ά. πετρελαιοβιομήχανος.
pezevenclâc οὐ. μαστρωπεία.
pezevenghiu-ă οὐσ. μαστρωπός.

pianină θ. κλειδοκυμβάλιον.
pianist ά. κλειδοκυμβαλιστής.
piano οὐ. κλειδοκύμβαλον.
piastru ά. γρόσιον.
piaţă θ. πλατεῖα, trăsură de piaţă ἀγοραῖον ὄχημα | ἀγορά (ἐμπορική) | garda pieţei φρουραρχεῖον.
piaţetă θ. μικρὰ πλατεῖα.
piatră θ. λίθος, πέτρα, piatră cubică ὁδοπλάξ, piatră de strecurat λίθινος ἠθμός, piatră de ascuţit ἀκόνη | χάλαζα, bătut de piatră χαλαζόβλητος | λίθος τῆς κύστεως | ψαμμίασις ἔφρος. piatră în casă ἔφρος τοῦ σπητιοῦ, κόρη πρὸς ὑπανδρείαν, am o piatră pe inimă ἔχω κάτι τι εἰς τὴν καρδιάν | Ὀρυκτ. piatră acră στυπτηρία, piatra iadului νιτρικὸς ἄργυρος, πέτρα τῆς κολάσεως, piatră vânată θειικὸς χαλκός, piatra unghiului λίθος ἀκρογωνιαῖος, piatra cailor, pucioasă θεῖον, piatră albastră κυανός, λαζοῦρι, piatra şoarecelui ποντικοφάρμακον | μύλη, μυλόπετρα, piatră alergătoare μύλη περιστρεφομένη, piatră zăcătoare κάτω μύλη, πατάρι, piatră râşnitoare ὄνος ἀλέτης, ἀλετῶν.
piază θ. σίωνός.
pic οὐ. σταγών. ‖ ἐπίρ. un pic ὀλίγον τι, nici pic οὔτε ἰδέα.
pică θ. Ζωολ. ἴδε bibilică | στικτὸν ὕφασμα, πικές.
pică θ. Ἰατρ. κίσσα (ὄρεξις ἐγκύων).
pică θ. μνησικακία πίκα.
pică θ. Χαρτ. πίκα.
picà (**a**) ῥ. σταλάζω. dacă nu pică curge στὴν ἀναβροχιὰ καλὸ καὶ τὸ χαλάζι | πίπτω, a picà de oboseală, de somn εἶμαι κατάκοπος. νυσταλέος | καταφθάνω. φθάνω.
picador ά. ταυρομάχος.
picant-ă ά. νηκτικός. δηκτικός.
picare, picat ἀφ. καὶ μετ. στάλαξις, σταλαγμένος.
picăţele θ. πλ. στίγματα (ὑφάσματος).
picătoare θ. σταγονόμετρον.
picătură θ. σταγών, printre picături ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, a scăpat ca printre picături ἐσώθη ὡς ἐκ θαύματος | παράλυσις (λαϊκ.).
picher ά. ἐργοδηγὸς ὁδοποιίας.
pichet οὐ. Στρ. φυλάκιον Χαρτ. πικέτον | στικτὸν ὕφασμα.
pichetaş ά. στρατιώτης ὁροφύλαξ.
pichire θ. ἴδε bibilică | στικτὸν ὕφασμα.
pichirisi (**a**) ῥ. ὀργίζομαι, πηχίζομαι. ‖ a se pich risi πειράζομαι.
picioacă θ. Βοτ. βολβογογγύλη.
picior οὐ. (πλ. picioare) πούς, in picioare ἐπὶ ποδός, ὄρθιος, intr'un picior κούτσα-κούτσα, picior sucit ραιβόπους, a bate din picior ποδοκροτῶ, ἐπιμένω, a da din picioare ποδοκτυπῶ. ἀσπαίρω, a o luà la picior πάρνω δρόμον, a se topi, a se usca d'anpicioare ε λυώνω στὰ πόδια, a luà peste picior διασκελίζω, περιφρονῶ, κορῳδεύω, nu-i stau picioarele δὲν τόν χωρεῖ ὁ τόπος, a se învârti intr'un picior στροβιλίζομαι, e intr'un picior ὁ νοῦς του εἶναι στὸν δρόμον, a tâià cracă sub piciorul cuivà πάρνω τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ ἀβλάκι τινός, a da cu piciorul λακτίζω, ἀπορρίπτω, a apucà pe Dumnezeu de un picior πιάνω τὸν Ἡφα ἀπὸ τὰ γένεια, a fi mâncat picioare de găină πολυλογῶ, φλυαρῶ, a-şi luà picioarele în spinare πάρνω τὰ πόδια μου στὸν ὦμο, unde nu e cap vai de picioare ἄβουλος νοῦς, διπλοῦς ὁ κόπος | ποῦς (μέτρον) | ποῦς (στίχου) | λαβὴ δρεπάνου. ἅμαλλα, δέσμη θημωνιῶν | Βοτ. piciorul caprei αἰγοπόδιον, ποδάγριον, piciorul lupului λυκοπόδιον, piciorul viţelului ἄρον στικτόν.
picioarcă θ. Βοτ. ἴδε picioacă.
picioroange οὐ. πλ. καλόξυθρα.
picioruş οὐ. ὑποκ. τοῦ picior.
piciu οὐ. παιδάριον, χαμίνιον.
piciură θ. πάχνη.
picni (**a**) ῥ. βάλλω ἀκριβῶς, σημαδεύω.
picnic οὐ. ἔρανος ἐκδρομῆς δι' ἐράνου.
picnire, picnit ἀφ. καὶ μετ. σημάδευσις, σημαδευμένος.
picotà (**a**) ῥ. νυστάζω, καρώνω.
picotare, picoteală θ. νυσταλγία.
picromigdală θ. πικραμύγδαλον.
pictà (**a**) ῥ. ζωγραφῶ.
pictare, pictat ἀφ. καὶ μετ. ζωγράφησις, ζωγραφημένος.
pictor ά. ζωγράφος.
pictură θ. ζωγραφία, ζωγραφικὴ.
picturăl-ă ἐ. ζωγραφικός.

picolină θ. πίφυρον, σύριγξ.
picură θ. ψιχάλα.
picurà (**a**) ῥ. σταλάζω, στάζω (ἐπὶ βροχῆς) | νυστάζω | δονῶ.
picuriș οὐ. λιβάς, σταγονίας (πηγῆς).
picuș οὐ. ποτόν, τσούξιμον | πλ. picuși κέρδος αἰφνίδιον.
pidalion οὐ. Ἐκκλ. πηδάλιον.
pidasnic-ă ἐ. παράδοξος, ἰδιότροπος.
piedecă θ. ἵππου πέδη | ἐμπόδιον | πλίγμα, ὑποσκέλισμα, ποδούκλωμα | τροχοπέδη | δυσκολία (συνεκδ.).
piedestal οὐ. στυλοβάτης, ἔδαφον.
pielar ἀ. δερματοδέψης, σκυτουργός.
pielărie θ. δερματοδεψεῖον, σκυτουργεῖον.
pielcioă θ. ἀρνακίς, δορὰ ἀρνίου.
piele θ. (πλ. piei) δορά, δέρας, δέρμα. piele argăsită χώδιον, în pielea goală ὁλόγυμνος, nu-l ține pielea σκάνει ἀπὸ τὸ πάχος, a intră de sub pielea cuiva ὑπεισέρχομαι εἰς τὴν εὐνοιάν τινος, a plăti cu pielea sa πληρώνω μὲ τὴν ζωήν μου, i-a fecut pe piele τὸν διώρθωσε, îl mănâncă pielea τὸν τρώγει ἡ ράχη του, îți fac eu pe piele σοῦ σιάζω ἐγὼ τὴν καμποῦρα (φρ.).
pielea-dracului θ. περκαλίνα | ῥάχις.
pieliță θ. λεπτὸν δέρμα | γραῦς, ἐπίπαγος ζωμοῦ, γάλακτος | χροιά.
piemn οὐ. ἀραβόσιτος χονδραλεσμένος.
piept οὐ. (πλ. piepturi) στῆθος | στέρνα (ἵππου) | piept de munte ὀροπέδιον, piept de pământ ἀκρωτήριον, cu mâinile pe piept τεθνεώς, cu mâinile la piept ταπεινός, παρακαλῶν, a da piept cu συναντῶμαι. || ἀ. (πλ. pieptă) πιστήθιον ὁποκαμίσου | στῆθος ὄρνιθος.
pieptar οὐ. ἐπιστήθιον, γελέκιον | pieptarul calului Ἱππ. ἁλκυστήρ.
pieptăraș οὐ. ὑποκ. τοῦ pieptar.
pieptenà (**a**) ῥ. κτενίζω | ξαίνω, λαναρίζω | φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι. (συνεκδ.). || a se pieptenà κτενίζομαι.
pieptenar ἀ. κτενᾶς.
pieptenat μετ. κτενισμένος. || οὐ. κτένισμα, λαναρισμα.
pieptenătură θ. κτένισμα, κτενισιά.
pieptene ἀ. κτεὶς, κτένιον.
pieptenel ἀ. πλ. ξάνιον.
pieptenuș ἀ. κτένιον ὑφασμάτων.
pieptiș ἐπίρ. σῶμα πρὸς σῶμα.
pieptos-oasă ἐ. εὐρύστερνος.
pieroit-ă ἐ. ἴδε pipernicit.
piercitură θ. ἴδε stârpitură.
pierde (**a**) ῥ. ἀπόλλυμι, χάνω, a pierde ocazia χάνω τὴν εὐκαιρίαν, a pierde o femeie ἐκθέτω μίαν γυναῖκα. || a se pierde ἀπόλλυμαι, a se pierde cu firea χάνω τὴν ψυχραιμίαν μου | ἐκτίθεμαι | ἐξαφανίζομαι, ἀποθνήσκω.
pierdere θ. ἀπώλεια | ἧττωσις.
pierde-vară ἀ. ὀκνηρός, χάσκαξ.
pierdut μετ. ἀπωλεσμένος.
pierì (**a**) ῥ. καταστρέφομαι | ἐξαφανίζομαι, ἀποθνήσκω.
pierit μετ. κατεστραμμένος.
pieritor-oare ἐ. φθαρτός, ἐφήμερος.
piersăoiu-e ἐ. ροδακινόχρους.
piersic ἀ. ροδακινέα.
piersică θ. ροδάκινον, περσόμηλον.
piersicà (**a**) ῥ. δέρω ἀνηλεῶς.
pierzare θ. ἀπώλεια, a duce la pierzare ἄγω εἰς ἀπώλειαν | θάνατος, κεφαλικὴ ἐκτέλεσις | κόλασις.
pierzător ἀ. καταστροφεύς, ζήμιος.
piesă θ. θεατρικὸν ἔργον | κέρμα, κερμάτιον | τμῆμα μηχανῆς.
pietate θ. εὐσέβεια, θεοσέβεια, munte de pietate ἐνεχυροδανειστήριον.
pieton ἀ. πεζός, πεζοπόρος.
pietos-oasă ἐ. εὐσεβής, εὐλαβής.
pietrar ἀ. λιθοξόος, ὁδοστρωτὴς | κτίστης.
pietricioă θ. λιθάριον.
pietriș οὐ. χάλιξ | κόχλακες.
pietroiu ἀ. λίθος μέγας, ὀγκόλιθος.
pietros-oasă ἐ. λιθώδης, πετρώδης, cireașă pietroasă πετροκέρασον.
pietroșel ἀ. Ζωολ. ἀσπρόψαρον.
pietruì (**a**) ῥ. λιθοστρώνω.
pietruire, pietruit ἀφ. καὶ μετ. λιθόστρωσις, λιθοστρωμένος. || οὐ. λιθόστρωσις.
pietruri οὐ. πλ. θεμελιώδης σίδηρος.
piez ἐ. πλάγιος, λοξός.
pieziș-ă ἐ. λοξός.
piftie θ. πηκτή, l'a făcut piftie τοῦ ἔσπασε τὰ κόκκαλα | ἄτολμος (συνεκδ.).
pigment οὐ. μελάγχρωσις.
pigmentà (**a**) ῥ. μελανοχροῶ.
pigmentar-ă ἐ. μελαγχρωστικός.
pigmentare, pigmentat ἀφ. καὶ μετ. μελανόχρωσις, μελανοχρωσμένος.

pigmeu ά. πυγμαῖος.
pihotă θ. πεζικόν.
pihotaș ά. πεζὸς (στρατιώτης).
pil οὐ. ὕπερος, ἰγδοκόπανος | ράβδος.
pilă θ. ρίνη.
pilă θ. σωρός, στίβα | Φυσ. συστοιχία | πλ. ἀμμόλιθοι.
pilaf οὐ. ἀμόρα, πιλάφι.
pilafgiu ά. πιλαφοφάγος.
pilastru ά. παρασιάς.
pilcă θ. Τυπ. χρωστικὴ σπαθίς.
pildă θ. παραβολή, ρητὸν | παράδειγμα, de pildă ἐπὶ παραδείγματι.
pildi (**a**) ρ. ὁμιλῶ διὰ παραβολῶν.
pilduì (**a**) ρ. ὑποδεικνύω, παραδειγματίζω. || a se pilduì παραδειγματίζομαι
pilduire, pilduit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ pilduì.
pilduitor-oare ἐ. παραδειγματικός.
pilì (**a**) ρ. ρινίζω | ἐξευγενίζω (συνεκδ.).
pilì (**a se**) ρ. μεθύω.
pilire, pilit ἀφ. καὶ μετ. μέθυσις, μεθυσμένος.
pilitor ά. ρινιστής.
pilitură θ. ρίνισμα.
pilon οὐ. Ἀρχ. πυλών.
pilor οὐ. Ἀνατ. πυλωρός.
pilot ά. πρωρεύς ναυηγός | πλ. στρῶμα, πάσσαλοι στηρίζοντες γέφυραν | κατάπηγες, πάσσαλοι πρὸς ἐποικοδόμησιν.
pilotă θ. κλινοσκέπασμα.
pilotà (**a**) ρ. ναυηγῶ, πρωρεύω.
pilotare, pilotat ἀφ. καὶ μετ. πρώρευσις, πρωρευμένος.
pilug οὐ. κόπανος, ἰγδοκόπανος | γυμνός, ὁλόγυμνος (συνεκδ.).
pilulă θ. καταπότιον.
pimniță θ. ἴδε pivniță.
pimpineà θ. Βοτ. σέσελι.
pin ά. Βοτ. πεύκη.
pinacoteoă θ. πινακοθήκη.
pinchiu ά. Ζωολ. σπίνος.
pingeà θ. κάττυμα, μισοσιόλα, a pune pingeaua ἀπατῶ, καλυβώνω (συνεκδ.).
pingeluì (**a**) ρ. πελματώνω (ὑπόδημα) | ἀπατῶ (εἴρων.).
pingeluire, pingeluit ἀφ. καὶ μετ. πελμάτωσις, πελματωμένος.
pinț ά. Ζωολ. μῦς τῶν ὀρέων.
pinten ά. πτερνιστήρ, a da din pinteni πτερνίζω, κεντρίζω, a da din pinteni ὑπερχαίρω | πλῆκτρον (ἀλέκτορος).
pintenaș οὐ. Βοτ. δελφίνιον.
pintenat-ă ἐ. πτερνιστηροφόρος.
pintenel οὐ. νυμφικὸς πέπλος.
pintenoagă θ. Βοτ. κάρδαμον πτιλῶδες.
pintenog-oagă ἐ. φαλιόπους, λευκόπτερνος, λευκόκνημος (ἵππος).
pintenogie θ. λευκόπτερνον.
pion ά. πεσσὸς (ζατρικίου).
pionier ά. σκαπανεύς.
pios-oasă ἐ. εὐσεβής, θεοσεβής.
pipă θ. καπνοσύριγξ.
pipăeală θ. φαῦσις, ψηλάφησις.
pipăì (**a**) ρ. ψηλαφῶ, ἐγγίζω. || a se pipăì ψηλαφοῦμαι.
pipăire, pipăit ἀφ. καὶ μετ. ψηλάφησις, ψηλαφημένος. || ἐπίρ. pe pipăite ψηλαφητί.
pipăitură θ. ἴδε pipaeală.
pipărat-ă ἐ. πεπερώδης | νηκτικός, δηκτικὸς (συνεκδ.) | ἁλμυρὸς (συνεκδ.), e cam pipărat εἶναι ἀκριβούτσικος.
piparcă θ. ἴδε paprică.
pipăruș οὐ. ἰνδοπέπερι | ἴγδη, χορὸς ἔγκυκλος ζωηρός. || ἐπίρ. πεπερωδῶς, σὰν πεπεριά. || ά. νάνος | Βοτ. ἄσαρον.
pipelcuță θ. σταχτοπέπελη.
piper ά. πεπεριὰ (δένδρον). || οὐ. πέπερι, a da cu piper la nas ἐξοργίζω.
piperment οὐ. ἡδύποτον πεπερομίνθης.
pipernici (**a se**) ρ. συρρικνώνομαι, ἀδυνατίζω, ζαρώνω,
piperpicire, pipernicit ἀφ. καὶ μετ. συρρίκνωσις, συρρικνωμένος.
piperniță θ. πεπεροδόχη | Βοτ. θύμβρα.
pipijoi ά. πλ. Βοτ. λάθυρος, ὄροβος.
pipirig οὐ. Βοτ. ἑλοχαρές, βοῦρλον.
pipiriguță θ. Βοτ. αἶρα εὐλύγιστος.
pipită θ. ὕφασμα μελανόστικτον.
pipotă θ. στόμαχος (πτηνῶν) | κοιλία.
pir οὐ. Βοτ. ἄγρωστις, ἀγριάδα.
piramidă θ. πυραμίς.
piramidal-ă ἐ. πυραμιδοειδής.
pirat ά. πειρατής.
piraterie θ. πειρατεία.
piripisì (**a**) ρ. περιποιοῦμαι.
pirită θ. πυρίτης.
piroiu οὐ. ζύγωθρον.
piron οὐ. μέγα καρφίον.
pironi (**a**) ρ. καρφώνω | στηλώνω, a-ți

pironi ochii στηλώνω τοὺς ὀφθαλμοὺς | στηρίζω.
pironire, pironit ἀφ. καὶ μετ. κάρφωσις, καρφωμένος.
piroşcă θ. τηγανήτα (τρίγωνος).
pirostrii θ. πλ. χυτρόπους, πυροστιὰ | γαμήλιος στέφανος (εἰρων.).
pirotealâ θ. ὑπνηλία.
pirotehnic-ă ἐ. πυροτεχνικός.
pirotehnie θ. πυροτεχνεῖον.
piroti (**a**) ῥ. ὑπνώττω | ναρκώνομαι, αἰμωδιάζω (συνεκδ.).
pirotire θ. ἴδε pirotealâ.
piroxen οὐ. πυρόξενον.
pirpiriu-e ἐ. ἀσθενικός, ἰσχνός, pirpiriu cosac ὀλόγυμνος (φρ.).
piruetă θ. στροβιλισμός.
pirui (**a**) ῥ. στροβιλίζομαι.
pis! ἐπιφ. ψίτ!
pisă (**a**) ῥ. κοπανίζω, κονιοποιῶ, a pisà apă în piuă ἄερα κοπανίζω | ἐνοχλῶ.
pişà (**a se**) ῥ. οὐρῶ, a se pişà cu picătură στραγγουρῶ.
pişăcios-oasă οὐσ. οὐρητίας.
pisăgeală θ. ξυλοκόπημα (κοιν.).
pisăgi (**a**) ῥ. φιλοκοπανίζω | ξυλοκοπῶ.
pisăliţă θ. ἴδε chisăliţă.
pisălog οὐ. ἰγδοκόπανος. || ἀ. ἐνοχλητικός.
pisanie θ. θρησκευτικὴ ἐπιγραφὴ | ἐπιστολή, γραφή.
pisăr ἀ. γραφεύς.
pisat μετ. κοπανισμένος. || οὐ. κοπάνισμα.
pişat οὐ. οὖρον | οὔρησις.
pişătoare θ. οὐρητήριον.
pişătură θ. οὔρησις | ψιχάλα.
piso οὐ. κορυφὴ (ὄρους) | σχαλίς, διχάλωσις ρυμοῦ ὑπὸ τὴν ἅμαξαν | πρῶρα.
pişoà (**a**) ῥ. δάκνω, κεντῶ, vinul pişcă τὸ κρασὶ τσούζει | προφέρω δηκτικοὺς λόγους (συνεκδ.) | ὑποκλέπτω, σουφρώνω. || a se pişcà κεντῶμαι, φθίνω, când se pişcă luna σελήνης φθινούσης.
pişcă-n-floare ἀ. Ζωολ. χλωρίων.
pişcar ἀ. Ζωολ. κωβίτης, γυμνοσάλιαγκας
pişcat μετ. κεντημένος, pişcat la limbă μεθυσμένος. || οὐ. κέντημα, pişcatul luminei αὐγή.
pişcător-oare ἐ. κεντητικὸς | δηκτικὸς (συνεκδ.), καυστικός.
pişcătură θ. κέντημα | δῆξις.
piscicultor ἀ. ἰχθυοτρόφος.
piscicultură θ. ἰχθυοτροφία.
piscină θ. ἰχθυοτροφεῖον | δεξαμενή, λουτήρ.
piscoaie θ. ἀλευρόκρουνος μύλου.
piscoiu οὐ. Μουσ. ὀξυδόας.
pişcot οὐ. διπυρίτης.
pişcuì (**a**) ῥ. πιπίζω, τ.τίζω (ἐπὶ πτηνῶν).
piscup ἀ. ἐπίσκοπος καθολικός.
pisică θ. γαλῆ, din coadă de pisică sită nu se face τοῦ γάτου τὸ μαλλὶ δὲν γίνεται μετάξι, pisica blândă sgârie rău ἀπὸ τὸ σιγανὸ ποτάμι νὰ φοβᾶσαι | ἴδε mâţă.
pisicări (**a se**) ῥ. κολακεύω.
pisicesc-ească ἐ. αἰλουρώδης.
pisicește ἐπίρ. αἰλουροειδῶς.
pişicher-ă ἐ. πονηρός, πανοῦργος.
pişicherlâc οὐ. πονηρία, πανουργία.
pişlic ἀ. μικρὸν παιδίον, παιδάριον.
pisoiu οὐ. γάτος, μέγας γάτος.
pistelniţă θ. ἔρβορος, τέλμα.
pişţet οὐ. ἀνάῤῥυσις.
pişţì (**a**) ῥ. στάζω | ἀναῤῥύω.
pistil οὐ. Βοτ. ὕπερος.
pistil οὐ. πολτὸς ζαμασκήνων.
pişţire, pişţit ἀφ. καὶ μετ. ἀνάῤῥυσις, ἀναῤῥυσμένος.
pişţitor-oare ἐ. ἀναῤῥυτικός.
pistol οὐ. ἀγχέμαχον, πιστόλιον, cum e Turcul şi pistolul κατὰ τὸν μα στρογιάννη καὶ τὰ κοπέλια του.
piston οὐ. ἔμβολον.
pistosì (**a**) ῥ. ξηραίνω. || a se pistosì ξηραίνομαι.
pistoşi (**a**) ῥ. συντρίβω, θραύω | ξυλοκοπῶ (συνεκδ.). || a se pistoşi συντρίβομαι.
pistosire, pistosit ἀφ. καὶ μετ. ξήρανσις, ξηραμμένος.
pistoşire, pistoşit ἀφ. καὶ μετ. σύντριψις, συντετριμμένος.
pistrueţ-eaţă ἐ. πλήρης ἐφηλίδων.
pită θ. ἄρτος, τροφὴ | πήτα | Βοτ. pita porcului κυκλάμενον.
pitac οὐ. πητάκι. || ἀ. πενταλέπτον.
pitac οὐ. πιττάκιον | προνόμιον.
pitar ἀ. ἀρτοποιὸς τῆς Αὐλῆς | ἐπιμελητὴς τοῦ στρατοῦ | τίτλος εὐγενείας.
pitaroă θ. Βοτ. βωλίτης.
pitărie θ. ἀρτοποιεῖον (πριγκηπικὸν) | βαθμὸς ἐπιμελητοῦ ἢ ἀρχιαρτοποιοῦ.

pitì (**a**) ῥ. κρύπτω, ὑποκρύπτω. || a se pitì κρύπτομαι, ἀποσιωπῶ.
pitian-ă ὲ. πυθικός.
pitic-ă ὲ. μικρος, νάνος, χαμηλός. || ἀ. νάνος, πυγμαῖος | ἴδε chitic.
piţigăiă (**a**) ῥ. ὀξύνω, καθιστάνω ὀξύν.
piţigăiat μετ. ὀξυμμένος. || ὲ. ὀξύς.
piţigoaie θ. αὐλὸς ποιμένων, φλογέρα.
piţigoiu ἀ. Ζωολ. μέροψ, piţigoiu mare αἰγιθαλός, piţigoiu cucuiat μέροψ θυσανωτός, piţigoiu de stol μελισσοφάγος | ὑψηλὸς καὶ ἰσχνὸς (κοιν.).
piţ-împărătuş ἀ. Ζωολ. τροχίλος.
pitire ἀφ. ὀπόκρυψις, ὑπόκρυψις.
pitiş ἐπίρ. κρυφίως, μυστικῶς.
pitit μετ. ἀποκρυμμένος.
pitoanoă θ. Βοτ. ἀγαρικὸν πολυσχιδές.
pitonisă θ. πυθωνίς, πυθία.
pitoreso-ească ὲ. γραφικός.
pitpalac ἀ. Ζωολ. ὄρτυξ | παλευτής, κράκτης.
pitpediche θ. ἴδε pitpalac.
pituită θ. βλέννα | φλέγμα.
pitulà (**a se**) ῥ. περιμαζεύομαι.
pitulă θ. πίτυρον.
pitulare, pitulat ἀφ. καὶ μετ. περιμάζευσις, περιμαζευμένος.
pitulice θ. Ζωολ. ὑπολαΐς.
pitulicică θ. ἴδε d'ascunsele.
pituliş ἐπίρ. κρυφίως, μυστικῶς.
pituluş οὐ. κρησφύγετον, ἄντρον, καταφύγιον | παιδ. κρυφτόν.
pituşcă ὲ. ἀρτίσκος, πητίτσα.
piuă θ. ἰγδίον, a se pune piuă κύπτω, βάλλω ράχιν, a bate apa în piuă ἀέρα κοπανίζω | γναφεῖον | νεροτριβεῖον χονδρῶν ὑφασμάτων | ὅλμος, κοτύλη στρόφιγγος.
piuar ἀ. γναφεὺς ἐρέας.
piuì (**a**) ῥ. πιπίζω, τιτίζω (ἐπὶ πτηνῶν) ἐξάγω ὀξὺν ἦχον, συρίζω.
piuire, piuit ἀφ. τοῦ piuì.
piuitor-oare ὲ. πιπίζων | συρικτικός.
piuitură θ. πιπισμὸς | συριγμός.
piuliţă θ. ὑποκ. τοῦ piuă | ὅλμος.
piusoul οὐ. θύσανος.
piureà θ. ἔντος, πολτὸς ὀσπρίων.
pivă θ. ἰγδίον | γναφειον | ὁλμοβόλον.
pivnicer ἀ. ὀψοφύλαξ.
pivnicioară θ. μικρὸν ὑπόγειον.
pivniţă θ. ὑπόγειον.
pizără θ. ἴδε sorcovă.
pizărei ἀ. πλ. παῖδες καλανδολόγοι | δῶρα προσφερόμενα κατὰ τὰς ἑορτάς.
pizmă θ. ἐπιθυμία, φθόνος, πόθος σφοδρὸς | πεῖσμα. a se pune în pizmă πεισμώνω.
pizmaş-ă ὲ. ζηλότυπος | μνησίκακος.
pizmătar-ă ὲ. μνησίκακος, πεισματάρης.
pizmăreţ-eaţă ὲ. ἴδε pizmătar.
pizmui (**a**) ῥ. φθονῶ, ζηλεύω | μνησικακῶ.
pizmuire, pizmuit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ pizmuì.
pizmuitor-oare ὲ. ἴδε pizmaş.
plac οὐ. εὐχαρίστησις, προαίρεσις, ἀρέσκεια, a-şi face pe plac κάμνω ὅτι μοῦ κόβει τὸ κεφάλι, a face cuivà pe plac ἐνεργῶ κατὰ τὴν ἀρέσκειάν τινος.
placă θ. πλάξ, ἄβακιον | προστομὶς αὐλοῦ.
placardă θ. τοιχοκόλλημα, πινακίς.
placardà (**a**) ῥ. τοιχοκολλῶ.
placardare, placardat ἀφ. καὶ μετ. τοιχοκόλλησις, τοιχοκολλημένος.
placat-ă ὲ. ἐπαργυρωμένος.
plăcea (**a**) ῥ. ἀρέσκω, ἀρέσκομαι, îmi place la ţară εὐχαριστοῦμαι εἰς τὴν ἐξοχήν, îmi place mai bine προτιμῶ, ce ţie nu-ţi place altuia nu face ὃ σὺ μισεῖς ἑτέρῳ μὴ ποιήσῃς (παρ.).
plăcere θ. εὐχαρίστησις, εὐφροσύνη, ἡδονή, fără plăcere βεβιασμένως | ἱκανοποίησις | ἀπόλαυσις, plăcerile vieţei αἱ ἀπολαύσεις τῆς ζωῆς | tren de plăcere ἁμαξοστοιχία ἐκδρομῆς.
plachetă θ. ἀναμνηστικὴ πλάξ.
plachie θ. φαγητὸν ἐξ ἰχθύων, πλακί.
placid-ă ὲ. γαλήνιος, προσηνής.
placiditate θ. γαληνιότης, προσηνεια.
plăcintă θ. πλακοῦς, plăcintă cu carne ἐμπεταλίς, κρεατόπητα, plăcintă cu mere μηλόπητα | παγὶς (συνεκδ.), îl pregăteà o plăcintă τῷ ἔτεινε παγίδα.
plăcintar ἀ. πλακουντοποιός.
plăcintărie θ. πλακουντοποιεῖον.
plăcut-ă ὲ. εὐχάριστος. || ἐπίρ. εὐχαρίστως.
plafon οὐ. φάτνωμα, ὀροφή.
plagă θ. πληγή.
plàghie θ. ξηρόκλαδα, πλαγιάρια.
plagià (**a**) ῥ. λογοκλοπῶ.
plagiare, plagiat ἀφ. καὶ μετ. λογοκλόπησις, λογοκλοπήμενος. || οὐ. λογοκλοπία.

plagiator ά. λογοκλόπος.
plăgui (a) ρ. πληγώνω, κολοβώνω.
plăguire, plăguit άφ. καὶ μετ. κολόβωσις, κολοβωμένος. | οὐ. πληγή.
plăieș ά. ὀροφύλαξ | ὀρεινός.
plaiu οὐ. ὑψηλὸν ὄρος | ὑψίπεδον | ἐπαρχία, χώρα ὀρεινὴ | χαράδρα.
plaivas οὐ. μολυβδίς, μολυβδοκόνδυλον.
plajă θ. αἰγιαλός.
plămadă θ. παρθένον μέλι | ζύμη.
plămădeală θ. ἴδε plămadă.
plămădi (a) ρ. ζυμώνω | ἐξυφαίνω, σκευωρῶ (συνεκδ.). || a se plămădi ζυμώνομαι.
plămădire, plămădit άφ. καὶ μετ. ζύμωσις, ζυμωμένος.
plămân ά. πνεύμων, aprindere de plămâni πνευμονία | σπλάγχνον.
plămânară θ. Βοτ. πνευμονάς.
plan οὐ. διάγραμμα | σχέδιον, σκοπός.
plan-ă ἐ. ὁμαλός, ἐπίπεδος, ἰσόπεδος.
planà (a) ρ. ἐνευδιάζω, ἐπιρρομβῶ.
planare, planat άφ. καὶ μετ. ἐνευδίασις, ἐνευδιασμένος.
planetă θ. πλανήτης.
planetar-ă ἐ. πλανητικός.
plângăcios-oasă ἐ θρηνητικός.
plângător-oare ἐ. κλαυθμητρός.
plânge (a) ρ. κλαίω, μοιρολογῶ, κακοτυχίζω, λυποῦμαι, a-și plânge zilele κλαίω τὴν μοῖραν μου. || a se plânge παραπονοῦμαι.
plângere θ. θρῆνος, παράπονον | ἀναφορά, διαμαρτύρησις | Νομ. ἔγκλησις.
planimetrie θ. ἐπιπεδομετρία.
planisi (a) ρ. ἀποπλανῶ, παραπλανῶ.
planisire, planisit άφ. καὶ μετ. παραπλάνησις, παραπλανημένος.
planisferă θ. ἐπιπεδόσφαιρα.
plâns μετ. κλαυμένος. || οὐ. θρῆνος, de plâns ἀξιοθρήνητος.
plânset οὐ. θρῆνος, δάκρυα, παράπονον.
plânșetă θ. πλακίδιον, ἀβάκιον.
plânșoare θ. δάκρυα, παράπονον.
plantă θ. βότανον, φυτόν.
plantà (a) ρ. φυτεύω, ἐμπηγνύω.
plantare, plantat άφ. καὶ μετ. φύτευσις, φυτευμένος.
plantați(un)e θ. φυτεία, δενδρών.
plantator ά. φυτευτής, φυτοκόμος.
plantigrad-ă ἐ. ταρσοβάμων.
planton οὐ. φρουρός.
plănui (a) ρ. σχεδιάζω | σκευωρῶ.
plănuire, plănuit άφ. καὶ μετ. σχεδίασις, σχεδιασμένος.
plapomă θ. ἐφάπλωμα, cât ți-e plapoma ἀτὰ de întinde κατὰ τὸ πάπλωμα καὶ τὸ ξάπλωμα (παρ.).
plăpomar ά. ἐφαπλωματοποιός.
plăpomărie θ. ἐφαπλωματοποιεῖον.
plăpând-ă ἐ. λεπτοφυής, καχεκτικός.
plăpâu ά. ἴδε nătărău.
plasă θ. δίκτυον, ἀμφίβολον.
plasă θ. φραγμός | ἐπαρχία.
plasà (a) ρ. τοποθετῶ, τάσσω, διορίζω.
plasare, plasat άφ. καὶ μετ. τοποθέτησις, τοποθετημένος.
plasator ά. ἐμπορευματοθέτης.
plască θ. δίκτυον. σαγήνη | κατάπλασμα | Βοτ. λεοντοπόδιον.
plăseà θ. λαβή (μαχαιριοῦ, σπάθης).
plasmă θ. πλάσμα.
plăsmui (a) ρ. πλάττω | ἐφευρίσκω.
plăsmuire, plăsmuit άφ. καὶ μετ. ἐφεύρεσις, ἐφευρημένος.
plăsmuitor ά. δημιουργός, ἐφευρέτης, κατασκευαστής | κιβδηλοποιός.
plastar οὐ. ἔμπλαστρον.
plastic-ă ἐ. πλαστικός. || θ. πλαστική.
plasticitate θ. πλαστικότης.
plastograf ά. πλαστογράφος.
plastografie θ. πλαστογραφία.
plastron οὐ. ἐπιστήθιον.
plastru οὐ. ἔμπλαστρον.
plat-ă ἐ. ὁμαλός, ἐπίπεδος.
plată θ. πληρωμή, plată în bani τοῖς μετρητοῖς | μισθός, ἀμοιβή, și-a primit plata ἐτιμωρήθη, a lăsà în plata lui D zeu ἐγκαταλείπω εἰς τὴν τύχην του.
platan ά. πλάτανος.
platcă θ. ἐπώμιον τεμάχιον ὑποκαμίσου | Χαρτ. a pus platcă ἐπῆρε ὅλην τὴν χαρτωσιάν.
plat-formă θ. ἐξώστης, ξυστός.
plăti (a) ρ. πληρώνω | ἀμείβω, a plăti un serviciu ἀμείβω ὑπηρεσίαν | ἀξίζω, știu ce-i plătește pielea γνωρίζω τί ἀξίζει τὸ πετσί του. || a se plăti (de) ξεπληρώνομαι.
plătibil-ă ἐ. πληρωτέος.
plătică θ. Ζωολ. κυπρῖνος | Βοτ. ἀκανθοκύαμος.

platină θ. λευκόχρυσος.
plătit μετ. πληρωμένος.
plătitor ά. πληρωτής.
platitudine θ. πλατύτης | ἀνοστιά.
platnic ά. πληρωτής, rău platnic, κακοπληρωτής.
plătnicie θ. πληρωμή.
platonic-ă ἐ. πλατωνικός.
platonician ά. πλατωνικός.
platonism οὐ. πλατωνισμός.
platoşă θ. θώραξ, πανοπλία.
platou οὐ. δροπέδιον.
plauzibil-ă ἐ. εὐπαράδεκτος, εὔλογος.
plăvaie θ. ξανθὴ σταφυλή.
plăvaiu-e ἐ. ἴδε plăviu.
plăvală θ. ἴδε năvod.
plăvii ά. πλ. φιτρός, κορμοὶ δένδρων παρασυρόμενοι ὑπὸ τοῦ ρεύματος, βάρκαλα.
plăviţ-ă ἐ. ὑπόξανθος.
plăviu-e ἐ. ὑπόξανθος.
plavne θ. πλ. ἕλη.
plaz οὐ. παρύννιον ἁρότρου | τετράγωνος βάσις ὑφαντικῆς μηχανῆς.
pleacă-fugă ά. καυχησίλογος.
pleafură θ. ἴδε praftură.
plean οὐ. λάφυρον. || ά. αἰχμάλωτος.
pleaşcă θ. λάφυρον | λεηλασία | τύχη, i-a căzut pleaşcă τοῦ ἔπεσεν ἀπὸ τὸν οὐρανὸν | ἐπίταξις | οἰνόπνευμα.
pleasnă θ. πλαταγισμός | ὄσπληγξ, ἀκροµαστίγιον | πλ. (plesne) ἄφθαι γλώσσης.
pleată θ. πλεξὶς | πλ. (plete) κόμη, plete lungi minte scurtă μακρὰ μαλλιὰ κοντὴ γνῶσι (παρ.).
pleavă θ. τρώξανον, κοπτάχυρον | σκύβαλον | κάθαρμα (συνεκδ.), pleava societăţii ὑποστάθμη κοινωνίας.
plebă θ. οἱ πληβεῖοι.
plebeu ά. πληβεῖος.
plebiscit οὐ. δημοψήφισμα.
plebiscitar-ă ἐ. δημοψηφιστικός.
plecà (**a**) ῥ. ἀναχωρῶ.
plecà (**a**) ῥ. κλίνω, χαμηλώνω, nu are unde să-şi plece capul δὲν ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλῖναι | καταπείθω (ἀρχ.). || a se plecà κύπτω, ὑποκλίνομαι | κάμπτομαι | ὑποκύπτω.
plecăciune θ. ὑπόκλισις | σεβασμός, cu plecăciune ! τὰ σέβη μου ! || ἐπιφ. σᾶς προσκυνῶ ! δοῦλος σας !
plecare, pleoat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ plecà.
|| ἐ. ταπεινός, prea plecată slugă ταπεινότατος δοῦλος. || θ. πλ. plecate ἴδε aplecate.
plecător-pare ἐ. διατεθειμένος. || θ. ἁμνὰς θηλάζουσα.
pled οὐ. σκέπασμα ποικιλόχρουν.
pledà (**à**) ῥ. συνηγορῶ, ὑπερασπίζομαι.
pledare, pledat ἀφ. καὶ μετ. συνηγόρησις, συνηγορημένος.
pledoarie θ. διαδικασία, συνηγορία.
pleftură θ. μιστύλη, ράντιστρον σιδηρουργοῦ.
pleiadă θ. πλειάς.
plenar-ă ἐ. πλήρης, ὁλομελής.
plenipotenţiar ά. καὶ ἐ. πληρεξούσιος.
plenison ἐ. ὁ ἔχων πλήρη ἦχον.
plenitudine θ. πλησμονή, πληθώρα.
plenui (**a**) ῥ. λεηλατῶ, καταστρέφω.
pleoapă θ. ἐλέφαρον | κάλυμμα φερέτρου | εἶδος σταφυλῆς.
pleonasm οὐ. πλεονασμός.
pleonastic-ă ἐ. πλεοναστικός.
pleoşc !, ἐπιφ. κράκ !
pleoşcăi (**a**) ῥ. πλαταγίζω, φλοισβίζω.
pleoşcăit οὐ. πλαταγισμός.
pleoşcăniţă θ. Βοτ. χελιδόνιον.
pleoşti (**a**) ῥ. συμπιέζω, πλατύνω. || a se pleoşti συμπιέζομαι.
pleoştit μετ. συμπιεσμένος, cu urechile pleoştite μὲ καταβασμένα τὰ αὐτιά.
pleş-eaşă ἐ. φαλακρὸς | κύλλιξ, στρεβλόκερως. || οὐ. φαλακρώρεια.
pleşcăi (**a**) ῥ. ἴδε pleoscăi.
pleşcoan ά. ἴδε plescuitor.
pleşcăviţă θ. Ἰατρ. ἔκθυμα.
pleşcui (**a**) ῥ. λεηλατῶ.
pleşcuit οὐ. λεηλασία.
pleşcuitor ά. λεηλάτης.
plesnet οὐ. πλατάγισμα, διάρρηξις.
plesni (**a**) ῥ. διαρρήγνυμαι, butoiul a plesnit τὸ βαρέλι ἔσκασε | κροτῶ, πλαταγίζω, a plesni din biciu πλαταγίζω διὰ τῆς μάστιγος | σκάνω (συνεκδ.), a plesni de mânie σκάνω ἀπὸ τὸ κακόν μου, îi plesneà obrazul de ruşine κατεντροπιάσθη, trăsneşte şi plesneşte εἶναι πῦρ καὶ μανία | κτυπῶ (ἰσχυρῶς), l'am plesnit peste obraz τὸν ἐράπισα.
plesnire, plesnit ἀφ. καὶ μετ. διάρρηξις, διερρηγμένος. || οὐ. πλατάγισμα.
plesnitoare θ. ὄσπληγξ μάστιγος, ἀ-

κρομαστίγιον | πυροκρόταλον, τράκα | δίσκος ἄξονος ἁμάξης | Βοτ. ἐλατέριον, ἀγριάγγουρον.

plesnitură θ. ἴδε plesnet | κόλαφος.

pleşuv-ă ἐ. φαλακρός, γυμνός, munți pleşuvi φαλακρὰ ὄρη. || ἀ Ζωολ. φαλακρόγυψ, γυπάετος.

pleşuvi (**a**) ῥ. φαλακρώνω.

pleşuvie θ. φαλακρότης.

pleşuvire, pleşuvit ἀφ. καὶ μετ. φαλάκρωσις, φαλακρωμένος.

pletoră θ. πληθώρα.

pletoric-ă ἐ. πληθωρικός.

pletos-oasă ἐ. κομήτης, μακρομάλλης | κλαδοκλινής.

pleture θ. πλ. τάρσωμα.

pleurezie θ. πλευρῖτις.

pleuropneumonie θ. πλευροπνευμονία.

plev οὐ. κωνίς, ποτήριον ἐκ λευκοσιδήρου.

plevaiță θ. Βοτ. ξηράνθεμον.

plevilă θ. σκάλευθρον, σκαλιστῆρι.

pleviță θ. θερμαστρίς, ἴδε scoabă.

plevră θ. πλευρά.

plevuşcă θ. ἰχθύδια | ἄσημον πρόσωπον.

plevuşie θ. ἴδε plevuşcă.

plex οὐ. Ἀνατ. πλέγμα.

plic οὐ. φάκελλος.

plici! ἐπιφ. πάτ! (ἐπὶ μάστιγος).

pliciu οὐ. πλαταγισμὸς (μάστιγος).

plicîui (**a**) ῥ. πλαταγίζω.

plicticos-oasă ἐ. ἐνοχλητικός.

plictiseală θ. ἐνόχλησις, πλῆξις.

plictisi (**a**) ῥ. ἐνοχλῶ. || a se plictisi πλήττω.

plictisire, plictisit ἀφ. καὶ μετ. ἐνόχλησις, ἐνωχλημένος.

plictisitor-oare ἐ. ἀνιαρός, ὀχληρός.

plicui (**a**) ῥ. διπλώνω, περιβάλλω.

plie θ. δέσμη παιγνιοχάρτων.

plimbă θ. ὀρνιθών.

plimbà (**a**) ῥ. περιάγω (εἰς περίπατον). || a se plimbà περιπατῶ.

plimbare θ. περίπατος, a trimite la plimbare δίδω τὰ παπούτσια στὸ χέρι.

plimbat μετ. τοῦ plimbà.

plin-ă ἐ. πλήρης, lună plină πανσέληνος, plin la faţă στρογγυλοπρόσωπος. || οὐ. τὸ πλῆρες, a eşi cu plin φέρω τύχην (ἐπὶ συναντήσεως ὑδροφόρου).

plintă θ. πλίνθος.

pliocen οὐ. Ὀρυκτ. πλειόκαινον.

pliroforisì (**a**) ῥ. πληροφορῶ.

plisă θ. χνουδωτὸν ὕφασμα.

plisà (**a**) ῥ. χνοάζω, βαμβακιάζω.

plisare, plisat ἀφ. καὶ μετ. χνόασις, χνοασμένος.

pliso οὐ. ῥάμφος | Βοτ. pliscul cioarei ἀσφόδελος, pliscul cucoarei ἐρώδιον, γεράνιον.

plită θ. διάτρητος πλάξ πυραύνου.

plivealà θ. σκάλευσις, βοτανισμός.

plivì (**a**) ῥ. σκαλεύω, βοτανίζω.

plivire, plivit ἀφ. καὶ μετ. βοτάνισις, βοτανισμένος.

plivitoare θ. σκαλιστήριον.

plivitor ἀ. σκαλιστής, βοτανιστής.

plivitură θ. ἴδε plivealà.

plixis οὐ. πλῆξις, στενοχωρία.

ploà (**a**) ῥ. βρέχω, plouă de varsă βρέχει μὲ τὸ κανάτι, de când plouà cu cârnaţi τὸν καιρὸν ποῦ ἔβεναν τοὺς σκύλους μὲ τὰ λουκάνικα.

ploaie θ. βροχή, ploaie cu bășici ὑετός, ὄμβρος, βροχὴ ραγδαία, vremea e a ploaie ὁ καιρὸς κλίνει πρὸς τὴν βροχήν.

ploat μετ. βρεγμένος. || ἐ. ἄφωνος, ἄλαλος, găină ploată βρεγμένη γάτα. || οὐ. βροχή.

plocad οὐ. πλοκάδι, ἴδε harar.

plocon οὐ. δῶρον (πρὸς ἀνώτερον).

plocconar ἀ. ἐδνοφόρος, φέρων τοῖς νεονύμφοις δῶρα, ἴδε stolnic, vornicel.

plocconeală θ. ὑπόκλισις.

plocconì (**a se**) ῥ. χαιρετῶ, ὑποκλίνομαι, ταπεινώνομαι.

plocconire, plocconit ἀφ. καὶ μετ. ὑποκλισις, ὑποκλιμένος.

plocconitură θ. ἴδε plocconeală.

plod ἀ. σπέρμα, ἔλαστὸς | γεννητοῦρι.

plodi (**a**) ῥ. παράγω, γεννῶ. || a se plodi παράγομαι, πληθύνομαι.

ploiciă θ. ὑποκ. τοῦ ploaie.

ploios-oasă ἐ. βροχερός.

ploiță θ. ὑποκ. τοῦ ploaie.

plop ἀ. Βοτ. λεύκη, plop tremurător, de munte κερκίς.

plopişte θ. λευκών.

plopşor ὑποκ. τοῦ plop.

plosc θ. βομβυλιός, σικύα, φλασκί, a umblà cu plosca la nas εἶμαι φλύαρος.

ploscaş ἀ. φλύαρος, ψευδολόγος.

ploscoană θ. χορτοθημωνιά.

ploşnicoar οὐ. Βοτ. ὀρθόκερων.
ploşniţă θ. Ζωολ. κόρις, κοριός.
plotoage οὐ. πλ. καττύς, ἐμβάλωμα σανδάλου.
plug οὐ. ἄροτρον.
plugar ά. γεωργός, ἀρότης.
plugări (**a**) ῥ. ἀροτριῶ, ὀργώνω.
plugărie θ. γεωργία.
plugărit οὐ. γεωργία, ἄρσις.
plugăriţă θ. ἴδε rariţă.
plugniţă θ. μικρὸν ἄροτρον.
plugulеţ οὐ. ὑποκ. τοῦ plug.
pluguşor οὐ. ὑποκ. τοῦ plug.
plumb οὐ. μόλυβδος | πλ. ἐολίδες, σφαῖραι.
plumbagină θ. μολύβδαινα.
plumbar ά. μολυβδουργός.
plumbărie θ. μολυβδουργεῖον.
plumbătoare θ. ἴδε plumbărie.
plumbiţă θ. μολυβδοκάφα.
plumbos-oasă ἐ. μολύβδινος.
plumbui (**a**) ῥ. σφραγίζω διὰ μολύβδου.
plumbuire, plumbuit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ plumbui. || οὐ. μολυβδοσφράγισμα.
plumbuitor ά. μολυβδοθέτης, σημαντήρ.
plumburiu-e ἐ. μολυβδόχρους.
plumetită θ. ὑπογραμμὸς | πλούμισμα.
plural-ă ἐ. πληθυντικός.
pluralitate θ. πληθύς, τὸ μεῖζον μέρος.
plus οὐ. Μαθ. πλεῖον.
plus οὐ. ὕφασμα ἑτερόμαλλον, πλοῦς.
plus-quam-perfect οὐ. Γραμ. ὑπερσυντελικός.
plută θ. λεύκη πυραμιδοειδὴς | φελλός, dop de plută φελλόπωμα | σχεδία, pod de plute σχεδιογέφυρα | Βοτ. ἴδε nufăr.
plutaş ά. σχεδιοδηγός. || ἐ. ἐπιπλέων.
pluteţ-eaţă ἐ. πλωτός.
pluti (**a**) ῥ. ἐπιπλέω, ἐπιρρομβῶ.
plutire θ. πλεῦσις, ἐπίπλευσις | πλοῦς.
plutitor-oare ἐ. πλωτός, πλώϊμος. || ά. θαλασσοπόρος. || θ. Βοτ. ἴδε rourică.
plutocraţie θ. πλουτοκρατία.
pluton οὐ. Στρ. δημοιρία.
plutonică ἐ. πλουτώνειος.
pluviometru οὐ. ὑετόμετρον.
pneumatică ἐ. πνευματικός, πλήρης ἀέρος.
pneumonie θ. πνευμονία.
poală θ. κόλπος, a ţine copilul în poală κρατῶ τὸ τέκνον εἰς τοὺς κόλπους | πτέρυξ ἐσθῆτος, ποδιά | ὀθόνιον | ὑπώρεια, la poalele Carpaţilor εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν Καρπαθίων | Ἰατρ. poală albă λευκόρροια · şi-a pus poalele în cap εἶναι ξετσίπωτη, ἔχασε τὴν ἐντροπήν της | poale în brâu τροπιτάρι, γλύκυσμα ἐκ ζυμαρικοῦ καὶ τυροῦ | Βοτ. χοιράδιον, poala Sf. Mariei πύρεθρον παρθένιον, poala vulpei σμίλαξ.
poamă θ. καρπός, poama nu cade departe de tulpină εἰ τὸ ἀπίδι πέφτει κάτω ἀπὸ τὴν ἀπιδιά | σταφυλή, poamă acră ἀγουρίδα | εἶδος, te ştiu ce poamă eşti σὲ ξέρω τί πραμματάκι εἶσαι | poama obrazului τὸ μῆλον τῆς παρειᾶς | Βοτ. poama momiţei ἔμπετρον.
poapă θ. Ζωολ. φρῦνος.
poară θ. ἔρις, ἀσυμφωνία.
poarcă θ. γρωνάς, θήλεια χοίρου | ἐπιστόμιον πίθου, πεῖρος | παιδ. de-a poarca σφαιροβολία.
poartă θ. ἐξώθυρα, θύρα αὐλειος | ἐπιγραφὴ βιβλίου | Πύλη (Ὑψηλή).
poate ἐπίρ. ἴσως, πιθανόν, e peste poate εἶναι ἀδύνατον (φρ.).
pobârci (**a**) ῥ. ραγολογῶ.
pobârcire, pobârcit ἀφ. καὶ μετ. ραγολόγησις, ραγολογημένος.
pobârcitor ά. ραγολόγος.
pobrăzui (**a**) ῥ. ἐπιπλήττω, ἐλέγχω.
poc! ἐπιφ. πάφ!
pocă θ. πασσαλίσκος | χάραξ.
pocăgi (**a se**) ῥ. ἐκπλήττομαι.
pocăi (**a**) ῥ. κτυπῶ, προσκρούω.
pocăi (**a se**) ῥ. μεταμελοῦμαι, μετανοῶ.
pocăinţă θ. μεταμέλεια, μετάνοια.
pocăire, pocăit ἀφ. καὶ μετ. μετάμεληις, μεταμεμελημένος.
pocăitor-oare οὐσ. Ἐκκλ. μετανοῶν.
pocâlteală θ. ἀδυναμία, λειποθυμία.
pocâlti (**a**) ῥ. ἐξασθενῶ, λειποθυμῶ.
pocâltire, pocâltit ἀφ. καὶ μετ. ἐξασθένησις, ἐξησθενημένος. || θ. ἐπιληψία τῶν ἵππων.
pocănea θ. μοχλὸς μηχανικοῦ πριονιστηρίου.
pocânzei ά. πλ. συγγενεῖς νεονύμφων.
pocărăi ά. πλ. γλυκύσματα, πλακοῦντες.
pocazer ά. ὑμνητὴς ἐπιθαλαμίων.
pochihecіu οὐ. πέταυρον ὑφαντικῆς μηχανῆς.
pocі (**a**) ῥ. παραμορφώνω, φθείρω | μα-

τιάζω, βασκάνω. || a se poci παραμορφώνομαι, ἀσχημαίνω | ἀσθενῶ αἰφνιδίως.
pocì (**a**) ῥ. βυθίζω πάσσαλον | στηρίζω χάρακας.
pocinog οὐ. ἐπινομίς. σεφτές (κοιν.), ἀμηχανία (συνεκδ.), a face un pocinog προκαλῶ δυσχέρειαν.
pocire ἀφ. παραμόρφωσις. θ. ἐλάττωμα.
pocirlă θ. ἄθλιον ποτόν.
pocit μετ. παραμορφωμένος | pocit din fire τέρας. || ἐ. ἰδιότροπος, δύστροπος, ἰδιόρρυθμος | δυσχερής, zi pocită ἀνάποδη ἡμέρα.
pocitanie θ. δύσμορφον ὄν, τέρας.
pocitură θ. δυσμορφία, ἔκτρωμα | συσπάσεις παραλύσεως, descântec de pocitură ἐξορκισμοὶ κατὰ τῶν σπασμῶν.
pociumb οὐ. πάσσαλος | ἄτρακτος τυλιγαδίου.
poclad οὐ. τύλη, ὑπόστρωμα ἐφιππίου.
poclit οὐ. κάνη, λαμπήνη, χονδρόπανον διὰ σκέπασμα ὀχημάτων.
pocnet οὐ. ἔκρηξις, ἐκπυρσοκρότησις | κτύπημα! ἰσχυρόν.
pocnì (**a**) ῥ. διαρρήγνυμι, κροτῶ | ἐκπυρσοκροτῶ | κτυπῶ, πλήττω | βάλλω ἀκριβῶς.
pocnire, pocnit ἀφ. καὶ μετ. ἐκπυρσοκρότησις, ἐκπυρσοκροτημένος.
pocnitură θ. ἴδε pocnet.
pocriș οὐ. καρδοπεῖον, πῶμα, κάλυμμα ἀγγείου, ἐπίπωμα | ἴδε vârșog.
pod οὐ. (πλ. poduri) γέφυρα, pod umblător πορθμεῖον, πέραμα, pod mișcător αἰωρητὴ γέφυρα, pod din luntri unite ζεῦγμα, ζευκτὴ γέφυρα, cap de pod κεφαλογέφυρα, podul palmei παλάμη, podul moarei περίζωμα μύλης, πόχα, podul plugului γύης (ἀρότρου), στρῶσι | ἀνώγαιον | Ἐκκλ. ἀναλογεῖον | πάτωμα | ὁδὸς λιθόστρωτος, a bate podurile περιπατῶ ἄεργος | θαιρὸς | ὁ ὑπὸ τὴν ἀμαξαν ἄξων | πλ. ὑφάσματα ἁπλούμενα κατὰ γῆς ἐφ' ὧν διέρχεται κηδεία.
podagră θ. ποδάγρα.
podagros-oasă ἐ. ποδαγρικός.
podan ἀ. μοσχοβίτης | φορολογούμενος.
podanie θ. φορολογία.
podar ἀ. γεφυροφύλαξ, γεφυροποιὸς | σχεδιοδηγός.
podărit οὐ. πορθμεῖα.
podbeal οὐ. Βοτ. ὄγχιον.
podcomor ἀ. θησαυροφύλαξ.
podeală θ. πάτωμα | ὀροφή.
podestru οὐ. μεσανάβαθρον.
podeț οὐ. γεφύριον, γεφυράκι.
podghiaz οὐ. κλοπή, λεηλασία.
podgorean ἀ. ἀμπελοκτήμων.
podgorie θ. ἀμπελών.
podgoriu-e ἐ. ἀμπελόφυτος.
podhorniță θ. πάτωμα φορταμάξης | ὑποδερὶς (ζυγοῦ).
podì (**a**) ῥ. σανιδοστρώνω.
podidì (**a**) ῥ. ἐφορμῶ, προσβάλλω | ἀναβρύω, ἐκσπῶ.
podidire, podidit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ podidì.
podină θ. ἴδε podeală | μεγάλη δοκὸς | ἐπηγκενίς, σανὶς κοσκαστρώματος πλοίου | ὀροφὴ | ἡμίσεια θημωνιὰ χόρτου | βάσις.
podireu οὐ. λόφος.
podiș οὐ. σκελετὸς οἰκοδομῆς | μικρὰ γέφυρα | ἐξώστης | ὀροπέδιον | φευτοπάτωμα.
podișcă θ. πορθμεῖον | αἰρετὴ γέφυρα | γεφυράκι.
podișor οὐ. ὑποκ. τοῦ pod | γραφεῖον.
podit μετ. σανιδοστρωμένος.
podmet οὐ. δελέασμα.
podoabă θ. στόλισμα.
podobie θ. Ἐκκλ. μελῳδία.
podobnic οὐ. ὕμνος (ἐναιτικός).
podobnic-ă ἐ. ὁμοιόμορφος, ὅμοιος.
podometru οὐ. ποδόμετρον.
podrom οὐ. ὑπόγειον, δουβροῦμι.
poduț ἀ. ὑποκ. τοῦ pod | Ζωολ. κυπρῖνος.
podval οὐ. στήριγμα οἰνοβαρελίων | ἄκρα μηχανικοῦ πριονιστηρίου.
podvoadă θ. ἀγγαρεία | ἀντικείμενα μεταφερόμενα.
podvodar ἀ. ἀγγαρευόμενος.
poemă θ. ποίημα.
poet ἀ. ποιητής.
poetastru ἀ. ποιητίσκος.
poetic-ă ἐ. ποιητικός.
poetizà (**a**) ῥ. ὑμνῶ, ἐξιδανικεύω.
poetizare, poetizat ἀφ. καὶ μετ. ἐξιδανίκευσις, ἐξιδανικευμένος.
poezie θ. ποίησις, ποίημα.
pofidă θ. λογαριασμός | πεῖσμα.
pofil οὐ. ἱππ. ὑπουρίς.
poftă θ. ὄρεξις, ἐπιθυμία, are poftă de

bătaie τὸν τρώγει ἡ ράχη του, de poftă πρὸς δοκιμήν, pune-ţi pofta în cuiu κρύψε τὴν ὄρεξίν σου.

pofti (a) ῥ. ἐπ.θυμῶ, ce poftiţi? τί ἐπιθυμεῖτε; | εὔχομαι: i-am poftit ziuă bună τῷ ηὐχήθην καλὴν ἡμέραν | ποθῶ, | καλῶ, προσκαλῶ, poftește-l la masă κάλεσέ τον στὸ τραπέζι | προσέρχομαι, poftiţi la masă! ὁρίστε στὸ τραπέζι!

pofticios-oasă ἐ. λαίμαργος, λίχνος.

poftim! ἐπιφ. ὁρίστε!

poftire, poftit ἀφ. καὶ μετ. ἐπιθύμησις, ἐπιθυμημένος.

poftitor-oare ἐ. ἐπιθυμητικός.

poftorî (a) ῥ. ἐπαναλαμβάνω.

poftorire, poftorit ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάληψις, ἐπανειλημμένος.

pogaciu οὐ. ἄρτος σποδίτης, λειψόπητα.

pogan-ă ἐ. δυσειδής, ἄσχημος.

poghibală θ. κακοήθης, παληάνθρωπος.

poghircă θ. νάνος, ἀνθρωπάριον.

pogi ἀ. πλ. ἴδε pofil.

pogon οὐ. ἡμιεκτάριον | ἄμπελος.

pogonar ἀ. ἀμπελουργός.

pogonărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν ἀμπέλων.

pogonicioiu ἀ. ὑπηρέτης ἀροτριῶντος.

pogorî (a) ῥ. καταβιβάζω. || a se pogorî καταβαίνω.

pogorire ἀφ. καταβίβασις. || θ. κάθοδος.

pogoriș οὐ. κατωφέρεια, κατήφορος.

pogorît μετ. καταβιβασμένος.

pogradă θ. κοιμητήριον.

pogrebanie θ. κηδεία.

pohoaţă θ. φαυλόβιος.

pohod οὐ. πορεία, ταξείδιον | συνοδεία.

pohodnic ἀ. ἵππος πρὸς ἱππευσιν.

pohoeală θ. λεύκωμα ὀφθαλμοῦ ἵππου | ὁμίχλη.

pohoiu οὐ. ἴδε povoiu.

pohor οὐ. ἐπιτραπέζιος ιάπης.

pohoţ ἀ. φαυλόβιος, κακοήθης.

pohvală θ. πομπή, μεγαλοπρέπεια.

poiană θ. διάφασις (δάσους).

poiată θ. σηκός, σταῦλος κυνῶν, ὀρνιθών.

poimâine ἐπίρ. μεθαύριον.

pojar οὐ. πυρκαϊὰ | πυρετός | Ἰατρ. ἐλαρά.

pojarnic ἀ. πυροσβέστης.

pojarnicie θ. στρατὸν | πυροσβεστικός.

pojarniță θ. Βοτ. ὑπέρεικος.

pojghiță θ. ἔλυτρον (ὀσπρίου), pojghiţa laptelui σῦφαρ, τσίπα γάλακτος.

pojijie θ. οἰκιακὰ σκεύη.

poker οὐ. Χαρτ. πόκερ.

pol ἀ. Γεωγρ. πόλος.

pol ἀ. χρυσοῦν εἰκοσάφραγκον.

polaiu ἀ. Βοτ. ἐλήχων (φλησκοῦν:).

polar-ă ἐ. πολικός.

polaritate θ. πόλωσις.

polarizà (a) ῥ. πολώνω.

polarizaţi(un)e θ. πόλωσις.

polată θ. ἀνάκτορον | ὀψοφυλάκιον.

polo οὐ. σύνταγμα.

polcă θ. πόλκα.

polcă θ. ὑπενδύτης γυναικεῖος.

polcovnic ἀ. συνταγματάρχης.

polcuţă θ. ὑποκ. τοῦ polcă.

poleac ἀ. Πολωνός.

polealâ θ. ἐπιχρύσωσις | στιλπνότης.

poleghiţă θ. ἐπίπαγος.

polei (a) ῥ. στιλβώνω, a polei cu aur ἐπιχρυσώνω.

poleire, poleit ἀφ. καὶ μετ. στίλβωσις, στιλβωμένος | leit poleit παρόμοιος.

poleitor ἀ. στιλβωτής, ἐπιχρυσωτής.

poleitură θ. στίλβωσις.

poleiu οὐ. ἐπίπαγος | δροσοπάχνη.

poleiu οὐ. Βοτ. ἄγριος ἡδύοσμος.

polemică θ. πολιτικὴ συζήτησις.

polemist ἀ. πολιτικὸς ἀρθρογράφος.

polemizà (a) ῥ. ἀρθρογραφῶ πολιτικῶς.

polen οὐ. παιπάλη | ἔρις.

policandru ἀ. πολυέλαιος.

policar ἀ. ἀντίχειρ | δάκτυλος (μέτρον).

policioară θ. ὑποκ. τοῦ poliță.

poliorom-ă ἐ. πολύχρωμος.

poliedru οὐ. πολύεδρον.

polieleu οὐ. ἐωθινὸς ψαλμός.

polifonie θ. πολυφωνία.

poligam-ă ἐ. πολύγαμος.

poligamie θ. πολυγαμία.

poliglot-ă ἐ. πολύγλωττος.

poliglotie θ. πολύγλωττον.

poligni (a se) ῥ. κλίνω (ἐπὶ σιτηρῶν).

poligon οὐ. πολύγωνον.

poligonal-ă ἐ. πολύγωνος.

poligraf ἀ. πολυγράφος.

poligrafie θ. πολυγραφία.

polimorf-ă ἐ. πολύμορφος.

polimorfism οὐ. πολυμορφισμός.

polinom οὐ. πολυώνυμον.

polip ἀ. πολύπους.

polipetal-ă ἐ. πολυπέταλος.

polipier ά. ζωοφυτόστρακον.
polisilabic-ă ἐ. πολυσύλλαβος.
poliță θ. πλάξ (ἐν τῷ τοίχῳ) | ράφι | ὑποδερὶς ζυγοῦ | παράννιον ἴδε plaz.
poliță θ. συναλλαγματική.
poliţaiu ά. ἀστυνόμος.
politehnic-ă ἐ. πολυτεχνικός.
politehnician ά. μαθητὴς Πολυτεχνείου.
politeism οὐ. πολυθεϊσμός.
politeist ά. πολυθεϊστής.
politeță θ. εὐγένεια, προσήνεια.
politic-ă ἐ. πολιτικός. || ἐπίρ. πολιτικῶς. θ. πολιτική, a face politică πολιτεύομαι.
politicește ἐπίρ. πολιτικῶς.
politician ά. πολιτευτής, πολιτευόμενος.
politicos-oasă ἐ. εὐγενής, προσηνής.
politie θ. πόλις, πολιτεία (κοιν.).
poliție θ. ἀστυνομία.
polițienesc-ească ἐ. ἀστυνομικός.
polițist ά. ἀστυνομικός, ἀστυνομικὸν ὄργανον.
poloboc οὐ. ἴδε boloboc.
polog οὐ. ψώμιξ, παραπέτασμα κλίνης.
polog οὐ. χόρτα θερισμένα ἅμαλλα | δέσμη θερισμένου σίτου.
pologi (**a**) ῥ. ῥίπτω κατὰ γῆς, κλίνω.
pologhie θ. πολυλογία.
pololoşniță θ. Ἐκκλ. μεσονυκτικόν.
polonez-ă ἐ. καὶ οὐσ. πολωνικός, Πολωνός.
polonic οὐ. ἀρυτήρ, μέγα κοχλιάριον.
poltron ά. καὶ ἐ. ἄνανδρος, δειλός.
poltronerie θ. ἀνανδρία, δειλία.
polunoşniță θ. ἴδε pololoşniță.
pom ά. καρποφόρον δένδρον.
pomadă θ. παχύμυρον.
pomădă (**a**) ῥ. παχυμυρώνω.
pomădare, pomădat ἀφ. καὶ μετ. παχυμύρωσις, παχυμυρωμένος.
pomană θ. ἐλεημοσύνη, μακαριά, a face pomană ἐλεῶ, a cere de pomană ζητῶ ἐλεημοσύνην | εὐσπλαγχνία, a-şi face pomană cu cineva εὐσπλαγχνίζομαί τινα | τύχη, εὐτυχία. || ἐπίρ. de pomană δωρεάν, ἀνωφελῶς, a da de pomană dracului κάνω τὸ καλὸ στοῦ διαβόλου τὸ χωριὸ (φρ.).
pomanagiu ά. ὁ ζῶν ἐξ' ἐλεῶν.
pomărit οὐ. μηλοκαλλιέργεια.
pomelnic οὐ. νεκρολόγιον | μακρὸς κατάλογος.
pomeneală θ. μνεία.
pomeni (**a**) ῥ. μνημονεύω (νεκρὸν) | ἀναφέρω | ἐνθυμοῦμαι | γνωρίζω, aşa l'am pomenit ἔτσι τὸν ἔφθασα, τοιοῦτον τὸν ἐγνώρισα. || a se pomeni ἀναφέρομαι, unde s'a mai pomenit? ποῦ ἠκούσθη; | εὑρίσκομαι αἰφνιδίως, se pomeni în mijlocul mării εὑρέθη ἀπροσδοκήτως ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης.
pomenire ἀφ. μνημόνευσις. || θ. μνήμη, ἀνάμνησις, fericitul întru pomenire ὁ συχωρεμένος.
pomenit μετ. μνημονευμένος, nemai pomenit ἀνήκουστος.
pomeridă θ. ἀπογευματινή.
pomet οὐ. καρπεῖ | δενδροκομεῖον.
pòmină θ. ἀνάμνησις, μνεία, s'a dus pòmina μέγας λόγος ἐγένετο, a rămas de pomină ἔμεινε παροιμιῶδης. || ἐπίρ. ἐκτάκτως.
pomineată θ. σινδὼν καλύπτουσα τὴν θύραν νεκροῦ.
pominoc οὐ. προσφορά.
pomişor ά. ὑποκ. τοῦ pom.
pomiță θ. χαμαικέρασος | συκάμινον.
pomojnic ά. ἔσχατος δικαστοῦ | ἔπαρχος.
pomologie θ. δενδρολογία, καρπολογία.
pomost οὐ. τὸ ἔξω τῆς γῆς θεμέλιον.
pomoştină θ. δάπεδον κιβωτίου ἁμάξης | ἴδε pomost.
pompă θ. πομπή, μεγαλοπρέπεια.
pompă θ. ἀντλία.
pompà (**a**) ῥ. ἀντλῶ.
pompier ά. πυροσβέστης.
pompon οὐ. φάλος.
pompos-oasă ἐ. πομπώδης.
pomuşel ά. Βοτ. βρύον ἀργυρῶδες.
pomuşoară θ. ἴδε coacăză.
ponoi θ. πλ. κατωφέρεια, κλίσις.
ponoiş ἐπίρ. πλαγίως, ἐπικλινῶς.
ponoiu οὐ. πόντος (θερμόποτον).
ponderabil-ă ἐ. σταθμητός.
ponderaţi(un)e θ. ἰσορροπία.
ponegreală θ. δυσφημία.
ponegrì (**a**) ῥ. δυσφημῶ.
ponegrire, ponegrit ἀφ. καὶ μετ. δυσφήμησις, δυσφημημένος.
ponevos-oasă οὐσ. παραβλώψ | μύωψ.
poney ά. γίννος, μικρόϊππος.
ponor οὐ. φάραγξ, χαράδρα.
ponorâtură θ. ἐρείπιον.

ponos οὐ. κακὴ φήμη | ἐλάττωμα.
ponosi (**a**) ῥ. φθείρω, καταστρέφω | ἴδε ponoslui. || a se ponosi φθείρομαι.
ponosluì (**a**) ῥ. δυσφημῶ | συκοφαντῶ.
ponosluire, ponosluit ἀφ. καὶ μετ. δυσφήμησις, δυσφημημένος.
pont οὐ. σημεῖον, στιγμὴ καταλληλος | διάβημα | ὅρος (συνθήκης) | ἐπίκαιρον, a da ponturi ὑπαινίττομαι.
pontà (**a**) ῥ. Χαρτ. τρηματίζω.
pontare, pontat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ pontà.
pontator ἀ. τριματιστής, ποντατόρος.
pontificà (**a**) ῥ. ἀνακηρυττω ποντίφηκα.
pontifical-ă ἐ. ἀρχιερατικός.
pontificat οὐ. ἀρχιερωσύνη.
pontifice ἀ. ἱεράρχης, ποντίφηξ.
ponton οὐ. πόριον, ζεῦγμα, πλωτὴ γέφυρα.
pontonier ἀ. γεφυροποιός.
pop ἀ. ἔρεισμα, στύλος | τέρεμνον, δοκὸς στέγης | ἐγκαρσία δοκὸς | τρίστυλος μοχλὸς τυλιγαδ.ου | δέμα μικρόν, τολύπη (μαλλίου) | πλ. popi ἴδε pofil.
popă ἀ. ἱερεύς, ἐφημέριος | βασιλεὺς παιγνιοχάρτων, παπᾶς | zile de popă ἡμέραι νηστείας, calcă a popă περιπατεῖ καμαρωμένος, va plăti ca popa θὰ πληρώσῃ σὰν παπᾶς, i-a eșit popa înainte κακὸς οἰωνός, uite popa nu-i popa εἶναι καὶ δὲν εἶναι, ca fuiorul popei περιπλέον, burtă de popă κοιλιόδουλος(φρ.).
popâc ! ἐπιφ. πάφ!
popălnì (**a**) ῥ. ἐπισωρεύω.
popândău ἀ. φόβητρον.
popânzac οὐ. ἴδε popândău.
popărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν ἱερέων.
popârțac οὐ. κέστρον κεντητήριον | στῆριγξ, στήριγμα ρυμοῦ διτρόχου ἁμάξης, ἀνθρωπάριον.
popas οὐ. σταθμὸς, στάσις | ἀνάπαυσις.
popaz ὁ. Βοτ. σαξαΐλη κονιδοβότανον.
popenchiu ἀ. Βοτ. κυπρῖνος.
popesc-easoă ἐ. ἱερατικός, παπαδικός, ἐκκλησιαστικὸς | καλλιγραφικός.
popește ἐπίρ. ἱερατικῶς, παπαδικῶς.
popì (**a**) ῥ. χειροτονῶ. || a se popi χειροτονοῦμαι.
popic οὐ. κωνίσκος (παιγνίου), τσοῦνι.
popicar ἀ. παίκτης κωνίσκων.
popicărie θ. παίγνιον κωνίσκων.
popiciu ἀ. ράβδος τυλιγαδίου.
popie θ. ἱερωσύνη.
popime θ. κλῆρος, ἱερατεῖον.
popire θ. χειροτονία | στύλωσις.
popivnic ἀ. Βοτ. ἄσαρον.
popodoci ἀ. πλ. στύλοι οἰκίας.
poponeț οὐ. θρυαλλὶς | Βοτ. κισσάμπελος.
popor οὐ. (πλ. popoare) λαὸς ἔθνος.
poporan-ă ἐ. λαϊκός. || ἀ. ἐνορίτης.
poposì (**a**) ῥ. σταθμεύω | σταματῶ.
poposire, poposit ἀφ. καὶ μετ. στάθμευσις, σταθμευμένος.
popotă θ. Στρ. συσσίτιον.
poprì (**a**) ῥ. κρατῶ, παρακρατῶ.
poprire ἀφ. κράτησις. || θ. μεσέγγυον.
populà (**a**) ῥ. κατοικίζω. || a se populà κατοικίζομαι.
popular-ă ἐ. λαϊκός, δημοτικός.
populare ἀφ. κατοίκισις.
popularitate θ. δημοτικότης.
populariză (**a**) ῥ. ἐκλαϊκεύω.
popularizare, popularizat ἀφ. καὶ μετ. ἐκλαΐκευσις, ἐκλαϊκευμένος.
populat μετ. κατοικισμένος. || ἐ. πολυπληθής.
populați(un)e θ. πληθυσμός.
por ἀ. πόρος.
poranic ἀ. Βοτ. ὄρχις.
poro ἀ. χοῖρος, porc ghimpos ἀκανθόχοιρος, porc de câine παληάνθρωπος, a face albie de porci κάμνω ἀπασπροῦ.
porcăi (**a**) ῥ. ὑβρίζω. || a se porcăi ρυπαίνομαι.
porcan οὐ. χορτοθημωνιά. || ἀ. παληάνθρωπος.
porcar ἀ. χοιροβοσκός.
porcăraș ἀ. Ζωολ. χαραδριός.
porcărie θ. ὠμότης, αἰσχρουργία.
porcărime θ. οἱ χοῖροι.
porcaș ἀ. Ζωολ. λευκίσκος.
porcesc-ească ἐ. χοίρινος | ἀκάθαρτος, αἰσχρὸς (συνεκδ.).
porcește ἐπίρ. χοιρίνως, ἀκαθάρτως.
porci (**a se**) ῥ. γίνομαι ἀδιάντροπος | λερώνομαι.
porcină θ. Βοτ. ἴδε iarbă grasă.
porcoiu ἀ. μέγας χοῖρος. || οὐ. σωρὸς (χόρτου).
porcos-casă ἐ. ἀκάθαρτος | αἰσχρός.
porcușor ἀ. Ζωολ. ἴδε porcaș.
porcolă θ. ἐπίθετον παρώνυμον.

porecli (a) ῥ. ἐπονομάζω, παρονομάζω.
poreclire, porecli t ὀφ. καὶ μετ. παρονόμασις, παρωνομασμένος.
porfir οὐ. πόρφυρος, σομακί.
porfiră θ. πορφύρα | πορφυροῦν χρῶμα.
porfirin-ă ἐ. πορφυροῦς, πορφύρινος.
porfirizà (a) ῥ. λειοτριβῶ.
poricale θ. πλ. ὀπωρικά.
porigine θ. ἔρυον, λειχήν.
porneală θ. ἀναχώρησις, a se luà în porneală ἀγωνίζομαι εἰς τὸν δρόμον | νυκτερινὴ βοσκὴ προβάτων.
porni (a) ῥ. κινῶ, θέτω εἰς κίνησιν | ἐξαποστέλλω | ἀναχωρῶ, trenul porneşte ὁ εἱρμὸς ἀναχωρεῖ | ἀρχίζω, a porni o judecată καταδιώκω δικαστικῶς. || a se porni ἀναχωρῶ | κινοῦμαι | ἐφορμῶ, ἐξαπολύομαι | ἀρχίζω, se porni pe râs ἤρχισε νὰ γελᾷ.
pornire ἀφ. κινητοποίησις. || θ. ἀναχώρησις, ἐξαποστολὴ | τάσις, porniri rele κακαὶ τάσεις | ὁρμὴ | διάχυσις.
pornit μετ. τοῦ porni, pornit pe mine θυμωμένος ἐναντίον μου.
pornograf ἀ. πορνογράφος.
pornografic-ă ἐ. πορνογραφικός.
pornografie θ. πορνογραφία.
poroganie θ. ἀνέκδοτον | ἴδε pataranie.
poros-oasă ἐ. πορώδης.
porozitate θ. τὸ πορῶδες.
port οὐ. ἐνδυμασία | συνομιλία | στάσις, συνήθεια | ταχυδρομικὸν τέλος.
port οὐ. λιμὴν | καταφύγιον (συνεκδ.).
portal οὐ. πυλών.
portar ἀ. θυρωρός.
portărel ἀ. δικαστικὸς κλητήρ.
portativ-ă ἐ. φορητός, εὐμετακόμιστος.
porţelan οὐ. σινοκέραμος, πορσελάνα.
portic οὐ. στοά, παραστάς, προαύλιον.
portieră θ. θυρὶς | αὐλαία θύρας.
porţi(un)e θ. μερίς, μοῖρα, μερίδιον.
portiţă θ. ὑποκ. τοῦ poartă | ἐκτομὰς θύρα.
port-moneu οὐ. βαλάντιον.
portocal οὐ. χρυσομηλέα, πορτοκαλιά.
portocală θ. χρυσόμηλον, πορτοκάλι.
portocaliu-e ἐ. χρυσομηλόχρους.
portofoliu οὐ. χαρτοφυλάκιον.
portret οὐ. εἰκών, προσωπογραφία.
portretă (a) ῥ. προσωπογραφῶ.
portretist ἀ. προσωπογράφος.
port-ţigar οὐ. καπνοσύριγξ.
portugez-ă ἐ. καὶ οὐσ. πορτογαλλικός, Πορτογάλλος.
porucic ἀ. ὑπολοχαγός.
porumb οὐ. Βοτ. ἀραβόσιτος. || ἐ. χρυσοκίτρινος.
porumbă θ. Βοτ. ἀγριοδαμάσκηνον.
porumbac-ă ἐ. λευκόστικτος. || ἀ. ἀθίγγανος.
porumbar ἐ. περιστεροτρόφος | Βοτ. ἀγριοδαμασκηνέα | Ζωολ. ἀστερίας. || οὐ. περιστερὼν | ἀποθήκη ἀραβοσίτου. || ἐ. φαιοκόκκινος.
porumbărie θ. περιστερὼν | περιστερεών.
porumbat-ă ἐ. ὑπόψαρρος, μελανόστικτος.
porumbeă θ. ἴδε porumbă.
porumbel ἀ. περιστερά, cotet de porumbei περιστερὼν | Βοτ. ὑάκινθος.
porumbie θ. ποικιλία σταφυλῶν.
porumbişte θ. ἀγρὸς ἀραβοσίτου θερισθέντος.
porumbiţă θ. περιστερά.
poruncă θ. διαταγὴ | Ἐκκλ. ἐντολή.
porunceală θ. παραγγελία.
porunci (a) ῥ. διατάσσω, παραγγέλλω.
poruncire, poruncit ἀφ. καὶ μετ. διάταξις, διαταγμένος.
poruncitor-oare ἐ. ἐπιτακτικός.
poş οὐ. χόνδρος μολύβδινος τυφεκίου.
posac-ă ἐ. ἄνοσιος, ἀνόσιος.
posăcie θ. ἀνοσιά.
posad οὐ. φόρος πρὸς διατήρησιν φρουρᾶς.
posadă θ. κανονιστικὸς μοχλὸς τοῦ ἁλέσματος | φυλακεῖον συνόρων | οἰκία προαστείου.
posedà (a) ῥ. κατέχω, γνωρίζω ἀκριβῶς.
posedare, posedat ἀφ. καὶ μετ. κτῆσις, κεκτημένος.
posèsie θ. ἐνοικίασις ἀγροκτήματος.
posesiune θ. κτῆσις, ἰδιοκτησία.
posesiv-ă ἐ. κτητικός.
posesor ἀ. κάτοχος, ἰδιοκτήτης.
posèsor ἀ. ἐνοικιαστὴς ἀγροκτήματος.
posfat οὐ. τ πράγωνον ἁλιευτικὸν δίκτυον
posibil-ă δυνατός, ἐνδεχόμενος.
posibilitate θ. τὸ δυνατόν, ἐνδεχόμενον.
poşidic-ă ἐ. πολυάριθμος.
poşircă θ. τροπίας, οἶνος δευτερίας.
poslanie θ. ἐπιστολή.
posl janie θ. ὑπηρεσία.

pcsluji (**a**) ῥ. ὑπηρετῶ.
poslujnic ά. ὑπηρέτης (βογιάρου).
posmag οὐ. δίπυρον, παξιμάδι.
posmăgeală θ. ἀποξήρανσις.
posmăgi (**a se**) ῥ. ἀποξηραίνομαι.
posmăgit μετ. ἀπεξηραμμένος. || ἐ. ἐχρύλυπος, ἐαρυαλγής.
posomorî (**a se**) ῥ. σκοτίζομαι | συνοφρυώνομαι, σκυθρωπάζω (συνεκδ.).
posomorîre, posomorît ἀφ. καὶ μετ. σκυθρώπασις, σκυθρωπασμένος. || ἐ. σκοτεινός, μελαγχολικός, λυπηρός.
poşor οὐ. σωρὸς χόρτου.
pospăeală θ. ἐπίχρισις | ἔερνίκιον.
pospăi (**a**) ῥ. ἐπιχρίω, ἐπιπάσσω. || a se pospăi ἐπιχρίομαι | τρώγω ἐλαφρῶς, ἐνδύομαι ἀπερίττως (συνεκδ.).
pospăit μετ. ἐπιχρισμένος. || ἐ. ἐπιπόλαιος.
pospaiu οὐ. παιπάλη | μηδαμινότης.
post οὐ. νηστεία, a ține post νηστεύω.
post οὐ. ὑπόστημα, φυλακεῖον | φυλακὴ | θέσις, ὑπηρεσία.
poştă θ. ταχυδρομεῖον | σταθμὸς ἵππων | σταθμός, ἀπόστασις 10 χιλιομέτρων.
postà (**a**) ῥ. τοποθετῶ.
poştal-ă ἐ. ταχυδρομικός.
poştalion ά. ὁδηγὸς ταχυδρομικῆς ἁμάξης. || οὐ. ταχυδρομικὴ ἅμαξα.
pcstament οὐ. βάθρον, βάσις.
postaş ά. γραμματοκομιστής.
postat μετ. τοποθετημένος.
postată θ. δρᾶγμα, χειρόβολον | μικρὰ ἀπόστασις (συνεκδ.).
postav οὐ. ἐριοῦχον | ὕφασμα.
postavă θ. μαγίς, ἀρτοσκάφη | τετράγωνον κιβώτιον συλλέγον τὸν ἀλεθόμενον σῖτον | ἴδε covată.
postăvar ά. ἐριουργός.
postăvărie θ. ἐριουργεῖον.
pcstdată θ. μεταχρονισμός.
postdatà (**a**) ῥ. μεταχρονίζω.
postdatare, postdatat ἀφ. καὶ μετ. μεταχρόνισις, μεταχρονισμένος.
postelnic ά. ποστέλνικος, κλειδοῦχος, θαλαμηπόλος τῶν ἀνακτόρων | ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν | βαθμὸς εὐγενείας.
postelnicei ά. πλ. φρουροὶ ποστελνίκου.
postelnicie θ. ποστελνικεία | ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.
posterior-oară ἐ. ὕστερος, ὑστερόγρονος, ὀπίσθιος. || ἐπίρ. ὑστερώτερον.
posterioritate θ. ὑστερότης.
posteucă θ. ὕπονος, ἁμαξόπους, μοχλὸς στηρίζων τὸν ἄξονα διὰ τὴν ἐπάλειψίν του.
postîfaţă θ. ἐπίλογος.
posti (**a**) ῥ. νηστεύω.
poştie θ. σταθμὸς 10 χιλιομέτρων.
postire θ. νηστεία.
postiş-ă ἐ. πρόσθετος, τεχνητός.
postitor ά. νηστευτής.
post-meridian-ă ἐ. μεταμεσημβρινός.
postoroancă θ. περιελειγμένον σχοινίον συνδέον τοὺς ρυμοὺς τῷ ἄξονι.
post-pozitiv-ă ἐ. Γραμ. ἐπιθετικός.
post-restant οὐ. μενέτω ἐν τῷ ταχυδρομείῳ.
post-scriptum οὐ. ὑστερόγραφον.
postulant ά. ὑποψήφιος.
postulat οὐ. ὑποψηφιότης.
postum-ă ἐ. ὀψίγονος, ὑστερογενής.
postură θ. στάσις, σχῆμα.
potabil-ă ἐ. πόσιμος.
potager-ă ἐ. λαχανικός.
potaie θ. κραύγασος | ἀγέλη | παληάνθρωπος (συνεκδ.).
potâng οὐ. στρεβλοπάσσαλος.
potârniche θ. Ζωολ. πέρδιξ.
potasă θ. κάλιον, ποτάσα.
potcă θ. πάσσαλος | ἀμηχανία | νόσος ἐκ βασκανίας | νάνος.
potcap οὐ. καλιμαύχιον | Ἐκκλ. ὄρθρος.
potcapier ά. καλιμαυχοποιός.
potcaş-ă ἐ. ἐρεστικός, φίλερις.
potcoavă θ. πέταλον, şi-a lepădat potcoavele ἐτίναξε τὰ πέταλα (φρ.).
potcovar ά. πεταλωτής.
potcovărie θ. πεταλωτήριον.
potcovì (**a**) ῥ. πεταλώνω | ἀπατῶ (συνεκδ.), bine l'a potcovit καλὰ τὸν καλύβωσε (φρ.).
potcovire, potcovit ἀφ. καὶ μετ. πεταλώσις, πεταλωμένος. || οὐ. πεταλωμα.
potecă θ. ἀτραπός.
potecaşi ά. πλ. ἀτραποφύλακες.
potentat-ă ά. δυνάστης, ἡγεμών.
potenţial-ă ἐ. δυνητικός.
potecuţă θ. ὑποκ. τοῦ potecă.
poteră θ. ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, σῶμα χωρικῶν πρὸς καταδίωξίν ληστῶν.
poteraş ά. ἀστυνομικός, χαροφύλαξ.
potgalţ οὐ. ρυκάνη δ.ακοσμητική τῶν παραστατῶν τῶν θυρῶν, λεπίδι.

poticală θ. ἀποτυχία.
poticăli (a) ῥ. ἀπατῶ, φέρω εἰς ἀμηχανίαν | ὑπερφορτώνω, ἐπιβάλλω.
poticni (a se) ῥ. παραπαίω, σκουντουφλῶ
potir οὐ. ποτήριον.
poţiune θ. πόμα.
potlog οὐ. τεμάχιον, παράρραμα ὑποδημάτων.
potlogar ἀ. ἐπισκευαστὴς ὑποδημάτων, ἐμβαλλωματᾶς | αἰσχροκερδής.
potlogări (a) ῥ. αἰσχροκερδῶ, λωποδυτῶ.
potlogărie θ. αἰσχροκέρδεια, λωποδυσία.
potlogărit οὐ. λωποδυσία.
potmol οὐ. ἴδε nomol.
potmoli (a se) ῥ. ἴδε înnămoli.
potnogi οὐ. πλ. πατηθρόσχοινα (ὑφαντηρίου).
potoli (a) ῥ. καταπραΰνω. || a se potoli καθησυχάζω.
potolire, potolit ἀφ. καὶ μετ. καταπραΰνσις, καταπραϋμένος.
potop οὐ. κατακλυσμός.
potopenie θ. ἐξουδένωσις.
potopi (a) ῥ. πλημμυρῶ | καταστρέφω.
potpuri οὐ. Μουσ. κέντρων | ἀνάμιξις.
potricală θ. ὄπεας, τρυπητῆρι.
potricăli (a) ῥ. τρυπῶ (ξύλα ἢ δέρματα).
potricălit οὐ. τρύπημα.
potrivă θ. ὅμοιος, nu i se găseşte potriva δὲν ἔχει τὸ ταῖρι του. || ἐπίρ. în potrivă ἐναντίον | ἀπέναντι, ţărmul din potrivă ἡ ἀπέναντι ὄχθη.
potrivală θ. ὁμοιότης | συναρμογή.
potrivi (a) ῥ. συνδυάζω, συναρμόζω, ταιριάζω | διευθετῶ, l'am potrivit bine καλὰ τὸν διώρθωσα | παραβάλλω. || a se potrivi συμφωνῶ, socoteala de-a casă nu se potriveşte cu cea din târg λογαριασμὸς χωρὶς τὸν ξενοδόχον | ἐ. ἁρμόζομαι, s'a potrivit zicătoarea καλὰ τὸ δὴ λεγόμενον | συναινῶ, συγκατατίθεμαι.
potrivire, potrivit ἀφ. καὶ μετ. συνδύασις, συνδυασμένος, || ἐ. μέτριος, σύμμετρος, nas potrivit ῥὶς κανονικὴ | κατάλληλος, πρόσφορος. || ἐπίρ. πρεπόντως, μετρίως, potrivit cu legea συνῳδὰ τῷ νόμῳ.
potrivnic-ă ἐ. ἀντίθετος, ἐναντίος. || οὐσ. ἀντίπαλος.
potroacă θ. Βοτ. κενταύριον.
potroace θ. πλ. τεμάχια ἐκ σπλάγχνων ὀρνιθίου.
potroc οὐ. μηδαμινὸν πρᾶγμα.
potronic οὐ. νόμισμα χαλκοῦν.
poturi ἀ. πλ. πλατεῖα ἀναξυρίς.
povară θ. φόρτος, φορτίον, βάρος.
povarnă θ. διϋλιστήριον.
povarnagiu ἀ. διϋλιστής.
povârni (a se) ῥ. κλίνω, ῥέπω.
povârnire ἀφ. κλίσις. || θ. ροπή.
povârniş οὐ. ἐπικλινές, κάτωφέρεια.
ponârnit μετ. κεκλιμένος.
povaţă θ. ἀρχηγία | συμβουλή.
povăţui (a) ῥ. ὁδηγῶ, διοικῶ | συμβουλεύω.
povăţuire, povăţuit ἀφ. καὶ μετ. συμβούλευσις, συμβουλευμένος.
povăţuitor ἀ. ὁδηγὸς | ἀρχηγὸς | σύμβουλος.
povestaş ἀ. ἀφηγητής.
poveste θ. διήγημα, ἀφήγησις | μῦθος, povestea vorbei παροιμία.
povesti (a) ῥ. διηγοῦμαι, ἀφηγοῦμαι.
povestic-ă ἐ. μυθικός, μυθώδης.
povestire, povestit ἀφ. καὶ μετ. ἀφήγησις, ἀφηγημένος.
povestitor ἀ. ἀφηγητής.
povidlă θ. πολτὸς ἐκ δαμασκήνων.
povoară θ. ἴδε povară | πουγγί, ἀλλάντιον περιέχον 1000 δουκάτα.
povodnic ἀ. ἴδε pohodnic.
povoeală θ. ἐπιφορά.
povoiu οὐ. χείμαρρος | ὑετός.
pozâ θ. στάσις | φωτογραφία (λαϊκ.).
pozâ (a) ῥ. τίθημι, τοποθετῶ. || a se pozâ φωτογραφοῦμαι.
pozat μετ. τοῦ pozâ. || ἐ. θερερός.
poziţi(un)e θ. θέσις, στάσις, τοποθεσία.
pozitiv-ă ἐ. θετικός. || ἐπίρ. θετικῶς.
pozitivism οὐ. Φιλοσ. θετικισμός.
pozitivist ἀ. θετικιστής, θετικόφρων.
poznă θ. φενακισμός.
poznaş-ă ἐ. φενακιστικός. || οὐσ. φενακιστής.
pozvolenie θ. συγκατάθεσις.
povzoli (a) ῥ. συγκατατίθεμαι, στέργω.
prăbuşi (a se) ῥ. πίπτω | καταρρέω | χρημνίζομαι.
prabuşire, prăbuşit ἀφ. καὶ μετ. κατάρρευσις, καταρρευμένος.
practi-că ἐ. πρακτικός.

practică (a) ῥ. ἀσκῶ, θέτω εἰς πρᾶξιν.
practicabil-ă ἐ. ἐκτελεστὸς | βατός.
practicant ἀ. ἐμπειροπράγμων | ἔμπειρος ἰατρός.
practicare, practicat ἀφ. καὶ μετ. ἄσκησις, ἠσκημένος.
practician ἀ. πρακτικός, ἐμπειρικός.
practicos-oasă ἐ. ἔμπειρος, πρακτικός.
practisi (a) ῥ. γυμνάζω, διδάσκω.
practisire, practisit ἀφ. καὶ μετ. γύμνασις, γυμνασμένος.
pradă θ. λεία.
prăda (a) ῥ. λεηλατῶ, ληστεύω.
prădăciune θ. λεηλασία, λῃστεύσις.
prădalnic-ă ἐ. ἁρπακτικός.
prădanie θ. ἴδε prădăciune.
prădare, prădat ἀφ. καὶ μετ. λῄστευσις, λῃστευμένος.
prădător ἀ. ἅρπαξ, λεηλάτης, λῃστής.
praf οὐ. κόνις, praf s'a ales τίποτε δὲν ἔμεινε, praf de puşcă πυρίτις, a arunca praf în ochi ῥίχνω σκόνη στὰ μάτια (φρ.).
prăfărie θ. κόνις ἐν ἀφθονίᾳ.
prăfos-oasă ἐ. κονιορτώδης.
praftoriţă, praftură θ. μιστύλη, ῥάντιστρον σιδηρουργοῦ.
prăfui (a) ῥ. κονιῶ, σκονίζω. || a se prăfui σκονίζομαι.
prăfuire, prăfuit ἀφ. καὶ μετ. κονίωσις, κονιωμένος.
prăfuros-oasă ἐ. κονιορτώδης.
prag οὐ. φλιά, οὐδός, pragul de sus ἀνωφλιον, a pus piciorul în prag ἔβαλε ποδάρι, ἀντέστη | ἀρχή (συνεκδ.) | ὄχθος, ἀνάχωμα, ταινία, ξηρα (ποταμοῦ).
pragmatic-ă ἐ. πραγματικός.
prăji (a) ῥ. ἑψήνω ἐπὶ τῆς ἐσχάρας | κοδομεύω, ἐμπρήγω, τηγανίζω, φρυγανίζω.
prăjină θ. κοντός, κάμαξ | ὀργυιὰ (μέτρον) | κανονίας, ὑψηλὸς καὶ ἰσχνός.
prăjire, prăjit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ prăji | a înghiţi rădăcini prăjite χορταίνω μὲ τὸν ἀέρα (χρ.)
prăjitoare θ. φρύγετρον, καβουρδιστῆρι.
prăjitură θ. ἔψησις | πλακοῦντιον.
pralină θ. σαχαραμύγδαλον.
pramatie θ. πραγμάτιον, te ştiu ce pramatie eşti σὲ ξεύρω τί πραμματάκι εἶσαι!
prânz οὐ. γεῦμα | μεσημβρία, după prânz μετὰ μεσημβρίαν.
prânzare θ. γεῦμα (λαϊκ.).
prânzi (a) ῥ. γευματίζω, δειπνῶ.
prânzire θ. φαγητόν.
prânzişor οὐ. πρόγευμα | ἐννημέρα.
prânzit οὐ. φαγητόν.
prăpăd οὐ. καταστροφή, ἐκμηδένισις.
prăpădenie θ. ἴδε prăpăd.
prăpădi (a) ῥ. καταστρέφω, ἐκμηδενίζω | ἀσωτεύω | φθείρω, a-şi prăpădi sănătatea φθείρω τὴν ὑγείαν μου | χάνω, a-şi prăpădi mihti e χανω τὰ μυαλά μου. || a se prăpădi ἐξαφανίζομαι: a se prăpădi după cinevà θνήσκω ἐξ ἔρωτος, nu te prăpădi cu firea μὴ χαλᾷς τὴν ζαχαρένια σου.
prăpădire, prăpădit ἀφ. καὶ μετ. ἐκμηδένισις, ἐκμηδενισμένος. ἀ. ἄθλιος, κακόμοιρος.
prăpăditor ἀ. καταστροφεύς.
prăpădoamnă θ. ὑπεραγία.
prăpastie θ. ἄβυσσος, κρημνός, βάραθρον πλ ὑπερβολαί.
prăpăstios-oasă ἐ. ἀπόκρημνος | ὑπερβολικός.
prăpăstui (a) ῥ. κατακρημνίζω. || a se prăpăstui κατακρημνίζομαι.
praporcic ἀ. ἀνθυπασπιστής.
prapur οὐ. σημαία | φάρσος, | λάβαρον | Ἀνατ. ἐπίπλοον.
prăsad οὐ. ποικιλία ἀπιδίων.
prăsân οὐ. προστερνίδιον, προστήθιος λῶρος ὑφάσματος συγκρατῶν τὸ σάγμα.
prăseă θ. λαβὴ ξίφους | ἴδε plăsea.
prăsi (a) ῥ. τεκνοποιῶ, ἀναπαράγομαι. || a se prăsi ἀναπαράγομαι.
prăşi (a) ῥ. σκαλεύω, διβωλίζω.
prăsilă θ. ἀναπαραγωγή | γένος.
prăşilă θ. διβώλισμα.
prăsnic-oasă ἐ. πολυτέκνος, γόνιμος.
prăsire θ. ἀναπαραγωγή.
prăşire, prăşit ἀφ. καὶ μετ. διβώλισις, διβωλισμένος.
prăşitoare θ. δίκελλα.
prăşitură θ. διβώλισμα.
prăsitor ἀ. σφενδονιστής.
prăsitor ἀ. ὑστερότοκος.
prăsnicel οὐ. ῥυθμιστὴς τῆς πτώσεως τῶν σταφυλῶν εἰς τὴν μυλόπετραν.
prăştaş ἀ. σφενδονιστής.
praştie θ. σφενδόνη | ἐκσφενδόνισμα, dai pe la noi cu praştia ἔρχεσαι στὴ χάση.

καὶ στὴ φέξη, a învățat carte cu praștia τὰ φόρτωσε στὸν πετεινό, cal de praștie πάριππος.
praștilă θ. σφηκίσκος, ξυλίνη κέραμος.
praștină θ. δοκὸς στηρίζουσα τὴν ὀροφὴν | ἐσχαρόξυλα | ραβδία σταυροειδῆ συγκρατοῦντα χορτοθημωνιάν.
prăștină θ. τροπίας, τσίπουρον.
prat οὐ. λειμών, λιβάδι.
prătar ἀ. Μάϊος.
prăval οὐ. ἀπορρὼξ | μικρὸς καταρράκτης.
prăvălac ἀ. ἴδε prăval.
prăvălatic-ă ἐ. ταχὺς | ἀπόκρημνος.
prăvăli (a) ῥ. κυλίω, κατρακυλῶ. || a se prăvăli κατακρημνίζομαι, κατρακυλῶ.
prăvăliaș ἀ. ἐργαστηριάρχης.
prăvălie θ. κατάστημα, ἐργαστήριον.
prăvăliciu ἀ. πεσσός, ζάρι.
prăvălioară θ. ὑποκ τοῦ prăvălie.
prăvălire ἀφ. κατακρήμνισις.
prăvăliș οὐ. ἴδε prăvălac.
prăvălit μετ κατακρημνισμένος.
pravăț οὐ. διεύθυνσις.
pravilă θ. νόμος | κανὼν | κώδηξ.
pravilist ἀ. νομοθέτης.
pravilnic-ă ἐ. νόμιμος.
pravilnicesc-ească ἐ. νομολογικός.
pravilnicește ἐπίρ. νομολογικῶς.
pravilnicie θ νομολογία.
pravoslavnic-ă ἐ. καὶ ουσ. ὀρθόδοξος.
praxim οὐ. πληροφορία.
praxis οὐ. πρᾶξις, ἐμπειρία.
Praxiu οὐ. αἱ Πράξεις τῶν Ἀποστόλων.
praz οὐ. Βοτ. πράσον.
prăzăriu-e ἐ. πράσινος.
praznic οὐ. μεγάλη ἐκκλησιαστικὴ ἑορτὴ | συμπόσιον | μακαριά, δεῖπνον κηδείας, la dracu în praznic στοῦ διαβόλου τὴν μάνα (φρ.).
prăznui (a) ῥ. ἑορτάζω | διασκεδάζω, συνευωχοῦμαι (συνεκδ.).
prăznuire, prăznuit ἀφ. καὶ μετ. ἑόρτασις, ἑωρτασμένος.
prăzuliu-e ἐ. πράσινος.
pre πρόθ. ἴδε pe.
prea ἐπίρ. λίαν, πολύ, e prea de tot τὸ παραξύλωσε, e prea lată ὑπερέβη τὰ ὅρια, se prea poate εἶναι πολὺ δυνατόν, Prea-curată Ἄσπιλος, Prea-sfântă Παναγία.
preacurvie θ. πορνεία.
preajmă θ. γειτονία, πέριξ, prin preajma locului εἰς τὰ πέριξ.
prealabil-ă ἐ. προηγούμενος, πρότερος.
preamări (a) ῥ. δοξάζω, ἐξυμνῶ.
preamărire, preamărit ἀφ. καὶ μετ. ἐξύμνησις, ἐξυμνημένος.
preambul οὐ. πρόλογος, προοίμιον.
prearsuni (a) ῥ. προπληρώνω.
preasenă θ. μασχαλιστὴρ (ἵππου).
preatcă θ. μίξις κυψελῶν.
prebendă θ. Ἐκκλ. εἰσόδημα.
precădere θ. προτίμησις, προτέρησις.
precar-ă ἐ. πρόσκαιρος, ἐπισφαλής.
precauțiune θ. προφύλαξις, πρόνοια.
precedă (a) ῥ. προπορεύομαι.
precedent-ă ἐ. προτεραῖος, προηγούμενος. || οὐ. τὸ προηγούμενον.
precept οὐ. ἐντολή, δίδαγμα.
preceptor ἀ παιδαγωγός.
precipită (a) ῥ. κατακρημνίζω, ἐπισπεύδω.
precipitant οὐ. Χημ. καθιζηματικόν.
precipitare, precipitat ἀφ. καὶ μετ. κατακρήμνισις, κατακρημνισμένος. || οὐ. καθίζημα.
precipitați(un)e θ. κατακρήμνισις, σπουδὴ | Χημ. καθίζησις.
precipițiu οὐ. βάραθρον, χάσμα.
Precista θ. ἡ Ἄσπιλος.
precistanie θ. Ἐκκλ. Εὐχαριστία.
precistie θ. Ἐκκλ. Κοινωνία.
preciz-ă ἐ. ὡρισμένος, ἀκριβής.
precizà (a) ῥ. ὁρίζω, ἐξακριβώνω.
precizare, precizat ἀφ. καὶ μετ. ἐξακρίβωσις, ἐξηκριβωμένος.
precizi(un)e θ. ἀκρίβεια.
precoce ἐ. πρόωρος, πρώϊμος.
precocitate θ. πρωϊμότης.
preconceput-ă ἐ. προσυνειλημμένος.
preconizà (a) ῥ. ἀναγορεύω, ἀνακηρύττω.
preconizare, preconizat ἀφ. καὶ μετ ἀναγόρευσις, ἀνηγορευμένος.
precugetà (a) ῥ. προμελετῶ.
precugetare, precugetat ἀφ. καὶ μετ προμελέτησις, προμελετημένος. || θ. προμελέτη.
precum ἐπίρ. ὥσπερ, καθώς.
precumpăni (a) ῥ. ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω.
precumpănire, precumpănit ἀφ. καὶ μετ. ἐπικράτησις, ἐπικρατημένος.

precumpănitor-oare ἐ. ὑπερισχύων.
precupeț-eață οὐσ. πλανόδιος λαχανοπώλης, ὁδοπωλητής.
preoupeți (**a**) ῥ. προαγοράζω | μονοπωλῶ. || a se precupeți πραγματεύομαι.
precupeție θ. λαχανοπώλιον πλανοδίου.
precurmà (**a**) ῥ. διακόπτω.
precursor ἀ. πρόδρομος, προαγγελεύς.
precuvântare θ. πρόλογος.
predà (**a**) ῥ. παραδίδω | διδάσκω. || a se predà παραδίδομαι.
predanie θ. προδοσία.
predare, predat ἀφ. καὶ μετ. παράδοσις, παραδεδομένος.
predător ἀ. παραδίδων, προδότης.
predecesor ἀ. προκάτοχος.
predestinà (**a**) ῥ. προορίζω.
predestinare, predestinat ἀφ. καὶ μετ. προόρισις, προωρισμένος.
predestinați(un)e θ. προορισμός, πεπρωμένον.
predică θ. Ἐκκλ. διδαχή, κήρυγμα.
predicà (**a**) ῥ. Ἐκκλ. διδάσκω, κηρύττω.
predicare, predicat ἀφ. καὶ μετ. κήρυξις, κηρυγμένος. || οὐ. Γραμ. κατηγορούμενον.
predicați(un)e θ. ἴδε predică.
predicator ἀ. ἱεροκῆρυξ.
predilect-ă ἐ. προτιμημένος.
predilecți(un)e θ. προτίμησις.
predispoziți(un)e θ. προδιάθεσις.
predispune (**a**) ῥ. προδιαθέτω.
predispunere, predispus ἀφ. καὶ μετ. προδιάθεσις, προδιατεθειμένος.
predmet οὐ. ἐν τῇ φρ. în predmetul προκειμένου περί.
predominà (**a**) ῥ. ἐπικρατῶ.
predominant-ă ἐ. ἐπικρατέστερος.
predominanță θ. ἐπικράτησις.
predominare, predominat ἀφ. καὶ μετ. ἐπικράτησις, ἐπικρατημένος.
predomni (**a**) ῥ. ἴδε predominà.
predoslovie θ. πρόλογος. προεισαγωγή.
preduce ἀ. διεκτομεὺς ὑποδημάτων.
preducì (**a**) ῥ. διεκτομῶ ὑποδήματα.
preduf οὐ. ἴδε produf.
preeminent-ă ἐ. ἔξοχος, πρωτεύων.
preeminență θ. πρωτοκαθεδρεία.
preexistà (**a**) ῥ. προϋπάρχω.
preexistent-ă ἐ. προϋπάρχων.
preexistență θ. προϋπαρξις.
prefăcătorie, prefăcătură θ. ὑποκρισία, προσποίησις.
prefăce (**a**) ῥ. μεταχηματίζω | παραποιῶ | παραμορφώνω. || a se prefăce παραμορφώνομαι, προσποιοῦμαι.
prefăcere, prefăcut ἀφ. καὶ μετ. παραποίησις, παραποιημένος. || ἀ. ὑποκριτὴς (συνεκδ.). || οὐ. ἀνέμισμα σιτηρῶν, λίχνισμα.
prefaiu οὐ. ἐπισκευή, ἐπιδιόρθωσις.
prefață θ. πρόλογος.
prefect ἀ. νομάρχης.
prefectoral-ă ἐ. νομαρχιακός.
prefectură θ. νομαρχεῖον.
preferà (**a**) ῥ. προτιμῶ, προαιροῦμαι.
preferabil-ă ἐ. προτιμητέος.
preferans οὐ. Χαρτ. πρέφα.
preferat μετ. προτιμημένος.
preferință θ. προτίμησις, πρόκρισις.
prefirà (**a**) ῥ. χειρίζομαι | διατρέχω, a prefirà foaie cu foaie φυλλομετρῶ. || a se prefirà παρελαύνω, διαδέχομαι | παρεισδύω, ὑπεισδύω (συνεκδ.).
prefix οὐ. πρόθεμα.
prefuste ἀ. ὑδροφράκτης (μύλου).
pregătì (**a**) ῥ. προετοιμάζω. || a se pregătì προετοιμάζομαι.
pregătire, pregătit ἀφ. καὶ μετ. προετοίμασις, προητοιμασμένος.
pregătitor-oare ἐ. προπαρασκευαστικός. || ἀ. προπαρασκευαστής.
preget οὐ. ἀργοπορία, βραδύτης.
pregetà (**a**) ῥ. ἀργοπορῶ, βραδύνω.
prehensiune θ. ἅψις, ἐπιλαβή.
preîntâmpinà (**a**) ῥ. προειδοποιῶ.
preîntâmpinare, preîntâmpinat ἀφ. καὶ μετ. προειδοποίησις, προειδοποιημένος.
preistorio-ă ἐ. προϊστορικός.
preistorie θ. προϊστορία.
prejmet οὐ. περίχωρα, πέριξ.
prejos ἐπίρ. ἐν τῇ φρ. mai prejos κατώτερον.
prejudecà (**a**) ῥ. προδικάζω | εἰκάζω.
prejudecare, prejudecat ἀφ. καὶ μετ. προδίκασις, προδικασμένος.
prejudecată θ. προκατάληψις.
prejudicià (**a**) ῥ. βλάπτω, ζημιώνω.
prejudiciabil-ă ἐ. ἐπιζήμιος.
prejudiciu οὐ. ζημία, βλάβη.
prejur ἐπίρ. πέριξ.

prelarg-ă è. εὐρύς, πλατύς.
prelat ά. ἱεράρχης.
prelatură θ. ἀρχιερωσύνη.
prelegere θ. διδαχή, μάθημα (πανεπιστημιακόν).
prelevà (**a**) ῥ. προεξαιρῶ, λαμβάνω.
preliminar-ă è. προεισαγωγικός.
prelinge (**a**) ῥ. διολισθαίνω (ἐπὶ ὑγρῶν). || a se prelinge ἐκρέω.
prelins μετ. διωλισθημένος.
prelucă θ. διάφασις (δάσους).
preluorà (**a**) ῥ. μετασχηματίζω.
preluorare, preluorat ἀφ. καὶ μετ. μετασχημάτισις, μετασχηματισμένος.
preludà (**a**) ῥ. προοιμιάζομαι, προαναχρούω.
preludiu οὐ. προοίμιον, προανάκρουσμα.
prelung-ă è. ἐπιμήκης | παρατεταμένος. || ἐπίρ. παρατεταμένως.
prelungì (**a**) ῥ. παρεκτείνω | ἐπιμηκύνω. || a se prelungì ἐπεκτείνομαι.
prelungire, prelungit ἀφ. καὶ μετ. παρέκτασις, παρεκτεταμένος.
prematur-ă è. πρόωρος.
premeditâ (**a**) ῥ. προμελετῶ.
premeditare, premeditat ἀφ. καὶ μετ. προμελέτησις, προμελετημένος.
premeditaţi(un)e θ. προμελέτη.
premergător-oare è. καὶ οὐσ προδρομικός, πρόδρομος.
premiâ (**a**) ῥ. ἀπονέμω δάφνην, βραβεύω.
premiant ά. δαφνηφόρος, βραβευμένος.
premiat μετ. βραβευμένος. || ὁ. δαφνηφόρος.
premierâ θ. πρωτεργάτρια συρμῶν.
premise θ. πλ. Φιλοσ. λῆμμα.
premiu οὐ. ἔπαθλον, βραβεῖον.
prenoì (**a**) ῥ. ἐπισκευάζω, ἀνανεώνω.
prenoire, prenoit ἀφ. καὶ μετ. ἐπισκεύασις, ἐπεσκευασμένος.
prenumărà (**a**) ῥ. ἀριθμῶ, συγκαταριθμῶ
prenumărare, prenumărat ἀφ. καὶ μετ. ἀρίθμησις, ἠριθμημένος.
prenume οὐ. ἐπώνυμον, βαπτιστικόν.
prenumerant ά. συνδρομητής.
preoacă θ. ἀγέλη.
preobejenie θ. Ἐκκλ. Μεταμόρφωσις.
preocupà (**a**) ῥ. ἀπασχολῶ. || a se preocupà μεριμνῶ, ἀπασχολοῦμαι.
preocupare, preocupat ἀφ. καὶ μετ. ἀπασχόλησις, ἀπησχολημένος.
preocupaţi(un)e θ. σύννοια, ἔμφροντι.
preopinà (**a**) ῥ. προαγορεύω.
preopinare, preopinat ἀφ. καὶ μετ. προαγόρευσις, προαγορευμένος.
preopinent ά. προλαλήσας.
preot ά. ἱερεύς, ἐφημέριος.
preoteasă θ. ἱέρεια | παπκδιά.
preoţesc-ească è. ἱερατικός.
preoţeşte ἐπίρ. ἱερατικῶς.
preoţi (**a**) ῥ. ἱερατεύω | χειροτονῶ ἱερέα. || a se preoţi χειροτονοῦμαι.
preoţie θ. ἱερωσύνη | χειροτονία.
preoţime θ. ἱερατεῖον.
preoţire, preoţit ἀφ. καὶ μετ. χειροτόνησις, χειροτονημένος.
preparà (**a**) ῥ. παρασκευάζω, προετοιμάζω. || a se preparà προετοιμάζομαι.
preparandie θ. πρωτοβάθμιον διδασκαλεῖον.
preparandist ά. μαθητὴς πρωτοβαθμίου διδασκαλείου.
preparare, preparat ἀφ. καὶ μετ. προετοίμασις, προητοιμασμένος.
preparaţi(un)e θ. προταρασκευή.
preparative θ. πλ. προετοιμασίαι.
preparator-oare è. προπαρασκευαστικός. || ά. προπαρασκευαστής.
preparatoriu-e è. προπαρασκευαστικός
prepelicar ά. κυνηγετικὸς κύων.
prepeliciu οὐ. πολυσχιδὴς κορμὸς δένδρου ἐφ' οὗ ξηραίνονται χόρτα, τουδοῦρι.
prepeliţă θ. Ζωολ. ὄρτυξ.
prepeneag-e οὐ. διαβάθρα | σκοπιά.
preponderà (**a**) ῥ. ἐπικρατῶ.
preponderant-ă è. ἐπικρατῶν.
preponderare, preponderat ἀφ. καὶ μετ. ἐπικράτησις, ἐπικρατημένος.
preponderenţă θ. ὑπεροχή.
prepozit ά. φύλαξ, ἐπιστάτης.
prepoziţi(un)e θ. πρόθεσις.
prepozitiv-ă è. προτακτικός.
prepuelnic-ă è. ὕποπτος, καχύποπτος.
prepuitor-oare è. καχύποπτος.
prepune (**a**) ῥ. ὑποπτεύομαι.
prepunere, prepus ἀφ. ὑπόπτευσις. || θ. ὑποψία.
prerogativă θ. προνόμιον.
prerumpe (**a**) ῥ. διακόπτω.
prerumpere θ. διακοπή.
preş οὐ. ὕφασμα ἐκ τριχῶν αἰγὸς | τάπης κοινὸς | περίζωμα μάλλινον.

presă θ. πιεστήριον | τύπος.
presădire θ. μεταφύτευσις.
presără (a) ῥ. ἐπιπάσσω, διασπείρω.
presărare, presărat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίπασσις, ἐπιπασμένος.
presărit-ă ἐ. ἀραιός | κακόγνωμος.
presat μετ. πεπιεσμένος.
presbit-ă οὐσ. πρεσβύωψ.
presbiterian ἀ. πρεσβυτεριανός.
presbiteranism οὐ. πρεσβυτερια νισμός.
presbiteriu οὐ. πρεσβυτέριον.
presbitism οὐ. πρεσβυτισμός.
preschimbà (a) ῥ. ἀνταλλάσσω, μεταλλάσσω | μετασχηματίζω | μεταστρέφω. || a se preschimbà μετασχηματίζομαι, μεταμορφώνομαι.
preschimbare, presohimbat ἀφ. καὶ μετ. ἀντάλλαξις, ἀντηλλαγμένος.
prescrie (a) ῥ. παραγράφω | διορίζω, ὁρίζω | ἀντιγράφω.
prescriere θ. Νομ. παραγραφή.
prescriptibil-ă ἐ. παραγραπτός.
prescripți(un)e θ. Νομ. παραγραφὴ | ἐντολὴ | συνταγή.
prescris μετ. διωρισμένος.
prescùrà θ. ἄγιος ἄρτος.
presourtà (a) ῥ. βραχύνω, συντέμνω, σμικρύνω. || a se prescurtà βραχύνομαι.
prescurtare, prescurtat ἀφ. καὶ μετ. σμίκρυνσις, σμικρυμμένος.
prescurtător-oare ἐ. βραχυντικός.
preseacă θ. δασολείβαδον.
preseară θ. παραμονή.
președinte ἀ. πρόεδρος.
președinție θ. προεδρεία.
presentiment οὐ. προαίσθημα.
presimți (a) ῥ. προαισθάνομαι.
presimțimânt οὐ. ἴδε presentiment.
presimțire, presimțit ἀφ. καὶ μετ. προαίσθησις, προαισθημένος.
presiune θ. πίεσις.
prestabili (a) ῥ. προδιατάσσω.
prestabilire, prestabilit ἀφ. καὶ μετ. προδιάταξις, προδιατεταγμένος.
prestanță θ. μεγαλοπρέπεια.
prestați(un)e θ. ἀγγαρεία.
prestăvăli (a) ῥ. ἴδε prăvăli.
prestidigitați(un)e θ. ταχυδακτυλουργία.
prestidigitator ἀ. ταχυδακτυλουργός.
prestigios-oasă ἐ. γοητευτικός.
prestigiu οὐ. γοητεία | ἀξιοπρέπεια.
prestiință θ. πρόγνωσις.
prestiutor-oare οὐσ. προγνώστης.
prestol οὐ. ἁγία τράπεζα.
presupuitor-oare ἐ. καχύποπτος.
presupune (a) ῥ. προϋποθέτω.
presupunere, presupus ἀφ. καὶ μετ. προϋπόθεσις, προϋποτεθειμένος.
presură θ. Ζωολ. χλωρίς, φλυτσοῦνι.
presurà (a) ῥ. impresurà.
presus ἐπίρ. ἄνω, ὑπεράνω.
presustvie θ. πραιτώριον.
preț οὐ. τιμή, ἀξία, a pune la preț ἐπικηρύττω, a ajunge la preț εἶμαι περιζήτητος.
prețălui (a) ῥ. ἐκτιμῶ, διατιμῶ.
prețăluitor ἀ. ἐκτιμητής.
pretoă θ. διάφραγμα κυψέλης.
Pretcar ἀ. τρύπανον.
pretendent ἀ. μνηστήρ.
pretenții-oasă ἐ. ἀπαιτητικός.
pretenți(un)e θ. ἀξίωσις, ἀντιποίησις.
preterit οὐ. Γραμ. παρωχημένος.
preterițiuue θ. Ρητ. παράλειψις | Νομ. παράλειψις κληρονόμου ἐν διαθήκῃ.
pretext οὐ. πρόφασις, πρόσχημα.
pretextà (a) ῥ. προφασίζομαι.
pretextat μετ. προφασισμένος.
pretinde (a) ῥ. ἀπαιτῶ, διατείνομαι.
pretindere, pretins ἀφ. καὶ μετ. ἀπαίτησις, ἀπῃτημένος.
prețios-oasă ἐ. πολύτιμος, τιμαλφής.
prețiozitate θ. ἐπιτήδευσις.
pretorian-ă ἐ. καὶ οὐσ. πραιτωριανός.
pretoriu οὐ. πραιτώριον.
prețuealà θ. ἐκτίμησις | διατίμησις.
prețui (a) ῥ. ἐκτιμῶ, διατιμῶ | ἀξίζω. || a se prețui ἐκτιμῶμαι.
prețuire, prețuit ἀφ. καὶ μετ. ἐκτίμησις, ἐκτιμημένος.
prețuitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. ἐκτιμητικός, ἐκτιμητής.
pretutindeni ἐπίρ. πανταχοῦ.
preumblà (a) ῥ. ἴδε plimbà.
preumblare θ. ἴδε plimbare.
preurmà (a) ῥ. παρακολουθῶ.
preursì (a) ῥ. προορίζω.
preursire, preursit ἀφ. καὶ μετ. προόρισις, προωρισμένος.
prevalà (a) ῥ. ὑπερισχύω, ὑπερτερῶ.

prevaricaţiune θ. κατάχρησις, παρανομία | Νομ. κασύφεσις δίκης.
prevaricator ά. καταχραστής.
prevăzător-oare έ. προνοητικός.
prevedea (**a**) ρ. προβλέπω, προνοῶ.
prevedere θ. πρόβλεψις, πρόνοια.
preveni (**a**) ρ. προλαμβάνω, προειδοποιῶ.
preveninţă θ. φιλοφροσύνη.
prevenire, prevenit άφ. καὶ μετ. τοῦ prevenì. || ά. κατηγορούμενος.
prevenitor-oare έ. φιλόφρων.
prevenţi(un)e θ. προφυλάκισις.
preventiv-ă έ. προληπτικός.
prevesti (**a**) ρ. προαναγγέλλω, προσημαίνω.
prevestire, prevestit άφ. καὶ μετ. προσημάνσις, προσημασμένος.
prevestitor-oare έ. μαντικός. || ά. μάντις, προφήτης.
prezaj οὐ. οἰωνός, προμήνυμα.
prezent-ă έ. παρών. || οὐ. τὸ παρόν.
prezentà (**a**) ρ. παρουσιάζω. || a se prezentà παρουσιάζομαι.
prezenţă θ. παρουσία.
prezentabil-ă έ. εὐπαρουσίαστος.
prezentare, prezentat άφ. καὶ μετ. παρουσίασις, παρουσιασμένος.
prezentaţi(un)e θ. παρουσίασις.
prezentator ά. εἰσηγητής.
prezervà (**a**) ρ. προφυλάττω.
prezervare, prezervat άφ. καὶ μετ. προφύλαξις, προφυλαγμένος.
prezervaţi(un)e θ. προφύλαξις.
prezervativ-ă έ. προφυλακτικός.
prezice (**a**) ρ. προλέγω.
prezicător ά. μάντις, προφήτης.
prezicere θ. πρόρρησις, προφητεία.
prezidà (**a**) ρ. προεδρεύω.
prezidare, prezidat άφ. καὶ μετ. προέδρευσις, προεδρευμένος.
prezident ά. ἴδε preşedinte.
prezidenţial-ă έ. προεδρευτικός.
prezidenţie θ. προεδρεία.
preziuă θ. παραμονή.
prezumà (**a**) ρ. εἰκάζω, συμπεραίνω.
prezumat οὐ. συμπέρασμα.
prezumptios-oasă έ. οἰηματίας.
prezumpţi(un)e θ. οἴησις | Νομ. τεκμήριον.
prezumptiv-ă έ. ἐπίδοξος.
prian-ă έ. λευκόστικτος, φαιόχρους.
priar ά. ἴδε prier.
pribeag-ă έ. πλανητικός. || ά. ἀλήτης, νομάς, ἐξόριστος.
pribegi(a) ρ. πλανῶμαι, ἐκπατρίζομαι. || a se pribegi ἐκπατρίζομαι.
pribegie θ. περιπλάνησις | ἐξορία.
pribegire, pribegit άφ. καὶ μετ. πλάνησις, πλανημένος.
priboi (**a**) ρ. διατρυπῶ, τρυπῶ.
priboire, priboit άφ. καὶ μετ. διατρύπησις, διατρυπημένος.
priboiu οὐ. ὄπεας, τρυπητῆρι | Βοτ. ἐρώδιον.
pribolit-ă έ. ἀναρρωνύων.
pribolnic οὐ. Βοτ. ἱπποκάρδαμον.
pricăjì (**a**) ρ. προλέγω κακὸν | ἐνοχλῶ. || a se pricăji διαστρέφομαι.
pricăjire, pricăjit άφ. καὶ μετ. διάστρεψις, διεστραμμένος. || έ. μοιραῖος, ἄτυχος.
pricaz οὐ. καταστροφή, ἀτυχία.
pricaznic-ă έ. μοιραῖος.
price θ. φιλονεικία, δίκη.
pricepe (**a**) ρ. ἐννοῶ. || a se pricepe εἶμαι ἐπιτήδειος, ἔμπειρος.
pricepere θ. ἀντίληψις, ἀντιληπτικόν.
priceput-ă έ. ἔμπειρος, ἐπιτήδειος.
pricestanie θ. ἁγία κοινωνία.
pricestuì (**a**) ρ. προσφέρω τὴν θείαν εὐχαριστίαν.
prichiciu οὐ. κράσπεδον θερμάστρας | θέσις, ράφι.
prichiduţă, prichindel ά. νάνος (τῶν μύθων) | χαμίνιον.
prieì (**a**) ρ. ἐπιδιώκω φιλονεικίαν. || a se prieì φιλονεικῶ.
pricinà θ. αἰτία | ἀφορμὴ | ἔρις, φιλονεικία, a se pune de pricinà ἐναντιώνομαι. | δίκη, om de pricinà φιλόδικος | ἐνοχή, cel cu pricinà ὁ ἔνοχος.
pricinaş ά. φίλερις.
pricinător-oare έ. πρόξενος.
pricinuì (**a**) ρ. προξενῶ.
pricinuire, pricinuit άφ. καὶ μετ. προξένησις, προξενημένος.
pricinuitor-oare έ. πρόξενος. || ά. αὐτουργός, δράστης.
pricitor ά. φίλερις.
pricolicìu ά. κόλαξ.
pricopsì (**a**) ρ. ἀναβειχνύω. || a se pricopsì προκόπτω.

prioopsire, prioopsit ἀφ. καὶ μετ. πρόχοψις, προκομμένος. | ἐ. ὀψίπλουτος.
pridídi (a) ῥ. ἐνοχλῶ | κάταλαμβάνω | κατορθώνω.
pridídit μετ. ἐνοχλημένος.
pridvor οὐ. στοά, ἐξώστεγον, ἡλιακὸς | πρόναος, νάρθηξ | διάδρομος.
prielnic-ă ἐ. εὐνοϊκός καταλληλος.
Prier ἀ. Ἀπρίλιος (λαϊκ.).
prieten-ă οὐσ. φίλος.
prieteneso-ească ἐ. φιλικός.
prieteneşte ἐπίρ. φιλικῶς.
prietenie θ. φιλία.
prietenos-oasă ἐ. εὐπροσήγορος.
prieteşug οὐ. φιλία.
prigitoare θ. μαλλοξάμβακον περίζωμα γυναικός | ἴδε opreg.
prigoană θ. ἔρις.
prigoară θ. ἴδε prihoriu | Ζωολ. σφήξ.
prigoni (a) ῥ. καταδιώκω | κατηγορῶ.
prigonire, prigonit ἀφ. καὶ μετ. καταδίωξις, καταδιωγμένος.
prigonitor ἀ. διώκτης | κατήγορος.
prigori (a) ῥ. ἐφύγνω | καίω. || a se prigori καίομαι.
prigorire, prigorit ἀφ. καὶ μετ. ἔψησις, ἐψημένος.
prihană θ. κηλίς, ῥύπος.
prihăni (a) ῥ. κηλιδώνω, ρυπαίνω.
prihănie θ. ἴδε prihană.
prihoriu ἀ. Ζωολ. πυρρούλας.
prii (a) ῥ. ὠφελῶ, συμφέρω.
priincios-oasă ἐ. εὐνοϊκός, ὠφέλιμος.
priinţă θ. ὠφέλεια, κέρδος.
prilej οὐ. εὐκαιρία, a da prilej παρέχω εὐκαιρίαν.
prileji (a) ῥ. προξενῶ. || a se prileji εὑρίσκω τὴν περίστασιν.
prilejire, prilejit ἀφ. καὶ μετ. προξένησις, προξενημένος.
prilosti (a) ῥ. διαφθείρω | ἀποπλανῶ. || a se prilosti παραπλανῶμαι.
prilostire, prilostit ἀφ. καὶ μετ. ἀποπλάνησις, ἀποπλανημένος.
prim-ă ἐ. πρῶτος. || θ. ἔραβεῖον.
prima (a) ῥ. πρωτεύω.
primadonă θ. ὑψίφωνος.
primar-ă ἐ. προκαταρκτικός, şcoală primară δημοτικὴ σχολὴ | πρωτεύων, πρῶτος, medic primar ἀρχίατρος, văr primar πρωτεξάδελφος, cale primară πρώτη ἐπίσκεψις νύμφης.
primar ἀ. δήμαρχος.
primăreasă θ. δημαρχίνα (κειν.).
primărie θ. δημαρχεῖον.
primat ἀ. πρῶτος, ἐν τῇ φρ. Mitropolit primat Πρωτομητροπολίτης.
primate οὐ. πλ. Ζωολ. πρωτόγονα.
primăvară θ. ἔαρ.
primăvăratic-ă ἐ. ἐαρινός.
primăvărel ἐ. ἴδε primăvăratic.
primăvăriţă θ. Βοτ. λευκόϊον.
primăvăros-oasă ἐ. ἴδε primăvăratic.
primblà (a) ῥ. ἴδε plimbà.
primejdie θ. κίνδυνος.
primejdios-oasă ἐ. ἐπικίνδυνος.
primejdui (a) ῥ. διακινδυνεύω. || a se primejdui κινδυνεύω.
primeneală θ. ἀνανέωσις, ἀλλαγὴ | πλ. ἀσπρόρρουχα καθαρά.
primeni (a) ῥ. ἀνανεώνω, ἀλλάσσω (ἀσπρόρρουχα), a primeni un cal πεταλώνω ἵππον (ἐκ νέου). || a se primeni ἀνανεώνομαι, ἀλλάσσω (ἀσπρόρρουχα).
primenire, primenit ἀφ. καὶ μετ. ἀνανέωσις, ἀνανεωμένος.
primi (a) ῥ. δέχομαι, ὑποδέχομαι | συγκατανεύω. || a se primi γίνομαι δεκτός.
primicer ἀ. πριμηκήριος, πρωτοψάλτης.
primire θ. παραδοχή, ὑποδοχή, παραλαβή, ἀποδοχή, a da în primire παραδίδω.
primit μετ. δεγμένος.
primiti (a) ῥ. κινῶ τὴν οὐρὰν (ἐπὶ πτηνῶν).
primiţii θ. πλ. ἀπαρχαί.
primitiv-ă ἐ. πρωτόγονος.
primitor-oare οὐσ. φιλόξενος | παραληπτής.
primo ἐπίρ. πρῶτον.
primogenitură θ. πρωτοτοκία.
primordial-ă ἐ. προκαταρκτικός.
prin πρόθ. διά, διὰ μέσου, prin pădure διὰ τοῦ δάσους | ἐν, prin casele vecine ἐν ταῖς γειτονικαῖς οἰκίαις.
prinoiar-ă ἐ. ἡγεμονικός.
principal-ă ἐ. κύριος, κεφαλαιώδης. || οὐ. τὸ κύριον, τὸ πρώτιστον.
principat οὐ. ἡγεμονία.
principe ἀ. πρίγκηψ.
principiu οὐ. ἀρχή, ἀξίωμα.
prinde (a) ῥ. λαμβάνω, καταλαμβάνω,

πιάνω, a prins rădăcină ἔπιασε ρίζαν, ἐρριζώθη, îl prinde somnul ὁ ὕπνος τὸν καταλαμβάνει, a-i prinde mirarea θαυμάζω | συλλαμβάνω, a prinde pe neaşteptate συλλαμβάνω ἐπ'αὐτοφώρῳ | περιλαμβάνω, cât prinde curtea ὅσον περιλαμβάνει ἡ αὐλὴ | ἀρχίζω, prinse a fugi ἤρχισε νὰ φεύγῃ | a prinde de cuiu ἀναρτῶ, a prinde viţa de par στηρίζω τὴν ἄμπελον εἰς τὸν στύλον, a prinde de veste μανθάνω, a-i prinde bine ὠφελοῦμαι | προσκαίω. || a se prinde συλλαμβάνομαι | ἀναρτῶμαι | ἀναλαμβάνω, mă prind să lucrez toată ziua ὑποχρεοῦμαι νὰ ἐργάζωμαι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν | ἐπιτυγχάνω, nu-i se prind minciunile δὲν κολλοῦν τὰ ψεύματά του | στοιχηματίζω, mă prind pe orice στοιχηματίζω ὅ,τι θέλεις.

prinde-muşte ἀ. μυγοχάφτης.

prindere θ. σύλληψις, πιάσιμον.

prins μετ. τοῦ prinde, lapte prins γάλα θρομβωμένον, prins de limbă μεθυσμένος. || ἀ. αἰχμάλωτος. || οὐ. πρόσκαυμα, φαγητὸν καυμένον.

prinsoare θ. σύλληψις | εἱρκτὴ | στοίχημα.

prinsură θ. ἐννόμιον, γήπεδον (ἀδέσποτον) ἐν τῇ ἐξοχῇ περιφραγμένον.

prinţ ἀ. πρίγκηψ.

prinţesă θ. πριγκήπισσα.

prinţişor ἀ. ὑποκ. τοῦ prinţ.

printre πρόθ. διὰ, printre rânduri διὰ μέσου τῶν γραμμῶν | μεταξύ.

prinzătoare θ. παγίς.

prinzător-oare ἐ. συλληπτικός. || ἀ. πορθητής.

prior ἀ. Ἐκκλ. ἡγούμενος, προεστώς.

prior οὐ. ἐπιπρητήν, ψιμάρι.

prioritate θ. προτέρησις, προήγησις.

pripă θ. σπουδή, ταχύτης, γοργότης.

pripac οὐ. ἡλιόκαυμα.

pripas (de) ἐπίρ. vită de pripas ζῶον ἕρμαιον, ἀδέσποτον, ἕρμον, băiat de pripas νόθον.

pripăşi (a) ῥ. παρεισάγω. || a se pripăşi ὑπεισέρχομαι, ἐγκαθίσταμαι.

pripăşire, pripăşit ἀφ. καὶ μετ. παρείσαξις, παρεισαγμένος. || ἐ. παρείσακτος.

pripelnic-ă ἐ. βιαστικὸς | ἀνυπόμονος.

pripelnicie θ. σπουδή, ἀνυπομονησία.

pripi (a) ῥ. βιάζω. || a se pripi σπεύδω.

pripi (a) ῥ. ὡριμάζω | καίω.

pripire, pripit ἀφ. καὶ μετ. τῶν pripi.

pripon οὐ. στάλιξ, πάσσαλος εἰς ὃν προσδένουν δίκτυον. || ἀ. ἵππος προσδεδεμένος εἰς πάσσαλον καὶ βόσκων.

priponi (a) ῥ. πασσαλίζω (βόσκον ζῶον).

priponire, priponit ἀφ. καὶ μετ. πασσάλισις, πασσαλισμένος.

pripor οὐ. κατωφέρεια.

prisacă θ. κυψελὼν θερινός.

prisăcar ἀ. φύλαξ κυψελῶνος.

prisăcărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν κυψελώνων.

prişleţ ἀ. ξένος, ἀλήτης.

prislugă θ. ἐκρηκτικὸν πυροτεχνημάτων.

prismă θ. πρίσμα.

prismatic-ă ἐ. πρισματικός.

prisnă θ. λύχνος ἀκοίμητος τοῦ ναοῦ.

prisne ἐπίρ. ὁλοσχερῶς.

prisnel οὐ. ἴδε prâsnel.

prisos οὐ. περισσὸν | περισσεῦον. de prisos περιττός, cu prisos ἀφθόνως.

prisosi (a) ῥ. περισσεύω, ἀφθονῶ.

prisosinţă θ. ἀφθονία.

prisosire, prisosit ἀφ. καὶ μετ. περίσσευσις, περισσευμένος.

prisositor-oare ἐ. περισσεύων.

prispă θ. ἐξώστης καθ' ὅλον τὸ μῆκος ἀγροτικοῦ οἴκου.

prispăţ οὐ. στολίδιον ἐπὶ τῶν ὤμων χιτῶνος χωρικῆς.

pristandă θ. χορὸς χωρικῶν.

pristăni (a) ῥ. συναινῶ.

pristav ἀ. δημόσιος κῆρυξ.

pristăvi (a se) ῥ. ἀποθνήσκω, τελευτῶ.

pristen οὐ. ἴδε prâsnel.

pristenior οὐ. Βοτ. γλήχωμα.

pristoleancă θ. χορὸς χωρικῶν.

pristolnic οὐ. Βοτ. ἀβούτυλον.

pristornic οὐ. Ἐκκλ. ἀρτοσφραγίς.

pritā θ. παραστάδι (παραθύρου).

pritaneu οὐ. πρυτανεῖον.

pritoacă θ. κρασοκανάτι.

pritoc οὐ. μετάγγισις (οἴνων).

pritoci (a) ῥ. ἀναρύττω, ἀνασέρνω (ἅλμην).

pritocire, pritocit ἀφ. καὶ μετ. ἀνάσυρσις, ἀνασυρμένος.

priu-e ἐ. ἴδε prian.

privasoă θ. λεία, κλοπή.

privat-ă ἐ. ἰδιωτικός. || θ. ἀπόπατος.

privaţiune θ. στέρησις.
privativ-ă ἐ. στερητικός. || οὐ. Γραμ. στερητικὸν μόριον.
priveală θ. ταχύ, ἀστραπιαῖον βλέμμα.
privegheà (**a**) ῥ. ἐπαγρύπνῶ | φυλάττω.
privegher οὐ. Ἐκκλ. μεσονυκτικόν.
priveghere ἀφ. ἐπαγρύπνησις. || θ. ἀγρυπνία | Ἐκκλ. νυκτικὴ ἀκολουθία.
priveghetor ἀ. φύλαξ | ἔπαρχος.
priveghiu οὐ. Ἐκκλ. ἀγρυπνία.
priveliște θ. θέα | θέαμα.
privì (**a**) ῥ. βλέπω, παρατηρῶ, intru cât mă priveşte ὅσον μὲ ἀφορᾷ, τὸ κατ' ἐμέ.
privighetoare θ. Ζωολ. ἀηδών | κηρίον ἐπὶ τοῦ στήθους τεθνεῶτος.
privilegià (**a**) ῥ. χορηγῶ προνόμιον.
privilegiat-ă ἐ. προνομιοῦχος.
privilegiu οὐ. προνομία, προνόμιον.
privinţă θ. ὄψις, ἄποψις.
privire θ. βλέψις, βλέμμα | ριπὴ ὀφθαλμοῦ, ματιά.
privit μετ. παρατηρημένος. || θ. ἴδε pritĕ. || ἀ. πλ. σταυροειδῆ ῥαβδία συγκρατοῦντα τετράγωνον ἁλιευτικὸν δίκτυον.
privitor-oare ἐ. ἀποβλέπων, σχετικός. || ἀ. θεατής.
prizĕ θ. δόσις | λεία ναυτική | λῆμα ταμβάκου, πρέζα.
prizărit-ă ἐ. καχεκτικός, ἰσχνός.
prizonier ἀ. αἰχμάλωτος.
proaşcă θ. σφενδόνη | λάκκος παραγόμενος ἐν τῇ γῇ ὑπὸ ὁλήματος | κενόν, ἀρίωμα (ἐν ταῖς τάξεσι) | ῥάντισμα, ῥύπανσις ἐξ ἀνατινάξεως | κτύπημα ἀπὸ ἀνατίναξιν ὀβίδος | ῥάβδος δισκικίου.
proaspăt-ă ἐ. νωπός, πρόσφατος.
prob-ă ἐ. τίμιος, δίκαιος, χρηστός.
probă θ. δοκιμή, μαρτυρία | δοκιμασία, a face probă δοκιμάζω | δεῖγμα.
probà (**a**) ῥ. ἀποδεικνύω | δοκιμάζω.
probabil-ă ἐ. πιθανός.
probabilitate θ. πιθανότης.
probant-ă ἐ. ἀποδεικτικός.
probare, probat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόδειξις, ἀποδεδειγμένος.
probatoriu-e ἐ. ἀποδεικτικός.
probitate θ. χρηστοήθεια, τιμιότης.
problemă θ. πρόβλημα.
problematic-ă ἐ. προβληματικός.
probodì (**a**) ῥ. καλύπτω (τὴν κεφαλήν).
proboscidiene θ. πλ. προβοσκιδοειδῆ.
probozeală θ. ἐπίπληξις.
probozì (**a**) ῥ. ἐπιπλήττω.
probozire, probozit ἀφ. καὶ μετ. ἐπίπληξις, ἐπιπλημμένος.
procedà (**a**) ῥ. προκύπτω, πράττω.
procedare, procedat ἀφ. καὶ μετ. πρόκυψις, προκυμμένος.
procedeu οὐ. τρόπος, διαγωγή, μέθοδος.
procedură θ. δικονομία.
procent οὐ. τόκος.
proces οὐ. δίκη | proces-verbal πρακτικὰ (συνεδρίας).
procesiune θ. λιτανεία.
procesiv-ă ἐ. φιλόδικος.
prochimen οὐ. προκείμενον.
proci ἐπίρ. καὶ τὰ λοιπά.
procitanie θ. ἐπανάληψις.
procitì (**a**) ῥ. ἐπαναγινώσκω.
proclamà (**a**) ῥ. κηρύττω, ἀναγορεύω.
proclamare, proclamat ἀφ. καὶ μετ. κήρυξις, κηρυγμένος.
proclamaţi(un)e θ. προκήρυξις.
proclet-ă ἐ. κατηραμένος, κακοῦργος, κακουργηματικός. || ἀ. κακοῦργος.
procleţi (**a**) ῥ. ἀναθεματίζω.
procleţie θ. ἀναθεματισμός.
proclu ἐ. ἐπιτυχὼν ὑποψήφιος (γάμου).
proconsul ἀ. ἀνθύπατος.
proconsular-ă ἐ. ἀνθυπατικός.
proconsulat οὐ. ἀνθυπατεία.
procopseală θ. γνῶσις | ἐκπαίδευσις | προκοπή.
procopsì (**a**) ῥ. προάγω, προκόπτω τινά. || a se procopsì προκόπτω.
procopsire, procopsit ἀφ. καὶ μετ. πρόκοψις, προκομμένος.
procov οὐ. πέπλος μνηστῆς | τάπης κοινός.
procovăţ οὐ. ἱπποσκέπασμα | Ἐκκλ. ἀήρ.
procoviţă θ. σκέπασμα ἁμάξης.
procreà (**a**) ῥ. τεκνοποιῶ.
procreare, procreat ἀφ. καὶ μετ. τεκνοποίησις, τεκνοποιημένος.
procreaţi(un)e θ. τεκνογονία.
procreator ἀ. γεννήτωρ, γενέτης.
procură θ. ἐπιτροπικόν.
procurà (**a**) ῥ. παρέχω, προμηθεύω.
procurare, procurat ἀφ. καὶ μετ. προμήθευσις, προμηθευμένος.
procuraţiune θ. ἐπιτρόπευσις.
procurator-oare οὐσ. προμηθευτής. || ἀ. ἀντιπρόσωπος.

procurist ἀ. ἀντιπρόσωπος (ἐμπορικός).
procuror ἀ. εἰσαγγελεύς.
prodigalitate θ. ἀφειδία.
prodigios-oasă ἐ. ὑπερφυής.
prodigiu οὐ. θαῦμα.
prodosie θ. προδοσία.
prodot ἀ. ἐπαναστάτης, προδότης.
prodrom ἀ. πρόδρομος.
producător-oare ἐ. καὶ οὐσ. παραγωγικός, παραγωγεύς.
produce (a) ῥ. παράγω.
producere θ. παραγωγή.
product οὐ. εἰσόδημα, παραγωγή | πλ. ὑημητριακά.
producți(un)e θ. παραγωγή.
productiv-ă ἐ. παραγωγός, εὔφορος.
produĭ οὐ. ὁπὴ ἐν τῷ πάγῳ πρὸς ἄντλησιν ὕδατος, ἴδε copcă.
produs μετ. παρηγμένος. οὐ. ἴδε product.
proeminent-ă ἐ. ἐξέχων, προέχων.
proeminență θ. προεξοχή, προεκβολή.
proemiu οὐ. προοίμιον.
proeres οὐ. προαίρεσις.
proestos ἀ. προεστώς.
profan-ă ἐ. βέβηλος | ἀμαθής.
profanà (a) ῥ. βεβηλώνω.
profanare, profanat ἀφ. καὶ μετ. βεβήλωσις, βεβηλωμένος.
profanați(un)e θ. βεβήλωσις.
profanator ἀ. βεβηλωτής.
profĕrà (a) ῥ. προφέρω.
profesà (a) ῥ. προσβεύω, ἐπαγγέλλομαι.
profesional-ă ἐ. ἐπαγγελματικός.
profesi(un)e θ. ἐπάγγελμα.
profesor-oare οὐσ. διδάσκαλος.
profesoral-ă ἐ. διδασκαλικός.
profesorat οὐ. καθηγεσία.
profet ἀ. προφήτης.
profetic-ă ἐ. προφητικός.
profeție θ. προφητεία.
profetizà (a) ῥ. προφητεύω.
profetizare, profetizat ἀφ. καὶ μετ. προφήτευσις, προφητευμένος.
profil οὐ. κατατομή.
profilà (a) ῥ. πλαγιογραφῶ.
profilactic-ă ἐ. προφυλακτικός.
profilaxie θ. προφύλαξις.
profir οὐ. ἴδε porfir | οἶνος ἐρυθρὸς | ἴδε porfiră | κράσπεδον.
profir-ă ἐ. πορφυροῦς. || θ. σταφυλὴ κοκκινόρραγος.
profit οὐ. κέρδος, ὄφελος.
profità (a) ῥ. κερδίζω. ὠφελοῦμαι.
profitabil-ă ἐ. ἐπικερδής, ὠφέλιμος.
profitare, profitat ἀφ. καὶ μετ. κέρδισις, κερδισμένος.
profitolcghion οὐ. προφητολόγιον.
profont οὐ. στρατιωτικὸς ἄρτος.
profum οὐ. ἄρωμα.
profund-ă ἐ. βαθύς. || ἐπίρ. βαθέως.
profunzime θ. βάθος, βαθύτης.
profuzi(un)e θ. βαψίλεια, ἀφθονία.
progadie θ. νεκροταφεῖον.
progenitură θ. γόνος.
prognat-ă ἐ. πρόγναθος.
prognatism οὐ. προγναθισμός.
prognostic οὐ. πρόγνωσις.
prognosticà (a) ῥ. προγιγνώσκω.
programă θ. πρόγραμμα.
progres οὐ. πρόοδος.
progresà (a) ῥ. προοδεύω.
progresare, progresat ἀφ. καὶ μετ. προόδευσις, προωδευμένος.
progresist ἀ. προοδευτικός.
progresi(un)e θ. πρόοδος.
progresiv-ă ἐ. προοδευτικός.
prohab οὐ. πρόσθιον ἄνοιγμα ἀναξυρίδος, ὑποκαμίσου.
prohas οὐ. περιλαίμιον κυνός.
prohaviță θ. Βοτ. λυκοπέρδιον.
prohibi (a) ῥ. ἀπαγορεύω, ἐμποδίζω.
prohibire, prohibit ἀφ. καὶ μετ. ἀπαγόρευσις, ἀπηγορευμένος.
prohibiți(un)e θ. ἀπαγόρευσις.
prohibitiv-ă ἐ. ἀπαγορευτικός.
prohod οὐ. νεκρώσιμος ἀκολουθία | ἐπιτάφιος ὕμνος.
prohodì (a) ῥ. ψάλλω νεκρώσιμα.
proiect οὐ. σχέδιον, πρόθεσις, σκοπός.
proiectà (a) ῥ. σχεδιάζω, μελετῶ.
proiectare, proiectat ἀφ. καὶ μετ. σχεδίασις, σχεδιασμένος.
proiecți(un)e θ. προβολή.
projectil οὐ. ἑλῆμα.
prolepsă θ. πρόληψις.
proleptic-ă ἐ. προληπτικός.
proletar ἀ. πένης.
proletariat οὐ. οἱ πένητες | πενητεία.
prolifer-ă ἐ. διανθής.
prolix-ă ἐ. σχοινοτενής, μακρολόγος.
prolixitate θ. σχοινοτενές.
prolog οὐ, πρόλογος.

promis μετ. ὑπεσχημένος.
promisouitate θ. σύμμιξις.
promisiune θ. ὑπόσχεσις.
promite (a) ῥ. ὑπισχνοῦμαι.
promontoriu οὐ. ἀκρωτήριον.
promorar ἀ. Νοέμβριος.
promoroacă θ. ἄχνη καρπῶν.
promoţi(un)e θ. προβιβασμός, τάξις μαθητῶν.
promotor ἀ. πρωτουργός, πρωταίτιος.
promovà (a) ῥ. προβιβάζω.
promovare, promovat ἀφ. καὶ μετ. προβίβασις, προβιβασμένος.
prompt-ă ἐ. ταχύς, πρόθυμος.
promptitudine θ. ταχύτης, προθυμία.
promulgà (a) ῥ. δημοσιεύω.
promulgare, promulgat ἀφ. καὶ μετ. δημοσίευσις, δημοσιευμένος.
promulgaţi(un)e θ. δημοσίευσις.
pronie θ. πρόνοια.
pronomie θ. προνομία.
pronominal-ă ἐ. ἀντωνυμιακός.
pronume οὐ. Γραμ. ἀντωνυμία | ἐπώνυμον.
pronunţà (a) ῥ. προφέρω, ἐκφωνῶ.
pronunţabil-ă ἐ. προφερτός.
pronunţare, pronunţat ἀφ. καὶ μετ. ἐκφώνησις, ἐκφωνημένος. ‖ ἐπίρ. ἰσχυρῶς, ἐντόνως.
proor οὐ. ἴδε amproor.
propagà (a) ῥ. διαδίδω, ἐξαπλώνω. ‖ a se propagà διαδίδομαι.
propagandă θ. προσηλυτισμός.
propagare, propagat ἀφ. καὶ μετ. διάδοσις, διαδομένος.
propagaţiune θ. διάδοσις, ἐξάπλωσις.
propagator ἀ. διαδότης.
propăşi (a) ῥ. προοδεύω.
propăşire, propăşit ἀφ. καὶ μετ. πρόοδευσις, προωδευμένος.
propăşitor-oare ἐ. προοδευτικός.
propeà θ. ἴδε propteà | γρόνθος.
propensiune θ. τάσις, κλίσις, ροπή.
propi (a) ῥ. ἴδε propti.
propice ἐ. εὐμενής, πρόσφορος.
propedeutică θ. προπαιδευτική.
proponiment οὐ. μάθημα.
proporţionà (a) ῥ. ἀναλογίζω.
proporţional-ă ἐ. ἀνάλογος.
proporţionat-ă ἐ. σύμμετρος.
proporţi(un)e θ. ἀναλογία, συμμετρία.
propoziţi(un)e θ. πρόθεσις, πρότασις.
propovăduì (a) ῥ. κηρύττω διδάσκω.
propovăduire, propovăduit ἀφ. καὶ μετ. κήρυξις, κηρυγμένος.
propovăduitor ἀ. κῆρυξ, διδάσκαλος.
propovedanie θ. κήρυγμα, διδαχή.
propretor ἀ. ἀντιστράτηγος.
proprietar ἀ. ἰδιοκτήτης.
proprietate θ. ἰδιοκτησία.
proprinao οὐ. περίβολος, φράκτης.
propriu-e ἐ. ἴδιος ἰδιαίτερος. ‖ ἐπίρ. ἰδίως, κυριολεκτικῶς.
propteà θ. στήριγμα, propteà de zid ἔρεισμα, στύλωμα, propteà de boltă ἀντηρίς | ὑποστήριξις (συνεκδ.).
propteală θ. στήριγμα, ἔρεισμα | ὑποστήριξις.
propti (a) ῥ. στηρίζω, ἐρείδω | ὑποστηρίζω. ‖ a se propti στηρίζομαι.
proptire ἀφ. στήριξις.
proptiş οὐ. διέρεισμα. ἔσω πλάγιοι στύλοι φραγῆς.
proptit μετ. στηριγμένος.
proptitor-oare ἐ. στηρικτικός.
propuitor ἀ. προτείνων.
propulsiune θ. προώθησις.
propune (a) ῥ. προτείνω προβάλλω.
propunere, propus ἀφ. καὶ μετ. πρότασις, προτεταμένος.
proră θ. πρώρα.
proroc-oacă ἐ. καὶ οὐσ. προφητικός. προφήτης.
prorocì (a) ῥ. προφητεύω.
prorocie θ. προφητεία.
prorocire, prorocit ἀφ. καὶ μετ. προφήτευσις, προφητευμένος.
prorogà (a) ῥ. παρατείνω, ἀναβάλλω.
prorogare, prorogat ἀφ. καὶ μετ. παράτασις, παρατεταμένος.
prorogaţi(un)e θ. παράτασις.
proschinitar οὐ. προσκυνητάριον.
proscomidie θ. Ἐκκλ. προσκομιδή.
proscrie ῥ. προγράφω.
proscripţi(un)e θ. προγραφή.
proscriptor ἀ. προγραφεύς.
proscris μετ. προγεγραμμένος.
prosector ἀ. βοηθὸς ἀνατομείου.
prosie θ. γῆ χέρσος.
proslăvì (a) ῥ. ὑμνῶ, δοξολογῶ. ‖ a se proslăvì γαυριῶ.

proslăvire, proslăvit ἀφ. καὶ μετ. δοξολόγησις, δοξολογημένος.
prosomie θ. Ἐκκλ. προσόμοια.
prosop οὐ. προσωπόμακτρον.
prosopopée θ. προσωποποιία.
prospect οὐ. προκήρυξις, πρόγραμμα.
prosper-ă ἐ. εὐτυχής, εὐδαίμων.
prosperà (a) ῥ. εὐτυχῶ, εὐδαιμονῶ.
prosperitate θ. εὐτυχία, εὐδαιμονία.
prost-oastă ὲ. συνήθης. κοινός, glumă proastă ἀνόητος ἀστειότης, şcolar prost κακὸς μαθητής. || ἀ. ἀνόητος, βλάξ, prost de dă în gropi βλάκας ποῦ κουτράει. || ἐπίρ. συνήθως κοινῶς, χυδαίως, βλακωδῶς.
prostac ἀ. ἁπλοῦς, εὐήθης.
prostan ἀ. ἴδε prostac.
prostănac ἀ. ἴδε prostan.
prostată θ. Ἀνατ. προστάτης.
prostatic-ă ἐ. βλὰξ | Παθ. προστατικός.
prosteală θ. ἐπαιτεία.
prosternà (a se) ῥ. γονυπετῶ, προσκυνῶ.
prosternare, prosternat ἀφ. καὶ μετ προσκύνησις, προσκυνημένος.
prostesc-ească ὲ. βλακώδης.
prosteşte ἐπίρ. βλακωδῶς.
prostì (a) ῥ. ἀποβλακώνω | ἐπαιτῶ | ἀποφεύγω. || a se prosti ἀποβλακώνομαι.
prosticel-cică ἐ. εὐήθης.
prostie θ. βλακεία, εὐήθεια.
prostime θ. χύδην ὄχλος, προστυχειά.
prostire θ. ἀποβλάκωσις.
prostire θ. κλινοσκέπασμα, σινδών.
prostituà (a) ῥ. ἐκπορνεύω. || â se prostituà ἐκπορνεύομαι.
prostituare ἀφ. ἐκπόρνευσις.
prostituată θ. πόρνη.
prostituţi(un)e θ. πορνεία.
prostovol οὐ. δίκτυον, πεζόβολος.
prostraţi(un)e θ. ἐξασθένησις.
prostuţ-ă ἐ. εὐήθης.
protagonist ὁ. πρωταγωνιστής.
proţap οὐ. δίχαλωτὴ ῥάβδος | μακρὰ ῥάβδος, cu jalba în proţap ἀναφέρομαι θορυβωδῶς | φορεῖον | φίμωτρον | ἀκροῤῥύμιον, ἴδε cătuşă.
proţăpi (a) ῥ. φιμώνω | στηρίζω, στερεώνω. || a se proţăpi κρατοῦμαι, ἵσταμαι εὐθυτενῶς.
proţăpire, proţăpit ἀφ. καὶ μετ. στερέωσις, στερεωμένος.
proteoţionism οὐ. προστατευτισμός.
proteoţionist ἀ. προστατευτιστής.
proteoţi(un)e θ. προστασία.
proteotor-oare οὐσ. προστάτης.
proteotorat οὐ. προστατεία.
protejà (a) ῥ. προστατεύω, ὑποστηρίζω.
protejare, protejat ἀφ. καὶ μετ. προστάτευσις, προστατευμένος.
protest οὐ. διαμαρτύρησις.
protestà (a) ῥ. διαμαρτύρομαι.
protestant ἀ. διαμαρτυρόμενος.
protestantism οὐ. προτεσταντισμός.
protestare, protestat ἀφ. καὶ μετ. διαμαρτύρησις, διαμαρτυρημένος.
protestaţiune θ. διαμαρτύρησις.
protetic-ă ἐ. προθετικός.
protesă θ. πρόθεσις.
protimie θ. προτίμησις, πρωτεῖα.
protimisì (a) ῥ. προτιμῶ.
protipendadă θ. πρωτευγένεια.
prodipendist ἀ. πρωτευγενής.
protivă θ. ἴδε potrivă.
protivnic-ă ὲ. ἴδε potrivnic.
protocol οὐ. πρωτόκολλον.
protoiereu ἀ. πρωθιερεύς.
protopop ἀ. πρωθιερεύς, πρωτόπαπας.
protopopie θ. πρωθιερεία.
protopresbiter ἀ. πρωτοπρεσβύτερος.
protopsalt ἀ. πρωτοψάλτης.
prǫtos ἀ. Χαρτ. πρῶτος.
protosinghel ἀ. πρωτοσύγγελος.
prototip οὐ. πρωτότυπον.
protoxid οὐ. πρωτοξείδιον.
protozoare οὐ. πλ. πρωτοζωάρια.
protuberanţă θ. προεκβολὴ | Ἀνατ. προμήκης μυελός.
provedeà (a) ῥ. ἐφοδιάζω, προμηθεύω.
provenì (a) ῥ. προέρχομαι.
proveninţă θ. προέλευσις.
proverb οὐ. παροιμία.
proverbial-ă ἐ. παροιμιώδης.
providenţă θ. πρόνοια (θεία).
providenţial-ă ἐ. προνοιακός.
provincial-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἐπαρχιακός, ἐπαρχιώτης.
provincialism οὐ. ἐπαρχιωτισμός.
provincie θ. ἐπαρχία.
provizion οὐ. μεσιτικόν.
provizi(un)e θ. σιτάρκεια, συμπορισμός.
provizor ἀ. γυμνασιάρχης, λυκειάρχης.
provizoriu-e ἐ. πρόσκαιρος.

provocá (a) ρ. προκαλῶ, ἐρεθίζω.
provocare, provocat ἀφ. καὶ μετ. πρόκλησις. προκεκλημένος.
provocaţi(un e θ. πρόκλησις.
provocator-oare ἐ. προκλητικός. ‖ ἀ. προκαλῶν.
proximitate θ. γειτνίασις.
prozá θ. πεζὸς λόγος.
prozaic-ă ἐ. πεζολογικός.
prozaism οὐ. πεζότης.
prozator ἀ. λογογράφος.
prozodaic-ă ἐ. προσῳδικός.
prozodie θ. προσῳδία.
prubă θ. δοκιμασία.
prubului (a) ρ. δοκιμάζω.
prudent-ă ἐ. σώφρων, συνετός.
prudenţă θ. φρόνησις, σύνεσις.
pruji (a) ρ. ἀστειολογῶ.
prujitură θ. ἀστειολογία.
prun ἀ. δαμασκηνέα.
pruná θ. δαμάσκηνον.
prunc ἀ. βρέφος. παιδίον.
pruncesc-ească ἐ. βρεφικός, παιδικός.
prunceşte ἐπίρ. βρεφικῶς, παιδικῶς.
pruncie θ. βρεφικὴ ἡλικία.
prunoucidere θ. παιδοκτονία.
prunoucigaş-ă οὐσ. παιδοκτόνος.
prund οὐ. ἀμμώδης ὄχθη ποταμοῦ | ψηφίς. κόχλακες.
prundar ἀ. Ζωολ. χαραδριός.
prundăraş ἀ. Ζωολ. ὑδροκόσσυφος.
prundărel ἀ. Ζωολ. ἴδε pescărel.
prundiş οὐ. ἄμμος | κόχλακες.
prundui (a) ρ. στρώνω διὰ κοχλάκων.
prunet οὐ. δαμασκηνών.
prusac-ă οὐσ. Πρῶσσος.
prusian-ă ἐ. καὶ οὐσ. πρωσσικός, Πρῶσσος.
Prut ἀ. Προῦθος, slut la Prut ἡ δουλειὰ πάει ἄσχημα (φρ.).
psalm οὐ. ψαλμός.
psalmist ἀ. ψαλμῳδός.
psalmodià (a) ρ. ψαλμῳδῶ.
psalmodie θ. ψαλμῳδία.
psalt ἀ. ψάλτης.
psalteriu οὐ. ψαλτήριον.
psaltichie θ. ψαλτική.
psaltire θ. ψαλτήριον.
pseudonim-ă ἐ. ψευδώνυμος. | οὐ. ψευδώνυμον.
psihe θ. ψυχὴ | κάτοπτρον.
psihiatrie θ. ψυχιατρική.
psihiatru ἀ. ψυχίατρος.
psihic-ă ἐ. ψυχικός.
psiholog ἀ. ψυχολόγος.
psihologic-ă ἐ. ψυχολογικός.
psihologie θ. ψυχολογία.
pst! ἐπιφ. φίτ!
ptiu! ἐπιφ. φτοῦ!
pubertate θ. ἥβη, ἐφηβεία.
publio-ă ἐ. δημόσιος, κοινός. ‖ ἐπίρ. δημοσίως. ‖ οὐ. δημόσιον, κοινόν.
publicà (a) ρ. δημοσιεύω. ‖ a se publicà δημοσιεύομαι.
publicare, publicat ὀφ. καὶ μετ. δημοσίευσις, δημοσιευμένος.
publicaţi(un e θ. δημοσίευσις.
publicist ἀ. δημοσιογράφος.
publicitate θ. δημοσιότης.
puchinos-oasă ἐ. λιμπαλέος, τσαμπλιάργης.
puchios-oasă ἐ. ἴδε puchinos.
puchiţei ἀ. πλ. ἴδε picăţele.
puciocnă θ. Βοτ. κορίανδρον.
pucios-oasă ἐ. θεϊκός. ‖ θ. θεῖον.
pudel ἀ. κύων οὐλόθριξ.
pudibund-ă ἐ. αἰδήμων.
pudic-ă ἐ. αἰδήμων.
pudicitate θ. αἰδημοσύνη, συστολή.
pudingă θ. πανσπερμίακον, πουδίγκα.
pudoare θ. αἰδώς, ἐντροπή, συστολή.
pudrá θ. ὀρυζόκονις.
pudrà (a) ρ. ὀρυζοκονῶ.
pudrierà θ. πριτσινόψηφη.
pudruit-ă ἐ. ὀρυζοκονισμένος.
puf οὐ. πτίλον, πούπουλον.
puĥăealà θ. ἐκφύσημα, ἀνάζωσις.
puĥài (a) ρ. ἐκφυσῶ καπνόν.
puĥaiu οὐ. Βοτ. λυκοπέρδιον.
puĥni (a) ρ. ἀναπνέω ἰσχυρῶς | σκάνω ἀπὸ τὰ γέλοια.
puĥos-oasă ἐ. χνοώδης, πιλώδης.
puĥaşor οὐ. ὑποκ. τοῦ puĥ, cu puĥaşor pe botişor ἐπ' αὐτοφώρῳ.
pugilat οὐ. πυγμαχία.
puhă θ. μάστιξ ταχυδρόμου | de-a puha παιδ. κρυφτό.
puhace θ. Ζωολ. δύαξ.
puhăealà θ. ἴδε pohoalà.
puhav-ă ἐ. ἐξωγκωμένος (ἐκ ζυμώσεως), διωγκωμένος.
puhoier ἀ. Ζωολ. ἰκτῖνος.

puhoiu οὐ. ἴδε pohoiu.
pui (**a**) ῥ. τίκτω, γεννῶ (ἐπὶ ζώων). ‖ a se pui πληθύνομαι.
puia-gaia (**de-a**) ἐπίρ. κατὰ σειράν, ἀνὰ εἷς.
puică θ. ὀρταλίς | ἐψημένος κόκκος ἀραβοσίτου μὴ ἐκραγείς.
puiculiță θ. ὑποκ. τοῦ puică.
puicuță θ. ἴδε puiculiță.
puiete θ. ἐπώασις.
puiezi (**a**) ῥ. ἴδε pui.
puilus οὐ. δεσμὸς ἐκ λύγου.
puișor ἀ. νεοσσός | ὑπομασχάλιον πρόσθεμα ὑποκαμίσου.
puiu ἀ. μικρὸν ζῷον. puiu de leu λεοντιδεύς, puiu de găină νεοσσός, puiu de lup λυκιδεύς. nici puiu de om οὐτε ψυχὴ ζῶσα, puiu de lele νόθον, un puiu de somn ὑπνάκι | ἰσχυρός, un puiu de ger τρομερὸν ψῦχος. puiu de Roman παλληκάρι | puiul mamei! φάττιον! πουλάκι μου! vrabia tot puiu ὁ κοντὸς πάντα μικρὸς φαίνεται.
pulbere θ. κόνις | πυρίτις.
pulberărie θ. πυριτιδοποιεῖον.
pulberic-ă ἐ. κονισαλέος | κονιώδης.
pulmonar-ă ἐ. πνευμονικός.
pulpă θ. γαστροκνημία.
pulpană θ. κράσπεδον | σκύτη, κύριον σῶμα ἐφιππίου.
pulpos-oasă ἐ. εὔκνημος.
puls οὐ. σφυγμός.
pulsați(un)e θ. σφύξις.
pulverizà (**a**) ῥ. κονιοποιῶ, λειοτριβῶ.
pulverizare, pulverizat ἀρ. καὶ μετ. κονιοποίησις. κονιοποιημένος.
pulverizator ἀ. ψεκαστήρ.
pulverulent-ă ἐ. κονιώδης.
pumice θ. κίσσηρις, μαλακόπετρα.
pumn οὐ. πυγμή | βράξ, φοῦχτα | κοίλον χειρός | Μετρ. τρίτον σπιθαμῆς | γρόνθος, laudă te gura că pumnii cură κάμνει τὸ παλληκάρι καὶ ξυλοφορτώνεται (ῥρ.).
pumnal οὐ. ἐγχειρίδιον.
pumnaș οὐ. κορδύλη, προβόλιον.
pumnui (**a**) ῥ. γρονθοκοπῶ.
punct οὐ. σημεῖον, punct de vedere ἔποψις.
punctați(un)e θ. Ἰατρ. παρακέντησις.
punctuà (**a**) ῥ. στίζω.
punctual-ă ἐ. ὑπεραχριβής. ‖ ἐπίρ. κατὰ γράμμα.
punctualitate θ. ὑπεραχρίβεια.
punctuați(un)e θ. στίξις.
pune (**a**) ῥ. θέτω, a pune jos καταθέτω, a pune masa τραπεζῶ, παραθέτω τὴν τράπεζαν, a pune capăt θέτω τέρμα, a pune mâna pe συλλαμβάνω, ἐπιχειρῶ, a pune în picioare ἐπανορθώνω, a pune bine τοποθετῶ, a pune pe cale κανονίζω, a pune la îndoială ἀμφιβάλλω, a pune cailii ζεύγνύω, a pune cruce παραιτοῦμαι, a-și pune pofta în cuiu κρύβω τὴν ὄρεξίν μου, a pune la mână ἀπατῶ, a pus ochii pe el τὸν ἔβαλε στὸ μάτι, a pune la parte pe cineva συνενδιαφέρω τινά, am pus grâu ἔσπειρα σῖτον, i-a pus sabie τοὺς ἐπέρασεν ἐν στόματι μαχαίρας. ‖ a se pune τίθεμαι, a se pune la masă παρακάθημαι εἰς τράπεζαν, a se pune în pat κοιτάζομαι, a se pune bine cu cineva εἶμαι εἰς καλὰς σχέσεις μετά τινος, a se pune (în cârd) cu cineva διαπληκτίζομαι μετά τινος a se pune jos κάθημαι κατὰ γῆς, a se pune și în cap și în picioare προσπαθῶ πάσῃ δυνάμει.
punere ἀρ. τοῦ pune.
pungă θ. θυλάκιον, βαλάντιον, πουγγί | σάκκος | ποσὸν 500 δουκάτων | Βοτ. punga porcului ἴδε traista ciobanului.
pungaș ἀ. λωποδύτης.
pungăși (**a**) ῥ. λωποδυτῶ.
pungășie θ. λωποδυσία.
pungi (**a**) ῥ. Χαρτ. ἀπατῶ.
punoiu οὐ. ἴδε puroiu | γάλα ἀραβοσίτου.
pungulița θ. μικρὸν βαλάντιον | σακκίδιον | Βοτ. θλάσπι.
puntà (**a**) ῥ. εὐθυσκοπῶ.
punte θ. γέφυρα | ὄφασμα ἐπὶ τοῦ ὁποίου διέρχεται κηρία | στύλος λινοῦ | μεσαῖον ξύλον πρίονος.
pup ἀ. Βοτ. κοῦκος | ἴδε sbârciog. ‖ ἐπίρ. a ședea pup κάθημαι ὀκλαδόν.
pupà (**a**) ῥ. ἀσπάζομαι, φιλῶ | λαμβάνω, nu mai pupi bani δὲν εὑρίσκεις πλέον παρά. ‖ a se pupà ἀλληλοασπάζομαι, se pupà în gură εἶναι νύχι καὶ κρέας.

pupă θ. πρύμνη.
pupare, pupat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ pupà. || οὐ. ἀσπασμός.
pupativ-ă ἐ. φιλαγκαλιστικός.
pupăză θ. Ζωολ. ἔποψ | πλακοῦς μνημοσύνου, colac peste pupăză ἕνα κακὸ ἐπάνω στὸ ἄλλο | σφύρα πρὸς θραῦσιν λίθων | Βοτ. λάθυρος.
pupăzà (**a**) ῥ. ρυπαίνω. || a se pupăzà καλύπτομαι.
pupilă θ. Ἀνατ. κόρη | ἀναδεκτή.
pupitru οὐ. ἀναλόγιον.
pur-ă ἐ. καθαρός, διαυγής.
pur ἀ. Βοτ. σκορδόπρασον | πράσον.
puradeu ἀ. ἀθιγγανόπαις.
purcărаş ἀ. Ζωολ. τέτανος.
purceà θ. σύαινα, γουρούνα.
purcede (**a**) ῥ. ἀναχωρῶ | καθίσταμαι | προέρχομαι, προκύπτω | ἐμπορεύομαι.
purcedere ἀφ. ἀναχώρησις.
purcel ἀ. χοιρίδιον.
purcelaş ἀ. Βοτ. ξάνθιον.
purceluşă θ. Ζωολ. ὑπολαΐς.
purceş μετ. τοῦ purcede. | οὐ. ἀναχώρησις
pureà θ. ἔτνος, φάβα.
purecà (**a**) ῥ. ψυλλίζω | λεπτολογῶ (συνεκδ). || a se purecà ψυλλίζομαι.
pureo(e) ἀ. φύλλος | πλ. καρφάκια.
purgà (**a**) ῥ. χορηγῶ καθάρσιον.
purgaţi(un)e θ. κάθαρσις.
purgativ-ă ἐ. καθαρτικός. || οὐ. καθάρσιον.
purgatoriu οὐ. καθαρτήριον.
puricariţă θ. Βοτ. φύλλιον.
purice ἀ. ἴδε purece.
puricì (**a**) ῥ. καρφώνω καρφάκια.
purificà (**a**) ῥ. καθαίρω, ἐξαγνίζω.
purificare, purificat ἀφ. καὶ μετ. ἐξάγνισις, ἐξηγνισμένος.
purificaţi(un)e θ. καθαρμός.
purificator-oare ἐ. ἐξαγνιστικός.
purism οὐ. ἀκριβολογία.
purist ἀ. ἀκριβολόγος, καθαρολόγος.
puritan ἀ. καθαροσεβής, καθαριστής.
puritanism οὐ. καθαροσέβεια.
puritate θ. καθαρότης, ἁγνότης.
puroios-oasă ἐ. πυώδης.
puroiu οὐ. πῦον.
purpură θ. πορφύρα.
purpuriu-e ἐ. πορφυρόχρους.
purpuros-oasă ἐ. πορφυροειδής.
purtà (**a**) ῥ. φέρω, a purtà arme ὁπλοφορῶ, a purtà de grijă φροντίζω, ἀσχολοῦμαι, a purtà cu vorba ἀπατῶ δι'ὑποσχέσεων, a purtà sâmbetele μνησικακῶ, a purtà pe cinevà în gură διαβάζω φήμας διά τινα, poartă căciulă pe urechie τόβαλε στραβά. || a se purtà συμπεριφέρομαι, a se purtà frumos ἐνδύομαι κομψοπρεπῶς | περιπατῶ.
purtare ἀφ. τοῦ purtà, a-şi luà nasul la purtare τὸ παίρνω ἐπάνω μου (φρ.).
purtăreţ-eaţă ἐ. εὐμετακόμιστος | καθημερινός.
purtat μετ. τοῦ purtà. || ἐ. καθημερινὸς | ἔμπειρος, πολυτάξειδος. || οὐ. τρόπος τοῦ ἐνδύεσθαι, ἐνδυμασία.
purtător-oare ἐ. καὶ οὐσ. φορεύς.
pururea ἐπίρ. πάντοτε, de-a pururea αἰωνίως.
pus μετ. τοῦ pune. || οὐ. τοποθέτησις.
puşcă θ. τηλεβόλον | τυφέκιον. || ἐπίρ. ταχύτατα, σὰν τὸ πουλὶ | gol puşcă ὁλόγυμνος.
puşcă-în-lună ἀ. θερμοκέφαλος.
puşcărì (**a**) ῥ. κανονιοβολῶ.
puşcăriaş ἀ. κατάδικος, δεσμώτης.
puşcărie θ. εἱρκτή.
puşcărire θ. κανονιοβόλησις.
puşcaş ἀ. τυφεκοφόρος.
puşcătură θ. βολὴ τυφεκίου.
puşchie θ. φλύκταινα.
puşchiu ἀ. ἀκόλαστος | κύναιδος.
pusciu οὐ. θύσανος.
puşcoociu οὐ. βύσμα ἀντλίας | σωλὴν ξυλίνης σύριγγος | παλαιὸν πιστόλιον (συνεκδ.).
puşculiţă θ. ὑποκ. τοῦ puşcă ἀγχέβολον | χρηματοκρύπτης, κουμπαρᾶς.
puşlamà θ. οὐτιδανός.
puşlanie θ. λειποταξία | ἀλητεία.
puşlan ἀ. λειποτάκτης | ἀλήτης.
puşoare θ. θέσις | παραφυάς.
puspan ἀ. στίλβωτρον σκυτοτόμου.
pustă θ. χέρσος, ἀμμώδης χώρα.
pustie θ. ἔρημος, ducă-se pe pustie νὰ πάγῃ στὸν διάβολον.
pustietate θ. ἐρημία, μοναξιά.
pustii (**a**) ῥ. ἐρημώνω, λεηλατῶ. || a se pustii ἐρημώνομαι.
pustiire, pustiit ἀφ. καὶ μετ. ἐρήμωσις, ἠρημωμένος.

pustiitor-oare ἐ. ἐρημωτικός, λεηλατικός. || ἀ. ἐρημωτής.
pustiu-e ἐ. ἔρημος. κενὸς | ἄθλιος, κατηραμένος. οὐ. ἔρημος. ἐπίρ. ἐν ἐρήμῳ.
pustnic ἀ. ἐρημίτης, ἀναχωρητής.
pustnicì (a se) ῥ. ἐρημιτεύω.
pustnicie θ. ἐρημιτικὸς βίος.
pustulos-oasă ἐ. φλυκταινώδης.
puţ οὐ. φρέαρ, a sări din lac în puţ ἀπὸ τῆς Σκύλλης εἰς τὴν Χάρυβδιν.
puţar ἀ. φρεατοποιός.
puteà (a) ῥ. δύναμαι, a nu mai puteà ὑποφέρω, nu mai poate de necaz σκάνει ἀπὸ τὸ κακό του. || a se puteà εἶναι δυνατόν.
putere θ. δύναμις. ἰσχύς. ῥώμη. în toată puterea cuvântului μὲ ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, în puterea hotărîrei δυνάμει τῆς ἀποφάσεως | ἐξουσία, deplină putere πληρεξουσιότης, a ajuns la putere ἀνέλαβε τὴν κυβέρνησιν | ἐπήρεια | μέσον, în puterea nopţii ἐν μέσῃ νυκτὶ | ἔντασις | de a putere a fi πιθανῶς (φρ.).
puterinţă θ. ἰσχὺς (εἰρων.).
puternic-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἰσχυρός
puternicie θ. δύναμις, ἔντασις.
puţì (a) ῥ. ὄζω. κακοδμῶ.
puţin-ă ἐ. ὀλίγος, ὀλιγάριθμος. || ἐπίρ. ὀλίγον, peste puţin μετ' ὀλίγον, cel puţin τουλάχιστον. puţin a lipsit παρ' ὀλίγον.
putină θ. κάδος, βαρέλιον | λουτήρ, a spălà putina τὸ κόβω λάσπη (φρ.).
puţinătate θ. μικρὰ ποσότης.
putincios-oasă ἐ. δυνατός.
putineiu οὐ. γαυλός, καδίσκος στενόμακρος (διὰ βουτυροποιίαν).
putinţă θ. δυνατόν, ἐνδεχόμενον, e peste putinţa omenească εἶναι ὑπεράνθρωπον.
puţintel-tică ἐ. ὀλίγος. || ἐπίρ. ὀλίγον.
puţire θ. δυσωδία.
puţoacă θ. Βοτ. κινάρα.
putoare θ. δυσωδία | βρῶμα.
puţoiu ἀ. χαμίνιον | μικρούλης.
putred-ă ἐ. σαπρός, putred de bogat ὑπέρπλουτος.
putrefacţi(un)e θ. σῆψις, σηπεδών.
putregăios-oasă ἐ. σηπεδονώδης.
putregaiu οὐ. σηπεδών, σαπίλα.
putrezi (a) ῥ. σήπομαι.
putreziciune θ. σῆψις, σαπρία.
putrezire, putrezit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ putrezi.
puturos-oasă ἐ. κάκοδμος | ὀκνηρὸς (συνεκδ.). || ἀ. Ζωολ. ἰκτίς.
puzderie θ. σκύβαλον καννάβεως, ἀπολάναρον | πληθύς. || ἐπίρ. ἀφθόνως.
puzolană θ. θηραϊκὴ γῆ.

R

R ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου | προφέρεται ὡς ρ.
râbar οὐ. γλάστρα. || ἀ. Ζωολ. γλαρόνι.
rabat οὐ. ἔκπτωσις.
răbdà (a) ῥ. ὑπομένω, ὑποφέρω.
răbdare θ. ὑπομονή.
răbdător-oare ἐ. ὑπομονητικός.
răbduliu-e ἐ. ἴδε răbdător.
rabin ἀ. ραββῖνος.
rabinat οὐ. ραββινεία.
râbiţă θ. Ζωολ. κωβιὸς ποτάμιος.
rablă θ. ἀχαμνόων, παληάλογον.
răblărit-ă ἐ. ἐφθαρμένος. παλαιός.
răboj οὐ. κάλαμος (ἀρχοπώλου), ἐγκοπίς.
răbueală θ. κήρωμα.
răbufnì (a) ῥ. πίπτω κατὰ γῆς.
răbuì (a) ῥ. ἐπαλείφω, κηρώνω.
răbuş οὐ. ἴδε răboj.
rac ἀ. Ζωολ. καραβίς, rac de mare ἀστακός. || οὐ. ἐκπωματωτὴρ | διχαλωτὸς ἐποχλεὺς ἁμάξης | ἀναρτὴρ δακτύλιος | Ἀστρ. Παθ. καρκίνος | Χειρ. σφαιραγωγὸς | πλ. racuri ἄγκυρα.
răcăduì (a se) ῥ. ἐπιπίπτω.
răcăi (a) ῥ. ξέω, ἀνασκαλεύω | διαβιβρώσκω, ἐνοχλῶ (συνεκδ.).
răcăliciu ἀ. ἴδε răcănel.
răcăitură θ. ἀπόξεσις, ἀνασκάλευσις.
răcan ἀ. Ζωολ. γυρῖνος | νεοσύλλεκτος.
răcănel ἀ. ἴδε brotac.
răcănì (a) ῥ. κοάζω.
răcari ἀ. πλ. πένητες ἀσύδοτοι, πληρώνοντες τὸν φόρον εἰς καραβίδας.
răceală θ. ψύχος | ψύξις | ψυχρότης.
răchet οὐ. κοασμός.
rachetă θ. ἀφετὴρ | Στρ. φωτοβολὶς | πυροτέχνημα.
rachidian-ă ἐ. ραχιαῖος.
rachier ἀ. ρακοπώλης.
rachierie θ. ρακοπωλεῖον.

răchită θ. Βοτ. οἰσός cufăr de răchită σώρακος, răchită de ogoare ράφανος.
răchitan ἀ. Βοτ. ἐπιλόβιον.
răchiţică θ. Βοτ. ἐλαίαγνον.
răchitiş οὐ. οἰσών.
rachiu οὐ. ρακή, οἰνόπνευμα, rachiu de drojdie τσίπουρο, baş rachiu ἀνθόπνευμα.
răci (a) ῥ. ἀποψύχω, ψυχραίνω | κρυώνω. || a se răci ἀποψύχομαι, ψυχραίνομαι.
răcilă θ. νόσος ἀνίατος.
răcire, răcit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόψυξις, ἀπεψυγμένος. || οὐ. ψύξις.
răcitoare θ. ψυγεῖον.
răcitor-oare ἐ. ἀποψυκτικός.
răcitură θ. πηκτὴ κρέατος.
raclă θ. κάψα | λάρναξ | φέρετρον | κισσύβιον, ξύλινον κυτίον πρὸς διατήρησιν τροφῶν | κλειδοπίνακο | τεμάχιον γῆς.
răcnet οὐ. ἐρυχηθμός, ὠρυγμός.
răcni (a) ῥ. ἐρυχῶμαι, ὠρύομαι | φωνασκῶ, θορυβῶ (συνεκδ.).
răcnire, răcnitură ἀφ. ἐρύχημα.
răcoare θ. δρόσος, ἁρσιὰ | εἰρκτὴ (φρέσκο) | πλ. ῥίγη, a băga în răcori καταφοβίζω.
răcoiniă θ. Βοτ. ἀναγαλλίς.
răcoreală θ. ἀνάψυξις, δροσισμός.
răcori (a) ῥ. δροσίζω. || a se răcori δροσίζομαι, ἀνακουφίζομαι.
răcorire, răcorit ἀφ. καὶ μετ. δρόσισις, δροσισμένος.
răcoritor-oare ἐ. δροσιστικός.
răcoros-oasă ἐ. δροσερός.
răculeţ ἀ. Βοτ. διπλοσπειραία.
răd οὐ. δασύλλιον, ἄλσος.
radă θ. ὅρμος, λιμήν.
rădăcină θ. ῥίζα, a scoate rădăcină ριζοφῶ, ριζοβολῶ | καυλός, στέλεχος | Βοτ. rădăcină dulce γλυκόρριζα, rădăcina ciumei πετασίτης, rădăcina şarpelui πολύγονον, rădăcina de ghimbir ῥίζωμα ἀρωματικόν.
rădăciniu-e ἐ. ριζόχρους.
rădăcinos-oasă ἐ. πολύρριζος.
rădan οὐ. προμαχὼν (πριονώδης).
radăş οὐ. πλεόνασμα.
rădaşcă θ. Ζωολ. σκάραθος.
rădăşcat-ă ἐ. πλαγιόκερως.
rade (a) ῥ. ξυρίζω | ξέω, ἀποξέω | κακοποιῶ, ἐλάπτω. || a se rade ξυρίζομαι.
râde (a) ῥ. γελῶ, vrei să-ţi râzi de mine? μὲ περιπαίζεις;
radere θ. ξύρισμα.
râdere θ. γέλως | περίγελως.
radiă (a) ῥ. ἀκτινοβολῶ, ἀστράπτω.
radiare, radiat ἀφ. καὶ μετ. ἀκτινοβόλησις, ἀκτινοβολημένος. || οὐ. πλ. Ζωολ. ραδιωτά.
radical-ă ἐ. ριζικός. || ἀ. ριζοσπάστης. || οὐ. Γραμ. θέμα, ῥίζα. || ἐπίρ. ριζικῶς.
radicalism οὐ. ριζοσπαστισμός.
rădiche θ. ἴδε ridichi.
radiere θ. Νομ. ἐξάλειψις.
radighioară θ. Βοτ. γαῖον.
radiografie θ. ἀκτινογραφική.
radios-oasă ἐ. ἀκτινοβόλος | φαιδρός.
radioterapie θ. ἀκτινοθεραπευτική.
rădiu οὐ. ξυλάριον.
radium οὐ. Χημ. ράδιον.
rădvan οὐ. ἅμαξα, σούστα.
rafinà (a) ῥ. διϋλίζω, λεπτουργῶ.
rafinare ἀφ. διύλισις. || θ. λεπτότης.
rafinărie θ. διϋλιστήριον.
rafinat μετ. διϋλισμένος.
rafinor ἀ. διϋλιστής.
raft οὐ. ἱπποσκευή | θέσις, ράφι.
raftă θ. μερίδιον, μερίς.
răfueală θ. κανονισμὸς λογαριασμοῦ | ἀντεκδίκησις | ἐπίπληξις.
răfui (a) ῥ. κανονίζω λογαριασμόν. || a se răfui ἐξοφλῶ | ἀντεκδικοῦμαι.
răgace θ. Ζωολ. ἴδε rădaşcă.
răgăeală θ. ἐρυγή.
răgăi (a) ῥ. ἀναδίδω ἐρυγάς, ρεύγομαι.
răgăitură θ. ἴδε răgăeală.
răgălie θ. Βοτ. σκυλοχόρτον | σπάδικες, ἀποβράσματα ποταμοῦ ἐκ χορμῶν δένδρων.
răgăoci θ. πλ. βολβοὶ ὀφθαλμοῦ.
răgaz οὐ. ἄνεσις | ἀναβολή.
rage (a) ῥ. ἐληχῶμαι.
raget οὐ. ἐληχυθμός.
ragilă θ. χονδρολανάριον.
răgilà (a) ῥ. ξαίνω.
răguşeală θ. τραχύτης φωνῆς, βράχνα.
răguşi (a) ῥ. βραχνιάζω.
răguşit μετ. βραχνιασμένος. | ἐ. βραχνός.
rahaglu ἀ. πωλητὴς λουκουμίων.
rahat οὐ. λουκοῦμι.
rahitic-ă ἐ. ραχιτικός.
rahitism οὐ ραχιτισμός.
rahnă θ. ἴδε troahnă.

rahtivan ά. στρυλάρχης τοῦ πρίγκηπος.
raià θ. πόλις τῶν ἡγεμονιῶν ὑποτελὴς τοῖς τούρκοις | ραγιᾶς.
ráie θ. ὥρα.
raiele θ. πλ. ταβανοσάνιδα, σανίδες φραγῆς.
raion οὐ. τμῆμα (καταστήματος, πόλεως).
râios-oasă ἐ. ψωραλέος, broască râioasă φρύνος | πτωχαλαζών, ψωροπερήφανος.
raită θ. περιέλευσις. γῦρος | προνόμευσις, καταδίωξις | νυκτοπερίπολος.
raiu οὐ. παράδεισος | ἐλεημοσύνη (λαϊκ.).
râjnică θ. Βοτ. καρδαμίνη.
ralià (a) ρ. συναθροίζω, συστοματώνω. || a se ralià συγκεντρώνομαι.
raliță θ. Ἀστρ. Σείριος | κυνικὸν καθμα.
raliu οὐ. σιδηροτροχιά.
ram οὐ. κλάδος | διακλάδωσις (συνεκδ.) | πλ. rămuri λικροί. κλάδοι κεράτων ἐλάφου.
ramă θ. πλαίσιον | Ναυτ. ἔγκωπον, κοπαστὴ πλοίου, λέμβου.
rămă θ. σκώληξ.
rămà (a) ρ. ἀνασκαλεύω | διαβιβρώσκω.
ramadan οὐ. ραμαζάνιον.
rămâneà (a) ρ. μένω, διαμένω. a rămâneà pe jos νικῶμαι, rămâi cu bine, rămâi sănătos! σοὶ ἀφίνω ὑγείαν!
rămânere, rămas ἀφ. καὶ μετ. τοῦ rămâneà. || οὐ. ὑπόλοιπον | rămas bun ἀποχαιρετισμός.
rămăşag οὐ. στοίχημα.
rămăşi (a se) ρ. στοιχηματίζω.
rămăşiță θ. ὑπόλοιπον | καθυστερούμενον | ὑπολειμμα, καθίζημα | πλ. λείψανα.
rămător ἀ. χοῖρος.
rambleu οὐ. ἐπίχωμα.
ramburs οὐ. Ταχ. ἀπότισις.
rambursà (a) ρ. Ταχ. ἀποτίω.
ramificà (a se) ρ. διακλαδίζομαι.
ramificare, ramificat ἀφ. καὶ μετ. διακλάδισις, διακλαδισμένος.
ramificaţiune θ. διακλάδισμός.
rămig οὐ. ἀγέλη χοίρων. συβόσιον.
rămlean ἀ. ρωμαῖος.
ramoli (a se) ρ. μαλακύνομαι.
ramolisment οὐ. μαλάκυνσις.
ramolit μετ. μεμαλακυσμένος.
rampă θ. ἐρύφακτον | σιδηροδρομικὴ προκυμαία | προσκήνιον
ramură θ. κλάδος, κλαδίον | προφαλμίς, πρῶτον φύτρον νέας ἀμπέλου.
rămurat-ă ἐ. κλαδωτός.
rămureà, rămurică θ. κλαδίσκος | πλ. Βοτ. ἑστρύτης.
rămuros-oasă ἐ. κλαδωτός.
rană θ. πληγή, ἕλκος.
rână θ. πλευρά, πλάγια.
rîncă θ. σιδηροῦς δακτύλιος συνδέων τὴν ἀντηρίδα τῷ ἐρυσιθαίρῳ.
rîncaciu ἐ. μόνορχις.
rînced-ă ἐ. ταγγός.
rîncezeală θ. ταγγόν, ταγγίασις.
rîncezi (a) ρ. ταγγίζω.
rînchezà (a) ρ. χρεμετίζω.
rînchezare θ. χρεμετισμός.
rînd οὐ. (πλ. rînduri) σειρὰ | τάξις | γραμμή | ὑπηρεσία, a fi de rînd εἶμαι τῆς ὑπηρεσίας | φορά, de rîndul ăsta τὴν φορὰν ταύτην | rînd de haine ἐνδυμασία, στολή, haine de rînd ἐνδύματα κοινὰ | συνήθεια nu ştie rîndul ţărei δὲν γνωρίζει τὰ ἔθιμα τῆς χώρας | ὄρχος. σειρὰ δένδρων περιβολιοῦ | μετόρχιον, διάστημα μεταξὺ δύο σειρῶν κλημάτων ἀμπέλου. || ἐπίρ. pe rînd κατὰ σειράν. de-a rîndul συνεχῶς, la rînd μὲ τάξιν, in rînd πλαγίως, κυκλοτερῶς.
rîndaş ἀ. ὑπηρέτης σταύλου, κύλιξ.
rîndăşoaică θ. πινακοπλύντρια.
rîndeà θ. ρυκάνη.
rînduealà θ. τάξις, κανονισμός.
rîndui (a) ρ. ὀνομάζω, διορίζω, ἐγκαθιστάνω. || a se rîndui ὁρίζομαι.
rîndunel ἐπίρ. ταχέως, σὰν πουλί.
rîndunică θ. χελιδών, rîndunică de mare πετροχελίδονον | Βοτ. ἀσκληπιὰς | ἑάτραχος, ἑλθούλωμα ὁπλῆς ἵππου.
rîndunice θ. πλ. παπάφυγοι.
rîndunică-e ἐ. μαυροκύανος.
rang οὐ. τάξις (κοινωνική).
rangă θ. λοστός, σιδηροῦς μοχλός.
răni (a) ρ. πληγώνω | προσβάλλω (συνεκδ.) | διαπερῶ. || a se răni τραυματίζομαι.
răni (a) ρ. καθαρίζω.
rănire, rănit ἀφ. καὶ μετ. πλήγωσις, πληγωμένος. || ἀ. τραυματίας.
raniţă θ. γυλιός.
rânjeală θ. μυκτηρισμός.
rânji (a) ρ. μυκτηρίζω | γυλλίζω |

μουρμουρίζω. || a se rânji ἐπισαίρω, γελῶ ἐξεζεσμένως.
rânjire, rânjit ἀφ. μυκτήρισις.
rânjitor ἀ. μυκτηριστής.
rântaș οὐ. καρύκευμα μετὰ βουτύρου κοκκινισμένου.
rănunchioară θ. Βοτ. γλήχωμα.
rănunchiu ἀ. ἴδε rărunchiu.
rânză θ. στόμαχος (πτηνοῦ) | ἤνυστρον (μυρηκαστικῶν).
rânză θ. Βοτ. σκιάς, πέτασσος.
rânzișoară θ. Βοτ. ἑλοβατράχιον.
rânzos-oasă ἐ. εὐερέθιστος, εὐέξαπτος.
râpă θ. κρημνός, κρημνώρεια.
rapace ἐ. ἁρπακτικὸς | ἁλιγροκερδής.
rapacitate θ. ἁρπακτικότης, ἀδηφαγία.
răpăeală θ. πτερνοκόπημα | κριγμός.
răpăi (a) ῥ. πτερνοκοπῶ | κροτῶ.
rapăn οὐ. ἀλογόψωρα, ζωόψωρα.
rapanghe'e θ. πλ. ἐν τῇ φρ. a luà la rapanghele ἐπιτιμῶ, δέρω.
răpănos-o..să ἐ. ψωραλέος.
răpătiță θ. ῥάκος.
râpcă θ. κλῆμα ἀμπέλου.
răpciugă θ. μάλις (τῶν ἵππων).
răpciugos-oasă ἐ. μαλιώδης.
Răpciune ἀ. Σεπτέμβριος (λαϊκ.).
răpez οὐ. ἐφόρμησις ἵππου.
răpi (a) ῥ. ἁρπάζω | συναρπάζω, ἐκπλήττω (συνεκδ.). || a se răpi μαγεύομαι.
răpire θ. ἁρπαγή.
rapiță θ. Βοτ. ἀγριοκράμβη, ἀγριορραφανίς, uleiu de rapiță κραμβέλαιον.
răpitor-oare ἐ. ἁρπακτικὸς | ἐράσμιος, θελκτικός. || ᾄ. ἅρπαξ.
raport οὐ. ἀναφορά | ἔκθεσις | σχέσις.
raportà (a) ῥ. ἀναφέρω, γνωστοποιῶ. || a se raportà ἀναφέρομαι.
raportare, raportat ἀφ. καὶ μετ. γνωστοποίησις, γνωστοποιημένος.
raportor ἀ. εἰσηγητής | πρόδικος. || οὐ. Γεωμ. ἀναγωγεύς.
râpos-oasă ἐ. κρημνώδης.
răposà (a) ῥ. ἀναπαύομαι, θνήσκω.
răposat-ă ἐ. τεθνεώς, συγχωρεμένος.
Răpotini ἀ. πλ. ἡ τρίτη τοῦ Πάσχα | πλακούντια τῆς ἡμέρας ταύτης.
răpși (a se) ῥ. διαμαρτύρομαι.
rapt οὐ. ἁρπαγή.
răpuitor ἀ. ἐξολοθρευτής.
răpune (a) ῥ. ἐξολοθρεύω, νικῶ, ὑποτάσσω. || a se răpune ὑποτάσσομαι.
răpunere, răpus ἀφ. καὶ μετ. ἐξολόθρευσις, ἐξωλοθρευμένος.
rar-ă ἐ. σπάνιος. || ἐπίρ. rare ori σπανίως.
rara ἐπίρ. ῥαδέως, ἠρέμα.
rarefacți(un)e θ. Φυσ. ἀραίωσις.
rări (a) ῥ. ἀραιοποιῶ | ἀραιώνω | a rări o pădure ἐκκόπτω δάσος. || a se rări ἀραιώνομαι.
raricică θ. σταφυλὴ ἀραιόρραγος.
rărire ἀφ. ἀραίωσις, ἀραιοποίησις.
rariș οὐ. ἴδε rariște.
rarisim ἐπίρ. σπανιώτατα.
rariște θ. ἀραίωμα δάσους, διάφασις.
rărit μετ. ἀραιωμένος.
rariță θ. ἑλκητήρ, τρίβολος | ὠτίον ἀρότρου | Ἀστρ. Σείριος.
raritate θ. σπανιότης.
rărunchiu ἀ. νεφρός | καρδία, ψυχή (συνεκδ.), până în adâncul rărunchilor ἕως εἰς τὰ σκότια (φρ.).
ras μετ. ξυρισμένος. || ἐ. βραχύτριχος, ὁμαλός. || οὐ. ξύρισμα.
râs οὐ. γέλως, χλεύη. a luà în râs περιπαίζω, χλευάζω.
râs ἀ. Ζωολ. λύγξ, ῥῆσις.
răsad οὐ. φυτάρι | παράσπας.
răsădi (a) ῥ. μεταφυτεύω | ἐμφυτεύω.
răsadniță θ. φυτώριον.
răsăltà (a) ῥ. ἀναπηδῶ, ἀνασκιρτῶ.
răsări (a) ῥ. σκιρτῶ, ἀναπηδῶ | ἀναφύομαι | ἀναφαίνομαι (συνεκδ.) | ἀνατέλλω αὐξάνω, μεγαλώνω.
răsărire, răsărit ἀφ. καὶ μετ. σκίρτησις, σκιρτημένος. || ἐ. ὑψηλός, μεγαλόσωμος | ἀναγλυπτικός. || οὐ. ἀνατολή. || ἀ. ἀνατολίτης.
răsăritean-ă ἐ. ἀνατολικὸς | ὀρθόδοξος. || ἀ. ἀνατολίτης.
răsăritură θ. ἀνασκίρτησις, πάλμός.
răsătură θ. ξυραμιὰ | ξέσμα | πρισμα, πριονίδι.
răsbătător-oare ἐ. διεισδυτικός.
răsbate (a) ῥ. διατρέχω, διεισδύω.
răsbatere, răsbătut ἀφ. καὶ μετ. διείσδυσις, διεισδυμένος.
răsbi (a) ῥ. διεισδύω | ὑπερβαίνω, νικῶ (συνεκδ.) | διαπερῶ | δέρω.
răsbiciu οὐ. ἐμβολεύς, ἔμβολον.
răsbitor-oare ἐ. διαπεραστικός.
răsboi (a se) ῥ. πολεμῶ, μάχομαι.

răsboinic-ă ἐ. μαχητικός, μάχιμος, πολεμικός. || ἀ. πολεμιστής.
răsboinicesc-ească ἐ. ἴδε răsboinic.
răsboire ἀφ. πολέμησις.
răsboiu οὐ. (πλ. răsboaie) πόλεμος.
răsboiu οὐ. ὑφαντικὴ μηχανή, ἐργαλεῖος | κινητὸν ἐπίστρωμα πριονιστηρίου. τροχὸς πριονιστηρίου | ὄνος ἐργάτης μάγγανος ἀνεμομύλου.
răsboli (a se) ῥ. ὑποτροπιάζω.
răsbubui (a) ῥ. κροτῶ (ἐπὶ τηλεβόλου), βροντῶ (ἐπὶ βροντῆς).
răsbucuros-oasă ἐ. προθυμότατος.
răsbun οὐ. ἀναβολή, ἀνακωχή.
răsbunà (a) ῥ. ἐκδικῶ. || a se răsbunà ἐκδικοῦμαι.
răsbunare, răsbunat ἀφ. καὶ μετ. ἐκδίκησις, ἐκδικημένος.
răsbunător-oare ἐ. ἐκδικητικός.
răscăcărà (a) ῥ. διανοίγω ἰσχυρῶς τὰς κνήμας.
răscântător-oare ἐ. ἐπανηχητικός.
răsohirà (a) ῥ. διασκορπίζω, ἐξαπλώνω | ἀναπηγνίζω, κουβαριάζω.
răsohitor οὐ. ρόμβος, πηνιστήρ.
răsolti (a) ῥ. ἐπαναγινώσκω.
răscoace (a) ῥ. ἐπαναψήνω.
răscoacere ἀφ. ἐπανάψησις.
răscoage θ. πλ. Βοτ. ἐπιλόβιον.
răscoală θ. ἐπανάστασις, στάσις.
răscol οὐ. σφὴν στερεώνων τὸν καθρέπτην ἀμάξης.
răscoli (a) ῥ. ἀναστατώνω. || a se răscoli ἐπαναστατῶ.
răscolire, răscolit ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάστασις, ἐπανεστατημένος.
răscolitor-oare οὐσ. ἀνασκαλευτής.
răscolnici ἀ. πλ. σχισματικοὶ ρῶσσοι.
răscopitat οὐ. στεφάνη, πάθος ὁπλῆς.
răscopt-oaptă ἐ. ὑπερεψημένος.
răscote θ. πλ. ξηροὶ κλαδίσκοι.
răscrăcănà (a) ῥ. ἴδε răscăcărà.
răscroi (a) ῥ. ἐντέμνω, σκάπτω.
răscruce θ. τρίοδος, σταυροδρόμι | λεωφοδέτης | κιγκλίδες πηνιστῆρος.
răsculà (a) ῥ. ὑποκινῶ εἰς ἐπανάστασιν. || a se răsculà ἐπαναστατῶ.
răsculare, răsculat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ răsculà. || ἀ. ἐπαναστάτης.
răsculător ἀ. στασιαστής.
răscumpărà (a) ῥ. ἐξαγοράζω.
răsdà (a) ῥ. ἐπαναδίδω.
răsdomni (a) ῥ. ἐκθρονίζω.
răsdumicà (a) ῥ θρυμματίζω.
râset οὐ. γέλως, καγχασμός.
răsfăț οὐ. θωπεία | πολυτέλεια.
răsfățà (a) ῥ. θωπεύω | χαϊδεύω. || a se răsfățà θωπεύομαι, χαϊδεύομαι | βρενθύομαι.
răsfățare, răsfățat ἀφ. καὶ μετ. θώπευσις, θωπευμένος.
răsfirà (a) ῥ. διανοίγω | ἐξαπλώνω, ἁπλώνω | διασπείρω. || a se răsfirà ἐξαπλώνομαι.
răsfoi (a) ῥ. φυλλολογῶ.
răsfug οὐ. τλιγγος προβάτων | φλεγμονὴ τῆς θηλῆς τοῦ μαστοῦ (ἀγελάδος).
răsgăealà θ. περιποίησις ὑπερβολική.
răsgăi (a) ῥ. περιποιοῦμαι, χαϊδεύω.
răsgăit μετ. χαϊδευμένος.
răsgândi (a se) ῥ. μεταβουλεύομαι.
răsgândire, răsgândit ἀφ. καὶ μετ. μεταβούλευσις, μεταβουλευμένος.
răsghina (a se) ῥ. διολισθαίνω.
rășinà θ. ρητίνη, rășinà de molift ρητινομαστίχη.
rășinos-oasă ἐ. ρητινώδης
răsînțelege (a) ῥ. ἐννοῶ τελείως.
răsleț-eață ἐ. ἀπομακρυνόμενος (τοῦ ποιμνίου) | ἀρχὸς | ἔρημος.
răsleți (a se) ῥ. ἀπομακρύνομαι.
răslog οὐ. ταβανοσάνιδον.
rășlui (a) ῥ. περικόπτω | κουρεύω.
răsmeriță θ. ἐπανάστασις (τοῦ 1821).
râșni (a) ῥ. ἀλέθω (καφέν, πέπερι).
râșnire, râșnit ἀφ. καὶ μετ. ἄλεσις, ἀλεσμένος. || οὐ. ἄλεσμα.
râșniță θ. χειρόμυλος | καφέμυλος | χονδροκοπεῖον, πλιγουρόμυλος.
râșnitor-oare ἐ. ἀλέθων, ἀλεστικός. || θ. χειρόμυλος.
rasol οὐ. ἔρασπτον.
rasoleală θ. αὐτοσχεδίασμα, διαστικόν.
rasoli (a) ῥ. αὐτοσχεδιάζω.
rasolit μετ. αὐτοσχεδιασμένος. || ἐ. αὐτοσχέδιος.
rașpă θ. ἀδρορίνη ξύλων | ἐνυχοξέστης.
răspândi (a) ῥ. διαδίδω, ἐξαπλώνω. || a se răspândi διαδίδομαι, διασπείρομαι.
răspândire, răspândit ἀφ. καὶ μετ. διάδοσις, διαδεδομένος.
răspântie θ. τρίοδος, σταυροδρόμι.

răspăr οὐ. ἀνάτριχον, a luà în răspăr στυφιλίζω, κακομεταχειρίζομαι.
răspas οὐ. ἄνεσις, ἀναβολή, ἀνακωχή.
răspicà (**a**) ῥ. διασαφηνίζω, ἐξηγῶ.
răspicare, răspicat ἀφ. καὶ μετ. διασαφήνισις, διασαφηνισμένος.
răsplată θ ἀμοιβή. ἀνταμοιβή.
răsplăti (**a**) ῥ. ἀμείβω, ἀνταμείβω.
răsplătitor-oare ἐ. εὐγνώμων, ἀμείβων.
răspopi (**a**) ῥ. ἀργοποιῶ ἱερέα. || a se răspopi ἐγκαταλείπω τὴν ἱερωσύνην.
răspunde (**a**) ῥ. ἀπαντῶ, ἀλληλογραφῶ | ἐγγυῶμαι | λήγω.
răspundere θ ἀπάντησις | ἐγγύησις.
răspuns οὐ. ἀπάντησις, ἀνταπάντησις.
răspunzător-oare ἐ. ἀντίστοιχος | ὑπεύθυνος.
răsputere θ. ἐν τῇ φρ. din răsputeri πάσῃ δυνάμει.
rassă θ. φυλή.
rassă θ. ράσον.
rast οὐ. μεγαλοσπληνία.
răstălmăci (**a**) ῥ. ἐπανερμηνεύω.
răstav οὐ. Τυπ. ἐξάρτυσις | πλαίσιον.
răsteu οὐ. ὑποκυφώνιον, ἐξώζευγλον, ἔξω κάθετος σφὴν ζυγοῦ βοαμάξης.
rastel οὐ. Στρ. ἑάθρον ὁπλοσκευῆς.
răsti (**a se**) ῥ. ἐπιπλήττω ἀποτόμως.
răstigni (**a**) ῥ. σταυρώνω.
răstignire, răstignit ἀφ. καὶ μετ. σταύρωσις, σταυρωμένος.
răstignitor ἀ. σταυρωτής.
răstimp οὐ. διάλειμμα.
răstoacă θ. ἰχθυοβάραθρον, βούθουλας.
răstoarce (**a**) ῥ. ἀνταποδίδω.
răstrişte θ. δυσφορία, ἀνέχεια.
răsturnà (**a**) ῥ. ἀναστρέφω, ἀνατρέπω. || a se răsturnà ἀνατρέπομαι.
răsturnare, răsturnat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάτρεψις, ἀνατετραμμένος.
răsturnător-oare ἐ. ἀνατρεπτικός.
răsturnică θ. πόρνη.
răsturniş οὐ. κλιτύς, κατωφέρεια ὄρους.
răsuci (**a**) ῥ. περιστρέφω, συστρέφω. || a se răsuci συστρέφομαι.
răsuflà (**a**) ῥ. ἀναπνέω | ἀνασαίνω, ξεκουράζομαι | ἐξατμίζομαι. || a se răsuflà ἐξατμίζομαι.
răsuflare θ. ἀναπνοή, ἐξάτμισις.
răsuflat μετ. τοῦ răsuflà. || ἐ. om răsuflat ἐξηντλημένος.
răsuflătoare θ. ἀέρισμα, ξεθύμασμα | ἀνεμιστήριον ὑπογείου.
răsuflătură θ. μακρὰ ἀναπνοή, ἀναστεναγμός | Ἰατρ. ξεθύμασμα.
răsuflet οὐ. ἴδε răsuflu.
răsuflu οὐ. ἀναπνοή, πνοή | διάλειμμα, ἀνάσαισμα (λαϊκ.).
răsunà (**a**) ῥ. ἀντηχῶ, ἀντιλαλῶ.
răsunător-oare ἐ. ἠχητικός.
răsunet οὐ. ἀντήχησις, ἠχώ.
răsur ἀ. Βοτ. κυνόσβατος.
răsură θ. Βοτ. κυνόρροδον.
răsură θ. ξέσμα, ρίνισμα | φόρος πρὸς πληρωμὴν τῶν μισθῶν τῶν βογιάρων.
răsvot οὐ. ἐπαναληπτικὴ ψηφοφορία.
răsvrăţ οὐ. ἐπανάστασις, στάσις.
răsvrăti (**a**) ῥ. ἐπανιστάνω, ὑπεγείρω. || a se răsvrăti ἐπαναστατῶ.
răsvrătire, răsvrătit ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάστασις, ἐπανεστατημένος.
răsvrătitor ἀ. ταραξίας.
rât οὐ. ῥύγχος χοίρου.
rât οὐ. κῆπος, δενδροκομεῖον.
ratà θ. τμῆμα πληρωμῆς.
raţă θ. νῆσσα | χορὸς στρατιωτικός.
rătăcanie θ. πρόσχωσις.
rătăci (**a**) ῥ. περιπλανῶμαι | ἀποπλανῶ, ἐκτρέπω. || a se rătăci ἀποπλανῶμαι.
rătăcire, rătăcit ἀφ. καὶ μετ. περιπλάνησις, περιπλανημένος. || θ. πλάνη | πλ. παρεκτροπαί. || ἐ. ἀπλανής.
rătăcitor-oare ἐ. πλανητικός, πλάνης.
rătăli (**a**) ῥ. ἀποσύρομαι.
rătan ἀ. χοῖρος | ἀναιδὴς (συνεκδ.).
rătez οὐ. ἐπιβλής, μάνδαλος.
raţie θ. μερίς, ταγή σιτηρέσιον, ραβὶ calului χιλός, ταγὴ ἵππου.
ratificà (**a**) ῥ. ἐπικυρώνω.
ratificare, ratificat ἀφ. καὶ μετ. ἐπικύρωσις, ἐπικυρωμένος.
ratificaţi(un)e θ. ἐπικύρωσις.
ratine θ. πλ. ξηρόκλαδα νέου βάσους.
raţionà (**a**) ῥ. λογικεύομαι.
raţional-ă ἐ. λογικός. || ἐπίρ. λογικῶς.
raţionalism οὐ. Φιλοσ. ὀρθολογισμός.
raţionalist ἀ. ὀρθολογιστής.
raţionament οὐ. συλλογισμός.
raţionat μετ. λογικευμένος.
rătişoară θ. παππάκι.
ratiţă θ. ὀνυχιστήρ, σχίσμα ὁπλῆς ἵππου.
raţiune θ. λογικόν.

răţoi (a se) ῥ. ἐρεγθόομαι, καμαρώνω.
răţoiu ἀ. Ζωολ. νῆσσα ἄρρην.
răţoş οὐ. πανδοχεῖον ἀγροτικόν.
râtos-oasă ἐ. χονδροειδής.
rătungloară θ. Βοτ. ἴδε silnic.
răţuşcă θ. Ζωολ. ὑποκ. τοῦ rață.
rău, rea ἐ. κακός, a-şi face inimă rea χαλνῶ τὴν καρδιάν μου. || ἐπίρ. κακῶς, i-a venit rău ἐλειποθύμησε, imi pare rău λυποῦμαι, a vorbi de rău κακολογῶ, a ţine de rău ἐπιπλήττω, a luà in nume de rău παρεξηγῶ, atâta rău! ὀλίγον μὲ μέλλει! οὐ. κακόν, pornit la rele κακεντρεχής, a luà cu răul κακομεταχειρίζομαι.
râu οὐ. ποταμός | ῥύαξ | χείμαρρος (συνεκδ.) | πλ. râuri, ἄνθη, στολίδια κεντήματος.
râurean ἀ. παρόχθιος (κάτοικος).
râuri (a) ῥ. ῥέω | κυματίζω.
răutăcios-oasă ἐ. κακεντρεχής.
răutate θ. κακία | κακεντρέχεια.
răuţit-ă ἐ. μεθυσμένος.
rău-voitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. κακοθελητικός, κακοθελητής.
ravac οὐ. μέλι καθαρόν, ἄνθος | οἶνος πρώτης ἀποστάξεως.
răvăci (a) ῥ. μεταγγίζω οἶνον.
ravan-ă ἐ. ὑγρός.
răvar οὐ. τυροκόπανος | στραγγιστήριον πίσων | καθίσκος πρὸς πλύσιν κρέατος.
răvaş οὐ. γραμματάκι, răvaş de amor ἐντευξίδιον, ραβασάκι, răvaş de drum διαβατήριον.
răvăşeală θ. ἀταξία ἐν τῇ οἰκίᾳ.
răvăşi (a) ῥ. ἀναποδογυρίζω, διασκορπίζω. || a se răvăşi ἀναποδογυρίζομαι.
răveneală θ. ὑγρασία.
răvenì (a) ῥ. ὑγραίνω ὕφασμα.
ravilă θ. ἴδε ragilă.
râvnă θ. ζῆλος, ὁρμή.
râvnì (a) ῥ. ἐπιθυμῶ, ζηλεύω, λαχταρῶ | ἐποφθαλμιῶ.
râvnire, râvnit ἀφ. καὶ μετ. ἐποφθαλμίασις, ἐπωφθαλμιασμένος.
râvnitor-oare ἐ. ἐποφθαλμιῶν.
raz οὐ. λαβὶς λατόμου.
razà θ. ἀκτίς | κροκίδι.
razachie θ. σταφυλὴ ραζακιά.
răzălău οὐ. ξέστρον, μεγάλη ρίνη.
răzătoare θ. ξύστρον | κατάνη, τυροτρίφτης.
răzătură θ. ξύσμα, ἀπόξυσμα, ἀπότριμμα, ἴδε răzuitură.
răzeş ἀ. γαιοκοινοκτήμων.
răzeşie θ. γαιοκοινοκτημοσύνη.
răzeşime θ. γαιοκοινοκτήμονες.
razim οὐ. ἴδε reazim.
răzlog οὐ. διάθυρον, ὁ πρὸ τῆς θύρας ἢ ὁδοῦ προφυλακτικὸς πάσσαλος.
razna ἐπίρ. ἔνθεν κακεῖθεν | μακρὰν | πέρα-πέρα. || θ. ἀποκόλλησις.
răznì (a se) ῥ. ἀπομακρύνομαι.
răzneţ-eaţă ἐ. ἀπομακρυσμένος.
răzor οὐ. σύνορον δύο ἀγρῶν | πλινθίον, ἄνδηρον, τεινία φυτική, ἔραγιά.
râzos-oasă ἐ. ῥακώδης.
răzui (a) ῥ. ξέω, ἀποξέω, ἐγκνήθω, ξύνω μὲ τὸν τυροτρίφτην.
răzuitoare θ. ξέστρον, ρεντές.
răzuitor ἀ. ξύστης.
răzuitură θ. ξύσμα, ἀπόξυσμα.
răzuş οὐ. ξύλινος λίσγος | σμίλη.
razzia θ. προνόμευσις, καταδίωξις, ἐπιθεώρησις καταφυγίων.
reabilità (a) ῥ. ἀποκαθιστάνω. || a se reabilità ἀποκαθιστάνομαι ἠθικῶς.
reabilitaţi(un)e θ. ἠθικὴ ἀποκατάστασις.
reacţionar ἀ. ἀντιδραστικός.
reacţiune θ. ἀντίδρασις.
reactiv-ă ἐ. ἀντιδραστικός. || οὐ. ἀντιδραστήριον.
readormì (a) ῥ. ἐπανακοιμῶμαι.
readuce (a) ῥ. ἐπαναφέρω.
real-ă ἐ. πραγματικός.
realege (a) ῥ. ἐπανεκλέγω.
realism οὐ. Φιλοσ. πραγματισμός.
realist ἀ. Φιλοσ. πραγματιστής.
realitate θ. πραγματικότης.
realizà (a) ῥ. πραγματοποιῶ.
realizabil-ă ἐ. πραγματοποιήσιμος.
realizare, realizat ἀφ. καὶ μετ. πραγματοποίησις, πραγματοποιημένος.
reamintì (a) ῥ. ὑπενθυμίζω, ἀναμιμνήσκω, a-şi reaminti ἀναμιμνήσκομαι.
reamintire, reamintit ἀφ. καὶ μετ. ὑπενθύμισις ὑπενθυμισμένος.
reapare (a) ῥ. ἐπαναφαίνομαι.
reapariţi(un)e θ. μετεμφάνισις.
reapărut μετ. μετεμφανισμένος.

reaşezà (a) ῥ. παλινορθώνω.
reasigurà (a) ῥ. ἐπανασφαλίζω.
reasigurare, reasigurat ἀφ. καὶ μετ. ἐπανασφάλισις, ἐπανασφαλισμένος.
rea-voinţă θ. κακοβουλία.
reazem, reazim οὐ. στήριγμα | ὑποστήριξις (συνεκδ.).
rebarbativ-ă ἐ. σκυθρωπός.
rebegeală θ. κίμωδίασις (ἐκ ψύχους).
rebegì (a) ῥ. καταψύχομαι, τρέμω.
rebegit μετ. κατεψυγμένος.
rebel-ă ἐ. ἀνυπότακτος. ‖ ἀ. ἀντάρτης.
rebelà (a se) ῥ. ἐπαναστατῶ.
rebeliune θ. ἐπανάστασις, ἀντιχρεία.
rebus οὐ. γρῖφος.
recădeà (a) ῥ. ἐπαναπίπτω.
recădere θ. ὑποστροφή, ξανακύλισμα.
recalcitrant-ă ἐ. δυσήνιος.
recăpătà (a) ῥ. ἀνακτῶμαι.
recapitulà (a) ῥ. ἀνακεφαλαιώνω.
recapitulaţi(un)e θ. ἀνακεφαλαίωσις.
recâştigà (a) ῥ. ἐπανακερδίζω.
rece ἐ. ψυχρὸς | κρύος, ἴωλος, pâine rece ἄρτος ἴωλος. ‖ ἐπίρ. ψυχρῶς.
recensà (a) ῥ. ἐπικρίνω.
recensământ οὐ. Στρ. καταγραφή.
recensent ἀ. ἐπικριτής.
recensi(un)e θ. ἐπίκρισις. ἔκθεσις.
recensor ἀ. εἰσηγητής, ἐπιδίδων ἔκθεσιν.
recent-ă ἐ. πρόσφατος. ἐπίρ. προσφάτως.
recepisă θ. ἀπόδειξις παραλαβῆς.
receptacul οὐ. δοχεῖον.
recepţi(un)e θ. ὑποδοχή.
receptură θ. κατάστιχον συνταγῶν.
recetă θ. ἴδε reţetă.
rechemà (a) ῥ. ἀνακαλῶ.
rechemare θ. ἀνάκλησις, scrisori de rechemare ἀνακλητήρια.
rechemat μετ. ἀνακεκλημένος.
rechie θ. Βοτ. σίνανθη.
rechin ἀ. Ζωολ. καρχαρίας.
rechiziţionà (a) ῥ. ἐπιτάσσω.
rechiziţionare, rechiziţionat ἀφ. καὶ μετ. ἐπίταξις, ἐπιτεταγμένος.
rechiziţi(un)e θ. ἐπίταξις.
rechizitoriu οὐ. κατηγορητήριον.
recidivà θ. ὑποτροπή, ὑποτροπίασις.
recidivist ἀ. ὁ ἐκ νέου ἁμαρτάνων.
recif οὐ. ὕφαλος.
recipiendar ἀ. ὑποψήφιος.
recipient οὐ. δοχεῖον.
reciproc-ă ἐ. ἀμοιβαῖος.
reciprocitate θ. ἀμοιβαιότης.
recità (a) ῥ. ἀπαγγέλλω, ἀποστηθίζω.
recitativ-ă ἐ. λογασιδικός. ‖ οὐ. ἐμμελὴς ἀπαγγελία.
recitator ἀ. ἀπαγγέλλων ἐμμελῶς.
recitì (a) ῥ. ἐπαναγινώσκω.
reclamă θ. διαφήμισις.
reclamà (a) ῥ. ἀντιποιοῦμαι, ἀπαιτῶ.
reclamant ἀ. ἀπαιτητής.
reclamare, reclamat ἀφ. καὶ μετ. ἀντιποίησις, ἀντιποιημένος.
reclamaţi(un)e θ. διαμαρτύρησις.
recluzionar-ă οὐσ. ἐγκάθειρκτος.
recluziune θ. ἐγκάθειρξις.
recoltă θ. συγκομιδή, εἰσοδεία.
recoltà (a) ῥ. συγκομίζω.
recomandà (a) ῥ. παραγγέλλω, συνιστῶ | παρουσιάζω. ‖ a se recomandà παρουσιάζομαι.
recomandabil-ă ἐ. ἀξιοσύστατος.
recomandare, recomandat ἀφ. καὶ μετ. σύστασις, συστημένος.
recomandaţi(un)e θ. σύστασις.
recompensà (a) ῥ. ἀμείβω.
recompensă θ. ἀμοιβή.
reconcilià (a) ῥ. διαλλάττω, συμφιλιώνω. ‖ a se concilià διαλλάττομαι.
reconciliare, reconciliat ἀφ. καὶ μετ. διάλλαξις, διηλλαγμένος.
reconciliaţi(un)e θ. διαλλαγή.
reconduce (a) ῥ. προπέμπω.
reconfortà (a) ῥ. ἐνδυναμώνω. ‖ a se reconfortà ἐνδυναμώνομαι.
reconstituì (a) ῥ. ἀνασυντάσσω.
reconstruì (a) ῥ. ἀνοικοδομῶ.
recopià (a) ῥ. ἀντιγράφω ἐκ νέου.
record οὐ. ἐπίδοσις.
recreà (a se) ῥ. τέρπομαι.
recreaţi(un)e θ. ἀναψυχή.
recreativ-ă ἐ. διασκεδαστικός.
recriminà (a) ῥ. ἀντεγκαλῶ.
recriminatoriu-e ἐ. ἀντεγκλητικός.
recrudescenţă θ. παλιγκοτία.
recrut ἀ. νεοσύλλεκτος.
recrutà (a) ῥ. στρατολογῶ.
recrutare, recrutat ἀφ. καὶ μετ. στρατολόγησις, στρατολογημένος.
recrutor ἀ. στρατολόγος.
rectificà (a) ῥ. διορθώνω.

rectificare, rectificat ἀφ. καὶ μετ. διόρθωσις, διωρθωμένος.
rector ἀ. πρύτανις.
rectorat οὐ. πρυτανεία.
recul οὐ. Στρ. ἀνατροχασμός.
reculege (**a**) ῥ. συγκομίζω, ἀποταμιεύω. ‖ a se reculege ἀναθαρρῶ, συνέρχομαι.
recunoaşte (**a**) ῥ. ἀναγνωρίζω.
recunoaştere θ. ἀναγνώρισις | Στρ. κατόπτευσις.
recunoscător-oare ἐ. εὐγνώμων.
recunoştinţă θ. εὐγνωμοσύνη.
recunoscut μετ. ἀνεγνωρισμένος.
recurbà (**a**) ῥ. κυρτώνω, λυγίζω.
recurbat μετ. κυρτωμένος. ‖ ἐ. κυρτός.
recurent-ă ἐ. ἀναδρομικός | Ἰατρ. febră recurentă ὑπόστροφος πυρετός. ‖ ἀ. Νομ. ἀναιρεσιβάλλων.
recurge (**a**) ῥ. ἀνατρέχω, προστρέχω.
recurgere, recurs ἀφ. ἀναδρομή. ‖ οὐ. Νομ. ἀναίρεσις.
recursoriu-e ἐ. ὑποστροφικός.
recuzà (**a**) ῥ. Νομ. ἐξαιρῶ.
recuzabil-ă ἐ. ἐξαιρετέος.
recuzaţi(un)e θ. Νομ. ἐξαίρεσις.
redà (**a**) ῥ. ἀποδίδω, ἐπαναδίδω.
redactà (**a**) ῥ. συντάσσω, συγγράφω.
redactare, redactat ἀφ. καὶ μετ. σύνταξις, συντεταγμένος.
redacţi(un)e θ. γραφεῖα συντάξεως.
redactor ἀ. συντάκτης, prim redactor ἀρχισυντάκτης.
redan οὐ. προμαχών.
redeschide (**a**) ῥ. ἐπανανοίγω. ‖ a se redeschide ἐπανανοίγομαι.
redeschidere ἀφ. ἐπανάνοιξις, ἔναρξις.
redeschis μετ. ἐπανανοιγμένος.
redeveni (**a**) ῥ. ἐπαναγίνομαι.
redibiţiune θ. Νομ. ἀναγωγή.
redibitoriu-e ἐ. Νομ. ἀναγωγικός.
redijà (**a**) ῥ. συντάσσω.
redingotă θ. ρεδιγκότα.
rediu οὐ. δασύλλιον.
redobândi (**a**) ῥ. ἀνακτῶμαι.
reduce (**a**) ῥ. περιστέλλω, ἐλαττώνω.
reduoere ἀφ. ἐλάττωσις, ἔκπτωσις.
reductibil-ă ἐ. συσταλτός, ἐλαττώσιμος | Χειρ. ἀνατάξιμος.
reductibilitate θ. συσταλτικότης.
reducţi(un)e θ. ἔκπτωσις, ἀνάταξις.
reduplicà (**a**) ῥ. διπλασιάζω.
reduplicaţiune θ. διπλασιασμός.
reduplicativ-ă ἐ. Γραμ. ἀναδιπλασιαστικός.
redus μετ. ἐλαττωμένος.
redută θ. ἔπαλξις, προμαχών.
reeditâ (**a**) ῥ. ἐπανεκδίδω.
reeligibil-ă ἐ. ἐπανεκλέξιμος.
reface (**a**) ῥ. μετασκευάζω.
refacere, refăcut ἀφ. καὶ μετ. μετασκεύασις, μετεσκευασμένος.
refec οὐ. κρασπέδωσις, μπιμπίλα. a luà la refec ἐπιπλήττω.
refecà (**a**) ῥ. κρασπεδώνω.
refectoriu οὐ. ἐστιατόριον, συσσίτιον.
refenea θ. ἔρανος | διασκέδασις.
referat οὐ. ἀναφορά, εἰσήγησις.
referendar ἀ. ἀρχιγιδοφύλαξ, ἀνώτερος ὑπάλληλος λογιστηρίου.
referenţă θ. εἰσήγησις.
referi (**a**) ῥ. εἰσηγοῦμαι, a referi jurământ Νομ. ἀντεπάγω ὅρκον. ‖ a se referi ἀνάγομαι.
referitor-oare ἐ. σχετικός.
reflect οὐ. ἀντανάκλασις.
reflectà (**a**) ῥ. ἀνταναλῶ, σκέπτομαι.
reflector οὐ. ἀνταυγαστήρ.
reflex-ă ἐ. ἀνταναλαστικός. ‖ οὐ. ἀνταν άκλασις.
reflexi(un)e θ. ἀνταναάκλασις | σκέψις, διαλογισμός.
reflexiv-ă ἐ. ἀνταυγαστικὸς | σύννους | Γραμ. αὐτοπαθής.
reflux οὐ. ἄμπωτις.
reformà θ. μεταρρύθμισις, ἀναμόρφωσις | Στρατ. ἀπόταξις.
reformà (**a**) ῥ. μεταρρυθμίζω | Στρατ. ἀποτάσσω.
reformator-oare ἐ. καὶ οὐσ. μεταρρυθμιστικός, μεταρρυθμιστής.
reformaţiune θ. μεταρρύθμισις.
refractà (**a**) ῥ. διαθλῶ. ‖ a se refractà διαθλῶμαι.
refractar-ă ἐ. διαθλαστικός | ἀπειθής, ἀνυπότακτος | πυρίμαχος.
refracţiune θ. διάθλασις | ἀπάθεια, παρεκτροπή.
refrangibil-ă ἐ. διαθλάσιμος.
refren οὐ. ἐπωδός.
refrigerent-ă ἐ. ψυκτικός.
refringent-ă ἐ. διαθλαστικός.
refugià (**a se**) ῥ. προσφεύγω.

refugiare, refugiat ἀφ. καὶ μετ. πρόσφευξις, προσφευγμένος. | ἐ. πρόσφυξ.
refugiu οὐ. καταφύγιον.
refută (a) ῥ. ἀναιρῶ, ἀνασκευάζω.
refutaţi(un)e θ. ἀνασκευή, ἀναίρεσις.
refuz οὐ. ἄρνησις, ἀποποίησις.
refuză (a) ῥ. ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαι.
regal-ă ἐ. βασιλικός.
regalism οὐ. φιλοβασιλισμός.
regalist ἀ. βασιλόφρων.
regalitate θ. βασιλεία.
regăsi (a) ῥ. ἐπανευρίσκω. || a se regăsi ἐπανευρίσκομαι.
regat οὐ. βασίλειον.
rege ἀ. βασιλεύς.
regeà θ. παράκλησις.
regealâc οὐ. ὑψηλὴ προστασία.
regenerâ (a) ῥ. ἀναγεννῶ. || a se regenerà ἀναγεννῶμαι.
regenerare, regenerat ἀφ. καὶ μετ. ἀναγέννησις, ἀναγεννημένος.
regeneraţi(un)e θ. ἀναγέννησις.
regenerator ἀ. ἀναμορφωτής.
regent-ă οὐσ. ἀντιβασιλεύς.
regenţă θ. ἀντιβασιλεία.
regesc-ească ἐ. βασιλικός.
regeşte ἐπίρ. βασιλικῶς.
regicid ἀ. βασιλοκτόνος. || οὐ. βασιλοκτονία.
regie θ. μονοπώλιον.
regim οὐ. δίαιτα | πολίτευμα.
regiment οὐ. σύνταγμα, regiment de marş ἔμπεδον.
regină θ. βασίλισσα.
regional-ă ἐ. τοπικός.
registrator ἀ. πρωτοκολλητής.
registratură θ. πρωτοκολλητήριον.
registru οὐ. πρωτόκολλον | κατάστιχον.
regiune θ. χώρα.
regizor ἀ. ἁρμοστὴς (θεάτρου).
reglement οὐ. κανονισμός.
reglementà (a) ῥ. κανονίζω.
reglementar-ă ἐ. κανονικός.
regres οὐ. ὀπισθοδρόμησις, acţiune în regres Νομ. ἀναγωγή.
regresà (a) ῥ. ὀπισθοδρομῶ.
regret οὐ. θλῖψις, μεταμέλεια.
regretà (a) ῥ. θλίβομαι, λυποῦμαι.
regretabil-ă ἐ. ἀξιολύπητος.
regretat μετ. λυπημένος. || ἐ. συγχωρεμένος, ἀείμνηστος.
regulă θ. κανών, ὅρος, τάξις.
regulà (a) ῥ. κανονίζω, ρυθμίζω.
regulament οὐ. κανονισμός.
regulare ἀφ. διακανόνισις, ρύθμισις.
regularisì (a) ῥ. διορθώνω (κοιν.).
regularitate θ. εὐταξία.
regulat μετ. κανονισμένος. || ἐ. κανονικός. || ἐπίρ. κανονικῶς.
regulator-oare ἐ. κανονιστικός. || οὐ. γνώμων, ρυθμιστής.
reieşì (a) ῥ. ἔπεται, προκύπτει.
reîmpădurì (a) ῥ. ἀναβασώνω.
reimprimà (a) ῥ. ἀνατυπώνω.
reîmprospătà (a) ῥ. ἀνακαινίζω.
reîncepe (a) ῥ. ἐπαναρχίζω.
reîncepere, reînceput ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάληψις, ἐπανειλημμένος.
reînfiinţà (a) ῥ. ἀποκαθιστάνω.
reînnoi (a) ῥ. ἀνανεώνω.
reînsufleţi (a) ῥ. ἀναζωπυρώνω.
reinstalà (a) ῥ. ἐπανεγκαθιδρύω.
reintegrà (a) ῥ. ἐπανακαθιστάνω.
reîntinerì (a) ῥ. νεάζω.
reîntoarce (a) ῥ. ἀποδίδω. || a se reîntoarce ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι.
reîntoarcere, reîntors ἀφ. καὶ μετ. ἐπίστροφις, ἐπεστραμμένος. || θ. ἐπάνοδος
reîntrupà (a) ῥ. ἀνασυσσωματώνω.
reînverzì (a) ῥ. ἀναχλοάζω.
reînvià (a) ῥ. ἐπαναζῶ, ἐπανίσταμαι.
rejecà (a) ῥ. διεκπρίω.
rejecare, rejecat ἀφ. καὶ μετ. διέκπρισις, διεκπρισμένος.
rejecţie θ. διέκπρισις.
relatà (a) ῥ. ἀναφέρω, μνημονεύω.
relaţi(un)e θ. σχέσις.
relativ-ă ἐ. σχετικός. || ἐπίρ. σχετικῶς.
relativitate θ. σχετικότης.
relevà (a) ῥ. ἀνακαλύπτω, γνωστοποιῶ.
relicvat οὐ. ὑπόλοιπον.
relicvie θ. ἅγιον λείψανον.
relief οὐ. ἀνάγλυφον, a scoate la relief καθιστάνω, ἐκδηλον, ἀναδεικνύω.
religios-oasă ἐ. θρησκευτικός.
religiozitate θ. φιλόθρησκον.
religi(un)e θ. θρησκεία.
reluà (a) ῥ. λαμβάνω ὀπίσω.
remanià (a) ῥ. μετασχηματίζω.
remaniere θ. μετασχηματισμός.
remarcà (a) ῥ. παρατηρῶ, διακρίνω.
remarcabil-ă ἐ. ἀξιοσημείωτος.

remarcat μετ. παρατηρημένος.
remedià (**a**) ῥ. θεραπεύω.
remediu οὐ. φάρμακον, ἰατρικόν.
rememorà (**a**) ῥ. ἀναμιμνήσκω.
remf οὐ. Βοτ. ἀριστολόχιον.
reminiscenţă θ. ἀνάμνησις.
remis μετ. ἐπιδομένος.
remisiune θ. ἄφεσις | Ἰατρ. ὕφεσις.
remite (**a**) ῥ. ἐπιδίδω | ἐπιστρέφω.
remitere ἀφ. ἐπίδοσις.
remiză θ. ἁμαξοστάσιον.
remontă θ. ἱππωνία.
remontoar οὐ. ἑλατήριον.
remorcă θ. ρυμούλκιον.
remorcà (**a**) ῥ. ρυμουλκῶ.
remorcher οὐ. ρυμουλκόν.
remunerà (**a**) ῥ. ἀνταμείβω.
remuneraţi(un)e θ. ἀμοιβή.
remunerator-oare ἐ. ἀμειπτικός.
remuşcare θ. ἔλεγχος (συνειδότος).
ren ἀ. Ζωολ. τάρανδος.
renăscut μετ. ἀναγεννημένος.
renaşte (**a**) ῥ. ἀναγεννῶ. || a se renaşte ἀναγεννῶμαι.
renaştere θ. ἀναγέννησις.
renegà (**a**) ῥ. ἀπαρνοῦμαι.
renegare, renegat ἀφ. καὶ μετ. ἀπάρνησις, ἀπηρνημένος. || ἀ. ἀρνησίθρησκος, ἀρνησίπατρις.
renghiu οὐ. φενακισμός.
renie θ. ἀξαθὴς παραλία.
renovà (**a**) ῥ. ἀνακαινίζω.
renovaţi(un)e θ. ἀνακαίνισις.
renovator ἀ. ἀνακαινιστής.
rentă θ. πρόσοδος | πάγιον δάνειον.
rentà (**a**) ῥ. φέρω εἰσόδημα.
rentier ἀ. εἰσοδηματίας.
renume ἀ. φήμη. ὑπόληψις, ὄνομα.
renumì (**a se**) ῥ. γίνομαι ὀνομαστός.
renumit-ă ἐ. ἔνδοξος, ὀνομαστός.
renunţà (**a**) ῥ. παραιτοῦμαι.
renunţare θ. παραίτησις, ἀποποίησις.
reocupà (**a**) ῥ. ἐπανακαταλαμβάνω.
reorganizà (**a**) ῥ. ἀναδιοργανώνω.
repaos οὐ. ἀνάπαυσις.
reparà (**a**) ῥ. ἐπισκευάζω, ἐπιδιορθώνω.
reparare, reparat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιδιόρθωσις, ἐπιδιορθωμένος.
reparaţi(un)e θ. ἐπισκευή.
repartiţi(un)e θ. διανομή.
repartizà (**a**) ῥ. διανέμω, διαμοιράζω.
repartizare, repartizat ἀφ. καὶ μετ. διαμοίρασις, διαμοιρασμένος.
repatrià (**e**) ῥ. παλινοστίζω. || a se repatrià παλινοστῶ.
repatriare, repatriat ἀφ. καὶ μετ. παλινόστησις, παλινοστημένος.
repauzà (**a**) ῥ. ἀναπαύω. || a se repauzà ἀναπαύομαι.
repede ἐ. ταχύς, ὁρμητικός. || ἐπίρ. ταχέως, a luà repede pe cineva προκαταλαμβάνω.
repercusiune θ. ἀπόκρουσις.
reperoutà (**a**) ῥ. ἀποκρούω. ἀνταναλῶ. || a se repercutà ἀποκρούομαι.
repertoriu οὐ. δραματολόγιον.
repetà (**a**) ῥ. ἐπαναλαμβάνω, a repetà pe scurt συνοψίζω
repetare, repetat ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάληψις, ἐπανειλημμένος.
repetent ἀ. στάσιμος (μαθητής).
repeţi (**a**) ῥ. ἴδε repetà.
repetiţi(un)e θ. ἐπανάληψις.
repetitor ἀ. ἐπιμελητής (σχολείων).
repetitoriu οὐ. σπουδαστήριον.
repezì (**a**) ῥ. στέλλω ταχέως | ἐξαποστέλλω | ῥίπτω | προεκτείνω. || a se repezì διάζομαι, ἐπιπίπτω.
repezicios-oasă ἐ. ταχύς, διαστικός.
repezicìune θ. δία, ταχύτης.
repeziş οὐ. ἀπόκρημνος κατωφέρεια.
replicà θ. ἀπάντησις, δευτερολογία.
replicà (**a**) ῥ. ἀνταπαντῶ, δευτερολογῶ.
report οὐ. Λογ. μεταφορά.
reportà (**a**) ῥ. Λογ. μεταφέρω.
reportaj οὐ. πευθηνεία.
reportare, reportat ἀφ. καὶ μετ. μεταφορά, μεταφερμένος.
reporter ἀ. πευθήν.
repotinii θ. πλ. ἡ τρίτη μετὰ τὸ Πάσχα Τρίτη.
repovestì (**a**) ῥ. ἐπαναδιηγοῦμαι.
reprehensibil-ă ἐ. ἐπιλήψιμος.
represiune θ. καταστολή.
represiv-ă ἐ. καταστολτικός.
represalii οὐ. πλ. ἀντεκδίκησις.
reprezentà (**a**) ῥ. ἀντιπροσωπεύω.
reprezentant ἀ. ἀντιπρόσωπος.
reprezentare, reprezentat ἀφ. καὶ μετ. ἀντιπροσώπευσις, ἀντιπροσωπευμένος.
reprezentaţi(un)e θ. παράστασις.

reprezentativ-ă ê. ἀντιπροσωπευτικός.
reprimà (a) ῥ. καταστέλλω.
reprmiandă θ. ἐπίπληξις.
repriză θ. ἐπανάληψις, ἀνάκτησις.
reprobà (a) ῥ. ἀποδοκιμάζω.
reprobare, reprobat ἀφ. καὶ μετ. ἀποδοκίμασις, ἀποδοκιμασμένος.
reprobaţiune θ. ἀποδοκιμασία.
reprobator-oare ὲ. ἀποδοκιμαστικός.
reproducător-oare ὲ. ἀναπαραγωγικός.
reproduce (a) ῥ. ἀναγεννῶ. || a se reproduce ἀναβίω, ἀναπαράγομαι.
reproducere ἀφ. ἀναπαραγωγή.
reproducţi(un)e θ. ἀναπαραγωγή.
reproductic-ă ê. ἀναπαραγωγικός.
reprodus μετ. ἀναπαρηγμένος.
reproş οὐ. μομφή, ἐπίπληξις.
reproşà (a) ῥ. ἐπιπλήττω, μέμφομαι.
reptil οὐ. ἑρπετόν.
republică θ. δημοκρατία.
republican-ă ê. καὶ οὐσ. δημοκρατικός, δημοκράτης.
republicanism οὐ. δημοκρατισμός.
repudià (a) ῥ. διαζεύγνυμι.
repudiare, repudiat ἀφ. καὶ μετ. διάζευξις, διεζευγμένος.
repugnà (a) ῥ. ἀποστρέφομαι.
repugnant-ă ê. ἀηδής.
repugnanţă θ. ἀποστροφή, ἀηδία.
repulsiune θ. ἀπώθησις, ἀντιπάθεια.
repulsiv-ă ê. ἀντιπαθητικός.
repune (a) ῥ. ἐπαναθέτω.
repùnere, repus ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάθεσις, ἐπαναπεθειμένος.
repurtà (a) ῥ. ἀπάγω.
reputat μετ. φημισμένος.
reputaţi(un)e θ. φήμη, ὑπόληψις.
resbel οὐ. ἴδε războiu.
resoiziune θ. Νομ. ἀκύρωσις.
resoript οὐ. ἀντιφώνησις.
reşedinţă θ. ἕδρα.
resentiment οὐ. μνησικακία.
resfrânge (a) ῥ. ὑπεγείρω, ἀνεγείρω. || a se resfrânge ἀνταναλλῶ, ἀντικτυπῶ.
resfrângere, resfrânt ἀφ. καὶ μετ. ἀνταπάκλασις, ἀνταπακλασμένος.
resfrântură θ. ἀνάστρεμμα.
resimţi (a) ῥ. αἰσθάνομαι.
resort οὐ. ἐλατήριον | δικαιοδοσία.
respect οὐ. σέβας, σεβασμός.
respectà (a) ῥ. σέβομαι.
respectabil-ă ê. σεβάσμιος, αἰδέσιμος.
respectiv-ă ê. ἴδιος, σχετικός.
respectuos-oasă ê. αἰδήμων.
respete θ. ἴδε giulgiu.
respingător-oare ê. ἀποκρουστικός.
respinge (a) ῥ. ἀποκρούω, ἀπωθῶ.
respingere, respins ἀφ. καὶ μετ. ἀπόκρουσις, ἀποκρουσμένος.
respirà (a) ῥ. ἀναπνέω.
respirabil-ă ê. εἰσπνεύσιμος, πνευστός.
respiraţi(un)e θ. ἀναπνοή.
respiratoriu-e ê. ἀναπνευστικός
responsabil-ă ê. ὑπεύθυνος, ὑπόλογος.
responsabilitate θ. εὐθύνη.
rest οὐ. ὑπόλοιπον | λείψανον.
restabilì (a) ῥ. ἀποκαθιστάνω, ἐπανορθώνω. || a se restabilì ἀναρρωνύω.
restabilire, restabilit ἀφ. καὶ μετ. ἀποκατάστασις, ἀποκατεστημένος.
restatornicì (a) ῥ. ἐπανορθώνω.
restaurà (a) ῥ. ἀνακαινίζω, ἐπισκευάζω.
restaurant οὐ. ἐστιατόριον.
restaurare, restaurat ἀφ. καὶ μετ. ἀνακαίνισις, ἀνακαινισμένος.
restauraţi(un)e θ. ἀνακαινισις.
restaurator ἀ. ἐπισκευαστής | ξενοδόχος.
resteu οὐ. ἴδε răsteiu.
restituì (a) ῥ. ἀποδίδω, ἐπιστρέφω.
restituire, restituit ἀφ. καὶ μετ. ἀπόδοσις, ἀποδομένος.
restituţi(un)e θ. ἀπόδοσις.
restrângè (a) ῥ. περιστέλλω, περιορίζω.
restrângere, restrâns ἀφ. καὶ μετ. περιόρισις, περιωρισμένος.
restricţi(un)e θ. περιορισμός.
restrictiv-ă ê. περιοριστικός.
resursă θ. πηγή, πόρος.
resuscità (a) ῥ. ἀνιστῶ, ἀναζωογονῶ.
reţeà θ. πλέγμα | δίκτυον.
reţetă θ. εἴσπραξις | συνταγή.
reteveiu οὐ. ῥόπαλον, μαγγοῦρα.
retez οὐ. ξυρισμένον μέρος.
retez οὐ. ἐπιβλής, μάνδαλος.
retezà (a) ῥ. ἀποκόπτω | ὑριατομῶ, ἀποπωμάτιζω κυψέλην. || a se retezà ἀποκόπτομαι.
retèzat μετ. ἀποκομμένος. || οὐ. ἀποπωμάτωσις κυψέλης | ὑριατομή.
retezătură θ. ἀποκοπή | ὑριατομή, ἀποπωμάτωσις κυψέλης | ἐντομὴ ὠτὸς ζώου.

reticenţă θ. ἀποσιώπησις.
reticular-ă ἐ. δικτυωτός.
retină θ. Ἀνατ. ἀμφιβληστροειδής.
reţine (a) ῥ. συγκρατῶ, παρακρατῶ. || a se reţine συγκρατοῦμαι.
reţinere, reţinut ἀφ. καὶ μετ. συγκράτησις, συγκρατημένος.
retipări (a) ῥ. ἐπανατυπώνω.
retiradă θ. ἀπόπατος.
retor ἀ. ῥήτωρ (χλευαστικῶς).
retoric-ă ἐ. ῥητορικός. || θ. ῥητορική.
retorician ἀ. ῥήτωρ.
retractà (a) ῥ. παλινῳδῶ, ἀναιρῶ.
retractare, retractat ἀφ. καὶ μετ. ἀναίρεσις, ἀνῃρημένος.
retrage (a) ῥ. ἀποσύρω, ἀναιρῶ. || a se retrage ἀποσύρομαι.
retragere ἀφ. ὀπισθοχώρησις.
retranşament οὐ. χαράκωμα.
retras μετ. ἀποσυρμένος. || ἐ. μονήρης.
retrece (a) ῥ. διέρχομαι ἐκ νέου.
retribuì (a) ῥ. ἀνταμείβω.
retribuţi un-e θ. ἀνταμοιβή, μισθός.
retroactiv-ă ἐ. ἀναδρομικός.
retroactivitate θ. ἀναδρομικότης.
retrocedà (a) ῥ. ἀποδίδω.
retrocedare, retrocedat ἀφ. καὶ μετ. ἀπόδοσις, ἀποδομένος.
retrocesiune θ. ἀπόδοσις.
retrograd-ă ἐ. ὀπισθοδρομικός.
retrogradà (a) ῥ. ὀπισθοδρομῶ.
retrospectiv-ă ἐ. ἀνασκοπικός.
retuşà (a) ῥ. τελειοποιῶ.
reumatism οὐ. ρευματισμός.
reuni (a) ῥ. συνάπτω, συνενώνω. || a se reuni συναθροίζομαι.
reunire, reunit ἀφ. καὶ μετ. συνένωσις, συνηνωμένος.
reurcà (a) ῥ. ἀναβαίνω ἐκ νέου.
reuşì (a) ῥ. ἐπιτυγχάνω, εὐδοκιμῶ.
reuşire, reuşit ἀφ. καὶ μετ. εὐδοκίμησις, εὐδοκιμημένος, ἐπιτυχημένος.
reuşită θ. ἐπιτυχία, κατόρθωμα.
revani οὐ. τρίμμα, ῥεβανί.
revanşă θ. ἀντεκδίκησις.
revanşà (a se) ῥ. ἀντεκδικοῦμαι.
revărsà (a) ῥ. χύνω, διαχύνω. || a se revărsà διαχύνομαι | ὑπερεκχειλίζω, πλημμυρῶ | a se revărsà de ziuă γλυκοχαράζει.
revărsare, revărsat ἀφ. καὶ μετ. διάχυσις, διακεχυμένος. || οὐ. ὑπερεκχείλισις | ἀρχή, revărsatul zilei αὐγή.
revedeà (a) ῥ. ἐπαναβλέπω.
revedere ἀφ. τοῦ revedeà, la revedere εἰς τὸ ἐπανιδεῖν.
revelà (a) ῥ. ἀποκαλύπτω, φανερώνω, δημοσιεύω. a se revelà ἀποκαλύπτομαι.
revelare, revelat ἀφ. καὶ μετ. ἀποκάλυψις, ἀποκεκαλυμμένος.
revelaţi-un-e θ. ἀποκάλυψις.
revelator-oare ἐ. καὶ οὐσ. μυητικός, μηνυτής.
revelion οὐ. ὀρθρόβειπνον.
revelionà (a) ῥ. ὀρθροβειπνῶ.
revendicà (a) ῥ. διεκδικῶ, ἀντιποιοῦμαι.
revendicaţiune θ. ἀντιποίησις.
reveni (a) ῥ. ἐπανέρχομαι.
revenire, revenit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ reveni.
revent οὐ. Φαρμ. ῥῆγον, ῥαβέντι.
reverà (a) ῥ. κίδνημι εὐλαβοῦμαι.
reverber οὐ. λαμπτήρ, ἀνταύγιον.
reverend ἐ. κιδεσιμώτατος.
reverenţă θ. εὐλάβεια | ὑπόκλισις.
reverenţios-oasă ἐ. φιλοπροσήγορος προσκυνητικός, ταπεινός.
reverie θ. ῥεμβασμός.
reverinţă θ. κόρη, φαρδομάνικον.
revers οὐ. ἀνάστροφον.
reversibil-ă ἐ. Νομ. μεταβιβάσιμος.
reversibilitate θ. μεταβιβάσιμον.
reversiune θ. Νομ. ἀπόδοσις δωρήματος πρὸς τὸν δωρεοδότην.
reviriment οὐ. μεταστροφή.
revistă θ. Στρ. ὁπλοσκοπία, ἐπιθεώρησις | θεατρικὴ ἐπιθεώρησις | περιοδικόν.
revizionist ἀ. ἀναθεωρητής.
revizi(un)e θ. ἀναθεώρησις | Τυπ. παραβολὴ διορθώσεως | consiliu de revizie Στρ. ἀναθεωρητικὸν συμβούλιον.
revizor ἀ. ἐπόπτης σχολῶν.
revizorat οὐ. θέσις, γραφεῖον ἐπόπτου.
revizui (a) ῥ. ἀναθεωρῶ.
revizuire, revizuit ἀφ. καὶ μετ. ἀναθεώρησις, ἀναθεωρημένος.
revocà (a) ῥ. ἀνακαλῶ.
revocabil-ă ἐ. ἀναιρέσιμος.
revocare, revocat ἀφ. καὶ μετ. ἀνάκλησις, ἀνακεκλημένος.
revocaţiune θ. ἀνάκλησις.
revoltă θ. ἀνταρσία.

revoltà (a) ῥ. ἐπαναστατῶ. || a se revoltà ἀγανακτῶ, ἐπαναστατῶ.
revoltant-ă ἐ. ἀγανακτητικός.
revoltare, revoltat ἀφ. καὶ μετ. ἐπανάστασις, ἐπανεστατημένος.
revoltător-oare ἐ. ἀγανακτητικός.
revoluţionà (a) ῥ. ἀναστατῶ, ἐπαναστατῶ.
revoluţionar-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἐπαναστατικός, ἐπαναστάτης.
revoluţi(un)e θ. ἐπανάστασις.
revolver οὐ. περίστροφον.
rezeda θ. Βοτ. οἰνάνθη.
rezemà (a) ῥ. στηρίζω, ὑποστηρίζω. || a se rezemà στηρίζομαι, βασίζομαι.
rezemare, rezemat ἀφ. καὶ μετ. στήριξις. στηριγμένος.
rezemătoare θ. στήριγμα, ὑπαγκώνιον, rezemătoare de scaun ἐρεισίνωτον, rezemătoarea plugului ὑπαγκώνιον, ἔρεισμα ἀρότρου.
rezervă θ. ἐπιφύλαξις | ἐφεδρεία.
rezervà (a) ῥ. ἐπιφυλάττω, ἀποταμιεύομαι. || a se rezervà ἐπιφυλάττομαι.
rezervare, rezervat ἀφ. καὶ μετ. ἐπιφύλαξις, ἐπιφυλαγμένος. || ἐ. ἐπιφυλακτικός.
rezervist ἀ. ἔφεδρος.
rezervoriu οὐ. δεξαμενή.
rezidà (a) ῥ. καθεδρεύω.
rezident ἀ. ἁρμοστής.
rezidenţă θ. ἁρμοστεία.
rezidenţial-ă ἐ. ἁρμοστικός.
reziduu οὐ. ἵζημα, ὑποστάθμη.
rezignà (a se) ῥ. ἐγκαρτερῶ.
rezignaţi(un)e θ. ἐγκαρτέρησις.
rezilià (a) ῥ. Νομ. ἀκυρῶ, διαλύω.
reziliare, reziliat ἀφ. καὶ μετ. ἀκύρωσις, ἀκυρωμένος.
rezistà (a) ῥ. ἀντέχω, ἀνθίσταμαι.
rezistent-ă ἐ. ἀντέχων.
rezistenţă θ. ἀντίστασις.
rezolut-ă ἐ. ἀποφασιστικός, θαρραλέος.
rezoluţi(un)e θ. ἀπόφασις, εὐτολμία || Χημ. διάλυσις.
rezolvà (a) ῥ. διαλύω, λύω.
rezon οὐ. λόγος, αἰτία.
rezonabil-ă ἐ. λογικός, εὔλογος.
rezonanţă θ. ἀπήχησις, ἀντιλαλιά.
rezultà (a) ῥ. ἕπεται, προκύπτει.
rezultantă θ. ἐπακολούθησις.
rezultat οὐ. ἀποτέλεσμα, ἔκβασις.
rezumà (a) ῥ. ἀνακεφαλαιώνω.
rezumare, rezumat ἀφ. καὶ μετ. ἀνακεφαλαίωσις, ἀνακεφαλαιωμένος. || οὐ. ἀνακεφαλαίωσις | σύνοψις.
ribiţă θ. Ζωολ. ἀσπρόψαρον.
rică θ. ἔρις.
ricin ἀ. Βοτ. σιλλικύπριον, uleiu de ricin κίκκινον ἔλαιον, ῥητσινόλαδον.
ricoşà (a) ῥ. ἀναπηδῶ (ἐπὶ σφαίρας).
ridicà (a) ῥ. ἐγείρω. ἀνεγείρω. ὑπεγείρω, a ridichà rochia ὑπέγείρω τὴν ἐσθῆτα | ἀφαιρῶ. || a se ridicà ἐγείρομαι, ἀνεγείρομαι, ὑπεγείρομαι | αὐξάνω.
ridicare, ridicat ἀφ. καὶ μετ. ἀνέγερσις, ἀνηγερμένος, ridicarea unui impozit εἴσπραξις φόρων, cu ridicată χονδρικῶς.
ridicător-oare ἐ. ὑψωτικός.
ridicătură θ. ὕψωμα.
ridiche θ. Βοτ. ραφανίς, ρεπάνι.
ridichioară θ. Βοτ. ἴδε cerenţel.
ridicul-ă ἐ. γελοῖος, καταγέλαστος.
ridiculizà (a) ῥ. γελοιοποιῶ.
rieruncă θ. ἴδε iruncă.
rif οὐ. πῆχυς.
rigă ἀ. βασιλεὺς | Χαρτ. ῥήγας.
rigat οὐ. βασίλειον.
rigid-ă ἐ. σκληρὸς | ἄκαμπτος.
rigiditate θ. ἄκαμπτον, τραχύ.
riglă θ. κανών, χάραξ, ῥίγα | ῥόγανον, ἀπόμακτρον σιτηρῶν.
rigoare θ. ἀκριβολογία, αὐστηρότης.
rigorism οὐ. αὐστηροήθεια.
rigorist ἀ. αὐστηροήθης.
riguros-oasă ἐ. αὐστηρός, ἄκαμπτος | δριμύς. || ἐπίρ. αὐστηρῶς.
rigurozitate θ. αὐστηροήθεια.
rimă θ. στιχουργία.
rimà (a) ῥ. ὁμοιοκαταληκτῶ.
rimeză θ. συναλλαγματική.
rinichiu ἀ. νεφρός.
rinocer ἀ. Ζωολ. ῥινόκερως
rinoplastie θ. ῥινοπλαστική.
ripide θ. πλ. ἑξαπτέρυγα.
ripostă θ. ἀπάντησις ἀπότομος.
riposta (a) ῥ. ἀπαντῶ ἀποτόμως.
rips οὐ. μετάξινον ὕφασμα, ῥέψι.
risc οὐ. κίνδυνος.
rişcă θ. παιδ. στρεπτίνδα, κορώνα ἢ γράμματα | Βοτ. φαγόπυρον.
riscà (a) ῥ. ῥιψοκινδυνεύω.

risipă θ. ἀσωτεία.
risipi (**a**) ῥ. διασκορπίζω | ἀσωτεύω. || a se risipi διασπείρομαι.
risipire, risipit ἀφ. καὶ μετ. ἀσώτευσις, ἀσωτευμένος.
risipitor-oare οὐσ. ἄσωτος.
ristic οὐ. ἀντιμόνιον, στίμμι.
rit οὐ. ἱερὸς θεσμός, λατρεία.
ritm οὐ. ρυθμός.
ritmic-ă ἐ. ρυθμικός.
ritor ἀ. ῥήτωρ.
ritornelă θ. Μουσ. προανάκρουσις.
ritos ἐ. ῥητός. || ἐ ἴρ. ῥητῶς.
ritual-ă ἐ. δογματικός. || οὐ. τυπικόν.
rival-ă ἐ. ἐφάμιλλος, ἀντίζηλος. || οὐσ. ἀντεραστής, ἀνταγωνιστής.
rivalitate θ. ἁμίλλα, ἀνταγωνισμός.
rivalizà (**a**) ῥ. ἀνταγωνίζομαι.
riveran-ă ἐ. καὶ οὐσ. παρόχθιος.
rivieră θ. φάλαρον (ἀδαμάντων).
rizibil-ă ἐ. ἀξιογέλαστος.
rizic οὐ. ἴδε risc.
rizilic οὐ. καταχρόνησις | ἐντροπή.
rizom οὐ. Βοτ. ῥίζωμα.
roabă θ. δούλη | χειράμαξα.
roadă θ. ἴδε rod.
roade ῥ. διαβιβρώσκω, περιτρώγω.
roadere ὀφ. διάβρωσις.
roată θ. τροχός, roata moarei ψτερωτή, roată infundată τύμπανον | κύκλος | γῦρος, a da o roată περιφέρομαι | roată de foc ἑορτὴ λαϊκὴ κατὰ τὴν Πεντηκοστήν. || ἐπίρ. πέριξ, κυκλικῶς.
roată θ. λόχος, τάγμα.
rob ἀ. αἰχμάλωτος | δοῦλος.
robă θ. ἐσθής, τήβεννος.
robaciu-e ἐ. ἐργατικός.
robanc οὐ. ἴδε revanc.
robi (**a**) ῥ. αἰχμαλωτίζω | ὑποδουλώνω.
robie θ. δουλεία | Βοτ. ὄροβος.
robinet οὐ. κρουνός.
robire, robit ἀφ. καὶ μετ. ὑποδούλωσις, ὑποδουλωμένος.
robotă θ. ἀγγαρεία.
robotaș ἀ. ἀγγαρεύσιμος.
robotì (**a**) ῥ. κοπιῶ (ἐν ἀγγαρείᾳ).
robust-ă ἐ. εὔρωστος, ρωμαλέος.
rocă θ. ἀπορρώξ.
rochie θ. ἐσθὴς γυναικεία.
rochiță θ. ὑποκ. τοῦ rochie.
rocin οὐ. ἁλιευτικὸν δίκτυον.
rococo οὐ. ἀρχαιότροπον | ἀλλόκοτον.
rocodele θ. πλ. χειροτεχνήματα.
rocoină θ. Βοτ. ἀναγαλλίς.
rocoșan ἀ. ἐπαναστάτης.
rocoșelnic-ă ἐ. ἐπαναστατικός.
rocoșelnie θ. ἐπανάστασις.
rocoși (**a se**) ῥ. ἐπαναστατῶ.
rocoșitură θ. ἐπανάστασις.
rocoțel οὐ. Βοτ. ὀλόστεον.
rocovină θ. Βοτ. ἀλσίνη.
rod οὐ. καρπός.
rodan οὐ. τροχὸς | ροδάνι | τροχοβάσανος.
rodăni (**a**) ῥ. τροχοβασανίζω.
rodar οὐ. πγνιστὴρ | ἴδε rodan.
rodì (**a**) ῥ. καρποφορῶ | παράγω.
rodie θ. Βοτ. ῥάδιον.
rodine θ. πλ. ὧρα λεχουσιάτικα.
roditor-oare ἐ. καρποφόρος.
rodiu οὐ. Βοτ. ροιά, ροδιά.
rodnic-ă ἐ. καρποφόρος, εὔφορος.
rodnicie θ. καρποφορία, εὐφορία.
rododafin οὐ. Βοτ. ροδοδάφνη.
rodozahăr οὐ. ροδοζάχαρις.
rogatoriu-e ἐ. δεκτικός, αἰτητικός. || οὐ. Νομ. ἀνακριτικὴ ἐντολή.
rogodele θ. πλ. καρποὶ ἀνάμικτοι.
rogojină θ. ψάθος, ψάθα.
rogojinar ἀ. ψαθοπλόκος.
rogoz οὐ. Βοτ. δούτομον.
rohatcă θ. σύνορον (πόλεως).
rohii ἀ. πλ. ἔκζεμα προσώπου.
roi (**a**) ῥ. σμηνουργῶ | ἐρυάζω.
roib-ă ἐ. ξανθόπυρρος (ἵππος, παρδος).
roinic-ă ἐ. σμηνουργός.
roiniță θ. κυψέλη (νέου σμήνους) | Βοτ. μέλισσα φαρμακευτική.
roiu οὐ. σμῆνος | παλαιὰ κυψέλη.
rojdanic οὐ. αἰωνός.
roi οὐ. πρόσωπον (θεάτρου).
rolină θ. ρολίνα.
rom οὐ. ρόμι.
romaic-ă ἐ. ρωμαϊκός.
roman-ă ἐ. καὶ οὐσ. ρωμαϊκός, Ρωμαῖος.
roman οὐ. μυθιστόρημα.
roman οὐ. Βοτ. μεγάλη μαργαρίτα.
român-ă ἐ. ρωμουνικός. || ἀ. Ρωμοῦνος | ἄνθρωπος, tremură bietul român ἔτρεμεν ὁ καϋμένος ὁ ἄνθρωπος.
românaș ἀ. ὑποκ. τοῦ român.
românoă θ. Ρωμουνίς.
romancier ἀ. μυθιστοριογράφος.

romanesc-ească ἐ. ρωμαντικός.
românesc-ească ἐ. ρωμουνικός | χριστιανικός, ὀρθόδοξος.
românește ἐπίρ. ρωμουνιστί.
români (a) ῥ. ἐκρωμουνίζω. || a se români ἐκρωμουνίζομαι.
romanic-ă ἐ. ρωμανικός.
românică θ. Βοτ. πύρεθρον.
românime θ. οἱ Ρωμοῦνοι.
românism οὐ. ρωμουνισμός.
romaniță θ. Βοτ. ἴδε românică.
romanizà (a) ῥ. ἐκρωμαΐζω.
românizà (a) ῥ. ἴδε români.
românizar-, românizat ἀφ. καὶ μετ. ἐκρωμούνισις, ἐκρωμουνισμένος.
romano οὐ. πλατὺ περιλαίμιον.
romanță θ. ἆσμα ἐρωτικόν.
romantic-ă ἐ. ρωμαντικός.
romanțios-oasă ἐ. ρωμαντικός.
romantism οὐ. ρωμαντισμός.
romb οὐ. ρόμβος.
romboedru οὐ. ρομβόεδρον.
romboid-ă ἐ. ρομβοειδής.
romboidal-ă ἐ. ρομβοειδής.
romnià θ. χορὸς ἀθιγγανικός.
romoniță θ. Βοτ. χαμαίμηλον.
rond οὐ. νυκτοπερίπολος, ἐφοδεία.
rondă θ. Μουσ. ἀκέραιος φθόγγος.
rondel οὐ. Μουσ. ἀνακύκλημα.
rondostin ἀ. σταφυλὴ ραιδεστηνή.
ronduniță θ. Βοτ. ἀσκληπιάς.
ronțăì (a) ῥ. περιτρώγω, τραγανίζω.
ronțăitură θ. τραγάνισμα.
roos-oasă ἐ. δροσοσκεπής.
ropot οὐ. καλπασμός.
ropoti (a) ῥ. ἀντηχῶ (ἐπὶ καλπασμοῦ).
ros μετ. διαβεβρωμένος.
roș-ie ἐ. πυρρός, ἐρυθρός. || οὐ. ἐρυθρὸν χρῶμα | ἐρυθρὸν ψιμμύθιον, dă cu roșu βάφεται.
roșățeà θ. Βοτ. βούτομον.
rosbif οὐ. βωδινὸν ψητόν.
roșcă ἀ. πυρρός, πυρρόχρους.
roșcat-ă ἐ. πυρρός, πυρρόξανθος.
roșcov ἀ. Βοτ. κερατέα.
roșcovă θ. κεράτιον, ξυλοκέρατον | νόσος τῶν ρωθώνων ἵππου.
roșcovan-ă ἐ. πυρρός, πυρρόχρους.
roșeală θ. ἴδε roșeață.
roșeață θ. ἐρυθρότης | ἐρύθημα, ἐξάνθημα | ἐφηλίς.
roșì (a) ῥ. κοκκινίζω, πορφυρώνω. || a se roșì ἐρυθριῶ.
roșiatic-ă ἐ. ὑπέρυθρος, κοκκινωπός.
roșioară θ. Βοτ. χρυσάνθεμον, ἀνεμώνη | Ζωολ. πυρρούλας, πετρίτης.
roșior-oară ἐ. ὑπέρυθρος. || ἀ. στρατιώτης τοῦ ἐλαφροῦ ἱππικοῦ.
rosmarin οὐ. Βοτ. λιβανωτίς.
rosolie θ. ἡδύποτον, ροσόλι.
rost οὐ. στόμα | λόγος, ὁμιλία | κανών, τάξις, om cu rost ἄνθρωπος τακτικὸς | διάταξις, προετοιμασία, fă rost de mâncare ἑτοίμασε φαγητὸν | ἔννοια, vorbe fără rost λόγοι ἄνευ ἐννοίας, orice lucru are rostul lui κάθε πρᾶγμα ἔχει καὶ τὸν σκοπόν του, a-și pierde rostul χάνω τὴν σειράν μου, cu rost λογικῶς | κέρδος, ὠφέλεια | διασταύρωσις τῶν νημάτων (ἐν τῷ ὑφαδίῳ). || ἐπίρ. pe de rost ἐκ στήθους.
rosteiu οὐ. κιγκλίδωμα, δικτυωτόν.
rostì (a) ῥ. προφέρω | διευθετῶ | διατάσσω | χρίζω. || a se rostì ἐκφράζομαι.
rostire, rostit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ rostì.
rostitor-oare ἐ. διευθετικός.
rostogol οὐ. κυβίστημα, κυβίστησις | Βοτ. ἐχίνοψ σφαιροκέφαλος.
rostogoli (a) ῥ. κυβιστῶ, κατρακυλῶ. || a se rostogoli ἀνατρέπομαι.
rostogolire, rostogolit ἀφ. καὶ μετ. κυβίστησις, κυβιστημένος.
rostopcsoă θ. Βοτ. ἴδε negelariță.
rostuì (a) ῥ. ἐπιχρίω τοῖχον.
rostuire, rostuit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ rostuì.
roșuliță θ. Βοτ. ἱεράκιον.
rotap οὐ. τυλιγάδι.
rotar ἀ. ἁμαξοπηγός, πλημνουργός.
rotărie θ. πλημνομηχανουργεῖον.
rotaș-ă ἐ. τροχιαῖος cal rotaș ἵππος ρυμοῦχος. || οὐσ. κυβιστοποιός.
rotat-ă ἐ. στρογγύλος | στικτός.
rotați(un)e θ. περιστροφή, περιδίνησις | ἐπισπορία | περιστροφικότης.
rotativ-ă ἐ. περιστροφικός.
rotator-oare ἐ. ἴδε rotativ.
rotatorlu-e ἐ. ἀνακυκλικός.
rotì (a) ῥ. περιστρέφω. || a se rotì περιστρέφομαι | ὑπερηφανεύομαι (συνεκδ.).
rotilă θ. τροχίσκος, ὑπόκυκλον, καροῦλι | πλ. ἴδε cotiugă.

rotilat-ă è. στρογγύλος, περιφερικός.
rotire ἀφ. περίστρεψις.
rotiș ἐπίρ. κυκλικῶς.
rotiță θ. τροχίσκος, μικρὸς τροχός.
rotocol οὐ. κύκλος, δίσκος.
rotofeiu è. κοντόχονδρος.
rotoghilă θ. δίσκος, ἁμάδα.
rotondă θ. κυκλοτερὲς δῶμα.
rotopitor-oare è. ἐπιδρομικός.
rotulă θ. Ἀνατ. ἐπιγονατίς.
rotund-ă è. κυκλοτερής.
rotunjeală θ. στρογγυλότης.
rotunji (**a**) ῥ. στρογγυλεύω. || a se rotunji στρογγυλαίνω.
rotunjime θ. στρογγυλότης.
rotunjioară θ. Βοτ. γλήχωμα | μῆλον φερίκι.
rouă θ. δρόσος | rouă dulce ἄνθος μέλιτος | Βοτ. rouă cerului γλυκέριον.
rourà (**a**) ῥ. πίπτω (ἐπὶ δρόσου) | σταλάζω, ῥέω κατὰ σταγόνας.
rourat μετ. τοῦ rourà. || è. ὑγρός.
rourică θ. Βοτ. γλυκερία.
rovină θ. ἕλος κατάφυτον.
roz-ă è. ροδόχρους.
rozà θ. ῥόδον, τριανταφύλλον.
rozacèe θ. πλ. Βοτ. ροδοειδῆ.
rozalb-ă è. ροδόχρους.
rozatic-ă è. ροδόχρους.
rozător-oare è. τρωκτικός.
rozătură θ. διάβρωσις | ἀπορρίμματα, ἀποσκήματα.
rozetă θ. ῥόδαξ, κόσσυμβος.
rubă θ. ῥάκος.
rubedenie θ. συγγενολόγιον.
rubiacèe θ. πλ. Βοτ. ἐρυθροδανοειδῆ.
rubin οὐ. ἄνθραξ, ρουβίνιον.
rubinà (**a**) ῥ. φωτίζω ἐρυθρῶς.
rubiros-oasă è. ρουβινόχρους.
rublă θ. ρούβλιον.
rubricoă θ. σειρά, στήλη ἐφημερίδος.
rucavițe θ. πλ. Ἐκκλ. ἐπιμανίκια.
rudă θ. οἰκογένεια, συγγενής, pe rudă, pe sămânță ὁλοτελῶς, ἐξ ὁλοκλήρου.
rudă θ. ρυμός, cal de rudă ρυμοῦχος ἵππος | ἀναρτὴρ φορεμάτων.
rudar ἀ. ἀθίγγανος | ἁμαξοπηγός.
rudăresc-oasoă è. χονδροειδής, χονδροκαμωμένος | ἀθιγγανικός.
rudărie θ. ἐργαλεῖον χονδροειδές.
rudenie θ. ἴδε rubedenie.
rudi (**a se**) ῥ. συγγενεύομαι.
rudiment οὐ. στοιχεῖον, προπαίδεια.
rudimentar-ă è. στοιχειώδης.
rufărie θ. ἀσπρόρρουχα.
rufe θ. πλ. ἀσπρόρρουχα.
rufet οὐ. σωματεῖον, συντεχνία.
rufetaș ἀ. μέλος συντεχνίας | ἐργάτης ἁλατωρυχείου.
rufos-oasă è. ρακένδυτος.
rug οὐ. πυρά.
rug ἀ. Βοτ. βάτος | κυνόσβατος.
rugă θ. παράκλησις | προσευχὴ | ἁγιομνήσιον.
rugà (**a**) ῥ. παρακαλῶ, προσεύχομαι. || a se rugà ἐκλιπαρῶ.
rugăciune θ. εὐχή, προσευχὴ | σταυρὸς διασταυρώσεως ὁδῶν.
rugăminte θ. παράκλησις.
rugător-oare è. παρακλητικός.
ruginà θ. σκωρία | σπάθη ἢ ὅπλον σκωριασμένον | αἰθαλίς, ἐρυσίβη.
ruginì (**a**) ῥ. σκωριάζω.
ruginire, ruginit ἀφ. καὶ μετ. σκωρίασις, σκωριασμένος.
ruginitură θ. σκωρία.
ruginiu-e è. σκωριόχρους.
rugioară θ. αἶξ πυρρόχρους.
rugumà (**a**) ῥ. ἴδε rumegà.
rugumătură θ. σκωρία.
ruin ἀ. Βοτ. ψωρανθεμίς.
ruinà θ. ἐρείπιον.
ruinà (**a**) ῥ. κατεδαφίζω, ἐρειπώνω. || a se ruinà καταστρέφομαι.
ruinare, ruinat ἀφ. καὶ μετ. κατεδάφισις, κατεδαφισμένος.
ruinător-oare è. ἐπιζήμιος.
rujă θ. Βοτ. κυνόρροδον.
rujan-ă è. πυρρόθριξ (βοῦς).
rujuliță θ. Βοτ. ἴδε călinică | Ζωολ. κτρώνη.
rulă θ. μαγειρικὸς κλίβανος, κἰθρανον.
ruladă θ. λαρυγγισμός.
rulant-ă è. κυλινδούμενος.
ruletă θ. ρολίνα.
rumân ἀ. ρωμοῦνος (λαϊκ.) | ἀγγαρεύσιμος, εἴλως.
rumânie θ. εἰλωτισμὸς (ἀρχ.).
rumegà (**a**) ῥ. μηρυκάζω | μηχανῶμαι (συνεκδ.).
rumegător-oare è. μηρυκαστικός.
rumen-ă è. ροδόχρους, ροδοκόκκινος.

rumenealĕ θ. ροδόχροια | ἐρυθρὸν ψιμμύθιον | πλ. Βοτ. ἐρυθρόδανον.
rumeni (**a**) ρ. ροδοκοκκινίζω | κοκκινοφήνω.
runo οὐ. δεσκὴ ἐντὸς κεκαυμένου δάσους.
rup ἀ. ὄγδοον τοῦ πήχεως, ροῦπι.
rupe (**a**) ρ. ῥηγνύω, διαρρηγνύω ὁμιλῶ ὀλίγον, rupe franţuzeşte ψιττακίζει τὰ γαλλικὰ | φεύγω, a rupt-o la fugă, la picior τώβαλε στὰ πόδια. || a se rupe ῥηγνύομαι.
rupere ἀφ. ῥῆξις.
rupt μετ. ῥηγμένος, pret rupt τιμὴ ὡρισμένη, rupt tată-său ἴδιος ὁ πατέρας του. || ἐπίρ. cu ruptul ξεκοπῆς, în ruptul capului ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. || θ. ruptă φόρος ἔμμονος.
ruptănos-oasă ἐ. ῥακένδυτος.
ruptaş ἀ. ἐργάτης ἐπὶ τιμῇ ὡρισμένῃ | πλ. ξένοι φορολογούμενοι | υἱοὶ ἱερέων ἢ προνομιούχων τάξεων.
ruptoare θ. συμφωνία | τιμὴ ὡρισμένη.
ruptură θ. διάρρηξις | Ἰατρ. κήλη.
rural-ă ἐ. ἀγροτικός
rus-ă ἐ. καὶ οὐσ. ρωσσικός, Ῥῶσσος.
Rusalii θ. πλ. Πεντηκοστή.
ruşcă θ. ὀμνὰς ἐρυθρόφθαλμος.
ruşouţă θ. Βοτ. ἀδωνίς.
ruseşc-ească ἐ. ρωσσικός.
ruseşte ἐπίρ. ρωσσιστί.
rusfet οὐ. ρουσφέτι.
rusfetărie θ. ρουσφετολογία.
rusificà (**a**) ρ. ἐκρωσσίζω.
ruşinà (**a**) ρ. ἐντροπιάζω, ἀτιμάζω. || a se ruşina ἐντρέπομαι.
ruşinare, ruşinat ἀφ. καὶ μετ. ἐντροπίασις, ἐντροπιασμένος.
ruşine θ. ἐντροπή, ne făcù mare ruşine πολὺ μᾶς ἐντρόπιασε | Βοτ. ruşinea fetei ἀγριόδαυκος.
ruşinos-oasă ἐ. αἰδήμων | δειλός.
ruşioară θ. Βοτ. παιωνία.
rustic-ă ἐ. ἀγροτικός.
rută θ. Βοτ. πήγανον.
ruteà θ. Χαρτ. κρίσιμος στιγμή.
rutean-oă οὐσ. Ρουθῆνος.
rutinà θ. τριβή.
rutinà (**a**) ρ. ἔχομαι τῆς τριβῆς.
rutinar-ă οὐσ. ἐμπειρικός.
rutişor ἀ. Βοτ. θάλικτρον.

S

S ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου | προφέρ. ὡς τὸ ἑλληνικὸν σ. Τὸ ş προφέρεται δασέως ὡς τὸ γαλλικὸν ch.
s- ἢ **s'** ἀντ. προσ. s-a dus ἀνεχώρησε.
sa ἐ. του, της, mama sa ἡ μήτηρ του, της, surorile sale αἱ ἀδελφαί του, της. || ἀντ. a sa ἡ ἰδική του, της, ale sale αἱ ἰδικαί του, της.
să σύνδ. ἵνα, νὰ, a venit să vorbească ἦλθε νὰ ὁμιλήσῃ | ἀναλύει τὴν ἀπαρέμφατον, aveţi să vedeţi θέλετε ἰδεῖν, θὰ ἰδῆτε | μετὰ τοῦ că, aveţi ochi (ca) să vedeţi ἔχετε ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ βλέπετε.
şabac οὐ. τρύπημα κεντήματος.
şabanà θ. πολύτιμον ἔνδυμα.
sabat οὐ. σάββατον (Ἑβραίων).
sabatic-ă ἐ. σαββατικός.
sabau ἀ. ράπτης.
sabie θ. ξίφος, σπάθη, a trece prin foc şi sabie διαπερῶ ἐν στόματι μαχαίρας, | ἐχθρὸς | προσβολὴ | sabie-baionetă ξιφολόγχη.
săbier ἐ. ξιφοκατασκευαστής.
săbioară θ. ὑποκ. τοῦ sabie.
săbiuţă θ. ὑποκ. τοῦ sabie | Βοτ. σπαθόχορτον | ἀνθυπολοχαγὸς (εἰρων.).
săblazнă θ. σκάνδαλον | παγίς.
săblăzni (**a**) ρ. σκανδαλίζω.
şablon οὐ. τύπος, ὑπόδειγμα.
săbur οὐ. Βοτ. ἁλόη.
saburà θ. ἔρμα, σαβοῦρα.
sâc! ἐπιφ. ὄρσε!
sac ἀ. σάκκος, σακκί, sac fără fund ἀχόρταγος, sacul se păzeşte dela gură δένε τὸ σακκί σου διὰ νὰ τὸ ἔχῃς ὁλόκληρο (παρ.).
sacà θ. νεροβάρελον, cal de sacà ἀχαμνόων, dop de sacà κοντόχονδρος.
sacadat-ă ἐ. σκιρτηματικός.
sacagiu ἀ. νεροπωλητής.
sâcâi (**a**) ρ. ἐρεθίζω, πεισμώνω.
sacal οὐ. πυράμη, πυροσβεστικὸς κάδος.
şacal οὐ. Ζωολ. λύγξ.
săcălus οὐ. μικρὸν τηλεβόλον.
sacat-ă ἐ. ἀνάπηρος.
săcătuit-ă ἐ. ἐξηντλημένος.
sacâz οὐ. μαστίχη, κελεφώνιον.

săceală θ. ἴδε ţesală.
sacerdotal-ă ἐ. ἱερατικός.
sacerdoţiu οὐ. ἱερατεῖον, ἱερωσύνη.
sachelar ἀ. σακελλάριος.
sacfiu ἀ. Βοτ. δίανθος.
sacchisană θ. Στρ. ἀποσκευή.
sacnasiu οὐ. προεξέδρα, ἐξώστης.
sacoiu οὐ. μέγας σάκκος.
sàcos οὐ. σάκκος (ἀρχιερατικός).
sacoteiu οὐ. σακκίδιον ἀραιόν.
sacou οὐ. σακκάκι.
sacoviţă θ. ἀγκύριον συγκρατοῦν τὸ δίκτυον ἐπὶ τοῦ πάγου, παγοστάλιξ.
sacrà (a) ῥ. καθιερώνω | χειροτονῶ.
sacrament οὐ. καθαγιασμός.
sacramental-ă ἐ. μυσταγωγικός.
săcret-ă ἐ. ἐπικίνδυνος | διαβολικός.
sacrificà (a) ῥ. θυσιάζω. || a se sacrificà θυσιάζομαι.
sacrificator ἀ. ἱεροθύτης.
sacrificiu οὐ. θυσία.
sacrileg-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἱερόσυλος.
sacrilegiu οὐ. ἱεροσυλία.
sacristie θ. Ἐκκλ. σκευοφυλάκιον.
sacru-ă ἐ. ἅγιος, ἀπαράβατος.
săculeţ οὐ. ὑποκ. τοῦ sac | κύτινος, σακκοῦλι δερμάτινον.
săculteaţă θ. σακοῦλα.
săculteţ οὐ. ὑποκ. τοῦ sac.
sad οὐ. παρασπάς, φυντάνι.
sadacat οὐ. πίστις, εἰλικρίνεια.
sadărvin οὐ. κρουνός, βρύσις.
sadeà ἐ. ἁπλοῦς, λεῖος | καθαρός, ἄμικτος, Romàn sadea ἀληθὴς Ῥωμοῦνος. || ἐπίρ. ἁπλῶς.
sădelcă θ. ὑπόσαγμα ἵππου.
saderiu-e ἐ. φαιὸς βαθύς, τσαντιρῆς.
sădi (a) ῥ. φυτεύω | διεισδύω.
sădilă θ. τυρόπανον.
sadină θ. Βοτ. ἀνδροπώγων.
sadrazan ἀ. μέγας βεζύρης.
saegiu ἀ. εἰσπράκτωρ φόρου ἐπὶ τῶν προβάτων | ὑπηρέτης σταύλου.
şaf οὐ. γαυλός, ξύλινον δοχεῖον.
şafer ἀ. ἐπιμελητὴς | μεσίτης | μαστρωπὸς | κακοήθης.
safir οὐ. σάπφειρος.
safteà θ. ἐπινομίς, πρώτη πώλησις.
saftian οὐ. μαροκηνὸν | ἀνθρώπινον δέρμα, πετσὶ (εἰρων) | χρηματοφυλάκιον.
şagă θ. ἀστειότης.
sagace ἐ. ὀξύνους, ἀγχίνους.
sagacitate θ. ὀξύνοια, ἀγχίνοια.
şagalnic-ă ἐ. ἀστεῖος, φενακιστής.
sageac οὐ. θύσανος, θυσανωτὴ ἄκρα ὑφάσματος.
sageacar ἀ. θυσανουργός.
săgeată θ. βέλος.
săgetà (a) ῥ. τοξεύω ἐκτοξεύω.
săgetare, săgetat ἀφ. καὶ μετ. τόξευσις, τοξευμένος. || ἐ. παράλυτος.
săgetător ἀ. τοξότης.
săgetătură θ. βολὴ βέλους | ἰσχυρὰ πλευρωδυνία, σφάχτης | παράλυσις.
săghies ἀ. Ζωολ. σπῖνος
sagnă θ. ὑποδορά, πληγὴ ἐκ προστριβῆς ζυγοῦ, σάγματος | πληγή.
săgni (a se) ῥ. πληγώνομαι.
săgniturá θ. ἴδε sagnă.
sagu οὐ. σάγος, μετρόξυλον.
şăguì (a) ῥ. ἀστειεύομαι.
şăguire θ. ἀστειότης.
şah ἀ. σάχης | σουλτάνος. || οὐ. ζατρίκιον | μονογράφημα ἐπὶ καταστίχου | ἐπίσημος ἐπικύρωσις.
săhăidac οὐ. ταταρικὸν βέλος.
sahan οὐ. τρυβλίον χάλκινον.
şahăr-mahăr οὐ. ἀντιφατικὴ ὁμιλία, ἀπάτη.
şahmarà θ. ὕφασμα χρυσοποίκιλτον.
sáì (a se) ῥ. φοβοῦμαι (ἐπὶ ζώων).
saià θ. σταῦλος.
saià θ. σάγη, μεταξοσάγη | γυναικεία ἐσθὴς ἐκ σάγης.
şăiac οὐ. σαγιάκι.
şaibă θ. παρακόχλιον, σιδηροῦν ἔλασμα ὑποστηρίζον τὴν κεφαλὴν τοῦ κοχλίου | παρατρόχιον, τὸ ἑκατέρωθεν τοῦ ἄξονος προεξέχον δερμάτιον.
şaică θ. μακρὰ λέμβος, καΐκι.
şáicar ἀ. λεμβοῦχος.
saidecar ἀ. σαγματοποιός.
saig. (a) ῥ. δημεύω τὰ πρόβατα.
săigie θ. **săigit** οὐ. δήμευσις προβάτων.
şaih ἀ. βασιλεύς, ἄρχων.
sai-ă ἐ. φαιὸς (ἐπ. προβάτων).
şaisprezece ἀρ.θ. δεκαέξ (λαϊκ.).
sait ἀ. ταχυδρόμος.
şáitan ἀ. σατανᾶς. οὐ. βαροῦλκον.
şaitoc ἐπίρ. πηδηκτά, ταχέως.
şaiu οὐ. ὕφασμα μαλλοβάμβακον.
şaivan οὐ. σκηνὴ πολυτελὴς | χειμερι-

νὸν καταφύγιον προβάτων | ἀποθήκη καπνοῦ.
şaizeoe ἀριθ. ἑξήκοντα (λαϊκ.).
şajă θ. αἰθάλη, ἀσβόλη.
şăjnăli (a) ῥ. συμπάσχω, συμπονῶ.
şal οὐ. λεπτόμαλλον ὕφασμα | περιώμιον, σάλι.
şală θ. αἴθουσα.
şalafiu οὐ. περίαπτον, φυλακτόν.
şalahor ἀ. χωρικὸς ἀσύδοτος | ἐργατικός. χειρώναξ | ἱπποκόμος.
şalahori (a) ῥ. ἐργάζομαι εἰς βαρέα ἔργα, χειρωνακτῶ.
şalahorie θ. χειρωναξία.
şalam οὐ. ἁλλᾶς, λουκάνικον.
şalamalec οὐ. χαιρετισμός.
şalamandră θ. Ζωολ. σαλαμάνδρα.
şalamastră θ. ἄσκωμα, δερμάτινος λῶρος σκαλμοῦ.
şălămâzdră θ. ἴδε salamandră.
şalarià (a) ῥ. μισθοδοτῶ.
şalariat-ă ἐ. ἔμμισθος, μισθωτός.
şalariu οὐ. μισθός.
şălaş οὐ. κατοικία, οἶκος | φιλοξενία | φυλὴ ἀθιγγάνων.
şălăşitoare θ. Βοτ. ὄνωνις.
şălăş(l)ui (a) ῥ. κατοικῶ, ἐγκαθίσταμαι | φιλοξενῶ.
şălăşluinţă θ. κατοικία.
şalată θ. ἐξάλμη, σαλάτα.
şălăţeà θ. Βοτ. χελιδόνιον.
şălăţica zidului θ. Ζωολ. κιχλοϊέραξ | Βοτ. σκλήθρος.
şalatieră θ. ἐξαλμοδόχη, σαλατιέρα.
şalâu ἀ. Ζωολ. ἀσπρόφαρον.
şalbă θ. περιδέραιον (ἐκ νομισμάτων) | λαγάνιον | salba dracului ἀνεψιός | Βοτ. salbă moale εὐώνυμον.
şălbătăcie θ. ἀγριότης.
şălbatic-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἄγριος.
şălbătăcioso-ească ἐ. ἄγριος.
şălbătăcioşte ἐπίρ. ἀγρίως.
şălbătăci (a) ῥ. ἐξαγριώνω. || a se şălbătăci ἀγριεύω.
şalcă θ. ἴδε şalcie.
şalcâm ἀ. Βοτ. ἀκακία, **şalcâm galben** κύτισος. || ἐπίρ. μειλιχίως, γλυκέως.
şalcie θ. Βοτ. σμίλαξ | ἴδε şalcie.
şalcie θ. ἰτέα, **şalcie pletoasă** ἰτέα κλαδοκλινής.
şălcioară θ. ἐλέαγνος.
şălciş οὐ. ἰτεών.
şălciu-e ἐ. ὑφάλμυρος, ἄνοστος.
şălduş οὐ. ἐλῶδες μέρος.
şale θ. πλ. ῥάχις, νεφρικὴ χώρα, μέση crucea şalelor ἱερὸν ὀστοῦν.
şalep οὐ. ὄρχις, σάλεπι.
şalepgiu ἀ. σαλεποεφός.
şalgâu ἀ. ἁλατωρύχος.
şălhă θ. ἴδε sihlă | ἐλάτη.
şălhuiu-e ἐ. δασώδης.
şalicilic-ă ἐ. ἰτεϋλικός.
şalin-ă ἐ. ἁλατώδης, ἁλατοῦχος. || θ. ἁλατωρυχεῖον.
şăliţă θ. ὑποκ. τοῦ şală.
şalivă θ. σίελος.
şalivar-ă ἐ. σιελικός.
şalivaţi(un)e θ. σιέλωσις.
şalmă θ. ἀστειότης.
şalmiao οὐ. ἀμμωνία.
şalon οὐ. αἴθουσα ὑποδοχῆς.
şalon οὐ. μάλλινον ὕφασμα.
şalonaş οὐ. ὑποκ. τοῦ şalon.
şalpetru οὐ. νίτρον.
şalsaparilă θ. Βοτ. σμίλαξ.
şalt οὐ. πήδημα.
şalt ἐπίρ. κατὰ μόνας, μόνος.
şaltă θ. καρύκευμα.
şăltà (a) ῥ. σκιρτῶ, πηδῶ | ἀνασκιρτῶ, ἀναπηδῶ. || a se şăltà ἀνυφώνομαι | αὐξάνομαι | προοδεύω.
şaltanat οὐ. πριγκηπικὴ πομπή.
şăltar οὐ. ἴδε sertar.
şăltare ἀφ. ἀνασκίρτησις.
şăltăreţ-eaţă ἐ. σκιρτητικός.
şăltat μετ. ἀνασκιρτημένος. || οὐ. σκίρτημα.
şăltătură θ. ἐκτίμησις δημητριακῶν ἐν τῇ παλάμῃ δι' ἀναρρίψεως.
şalteà θ. στρῶμα, şalteà de paie τύλη, ἀχυρόστρωμα, a pune sub şalteà θέτω κατὰ μέρος, şeade sub şalteà εἶναι ἄφροντις, ἄεργος.
şaltimbano ὁ. θαυματοποιός.
şalubritate θ. ὑγιεινότης, ὑγιεινή.
şalubru-ă ἐ. ὑγιεινός.
şalup οὐ. γουνωμένον φόρεμα γυναικὸς ἄνευ χειρίδων, ταλαγάνι.
şalupă θ. φορτηγίς, ἐφόλκιον.
şalut οὐ. χαιρετισμός, πρόσρησις.
şalutà (a) ῥ. χαιρετῶ, προσαγορεύω.

salutar-ă ἐ. σωτήριος.
salutare, salutat ἀφ. καὶ μετ. προσαγόρευσις, προσηγορευμένος. || ἐπιφ. salutare! ὑγίαινε!
salvă θ. συμπυροβολισμός.
salvà (a) ῥ. σώζω, διασώζω.
şalvaragiu ἀ. σαλβαρορράπτης, σαλβαροπώλης, σαλβαροφόρος | Τοῦρκος.
salvare θ. σωτηρία | ναυαγιαιρεσία.
şalvari ἀ. πλ. σαλάβαρα, περισαρίς.
salvat μετ. σωσμένος.
salvator-oare οὐσ. σωτήρ.
salv-conduct οὐ. διαβατήριον.
salv-gardă θ. προστασία | φρουρός.
salvie θ. Βοτ. ἐλελίφασκος.
samă θ. λογαριασμός | ἴδε seamă.
şamă θ. ὕφασμα δαμασκηνόν.
sămăchişă θ. ξυνόγαλον ἀγελάδος.
sămădaş ἀ. ταμίας, λογιστής.
sămădău ἀ. ἴδε sămădaş.
şamalageà θ. μεταξωτὸν ὕφασμα.
samaniu-e ἐ. ἀχυρόχρους κίτρινος.
samar οὐ. σαγμάριον, vite de samar μεταγωγὰ ζῶα | πηλοφόριον.
samară θ. ὀρόφωμα, στέγωμα.
samavolnic-ă ἐ. αὐθαίρετος.
samavolniceşte ἐπίρ. αὐθαιρέτως.
samavolnicie θ. αὐθαιρεσία.
Sâmbătă θ. Σάββατον, îi lipseşte o Sâmbătă τοῦ λείπει μία ἑβδ | apa Sâmbetei ἀνομία, λῆρος.
şambelan ἀ. κλειδοῦχος.
sâmboţică ἐ. σαββατιάτικος (μόσχος).
sâmbră θ. γεωργικὸς συνεταιρισμός.
sâmbrăluit ἐ. συνεταιριστικός.
sâmburar ἀ. Ζωολ. ἴδε botgros.
sâmbure ἀ. γίγαρτον, πυρήν.
samoă θ. σπασμοὶ μικρῶν παιδίων | φυλακτὸν ἐναντίον τῶν σπασμῶν.
sâmceà θ. λεπὶς | ξυλομάχαιρον.
sâmcelat-ă ἐ. ὀξύς, κοπτερός.
sâmcuţă θ. Βοτ. γάλλιον | σισύμβριον.
Sâmedru ἀ. Ἅγ-Δημήτρης (λαϊκ.).
sameş ἀ. ταμίας, λογιστὴς | διευθυντὴς νομαρχίας.
sâmeşie θ. ταμεῖον.
samodiva θ. μέγαιρα.
samovar οὐ. ἰνολέβης.
şampanie θ. καμπανίτης (οἶνος).
samsar ἀ. μεσίτης.
samsarlâc οὐ. μεσιτεία.
Sâmţi ἀ. πλ. Ἐκκλ. τῶν 40 μαρτύρων.
samur ἀ. Ζωολ. λευκοῖκτις, σαμοῦρι.
samuraslă θ. σπόρος ἀναδώσας τὸ δεύτερον ἔτος.
samuraslu-ă ἐ. φυτρώνων τυχαίως.
sân οὐ. στῆθος | κέντρον, ἐσωτερικόν, în sânul pământului ἐν τοῖς σπλάγχνοις τῆς γῆς | κόλπος, în sânul familiei sale ἐν μέσῳ τῆς οἰκογενείας του.
sân ἀ. ἅγιος (λαϊκ.).
şan οὐ. ὑποπτερνίς, ὑποδηματοσύρτης.
şanal οὐ. τάφρος, διῶρυξ.
sănătate θ. ὑγεία.
sanatoriu οὐ. θεραπευτήριον.
sănătos-oasă ἐ. ὑγιεινός, ὑγιής | σωτήριος, fuga e ruşinoasă dar sănătoasă ἡ φυγὴ ἐντροπιάζει, ἀλλὰ σώζει. || ἐπίρ. ὑγιῶς, du-te sănătos! ὥρα σου καλή! rămâi sănătos! σὰς ἀφίνω ὑγείαν!
şancalie θ. φενακισμός.
şancalos-oasă ἐ. ἀστεῖος.
sanche, sanchi ἐπίρ. δηλαδὴ (εἴρων.).
sanchiu-e ἐ. σκυθρωπός, κατηφής.
şancru οὐ. ἕλκος (ἀφροδίσιον).
sanctificà (a) ῥ. ἁγιάζω.
sancţionà (a) ῥ. καθιερώνω.
sancţionare, sancţionat ἀφ. καὶ μετ. καθιέρωσις, καθιερωμένος.
sanctitate θ. ἁγιότης, ἁγιωσύνη.
sancţiune θ. κύρωσις | ποινή.
sanctuar οὐ. ἄδυτον ναοῦ.
sandal οὐ. φορτηγίς, σανδάλιον.
sandal οὐ. μετάξινον ὕφασμα.
sandală θ. σάνδαλον, σανδάλιον.
sandicos-oasă ἐ. ἐπίμονος.
sandomircă θ. εἶδος σίτου.
şandramà θ. προστέγασμα | παράπηγμα | οἶκος καταρρέων (συνεκδ.).
sandviţ οὐ. δίτρυφον.
sânecà (a) ῥ. ἀναχωρῶ ἀπὸ ἑαθέος ὄρθρου (πρὸς ἐξορκισμόν).
şanfă θ. ἴδε şan.
sânge οὐ. αἷμα, a luà, lăsà sânge ἀφαιμάσσω, sângele apă nu se face τὸ αἷμα νερὸ δὲν γίνεται, cu sânge rece ψύχραιμος, nu-ţi fă sânge rău μὴ χαλᾶς τὴν καρδιάν σου, sânge şi o surceà σφάλνα τα, μὴν ἀνοίγῃς ὁμιλίαν | Βοτ. sânge de nouă fraţi δρακόντιον.
sângeap οὐ. σαμουρόγουνα.

sângeapă θ. μέτρον περιεκτικότητος 75 γρ. | μικρὸν ποτήριον.
sânger ά. Βοτ. κράνη.
sângerà (**a**) ῥ. αἱμάσσω.
sângerare θ. αἱμορραγία.
sângerariță θ. Βοτ. ἀσκληπιάς.
sângerat μετ. αἱματωμένος. || ὲ. αἱμόχρους, αἱματώδης.
sângeratic-ă ὲ. αἱμοσταγής.
sângerătură θ. ἀναιμία ζώων.
sângerel οὐ. Βοτ. ἴδε sânger.
sângerete ά. ἁλλάς.
sângerică θ. Βοτ. εὐώνυμος.
sângeriu-e ὲ. αἱμόχρους.
sângeros-oasă ὲ. αἱματώδης, αἱμάσσων, αἱμοχαρής, σκληρός.
sangiac οὐ. τουρκικὴ σημαία.
sangiacat οὐ. θέμα (κυβερνητικόν).
sanguin-ă ὲ. αἱματώδης, πληθωρικός.
sangulie θ. περιλαίμιον, σαγκουλί.
sanhedrin οὐ. συνέδριον (Ἰουδαίων).
sanicioară θ. σάνικλον.
sanie θ. ἔλκηθρον.
sanitar-ă ὲ. ὑγειονομικός. || ά. νοσοκόμος.
sanitoare θ. Βοτ. ὑπέρεικον.
săniuș οὐ. ὀλισθηρὸν μέρος.
sânjoane θ. Βοτ. γάλλιον.
șansă θ. τύχη.
sansorit-ă ὲ. σανσκριτικός.
șansonetă θ. ἀσμάτιον, τραγουδάκι.
șanț οὐ. τάφρος, χαράκωμα | πλ. ἐγχαράξεις μύλης, χαραγαί.
șantaj οὐ. ἐκβιασμός.
șantajist ά. ἐκβιαστής.
santal οὐ. Βοτ. σανταλιόν.
șantan οὐ. καφωδεῖον.
șantier οὐ. ἐργοτάξιον.
șantrau οὐ. ζατρίκιον.
șănțui (**a**) ῥ. χαρακώνω. || a se șănțui ὀχυρώνομαι ἐντὸς τάφρων.
sânziană θ. πεντάμορφη.
sânziene θ. πλ. ἡ γέννησις τοῦ ἁγ. Ἰωάννου | ἐποχὴ τῶν ἀνθέων.
sapă θ. ὀρύκτης, λίσγος, λισγάρι, sapă de lemn πτύον, ἀθλιότης (συνεκδ.), a ajunge la sapă de lemn πένομαι, sapă și lopată τετέλεσται | ταφρεία, σκάψιμον | δοκὶς τῶν γωνιῶν ἀγροτικοῦ οἴκου | ράχις ἵππου.
săpà (**a**) ῥ. ἀνασκάπτω, λισγαρίζω | σκάπτω, ἐκβαθύνω | ἐγχαράττω, ὑποσκάπτω (συνεκδ.).
săpăligă θ. σκαλίς, δικέλλι.
săpător ά. σκαφεὺς | σκαπανεύς.
săpătură θ. ἐκσκαφή, ἐκβάθυνσις, ἀνασκαφή, χάραξις.
șapcă θ. σκιάδιον, κασκέτο.
șapcar ά. κατασκευαστὴς σκιαδίων.
saplaie θ. τορύνη, ξυλοκουτάλα.
săpoiu οὐ. λίσγος.
săponel οὐ. Βοτ. ἴδε odogaci.
săpșoară θ. μικρὸς λίσγος.
săptămână θ. ἑβδομάς.
săptămânal-ă ὲ. ἑβδομαδιαῖος.
șapte ἀρ.θ. ἑπτά, al șaptelea ὁ ἕβδομος, a șaptea ἡ ἑβδόμη, șaptesprezece δεκαεπτά, șaptezeci ἑβδομήκοντα.
săpun οὐ. σάπων, a rade fără săpun κακομεταχειρίζομαι.
săpunar ά. σαπωνοποιός.
săpunărie θ. σαπωνοποιεῖον.
săpunealà θ. σαπωνισμὸς | ἐπιτίμησις.
săpunel οὐ. ὑπόθεμα | Βοτ. κέθρον.
săpuni (**a**) ῥ. σαπωνίζω | ἐπιτιμῶ.
săpunos-oasă ὲ. σαπωνώδης.
sar οὐ. ἀρσενικόν.
șar οὐ. ληνοφάτνη | χαραγὴ μύλης.
sărà (**a**) ῥ. ἁλατίζω.
sărac-ă ὲ. καὶ οὐσ. πτωχὸς | ἀνέπαρκής | δυστυχὴς | ἐστερημένος, sărac de părinți ὀρφανός.
sărăcăcios-oasă ὲ. καὶ οὐσ., πτωχικός, πένης.
sărăcan θ. δυστυχής.
sărăcei ά. πλ. ἱππικόν.
sărăcește ἐπίρ. πτωχικῶς.
sărăci (**a**) ῥ. πτωχύνω | πτωχαίνω | a sărăci pe cineva οἰκτείρω τινά. || a se sărăci γίνομαι ὀρφανός, πτωχαίνω.
saraoibașa ά. ἀρχιιππικόμος.
sărăcie θ. πενία, πτωχεία, vorbă multă sărăcia omului τὰ πολλὰ λόγια φτώχεια (φρ.).
sărăcilă ά. πτωχός.
sărăcime θ. πτωχολογιά.
sărăcustă θ. ἴδε sărindar.
sărăcuț-ă ὲ. πτωχούτσικος.
sărad οὐ. μάλλινον σειρήτιον.
șaradă θ. λογόγριφος.
sărădui (**a**) ῥ. σειρητώνω.
saragele οὐ. πλ. ἄτακτον ἱππικόν.

saraille θ. σουρωτὴ (γλύκυσμα).
sărăiman-ă ἐ. πτωχός. || οὐσ. ὀρφανός.
saraiu οὐ. σεράχιον, ἀνάκτορον.
şarampou οὐ. μέγας πάσσαλος
saramură θ. ἅλμη, σαλαμοῦρα, a-şi pune carnea în saramură βάζω βλα μου τὰ δυνατὰ (φρ.).
şaran ἀ. Ζωολ. εἶδος κυπρίνου.
sărare θ. ἁλάτισμα.
sărărie θ. ἁλατοπήγιον, ἁλυκή.
sărărit οὐ. ἁλατοτέλεια.
sărat μετ. ἁλατισμένος. || ἐ. ἁλμυρός. || οὐ. ἁλισμός, ταρίχευσις.
sărăţel-ică θ. ὑφάλμυρος.
Sărătură θ. ἁλάτισμα, ταριχεῖα.
sărăturos-oasă ἐ. ἁλατοφόρος.
sârb-ă ἐ. σερβικός. || ἀ. Σέρβος.
sârbă θ. χορὸς ἔγκυκλος ζωηρός.
sarbăd-ă ἐ. ἴδε searbăd.
sărbătoare θ. ἑορτή, sărbători împărăteşti ἑορταὶ τοῦ Χριστοῦ ἢ τῆς Παναγίας, sărbători băbeşti ἑορταὶ προλήψεων.
sărbătoresc-ească ἐ. ἑορτερός.
sărbătoreşte ἐπίρ. ἑορταστικῶς.
sărbători (**a**) ῥ. ἑορτάζω | τιμῶ.
sârbesc-ească ἐ. σερβικός.
sârbeşte ἐπίρ. σερβικῶς.
sârboc οὐ. τετράγωνον δίκτυον.
sărbuşcă θ. ζωμὸς ἐξ ὀσπρίων.
sarcasm οὐ. σαρκασμός.
sarcastic-ă ἐ. σαρκαστικός.
saroe θ. Βοτ. σμίλαξ.
sarcină θ. βάρος, φορτίον, o sarcină de lemne φόρτωμα ξύλων | ἀποστολὴ | ἐγκυμοσύνη.
sarcofag οὐ. σαρκοφάγος.
sărdao οὐ. βραχὺς ἐπενδύτης.
sardeà θ. τριχίς, σαρδέλλα.
sardonic-ă ἐ. σαρδώνειος.
sare θ. ἅλας, sare amară ἀγγλικὸν ἅλας, sare de lămâie τρυγικὸν ὀξύ, sarea pisicei ἀντιμόνιον, a mâncà pâine şi sare ἰmpreună τρώγω μαζῆ ψωμὶ καὶ ἁλάτι, nu are sare la mămăligă εἶναι πάμπτωχος | πνεῦμα (συνεκδ.).
şarg-ă ἐ. ξανθὸς (ἐπὶ ἵππων).
sârg οὐ. ἐν τῇ φρ. 'de sârg ταχέως, ἐπαστικά.
sârghiu οὐ. ὕφασμα δεματισμοῦ.
sârgui (**a se**) ῥ. ἐπιμελοῦμαι, προσπαθῶ.
sârguinţă θ. ἐπιμέλεια.
sârguitor-oare ἐ. ἐπιμελής.
sarhat οὐ. φρούριον συνόρων.
sări (**a**) ῥ. πηδῶ, σκιρτῶ, a sări în sus ἀναπηδῶ, ἀνασκιρτῶ | προστρέχω, sări-ti în ajutor τρέξατε εἰς βοήθειαν | a sări cu gura la cineva ἐπιπλήττω τινά, i-a sărit tandăra ἐπῆρε φωτιά, ἐθύμωσε.
sario οὐ. κίδαρις, στρόφιον.
saricà θ. σάγος, ἐπανωφόριον τρίχινον.
săricică θ. ἴδε şoricioaică.
saricină θ. τρυγικὸν ὀξύ.
sarig ἀ. Ζωολ. σαρίγιον, δίθελφος.
sărilă θ. ἐσπερογέννητος.
sărindar οὐ. τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον | εὐχή.
sărire, sărit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ sări. || ἐπίρ. πηδηκτά. || ἐ. φρενοβλαβής.
sărită θ. πήδημα, σκίρτημα | συγκράτησις, a-şi pierde sărita, a eşi din sărite χάνω τὴν ὑπομονήν μου, βγαίνω ἀπὸ τὰ ὅρια. || ἐπίρ. pe sărite πηδηκτά.
săritor-oare ἐ. σκιρτητικός, περιποιητικός, τρέχων πρὸς βοήθειαν.
săritură θ. πήδημα, σκίρτημα.
şarjă θ. Στρ. ἔφοδος.
şarjà (**a**) ῥ. ἐνεργῶ ἔφοδον.
şârjiţă θ. ἴδε şârjoacă.
şârjoacă θ. σμιγάδι, συμφορητὸς σῖτος.
sarlă θ. κυνάριον | ἐνοχλητικὸς (συνεκδ.).
şarlatan ἀ. ἀγύρτης.
şarlatanesc-ească ἐ. ἀγυρτικός.
şarlatanie θ. ἀγυρτεία.
sarmà θ. θρῖον, περίκομμα κρέατος ἐντὸς φύλλων ἀμπέλου ἢ λαχάνου.
sârmă θ. σύρμα | δικτυωτὸν ἐκ σύρματος χρυσοῦ | Στρ. συρματόπλεγμα.
sârmaciu οὐ. μάστιξ ἐκ σύρματος.
sărmăluţă θ. ὑποκ. τοῦ sarmà.
sărman-ă ἐ. ἴδε sărac.
sârmar ἀ. συρματοπλόκος.
sarniţă θ. ἁλατωρυχεῖον.
şărpânţă θ. Βοτ. τελέφιον.
şărpariţă θ. ἴδε şărpânţă.
şarpe ἀ. (πλ. şerpi) ὄφις, puiu de şarpe ὀφιδεὺς | a se ascunde în gaură de şarpe γίνομαι ἄφαντος, a ţipà ca din gura şarpelui φωνάζω ὡς μανιακός.
sărpun ἀ. Βοτ. ἑρπυλλον.
sărpunel ἀ. Βοτ. χαμαίδρυς.
Sarsailă ἀ. Σατανᾶς | παράδοξος.

şart οὐ. τάξις, om cu şartul lui ἄνθρωπος τακτικός | ἔννοια.
sărut οὐ. ἴδε sărutare.
sărută (**a**) ῥ. ἀσπάζομαι, φιλῶ, sărut mâna! φιλῶ τὸ χέρι σας! σᾶς εὐχαριστῶ! | χαιρετῶ, προσκυνῶ. || a se sărută ἀλληλοασπάζομαι.
sărutătură θ. φίλημα, ἀσπασμός.
sas-asoaică οὐσ. Σάξων (τῆς Τρανσυλβανίας).
săsăi (**a**) ῥ. ζητακίζω | συρίττω (ἐπὶ ὄφεων).
săsăitură θ. ζητακισμός, συριγμός.
sascânlâc οὐ. σύγχυσις, ταραχή.
saschiu ἀ. Βοτ. ἀτραχέφνη.
şase ἀριθ. ἕξ, al şaselea, a şasea ἕκτος, ἕκτη, şasesprezece δεκαέξ, şasezeci ἑξήκοντα, şasesute ἑξακόσια.
săsesc-ească ἐ. σαξωνικός.
săsiac οὐ. κυτίον ἐρώμης.
saşiu-e ἐ. παραβλώψ, ἀλλοίθωρος.
sastisi (**a se**) ῥ. θορυβοῦμαι.
sat οὐ. γῆ, ἀγροκτησία | χωρίον, a face sat cu cineva συζῶ μετά τινος, ζῶ ἐν ἁρμονίᾳ.
Satanà ἀ. Σατανᾶς.
satanesc-ească ἐ. σατανικός.
satâr οὐ. πέλεκυς | κοπίς.
satarà θ. δικαστικὴ ἐκτέλεσις | ἐνόχλησις, ce satarà de om! τί ἐνοχλητικὸς ἄνθρωπος!
satâraşi ἀ. πλ. ἴδε satârgii.
satârgii ἀ. πλ. Στρ. πελεκυφόροι.
sătean-că οὐσ. χωρικός.
satelit ἀ. δορυφόρος, ἀκόλουθος.
sătesc-ească ἐ. ὁ τοῦ χωρίου.
satietate θ. κόρος, κορεσμός.
satin οὐ. ἀτλάζι.
satinà (**a**) ῥ. στιλβώνω.
satinetă θ. ὑποκ. τοῦ satin.
săţios-oasă ἐ. ἄφθονος.
satir ἀ. σάτυρος.
satiră θ. σάτυρα.
satiric-ă ἐ. καὶ οὐσ. σατυρικός.
satirizà (**a**) ῥ. σατυρίζω.
satisfăcător-oare ἐ. ἱκανοποιητικός.
satisfacè (**a**) ῥ. ἱκανοποιῶ.
satisfacere ἀφ. ἱκανοποίησις.
satisfacţi(un)e θ. ἱκανοποίησις.
satisfăcut μετ. ἱκανοποιημένος.
satişor οὐ. χωρίδιον.
saţiu οὐ. κόρος, κορεσμός.
şatră θ. προστέγιον | σκηνή (ἀθιγγάνων), ţigan de şatră ἀθίγγανος νομὰς | καταγώγιον (συνεκδ.).
şatrange οὐ. πλ. ζατρίκιον, δάμα.
satrap ἀ. σατράπης.
satrapie θ. σατραπεία.
şătrar ἀ. ἐπιθεωρητὴς τῶν ἀθιγγάνων | μικρὸς εὐγενής | Mare şătrar ἐπιθεωρητὴς τοῦ πυροβολικοῦ.
şătrărei ἀ. πλ. πυροβοληταί.
sătuo οὐ. ὑποκ. τοῦ sat.
sătul-ă ἐ. κατάκορος, χορτάτος.
sătură (**a**) ῥ. κορεννύω. || a se sătură κορέννυμαι, χορταίνω.
săturare, săturat ἀφ. καὶ μετ. κόρεσις, κορεσμένος.
saturaţi(un)e θ. κορεσμός.
saturnale θ. πλ. Κρόνια.
sau σύνδ. ἤ.
său ἐ. του, amicul său ὁ φίλος του. || ἀντ. ἑός, ἰδικός του.
său οὐ. στέαρ, λίπος | χρῆμα. are său la rărunchi εἶναι λιγδωμένος (φρ.).
şanchă θ. νῶτα τοῦ ἵππου.
saurieñi ἀ. πλ. Ζωολ. σαυροειδῆ.
savan οὐ. ἐπικρατίς, κεφαλόδεσμος ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος.
savant-ă ἐ. καὶ οὐσ. σοφός.
săvârşi (**a**) ῥ. τελειώνω, ἀποτελειώνω | τελῶ, ἐκτελῶ. || a se săvârşi τελειώνομαι.
savoare θ. γεῦσις, οὐσία.
saxanà θ. ἵππος φορτηγὸς | φόρτωμα.
saxie θ. ἀνθοδοχεῖον.
saxofon οὐ. Μουσ. σαξόφωνον.
saxon-ă ἐ. καὶ οὐσ. σαξωνικός, Σάξων.
sbalţ οὐ. σιδηροῦς δακτύλιος | ἴδε sbânţ.
sbâncă θ. σικύα, βεντούζα.
sbânghiu-e ἐ. φιλοπαίγμων | παραβλώψ.
sbânţ οὐ. σιδηροῦς δακτύλιος ἀντηρίδος ἢ πριονιστηρίου | τεμάχιον δέρματος προστιθέμενον εἰς τὸ ὑπόδημα | i-a pus sbanţul τοῦ ἐβούλωσε τὸ στόμα.
sbânţui (**a**) ῥ. περιβάλλω διὰ σιδηροῦ δακτυλίου | ἀτακτῶ (συνεκδ).
sbânţuitură θ. περίβλημα σιδηροῦν | ἀταξία, διαφθορὰ (συνεκδ.).
sbârcele θ. πλ. ρυτίδες.
sbârci (**a**) ῥ. ρυτιδώνω, a sbârci din nas μυχθίζω, διασμῶ.

sbârciog ἀ. Βοτ. ἐωλίτης.
sbârcitură θ. ρυτίς | πτυχή.
sbârlì (**a**) ῥ. ἀνορθώνω, ἀνατριχιῶ. || a se sbârli ἀνορθώνομαι, ἀνατριχιῶ.
sbârlingat-ă ἐ. ἀνάσιλλος.
sbârlire, sbârlit ἀφ. καὶ μετ. ἀνόρθωσις, ἀνωρθωμένος. || ἐ. ἀνάσιλλος, ἀνάτριχος.
sbârnăi (**a**) ῥ. ἐομβῶ.
sbârnăire, sbârnăit ἀφ. ἐόμβος.
sbârnăitor-oare ἐ. ἐομβητικός. || θ. ἐέμβυξ, στρόμβος, σβοῦρος | ροκάνα.
sbârnăitură θ. ἐόμβος.
sbate (**a se**) ῥ. σφαδάζω.
sbeg οὐ. χαριεντισμοί.
sbeguì (**a se**) ῥ. χαριεντίζομαι.
sbeguire θ. ἴδε sbeg.
sbenghiu οὐ. παιδ. ἀστραγάλων.
sbioì (**a**) ῥ. ξηραίνω (εἰς τὸν ἀέρα, ἥλιον). || a se sbici ξηραίνομαι.
sbioiuà (**a**) ῥ. ἀπολεπίζω κάνναβιν.
sbierà (**a**) ῥ. ὀγκανίζω | ἐελάζω | φωνασκῶ (λαϊκ.).
sbierare, sbierat ἀφ. ὀγκάνισις.
sbierător-oare ἐ. καὶ οὐσ. φωνασκός.
sbierătură θ. ὀγκάνισμα | ἐληχηθμός | ἐελασμός | φωνασκία (συνεκδ.).
sbieret οὐ. ἴδε sbierătură.
sbihui (**a**) ῥ. ἴδε sghihui.
sbir ἀ. ὑπηρέτης ἀστυνομικός, δορυφόρος.
sbor οὐ. πτῆσις | ὁρμή, πρόοδος.
sbor οὐ. ἄλας λειοτριβές.
sbor οὐ. συνάθροισις | διασκέδασις | ἀγορά, πανήγυρις.
sborì (**a se**) ῥ. συνέρχομαι.
sborişte θ. ἀγορά.
sbornic οὐ. συλλογὴ ἐίων ἀγίων | χειρόγραφον λαϊκῶν ἀσμάτων.
sborş ἀ. Ζωολ. οὐρανοσκόπος.
sborşì (**a**) ῥ. ἀπωθῶ, ἀποκρούω | ἐπιπλήττω δριμέως. || a se sborşì ἀνορθώνομαι | ὀργίζομαι | ὀξύνομαι (ἐπὶ τροφῶν) | εἶμαι ἀκάθαρτος ἐν τῇ ἐνδυμασίᾳ.
sborşire, sborşit ἀφ. καὶ μετ. ἀπώθησις, ἀπωθημένος. || ἐ. ὄξυνος, lapte sborşit ξυνόγαλα. || ἐπίρ. ὀργίλως.
sbregulit-ă ἐ. διάῤῥοχος.
sbuciìnare θ. ἴδε sbucium.
sbuciìum οὐ. ἀνησυχία, θορύβησις | ὀδύνη, ἀγωνία.
sbuciumà (**a**) ῥ. κλονίζω, θορυβῶ. || a se sbuciumà θορυβοῦμαι, πειράζομαι, ἐνοχλοῦμαι, στενοχωροῦμαι.
sbuciumare, sbuciumat ἀφ. καὶ μετ. κλόνισις, κλονισμένος. || ἐ. πολυτάραχος, πολυπαθής.
sbuciumător-oare ἐ. ἐνοχλητικός.
sbughi (**a**) ῥ. φεύγω.
sbughio! ἐπιφ. ἔξω! φύγε!
sburà (**a**) ῥ. πετῶ, τρέχω, τὸ τε sboară nu se mănâncă πᾶν δ,τι λάμπει δὲν εἶναι χρυσός | ἀφαιρῶ, il sburà capul τῷ ἔκοψε τὴν κεφαλήν.
sburare, sburat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ sburà. || ἐ. brânză sburată τυρὸς μετὰ κρέμας. || οὐ. πτῆσις.
sburătăoi (**a**) ῥ. κάμνω νὰ πετάξῃ.
sburător-oare ἐ. πετῶν. || θ. πτηνόν, πετούμενον | Βοτ. ἐπιλόβιον | πλ. πτηνὰ κατοικίδια.
sburătui (**a**) ῥ. βάλλω, ῥίπτω. || a se sburătui πετῶ ἄνω κάτω (ἐπὶ χρυσαλλίδος).
sburătură θ. σχίδαξ, διάξυσμα | γέμισμα πυροβόλου | κοντόξυλον.
sburd-ă ἐ. ἐφήμερος.
sburdà (**a**) ῥ. σκιρτῶ | ἀσωτεύω.
sburdăciune θ. ἀσώτευσις (τοῦ ἐίου) | διασκέδασις | ἐλαφρόνοια.
sburdalnic-ă ἐ. ἴδε sburdatic.
sburdălnicie θ. σκιρτητικότης.
sburdatic-ă ἐ. σκιρτητικός, θορυβώδης | ἐλαφρόνους. || ἐπίρ. θορυβωδῶς.
sburdător-oare ἐ. ἴδε sburdatic.
sburdătură θ. σκίρτημα.
sburlit-ă ἐ. ἴδε sbârlit | ἀρκιόπτιλος (ὄρνις).
sbuturăi (**a**) ῥ. κινῶ, σείω.
scabros-oasă ἐ. τραχὺς | ὕποπτος.
scădeà (**a**) ῥ. πίπτω, ἐκπίπτω, ἐλαττώνω, a scădeà din preț ἐκπίπτω τῆς τιμῆς | Ἀριθ. ἀφαιρῶ.
scadenţă θ. ληξιπρόθεσμον.
scădere θ. ἔκπτωσις, μείωσις | ἔλλειψις, ἐλάττωμα | Ἀριθ. ἀφαίρεσις.
scafă θ. σκάφη | πλάστιγξ τρυτάνης | δορίς, ξέστρον δεψουμένων δερμάτων.
scafandru οὐ. σκάφανδρον.
scăfârlie θ. κρανίον.
scafiţă θ. τρυβλίον.
scaiete ἀ. Βοτ. ἴδε scaiu.
scaiu ἀ. ἄκανθα, a se fine scaiu ἀκο-

λουθῶ κατὰ πόδας (φρ.) | scaiu galben κενταύριον, scaiul măgăresc ὀνοπέρδιον.
scal ἀ. Ζωολ. ξιφίας.
scală θ. Μουσ. κλίμαξ.
scală θ. Ζωολ. φλόγωσις τοῦ μεσοχύλου.
scălâmb ἀ. ἄνθρωπος παράξενος.
scălâmbà (**a**) ῥ. συστρέφω, κολοβώνω. || a se scălâmbà μορφάζω.
scălâmbăeală θ. μορφασμός, σπασμός.
scălâmbat μετ. συνεστραμμένος. || ἐ. παράξενος.
scălâmbătură θ. μορφασμός.
scălcià (**a**) ῥ. στραβοπατῶ | κολοβώνω, παραμορφώνω (συνεκδ.).
scaldă θ. λουτήρ | λουτρὸν νεογνοῦ.
scăldà (**a**) ῥ. λούω, ο scaldă ζητεῖ νὰ ὑπεκφύγῃ. || a se scăldà λούομαι.
scăldare, soăldat ἀφ. καὶ μετ. λοῦσις, λουσμένος.
scăldătoare θ. λουτήρ | λουτρὼν | κολυμβήθρα | scăldătoarea soarelui δύσις τοῦ ἡλίου.
scăldător ἀ. ὑπηρέτης λουτρῶνος.
scăldătură θ. λούσιμον.
scalen-ă ἐ. Γεωμ. σκαληνός.
scaloian ἀ. ἀνθρωπίσκος ἀεικίνητος.
scalpà (**a**) ῥ. σκάλλω, ἐκδέρω τὸ κρανίον ἀνθρώπου.
scalpel οὐ. Ἀνατ. μαχαιρίδιον.
scălus οὐ. φίμωτρον.
scamă θ. μοτός, ξαντόν.
scamator ἀ. χειροκλόπος | ταχυδακτυλουργὸς | λωποδύτης.
scamatorie θ. ταχυδακτυλουργία.
scămos-oasă ἐ. μοτωτός, ἰνώδης.
scămoșà (**a se**) ῥ. ἀποτίλλομαι.
scamotà (**a**) ῥ. χειροκλοπῶ.
scânci (**a**) ῥ. ὑλακτῶ | κλαίω | παραπονοῦμαι (συνεκδ.).
scânoitură θ. ὑλακή.
scandà (**a**) ῥ. στιχομετρῶ.
scandal οὐ. σκάνδαλον | θυανία.
scandalagiu ἀ. σκανδαλοποιός.
scandalizà (**a**) ῥ. σκάνδαλίζω. || a se scandalizà σκανδαλίζομαι.
scandalos-oasă ἐ. σκανδαλώδης.
scandinav-ă ἐ. καὶ οὐσ. σκανδιναβικός, Σκανδιναβός.
scândură θ. σανίς.
scàndurioà θ. ὑποκ. τοῦ scândură.
scânteià (**a**) ῥ. σπινθηροβολῶ.
scânteie θ. σπινθήρ.
scànteiere ἀφ. σπινθηροβόλησις. || θ. σπινθηροβολία.
scànteioară θ. ὑποκ. τοῦ scânteie.
scànteietor-oare ἐ. σπινθηροβόλος.
scânteios-oasă ἐ. σπινθηροβόλος.
scânteuță θ. Βοτ. ἴδε rocoină.
scăpà (**a**) ῥ. Μεταφ. σώζω, ἀπαλλάσσω, γλυττώνω | ἀφίνω νὰ διαφύγῃ. mi-a scăpat vorba μοὶ διέφυγεν ὁ λόγος, am scăpat trenul ἔχασα τὸ τραῖνον. || Ἀμετάβ. am scăpat de boala ἀπηλλάγην τῆς νόσου, holul a scăpat ὁ λῃστὴς διεξέφυγε. a scăpat cu fața curată ἐβγῆκεν ἀσπροπρόσωτος. || a se scăpà σώζομαι, ἀπαλλάττομαι.
scăpără (**a**) ῥ. παράγω σπινθῆρας | σπινθηροβολῶ, ochii ii scapără σπινθηροβολοῦν οἱ ὀφθαλμοί του, îi scapără dinții de foame ὑνήσκει τῆς πείνης (φρ.).
scăpărători ἀ. πλ. χαλυψ πυρίτευ.
scăpare, scăpat ἀφ. καὶ μετ. σῶσις, σωσμένος. || θ. ἀπαλλαγὴ | ὀπισθία θύρα.
scăpătà (**a**) ῥ. ἐξαφανίζομαι ὑπὸ τὸν ὁρίζοντα | ὀλιγοστεύω | πτωχεύω.
scăpătare, scăpătat ἀφ. καὶ μετ. πτώχευσις, πτωχευμένος. || οὐ. δύσις. || ἐ. πτωχός, ξεπεσμένος.
scapeț ἀ. εὐνοῦχος.
scapete (**pe**) ἐπίρ. ἐκ παραδρομῆς.
scară θ. κλίμαξ | ἀναβάθρα (ἁμάξης) | ἀναβολεὺς (ἱπποσκευῆς) | ὀπίσθιον ἐπαξόνιον | κατάλογος τῶν περιεχομένων | Μουσ. κλίμαξ | κοινωνικὴ τάξις | scara mâței σχοινίνη κλίμαξ.
scarabeu οὐ. Ζωολ. κάραβος.
Scaraoțchi ἀ. Σατανᾶς.
scărar ἀ. κλιμακοκατασκευαστής.
scàrbă θ. λύπη | ἀηδία.
scàrbavnic-ă ἐ. ἀηδής.
scârbi (**a**) ῥ. προξενῶ ἀηδίαν. || a se scârbi ἀηδιάζω, λυποῦμαι.
scârbos-oasă ἐ. ἀηδής, ἀπεχθής.
scărîcea θ. Βοτ. πολεμόνιον.
scărîcică θ. ὑποκ. τοῦ scară.
scarificà (**a**) ῥ. σκαριφῶ, χαράζω.
scarificaț(un)e θ. σκαρίφημα.
scarificator ἀ. σκαριφητήρ.
scărigă θ. ὀπίσθιον ἁμάξης.
scărilă θ. ἴδε lambă.
scarlatină θ. ὀστρακιά.

scărmănà (a) ῥ. ξαίνω, λαναρίζω | ξεμαλλιάζω (συνεκδ.).
scărmănătoare θ. ξάνιον.
scărmănătură θ. λανάρισμα.
scărnă θ. κόπρος, ἀκαθαρσία.
scărnav-ă ἐ. ἀκάθαρτος | ἄθλιος.
scărnăvie θ. ἀκαθαρσία.
scarpă θ. γυναικεῖον ὑπόδημα, σκαρπίνι.
scărpinà (a) ῥ. ξέω, ἀποξέω | δέρω (συνεκδ.). || a se scărpinà ξέομαι.
scărț ! ἐπιφ. κράκ ! || οὐ. δέρμα τρίζον.
scărța-scărța ἀ. γραφιᾶς.
scârțâi (a) ῥ. τρίζω | παίζω ἀτέχνως βιολίον.
scărțăit οὐ. τρισμός, κριγμός.
scărțăitoare θ. κρότταλον.
scărțăitor-oare ἐ. τρίζων, θορυβώδης. || ἀ. ἄτεχνος παίκτης βιολίου.
scărțăitură θ. τριγμός.
scârțaș οὐ. μεγάλη ὑποχή.
scatiu ἀ. Ζωολ. σκαθί.
scatolcă θ. κιβώτιον | παληογυναῖκα, παληόγρηα (συνεκδ.) | ράπισμα.
scăueș οὐ. καθισμάτιον.
scaun οὐ. κάθισμα, ἕδρανον, scaunul birjarului ὀκρίβας | κρεουργεῖον | ζυγὸν βιολίου, καβάλλος | μεσόδμη ἑλκήθρου | ἐπαξόνιον, μαξιλάρι | ξυλίνη ἁρπάγη σκυτοτόμου | ἁρπάγη ὑφαντικοῦ ἱστοῦ | δύσις ἡλίου | κέντρον (συνεκδ.) | ἀφόδευσις.
scăunaș οὐ. καθισμάτιον, σκαμνάκι | σκόλυθρος, σκαμνὶ καπηλείου | μαγάδιον (βιολίου). || ἀ. ζωέμπορος | ἁρμοστής.
scăunean ἀ. δημοτικὸς σύμβουλος.
scăunoaie θ. τηλία ἁμαξοπηγοῦ, ξυλουργοῦ, ὑπόξυθρον.
scăzământ οὐ. ἔκπτωσις.
scăzător ἀ. Ἀριθ. ἀφαιρέτης.
scăzut μετ. πεσμένος. || ἐ. poliță scăzută ληξιπρόθεσμον γραμμάτιον.
scelerat-ă ἐ. καὶ οὐσ. κακοῦργηματικός, κακοῦργος.
scenă θ. σκηνή.
scenariu οὐ. σκηνοθεσία.
scenetă θ. μονόπρακτον θέαμα.
scenic-ă ἐ. σκηνικός.
sceptic-ă ἐ. σκεπτικός.
sceptícism οὐ. σκεπτικισμός.
sceptru οὐ. σκῆπτρον.
schelă θ. ἀποβάθρα, λιμὴν | ἴκρίωμα, σκαλωσιὰ | κλίμαξ προσδόμου.
schelet οὐ. σκελετός.
schemă θ. σχῆμα.
schematic-ă ἐ. σχηματικός.
schematism οὐ. σχηματισμός.
schepsis οὐ. περίσκεψις.
schelnà (a) ῥ. ὠρύομαι (ἐπὶ λύκων).
schevofilax ἀ. σκευοφύλαξ.
schijă θ. τεμάχια γωνιώδη χυτοῦ σιδήρου, ἴδε spijă.
schilod-oadă ἐ. κολοβός.
schilodeală θ. κολόβωσις.
schilodenie θ. δυσμορφία.
schilodi (a) ῥ. κολοβώνω.
schimă θ. σχῆμα.
schimb οὐ. ἀλλαγή, συναλλαγή, casă de schimb ἀργυραμοιβεῖον, schimbul cailor σταθμός, armată cu schimbul Στρ. ὑπηρεσία διαλείπουσα | πλ. ἀσπρόρουχα πρὸς ἀλλαγήν.
schimbà (a) ῥ. ἀλλάσσω | μεταβάλλω, μετατρέπω, îmi schimb glasul παραμορφώνω τὴν φωνήν μου. | a se schimbà μεταβάλλομαι, μεταμορφώνομαι, ἀλλάσω ἀσπρόρρουχα.
schimbăcios-oasă ἐ. εὐμετάβλητος.
schimbare θ. ἀλλαγή, μεταβολή, Schimbarea la față Ἐκκλ. ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Χριστοῦ.
schimbat μετ. παρηλλαγμένος. || ἐ. bani schimbați λιανά. | ἐπίρ. pe schimbate ἐναλλάξ.
schimbător-oare ἐ. ἴδε schimbăcios.
schimbătură θ. ἀλλαγή | πλ. ποδεῖα ἐργάνης, πατῆθραι.
schimbeà θ. ζωμὸς ἐκ στομάχου ζώου, a mâncà schimbeaua παρασύρομαι εἰς ἐνοχλητικὴν ὑπόθεσιν (φρ.).
schimbeiu οὐ. ὑδροφάτνη.
schimnio ἀ. ἀσκητής, ἐρημίτης.
schimnicesc-ească ἐ. ἀσκητικός.
schimnicește ἐπίρ. ἀσκητικῶς.
schimnici (a) ῥ. ἀσκητεύω, μονάζω. || a se schimnici κείρομαι μοναχός.
schimnicie θ. ἀσκητισμός.
schimonoseală θ. παραμόρφωσις.
schimonosì (a) ῥ. παραμορφώνω. || a se schimonosi παραμορφώνομαι, μορφάζω.
schimonosítură θ. δυσμορφία, τέρας | μορφασμός.

schimosi (a) ῥ. ἴδε schimonosi.
schin οὐ. Βοτ. λειχήν.
schinduo οὐ. Βοτ. κονιοσέλινον.
schinduf οὐ. Βοτ. ἴδε cimbruşor.
schingiu οὐ. θασανιστήριον.
schiungiui (a) ῥ. θασανίζω.
schingiuitor ἀ. στρεβλωτής.
şchiop-oapă ἐ. χωλαίνων. || ἀ. χωλός. || θ. σπιθαμή, la o şchioapă εἰς μικρὰν ἀπόστασιν.
şchiopătà (a) ῥ. χωλαίνω.
şchiopătură θ. χωλότης.
schir οὐ. βραχὺ ἐπ τραχήλιον.
schirlet οὐ. πορφύρα.
schiros οὐ. Παθ. σκίρρος.
schismă θ. σχίσμα.
schismatic-ă οὐσ. σχισματικός.
schist οὐ. σχιστόλιθος.
schistos-oasă ἐ. σχιστώδης.
schit οὐ. σκήτη.
schiţă θ. σχεδίασμα.
schiţà (a) ῥ. σχεδιάζω.
schităcie θ. ζωηρότης.
schitaciu-e ἐ. ζωηρός.
schiţare, schiţat ἀφ. καὶ μετ. σχεδίασις, σχεδιασμένος.
schitelnic ἀ. ἀσκητής.
schiup οὐ. ὑδροφάτνη | ὑπολῆνις.
sciatic-à ἐ. Ἀνατ. ἰσχιαδικός.
scindà (a) ῥ. κόπτω, διαιρῶ.
sciziune θ. διαφωνία.
scolaiu οὐ. ἴδε car.
sclav-ă οὐσ. δοῦλος, σκλάβος.
sclavaj οὐ. δουλεία.
sclavie θ. δουλεία, σκλαβιά.
sclearîă θ. ἐπίξηνον, κούτσουρον.
sclepţ ἀ. Ζωολ. αἷστρος βοός.
scleroză θ. σκλήρωσις.
sclerotică θ. Ἀνατ. σκληρὸς χιτών.
solifoseală θ. ἀκκίσματα.
solifosì (a se) ῥ. ἀκκίζομαι.
solimpuş οὐ. μανδαλάκι ρούχων.
solipeală θ. σπινθηροβολία.
solipeţ οὐ. Βοτ. ἑπτάφυλλον.
solipi (a) ῥ. σπινθηροβολῶ, ἀκτινοβολῶ. || a sclipì din ochi σκαρδαμύσσω.
solipicios-oasă ἐ. σπινθηροβόλος.
solipire θ. ἴδε sclipeală.
solipitor-oare ἐ. ἴδε sclipicios.
solipui (a) ῥ. ἐξοικονομῶ, συναθροίζω.
solivisì (a) ῥ. στιλβώνω. || a se sclivisì καλλωπίζομαι ἄνευ χάριτος.
solivisire, solivisit ἀφ. καὶ μετ. στίλβωσις, στιλβωμένος. || ἐ. κομψοπρεπής.
solivisitoare θ. λίστρον.
scoabă θ. ἀγκυρίς, ἁρπάγη | γλυφίς, σμίλη | θερμαστρίς, ἀγκύριον συνδέον λίθους | κυψελομάχαιρον | ρίνη ξυλουργοῦ.
scoace (a) ῥ. θερμαίνω τὴν κρέμαν πρὸς χωρισμὸν τοῦ βουτύρου.
scoaie θ. πλόκανον, κόσκινον μύλου.
şcoală θ. σχολή, σχολεῖον.
scoarţă θ. φλοιός | πινακίδες, περίβλημα βιβλίου | κάλυμμα, scoarţă de pat κλινοσκέπασμα | τάπης | φύλλον περιζώματος χωρικῆς | θαιρὸς ἐκ σανίδων.
scoate (a) ῥ. ἐξάγω, ἐξαιρῶ, ἀφαιρῶ, a scoate apă ἀντλῶ ὕδωρ, a scoate sabia ξεσπαθώνω, a scoate dinţi ἐξαιρῶ ὀδόντας, a scoate strigăte βάλλω φωνάς, a scoate din minţi παραπλανῶ, ξεμυαλίζω, cuiu pe cuiu se scoate πάσσαλος πασσάλῳ ἐκκρούεται (παρ.), a scoate din fire βγάζω ἀπὸ τὰ ὅρια, a scoate aburi ἐξάγω ἀτμούς, ἀχνίζω, a nu scoate o vorbă δὲν βγάζω τσ.μουδιά, a scoate la liman, la capăt φέρω εἰς πέρας, drum care scoate la sat ὁδὸς ἄγουσα εἰς τὸ χωρίον, a scoate un jurnal ἐκδίδω ἐφημερίδα, a scoate minciuni διαδίδω ψεύδη, a-şi scoate pâinea, mămăliga βγάζω τὸ ψωμί μου, κερδίζω τὸν ἐπιούσιον, a-şi scoate din capete ἀποζημιώνομαι, ἐκδικοῦμαι, D-zeu te-a scos înaintea mea ὁ Θεὸς σὲ ἔστειλε (φρ.).
scoatere ἀφ. ἐξαίρεσις.
scob οὐ. ἐγκοπή, ἐντομή.
scobârdà (a) ῥ. κυρτώνω, κάμπτω. || a se scobârdà κυρτώνομαι.
scobi (a) ῥ. σμιλεύω, ἐγγλύφω | ἐγχαράττω, ἐγκολάπτω | κοιλαίνω, σκάπτω | καθαίρω. || a se scobi κοιλαίνομαι, a se scobi în nas σκαλίζω τὴν μύτην μου.
scobitoare θ. σμίλη | ὀδοντογλυφίς, καλαμίς.
scobitor ἀ. σμιλευτής.
scobitură θ. κοίλωμα, σμίλευσις | αὖλαξ, ὄλκός, χαραγματιά.
scobori (a) ῥ. ἴδε cobori.

scoc οὐ. μυλαῦλαξ, ὑδροφάτνη μύλου | scoc al **strașinei** ὕδρορρόη.
scochin οὐ. χαράδρα.
scochină θ. ἴδε copcă.
scociorî (**a**) ῥ. ἀπολύω καταιγίδας | ἐξορύσσω, ἐκσκάπτω.
scofală θ. ὕβος, ἀνωμαλία ἐπιφανείας, nu e mare scofală de el δὲν ἀξίζει τίποτε (φρ.).
scofălci (**a**) ῥ. ἀναγλύφω (ἐπὶ σκευῶν). || a se scofălci ἐξασθενῶ.
scofălcit μετ. κατεσκληκώς. || ἐ. ὑβώδης, ἀνώμαλος.
scofălcitură θ. κύρτωμα, ὕβος | κοιλότης.
scofiță θ. ἀντλητήριον, σαμψάκι.
scoioá θ. κογχύλιον, ὄστρακον, scoică de mare ὄστρεον | ὀνυχιστήρ, φλεγμονὴ τῶν ὀνύχων τῶν ζώων, ἴδε ratiță.
școlar-ă ἐ. σχολικός. || ἀ. μαθητής.
școlăresc-easoă ἐ. σχολικός.
școlări (**a**) ῥ. σπουδάζω.
școlărime θ. οἱ μαθηταί.
școlăriță θ. μαθήτρια.
scolastic-ă ἐ. σχολαστικός.
scoliast ἀ. σχολιαστής.
scolie θ. σχόλιον.
scont οὐ. προεξόφλησις.
scontá (**a**) ῥ. προεξοφλῶ.
scop οὐ. σκοπός.
scopi (**a**) ῥ. ὀρχεκτομῶ.
scopire, scopit ἀφ. καὶ μετ. ὀρχεκτόμησις, ὀρχέκτομημένος. || ἀ. πλ. εὐνοῦχοι.
scópos οὐ. σκοπός (εἰρων.).
scopt-oaptă ἐ. σκληρόδερμος.
scopt οὐ. τυρὸς ἁγελάδος.
scorb οὐ. κοίλωμα, κοιλότης, ὀπή.
scorbeli (**a**) ἴδε scormoni.
scorboșit-ă ἐ. κοίλος, βαθύς.
scorbos-oasă ἐ. κοίλος.
scorbură θ. κοιλότης δένδρου | χαράδρα | λύπη (συνεκδ.).
scorburos-oasă ἐ. κοίλος, διάτρητος | χαραδρώδης.
scorbut οὐ. Ἰατρ. σκορβοῦτον.
scorbutic-ă ἐ. σκορβουτικός.
scordoleá θ. σκορδαλιά.
scorie θ. σκωρία.
scormoli (**a**) ῥ. ἴδε scormoni.
scormoni (**a**) ῥ. ἀνασκαλεύω.
scorni (**a**) ῥ. προκαλῶ | ἐφευρίσκω | περιελαύνω, ἐκφωλεύω.
scornicioiu οὐ. φρυγανιὰ τηγανητή.
scornire, scornit ἀφ. καὶ μετ. πρόκλησις, προκεκλημένος.
scornitor-oare ἐ. ἐφευρετικός. || οὐσ. ἐφευρέτης, ἐκφωλευτής.
scornitură θ. ἐφεύρεσις, ψεῦδος | ἐκφώλευσις.
scoroacă θ. ἀγριοδαμάσκηνον.
scoroambă θ. ἴδε scoroacă.
scorooi (**a se**) ῥ. ἐρεθίζομαι.
scorogoi ἀ. πλ. Βοτ. φλωμίς.
scorojì (**a se**) ῥ. ἀπολεπίζομαι.
scorombar ἀ. ἀγριοδαμασκηνέα.
scorpie θ. Ζωολ. σκορπιός | Μυθ. δράκων | κακὴ γυνὴ (συνεκδ.).
scorțar ἀ. Ζωολ. ἴδε ciocârlel.
scorțare οὐ. πλ. ἐλαῦται, ξύλινα σανδάλια (χιόνος).
scorțărel ἀ. Ζωολ. κέρθιος.
scorțișoară θ. κανέλλα.
scorțișor ἀ. Βοτ. κανελλόδενδρον.
scorțiță θ. Βοτ. αἱματόξυλον.
scorțolină θ. γυνὴ φαυλόβιος.
scorțos-oasă ἐ. χονδρόφλοιος | τραχύς, ρικνός (συνεκδ.).
scorumnic οὐ. ἀραβόσιτος ἐρυθρός.
scoruș ἀ. Βοτ. σουρβία.
scorușă θ. Βοτ. σοῦρβον.
scorușiu-e ἐ. σουρβόχρους.
scos μετ. ἐξηγημένος. || οὐ. ἐξαγωγή.
scosătură θ. προεξοχή, ἄκρα.
sooțian-ă ἐ. καὶ οὐσ. σκωτικός, Σκῶτος.
scotooi (**a**) ῥ. ἐρευνῶ, ἀνακατεύω.
scovardă θ. τηγανήτα.
scrânoiob οὐ. περιστροφικὴ κλίμαξ.
scrâșni (**a**) ῥ. βρύκω, τρίζω τοὺς ὀδόντας.
scrâșnire θ. βρύξις.
scremătură θ. ἔπειξις, προσπάθεια.
screme (**a se**) ῥ. ἐπείγομαι, προσπαθῶ.
soremere, soremut ἀφ. καὶ μετ. ἔπειξις, ἐπειγμένος.
scrib ἀ. γραφεὺς | νομοδιδάσκαλος.
scrie (**a**) ῥ. γράφω, συγγράφω.
scriere θ. γραφή, συγγραφή.
scriitor ἀ. συγγραφεύς | γραφεύς.
scriitoraș ἀ. συγγραφίσκος.
scriitorie θ. συγγραφική.
scriitură θ. γραφικὸς χαρακτήρ.

scrijeà θ. φύρτος, φέτα.
scrijili (a) ρ. ἀμύσσω, τσουγκρανῶ.
scrijilitură θ. ἀμυχή.
scrimă θ. ξιφασκία.
scrin οὐ. σκευοθήκη, σκρίνο.
scrinteală θ. ἐξάρθρωμα | λάθος, παράπτωμα (συνεκδ.).
scrintì (a) ρ. ἐξαρθρώνω | a o scrintì κάμνω λάθος, παράπτωμα (φρ.).
scrintire, scrintit ἀφ. καὶ μετ. ἐξάρθρησις, ἐξηρθρωμένος.
scrintitoare θ. Βοτ. λυσιμάχιον.
scrintitură θ. ἐξάρθρημα.
scripoă θ. τετράχορδον, βιολίον.
scripcar ἀ. βιολιστής (εἰρων.).
scripete ἀ. τροχαλία | μοχλός.
scripisì (a) ρ. μονογραφῶ.
scriptură θ. Γραφή.
scripturistic-ă ἐ. ὁ τῶν Γραφῶν.
scris μετ. γραμμένος | προωρισμένος (συνεκδ.), a rămas ca scris pe perete ἔμεινεν ἀναυδος, scrisă de frumoasă εὔμορφη σὰν ζωγραφιά. || οὐ. γραφή, γράψιμον | πεπρωμένον | πλ. scrisuri χρεώγραφα.
scrisà θ. πεπρωμένον, τύχη (λαϊκ.).
scrisoare θ. γραφὴ | ἐπιστολὴ | scrisori de încredințare διαπιστευτήρια γράμματα.
scriveală θ. παράπονον, θρῆνος.
scrivì (a se) ρ. παραπονοῦμαι, θρηνῶ.
scroafă θ. Ζωολ. σύκινα, σκρόφα, s'a suit scroafa în copac ἀνέβηκε ἡ ψεῖρα στὸν γιακά (φρ.).
scroambe θ. πλ. τετριμμένα ὑποδήματα.
scrob ἀ. ὀμελέτα, σφουγγάτο.
scrobeală θ. ἄμυλον.
scrobì (a) ρ. ἀμυλίζω, κολλαρίζω.
scrobos-oasă ἐ. ἴδε scrobos.
scrofiță θ. Ζωολ. ὑπολαΐς.
scrofule θ. πλ. χοιράδες.
scrofulos-oasă ἐ. χοιραδικός.
scrofulozà θ. χοιράδωσις.
scrombăì (a) ρ. τρίζω, στριμπατῶ.
scrum οὐ. τέφρα.
scrumbie θ. Ζωολ. σκόμβρος.
scrumieră θ. τεφροδόχη.
scruntar οὐ. ἔδαφος λιθώδες.
scrupul οὐ. ὑπεραχρίβεια, λεπτολογία.
scrupulos-oasă ἐ. ὑπεραχριβής, λεπτολόγος. || ἐπίρ. εὐσυνειδήτως.
scrupulozitate θ. ἴδε scrupul.
scrutà (a) ρ. ἐτάζω, ἐξερευνῶ.
scrutător-oare ἐ. ἐρευνητικός. || οὐσ. ἐρευνητής, ἐταστὴς | ψηφολέκτης.
scrutin οὐ. κληρωτίς, ψηφοφορία.
scud οὐ. σκοῦδον (νόμισμα).
soufă θ. μίτρα, σκοῦφος.
soufie θ. κεκρύφαλος, σκούφια.
soufiță θ. ὑποκ. τοῦ soufie, soufiță de noapte περίθετος, νυκτόσκουφος.
soufundà (a) ρ. βυθίζω. || a se soufundà βυθίζομαι, καθιζάνω.
soufundare, soufundat ἀφ. καὶ μετ. βύθισις, βυθισμένος.
soufundător ἀ. σκαφανδρεύς.
soufundătură θ. βυθισμός, καταβύθισις, καθίζησις.
souipà (a) ρ. πτύω, ἀποχρέμπτομαι.
souipare, souipat ἀφ. καὶ μετ. πτύσις, πτυσμένος. || οὐ. πτύελον, ρόχαλον | σίελος.
souipătoare θ. πτυελίστρα.
souipător ἀ. πτυελιστής.
soul οὐ. ἀγαθίς, τολύπη.
soulă θ. ἐργαλεῖον | κόσμημα.
sculà (a) ρ. ἐγείρω, ἐξεγείρω. || a se sculà ἐγείρομαι, ἐπαναστατῶ | ἐξυπνῶ.
soulament οὐ. βλεννόρροια.
soulățel ἐ. σκιρτητικός.
souleț οὐ. ὑποκ. τοῦ scul.
soulptà (a) ρ. γλύφω, τορεύω.
soulptor ἀ. γλύπτης, λιθοξόος.
soulptură θ. γλυπτική.
soulptural-ă ἐ. γλυπτικός.
soumbrie θ. ἴδε scrumbie.
scump-à ἐ. πολύτιμος, σπάνιος, scump la vedere ἀκριβοθώρητος, ἀγαπητός | ἀκριβός, scumpă marfă ἀκριβὸν ἐμπόρευμα. || ἐπίρ. ὑπερτίμως, ἀκριβά. || οὐσ. φιλάργυρος.
scumpătate θ. ἀνατίμησις.
scumpete θ. ὑπερτίμησις.
scumpeturi οὐ. πλ. κοσμήματα.
scumpì (a) ρ. ἀνατιμῶ, ὑπερτιμῶ. || a se scumpì ὑπερτιμῶμαι, ἀνατιμῶμαι | φιλαργυρεῦομαι.
scumpie θ. Βοτ. κρίνος, ἴδε liliac.
scumpină θ. Βοτ. ἴδε scumpie.
scumpire, scumpit ἀφ. καὶ μετ. ἀνατίμησις, ἀνατιμημένος.
scund-a ἐ. βραχύσωμος, χαμηλός.

scurgătoare θ. ἀπορροή, ἀποχετεία.
scurge (a) ῥ. ἐκποιῶ (ἐμπόρευμα), στραγγίζω (τυρόν) | ἐπάρδω, ἀπολύω ὕδωρ αὐλακίου | ἐξαντλῶ. || a se scurge στραγγίζομαι, ἐξαντλοῦμαι.
scurgere θ. στράγγισμα, τρέξιμον.
scurmà (a) ῥ. ἀνασκάπτω | διαβιβρώσκω (συνεκδ.) | ἐτάζω.
scurmătură θ. ἀνασκαφή.
scurs μετ. στραγγισμένος. || ἐ. ξηρός.
scursoare θ. ῥοή | ὀχετός.
scursură θ. ῥοή | τέλμα.
scurt-ă ἐ. βραχὺς βραχυχρόνιος | Γραμ. βραχὺς | ὀλίγος, vorbă scurtă! κοντολογῆς! vedere scurtă μυωπία, mână scurtă φιλάργυρος. || ἐπίρ. pe scurt ἐν βραχυλογίᾳ, a apucà de scurt πιάνω ἀπὸ τὸ κοντό. || οὐ. βραχύτης. || θ. ἀδενῖτις (μασχάλης, ἰγνύος).
scurtà (a) ῥ. βραχύνω, σμικρύνω.
scurtătură θ. κοντόξυλον.
scurteică θ. ἐπιγονατίς, κοντογοῦνι.
scurtime θ. βραχύτης.
scut οὐ. ἀσπὶς | αἰγίς | προστασία.
scuț οὐ. παγων.
scutar ἀ. ἀρχιποιμήν, ἀρχιβοσκός.
scutealà θ. καταφύγιον | ἐξαίρεσις (φόρων).
scutec οὐ. σπάργανον.
scutelnic ἀ. κάτοικος ἀσύδοτος | πλ. σῶμα ἱππικοῦ.
scuti (a) ῥ. ὑποστηρίζω | Στρ. ἐξαιρῶ | φείδομαι, οἰκονομῶ.
scutier ἀ. σταυλάρχης.
scutire, scutit ἀφ. καὶ μετ. ἐξαίρεσις, ἐξηρημένος.
scutitor ἀ. ὑπερασπιστής.
scutur οὐ. αὖρα | ῥῖγος, φρίκιον.
scuturà (a) ῥ. σείω, διασείω, ἀνατινάσσω, a scuturà de praf ὀνοπαλίζω, ξεσκονίζω, a scuturà de bani ξεπαραδιάζω | δέρω. || a se scuturà ἀνατινάσσομαι | φυλλορροῶ | ἀμύνομαι (συνεκδ.).
scuturătoare θ. μωλοσκάφη.
scuturător οὐ. ἀποκονιστήρ, ξεσκονόστρα.
scuturătură θ. διάσεισις, διακίνησις | ἄνθος κομμένου χόρτου.
scuză θ. δικαιολογία, συγγνώμη.
scuză (a) ῥ. δικαιολογῶ, συγχωρῶ. || a se scuză δικαιολογοῦμαι.
souzabil-ă ἐ. συγγνωστός, συγχωρητέος.
sdeloă θ. συμφωνητικόν.
sdranoană θ. κωδωνισμός.
sdrăngănel ἀ. κωδωνίσκος.
sdrăngăni (a) ῥ. κωδωνίζω, κροταλίζω, ξιφοκροτῶ.
sdrăngănit οὐ. κροταλισμός, κλαγγὴ ὅπλων, ξιφοκρουσία.
sdravăn-ă ἐ. ρωμαλέος | ἀξιοσημείωτος | λογικός, nu ești sdravăn δὲν εἶσαι στὰ συγκαλά σου | ἐπίρ. ἰσχυρῶς.
sdrăveni (a se) ῥ. ἀνορρωνύω.
sdreanță θ. ῥάκος.
sdreață θ. Βοτ. ὑδροφακός.
sdreli (a) ῥ. ἀμύσσω, ἐκδέρω. || a se sdreli ἀμύσσομαι.
sdrelitură θ. ἀμυχή, ἐκδορά.
sdrențeros-oasă ἐ. ρακένδυτος.
sdrențui (a) ῥ. καταρρακώνω.
sdrob οὐ. ἀγαθίς, τολύπη.
sdrobi (a) ῥ. συνθλίβω, ἀφανίζω.
sdrobitor-oare ἐ. συνθλιπτικός.
sdrobitură θ. λείψανον, κρήμνισμα, σύντριμμα, ἐρείπιον.
sdruhăi (a) ῥ. ἴδε sguluì.
sdrumicà (a) ῥ. κονιοποιῶ, κερματίζω || a se sdrumicà κονιοποιοῦμαι.
sdruncin οὐ. κίνησις, διάσεισις, κλονισμὸς | θορύβησις, ἀνησυχία (συνεκδ.).
sdruncinà (a) ῥ. διασείω, κλονίζω, τινάσσω | συγκινῶ. || a se sdruncinà διασείομαι.
sdruncinător-oare ἐ. διασειστικός, κλονιστικός, ἀνησυχητικός.
sdruncinătură θ. διάσεισις, ἀνατίναξις, κλονισμός.
se ἀντων. ἑαυτοῦ, πρὸ τοῦ ἀπαρεμφάτου σχηματίζει τὸ παθητικὸν ῥῆμα. || Μόρ. πρὸ τῶν ἀπροσώπων ῥημάτων, se zice λέγεται, λέγουσι.
șea θ. ἐφίππιον, bate șeaua ca să pricoapă iapa ἐσὺ τὰ λέγω πεθερὰ διὰ νὰ τακούῃ ἡ νύφη (φρ.).
seamă θ. λογαριασμός, a da seamă δίδω λογαριασμόν, a-și da, a ști seama ἐννοῶ, a ține seamă λαμβάνω ὑπ' ὄψει, a luà pe seama sa ἀναλαμβάνω, ἐγγυῶμαι, a da pe seama cuiva ἐμπιστεύομαι εἴς τινα, a-și face seamă κάτοπτεύω | ἀριθμός, o seamă de oameni ἱκανὸς ἀριθμὸς ἀνθρώπων | εἶδος, ce

seamă de om eşti? ποίου εἶδους ἄνθρωπος εἶσαι; | προσοχή, σκέψις, ia seamă, bagă de seamă πρόσεξε, φυλάξου, a-şi luà seamă ἀλλαξογνωμῶ. || ἐπίρ. de bună seamă βεβαίως, fără, peste seamă ὑπερβολικῶς, mai cu seamă πρὸ πάντων.

seamăn ἐ. ὁμοιος, fără seamăn ἀπαράμιλλος, χωρὶς ταίρι.

seară θ. ἑσπέρα, de cu seară, aseară, ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἑσπέρας, deseară τὴν ἑσπέραν ταύτην, τὸ βράδυ | ἑσπερίς, βραδυά.

searbăd-ă ἐ. ὠχρὸς | ὄξυνος | ἄνοστος.

seco-eacă ἐ. ξηρός, στεγνὸς | κενός, vorbe seci λόγοι κενοὶ (ἐννοίας), minte seacă ἄμυαλος. || ά. ἀνόητος, βλάξ. || οὐ. νηστεία, zi de sec ἡμέρα νηστήσιμος, lăsatul de sec τελευταία Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω. || ἐπίρ. ἀτυχῶς, ἀνεπιτυχῶς, a călcà în sec στραβοπατῶ, a da în sec δὲν ἐπιτυγχάνω, a-i ieşi cu sec συναντῶ ὑδροφόρον μὲ κενὸν δοχεῖον (κακὸς οἰωνός).

secà (**a**) ῥ. ξηραίνω, ἀποξηραίνω | ἐξαντλῶ (συνεχ.).

secăciune θ. ξηρασία.

secantă θ. Τριγ. τέμνουσα.

secară θ. σήκαλις.

secare ἀφ. ἀποξήρανσις.

secăreà θ. Βοτ. ἐρώμη.

secat μετ. ἀπεξηραμμένος.

secătură θ. πρᾶγμα μηδαμινὸν | ἄνθρωπος οὐτιδανὸς | πλ. ἀνοησίαι.

secău-e ἐ. στυπτικός, εὔφιμος, στυφός.

secerà (**a**) ῥ. θερίζω.

secerătoare θ. θεριστρια (μηχανή).

secerător ά. θεριστής.

secerătură θ. θερισμός.

secere θ. δρέπανον.

secerіş οὐ. θερισμός.

secesiune θ. χωρισμός.

secetă θ. ξηρασία.

secetos-oasă ἐ. ξηρός.

sechestrà (**a**) ῥ. μεσεγγυῶμαι.

sechestrare, sechestrat ἀφ. καὶ μετ. μεσεγγύησις, μεσεγγυημένος.

sechestru ά. μεσεγγυοῦχος. || οὐ. μεσέγγυον.

sechin οὐ. φλαμπέρι, τσεκίνι.

seciu οὐ. νεόφυτον, κομμένον δάσος ἀναβλαστάνον.

secol οὐ. αἰών.

secret-ă ἐ. μυστικός, ἀπόρρητος.

secretà (**a**) ῥ. ἀπεκκρίνω.

secretar ά. γραμματεύς.

secretariat οὐ. γραμματεία.

secreţi(un)e θ. ἀπέκκρισις.

secretoriu-e ἐ. ἀπεκκριτικός.

sectă θ. αἵρεσις.

sectar ά. αἱρετικός.

sectator ά. αἱρετικός.

secţionà (**a**) ῥ. τμηματίζω.

secţi(un)e θ. τμῆμα.

sector οὐ. τομεύς, τμῆμα | Στρ. μοῖρα (λόχου).

secular-ă ἐ. λαϊκός, κοσμικός.

secularizà (**a**) ῥ. ἐκλαϊκεύω.

secundă θ. δευτερόλεπτον.

secundà (**a**) ῥ. βοηθῶ.

secundant ά. βοηθός.

secundar-ă ἐ. δευτερεύων.

secure θ. πέλεκυς, τσεκοῦρι.

şedeà (**a**) ῥ. κάθημαι, şezi bine κάθησε καλά | διαμένω, κατοικῶ, şade la ţară κατοικεῖ ἐν τῇ ἐξοχῇ | ἀεργῶ | μένω, şade culcat μένει ἐξήπλωμένος | προσαρμόζομαι, îţi şade bine haina τὸ φόρεμα σοῦ πάγει καλὰ | συμφέρει, nu-ţi şade bine δὲν εἶναι καλὸν διά σέ.

sedativ-ă ἐ. πραϋντικός.

sedentar-ă ἐ. καθιστικός, ἀκίνητος | partea sedentară a regimentului Στρ. ἔμπεδον μόνιμον.

şedere θ. ἀφ. τοῦ şedeà. || θ. διαμονή.

sedilă θ. ἴδε sădilă.

sedilă θ. ὑπόστιξις.

sediment οὐ. καθίζημα.

sedimentar-ă ἐ. καθιζηματικός.

şedinţă θ. συνεδρίασις.

sedіţios-oasă ἐ. στασιαστικός.

sedіţiune θ. στάσις.

sediu οὐ. ἕδρα.

seducător-oare ἐ. ἐπαγωγός, δελεαστικός. || οὐσ. πλάνος, ἀπατεών.

seduce (**a**) ῥ. ἀπατῶ, διαφθείρω.

seducere ἀφ. διαφθορά.

seducţi(un)e θ. ἀπάτη.

sedus μετ. παραπλανημένος.

şef ά. ἀρχηγός, şef de gară σταθμάρ-

χης, şef de stat major ἐπιτελάρχης, şef de serviciu ἐπιμελητής.
sefertaş οὐ. τροφοφόρον, πατανηφόρον.
sefteà θ. ἴδε safteà.
sefteréà θ. Βοτ. κάπνιες.
segment οὐ. τμῆμα (κύκλου).
segnetă θ. σπινθήρ.
şeik ἀ. ἀρχηγός, σεΐχης.
seimeneso-easeà ἐ. γεννιτσαρικός, ἀνήκων εἰς τὴν φρουράν.
seimeni ἀ. πλ. γεννίτσαροι | σῶμα στρατοῦ μισθωτῶν | πριγκηπικὴ φρουρά.
sein-ă ἐ. ἴδε săin.
seiz ἀ. ἱπποκόμος.
selamlâc οὐ. ἀνδρών, ἀνδρωνίτης | προσκύνημα Σουλτάνου.
şelar ἀ. σελλοποιός.
şelărie θ. σελλοποιεῖον.
selbă θ. δάσος.
seleah οὐ. κεστός, παραζώνη, ὁπλεφόρος ζώνη ἐκ δέρματος.
selecţi(un)e θ. διαλογή.
Selemie θ. μεταξωτὸν ὕφασμα.
selenită θ. Ὀρυκτ. σεληνίτης.
seligeà θ. ὑπόρραμμα σιαυρωτόν.
Selimet οὐ. σωτηρία.
sèlină θ. Βοτ. ἴδε ţèlină.
semafor οὐ. σημαφόρος.
semănà (a) ῥ. ὁμοιάζω.
semănà (a) ῥ. σπείρω, φυτεύω.
semănător ἀ. σπορεύς. || οὐ. σπαρτομηχανή.
semănătură θ. σπόρος | ἀγρὸς ἐσπαρμένος.
semânţă θ. σπόρος, semânţă de in λινόσπορος, semânţă de gândac μεταξόσπορος | ἀναπαραγωγή, cocoş de semânţă ἀλέκτωρ ἀναπαραγωγῆς | γένος, οἰκογένεια | αἰτία, ἀφορμή, semânţă discordiei ἀφορμὴ διχονοίας. || ἐπίρ. pe rudă, pe semânţă τελείως.
semantic-ă ἐ. σημαντικός.
semelohită θ. Βοτ. μελίλωτον.
semenic οὐ. Βοτ. ἡλίχρυσον.
semestrial-ă ἐ. ἑξάμηνος.
semestru οὐ. ἑξάμηνον.
semeţ-eaţă ἐ. τολμηρός, ἀλαζών.
semeţi (a se) ῥ. ἀλαζονεύομαι.
semeţie θ. τόλμη, ἀλαζονεία.
semi-cerc οὐ. ἡμικύκλιον.
semi-lună θ. ἡμισέληνος.
seminar οὐ. ἱερατικὴ σχολή.
seminarist ἀ. ἱεροσπουδαστής.
semincer οὐ. νεόδενδρον | ἀραβόσιτος πρὸς σποράν.
seminţie θ. φυλή | οἰκογένεια | ἀπόγονοι.
semitic-ă ἐ. σημιτικός.
semitism οὐ. σημιτισμός.
semi-ton οὐ. ἡμίτονον.
şemizetă θ. χιτωνίσκος.
semi-zeu ἀ. ἡμίθεος.
semn οὐ. σημεῖον, ἔνδειξις | σύμβολον | σύμπτωμα | προγνωστικὸν | σκοπός, dare la semn σκοποβολή. || ἐπίρ. pe semne πιθανῶς, κατὰ τὸ φαινόμενον.
semnà (a) ῥ. ὑπογράφω.
semnal οὐ. σύνθημα, σημεῖον.
semnalà (a) ῥ. σημαίνω, ὑποδεικνύω, γνωστοποιῶ. || a se semnalà ἀναγγέλλομαι.
semnalment οὐ. χαρακτηριστικόν.
semnare, semnat ἀφ. καὶ μετ. ὑπόγραφις, ὑπογεγραμμένος.
semnătură θ. ὑπογραφή.
Semnificà (a) ῥ. σημαίνω.
semnificaţi(un)e θ. σημασία.
Semnificativ-ă ἐ. σημαντικός, ἔμφαντικός, ἐκφραστικός.
semui (a) ῥ. παρομοιάζω | σκέπτομαι.
senamichie θ. Βοτ. σιναμική.
senat οὐ. γερουσία | σύγκλητος.
senator ἀ. γερουσιαστής.
senatorial-ă ἐ. γερουσιαστικός.
senil-ă ἐ. γεροντικός.
senilitate θ. (πρώϊμον) γῆρας.
senin-ă ἐ. γαλήνιος, εὔδιος, ἥρεμος. || οὐ. εὐδία. || ἐπίρ. din chiar senin ἐκ καλὰ καθούμενα, αἴφνης.
seninătate θ. γαλήνη, εὐδία.
senior ἀ. αὐθέντης, ἄρχων.
seniorial-ă ἐ. δεσποτικός.
Sens οὐ. ἔννοια.
sensaţi(un)e θ. αἴσθησις | ἐντύπωσις, συγκίνησις.
sensibil-ă ἐ. εὐαίσθητος.
sensibilizà (a) ῥ. εὐαισθητοποιῶ.
sensibilizaţi(un)e θ. αἰσθητοποίησις.
sensibilitate θ. εὐαισθησία.
sensitiv-ă ἐ. αἰσθητικός.
sensual-ă ἐ. ἡδυπαθής. || ἐπίρ. ἡδυπαθῶς.
Sensualism οὐ. ἡδυπάθεια.
sensualist ἀ. ἡδυπαθής.

sensualitate θ. ἡδυπάθεια.
sentenţios-oasă ἐ. ἀποφθεγματικός.
sentiment οὐ. αἴσθημα.
sentimental-ă ἐ. αἰσθηματίας.
sentimentalism οὐ. ψευδοπάθησις.
sentinelă θ. φρουρός, σκοπός.
sentinţă θ. ἄξίωμα, γνώμη, ῥητὸν | Νομ. ἀπόφασις.
seoaş ἀ. ἵππος πρὸς ἱππασίαν.
sepală θ. Βοτ. σέπαλον.
separà (a) ῥ. χωρίζω, διαζευγνύω. || a se separà διαχωρίζομαι.
separabil-ă ἐ. εὐδιαχώριστος.
separatism οὐ. σχισματικότης.
separatist ἀ. σχισματικός.
separaţi(un)e θ. χωρισμός, σχίσμα.
separativ-ă ἐ. διαζευκτικός.
sepie θ. Ζωολ. σηπία.
Septembrie ἀ. Σεπτέμβριος.
septentrional-ă ἐ. ἀρκτικός.
şeptime θ. ἕβδομον.
septuagenar-ă οὐσ. ἑβδομηκοντούτης.
sepulcral-ă ἐ. ἐπιτύμβιος, ἐπιτάφιος.
ser οὐ. Ἰατρ. ὀρός.
seră θ. θερμοκήπιον.
serafic-ă ἐ. σεραφικός, ἀγγελικός.
şeran ἀ. Ζωολ. κυπρῖνος.
serascher ἀ. ἀρχιστράτηγος.
serasir οὐ. χρυσοῦφές.
serată θ. ἑσπερίς.
şerb ἀ. δοῦλος, εἴλως.
Serbà (a) ῥ. ἑορτάζω.
Serbare θ. ἀορτασμός | ἑορτή.
şerbet οὐ. μελίκρατον, ζαχαρόκρατον.
serbezeală θ. ὠχρότης | ἀνοστιά.
serbezi (a se) ῥ. ὠχριῶ, ἀδυνατῶ | ὀξύνομαι, ἀνοσταίνω.
şerbi (a) ῥ. ὑποδουλώνω.
şerbie θ. δουλεία.
serdar ἀ. ἀρχηγὸς τοῦ ἱππικοῦ | τίτλος εὐγενείας.
serenadă θ. κῶμος, πατινάδα.
serenisim-ă ἐ. γαληνότατος.
sergent ἀ. λοχίας, sergent major ἐπιλοχίας, sergent de oraş ἀστυφύλαξ.
serhat οὐ. φρούριον συνόρων.
sericultură θ. ἐομβυκοτροφία.
serie θ. σειρά.
seringă θ. σύριγξ.
serios-oasă ἐ. σοβαρός, ἐμβριθής.
seriozitate θ. σοβαρότης.
serjă θ. σαγή.
şerlaiu ἀ. Βοτ. ἐλελίφασκας.
sermalà θ. κεφάλαιον.
seros-oasă ἐ. ὀρώδης. || θ. Ἀνατ. ὑπεζωκὼς (ὑμήν).
seros-oasă ἐ. ἑσπερινός.
serozitate θ. ὀρός.
şerpânţă θ. Βοτ. γεντιανή.
şerpar οὐ. ἀρύβαλος, ἴδε chimir.
şerpariţă θ. Βοτ. λαθραία.
serpengeà θ. ἄνθραξ.
serpentin-ă ἐ. ὀφιοειδής. || θ. ὀφιόστομον.
şerpesc-ească ἐ. ὀφιώδης.
şerpiu-e ἐ. ἴδε şerpesc.
şerpui (a) ῥ. ἑλίσσομαι | κινοῦμαι, ἕλκω ὀφιοειδῶς.
şerpuire, şerpuit ἀφ. καὶ μετ. ἕλιξις, ἑλιγμένος. || ἐ. ἑλικοειδής.
şerpuitor-oare ἐ. ἑλικοειδής.
şerpuitură θ. ἕλιγμός, καμπή.
serpun οὐ. Βοτ. ἑρπυλλον.
şerpurel ἀ. ὑποκ. τοῦ şarpe.
serta-ferta ἐπίρ. διαδρομικῶς, σάρταφέρτα.
sertar οὐ. συρτάριον.
serv ἀ. δουλοπάροικος.
servantă θ. ὀφοφυλάκιον.
şervet οὐ. χειρόμακτρον (τραπέζης).
servi (a) ῥ. ὑπηρετῶ. || a se servi μεταχειρίζομαι.
serviabil-ă ἐ. περιποιητικός.
servioiu οὐ. ὑπηρεσία, serviciu militar θητεία, serviciu de masă τραπεζοσκευή, serviciu divin λειτουργία.
servil-ă ἐ. δουλικός, δουλοπρεπής.
servilism οὐ. δουλοπρέπεια.
servitor-oare οὐσ. ὑπηρέτης.
servitudine θ. δουλεία.
servitute θ. Νομ. καταναγκασμός.
şes-easă ἐ. ἐπίπεδος. || οὐ. πεδιάς.
şesime θ. ἕκτον.
sesiune θ. σύνοδος.
sesterţiu οὐ. στατήρ.
şestină θ. ὑποχεὺς πριονομύλου.
setoă θ. μέγα δίκτυον, γρύπος.
sete θ. δίψα.
Setilă ἀ. διψομανὴς (μύθων).
setos-oasă ἐ. διψαλέος | ἄπληστος.
sevă θ. Βοτ. χυμός.
sevaiu οὐ. μετάξινον ὕφασμα.
şevalet οὐ. ὀκρίβας, ὑπόβαθρον.

sèvas οὐ. σέβας.
sever-ă ἐ. αὐστηρός, τραχύς.
severitate θ. αὐστηρότης.
şeviot οὐ. ὄφασμα ἐριοῦχον.
şevrò οὐ. δέρμα ἐριφίου.
sex οὐ. φύλον.
sexagenar-ă ἐ. ἑξηκοντούτης.
sextă θ. Μουσ. ὀκτάστιχος.
sexual-ă ἐ. γεννητικός.
şfac οὐ. πλέγμα, δίκτυον.
sfadă θ. συζήτησις, ἔρις.
sfădalnic-ă ἐ. ἐριστικός.
sfădăuş-ă οὐσ. ἐριστής.
sfădi (**a se**) ῥ. συζητῶ, ἐρίζω.
sfădicios-oasă ἐ. ἐριστικός.
sfânt-ă ἐ. ἱερός, ἅγιος. n'are nimic sfânt δὲν ἔχει οὔτε ἱερὸν οὔτε ὅσιον. || ἀ. ἅγιος, ferit-a sfântul ὁ Θεός φυλάξοι, l'a furat sfântul τὸν πῆρε ὁ ὕπνος. || ἐπίρ. ἡσύχως.
sfanţ ἀ. ἀργυροῦν ἡμίδραχμον.
sfănţoaică θ. ἀργυροῦν εἰκοσάλεπτον.
sfănţueală θ. ἀργυρολογία.
sfănţui (**a**) ῥ. ἀργυρολογῶ.
sfănţuleţ ἀ. ὑποκριτής.
sfară θ. καπνός, κνίσσα | διάδοσις, a da sfară în ţară διαδίδω.
sfărâi (**a**) ῥ. πίπτει χάλαζα | ἀνάπτω (συνεχδ.).
sfărâitoare θ. στρόμβος, σβοῦρος.
sfărâmà (**a**) ῥ. συντρίβω, θραύω. || a se sfărâmà συντρίβομαι.
sfărâmătură θ. σύντριμμα, ἐρείπιον.
sfâro οὐ. ἄκρον, κορυφή, sfârcul biciului ἀκροματσίγιον, sfârcul ţâţei θηλὴ μαστοῦ | τράγος ὠτός.
sfârcăi (**a**) ῥ. καπνίζω.
sfârcioc οὐ. ἴδε sfrancioc.
sfârcurat-ă ἐ. περιτριγυρισμένος.
sfârlă θ. σκίνθαρος, σκορδομυτιά.
sfârlac οὐ. μικρὰ κυψέλη | μικρὸν τέλμα παρὰ τὴν ὑπώρειαν ὄρους.
sfârleazâ θ. στρόμβος, ἀκροπήνιον.
sfârloage θ. πλ. κοινὰ ὁποδήματα.
sfârnar ἀ. ρωποπώλης.
sfârog οὐ. ἀγαρικόν, ὄσκα.
sfârogi (**a se**) ῥ. ἀποξηραίνομαι.
sfârşeală θ. λειποθυμία.
sfârşi (**a**) ῥ. τελειώνω, ἀποτελειώνω. || a se sfârşi τελειώνομαι, θνήσκω.
sfârşire, sfârşit ἐφ. καὶ μετ. ἀποτελείωσις, ἀποτελειωμένος. || οὐ. τέλος, a luà sfârşit τελειώνω | θάνατος, şi-a dat sfârşitul ἀπέθανε | λύσις. || ἐπίρ. pe sfârşite πρὸς τὸ τέλος.
sfârticat-ă ἐ. συντετριμμένος.
sfâşià (**a**) ῥ. σχίζω, σπαράσσω. || a se sfâşià ἀλληλοσπαράσσομαι.
sfâşietor-oare ἐ. σπαραξικάρδιος.
sfat οὐ. συμβουλὴ | σύνοδος, συνέλευσις | συνομιλία, a sta la sfat συνομιλῶ, a sta de sfat συμβουλεύομαι | δημαρχεῖον (χωρίου).
sfătos-oasă ἐ. συμβουλευτικός.
sfătuì (**a**) ῥ. συμβουλεύω. || a se sfătuì συμβουλεύομαι, συζητῶ.
sfătuitor ἀ. σύμβουλος.
sfeclă θ. τεῦτλον, κοκκινογούλι.
sfeolì (**a**) ῥ. θορυβοῦμαι, o sfeclise τὰ εἶχε χάσει.
sfeclire ἀφ. θορύβησις. || θ. σύγχυσις.
sfecui (**a**) ῥ. θρανεύω, τεντώνω δέρμα πρὸς δέψησιν.
sfenoid-ă ἐ. σφηνοειδής.
sferă θ. σφαῖρα.
sferic-ă ἐ. σφαιρικός.
sfericitate θ. σφαιρικότης.
sferoid οὐ. σφαιροειδές.
sferoidal-ă ἐ. σφαιροειδής.
sfert οὐ. τέταρτον.
sfertecà (**a**) ῥ. σχίζω.
sfeşnic οὐ. κηροπήγιον.
sfeştanie θ. ράντισμα.
sfeştoc οὐ. ραντιστρον, καννί.
sfeterisi (**a**) ῥ. σφετερίζομαι.
sfeti (**a**) ῥ. ἀνακαλύπτω, ἀποκαλύπτω (τὴν ἀπάτην ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ). || a se sfeti ἀναδεικνύομαι.
sfetnic ἀ. σύμβουλος.
sfialâ θ. δειλία, συστολή.
sfichiu οὐ. ἀκροματσίγιον.
sfichiui (**a**) ῥ. μαστιγώνω.
sfidà (**a**) ῥ. προκαλῶ, περιφρονῶ.
sfidare, sfidat ἀφ. καὶ μετ. πρόκλησις, προκεκλημένος.
sfieţ-eaţă θ. δειλός, ἄτολμος.
sfii (**a se**) ῥ. δειλιῶ, φοβοῦμαι.
sfiicios-oasă ἐ. ἴδε sfieţ.
sfiicioune θ. δειλία, ἀτολμία.
sfinţenie θ. ἁγιότης, ἁγιωσύνη, cu sfinţenie μετὰ προσοχῆς.
sfinţi (**a**) ῥ. ἁγιάζω, καθαγιάζω, κα-

θιερώνω | δύω. || a se sfinți ἁγιάζομαι | ἐνεργῶ κατὰ βούλησιν.
sfinție θ. ἁγιότης.
sfințire ἀφ. καθιέρωσις.
sfințișor ἀ. Ἐκκλ. ἀρτίσκος.
sfințit μετ. καθιερωμένος. || ἐ. μεθυσμένος. || οὐ. δύσις ἡλίου.
sfinx οὐ. Μυθ. σφίγξ.
sfios-oasă ἐ. δειλός, ἄτολμος.
sfită θ. Ἐκκλ. μανδύας.
sfoară θ. μήρινθος, σπάγος, sfoară de alinĭat στάθμη, a trage pe sfoară ἀπατῶ | πλεξίς, o sfoară de ceapă πλεξὶς κρομμύων | μικρὰ ἰδιοκτησία | διάδοσις, ἴδε șfară.
sfoiag οὐ. εὐρὼς | Ζωολ. μυλακρὶς (κολεόπτερον ἀλεύρου).
sfoiegì (a) ῥ. εὐρωτιῶ.
sforăi (a) ῥ. ρογχάζω.
sforăit οὐ. ρογχασμός.
sforăitor-oare ἐ. ρογχαστικός.
sforicică θ. ὑποκ. τοῦ sfoară.
sforțare θ. προσπάθεια, ἀγών.
sfrancioc ἀ. Ζωολ. κορώνη.
sfredel οὐ. γνώμων, ἀρίδα τρυπάνου, τρύπανον, ca un sfredel σὰν διαβολάκι, ζωηρός, sfredelu dracului μέγαιρα.
sfredeleac οὐ. μικρὸν τρύπανον.
sfredelì (a) ῥ. διατρυπῶ.
sfredeloiu οὐ. τρυβέλι.
sfredelus ἀ. Ζωολ. τροχίλος.
sfrenț οὐ. σύφιλις, ἕλκος.
sfrenție θ. σύφιλις.
sfrențuit-ă ἐ. συφιλιδικός.
sfriji (a se) ῥ. συστέλλομαι, ζαρώνω.
sfruntare θ. προπέτεια, αὐθάδεια.
sfruntat-ă ἐ. προπέτης, αὐθάδης.
sgăbârdă θ. λήμη, ταίμπλα.
sgăbârdos-oasă ἐ. λημώδης.
sgăi (a) ῥ. ἀνοίγω, διανοίγω.
sgaibă θ. κνήμη | φλύκταινα.
sgălțăi (a) ῥ. διασείω, ἐκτινάσσω.
sgancă θ. αὐλή, ἴδε gance.
sgăncos-oasă ἐ. αὐλώδης.
sgândări (a) ῥ. ἀνασκαλεύω, συνδεσμίζω | ἐρεθίζω (ἐπὶ πληγῶν) | ἀναζωπυρῶ.
sgăroenie θ. φιλαργυρία.
sgăroi (a se) ῥ. συσπῶμαι, συστέλλομαι | φιλαργυρεύομαι.
sgăroire, sgăroit ἀφ. καὶ μετ. σύσπασις, συνεσπασμένος. || οὐσ. φιλάργυρος.
sgâroiu οὐ. Ἀνατ. χόνδρος | τραχήλιον, εὐτελὲς περίκομμα κρέατος | ψαλὶς βαρελοποιοῦ.
sgardă θ. περιλαίμιον (κυνός).
sgârià (a) ῥ. ἀμύσσω | ξύω, ἀποξύω. a se sgârià ἀμύσσομαι.
sgârie-brânză ἀ. φιλάργυρος.
sgârieoiu ἀ. ἄμυκτρον ξυλουργοῦ.
sgâriere ἀφ. ἄμυξις. || θ. κνῦμα, ἐλαφρὸν ξύσιμον θύρας δι' ἄνοιγμα.
sgârietură θ. ἀμυχή.
sgârios-oasă ἐ. ἀμυκτικός.
sgârță θ. ζαρόγρηα | φαυλόβιος.
sgatie θ. ὀφιδεύς.
sgău ἐ. γυμνόπτερνος.
sghihueală θ. ἐπιληψία.
sghihui (a) ῥ. σείω, διασείω.
sglăvoc ἀ. Βοτ. κύανος | Ζωολ. κωδιάς.
sglobiu-e ἐ. ζωηρός, ἀεικίνητος.
sgomot οὐ. θόρυβος, κρότος.
sgomotos-oasă ἐ. θορυβώδης.
sgorit-ă ἐ. ρικνός.
sgorni (a) ῥ. κυνηγῶ, ἐξελαύνω.
sgrăbunță θ. ἀκμαὶ προσώπου | πλ. σταγόνες λίπους ἐπιπλέουσαι.
sgrăbunțică θ. Βοτ. λάμψανον.
sgrăbunțos-oasă ἐ. φλυκταινώδης.
sgreoeni ἀ. πλ. σκύβαλα καννάβεως.
sgrepțorà (a se) ῥ. ἀναρριχῶμαι.
sgribuli (a se) ῥ. κουβαριάζομαι.
sgripțor ἀ. Ζωολ. ἀετὸς | γρὺψ | ἅρπαξ (συνεκδ.) | τετράδραχμον (ἀρχ.).
sgripțoroaică θ. Ζωολ. θήλεια γρὺψ | μέγαιρα (συνεκδ.).
sgrumeală θ. Βοτ. καρδαμίνη.
sgrunț οὐ. βῶλος (γῆς).
sgrunțuros-oasă ἐ. τραχύς.
sgrunțurozie θ. τραχύτης.
sgudui (a) ῥ. διασείω, ταράττω. || a se sgudui διασείομαι.
sguduitură θ. διάσεισις, διατάραξις, ταραχή.
sguli (a se) ῥ. ἴδε sgârci.
sgură θ. σκωρία.
sgurav-ă ἐ. σκωριώδης.
si οὐ. Μουσ. ὁ τόνος σί.
și σύνδ. καὶ | ἐπίσης. și tu? σὺ ἐπίσης; | ἤδη, a și plecat ἀνεχώρησεν ἤδη | ἀκόμη, și mai și μὲ τὸ παραπάνω.
'și ἀντων. ἀντὶ τοῦ își ἑαυτῷ.
sibilant-ă ἐ. συριστικός, συρίζων.

sibilin-ă ἐ. σιβύλλειος.
şibice ἐ. Βοτ. ἐσπερίς.
şiboiu οὐ. Βοτ. χείρανθον.
şie οὐ. φιλοκαλλία.
şie οὐ. πεταλίδιον χρυσοῦ, τρά.
sioă θ. Βοτ. γαρυφαλλιά.
şioamă θ. ἐνόχλησις, διαστροφή, στρεψοδικία.
şioană (a) ῥ. στρεψοδικῶ, ἐνοχλῶ.
şicanator-oare ἐ. καὶ οὐσ. στρεψόδικος, διαστροφικός.
sicar ἀ. μισθωτὸς δολοφόνος.
sicativ-ă ἐ. ξηραντικός.
sichimeà θ. οὐτιδανός.
siciu οὐ. χῖος, κυρτὴ πλευρὰ ἀστραγάλου, ψωμᾶς.
siclet οὐ. στενοχωρία, βάσανον.
siclu ἀ. συκοφάντης.
sicrier ἀ. κατασκευαστὴς φερέτρων.
sicriu οὐ. φέρετρον | κιβώτιον.
Sictir! ἐπιφ. στὸν διάβολον!
sictiri (a) ῥ. ἀποδιώκω.
şicuire θ. πομπή, ἑορτή.
sidef οὐ. μάργαρος.
Sideral-ă ἐ. ἀστρῶος.
sie ἀντ. ἑαυτῷ, ἑαυτῇ.
siestă θ. μεσημβρισμός.
şif οὐ. Τυπ. σελιδοθέτης.
şifan οὐ. ἁλιευτικὸς κάμαξ.
siflantă θ. Γραμ. συριστικόν.
şifon οὐ. μαδαπολάνα.
Sifon οὐ. σίφων.
şifonà (a) ῥ. ρακώνω, τσαλακώνω.
şifonieră θ. ἱματιοθήκη.
sigă θ. ψαμμόλιθος, πωρί.
sigil οὐ. σφραγίς.
sigilà (a) ῥ. σφραγίζω.
siglu οὐ. συντετμημένον γράμμα.
sigmoid-ă ἐ. σιγμοειδής.
signì (a) ῥ. τρυσιππιῶ. στιγματίζω ζῶον διὰ πυροσιδήρου.
sigur-ă ἐ. βέβαιος· || ἐπίρ. βεβαίως.
siguranţă θ. ἀσφάλεια, βεβαιότης.
siguripsi (a) ῥ. διαβεβαιῶ.
sihăstrie θ. ἀσκητισμός.
sihastru ἀ. ἀσκητής, ἡσυχαστής. || ἐ. ἀσκητικός, ἐρημικός.
sihlă θ. δάσος νέον καὶ πυκνόν.
silă θ. ἔνοπλος ἰσχύς, δύναμις | βία, cu de-a sila ἐκὼν ἄκων, a face silă βιάζω | ἀηδία, mi-e silă ἀηδιάζω.
silabă θ. συλλαβή.
silabar οὐ ἀλφαβητάριον.
silabic-ă ἐ. συλλαβικός.
silabisi (a) ῥ. συλλαβίζω.
silabism οὐ. συλλαβισμός.
şilboo ἀ. φρουρός.
şild οὐ. δακτύλιος κλειδῶν.
silepsă θ. σύλληψις.
silex οὐ. χάλιξ, πυρίτης λίθος.
silf ἀ. συλφίς, τελώνιον.
silfidă θ. ἴδε silf.
silhă θ. Βοτ. ἐλάτη.
silì (a) ῥ. βιάζω, ὑποχρεώνω. || a se silì προσπαθῶ. ἐπιμελοῦμαι.
silice θ. Ὀρυκτ. χαλικίτης.
silicios-oasă ἐ. χαλικιώδης.
siliciu οὐ. Χημ. πυρίτιον.
silihtar ἀ. ἀ. ἀρχιππόκομος.
şiling ἀ. σελίνιον.
silinţă θ. προσπάθεια, ἐπιμέλεια.
siliştе θ. θέσις ἀρχαίου χωρίου.
silitor-oare ἐ. ἐπιμελής.
silitră θ. Χημ. νίτρον.
silnic-ă ἐ. βίαιος | ὑποχρεωτικός, muncă silnică καταναγκαστικὰ ἔργα.
silnic οὐ. Βοτ. γλήχωμα.
silnicie θ. βία, ἐκβιασμός.
silogism οὐ. συλλογισμός.
silogistic-ă ἐ. συλλογιστικός.
siluetă θ. σκιαγραφία.
siluì (a) ῥ. βιάζω, διακορεύω.
siluire, siluit ἀφ. καὶ μετ. ἐκβίασις. ἐκβιασμένος.
silur ἀ. Βοτ. εὐφρασία.
silvă θ. δάσος.
silvic-ă ἐ. δασικός.
Silvicultor ἀ. δασονόμος.
silvicultură θ. δασονομία.
simandicos-oasă ἐ. σημαντικός.
simbol οὐ. σύμβολον.
simbolic-ă ἐ. συμβολικός.
simbolism οὐ. συμβολισμός.
simbolist ἀ. συμβολιστής.
Simbolizà (a) ῥ. συμβολίζω.
simbrá θ. συνεταιρισμός.
simbriaş ἀ. μισθωτός.
simbrie θ. μισθὸς | πληρωμή.
simetric-ă ἐ. συμμετρικός.
simetrie θ. συμμετρία.
simfiză θ. σύμφυσις.
simfonie θ. συμφωνία.

simigerie θ. τραγηματοπωλεῖον.
simigiu ἀ. τραγηματοπώλης.
similar-ă ἐ. ὁμοιόμορφος.
similitudine θ. ὁμοιότης.
siminic οὐ. Βοτ. ἡλίχρυσον.
siminoc οὐ. Βοτ. γναφάλιον.
simiotică θ. σαμιακὸν (οἰνόπνευμα).
simit οὐ. τράγημα, σιμίτι.
şimpanzeu ἀ. Ζωολ. χιμπαντζῆς.
simpatic-ă ἐ. συμπαθής.
simpatie θ. συμπάθεια.
simpatiză (**a**) ῥ. συμπαθῶ.
simplicitate θ. ἁπλότης.
simplifică (**a**) ῥ. ἁπλοποιῶ.
simplificare, simplificat ἀφ. καὶ μετ. ἁπλοποίησις, ἁπλοποιημένος.
simplificaţi(un)e θ. ἁπλοποίησις.
simplist-ă ἐ. ἁπλοϊκός.
simplitate θ. ἁπλότης.
simplu-ă ἐ. ἁπλοῦς. || ἐπίρ. ἁπλῶς.
simptomă θ. σύμπτωμα.
simptomatic-ă ἐ. συμπτωματικός.
simsă θ. Βοτ. σχοῖνος, βοῦρλον.
simţ οὐ. αἴσθησις. bun simţ εὐθυκρισία, simţul gustului γεῦσις | αἴσθημα.
simţi (**a**) ῥ. αἰσθάνομαι | ἐννοῶ. || a se simţi συναισθάνομαι.
simţicios-oasă ἐ. εὐαίσθητος.
simţioiune θ. εὐαισθησία.
simţimânt οὐ. αἴσθημα.
simţire θ. αἴσθησις, εὐαισθησία.
simţitor-oare ἐ. αἰσθητός.
simulă (**a**) ῥ. προσποιοῦμαι.
simulacru οὐ. ὁμοίωμα, προσποίησις.
simulaţi(un)e θ. προσποίησις.
simultan-ă ἐ. ταυτόχρονος.
simultaneitate θ. ταυτόχρονον.
sin ἀ. υἱὸς (λαϊκ.), Dumitru sin Gheorghe Δημήτριος ὁ τοῦ Γεωργίου.
sină θ. ἀναδεκτή.
şină θ. ἔλασμα σιδήρου, σιδηροδρομικὴ ῥάβδος.
sinagogă θ. συναγωγή.
sinalagmatic-ă ἐ. συναλλαγματικός.
sinalefă θ. Γραμ. συναλοιφή.
sinapism οὐ. σιναπισμός.
sinaxar οὐ. συναξάριον.
sincer-ă ἐ. εἰλικρινής.
sincerică θ. Βοτ. σκλήρανθον.
sinceritate θ. εἰλικρίνεια.
sinchiseală θ. μέριμνα.
sinchisi (**a se**) ῥ. μεριμνῶ, συγχύζομαι (λαϊκ.).
sincopă θ. συγκοπή.
sincopă (**a**) ῥ. Γραμ. συγκόπτω.
sincronic-ă ἐ. συγχρονικός.
sincronism οὐ. συγχρονισμός.
sindic ἀ. σύνδικος.
sindical-ă ἐ. συνδικαλικός.
sindicat οὐ. συνδικάτον.
şindrilă θ. σφηκίσκος, πεταυροκέραμος.
şindrili (**a**) ῥ. πεταυροσκεπάζω.
sindrofie θ. συντροφία, διασκέδασις.
sine ἀντων. ἑαυτῷ, ἑαυτόν, a-şi veni în sine ἐπανέρχομαι εἰς ἐμαυτόν dela sine ἀφ' ἑαυτοῦ, sine-iubire ἐγωϊσμός, sine-stătător αὐτόνομος, în sinea lui καθ' ἑαυτόν.
Sineală θ. κυανοῦν, λουλάκι.
sineaţă θ. μολυβδοβόλον.
sinecdocă θ. συνεκδοχή.
sinecură θ. ἀργομισθία.
sineli (**a**) ῥ. λουλακώνω.
sinereză θ. συναίρεσις.
sinet οὐ. ἔγγραφον ἰδιοκτησίας.
singeap οὐ. καυνάκης, κακουμόγουνα.
singepiu-e ἐ. λευκόφαιος.
singhel ἀ. σύγκελλος.
singular-ă ἐ. μοναδικός. || οὐ. Γραμ. ἑνικός.
singularitate θ. ἰδιορρυθμία.
singur-ă ἐ. μόνος, singur la părinţi μονογενής. || ἐπίρ. κατὰ μόνας.
singurătate θ. μοναξία.
singuratic-ă ἐ. μοναχικός.
sinic οὐ. μέδιος, σινίκι.
sinie θ. μεταλλινος δίσκος.
sinistru-ă ἐ. ἀπαίσιος, ὀλέθριος. || οὐ. συμφορά, δυστύχημα.
sinod οὐ. σύνοδος.
sinodal-ă ἐ. συνοδικός.
sinodiceso-ească ἐ. συνοδικός.
sinonim-ă ἐ. συνώνυμος.
sinonimic-ă ἐ. συνωνυμικός.
sinonimie θ. συνωνυμία.
sinoptic-ă ἐ. συνοπτικός.
şinor οὐ. λεπτὸς χάλυψ.
sinorisi (**a se**) ῥ. συνορίζομαι.
sintactic-ă ἐ. συντακτικός.
sintaxă θ. σύνταξις.
sintetic-ă ἐ. συνθετικός.
sintetiză (**a**) ῥ. συνθέτω.

sintezĭ θ. σύνθεσις.
sintron οὐ. Ἐκκλ. σύνθρονον.
sinucide (a se) ῥ. αὐτοκτονῶ.
sinucidere θ. αὐτοκτονία.
sinucis μετ. αὐτοκττονήσας.
şinui (a) ῥ. περισιδηρώνω.
sinuos-oasă ἐ. ἑλικοειδής.
sinuozitate θ. ἑλιγμός.
sinus οὐ. Τριγων. ἡμίτονον.
şip οὐ. φιάλη, φιαλίδιον.
şipcă θ. πέταυρον.
şipcui (a) ῥ. πεταυρώνω.
sipet οὐ. κάλαθος.
sipică θ. Βοτ. ψωρανθεμίς.
şipot οὐ. πηγή.
şipuri (a se) ῥ. ὀλισθαίνω.
şir οὐ. σειρά, γραμμή, συνέχεια, şir de munţi σειρά, ὀροσειρά, vorbe fără şir λόγοι ἄνευ συνεχείας, in şir κατὰ σειράν.
şiră θ. μακρὰ σειρά, μακρὰ θημωνιὰ | Ἀνατ. ἐπισφαγίς, κοίλωμα μεταξὺ ὤμων καὶ λαιμοῦ | şira spinării σπονδυλικὴ στήλη.
şireag οὐ. σειρὰ | συμμορία περιδέραιον | δέσμη.
sireap-ă ἐ. ἀτίθασσος, ἄγριος. || θ. σειρήν.
sirenă θ. σειρήν.
şiret-eată ἐ. πανοῦργος.
şiret οὐ. σειρήτιον.
şireţel οὐ. ὑποκ. τοῦ şiret.
şiretenie θ. πανουργία.
şiretlâc οὐ. ἴδε şiretenie.
sirian-ă ἐ. καὶ οὐσ. σύριος, Σῦρος.
siriman-ă οὐσ. ὀρφανός.
sirinderică θ. Βοτ. συριγκάς.
şiringă θ. τεμάχιον, μερίδιον γῆς.
şiritenie θ. συνέχεια (γεγονότων).
sirmea θ. κτῆμα ὑπὸ μεσεγγύην.
şiroi (a) ῥ. ῥέω ἀφθόνως.
şiroiu οὐ. κῦμα, χείμαρρος.
sirop οὐ. σιρόπιον.
şiş οὐ. ἐκκτηριολόγχη.
şişanea θ. μολυβδοβόλον.
şiscă θ κοπιάχυρα.
şişcă θ. μέγαιρα.
şişcav-ă ἐ. τραυλός, ψελλός.
şişcăvi (a) ῥ. τραυλίζω.
şişcoiu ἀ. ἴδε strigoiu.
sisiac οὐ. κιβώτιον δημητριακῶν.
şistar οὐ. ἀμολγεύς (κλάδος).
sistemă θ. σύστημα.
sistematic-ă ἐ. συστηματικός.
sistematiza (a) ῥ. συστηματοποιῶ.
şistoare θ. παρυφή, κράσπεδον ὑφάσματος | πλ. ὀδόντες τροχοῦ μύλου.
sită θ. ἐντρίχωμα, σῆστρον, κόσκινον, sită subţire ἀλευρότησις, κρησέρα, a da cu sită προλέγω τὴν τύχην (φρ.).
siţă θ. ἴδε şindrilă.
sitar ἀ. κοσκινοποιός | Ζωολ. σκολόπαξ.
sitav-ă ἐ. βραχνός.
sitişoă θ. ἠθητὴρ γάλακτος, τρυπητή.
sitoare θ. ζώνη.
situat-ă ἐ. κείμενος.
situaţi(un)e θ. θέσις, κατάστασις.
siv-ă ἐ. φαιός.
şivoiu οὐ. ἴδε miosandră.
slab-ă ἐ. ἰσχνός, slab de constituţie ἀδύνατος. slab de minte πτωχὸς τῷ πνεύματι, slab la fire, slab de inger ἄτολμος | μέτριος.
slăbănog-oagă ἐ. ἄτονος, ἀδύνατος. || οὐσ. ἀνίκανος, ἀνάπηρος.
slăbănogi (a) ῥ. ἀδυνατίζω.
slăbătură θ. κοπρά.
slăbi (a) ῥ. ἰσχναίνω, ἀδυνατίζω | χαλαρώνω, nu-l slăbi μὴν τὸν ἀφίνῃς ἀπὸ τὸ κοντό, slăbeşte-mă ἄφες με ἥσυχον. || a se slăbi χαλαρώνω.
slăbiciune θ. ἰσχνότης, ἀδυναμία.
slăbire, slăbit ἀφ. καὶ μετ. ἀδυνάτισις, ἀδυνατισμένος.
slăbuţ-ă ἐ. ἀσθενικός.
slad οὐ. βοίνη, κριθὴ ζυθοποιίας.
şlădun ἀ. Βοτ. ἴδε gorun.
slaiu οὐ. μεσόδμη, διαδοχὴ ἑλκήθρου | φάτνωμα λέμβου.
slănină θ. χοίρειον λίπος, λαρδί.
slăninos-oasă ἐ. λιπώδης.
slătină θ. ἁλμυρὸν ὕδωρ | ἁλιπηγή | ἑλῶδες ἔδαφος.
slătinos-oasă ἐ. ἑλώδης.
slătioară θ. τέναγος.
slav-ă ἐ. καὶ οὐσ. σλαβικός, Σλάβος.
slavă θ. δόξα, slavă ţie Doamne! δόξα σοι Κύριε! | ὕψος, slava cerului ἐμπύρειον, a ridică până în slava cerului ἀνυψῶ μέχρις ἑβδόμου οὐρανοῦ.
slăvi (a) ῥ. δοξάζω | ἐπαινῶ | λατρεύω.
slavic-ă ἐ. σλαβικός.

slavină θ. κρουνὸς | ὀρσύδρα.
slăvire ἀφ. δόξασις.
slavism οὐ. σλαβισμός.
slavist ἀ. σλαβιστής.
slăvit μετ. δοξασμένος.
slăvitor ἀ. θαυμαστής, λάτρις.
slavizà (a) ῥ. ἐκσλαβίζω.
slavnic-ă ἐ. ἔνδοξος.
slavoacă θ. γυρῖνος.
slavon-ă ἐ. σλαβωνικός.
slavonesc-ească ἐ. σλαβωνικός.
slavonism οὐ. σλαβωνισμός.
slavoslovie θ. δοξολογία.
sleah οὐ. ἴδε șleau.
șleahtă θ. πολωνικὴ εὐγένεια | συμμορία | μερίς.
șleahticiu ἀ. εὐγενὴς πολωνός.
șleapcă θ. τρίγωνος πῖλος.
șleau οὐ. ὑπονωτιαῖος ἱμὰς | δημοσία ὁδός, pe șleau ξάστερα, φανερά.
slei (a) ῥ. ἐξαντλῶ. || a se slei ἐξαντλοῦμαι | πηγνύομαι (ἐπὶ βουτύρου).
sleire, sleit ἀφ. καὶ μετ. ἐξάντλησις, ἐξηντλημένος. || θ. sleită ἔτνος φασηόλων.
slemnă θ. τέρεμνον, κορυφαία δοκὸς ὀροφῆς χωρικῆς οἰκίας.
șlep οὐ. ποταμόπλοιον.
sliboviță θ. δαμασκηνόπνευμα.
slicvă θ. πῖαρ, ἀνθόγαλα.
șlifui (a) ῥ. λειαίνω, στιλβώνω.
slim οὐ. συμβουλή.
slimă θ. ῥύπος, ἀκαθαρσία.
slimnă θ. ἴδε slemnă.
slimos-oasă ἐ. ρυπαρός, βρωμερός.
slimuì (a) ῥ. συμβουλεύω | σχεδιάζω.
sloată θ. χιονοβροχή.
slobod-ă ἐ. ἐλεύθερος, gura lumei slobodă τὰ λόγια δὲν ἔχουν τελειωμό | χαλαρός. || ἐπίρ. ἐλευθέρως, εἰλικρινῶς.
slobozenie θ. ἐλευθερία | ἄδεια.
slobozì (a) ῥ. ἐλευθερώνω | ἀπελευθερώνω, χειραφετῶ | χαλαρώνω | βάλλω (ἐπὶ σκοπῷ) | καταβιβάζω.
slobozie θ. ἐλευθερία | ἀποικία.
slobozitor ἀ. ἐλευθερωτής. || οὐ. ἔλασμα κινητοποιοῦν τὸ ἀντίον τοῦ ὑφαντηρίου | ἴδε zatcă καὶ prâsnel.
slog οὐ. αὐλακιά, ὅριον μεταξὺ δύο ἀγρῶν, σοῦδα.
sloiu οὐ. ὄγκος | τεμάχιον πεπηγότος κηροῦ ἢ λίπους | παγών.
slomn οὐ. νάρθηξ | ὅριον πόλεως.
slomnì (a) ῥ. συλλαβίζω.
slovă θ. γράμμα, κυριλλικὸς χαρακτήρ | γραφικὸς χαρακτήρ.
slovean-ă ἐ. σλαβωνικός.
sloveneț-eață ἐ. ἐγγράμματος.
slovenie θ. σλαβωνική.
slovenire θ. συλλαβισμός.
slovenì (a) ῥ. ἴδε slomnì.
slugă θ. ὑπηρέτης | ὑποπτερνίς.
slugăresc-ească ἐ. δουλοπρεπής.
slugărește ἐπίρ. δουλικῶς.
slugărì (a) ῥ. ὑπηρετῶ.
slugărie θ. δουλοπρέπεια.
slugărime θ. οἱ ὑπηρέται.
slugărit οὐ. ὑπηρεσία.
slugarnic-ă ἐ. δουλοπρεπής.
slugărnicie θ. δουλοπρέπεια.
slugătorì (a se) ῥ. ὑπηρετῶ.
sluger ἀ. ἱπποκόμος, Mare Sluger ἐπιμελητάρχης | βαθμὸς μικρᾶς εὐγενείας.
slugerie θ. ἐπιμεληταρχία.
slugoiu ἀ. δουλόφρων (συνεκδ.).
sluj οὐ. ὀρθία στάσις, face sluj στέκεται σοῦζα (ἐπὶ κυνῶν).
slujbă θ. ὑπηρεσία, θέσις, slujbă bisericească λειτουργία.
slujbaș ἀ. ὑπάλληλος.
slujbuliță θ. ὑποκ. τοῦ slujbă.
slujì (a) ῥ. ὑπηρετῶ | ὠφελῶ, χρησιμεύω | ἱερουργῶ, λειτουργῶ. || a se sluji μεταχειρίζομαι.
slujitor ἀ. ὑπηρέτης | ἐθνοφύλαξ.
slujnică θ. ὑπηρέτρια.
slut-ă ἐ. κολοβὸς | δύσμορφος.
slutenie θ. δυσμορφία.
sluțì (a) ῥ. κολοβώνω, παραμορφώνω, ἀσχημαίνω.
smăcinà (a) ῥ. διασείω.
smăcinătură θ. διάσεισις.
șmal οὐ. κρόταφος, κεφάλι σφυρίου.
smalț οὐ. μίλτος, σμάλτον.
smălțui (a) ῥ. μιλτώνω, ἐγκαυστουργῶ.
smălțuire, smălțuit ἀφ. καὶ μετ. μίλτωσις, μιλτωμένος.
smălțuitor ἀ. μιλτωτής.
smâncì (a) ῥ. ἴδε smucì.
smângălì (a) ῥ. ἴδε măzgălì.
smântână θ. πῖαρ, κρέμα.
smântânì (a) ῥ. ἀφαιρῶ τὸ πῖαρ.
smântânică θ. Βοτ. σπειραία.

smântânos-oasă è. παχώδης.
smaragd οὐ. σμάραγδος.
smara(l)nd οὐ. ἴδε smaragd.
smârc οὐ. τέλμα, τέναγος. smârcul mării τὸ βάθος τῆς θαλάσσης (φρ.).
smârdar οὐ. Βοτ. ἴδε merișor.
smârdoare θ. δυσωδία.
smead-ă è. ἡλιοκαής, μελαγχροινός.
șmecher-ă è. πανοῦργος.
șmecherie θ. πανουργία.
smei (a) ῥ. ἐξολοθρεύω.
smeios-oasă è. ὀρμητικός.
smeoaică θ. ἐράκαινα.
smeoaie θ. Βοτ. πετροσέλινον.
smerenie θ. ταπεινοφροσύνη.
smeri (a se) ῥ. ταπεινοφρονῶ.
smerin-ă è. ταπεινόφρων.
smerire, smerit ἀφ. καὶ μετ. ταπείνωσις, ταπεινωμένος. || ἐπίρ. ταπεινῶς.
smeu ἀ. ἐράκων | ἀετὸς χάρτινος | ἴπτος θυμοειδὴς | ἥρως, παλληκάρι.
smeur ἀ. Βοτ. σμεουριά.
smeură θ. σμέουρον.
smeurar ἀ. ἴδε smeur.
smeurică θ. Βοτ. οἰνάνθη.
smeuriș οὐ. σμεουρών.
smiceà θ. ἔλαστός, din rădăcină rea odrăslește smiceà rea κατὰ μάνα κατὰ κύρη κάμανε καὶ γυιὸ Ζαφείρη (φρ.) | ραβδίον.
smici (a) ῥ. ἴδε smuci.
smiorâ (a) ῥ. ἴδε sdrumică.
smidă θ. δάσος ἀναφυόμενον μετὰ τὴν πυρκαϊάν, καφάλωμα.
smidos-oasă è. θαμνώδης.
sminti θ. λάθος, σφάλμα.
smințeală θ. ἀταξία, ταραχή | πλάνη | ἀνησυχία, παράνοια.
smințenie θ. ἴδε smințeală.
sminti (a) ῥ. ἀνησυχῶ, μετατοπίζω | ἐκτρέπω, a sminti în bătăi παραζαλίζω ἀπὸ τὸν δαρμὸν | παραπλανῶ | παραφρονῶ.
smintire, smintit ἀφ. καὶ μετ. ἀνησυχησις, ἀνησυχημένος. || ἐ. ψελλός.
smirdar ἀ. Βοτ. ροδόδενδρον.
smirghel οὐ. σμύρις.
smirna ἐπίρ. ἀκίνητος. || ἐπίρ. Στρ. ἀκριβῶς!
smirnă θ. Βοτ. ἐκζέση.
smoală θ. ἄσφαλτος.
smoc οὐ. δεσμίς, δράξ | ἀνθοδέσμη | κόρυμβος, πλόκαμος | δέμα, σωρός | Βοτ. κενταύριον ἴδε corobaică.
smochin ἀ. συκῆ.
smochină θ. σῦκον.
smoching οὐ. ἔνδυμα ἐσπερίδος.
smoli (a) ῥ. ἀσφαλτώνω. || a se smoli ἀσφαλτώνομαι, ἡλιοκαίομαι.
smoroăi (a) ῥ. μυχθίζω, ρωθωνίζω.
smorodin ἀ. Βοτ. μαυροσμεουριά.
șmotri (a) ῥ. Στρ. ἐπιθεωρῶ | γυμνάζω.
șmotru οὐ. ἐπιθεώρησις.
smredui (a) ῥ. μολύνω.
smuci (a) ῥ. ἀποσπῶ, ἐκριζώνω. || a se smuci ἀποσπῶμαι.
smucitură θ. ἀπόσπασις.
smulge (a) ῥ. ἴδε smuci.
smulgere, smuls ἀφ. καὶ μετ. ἐκρίζωσις, ἐκριζωμένος.
șneap οὐ. φύρτος, φέτα.
șneapăn-mare ἀ. Βοτ. πίτυς.
șnep ἀ. Ζωολ. κολλυρίων.
șnit οὐ. ἡμίλιτρον ζύθου.
șnițel οὐ. πλευρὶς τηγανητή.
snoavă θ. ἀνέκδοτον, διήγησις.
snob ἀ. μιμεύτροπος.
snobism οὐ. μιμευτροπία.
snop ἀ. ἀμάλλα, δέσμη σταχύων. || ἐπίρ. στερεῶς, σφιγκτά.
snopar ἀ. ἀμαλλοδέτης.
snopeală θ. ξυλοκόπημα.
snopi (a) ῥ. ἀμαλλώνω, δένω θημωνιάν, a snopi în bătăi δέρω ἀνηλεῶς.
snovos-oasă è. ἐφευρετικός. || ἀ. διηγηματολόγος.
șnur οὐ. σειρήτιον.
șnurui (a) ῥ. δένω διὰ σειρητίου, ἐπιρράπτω σειρήτιον.
șoacață θ. ἴδε șobolan | καθολικὸς (εἰρων.).
soacră θ. πενθερά, soacră mare κουμπάρα.
soaie θ. ῥύπος, ἀκαθαρσία.
soalbă θ. ἀστράγαλος αἰγός.
șoaldă θ. ἁπάτη (ἐν τῷ παιγνίῳ τῶν ἀστραγάλων).
șoaldină θ. ἰσχιαφροκάκη.
șoangher ἀ. Ὀβγγρος.
șoapță θ. φίθυρος.
soarbă θ. Βοτ. σοῦρβον.
soare ἀ. ἥλιος, soare cu dinți ἥλιος μὲ τὰ δόντια, ruptă din soare παντε-

μορφη, soarele se ultă îndărăt δύσις ἥλιου, am uscat rufele la acelaş soare ἔχομεν τὰ αὐτὰ συμφέροντα, soare-răsare ἀνατολή, soare-apune δύσις, soare-sec ἡλίασις.

şoarece ἀ. μῦς, şoarece de câmp ἀγρουραῖος.

soartă θ. τύχη | πλακοῦς (ζώου) | πλ. sorţi, a trage la sorţi κληρώνομαι.

soaţă θ. σύζυγος, σύντροφος.

sobă θ. θερμάστρα | δωμάτιον.

sobar ἀ. θερμαστροποιός.

sobărie θ. θερμαστροποιεῖον.

sobol ἀ. σαμοῦρι | σαμουρόγουνα.

şobolan ἀ. μέγας μῦς, ἀρουραῖος.

sobor οὐ. σύνοδος (προυχόντων).

sobori (a) ῥ. συνεδριάζω.

sobornicesc-ească ἐ. συνοδικός.

sobornicește ἐπίρ. συνοδικῶς.

sobrietate θ. λιτότης, ἐγκράτεια.

sobru-ă ἐ. λιτός, ἐγκρατής.

sobură θ. ἀνθόγαλα, κρέμα.

soc ἀ. Βοτ. ἀκτή, κουφοξυλιά.

socărlat οὐ. πορφύρα.

sociabil-ă ἐ. εὐκοινώνητος.

sociabilitate θ. εὐκοινώνητον.

social-ă ἐ. κοινωνικός.

socialism οὐ. κοινωνισμός.

socialist-ă ἐ. καὶ οὐσ. κοινωνιστικός, κοινωνιστής.

societar-ă οὐσ. ἑταῖρος.

sociologie θ. κοινωνιολογία.

soclu οὐ. ὑπόβαθρον.

socote θ. μαρασμὸς (ἐξ ἀπογαλακτισμοῦ).

socoteă θ. ψῆφος, ψηφί.

socoteală θ. λογαριασμός, a da socoteală δίδω λόγον, asta nu-i vine la socoteală αὐτὸ δὲν τῷ συμφέρει, a trăi pe socoteala cuiva ζῶ δι' ἐξόδων τινὸς | ὑπολογισμός, fără socoteală ἀνυπολογίστως.

socoti (a) ῥ. λογαριάζω, ὑπολογίζω, σκέπτομαι, προτίθεμαι. || a se socoti κανονίζω τοὺς λογαριασμούς μου (μετά τινος), νομίζω, se socoate mare lucru νομίζει ὅτι εἶναι κάτι.

socotinţă θ. ἰδέα | φρόνησις.

socotire, socotit ἐφ. καὶ μετ. ὑπολόγισις, ὑπολογισμένος.

socru ἀ. πενθερός.

sod-ă ἐ. παράδοξος.

sodă θ. νάτρον, σόδα.

şodenie θ. ἴδε şotie.

sodom οὐ. μέγα δυστύχημα.

sodomi (a) ῥ. τρώγω ἁπλήστως. || a se sodomi καίομαι.

sofà θ. ἐπίκλιντρον, κλινάς.

sofeiu οὐ. καδίσκος.

sofism οὐ. σοφισμός.

sofist ἀ. σοφιστής.

sofistic-ă ἐ. σοφιστικός.

sofisticà (a) ῥ. σοφίζομαι.

sofisticărie θ. σοφιστεία.

sofită θ. σοφίτα.

sofrà θ. χαμηλὴ τράπεζα, πλαστὴρι.

şofrac ἀ. Ζωολ. τροχίλος.

sofragerie τραπεζαρία.

sofragiu ἀ. παραθέτης, τραπεζοκόμος.

şofran οὐ. Βοτ. κρόκος, a mâncà şofran κάμνω ἀνοησίαν.

şofrănel ἀ. Βοτ. κάρθαμος.

şofrăniu-e ἐ. κρόκινος.

softà θ. ἱεροσπουδαστὴς τοῦρκος.

sohariciu ἀ. ἴδε suhar.

soi (a se) ῥ. ρυπαίνομαι, λερώνομαι.

şoian ἀ. ἱερακοτρόφος.

şoim ἀ. Ζωολ. ἱέραξ | κέλης.

şoiman ἀ. μέγας ἱέραξ | γενναῖος (μεταφ.) | ταχύς.

Şoimanele θ. πλ. ἴδε lelele.

şoimar ἀ. ἱερακοτρόφος.

şoimariţă θ. γλαύξ.

şoimulean-ă ἐ. ταχύς.

şoimuleţ-eaţă ἐ. ἱεράκειος. || ἀ. ἱερακιδεὺς | ἵππος ταχύς.

soios-oasă ἐ. ρυπαρός.

soioşie θ. ρύπος.

soitar ἀ. γελωτοποιὸς τοῦ πρίγκηπος | γελοῖος, ἀνόητος.

soiu οὐ. γένος, οἰκογένεια, nu e soiu δὲν εἶναι ἀπὸ οἰκογένειαν, soiu rău κακός, κακοήθης | εἶδος, ποικιλία.

soiu οὐ. πάχος.

sol οὐ. ἔδαφος.

sol ἀ. ἄγγελος, διαγγελεύς.

sol οὐ. Μουσ. σόλ.

solac ἀ. ἀριστερόχειρ | τοξότης.

solanèe θ. πλ. Βοτ. στρυχνοειδῆ.

solar-ă ἐ. ἡλιακός.

solărit οὐ. ἁλατοτέλεια.

sold οὐ. ἐξόφλησις, ἔκτισις.

şold οὐ. μηρός, γόμφος.

şoldă θ. Ασγ. ὑπόλοιπον.
soldà (**a**) ῥ. ἐξοφλῶ.
şolda (**ou**) ἐπίρ. διαγωνίως.
şoldan ἀ. λαγωνικόν.
şoldăni (**a**) ῥ. καταδιώκω.
şoldănire, şoldănit ἀφ. καὶ μετ. καταδίωξις, καταδιωγμένος. || ἑ. φυγάς.
şoldar οὐ. ἱππ. περιγλούτιον.
soldat ἀ. στρατιώτης.
soldăţesc-ească ἐ. στρατιωτικός.
soldăţeşte ἐπίρ. στρατιωτικῶς.
soldăţime θ. οἱ στρατιῶται.
soldie θ. σολδίον (νόμισμα).
şoldiş ἐπίρ. ὑποσκάζων.
şoldiu-e ἐ. ἀξίσχιος, ἴδε şoldit.
şoldit-ă ἐ. ξαγοφιασμένος.
soleecism οὐ. σολοικισμός.
solemn-ă ἐ. πάνδημος, σεμνός.
solemnitate θ. πανήγυρις.
solemnizà (**a**) ῥ. πανηγυρίζω.
solfegiu οὐ. Μουσ. προπαίδευμα.
soli (**a**) ῥ. ἀγγέλλω, διαγγέλλω.
solicità (**a**) ῥ. προσλιπαρῶ.
solicitator-oare οὐσ. αἰτητής.
solicitudine θ. μέριμνα.
solid-ă ἐ. στερεός.
solidar-ă ἐ. ἀλληλέγγυος.
solidaritate θ. ἀλληλεγγύη.
solidarizà (**a se**) ῥ. ὑποχρεώνομαι ἀλληλεγγύως.
solidificà (**a**) ῥ. στερεοποιῶ.
soliditate θ. στερεότης.
solie θ. ἐξαποστολή, μήνυμα, ἀγγελία | ἐντολή | πρεσβεία.
soliped-ă ἐ. Ζωολ. μονόχηλος.
solist ἀ. μονῳδός.
solitar-ă ἐ. μοναστικός, μονήρης. || ἀ. λαμπραδάμας.
solitor ἀ. ἄγγελος, πρέσβυς.
solitudine θ. μόνωσις.
solniţă θ. ἁλατοδοχεῖον.
solo οὐ. Μουσ. μονῳδία.
solomonar ἀ. σολομωνιστής.
solomonì (**a**) ῥ. μαγγανεύω.
solomonie θ. σολομωνική.
solovârf ἀ. Βοτ. ὀρίγανον.
solstiţial-ă ἐ. Ἀστρ. τροπικός.
solstiţiu οὐ. Ἀστρ. ἡλιοστάσιον.
şoltic-ă ἐ. πονηρός, πανοῦργος.
şolticărie θ. πονηρία, πανουργία.
şoltuz ἀ. δήμαρχος χωρίου.
solubil-ă ἐ. διαλυτός.
solubilitate θ. αὐδιάλυτον.
soluţi(un)e θ. διάλυσις | λύσις.
solvabil-ă ἐ. ἀξιόχρεως.
solvabilitate θ. ἀξιόχρεων.
solvent ἀ. μαθητὴς μέ διδάκτρα.
solz ἀ. λέπιον ἰχθύος | πλ. Ἰατρ. ἔκζεμα τὸ κηρίον (παρὰ παιδίοις).
solzos-oasă ἐ. λεπιδωτός.
som ἀ. Ζωολ. σίλουρος.
somà (**a**) ῥ. διατάσσω.
somaj οὐ. ἀπεργία, ἀεργία.
somaţi(un)e θ. προσεπίκλησις.
sombru-ă ἐ. ζοφερός.
somieră θ. τριχόναστον.
somitate θ. κορυφή, ἀξιοχότης.
somn οὐ. ὕπνος.
somn ἀ. Ζωολ. ἴδε som.
somnambul-ă οὐσ. ὑπνοβάτης.
somnambulism οὐ. ὑπνοβασία.
somnifer-ă ἐ. ὑπνοφόρος.
somnişor οὐ. ὑποκ. τοῦ somn.
somnolenţă θ. ὑπνηλία.
somnoroasă θ. Βοτ. πατασίτις.
somnoros-oasă ἐ. ὑπναλέος.
somnoroşie θ. ὑπνηλία.
şomoiag οὐ. σωρακίς, δέμα ἀχύρου πρὸς ἐπίτριψιν ἵππων | νάνος (χειν.).
somon ἀ. Ζωολ. ἀτταικεύς, σαλμωρεύς.
somon οὐ. μέγα κομμάτιον ἄρτου. || ἑ. χονδροκέφαλος.
son οὐ. ἦχος.
sonată θ. Μουσ. σονάτα.
sondă θ. μύλη, καθετήρ, βολίς, σειρομάστης.
sondà (**a**) ῥ. καθετηριάζω | διερευνῶ | βολίζω | ἐξετάζω.
sondaj οὐ. καθετηριασμός, βολισμός, διερεύνησις.
sonerie θ. ἠχεῖον.
sonet οὐ. Μουσ. σονέτον.
sonor-ă ἐ. εὔηχος, ἠχητικός.
sonoritate θ. εὔηχον.
şonţ-oanţă ἐ. χωλαίνων. || ἀ. χωλὸς | Γερμανὸς (εἰρων.).
şontâc-şontâc ἐπίρ. χωλαίνων.
şontăcăi (**a**) ῥ. ὑποσκάζω, χωλαίνω.
şontăcăire, şontăcăit ἀφ. ὑποσκασις.
şontorog-oagă ἐ. κολοβὸς | χωλός.
sop οὐ. ἴδε şopron.

şopă θ. ράπαλον, σιδηρόμηλον.
şopăi (a) ῥ. ἴδε şopti.
şopârcaie θ. ἀπάτη.
şopârlă θ. Ζωολ. σαῦρα.
şopârlaiţă θ. διφθερῖτις.
şopârlar ἀ. Ζωολ. ἴδε şorecar.
şopârliţă θ. Βοτ. πολύγαλα.
şopoi (a) ῥ. ψιθυρίζω.
şoporific-ă ἐ. ναρκωτικός.
şopot οὐ. ἴδε şoaptă.
şoprano ἀ. Μουσ. ὀξύφωνος.
şopron οὐ. προστέγασμα, ἀμαξοστάσιον.
şopru οὐ. ἴδε şopron.
şoptealâ θ. ψιθυρισμός.
şopti (a) ῥ. ψιθυρίζω, ὑποσυρίζω.
şoptire, şoptit ἀφ. καὶ μετ. ψιθύρισις, ψιθυρισμένος. || οὐ. ψιθυρισμός. || ἐπίρ. pe şoptite ψιθυριστά.
şoptitor-oare ἐ. ψιθυριστικός. || ἀ. ψιθυριστής.
şoptitură θ. ψιθυρισμός.
şor θ. ἴδε soră | şor cu frate Βοτ. μελάμπυρον τῶν δασῶν.
soră θ. (πλ. surori) ἀδελφή, ἀδελφὴ τοῦ ἀλέους, soră de mamă ἀδελφὴ ὁμομήτριος, soră de lapte ἀδελφὴ ὁμογάλακτος | a scoate surori θάλλω, βλαστάνω.
soră-soarelui θ. Βοτ. ἡλιάνθεμον.
sorb ἀ. θίνη, ὑδροστρόβιλος | ὕσμα ἀντλίας | σίφων θαλάσσιος.
sorb ἀ. Βοτ. σορβία.
sorbestreă θ. Βοτ. ἴδε ieuştean.
sorbi (a) ῥ. ροφῶ, ἀπορροφῶ.
sorbitură θ. ἀπορρόφησις | ποτὸν | κατάποσις, ρουφηξιά.
sorcovă θ. κλάδος μετὰ τεχνητῶν ἀνθέων, σουρμάκα.
sorcovealâ θ. σουρμακιά.
sorcovi (a) ῥ. σουρμακίζω.
soreaţn ἀ. Ζωολ. ἀσπρόφαρον.
şorecar ἀ. Ζωολ. ἰχτῖνος, κίρκος.
soresc-ească ἐ. ἡλιακός.
sorginte θ. πηγή, κρήνη | ἀρχή, αἰτία (συνεκδ.).
sorgos-oasă ἐ. βιαστικός.
sorgosealâ θ. βία.
sori (a) ῥ. λάμπω (ὡς ἥλιος). || a se sori ἡλιοκαίομαι.
şoricel ἀ. ὑποκ. τοῦ şoarece | Βοτ. ἡριγέρων | πλ. ἀδενῖτις ὑπὸ τὰ ὦτα ἵππου.
şoricesc-ească ἐ. ὁ τοῦ μυός.
şoricioaică θ. ἀρσενικόν.
şoricîu-e ἐ. φαιόχρους.
şoricîu οὐ. φορίνη, δέρμα χοίρου.
soriţă θ. Φίλοσ. σωρείτης.
sorliţă θ. Ζωολ. τυπέστος.
soroacă θ. Ἐκκλ. Μουσ. παῦσις.
soroc οὐ. τέρμα, πέρας, λῆξις | ἔμμηνος περίοδος | πλ. soroace εὐχαὶ ἐπιμνημόσυνοι.
soroci (a) ῥ. προσδιορίζω τέρμα | προορίζω.
sorocovăţ οὐ. ἴδε sfanţ.
sorţ οὐ. περίζωμα, ποδιά.
sorţar ἐ. κληρωτός.
sorti (a) ῥ. κληρώνομαι.
sortit μετ. προωρισμένος.
sorţit μετ. δυσφημισμένος.
sos οὐ. ἄρτομα, καρύκευμα, ἔρβαμμα.
şoseă θ. ἁμαξητή | δημοσία ὁδός | πλ. ἀπάτη, φενάκη.
şoselui (a) ῥ. ὁδοστρώνω.
soşi (a) ῥ. φθάνω, καταφθάνω, bine ai sosit! καλῶς ὥρισες!
soşiercă θ. κυμβίον, ἀρτυμοδόχη.
soşire θ. ἄφιξις.
şoşoni ἀ. πλ. θρτῆρες, ἀσκέραι.
soţ ἀ. σύντροφος, soţ de drum συνοδοιπόρος | συνέταιρος | ἄρτιος, cu soţ ori fără soţ? μονὰ ἢ ζυγά; | σύζυγος.
soţesc-ească ἐ. συζυγικός.
soţie θ. σύζυγος, γυνή.
şotie θ. φενακισμός, ἀστειότης.
şotnie θ. ὕλη κοζάκων.
şotron οὐ. παιδ. ἀσκωλιασμός, κουτσαμιά.
şovaeală θ. ἀμφιβολία, διαταγμός.
şovaelnic-ă ἐ. διστακτικός.
şovăi (a) ῥ. κλονίζομαι | ἀμφιβάλλω, διστάζω, ἀμηχανῶ (συνεκδ.).
şovăire ἀφ. κλόνισις. || θ. ἀμφιβολία.
şovăitor-oare ἐ. διστακτικός.
şovăitură θ. ἴδε şovaeală.
şovăiu-şovăiu! ἐπιφ. ὑποσκάζων.
şovăloăi (a) ῥ. ἄδω ὡς κορυδαλός.
şovăloăit οὐ. ἄσμα κορυδαλοῦ.
şovar οὐ. Βοτ. σπαργάνιον | ἴδε papură.
şovârc οὐ. Βοτ. ὀρίγανον.
şovârf οὐ. Βοτ. γεράνιον φαιόν.
şovârvariţă θ. Βοτ. κέστρον.
şovinism οὐ. σωβινισμός.
şovinist ἀ. σωβινιστής.

spadă θ. ξίφος.
spadasin ά. μαχαιροβγάλτης.
spagă θ. ἴδε spangă καὶ spatie.
spaimă θ. τρόμος | σκιάχτρο.
spăimântă (a) ῥ. καταπτοῶ.
spăimântător-oare ἐ. τρομερός.
spăimos-oasă ἐ. εὐτρόμακτος.
spălà (a) ῥ. πλύνω. || a se spălà πλύνομαι, νίπτομαι.
spălăcanie θ. μετάνιπτρον, ὕδωρ πρὸς ἀπόπλυσιν τοῦ στόματος.
spălăci (a se) ῥ. ἀποχρωματίζομαι.
spălăcioasă θ. Βοτ. ἠριγέρων.
spălăcitură θ. ἀσπρόρρουχον κακῶς πλυμένον, ξέπλυμα | τροπίας, οἶνος ξυνός.
spălăciune θ. ἴδε spălăcanie.
spălare, spălat ἀφ. καὶ μετ. πλύσις, πλυμένος. || οὐ. πλύσις.
spălăţel-ţică ἐ. καθάριος.
spălătoare θ. μάκτρον, σφουγγιστῆρι.
spălător ά. πλύντης. || οὐ. νιπτήρ.
spălătoreasă θ. πλύντρια.
spălătorie θ. πλυντήριον.
spălătură θ. πλύσιμον.
spală-varză ά. καυχηματίας.
spalet οὐ. ἐπωμίς, σειρήτιον.
spalier οὐ. Στρ. γραμμὴ | δενδροστοιχία.
spalţ οὐ. Τυπ. δοκίμιον, στοιχειοθέσιον | λεπτὸν δέρμα.
spân ά. ἀγένειος, σπανός.
spanac οὐ. Βοτ. ἀνόβλιτον, σπανάκι | ἀνοησίαι (συνεκδ.).
spânatic ά. ἀγένειος.
spance θ. πλ. ἀμνάδες λευκάμαλλοι.
spanchie θ. φόβητρον.
spanchiu-e ἐ. μύωψ.
spangă θ. ξιφολόγχη.
spaniol-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἱσπανικός, Ἱσπανός.
spaniolesc-ească ἐ. ἱσπανικός.
spanioleşte ἐπίρ. ἱσπανικῶς.
spânţ ά. Βοτ. ἑλλέβορος | δίερμα.
spânzurà (a) ῥ. ἀναρτῶ, κρεμῶ | ἀπαγχονίζω. a se spânzurà ἀπαγχονίζομαι.
spânzurare, spânzurat ἀφ. καὶ μετ. ἀπαγχόνισις, ἀπηγχονισμένος. || ά. οὐτιδανός.
spânzurătoare θ. ἀγχόνη.
sparanghel ά. Βοτ. ἀσπάραγος.
spâre ά. νήπιον, μωρό.
spârcaciu ά. ὠτίς.
spârcăi (a) ῥ. ρυπαίνω, λερώνω.
sparcetă θ. Βοτ. ὀνοβρυχίς.
spârcui (a) ῥ. διασκορπίζω | κατασχίζω (ἐπὶ θηρίων). || a se spârcui σχίζομαι, διασκορπίζομαι.
spărgăgios-oasă ἐ. εὔθρυπτος.
spărgătoare θ. καρυοκλάστης.
spărgător ά. κατάκτης, καταστροφεύς.
sparge (a) ῥ. θραύω, κόπτω, σχίζω, a sparge lemne σχίζω ξύλα | διαλύω | διαρρηγνύω | σπάνω, mi-a spart urechile μοὶ ἔσπασε τὰ αὐτιά, buboiul a spart τὸ ἀπόστημα ἔσπασε | a sparge o casă χαλνῶ σπῆτι, χωρίζω τοὺς συζύγους. || a se sparge διασπείρομαι, διαλύομαι, διαρρηγνύομαι, toate se vor sparge pe capul lui ὅλα θὰ σπάσουν στὸ κεφάλι του.
spargere ἀφ. θραῦσις, διάρρηξις.
spârli (a) ῥ. φεύγω, διεκφεύγω.
spart μετ. θραυσμένος, voce spartă φωνὴ βραχνή. || οὐ. τέλος, la spartul târgului πρὸς τὸ τέλος τῆς πανηγύρεως, λίαν ἀργά.
Spartan ά. Σπαρτιάτης.
spărtură θ. θραῦσις | ὀπὴ | πλ. λείψανα, συντρίμματα.
spăsenie θ. μετάνοια, ἐξιλέωσις.
spăsi (a) ῥ. μετανοῶ | ἐξιλεώνω.
spăsire, spăsit ἀφ. καὶ μετ. ἐξιλέωσις, ἐξιλεωμένος. || θ. ὑποκρίτρια.
spăsitor ά. λυτρωτής.
spasm οὐ. σπασμός.
spasmodic-ă ἐ. σπασμωδικός.
spat οὐ. Ὄρυκτ. πτυχίτης.
spată θ. Ἀνατ. ὠμοπλάτη | πλάτη, ῥάχις | κτείς, κτένιον ὑφαντικοῦ κρούστου, σπάθη | ἴδε spadă | ἐρεισίνωτον. jet cu spată ἀνάκλιντρον | πλ. spete προστασία (ἰσχυροῦ).
spătar ά. σπαθάριος. Marele Spătar πρωτοσπαθάριος | τίτλος εὐγενείας.
spătar οὐ. ἐρεισίνωτον | στενὸν πέρασμα ἀμελγομένων ἀμνάδων | κατανωτιαία. σταυρωτὸς ἐπιρράχιος λῶρος ἱππασκευῆς, spătar anterior ἐπαυχένιον.
spătărei ά. πλ. στρατιῶται σπαθαρίου.
spătăresc-ească ἐ. σπαθαριακός.
spătărie θ. σπαθαρεῖα | ἁπλοστάτιον sala spătăriei κάθουσα τοῦ θρόνου.

spate οὐ. ῥάχις, νῶτα | τὸ ὀπίσθιον, la spatele casei εἰς τὸ ὀπίσθιον μέρος τῆς οἰκίας | ἐρεισίνωτον | a da pe spate ἐξαμυσιτίζω, καταπίνω δ.ἀ μιᾶς.
spăticel οὐ. στηθόδεσμος.
spatie θ. Χαρτ. σπαθί.
spaţios-oasă ἐ. εὐρύχωρος.
spaţiu οὐ. διάστημα, κενόν.
spătos-oasă ἐ. εὐρύνωτος.
special-ă ἐ. εἰδικός. || ἐπίρ. εἰδικῶς.
specialist ἀ. εἰδικός, εἰδήμων.
specialitate θ. εἰδικότης.
specializà (**a**) ῥ. εἰδικοποιῶ. || a se specializà εἰδικεύομαι.
specie θ. εἶδος, γένος.
specific-ă ἐ. εἰδικός. || ἐπίρ. εἰδικῶς.
specificà (**a**) ῥ. ὁρίζω, καθορίζω.
specificare, specificat ἀφ. καὶ μετ. καθόρισις, καθωρισμένος.
specimen οὐ. δεῖγμα, ἀντίτυπον.
specios-oasă ἐ. ἐπιτήδειος, τεχνητός.
spectacol οὐ. θέαμα, παράστασις.
spèctator ἀ. θεατής.
spectral-ă ἐ. φαντασματικός.
speotroscop οὐ. φασματοσκόπιον.
spectru οὐ. φάσμα, φάντασμα.
specul οὐ. μητροσκόπιον.
speculà (**a**) ῥ. κερδοσκοπῶ.
speculă θ. κερδοσκοπία.
speculant ἀ. κερδοσκόπος.
speculaţi(un)e θ. κερδοσκοπία | θεωρία, παρατήρησις.
speculativ-ă ἐ. θεωρητικός.
spegmă θ. λεπτὴ κλωστή.
speie θ. γύργαθος, οἶσυον, φλοιὸς δένδρου πρὸς καλαθοπλοκήν.
speiu ἀ. Βοτ. λειχήν.
speloă θ. ἴδε spilcă.
speluncă θ. κρησφύγετον, τρώγλη.
spenge θ. πλ. λύτρα.
spenţer οὐ. Στρ. χιτών.
sperà (**a**) ῥ. ἐλπίζω.
speranţă θ. ἐλπίς.
sperià (**a**) ῥ. ἐκφοβίζω, ἐμποιῶ τρόμον. || a se sperià τρομάζω, φοβοῦμαι.
speriat μετ. ἐκφοβισμένος.
speribană θ. Βοτ. μοσχοκάλαμος.
sperieţ ὁ. φόβος, τρόμος, a băgà în sperieţi ἐκφοβίζω.
sperietoare θ. φόβητρον.
sperietură θ. φόβος, ἐκφοβισμός.
sperios-oasă ἐ. εὐτρόμακτος.
sperius οὐ. φόβος.
sperjur ἀ. ἐπίορκος. || οὐ. ἐπιορκία.
sperlă θ. τέφρα θερμῶν ἀνθράκων. l'a dat in sperlă τὸν συνέλαβεν ἐπ' αὐτοφώρῳ (φρ.).
şperli (**a**) ῥ. περιγελῶ.
spermanţet οὐ. κήτειον σπέρμα.
spese θ. πλ. ἔξοδα.
speţă θ. εἶδος.
speteală θ. συνωμίασις (ἐπὶ ἵππου) | ὀσφυαλγία, πιάσιμον μέσης.
spetează θ. κιγκλὶς | κλίμαξ, μεσοθαίριοι κιγκλίδες | συμβολεύς, στρογγύλον ξύλον τῶν δικτυοπλόκων | κινηταὶ παραστάδες ὑφαντηρίου.
speti (**a**) ῥ. καταπονῶ, κουράζω, κουτσομεσιάζω. || a se speti καταβάλλω ἀγῶνα | κουράζομαι | ἀφανίζομαι (κοιν.).
spetire, spetit ἀφ. καὶ μετ. καταπόνησις, καταπονημένος. || ἐ. κυφός.
spic οὐ. στάχυς | νιφὰς χιόνος.
spicueală θ. σταχυολογία.
spioui (**a**) ῥ. ἀναβίβω στάχυς | σταχυολογῶ | χιονίζει (ἐπὶ χονδρᾶς χιόνος).
spioultor ἀ. σταχυολόγος.
spijă θ. ἴδε schijă.
spilcă θ. τριχοκαρφίς.
spilcui (**a**) ῥ. ἀναδένω πέπλον ἢ κόμην διὰ καρφίδος. || a se spilcui στολίζομαι ἀτέχνως, κομψεύομαι.
spiler οὐ. κέστρον, σουβλί.
spin ἀ. Βοτ. ἄκανθα, a sta, şedeà pe spini κάθημαι ἐπὶ ἀνημμένων ἀνθράκων (φρ.), spin muscălesc ξάνθιον.
spinare θ. νῶτα, ῥάχις, a trăi pe spinarea altuia ζῶ εἰς βάρος ἄλλου, a aveà multe în spinare ἔχω τὴν συνείδησιν βεβαρυμμένην.
spinet οὐ. βατών.
spinetă θ. κλειδοκυμβάλιον.
spiniş οὐ. ἴδε spinet.
spinos-oasă ἐ. ἀκανθώδης.
spintecà (**a**) ῥ. διανοίγω τὴν κοιλίαν, ἐξεντερίζω, ξεκοιλιάζω | σχίζω.
spintecător ἀ. ἐξέντεριστής.
spintecătură θ. ἐξεντέρισμα | σχίσις | σχίδαξ, σκόλοψ, ἴδε aşchie.
spion ἀ. κατάσκοπος.
spionà (**a**) ῥ. κατασκοπεύω.
spionaj οὐ. κατασκοπεία.

spirală θ. σπείραμα.
spiriduș ά. κακοποιὸν πνεῦμα | χαμίνιον (σύνεκδ.), διαβολάκι.
spirit οὐ. πνεῦμα.
spiritism οὐ. πνευματισμός.
spiritist ά. πνευματιστής.
spiritual-ă ἐ. πνευματικός, εὐφυής. || ἐπίρ. πνευματικῶς.
spiritualism οὐ. πνευματοδοξία.
spiritualist ά. πνευματόδοξος.
spiritualitate θ. ἄϋλον.
spiritualizà (**a**) ῥ. ἐκπνευματῶ.
spirt οὐ. οἰνόπνευμα | εὐφυΐα, e numai spirt εἶναι σπίρτο μοναχὸ (εἰρων.).
spirtos-oasă ἐ. οἰνοπνευματώδης.
spiț οὐ. τρίχαπτον διὰ ἐλόνης.
spiță θ. ἀκτὶς τροχοῦ | γεννεαλογικὸν δένδρον | κατάλογος κληρονόμων.
spital οὐ. νοσοκομεῖον.
spitălatic-ă ἐ. φιλάσθενος.
spițărat-ă ἐ. τρυποκεντημένος.
Spițelat-ă ἐ. κάτισχνος.
spițelnic οὐ. τρυπάνη.
spițer ά. φαρμακοποιός.
spițerie θ. φαρμακεῖον.
splaiu οὐ. προκυμαία.
splendid-ă ἐ. λαμπρός.
splendoare θ. λαμπρότης.
splină θ. σπλὴν | Παθ. μεγαλοσπληνία | διάζωμα ρυμοσχαλίδος | μεσόδμη ἐλκήθρου | Βοτ. χρυσοσπλήνιον.
splina (**a se**) ῥ. διογκώνομαι (ἐξ ὑπερβολικῆς τροφῆς), μπουκώνω.
splinatic-ă ἐ. ὑποχονδριακός.
spoeală θ. ἀσβέστωμα | στίλβωσις | ἐκπαίδευσις, μόρφωσις ἐπιπολαία (συνεκδ.).
spoi (**a**) ῥ. ἀσβεστώνω | ἐπικασσιτερώνω | ψιμμυθιώνω. || a se spoi ψιμμυθιώνομαι.
spoire, spoit ἀφ. καὶ μετ. ἀσβέστωσις, ἀσβεστωμένος. || οὐ. ἀσβέστωμα, κασσιτέρωμα.
spoitor-easă οὐσ. ἀσβετωτής, κασσιτερωτής. || ά. πλ. Βοτ. μοσχοκενταύριον.
spolià (**a**) ῥ. συλῶ, ἀπογυμνώνω.
spoliați(un)e θ. σύλησις, ἀπογύμνωσις.
spoliator ά. συλητής, ἀγριοδύτης.
spolocanie θ. καθαρὰ Δευτέρα.
sponcă θ. πόρπη, a prinde în sponci πορπώνω. || ἐπίρ. pe sponci πτωχικῶς, ὀλίγον, σπανίως.
spondaic-ă ἐ. σπονδειακός.
spondeu οὐ. σπονδεῖος.
spongiare οὐ. πλ. Ζωολ. σπογγωτά.
spongie θ. σπόγγος.
spongios-oasă ἐ. σπογγώδης.
spontan-ă ἐ. αὐθόρμητος. || ἐπίρ. αὐθορμήτως.
spontaneitate θ. αὐθόρμητον.
spor οὐ. πρόοδος, αὔξησις, κέρδος, spor la lucru! καλὴν πρόοδον εἰς τὴν ἐργασίαν σου! | γονιμότης, i-a luat sporul τοῦ πῆρε τὸ νερὸ ἀπὸ τὸ αὐλάκι (φρ.).
spor ά. Βοτ. σπόρος.
sporadic-ă ἐ. σποραδικός.
sporì (**a**) ῥ. αὐξάνω | προοδεύω, cine vorbește, lucru nu-i sporește τὰ πολλὰ λόγια πτώχεια.
sporire ἀφ. αὔξησις. || θ. πρόοδος.
sporiș ά. Βοτ. ἱεροβοτάνη.
sporit μετ. ηὐξημένος.
spornic-ă ἐ. γόνιμος, παραγωγικός.
spornicie θ. ἴδε spor.
sporovăeală θ. φλυαρία.
sporovăì (**a**) ῥ. φλυαρῶ, γλωσσοκοπανῶ.
sport οὐ. ἄσκησις.
sportiv-ă ἐ. ἀσκητικός.
spovedanie θ. ἐξομολόγησις.
spovedì (**a**) ῥ. ἐξομολογῶ. || a se spovedi ἐξομολογοῦμαι.
spovedire, spovedit ἀφ. καὶ μετ. ἐξομολόγησις, ἐξωμολογημένος.
spoveditor ά. ἐξομολογητής.
sprafoă θ. ἀνάκρισις.
sprâncoeană θ. ὀφρῦς, pe sub sprânceană μυστικῶς, aleși pe sprânceană διαλεγμένοι ἕνας καὶ ἕνας | ὕψωμα γῆς | κορυφή.
sprâncenat-ă ἐ. λασίοφρυς | ὑψηλός | ἔκτακτος (εἰρων.).
spre πρόθ. πρός, spre seară πρὸς τὸ ἑσπέρας | διά, spre binele tău διὰ τὸ καλόν σου | ἐπί, ședpte spre zece ἑπτὰ ἐπὶ δέκα.
sprenț οὐ. ὑπενδύτης, γελέκον.
sprijin οὐ. ὑπόβαθρον, στήριγμα | ὑποστήριξις (συνεκδ.).
sprijinì (**a**) ῥ. στηρίζω, βοηθῶ. || a se sprijini στηρίζομαι.
sprijinire, sprijinit ἀφ. καὶ μετ. ὑποστήριξις, ὑποστηριγμένος.
springă ῥ. καταβολάς.
springuì (**a**) ῥ. καταβολίζω.

sprinţar-ă ἐ. ἀπατεών | φιλάρεσκος.
sprinten-ă ἐ. εὐκίνητος, εὔστροφος.
sprintenie θ. εὐκινησία, εὐστροφία.
sprintenime θ. ἐλαφρὰ στρατιωτικὰ σώματα.
sprot οὐ. κνημία, διέρεισμα καθίσματος.
spuitor ἀ. ἀπαγγέλλων.
spulberà (**a**) ῥ. κονιοποιῶ | ἐξωλοθρεύω (συνεκδ.). a se spulberà κονιοποιοῦμαι.
spulberatio-ă ἐ. ἀσταθής.
spulburătură θ. Βοτ. τεύκριον.
spumă θ. ἀφρός, a luà spuma ἐξαφρίζω | γραῦς, ἐπίπαγος βρασμένων ὀσπρίων.
spumătoare θ. ἐξαφριστῆρι.
spumeală θ. Βοτ. καρδαμίνη.
spumegà (**a**) ῥ. ἀφρίζω.
spumegător-oare ἐ. ἀφρώδης.
spumegos-oasă ἐ. ἀφρώδης.
spumos-oasă ἐ. ἀφρώδης.
spune (**a**) ῥ. λέγω, διηγοῦμαι | καταγγέλλω | ἐκθέτω | ἀπαγγέλλω.
spuntà (**a**) ῥ. ἐκπηγάζω.
spur-oaică οὐσ. νόθος.
spurcà (**a**) ῥ. ρυπαίνω | καταλύω τὴν νηστείαν (ἐκνόμως) | βεβηλώνω (συνεκδ.). || a se spurcà ρυπαίνομαι.
spurcăciune θ. ἀκαθαρσία | θνητὸν μαῖον, ψοφίμι.
spurcare, spurcat ἀφ. καὶ μετ. ρύπανσις, ρυπασμένος. || ἐ. ἀκάθαρτος, αἰσχρός. || ἀ. ὁ Διάβολος.
spus μετ. εἰρημένος.
spusă θ. λόγος, διαβεβαίωσις, din spuse ἐκ τῶν λεχθέντων, ἐξ ἀκοῆς.
spuză θ. τέφρα θερμή, fiecare trage spuza pe turta lui ὁ καθένας τραβᾶ τὸ πάπλωμα πρὸς τὸ μέρος του (φρ. | πλῆθος, πλῆθυς (συνεκδ.).
spuzeală θ. Ἰατρ. ἕρπης.
spuzi (**a se**) ῥ. ἑρπητιῶ.
spuzime θ. πλῆθος.
şrapneà θ. (πλ. şrapnele) ὀβὶς ἐκρηγνυομένη εἰς τὸν ἀέρα | αἰγκαιροφλεγίς.
sta (**a**) ῥ. ἵσταμαι | μένω, ai stat de o parte ἔμεινες οὐδέτερος, κατὰ μέρος | διαμένω. unde stai? ποῦ κατοικεῖς; | παύω, furtuna a stat ἡ τρικυμία ἔπαυσε, stau din vorbă παύω ὁμιλῶν | ἀεργῶ. de ce staţi? διατὶ μένετε ἄεργοι; | ἐπιμένω, stau de capul lui κάθημαι στὸ κεφάλι του | ἔχω, cum stai cu sănătatea? πῶς ἔχεις τὴν ὑγείαν; | προσαρμόζομαι, bine îţi stă haina καλὰ σοῦ πάγει τὸ φόρεμα | διάκειμαι, am stat rău cu şeful meu δὲν μὲ ηὐνόει ὁ ἀρχηγός μου | εἶμαι εἰς τὸ σημεῖον, casa stă să cază ἡ οἰκία εἶναι ἑτοιμόρροπος | ἐμπρέπει, nu-ţi stă bine să vorbeşti aşà δὲν σοὶ ἐμπρέπει νὰ ὁμιλῇς οὕτω | συνίσταμαι | ὑπάρχω, n'au stat niciodată asemenea oameni οὐδέποτε ὑπῆρξαν τοιοῦτοι ἄνθρωποι |. ἐξαρτῶμαι, dacă îmi stă în mână ἐὰν ἔρχεται ἀπὸ τὸ χέρι μου.
ştab οὐ. ἐπιτελεῖον.
stabil-ă ἐ. μόνιμος, σταθερός.
stabilì (**a**) ῥ. ἱδρύω, θεμελιώνω, καταρτίζω. || a se stabilì ἐγκαθίσταμαι.
stabiliment οὐ. κατάστημα, καθίδρυμα | χαμαιτυπεῖον.
stabilitate θ. μονιμότης.
stacanà θ. ποτήριον (μέγα).
stachetà θ. φραγμός, φραγή.
stacoj ἀ. ἀστακός.
stacojiu-e ἐ. πορφυροῦς.
stadiu οὐ. στάδιον.
ştafetă θ. ἀγγελιαφόρος.
stafidă θ. σταφίς.
stafidì (**a se**) ῥ. συρρικνώνομαι, γίνομαι σὰν σταφίδα.
stafie θ. φάντασμα, ἐρυκόλαξ | μέγαιρα.
stagiar-ă ἐ. δόκιμος.
stagiu οὐ. θητεία, δοκιμασία.
stagiune θ. θεατρικὴ περίοδος.
stagnà (**a**) ῥ. στασιμῶ, λιμνάζω.
stagnant-ă ἐ. στάσιμος, ἑλώδης.
stagnaţi(un)e θ. στασιμότης.
stal οὐ. ἔδρανον θεάτρου.
stalactità θ. σταλακτίτης.
stalagmità θ. σταλαγμίτης.
stâlci (**a**) ῥ. συνθλῶ, a stâlci la bătaie ξυλοκοπῶ | ὁμιλῶ κακῶς (γλῶσσαν).
stălog οὐ. ἴδε stelaj.
stâlp ἀ. στύλος, στήλη | στήριγμα, ἀρχηγὸς (συνεκδ.) | πλ. stâlpii τὰ τέσσαρα Εὐαγγέλια.
stâlpare θ. κλάδος πράσινος, Dumineca stâlparilor Κυριακὴ τῶν Βαΐων.
stâlpi (**a**) ῥ. στηλώνω, διανοίγω τοὺς ὀφθαλμούς.
stâlpire, stâlpit ἀφ. καὶ μετ. στήλωσις, στηλωμένος. || ἐπίρ. ἀσκαρδαμυκτί.

stâlpnic ά. στυλίτης.
stambă θ. ἰνδιάνα (ὕφασμα) | ἴδε stampă | a da în stambă διαδίδω, δυσφημῶ.
stămbărie θ. ἰνδιανοπωλεῖον.
stamboală θ. μέδιμνος Κων)πόλεως.
staminâ θ. ἴδε etaminâ.
stampă θ. ἀποτύπωσις | χαλκογραφία | σφραγίς.
stampâ (a) ῥ. ἀποτυπώνω, ἐγκολάπτω.
stâmpì (a) ῥ. παύω.
stampilă θ. σφραγίς, σφράγισμα.
stampilà (a) ῥ. σφραγίζω.
Stan ά. ἐν ταῖς φρ. Stan sau Bran Κώστας ἢ Γιάννης, nu erà decât nea Stan şi nea Bran ἦσαν τρεῖς καὶ οἱ τρεῖς ψωργιάρηδες, ori Stan ori căpitan ἢ τοῦ ὕψους ἢ τοῦ βάθους.
stan οὐ. ἐπιστήθιον.
stană θ. (πλ. stane καὶ stanuri), ὄγκος, stană de piatră ὀγκόλιθος.
stână θ. σηκός, στάνη | τυροποιεῖον.
stancă θ. Ζωολ. κορακίας.
stâncă θ. βράχος.
stâncìu-e ἐ. βραχώδης.
stâncos-oasă ἐ. βραχώδης.
standoală θ. αὐλὴ σιτοβολῶνος.
stâng-ă ἐ. ἀριστερός, a apucà la stânga στρέφω πρὸς τὰ ἀριστερά, stânga 'mprejur! Στρ. στροφὴ ἐπ' ἀριστερᾷ! || θ. ἡ ἀριστερὰ (χείρ).
stângăcie θ. ἀδεξιότης.
stângaciu-e ἐ. ἀδέξιος.
stângăni (a) ῥ. ἀνησυχῶ, ἐνοχλῶ.
stângeni θ. πλ. Βοτ. ἶρις.
staniol οὐ. κασσίτερος εἰς φύλλα.
staniște θ. στάνη | στάσις, σταθμός.
stânjen ά. μέτρον μήκους περίπου 2 μέτρων | ὀργυιά.
stânjenealâ θ. δυσκολία.
stânjeni(a) ῥ. ἐνοχλῶ, ἐμποδίζω | κατακορμίζω, κόπτω τὰ ξύλα εἰς κορμούς. || a se stânjeni ἀμηχανῶ.
stânjeniță θ. Βοτ. αἰγόκλημα.
stânjeniu-e ἐ. ἰόχρους.
stanog οὐ. διάφραγμα σταύλου | ρυταγωγεύς, καπίστρι.
stanță θ. στροφή.
stăpân-ă οὐσ. κύριος, αὐθέντης, ἰδιοκτήτης, stăpânul casei οἰκοκύρης, fiecare e stăpân în casa lui κάθε πετεινὸς βασιλεύει στὴν κουμελιά του, a băgà la stăpân θέτω εἰς ὑπηρεσίαν, a fi la stăpân ὑπηρετῶ.
stăpânesc-ească ἐ. κυριαρχικός.
stăpâni (a) ῥ. κατέχω, κρατῶ, κυριεύω | συγκρατῶ | ἐξουσιάζω, κυβερνῶ. || a se stăpâni συγκρατοῦμαι.
stăpânie θ. ἐξουσία, κυριαρχία, βασίλειον, κυβέρνησις.
stăpânire θ. ἴδε stăpânie.
stăpânitor ά. κυρίαρχος, ἄρχων, κυβερνήτης | αὐθέντης, ἰδιοκτήτης.
stârc ά. Ζωολ. ἐρωδιός.
stârcă θ. σταφυλοκόπανος.
stârci (a se) ῥ. κάθημαι ὀκλαδόν, ἴδε grecește | κουβαριάζομαι.
stârciog οὐ. ἄξων τυλιγαδίου.
stare θ. στάσις, o stare în calea progresului στάσις κατὰ τὴν πρόοδον | κατάστασις | τάξις, de toate stările πάσης τάξεως | θέσις, e în stare εἶναι εἰς θέσιν | περιουσία.
stareț ά. ἡγούμενος.
stareță θ. ἡγουμένισσα.
stăreție θ. ἡγουμενία.
stăricică θ. μικρὰ περιουσία.
stârlici ά. πλ. ἴδε peteci.
stârni (a) ῥ. ἐκφωλεάζω | προκαλῶ, a stârni viscol καταιγίζω | ἐφευρίσκω, ἀνακαλύπτω. || a se stârni ἐκφωλεύομαι, ἐγείρομαι, ἀνεγείρομαι.
staroste ά. ἀρχηγὸς συντεχνίας | προξενήτης | ἴδε pârcălab.
stărosti (a) ῥ. προξενεύω.
stărostie θ. ἴδε pârcălăbie | αἴτησις εἰς γάμον, προξενειά.
stârpì (a) ῥ. ἐκριζώνω | ἐξολοθρεύω (συνεκδ.) | στειρεύω (ἐπὶ γάλακτος ζώων) | ἐκτιτρώσκω.
stârpiciune θ. στείρωσις.
stârpitor ά. ἐξολοθρευτής.
stârpitură θ. ἔκτρωμα.
stăruì (a) ῥ. ἐπιμένω, ἐμμένω.
stăruință θ. ἐπιμονή, ἐμμονή.
stăruitor-oare ἐ. ἐπίμονος.
stârv οὐ. θνησιμαῖον.
stat μετ. ἑστηκώς. || οὐ. στάσις, nu e de stat aici ἐδῶ δὲν δυνάμεθα νὰ μείνωμεν | ἀνάστημα | Λογ. κατάστασις | Κράτος, lovitură de Stat πολιτικὸν κίνημα.
stătător-oare ἐ. στάσιμος, διαρκὴς |

λιμνάζων | ἀκίνητος | de sine stătător αὐτοτελής, ἀνεξάρτητος.
stătătură θ. στάσις.
stat-major οὐ. ἐπιτελεῖον.
statică θ. Φυσ. στατική.
staţionà (a) ῥ. σταθμεύω, καταλύω.
staţionar-ă ἐ. στάσιμος, ἀκίνητος. || οὐ. ἀκταιωρός.
staţi un e θ. σταθμός, κατάλυμα.
statist ἀ. βωβὸν πρόσωπον θεάτρου.
statistic-ă ἐ. στατιστικός. || θ. στατιστική.
statistician ἀ. στατιστικολόγος.
stativă θ. βάσις ὑφαντηρίου.
statori (a) ῥ. ἴδε statornici.
statornic-ă ἐ. εὐσταθής, σταθερὸς | πιστὸς (συνεκδ.). || ἐπίρ. σταθερῶς.
statornici (a) ῥ. ὁρίζω, καθορίζω, στερεώνω, θεμελιώνω. || a se statornici ἐγκαθιδρύομαι, ἐγκαθίσταμαι.
statornicie θ. σταθερότης, εὐστάθεια | πίστις (συνεκδ.).
statuà (a) ῥ. κανονίζω, νομοθε[illegible]
statuar-ă ἐ. ἑρμογλυφικός, λιθο[illegible]κός. || ἀ. λιθοξόος, ἀνδριαντοποιός.
statue θ. ἄγαλμα.
statuetă θ. ἀγαλμάτιον.
statu-quo οὐ. τὸ καθεστώς.
statură θ. ἀνάστημα.
statut οὐ. καταστατικόν.
stătut-ă ἐ. ἀκίνητος, λιμνάζων | ἔωλος, mâncare stătută φαγητὸν ταγγὸν | ἐξηντλημένος | μεμαρασμένος | γέρων, flăcău stătut γεροντοπαλλήκαρον | λογικός, καθεστηκὼς (συνεκδ.).
staul οὐ. σταῦλος.
stavă θ. ἱπποφόρβιον.
stăvar ἀ. φύλαξ ἱπποφορβίου.
stăvì (a se) ῥ. ἐγκαθίσταμαι.
stavilă θ. φραγμός, ἐμπόδιον | ὑδροφράκτης, κλεισιάς.
stăvilar οὐ. ἴδε stavilă.
stăvili (a) ῥ. φράττω | ἐμποδίζω, σταματῶ, τερματίζω.
stavrofor ἀ. σταυροφόρος (ἱερεύς).
stea θ. ἀστὴρ ἄστρον, e cu stea în frunte εἶναι ἐκλεκτός, stea căzătoare ἀερόλιθος | ἀνθυλλίς, λευκὴ κηλὶς ἐπὶ τοῦ μετώπου ἵππου | ἀστερίσκος | cântece de stea κάλανδα.
steag οὐ. σημαία | ἴλη ἱππικοῦ | bani steagului φόρος κατὰ τὴν ἀνάρρησιν τοῦ πρίγκηπος.
steajer οὐ. πάσσαλος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἁλωνίου, στιχερό, σταμπουλάρι.
steamăt οὐ. πρόφασις.
steamp οὐ. χαράκωμα, πασσαλωτὸς περίβολος.
stean οὐ. ἴδε stană.
steand οὐ. καδίσκος ἄνευ χειρίδων.
ştеap οὐ. σχίδαξ | μικρὸν πτερόν.
stearic-ă ἐ. στεατικός.
stearină θ. στέαρ.
steatită θ. Ὀρυκτ. στεατίτης.
stează θ. φάτνη ἔνθα κτυπῶνται μάλλινα ὑφάσματα.
[illegible]blă θ. δεσμίς, ἀνθοδέσμη.
stegar ἀ. σημαιοφόρος.
steghie θ. Βοτ. ὀξαλίς, ξυνήθρα.
steguleţ οὐ. ὑποκ. τοῦ steag.
steiu οὐ. βράχος | φαλακρώρεια.
stejar ἀ. δρῦς | ξύλον δρυός.
stejăriş οὐ. δρυμών.
stelă θ. στήλη.
stelà (a se) ῥ. δραπετεύω.
stelaj οὐ. σκευοθήκη.
stelar-ă ἐ. ἀστρικός.
steli (a) ῥ. λάμπω, ἀπαστράπτω.
stelin-ă ἐ. ἀστερόεις.
stelişoară θ. Βοτ. μαργαρίτα τῶν ἀγρῶν | πλ. ἀστράκια ζυμαρικά.
steliţă θ. Βοτ. ἀστήρ.
stelniţă θ. κοριός.
stelos-oasă ἐ. ἀστερόεις.
steluţă θ. ἀστερίσκος | ἄρτημα ἐνωτίου | Βοτ. ἀστεροφόρος.
stemă θ. στέμμα, διάδημα | οἰκόσημον | πολύτιμος λίθος.
stenahorie θ. στενοχωρία.
stenograf ἀ. στενογράφος.
stenografià (a) ῥ. στενογραφῶ.
stenografic-ă ἐ. στενογραφικός.
stenografie θ. στενογραφία.
stènos οὐ. ἆσθμα.
stepă θ. στέππα.
stepenă θ. βαθμός, ἀξίωμα.
ster ἀ. κυβικὸν μέτρον.
şterc οὐ. ἄχυρον | ἄμυλον.
stereghie θ. ἀσβόλη, αἰθάλη.
steregoaie θ. Βοτ. ἐλλέβορος.
stereografie θ. στερεογραφία.
stereometrie θ. στερεομετρία.

stereoscop οὐ. στερεοσκόπιον.
stereotip-ă ἐ. στερεότυπος.
stereotipà (a) ῥ. στερεοτυπώνω.
stereotipie θ. στερεοτυπία.
ştergar οὐ. χειρόμακτρον.
ştergări (a) ῥ. ἀπομάσσω, σφουγγίζω. || a se ştergări ἀπομάσσομαι.
ştergătoare θ. καταμάκτης, μάκτρον, παληόπανον ‖ ştergătoare de ghete ποδόψηκτρον.
şterge (a) ῥ. σβύνω | ἀπομάσσω, σπογγίζω, a şterge praful ἀποκονίζω, ξεσκονίζω, a şterge cu buretele ἐξαλείφω τὰ ἴχνη, a-şi şterge nasul ἀπομύσσομαι | ὑποκλέπτω | δίδω, i-a şters o palmă τῷ ἔδωκεν ἓν ῥάπισμα | φεύγω, şterge-o! δίνε του, φεῦγε! || a se şterge ἀπομύσσομαι ἐξαφανίζομαι, ἀποχρωματίζομαι.
ştergere ἀφ. σβέσις.
steril-ă ἐ. ἄγονος, ἄφορος.
sterilitate θ. ἀγονία, ἀφορία.
steriliză (a) ῥ. ἀποστειρώνω. || a se steriliză ἀποστειρώνομαι.
steriţă θ. διεύθυνσις (ἀνέμου).
sterlingă θ. στερλίνα.
sterp-earpă ἐ. ἄγονος (ἐπὶ ζώων) | ξηρός, ἀναίσθητος | ἀραβόσιτος ἀραιόκοκκος. || θ. στεῖρα (γυνή) | ταύρα, βοῦς στεῖρα | τράγαινα, γίδα στεῖρα.
sterp οὐ. ὀπὴ δι' ἧς ἐκρέει τὸ ῥεῦμα κατὰ τὴν ἀνάπαυσιν τοῦ ὑδρομύλου.
sterpar ἀ. βοσκὸς ἀμνάδων στειρῶν.
şterpeli (a) ῥ. ἐφάπτομαι | σουφρώνω.
şters μετ. σβυσμένος.
ştersătură θ. διαγραφή, σβύσιμον.
sterţ οὐ. θρυαλλὶς | λαμπτὴρ ὀρυχείου.
steţie θ. θραῦσμα ἅλατος.
ştevie θ. Βοτ. σάνικλον.
şti (a) ῥ. γνωρίζω, nu prea ştie multe δὲν χάνει τὸν καιρόν του εἰς λόγους, εἶναι ἄνθρωπος τῶν ἔργων, ştiu pe degete τὸ ξεύρω νεράκι, nu ştii de azi până mâine δὲν γνωρίζεις τί τέξεται ἡ ἐπιοῦσα. || a se şti γνωρίζω ἐμαυτόν, se ştie εἶναι γνωστόν.
stibiu οὐ. ἀντιμόνιον, στίμμι.
stieiu οὐ. κάμαξ λέμβου.
stielă θ. ὕελος | φιάλη.
stielar ἀ. ὑελοποιός, ὑελοπώλης.
sticlărie θ. ὑελοποιεῖον, ὑελοπωλεῖον | ὑαλικά.
sticlete ἀ. Ζωολ. καρδερίνα | φύλαξ | πλ. ἀνοησίαι, e cu sticleţi în cap πῆρε ἀέρα τὸ κεφάλι του.
sticli (a) ῥ. λάμπω.
sticlos-oasă ἐ. ὑελώδης.
sticluţă θ. ὑποκ. τοῦ sticlă.
stidi (a se) ῥ. ἐντρέπομαι.
stifos-oasă ἐ. στυφός, ὄξινος.
ştift οὐ. κύνδαλος, γόμφος, πρόκα.
stigmat οὐ. στίγμα.
stigmatizà (a) ῥ. στιγματίζω.
stih οὐ. στίχος | ἐδάφιον.
stihar οὐ. Ἐκκλ. στιχάριον.
stihie θ. στοιχεῖον | στοιχειό.
stihoavnă θ. τροπάριον.
stihovorţ ἀ. στιχουργός.
stihuire θ. στιχουργία.
stihuitor ἀ. στιχουργός.
ştiinţă θ. ἐπιστήμη, γνῶσις.
ştiinţific-ă ἐ. ἐπιστημονικός.
ştiinţificeşte ἐπίρ. ἐπιστημονικῶς.
stil οὐ. ῥυθμὸς | ὕφος.
stilet οὐ. δόλων, ξιφίδιον | μύλη.
stilist ἀ. λεκτικολόγος.
stilistică θ. λεκτικολογία.
stilizà (a) ῥ. λεκτικολογῶ.
stim οὐ. μαλλίον μένον ἐν τῷ λαναρίῳ, ἀποκτενίδι.
stimă θ. ἐκτίμησις.
stimă θ. δαίμων | θηρίον.
stimà (a) ῥ. ἐκτιμῶ.
stimabil-ă ἐ. ἀξιότιμος.
stimulà (a) ῥ. διεγείρω, ἐρεθίζω, παρορμῶ, προτρέπω.
stimulant οὐ. διεγερτικόν, ἐρεθιστικόν, τονωτικόν.
stinchì (a) ῥ. παύω, καταπαύω.
stindart οὐ. Στρ. λάβαρον.
stingător-oare ἐ. σβέστης.
stinge (a) ῥ. σβύνω | ἐξολοθρεύω. || a se stinge σβύνομαι.
stingere ἀφ. σβέσις, ἀπόσβεσις. || θ. καταστροφή.
stingher-ă ἐ. ἄζυγος | ἀπομονωμένος σφαλερὸς (συνεκδ.).
stinghereală θ. ἐνόχλησις.
stingherì (a) ῥ. ἐνοχλῶ.
stinghie θ. ἐγκαρσία δοκὸς δρυφάκτου | διάξυλον, στενὸν σανίδιον ἐφ' οὗ στη-

ρίζονται αἱ διαδοκίδες, κοντοστύλι | καθίστρα, κάθισμα τῆς ὑφαινούσης.
stinghii θ. πλ. Βουδωνικὴ χώρα.
stins μετ. σβυσμένος.
ştioalnă θ. τέναγος, τέλμα.
ştiob οὐ. πύελος, φατνίον χοίρων, κυνῶν.
ştioldic οὐ. ἴδε bătlog.
stipă θ. Βοτ. στιβή
stipendià (**a**) ῥ. μισθοδοτῶ.
stipendist ἀ. μισθωτός, μισθοφόρος.
stipendiu οὐ. μισθός.
stipulà θ. Βοτ. κάρφος, καλάμη.
stipulà (**a**) ῥ. διομολογῶ, συμβάλλομαι | ἐπιβάλλω, ὁρίζω.
stipulare, stipulat ἀφ. καὶ μετ. διομολόγησις, διωμολογημένος.
stipulaţi(un)e θ. διομολόγησις, συνθήκη, ὁμφωνία, ὅρος συμβολαίου.
ştir ἀ. Βοτ. ἀμάραντον, borş cu ştir πρᾶγμα ἄνοστον, ἀνούσιον (φρ.).
ştiră θ. ἀμοργίς. προβατίνα στεῖρα γάλακτος, μαργιά.
ştirb-ă ἐ. κολοβός, νωδός.
ştirbi (**a**) ῥ. κολοβώνω, παράγω ῥῆγμα | ἐλαττώνω. || a se ştirbì ψθείρομαι.
ştirbină θ. ρωγμὴ φραγῆς πρὸς διάβασιν, ἀμπωριὰ | ὀδοὺς κολοβωμένος τροχοῦ ὑδρομύλου.
ştirbitură θ. ρίζα τερηδονισμένου ὀδόντος | κολόβωμα, ρωγμὴ | ἐλάττωσις | νωδὸς (συνεκδ.).
ştire θ. γνῶσις | εἰδοποίησις, a da de ştire εἰδοποιῶ.
ştirì (**a se**) ῥ. στενεύω.
stirie θ. στειρεία.
stirigie θ. ἄνθραξ καπνιᾶς.
ştiros-oasă ἐ. ὄξινος | δύστροπος.
ştiubeiu οὐ. κυψέλη ἐκ κορμοῦ.
ştiublio οὐ. καλαμὶς ἁλιευτική.
ştiuoă θ. Ζωολ. ἴσοξ.
ştiuldioà (**a se**) ῥ. ἴδε cufundà
ştiulete ἀ. ἴδε stulete.
ştiut μετ. ἐγνωσμένος. || ἐ. γνωστός.
ştiutor-oare οὐσ. γνώστης, ştiutor de carte ἐγγράμματος.
stivă θ. σωρός, στίβα.
stoarce (**a**) ῥ. ἐκθλίβω | συνθλίβω, συμπιέζω | συσφίγγω | ἁρπάζω | ἐξαντλῶ.
stoarcere ἀφ. ἔκθλιψις, ἐξάντλησις.
stobor οὐ. καταπηξ, κάθετος δοκὸς φραγῆς, σταυρός, φραχτόστυλος.
stoci (**a**) ῥ. ἐξαντλῶ πῦον.
stock οὐ. ποσότης.
stofă θ. ὕφασμα.
stog οὐ. σωρός, θημωνιά.
stogoman οὐ. ἴδε stogos.
stogos oasă ἐ. δευτέρας ποιότητος (μᾶλλον). πρασάτο.
stogosat-ă ἐ. ὀξύς, σουβλερός.
stoic-ă ἐ. καὶ οὐσ. στωϊκός.
stoicism οὐ. στωϊκισμός.
stol οὐ. σῶμα, ὄγκος, πλῆθος | νέφος | σμῆνος, ὁμὰς (συνεκδ.).
stolar ἀ. ἐργάτης ὀρυχείου.
stoler ἀ. ξυλουργός.
Stolerie θ. ξυλουργική.
stoli (**a se**) ῥ. συγκεντρώνομαι.
stolisi (**a se**) ῥ. στολίζομαι γελοίως.
stolnic ἀ. κρεωδαίτης τοῦ πρίγκηπος.
stolnicei ἀ. πλ. στρατιῶται Στολνίκου.
stomac οὐ. στόμαχος.
stomacal-ă ἐ. στομαχικός.
stor οὐ. παραπέτασμα.
storno οὐ. Λογ. λάθος.
stors μετ. ἐκτεθλιμμένος. || οὐ. ἔκθλιψις, σύνθλιψις, ἀφαίρεσις.
stos οὐ. πιτύα | τάργανον, στεμφυλίτης οἶνος, λάγγερας.
stos ῥ. Χαρτ. ψαρώ.
stosar ἀ. χαρτοπαίκτης.
stosărie θ. χαρτοπαίγνιον.
străbate (**a**) ῥ. διατρέχω | διεισδύω | φθάνω | διαπερῶ.
străbatere, străbătut ἀφ. καὶ μετ. διάερασις, διαπερασμένος.
strabism οὐ. στραβισμός.
străbun-ă ἐ. προγονικός. || ἀ. πλ. πρόγονοι.
strachină θ. βίκος, τρυβλίον πήλινον, a călcà in străchini κάμνω τὸν ὑπερήφανον, εἶμαι μεθυσμένος.
stradă θ. ὁδός.
străda lnic-ă ἐ. ἴδε străduitor.
străda nie θ. προσπάθεια, ἀγών.
străda nui (**a se**) ῥ. προσπαθῶ.
stradelă θ. πάροδος.
străduì (**a se**) ῥ. προσπαθῶ, κοπιάζω.
străduinţă ἴδε străda nie.
străduitor-oare ἐ. ἐπιμελής.
ştraf οὐ. πρόστιμον.
străfige (**a**) ῥ. πταρνύομαι.
ştrăfui (**a**) ῥ. προστιμώνω.

străfulgerà (a) ῥ. ἀστράπτω.
străfulgerare ἀφ. ἀπάστραψις.
străfulgerător-oare ἐ. ἀπαστραπτικός.
străgălie θ. τριβεύς. εἰδηροῦς δίσκος μεταξὺ τροχοῦ καὶ ἄξονος, πωρηᾶς.
străgăneală θ. στρεψοδικία.
străgăni (a) ῥ. στρεψοδικῶ.
străin-ă ἐ. καὶ οὐσ. ξενικός. ξένος.
străinătate θ. ἐξωτερικόν.
străinism οὐ. ξενικισμός.
straiță θ. ἴδε traistă.
straiu οὐ. κλινοσκέπασμα | πλ. ἐνδύματα, straie nemțești ῥάγκικα.
strajă θ. φρουρά. a ține strajă ἐνεδρεύω | χαλινὸς περίπολος | strajă sabiei λαβὴ ξίφους.
străjer ὰ. φύλαξ, φρουρός.
strajnic οὐ. βιβλίον ἀκολουθίας τῆς μεγάλης ἑβδομάδος.
străjnic ἀ. πῶλος διετής.
străluci (a) ῥ. λάμπω, ἀπαστράπτω.
strălucire, străluciț ἀφ. καὶ μετ. τοῦ străluci. || ἐ. λαμπρός.
strălucitor-oare ἐ. λαμπρός.
strămătură θ. ἐπιπέδιον, γνάφαλον, χρωματισμένον μάλλιον πρὸς ὕφανσιν ταπήτων.
strâmb-ă ἐ. καμπύλος | συνεστραμμένος, picior strâmb ραιβόπους | λοξός | ἄδικος (συνεκδ.), judecată strâmbă δίκη ἄδικος, στραβή. || ἐπίρ. ψευδῶς, λοξῶς, σκολιῶς.
strâmbà a) ῥ. συστρέφω, περιστρέφω διαστρέφω, στρεβλῶ. || a se strâmbà συστρέφομαι | μυλλαίνω, μορφάζω.
strâmbătură θ. σκολιότης | μορφασμός. μύλλον.
strămoș ὰ. πρόγονος. πρόπαππος.
strămoșesc-ească ἐ. προγονικός.
strâmt-ă ἐ. στενός | περιωρισμένος (συνεκδ.), cap strâmt στενοκέφαλος.
strâmtà a) ῥ. στενώνω. συσφίγγω. || a se strâmtà στενεύω.
strâmtare ἀφ. στένωσις.
strâmțari ὰ. πλ. στενή περισκέλις.
strâmtași ὰ. πλ. ἱππ. κορυφαία.
strâmtime θ. στενότης.
strâmtoare θ. στενωπός | πορθμός | ἀμηχανία. στενοχωρία.
strâmtorà (a) ῥ. στενοχωρῶ, ἐκδιάζω.
strâmtorare, strâmtorat ἀφ. καὶ μετ. στενοχώρησις, στενοχωρημένος. || ἐ. e strâmtorat de bani εἶναι τῆς ἀνάγκης. || θ. στενοχωρία.
strămurà (a) ῥ. κεντῶ, ἐρεθίζω, ὠθῶ ἀπειλῶ.
strămurare θ. δούκεντρον.
strămută (a) ῥ. μετατοπίζω | μεταθέτω. || a se strămută μεταφέρομαι.
stranã θ. στασίδιον.
strănepot-oată οὐσ. ἔγγονος | δισέγγονος. ἀπόγονος.
strângător-oare ἐ. ἀθροιστικός. || ἀθησαυριστής, banii strângătorului pe mâna cheltuitorului τὰ ταναλιστῶν φάγονται κροταλισταί (παρ.). || οὐ. ἐλικτήριον ὑφάδιον, σφίκτρα.
strânge (a) ῥ. σφίγγω, a strânge de gât στραγγαλίζω | συναθροίζω, θροίζω, strânge bani albi pentru zile negre τὰ ἄσπρα γιὰ ταῖς μαύραις μέραις, a strâns masa ἐσήκωσε τὸ τραπέζι | περιστέλλω, συμμαζεύω, strânge-ți catrafusele μάζευσε, πάρε τὰ βρεγμένα σου | ὑποχρεώνω. l'a strâns cu ușa τὸν ἠνάγκασε, τὸν ἐβίασε | fiecare știe unde îl strânge opinca ὁ καθένας ξέρει ποῦ τον πονεῖ, a strânge din umeri ὑψώνω τοὺς ὤμους. || a se strânge συναθροίζομαι, συστέλλομαι.
strângere ἀφ. σφίξις.
strangulà (a) ῥ. στραγγαλίζω. || a se strangulà στραγγαλίζομαι.
straniu-e ἐ. παράξενος.
strâns μετ. σφιγμένος. ἐπίρ. σφιγκτά.
strânsă θ. συνοικέσιον. οἰκογένεια.
strânsoare θ. σύσφιξις | εἰσοδία | Παθ. κωλικὸς πάθος.
strânsură θ. φελλώ. φελλία, ἀποταμίευσις | συρφετός, ἐθελοντὴς στρατὸς | πλ. ὠθίνες τοκετοῦ.
strănut οὐ. πταρμός.
strănut ὰ. ἵππος λευκόχαιτος.
strănută (a) ῥ. πταρνίζομαι.
strănutare θ. πταρμός.
strănutat οὐ. ἴδε strănut.
strapață θ. ἡλιόκαυμα.
strapațan οὐ. σκαλμός.
strapontin οὐ. σκίμπους.
străpungător-oare ἐ. διαπεραστικός.
străpunge (a) ῥ. διαπερῶ, διακεντῶ.

străpungere, străpuns ἀφ. καὶ μετ. διαπέρασις, διαπερασμένος.
stras οὐ. Ὄρυκτ. ψευδόλιθος.
strașnic-ă ἐ. αὐστηρός | σκληρός, ἀπότομος | ἔκτακτος. || ἐπίρ. τρομερῶς.
strășnicì (a) ῥ. ἐκφοβίζω δι' ἀπειλῶν | εἶμαι αὐστηρός.
strășnicie θ. αὐστηρότης, σκληρότης, ἀπότομον.
strat οὐ. κοίτη ζώου | στρῶμα ' πρασιὰ κήπου | ἀκτηρὶς τυφεκίου | ὑποστάθμη οἴνου.
straţă θ. πρόχειρον (κατάστιχον).
stratagemă θ. στρατήγημα.
strătăià (a) ῥ. διατέμνω.
strateg ἀ. στρατηγός, ἀρχηγός.
strategic-ă ἐ. στρατηγικός.
strategie θ. στρατηγικὴ τέχνη.
strategist ἀ. στρατηγικός.
Stratenie θ. Ὑπαπαντή.
stratificà (a) ῥ. στοιβάζω.
stratificaţi|une θ. στοίβαξις.
strătulă θ. στρατούλα (νηπίων).
străvăzător-oare ἐ. διαφανής.
străvăzut μετ. τοῦ străvedea.
străvechime θ. παναρχαιότης.
străvechiu-e ἐ. πανάρχαιος.
străved.à (a **se**) ῥ. διαφαίνομαι.
străvedere θ. διαφάνεια.
străvesti (a) ῥ. ἴδε travesti.
străvezenie θ. διαφάνεια.
străveziu-e ἐ. διαφανής.
streajă θ. ἴδε strajă.
ştreang οὐ. σχοινίον, bun de ştreang ἄξιος ἀγχόνης | σειρά, λῶρος συνδέων τὸ προστήθιον τῷ λεπαδνοδέτῃ.
ştreaşină θ. προστέγιον | στέγη | ὕδρορρόη | ἀπογείσωμα.
streche θ. οἶστρος, ἀλογόμυια | λύσσα, ὀργή, μανία.
ştrechià (a) ῥ. ἐκμαίνω, τρελλαίνω | τρελλαίνομαι, παραφρονῶ.
strecurà (a) ῥ. διηθῶ, στραγγίζω. || a se strecurà διεισδύω.
strecurătoare θ. ἠθμός, διϋλιστήριον, διέραμα.
streghiaţă θ. στάλπι, τρύφος, γάλα ἐλαφρῶς πηγμένον.
strejuì (a) ῥ. φυλάσσω.
strelițe θ. πλ. πομφόλυγες ζωμοῦ.
ştrengar-oaică οὐσ. ἄεργος | κακοήθης | χαμίνιον.
ştrengăresc-ească ἐ. χαμινιώδης.
ştrengăreşte ἐπίρ. χαμινικῶς.
ştrengări (a) ῥ. κακοηθεύω.
ştrengărie θ. χαμινισμός.
Strepede ἀ. Ζωολ. σκώληξ τυροῦ.
strepezi (a **se**) ῥ. στυφώνω.
strepezitor-oare ἐ. εὔφλεκτος, στυφός | ἐνοχλητικός.
ştreşenit-ă ἐ. στεγανός.
ştreşieri ἀ. πλ. γεισόδοκοι.
stricà (a) ῥ. διαρρηγνύω | καταστρέφω, φθείρω | φονεύω | χωρίζω, διαζευγνύω | ἁλάπτω, ne-ai stricat cheful μᾶς ἐχάλασες τὴν συντροφίαν | διαφθείρω τὰ ἤθη, διακορεύω. || a se stricà cu cineva διακόπτω μετά τινος σχέσεις.
stricăcios-oasă ἐ. ἁλαβερός, ἐπιβλαβὴς | φθαρτός.
stricăciune θ. ἁλάβη, φθορά.
stricare, stricat ἀφ. καὶ μετ. ἁλάψις. ἁλαμμένος. || ἐ. διεφθαρμένος. || οὐ. φθορά, ἁλάβη.
stricătoare θ. ποδιά, περίζωμα.
stricător-oare ἐ. καταστρεπτικός. || ἀ. φθορεύς, διαφθορεύς.
stricnealà θ. νυστέρι διὰ ζῶα.
strionì (a) ῥ. φλεβοτομῶ ζῶα.
strionină θ. στρυχνίνη.
striot-ă ἐ. αὐστηρός, ἀκριβής.
Stricteţă θ. ἀκρίβεια.
strident-ă ἐ. τρίζων, συρικτικός, διαπεραστικός.
stridie θ. ὄστρεον, στρείδι.
strigă θ. στρὺξ | Ζωολ. αἰγωλιός.
strigà (a) ῥ. κράζω | καλῶ.
Strigare ἀφ. πρόσκλησις | διακήρυξις, δημοσίευσις γάμου.
strigăt οὐ. φωνή, κραυγή.
Strigător-oare ἐ. θορυβώδης | ἄδικος. || ἀ. κῆρυξ, κράκτης.
strigătură θ. σάτυραι ἀπαγγελλόμεναι κατὰ τὸν χορόν.
strighe θ. μελίτωμα.
strigoaică θ. μέγαιρα.
strigoaie θ. ἴδε stirigoaie.
strigoime θ. ἐρυκόλακες.
strigoiu ἀ. ἐρυκόλαξ.
strist-ă ἀ. μελαγχολικός.
striște θ. τύχη.

strivi (a) ῥ. συντρίβω | συνθλῶ.
strivitură θ. σύνθλασις.
strofă θ. στροφή.
stroh οὐ. σκύβαλα χόρτου | κοίτη ζώου.
stroiu οὐ. παράταξις μάχης | φάλαγγας (ξυλισμοῦ πελμάτων,.
stronțiu οὐ. Ὀρυκτ. στρόντιον.
strop ἀ. μικρὰ σταγών.
stropi (a) ῥ. ποτίζω, a stropi cu noroiu διαρραίνω, πιτσυλίζω.
stropire, stropit ὀφ. καὶ μετ. πότισις, ποτισμένος. || οὐ. πότισμα.
stropitoare θ. ποτιστήριον.
stropitură θ. πίτυλος, πιτσύλισμα.
stropoli (a) ῥ. ἑτοιμάζομαι διαστικῶς.
stropșeală θ. ἴδε stropitură.
stropși (a) ῥ. συνθλίβω | κολοβώνω | παραμορφώνω | δέρω. || a se stropși μορφάζω.
stropșire, stropșit ὀφ. καὶ μετ. κολόβωσις, κολοβωμένος. || ἐ. κολοβός | ἐπιληπτικὸς | ἐλάξ.
stropșitură θ. ἐπιληψία.
stropuleț ἀ. ὑποκ. τοῦ strop.
struci (a) ῥ. συνθλῶ, συντρίβω.
structură θ. κατασκευή, σύνθεσις.
strug οὐ. βότρυς | ἴδε strung.
strugure ἀ. σταφυλὴ | βότρυς.
strugurei ἀ. πλ. φραγκοστάφυλον.
struj οὐ. στεφάνη, ἴδε răscopitat.
strujan ἀ. ἀθήρ, κοτσάνι.
struji (a) ῥ. τορνεύω | ἐκκοκκίζω | ξέω, ἀποξέω, ρινίζω.
strună θ. χορδή. a se întoarce pe altă strună ἀλλάζω τὸν τόνον τῆς φωνῆς (φρ.) | γραμμὴ εὐθεῖα | φάλλιον, ὑποστόμιον χαλινοῦ ἵππου | χαλινός. tine-l în strună βάστα τον ἀπὸ τὸ κοντὸ | στρεβλόσχοινον καθρέπτου τῆς ἁμάξης | παρωνυχία. || ἐπίρ. εὐθέως, merge strună πάγει πρίμα.
strunea θ. καπίστρι.
strunealâ θ. στρέβλη, ἅμμα ἁμάξης, ἴδε lambă, postoroancă, scărilă.
strung οὐ. τόρνος, τορνευτήριον.
strungă θ. στενὸν (ῥέων) | δίοδος ἀμελγομένων προβάτων | τροχιά.
strungar ἀ. τορνευτὴς | ποιμὴν ἀμέλγων, τσέλιγκας.
strungăreață θ. ἀμολγεύς.
strungărie θ. τορνευτήριον.
struni (a) ῥ. δένω | τείνω σχοινίον | συσφίγγω τὸν χαλινὸν | συγκρατῶ (συνεκδ.) | συσφίγγω διὰ σχοινίου. ἄμαξαν.
strup οὐ. ἱππουρίς. πιστιά.
strusnic οὐ. διετὴς πῶλος.
strusniță θ. ἐκκοκκιστὴρ ἀραβοσίτου.
struț οὐ. ἀνθοβάσμη.
struț ἀ. στρουθοκάμηλος.
ștubeciu οὐ. ἀνθρακικὸς μόλυβδος.
stuc οὐ. μαρμαροκονία.
stucătură θ. μαρμαροκόσμημα.
studeniță θ. Ἰατρ. σκορβοῦτον.
student ἀ. φοιτητής.
studențesc-ească ἐ. φοιτητικός.
studențime θ. οἱ φοιτηταί.
studià (a) ῥ. σπουδάζω.
studios-oasă ἐ. φιλόσπουδος.
studiu οὐ. σπουδή.
studliță θ. Βοτ. λεοντοπόδιον.
stuf οὐ. κάλαμος φραγμίτης | θάμνος.
stufărie θ. καλαμών.
stufat οὐ. πνίγος, στυφάδιον.
stufiș οὐ. καλαμών.
stufos-oasă ἐ. θαμνώδης | πυκνός.
stuh οὐ. Βοτ. καλαμάγρωστις.
stuhuit-ă ἐ. καλαμώδης.
stulete ἀ. στάχυς ἀραβοσίτου.
stulpez ἀ. πάσσαλος.
stup ἀ. κυψέλη.
stupă θ. στυπεῖον.
stupar ἀ. κυψελοφύλαξ.
stupărie θ. κυψελών.
stupărit οὐ. κυψελόφορος.
stupefacți(un)e θ. κατάπληξις | νάρκωσις.
stupefiant-ă ἐ. ναρκωτικὸς | ἐκπληκτικός.
stupi (a) ῥ. πτύω, a-și stupi în sân φτύνω στὸν κόρφον μου.
stupid-ă ἐ. ἀναίσθητος, ἀνόητος.
stupiditate θ. ἀνοησία.
stupină θ. κυψελών.
stupiniță θ. Βοτ. πλατάνθηρον.
stupit οὐ. πτύσιμον.
stupitoare θ. πτυελίστρα.
stupos-oasă ἐ. σκωληκόβρωτος.
stur οὐ. ἄλας δευτέρας ποιότητος.
sturluibă (a) ῥ. παραφρονῶ.
sturluibatec-ă ἐ. ζουρλός.
sturz ἀ. Ζωολ. κίχλα.
suav-ă ἐ. ἡδύς, τερπνός.

suavitate θ. τερπνότης.
sub πρόθ. ὑπό.
şubă θ. μακρόγουνα.
subaltern-ă ἐ. κατώτερος.
sub-chiriaş ἀ. ὑπενοικιαστής.
sub-comisar ἀ. ὑπαστυνόμος.
sub-director ἀ. ὑποδιευθυντής.
sub-divide (a) ῥ. ὑποδιαιρῶ.
sub-diviziune θ. ὑποδιαίρεσις.
subiect οὐ. προκείμενον Γραμ. ὑποκείμενον.
subiectiv-ă ἐ. ὑποκειμενικός.
subiectivism οὐ. **subiectivitate** θ. Φιλοσ. ὑποκειμενικότης.
subimpărți (a) ῥ. ὑποδιαιρῶ.
subinohirià (a) ῥ. ὑπενοικιάζω.
subînțelege (a) ῥ. ὑπεννοῶ.
subînțelegere, subînțeles ἀφ. καὶ μετ. ὑπεννόησις, ὑπεννοημένος.
subit-ă ἐ. αἰφνίδιος.
subjonctiv οὐ. Γραμ. ὑποτακτική.
subjugà (a) ῥ. ὑποδουλώνω.
sublim-ă ἐ. ἔξοχος, ἔκτακτος.
sublimà (a) ῥ. ἀπαχνίζω.
sublimat οὐ. ἄχνη.
sublimați(un)e θ. ἐξάχνισις.
sublimatoriu-e ἐ. ἐξαχνιστικός. || οὐ. ἐξατμιστήριον.
sublimitate θ. ὕψος, μεγαλεῖον.
sublinià (a) ῥ. ὑποσημειώνω.
sublocotenent ἀ. ἀνθυπολοχαγός.
submarin-ă ἐ. ὑποβρύχιος.
submersiune θ. κατάδυσις.
sub-ofițer ἀ. ὑπαξιωματικός.
subordinà (a) ῥ. ἐξαρτῶ, ὑπάγω.
subordinați(un)e θ. ἐξάρτησις.
subordonat-ă ἐ. ὑποταγής.
sub-pământean-ă ἐ. ὑπόγειος.
sub-prefect ἀ. ἔπαρχος.
sub-prefectură θ. ἐπαρχεῖον.
şubred-ă ἐ. εὔθραυστος | ἀδύνατος, ἀσθενικός | σφαλερός.
subretă θ. θεραπαινίς.
subrogà (a) ῥ. ἀντικαθιστῶ.
subrogați(un)e θ. ἀντικατάστασις.
subscrie (a) ῥ. ἐγγράφομαι.
subscriere θ. ἐγγραφή.
subscriitor ἀ. ἐγγραφεύς.
subscris μετ. ἐγγεγραμμένος.
sub-secretar ἀ. ὑπογραμματεύς.
subsemnà (a) ῥ. ὑποσημειοῦμαι.
subsemnare, subsemnat ἀφ. καὶ μετ. ὑποσημείωσις, ὑποσημειωμένος.
subsidiar-ă ἐ. ἀναπληρωματικός, βοηθητικός.
subsidiu οὐ. ὑποστροφεῖα.
subsistà (a) ῥ. διαρκῶ, ὑπάρχω.
subsistent-ă ἐ. ὑφιστάμενος.
subsistență θ. ἐπιμελητεῖα.
subsol οὐ. ὑπόγειον.
substanță θ. οὐσία.
substanțial-ă ἐ. οὐσιαστικός, θρεπτικός, εὔχυλος.
substantiv οὐ. οὐσιαστικόν.
substituì (a) ῥ. ὑποκαθιστῶ.
substituți(un)e θ. ὑποκατάστασις.
substitut ἀ. ἀντεισαγγελεύς.
substracțiune θ. νοσφισμός.
substrage (a) ῥ. νοσφίζομαι.
substrat οὐ. ὑπόστασις.
subsoară θ. μασχάλη. || ἐπίρ. ὑπὸ τὴν μασχάλην.
subt πρόθ. ἴδε sub.
subterfugiu οὐ. ὑπεκφυγή.
subțià (a) ῥ. λεπτύνω | διαλύω. || a se subțià λεπτύνομαι, εὐαισθητῶ (συνεκδ.).
subțiat, subțiere μετ. καὶ ἀφ. λεπτυμένος, λέπτυνσις.
subtil-ă ἐ. λεπτός, ἐπιδέξιος, λεπτεπίλεπτος. || ἐπίρ. λεπτῶς.
subtilitate θ. λεπτότης, ἐπιδεξιότης, εὐστροφία.
subtilizà (a) ῥ. ἐξαπατῶ.
subțioară θ. ἴδε subsoară.
subțiratic-ă ἐ. λεπτοφυής.
subțire ἐ. λεπτός, λεπτεπίλεπτος, talie subțire μέση λιγερή | διαλελυμένος, ἀραιός, sos subțire ἀραιὸν ἄρτυμα | ἁπαλός, τρυφερός | ἐπιδέξιος. || ἐπίρ. λεπτῶς | ἐπιδεξίως, l'a luat subțire τὸν πῆρε στὸ ψιλό, îmbrăcat subțire ἐλαφρῶς ἐνδεδυμένος.
subțirel-ioară ἐ. ὑποκ. τοῦ subțire.
subțirenie θ. ἴδε subțirime.
subțirime θ. λεπτότης, ἐπιδεξιότης | εὐκινησία.
subțoiu οὐ. ὑπόθαθρον.
suburbie θ. προάστειον.
subvenționà (a) ῥ. χορηγῶ, ἐπικουρῶ, βοηθῶ χρηματικῶς.
subvenți(un)e θ. χορηγία.
subversiv-ă ἐ. ἀνατρεπτικός.

suc οὐ. χυμός, ὀπός, ἰκμάς.
sucală θ. πηνίστρα, κουβαρίστρια, ροδάνι, μαγγάνι, ἴδε ciacâr.
sucăli (a) ῥ. ἀναπηνίζω.
succede (a) ῥ. διαδέχομαι.
succedere θ. διαδοχή.
succès οὐ. ἐπιτυχία.
succesiune θ. διαδοχή, ἀκολουθία, κληρονομία.
succesiv-ă ἐ. ἀλλεπάλληλος.
succesor ἀ. διάδοχος, κληρονόμος.
succin οὐ. ἤλεκτρον.
succint-ă ἐ. σύντομος.
sucì (a) ῥ. συστρέφω | στρεψοδικῶ | διαστρέφω. || a se sucì περιστρέφομαι.
suchet-ă ἐ. παράνους, παράλογος.
suchiană θ. ἀγελὰς μικρόκερως | κολοβόκερως | ψωρόβωδο.
suchiat-ă ἐ. κοῖλος, κενός.
sucire, sucit ἀφ. καὶ μετ. σύστρεψις, συνεστραμμένος. || ἐ. ἀνάποδος.
sucitoare θ. στρόφαλος, λαβή.
sucitor οὐ. στρεβλοπάσσαλος.
sucitură θ. περιστροφή, σκολιότης, περιπλοκή.
suciu ἀ. σισυροποιός.
sucman οὐ. χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα | ἀμπέχονον | σαγιάκινον ἔνδυμα, σεγκοῦνι.
sucnă θ. μεσοφούστανον.
sucombă (a) ῥ. ὑποκύπτω, θνήσκω.
sucolent-ă ἐ. εὔχυλος, εὔζωμος.
sucursală θ. ὑποκατάστημα.
sud οὐ. νότος, μεσημβρία.
sudalmă θ. ὕβρις.
sudit ἀ. ξένος ὑπήκοος.
sudoare θ. ἱδρώς | κόπος | Βοτ. sudoarea calului ὄνωνις.
sudorific-ă ἐ. ἱδρωτοποιός.
suduc ἀ. Ζωολ. ἴδε șalău.
sudui (a) ῥ. ὀνειδίζω.
suduitură θ. ὀνειδισμός.
sudum οὐ. ἴδε sumedenie.
suedez-ă ἐ. καὶ οὐσ. σουηδικός, Σουηδός.
șuer οὐ. συριγμός.
șuerà (a) ῥ. συρίζω.
șuerător-oare ἐ. συρικτικός.
șuerătură θ. συριγμός.
șuet οὐ. ψιθυρισμός.
șuetură θ. μακρὸς ψίθυρος.
șuetură θ. ἐντομὴ ὠτὸς ζώου.
suferì (a) ῥ. ὑποφέρω, δεινοπαθῶ.
suferind-ă ἐ. πάσχων.
suferință θ. πάθημα, ἄλγος.
suferitor ἀ. πάσχων.
suficient-ă ἐ. ἱκανός, ἀρκετός.
suficiență θ. αὐτάρκεια.
sufix οὐ. καταλῆξις.
suflà (a) ῥ. φυσῶ, a suflà din greu πνευστιῶ, a suflà la urechie ὑποβάλλω | ἀναπνέω | κλέπτω | ἀπομύττομαι | i-a suflat în borș τὸν ἐπερίπαιξε, a suflat în fundul paharului ἐστράγγιξε τὸ ποτῆρι (φρ.).
suflare ἀφ. φύσησις. || θ. ἀναπνοή | ψυχή, ἄνθρωποι. toată suflarea s'a pus în picioare ἐξηγέρθη ὅλη ἡ ἀνθρωπότης.
suflat μετ. φυσημένος. || οὐ. φύσημα.
suflătoare θ. φυσητὴρ ἀσκαύλου.
suflecà (a) ῥ. ἀναστρέφω.
sufler ἀ. ὑποβολεύς.
suflet οὐ. φύσημα, ἀναπνοή | ψυχή, a-și da sufletul ἐκπνέω, a-și trage sufletul ἀγωνιῶ | καρδία | συνείδησις, am cevà pe suflet ἔχω τι εἰς τὴν συνείδησίν μου | ἄνθρωπος, ζωή, κάτοικος, nu erà suflet de om δὲν ὑπῆρχε κανείς, a luà de suflet παίρνω ψυχοπαιδι.
sufleţele οὐ. πλ. Βοτ. ἀνθεμίς.
sufleteso-easoă ἐ. ψυχικὸς | διανοητικὸς | ἠθικὸς | πνευματικός.
sufleteşte ἐπίρ. πνευματικῶς.
sufloiu οὐ. ἄσκωμα, φυσητὴρ (σιδηρουργείου).
sufragant ἀ. ἐπίσκοπος.
sufragiu οὐ. ψῆφος, ψηφοφορία.
sufocà (a) ῥ. ἀποπνίγω.
sufocant-ă ἐ. ἀποπνικτικός.
sufocaţi(un)e θ. ἀποπνιγμός.
sugaciu ἀ. θηλάζον βρέφος | ζῶον θηλάζον | μέθυσος (συνεκδ.).
sugar ἀ. ἀρνίον θηλάζον ξένην ἀμνάδα. || οὐ. μεσόδμη οἰκίας.
șugar-ă ἐ. εὐκίνητος.
șugărel ἀ. Βοτ. τεύκριον
sugător-oare ἐ. θηλαστικὸς | ἀπορροφητικός, hârtie sugătoare στυπόχαρτον. || ἀ. βρέφος θηλάζον. || θ. θήλαστρον | προβοσκίς | Βοτ. μονότροπον.
sugătură θ. ἀπομύζησις, ἀπορρόφησις | σημεῖον ἰσχυροῦ φιλήματος.
suge (a) ῥ. ἀπορροφῶ, ἀπομυζῶ | θηλάζω | πίνω (συνεκδ.) | suge de sub unghie τὸ ξηραίνει καὶ τὸ τρώγει (φρ.).

*

suge-bute ȧ. μέθυσος.
sugel ȧ. παρωνυχία, καλαγκάθι.
suger ȧ. φελλός.
sugerà (a) ῥ. ὑποβάλλω.
sugere ȧφ. ἀπομύζησις.
sugesti(un)e θ. ὑποβολή.
sugestiv-ă ὲ. ὑποβολιμαῖος.
sughiț οὐ. λύγξ.
sughițà (a) ῥ. πάσχω ἐκ λυγκὸς | ἀποθυμῶ, ἐπιθυμῶ σφοδρῶς (συνεκδ.).
sugiu οὐ. ἴδε sugel.
sugiuc οὐ. μουστολαμπάδα.
sugrumà (a) ῥ. στραγγαλίζω.
sugrumător-oare ὲ. στραγγαλιστικός, ἀποπνικτικός. || ȧ. στραγγαλιστής.
șugubăț-eață ὲ. ἐπικίνδυνος, κακὸς | ἀστεῖος. || ȧ. κακοῦργος.
șugubină θ. κακούργημα | πρόστιμον | ἀμηχανία | δυστύχημα | φενακισμός.
șuguì (a) ῥ. ἀστειεύομαι.
șuguire θ. **șuguit** οὐ. ἀστειευμός.
șuhărie θ. ἴδε guturaiu.
suhariu οὐ. διπυρίτης.
suhat οὐ. ἐπινομία, δικαίωμα τοῦ βόσκειν ἐπὶ ξένης γῆς.
suì (a) ῥ. ἀναβαίνω | ὑψώνω. || a se suì ἀναβαίνω, ἀνυψώνομαι.
șuì (a) ῥ. βομβῶ (ἐπὶ ὤτων).
șuian ȧ. μικρότροχος ἅμαξα.
suire ȧφ. ὕψωσις. || θ. ἀνάβασις, suire pe tron ἐνθρονισμὸς | ἀνύψωσις, suirea prejului ὑπερτίμησις.
șuire θ. βόμβος.
suiș οὐ. ἀνάβασις.
suit οὐ. ἀνάβασις | ἀνύψωσις.
suită θ. ἀκολουθία.
șuiu-e ὲ. εὐκίνητος.
șuiu ȧ. παράνους, παράφρων.
suiulgiu ȧ. κρηνοφύλαξ.
sul οὐ. σύστρεμμα, κύλινδρος | ἀρκάλη, πρόσθιον ἀντίον ὑφαντηρίου | ἐπικυφώνιον, ἐπιτραχήλιον ζυγοῦ | στροφεῖον, ἀνέμη | sul dinapoi πισάντι.
sulă θ. ὄπεας, τρυπητῆρι, sulă și căciulă γυμνήτης | λόγχη, a pune sula în coaste ἐκβιάζω.
sulac οὐ. καυλὸς ζώου.
șular οὐ. διαρραφή, τρύπωμα | πατητή.
sulcină θ. Βοτ. μελίλωτος.
șuldar ȧ. χοιρίδιον γάλακτος.
suleandră θ. γυνὴ φαυλόβιος.
sulecat-ă ὲ. κλειστός. κλειδωμένος.
suleget-ă ὲ. λεπτοφυής.
sulemeneală θ. ψιμυθίωσις.
sulemeni (a se) ῥ. ψιμυθιώνομαι.
șuler ȧ. ἀπατεών.
șulerie θ. ἀπάτη.
sulete ȧ. ἐπιδιφριάς. ἐπιθαίριον ξύλον | φρύγανον, ῥάβδος πολισχιδὴς πρὸς ξήρανσιν ἀσπορρούχων.
sulf οὐ. Ὀρυκτ. θεῖον.
sulfuric-ă ὲ. θειϊκός.
sulfuros-oasă ὲ. θειώδης.
sulger ȧ. κρεωδαίτης, ἐπιθεωρητὴς κρεωπωλείων | τίτλος εὐγενείας.
sulgiu οὐ. γαλακτοτέλεια.
sulhariu οὐ. κορμὸς δένδρου.
suliman οὐ. κόχλος, ἀσπράδι, ψιμύθιον | Βοτ. χαμαίπυτις.
sulină θ. Βοτ. τρίβολος ἔνυδρος.
sulinar οὐ. ξύλον πρὸς κατασκευὴν ζυγοῦ | δένδρον 15-20 ἐτῶν.
suliță θ. λόγχη | διάρκεια μιᾶς καὶ ἡμισείας ὥρας | λόγος δηκτικός.
sulițar ȧ. Ζωολ. ἀγριόπαπια.
sulițaș ȧ. λογχιστής.
sultan ȧ. σουλτάνος.
sultană θ. σουλτάνα.
sultănele θ. πλ. Βοτ. τροπαίολον.
sultănică θ. χορὸς χωρικῶν.
sultanin-ă ὲ. σουλτανικός. || ȧ. δουκάτον τουρκικόν. || θ. σταφυλὴ ἀγίγαρτος.
sulumandriță θ. σαλαμάνδρα.
sumă θ. ποσόν, σύνολον | ἄθροισμα | ποσόν. πλῆθος.
suman οὐ. ἴδε sucman.
sumănar ȧ. ῥάπτης χωρικῶν ἐνδυμάτων.
sumar-ă ὲ. συνοπτικός. || οὐ. σύνοψις, περίληψις.
sumărisì (a) ῥ. προσθέτω.
sumoă θ. φυσιγγιοθήκη.
sumedenie θ. μέγα ποσόν.
sumen ὲ. μεθυσμένος.
sumeni (a se) ῥ. μεθύω.
sumes-easă ὲ. ἀνάστροφος.
sumete (a) ῥ. ἀναστρέφω.
sumptuos-oasă ὲ. πολυτελής.
sumuliță θ. μικρὸν ποσόν.
sumușoară θ. ἴδε sumuliță.
sumuță (a) ῥ. προστρίβω τὰ βλέφαρα καὶ ἕλκω τὰ ὦτα ζώου.
sunà (a) ῥ. σημαίνω | ἀντηχῶ, sună

valea ἡ κοιλὰς ἀντηχεῖ. ii sună in cap πῆρε ὁ νοῦς του ἀέρα.
sunare, sunat ἀφ. καὶ μετ. σήμανσις, σημασμένος. || οὐ. κωδωνισμός.
sunător-oare ἐ. ἠχητικός, ἠχηρός. bani sunători παρὰς μετρημένος. || θ. φωνῆεν | Βοτ. ὑοσκύαμος | ποικιλία μήλων | ἀγγουράπιδο.
şuncă θ. χοιρομήριον.
şuncar ἀ. ἀλλαντοπώλης.
sunet οὐ. ἦχος, κρότος.
sup οὐ. δέμα χόρτου.
supă θ. ζωμός.
supà (a) ῥ. δειπνῶ.
supapă θ. γλωττίς, δίκλεις.
supărà (a) ῥ. λυπῶ, ἐναντιώνομαι, ἐνοχλῶ | δῃῶ, καταστρέφω. || a se supărà ὀργίζομαι | ἐρίζω, μαλώνω.
supărăcios-oasă ἐ. ὀργίλος.
supărare, supărat ἀφ. καὶ μετ. λύπησις, λυπημένος.
supărător-oare ἐ. ἐνοχλητικός.
supareţ ἀ. γυναικοθήρας.
superb-ă ἐ. ὑπερφυής, ἔκτακτος.
superfetaţi(un)e θ. ἐπικύησις.
superficial-ă ἐ. ἐπιπόλαιος.
superficialitate θ. ἐπιπολαιότης.
superfin-ă ἐ. λεπτότατος.
superfluitate θ. πλεονασμός.
superfluu-ă ἐ. πλεονάζων.
superior-oară ἐ. ἀνώτερος, ὑπέροχος. || ἀ. προεστώς. || ἐπίρ. ὑπερόχως.
superioritate θ. ὑπεροχή.
superlativ οὐ. Γραμ. ὑπερθετικόν.
superpune (a) ῥ. ἐπιθέτω.
superstiţios-oasă ἐ. δεισιδαίμων.
superstiţi(un)e θ. δεισιδαιμονία.
supeu οὐ. δεῖπνον.
supieră θ. ζωμοδόχη.
suplantà (a) ῥ. ὑποσκελίζω.
supleant ἀ. ἀναπληρωτής.
suplement οὐ. παράρτημα.
suplementar-ă ἐ. παραρτηματικός.
supletiv-ă ἐ. συμπληρωτικός.
suplică θ. ἀναφορά.
suplicà (a) ῥ. ἀναφέρομαι.
suplicant ἀ. ἀναφερόμενος.
supliciu οὐ. βασανιστήριον.
suplinì (a) ῥ. ἀναπληρῶ.
suplininţă θ. ἀναπλήρωσις.
suplinitor ἀ. ἀναπληρωτής.
suplu-ă ἐ. εὐλύγιστος.
suport οὐ. στήριγμα.
snportà (a) ῥ. ὑποφέρω.
suportabil-ă ἐ. ἀνεκτός.
supozà (a) ῥ. ὑποθέτω.
supoziţie θ. ὑπόθεσις, ὑπόνοια.
supozitor οὐ. Φαρμ. βάλανος, ὑπόθεμα.
supra-arbitru ἀ. ἐπιδιαιτητής.
suprafaţă θ. ἐπιφάνεια.
supranatural-ă ἐ. ὑπερφυσικός.
supranume οὐ. ἐπώνυμον.
supranumerar-ă ἐ. ὑπεράριθμος.
supranumì (a) ῥ. ἐπονομάζω.
suprapreţui (a) ῥ. ὑπερθεματίζω.
suprapune (a) ῥ. ἐπιτίθημι.
suprataxă θ. ἐπιφορά.
suprauman-ă ἐ. ὑπεράνθρωπος.
supravegheà (a) ῥ. ἐπαγρυπνῶ.
supraveghetor-oare οὐσ. ἐπόπτης, ἐπιστάτης, ἐπιτηρητής.
supravenì (a) ῥ. ἐπισυμβαίνω.
supravieţuì (a) ῥ. ἐπιζῶ.
supravieţuitor-oare ἐ. ἐπιζῶν.
suprem-ă ἐ. ὑπέρτατος.
supremaţie θ. ὑπεροχή, πρωτεῖα.
supresiune θ. παράλειψις, κατάργησις.
supresiv-ă ἐ. ἀφαιρετικός.
suprimà (a) ῥ. ἀφαιρῶ, διαγράφω, καταργῶ, καταστέλλω, παραλείπω.
supt μετ. ροφημένος. || οὐ. ἀπορρόφησις | μέθη, πιοτί, ρουφηξιὸ (κοιν.).
supunătoare θ. κρυψών.
supune (a) ῥ. ὑποτάσσω | κρύπτω | ἐκπορνεύω. || a se supune ὑποτάσσομαι.
supunere θ. ὑποταγή.
şupuri (a se) ῥ. ὑπεισδύω.
supus μετ. ὑποτεταγμένος. || ἐ. πειθήνιος, εὐπειθής. || ἐπίρ. εὐσεβάστως. || ἀ. ὑπήκοος (ξένος).
sur-ă ἐ. φαιὸς | πανάρχαιος.
şură θ. σιτοβολὼν | σταῦλος προβάτων.
surâde (a) ῥ. μειδιῶ.
surâs οὐ. μειδίαμα.
surată θ. ἀδελφὴ | φίλη.
surceà θ. σχίδαξ, προσάναμμα.
surchideală θ. ρίψιμον τοῦ τελευταίο ἀστραγάλου | δαρμός.
surchidi (a) ῥ. δέρω ἀνηλεῶς.
surd-ă ἐ. κωφός.
surda ἐπίρ. ματαίως, ἀνωφελῶς.
surdină θ. Μουσ. πνιγεύς.

surdo-mut ἀ. κωφάλαλος.
surduo οὐ. ἀκτὴ κρημνώδης.
surduoa (de a) ἐπίρ. παιδ. σφαιροβολία.
surdumaş οὐ. Βοτ. ἴδε sfoiag.
sureciu ἀ. ἔμπορος.
suret οὐ. ἀντίγραφον.
suretic-ă ἐ. ἀνοικτόφαιος.
surexcità (a) ῥ. ὑπερερεθίζω.
surghiun οὐ. ἐξορία.
surghiuni (a) ῥ. ἐξορίζω.
surghiunie θ. ἐξορία.
surguciu οὐ. λοφίον λιθοποίκιλτον | ὑπερμετώπιον ἵππου | Βοτ. δελφίνιον.
surioară θ. ἀδελφούλα.
suriu-e ἐ. ὑπόφαιος.
surlă θ. τυροκάλαθον | χάλιξ, σχίδαξ στερεωτικὸς τοῦ κονιάματος.
surlă θ. πίφυρον | σάλπιγξ | ῥύγχος χοίρου.
surlar ἀ. αὐλητής, σαλπιγκτής.
surlui (a) ῥ. στιλβώνω (ὀχεῖα).
surmà θ. ἐαφὴ ὀφρύων.
surmenà (a) ῥ. καταπονῶ. || **a se surmenà** καταπονοῦμαι.
surmenaj οὐ. καταπόνησις.
surogat οὐ. ἰσοδύναμον.
surpà (a) ῥ. ἀνατρέπω, κατεδαφίζω. || **a se surpà** καταρρέω.
surpător ἀ. κατεδαφιστής.
surpătură θ. ἐρείπιον, σωρὸς χώματος | Ἰατρ. κήλη.
surprinde (a) ῥ. καταλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ, ἐκπλήττω.
surprindere, surprins ἀφ. καὶ μετ. κατάληψις, κατειλημμένος ἐπ' αὐτοφώρῳ.
surprinzător-oare ἐ. ἐκπληκτικός.
surpriză θ. ἔκπληξις.
sursă θ. πηγή.
surtuc οὐ. ἐπανωφόριον.
surtucar ἀ. φραγκοφορεμένος.
şurub οὐ. κοχλίας, εἶδα | τέχνασμα, πανουργία, **a întoarce şurubul** ἀπατῶ | **fără, a strânge şurubul** ἐκβιάζω.
şurubar ἀ. πανοῦργος, δόλιος.
şurubuì (a) ῥ. κοχλιώνω, βιδώνω | δολιεύομαι (συνεκδ.).
şurugeso-easoă ἐ. χονδροειδής.
şurugeşte ἐπίρ. χονδροειδῶς.
şurugiu ἀ. ἡμεροδρόμος.
şurui (a) ῥ. ῥέω ἀφθόνως.
şurupelniţă θ. ἑλικτήρ, εἰδολόγος.
surzenie θ. κώφωσις.
surzi (a) ῥ. κωφαίνομαι.
surzie θ. κώφωσις.
surzilă ἀ. κωφός, κούφακας.
sus ἐπίρ. ἄνω, πρὸς τὰ ἄνω, **sus pomenit** προμνημονευθείς, **cel de sus** ὁ ἐξ ὕψους, **cei de sus** οἱ ἰσχυροί, οἱ κυβερνῶντες. || ἐπιφ. **sus!** ὄρθιοι! || ἀ. ἀνωφέρεια, **in susul apei** πρὸς τὸν ἀνάρρουν.
susaiu ἀ. Βοτ. σόγχος.
susan οὐ. Βοτ. σήσαμος | μελιγχροσήσαμον, σησαμοχαλβᾶς.
şuşaneà θ. μακρὸν τυφέκιον.
susceptibil-ă ἐ. ἐπιδεκτικός. || οὐσ. ὀξύθυμος, εὐαίσθητος.
susceptibilitate θ. ἐπιδεκτικότης.
suscità (a) ῥ. ἐγείρω, προξενῶ.
susean ἀ. οἰκέτης, θαλαμηπόλος.
şuşeniţă θ. μακρὰ πρασιὰ | μακρὰ λωρὶς δέρματος.
suşig οὐ. ἔλλειψις, ἀνάγκη.
susoiu ἀ. λαγωνικόν.
suşlete ἀ. ἐραχὺ τάρσωμα ἁμάξης, καθρέπτης, ἴδε **şişlete**.
suspect-ă ἐ. ὕποπτος.
suspectà (a) ῥ. ὑποπτεύομαι.
suspendà (a) ῥ. ἀναρτῶ, κρεμῶ, διακόπτω, ἐμποδίζω.
suspensi(un)e θ. ἀνάρτησις | ἀναστολή, παῦσις.
suspensiv-ă ἐ. ἀνακοπτικός.
suspensoriu οὐ. ἀναρτήρ.
suspin οὐ. ἀναστεναγμός.
suspinà (a) ῥ. ἀναστενάζω.
şustă θ. Ναυτ σύσπαστον ἐπισανίδος.
şuştiitor ἀ. προστάτης.
şuştine (a) ῥ. ὑποστηρίζω.
şuştinere, şuştinut ἀφ. καὶ μετ. ὑποστήριξις, ὑποστηριγμένος.
sustrage (a) ῥ. ὑπεξαιρῶ.
sustragere, sustras ἀφ. καὶ μετ. ὑπεξαίρεσις, ὑπεξηρημένος.
şuşuì (a) ῥ. ψιθυρίζω.
şuşuit οὐ. ψιθυρισμός.
susur οὐ. ψίθυρος.
susurà (a) ῥ. ψιθυρίζω.
şuşuşu οὐ. ἔγκυκλος χορός.
sut-ă ἐ. μονόκερως.
suţ οὐ. ἔδαφρον, ὑπόβαθρον.
sută θ. ἑκατοντάς, **o sută** ἑκατόν, **al**

sutălea ὁ ἑκατοστός, trei la sută τρία τοῖς ἑκατόν.
sutar οὐ. ἑκατοντάδραχμον.
sutaș ἀ. ἑκατόνταρχος.
sutealĕ θ. κολακεία.
suteran-ă ἐ. ὑπόγειος. ‖ θ. ὑπόγειον.
sutime θ. ἑκατοστὸν | ἑκατοντάς.
suvac οὐ. κέντρον.
șuvăi (**a**) ῥ. διισχυρίζομαι | κατασκευάζω ἄγκιστρα.
șuvăit οὐ. πονηρία | ἄγκιστρον.
suvariu ἀ. χωροφύλαξ.
suveică θ. κερκίς, ποδιά.
suvelcat-ă ἐ. ἀνάσυρτος.
suvelniță θ. ἴδε suveică.
suvenir οὐ. ἐνθύμησις.
suveran-ă ἐ. ἔξοχος, ἐξαίρετος, ἀπόλυτος. ‖ ἀ. ἄναξ, ἡγεμών.
suveranitate θ. κυριαρχία.
șuviță θ. στενὴ καὶ μακρὰ γραμμὴ | ἔσστρυχος | δέσμη ἀκτίνων.
șuvoiu οὐ. χείμαρρος | ὑετός.
suzeran ἀ. κυριάρχης.
suzeranitate θ. κυριαρχία.
svâoni (**a**) ῥ. πάλλω, σκιρτῶ, ἀναπηδῶ, ἀπωθῶ.
svâonitură θ. παλμὸς | ἀναπήδησις | πλευρωδυνία.
șvaiţer οὐ. τυρὸς ἑλβετικός.
svânta (**a**) ῥ. ξηραίνω εἰς τὸν ἀέρα, ἀποξηραίνω | καταστρέφω. ‖ a se svânta ἀποξηραίνομαι.
svânturat-ă ἐ. ριψοκίνδυνος. ‖ ἀ. τυχοδιώκτης.
svânturatic-ă ἐ. κοῦφος.
Svăpăiat-ă ἐ. θορυβοποιός.
svârcoli (**a se**) ῥ. συστρέφομαι | ταράττομαι, σφαδάζω.
svârli (**a**) ῥ. ἴδε asvârli.
svelt-ă ἐ. εὐκίνητος.
svocotì (**a**) ῥ. πάλλω, σκιρτῶ.
svon οὐ. κρότος, ἦχος | διάδοσις, din svon ἐκ τῶν διαδόσεων.
svoni (**a se**) ῥ. διαδίδομαι.

T

T ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου | προφέρεται ὡς τ | | προφέρεται ὡς τσ.
ta ἐ. σου, mama ta ἡ μήτηρ σου. ‖ ἀντ. σή. ale tale αἱ σαί. αἱ ἰδικαί σου.
tabac οὐ. ταμβάκος.
tăbac ἀ. ἴδε tăbăcar.
tăbăcar ἀ. δυρσοδέψης.
tăbăcăresc-ească ἐ. δυρσοδεψικός.
tăbăcărie θ. δυρσοδεψεῖον | δυρσοδεψική.
tăbăcealĕ θ. δέψησις.
tabacherĕ θ. καπνοθήκη.
tăbăci (**a**) ῥ. δυρσοδεψῶ | φθείρω.
tăbăltoc οὐ. πυθμὴν σάκκου.
taban οὐ. λεπτὸς χάλυψ παράπελμα ὑποδήματος | πέταυρον | παλάθη, μπουρλιά.
tăbăneală θ. πεταύρωσις | ἐπίστρωσις πέλματος.
tăbăni (**a**) ῥ. πεταυρώνω | ἐπιστρώνω πέλμα.
tabără θ. κατασκήνωσις, στρατόπεδον | ὁμάς | σταθμός.
tăbăraș ἀ. κατασκηνωτής.
tăbârci (**a**) ῥ. καταπέσθομαι ὑπὸ βάρους φερομένου ἐπὶ τῶν ὤμων.
tăbărî (**a**) ῥ. κατασκηνῶ | ἐπιπίπτω | ἔρχομαι ὁμαδὸν | ἐπιμένω (συνεχ.).
tăbărire ἀφ. κατασκήνωσις.
tabelă θ. πίναξ.
tabelar-ă ἐ. συνοπτικός.
tabernacol οὐ. σκήνωμα, σκηνὴ | Ἐκκλ. ἀρτοφόριον.
tabet οὐ. ἴδε tabiet.
tabie θ. προμαχών, προτείχισμα.
tabiet οὐ. κακὴ συνήθεια | συνήθεια | ἐπιθυμία | εὐμάρεια.
tabietliu-e ἐ. τρυφηλός.
tabin οὐ. μεταξόμαλλον.
tablà θ. δίσκος (πλανοδίου).
tablă θ. πλάξ, ἐπικόλλημα | πίναξ | μάθημα, a eșit la tablă ἐβγῆκε στὸν πίνακα, εἶπε τὸ μάθημά του | δικαστήριον, tablă judecătorească πρωτοδικεῖον, tablă regească ἔφεδρεῖον | σταῦλος.
tabla-başa ἀ. ἔργος. | ἐπίρ. ἀσυστόλως.
tablac ἀ. πασσαλίσκος.
tablagiu ἀ. ἀδακοπλήκτης.
table θ. πλ. ἀβάκιον, τάβλι.
tablenet οὐ. εἶδος χαρτοπαιγνίου.
tăblie θ. φάτνωμα.
tăbliță θ. πινακὶς | πλάξ.
tablier οὐ. πάτωμα γεφύρας.
tablou οὐ. πίναξ, κατάλογος, εἰκών, περιγραφὴ | tablou de ordine Νομ. πινάκιον.

taboaroă θ. μοχλός.
tabolică θ. σαμουρόγουνα.
tabuo οὐ. ἴδε ţintar.
tăbuieţ οὐ. σάκκος ζωοτροφιῶν.
tăbultoc οὐ. σακκίδιον ἀλεύρου.
taburel οὐ. σφέλας, ὑποθρόνιον, σκαμνάκι | πλ. ποδεῖα ὑφαντηρίου, χελωνίς.
tac οὐ. στέκα (σφαιριστηρίου).
ţăcăì (**a**) ῥ. κτυπῶ (ἐπὶ ὁπλῆς ζώου) | πάλλω (ἐπὶ καρδίας).
ţăcăitură θ. ποδοκρουσία | παλμός.
ţăcălie θ. πώγων (εἰρων.) | ὀβελός.
tacâm οὐ. συσκευὴ | πάρρησις, περονομάχαιρον | συσκευὴ γλυκοῦ, καφὲ | ἱπποσκευὴ | ὁμὰς | συνοδεία | σειρά, συνέχεια | οὐτιδανὸς (συνεκδ.).
ţăcăneală θ. ἄτακτος καλπασμός.
ţăcăni (**a**) ῥ. τριποδίζω, καλπάζω ἀτάκτως | ἐνοχλῶ.
tăceà (**a**) ῥ. σιωπῶ | παρασιωπῶ.
tăcere θ. σιωπή.
ţachînà (**a**) ῥ. πειράζω, ἐνοχλῶ.
ţachinărie θ. πειρασμός.
ţachismete οὐ. πλ. τσακίσματα.
tacit-ă ἐ. σιωπηλός.
taciturn-ă ἐ. σιωπηλός.
tăciunà (**a se**) ῥ. ἔχω ἐρυσίβην (ἐπὶ γεννημάτων).
tăciune ἀ. γρυνός, θυμάλωψ, ξύλον μισοκαμμένον | ἐρυσίβη.
tăciunos-oasă ἐ. ἐρυσιβώδης.
taclale θ. πλ. ἀνοησίαι.
taclit οὐ. μεταξωτὴ πολύχρωμος ζώνη | σχοινίον φερέτρου.
tacrir οὐ. ἀναφορὰ | πρακτικὸν | ἔκθεσις | πρωτόκολλον.
tact οὐ. εὐστοχία, μεθοδικότης | Μουσ. μέτρον.
tactică θ. Στρ. στρατηγική.
tactician ἀ. Στρ. στρατηγικός.
tacticos-oasă ἐ. τακτικός. || ἐπίρ. τακτικῶς, μεμετρημένως.
tactil-ă ἐ. ἁπτός.
tăcut-ă ἐ. σιγηλὸς | ἥσυχος | ἐπιφυλακτικός. || ἐπίρ. pe tăcute σιωπηλῶς.
ţafandache ἀ. ἀνθρωπίσκος.
ţâfnă θ. κόρυζα | ἰδιοτροπία.
ţâfnos-oasă ἐ. κορυζιασμένος | ἰδιότροπος, τσυφνιάρης.
taftă θ. μαλλομέταξον, ταφετᾶς.
taftalâc οὐ. δοκὸς ἀκατέργαστος.
taftologhie θ. ταυτολογία.
taftur οὐ. καταζώστης.
tagă θ. ἀντίρρησις, ἄρνησις.
tagădă θ. ἴδε tagă.
tăgădui (**a**) ῥ. διαφωνῶ, ἀρνοῦμαι. || a se tăgădui ἀρνοῦμαι.
tăgăduicios-oasă ἐ. ἀμφισβητήσιμος.
tăgăduitor-oare οὐσ. διαφωνητής.
tăgârţă θ. δισάκκιον | ῥῶπος.
ţaglă ἐπίρ. ἀσκαρδαμυκτί.
tagmă θ. σῶμα, τάξις | φατρία.
tahân οὐ. σησαμόπολτος, ταχίνι.
tahicardie θ. ταχυκαρδία.
tahigrafie θ. ταχυγραφία.
tahmân οὐ. ἐκτίμησις.
taht οὐ. ἕδρα ἐπαρχείου.
tăià (**a**) ῥ. κόπτω, σφάζω, a tăià capul καρατομῶ, a tăià împrejur περιτέμνω, a tăià vorbă διακόπτω, a tăià la palavre, la gogoaşe κόφτω ψευτιαίς, ταῖς κόφτω, ce-i taie capul ὅ,τι τοῦ κόβει τὸ ξερό του. || a se tăià κόπτομαι | ξυνίζω, laptele s'a tăiat τὸ γάλα ἔκοψε | διασταυρώνομαι.
tăiat μετ. κομμένος. || οὐ. ὀφχγή.
taică ἀ. πατεράκης.
tăicios-oasă ἐ. κοπτερός.
taie-babă ἀ. καυχηματίας.
taie-fugă ἀ. ψευτοπαλληκάρι.
tăiouţă ἀ. ὑποκ. τοῦ taică.
tăiere ἀφ. κόψις.
tăieţei ἀ. πλ. κοπτός, γιοφκᾶς.
tăietor-oare ἐ. καὶ οὐσ. κοπτερός, κόπτης, tăietor de lemne ξυλοκόπος.
tăietură θ. ἐντομὴ | κόψιμον | ψαλιδιὰ | πλ. κοψίματα, κωλικοί.
taifas οὐ. συνομιλία.
tain οὐ. ταγὴ | χιλός, ταγὴ ὑπου | διατήρησις, συντήρησις | προμήθεια (συνεκδ.).
taină θ. μυστήριον | μυστικόν, boier de taină μυστικοσύμβουλος τοῦ κράτους. || ἐπίρ. în taină μυστικῶς, κρυφίως.
tainavă θ. αἴνιγμα, γρῖφος.
tainio-ă ἐ. μυστικός, μυστηριώδης. || ἐπίρ. μυστηριωδῶς. || ἀ. ἔμπιστος.
tăinicie θ. μυστικότης.
tăiniţă θ. κρυψών | τάφος.
tăinui (**a**) ῥ. κρύπτω, ἀποκρύπτω | κρατῶ μυστικόν.
tăinuitor ἀ. κλεπταποδόχος.
tăios-oasă ἐ. κοπτερός.

tăiş οὐ. λεπίς, tăişul plugului κοπίς, ὑννίον, cu două tăişuri δίκοπος.
taiu οὐ. μιμόρχημα.
tăiuş οὐ. ἴδε tăiş.
tălălăi (a) ῥ. ἀνοητολογῶ.
tălălău ἀ. ἀνόητος, φλύαρος.
ţalâm οὐ. ἀκκισμὸς | ὑπόκλισις.
talangă θ. κώδων.
tălaniţă θ. γυνὴ φαυλόβιος.
talant οὐ. τάλαντον.
talar οὐ. ράσον.
talaş ἀ. σχίδαξ, πελεκοῦδι.
tălăşman ἀ. ἀνόητος.
tala-tala ἐπίρ. ἠρέμα, βραδέως.
talaz οὐ. κῦμα.
talc οὐ. Ὀρυκτ. μαρκάσι.
tâlc οὐ. ἑρμηνεία | παροιμία.
tâlcui (a) ῥ. ἐξηγῶ, ἑρμηνεύω.
tâlcuitor ἀ. ἑρμηνευτής.
talent ἀ. τάλαντον. || οὐ. ἰδιοφυΐα.
talentat-ă ἐ. ἰδιοφυής.
taler οὐ. βατάνιον, πιάτο, a umblà cu taler ἐπαιτῶ, taler cu două feţe κόθορνος | πλάστιγξ τρυτάνης.
taleraş οὐ. ὑποκ. τοῦ taler, taleraş de lemn πινακωτή.
tâlf οὐ. σίφων ἐκ νεροκολοκύνθου.
talger οὐ. ἴδε taler.
tâlhar ἀ. ληστής, κλέπτης.
tâlhăreà θ. Βοτ. θριδάκιον.
tâlhăresc-ească ἐ. ληστρικός.
tâlhăreşte ἐπίρ. ληστρικῶς.
tâlhări (a) ῥ. ληστεύω.
tâlhărie θ. ληστεία.
tâlhăroiu ἀ. λήσταρχος.
talică θ. ἅμαξα (τουρκική).
talie θ. ἀνάστημα | ἐπιθωράκιον.
talion οὐ. ἀντίποινα.
talion οὐ. διάχυλον.
talisman οὐ. περίαπτον, τέλεσμα.
tălmăci (a) ῥ. ἑρμηνεύω, διερμηνεύω, ἐξηγῶ. || a se tălmăci συνεννοοῦμαι.
tălmăcitor ἀ. ἴδε tălmaciu.
tălmaciu ἀ. διερμηνεύς.
talmeş-balmeş ἐπίρ. φύρδην μίγδην.
talmudic-ă ἐ. ταλμουδικός.
talmudist ἀ. ταλμουδιστής.
tălniş οὐ. συνάντησις.
talon οὐ. διπλότυπον.
talpă θ. πέλμα, bătù la tălpi banii lui ἔφαγε τὰ χρήματά του, talpa gâştei ὑπογραφή, μουντζοῦρα | κρηπὶς ὑποδήματος, πέλμα | βάσις, θεμέλιον, talpa ţărei οἱ χωρικοί, οἱ γεωργοὶ | παγοπέδιλον ἑλκήθρου | πλ. λάκκος, κρεββατίνη, ὁριζόντειος βάσις ὑφαντηρίου | Βοτ. talpa gâştei χηνοπόδιον, talpa cocoşului ἀλεκτροπόδιον.
tălpâi θ. πλ. ποδεῖα ὑφαντηρίου.
tălpălar ἀ. πελματοπωλητής.
tălpăloagă θ. ἀντεστραμμένον σάνδαλον κλέπτου | πλ. σανδάλια χωρικοῦ.
tălpaşi ἀ. πλ. Στρ. πεζοί, τσαρουχάδες.
tălpăşi (a se) ῥ. ἀναχωρῶ.
tălpăşiţă θ. ὑποκ. τοῦ talpă, a-şi luà tălpăşiţele παίρνω τὰ παρτάλια μου (φρ.).
tălpeţ ἀ. παγοπέδιλον ἑλκήθρου.
tălpigă θ. ποδεῖον τηλίας βαρελοποιοῦ | πλ. ποδεῖα ὑφαντηρίου.
tălpiz-ă ἐ. πολυμήχανος.
tálpoaie θ. θεμέλιον οἰκίας.
tălpoiu οὐ. κρηπὶς ξυλίνη ὑποδήματος | μέγαιρα (συνεκδ.).
tălpuì (a) ῥ. θέτω τὰς βάσεις ξυλίνης οἰκοδομῆς | πελματώνω, κρηπιδώνω (ὑπόδημα) | στερεώνω τρόπιδα πλοίου.
tâlv οὐ. Βοτ. ἴδε titvă.
tămăduealǎ θ. θεραπεία.
tămăduì (a) ῥ. θεραπεύω. || a se tămăduì θεραπεύομαι.
tămăduitor-oare ἐ. θεραπευτικός. || ἀ. θεραπευτὴς | ὁ Σωτήρ.
tămâià (a) ῥ. θυμιάζω. || a se tămâià αὐτεπαινοῦμαι | μεθύω (συνεκδ.).
tămâie θ. θυμίαμα.
tămâielniţă θ. θυμιατήριον.
tămâiere ἀφ. θυμίασις.
tămâietoare θ. θυμιατήριον.
tămâietor ἀ. θυμιαστής.
tămâioară θ. Βοτ. λιβανωτίς.
tămâios-oasă ἐ. μοσχάτος. || ἀ. ἀνθοσμίας (οἶνος).
tămâiţă θ. Βοτ. ἴδε vinerilă.
taman ἐπίρ. ἀκριβῶς.
tamarind ἀ. Βοτ. ὀξυφοῖνιξ, ταμαρίς.
tamariscă θ. Βοτ. ταμαρίς.
tamazlâc οὐ. ἀγέλη.
ţambal οὐ. σαμβύκη, μάγαδις.
ţambalagiu ἀ. μαγαδιστής.
tâmbălău οὐ. πάταγος, θόρυβος.
tâmbar οὐ. εὐρὺς ἐπενδύτης, ταμπάρο.
ţambră θ. ταβανοσάνιδον.

tambuchiu οὐ. Ναυτ. καθέκτης.
tamburà θ. τύμπανον.
tamburar ά. τυμπανοκρούστης.
tamburină θ. τυμπάνιον.
tambur-major ά. ἀρχιτυμπανιστής.
tam-nesam ἐπίρ. ἀπροσδοκήτως.
tâmpenie θ. βλακεία, ἄνοια.
tâmpane οὐ. πλ. διπλοτύμπανα.
tampetă θ. ἰλιγγιώδης χορὸς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Φαναριωτῶν.
tâmpì (**a**) ῥ. ἀμβλύνω | ἀποβλακώνω (συνεκδ.). || a se tâmpì ἀποβλακώνομαι.
tâmpire, tâmpit ἀφ. καὶ μετ. ἀποβλάκωσις, ἀποβλακωμένος. || οὐσ. βλάξ, ἠλίθιος.
tâmpitor-oàre ἐ. ἀποβλακωτικός.
tâmplă θ. κρόταφος | τέμπλον.
tâmplar ά. ξυλουργός.
tâmplărie θ. ξυλουργική.
tampon οὐ. πῶμα, ἐπιστόμιον.
tamponà (**a**) ῥ. ἐπιπωματίζω.
tananà θ. χορὸς ἀθιγγανικός.
tânăr-ă ἐ. νέος, νεανικός, νεαρός. || ά. νεανίας, νέος.
Tănase ά. Ἀθανάσιος | βλάξ, se face Tănase κάνει τὸν βλᾶκα.
tanc οὐ. Στρ. τηλεβολοκριός.
ţanc οὐ. καταμέτρησις χωρητικότητος | βολή, a da la ţanc εὐθυβολῶ | κρίσιμος στιγμή, ai venit la ţanc ἦλθες εἰς τὴν ὥραν, ἐπικαίρως.
Tândală θ. γελοῖον πρόσωπον | νωθρός, βραδυκίνητος.
tândălì (**a**) ῥ. ὀκνῶ, νωθρίῳ.
tanda-manda ἐπίρ. ὁμοίως. || θ. λῆρος, φλυαρία.
ţandără θ. σχίδαξ | ἐμπελέκημα, διάξυσμα, πελεκοῦδι πέτρας | σύντριμμα | ἀφορμὴ ἔριδος (συνεκδ.).
ţăndări (**a**) ῥ. σχιδακίζω.
tandur οὐ. πυριατήριον, κρίβανος.
tângă θ. παράπονον.
tangentă θ. Τριγ. ἐφαπτομένη.
tangenţă θ. ἐπαφή.
tangibil-ă ἐ. ἁπτός.
tangrin οὐ. πιτύα ζωμοῦ.
tângui (**a**) ῥ. οἰκτείρω. || a se tângui μεμψιμοιρῶ, κλαίομαι.
tânguios-oasă ἐ. μεμψίμοιρος.
tânguitor-oare ἐ. παραπονετικός. || οὐσ. μεμψίμοιρος.
tanin οὐ. δεψίνη, ταννίνη.
tânjală θ. ἁρίς, διπλοῦς ρυμός, a mânà pe tânjală ἐλαύνω ἀπὸ ρυτῆρος | ρυμὸς ἄνευ ζυγοῦ (τετραβόου ἁμάξης) | ἀπραξία, s'a lăsat pe tânjală παρημέλησε.
tânji (**a**) ῥ. ἐξασθενῶ | παραμελῶ.
tânjitor-oare ἐ. ἀσθενικός.
ţânţar ά. κώνωψ | Κουτσόβλαχος.
tânţărel ά. ὑπερμετώπιον ἵππου.
ţânţăruş ά. Ζωολ. τροχίλος.
tantiemă θ. ποσοστόν.
tantoi ἐπίρ. ταυτό.
ţanţoş-ă ἐ. ἀλαζών.
ţap ά. τράγος | σάτυρος | πρωσοποῦτα, κοτύλη, ἡμίλιτρον ζύθου.
tapaj οὐ. κροτοθόρυβος.
ţăpălăgos-oasă ἐ. πελματίας.
tapangeà θ. κόλαφος | πιστόλιον.
ţăpărule θ. πλ. γένεια στάχυος.
tapet οὐ. τοιχοχάρτης.
tapiocă θ. μανιοκάλευρον.
tapiţà (**a**) ῥ. ἐπιπλοστρώνω.
tapiţer ά. ἐπιπλοστρωτής.
tapiţerie θ. κρεκάδιον, ἐπιπλόστρωσις.
ţăpoiu ά. μέγα δίκρανον | μεσαία δοκὸς στέγης | ἀθηρολοιγός, πτυάρι δι' οὗ λιχνίζουν.
ţăpos-oasă ἐ. ὀξύς, ὀξύκερως.
ţăpoşică θ. Βοτ. νάρδος.
ţăpoşnic ά. Βοτ. γαλέοψις.
tăpşan οὐ. ὀροπέδιον, ὑψίπεδον.
tăpşi (**a**) ῥ. ἰσοπεδώνω (μαμαλίγκαν).
tar οὐ. φορτίον ἁραβοσίτου (ἐπὶ ἵππου), γουμάρι. Ἴδε tarhat.
ţâr ά. κιρρίς, τσίρος.
ţâr οὐ. κανὼν ξυλουργοῦ.
ţară θ. γῆ, χώρα, Ţara românească ἡ Ρωμουνία | πατρίς, iubire de ţară φιλοπατρία | κάτοικοι, cum e ţara şi obiceiul κατὰ τοὺς ἀνθρώπους καὶ αἱ συνήθειαι | ἐξοχή, om dela ţară χωρικός.
ţâră θ. σταγών, o ţâră ὀλίγον.
tarabă θ. ἔκθεσις ἐμπορευμάτων | μικρομάγαζον | κρεουργεῖον | τράπεζα κρεωπώλου | καταπακτή, κλαβανὴ | καθέκτης.
tarabagiu ά. καταστηματάρχης.
tărăboanţă θ. χειράμαξα.
tărăboiu οὐ. πάταγος.
tărăbuc οὐ. δίκτυον ἁλιευτικόν.
tărăbuntaş ά. χειραμαξαγωγός, ἐργάτης ὀρυχείου.

tărăbuţe θ. πλ. ἀποσκευαί.
tarac ἀ. πάσσαλος.
târăe-brâu ἀ. χάσκας. ἄεργος.
tara! οὐ. ὁμάς | ἐρχήστρα.
tărăgăni (a) ῥ. ἀναβάλλω.
tărăgănitor-oare ἐ. ἀναβλητικός. || οὐσ. διαμελλητής.
ţârâi (a) ῥ. σταλάζω. ἐομέω.
ţârâit οὐ. στάγμα | ῥόμος.
ţârâita-vou ἐπίρ. διὰ μικρῶν δόσεων.
tărâm οὐ. ἄβυς τῶν μύθων | χώρα, μέρος | ἔδαφος. γῆ.
ţăran ἀ. χωρικός | χωριάτης.
ţărână θ. κόνις, σποδός.
ţărănatec-ă ἐ. ἀγροτικός.
ţărancă θ. χωρική | χωριάτα.
tarâncă θ. στρεβλόσχοινον καθέπτου ἁμάξης, ἀξονογομφωτήρ, ἴδε opor.
ţărăncuţă θ. ὑποκ. τοῦ ţărancă.
ţărănesc-ească ἐ. χωρικός.
ţărăneşte ἐπίρ. ἀγροτικῶς.
ţărănie θ. διήγημα χωρικοῦ.
ţărănime θ. οἱ χωρικοί.
ţărănoiu ἀ. χωριάταρος.
tarapanà θ. νομισματοκοπεῖον.
tarar οὐ. ἀθηρολοιγός, ἴδε ţăpoiu.
tararà θ. ἆσμα μονότονον.
taraş οὐ. χάραξ, διέρεισμα, πλάγιος πάσσαλος στηρίζων τὴν φραγήν.
tărâţe θ. πλ. πίτυρον, scump la tărâţe şi ieftin la făină φθηνὸς σταλεῦρι καὶ ἀκριβὸς στὰ πίτυρα (φρ.).
tărâţi (a se) ῥ. ἀπολεπίζομαι.
tărbacă θ. ἐπίπληξις | ξυλοκόπημα | ἀνασκολοπισμὸς κυνῶν τὴν Καθαρὰν Δευτέραν | χλεύη.
tărbăcească θ. ἴδε tărbacă.
tărbăci (a) ῥ. χλευάζω, ξυλοκοπῶ. || a se tărbăci βυθίζομαι εἰς τὸν βόρβορον.
tărbuc οὐ. ἴδε tărăbuc.
ţaro οὐ. ποιμνιοστάσιον | τηλία μύλης | μυλικὴ χοάνη | χοάνη τοῦ πιεστηρίου | περίβολος.
ţaroă θ. Ζωολ. κίσσα.
ţăroă θ. παιδ. κυνδαλισμός, τσελίκι | σκαπάνη | σκάλευθρον πυρός | σφύρα λατόμου | ἀκρώρεια.
ţăroălam οὐ. διαβήτης | ἅλως σελήνης.
ţăroălat-ă ἐ. κυκλικός.
ţăroat-ă ἐ. στικτός.
tăroci οὐ. γῦρος.
tăroov οὐ. ὑποχή, πεζόδολον.
ţârcovnio ἀ. νεωκόρος.
ţărcui (a) ῥ. περιφράσσω | ὑπερασπίζω.
tardiv-ă ἐ. ὄψιος, παράκαιρος.
tare ἐ. ἰσχυρός, στερεός | σκληρὸς | ὀρμητικός, ὑψηλός, cu glas tare ὑψηλοφώνως | προσβλητικός | în chestia aceastà sunt tare γνωρίζω καλῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, e tare de urechie βαρακούει, cal tare în gurà ἵππος σκληρόστομος, carne tare κρέας τραχύ. || ἐπίρ. λίαν ἰσχυρῶς. ὑψηλοφώνως.
tarentulă θ. Ζωολ. φαλάγγιον.
târfă θ. γυνὴ φαυλόβιος.
târg οὐ. πόλις, mă duc la târg μεταβαίνω εἰς τὴν πόλιν | ἀγορά, mă duc în târg μεταβαίνω εἰς τὴν ἀγοράν, πρὸς ἀγορὰν | συμφωνία: vorbă să fie, că târgul se face μόνον λόγια εἶσαι (φρ.).
targă θ. φορεῖον | χειράμαξα.
târgoveţ ἀ. κάτοικος πόλεως.
târguealà θ. ἀγορά, ὀψώνιον.
târgui (a) ῥ. ἀγοράζω, ὀψωνίζω. || a se târgui πραγματεύομαι.
târguitor ἀ. ἀγοραστής.
târg(u)şor οὐ. πολίχνη.
tarhat οὐ. φορτίον (ζώου).
tarhită θ. Ζωολ. πέρδιξ.
târhoasă θ. ἔγκυος.
tarhon οὐ. Βοτ. δρακόντιον.
târi (a) ῥ. σύρω. || a se târi σύρομαι.
tărie θ. ἰσχύς, δύναμις | στερεότης | ἐνέργεια | στερέωμα.
tarifă θ. τιμολόγιον, διατίμησις.
tarifà (a) ῥ. διατιμῶ, τιμολογῶ.
ţărină θ. γῆ (καλλιεργημένη).
tăriş οὐ. οἰνόπνευμα ἄθλιον.
tăriş ἐπίρ. συρτά, συρόμενος.
târîtoare, târîtură θ. ἑρπετόν.
târlă θ. ποιμνιοστάσιον (χειμῶνος).
tarlà θ. πρασιὰ (ἀνθέων).
ţârlăi (a) ῥ. δονοῦμαι.
ţârlăitură θ. μονότονον ἆσμα.
târla-mârla ἐπίρ. αἰφνης.
târlaş ἀ. ποιμὴν ποιμνιοστασίου | γεωργὸς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ.
tarlatan οὐ. χονδρόμιτος ὀθόνη.
tarlie θ. παιδικὸν ἔλκηθρον.
ţârm οὐ. ὄχθη, παραλία | ὅριον (συνεκδ.).
ţârmuitor-oare ἐ. παράλιος.
ţârmurean-ă ἐ. παρόχθιος.

ţârmurì (a) ῥ. ὁροθετῶ, περιοριζω.
târn οὐ. σάρωθρον ἐκ κλάδων.
târnă θ. μύρσος, κάλαθος μέ δύο χεῖρας | κυφέλη ἐκ λύγου.
târnăcop οὐ. δίκελλα.
târnaţ οὐ. ἐξώστης.
tarniţă θ. σάγμα | δρόμος ζώων.
târnomeată θ. ἀχύρινος κοίτη.
târnosì (a) ῥ. Ἐκκλ. ἐγκαινιάζω.
târnostiră θ. εἶδος δαμασκήνων.
târnueală θ. πιάσιμον ἀπὸ τὰ μαλλιά, κόλαφος.
târnuì (a) ῥ. πιάνω ἀπὸ τὰ μαλλιά.
taroc οὐ. παιγνιόχαρτον.
tars οὐ. Ἀνατ. ταρσός.
târş οὐ. θάμνος ἀκανθώδης.
târsă θ. ξηρὸς ἀκρόκλαδος.
târşăi (a) ῥ. σύρω, χαμέλκω.
târşăile (de a) ἐπίρ. χοιρίνη, παιδιὰ ἀστραγάλων, μάγκαλα.
târşăitură θ. χαμουλκία.
târsână θ. μεγάλη γενειὰς | πέλυτρον, ἱμὰς σανδάλων χωρικοῦ | ὀρχυόπεζα.
târsănar ἀ. χωρικός, τσαρουχᾶς.
târşieş ἐ. ἐλξίπους.
târşit οὐ. κατόρυγμα ὀραβοσίτου.
târşiţă θ. σκαπάνη.
târsoagă θ. Βοτ. πολύγονον | μακρός, κρεμάμενος.
tărtăcuţă θ. Βοτ. κεφαλάνδριον (κολοκύνθη) | εἶδος ἀπιδίου.
tartalac ἀ. Ζωολ. ἴδε prepeliţă.
ţarţam οὐ. κροσσός.
tartan οὐ. μάλλινον πλινθωτόν.
târtan ἀ. Ἑβραῖος (εἰρων).
târtăneţ-eaţă ἀ. κοντόχονδρος.
târţa-pârţa θ. μηδαμινότης.
ţărţără θ. ποικιλία σταφυλῶν.
tărtiţă θ. οὐροπύγιον (πτηνοῦ).
tartor ἀ. ἀρχηγὸς | δαίμων, ὁ Διάβολος | ἄνθρωπος κακὸς (συνεκδ.).
tartoriţă θ. διαβόλισσα | μέγαιρα.
tartrat οὐ. τρυγικόν.
tartru οὐ. τρύξ.
ţăruş οὐ. κανθήλιον, πασσαλίσκος.
târziu-e ἐ. ὄψιμος, παράκαιρος. || ἐπίρ. ἀργὰ | ὀφέ, βραδέως. || οὐ. intr'un târziu ἀργά.
tas οὐ. κύπελλον καφὲ | πλάστιγξ τρυτάνης | κύμβαλον | λεκάνη κουρέως | ἀρύταινα, κώθων, ὑδροδόχη λουτρῶνος | δίσκος, umblă cu tasul ἐπαιτεῖ.
taşcă θ. ἐλάντιον, δισάκκιον.
tăşculiţă θ. ὑποκ. τοῦ taşcă.
tăşcuţă θ. ἴδε tăşculiţă | Βοτ. tăşcuţă ciobanului βοσκοπήρα, θλάσπι.
tasmà θ. ταινία | κόλαφος.
taşman οὐ. μακρὰ ῥάβδος.
ţâst! ἐπιφ. σιωπή!
taştă θ. ἀστράβη.
ţâştì (a) ῥ. παρουσιάζομαι κἴφνης.
taşulă θ. κριός.
tata ἀ. πατήρ.
ţaţă θ. πρεσβυτέρα ἀδελφή.
ţâţă θ. μαστός, copil de ţâţă ὑπομάζιον, ţâţa vacei σταφυλὴ νυχάτη.
ţâţâi (a) ῥ. πηδῶ, σκιρτῶ.
tătăiţă θ. ἀνδραδέλφη.
ţâţână θ. στροφεύς, στρόφιγξ, l'a scos din ţâţâni τὸν ἔκαμεν ἔξω φρενῶν | αἱμορροΐς, ἐξόχάς.
tătăneasă θ. Βοτ. πλευροβότανον.
tătar ἀ. τάταρος | ἔφιππος ταχυδρόμος | γίγας | ἄνθρωπος ἄγριος, βάρβαρος | Ζωολ. τέτραξ.
tătarcă θ. ταταρίνα | ταταρικὴ φορὰς | μακρὰ σισύρα | σῖτος μελαφός.
tătăresc-ească ἐ. ταταρικός.
tătăreşte ἐπίρ. ταταρικῶς.
tătărime θ. οἱ τάταροι.
ţăţeică θ. αἰώρα.
ţâţos-oasă ἐ. μεγαλόμαστος.
tatuà (a) ῥ. στίζω, στιγματίζω.
tatuaj οὐ. στίξις.
tău οὐ. ἔλος, τέναγος.
tăuit-ă ἐ. ἑλώδης.
tăujer οὐ. τυροκόπανος | ραβδισμός.
taumaturg ἀ. θαυματουργός.
tăun ἀ. Ζωολ. οἶστρος, ἀλαγόμυγα.
taur ἀ. ταῦρος.
tautologie θ. ταυτολογία.
tavă θ. δίσκος, a da tavă pe cinevà κάμνω τινὰ πήτα, δέρω ἀνηλεῶς (φρ.).
tăvăleală θ. καθημερινὴ χρῆσις, haină de tăvăleală καθημερινὰ ἐνδύματα, o duce la tăvăleală ἔχει ἀντίστασιν, βαστᾶ | δαρμός.
tavalgă θ. Βοτ. σπειραία.
tăvăli (a) ῥ. κυλίω, κυλινδῶ | ρυπαίνω, λερώνω. || a se tăvăli κυλινδοῦμαι.

tăvălug οὐ. κύλινδρος. || ἐπίρ. de-a tăvălugul κυλινδρῶντας.
tavan οὐ. ὀροφή | σανὶς ὀροφῆς.
tăvăni (**a**) ῥ. σανιδώνω ὀροφήν.
tăvăşi (**a se**) ῥ. ἐξαφανίζομαι.
tăvătură θ. σκάνδαλον | ἀνησυχία.
tavernă θ. καπηλεῖον, οἰνοπωλεῖον.
tăviţă θ. μικρὸν δισκάριον.
taxă θ. διατίμησις | τέλος.
taxà (**a**) ῥ. διατιμῶ, δασμολογῶ.
taxator ἀ. διατιμητής.
taxid οὐ. ταξεῖδιον (ἐπὶ ἐμπορικῷ σκοπῷ) | ἐμπόρευμα ἐξωτερικοῦ.
taxidar ἀ. εἰσπράκτωρ.
te ἀντ. σέ.
teacă θ. θήκη, κολεός, Moş Teacă Μπαρμπα-Φυκάρης, s'a făcut teacă de pământ ἐξηφανίσθη (φρ.).
teafăr-ă ἐ. ὑγιής, σῶος.
teamă θ. φόβος, πτόησις.
teamăt οὐ. ἴδε temere.
teano οὐ. δέμα, σωρός.
teapă θ. χαρακτήρ | συνήθεια, a-şi da în teapă ἐπιστρέφω εἰς τὰς πρώτας μου συνηθείας | εἶδος, toţi de o teapă ὅλοι τοῦ αὐτοῦ εἴδους.
ţeapă θ. σκόλοψ, πάσσαλος, ἀκίς, λίσγος | πλ. ἄκανθαι.
ţeapăn-ă ἐ. εὐόλκιμος, κορδάτος | στερεός. ἰσχυρός. || ἐπίρ. bea ţeapăn τὸ τσούζει στὰ γερά.
ţeapşă θ. μαμαλίγκα μετὰ τυροῦ.
teară θ. ὕφανσις, στημόνισμα.
teasc οὐ. Τυπ. πιεστήριον | ληνὸς σταφυλῶν, τυροῦ κτλ.
ţeastă θ. θόλος κρανίου | χελώνιον | ξύλον σάγματος.
teatral-ă ἐ. θεατρικός.
teatru οὐ. θέατρον.
ţeavă θ. σωλὴν | puşcă cu două ţevi δίκανον | πηνίον ὑφαντηρίου.
techenì (**a**) ῥ. ὑλακτῶ.
techenire θ. ὑλακή.
techer-mecher ἐπίρ. τρικλίζων.
tecnefes οὐ. ἄθμα ἵππου.
te-deum οὐ. δοξολογία.
ţedulă θ. ἀπόδειξις.
ţeft οὐ. πάσσαλος ἁλωνίου | λέπαδνον | ἀρχή, ἐξουσία | κρίσιμος στιγμὴ | κοινόν, δημόσιον.
tefterdar ἀ. ἐλεγκτὴς οἰκονομικός.
tegliciu οὐ. μεσόζευγλον, κεντρικὸς σφὴν ζυγοῦ | πέταυρον σκυτοτόμου.
tegument οὐ. Ἀνατ. τοίχωμα.
tegumentar-ă ἐ. τοιχωματικός.
tehnic-ă ἐ. τεχνικός. || θ. τεχνική.
tehnician ἀ. μηχανικός.
tehnologic-ă ἐ. τεχνολογικός.
tehnologie θ. τεχνολογία.
tehueală θ. ἴλιγγος προβάτων, περιδίνησις, βοῦρλος, καλπάτσα | σύγχυσις.
tehuiu-e ἐ. ἰλιγγιῶν | ἄφρων.
teică θ. σκαφίδιον κενῶνον τὸν σῖτον εἰς τὴν μύλην, σιταροχοΰνι.
teios ἀ. ποικιλία σταφυλῆς.
teiş οὐ. φιλυρεών.
teism οὐ. θεϊσμός.
teişor ἀ. Βοτ. οἰνάνθη.
teist ἀ. θεϊστής.
teiu ἀ. φιλύρα, ἄνθος φιλύρας, nu ştie legà nici două în teiu δὲν ξεύρει νὰ μοιράσῃ δύο γαϊδάρων ἄχυρο (φρ.).
tejghea θ. τράπεζα (μὲ χρηματοσυρτάριον) ἐργαστηρίου | τηλία ξυλουργοῦ.
tejghetar ἀ. ταμίας, πωλητής.
tel οὐ. σύρμα | λεπτὴ μετάλλινος χορδή, καντίνι | ἴδε beteală.
ţel οὐ. σκοπός, στόχος.
telal ἀ. κῆρυξ, κράκτης | πράτης.
telalâc οὐ. ἐπάγγελμα πράτου.
telăliţă θ. ἴδε teleleică.
teleagă θ. δίφρος.
teloiuşoă θ. εἶδος σισύρας.
teleap-teleap ἐπίρ. συρτηδόν, σύρων τὰς ξυλίνας ἐμβάδας.
telefon οὐ. τηλέφωνον.
telefonà (**a**) ῥ. τηλεφωνῶ.
telefonic-ă ἐ. τηλεφωνικός.
telefonist-ă οὐ. τηλεφωνιστής.
telegă θ. μικρὰ ἅμαξα.
telegar ἀ. κέλης.
telegraf οὐ. τηλέγραφος.
telegrafià (**a**) ῥ. τηλεγραφῶ.
telegrafic-ă ἐ. τηλεγραφικός.
telegrafie θ. τηλεγραφία.
telegrafist-ă οὐσ. τηλεγραφητής.
telegramă θ. τηλεγράφημα.
teleguţă θ. κάναθρον, ἁμαξίδιον, προόλκαιον ἁρότρου.
teleleicoă θ. πράτρια, πλάτρα.
teleleu-e ἐ. ἀλήτης.
teleloaicoă θ. πράτρια.

telemeà θ. λευκὸς τυρός.
telepatie θ. τηλεπάθεια.
telelescop οὐ. τηλεσκόπιον.
telescopic-ă ἐ. τηλεσκοπικός.
telescopie θ. τηλεσκοπία.
teletin οὐ. ρωσσικὸν δέρμα.
ţelină θ. γῆ νεατὴ | σέλινον.
ţelinos-oasă ἐ. ἀκαλλιέργητος.
telmiz ἐ. ἐγγράμματος.
telteà θ. ὑπόστρωμα ἐφιππίου.
telveà θ. ὑποστάθμη καφέ.
temă θ. θέμα.
temător-oare ἐ. δειλὸς | καχύποπτος.
tembel-ă ἐ. καὶ οὐσ. ῥάθυμος.
tembelâc οὐ. ὀκνηρία.
teme (**a**) ῥ. ζηλεύω, εἶμαι ζηλότυπος. = || **a se teme** φοβοῦμαι.
temeà θ. Ἰατρ. φρεάτιον.
temeinic-ă ἐ. βάσιμος, στερεός.
temeinicie θ. βασιμότης.
temeiu οὐ. θεμέλιον, βάσις, în **temeiul** verei ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ θέρους.
temelie θ. θεμέλιον.
temeneà θ. χαιρετισμός.
temeni (**a se**) ῥ. μακροπροσκυνῶ.
temerar-ă ἐ. ριψοκίνδυνος.
temere θ. φόβος.
temeritate θ. παράτολμον.
temleac οὐ. θύσανος σπαθῆς.
temnic οὐ. κυψελὼν χειμερινός.
temnicer ἀ. δεσμοφύλαξ.
temniţă θ. εἱρκτή, δεσμά.
temperà (**a**) ῥ. μετριάζω, συγκιρνῶ.
temperament οὐ. κρᾶσις, ἦθος.
temperant-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἐγκρατής.
temperanţă θ. ἐγκράτεια.
temperatură θ. θερμοκρασία.
tempestă θ. τρικυμία, θύελλα.
templier ἀ. ναΐτης.
templu οὐ. ναός.
temporal-ă ἐ. Ἀνατ. κροταφικός.
temporar-ă ἐ. πρόσκαιρος, ἐφήμερος.
temporizà (**a**) ῥ. χρονοτριβῶ.
temporizator ἀ. παρελκυστής.
temut-ă ἐ. φοβερός. || οὐ. ζηλοτυπία.
tenace ἐ. ἐπίμονος.
tenacitate θ. ἐπίμονον.
tenchiu οὐ. τέταρτον δραμίου.
tenchiu οὐ. Βοτ. τέα, ὄλυρα.
tenoueală θ. ἐπίχρισις.
tencui (**a**) ῥ. ἐπιχρίω, ἀσβεστώνω.
tenculeţ οὐ. δεμάτιον.
ţencuşă θ. κινητὸν ραβδίον ἐγχοπίδος.
tendinţă θ. τάσις, ροπή.
tendenţios-oasă ἐ. κακόβουλος.
tender οὐ. ἀποθήκη ἀτμομηχανῆς.
tendon οὐ. Ἀνατ. τένων.
tenebros-oasă ἐ. ζοφερός.
tenechea θ. λευκοσίδηρος.
tenia θ. Ἰατρ. ταινία.
tenor ἀ. ὑψίφωνος.
tensiune θ. τάσις, ἔντασις.
tentà (**a**) ῥ. δοκιμάζω, τολμῶ.
tentacul οὐ. Ζωολ. πλόκαμος.
tentaţi(un)e θ. πειρασμός.
tentativă θ. ἀπόπειρα, δοκιμή.
tentator-oare ἐ. ἐπαγωγός.
teocratic-ă ἐ. θεοκρατικός.
teocraţie θ. θεοκρατία.
teodicee θ. θεοδικία.
teodolit οὐ. θεοδόλιθος.
teogonie θ. θεογονία.
teolog ἀ. θεολόγος.
teologic-ă ἐ. θεολογικός.
teologie θ. θεολογία.
teoremă θ. θεώρημα.
teoretic-ă ἐ. θεωρητικός.
teoretician ἀ. θεωρητικός.
teorie θ. θεωρία.
teosof ἀ. θεοσόφος.
teosofie θ. θεοσοφία.
ţep ἀ. ἄκανθα | σκινδάλαμος, πεῖρας.
ţepenie θ. δυσκαμψία.
ţepeş ἀ. ἀνασκολοπιστής.
ţepoiat-ă ἐ. ἀκανθώδης | διχαλωτός.
ţepoiu οὐ. μεγάλη δίκελλα.
ţepos-oasă ἐ. ἀκανθώδης.
ţepoşică θ. Βοτ. νάρδος.
tepşan οὐ. ἀγμός, πρηών, ἀπόκρημνος προεξοχὴ | κρημνὸς | ἀπορρώξ, κατηφοριά.
ţepuşă θ. πασσαλίσκος | ἀκίς.
teracotă θ. ὀπτόπλινθος, ὀπτὴ γῆ.
terapeutică θ. θεραπευτική.
terasă θ. ἐξώστης, ἄνδηρον.
terasament οὐ. ἐπιχωμάτωμα.
teratologie θ. τερατολογία.
terchea-berchea θ. οὐτιδανός.
teroiu οὐ. γυρίνη, κουρκοῦτι ἐξ ἀραβοσιτίνου ἀλεύρου.
terciui (**a se**) ῥ. κουρκουτιάζω.
terciuitură θ. κουρκούτιασμα.
terebentină θ. τερεβενθίνη.

tereghie θ. τρύξ.
teren οὐ. ἔδαφος | γήπεδον.
tererem οὐ. ἴδε ifos | ἐξωτερικόν, φαινομενικότης | λεπτότης.
terestru-ă ἐ. ἐπίγειος.
terezie θ. πλάστιγξ τρυτάνης.
terfar-iță οὐσ. παράνυμφος.
terfelealâ θ. ἀκαθαρσία.
terfeli (**a**) ῥ. ρυπαίνω | σύρω εἰς τὸν βόρβορον, διασύρω, κακομεταχειρίζομαι (συνεκδ.). || a se terfeli ρυπαίνομαι.
terfeloagă θ. γυνὴ φαυλόβιος.
terfelog οὐ. Λογ. πρόχειρον.
terfos-oasă ἐ. ἴδε sdrențăros.
tergiversà (**a**) ῥ. ὑπεκφεύγω.
teriac οὐ. Φαρμ. θηριακή.
teribil-ă ἐ. τρομερός. || ἐπίρ. τρομερῶς.
terină θ. τρυβλίον, γαβάθα.
teritorial-ă ἐ. ἐπιχώριος, ἔγγειος, armată teritorială ἐθνοφρουρά.
teritoriu οὐ. ἔδαφος, περιφέρεια.
terlioi ἀ. πλ. ἐμβάδες ἐξ ὑφάσματος.
termal-ă ἐ. θερμικός.
terme θ. πλ. θέρμαι.
termen οὐ. τέρμα, προθεσμία | σχέσις.
țermer ἀ. Βοτ. γεώμηλον.
terminà (**a**) ῥ. περαίνω. || a se terminà περατοῦμαι, λήγω, καταλήγω.
terminați(un)e θ. Γραμ. κατάληξις.
terminologie θ. λεξιολογία.
termometru οὐ. θερμόμετρον.
ternar-ă ἐ. τριαδικός.
teroare θ. τρόμος.
terorism οὐ. τρομοκρατία.
terorist ἀ. τρομοκράτης.
terorizà (**a**) ῥ. τρομοκρατῶ.
terță θ. Μουσ. δίτονον.
tertel οὐ. χρυσοῦς κροσσός.
terteleag οὐ. ρυθμιστὴς πτώσεως τοῦ σίτου εἰς τὴν μύλην.
terteleciu οὐ. μοχλός.
terțet οὐ. τρίστιχον | τριωδία.
terțiar-ă ἐ. τριτογενής.
tertip οὐ. σύστημα | τέχνασμα.
terțiu οὐ. πρόβατον τριετές.
teș-ă ἐ. ὀπισθόκυρτος (ἐπὶ κεράτων).
tesao οὐ. ξιφολόγχη.
țesalà θ. στλεγγίς, ξυστρὶς (ἵππων).
țesălà (**a**) ῥ. στλεγγίζω (ἵππον).
țesătoare θ. ὑφάντρια | ὑφαντήριον.
țesător ἀ. ὑφάντης.
țesătorie θ. ὑφαντήριον | ὑφαντουργική.
țesătură θ. ὕφανσις | ὑφὴ | ἱστός, **țesătură de intrigi** μηχανορραφία.
teșcherea θ. πιστοποιητικὸν | διαβατήριον, ἄδεια.
tescovină θ. ὑποστάθμη | στέμφυλα, rachiu de tescovină τσίπουρο.
tesoni (**a**) ῥ. πιέζω, συνθλίβω.
țeso (**a**) ῥ. ὑφαίνω, διϋφαίνω.
teși (**a**) ῥ. κλιτυοτομῶ.
teșio οὐ. Βοτ. φατνίον περικαρπίου.
teșilă θ. κύτινος, χρηματοφυλάκιον ἐκ δέρματος, σακκοῦλα.
teșitură θ. κλιτύς, κλιτυοτομία | σχίδαξ | ἐντομὴ ὠτὸς ζώου.
teslă θ. πελεκίσκος.
teslar ἀ. ξυλουργός.
teslărie θ. ξυλουργεῖον, ξυλουργική.
teșmeo οὐ. ἀγυρτεία.
teșmecherie θ. ἀγυρτεία.
tesmeni (**a se**) ῥ. ζαλίζομαι.
țest οὐ. χελώνειον | κλίβανος πλανοδίου.
testà (**a**) ῥ. κληροδοτῶ.
testaceu-e ἐ. ὀστρακόδερμος.
testament οὐ. διαθήκη.
testamentar-ă ἐ. κληρονομικός.
testator ἀ. κληροδότης.
testeà θ. δωδεκὰς | δέσμη.
testemel οὐ. ἐπικρατίς, κεφαλοδέτης.
testemelar ἀ. κεφαλοδετοποιός.
testereà θ. μικρὰ ρυκάνη.
testicol οὐ. ὄρχις.
testimonial-ă ἐ. ἐμμάρτυρος.
testimoniu οὐ. μαρτυρικόν.
țestos-oasă ἐ. ὀστράκινος.
țesut μετ. ὑφασμένος. || οὐ. Ἀνατ. ἱστὸς | ὕφανσις.
tetanos οὐ. τέτανος.
tetraedru οὐ. τετράεδρον.
tetragon οὐ. τετράγωνον.
tetragonioește ἐπίρ. τετραγωνικῶς.
tetrapod οὐ. τετράποδον.
tetravanghel οὐ. τετρευάγγελον.
tetreà θ. κιτροσιρόπιον.
teu οὐ. χάραξ ἢ ἐπίδεσμος ταυοειδής.
teuoă θ. ἴδε teică | ὑδροφάτνη φρέατος | πύελος, σκάφη τροφῆς χηνῶν.
teuton-ă ἐ. καὶ οὐσ. τευτονικός, Τεύτων.
teutonic-ă ἐ. τευτονικός.
text οὐ. κείμενον.
textil-ă ἐ. ὑφαντός, πλεκτός.

textual-ă è. ρητός, κατὰ γράμμα.
textură θ. ὑφή, πλοκή.
teză θ. συζήτησις | ἐναίσιμος διατριβή.
tezaur οὐ. θησαυρός.
tezaurar ά. θησαυροφύλαξ.
ţi ἀντων. σοί.
tiară θ. τιάρα.
ţibă ! ἐπιφ. φύγε !
tibia θ. Ἀνατ. κνήμη.
tibişir οὐ. κιμωλία.
tic οὐ. σπασμωδικότης.
ţic οὐ. σφαιροβολία διὰ ράβδου.
ţică θ. μικρούλης.
ticăeală θ. κρότος, παλμός.
ticăi (**a**) ῥ. πάλλω, κροτῶ τακτικῶς.
ticăit-ă è. δυστυχής. || οὐ. παλμός.
ticală θ. ἀθλιότης.
ticălos-oasă è. καὶ οὐσ. ἄθλιος.
ticăloşeşte ἐπίρ. ἀθλίως.
ticăloşi (**a se**) ῥ. δυστυχῶ, καθίσταμαι δυστυχής, ἄθλιος | ἀπελπίζομαι.
ticăloşie θ. ἀθλιότης.
tichie θ. σκοῦφος, ce-ţi lipseşte chelule, tichia cu mărgăritare τί σοῦ λείπει καισιδιάρη, σκούφια ἀπὸ μαργαριτάρι (φρ.).
Tichiuţă ά. Διάβολος.
ticket οὐ. δελτίον.
ţiclău οὐ. ἀκρώρεια.
ticlăzău ά. σίδηρον πρὸς σιδέρωμα.
ticlăzui (**a**) ῥ. σιδηρώνω.
ticlui (**a**) ῥ. διευθετῶ, τακτοποιῶ, ταιριάζω. || **a se ticlui** διορθώνομαι.
ticluitor ά. τακτοποιητής.
ticnă θ. ἡσυχία, εὐμάρεια.
ticnafes οὐ. ἴδε tecnefes.
ticneà θ. σκάφη δεψουργοῦ.
ticneală θ. ἡσυχία | ῥαδύτης.
ticni (**a**) ῥ. ἐπωφελοῦμαι | εὐεργετῶ.
ţicni (**a**) ῥ. ῥηγνύομαι, διαρρηγνύομαι | σκάνω (λαϊκ.).
ticnit-ă è. ἥρεμος, φιλήσυχος.
ţicnit-ă è. παράνους, ἀνόητος.
ticsi (**a**) ῥ. ὑπερπληρῶ, γεμίζω.
ticsire, ticsit ἀφ. καὶ μετ. ὑπερπλήρωσις, ὑπερπληρωμένος. || è. ὑπέρπλεως.
tidvă θ. Βοτ. ὑδροκολοκύνθη.
ţie ἀντ. ἴδε ţi.
tifă θ. τυφλὴ τύχη | μούντζα.
tifoid-ă è. τυφοειδής.
tifon οὐ. γάζα (ὄφασμα).
tifon οὐ. τύφων.
tifos οὐ. τῦφος.
ţifră θ. ἴδε cifră.
ţifraş-ă è. καθαρός. || οὐσ. καλλωπιστής, φιλάρεσκος.
tigaie θ. κάτανος, τηγάνι.
ţigaie θ. λεπτὸν καὶ οὔλον μαλλίον, ροῦντο | πρόβατον οὐλότριχον.
tigăiţă θ. ὑποκ. τοῦ tigaie.
ţigan-oă οὐσ. ἀθίγγανος, tigan de vatră ἀθίγγανος εἴλως, ţigan de laie, de şatră, ἀθίγγανος νομάς.
ţigănărit οὐ. φόρος ἀθιγγάνων.
ţigăneso-easoă è. ἀθιγγανικός.
ţigăneşte ἐπίρ. ἀθιγγανικῶς.
ţigăni (**a se**) ῥ. συμφωνῶ γλίσχρως.
ţigănie θ. ἀθιγγανική συνοικία | ἀθιγγανικὸς χαρακτὴρ | γλισχρότης.
ţigănime θ. οἱ ἀθίγγανοι.
ţigănoiu ά. μέγας ἀθίγγανος.
ţigănos-oasă è. γλίσχρος.
ţigară θ. σιγαρέτον.
ţigaretă θ. καπνοσύριγξ.
ţigărit-ă è. εὔθραυστος.
tighel οὐ. πατητή, πισωδελονιὰ | ἐπίπληξις, a trage un tighel ἐπιπλήττω.
tighir οὐ. τροπίας, ξυδόκρασο.
ţiglă θ. κέραμος, κεραμίδα.
ţiglă θ. ξύλινος ὀβελὸς (διὰ τὴν ἁλιείαν τῶν καραβίδων).
tigoare θ. θηρίον, ἄγριον ζῷον.
tigru-oaică οὐσ. τίγρις.
tihăraie θ. χαράδρα.
tihnă θ. ἴδε ticnă.
ţiitoare θ. παλλακίς.
ţiitor ά. ἐραστής | κάτοχος, ţiitor de registre κρατῶν τὰ βιβλία, λογιστής.
ţiitorie θ. παλλακία.
ţiitură θ. χορὸς ἔγκυκλος, συρτός.
tij ἐπίρ. ἐπίσης. || ά. ταυτώνυμος.
tiliaoèe θ. πλ. Βοτ. φιλυροειδῆ.
tilincă θ. ἄσκαυλος | κωδωνίσκος.
timar ά. δυρσοδέψης.
timbrà (**a**) ῥ. γραμματοσημαίνω.
timbru οὐ. χαρτόσημον, γραμματόσημον | Μουσ. χροιὰ φωνῆς.
ţimburuş ά. γλῶσσα πόρπης.
timid-ă è. δειλός, ἄτολμος.
timiditate θ. δειλία, συστολή.
timin οὐ. κοσμητικὸν νόμισμα.
ţimiriu οὐ. οἰκόσημον.
timp οὐ. χρόνος, καιρός.

timpan οὐ. Ἀνατ. τύμπανον.
timpuriu-e ἐ. πρόωρος.
ţimuir οὐ. τεχνητὴ ἀνθοδέσμη.
tină θ. δόρβορος | ἕλος.
ţino ἀ. σκύμνος | ἐρέφος (συνεκδ.).
ţincălau οὐ. κλίνη μετὰ ψώμιγκος.
ţincar ἀ. ἔφηβος.
tinctorial-ă ἐ. βαφικός.
tinctură θ. βάμμα, βαφή.
tindă θ. προστῷον, ἀντιθάλαμος, εἴσοδος, διάδρομος | ἡλιακός | νάρθηξ.
tinde (**a**) ῥ. τείνω, ἀποβλέπω.
tindeche θ. ἱστόπους, πρότονοι, ξίγκλα, ραβδίον τεντῶνον τὸ ὑφάδιον, τσιμπρήστρα | ἴδε stinghie.
tine ἀντων. σέ.
ţine (**a**) ῥ. κρατῶ, ţine loc de ἀντικαθιστῶ, a ţine de urât κρατῶ συντροφίαν, a ţine una ἐπιμένω, nu te ţin curelele δὲν σοῦ βαστᾶ | φυλάσσω, să te ţie D-zeu ὁ θεὸς νὰ σὲ φυλάγῃ | τηρῶ, a ţine sărbătorile τηρῶ τὰς ἑορτάς | συγκρατῶ, a ţine suflarea κρατῶ τὴν ἀναπνοήν μου | διατηρῶ | ἐξαρτῶμαι | διαρκῶ, lupta ţine de trei zile ἡ μάχη διαρκεῖ ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν | εἶμαι νυμφευμένος, ţine pe fata mea ἔχει ὡς σύζυγον τὴν θυγατέρα μου | στοιχίζω | a ţine în frâu συγκρατῶ, a ţine de θεωρῶ, a ţine cu εἶμαι μὲ τὸ μέρος, a ţine la ἀγαπῶ. || a se ţine τηρῶ, m'am ţinut de vorbă ἐτήρησα τὴν ὑπόσχεσίν μου | διατηροῦμαι | συγκρατοῦμαι | στηρίζομαι, mă ţin de zid στηρίζομαι εἰς τὸν τοῖχον | γίνομαι | νομίζω, se ţine mai mare νομίζει τὸν ἑαυτόν του μεγαλύτερον | a se ţine de beţie διαρκῶς μεθύω, a se ţine după παρακολουθῶ, a se ţine cu ζῶ μετὰ παλλακίδος.
ţinere ἀφ. κράτησις.
tinerel-ică ἐ. νεούτσικος.
tineret οὐ. νεολαία.
tinereţe θ. νεότης.
tinerime θ. νεολαία.
ţingău ἀ. χαμίνιον | νέος ἀγένειος.
tingire θ. ἐψάνη, χαλκίνη χύτρα.
tinicheà θ. λευκοσίδηρος | κωνίς, ὑδροχόη | e tinicheà εἶναι ἀπένταρος, τενεκές | πλ. tinichele παράσημα (εἴρων.).
tinichigerie θ. λευκοσιδηρουργεῖον.
tinichigiu ἀ. λευκοσιδηρουργός.
tinos-oasă ἐ. βορβορώδης.
tinovă θ. βόρβορος, ἕλος.
tins μετ. ἐντεταμένος.
ţintă θ. ἀκίς, ἄκωκή, καρφίον | σκοπός, tragere la ţintă σκοποβολὴ | ἀνθυλλίς, ἴδε stea. || ἐπίρ. ἀκινητί, cu ochi ţintă ἀσκαρδαμυκτί.
ţintar οὐ. παιδ. τριόδι.
ţintat-ă ἐ. ἀστερωτὸς (ἐπὶ ζώων).
ţintaură θ. Βοτ. κενταύριον.
ţinterim οὐ. κοιμητήριον.
ţinteş-ă ἐ. ἀκίνητος, προσηλωμένος.
ţinti (**a**) ῥ. προσηλώνω | σκοπεύω.
ţintizoiu ἐ. Ζωολ. ἴδε scatiu.
ţintui (**a**) ῥ. προσηλώνω, καρφώνω.
ţinut μετ. κρατημένος. || οὐ. χώρα, θέμα.
ţinută θ. στάσις | ἐνδυμασία, στολή.
ţinutal-ă ἐ. ἐπαρχιακός.
ţinutaş-ă οὐσ. ἐπαρχιώτης.
ţinutos ἀ. εὐγενὴς ἀγρότης.
tiohăi (**a**) ῥ. ἐκδιώκω (κύνα).
tip οὐ. τύπος.
ţipà (**a**) ῥ. κραυγάζω | ἀπορρίπτω.
ţipă θ. ἴδε ţiplă | αὐλός.
tipar οὐ. τύπος, μήτρα, χόανον | πρόσχεδιον, ἰχνάριον | πλαίσιον (πλίνθων) | τύπος | τυπογραφεῖον.
ţipar ἀ. Ζωολ. ἔγχελυς.
tipări (**a**) ῥ. τυπώνω, ἐκτυπώνω.
tipărire, tipărit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ tipări. || οὐ. ἐκτύπωσις, τύπος.
tipăritură θ. ἐκτύπωσις, τύπος.
ţipat μετ. κραυγασμένος, copil ţipat ἔκθετον παιδίον.
ţipăt οὐ. κραυγή, φωνή.
ţipătură θ. ἴδε ţipăt | ἀποβολίμαιον πρᾶγμα | μαγεία.
ţipau οὐ. φυσικίλλος, μικρὸς ἄρτος.
ţipenie θ. μικρὸν πρόσωπον, ὕπαρξις, ζωή, ţipenie de om ψυχὴ ζῶσα.
ţiperig οὐ. ἀμμωνιακὸν ἅλας.
tipic-ă ἐ. τυπικός. || οὐ. τυπικόν.
tipicar ἀ. τυπικός.
ţiplă θ. κύστις (δοὺς) | μεμβράνη παραθύρου ἐκ κύστεως | φλοιός, τσίπα.
tipograf ἀ. τυπογράφος.
tipografic-ă ἐ. τυπογραφικός.
tipografie θ. τυπογραφία, τυπογραφεῖον.
ţipoiu ἀ. ἄρτος ψυχοσαββάτου (ἀπομιμούμενος γελῶν πρόσωπον).
tipoşi (**a**) ῥ. σχηματίζω, πλάττω.

tipsie θ. πανθέπτης | δίσκος | κύμβαλον.
tiptil ἐπίρ. λάθρα, κρυφίως.
tir οὐ. σκοποβολή.
tir ἐπίρ. ὁμοίως.
tir οὐ. διαβήτης ἀμαξοπηγοῦ.
tiradă θ. ῥῆσις | τροχαλή.
tiraj οὐ. κλήρωσις | ἐκτύπωσις.
tiralior ἀ. ἀκροβολιστής.
tiran ἀ. τύραννος.
tiranic-ă ἐ. τυραννικός.
tiranie θ. τυραννία.
tiranisi (**a**) ῥ. τυραννῶ.
ţirau οὐ. ξύλινος ὑδραγωγός.
tireghie θ. νωπὸν βούτυρον.
tiriachiu-e ἐ. ζαλισμένος, μεθυσμένος | δυσδιάθετος, ἄθυμος.
tiriplic οὐ. νῆμα βαμβακερόν.
tiroid-ă ἐ. Ἀνατ. θυρεοειδής.
tisă θ. μέτρον (9 ὑποδεκαμέτρων).
tisitură θ. αὐλοειδὴς δενδροτομή.
ţişni (**a**) ῥ. ἀναβρύω | ἀναπηδῶ.
ţişnitor-oare ἐ. ἀναβρυτικός.
ţişnitură θ. ἀνάβρυσις, πίδαξ.
tist ἀ. ἀξιωματικὸς πεζικοῦ | δικαστής | ὑπάλληλος.
ţişti (**a**) ῥ. ἀναβρύω.
tistie θ. ὑπηρεσία, ὑπαλληλία.
ţistui (**a**) ῥ. ἐπιβάλλω σιωπήν.
titan ἀ. τιτάν.
titanesc-ească ἐ. τιτανώδης.
titanic-ă ἐ. τιτανικός.
ţiţeiu οὐ. ὀρὸς γάλακτος | νάφθα.
ţiteră θ. κιθάρα.
titirez οὐ. σβοῦρος ἐκ κομβολογίου, σβουρλάκι | χαμίνιον | ἴδε terteleag.
titlu οὐ. τίτλος.
titlui (**a**) ῥ. δίδω τίτλον.
titrat-ă ἐ. τιτλοῦχος.
titular-ă ἐ. τιτλοκάτοχος.
titulatură θ. τίτλος.
titulus οὐ. τίτλος.
ţiu οὐ. ἔμβολον (πλοίου).
ţiuală θ. συριγμός.
ţiui (**a**) ῥ. συρίζω | βομβῶ.
ţiuit οὐ. συριγμὸς | βόμβος.
ţiuitură θ. ἴδε ţiuit.
ţiuşău οὐ. ζώνη.
tiv οὐ. περιρραφὴ | κράσπεδον.
tiva ἐπίρ. ἀμέσως, στιγμηδόν.
tivgă θ. ἴδε tidvă | γκρατζοῦνα (εἰρων.).
tivi (**a**) ῥ. περιῤῥάπτω, κρασπεδώνω.
tivilechie θ. μακρὸς χιτών.
tivilichiu-e ἐ. ὑψηλός, λιγερός.
tivitură θ. περίραμμα, κρασπέδωσις.
ţivli (**a**) ῥ. ἰξεύω, δονακεύομαι.
ţivlitoare θ. παλευτής, κράχτης.
ţivloiu οὐ. συρίκτρα φύλακος.
tizană θ. πτισάνη.
tizic οὐ. βόλιτος, κοπράνθραξ.
toacă θ. (ξύλινον) σήμαντρον | δειλινόν, ἑσπερινὸς | φλυαρία, γλωσσοκοπανιά.
ţoală θ. ἴδε ţol.
toaletă θ. διακόσμησις | ἔνδυσις.
toalpă θ. ἀξίνη ξαρελοποιοῦ.
toamnă φθινόπωρον.
toană θ. στιγμὴ | ἰδιοτροπία.
toană θ. ἴδε copcă.
toanoă θ. στρόβιλος, ὑδροστρόβιλος.
toarce (**a**) ῥ. νήθω | ῥωθωνίζω.
toarcere ἀφ. τοῦ toarce.
toartă θ. ἐνώτιον | ὅλμος, θηλυκὸς ῥεζὲς θύρας | σιδηροῦς δακτύλιος | κύκλος, τροχιὰ | λαβὴ ἀγγείου. || ἐπίρ. στενῶς, οἰκείως, prieteni la toartă ἀδελφικοὶ φίλοι | τρομερῶς.
toast οὐ. πρόποσις.
toastà (**a**) ῥ. προπίνω.
tobă θ. (μέγα) τύμπανον, a bate toba διαδίδω | ὑπέρπλεως, tobă de carte ὑπερβολικῶς ἐγγράμματος | Χαρτ. καρδὸ | φύσκος, ἀλλᾶς.
toboşar ἀ. τυμπανοκρούστης.
too οὐ. κολεός, θήκη | ὑπόβαθρον θύρας, φλιὰ | πτέρνα ὑποδήματος | κονδυλοφόρος | τηλία, διάζωμα μύλης.
tocă θ. σκιάδιον, καλύπτρα μοναχῶν.
tocà (**a**) ῥ. πελεκῶ, a tocà carne κρεωκοπῶ | καταστρέφω, a-şi tocà averea τρώγω τὴν περιουσίαν μου | κλάζω, κροταλίζω (ἐπὶ πελαργοῦ) | φλυαρῶ | σημαίνω τὸν ἑσπερινόν, mereu îi toc în cap διαρκῶς τοῦ τὰ κοπανίζω.
ţocăi (**a**) ῥ. ουχνοφιλῶ | θηλάζω, μυζῶ κατὰ τὸν ὕπνον.
tocălie θ. ἴδε călcătoare.
tocană θ. φαγητὸν ἐκ κρομμύων.
tocăni (**a**) ῥ. κρεωκοπῶ | φλυαρῶ.
tocător οὐ. ἐλεός, κρεατοσάνιδον.
tocătură θ. περίκομμα, κιμᾶς.
tocî (**a**) ῥ. ἀμβλύνω. || a se tocî ἀμβλύνομαι, φθείρομαι.
tocilă θ. ἀκόνη.

tocilar ἀ. ἀκονητής.
tocitoare θ. λεκάνη | δοχεῖον ἁλατισμοῦ ἰχθύων.
tocmag οὐ. τυπάς, πόπανος.
tocmăgel ἀ. ἴδε tăieiel.
tocmai ἐπίρ. ἀκριβῶς.
tocmeală θ. ὀργάνωσις | ὅρος, cu tocmeală ἐπὶ τῷ ὅρῳ | συμφωνία · κανών | πλ. tocmeli agricole ἀγροτικαὶ διομολογήσεις. || ἐπίρ. cu tocmeală ἀποκοπῆς.
tocmi (**a**) ῥ. μισθώνω | ἐκμισθώνω, ἐνοικιάζω | παραγγέλλω | συμφωνῶ. || a se tocmi λαμβάνω ὑπηρεσίαν | συνεννοοῦμαι | πραγματεύομαι.
tocsin οὐ. κωδωνοκρουσία κινδύνου.
tofăi (**a**) ῥ. πηλοπατῶ.
togă θ. τήβεννος.
tohoaroă θ. ῥῆνιξ, δορὰ προβάτου | ποδεών, γούνα ἀπὸ πρόβειον δοράν.
toiag οὐ. μακρὰ ῥάβδος | σκῆπτρον | στήριγμα (συνεκδ.) | μεγάλη νεκρικὴ λαμπάς.
toiu οὐ. μέσον, ἀκμή, în toiul veseliei εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς διασκεδάσεως.
ţoiu οὐ. ποτήριον.
ţol οὐ. σκέπασμα | πλ. {oale ἐνδύματα} χωρικὸς τάπης.
ţol οὐ. δάκτυλος (μέτρον).
tolăni (**a se**) ῥ. ἐξαπλώνομαι.
tolaniţă θ. φαυλόβιος.
tolbă θ. φαρέτρα, tolbă de vânat ἀσκοπήρα, θύλακος κυνηγοῦ | δέμα | κυφός.
tolbaş ἀ. πλανόβιος πωλητής.
toloer οὐ. χοάνη.
tolerà (**a**) ῥ. ἀνέχομαι, παραβλέπω.
tolerabil-ă ἐ. ἀνεκτός, φορητός.
tolerant-ă ἐ. ἀνεκτικός.
toleranţă θ. ἀνεκτικότης.
tòlină θ. φαυλόβιος γυνή.
ţolincă θ. μικρὸς τάπης.
ţoliţă θ. ἴδε hăinuţă.
ţolitură θ. ὑπόσαγμα ἵππου.
toloacă θ. λειμών.
tolocăni (**a**) ῥ. μεμψιμοιρῶ.
tologì (**a se**) ῥ. ἴδε tolăni.
toloşcan ἀ. ἄεργος, ἀργός.
tom οὐ. τόμος.
tombac οὐ. ὀρείχαλκος.
tombateră θ. ἴδε işlic.
tombolă θ. λαχεῖον.
tomnatic-ă ἐ. φθινοπωρινὸς | περασμένος, flăcău tomnatec γεροντοπαλλήκαρον | γεροντικός.
ton οὐ. Μουσ. τόνος.
tonă θ. τόνος (βάρος).
tonaj οὐ. Ναυτ. χωρητικότης.
tonalitate θ. τονητικότης.
tonic-ă ἐ. τονικός. || οὐ. Φαρμ. τονικόν.
tonică θ. Μουσ. διάγραμμα.
tonorog οὐ. λειμών, λιβάδι.
tonos-oasă ἐ. παράξενος, ἰδιότροπος.
tont-oantă οὐσ. βλάξ, ἀνόητος.
tontălău ἀ. μέγας βλάξ.
tontoroiu οὐ. ἐπαιώρησις, a sări tontoroiul χορεύω ἐπὶ τοῦ ἑνὸς ποδός.
ţonţoroiu-oaie ἐ. ἴδε ţanţoş.
top οὐ. δέμα χάρτου.
ţop ἀ. πλεξὶς νεάνιδος χωρικῆς.
ţopăi (**a**) ῥ. πηδῶ, σκιρτῶ.
ţopăit οὐ. σκίρτημα.
topanoă θ. ἀρβύλα.
ţopăroă ἀ. ἴδε topârian.
ţopârlan ἐ. ῥακένδυτος.
topaz οὐ. τοπάζιον, χρυσόλιθος.
topenie θ. ἐκμηδενισμὸς | φθορά.
topi (**a**) ῥ. διαλύω | χωνεύω (μέταλλα) | διαβρέχω λίνον, κάνναβιν | φθείρω, ἐλάπτω, λυώνω. || a se topi διαλύομαι.
topic-ă ἐ. τοπικός. || οὐ. Φαρμ. τοπικόν.
topilă θ. διαβρεκτήριον.
topitor ἀ. χωνευτὴς μετάλλων.
topitoare θ. χοάνη μεταλλουργοῦ.
topliţă θ. ὑπόπηλον, γήπεδον μὲ ξηρὰν ἐπιφάνειαν καὶ τὸ βάθος ὑγρόν, τραγανό.
topograf ἀ. τοπογράφος.
topografic-ă ἐ. τοπογραφικός.
topografie θ. τοπογραφία.
toponimie θ. τοπωνυμία.
topor οὐ. πέλεκυς, din topor χονδροειδής, ἄξεστος, le spune din topor τὰ λέγει χονδρὰ κοφτά.
toporaş ἀ. ὑποκ. τοῦ topor | χειρώναξ | πλ. Βοτ. ἴα.
toporăşiu-e ἐ. ἰόχρους.
toporiş οὐ. Βοτ. δελφίνιον.
toporişte θ. λαβὴ πελέκεως.
topsicà (**a**) ῥ. δηλητηριάζω.
toptan ἐπίρ. χονδρικῶς.
toptangerie θ. κατάστημα πωλοῦν χονδρικῶς.
toptangiu ἀ. πωλητὴς χονδρικῶς.
topuz οὐ. μῆλον ῥάβδου | χονδρὰ ῥάβδος,

μαγγοῦρα | σκῆπτρον | ῥόπτρον | ποδοκάκη, ραβδισμοὶ ἐπὶ τῶν πελμάτων | παιδ. ὁ μεγαλύτερος χάλιξ.

tor οὐ. μίγμα ὑπολείμματος φύλλων καὶ κόπρου μεταξοσκωλήκων, πανί.

toracе ἀ. θώραξ.

toracic-ă ἐ. θωρακικός.

torbă θ. σάκκος (κυνηγοῦ).

toroător-oare οὐσ. κλώστης.

toreador ἀ. ταυρομάχος.

torent οὐ. χείμαρρος.

torenţial-ă ἐ. χειμαρρώδης.

torid-ă ἐ. ἔμπυρος, διακεκαυμένος.

toroapă θ. ἴδε bocluc.

torocăni (a) ῥ. ὁμιλῶ ἀσυναρτήτως.

toroipan οὐ. ῥόπαλον.

toropală θ. ἴδε toroipan.

toropeală θ. λήθαργος, νάρκη.

toropì (a) ῥ. καταστρέφω | ξυλοκοπῶ | εἶμαι χαυνωμένος ὑπὸ τοῦ ὕπνου.

torosi (a) ῥ. φλυαρῶ.

torpilă θ. τορπίλλη.

torpilor οὐ. τορπιλλοβόλον.

tors μετ. πλεγμένος. | οὐ. πλέξιμον, πλοκὴ | ἄγμα, μάλλι κλωσμένον | ρωθωνισμὸς γαλῆς.

tors οὐ. κορμὸς (ἀγάλματος).

torsadă θ. λῶμα, κροσσός.

tort οὐ. νῆμα.

tortă θ. πλακοῦς.

torţă θ. πυρσός, δαυλός.

torteţ οὐ. ὑποκ. τοῦ toartă.

torţionar-ă ἐ. ἄδικος, βίαιος.

tortură θ. βασανιστήριον.

turturà (a) ῥ. βασανίζω, στρεβλώνω.

tos οὐ. κόνις.

toşcă θ. ἐπικόμβιον, δέμα.

tot-oată ἐ. πᾶς, ὁλόκληρος, nimica toată τίποτε, priceput la toate δόκιμος ἐν παντί, totul τὸ πᾶν. || ἐπίρ. ὅλως | ἀκόμη | πάντοτε, tot acelaş πάντοτε ὁ ἴδιος | καὶ μολαταῦτα | tot una τὸ αὐτό, mi-e tot una τὸ ἴδιο μοῦ κάμνει, peste tot παντοῦ, cu toate că εἰ καί, totdeodată συγχρόνως (φρ.).

total-ă ἐ. ὁλικός. || οὐ. ἄθροισμα.

totalitate θ. σύνολον.

totdeauna ἐπίρ. πάντοτε.

totime θ. σύνολον.

totuş ἐπίρ. καὶ μολαταῦτα.

toval οὐ. δέρμα (χονδρὸν) ζώου.

tovarăş-ă οὐσ. σύντροφος | συνέταιρος.

tovărăşie θ. συντροφία, συνεταιρισμός.

toxic-ă ἐ. τοξικός. || οὐ. δηλητήριον.

toxicologie θ. τοξικολογία.

trăbăcie θ. μικρὸν ζύγιον.

trabant ἀ. χωροφύλαξ.

trăcăneală θ. τριποδισμὸς ἵππου.

trac-ă ἐ. καὶ οὐσ. θρακικός, Θρᾴξ.

traotir οὐ. οἰνοπωλεῖον.

traoţiune θ. ἕλξις, ἕλκυσμός.

tradă θ. προδοσία.

trădà (a) ῥ. προδίδω.

trădător-oare ἐ. καὶ οὐσ. προδοτικός, προδότης.

tradiţional-ă ἐ. ἐκ παραδόσεως.

tradiţi(un)e θ. παράδοσις, ἔθιμον.

traducător ἀ. μεταφραστής.

traduce (a) ῥ. μεταφράζω.

traducere ἀφ. μετάφρασις.

traductibil-ă ἐ. μεταφραστός.

traduc̦i(un)e θ. μετάφρασις.

tradus μετ. μεταφρασμένος

trafic οὐ. ἐμπορεία.

traficà (a) ῥ. αἰσχροκερδῶ.

traficant ἀ. αἰσχροκερδῶν.

traftolog οὐ. συνθήκη.

tragă θ. μικρὸν ἑλκηθρον.

trăgace θ. σχαστηρία ὅπλου.

trăgaoiu ἀ. πυροβολητής.

tragăn οὐ. ἐλυχηθμὸς | κυνάγχη ἵππων καὶ βοῶν.

trăgănà (a) ῥ. ἀργοπορῶ, ἀναβάλλω. || a se trăgănà διαρκῶ.

trăgănător-oare ἐ. ἀργοπορικός.

trăgătoare θ. ὀχεὺς | σύρτης | ἀρτάνη | νευρὰ βοὸς | χάραξ | ἡμιμέδιμνος | πλ. σειράδες, ἴδε ştreang.

trăgător ἀ. σκοπευτής | ἵππος ἢ βοῦς ὑποζύγιος | μαλάκτης (λουτρῶνος). || οὐ. ἑλκεσίγραμμον.

trăgătură θ. γραμμή.

trage (a) ῥ. ἕλκω, σύρω, ὑποφέρω, τραβῶ, a trage vin ἀναπύρω οἶνον, a trage cu arcul τραβῶ τὸ δοξάρι, a trage cu puşca τυφεκίζω, a trage folos ἐπωφελοῦμαι, a trage buretele peste παραδίδω εἰς τὴν λήθην, ἐξαφανίζω τὰ ἴχνη, a trage după sine σύρω ὀπισθέν μου, a trage la otel καταλύω εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, a trage pe cineva pe tot corpul ἐπιτρίβω τὸ σῶμα τινός, a trage

la spate δέρω τὰ νῶτα, vremea trage a ploaie ὁ καιρὸς κλίνει πρὸς τὴν βροχήν, a trage în judecată ἐγκαλῶ εἰς δίκην, a trage la răspundere καθιστῶ ὑπεύθυνον, a trage la mal προσορμίζομαι, a trage la scară σταματῶ τὴν ἅμαξαν πρὸ τῆς κλίμακος, a trage cu ochiul ἐπιβλέπω, a trage în teapă ἀνασκολοπίζω, a-şi trage sufletul ἀναπνέω: || a se trage ἀποσύρομαι | κατάγομαι | προέρχομαι.

tragedian-ă οὐσ. τραγωδός.
tragedie θ. τραγωδία.
tragere ἀφ. ἕλξις | κλήρωσις | tragere pe sfoară ἀπάτη.
tragic-ă ἐ. καὶ οὐσ. τραγικός.
traglă θ. γόης (ἀρότρου).
tragnă θ. ἴδε sagnă.
trahanà θ. ἔνθρυπτον, τραχανᾶς.
trahèe θ. τραχεῖα (ἀρτηρία).
traheotomie θ. τραχειοτομία.
trăi (a) ῥ. ζῶ, să trăiţi! μετὰ σεβασμοῦ! (ἐπὶ χαιρετισμοῦ) | διαρκῶ.
trainic-ă ἐ. στερεός, μόνιμος.
trăinicie θ. στερεότης.
traistă θ. χιλωτήρ, δισάκκιον.
trăitor-oare ἐ. ζῶν.
traiu οὐ. ζωή, şi traiul le fu traiu καὶ ἔζησαν καλὰ καὶ ἡμεῖς καλλύτερα τῶν παραμυθίων.
trajectorie θ. παραβολικὴ γραμμή.
trămândău ἀ. ῥάθυμος, ὀκνηρός.
trâmbă θ. κύλινδρος ὑφάσματος.
trâmbaciu ἀ. σαλπιγκτής.
trâmbi (a) ῥ. διπλώνω ὕφασμα.
trâmbit οὐ. δίπλωσις.
trâmbiţă θ. σάλπιγξ.
trâmbiţà (a) ῥ. σαλπίζω | διαδίδω.
trâmbiţaş ἀ. σαλπιγκτής.
trambulină θ. σύσπαστον ἐπισανίδος.
tramcar οὐ. λεωφορεῖον.
trampă θ. ἀλλαγή, ἀνταλλαγή.
trampaluì (a) ῥ. ἀνταλλάσσω.
tramvay οὐ. τροχιόδρομος.
trănaş οὐ. περίφραγμα ὑποστατικόν, φράχτης.
tranca-fleanca θ. μωρολογίαι.
trâncălău οὐ. ἴδε trăcăneală.
trancanà θ. μωρολογία.
trâncănaie θ. ἀποσκευαί.
trâncăneală θ. κλαγγή.
trâncănitor-oare ἐ. φλύαρος.
trânchet οὐ. κορμὸς ἐλάτης.
trandafir ἀ. ῥοδῆ, τριαντάφυλλιὰ | ῥόδον, τριαντάφυλλον | χόριον, ἀλλὰς ἐκ μεγάλων τεμαχίων κρέατος.
trandafiriu-e ἐ. ῥόδινος.
trândav ă ἐ. ὀκνηρός, ῥάθυμος.
trândăvi (a) ῥ. ὀκνῶ.
trândăvie θ. ὀκνηρία.
trândos-oasă ἐ πυκνός.
trânji ἀ. πλ. αἱμορροΐδες.
transà (a) ῥ. διατέμνω, συμβιβάζω.
transacţi un e θ. συμβιβασμός.
transalpin-ă ἐ. ὑπεράλπειος.
transant-ă ἐ. κοπτερός.
transatlantic-ă ἐ. ὑπερωκεάνειος.
transbordà (a) ῥ. μετεπιβιβάζω.
transcarpatin-ă ἐ. ὑπερκαρπάθειος.
transcendent-ă ἐ. ὑπέροχος.
transcendental-ă ἐ. ὑπέρσοφος.
transcrie (a) ῥ. Δογ. μεταγράφω.
transcriere ἀφ. μεταγραφή.
transcripţi(un)e θ. μεταγραφή.
transcris μετ. μεταγεγραμμένος.
transdanubian-ă ἐ. ὑπερδουνάβειος.
transèe θ. χαράκωμα, τάφρος.
transferà (a) ῥ. μεταφέρω, διαβιβάζω, μεταβιβάζω.
transfigurà (a se) ῥ. μεταμορφώνομαι.
transfiguraţi un e θ. μεταμόρφωσις.
transformà (a) ῥ. μετασχηματίζω, μεταμορφώνω. || a se transformà μεταμορφώνομαι.
transformaţi(un)e θ. μεταμόρφωσις.
transformism οὐ. μεταμορφισμός.
transformist ἀ. μεταμορφιστής.
transfug ἀ. αὐτόμολος, λειποτάκτης.
transfuzà (a) ῥ. μεταγγίζω.
transfuzi(un)e θ. μετάγγισις.
transgresà (a) ῥ. ἀθετῶ.
transgresiune θ. ἀθέτησις.
transgresor ἀ. παραβάτης.
transige (a) ῥ. συμβιβάζομαι.
transilvanean-ă ἐ. τρανσυλβανικός. || οὐσ. Τρανσυλβανός.
translaţi(un)e θ. μετάφρασις.
translator ἀ. μεταφραστής.
translucid-ă ἐ. διαφανής.
transmis μετ. μεταβιβασμένος.
transmisibil-ă ἐ. μεταβιβάσιμος.

transmisi(un)e θ. μεταβίβασις.
transmiţător οὐ. μεταδότης.
transmite (a) ῥ. μεταβιβάζω.
transmitere θ. μεταβίβασις.
transmută (a) ῥ. μετουσιώνω.
transmutaţi(un)e θ. μετουσίωσις.
transparent-ă ὲ. διαφανής. || οὐ. χάραξ χάρτινος | συσπαστὸν παραθυρόφυλλον.
transparenţă θ. διαφάνεια.
transpirà (a) ῥ. ἱδρώνω.
transpiraţi(un)e θ. ἐφίδρωσις.
transplantà (a) ῥ. μεταφυτεύω.
transport οὐ. μεταφορά, μετακόμισις | ἐξορία.
transportà (a) ῥ. μετακομίζω, μεταβιβάζω. || a se transportà μετακομίζομαι, παραφέρομαι.
transportabil-ă ὲ. εὐμετακόμιστος | εὐέξαπτος.
transportaţi(un)e θ. μετακόμισις.
transpoziţi(un)e θ. μετατοπισμός.
transpune (a) ῥ. μετατοπίζω.
transpunere, transpus ἀφ. καὶ μετ. μετατόπισις, μετατοπισμένος.
transubstanţià (a) ῥ. μετουσιώνω.
transvazà (a) ῥ. μεταγγίζω.
transversal-ă ὲ. πλάγιος, ἐγκάρσιος. || ἐπίρ. πλαγίως.
trântă θ. πάλη.
trânteală θ. ἴδε trântă.
trânti (a) ῥ. ἀνατρέπω | καταρρίπτω | κλείω ὁρμητικῶς | δίδω, i-a trântit o palmă τῷ κατέφερε ῥάπισμα | λέγω, a trânti o minciună κολνῶ μίαν ψευτιὰν | ἀπορρίπτω, a trânti la examene ἀπορρίπτω εἰς τὰς ἐξετάσεις. || a se trânti παλαίω | ἐξαπλώνομαι.
trântitură θ. φλεγμονὴ πέλματος.
trântor ἀ. Ζωολ. κηφήν.
trântori (a) ῥ. καταστρέφω τοὺς κηφῆνας.
trântorime θ. κηφηναρειό.
trânzele θ. πλ. ἀριαυχένια, λῶροι κρατοῦντες ὑφηλὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἵππου.
tranzit οὐ. διαμετακόμισις.
tranziţi(un)e θ. μεταβατικὴ κατάστασις.
tranzitiv-ă ὲ. Γραμ. μεταβατικός.
tranzitoriu-e ὲ. μεταβατικός.
trap οὐ. τροχασμὸς (ἵππου).
rapăd οὐ. ἴδε trap | διάρροια.
trăpăduş ἀ. ἴδε pazarghidean.
trapăzan οὐ. σκαλμός.
trapez οὐ. τραπέζιον.
trapezare θ. ἁγία τράπεζα.
trapezărie θ. τραπεζαρία.
trapezariu ἀ. τραπεζάρης μονῆς.
trăpezior οὐ. ὑποκ. τοῦ treapăd.
trapezoid οὐ. τραπεζοειδές.
tras μετ. τοῦ trage. || ὲ. tras la faţă ἰσχνὸς τὸ πρόσωπον. || οὐ. κλήρωσις | μάλαξις, ἐπίτριψις | ἐμπόριον.
trasà (a) ῥ. διαγράφω, προχαράζω | ἐκδίδω συνάλλαγμα.
trăsătură θ. γραμμή, trăsături ale obrazului μυοείδια, χαρακτηριστικά.
traseu οὐ. διάγραμμα.
trăsnaie θ. ἰδιοτροπία.
trăsnet οὐ. κεραυνός.
trăsni (a) ῥ. κεραυνώνω, κεραυνοβολῶ, i-a trăsnit în cap τοῦ κατέβη ἡ ἰδέα.
trăsnitor-oare ὲ. κεραυνοβόλος.
trăsură θ. ἅμαξα, γραμμὴ προσώπου, χαρακτηριστικὸν | σημεῖον, trăsură de unire σημεῖον ἑνώσεως.
trăsurică θ. ὑποκ. τοῦ trăsură.
tratà θ. Λογ. τραβηκτική.
tratà (a) ῥ. φιλοξενῶ | θεραπεύω | μεταχειρίζομαι | συμβάλλομαι.
trătaji θ. πλ. προσευχητάριον.
tratament οὐ. δεξίωσις | θεραπεία.
tratare, tratat ἀφ. καὶ μετ. φιλοξένησις, φιλοξενημένος. || οὐ. συγγραφή, πραγματεία | συνθήκη.
trataţie θ. περιποίησις.
tratative θ. πλ. διαπραγματεύσεις.
traversă θ. διάπηγμα, διαδοκίς.
traversà (a) ῥ. διαπερῶ, διαπλέω.
travesti (a) ῥ. μεταμφιέζω. || a se travesti μεταμφιέζομαι.
treabă θ. ὑπόθεσις, a-şi căta de treabă κυττάζω τὴν δουλειάν μου | ἐργασία, a se apucà de treabă μπαίνω στὴν δουλειὰν | om de treabă καλὸς ἄνθρωπος, bună treabă ai făcut! τὰ πρόκοψες!
treacă! ἐπιφ. ἔστω! treacă-meargă! ἂς πάγη!
treacăt (în) ἐπίρ. ἐν παρόδῳ.
treanoote θ. πλ. ἐργαλεῖα.
treapăd οὐ. καλπασμός.
treaptă θ. βαθμίς | θέσις (κοινωνική).
treaso οὐ. θορυβώδης φαιδρότης.
treaz-ă ὲ. ἔξυπνος | ἀμέθυστος.

trebălui (a) ῥ. ἀσχολοῦμαι
trebnic-ă ἐ. ἄξιος, ἱκανός. ‖ οὐ. τυπικὸν λειτουργίας.
trebşoară θ. ὑποκ. τοῦ treabă.
trebui (a) ῥ. ὀφείλει, πρέπει, trebue să plece ὀφείλει, πρέπει νὰ ἀναχωρήσῃ | ἀναγκαῖοι, χρειάζεται | ἀξίζει.
trebuincios-oasă ἐ. ἀναγκαῖος.
trebuinţă θ. ἀνάγκη. χρεία.
trebuitor-oare ἐ. ἀναγκαῖος.
trecător-oare ἐ. διαβατικός, ἐφήμερος | προβιβαστικὸς (βαθμός). ‖ ἀ. διαβάτης. ‖ θ. δίοδος, στενά.
trece (a) ῥ. διέρχομαι, trece de bogat νομίζεται πλούσιος | παρέρχομαι: a trecut o lună παρῆλθε μήν | μεταδίδομαι, trece din tată în fiu μεταδίδεται ἀπὸ πατρὸς εἰς υἱόν | μεταφέρω, luntrea îi trece dincolo ἡ λέμβος τοὺς μεταφέρει πέραν | a trece cu vederea παρορῶ, a-i trece de urît διασκεδάζω, l'au trecut lacrimile ἀνελύθη εἰς δάκρυα. ‖ a se trece ἐπιτρέπεται | μαραίνομαι | μεταδίδομαι | ὑπερβαίνω, s'a trecut vin mult la masă ἔπιον πολὺ κατὰ τὸ γεῦμα.
trecere θ. δίοδος | διάπλους | λῆξις, trecere de termen λῆξις προθεσμίας | ἐπήρεια, ἐπίδρασις, trecere cu vedere παράβλεψις | πέρασις, moneda are trecere τὸ νόμισμα περνᾷ.
trecut μετ. περασμένος. ‖ οὐ. παρελθόν | Γραμ. παρῳχημένος.
treerà (a) ῥ. ἁλωνίζω.
treerat μετ. ἁλωνισμένος. ‖ οὐ. ἁλώνισμα.
treerător-oare ἐ. ἁλωνιστικος. ‖ ἀ. ἁλωνιστής. ‖ θ. ἁλωνιστικὴ μηχανή.
treeriş οὐ. ἐποχὴ ἁλωνισμοῦ.
treeriştе θ. ἁλῶνι.
trefiă θ. Βοτ. λωτὸς | Χαρτ. σπαθί.
trei ἀριθ. τρία, al treilea ὁ τρίτος, a treia ἡ τρίτη, treisprezece δεκατρία, treizeci τριάκοντα | Βοτ. trei fraţi ἴον.
treime θ. τρίτον | τριάς.
trela-lela ἐπίρ. ἀσκόπως.
tremă θ. Γραμ. διαλυτικὸν σημεῖον.
tremur οὐ. τρόμος, φρίκιον.
tremurà (a) ῥ. τρέμω.
tremurător-oare ἐ. τρομώδης, μιγηλός. ‖ ἀ. φοφοδεής. ‖ θ. Βοτ. ὄρζα.
tremurătură θ. τρόμος, ῥῖγος.
tremurele θ. πλ. πηκτή.
tremuricіu οὐ. Ἴδε tremur.
tren οὐ. ἁμαξοστοιχία, εἱρμός | Στρ. tren regimentar συζυγαρχία, tren de luptă κλιμάκιον ἐφοδιασμοῦ.
trenă θ. ἐπίσυρμα, οὐρὰ ἐσθῆτος.
trenţură (a) ῥ. σχίζω, ξεσχίζω.
trepădà (a) ῥ. τριποδίζω.
trepădare θ. τριποδισμός.
trepădător ἀ. κέλης.
trepădătură θ. Ἴδε treapăd.
trepan οὐ. τρύπανον.
trepanà (a) ῥ. κρανιοτομῶ.
trepanaţie θ. κρανιοτομία.
trepce θ. πλ. ἐαθμίδες ξυλίνης κλίμακος | ὑποστηρίγματα μελικηρίδων.
trepetnic οὐ. οἰωνοσκοπική.
trepiciu οὐ. τρίπους πράτου.
trepidaţi(un)e θ. τρομώδης κίνησις.
trepşor οὐ. ὑποκ. τοῦ trap.
treptat-ă ἐ. κλιμακωτός, ἐαθμιαῖος.
treptuit-ă ἐ. κλιμακωτός.
tresă θ. ὀστρυχος | Στρ. παράρραμμα.
tresăltà (a) ῥ. Ἴδε tresări.
tresări (a) ῥ. ἀνατινάσσομαι, σκιρτῶ.
tresăritură θ. ἀνασκίρτησις.
trestie θ. κάλαμος, trestie de baltă φραγμίτης, trestie de zahăr σακχαροκάλαμον.
treţărolă θ. δακτύλιος ἱστίου.
tretin οὐ. τριετὴς ἵππος.
tretior ἀ. Ἴδε tretin.
treuoă θ. ὑδροφάτνη ζώων.
trezi (a) ῥ. ἐξεγείρω | ἀπομεθύω. ‖ a se trezi ἐξεγείρομαι, ἐξυπνῶ | εὑρίσκομαι αἴφνης | ἐξατμίζομαι (ἐπὶ ῥευστῶν), ξεθυμαίνω.
trezie θ. ἐγρήγορσις, ἀπομέθυσις.
triadă θ. τριάς.
triaj οὐ. διαλογή.
triangul οὐ. Ἴδε triunghiu.
triasic-ă ἐ. Γεωλ. τριαδικός.
trib οὐ. φυλή.
tribord οὐ. Ναυτ. δεξιά.
tribulaţi(un)e θ. θλῖψις.
tribun ἀ. δήμαρχος | φύλαρχος.
tribună θ. κοινοβουλευτικον ἐῆμα | κερκὶς (ἀμφιθεάτρου).
tribunal οὐ. δικαστήριον.
tribunat οὐ. δημαρχία.
tribut οὐ. φόρος | ὀφειλή.

tributar-ă è. ὑποτελὴς (φόρου).
trichilă θ. Ἐκκλ. τρίχηρον.
trichină θ. Ἰατρ. τριχίν.
trichinoză θ. τριχίνωσις.
tricicliu οὐ. τρίκυκλον.
triclet è. τρισκατάρατος.
tricoliciu οὐ. ἴδε pricoliciu.
tricolor-ă è. τρίχρους.
tricorn οὐ. τρίκερων (πῖλος).
tricotà (**a**) ῥ. χηλεύω, πλέκω.
tricou οὐ. χήλευμα.
trident οὐ. τρίαινα.
triedru οὐ. τρίεδρον.
trienal-ă ἀ. τριετής.
trienat οὐ. τριετία.
trifoiște θ. Βοτ. τριφυλλὼν | λωτός.
trifoiu οὐ. τριφύλλιον.
triglifă θ. τρίγλυφον.
trigonometrie θ. τριγωνομετρία.
tril οὐ. Μουσ. μελισμός.
trilingvu-ă è. τρίγλωσσος.
trilion οὐ. τρισεκατομμύριον.
trilobat-ă è. Βοτ. Ἰατρ. τρίλοβος.
trilogie θ. τριλογία.
trimestrial-ă è. τρίμηνος.
trimestru οὐ. τρίμηνον.
trimis μετ. ἀπεσταλμένος.
trimite (**a**) ῥ. στέλλω, ἀποστέλλω.
trimitere θ. ἀποστολή.
trinc οὐ. ἀπορράκι.
trinitar-ă è. τριαδικός.
trinitate θ. τριάς.
trinom οὐ. Ἄλγ. τρίνομον.
trio οὐ. τριῳδία.
triod οὐ. Ἐκκλ. τριῴδιον.
triolet οὐ. Μουσ. τρίφθογγον, τριττύς.
trior ἀ. διαλέκτωρ (ρακῶν).
triped οὐ. τρίπους | πυροστάτης.
triplà (**a**) ῥ. τριπλασιάζω.
triplu-ă è. τριπλάσιος, τριπλοῦς.
tripotaj οὐ. σκευωρία.
tripou οὐ. κυβευτήριον, κυβεῖον.
triremă θ. τριήρης.
trișoă θ. ποιμενικὸς αὐλός.
Trisfetitele θ. πλ. Θεοφάνεια.
trisilabă θ. τρισύλλαβον.
trisilabic-ă è. τρισύλλαβος.
trist-ă è. λυπηρός, λυπημένος.
triște θ. τύχη, μοῖρα.
tristețe θ. λύπη.
triumf οὐ. θρίαμβος.
triumfà (**a**) ῥ. θριαμβεύω.
triumfal-ă è. θριαμβευτικός.
triumfător-oare οὐσ. θριαμβευτής.
triumvir ἀ. τριάρχης.
triumvirat οὐ. τριανδρία.
triunghiu οὐ. τρίγωνον.
triunghiular-ă è. τριγωνικός.
trivial-ă è. κοινός, χυδαῖος.
trivialitate θ. χυδαιότης.
trivogă θ. σημεῖον κινδύνου.
troacă θ. πύελος, φάτνη χοίρων | πυελὶς ἀκόνης | ἄκρον μηχανικοῦ πριονιστηρίου | ἴδε tidvă.
troa(h)nă θ. γρίππη, καταρροή.
troancăte (**în**) ἐπίρ. καλπάζων.
troaș οὐ. σηκός, μικρὸν λειβάδι περίφραγτον.
trocheu οὐ. τροχαῖος.
trochiță θ. ὑποκ. τοῦ troacă.
trocuță θ. ξύλινον ἰγδίον.
trofeu οὐ. τρόπαιον.
troglodit ἀ. τρωγλοδύτης.
troian-ă è. τρωϊκός.
troian οὐ. σωρός, πληθύς.
troicar οὐ. Χειρ. τρίγωνος ἀκίς.
troieni (**a**) ῥ. χιονοσκεπάζω | λευκαίνω | καλύπτω. || a se troieni χιονοσκεπάζομαι, ἐμποδίζομαι ὑπὸ χιόνων.
troiță θ. τριὰς τρίπτυχον.
trombă θ. τυφών.
trombon οὐ. Μουσ. δυκάνη.
tromf οὐ. Χαρτ. κόζι.
trompă θ. προβοσκὶς | ὑδραυλίς.
trompet ἀ. σαλπιγκτής.
trompetă θ. σάλπιγξ.
trompetist ἀ. σαλπιγκτὴς ὀρχήστρας.
tron οὐ. θρόνος.
tron οὐ. χηλός, ἐγγυθήκη, κιβώτιον πολυτίμων ἢ προικώων ἀντικειμένων χωρικῆς | φέρετρον.
trono! ἐπιφ. ἴδε hodoronc.
troncăni (**a**) ῥ. ἴδε trâncăni.
troncăt οὐ. πτῶσις, δοῦπος.
trop ἀ. Ρητ. τροπή.
tropăeală θ. ἴδε tropăit.
tropăi (**a**) ῥ. ποδοκροτῶ.
tropăit οὐ. ποδοκρουσία.
tropăitură θ. ποδοκρότημα.
tropaor οὐ. χρυσοϋφές.
tropar οὐ. τροπάριον.
tropic οὐ. τροπικός.

tropical-ă ἐ. τροπικός.
trôpos οὐ. τρόπος | ὄφος γραφικόν.
tropot οὐ. τριποδισμός.
tropoti (a) ῥ. τροχάζω.
troso ! ἐπιφ. κράκ !
troso οὐ. τριγμός, τρίξιμον.
troscăi (a) ῥ. τρίζω.
troscoot οὐ. ἴδε stroh καὶ turişte.
troscoţel ἀ. Βοτ. πολύκνημον.
trosmet οὐ. πυκνὴ μαμαλίγκα.
trosnealâ θ. ἴδε trosnet.
trosnet οὐ. τριγμός.
trosni (a) ῥ. τρίζω | κροταλίζω.
trosnitură θ. τριγμός.
trotoar οὐ. πεζοδρόμιον.
truc οὐ. μηχανισμός.
truchinară θ. μακρὰ δίκελλα.
trudă θ. κόπος, ἀγών.
trudi (a) ῥ. κουράζω | ἐνοχλῶ (συνεκδ.). || a se trudi βασανίζομαι (συνεκδ.).
truditor-oare ἐ. κοπιαστικός.
trudnic-ă ἐ. ἴδε truditor.
trudnicie θ. ἴδε trudă.
trufă θ. Βοτ. ὄδνον.
trufandà θ. πρωτένθημα.
trufaş-ă ἐ. καί οὐσ. ὑπερήφανος.
trufăşie θ. ἴδε trufie.
trufi (a se) ῥ. μεγαλαυχῶ.
trufie θ. ἀλαζονεία.
trunchià (a) ῥ. ἀκρωτηριάζω.
trunchiu οὐ. κορμὸς | τηλία κρεωπώλου.
trunchiuleţ οὐ. ὑποκ. τοῦ trunchiu.
trup οὐ. σῶμα | σάρξ | τεμάχιον γῆς | σκελετὸς ὑφαντικῆς μηχανῆς.
trupă θ. θίασος.
trupeş-ă ἐ. σωματώδης.
trupeso-ească ἐ. σαρκικός.
trupeşie θ. πολυσαρκία.
trupeşte ἐπίρ. σαρκικῶς.
trupină θ. ἴδε tulpină.
trupiţă θ. κορμὸς (ἀρότρου).
trupşor οὐ. ὑποκ. τοῦ trup.
trusă θ. ἐργαλειοθήκη.
truşie θ. τύβαρις, σταφυλορυμνιά.
trusou οὐ. φερνὴ | ἱματισμός.
tu ἀντ. σύ.
tub οὐ. σωλήν, σίφων.
tuberculă θ. φυμάτιον.
tuberculos-oasă ἐ. φυματιώδης.
tuberculoză θ. φυματίωσις.
tuberos-oasă ἐ. βολβώδης.
tuberose θ. πλ. Βοτ. πολύανθον.
tubular-ă ἐ. σωληνώδης.
ţucal οὐ. ἀμίς, τσουκάλι.
ţucără θ. κοινή, fasole ţucără κοιναὶ φασήολοι.
ţuciu οὐ. χυτοσίδηρος.
ţuciuriu-e ἐ. μελανόχρους.
ţuguì (a) ῥ. τσούζω (οἶνον).
ţueş-ă ἐ. παράνους, ἀνόητος.
ţuf οὐ. τόφος, πῶρος.
ţufă θ. Βοτ. θάμνος | δενδρύλλιον δρυὸς | πράσινος κλάδος δρυὸς | παντελὴς ἔλλειψις (συνεκδ.), ţufă de Veneţia τίποτε, ţufă de buzunar ἀπέναντος.
ţufan ἀ. Βοτ. πρῖνος | ἀγριοδρῦς.
ţufănică θ. Βοτ. πύρεθρον.
ţufar ἀ. δενδρύλλιον, θάμνος.
ţufăriş οὐ. θαμνών.
ţufeo οὐ. ἀχυρόστρωμα.
ţufeocìu ἀ. μισθωτὸς τῆς σωματοφυλακῆς τοῦ πρίγκηπος | ὁπλοποιός.
ţufiş οὐ. λόχμη, κώμυς.
ţufli (a) ῥ. παραγεμίζω | κρύπτω.
ţufos-oasă ἐ. θαμνώδης | πυκνός.
ţuguià (a) ῥ. ὀξύνω.
ţuguiat-ă ἐ. ὀξύς, κωνικός. || ὀ. φοξός, σουβλοκέφαλος.
ţuguiu οὐ. κορυφὴ ὄρους | κῶνος χορτοθημωνιᾶς | ἀκμή.
ţuhăi (a) ῥ. κακοποιῶ.
ţuhal οὐ. σάκκος.
ţuioă θ. δαμασκηνορακή.
ţuiu οὐ. σῆμα ἐξ ἱππουρίδος.
ţujlean ἀ. ἴδε tulean.
ţul οὐ. ἀραχνοϋφές, τοῦλι.
ţulai ! ἐπιφ. βοήθεια !
ţulbent οὐ. νυμφικὸς πέπλος.
ţulburà (a) ῥ. ἴδε turburà.
ţulean ἀ. ἀθὴρ ἀραβοσίτου, κοτσάνι.
ţuleiu οὐ. ἄχυρον χονδρὸν | μίσχος πτεροῦ | ἴουλος | στίγματα ἀραβοσίτου | σκύμνος.
ţuleo ! ἐπιφ. φεῦγε !
ţulì (a o) ῥ. φεύγω.
ţulipan οὐ. Βοτ. λείριον.
ţulipină θ. χαμαιδάφνη.
ţulnì (a) ῥ. ὁμιλῶ διὰ ναυτοσάλπιγγος.
ţulnic οὐ. φωνητήρ, ναυτοσάλπιγξ.
ţulpan οὐ. κροκύφαντον, μουσελίνα | κεφαλόδεσμος ἐκ μουσελίνας, τουλπάνι.
ţulpină θ. μίσχος | γεννεαλογία.

tult ἀ. τουρκικὸν διώβολον.
ţuluc οὐ. κόρυμβος, κοτσίδα.
tulug οὐ. στάχυς ἀραβοσίτου.
tulum οὐ. ὅλπη, ἀσκὸς ἐλαίου.
tulumbă θ. πυροσβεστικὴ ἀντλία.
tulumbagiu ἀ. πυροσβέστης.
tulumbiţă θ. διακλυστήρ.
tumbă θ. κυβίστησις.
tumbelechiu οὐ. τύμπανον.
tumburluc οὐ. εἰρκτή, σφαλμός.
ţumburuc οὐ. κεφαλὴ καρφίδος.
tumoare θ. ὄγκος.
tumular-ă ἐ. ἐντάφιος, ἐπιτάφιος.
tumult οὐ. ταραχή, θόρυβος.
tumultuos-oasă ἐ. θορυβώδης.
tumulus οὐ. τύμβος.
tumurug ἀ. τυπάς, ξύλον διὰ τοῦ ὁποίου ἐμπηγνύονται οἱ πάσσαλοι.
tun οὐ. τηλεβόλον, a trage cu tunul κανονιοβολῶ. || ἐπίρ. sănătos tun ὑγιέστατος, beat tun μεθυσμένος προϋπετο.
tună (a) ῥ. βροντῶ | κανονιοβολῶ.
tunar ἀ. πυροβολητής.
tunărie θ. τηλεβολοχυτήριον.
tunător-oare ἐ. βροντώδης.
tunde (a) ῥ. κείρω | a o tunde φεύγω.
tundere θ. κουρά.
tundră θ. ἴδε ghebă.
tunel οὐ. ὑπόγειος σήραγξ.
tunet οὐ. βροντή.
tunică θ. χιτών.
tuns μετ. κουρευμένος. || οὐ. κουρά.
tunsoare θ. κουρά, κούρευμα.
tunsură θ. τριχοκουρία (καθολικῶν).
tunzătoare θ. κουρευτικὴ μηχανή.
tunzător ἀ. κουρευτής.
ţupăi (a) ῥ. ἀναπηδῶ, σκιρτῶ.
tupeu οὐ. θράσος, θάρρος.
tur οὐ. γῦρος.
tur οὐ. πυθμὴν περισκελίδος.
tură θ. μονόγραμμα σουλτάνου | ὑπογραφὴ | πρόσοψις νομίσματος.
turaliu-e ἐ. ὁ φέρων τὸ μονόγραμμα τοῦ σουλτάνου | νομισματοβαρής.
ţurană θ. ὀχετός, αὐλαξ, χάνδαξ.
turaş οὐ. ἀντηρίς.
tura-vura ἐπίρ. ἀπὸ λόγο σὲ λόγο.
turbă θ. λύσσα | ἵλιγγος ἵππων.
turbă θ. τύρφη, ποάνθραξ.
turbă (a) ῥ. λυσσῶ.
turban οὐ. κίδαρις.
turbare θ. λύσσα | μανία (συνεκδ.) | Ζωολ. gândac de turbare κανθαρίς.
turbărie θ. τυρφών.
turbat μετ. λυσσασμένος. || ἐ. μανιώδης, λυσσώδης. || ἐπίρ. λυσσωδῶς.
turbină θ. σπειροέλιξ, στρόμβος.
turbinoă θ. μικρὸν δισάκκιον.
turbulent-ă ἐ. θορυβώδης.
turbură (a) ῥ. ταράττω, ἐνοχλῶ.
turburător-oare ἐ. θορυβώδης, ἐνοχλητικός. || ἀ. ὑποκινητής.
turbure ἐ. θολός.
turburos-oasă ἐ. θολός.
turc-ă ἐ. καὶ οὐσ. τουρκικός, Τοῦρκος.
turcă θ. προσωπὶς μὲ κεφαλὴν ἐλάφου | σκοῦφος ἐξ ἐρέας.
ţurcă θ. κόνδαλος, ραβδίον ἀμφίεξυ. || ἐπίρ. de-a ţurcă παιδ. κυνδαλισμός, τσελίκι.
ţurcan-ă ἐ. μακρόσυλος. || θ. ἀμνὰς μὲ οὖλον καὶ μακρὸν μαλλίον.
ţurcănesc-ească ἐ. ἴδε ţurcan.
turcarete ἀ. Βοτ. κυνόδοντον.
ţurcav-ă ἐ. βραχύτριχος.
turcesc-ească ἐ. τουρκικὸς | σκληρός, ἀπάνθρωπος | ἀραβόσιτος λεπτόσταχυς καὶ ὑπόλευκος.
turceşte ἐπίρ. τουρκιστὶ | αὐθαιρέτως.
turchiez-ă ἐ. κυανοῦς.
ţurchinar οὐ. χορτοδίκελλα.
turci (a) ῥ. ἐκτουρκίζω.
turcime θ. οἱ Τοῦρκοι.
turcire θ. ἐκτουρκισμός.
turcism οὐ. τουρκισμός.
turcit μετ. ἐκτουρκισμένος.
turcoaică θ. τούρκισσα.
turcoază θ. κάλαϊς.
turouleţ ἀ. ὑποκ. τοῦ turc.
tureac οὐ. ψίδι (ὑποδήματος).
tureatcă θ. ἴδε tureac.
turfă θ. τύρφη, ποάνθραξ.
turfos-oasă ἐ. γαιοκαυσικός.
turicel ἀ. Βοτ. πύγιον.
turici ἀ. πλ. ἐνδρομίδες, καλτσούνια κυνηγῶν.
turilă θ. ἴδε turicel.
turist ἀ. περιηγητής.
turişte θ. σκύβαλα φαγωθέντος χόρτου.
turiţă θ. Βοτ. ἀγρεμωνία.
turlă θ. πυργίσκος.
turlac-ă ἐ. οἰνοβαρής. || οὐ. πελεκῖνος,

ξυλάριον εἰς σχῆμα πελέκεως, στερεῶνον δύο σαγίδας.
turlaci (**a se**) ῥ. μεθύω.
turlaşi ἀ. πλ. παγῶνες ἐπιπλέοντες.
turliu ἐπίρ. κομψοπρεπῶς.
ţurloiu οὐ. κνήμη | ὑδρορρόη | ἀργέλοφος, ποδάρι προβιᾶς.
ţurlu-burlu ἐπίρ. ἀνάσιλλος.
turluc οὐ. στιβὰς πρὸς ἀπανθράκωσιν | κλίβανος ἀνθράκων.
turmă θ. ποίμνιον.
turmac ἀ. μόσχος μονοετής.
turmentà (**a**) ῥ. παρενοχλῶ.
turn οὐ. πύργος.
turnà (**a**) ῥ. χύνω | κατασκευάζω (συνεκδ.) | διαλύω (ἐπὶ μετάλλων). || a se turnà χύνομαι.
turnător ἀ. χωνευτὴς (μετάλλων).
turnătorie θ χωνευτήριον.
turnel οὐ. τύλη εὐπυγίας.
turnetic-ă ἐ. ζαλισμένος.
turneu οὐ. ταξείδιον, περιήγησις.
turnichet οὐ. θριγκὸς (εἰσόδου).
turnùră θ. τουρνούρα, ἴδε turnel.
turpitudine θ. ἀσχημοσύνη.
turtă θ. διπυρίτης, turtă dulce γλυκόψωμον, ἄζυμος ἄρτος | ἐγκρυφίας, σταχτόπητα, ii coc eu turta ἔχω ράμματα διὰ τὴν γοῦνα του. || ἐπίρ. a face turtă πλατύνω, beat turtă μεθυσμένος στουπί.
turteà θ. ροδάνι | ρόμβος ἀτράκτου | χοάνιον καπνοσύσιγγος, λουλᾶς.
turtel ἀ. Βοτ. ἐπίθυμον.
turti (**a**) ῥ. πλατύνω, συντρίβω, mi-ai turtit fesul μὲ ἐντρόπιασες. || a se turti πλατύνομαι | μεθύω (συνεκδ.).
turtoiu ἀ. μέγα σύστρεμμα, κουβάρι | μέγας πλακοῦς.
turtur-ă ἐ. ὑπόξυνος.
turturică θ. Ζωολ. τρυγών.
ţurţuş ἀ. παγών.
turui (**a**) ῥ φλυαρῶ.
turungiu-e ἐ. πορτοκαλλῆς.
tus ἐ. ὅλοι, tus-trei καὶ οἱ τρεῖς.
tuş οὐ. σινικὴ μελάνη.
tuşă θ. ἴδε mătuşă.
ţuşcă (**de a**) ἐπίρ. παιδ. τυφλόμυγα.
tusce θ. πλ. ἀμυνάδες ἰσχναί.
tuse θ. ἐήξ.
tuşi (**a**) ῥ. ἐήχω.
tuşică θ. θείτσα.
tutelă θ. κηδεμονεία.
tutelar-ă ἐ. κηδεμονευτικός.
tutor-oare οὐσ. κηδεμών.
tutuealà θ. συσεϊσμός.
tutuì (**a**) ῥ. συσεΐζω. || a se tutui ἀλληλοσυσεΐζομαι.
ţuţuean ἀ. βοσκὸς τρανσυλβανός.
ţuţuiu οὐ. κορυφὴ | κόρυμβος.
tutun οὐ. καπνός, νικοτιανή.
tutunărit οὐ. καπνοτέλεια.
tutungerie θ. καπνοπωλεῖον.
tutungiu-oaică οὐσ. καπνοπώλης.
tutuni (**a**) ῥ. καπνίζω.
tutuniu-e ἐ. καπνόχρους.
ţuţuroiu οὐ. κρουνός.
tuzlă θ. ἁλατωρυχεῖον.
tuzlamà θ. φαγητὸν ἐκ στομάχου ζώων.
tuzluc ἀ. περικνήμιον.

U

u ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου | προφέρεται ὡς ἡ δίφθογγος ου.
ubichitate θ. πανταχοῦ παρουσία.
ucenì (**a**) ῥ. μαθητεύω.
ucenic ἀ. ἀπόστολος | μαθητὴς | ἀρχάριος, δόκιμος | ἐπισίτιος.
ucenicie θ. μαθητεία.
ucide (**a**) ῥ. φονεύω. || a se ucide αὐτοκτονῶ.
ucidere θ. φόνος, ucidere de tată πατροκτονία.
ucigaş-ă ἐ. καὶ οὐσ. φονικός, φονεύς.
ucigător-oare ἐ. φονικός.
ucis μετ. φονευμένος.
ud-ă ἐ. ὑγρός, βρεγμένος. || οὐ. ὕδωρ.
udà (**a**) ῥ. βρέχω, διαβρέχω | ποτίζω. || a se udà οὐρῶ.
udătură θ. πότισμα, βροχὴ | δεῦμα, φαγητὸν καρυκευμένον | ποτόν.
udeală θ. βροχὴ | ποτὸν (συνεκδ.).
udì (**a**) ῥ. διαμένω, κατοικῶ.
udometru οὐ. βροχόμετρον.
ugor οὐ. οὖθαρ (ἀγελάδος).
ugilit-ă ἐ. ταπεινός.
ugui (**a**) ῥ. γογγύζω (ἐπὶ περιστερῶν).
uguit οὐ. γογγυσμός, τρυσμός.
ugurliu-e ἐ. εὐοίωνος, τυχηρός.
uiagă θ. φιάλη, βαλος.

uie θ. Ζωολ. κίρκος.
uimă θ. ἀπόστημα, ὄγκος.
uimăci (a se) ῥ. ἐκπλήττομαι.
uimi (a) ῥ. ἐκπλήττω. || a se uimi ἐκπλήττομαι.
uimire, uimit ἀφ. καὶ μετ. ἔκπληξις, ἐκπεπληγμένος. || ἐ. ἔκπληκτος.
uimitor-oare ἐ. ἐκπληκτικός.
uità (a) ῥ. λησμονῶ.
uità (a se) ῥ. παρατηρῶ, a se uità pe fereastră βλέπω ἀπὸ τὸ παράθυρον, uită-te bine πρόσεχε, ἔχε τὸν νοῦν σου, a se uità cu coada ochiului ἰλλωπίζω, στραβοκυττάζω.
uităcie θ. ἐπιλησμοσύνη.
uităcios-oasă ἐ. ἐπιλήσμων.
uităturĂ θ. βλέμμα.
uituc-ă ἐ. ἐπιλήσμων.
ujbă θ. ἴδε copac.
ujină θ. δεῖλη | ἑσπερινός.
ujuji (a) ῥ. ξηραίνω, ἀποξηραίνω.
ulamă θ. κροσσός ἐπίπλων.
ulceă θ. ἴδε ulcică.
ulceluşă θ. ὑποκ. τοῦ ulceă, de-a ulceluşele παιδ. χυτρίνδα.
ulcer οὐ. ἕλκος.
ulcerà (a) ῥ. ἐξελκώνομαι.
ulceraţi(un)e θ. ἐξέλκωσις.
ulceros-oasă ἐ. ἑλκώδης.
ulcioă θ. λάγηνος.
ulcior οὐ. ἴδε urcior.
ulciorag οὐ. ὑποκ. τοῦ ulcior.
ulciărie θ. ἐλαιοτριβεῖον.
ulcios-oasă ἐ. ἐλαιώδης.
ulciu οὐ. ἔλαιον (φυτικόν, χημικόν).
ulciu οὐ. κυψέλη ἐντὸς κορμοῦ.
ulciuoară θ. πάροδος, στενωπός.
ulier ἀ. ἐλαιοτρίβης.
uliţă θ. ὁδός.
uliţar ἀ. ἀλήτης, ἄεργος.
uliu ἀ. Ζωολ. ἀστερίας | γενναῖος (συνεκδ.). || ἐπίρ. de-a uliu παιδιά.
ulm ἀ. Βοτ. πτελέα.
ulmă θ. ἴχνος.
ulmà (a) ῥ. ἀκολουθῶ τὰ ἴχνη.
ulmet οὐ. πτελεών.
ulterior-oară ἐ. περαίτερος, τελευταῖος. || ἐπίρ. περαιτέρω.
ultim-ă ἐ. τελευταῖος.
ultimatum οὐ. τελεσίγραφον.
ultraj οὐ. ὕβρις, προσβολή.
ultrajà (a) ῥ. ὀνειδίζω, προπηλακίζω.
ultramontan-ă ἐ. ὑπερόρειος.
ulubă θ. ἴδε hulubă.
uluc οὐ. ὑδρορρόη | σωλὴν ληνοῦ | ὑδραύλαξ μύλου.
uluoă θ. σανίς | σανίδωμα, φραγὴ σανιδωτὴ | ραβδωτής, ταμπλαδορόκανο.
ulucaş οὐ. ἀλευροχοάνη.
ulucì (a) ῥ. αὐλακορυκανίζω.
ulucală θ. σύγχυσις.
ului (a se) ῥ. συγχύζομαι.
uman-ă ἐ. ἀνθρώπινος.
umanitar-ă ἐ. φιλανθρωπικός.
umanizà (a) ῥ. ἐξημερώνω.
umăr ἀ. ὦμος, a pune umărul βοηθῶ, a da din umeri ἀγνοῶ, προσποιοῦμαι τὸν ἀγνοοῦντα, τὸν ἀδιάφορον | umerii obrazului μῆλα τῶν παρειῶν | umărul osii εὐραί, ἄκρα ἄξονος, ὅπου ἐφαρμόζονται οἱ τροχοί.
umăraş οὐ. ἴδε altiţă.
umăros-oasă ἐ. εὐρύνωτος.
umbelifere οὐ. πλ. Βοτ. σκιαδοφόρα.
umblà (a) ῥ. βαδίζω, περιπατῶ | τρέχω, îi umblă furnici prin picioare δὲν ἐλμπορεῖ νὰ καθήσῃ στὸ ἴδιο μέρος | ζητῶ, προσπαθῶ, a umblà cu pielea de oaie ὑποκρίνομαι τὸν ἥρεμον, umblă să-l omoare ζητεῖ νὰ τὸν φονεύσῃ, umblă după slujbă ζητεῖ νὰ εὕρῃ θέσιν. ἀρχολιπαρεῖ, a umblà prin cărţi ἐρευνῶ τὰ βιβλία | ἐνεργῶ, umblă pe furiş ἐνεργεῖ κρυφίως | napoleonul umblă douăzeci de lei τὸ ναπολεόνι περνᾶ εἴκοσι δραχμάς. a umblà fuiorul popii frunza lelei περιπατῶ ἀσκόπως.
umblăcì (a) ῥ. ξυλοκοπῶ.
umblare, umblat ἀφ. καὶ μετ. τοῦ umblà. || ἐ. om umblat ἄνθρωπος πολύπειρος, drum umblat δρόμος συχνοζόμενος.
umblător-oare ἐ. κινητός. || ἀ. ἀγγελιαφόρος. || θ. ἀπόπατος.
umblătură θ. βάδισμα.
umblet οὐ. πορεία | πλ. πηγαινοερχομός.
umbră θ. σκιά, fac umbră pământului δὲν κάμνω τίποτε | εἰρκτή, φρέσκο | copii dela umbră νόθοι.
umbrar οὐ. σκιάς.
umbrăvioară θ. Βοτ. μαιένθεμον.
umbrelă θ. θολία, ἀλεξήλιον, ἀλεξίβροχον.

umbrelar ἀ. κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς ἀλεξηλίων.
umbreluță θ. ὑποκ. τοῦ umbrelă.
umbri (a) ῥ. σκιάζω | ὑπερασπίζω. || a se umbri στεγάζομαι.
umbritor-oare ἐ. ἴδε umbros.
umbros-oasă ἐ. σκιερός.
umed-ă ἐ. ὑγρός.
umezeală θ. ὑγρασία.
umezi (a) ῥ. διαβρέχω, ὑγραίνω.
umflà (a) ῥ. ἐξοιδαίνω, φουσκώνω | δέρω (συνεκδ.). || a se umflà ἐξοιδαίνομαι.
umflare ἀφ. ἐξοίδησις, ἐξόγκωσις.
umflătură θ. οἴδημα, ἐξόγκωμα.
umiditate θ. ὑγρασία.
umil-ă ἐ. ταπεινός.
umili (a) ῥ. ταπεινώνω. || a se umili ταπεινώνομαι.
umilință θ. ταπεινότης.
umilitor-oare ἐ. ταπεινωτικός.
umizi (a se) ῥ. διαφαίνομαι.
umoare θ. διάθεσις ψυχική.
umor οὐ. πνεῦμα, εὐτραπελία.
umorist-ă οὐσ. εὐτραπελογράφος.
umoristic-ă ἐ. εὐτράπελος.
umpleà (a) ῥ. πληρῶ, γεμίζω, παραγεμίζω. || a se umpleà γεμίζομαι.
umplere, umplut ἀφ. καὶ μετ. γέμισις, γεμισμένος. || ἐ. γεμιστός, curcan umplut ἰνδιάνος παραγεμιστός.
umplutură θ. γήχυτον | παραγέμισμα | κοπτός, κημᾶς.
un-ă ἀριθ. εἷς, μία, unsprezece ἕνδεκα, al unsprezecelea ἑνδέκατος. || ἐ. μονογενής, una la părinți μονογενής, i-a tras una τῷ ἔδωκε ράπισμα, o ține una τὸν σκοπόν του, știi tu una? εἰξεύρεις τι; a fi una cu cinevà εἶμαι λίαν φίλος μετά τινος, nici una nici două ἀμ' ἔπος, ἀμ' ἔργον, într'una ἐξακολουθητικῶς, a nu aveà de nici unele δὲν ἔχω τίποτε, mai una alta τὸ ἕνα, τὸ ἄλλο, dintr'una într'alta ἀπὸ λόγο σὲ λόγο, nu fă una ca asta μὴν τὸ κάμνῃς, tot unul și unul ἕνας καὶ ἕνας. || ἀντ. τις, un om ἄνθρωπός τις.
unanim-ă ἐ. ὁμόθυμος. || ἐπίρ. ὁμοθύμως, ὁμοθυμαδόν.
unanimitate θ. ὁμόθυμον.
unchiaș ἀ. γέρων, μπάρμπας.
unchiu ἀ. θεῖος.
uncial-ă ἐ. οὐγγιαῖος.
uncie θ. οὐγγία.
unerop οὐ. θερμὸν ὕδωρ | ἄσμα καὶ χορὸς τῆς ἐπομένης τοῦ γάμου.
unctiune θ. ἀλοιφὴ | χρίσις.
undă θ. κῦμα.
unde ἐπίρ. ποῦ, de oriunde ὁπωσδήποτε, de unde până unde? ἀπὸ ποῦ καὶ ὡς ποῦ; ia-l de unde nu e τρέχα γύρευε, de unde nu ἄλλως | ὅτε.
undevà ἐπίρ. που, κάπου.
undi (a) ῥ. ἁλιεύω διὰ καλάμου | βολιδοσκοπῶ (συνεκδ.).
undiță θ. (ἁλιευτικὴ) καλαμίς.
undos-oasă ἐ. κυματοειδής.
undreà θ. ἴδε andreà.
undui (a) ῥ. κυματίζω.
undulà (a) ῥ. κυματίζω.
undulați(un)e θ. κυματισμός.
undulator-oare ἐ. κυματοειδής.
undulos-oasă ἐ. κυματώδης.
unealtă θ. ἐργαλεῖον.
uneltì (a) ῥ. συνωμοτῶ.
uneltire, uneltit ἀφ. καὶ μετ. τοῦ uneltì. || θ. συνωμοσία.
uneltitor ἀ. συνωμότης.
uneori ἐπίρ. ἐνίοτε.
ungar-ă ἐ. οὐγγρικός.
unge (a) ῥ. ἀλείφω | φιλοδωρῶ, δωροδοκῶ (συνεκδ.).
ungere ἀφ. ἄλειψις.
ungher οὐ. γωνία.
unghet οὐ. ὑποκ. τοῦ unghie.
unghie θ. ὄνυξ, își mănâncă sub unghie τὸ ξηραίνει καὶ τὸ τρώγει | Βοτ. unghia calului ἱπποχρηπίς.
unghier οὐ. γωνία (δωματίου).
unghișoară θ. ὑποκ. τοῦ unghie | Ἰατρ. δατράχιον.
unghiu οὐ. Γεωμ. γωνία.
unghiular-ă ἐ. γωνιώδης.
unguent οὐ. Φαρμ. ἀλοιφή.
ungur-oaică οὐσ. Οὔγγρος.
ungurean-că οὐσ. Οὔγγρος | Τρανσυλβανὸς | ὑπηρέτης ἐκ Τρανσυλβανίας. || ἐ. ζοῦς μακρόκερως. || θ. Βοτ. ἄρον.
ungureso-ească ἐ. οὐγγρικός.
ungurește ἐπίρ. οὐγγρικῶς.
ungurime θ. cf Οὔγγροι.
uni (a) ῥ. ἑνώνω.
unic-ă ἐ. μοναδικός.

unică θ. ἀνάφορον, μανέλα.
unicel ά. μονογενὴς υἱός.
unicorn ά. μονόκερως.
unifică (a) ῥ. ἑνοποιῶ.
uniform-ă ἐ. ὁμοιόμορφος.
uniformă θ. Στρ. στολή.
uniformitate θ. ὁμοιόμορφον.
uniformiză (a) ῥ. ὁμοιομορφῶ.
unilateral-ă ἐ. μονόπλευρος.
unilateralitate θ. μονόπλευρον.
unime θ. ἕνωσις.
unionist-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἑνωτικός.
unipersonal-ă ἐ. μονοπρόσωπος.
unire θ. ἕνωσις.
unisexual-ă ἐ. μονόγενος.
unison οὐ. ὁμοφωνία.
unit μετ. ἡνωμένος. || ἐ. οὐνίτης, ἑλληνοκαθολικός.
unitar-ă ἐ. ἑνωτικός.
unitate θ. μονάς, ὁμοιότης.
uniune θ. ἕνωσις.
univers οὐ. σύμπαν, οἰκουμένη.
universal-ă ἐ. παγκόσμιος.
universalitate θ. παγκοσμιότης.
universalizà (a) ῥ. γενικεύω.
universitar-ă ἐ. πανεπιστημιακός.
universitate θ. πανεπιστήμιον.
uns μετ. χρισμένος. || οὐ. ἐπίχρισις.
unsoare θ. ἄλοιφή | πάχος.
unsuros-oasă ἐ. ἐλαιώδης.
unt οὐ. βούτυρον, untdelemn ἔλαιον (ἐλαιῶν), unt de migdale ἀμυγδαλέλαιον.
untișor οὐ. Βοτ. ἑατράχιον | ἀάλεπι.
untos-oasă ἐ. λιπώδης, βουτυρώδης.
untură θ. λίπος, χοίρειον λίπος | ἔλαιον, untură de pește ψαρόλαδον.
upit-ă ἐ. ἰσχνός, ἀσθενικός.
ura ! ἐπιφ. ζήτω !
urà (a) ῥ. ἐπεύχομαι.
ură θ. μῖσος.
urâciune θ. δυσμορφία.
uragan οὐ. λαῖλαψ.
uranisc οὐ. οὐρανὸς κλίνης, σκιάς.
uranografie θ. οὐρανογραφία.
urare θ. εὐχή, συγχαρητήριον | πλ. πολύχρωμοι ταινίαι περὶ τὴν κεφαλὴν νεκροῦ.
urat οὐ. εὐχή, συγχαρητήριον.
urban-ă ἐ. ἀστυκός, πολιτικός.
urbanitate θ. φιλοφροσύνη.
urbe θ. πόλις, ἄστυ.
urc οὐ. ἴδε crilă.
urcà (a) ῥ. ἀναβαίνω | ἀναβιβάζω. || a se urcà ἀναβαίνω | ἀναρριχῶμαι | ὑψώνομαι.
uroior οὐ. λάγηνος | Ἰατρ. κέγχρωμα, κριθαράκι.
uroiuo οὐ. ἀναβάθρα, ἑάθρον.
urcuș οὐ. ἀνήφορος.
urdă θ. τροφαλίς, μυζήθρα.
urdie θ. ἴδε ordie | πληθύς.
urdinà (a) ῥ. πάσχω διάρροιαν.
urdinare θ. διάρροια.
urdinîș οὐ. θύρα κυψέλης.
urdoare θ. λύμη, τσίμπλα.
urdu-beleà ἐπίρ. αἴφνης.
urducà (a se) ῥ. ἐπαναστατῶ.
urduros-oasă ἐ. λυμώδης.
urecheat-ă ἐ. μακρόωτος.
ureche θ. οὖς, ὠτίον, ἀκοή, e într'o ureche τὸ ἔχει ὀλίγο στριμμένο, are ureche bună ἔχει καλὸ αὐτὶ (μουσικόν) | κύαρ, μάτι βελόνης | λαβὴ δοχείου | ἀναγωγεύς, σύρτης ὑποδημάτων | urechile peștelui ἑράγχια | Βοτ. urechea babei δισκομύκης, urechea șoarecelui μυοσωτίς.
urechelniță θ. Ζωολ. βομβυλιός.
urèe θ. Ἰατρ. οὐρία.
urgelnic-ă ἐ. κατηραμένος.
urgent-ă ἐ. ἐπείγων. || ἐπίρ. ἐπειγόντως.
urgență θ. ἐπείγον.
urgie θ. ὀργὴ | μῖσος | θηριωδία | ἐξορία.
urgisi (a) ῥ. ἀποστρέφομαι | ἐξορίζω.
urî (a) ῥ. μισῶ. || a se urî ἀλληλομισοῦμαι, mi s'a urît cu ἔπληξα, βαρέθηκα.
uriaș-ă ἐ. καὶ οὐσ. γιγάντιος, γίγας.
urie οὐ. δωρεὰ γῆς ἐκ μέρους τοῦ πρίγγηπος ἢ πιστοποιητικόν της | ἀρχαῖον ἔγγραφον.
uricar ά. ἀρχειοδίφης.
uricariu οὐ. ἀρχειοφυλακεῖον.
urichiș ἐπίρ. ὁριστικῶς.
uricios-oasă ἐ. μισητός, ἄθλιος.
uricíune θ. δυσμορφία.
urină θ. οὖρον.
urinà (a) ῥ. οὐρῶ.
urioc οὐ. χονδρὸν νῆμα.
urît-ă ἐ. δύσμορφος | κακός.
urît οὐ. μῖσος, ἀπέχθεια | δυσμορφία | στενοχωρία, a fine de urît συντροφεύω τινὰ διὰ νὰ μὴ στενοχωρηθῇ.
urîți (a se) ῥ. δυσμορφαίνω.
urîțire θ. δυσμορφία.

uritor-oare ἐ. μνησίκακος.
urlà (a) ῥ. ὠρύομαι.
urlător-oare ἐ. ὠρυόμενος.
urlet οὐ. ὠρυγή, ὠρυγμός.
urli (a) ῥ. καταβαίνω.
urloiu οὐ. σωλὴν πήλινος | καπνοδόχος.
urluealà θ. κρίμνον, χονδράλευρον.
urlui (a) ῥ. χονδραλέθω.
urlupi ἀ. πλ. δαμάσκηνα ἄωρα.
urm ἀ. ἴδε mojdrean.
urmă θ. ἴχνος, a da de urmă εὑρίσκω τὰ ἴχνη, ἀνακαλύπτω, a călcà pe urme ἀκολουθῶ | τέλος, ἀποτέλεσμα, cel din urmă ὁ τελευταῖος | în urma ἐξ αἰτίας, pe urmă ἔπειτα, în urmă ὀπίσω.
urmà (a) ῥ. ἀκολουθῶ | συνεχίζω | διαδέχομαι | ἀκολουθεῖ, de acì urmează ἐκ τούτου ἔπεται | συμμορφώνομαι.
urmare θ. συνέχεια | συνέπεια, πόρισμα | διαδοχή. || ἐπίρ. prin urmare ἑπομένως, συνεπῶς.
urmăretic-ă ἐ. ὑπολειπόμενος.
urmărì (a) ῥ. καταδιώκω, ἀνάγω.
urmărire θ. καταδίωξις, ἀγωγή.
urmăritor ἀ. καταδιώκτης.
urmaș ἀ. διάδοχος, ἀπόγονος.
următor-oare ἐ. ἑπόμενος.
urmuz ἀ. ψευδομαργαρίτης.
urnă θ. κάλπη, κληρωτίς.
urni (a) ῥ. μετατοπίζω, ἐκτοπίζω. || a se urni μετατοπίζομαι.
uroaie θ. ἄλευρον ἀραβοσίτου μετὰ τῶν μίσχων.
urs ἀ. ἄρκτος | ἀκοινώνητος (συνεκδ.) | τυρόπηγα | τηλία κλειθροποιοῦ | πλ. στύλοι χωρικῆς οἰκίας.
ursă θ. Ἀστρ. ἄρκτος.
ursar ἀ. ἀρκτοδηγός, ἀρκουδιάρης.
ursăresc-ească ἐ. ἀρκτῶος, luptă ursărească πάλη ἀπλῆ.
ursesc-ească ἐ. ἴδε ursăresc.
urseşte ἐπίρ. ὡς ἄρκτος.
ursì (a) ῥ. προορίζω.
urşinic οὐ. ὁλοσηρικόν.
ursire, ursit ἀφ. καὶ μετ. προόρισις, προωρισμένος. || ἀ. μνηστήρ. || θ. τύχη, μνηστή | πλ. ἴδε ursitoare.
ursiţoare θ. πλ. Μοῖραι.
urseoaică θ. ἄρκτος | ὀπαῖον, ἴδε campadură | κεντρικὸς στύλος μύλου.
urseoaie θ. ἴδε ursoaică.
ursuz-ă ἐ. ἀπαίσιος | δυσθιάθετος.
ursuzlue οὐ. ἀπαισιότης.
urticarie θ. Ἰατρ. κνίδωσις.
urticeè οὐ. πλ. Βοτ. κνιδοειδῆ.
uruealà θ. ἴδε urluealà.
urui (a) ῥ. ἴδε hurui.
urzealà θ. στημόνισμα.
urzì (a) ῥ. ὑφαίνω, στημονίζω | μηχανορραφῶ, σκευωρῶ (συνεκδ.) | πλάττω, δημιουργῶ | προορίζω.
urzicà θ. Βοτ. κνίδη, τσουκνίδα.
urzicà (a) ῥ. κνιδώνω | κεντῶ, νύσσω (συνεκδ.). || a se urzicà κνιδώνομαι.
urzicar οὐ. νόθος.
urzicătură θ. κνίδωσις.
urzicuţă θ. Βοτ. χαμαίπιτυς.
urzitor ἀ. ὑφαντής, διαστής. || οὐ. διαστήριον.
urzoaie θ. φλιά.
uşă θ. θύρα, a da pe uşă afară ἐκβιώκω, uşă de biserică ἀναμάρτητος.
uscà (a) ῥ. ξηραίνω, ἀποξηραίνω. || a se uscà ξηραίνομαι.
uscăcios-oasă ἐ. ξηρός.
uscăciune θ. ξηρασία, ἀφορία.
uscare, uscat ἀφ. καὶ μετ. ἀποξήρανσις, ἀποξηραμμένος. || ἐ. om uscat ξερακιανὸς | ξηρός. || οὐ. ξήρανσις | ξηρά, γῆ, par-că-i dracul pe uscat ὁ Διάβολος ἴδιος.
uscăţele θ. πλ. ξηρόκλαδοι. φρύγανα.
uscăţiv-ă ἐ. ξηρός, λιπόσαρκος.
uscătură θ. ξηρὸν δενδρύλιον | πλ. φρύγανα.
uscior οὐ. παραστὰς θύρας.
usgernic-ă ἐ. καὶ οὐ. ἐπαρτικός, ἐπαίτης, παράσιτος. || θ. φαυλόβιος.
ugier ἀ. θυρωρός.
usnă θ. ῥόπτρον κώδωνος | ἄνθηραν, χείλος λέμβου | κορυφὴ ποταμοφράκτου.
ugor-oară ἐ. ἐλαφρὸς | εὔκολος, e ugor de făcut εὔκολος νὰ γίνῃ. || ἐπίρ. ἐλαφρῶς, εὐκόλως | ἐπιπολαίως. || ἀ. πλ. παραστάδες θύρας.
ustar οὐ. Ἐκκλ. ἀπόλυσις.
ustav οὐ. κανονικὸν δίκαιον.
ustensile οὐ. πλ. ἐργαλεῖα.
ustui (a) ῥ. παύω.
usturà (a) ῥ. νύσσω, καίω.
usturăcios-oasă ἐ. ἴδε usturos.
usturător-oare ἐ. καυστικός.

usturătură θ. καῦσις, νύξις.
usturime θ. καῦσις.
usturoiță θ. Βοτ. σισύμβριον.
usturoiu οὐ. Βοτ. σκόρδον, fi pute gura a usturoiu φεύδεται (φρ.).
usturos-oasă ἐ. καυστικός.
usuc οὐ. οἰσύπη, γράσος.
uşur οὐ. δεκάτη ἐπὶ τῶν σιτηρῶν | ἰμαλιά, δεκάτη μυλωθροῦ.
uşurà (a) ῥ. ἐλαφρύνω | διευκολύνω | ὁμιχρύνω. || a se uşurà ἐλαφρύνομαι | τίκτω, ἐλευθερώνομαι.
uşurătate θ. ἐλαφρόνοια.
uşuratic-ă ἐ. ἐλαφρόνους.
uşurător-oare ἐ. ἐλαφρυντικός.
uşure ἐ. ἴδε uşor.
uşurel-ică ἐ. ἐλαφρόνους.
uşurință θ. ἐλαφρότης | κουφόνοια | εὐκολία.
ută θ. αἰώρα.
utevin-ă ἐ. μητρικός, ὁμομήτριος.
util-ă ἐ. ὠφέλιμος.
utilitar-ă ἐ. κερδοσκοπικός.
utilitarism οὐ. κερδοσκοπία.
utilitate θ. ὠφέλεια, λυσιτέλεια.
utilizà (a) ῥ. χρησιμοποιῶ.
utilizabil-ă ἐ. χρησιμοποιήσιμος.
utopic-ă ἐ. φαντασιοκοπικός.
utopie θ. φαντασιοκοπία.
utopist ἀ. φαντασιοκόπος.
utrenie θ. Ἐκκλ. ὄρθρος.
utriculă θ. ἀσκίον.
utricular-ă ἐ.. κυτταρώδης.
uţupină θ. ζῶον.
uvertură θ. Μουσ. προανάκρουσμα.
uvraj οὐ. ἔργον.
uvrier ἀ. ἐργάτης.
uz οὐ. χρῆσις.
uzà (a) ῥ. μεταχειρίζομαι. || a se uzà φθείρομαι.
uzinà θ. συνεργεῖον.
uzità (a) ῥ. συνηθίζω.
uzitat μετ. συνηθισμένος. || ἐ. συνήθης.
uzual-ă ἐ. συνήθης, ἐν χρήσει.
uzufruct οὐ. ἐπικαρπία.
uzufructuar-ă ἐ. ἐπικαρπωτικός. || ἀ. ἐπικαρπωτής.
uzură θ. τοκογλυφία.
uzurar-ă ἐ. καὶ οὐσ. τοκογλυφικός. || ἀ. τοκογλύφος.
uzurpà (a) ῥ. σφετερίζομαι.
uzurpaţiune θ. σφετερισμός.
uzurpator ἀ. σφετεριστής.

V

V ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου | προφέρεται ὡς β.
va ῥ. τρίτον πρόσωπον τοῦ ῥ. a vreà, va să zică θέλει νὰ εἴπῃ, πρέπει νὰ πῇ, va spune θὰ εἴπῃ. || Μόρ. εἰς τὸ τέλος τῆς λέξεως, cinevà τις, κάποιος, undevà που, κάπου.
vă ἀντων. ὑμῖν, ὑμᾶς, vă vedeam σᾶς βλέπω, vă dau δίδω ὑμῖν.
vacă θ. ἀγελάς, un cacă-vacă ὠμὸς ἄνθρωπος (ἄνευ ἀνεργείας) | Ζωολ. vaca Domnului πασχαλιά.
văcălaş οὐ. κονίαμα.
văcălie θ. τηλία μύλης, κοσκίνου.
văcălui (a) ῥ. κονιῶ, ἐπιχρίω.
vacant-ă ἐ. κενός, χηρεύων.
vacanţă θ. διακοπή, παῦσις, vacanţă unei catedre χηρεία ἕδρας.
văcar-easă οὐσ. βουκόλος.
văcări (a) ῥ. βόσκω ἀγελάδας.
văcărie θ. σταῦλος ἀγελάδων | βουκολία.
văcărit οὐ. φόρος ἐπὶ τῶν βοῶν.
vaccin οὐ. δαμαλίς.
vaccinà (a) ῥ. δαμαλίζω.
vaccinaţi(un)e θ. δαμαλισμός.
vaccinator ἀ. δαμαλιστής.
vacuf οὐ. ἱερὰ ἰδιοκτησία.
văcuire θ. αἰωνιότης.
văcuit-ă ἐ. αἰώνιος.
văcuitor-oare ἐ. αἰωνόβιος.
văcuţă θ. ὑποκ. τοῦ vacă.
vad οὐ. ῥοία, πόρος ποταμοῦ, πέρασμα | μέρος πρόσφορον πρὸς κατασκευὴν ὁδρομύλου | πρόσοδος, moara are vad ὁ μύλος συχνάζεται ὑπὸ πελατῶν.
vădan-ă οὐσ. χῆρος.
vădăoiu ἀ. χῆρος.
vădar ἀ. εἰσπράκτωρ τροφείων τελείας.
vădărit οὐ. τροφεῖα | τροφείων τέλεια.
vadea θ. λῆξις προθεσμίας.
vădi (a) ῥ. διαδίδω, διαθρυλλῶ. || a se vădi γίνομαι κατάδηλος.

văd-it-ă è. φανερός.
văditor á. καταγγέλλων.
vădos-oasă è. βαθός, διαβατός.
vadră θ. ἐπαρυστρίς, κάδος φρέατος | κάδος (μέτρον 15 λίτρων), ξέδρον | μέγα βαρέλιον.
vădrărit οὐ. οἰνοτέλεια.
văduv-ă è. καὶ οὐσ. χηρεύων, χῆρος.
văduvi (a) ῥ. χηρεύω.
văduvie θ. χηρεία.
văduviță θ. νέα χήρα | σκυλίνη, ποταμιος ἰχθύς.
văduvoiu á. χῆρος.
vag-ă è. ἀόριστος.
vagabond-ă è. καὶ οὐσ. ἀλητευτικός, ἀλήτης.
vagabondà (a) ῥ. ἀλητεύω.
vagabondaj οὐ. ἀλητεία.
văgăună θ. χαράδρα.
vagmistru á. ἀνθυπασπιστὴς ἱππικοῦ.
vagon οὐ. σιδηράμαξα, vagon-pat κλινάμαξα.
vagonet οὐ. ὑποκ. τοῦ vagon.
vahod οὐ. Ἐκκλ. μικρὰ ἔξοδος.
vai! ἐπιφ. οἴμοι! οὐαί! vai de mine! ἀλοίμονον! ca vai de el δυσκόλως.
văicăreală θ. οἰμωγή.
văicări (a se) ῥ. οἰμώζω.
vaier οὐ. οἰμωγή.
văierà (a se) ῥ. ἴδε văità.
văierat οὐ. οἰμωγή.
vaiet οὐ. οἰμωγή, ὀδυρμός.
văișoară θ. μικρὰ κοιλάς.
văità (a se) ῥ. θρηνῶ, οἰμώζω.
văj-ă è. καὶ οὐσ. γεροντικός, γέρων.
văj! ἐπιφ. ἔρρ!
văjăi (a) ῥ. συρίζω.
văjăit οὐ. ροῖζος, συριγμός.
văjoiu οὐ. χιονοστοιβάς.
văjătură θ. ἴδε văjăit.
vajnic-ă è. ὁρμητικός, ἰσχυρὸς | ἐνδιαφέρων, ἐτίσημος.
val οὐ. κῦμα | λύπη.
val οὐ. κύλινδρος.
val οὐ. ὀχύρωμα | τάφρος, αὖλαξ | ἄγκος, ρεματιά.
văl οὐ. πάπλος.
valabil-ă è. ἔγκυρος.
vălătuc á. κύλινδρος | πηλὸς ἀχυρώδης. | ἐπίρ. de-a văl**ătucul** κυλινδούμενος.
vălătuci (a) ῥ. πάζω διὰ τοῦ κυλίνδρου | οἰκοδομῶ διὰ πηλοῦ ἀχυρώδους.
vălău οὐ. σκάφη.
vălcea θ. ὑποκ. τοῦ vale.
vâlceag οὐ. λύτρα.
vâlced-ă è. μωλωπισμένος.
vâlcezi (a) ῥ. μωλωπίζω.
vâlcica θ. ὑποκ. τοῦ vâlcea.
vale θ. κατωφέρεια, κλιτύς, κοιλάς, la vale πρὸς τὰ κάτω, mai la vale κατωτέρω | ἴδε calea-valea.
vălean-ă οὐσ. κάτοικος κοιλάδος.
valeraș οὐ. βαρελάκι.
valeriană θ. Βοτ. νάρδος.
valet á. Χαρτ. φάντης.
valeu! ἐπιφ. οἴμοι!
valid-ă è. εὔρωστος | ἔγκυρος.
validà (a) ῥ. ἐπικυρώνω.
validitate θ. κῦρος.
vălitură θ. διάβημα.
valiu á. κυβερνήτης, ἔκλης.
valiză θ. μάρσιπος.
valmă θ. σύγχυσις.
vălmășag οὐ. συμφυρμός.
vălmășeală θ. ἴδε vălmășag.
valmeș ἐπίρ. φύρδην-μίγδην.
valnic οὐ. κεντητὴ ποδιά.
valoare θ. ἀξία, τιμή.
valorà (a) ῥ. ἀξίζω, τιμῶμαι.
valoros-oasă è. ἄξιος.
valos á. πρόβατον.
vals οὐ. στρόβιλος, βαλλισμός.
valsà (a) ῥ. στροβιλίζω, βαλλίζω.
valsare θ. βάλλισμα, στροβίλισμα.
valsator-oare οὐσ. βαλλιστής.
valtrap οὐ. ὑπόσαγμα ἐφιππίου.
vălțui (a) ῥ. βαλλίζω, στροβίλίζω.
vălțurà (a) ῥ. περιτριγυρίζω.
vălug οὐ. κύλινδρος περιστρέφων ἀνεμόμυλον | κυλινδρικὸς ἐκκοκιστὴς ἀραβοσίτου | φαλάγγιον | θλαστὴς | βαυλὸς | ἴδε vălătuc.
vălui (a) ῥ. περιστρέφω.
vălurà (a) ῥ. κυματίζω.
văluros-oasă è. κυματώδης.
valută θ. Χρημ. τίμημα.
valvă θ. βαλβίς.
vâlvă θ. κλόδων | θόρυβος, κρότος | ματαιότης.
vâlvăi (a) ῥ. ῥίπτω φλόγας.
val-vârtej ἐπίρ. κυλινδῶν.
vâlvătaie θ. μεγάλη φλόξ.
vâlvoiu ἐπίρ. ἀνάσιλλος, ἀνάτριχος.

valvulă θ. δικλείς.
vamă θ. τελωνεῖον | δασμός.
vamal-ă ἐ. τελωνειακός.
vameş ά. τελώνης.
vămeşie θ. θέσις τελώνου.
vampir ά. βρυκόλαξ | ἔμπουσα.
vămui (a) ῥ. τελωνίζω.
van-ă ἐ. μάταιος. || ἐπίρ. în van ματαίως.
vană θ. δρύτη, πλυνοσκάφη.
vână θ. φλέψ, vână de bou δούνευρον, a şedeà pe vine ἐνοκλάζω | φλέψ (μετάλλων, μαρμάρων, ξύλων).
vânà (a) ῥ. θηρεύω.
vânar οὐ. ἱππ. περιγλούτιον.
vânat οὐ. θήρευμα, κυνήγιον.
vânăt-ă ἐ. ἰόχρους | πελιδνός.
vânătaie θ. ἐκχύμωσις, vânătaie de ochi ὑπώπιον.
vânătoare θ. θήρα.
vânător ά. κυνηγός, εὔζωνος.
vânătoreso-ească ἐ. θηρευτικός.
vânătorie θ. κυνήγιον.
vânătuì (a) ῥ. κυνηγῶ.
vandal-ă ἐ. καὶ ὄυσ. ἔβανδαλος.
vandalism οὐ. βανδαλισμός.
vandră ά. ἀλήτης.
vândut μετ. πωλημένος.
vang οὐ. λοξότομον ξύλον | κοπαστὴ κλίμακος.
vangă θ. Ἀνατ. κοχώνη.
vanici ά. πλ. ὑμνηταὶ ἐπιθαλαμίων.
vanilie θ. Βοτ. βανίλια.
vanitate θ. ματαιότης.
vanitos-oasă ἐ. κενόδοξος.
vânj ἴδε gânj.
vânjoli (a) ῥ. θορυβοῦμαι.
vânjos-oasă ἐ. μυώδης, ρωμαλέος.
vânos-oasă ἐ. νευρώδης | ρωμαλέος.
vânt οὐ. ἄνεμος, a face vânt κάμνω ἄέρα, διευκολύνω φυγήν, a-şi face vânt ὁρμῶ, a luà vânt ὀργίζομαι, a descântà de vânt ἐξορκίζω νόσον ἐκ φύξεως, a se da după vânt δὲν ἔχω ἀτομικὴν ἰδέαν.
vânteş-ă ἐ. ἀελλόπους.
vânticel οὐ. ἀεράκι, ζέφυρος.
vântoaică θ. θύελλα.
vântoaie θ. ἴδε pătul.
vântos-oasă ἐ. ἴδε vânteş.
vântrelă θ. ἱστίον (πλοίου).
vântuì (a) ῥ. παράγω ἄέρα.
vântuit-ă ἐ. θυελλώδης.
vântuleţ οὐ. ὑποκ. τοῦ vânt.
vânturà (a) ῥ. ἀνεμίζω | λιχνίζω, καθαρίζω | διασκορπίζω | διατρέχω.
vântară-lume ά. πλάνης.
vânturatic-ă ἐ. ἐλαφρόνους.
vânturătoare θ. λιχνιστήριον.
vânturător ά. λιχνιστὴς | τυχοδιώκτης.
vânturătură θ. λίχνισμα.
vânturel ά. Ζωολ. κεγχρίς.
vânzare θ. πώλησις | προδοσία.
vânzător-oare οὐσ. πωλητής.
vânzător-oare ἐ. πωληθέος.
văpăì (a) ῥ. ρίπτω φλόγας.
văpaie θ. μεγάλη φλόξ.
văpăiere θ. ἀνάφλεξις.
văpaiţ οὐ. ἴδε opaiţ.
vapel οὐ. παραπτυχὴ ἐσθῆτος.
vapor ά. ἀτμός. || οὐ. ἀτμόπλοιον.
vaporizà (a) ῥ. ἐξατμίζω.
vaporizaţi(un)e θ. ἐξάτμισις.
vaporizator ά. ψεκαστήρ.
vaporos-oasă ἐ. ἀτμώδης.
văpseà θ. ἐαφή.
văpsi (a) ῥ. χρωματίζω, βάφω.
văpsitór ά. ἐαφεύς.
var οὐ. ἄσβεστος.
văr ά. ἐξάδελφος.
vară θ. ἐξαδέλφη.
vară θ. θέρος.
vărà (a) ῥ. παραθερίζω.
vărar ά. ἀσβεστοποιός.
vărărie θ. ἀσβεστοποιεῖον.
văratic-ă ἐ. θερινός. || οὐ. θέρετρον.
vârcolac ά. βρυκόλαξ.
vardă θ. φυλακὴ φυλακεῖον.
vârdare θ. Ζωολ. βρυοκόπος.
vardist ά. ἀστυφύλαξ.
vârf οὐ. κορυφή, vârf de munte ἀκρώρεια | ἄκρα | χεῖλος, στεφάνη, a pune vârf θέτω κορωνίδα.
vârfui (a) ῥ. γεμίζω μέχρι στεφάνης.
vârfuit-ă ἐ. ὑπέρπλεως.
vargă θ. ράβδος, βέργα, a bate cu vergi ραβδίζω | γραπτύς, σημεῖον μαστιγώσεως.
vărgà (a) ῥ. ραβδώνω.
vărgat-ă ἐ. ραβδωτός.
vărgătură θ. ράβδωσις.
vârghie θ. δοκός.
vărguţă θ. ὑποκ. τοῦ vargă.

Varhovnic ά. Ἀπόστολος.
vârî (a) ῥ. εἰσάγω, ὑπεισάγω, a vârî spaimă τρομάζω, προκαλῶ φόβον. || a se vârî εἰσάγομαι.
varià (a) ῥ. ποικίλλω.
variabil-ă ἐ. μεταβλητός.
variabilitate θ. εὐμετάβολον.
variantă θ. παραλλαγή.
variaţi(un)e θ. μεταβολή, ποικιλία, παραλλαγή | Μουσ. ποικιλωδία.
varice θ. Ἰατρ. κιρσός.
varicelă θ. Ἰατρ. εὐλογιοειδές.
varietate θ. ποικιλία.
variolă θ. εὐλογία.
variu-e ἐ. διάφορος.
vârlam ά. Ζωολ. ἔγχελυς.
vârlog οὐ. ἁλιευτικόν δίκτυον.
vârlugă θ. ἴδε svârlugă.
varniţă θ. ἀσβεστοκάμινος.
vâros-oasă ἐ. ἀσβεστώδης.
vârşă θ. κύρτος, φαροκάλαθον.
vărsà (a) ῥ. χύνω | ἐμῶ, ἐξεμῶ, a vărsà sânge αἱμοπτύω | ἐκβάλλω, a-şi vărsà focul, mânia ϐγάζω τὸν θυμόν μου. || a se vărsà χύνομαι, ὑπερεκχειλίζω.
vărsare, vărsat ἀφ. καὶ μετ. χύσις, χυμένος. || θ. vărsarea serii ἑσπέρα. || οὐ. ἔμετος | εὐλογία | vărsatul apelor πλήμμυρα, vărsatul zilei ὄρθρος.
vărsătură θ. ἔμετος.
vârşie θ. ἴδε vârşă.
vârşog οὐ. χοάνη κύρτου.
vârstă θ. διάρκεια ζωῆς | ἡλικία | αἰών | ῥάϐδωσις.
vârstat-ă ἐ. ῥαϐδωτός.
vârstnic-ă ἐ. ἐνήλιξ.
vârstnicie θ. ἐνηλικιότης.
vârtă θ. φήκτρα | cu vârtă μέ τὸ κομμάτι.
vârţare θ. ἀκρολοφία.
vârte-cap ά. Ζωολ. σεισοπυγίς.
vârteouş οὐ. περιστροφή.
vârtej οὐ. στρόϐιλος | γερανὸς (πρὸς ἄρστν ϐαρῶν) | πόλος, ἐπισχάλιον ἁμάξης ἐφ'οὗ στηρίζεται τὸ κιϐώτιον, κλημιά | ζλιγγος προϐάτων. || ἐπίρ. στροϐιλικῶς, ὁρμητικῶς.
vârteji (a) ῥ. περιδινοῦμαι.
vârtelnic-ă ἐ. περιδινητικός.
vârtelniţă θ. ἠλακάτη, ἀνέμη, κοπίλι.
vârtop οὐ. κοιλὰς ὄρους | χαράδρα.
vârtos-oasă ἐ. ῥωμαλέος | σκληρός. || ἐπίρ. ἰσχυρῶς, mai vârtos κατὰ τοσοῦτο μᾶλλον.
vârtoşie θ. εὐρωστία, ἰσχύς.
vârtute θ. ἰσχύς, ῥώμη.
vărueală θ. ἀσβέστωσις.
vărui (a) ῥ. ἀσβεστώνω, χρίζω.
văruitor ά. ἀσβεστωτής.
vârvar οὐ. χορτοδίκελλα.
varvario ά. ληστής.
varză θ. λάχανον.
vărzare θ. λαχανοπλακοῦς.
vârzob οὐ. τάρσωμα τυροῦ | ἴδε hârzob | πλ. ποδεῖα.
vas οὐ. δοχεῖον, σκεῦος | ϐαρέλιον | πλοῖον | Ἀνατ. ἀγγεῖον.
vasal-ă ἐ. ὑποτελής.
vasalitate θ. ὑποτέλεια.
vâso οὐ. γλοιῶδες.
vâsoos-oasă ἐ. γλοιώδης.
vasonlar-ă ἐ. Ἀνατ. ἀγγειώδης.
Vasilache ά. Φασουλῆς.
vasilică θ. κεφαλὴ χοίρου ταινιοστόλιστος περιαγομένη τὸ νέον ἔτος.
vasilică ά. ἴδε vasilcă.
Vasilicale θ. πλ. αἱ Βασιλικαί.
vâslă θ. κώπη.
vâslaş ά. κωπηλάτης.
vâsli (a) ῥ. κωπηλατῶ.
vâslire ἀφ. κωπηλασία.
vast-ă ἐ. εὐρύς.
vastitate θ. ἔκτασις.
vată θ. ὑγροϐάμϐαξ.
vătaf ά. ταγματάρχης | ἔπαρχος | ἐπιθεωρητὴς | vătaf de curte, de moşie ἐπιμελητὴς κτήματος, vătaf peste argaţi ἀρχιεργάτης | ἀρχιποιμὴν | παράνυμφος | a ridicà vătaf ἀποτολμῶ.
vătăjeso-ească ἐ. ἐπιμελητικός.
vătăji (a) ῥ. ἐπιμελητεύω.
vătăjie θ. ἐπιμελητεία.
vătăjiţă θ. παράνυμφος.
vătăjoaică θ. σύζυγος ἐπιμελητοῦ.
vatale θ. πλ. ἴδε spată.
vătăm οὐ. πληγή.
vătămà (a) ῥ. πληγώνω | ϐλάπτω.
vătăman ά. πάρεδρος χωρίου.
vătămare, vătămat ἀφ. καὶ μετ. πλήγωσις, πληγωμένος. || ἐ. πάσχων ἐκ κήλης.
vătămător-oare ἐ. ϐλαϐερός.

vătămătură θ. κήλη.
vătaf ά. ἴδε vătaf.
vătăşel ά. νυκτοφύλαξ | ἀγροτικὸς ταχυδρόμος | ὑπαλληλίσκος δημαρχιακὸς ἢ ἀστυνομικός.
vătăşie θ. ἀρχηγία, καπετανᾶτον | ἐπαρχεῖον | Στρ. ἐπιμελητεία.
vatră θ. ἑστία | vatra satului περιοχὴ χωρίου | φάτνη πιεστηρίου | a sta pe vatră τίκτω.
vătraiu οὐ. σκάλευθρον, traiu cu vătraiu βίος ἀνυπόφορος | ἀκρορρύμιον.
vătrar οὐ. ἴδε vătraiu.
vătraş ά. ἀθίγγανος μόνιμος.
vătui (a) ῥ. ὑπενδύω μὲ δάταν.
vătuiu ά. λαγιβεὺς | αἶξ μονοετής.
vătuoşi (a se) ῥ. προκαταλαμβάνομαι.
Vavedenie θ. Ὑπαπαντή.
vax οὐ. κήρωμα ὑποδημάτων.
văxui (a) ῥ. κηρώνω ὑποδήματα.
văxuitor ἔ. κηρωτής, λοῦστρος.
văz οὐ. ὅρασις, a luà văzul cuivà ἐκθαμβόω τινά.
vază θ. ὅρασις, ὄψις | ἐπήρεια, πίστις, om cu vază εὐϋπόληπτος.
văzdeacă θ. θηρανθεμίς.
văzdoagă θ. ῥόπαλον.
văzduh οὐ. ἀήρ, κενόν.
văzut μετ. τοῦ vedeà. || ἐ. bine văzut εὐϋπόληπτος, lucru de văzut πρᾶγμα ἀξιοθέατον. || οὐ. ὅρασις.
veac ά. (πλ. veci) αἰωνιότης, de veci αἰωνίως. || οὐ. (πλ. veacuri) αἰών, veacul de mijloc μεσαίων | χρόνος, de atâta veac de vreme ἀπὸ τόσον χρόνον | ζωή, διαβίωσις | καιρός, θερμοκρασία.
vearbă θ. νῆμα τρίκλωθον.
veşernie θ. Ἐκκλ. ἑσπερινός.
vechil ά. ἐντολοδόχος | ἔμπιστος.
vechilăo οὐ. πληρεξουσιότης.
vechime θ. ἀρχαιότης, după vechime κατὰ σειρὰν ἀρχαιότητος.
vechitură θ. παλαιόν, πεπαλαιωμένον | νόσος χρονία | πλ. παλαιὰ ἐνδύματα, hală de vechituri γρωμαιοπωλεῖον, παλαιοπωλεῖον.
vechiu-e ἐ. ἀρχαῖος, παλαιός, e lucru vechiu εἶναι πρᾶγμα πασίγνωστον.
veciu θ. αἰωνιότης.
veciu-ă ἐ. καὶ οὐσ. γειτονικός, γείτων | δοῦλος, εἴλως.
vecinătate θ. γειτνίασις, γειτονία | οἱ γείτονες | δουλεία.
vecinic-ă ἐ. αἰώνιος.
vecinicie θ. αἰωνιότης | δουλεία.
vecui (a) ῥ. ζῶ (ἐπὶ μακρόν), διαρκῶ | ζῶ ἐν ἀφθονίᾳ.
vedea(a) ῥ. βλέπω, vezi bine βεβαίως, nu-l pot vedeà în ochi δὲν μπορῶ νὰ τὸν ὑποφέρω | προσέχω, vezi să nu păţeşti πρόσεχε νὰ μὴ τὴν πάθῃς | ἀσχολοῦμαι, a-şi vedeà de drum κυττάζω τὸν δρόμον μου. || a se vedeà βλέπομαι | φαίνομαι, după cum se vede κατὰ τὰ φαινόμενα.
vedeală θ. ὄψις, θέα.
vedenie θ. ὅραμα, ὀπτασία.
vedere θ. ὅρασις, în vederea... ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ..., din vedere ἐξ ὄψεως, a pune în vedere καθιστάνω προσεκτικὸν | θέα, vedere măreaţă θέα μεγαλοπρεπὴς | εἰκὼν | βλέφις.
vederos-oasă ἐ. φανερός, ἔκδηλος | ὡραῖος βλέπειν.
vedetă θ. σκοπός, σκοπιωρός.
vedrit οὐ. φόρος ἐπὶ τοῦ οἴνου.
vegetà (a) ῥ. ζωοφυτῶ.
vegetabil-ă ἐ. βλαστήσιμος.
vegetal-ă ἐ. φυτικός. || οὐ. φυτόν.
vegetarian-ă ἐ. φυτοφάγος.
vegetaţi(un)e θ. φυτεία.
veghe θ. Ἐκκλ. ἀγρυπνία.
veghià (a) ῥ. ἀγρυπνῶ | ἐπαγρυπνῶ, προσέχω (συνεκδ.).
vegheat μετ. ἐπαγρυπνημένος. || ἐ. ἄγρυπνος, προσεκτικὸς | πρόθηλος, faptă veghiată πλημμέλημα ἐπ' αὐτοφώρῳ (συλληφθέν).
voghere θ. ἀγρυπνία | προσοχή.
veghetor ά. νυκτοφύλαξ.
veghiu οὐ. ἴδε veghere.
vehement-ă ἐ. ὁρμητικός.
vehementă θ. ὁρμητικότης.
vehicul οὐ. ὄχημα.
vel ἐ. (ἀρχ.) μέγας, vel Alexandru ὁ μέγας Ἀλέξανδρος.
velă θ. ἱστίον (πλοίου).
veleat οὐ. ἡμερομηνία | τέλος ζωῆς.
veleitate θ. ἀπαίτησις.
velin-ă ἐ. λεῖος, πολυτελής.
velintă θ. μαλλοσκέπασμα.
velit-ă ἐ. μέγας, εὐγενής.

velniță θ. ἀποστακτήριον.
velnițar ἀ. ἀποστακτής.
velociped οὐ. ποδήλατον.
velocipedist ἀ. ποδηλατιστής.
velodrom οὐ. ποδηλατοδρόμιον.
venal-ă ἐ. ἀργυρώνητος.
venalitate θ. τὸ ἀργυρώνητον.
vendetă θ. ἐκδίκησις αἵματος.
venerà (a) ῥ. λατρεύω, σέβομαι.
venerabil-ă ἐ. σεβαστός, σεβάσμιος.
venetic-ă ἐ. (ἀρχ.) βενετικός, galbeni venetici βενέτικα. || ἀ. ἔπηλις, ἀλήτης.
vengheroă θ. ἑορτερὸς μανδύας.
veni (a) ῥ. ἔρχομαι | φθάνω, καταφθάνω | καταλαμβάνρμαι, mi-a venit rău ἐλειποθύμησα, i-au venit fiori κατελήφθη ὑπὸ ῥίγους | ἁρμόζω, pălăria îĭi vine bine τὸ καπέλλο σοῦ πάγει καλά | συμφέρει, îmi vine greu μοὶ εἶναι δύσκολον | προέρχομαι | ἐπιθυμῶ, îi vine să se ducă θέλει νὰ ἀναχωρήσῃ, du-te vino ὅπως, ὅπως.
venin οὐ. χολή, a face venin συγχύζομαι, χολοσκάνω | δηλητήριον.
veninos-oasă ἐ. δηλητηριώδης.
venire θ. ἄφιξις.
venit μετ. ἀφιγμένος, întâiul venit ὁ τυχών. || οὐ. ἄφιξις | εἰσόδημα, a da venit ἀποφέρω.
ventilà (a) ῥ. ἀερίζω, ἀνεμίζω.
ventilaţi(un)e θ. ἀνεμισμός.
ventilator οὐ. ἀνεμιστήρ.
ventriculă θ. Ἀνατ. κοιλία.
ventriculoă θ. Βοτ. λυχνίς.
ventriloc ἀ. ἐγγαστρίμυθος.
ventuză θ. σικύα, θηλαμών.
veracitate θ. τὸ ἀληθές.
verandă θ. ἐξώστης.
verb οὐ. ῥῆμα.
verbal-ă ἐ. ῥηματικός, φωνητικός. || ἐπίρ. διὰ ζώσης.
verdare θ. Ζωολ. δρυοκόπος.
verde ἐ. πράσινος, lemn verde ξύλον χλωρόν, joia verde μεγάλη παρασκευή, a fi verde ἔχω θάρρος, a vedeà stele verzi σκοτοδινιῶ. || ἐπίρ. καθαρῶς, ξάστερα. || οὐ. Χαρτ. σπαθί, craiul de verde φάντης σπαθί | verzi şi uscate μαρολογίαι.
verdeaţă θ. πρασινάδα, χλόη.
verdeț ἀ. σκώληξ λαχάνου, κραμβίς.
verdeţuri θ. πλ. ὄσπρια, χορταρικά.
verdiot οὐ. ἐτυμηγορία.
verdunoă θ. ποικιλία σταφυλῆς.
veresie θ. πίστωσις.
verg οὐ. κεραία, ἀντέννα.
vergeà θ. ῥαβδίον | Ide arbiu.
vergel οὐ. διασκέδασις.
vergelat οὐ. ῥαβδομαντεία.
vergin-ă ἐ. παρθενικός.
vergur-ă ἐ. παρθένος, pământ vergur ἀκαλλιέργητος γῆ. || θ. παρθένος.
vergural-ă ἐ. παρθενικός.
veri σύνδ. ἀδιαφόρως, Ide ori.
veridic-ă ἐ. ἀληθής.
verificà (a) ῥ. ἐξελέγχω.
verificaţi(un)e θ. ἐξέλεγξις.
verificator ἀ. ἐξελεγκτής.
verigă θ. δακτύλιος.
verigaş ἀ. προξενήτης.
verighetă θ. δακτύλιος (ἀρραβών).
verişor-oară οὐσ. ὑποκ. τοῦ văr.
veritabil-ă ἐ. ἀληθής.
veritate θ. ἀλήθεια.
vermeliu-e ἐ. ῥοδόχρους.
vermifug-ă ἐ. ἀλμινθοκτόνος.
vermilion οὐ. μικρὸς σκώληξ.
vermină θ. φειροβόλι.
verniu οὐ. βερνίκιον.
veronică θ. Βοτ. βερονίκη.
veros-oasă ἐ. κακοήθης.
vers οὐ. στίχος.
versat-ă ἐ. ἔμπειρος.
versatil-ă ἐ. ἀλλοπρόσαλλος.
versatilitate θ. ἀλλοπροσαλλία.
verset οὐ. ἐδάφιον.
versificà (a) ῥ. στιχουργῶ.
versificaţi(un)e θ. στιχουργία.
versificator ἀ. στιχουργός.
versiune θ. διάδοσις.
verso ἐπίρ. ὀπισθοσελιδικῶς.
verstă θ. βέρστιον.
versui (a) ῥ. στιχουργῶ.
vertebră θ. σπόνδυλος.
vertebral-ă ἐ. σπονδυλικός.
vertebrat-ă ἐ. σπονδυλωτός.
vertical-ă ἐ. κάθετος.
vertiginos-oasă ἐ. ἰλιγγιώδης.
vervă θ. εὐφράδεια.
verziş οὐ. χλόη, πρασινάδα.
verzişoară θ. Βοτ. ἀειθαλές.
verzişor-oară ἐ. ὑποπράσινος.

verzuiu-e ἐ. ὑποπράσινος.
veşcă θ. τυροκάλαθος | τηλία, γῦρος κοσκίνου.
vesel-ă ἐ. χαρίεις, ζωηρός. || ἐπίρ. χαριέντως.
veseli (a se) ῥ. χαίρω, διασκεδάζω.
veselie θ. χαρά, ζωηρότης.
veselos-oasă ἐ. εὔθυμος.
veşlii ἀ. πλ. μισθωτοὶ τάταροι.
veşnic-ă ἐ. ἴδε vecinic.
vest οὐ. δύσις.
vestă θ. κολόβιον, γελέκον.
vestală θ. ἑστιάς.
veste θ. νέον, a da de veste μανθάνω, fără veste αἰφνιδίως | φήμη, κρότος.
veşted-ă ἐ. μαραμμένος | ὠχρός.
veşteji (a) ῥ. μαραίνω, ὠχριῶ. || a se vesteji μαραίνομαι.
veştejitor-oare ἐ. μαραντικός.
vesti (a) ῥ. πληροφορῶ, εἰδοποιῶ. || a se vesti δοξάζομαι, διακρίνομαι.
vestiar οὐ. ἱματιοφυλάκιον.
vestibul οὐ. πρόδομος.
vestigiu οὐ. ἴχνος, σημεῖον.
vestire θ. πληροφορία, εἰδοποίησις.
vestit μετ. εἰδοποιημένος. || ἐ. περίφημος, ἔνδοξος.
vestitor ἀ, ἄγγελος.
vestmânt οὐ. ἔνδυμα, φόρεμα.
veston οὐ. ἴδε vestă.
veteran ἀ. ἀπόμαχος.
veterinar ἀ. κτηνίατρος.
veterinărie θ. κτηνιατρική.
veto οὐ. ἀρνησικυρία.
vetrice θ. Βοτ. ἀρτεμισία.
vetrilă θ. ἱστίον (πλοίου).
veveriţă θ. Ζωολ. σκίουρος.
vexă (a) ῥ. καταδυναστεύω, προσβάλλω.
vexaţi(un)e θ. κάκωσις, προσβολή.
vexator-oare ἐ. προσβλητικός.
vezicător οὐ. Ἰατρ. ἐκδόριον.
via θ. ὁδός, μέσον.
viă (a) ῥ. ζῶ, διαιωνω.
viabil-ă ἐ. διώσιμος.
viabilitate θ. τὸ διώσιμον.
viadnet οὐ. ὁδογέφυρα.
viager-ă ἐ. ἰσόβιος.
viaţă θ. ἴδε vieaţă.
vibră (a) ῥ. δονῶ.
vibrant-ă ἐ. συγκινητικός.
vibratil-ă ἐ. δονητικός.
vibraţi(un)e θ. δόνησις.
vibratoriu-e ἐ. δονητικός.
vicar ἀ. ἐπίσκοπος.
vicariat οὐ. ἐπισκοπεία.
vice-consul ἀ. ὑποπρόξενος.
vice-rege ἀντιβασιλεύς.
vice-versa ἐπίρ. ἀντιθέτως.
vicinal-ă ἐ. γειτονικός.
vicisitudine θ. μετάπτωσις.
viclean-ă ἐ. ἄπιστος, προδοτικὸς | πανοῦργος.
vicleim ἀ. δραματοποίησις τῶν Χριστουγέννων | γελοῖον θέαμα.
vicleni (a) ῥ. κακοπιστῶ.
vicleníe θ. προδοσία, ἀπιστία | πονηρία, πανουργία, δολιότης.
vicleşug οὐ. ἴδε viclenie.
viool οὐ. ἴδε viscol.
viconte ἀ. ὑποκόμης.
victimă θ. θῦμα.
victoria θ. ἅμαξα εὐρύχωρος.
victorie θ. νίκη.
victorios-oasă ἐ. νικηφόρος.
vid-ă ἐ. κενός. || οὐ. κενόν.
vidă (a) ῥ. κενώνω.
vidi οὐ. ἐπιθεώρησις.
vidimă (a) ῥ. ἐπιθεωρῶ.
vidmă θ. μάγισσα.
vidră θ. Ζωολ. ἐνυδρίς, καστόριον.
vie θ. ἄμπελος, culesul viilor τρυγητὸς ἀμπέλων.
vieaţă θ. ζωή, ὕπαρξις, pe vieaţă καθ' ὅλην τὴν ζωήν, a scăpa cu vieaţă σώζομαι ἀπὸ τοῦ θανάτου, în vieaţă ὄντος ζῶντος, ἐνόσῳ ἔζη, dătător de vieaţă ζωοδότης, cei rămaşi în vieaţă οἱ ἐπιζῶντες, vieaţa de apoi ἡ μέλλουσα ζωή.
vienez-ă ἐ. καὶ οὐσ. Βιεννατος.
vier ἀ. ἀμπελουργός.
vier οὐ. βαθὺ μέρος ποταμοῦ.
vier ἀ. χοῖρος.
vieri (a) ῥ. εὐνουχίζω χοίρον.
vierit οὐ. εὐνουχισμὸς χοίρου.
vierme ἀ. σκώληξ, vierme de mătase μεταξοσκώληξ.
viermănos-oasă ἐ. σκωληκόβρωτος.
viermărie θ. σκωληκοβρωτίασις προϊόντων | φειροβόλι.
viermui (a) ῥ, βρύω, βρίθω.
viermuire θ. πληθώρα, μυρμηκιά.
viers οὐ. φωνή, ἦχος.

viesc-ească ἐ. ἀμπελουργικός.
viespar ἀ. σφηκοφωλεά.
viespe θ. σφήξ.
vietate θ. ζωή, διαβίωσις.
vieţui (a) ῥ. ζῶ, διαβιώνω.
vieţuire θ. ζωή, διαβίωσις.
vieţuitor-oare ἐ. ζῶν.
viezure ἀ. Ζωολ. ἐλειός.
vifor οὐ. χιονοστρόβιλος.
viforatic-ă ἐ. χιονοστροβιλικός.
viforniţă θ. χιονοστρόβιλος.
viforos-oasă ἐ. ἴδε viforatic.
vig οὐ. τμῆμα ὑφάσματος.
vigoare θ. ζωή, ῥώμη.
viguros-oasă ἐ. ρωμαλέος.
viitor-oare ἐ. μέλλων, προσεχής. || οὐ. τὸ μέλλον | Γραμ. ὁ μέλλων.
viitorime θ. ἡ μέλλουσα γενεά.
vijelie θ. τρικυμία.
vijelios-oasă ἐ. τρικυμιώδης.
vilă θ. ἔπαυλις.
vileag οὐ. δημοσιότης, a da în vileag δημοσιεύω, διαβάλλω.
vilegiatură θ. παραθερισμός.
vilic ἀ. διευθυντής.
vin οὐ. οἶνος.
vină θ. σφάλμα, πταῖσμα, de vină ἔνοχος, a băgà vină cuivà κατηγορῶ τινα, a cădeà în vină καθίσταμαι ἔνοχος.
vinăriciu οὐ. (ἀρχ.) φόρος ἐπὶ τῶν οἰνοπωλείων. || ἀ. ὀφοφύλαξ.
vinărie θ. οἰνοθήκη.
vinariţă θ. Βοτ. ἄνθεμις.
vinars οὐ. οἰνόπνευμα.
vinaţ οὐ. οἶνοι (ἄφθονοι).
vinchel οὐ. γνώμων τέκτονος.
vinde (a) ῥ. πωλῶ.
vindecà (a) ῥ. θεραπεύω. || a se vindecà θεραπεύομαι.
vindecăcios-oasă ἐ. θεραπεύσιμος.
vindecăciune θ. θεραπεία.
vindecare, vindecat ἀφ. καὶ μετ. θεράπευσις, θεραπευμένος. || θ. θεραπεία.
vindecător-oare ἐ. καὶ οὐσ. θεραπευτικός, θεραπευτής.
vindecătură θ. οὐλή.
vindecià θ. Βοτ. κέστρον.
vindere θ. πώλησις, προδοσία.
vinderea ἀ. Ζωολ. ἱέραξ ἀποδημητικός.
vindicativ-ă ἐ. ἐκδικητικός.
Vineri θ. Παρασκευή, a îndrugà pe Vinerea mare φλυαρῶ (φρ.).
vineriţă θ. Βοτ. βούγλωσσον.
vineţea θ. Βοτ. κύανος.
vineţel ὁ. ἐλαφρὸς μωλωπισμός.
vineţi (a) ῥ. ἴδε învineţi.
vingălac οὐ. Τυπ. στοιχειοθέσιον.
Vinicer ἀ. λατ. Σεπτέμβριος.
vinicol-ă ἐ. οἰνοπαραγωγός.
vinietă θ. κορωνίς.
vinişoară θ. φλεβίδιον.
vinişor ἀ. ὑποκ. τοῦ vin.
vino-incoace οὐ. θέλγητρον.
vinovat-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἔνοχος.
vinovăţie θ. ἐνοχή.
vintre θ. πλ. κοιλία, λαπάρα.
vintriş ἐπίρ. ἕρπων.
vioară θ. βιολίον.
vioiciune θ. ζωηρότης.
vioiu-oaie ἐ. ζωηρός, εὐκίνητος.
viol οὐ. βία, ἐκβιασμός.
violă θ. μέγα βιολίον, βιόλα.
violà (a) ῥ. βιάζω, ἐκβιάζω.
violaţiune θ. βιαιοπραγία.
viol .tor ἀ. ἐκβιαστής.
violent-ă ἐ. βίαιος.
violenţă θ. βιαιότης.
violentà (a) ῥ. βιάζω.
violet-ă ἐ. ἰόχρους.
violină θ. μικρὸν βιολίον.
violoncel οὐ. βάρβιτος.
violoncelist ἀ. βαρβιτιστής.
violonist ἀ. βιολιστής.
vioreà θ. ἴον.
viorică θ. Βοτ. ἴδε viorea.
vioriu-e ἐ. ἰώδης.
viperă θ. ἔχιδνα.
vipie θ. καῦσις (ἡλίου).
vipisoă θ. ἴδε vipuşcă.
vipt οὐ. τροφαί, ὄψα.
vipuşcă θ. Στρ. παράρραμμα.
viran οὐ. γήπεδον.
virgină θ. παρθένος.
virginal-ă ἐ. παρθενικός.
virginitate θ. παρθενία.
virgulă θ. κόμμα.
viril-ă ἐ. ἀνδρικός, γενναῖος.
virilitate θ. ἀνδρότης.
viriment οὐ. ἀναστροφή, μεταστροφή.
viroagă θ. βορβορώδης λάκκος | συν-

ἄγγεια, σπιλάς, κρημνὸς ὑποσκαπτόμενος ὑπὸ ὑδάτων.
virtual-ă ἐ. δυναμικός.
virtualitate θ. δυναμικότης.
virtuos-oasă ἐ. ἐνάρετος. || ἀ. ἀριστοτέχνης.
virtuozitate θ. ἀριστοτεχνία.
virtute θ. ἀρετή.
virulent-ă ἐ. δηλητηριώδης.
virulenţă θ. δηλητηριαστικότης.
virus οὐ. δηλητήριον.
vis οὐ. ὄνειρον, a-şi vedeà visul cu ochii πραγματοποιῶ τὸ ὄνειρόν μου.
visà (a) ῥ. ὀνειρεύομαι.
visător-oare ἐ. ρεμβαστικὸς | ὀνειρώδης. || ἀ. ρεμβαστής.
visătură θ. ὄνειρον, ὀνειροπόλημα, ρεμβασμός.
viscer οὐ. Ἀνατ. σπλάγχνον.
viscoral-ă ἐ. σπλαγχνικός.
viscol οὐ. χιονοστρόβιλος.
viscoli (a) ῥ. χιονοστροβιλώνει.
viscolos-oasă ἐ. χιονοστροβιλώδης.
visgăi (a) ῥ. σκίνω.
vişin ἀ. Βοτ. ὑσσινέα.
vişină θ. ὕσσινον.
vişinată θ. ὑσσινάδα.
vişineà θ. Βοτ. ἀγριοκοκκυμηλέα.
vişinel ἀ. Βοτ. ὑσσινέα νάνος.
vişinioà θ. φασήολος ἐρυθρός.
vişiniu-e ἐ. ὑσσινόχρους.
vislă θ. κύων θηρευτικός.
vistavoiu ἀ. Στρ. ὑπηρέτης.
vistier οὐ. θησαυρός. || ἀ. θησαυροφύλαξ, ὑπάλληλος οἰκονομικῶν.
vistierie θ. θησαυροφυλάκιον.
vistiernic ἀ. θησαυροφύλαξ, ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν.
vită θ. ζῶον, κτῆνος.
viţă θ. ἄμπελος, κορμὸς ἀμπέλου (κούτσουρον) | viţă albă κληματὶς | οἰκογένεια, γενεὰ (συνεκδ.) | βόστρυχος, viţă de păr βόστρυχος κεφαλῆς.
vital-ă ἐ. ζωτικός.
vitalitate θ. ζωτικότης.
viţeà θ. ἐάμαλις.
viteaz-ă ἐ. καὶ οὐσ. γενναῖος.
vitejesc-ească ἐ. ἡρωϊκός.
vitejeşte ἐπίρ. ἡρωϊκῶς.
vitejì (a) ῥ. ἀνδραγαθῶ.
vitejie θ. ἡρωϊσμός.
viţel ἀ. (πλ. viţei) μόσχος.
viţelos-oasă ἐ. ἀστεῖος.
viţelus οὐ. ὑποκ. τοῦ viţel.
vitesă θ. ταχύτης.
viţiă (a) ῥ. διαφθείρω.
viţiabil-ă ἐ. διαφθαρτός.
viţioă θ. ὑποκ. τοῦ viţeà.
viticol-ă ἐ. ἀμπελουργικός.
viticultură θ. ἀμπελουργία.
vition-oană ἐ. ἰσχνός.
viţios-oasă ἐ. κακοήθης, ἐλαττωματικός. || ἐπίρ. κακοήθως.
viţiu οὐ. ἐλάττωμα.
viţos-oasă ἐ. μακρόμαλλος.
vitraliu οὐ. ὑαλωτὸν (θυρίδωμα).
vitreg-ă ἐ. tată vitreg μητρυιός, mamă vitregă μητρυιά, μήτηρ κακή, frate vitreg ἀδελφὸς ἑτεροθαλής.
vitrificà (a) ῥ. ὑελοποιῶ.
vitrificaţi(un)e θ. ὑελοποίησις.
vitrină θ. ὑέλωμα, προθήκη.
vitriol οὐ. θειικὸν ὀξύ.
vitros-oasă ἐ. ὑελώδης.
viu-e ἐ. ζωηρός, ζῶν, limbă vie ζῶσα γλῶσσα, portret viu φωτογραφία ζωηρά, e încă viu ζῇ ἀκόμη.
vivace ἐ. ζωηρός.
vivacitate θ. ζωηρότης.
vivandieră θ. ὀψοπῶλις στρατοπέδων.
vivat! ἐπιφ. ζήτω! || οὐ. ζητωκραυγή.
vivificà (a) ῥ. ζωογονῶ.
vivipar-ă ἐ. ζωοτόκος.
viviseciţiane θ. ζωοτομή.
vizà θ. Ζωολ. ἔλλοψ (μυρσίνη).
viza θ. ἐπικύρωσις.
vizavi ἐπίρ. ἀπέναντι.
vizibil-ă ἐ. ὁρατός, φανερός.
vizieră θ. γεῖσον (πιλικίου).
vizineà θ. σταθμίον, νομισματοτυπεῖον.
vizionar-ă ἐ. καὶ οὐσ. φαντασιόπληκτος.
vizir ἀ. βεζύρης | ὕβε siciu.
vizirat οὐ. βεζυρεῖα.
viziresc-ească ἐ. βεζυρικός.
vizirie θ. βεζυρεῖα.
vizită θ. ἐπίσκεψις.
vizità (a) ῥ. ἐπισκέπτομαι.
vizitare, vizitat ἀφ. καὶ γετ. ἐπίσκεψις, ἐπισκεμμένος. || θ. vizitarea vaselor νηοφία.
vizitator-oare οὐσ. ἐπισκέπτης.
vizitiu ἀ. ἀμαξηλάτης.

vizíune θ. ὀπτασία, ὅραμα.
vizual-ă ἐ. ὀπτικός.
vizuină θ. ὀπὴ ψήκτρας | κευθμών, κρησφύγετον (θηρίων).
vizunie θ. ἴδε vizuină.
vlad ἀ. λαϊκ. βλάξ.
Vlădică ἀ. ἀρχιεπίσκοπος, dela Vlădică până la opincă μικροί, μεγάλοι.
vlădicesc-ească ἐ. ἀρχιεπισκοπικός.
vladnic-ă ἐ. ἰσχυρός. || οὐ. λίμνη.
vlăduitor ἀ. κύριος, αὐθέντης.
vlafă θ. μάγος.
vlagă θ. χυμὸς | ἰσχύς, ἐνεργητικότης.
vlăgui (a) ῥ. ἐξαντλῶ.
vlăguit μετ. ἐξηντλημένος.
vlajgan οὐ. ῥόπαλον. || ἀ. κανονίας, ὀφηλὸς καὶ ἀνόητος, κρεμανταλᾶς.
Vlăsie θ. ἐν τῇ φρ. parc'ar fi în codrul Vlăsiei ὡσὰν νὰ εἴμεθα στὸ δουνὸ (φρ.).
vlăstar οὐ. καὶ ἀ. ἐπιρρίζιον, βλαστός, φῦμα, vlăstar din rădăcină παραφυάς, vlăstar din viță κληματίς.
vlăstări (a) ῥ. βλαστάνω.
vlăstăreț οὐ. δάσος βλασταριῶν.
vlog οὐ. λαὸς | λεπτὴ ἐροχή.
voal οὐ. πέπλος.
vocabular οὐ. λεξιλόγιον.
vocal-ă ἐ. φωνητικός, muzică vocală φωνητικὴ μουσική.
vocală θ. φωνῆεν.
vocaliza (a) ῥ. φωνῳδῶ.
vocalism οὐ. φωνητισμός.
vocațiune θ. προορισμός, κλῆσις.
vocativ οὐ. Γραμ. κλητική.
voce θ. φωνή.
vociferà (a) ῥ. κραυγάζω.
Vodă ἀ. πρίγκηψ βασιλεύων.
vodevil οὐ. κωμειδύλλιον.
vodevilist ἀ. κωμειδυλλιογράφος.
voi ἀντ. ὑμεῖς.
voi (a) ῥ. θέλω | ῥῆμα βοηθητικόν, voiu vorbi θὰ ὁμιλήσω.
voiaj οὐ. ταξείδιον.
voiajà (a) ῥ. ταξειδεύω.
voiajor ἀ. ταξειδιώτης.
voie θ. θέλησις, cu voie ἑκουσίως, după voie κατὰ θέλησιν, κατόπιν συνεννοήσεως, de voie de nevoie ἑκὼν ἄκων, de bună voie εὐχαρίστως, în voia valurilor εἰς τὴν διάκρισιν τῶν κυμάτων | διαθ... εὐχαρίστησις | ἄδεια, a da voie ἐπιτρ...
voievod ἀ. (ἀρχ.) βοϊβόδας, βασιλεύων πρίγκηψ | πρίγκηψ | φύλαρχος ἀθιγγάνων.
voină θ. νεογέννητον.
voincios-oasă ἐ. ὁ ἔχων θέλησιν.
voinic-ă ἐ. καὶ οὐσ. γενναῖος.
voiniceso-ească ἐ. γενναῖος.
voinicește ἐπίρ. ἡρωϊκῶς.
voinici (a) ῥ. ἀνδραγαθῶ.
voinicie θ. ἡρωϊσμός.
voinicos-oasă ἐ. θρασύδειλος.
voință θ. θέλησις, bună voință καλὴ θέλησις, εὐαρέσκεια.
voios-oasă ἐ. εὔχαρις, εὔθυμος.
voioșie θ. εὐδιαθεσία, εὐθυμία.
voit-ă ἐ. θεληματικός.
voitor de bine ἀ. καλοθελητής.
voivodat οὐ. βοϊβοδᾶτον, πριγκηπᾶτον.
volan οὐ. πτέρυξ, μακρὰ πτυχὴ ἐσθῆτος.
volatil-ă ἐ. πτητικός.
volatilitate θ. πτητικότης.
volatilizà (a) ῥ. καθιστάνω πτητικόν.
volbà (a) ῥ. κυλίω.
volbură θ. τρικυμία | ἀνεμοστρόβιλος, ὑδροστρόβιλος.
volburos-oasă ἐ. στροβιλώδης.
volgamerà β. Βοτ. χλωρόδενδρον.
vólintir ἀ. ἴδε voluntar.
volițione θ. βουλητικόν.
volnic-ă ἐ. ἐλεύθερος, ἐξουσιοδοτημένος.
volnici (a) ῥ. ἐπιτρέπω, ἐξουσιοδοτῶ. || a se volnici ἀπολυτρώνομαι, ἐλευθερώνομαι.
volnicie θ. ἐλευθερία | ἐξουσιοδότησις.
voloc οὐ. ἀμφίβληστρον πτηνῶν.
voltă θ. ἀναστροφή.
voltaic-ă ἐ. βολταϊκός.
voltij οὐ. σχοινοβατική.
voltijor ἀ. σχοινοβάτης.
volubil-ă ἐ. περιελικτός.
volubilitate θ. εὐστροφία λόγου.
volum οὐ. τόμος.
voluminos-oasă ἐ. ὀγκώδης.
voluntar-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἀθελοντικός, ἀθελοντής.
voluntariat οὐ. ὑπηρεσία ἀθελοντοῦ.
voluptate θ. ἡδονή.
voluptos-oasă ἐ. ἡδονικός.
volută θ. ἕλιξ, σπεῖρα.

vomic-ă ἐ. ἐμετικός.
vomità (a) ῥ. ἐμῶ, ἐξεμῶ.
vomitiv-ă ἐ. ἐμετικός.
vorace ἐ. πολυφάγος, λαίμαργος.
voracitate θ. πολυφαγία, λαιμαργία.
vopseà θ. ἴδε văpseà.
vopsi (a) ῥ. ἴδε văpsi.
vorbă θ. λέξις, λόγος, vorbă cu vorbă ἐπὶ λέξει, a lăsà vorbă εἰδοποιῶ, a trimite vorbă ἀγγέλλω, a înțelege de vorbă ἐννοῶ, πείθομαι, a se înțelege la vorbă συνεννοοῦμαι, a purtà cu vorbă ὑπισχνοῦμαι καὶ δὲν τηρῶ, nu-i vorbă! βεβαίως! τί λόγος! vorbă multă πολυλογία | συνομιλία, a întinde, lungì vorbă μακραίνω τὴν ὁμιλίαν, a ține de vorbă πιάνω στὰ λόγια, a intrà în vorbă ἀναμιγνύομαι εἰς τὴν συζήτησιν, vorbă să fie! λόγος νὰ γίνεται, să venim la vorba noastră ἐπαναλάβωμεν τὸ νῆμα τῆς συνομιλίας μας | ζήτημα, e vorba de viitorul tău εἶναι ζήτημα διὰ τὸ μέλλον σου | πλ. vorbe! παλάβρας!
vorbăreț-eață ἐ. καὶ οὐσ. πολυλόγος, φλύαρος.
vorbì (a) ῥ. λαλῶ, a vorbì peltic τραυλίζω, a vorbì aiurea παραληρῶ, la drept vorbind νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθειαν | συνομιλῶ | λέγω, a vorbì de bine cu cineva ὁμιλῶ εὐφήμως περί τινος, a vorbì de rău κατηγορῶ. || a se vorbì συνεννοοῦμαι.
vorbire θ. ὁμιλία | λόγος.
vorbit μετ. ὡμιλημένος, limbă vorbită ὁμιλουμένη γλῶσσα, nu mai este de vorbit δὲν ἐπιδέχεται συζήτησιν.
vorbitor-oare ἐ. ὁμιλῶ. || ἀ. ὁμιλητικός. || οὐ. ἐντευκτήριον σχολείου.
voreț οὐ. περιαύλιον.
vornic ἀ. (ἀρχ.) κυβερνήτης Μολδαβίας | δικαστής, εἰρηνοδίκης | δήμαρχος (χωρίου) | τίτλος εὐγενείας.
vornicel ἀ. παράνυμφος | πλ. στρατιῶται δορυφόρου.
vornicie θ. ἀξίωμα ἢ ἐπιμηγορία τοῦ δορυφόρου | ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν | δημαρχεῖον χωρίου.
vorovă θ. συζήτησις, συνομιλία | λόγος | εὐγλωττία.
vorovi (a) ῥ. ὁμιλῶ, συζητῶ.
vospă θ. λέπυρον, πίτυρον.
vostru ἐ. ὑμέτερος. || ἀντ. al vostru, ai voștri, ale voastre ὁ ὑμέτερος, οἱ ὑμέτεροι, αἱ ὑμέτεραι.
voștină θ. ἴδε boștină.
vot οὐ. ψῆφος.
votà (a) ῥ. ψηφίζω.
votant ἀ. ψηφοφόρος.
votiv-ă ἐ. ἀναθηματικός.
vrabie θ. στρουθός, nu dă vrabia din mână pe cioara din par κάλλιο πέντε καὶ στὸ χέρι παρὰ δέκα καὶ καρτέρι.
vrăbiuță θ. στρουθίον.
vraciu ἀ. θεραπευτής, ἰατρός.
vraf οὐ. σωρός.
vrăfui (a) ῥ. ἐπισωρεύω.
vraiște ἐπίρ. ὀρθάνοικτα.
vrajă θ. θέλγητρον, μαγεία.
vrajbă θ. διχόνοια, ἔχθρα.
vrăjbì (a) ῥ. σπείρω διχόνοιαν.
vrăjbitor-oare ἐ. καὶ οὐσ. ὁ σπείρων διχόνοιαν.
vrăjì (a) ῥ. ῥίπτω μάγια | ἐπικαλοῦμαι (συνεκδ.). || a se vrăjì συμβουλεύομαι μάγον.
vrăjire, vrăjit ἀφ. καὶ μετ. μάγευσις, μαγευμένος, casă vrăjită μαγευμένο σπῆτι. || ἐ. μαγικός.
vrăjitor-oare οὐσ. μάγος.
vrăjmaș-ă ἐ. καὶ οὐσ. ἐχθρικός, ἐχθρός.
vrăjmășesc-ească ἐ. ἐχθρικός.
vrăjmășește ἐπίρ. ἐχθρικῶς.
vrăjmăși (a) ῥ. ἐχθρεύομαι, προσβάλλω. || a se vrăjmăși ζῶ ἐν ἐχθρότητι, ἐχθρεύομαι.
vrăjmășie θ. ἐχθρότης, ἔχθρα.
vrană θ. ἐπίπωμα, πεῖρος (κοιν.).
vraniță θ. μικρὰ θύρα κήπου | εἴσοδος κυψέλης.
vrâstă θ. ἴδε vârstă.
vre μόρ. περίπου, vr'o dată ἐνίοτε, ποτέ, vr'o sută περὶ τοὺς ἑκατόν.
vreà (a) ῥ. ἴδε a voi.
vreajă θ. ὑπέρτειος ρίζα κολοκυνθοειδῶν.
vreasouri οὐ. πλ. ξερόκλαδα, φρύγανα.
vreasouros-oasă ἐ. δασώδης.
vrednic-ă ἐ. ἄξιος, nu e vrednic să plătească δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ πληρώσῃ | ἐργατικός.
vrednicie θ. ἀξία | ἱκανότης.
vrej οὐ. κλάδος.

vreme θ. καιρός, dela o vreme ἀπό τινος χρόνου, înainte vreme, într'o vreme ἄλλοτε, τὰ παληὰ χρόνια, în vremurile de demult κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, cu vremea μὲ τὸν καιρόν, câtă vreme ἐφ' ὅσον, ἐπὶ πόσον, de vreme ἐνωρίς. de vreme ce ἐπειδή, în vreme ce ἐνῷ.
vremelnic-ă è. πρόσκαιρος.
vremelnicesc-ească è. ἴδε vremelnic.
vremelniceşte ἐπίρ. προσκαίρως.
vremui (a) ῥ. μεταλλάσσω.
vrere θ. θέλησις | ἐπιθυμία.
vrut μετ. τοῦ voi, vrute şi nevrute λόγοι ἀσυνάρτητοι.
vuet οὐ. κρότος ὑπόκωφος.
vuetoare θ. Βοτ. ἔμπετρον.
vuetoială θ. ὑπόκωφος θόρυβος.
vui (a) ῥ. κροτῶ ὑποκώφως.
vulcan ἀ. ἡφαίστειον.
vulcanic-ă è. ἡφαιστειώδης.
vulcanizà (a) ῥ. ἡφαιστειώνω.
vulg οὐ. ὄχλος.
vulgar-ă è. κοινός, πρόστυχος.
vulgaritate θ. τὸ κοινόν, προστυχιά.
vulgarizà (a) ῥ. ἐκλαϊκεύω.
vulgarizator ἀ. ἐκλαϊκιστής.
vulnerabil-ă è. τρωτός.
vulnenar-ă è. βλαβερός.
vulpe θ. Ζωολ. ἀλώπηξ, vulpe bătrână ἀλεπού (κοιν.) | δέρμα ἀλώπεκος, ἀλωπεκῆ. vulpe cu cercei γυνὴ παμπόνηρος, e îmbrăcat cu piele de vulpe εἶναι ὑποκριτὴς (φρ.).
vulpe(ne)so-ească è. ἀλωπέκειος | πανοῦργος (συνεκδ.).
vulpenie θ. πανηρία, ἀλεπουδιά.
vulpeiu-e è. ἐπίξανθος.
vulpeşte ἐπίρ. πανούργως.
vulpoaică θ. ἀλώπηξ θήλεια.
vulpoiu οὐ. μεγάλη ἀλώπηξ.
vultan ἀ. ἴδε vultur | ἥρως.
vultoare θ. στρόβιλος | βάραθρον | πτῶσις ὕδατος ἐπὶ τροχοῦ μύλου.
vultur ἀ. Ζωολ. ἀετός, vultur de mare θαλάσσιος ἀετός, ἅρπη | ἥρως (συνεκδ.).
vulturaş ἀ. ἀετιδεύς.
vultureso-ească è. ἀέτειος.
vultureşte ἐπίρ. ἀστραπιαίως.
vulturică θ. Βοτ. ἱεράκιον.
vulturoaică θ. θήλεια ἀετός.
vulvoare θ. φλόξ, γλῶσσα φλογός.
vulvoiat-ă è. ἀνάσιλλος, ἀνάτρχος.
vulvoiu ἐπίρ. ἴδε vălvoiu.
vutcă θ. βότκα.
vuvui (a) ῥ. κροτῶ ὑποκώφως.

X

X σ. τὸ γράμμα χ, προφ. ὡς ξ.
xanamorisit-ă è. κρόνιππος, ξαναμωραμένος.
xenofob-ă è. ξενόφοβος.
xenoman-ă è. ξενομανής.
xenomanie θ. ξενομανία.
xilofon οὐ. ξυλόφωνον.
xilograf ἀ. ξυλογράφος.
xilografic-ă è. ξυλογραφικός.
xilografie θ. ξυλογραφία.

Z

Z ἀ. γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου | προφέρεται ὡς τὸ ζ.
za θ. ἀγκάλιον, ἄμμα, ποῦντος | πλ. zale σύμπλεκτον, ἁλυσσιδωτὸς θώραξ.
zăbală θ. κημός, ἀνστόμισμα, γλωσσοδέτης ἵππου | ἐξέλκωσις τῆς γωνίας τῶν χειλέων, ζαβλα.
zăbălos-oasă è. ἀκάθαρτος, ζαβιλιάρης.
zăbăluţă θ. ἱππ. ὑποστόμιον παραχαλινίδος.
zăbăuc-ă è. παραλογιασμένος.
zăbavă θ. ἀργοπορία | διασκέδασις.
zăbavnic-ă è. ἀργός, καθυστερῶν.
zăblău οὐ. σκέπαστρον, χονδρόπανον | ἐπίστρωμα ἐφιππίου. || ἀ. φύλαξ κύων.
zăbovi (a) ῥ. ἀργοπορῶ, καθυστερῶ.
zăbovire ἀφ. καθυστέρησις.
zăbovitor-oare è. καθυστερῶν.
zabrac οὐ. ἐπιτίμησις (λίχ.).
zăbranic οὐ. κρέπιον πένθους.
zăbrea θ. κιγκλὶς φραγμοῦ | πλ. zăbrele δρύφακτον, δικτυωτόν.
zăbrelnic οὐ. χειρόμακτρον κεντημένον.
zăbun οὐ. καβάδι, ἐπένδυμα, ῥαχὺ βατωμένον, χιρκᾶς.
zăbunar ἀ. ῥάπτης ἢ πωλητὴς καβαδίων.

zăcământ οὐ. Γεωλ. στρῶμα.
zăcare θ. νόσος.
zăcaș-ă ὲ. μνησίκακος | καχεκτικός.
zăcășeală θ. ἴδε zăcășie.
zăcășie θ. μνησικακία | καχεξία.
zăcător-oare ὲ. ἀκίνητος. || θ. μόδιος.
zăcea (**a**) ῥ. ἀναπαύομαι, aici zace ἐνταῦθα κεῖται | νοσῶ, μένω κλινήρης, zace de trei luni εἶναι ἄρρωστος (ἐν τῇ κλίνῃ) ἀπὸ τριῶν μηνῶν.
zăcere θ. διαμονὴ ἐν τῇ κλίνῃ | νόσος.
zacheză θ. παραπέτασμα, αὐλαία.
zăcită θ. σκύβαλα σιτηρῶν, ἀθήρ.
zacusoă θ. πρόγευμα.
zăcut μετ. ἀναπαυμένος. || οὐ. νόσος.
zadă θ. λάριξ, πεύκη.
zadar (**în**) ἐπίρ. ματαίως, ἀνωφελῶς.
zădărî (**a**) ῥ. ἐρεθίζω | ἐνοχλῶ.
zadarnic-ă ὲ. μάταιος, ἀνωφελής. || ἐπίρ. ματαίως.
zădărnicî (**a**) ῥ. ματαιώνω | ἐξουδενώνω. || a se zădărnicî ματαιώνομαι.
zădărnicie θ. ματαιότης.
zădie θ. ὄπίσθιον περίζωμα.
zăduf οὐ. ἀποπνικτικὴ θερμότης | βάρος, λύπη (συνεκδ.).
zaflă θ. Ἰατρ. κόρυζα, καταρροή.
zăgan ἀ. Ζωολ. γυπάετος.
zăgaz οὐ. προβλής, προκυμαία | φράκτης, περίφραγμα, φραγμὸς (συνεκδ.).
zăgăzeală θ. ἀταξία.
zăhăi (**a**) ῥ. ἐνοχλῶ.
zahăr οὐ. σάκχαρον.
zaharicà θ. σακχαρωτόν.
zaharică θ. Βοτ. λύκιον.
zaharină θ. σακχαρίνη.
zaharisi (**a**) ῥ. σακχαρώνω, γλυκαίνω. || a se zaharisì ζαχαρώνω, ἀποκρυσταλλώνομαι (ἐπὶ σακχάρου).
zaharisit-ă ὲ. σακχαρωτός.
zaharniță θ σακχαροθήκη.
zaherea θ. προμήθεια | φόρος ἐκ ζωοτροφιῶν | χιλός, ταγὴ ζώου.
zahnă θ. ἴδε sagnă.
zaif-ă ὲ. ἀδύνατος, ἀδιάθετος.
zaiflâc οὐ. ἀδυναμία, ἀδιαθεσία.
zaim ἀ. στρατιώτης τοῦρκος.
zaiu οὐ. παγὼν ἐπιπλέων.
zală θ. σιαλιστήριον, δακτύλιος συνδέων τοὺς χαλινοὺς μὲ τὰ ἡνία.
zalhană θ. σφαγεῖον.
zăloagă θ. διαβατήριον.
zălog οὐ. ἐνέχυρον | ὄμηρος.
zălogi (**a**) ῥ. ἐνεχυριάζω, ὑποθηκεύω.
zălogitură θ. ἐνέχυρον.
zălud-ă ὲ. βλακώδης.
zaman οὐ. καιρὸς | στιγμὴ | εὐκαιρία
zâmberec οὐ. ἐλατήριον ὡρολογίου.
zâmbet οὐ. μειδίαμα.
zâmbi (**a**) ῥ. μειδιῶ.
zambilă θ. Βοτ. ὑάκινθος.
zâmbitor-oare ὲ. μειδιαστικός.
zâmboo οὐ. γλῶσσα πόρπης.
zambol οὐ. ἴδε zimbil.
zâmbre θ. πλ. ζεά, ρυτὶς εἰς τὸν ὀρανίσκον ἵππου | face zâmbre τρέχουν τὰ σάλια του (συνεκδ.).
zambul οὐ. Βοτ. ἴδε zambilă.
zamfir οὐ. λαΐκ. σάπφειρος.
zămisleală θ. ἴδε zămislire.
zămisli (**a**) ῥ. συλλαμβάνω, κυοφορῶ, μένω ἐγκύμων | γεννῶ.
zămislire ἀφ. σύλληψις, κύησις | γέννησις.
zămori (**a se**) ῥ. κοπιάζω, ζῶ μετὰ δυσκολίας | τρέφομαι ἀτελῶς.
zămos-oasă ὲ. ἴδε zemos. || ἀ. ὑδροπέπων.
zămosi (**a se**) ῥ. εἶμαι ὑδαρής.
zămoșiță θ. Βοτ. ἡβίσκος, μπάμια.
zamparà ἀ. φιλογύνης, γυναικᾶς.
zamparagiu ἀ. ἴδε zamparà.
zamparalâc οὐ. φιλογυνία.
zămuroă θ. κακὸς ζωμός.
zănatic-ă ὲ ἐπιληπτικὸς | βλάξ.
zănatici (**a**) ῥ. παραζαλίζω.
zângăni (**a**) ῥ. κωδωνίζω.
zângănit οὐ. κωδώνισμα.
zângănitură θ. κωδώνισμα μακρόν, κροτάλισμα.
zănoagă θ. ὑψίπεδον.
zăpăceală θ. σύγχυσις, παραζάλη.
zăpăci (**a**) ῥ. συγχύζω, περιπλέκω. || a se zăpăci συγχύζομαι, ζαλίζομαι.
zăpăcire, zăpăcit ἀφ. καὶ μετ. σύγχυσις, συγχυσμένος. || ὲ. ἀνόητος.
zăpadă θ. χιών.
zăpârste ἀ. εὔελπις.
zăpartă θ. ἐπίπληξις.
zapoă θ. ἀναστολεὺς ὑφαντηρίου | διὰ βίας φορολογία.
zăpoeà θ. ἴδε zapcă.

zăpcì (a) ῥ. φορολογῶ ἀνηλεῶς.
zapcie θ. (ἀρχ.) ἐπαρχεῖον.
zapcilâc οὐ. ἐπαρχεία | φορολογία.
zapciu ἀ. ἔπαρχος | φορολογικὸς ὑπάλληλος | κράκτης δημόσιος.
zapis οὐ. ἔγγραφον.
zaplan-ă ἐ. ἴδε vlajgan.
zaplaz οὐ. σανιδοφραγή.
zăpoadă θ. διάφασις (δάσους).
zăpodie θ. λοφοπέδιον.
zăpor οὐ. χιονόνερον | Ἰατρ. ἴλαρά.
zăporì (a) ῥ. πλημμυρῶ.
zăpreală θ. ἰσχουρία ἵππου.
zăpri (a se) ῥ. ἰσχορρῶ.
zăpsi (a) ῥ. καταλαμβάνω ἐπ' αὐτοφώρῳ.
zapt οὐ. παρακράτησις, κατάσχεσις | ἁρπαγή, λεία.
zăpuc οὐ. ἴδε zăduf.
zăpușeala θ. ἐκνεφίας, συννεφόκαμμα.
zăpușì (a) ῥ. ἀποπνίγω ἐκ θερμότητος.
zar οὐ. ἐξίτης, κῦδος (ἀβακίου).
zar οὐ. ὀχεύς, μοχλὸς θύρας | χειροπέδη.
zăr οὐ. ἴδε zer.
zară θ. ξυνόχαλα | ἴδε zare.
zaraf ἀ. ἀργυραμοιβός.
zarafie θ. ἀργυραμοιβεῖον.
zarafir οὐ. σῦρμα χρυσοῦν.
zarafiâc οὐ. ἀργυραμοιβή.
zare θ. λάμψις | ὁρίζων μακρυνός.
zărf οὐ. ὑπόβαθρον κυάθου.
zârghit-ă ἐ. ἀνόητος, ἐλαχώδης.
zări (a) ῥ. βλέπω, παρατηρῶ. || a se zări φαίνομαι, διακρίνομαι.
zarif-ă ἐ. θελκτικός, κομψός.
zarifiâc οὐ. χάρις, κομψότης.
zârnă θ. Βοτ. γλυκύρριζα.
zarnacadeà θ. Βοτ. νάρκισσος.
zârnì (a) ῥ. συρρικνώνομαι.
zârnoaică θ. μάγισσα.
zarpà θ. διάχρυσον (ὕφασμα).
zarpalatic-ă ἐ. ζαλισμένος.
zarvă θ. θόρυβος, κρότος (ἐγερτηρίου).
zărvui (a) ῥ. θορυβῶ, κροτῶ.
zărvuitor ἀ. θορυβοποιός.
zarzăr ἀ. δερυκοκκέα | ἴδε corcoduș.
zarzără θ. δερύκοκκον.
zarzavagiu ἀ. ὀσπριοπώλης.
zarzavat οὐ. ὄσπριον.
zaso οὐ. ὑπόβαθρον βαρελίων.
zaț οὐ. Τυπ. στοιχειοθεσία.
zaț οὐ. ὑποστάθμη ἐλαίου.
zatcă θ. κοντάρι, σφιχτρόβεργα, ἐποχεὺς κλωστηρίου, ἴδε slobozitor.
zăticneală θ. ἐνόχλησις.
zăticnì (a) ῥ. ἐνοχλῶ, ἐμποδίζω.
zaticnire θ. ἀνησυχία.
zău ! ἐπιφ. τῇ ἀληθείᾳ !
zăurdit-ă ἐ. ξυνισμένος, κομμένος (ἐπὶ γάλακτος).
zăvadă θ. χειμάδιον (ζώων).
zavaz οὐ. ἴδε zăvadă.
zăveazdă θ. Ἐκκλ. ἀὴρ | παραπέτασμα.
zavelcă θ. διπλοῦν περίζωμα.
zaveră θ. (ἑλληνικὴ) ἐπανάστασις τοῦ 1821.
zavergisì (a se) ῥ. ἐπαναστατῶ.
zavergiu ἀ. στρατιώτης τοῦ Ὑψηλάντου, ἱερολοχίτης | ἐπαναστάτης, στασιαστὴς | φίλερις.
zavistie θ. ζηλοτυπία | ραδιουργία.
zavistios-oasă ἐ. ζηλότυπος.
zavistui (a) ῥ. ζηλοτυπῶ.
zăvod ἀ. μολοσσός.
zăvoiu οὐ. παρόχθιον δάσος ἰτεῶν | πλ. zăvoaie ποτάμιαι νῆσοι δασώδεις.
zăvon οὐ. ἴδε zovon.
zăvor οὐ. ὀχεύς, μοχλὸς θύρας | ἴδε zatcă.
zăvorì (a) ῥ. μανδαλώνω. || a se zăvorì μανδαλώνομαι | κρύπτομαι (συνεκδ.).
zavragiu ἀ. φίλερις | χαλκωματᾶς.
zăzăi (a) ῥ. τρυλίζω | συρίττω.
zbenghiu οὐ. φακὸς (ἐπιδερμίδος) | κηλὶς ἐκ βορβόρου κατὰ τῆς βασκανίας.
zbrâncă θ. διασπάθισις χρημάτων.
zeamă θ. ζωμός, ὀπὸς | ἄρτυμα, zeamă lungă σάλτσα νερουλιασμένη.
zebru ἀ. Ζωολ. ὄναγρος.
zece ἀριθ. δέκα, al zecelea ὁ δέκατος, a zecea ἡ δεκάτη.
zecimal-ă ἐ. δεκαδικός.
zecime θ. δεκὰς | δέκατον.
zeciuneală θ. δεκάτη (φόρος).
zeciui (a) ῥ. δεκατίζω.
zèe θ. θεά.
zefir ἀ. ζέφυρος. || οὐ. ζεφύριον (ὕφασμα).
zeflemeà θ. εἰρωνεία, κορωϊδία (κοιν.).
zeflemisì (a) ῥ. εἰρωνεύομαι, σατυρίζω.
zeflemist ἀ. εἴρων, σατυριστής.
zefliu-e ἐ. εὔθυμος.
zeghe θ. τριβῶν, ἐπενδύτης, φλοκάτο, zeghe murdară τριβώνιον | μακρὸν ἐπανωφόριον ἐκ λινοῦ.

zeghioiu οὐ. ὑπενδύτης κεντημένος.
zeiță θ. θεά.
zeitate θ. θεότης.
zel οὐ. ζῆλος.
zelar ὠ. ἴδε zale.
zelator ἀ. ζηλωτής.
zelcă θ. πρόσκαιρον συμφωνητικὸν | συνθήκη.
zelos-oasă ἐ. ζηλωτής.
zemnic οὐ. ὑπόγειον χειμῶνος (διὰ ὅσπρια).
zemos-oasă ἐ. ὀπώδης, χυμώδης.
zenit οὐ. Ἀστρ. ζενίθ.
zer οὐ. ὀρὸς (γάλακτος).
zestre θ. προῖξ.
zețar ἀ. Τυπ. στοιχειοθέτης.
zețui (a) ῥ. Τυπ. στοιχειοθετῶ.
zeu ἀ. θεός.
zevechiu ἀ. ἀρχηγός.
zevzec ἀ. ἀνόητος.
zgancă θ. οὐλή.
zi θ. (πλ. zile) ἡμέραι, pe zi ἡμερησίως, de (peste) zi τῆς ἡμέρας, a treia zi τὴν μεθεπομένην, zi cu zi καθ'ἑκάστην, cât toate zilele ὑπερμεγέθης, ἄπειρος (φρ.) | ζωή, a scăpa cu zile σώζω τὴν ζωήν μου, a muri cu zile ἀποθνήσκω ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας | ἴδε ziua.
ziafet οὐ. εὐωχία, ξεφάντωμα.
ziar οὐ. ἐφημερίς, φύλλον.
ziarist ἀ. δημοσιογράφος.
ziaristică θ. δημοσιογραφία.
zibelină θ. Ζωολ. σαμούριον.
zibetă θ. Ζωολ. μοσχογαλῆ.
zicală θ. ρητόν.
zicaș ἀ. τραγουδιστὴς πλανόδιος.
zicătoare θ. ῥητόν, παροιμία.
zicător ἀ. ἴδε zicaș.
zicătură θ. λόγος, ὁμιλία.
zice (a) ῥ. λέγω, se zice λέγεται, va să zică δηλαδή, λοιπὸν | ἄδω, a zice din vioară παίζω βιολίον.
zicere θ. ἔκφρασις, λόγος.
zid οὐ. (πλ. ziduri) τοῖχος, τεῖχος.
zidar ἀ. κτίστης.
zidărie θ. οἰκοδομική.
zidi (a) ῥ. κτίζω, ἀνεγείρω | πλάττω, δημιουργῶ, D-zeu a zidit lumea ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον.
ziditor ἀ. κτίστης | δημιουργός.
zigomă θ. Ἀνατ. ζύγωμα.
zigomatic-ă ἐ. ζυγωματικός.
zigzag οὐ. ἐλιγμογραμμία.
zili (a) ῥ. ζῶ, διαβιῶ.
zilnic-ă ἐ. ἡμερήσιος. || ἐπίρ. ἡμερησίως.
zilot ἀ. ζηλωτής.
zimbil οὐ. θαλλίς, λάρκος, φαθωτή.
zimbru ἀ. Ζωολ. βόνασος.
zimțar ἀ. ραβδωτὴς (ξυλουργοῦ).
zimțat-ă ἐ. ὀδοντωτός, ἐπαλξωτός.
zimți ἀ. πλ. ἔπαλξις | κέρχνωμα, χαρακτὸς γῦρος νομισμάτων | ταρσός, ὀδόντες πρίονος | ἐντομαὶ μυλοπέτρας | ἴδε tindeche | χεῖλος, ἄκρον.
zină θ. νύμφη | πλ. ἴδε lelele.
zinatic-ă ἐ. ἡλίθιος, τρελλός.
zinc οὐ. Ὀρυκτ. ψευδάργυρος.
zinoografie θ. ζιγκογραφία.
zinoptime θ. νυχθήμερον.
zis μετ. εἰρημένος, zis și făcut ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον | ἐπιλεγόμενος, Mircea cel Mare zis și cel Bătrân Μίρτσεα ὁ μέγας ὁ ἐπονομαζόμενος καὶ πρεσβύτερος.
zisă θ. λόγος, ὁμιλία.
ziuă θ. ἴδε zi | ἡμέρα, ziua (cea) de mâine ἡ ἐπαύριον, de cu ziua κατὰ τὸν ὄρθρον, e ziuă mare ἔφεξε καλά, a-și luă ziuă bună ἀποχαιρετῶ | ἡμέρα ὁλόκληρος, lucrător cu ziua ἐργάτης ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, câtu-i ziua de lungă καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας.
ziulică θ. ὑποκ. τοῦ ziua.
zizanie θ. Βοτ. αἶρα, ζιζάνιον.
zizifă θ. Βοτ. ζύζυφον.
zlac οὐ. Βοτ. ἀνεμώνη.
zlătar ἀ. ψηγματοσυλλέκτης.
zlot ἀ. (ἀρχ.) χρυσοῦν φλωρίνιον | ἀρχαῖον διώβολον.
zmeu ἀ. ἴδε smeu.
zoae θ. (πλ. zoi) ξέπλυμμα μαγειρικῶν σκευῶν, ἴδε lături.
zoaie θ. πλ. ἰδιοτροπίαι.
zoală θ. ἴδε zoae.
zoană θ. σκύβαλον σίτου, ἀθήρ.
zob οὐ. τεμάχιον.
zobi (a) ῥ. τρίβω, θρύπτω.
zodiac οὐ. ζωδιακόν.
zodiacal-ă ἐ. ζωδιακός.
zodiaș ἀ. ἀστρολόγος, ἀστρονόμος.
zodie θ. ζώδιον, ζωδιακὸς κύκλος | cititorii din zodii προφῆται | τύχη (συνεκδ.).
zof οὐ. φρουστάνιον.

zoi (a) ῥ. πλύνω κακῶς.
zoli (a) ῥ. πλύνω μετὰ σάπωνος καὶ ποτάσσης | ἐπιπλήττω (συνεκδ.).
zonă θ. ζώνη.
zoofit οὐ. ζωόφυτον.
zoolatrie θ. ζωολατρεία.
zoolit οὐ. ζωόλιθος.
zoolog ἀ. ζωολόγος.
zoologic-ă ἐ. ζωολογικός.
zoologie θ. ζωολογία.
zop οὐ. ἴδε zob. || ἐπίρ. φύρδην-μίγδην.
zopăi (a) ῥ. ἴδε zobi.
zor οὐ. ἐπίθεσις, ἔφοδος | βία, a da zor βιάζω, a luà cu zorul λαμβάνω διὰ τῆς βίας | διαστικὴ ὑπόθεσις. || ἐπίρ. de zor διαστικῶς, zor-zor λίαν διαστικῶς.
zoralie θ. ζωηρὸς χορὸς χωρικῶν | συρτὸς χορευόμενος μετὰ τὸ γαμήλιον γεῦμα.
zorean ἀ. Ζωολ. λευκίσκος.
zorele θ. πλ. Βοτ. κισσάμπελος.
zori (a) ῥ. βιάζω, ἐξαναγκάζω. || a se zori βιάζομαι.
zori ἀ. πλ. αὐγή, ὄρθρος, a bate zorile σημαίνω τὸ ἐγερτήριον.
zorilă ἀ. κροκόπεπλος Αὐγὴ | μόσχος γεννηθεὶς τὴν αὐγήν.
zorit οὐ. ἀνατολή.
zornăi (a) ῥ. κωδωνίζω, σημαίνω.
zornăit οὐ. κωδωνισμός.
zornăitură θ. κωδωνισμὸς μακρός.
zornot οὐ. ἴδε zornăit.
zorzoane θ. πλ. φάλαρα | κομφοπρεπίδια, στολίσματα κεφαλῆς γυναικός.
zovon οὐ. πέπλος κεφαλῆς | πέπλος νυμφικὸς | σάβανον.
zovonit-ă ἐ. πεπλοφόρος.
zuai (a) ῥ. βομβῶ.
zugrav ἀ. ζωγράφος, βαφεύς.
zugrăvealĕ θ. ζωγραφία, τοιχογραφία, βαφὴ τοίχου.
zugrăvi (a) ῥ. ζωγραφίζω, βάφω | περιγράφω (συνεκδ.).
zugrăvie θ. ζωγραφία.
zulf οὐ. πύανος, κολλυβοζοῦμι.
zuliar-ă ἐ. καὶ οὐσ. ζηλότυπος, ζουλιάρης.
zulie θ. ζηλοτυπία, ζηλεια.
zulipsi (a) ῥ. ζηλοτυπῶ.
zuluf ἀ. ζουλος, τσουλοῦφι.
zulum οὐ. κάκωσις, καταπίεσις.
zup! ἐπιφ. πάφ!
zupăi (a) ῥ. ἴδε ţupăi.
zur οὐ. κωδωνισμός.
zurăi (a) ῥ. ἴδε zornăi.
zurbà θ. ἐπανάστασις.
zurbagiu ἀ. (ἀρχ.) ἐπαναστάτης, στασιαστὴς | φίλερις.
zurbălui (a) ῥ. ἐξεγείρω. || a se zurbălui ἐπαναστατῶ.
zurgăit οὐ. κωδωνισμός.
zurgalâu ἀ. κωδωνίσκος.
zuzăi (a) ῥ. βομβῶ (ἐπὶ μελισσῶν) | θορυβῶ.
zuzet οὐ. βόμβος, βοή.
zvon οὐ. ἴδε svon.